

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Ex libris A. A. Camus.

HOMER

OPERUM

TOMUS ALTER.

ODYSSEA

Adjectis etiam

BATRACHOMYOMACHI

HYMNIS,

ET CÆTERIS OPUSCULIS.

PARISIIS,

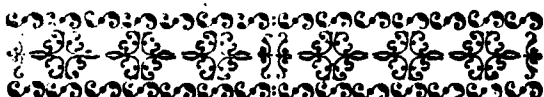
Apud Viduam BROCAS, viâ Jacobæâ,
sub Signo Capitis Sancti Joannis.

M. DCC. XLVII.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

Ycom a Rivero.

HOMERI
ODYSSEA.

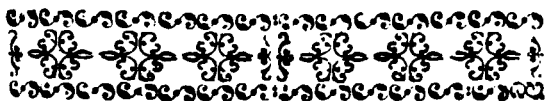
Τ' Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ

ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ο Εὼν ἀγορεύει γίνεταί περὶ τῷ ἦ Ὀδυσσεύϊ εἰς Ἰθάκην
 περιβοήναι ὑπὸ τῆς Καλυψίδος νῆσος· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηναῖα εἰς
 Ἰθάκην παρεγγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντη
 βασιλεῖ Ταρτάρου. γενεῶν δὲ ὁμιλίας, παρεχρίσασα ἡ Ἀθηναῖα
 Τηλέμαχον παρεχρινέσθαι διὰ τὴν τῷ πατρὶος ζήτησιν, εἰς Πύλον
 μὲν, πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον ἀπαίρει,
 ἡμερᾶσι δέκα ὡς διὸς εἴη. καὶ τῇ μνηστῆρον γίνεταί εὐωχία.

Ἄλφα, διῶν ἀγορὴ, Ὀδυσσεὺς Παλλὰδι Δάρῳ.

- Α "ΝΔΡΑ μοι ἔειπε μῆσα καλύτερπον, ὃς μάλα
 πολλὰ
 Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν ποταλίεθρον ἔαυροι·
 Πολλῶν δ' ἀνδρῶπων ἴδεν ἄστρα, καὶ νόον ἔργω.
 Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθειν ἄλγιστα ἐν κατὰ θυμὸν,
 5 Ἀργύρεον ἦν τε ψυχὴν καὶ νόον ἵταίρῳ.
 Ἄλλ' ἔειπ' ὥς ἱτάμενος ἔρρυσάτο ἱεμῶς περ.
 Αὐτῶν γὰρ σφετέρητιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
 Νήπιοι, οἱ κατὰ βῆς ὑπερίοντο ἡλίοιο
 Ἰσθίον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
 10 Τῶν ἀμύθεν γε θεὰ Δύγατερ Διὸς εἶπε καὶ ἡμῖν.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ὅσοι εὖγον αἰπὺν ὀλεσθαι·
 Οἶκοι ἔσαν, πόλεμόν τε περιουγότες ἠδὲ δάλασσαν·
 Τὸν δ' οἶον νόσος κεχημῶμον ἠδὲ γυναικὸς,
 Νύμφη πόντι' ἔρυκε Καλυψὶς σῖα Διῶων
 15 Ἐν σπείσῃ γλαυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν Τῇ.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἔτ' ἦλθε περιπλομένην ἑναυτῶν,
 Τῷ οἱ ἐπικλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
 Εἰς Ἰθάκην, ἔειπ' ἔνθα περιγυμνήσῃσιν αἶθλων,
 Καὶ μετὰ ῥοῖσι εἰλοῖσι. θεοὶ δ' ἐλείπειν ἅπαντες,
 20 Νόστρῃ Προσιδάων· ὃ δ' ἀσπερχὲς μῦθαιεν
 Αὐτίθῃ Ὀδυσσῆϊ, πᾶρ ἣν γαῖαν ἰκίεσθαι.
 Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰδίοπαρ μνηστῆρας τιλὸν ἔοντας
 (Αἰδίοπαρ τοὶ διχθὰ δαδαίαται ἔχαστοι ἀνδρῶν,
 Οἱ μὲν δυσσομῆκε ὑπερίοντο, οἱ δ' ἀπόνεον.)

A R G U M E N T U M

LIBRI PRIMI ODYSSEÆ HOMERII.

DEorum concilium fit de Ulyſſe in Ithacam mittendo à Calypſus Inſula: poſt quod Pallas in Ithacam proficiſcitur ad Telemachum, ſimilis facta Mentæ Regi Taphiorum. Facto autem colloquio, Pallas adhortata Telemachum ut proficiſceretur ad patris inqueſtioneſ, in Pylum quidem ad Neſtorem, in Spartam vero ad Menelaum diſcedit, indicans de ſe quod Dea eſſet, & procorum fit convivium.

A, Deorum concio, ab Ulyſſea Pallade confidentia.

VIRUM dic mihi Muſa verſutum, qui admodum multum

Jaſtatus eſt, poſtquam Trojæ ſacram urbem evertit: Multorumque hominum vidit urbes, & mores cognovit. Pluriſimosque idem in mari paſſus eſt dolores ſuo in animo, Juxta æſtimans ſuamque vitam & reditum ſociorum: Sed neque ſic ſervavit ſocios tamenſi cupiens. Sua enim ipſorum inſipientia perierunt, Stulti, qui boves ſublimis ſolis Comederunt: ille vero eis abſtulit reditus diem. Hæc aliqua ex parte Dea filia Jovis dic & nobis. 10

Jam alii quidem omnes quotquot effugerant ſævam mortem, Domi erant; belloque elapſi atque mari: Hunc ſolum reditu carentem atque uxore, Nympha veneranda detinebat Calypſo diva Dearum In ſpecubus cavis, cupiens maritum eſſe: 15 Sed quando tempus venit volventibus annis, Quo ei deſtinaverunt Dii domum redire In Ithacam, neque tum immunis erat à laboribus, Etiam inter ſuos amicos. Dii vero miſerebantur omnes, Præter Neptunum: qui indefinenter irascebatur 20 Divino Ulyſſi, antequam ſuam in terram veniſſet. Sed ille quidem Æthiopus acceſſerat longe ſemotos: (Æthiopus qui biſariam diviſi ſunt, ultimi hominum, Alii quidem occidentalis ſolis, alii vero orientalis,)

A ij

- 25 Ἀρτίων ταύρων τε καὶ ἀργυρῶν ἱκατόμβης.
 Ἐθ' ἔτι τέρπειτο δαίτι παρήμεν'· οἱ δ' ἤδη ἄλλ' αὖτ'
 Ζηὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλύμπιον ἀδέρων ἦσαν.
 Ταῖσι δ' μύδων ἔρχε πατέρ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 Μῆσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμεν' Ἀργεῖοιο,
 30 Τὴν δ' Ἀγαμέμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέης·
 Τὴν δ' ἐπὶ ἐπιμνηδαῖς, ἐπὶ ἀθανάτοισι μετνήδα,
 ὦ πόποι, οἷον δὴ νῦν θεὸς βροτοὶ αἰτιώωνται.
 Ἐξ ἡμῶν γάρ εἰσι καὶ ἑμῶν· οἱ δ' ἤ κ' αὐτοὶ
 Στῆσιν ἀτασθαλίκῃσιν ὑπὲρ μῆρον ἄλλ' ἔχουσιν.
 35 Ὡς δ' οὖν Ἀργεῖοι ὑπὲρ μῆρον, Ἀτρεΐδαο
 Γῆμ' ἀλοχον μεκῆν, ἥ δ' ἔκτανε ποσῆσαντα,
 Εἰδὼς αἰπὴν ὀλέθρου· ἐπεὶ πρὸς οἱ εἰπερὲν ἡμῖς,
 Ἐρμείαν πᾶμφαντες εὐσκόπον ἀργυρόντην,
 Μῆτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάσασθαι ἀκοιτῆν.
 40 Ἐκ γὰρ Ὀρέϊο τίσις ἴσεται Ἀτρεΐδαο,
 Ὅππότεν ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἦς ἡμίρεται αἴης.
 Ὡς ἔραθ' Ἐρμείας· ἀλλ' ἔρινας Ἀργεῖοιο
 Πῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· οὖν δ' ἀβρότα πάντ' ἀπίτισσι
 Τὸν δ' ἡμῖς ἐπικτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 45 ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,
 Καὶ λίην κινὸς γε ἰοκῶσι κῆρυγ' ὀλέθρου·
 Ὡς ὑπόλοιπο καὶ ἄλλ' ὅτις τῶν αὐτὰ γε ῥίξοι.
 Ἀλλὰ μὲν ἄμρ' Ὀδυσῆϊ δαίερον δαίεται ἦτορ
 Δυσμῆρα, ὅς δὴ δῖα φίλων ἀπο πώματα πᾶσι,
 50 Νῆσθ' ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅδ' ἑν' ἡμερᾶς ἐστὶ θαλάσσης,
 Νῆσθ' ἐνδερῆϊάα· δια δ' ἐν δάμοσι γαίῃ
 Ἀτλαντὶ θυγάτηρ ὀλοόερον, ἐστὶ θαλάσσης
 Πάσης κένθρια οἶδεν, ἔχῃ δέ τι κίονας αὐτὸς
 Μακρὰς, αἷ γαῖαν τε καὶ ἕρπονδ' ἀμφοῖς ἔχουσι·
 55 Τὴν θυγάτηρ δύστην ὀδυρόμενον κατερύκη·
 Αἰεὶ δ' ἡ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίῃσι λόγοισι
 Θέλγῃ, ἔπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Τέμν' καὶ καπνὸν ὑποδρεσέσκοντα νῆσθαι
 Ἦς γαίης, θανέων ἡμίρεται· καὶ νῦν σοὶ περ
 60 Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ Ὀλύμπιε· ἐνύτ' Ὀδυσσεὺς
 Ἀργεῖαν παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥίξων
 Τροίῃ ἐν ἑυρείῃ; τί νῦν οἱ τόσον αἰδύσαο. Ζεῦ,
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀποφρονέειν περιληγέμεναι Ζεὺς,
 Τίκνον ἔμῳ, ποῦν σε ἦτορ εὖζεν ἔκ' ὀδόντων;
 65 Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσσεὺς ἰθὺς θεῖοιο λαδοίμην;
 Ὅς πῶς μὲν νῦν ἐστὶ βροτῶν, πῶς δ' ἰερὰ θεῶσιν
 Ἀθανάτοισιν ἰδῶκε τοὶ ἕρπονδ' ἐνὶν ἔχουσιν·
 Ἀλλὰ Ποσειδάων γαίηχ' ἀσκελὺς αἶεν
 Κύκλωπ' ἐκχόλωται, ὃν ὀρθαλμῷ ἀλάσσειν,
 70 Ἀττίδων Πολύβημον, ὃς πρῶτ' ἐστὶ μέγιστον.

Adfuturus taurorumque & agnorum sacrificio. 27
 Hic ille delectabatur convivio assidens: at alii jam
 Jovis in regia Olympii congregati erant.
 His autem sermones cepit pater hominumque Deorumque:
 Recordabatur enim in animo exitii Ægisti,
 Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes: 30
 Hujus ille recordatus inter immortales orationem habuit:
 Papæ, ut scilicet Deos mortales culpant.
 Ex nobis enim aiunt mala esse: qui tamen ipsi
 Sua insipientia præter fatum calamitates habent.
 Quemadmodum & nunc Ægistus præter fatum, Atridæ 35
 Duxit uxorem sponsam, ipsumque occidit reversum,
 Gnarus gravis exitii, quoniam illi prædiximus nos,
 Mercurium mittentes speculatorem Argicidam,
 Neque ipsum occide, nec duc ejus uxorem.
 Ex Oreste enim erit ultio Atridæ, 40
 Postquam pubuerit & suam desiderabit ditionem.
 Sic ait Mercurius: sed non mentem Ægisti
 Persuasit bona meditans: nunc cumulata omnia luit.
 Huic respondit postea Dea cæsia Pallas:
 O pater noster Saturnie, summe Regum, 45
 Et admodum ille quidem decenti jacet morte:
 O si pereat & alius quicumque talia fecerit.
 Verum mihi pro Ulyssæ bellicoso cruciatur cor
 Infelice, qui jam diu procul ab amicis calamitates patitur
 Insula in circumflua, ubi umbilicus est maris, 50
 Insula sylvestris: Dea vero intra domum habitat
 Atlantis filia multiscii, qui maris
 Omnis profunditates novit, sustinet autem columnas ipse
 Longas, quæ terramque & cælum determinant:
 Ejus filia infortunatum lugentem detinet: 55
 Semper enim mollibus & dulcibus sermonibus
 Demulcet, ut Ithacæ obliviscatur: verum Ulyssæ
 Cupiens vel fumum exilientem videre
 Sux terræ, mori cupit: neque tibi tandem
 Commoveretur tuum cor Olympic. Nonne Ulysses 60
 Argivorum apud naves gratificabatur sacrificando
 Troja in lata? quid illi tantum irasceris ô Jupiter?
 Huic respondens alloquutus est nubium congregantium Jupiter:
 Mea filia, qualis tibi sermo excidit septo dentium?
 Quomodo unquam ego Ulyssis divini obliviscer? 65
 Qui & mente supra mortales est, & supra cæteros sacra Diis
 Immortalibus dedit qui cælum latum habitant?
 Sed Neptunus terram continens gravissime semper
 Ob Cyclopem irascitur, quem oculo excæcavit,
 Parca Deo Polyphemum, cujus robur est innoxium 70

Πᾶσι Κυκλώφται· θύωσα ἤ μιν τέκε νύμφη·
Φόρουν· θυγάτηρ ἄλος ἀτρυγέτοιο μέδοντ·,
Ἐν σπῆσι γλαυροῖσι Ποσειδάωνι μιγύῃτα.

Ἐκ τῆ δὲ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων

75 Οὔτι κατακτείνῃ, πλάζῃ δ' ὑπὸ πατρίδ' αἰεὶ

Ἄλλ' ἄγεδ', ἡμεῖς οἶδε πειροφραζώμεθα πάντες

Νόσον, ὅπως ἐλθῇσι, Ποσειδάων ἢ μεδίοι

Οὐ χόλον· ἔ μιν γάρ τι δύνηται ἀντία πάντων

Ἀθανάτων, αἰκνῇσι δ' ἰσθ' ἐρδαινέμεν οἱ·.

80 Τὸν δ' ἡμιβίτ' ἔπειτα· θεῶ γλαυκῶπις Ἀθάτη,

ὧ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρινόντων,

Εἰ μὲν δὲ νῦν τῷτο εἶλον μακάρεσσι θεοῖσι,

Νοστήσῃ Ὀδυσῆα δαίεργα ὕδρ' ἐμόνοδ'ι,

Ἑρμῖαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργυρόντην

85 Νήσον ἐς Ὠκυρήν ὀτρύνοντο, ὄρεα τάχιστα

Νύμφη ἐνπλοκάμῳ ἔπη νημερτία βελὴν,

Νίσσον Ὀδυσσέῳ ταλασίεργον, ὥς κε νήπτα·

Αὐτὰρ ἰγὼν Ἰθάκην δ' ἰσιλεύσομαι, ὄρεά οἱ υἱὸν

Μάλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μὲν ἐν ἑρσὶ θεῶν,

90 Εἰς ἀγορὴν καλίσαντα καρποκόμωοντες Ἀχαιοὶ,

Πᾶσι μνηστῆρασιν ἀνωπέμεν, οἷτέ οἱ αἰεὶ

Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ ἐλπίπδας ἑλικας βῆς.

Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαδόντα,

Νέσον πεισιφύμων πατρός εἰλα, ἦν πε ἀκέσῃ,

95 Ἦδ' ἵνα μιν κλέῃ ἰδὼλὸν ἐν ἀνδρόποισιν ἔχουσιν·

Ὡς ὑπὸς, ὑπὸ ποσσὶν ἰδῆσατο καλὰ σάδιλα,

Ἀμφρόσια, χρύσεια, τὰ μιν εἶρον ἡμῶν ἐρ' ὕγην,

Ἦδ' ἵα' ἀπείρονα γαῖαν ἄμα ποσσὶς ἀνέμοιο·

Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχ', ἀναχμῶν ὀξεί χαλκῷ,

100 Βριδύ, μέγα, σίταρον, τῷ δάμνησι σίχας ἀνδρῶν

Ἠρώων τοῖσιν τε κυτίσονται ὀβριμοπάτρῃ·

Βῆ δ' κατ' ἐλύμποιο καρήνῃν αἶξασα·

Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δῖμῳ, ἐπὶ προθύροισι Ὀδυσσέῳ,

Οὐδ' ἵα' αὐλείῃ· παλάμῃ δ' ἔχε χάλκειον ἔγχ',

105 Εἰδομένη ξείνῳ Ταρίων κήτορι Μέντῃ.

Εὖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήμεν· οἱ μὲν ἔπειτα

Πεσσοῖσι προπάρεθ'ι θυράων θυμὸν ἔτερπον,

Ἠμῶν ἐν μνησὶ βῶν ὥς ἔκτατον αὐτοί.

Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρυνεὶ θεράποντες,

110 Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἑμισχον ἐνὶ κρητῆρι καὶ ὕδαρ,

Οἱ δ' αὐτὲ σπείγχοισι πολυτρήτοισι τεραπέζας

Νίσσον, καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλα διατεῖντο·

Τὴν δ' πολὺ προῶτ' ἰδὲ Τηλέμαχ' ἐποιδῆς·

Ἦτο γὰρ ἐν μνηστῆρσι εἶλον τιτιμήν' ἦτορ,

115 Ὀσέμεν' πατέρ' ἰδὼλὸν ἐνὶ ἑρσὶν, εἰποδὲν ἐλθῶν

Μνηστῆρον ἧλ' μὲν σκίδασι κατὰ δώματα δαίη,

Inter omnes Cyclopas : Thoosa autem eum peperit Nympha,
 Phœcynis filia maris infructuosi Regis ,
 In specubus cavis Neptuno mixta.
 Ex eo tempore Ulysseni Neptunus terræ quassator
 Neutiquam occidit , sed errabundum arceat à patria terra. 75

Sed agite , nos ipsi dispiciamus omnes
 Reditum , ut redeat , Neptunus autem omittat
 Suam iram : neque enim quicquam poterit contra omnes
 Immortales , invitis Diis contendere solus.

Huic respondit deinde Dea cæsia Minerva : 80
 O pater noster Saturnie , supreme regnantium ,
 Si quidem nunc hoc gratum beatis Diis ,
 Redire Ulysseni prudentem ad suam domum ,
 Mercurium quidem jam internuncium Argicidam
 Insulam in Ogygiam jubeamus ire ut celerrime 85
 Nymphæ cirtatæ edicat certum consilium ,
 Reditum Ulyssis fortis , uti redeat :

At ego in Ithacam proficiscar , ut ei filium
 Magis excitem , & illi robur in præcordiis ponam ,
 Ut in concionem vocatis comatis Achivis , 90
 Omnibus procis interdicat , qui ei semper
 Pecora plurima mastrant , & flexipedes nigras boves.
 Mittam autem in Spartam & in Ilyum arenosam ,
 Reditum sciscitaturum patris chari , sicubi audierit ,
 Atque ut eum gloria insignis inter homines habeat. 95

Sic fata , pedibus subligavit pulchra talarina ,
 Immortalia , aurea , quæ ipsam forebant tam super mare
 Quam super ingentem terram simul cum flatibus venti :
 Sumpsit autem fortem hastam , acuminatam acuto ære ,
 Gravem , magnam , validam , qua domat acies virorum 100
 Heroum quibus utique irascitur forti patre nata ;
 Descendit autem ab Olympi verticibus ruens :
 Stetitque Ithacæ in populo , ad vestibulum Ulyssis ,
 In limine aulæ : manu autem tenebat æream hastam ,
 Similis hospiti Taphiorum duci Mentæ. 105
 Invenit autem procos superbos : qui quidem tum
 Calculis ante januam animum oblectabant ,
 Sedentes in pellibus boum quos occiderant ipsi.
 Præcones autem ipsis & prompti famuli ,
 Alii quidem vinum miscebant in crateribus & aquam , 110
 Alii rursus spongiis multiforis mensas
 Abstergebant , & proponebant , atque carnes multas dividebant.
 Hanc vero longe primus vidit Telemachus Deo similis :
 Sedebat enim inter procos suo cruciatus corde ,
 Cernens patrem eximium in mente , si alicunde veniens 115
 Enocorum quidem dispersionem per domos faceret ,.

- Τμήν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσει·
 Τὰ θροῖων, μνηστῆροι μεθήμεναι, εἰσὶν Ἀθήνη·
 Βῆ δ' ἰδυὺς περὶ θυρόιο, νεμειασμένη δ' ἐνὶ θυμῷ
 120 Εἶνον δαδά δούρῳσι ἐρεσάμεν. ἐγγυδί θ' εἰς
 Χεῖρ' ἔλε δεξιτερὴν, καὶ ἰδίξατο χάλκειον ἔγχυτον,
 Καὶ μιν ρωτήσας ἔπεια πατρώοντα περὶ θυρόιο,
 Χαῖρε ξύνε· παρ' ἄμμι φιλήσαιο, αὐτὰρ ἔπειτα
 Δείπνε πασάμεναι μνηστῆραι ὅττιός σε χρεῖ.
 125 Ὡς εἰπὼν ἤγειθ', ἥ δ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἔντοδον ἴσαν δόμοι ὑψηλοῖο,
 Ἐγγυδί μιν ῥ' ἔσπετο θύειν πρὸς κίονα μακρῇ,
 Δεσπόωντες ἔντοδον ἐυχῶν, ἐνθάδε περ ἄλλα
 Ἐρχετο Ὀδυσσεύς ταλασίφροντα ἔσατο πολλά·
 130 Αὐτὴν δ' εἰς θρόνον εἰσὶν ἄγων, ὑπὸ λῆτα πετάσας
 Καλὸν, δαυδάλεον, ὑπὸ θ' ὀρθῶς ποσσὶν ἦεν.
 Πὰρ δ' αὐτὸς κλισίῳ δέτο ποικίλοι, ἔκτοθεν ἄλλων
 Μνηστῆρας, μὴ ξύνεσθαι ἀνιηδὺς ὀρυμαγδῶ,
 Δείπνε ἀδύσσειν, ὑπερφιάλοισι μετιδῶν,
 135 Ἦ δ' ἴνα μιν περὶ πατρὸς δοιοχομῶντο ἔρετο·
 Χέρνιβα δ' ἀμείπολιν περὶ πόσιν ἐπὶ χεῖρας φέρεσθαι
 Καλῇ, χρυσῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λίβητι,
 Νίψαδαι· παρὰ θ' ἕζετο ἐπ' αὐτοῖσι τράπεζαν.
 Σίτον δ' αἰδέειν ταμὴν παρὶδναι εἴρεσθαι,
 140 Εἰδατα πῶν ἐπιδύσας, χαλεζομῶν παρόντων·
 Δαιτῆρας θ' κρεῶν πίνοντας παρὶδναι αἰετας
 Παντοίων, παρὰ δὲ σφίσι τίθ' χρύσεια κύπελλα
 Κῆρυξ δ' αὐτοῖσι δάμ' ἐπαύχετο οἰνοχοεύων.
 Ἐς δ' ἤλθον μνηστῆρες ἀγχιόρες· οἱ μὲν ἔπειτα
 145 Ἐξέειπε ζῶντο κατὰ κλισίῳ τε θρόνῳ τε·
 Τοῖσι θ' κῆρυξ μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
 Σίτον θ' ὀρεῖσθαι παρὶδναι ἐν κανείοισιν,
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοῖμα περικείμενα χεῖρας ἱάλλοντο
 Κῆρυξ θ' κρητῆρας ἐπετίθειντο ποτοῖο.
 150 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύοι εἰς ἔσθον ἔντο
 Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμνῆσθαι,
 Μολπή τ' ὀρχεῖσθαι τε· (τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός)
 Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶ κίθαρεν περικαλλέα δῆκε
 Φημίφ, ὅς ῥ' ἦεν παρὰ μνηστῆσιν ἀνάγκη·
 155 Ἦτοι δ' ὀρμίζων ἀνιβάλλετο καλὸν αἰεδῶν.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος περὶ σφίσι γλαυκῶπις Ἀθήνην,
 Ἀρχὴν ὅσων κισσῶν, ἴνα μὴ στυδαῖα οἱ ἄλλοι,
 Εἴησι φίλ', οἱ καὶ μοι νεμεσώμεναι εἴ, τίτι κεν εἴπω;
 Τύττωσι μὲν ταῦτα μέγας, κίθαρες καὶ αἰοιδῶν,
 160 Ρεῖ· ἐπεὶ ἀλλόττερον βίητον νύποιον ἴδουσιν
 Ἀνίκα δ' ὅτε περ λυγρὰ ὄσσεα στυδαῖα ὄμωσεν,
 Κεῖμεν ἐπ' ἡπίεσσι, ἢ εἴναι ἀλλὰ κύμα κυλινδῶν·

Honorem autem ipse haberet, & bonis suis imperaret.
 Hæc cogitans, procis adfidens, vidit Palladem:
 Ivitque recta foras, indignatus est autem animo
 Hospitem diu ad januam stare: prope autem adflans
 Manum prehendit dextram, & accepit æream hastam:
 Et ipsam compellans verbis velocibus allocutus est:

120

Salve hospes, apud nos amice accipieris, at deinde
 Cœna pastus loquere quid tibi opus sit.

Sic fatus præibat, ipsaque sequebatur Pallas Minerva:

125

Illi vero cum jam intra domum essent excelsam,
 Hastam quidem statuit ferens ad columnam longam,
 Intra armarium bene politum, ubi utique aliæ
 Hastæ Ulyssis fortis stabant multæ:
 Ipsam vero in thorum collocavit ducens, stragulum substernens:
 Pulchrum, ingeniose factum, sub autem pedibus scabellum erat.
 Ipseque sellam apposuit variegatam, scorsum ab aliis

Procis, ne hospes offensus tumultu,
 Convivium fastidiret, cum superbis conversans,
 Atque ut ipsum de patre absente interrogaret.

135

Aquam vero ancilla ex gutto infundebat ferens
 Pulchro, aureo, super argenteum lebetem,
 Ad lavandum: juxta autem politam stravit mensam.

Panem vero vrecunda proma apposuit ferens,
 Fercula multa addens, largiens de præsentibus.

140

Coquus autem carnum lances apposuit tollens
 Omnigenum, ipsis etiam apponebat aurea pocula.
 Præco etiam eos sedulo obibat vinum fundens.

Ingressi autem sunt proci superbi: qui continuo quidem
 Ordine sedebant per sedilia thorosque:

145

Hijs vero præcones quidem aquam in manus fundebant,
 Panem autem ancillæ acervabant in canistris,
 Illi autem ad edulia apposita parata manus porrexerunt.

Pueri vero crateres ad summum impleverunt potu.
 Sed postquam potus & escæ amorem dimiserunt

150

Proci, ipsis quidem alia in mente curæ erant,
 Cantus saltatioque: (hæc enim sunt ornamenta convivii)

Præco autem in manus cytharam perpulchram posuit
 Phemio, qui sane canebat inter procos necessitate:

Ille tamen fides pulsans præludebat ut scite psalleret.

155

At Telomachus alloquutus est glaucis oculis insignem Pallade
 Prope admovens caput, ut ne audirent alii:

Hospes chare, num etiam mihi irasceris ob id quod dixerō?
 His quidem hæc curæ sunt, cithara & cantus,

Facile: quoniam alienum cibum impune absument

160

Viri cujus jam alicubi alba ossa putrescunt imbre,
 Jacentia in continente, aut in mari fluctus volvit:

- Εἰ κύνον γ' Ἰθάκην ἥ ἰδοίαιτο νοσήσαντας ;
 Πάντες κ' ἀρησάιατ' ἐλαφρότεροι πόδας ἦν)
- 165 Ἡ ἀρνεύβτεροι χρυσοῖο τε ἰδότης τε.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ὥς διπλόωνε κακὸν μόρον , ἐδὲ τις ἡμῖν
 Θαλπωρὴν , ὤπῃ τις ἐπιχθονίαν ἀνδρῶπων
 Φησὶν ἐλευσίδαί . τῷ δ' ὤλετο νόστιμον ἡμαρ .
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲς κ' ἀτρεκέως καταλέξωι ,
- 170 Τίς , πόθεν εἰς ἀνδρῶν ; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκήες ;
 Ὅσποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀρίκω ; πῶς δὲ σε ναῦται
 Ἠγάγον εἰς Ἰθάκην ; τίνας ἔμμεναι εὐχόμενται ;
 Οὐ μὲν γάρ τι σε πείζον οἵεμαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι
 Καί μοι τέτ' ἀγόρευσον ἐντήτυμον , ὅθρ' εὖ εἶδῶ
- 175 Ἦε νέον μεθέπεις , ἢ κ' πατερός ἴσσι
 Ζεῖν . ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνὴρες ἡμέτερον δῶ
 Ἄλκοι , ἐπεὶ κύνῳ ἐπίσσεσθ' ἦν ἀνδρῶπων .
 Τὸν δ' αὖτε παρσίεπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη ;
 Τοὶ γὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω ,
- 180 Μέντης Ἀρχιῶλοιο δαίφρον' εὐχόμαι ἦν)
 Τίος , ἀτὰρ Ταρίοισι φιληρότμοισιν ἀνάσσω .
 Νῦν δ' ὦδ' ἐξὺν νηὶ κατήλυθον ἠδ' ἰπάρσισσι ,
 Πλέον οἶνοπα πόντον ἰὼ ἀλλοτρεῶς ἀνδρῶπων ,
 Ἐς Τιμίσσην μετὰ χαλκόν· ἄγω δ' αἰθώτα σίδηρον .
- 185 Νηὺς δέ μοι ἠδ' ἔσκεν ἰὼ ἀγρῷ τόσσι πόλιν ,
 Ἐν λιμένι Ρεΐθρῳ , ὑπὸ Νηῖω ὕληντι .
 Ζεῖναι δ' ἀλλήλων πατερόςσι εὐχόμεθ' ἦν)
 Ἐξ ἀρχῆς , εἰπὲρ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπειδὴν
 Λαίρτην ἦρα . ἥ ἐκείνι φασὶ πόλινδε
- 190 Ἐρχεῖσθ' , ἀλλ' ἀπάνευθεν ἰὼ ἀγρῷ σήματα σάκην
 Γραῖ σὺν ἀμφιπόλῳ , ἢ οἱ βροσίν τε πόσιν τε
 Παρτιθεῖ , εὖτ' ἂν μιν κάματ' ἀπὸ γυναι λάβῃσι ;
 Ἐρπύζοντ' ἀνα γυῖον ἀλώης οἰνοπέδιοιο .
 Νῦν δ' ἔλθον· δὴ γάρ μιν ἔραγτ' ἐπιδήμιον ἦν)
- 195 Σὺν πατέρ'· ἀλλὰ νῦν τόν γε θεὸς βλάπτεισι κελύθε·
 Οὐ γάρ σφ' εἴδεται ἐπὶ χθοὶ δ' Ὀδυσσεύς ,
 Ἄλλ' ἐτι σφ' ζωὸς κατερύκεται ὑρῷ πόντῳ ,
 Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν
 Ἀχαιοί , οἱ σφ' κύνον ἐρυκανόσω ἀέκοντα .
- 200 Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι ὥς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀθανάτοιο βάλλουσι , κ' ὥς τελέεσθαι οἶα ,
 Οὐτὶ τι μάντις ἴδῃ , ὅτ' οἰωνῶν σάρα εἰδῶς·
 Οὐτὶ ἐτι δαῖμον γὰρ φίλης ἄπο πατρίδ' αἴης
 Ἔασται , ἐδ' εἰπὲρ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσι·
- 205 Φεράσονται ὥς κε νύκται , ἐπεὶ πολυμήχανος ἔστιν·
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲς κ' ἀτρεκέως καταλέξωι ,
 Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσ' αἴς εἰς Ὀδυσσῆα
 Αἰνῶς γὰρ κεφαλὴν τε κ' ὤμματα καλὰ ἔειπας

si illum utique in Ithacam viderent reversum ,
 Omnes optarent celeriores pedibus esse ,
 Quam ditiores auroque vesteque. 165
 Nunc vero ille sic periit malo fato , neque ulla nobis
 Spes est , etiam si quis terrestrium hominum
 Dicat rediturum esse : ejus enim periit reditionis dies.
 Sed age mihi hoc dic & indubitate enarra ,
 Quis , unde es hominum ? ubi tibi urbs atque parentes ? 170
 Quali autem in navi advenisti ? quo pacto te nautæ
 Duxerunt in Ithacam ? quinam esse se proferunt ?
 Neque enim ullo pacto te peditem existimo huc venisse :
 Et mihi hoc dic vere , ut bene cognoscam
 An recens venisti , an ^{tu} etiam paternus es 175
 Hospes : quoniam multi adibant viri nostram domum
 Alii , nam & is in se convertibat studia hominum.
 Hunc rursus alloquuta est Dea cæcis Minerva :
 Enimvero ego tibi hæc perquam indubitate narrabo ,
 Mentis Anchiali bellicosi gloriæ esse 180
 Filius , cæterum Taphiis navigandi studiosus impero.
 Nunc vero huc cum navi veni atque sociis ,
 Navigans nigrum pontum ad alienæ linguæ homines ,
 In Temesæ ad æs : veho autem splendidum ferrum.
 Navis autem ipsa mihi stat ad agrum ante urbem , 185
 In portu Rethro , sub Neio sylvo.
 Hospites autem invicem paternos profiteamur esse
 Ab initio , si modo senem interrogas conveniens
 Lærtæm heroem : quem non amplius aiunt in urbem
 Venire , sed seorsum in agro dolores pati 190
 Vetula cum ancilla , quæ illi cibumque potumque
 Apponit , quandocumque ei languor membra invadit ,
 Reptantem per fertilissimâ soli viniferâ.
 Nunc autem veni : nam ipsum aiebant jam apud suos esse
 Tuum patrem : sed eum Dii impediunt in itinere. 195
 Non enim adhuc mortuus est super terram divinus Ulysses ,
 Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto ,
 Insula in circumflua : sævi autem ipsum viri detinent
 Agrestes , qui alicubi illum arcent invitum.
 Porro nunc tibi ego vaticinabor quemadmodum in animo 200
 Immortales suggerunt , & quemadmodum perfectum iri puto ,
 Neutiquam vates cum sum , neque auguriorum clare peritus :
 Non jam diu chara à patria terra
 Erit , neque si etiam ferrea vincula detinerent :
 Videbit ut redeat , quoniam solers est. 205
 Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato ,
 Num ex ipso tantus filius sis Ulyssæ ,
 Vehementer enim & capite & oculis pulchris similis es

- Κείνη· ἰστέι θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι
 210 Πρὶν γὰρ ἢ εἰς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔθά περ ἄλλας
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν καίης ἐνὶ νηυσὶν.
 Ἐκ τῆσδ' ἔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἶδον, ἔτ' ἐμὲ κεινῷ.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' αἰπυρρῷ ἀντίον νῆδα,
 Τοὶ γὰρ ἐγὼ τοὶ ξύνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
 215 Μήτηρ μὲν τ' ἐμὲ φησι τῷ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἐγὼ γὰρ
 Οὐκ οἶδ'· ἔ γάρ ποῦ τις ἰὼν γόντον αὐτὸς ἀνέγνω.
 Ὡς δὴ ἐγὼν ὄρελον μάκαρ' υἱὸς τοῦ ἔμμεναι υἱὸς
 Ἄνερ, ὃν κτεάτεσσιν ἴοις ἐπεὶ γῆρας ἔταπμε.
 Νῦν δ' ὅς σε δοτρίμωτάτ' ἔνετο θνητῶν ἀνδρῶντων,
 220 Τὸ μ' ἐκ φασὶ γυνάδα· ἐπεὶ οὐ με τέτ' ἱερύνεις.
 Τὸν δ' αὖτε παροτρύνει θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Οὐ μὲν γὰρ γενεὴν γὰρ θεοὶ νῶνυμον ὀπίσσω
 Θῆκαν· ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγίνατο Πηνελόπεια.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδ' ἐπὶ καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
 225 Τίς δαίς, τίς ἢ ὅμιλ' ὅδ' ἐπλετο, τίπτε δέ σε χρεῖε
 Εἰλαπιν', ἢ γὰρ μιν; ἐπεὶ ἐκ ἔραν τάδε γ' ἔσθ'·
 Ὡς μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκίμοι
 Δαίνεσθαι κατὰ δῶμα, νημεσσήσασθαι κεν ἄνθρωπον
 Αἰετα σὺν ὄρεσιν, ὅς τις πινυτός γε μετέλθοι.
 230 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' αἰπυρρῷ ἀντίον νῆδα
 Σύν, ἐπεὶ ἄρ' ὦν ταυτὰ μ' ἀνέριαι καὶ μεταλλᾶς,
 Μέλλειν μὲν ποτὶ οἶκ' ὅδ' ἀργεῖος καὶ ἀμύμων
 Ἑμμεναι, ὅρ' ἐπὶ κεινῷ ἄνθρωπος ἐπιδήμεν'·
 Νῦν δ' ἐτέρως ἐβάλλοντο θεοὶ, κακὰ μνηστῆρες,
 235 Οἱ κῦνον μὲν αἶψον ἐποίησαν σῆμα πάντων
 Ἀνθρώπων· ἐπεὶ ἔκ τε θανόντι περ ὅδ' ἀπαχόμην.
 Εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμνη Τρώων ἐπὶ δήμῳ,
 Ἡὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ σῶλμοι πολύπυσοι.
 Τῷ κεν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 240 Ἡδὲ καὶ καὶ ὅσ' αἰεὶδὶ μέγα κλί' ἤσθ' ὀπίσσω.
 Νῦν δέ μιν ἀλκιῶς ἀρπυιᾶν ἀνέριψαντο.
 Ὀχρεῖ αἶσ', ἄπυσ', ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
 Κάλλιπεν· ὅδ' ἐπὶ κῦνον ὀδυρόμεν' ἐπαιχίζω
 Οἶον, ἐπεὶ νῦν μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κῆδε ἔτευξαν.
 245 Ὅσσοι γὰρ νησοῖσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δαλιχίῳ τε Σάμῳ τε καὶ Ὑλήνῃ τε Ζακύνθῳ,
 Ἡδ' ὅσσοι κρατῶν Ἰθάκῃ κατακρατέουσιν,
 Τῶντο μὲν ἐμὴν μῶνται, τρύχες δ' οἶκον.
 Ἡ δ' ἔτ' ἀρνύται συστρεφὴν γάμον, ἔτε τελευταίαν
 250 Πῆχται δύναται· τοὶ δ' ἐδινύθουσιν ἰδόντες
 Ὅλον ἐμὸν τάχα δὴ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
 Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα παροτρύνει Παλλὰς Ἀθήνη,
 Ὡς ὁπποῖ, ἢ δὴ πολλὸν ἀποχρημῆς Ὀδυσῆος
 Δείξω, ὃ καὶ μετῴρεται αἰετῶσι χρεῖας ἱρήν.

Mi: nam frequenter, sicuti nunc, nos invisebamus invicem,
Antequam ille in Trojam conscenderet, quo utique alii 210
Græcorum optimates ierunt cavis in navibus:
Ex hoc tempore neque Ulyssem ego vidi, neque me ille.

Hanc rursus Telemachus prudens alloquitur:

Enimvero ego tibi, ô hospes, perquam indubitate enarrabo,
Equidem mater ait me ejus esse: ast ego 215
Nescio, non ne ullo pacto quisquam suum parentem ipse cognovit.
O si & ego debuissem beati alicujus esse filius
Viri, quem in suis bonis senectus invenisset:
Nunc vero qui infelicissimus est mortalium hominum,
Ex hoc me dicunt natum esse, quoniam tu me hoc interrogas. 220

Hunc autem rursus alloquuta est Dea cæstra Minerva,
Non sane tibi etiam ortum Dii ignobilem in posterum
Fecerunt, postquam te talem peperit Penelope.
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato, (225
Quodnam epulum, quæve hæc turba? aut quid *istis* tibi opus est?
Convivium, an nuptiæ? quoniam haud symbolum hæc sunt:
Ita mihi supra modum contumeliose videntur
Convivari per domum, indigne ferat vir
Turpia multa videns, quicumque cordatus utique intervenerit.

Hanc vero rursus Telemachus prudens contra allocutus est, 230
O hospes, quandoquidem me hæc interrogas atque percontaris,
Videbatur quidem quondam domus hæc dives & integra
Esse, quandiu adhuc ille vir apud nos erat:
Nunc vero aliter statuerunt Dii, mala meditantes
Qui illum quidem ignobilem fecerunt supra omnes 235
Homines, siquidem non ob mortuum utique sic lugerem,
Si inter suos socios occisus fuisset Trojanorum in populo,
Aut amicorum in manibus postquâ bellum egregie administrasset:
Quare ei tumulum fecissent omnes Græci,
Atque suo filio ingentem gloriam reportasset in posterum: 240
Nunc vero ipsum sine gloria Harpyæ abriperunt:
Periit nulli inveniendus, nulli auditus, mihi autem dolores luctum -
Reliquit: neque amplius illum lugens desleo (que
Solum, quoniam mihi alia Dii tristitia mala struxerunt:
Quotquot enim insulis dominantur optimates, 245
Dulichioque Samoque & sylvestra Zacyntho,
Atque quotquot asperæ Ithacæ dominantur,
Tot matrem meam ambiunt, atterunt autem domum.
Illa vero neque abnuat odiosas nuptias, neque finem
Facere potest: hi vero dilapidant epulantes 250
Domum meam: cito jam & me male perdent ipsum.

Hunc vicem ejus dolens alloquebatur Pallas Minerva:
Papæ, næ tu multum absentis Ulyssis
Indiges, qui prociis impudentibus manus injiciat.

Odyssæ

B

- 255 Εἰ γὰρ νῦν ἰλθὼν, δόμῳ ἐν πρῶτῃσι θυμέσσι
 Σταίῃ, ἔχων σπῆλκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δῆρε,
 Τοῦτο ἰὼν οἶόν μιν ἰγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
 Οἶκον ἐν ἡμετέρῳ πόνοντά τε περὶ πόρῳν τε,
 Ἐξ Ἑβύρῃς ἀνόντα παρ' Ἴλου Μιρμιρίδαο,
- 260 (Ὅχλοιο γὰρ κακῆϊσι θεῶς ἐπὶ τὸς Ὀδυσσεύς,
 Φάρμακον ἀνδρῶνόνον διζήμεν, ὅρα οἱ εἴη
 Ἰὸς χεῖρ' αἰ χάλκῳ· ἀλλ' ὁ μὲν ἔτι οἱ
 Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεὸς νηυσίζετο αἶν' ἰόντας·
 Ἀλλὰ πατέρ' οἱ δῶκεν ἑμὸς· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς)
- 265 Τοῦτο ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσμεν Ὀδυσσεύς,
 Πάντες καὶ ὠκύμενοι τε γενιάτοι περὶ γαμοῖ τε.
 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γένεσσι κῆται,
 Ἦσαν νοσήσας δότοισιν, καὶ καὶ ἐκί,
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δ' ἐρᾶσθαι ἀνὰ γα
- 270 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἀπώσται ἐκ μεγάροιο.
 Εἰ δ' αἶψα νῦν ξυνίῃ, καὶ ἐμὼν ἐμπάξῃς μῦθον,
 Λύσειν εἰς ἀγορὴν καλίστας ἕρπας Ἀχαιῆς,
 Μῦθον ἀνέρεάδε παῖσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔσονται·
 Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφίτερά σκιδνασθαι ἀναχθῆναι.
- 275 Μήτερά δ' εἰ οἱ θυμὸς ἐρομᾶται γαμίδωαι,
 Ἀφ' ἴτω ἐς μέγαρον πατέρ'· μέγα δυναμῆοιο.
 Οἱ δ' ἄρ' αἰ γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρτυνίσουν ἱεῖνα.
 Πολλὰ μάλ', ὅσα εἰσὶ φίλης ἐπὶ παίδος ἐπειδάτω,
 Σοὶ δ' αὐτοῖς σκευῆας ὑποθήσεται, αἶψα σφίθεσσι,
- 280 Νῆ' ἄρσας ἐρίησιν εἰκόσιν ἥτης ἀείξω,
 Ἐρχομαι στυγερῶν πατέρ'· δὴν οἰχόμενιο,
 Ἦν τις τοι εἴησι βροτῶν, ἢ ὅσων ἀκέσσης.
 Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα εἰρὴ κλέῃ ἀνδρῶποισι.
 Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἰλθῆ, καὶ εἴσω Νέστορα δῖον.
- 285 Κῆθεν δ' ἐς Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον.
 Ὅς γὰρ δεύτατον ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 Εἰ μὲν κεν πατέρ' βίοτον καὶ νόσον ἀκέσσης,
 Ἦ τ' ἂν τρυχόμηνος περ ἐπὶ τλαίης ἐναυτοῦ.
 Εἰ δέ κε τελευτῶν ἀκέσσης, μηδὲ τ' ἰόντι,
- 290 Νεστήσας δ' ἤπειτα φίλῃ ἐς πατρίδα γαίαν,
 Σῆμα τέ οἱ χεύσαι, καὶ ἐπὶ κτήρια κτερεῖξαι.
 Πολλὰ μάλ', ὅσα εἰσὶ τοῖσι καὶ ἀνέρι μνήσας δύναι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρῃς,
 Φεράσθωαι δ' ἤπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
- 295 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τείρῃς
 Κτείνῃς, ἢ δολῶ, ἢ ἀμφοτέρω. ἔδδ' τι σε χερὶ
 Νηπιᾶας ὀχέειν, ἐπεὶ ἐκ ἐπὶ τολίμῳ ἵασι.
 Ἦ ἐκ αἷης οἶον κλέῃ ἔλλαβε δῖον Ὀρίσῃς
 Πάντας ἰὼ ἀνδρῶπας, ἐπεὶ ἐκτανε πατεροφθῆνα
- 300 Λιγυρὴν δολιχῆτιν, ὅς οἱ πατίετ' ἐκντὴν ἱστά.

Si enim nunc veniens, domus in primis foribus
 Staret, habens galeam & scutum & duo hastilia,
 Talem se ferens qualem ipsum ego primum cognovi
 Domo in nostra hibentemque seque oblectantem,
 Ex Ephyra reversum ab illo Mermerida,
 (Profectus enim erat illuc celeri in navi Ulysses,
 Venenum mortiferum inquirens, ut posset
 Sagittas ungere ætatas: sed ille quidem non illi
 Dedit, quoniam Deos verebatur sempiternos:
 Sed pater illi dedit meus: amabat enim vehementer)
 Talem se ferens inter procos si versaretur Ulysses,
 Omnes & brevis fati fierent & amaris nuptiis.
 Verum enimvero hæc Deorum in potestate posita sunt,
 Utrum reversus ulciscetur, an non,
 Suis in ædibus: te autem considerare jubeo
 Quo modo procos expellas ex ædibus.
 Eia age nunc intellige, & meam cura orationem,
 Cras in conctionem ubi vocaveris Hætoes Achivos,
 Orationem edissere omnibus, Dii vero testes sunt:
 Procos quidem ad sua quemque discedere jube:
 Matrem autem si eam animus incescit nubere,
 Rursus eat in domum patris præpotantis:
 Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
 Amplam admodum, quantam par est charam filiam comitari.
 Tibi autem ipsi prudenter consulam, si quidem parueris,
 Navem instruens remigibus viginti quæ optima est,
 Proficiscere sciscitaturus de patre diu absente
 Si quis tibi dicat mortalium, aut oraculum audiveris
 Ex Jove, quod potissimum gloriam adfert hominibus.
 Primum quidem in Pythum abi, & interroga Nestorem eximium:
 Illinc in Spartam ad flavum Menelaum:
 Hic enim novissimus venit Achivorum ære loricatorum.
 Si quidem patris vitam & reditum audiveris,
 Et si defessus tamen adhuc sustinebis annum:
 Si vero mortuum audieris, neque amplius viventem,
 Reversus continuo charam in patriam terram,
 Monumentum illi erige, & inferias infer
 Eximias admodum quales decet: & viro matrem dato.
 Ast ubi jam hæc finieris & perfeceris,
 Considera deinde in mente & in animo,
 Quo pacto procor in ædibus tuis
 Interficias, sive dolo; sive palam: neque te convenit
 Puerilia tractare, siquidem non amplius tantillus es.
 An non audis, qualem gloriam cepit nobilis Orestes
 Omnes apud homines, postquam interfecit parricidam
 Agisthura doloſum, qui illi patrem inclytum interemerat.

- Καὶ σὺ φίλος· (μάλα γάρ σ' ὄρεο καλὸν τι μέγαν τι)
 Ἀλκιμῶ ἔσσι, ἵνα τίς σε καὶ ὀφειλόμενον εὖ ᾔπῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελευσμαι ἦδε,
 Ἥδ' ἱτάρης, οἷ περ με μάλ' ἀγαλῶσι μένοντες.
 305 Σοὶ δ' αὐτῷ μελίτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
 εἶν' ἦτοι μὲν ταῦτα εἶλα ερριάν ἀγορεύεις,
 ὅσε πάτερ ὃ παίδι, καὶ ἔποτε λήσεται αὐτῶν·
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπιγέμῳς περ ὁδοῖο,
 310 Ὅσσε λοισσάμῳς τε, τιταρπύμῳς τε φίλον κῆρ,
 Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρον ἐνὶ θυμῷ,
 Τιμὴν, μάλα καλὸν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσσι.
 Ἐξ ἐμῷ· οἷα φίλοι ξείνοι ξείνοισι διδῶσι.
 Τὸν δ' ἡμίχες ἔπειτα διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 315 Μὴ μ' ἐτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμῳς περ ὁδοῖο.
 Δῶρον δ' ὃ, τίτι καὶ μοι δῆναι εἶλον ἦτορ ἀνῶγῃ,
 Αὔθις ἀνερχομένη δόρυμα εἰκὴν δε φέρεσθαι,
 Καὶ μάλα καλὸν ἴδων· σοὶ δ' ἄξιον ἔσσι ἀμοιβῆς.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰπῶσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 320 Ὅρως δ' ὥς ἀνέπαυα διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Θῆκε μῦθον καὶ θάρσος, ὑψιμνήσιν τε ἱ πατερὸς
 Μᾶν' οἱ ἐπ' ἢ τὸ πάροισιν· ὃ δ' ἤ, φρεσὶν ἦσι νοήσας,
 Θάρσενον κατὰ θυμὸν· ὥσατο γὰρ Διὸς ἔη.
 Αὐτίκα δ' ἠμνησθεὶς ἐπ' ὄχετο ἰσόδεος· φάει·
 325 Τῶσι δ' αἰδοῖς αἶδε περικλυτὸς, οἱ δ' οἰσπῆ
 Εἴατ' ἀκούοντες· ὃ δ' Ἀχαιῶν νόστον αἶδε
 Λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπιτείλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
 Τῷ δ' ὑπερβῆδιν φρεσὶ σύνδετο Δίῳπιν αἰοῖν
 Κάην Ἰκσεύειο παρέρχον Πηνελόπεια·
 330 Κλύμανα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἶο δῆμοιο,
 Οὐκ εἴη, ἀλλὰ τῇ γε καὶ ἀμείβοιοι δὴ ἔπειτα
 Ἥδ' ὅτε δὴ μνησθεὶς ἀρίκετο δῖα γυναικῶν,
 Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος· πύκα ποινήτοιο,
 Ἄντα παριζών χορδὴν λιπαρὰ κρήδεμνα·
 335 Αὐρίπολ' δ' ἀρα οἱ κιδῆ ὑπέρτερε παρῆν.
 Δακρύτασα δ' ἔπειτα φροσύδα δεινὸν αἰδὼν,
 Φέμει, σέλλα γὰρ ἄλλα βροτῶν διακτίερα οἶδας,
 Ἐγὼ αἰδέσθην τε δειῶν τε, τάτε κλέισιν αἰδοῖς,
 Τῶν ἦν γὰρ σφιν αἶδε παρήμῳ· οἱ δ' οἰσπῆ
 340 Οἶον φινόντων· ταύτης δ' ὀποπαῖς αἰδοῖς
 Δωρῆς, ἥτι μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 Τῶν· ἐπὶ με μάλιστα καθίκετο στήθεσσι· ἄλαστον
 Τῶν γὰρ κεφαλὴν ποδῶν, μεμημῶν αἰεὶ
 Ἄνδρος· τῷ κλέος· ἱερὸν καθ' ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος·
 345 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
 Μῆτερ ἱμῶν, τί τ' ἄρ' αὖ φρονέεις ἱέμεν αἰδοῖς·

Itu amice, (admodum enim te video eximiumque magnumque strenuus esto, ut aliquis de te etiam posterorum bona dicat.

Ast ego ad navem celerem descendam jam, (lantu.

Atque socios, qui fortassis admodum ægre ferunt, *quod me præsto-*
Tibi autem ipsi curæ sit, & meos observa sermones. 305

Hanc rursus Telemachus prudens contra adloquutus est:

O hospes profecto hoc amico animo dicis,
Perinde atque pater suo filio, & nunquam obliviscar illorum:

Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
Ut & lotus, & oblectatus tuum cor, 310

Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
Pretiosum, per quam eximium, quod tibi *instar* reconditi muneris
Ex me: qualia amici hospites hospitibus dant. (crit

Huic respondebat deinde Dea cæsia Minerva:

Ne me amplius detine, cupidum utpote itineris: 315

Donum autem quodcunque mihi dare tuum cor jubet,

Rursus redeunti dato domum ferre,

Et sane eximium excipiens: tibi autem dignum erit retributione.

Illa quidem sic loquuta abiit cæsia Minerva,

Avis autem ut Anopea avolavit: huicque in animo 320

Indidit robur & audaciam, memoremque fecit patris

Magis adhuc quam antea: hic autem mente sua considerans,

Obstupuit in animo: putavit enim Deum esse.

Continuo autem procos adibat Deo æquandus vir:

Illis autem cantor canebat inclytus, iique tacite 325

Sedebant audientes: ille vero reditum Achivorum canebat

Difficilem, quem ex Troja indixisset Pallas Minerva.

Hujus è supernis ædium advertit animum divinæ cantilenæ

Filia Icarii prudens Penelope:

Gradibus autem altis descendit suæ domus, 330

Non sola, una cum hac ancillæ duæ sequebantur.

Illa vero quando jam ad procos pervenit præstantissima mulierum,

Stetit sane juxta postem domus affabre structæ,

Genis prætendens tenuia capitis redimicula:

Ancilla vero ei fida utrinque adstabat. 335

Lacrymans vero tum alloquebatur divinum cantorem:

O Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta novisti,

Gesta hominumque Deorumque, quæ celebrant Poëtæ,

Horum unum ipsis cane assidens: illi autem silentio

Vinum bibant, ab hac vero quiesce cantilena 340

Molesta, quæ mihi perpetuo in pectoribus meum cor

Rodit: nam me imprimis invasit dolor gravissimus.

Tale enim caput desidero, memor semper

Viri cujus lata est gloria per Græciam & medium Argos.

Hanc rursus Telemachus prudens contra alloquutus est: 345

Mater mæh, quid jam invidiam tönctas jucundo cantori-

- Τίρῃων ὄψων οἱ νότῳ ὄρνυται; ἔ νύ τ' αἰοδαί
 Αἰτίοι, ἀλλὰ ποδὶ Ζεὺς αἰτίῳ, ἐστὶ δίδωσιν.
 Ἀνδρῶσιν ἀλφειῇσιν ὅπως ἰδέλῃσιν ἰάσῃ.
- 370 Τότῳ δ' ἔ νίμεσις Δαναῶν κακὸν οἶτον αἰδύω.
 Τὴν γδ αἰοῖσιν μάλλον ἐπικλείεσ' ἀνδρῶποιοι
 Ἡ τις ἀκούσσεισι νηπτάτῃ ἀμφοτέληται.
 Σοὶ δ' ἰαντολμάτω κραδίη κ' θυμὸς ἀκύν.
 Οὐ γδ Ὀδυσσεύς οἷῳ ἀπώλοισι νύτμον ἡμαρ.
- 375 Ἐν Τροίῃ πολλοὶ ἦ κ' ἄλλοι φῶτες ἔλονται.
 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἴωσα τὰ σκευτῆς ἔργα κόμει,
 Ἴσόν τ' ἡλακάτῃ τε, κ' ἀμφοτέλοισι κέλευε
 Ἔργον ἐπὶ χιῶσαι· μῦθῳ δ' ἀνδρῶσι μελίσσῃ
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἡμοί· τὲ γδ κεῖτῳ ἐς ἐνὶ οἴκῳ.
- 380 Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδ' ἐβίβη.
 Παιδὸς γδ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
 Ἐς δ' ἰστίῳ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφοτέλοισι γυναίξῃ,
 Κλαῖν' ἔκλυ' Ὀδυσσεῖα εἰλον πόσιν, ἔρεά οἱ ὕπνῳ.
 Ἦδ' ἐν ἐπὶ βλεφάρῃσι βάλε χλαυκῶπις Ἀθήνη.
- 385 Μνηστῆρες δ' ἐμάθησαν ἀνα μέγαρον σκυῖντα,
 Πάντες δ' ἤρσαντο παρὰί λεχίσσι κλυδῆται.
 Τοῖσι δ' Ἰηλέμαχῳ πεπνυμένῳ ἤρχετο μῦθον,
 Μνηστῆρες ἡμῖς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβρει ἔχοντες·
 Νῦν μὲν δαιτύμενοι τερπόμεθα, μετ' ἐβότῃς.
- 390 Ἔσθ' (ἐπεὶ τόγῃ καλὸν ἀκμήν' ἐστὶν αἰοῖν)
 Τοῖσδ' οἷῳ ὅδ' ἐστ', θεοῖς ἐναλίγκῳ αὐδῇ)
 Ἦῶδ' ἐν δ' ἀγορῇ δὲ καθιζόμεθα κῶντες
 Πάντες, ἢ ὑμῖν μῦθον ἀπυλεγίως δοποιῶ,
 Ἐξίναί μ' ἐγάρ· ἄλλας δ' ἀλογύετε δαίτας.
- 395 Τμὰ κτήματ' ἰδόντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἶκας.
 Εἰ δ' ὑμῖν δεξιῇ πόδε' λωίτερον κ' ἀμεινον
 Ἐμμέναι, ἀνδρῶς ἱνὸς βίοντος νήπιον ἐλίσσαι,
 Κύρετ', ἐγὼ δ' εὖν ἐπιβόσσομαι αἶν' ἰόντας,
 Αἰεὶ ποδὶ Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα χιῶσαι.
- 398 Νήπιονοί κεν ἔπειτα ὄμωιν ἔντοδ' ἐν οἴκῳ.
 Ὡς ἱσάτ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖρεσι φῦνται,
 Τηλέμαχον δαύμαζον, ὃ θαρσαλίως ἀγόρευε.
 Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοῦς περσέει Εὐπείδῃ υἱὸς,
 Τηλέμαχ', ἢ μάλα δὴ σὶ διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοῖ.
- 399 Τ' φασγέον τ' ἔμμεναι, κ' θαρσαλίως ἀγορεύειν,
 Μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
 Ποιήσω· ὃ τοι γένε' πατρῷον ἐστίν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχῳ πεπνυμένῳ ἀντίον νῦν δα,
 Ἀντίνο', εἰπὲρ μοι κ' ἀγᾶσται ὃ, τίτι μὲν εἶπας;
 400 Καὶ κεν τῆτ' ἰδέλοισι Δίος γε δίδουσ' ἀρεάσαι.
 Ἡ φῶς τῶτο κάμεισιν ἐν ἀνδρῶποισι τετύχθαι;
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμένων αὐτᾶ τὸ εἰ δῶ.

Ne obsecret utrumque illi mens impellitur? non sane Postea
Ithaca sunt, sed interdum Jupiter in causa est, qui suggerit
Viris ingeniosis ita ut vult unicuique.

Huic autem haud reprehensioni erit quod Graecorum adversa canit:
Eam enim cantilenam magis celebrant homines: (350)

Quaecumque auditoribus recentissima existat.

Tibi vero sustineat cor & animus audire.

Non enim Ulysses solus perdidit reditus diem

In Troja, sed multi & alii viri perierunt. 355

Tu vero in demum profecta tua opera administra,

Telamque columque, & ancillis impera

Operi incumbere: sermones vero viris curae erunt

Omibus, potissimum vero mihi: cujus imperium est in domo. 360

Illa quidem admirabunda rursus in domum ivit:

Filii enim dictum prudens ponebat in animo.

Ad superioraque adiuvans conficiens cum servientibus mulieribus,

Flebat tum Ulysses dilectum maritum, donec illi somnum

Dulcem palpebris immisit caesia Minerva.

Proci autem tumultuabatur per domum obscuram, 365

Omnes autem optabant lectulis propter dormire:

Illis autem Telemachus prudens incipit sermonem:

Matri meae proci intolerabili contumelia instructi,

Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor

Adsit: (nam hoc honestum audire cantorem. 370

Talem qualis hic est, Diis assimilis voce)

Mane vero in concionem sedeamus venientes

Omnes, ut vobis sermonem audenter renunciem,

Exire ex aedibus: aliasque sequimini dapes,

Vestra bona edentes, invitantes invicem suam quisque in domum.

Si vero vobis videtur hoc satius & melius (375

Esse, viri unius victum impune perdere,

Absumite, ego vero Deos invocabo sempiternos,

Sicubi Jupiter det repensa facta haec ut fiant,

Inulti tum intra aedes pereatis. 380

Sic ait. Illi vero omnes mordicus labia prehidentes,

Telemachum admirabantur, quod audacter loquutus esset:

Hunc autem rursus Antinöus alloquutus est Eupitheii filius:

O Telemache, revera nimis te docuerunt Dii ipsi

Sublimiloquum esse, & audenter concionari, 385

Ne te utique in circumflua Ithaca Regem Jupiter

Constituat: quod tibi genere paternum est.

Hunc rursus Telemachus prudens contra alloquutus est:

Antinoë, num etiam mihi irasceris ob id quod dixerö?

Et hoc vellem Jove quidem dame accipere. 390

An putas hoc pessimum inter homines esse.

Non enim quicquam mali est regnare: statimque ei domus

Ἀργείων πόλιν, καὶ τιμῆσαι· αὐτὸς.

Ἀλλ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι·

395 Πολλοὶ ἐν ἀμυγιάλῳ Ἰθάκῃ, νείε' ἠδὲ παλαίοι·

Τῶν κέν τις πόσ' ἔχῃσιν, ἔπειθ' ὅστις δὴ· Ὀδυσσεύς·

Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἀναξ' ἵτομ' ἡμετέρου,

Καὶ δμῶον εἰς μοι λήισατο δὴ· Ὀδυσσεύς.

Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχ' Πολύβη παῖς ἀντίοι' ἦνδρα,

400 Τηλέμαχ', ἦτοι ταῦτα θίδον ἐν γένασι κῆταρ,

Ὅστις ἐν ἀμυγιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύει Ἀχαιῶν·

Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δάμασιν οἷσιν ἀνάσσει·

Μὴ γὰρ οὐκ ἔλθω ἀνὴρ ὅστις αἰκόντα βίηφι

Κτήματ' ἀπορραίει, Ἰθάκης ἐτι ναιετάωντος.

405 Ἀλλ' ἰδέσθω σε φέριστε, περὶ ξείνοιο ἱεῖσθαι,

Θηπόθεν ἔτ' ἀνὴρ, ποῖός δ' ἐξεύχεται· ἦ

Γαῖος· πῶς ἔν' οἱ γινῆι καὶ πατερεὶ ἀρεῇ·

Ἡ τοὶ ἀγγελίην πατέρος φέρε' ἐρχομένοιο,

Ἢ ἰὼν αὐτὴ χρυεὶ ἐλδομένοιο πόσ' ἰκάνη.

410 Οἷον ἀναίξας ἀραρ' οἴχεται, ἠδ' ἰσήμεναι

Γνώμεναι· εἰ μὲν γάρ τι κακῶς εἰς ὄπα ἔσθῃ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' πεπνυμένος ἀντίοι' ἦνδρα,

Εὐρύμαχ', ἦτοι νόσ' ἀπώλετο πατέρος ἡμοῖο,

Οὗτ' ἐν ἀγγελίῃ ἐτι πείθεσθαι, εἰ ποδὶ ἐλδοί·

415 Οὐτε θεοπερπύνης ἐμπέζομαι, ἢν τινα μήτηρ

Ἐς μήθεον καλίσασσα θεοπερπύνην ἐξέρεται·

Ζεῖν δ' ἔτ' ἡμὸς πατέρω· ἐκ Τάρου ἔσθ',

Μίντης Ἀγχιάλειο δαίθεον· εὐχεται ἦ

Τίος, ἀτὰρ Ταρφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.

420 Ὡς φάτο Τηλέμαχ'· οἳ δ' ἀθανάτην θιδὸν ἔγνω·

Οἱ δ' εἰς ὄρχησόν τε καὶ ἡμετέραςαν αἰοδὸν

Τρυφάμεναι τέροντο, μένον δ' ἐπὶ ἵππεσσιν ἔλδοι.

Τοῖσι δ' ἐπὶ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἵππεσσιν ἦλθε.

Δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἱκασ·

425 Τηλέμαχ' δ' ἴδρι οἱ θύλαμ' περιεσπλήν· κούλην

Ἐφύλλος δίδρυτο, περιεσπλήν· ἐνὶ χώρῃ,

Ἐνθ' ἔβαν εἰς εὐνὴν, πολλὰ ἐρσοὶ μεμνημένοι.

Τὰ δ' ἄρ' αἰδομένοια δαΐδας φέρε' κέδν' εἰδυῖα

Ἡρόκλει', ὅππῃ θυγάτηρ Πεισινυρεΐδαο·

430 Τὴν ποτε Λαίρτης πείρατο κτεάτεσσιν ἰοῖσιν

Προσθίβην ἔτ' εἶσαν, ἑικοστάβοια δ' ἴδωνεν.

Ἴσα δὲ μιν κεδνὴ ἀλόχῃ τέιν ἐν μεγάροισιν·

Εὐνὴ δ' ἔποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλείνει γυναῖκός·

Ἢ τοὶ αἰδομένοια δαΐδας φέρε' κέδν' ἐμάλισα

435 Δμῶων· φιλήσκει, καὶ ἔτρεπε τυτθὸν ἴοντα.

Ἦλθεν δ' ἐν δούρῃ θαλάμῳ σὺνα ποικίλοιο·

Ἦλθετο δ' ἐν λίκτρῳ, μαλακὸν δ' ἐνδυνε χιτῶνα·

Καὶ τ' ἐμὴν γαστήρ· στυγνὰ μὲν ἔμβαλε χερσίν.

Dives sit, & honoratior ipse.

Sed certe Reges Achivorum sunt etiam alii

Multi in circumflua Ithacā, juvenes & veteres, 393

Horum aliquis hoc habere possit, postquam mortuus est nobilis

At ego domus Rex ero nostræ, (Ulysses.

Et servorum quos mihi mancipavit nobilis Ulysses.

Hunc rursus Eurymachus polybi filius contra allocutus est :

O Telemache, certe hæc Deorum in potestate posita sunt, 400

Quisnam circumflua Ithacæ dominabitur Græcorum :

Bona vero ipse habeas, & domui tuæ imperes.

Non enim ille veniat vir qui invitum vi

Bonis deprædaturus sit, dum Ithaca habitatur.

Sed volo te optime de hospite interrogare, 405

Unde ille vir, quali autem gloriatur esse

E terra, ubinam ei genus & patria rura :

An tibi nuncium patris adfert venientis,

An suum ipsius debitum expetens huc venit.

Ut præcipiens se statim abiit, neque sustinuit 410

Ut cognosceretur, nam haud quicquam in faciem malo similis erat.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquutus est :

Eurymache, certe reditus periit patris mei,

Certe nec nunciis amplius credo, sic unde veniat,

Neque vaticinium curo, si quem mater 415

In regiam vocans divinatorem sciscitetur.

Hospes vero hic meus paternus è Tapho est,

•Mentes Anchiali cordati gloriatur esse

Filius cæterum Taphiis navigandi studiosis imperat.

Sic ait Telemachus : mente vero immortalem Deum intellige-

Hi vero ad saltationem & suavem cantum (bat. 420

Conversi oblectabantur, manebantque dum vesper adventaret.

His autem se oblectantibus niger vesperus supervenit.

Tunc ergo dormituri ibant domum quisque.

Telemachus autem ubi ipsi thalamus perpulchræ aulæ 425

Sublimis ædificatus erat, perspicuo in loco,

Iluc ipse in lectum, multa mente reputans.

Simulque cum eo ardentes faces ferebat pudicitiam docta

Euryclea, Opis filia Pisenoridæ :

Quam olim Laërtes emerat facultatibus suis 430

Primum jam pubescentem, preciumque viginti boum dederat.

Æque autem ipsam ac pudicam uxorem honorabat in ædibus :

Sed lecto nunquam mixtus ea est, iram scilicet vitabat uxoris :

Hæc illi simul ardentes faces ferebat, & ipsum maxime

Sola ancillarum amabat, & enutrierat parvulum. 435

Aperuit autem januas thalami scite facti,

Sedebatque in lecto, & mollem exnebat tunicam :

Et eam quidem aniculæ sedulæ dedit in manus.

Η' μὲν τὴν σπύζασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα·
 440 Πασάλα ἀγκυμάσασα παρὰ τριτοῖσι λήχεσι,
 Ἐν ᾧ ἰδὼν ἐκ θαλάμοιο· θυρὴν δ' ἰπέρσσι κυρτήν
 Ἀργυρήν· ἐπὶ δ' κρήνῃ ἰτάνασεν ἱμάτι.
 Ἐνθ' ὅγε παυνύχιον, κικαλυμμένον οἷος αἴστω,
 Βέλουε φρεσὶν ἦσιν ὁδὸν, τὴν ἀνέρεαδ' Ἀθήνη.

Τ' ΗΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Β. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Σ Τηαγαγὼν ἐκκλοῖαν Τηλέμαχον, παραγέλλει τοῖς μνη-
 σήρσιν ἐξίναί τῃς οἰκίας τῇ Ὀδυσσεύς. λαβὼν δ' παρὰ μὲν
 Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν δασυμήχανον ἱππιδίαν, παρὰ δ' τῆς
 Ἀδριάνας ἑταίρας καὶ ταύτων, εἰς πλεῖν ἀνάγεται ἡλίου δύναντο.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχθ', ἔτα γῆρας, πλεῖν μὲν Ἀδριάνας.

Η' μὲν δ' ἀργύρεα φάει ροδοδάκτυλον ἠώς·
 Ὄρνυτ' ἀρ' ἐξ ἐνῶπιν Ὀδυσσεύς· εἰλ' οὖν υἱός,
 Εἴματα ἰσάμενον· στείλ' δ' ξίφος ὅδ' ὅτι ἄμφω.
 Πρὸς δ' ἔσθ' λιπαρῶσιν ἰδύσατο καλά σίδερα.
 1 Βῆ δ' ἰδὼν ἐκ θαλάμοιο Διὸς ἱταλήμιν ἀντιπν.
 Αἶψα δ' κηρύκισσι λιγυροβόλοισι κέλευσε
 Κηρύσσων ἀγορήνδε κακκομύωντας Ἀχαιούς.
 Οἳ μὲν ἐκίρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ἄνω·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ᾗ ἤμερδιν, σκηπτεῖς τ' ἐγένοντο,
 20 Βῆ ᾧ ἰδὼν εἰς ἀγορὴν, θαλάμῃ δ' ἔχει χάλκεον ἔγχυσαν.
 Οὐκ οἶδ', ἅμα τῷ γε δύο κύνας ἀγροὶ ἔπορτο.
 Θισσιόειν δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατήχουν Ἀθήνη.
 Τὸν δ' ἄρα πάντας λαοὶ ἐπιρχόμενον θμύοντο.
 Ἔζετο δ' ἐν πατρὸς δώμῳ, εἴξαν δ' ἡρώες.
 25 Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἦρχος Αἰγυπτίῳ ἦρχ' ἀγορεύων·
 Ὅς δὴ γῆρας κυρὸς ἔην, καὶ μετέτα ἦδη.
 Καὶ γὰρ τὴν εἰλ' οὖν υἱὸς ἄμ' ἀντιδίῳ Ὀδυσσεῖ
 Ἴλιον εἰς ἄπικλον ἔβα κούρῃ ἐν νηυσὶ,
 Ἄγχιον αἰχμητὴς· τὸ δ' ἄγεσθαι ἔκτανε Κύκλωφ.
 30 Ἐν σπηῖ γλαφυρῇ, σφύματον δ' ὠπλίσσατο δόρπον.
 Τρεῖς δὲ οἱ ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλῃ
 Εὐρένομον, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατεργαῖα ἔργα·
 Ἀμ' ἐστὶν ὡς τῷ λήδῃ ὀδυρόμενον καὶ ἀχέον.
 Τοῖς ὅγε δακρυχέων ἀγρήσατο καὶ μετῴπιν,
 35 Κέκλυτε δὲ νῦν μεν Ἰθακίσιοι, ὅτι κεν ἔπειτα
 Οὐδὲ ποθ' ἡμετέρῃ ἀγορῇ γένητ' ἔδω δώμακον,
 Ἐξ ἧ' Ὀδυσσεύς δῖος καίλας ἐνὶ νηυσὶ.
 Νῦν δ' τίς ὅδ' ἤκει; τίνα χρεὶν πόσον ἔειπ',
 Ἥε νῦν ἀνδρῶν, ἢ οἱ περὶ γένεσσι βίαν;

Ille quidem plicans & aptans tunicam,
 Paxillo suspendens juxta lectum,
 Festinavit ire ex thalamo: januam autem attraxit annulo
 Argenteo: pectusque obtendit loro.
 Hic ille pernox, textus ovis florida lana,
 Consultabat mente sua viam quam dixerat Minerva.

440

ARGUMENTUM LIBRI II. ODYSSEÆ
 HOMERII.

Congregato concilio Telemachus denunciât proci ut exeat
 è domo Ulyssis, Acceptis autem ab Euryclea quæ ad peregrinationem necessaria erant, à Pallade sociis & navi ad navigationem, solvit post solis occasum.

B, Concionem habet, viatica anus, navigationem cum Pallade.

Quando vero mane genita apparuit rosea digitos aurora,
 Surrexit ex lectulo Ulyssis dilectus filius,
 Vestes induens: gladiumque acutum suspendit ab humeris.
 Pedibus vero sub splendidis ligavit pulchra sandalia,
 Festinavitque exire è cubiculo Deo similis plant.
 Continuo autem præconibus vocalibus imperavit
 Convocare ad concionem comantes Græcos.
 Illi quidem convocarunt, hi autem congregabantur celerrime.
 At postquam congregati sunt, & in unum convenerunt,
 Perrexit ire in concionem, manu autem tenebat ferream hastam.
 Non solus, una illum duo canes albi sequebantur:
 Divinam certe huic gratiam circumfudit Pallas.

5

Hunc sane omnes populi advenientem admirabantur.

Sedebat autem in patris sella, cesseruntque ei senes.

His deinde heros Ægyptius cæpit concionari,

85

Qui jam senio incurvus erat, & plurima sciebat.

Etenim hujus dilectus filius cum divino Ulyssæ

Ad Ilion equis felicem ierat cavis in navibus,

Antiphus bellator: quem sævus interfecit Cyclops

In spelunca cava, ultimamque paravit cœnam.

10

Tres autem illi alii erant, & unus inter procos versabatur

Eurynomus, duo autem perpetuo habebant paterna opera:

Sed neque sic illius oblitus erat lugens & dolens.

His ille lacrymans concionatus est, & dixit:

Audite nunc jam me Ithacenses quodcumque dixerò,

15

Nunquam nostrum concilium factum est neque confessus,

Ex quo Ulysses divinus abiit cavis in navibus:

Nunc autem quis huc congregavit? quem necessitas tantum urget,

Sive ex junioribus viris, sive qui seniores sunt?

- 30 Ἡ τίη ἀγγελίην φρατῇ ἐκλυει ἐχρημόσιο,
 Ἡν χ' ἡμῖν σάρα ἱποῖ ὅτε πρότερος γε πύθοιτο;
 Ἡέ τι δῆμιον ἄλλο περιούσκειται ἡδ' ἀγορεύει;
 Ἐδλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμην. εἴθε οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν ὅ, τι φρεσὶν οἷσι μνησινά.
- 35 Ὡς φάτο. χαῖρε ἡ εἴμην Ὀδυσσῆϊ φίλῳ υἱός,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦσο, μνησίνην δ' ἀγορεύειν.
 Στῇ ἡ μίση ἀγορῇ σκηπτρὸν δέ τι ἔμβαλε χυεῖ
 Κῆρυξ Πεισίωνος πεπτυμμένα μῦθεα εἰδώς.
 Πρῶτον ἱππυτά γέροντα καθάπτει μὲν πρότερος,
- 40 ὦ γέρον, ἐχ' ἱκὰς ἔστ' ἀνὴρ, (τάχα δ' εἴσομαι αὐτός)
 Ὅς καὶ δὴν ἦν ἡμεῖς· μάστιγα δέ μ' ἀλγῶν ἱκάνη.
 Οὐτέ τίη ἀγγελίην φρατῇ ἐκλυει ἐχρημόσιο,
 Ἡν χ' ὑμῖν σάρα ἱποῖ, ὅτε πρότερος γε πύθοιμην,
 Οὐτέ τι δῆμιον ἄλλο περιούσκειται ἡδ' ἀγορεύει.
- 45 Ἀλλ' ἐμὸν αὐτῷ χρεῖ, ὅ μοι κακὸν ἐμπισεν οἶκος,
 Δοιά· τὸ μὲν πατέρ' ἰδὼν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' εἴν ὑμῖν
 Τοῖσδεσιον βασιλεὺς, πατὴρ δ' αἷς ἦπτο ἦεν.
 Νῦν δ' αὖ κ' πολὺ μείζον, ὅ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
 Πάγχυ διαφραίσω, βίετον δ' ὅπ' ὡς ἅμπαυ ὀλέσσω.
- 50 Μήτερος μοι μνηστῆρες ἐπὶ χερσὶν ἔκ' ἐδιδέσθη,
 Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱὲς οἱ ἐνθάδ' ὅς εἰσιν ἀείσω.
 Οἱ πατέρες μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασιν νῆσθαι
 Ἰκαρεῖ, ὡς κ' αὐτὸς ἐδιδόσαιοτο δύγατα,
 Δοίην δ' ὅς κ' ἐδίδοι καὶ οἱ κεχαρισμένοι ἔλθοι.
- 55 Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἡμᾶτα πάντα,
 Βῆς ἱερόντες κ' οἷς κ' σιόνας αἰγας,
 Εἰλαπνήζουσι, σίνουσι τε αἰθῶπα οἶνον
 Μαφιδίως· τὰ δ' ὡς πᾶσι κατάνται. ἔ γ' ἔσ' ἀνὴρ
 Οἷ· Ὀδυσσεὺς ἴσκει, ἀρὴν δ' ὅπ' οἶκος ἀμύνει.
- 60 Ἡμῶς δ' ἔ νύτι τοιοῖ ἀμυνέμεν· ἡ κ' ἱππυτά
 Λευγαλίοι· τ' ἐσόμεθα, κ' ἔ διδάσκοντες ἀλκήν.
 Ἡ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἰ μοι δύναμις γε παρίη.
 Οὐ γ' ἔτ' ἀνχετά ἔργα τέτυχεται, ἡδ' ἔτι καλῶς
 Οἷ· ἐμὸς δὲ δόλωσι. νημεσθήνῃτε κ' αὐτοῖ.
- 65 Ἄλλως τ' αἰδιδώητε ἀντικρίσαντας ἀνδρόφους
 Οἱ ἀντιαντιτάουσι· θιῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 Μῆτι μεταστέφουσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
 Λίσσεται ἡμῶν Ζηνὸς Ὀλυμπίης ἡδ' ὀϊμῆς,
 Ἡ τ' ἀνδρῶν ἀγυρεῖς ἡ μὲν λυγρὰ ἡδ' ἐκαστὴ,
 70 Σχέδι φίλοι, καὶ μ' οἶον εἴσατε πᾶνθι λυγρὰ
 Τύριδ', εἰ μήτε τι πατὴρ ἐμὸς ἑδλὸς Ὀδυσσεὺς
 Δυσσώμενος κακ' ἐρεξεν εὐκνήμειδας Ἀχαιῆς.
 Τῶν μ' ὑποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσσώμενοι,
 Τέτις ὀτρύνοντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
 75 Τυμίας ἰδόμεναι κυμάλῃ τε πρὸ δασίν τε.

An aliquem nuncium exercitus audivit venientis , 25
 Quem nobis edisserere queat quoniam prior audiverit ? 30
 An quippiam publicum aliud dicturus est aut loquetur ?
 Probus mihi videtur esse , dignus cui bene cedat : utinam ipse
 Jupiter bene vertat quæcumque mente sua cogitat.

Sic ait. Lætus autem omine Ulyssis charus filius , 35
 Non amplius diu sedit , cupiebat enim concionari :
 Stetit autem in media concione : sceptrumque ei dedit in manum
 Præco Pisenor prudentia consilia edoctus.

Primum deinde ad senem dirigens orationem loquutus est :

O senex , non procul abest ille vir (statim autem ipse cognosces)
 Qui populum congregavi , potissimum enim me dolor urget : (40
 Neque ullum nuncium exercitus audivi venientis ,
 Quem vobis edisseram , quod prior audiverim ,
 Neque quicquam publici aliud enarro neque dico :
 Sed meum ipsius negotium , quod mihi malum incidit domui , 45
 Imo duo : alterum quod patrem eximium perdidit , qui quondam
 Ipsos imperabat , erat autem velut pater mitis. (inter vos

Nunc autem longe majus , quod mox cito domum universam
 Omnino everter , visumque omnem perdet :

Matri meæ proci ingruerunt nolenti , 50
 Eorum virorum chari filii qui hic utique sunt optimi :
 Qui patris quidem in domum horrent ire

Tarii , ut ipse dotet filiam ,
 Detque cui voluerit & qui ipsi gratus venerit :

Illi vero in nostram ventitantes quotidie , 55

Boves sacrificantes & oves & pingues capras ,
 Splendide convivantur , bibuntque atrum vinum
 Impune multaque illa absumentur : non enim adest vis
 Qualis Ulysses erat , qui malum à domo arceat :

Nos vero neutiquam tales qui arceant , certe etiâ deinceps *hoc patet*
 Calamitosi erimus & indocti *artium* fortitudinis. (60

Equidem arcerem , si mihi vis adesset.

Non enim jam tolerabilia facinora patrantur , neque honeste
 Domus mea perit : indignamini & ipsi ,

Aliosque revetemini vicinos homines 65

Qui circum habitant : Deorum vero timeate iram ,

Ne quid rependant indigne ferentes mala facinora.

Oro sive per Jovem Olympium sive per Themidem ,

Quæ hominum conciones & dimittit & cogit ?

Succerite amici , & *tum demum* me solum sinite dolore molesto 70

Affligi , si unquam pater meus probus Ulysses

Insensus malis affectit fortes Græcos :

Quæ mihi rependentes malis afficite infensi ,

Istos instigantes : mihi vero satius esset

Vos absumere immobilia & mobilia bona :

- Εἶχ' ὑμῖς γε εἴχοιτε, τάχ' ἂν ποτε κ' τίσις ἔσθ'.
 Τίτρεα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτισπυασιμένα μύθοι,
 Χρήματ' ἀπαντίζοιτες, ἵως κ' ὑπὸ πάντα διδύει.
 Νῦν δέ μοι ἀπρήκτας ἰδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
- 80 Ὡς εἶπτο χαρμῶν, ποτὶ δ' οὐκ ἔσκηπτον βέβη γαίῃ.
 Δάκρυ' ἀναπρήσας, οἴκῳ δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες αἶψην ἴσαν· ἔτι τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμειψάσθαι χαλεποῖσιν.
 Ἀντίνοῳ δέ μιν οἶον ἀμειβόμενον περσέειπεν·
- 85 Τηλέμαχ' ὑψαγόρῃ, μῦθον ἄρατε, ποῖον ἔωπις,
 Ἡμῶς αἰχρύνων, ἰδέμεν δέ κε μῶμον ἀνάφα.
 Σοὶ δ' ἔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἰτιοὶ εἰσιν,
 Ἀλλὰ οἴη μήτηρ, ἥ τοι πῶτε κέρδια οἶδεν,
 Ἥδῃ γὰρ τρίτον ἔστιν ἔτος, τάχα δ' εἴσι τέταρτον.
- 90 Ἐξ δ' ἀτίμῳ θυμῷ ἐνὶ στήθεσιν Ἀχαιῶν·
 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπε, κ' ἐπὶ χεῖρας ἀνδρῶν ἰκάσῃ,
 Ἀγέλης περὶεῖσα, νύκτ' δέ οἱ ἄλλα μένοιτ' ἄν.
 Ἡ δ' ὅλον τὸν δ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μεμνήμεναι·
 Στῆσαι μὲν μέγα ἰσὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὕραιναι,
 95 Λεπτόν κ' ἐπερίμετρον· ἄραρ δ' ἡμῖν μετέειπεν,
 Κῆρυ, μοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θανε δῖος Ὀδυσσεύς,
 Μίμνετ' ἐπιγυμνοὶ τ' ἑμὸν γάμον, εἰσέκε εἶναι
 Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὀλητα.)
 Λαέρτη ἥρωϊ παρῆεν, εἰς ὅτε κέν μιν
- 100 Μοῖρ' ὅλην κατέλθοι πανηγυρὶ θανάτου·
 Μήτηρ μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν νηυσὶ σῆσεν,
 Αἶκεν ἄτερ σπείρε κῆρυ, πολλὰ κτεατῖστας.
 Ὡς ἔραθ' ἡμῖν δ' αὖτε πεπνυμένο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 Ἐνθα κ' ἡματινὴ μὲν ὕραινσκε μέγα ἰσὺν,
 105 Νύκτας δ' ἀλλύσκεν, ἱπὴν δαΐδας παραδείτο.
 Ὡς τρέιτες μὲν ἔλθε δόλῳ, κ' ἐπὶ δὲν Ἀχαιῆς·
 Ἀλλ' ὅτε τέταρτον ἦλθεν ἔτος, κ' ἐπὶ λυδῶν ὄρεσιν,
 Καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν ἢ σάφα ἦδῃ,
 Καὶ τὴν γ' ἀλλύσαν ἐρεύρομιν ἀγλαὴν ἴσιν.
- 110 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσε κ' ἐκ ἰδέσθ' ὥς ἀνάγκης,
 Σοὶ δ' ὥδε μνηστῆρες ὑποκρίνοντα, ἦν εἶδῃς·
 Αὐτὸς σὺ θυμῷ, εἰδῶσι δ' ὅτι πάντες Ἀχαιοί·
 Μήτηρ σὴν ὑπὸ πεμφον, ἀνωχθεὶ δέ μιν γαμίζεσθαι
 Τῷ ὅτι τὴν τε πατρὶ κίλεται, κ' ἀνδρὶ αὐτῇ.
- 115 Εἰ δ' ἔτ' ἀνίστοι γε πολλὸν χρόνον υἱὰς Ἀχαιῶν,
 Τὰ ρεστέωσ' ἀνὰ θυμῷ, ἃ οἱ πῶτε δάκεν Ἀθήνη,
 Ἐργατὶ ἐτίσασθαι περικλυτὰ, κ' ἐρίνας ἰδύδας,
 Κερδιδῶ οἱ ἔπω τίς ἀκρόωρ ἐδὲ παλαιῶν,
 Τῶν αἰ παρ' ἡσσαν εὐπλοκαμίδες Ἀχαιοί,
 120 Τίτρεα τ', Ἀλκμήνῃ τε, εὐπλοκαμὶς τε Μυκῶν·
 Τῶν ἔτις ὁμοῖα νύματα Πηνελόπειαν

Quod si vos comederetis, fortassis aliquando etiam solutio fieret.
Tandiu enim per urbem commutaremus verba,
Bona repetentes, donec omnia redderentur.
Nunc vero mihi insanabiles dolores injicitis animo.

Sic ait iratus, sceptrumque jecit in terram, 80
Lacrymas profundens, commiseratio autem cepit populum omnem
Tunc alii quidem omnes in silentio erant, neque quisquam ausus est
Telemacho verbis respondere asperis:

Antinous autem ipsum solus respondens alloquutus est: 85
Telemache altiloque, viribus impotens, quid loquutus es
Nos infamans? vis autem maculam inurere.

Tibi vero neutiquam proci Græcorum culpandi sunt,
Sed chara mater, quæ sane versutias percaller,
Jam enim tertius est annus, statim autem ibit quartus,
Ex quo contristat animum intra præcordia Achivorum: 90
Omnes quidem sperare jubet, & promittit viris singulis,
Nuncios mittens, mens autem illi alia cogitat.
Sed illa dolum hunc alium in mente deliberavit:

Exorsa magnam telam in ædibus texuit,
Subtilem & immensam, continuoque nos allocuta est: 95
Juvenes mei proci, postquam mortuus est nobilis Ulysses,
Manete urgentes meas nuptias, donec textum
Perfecero, (ne mihi vana fila pereant)

Laërte Heroi sepulchrale, quando tandem ipsum
Fatum triste tollet somno longo conspiciens mortis: 100
Ne aliqua me in populo mulierum Achivarum culpet,
Si absque tegumento jacuerit, qui multa possederat.
Sic ait: nobis vero statim persuasus est animus generosus.

Atque ibi tum die quidem texebat magnam telam,
Sed nocte solvebat, postquam faces adhibuerat. 105
Sic triennio quidem latuit dolo, & persuasit Achivis:

Sed cum quartus venit annus, & advenerunt horæ,
Et tunc certe aliqua indicavit mulierum quæ bene sciebat,
Et ipsam solventem invenitque pulchram telam.
Sic illa quidem perfecit etiam nolens præ necessitate. 110

Tibi vero sic proci respondent, ut scias
Ipse tuo animo, sciant & omnes Achivi:
Matrem tuam dimitte, jube autem ipsam nubere
Illi cuicumque pater jusserit, & placuerit ipsi.

Si vero adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum, 115
Hæc agitans in animo quæ ei abunde dedit Pallas,
Operaque scire insignia, & mentem bonam,
Et versutias quales nunquam ullas audivimus neque veterum,
Earum quæ olim fuerunt cirratæ Achivæ,
Tyroque, Alcmenaque, & cirrata Mycena: 120
Harum nulla similia commenta Penelopæ

- "Ηδη. ἀτὰρ μὲν τὐτό γ' ἐναΐσιμον ἐκ ἐνόησεν.
 Τότ' ἐπεὶ δ' ἐν βίῳ τινι τὸν κ' κτήματι ἴδοντα,
 "Ορεῖ καὶ κίον τῶτον ἔχῃ τὸν ὄντινά οἱ τῶν
 125 Ἐν σὺνδρασι τιθῆσι θεοί· μέγα μὲν κλίεσθαι αὐτῇ
 Ποιεῖτ', αὐτὰρ σοὶ γι ποδὴν πολέεσσι βίῳ.
 Ἡμεῖς δ' ἐπ' ἐπὶ ἔργα παύεσθαι γ' ἴδμεν, ἐπὶ σὺν ἄλλῃ.
 Πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν ὅς κ' ἰδέσθων.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος στυγερῶς ἀντίον κῆρα,
 130 Ἀντίον, ἔπως ἐπὶ δόμων αἰέεσαν ἀπαύσσει
 Ἡ μ' ἔτεχ' ἢ μ' ἐθρεψεν πατήρ δ' ἱμὸς ἄλλοι γαῖης
 Ζῶς, ὅς ἢ τίθηκε. κακὸν δέ με πομπὴν ὀππότε
 Ἰκαρίῳ, αἶν' αὐτὸς ἐκὼν ὀππότε κτερεῖται σῆμα.
 Ἐκ γὰρ τὴν πατὴρ κακὰ σέοισμα, ἄλλα δ' αἰμαῖον
 135 Δαΐδ' ἐπὶ κτερεῖται σῆμα. Ἐλπίσθαι
 Οἴκῳ ἀπερχομένη, νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνδρόγατον
 Ἔσεται. ὥς ἂν τῶτον ἐγὼ σῶσαι μῦθον ἐνέω.
 Τμήτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσιζέται αὐτῶν,
 Ἐξίτ' μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλογύνετε δαΐτας,
 140 Τρῶα κτήματι ἴδοντες, ἀμειβομένη κατὰ ἰκίον
 Εἰ δ' ὑμῖν δοκῇ τόδε λωπτερόν κ' ἀμεινον
 Ἐμμεῖναι, ἀνδρὲς ἐπὶ βίῳ τινι νήπιον ὀλίγον,
 Κτερεῖται ἐγὼ δ' αἶμα ἐπιδόσωμαι αἶν' ἴοντες,
 Αἶμα σῶσαι Ζεὺς δώσει παλίντιτα ἔργα γένεσθαι.
 145 Νήπιονοὶ κεν ἔπειτα δόμων ἐντοδὲν ὀλοῦσθαι.
 "Ος φάτο Τηλέμαχος. τῷ δ' αἰνῶ ἐνέωσθαι Ζεὺς
 Ὑφάσθαι ἐκ κυρῆος ὅριος περὶ κτερεῖται.
 Τῷ δ' ἔως μὲν ῥ' ἐπὶ τὸν μετὰ σῶσαι αἶμα,
 Πλησίον ἀλλήλοισι τιτανομένη στυγερῶς
 150 Ἀλλ' ἔτε δὴ μίαν ἀγρὴν ἀπολύμεν ἐκείνῳ,
 Ἐν δ' ἐπιδόσωμαι τινὰ ξάσθαι σῶσαι σῶσαι,
 Ἐς δ' ἰδέσθαι πάντων κτερεῖται, ὅσοντο δ' ὀλοῦσθαι.
 Δρυφάμενος δ' ὀνύχασιν παρῆας ἀμφὶ τὴν θυρῶν,
 Δεξιῶν ἦσαν διὰ τ' οἰκίαν κ' πόλιν αὐτῶν.
 155 Θάμβησαν δ' ὄρνιθας ἐπὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Ὀρνιθας δ' ἀνὰ θυμὸν ἀπὲρ τελέεσθαι ἔμελλον.
 Τοῖσι δ' κ' μετέπειτα γέρον ἦρος Ἀλιδόρος,
 Μαστορέδης· ὃ γὰρ οἱ ἐμνηστικὴν ἐκίκατο,
 Ὀρνιθας γένεσθαι, κ' ἐναΐσιμα μυθήσασθαι,
 160 Ὅσον ἐν φρεσὶν ἀγορήσατο κ' μετέπειτα,
 Κέκλυτε δὲ τῶν μὲν Ἰθακήσιον ὃ, πτὶ κεν εἶπω.
 Μνηστῆσιν δ' ἐμνηστικὴν παρῆας ἀπὲρ τῶν,
 Τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κηλίδεται· ὃ γὰρ Ὀδυσσεύς,
 Δὴν ἀπάνευθε φίλον ὄν ἴσεται, ἀλλὰ σὺ ἦδη
 165 Ἐγγὺς ἴων, τοῖσιν ῥόνος κ' κῆρα στυγερῶς
 Πάνταςιν· πολλοῖσιν δ' κ' ἄλλοισιν κακὸν ἔσθαι,
 Οἱ νηρόμενοι Ἰθάκῃ ἐνδόμενοι. ἀλλὰ πολὺ σῶσαι

Sciebat, sed hoc quidem non conducibile exogitavit.
 Tandiu enim victum tuum & bona edent,
 Quandiu illa hunc habebit animum quem illi nunc
 In pectoribus ponunt Dii: magnam quidem gloriam sibi 115
 Conciliat, sed tibi desiderium multi victus.

Nos autem nec ad negotia nostra ante ibimus, neque aliquo alio,
 Priusquam ipsa nubat Græcorum cuicumque voluerit.

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est:
 Antinoë, nullo modo fas è domo invitam expellere 130
 Quæ me peperit, quæ me nutrit: pater autē meus alicubi terrarū
 Sive vivit sive mortuus est, durum tamen me multa luere
 Icaro, si ipse ego matrem dimisero.

Ex patre enim mala patiat, alia autem Deus
 Dabit: postquam mater odiosas imprecata fuerit furias 135
 A domo discedens, invidia etiam mihi ex hominibus
 Erit, sic itaque hunc ego sermonem nunquam dicam.

Vester vero siquidem animus indignatur his,
 Exite mihi domo, aliasque curate dapes,
 Vestra bona comedentes, invicem per domos: 140
 Si vero vobis videtur satius & melius
 Esse, viri unius victum impune perdere,
 Vastate: ego vero Deos invocabo sempiternos,
 Si unquam Jupiter dederit repensâ facta hæc fieri:
 Inulti deinde intra domum periretis. 145

Sic ait Telemachus. Huic aquilas late videns Jupiter
 Ex alto à vertice montis misit volare.
 Hæ usque quidem volabant cum flatu venti,
 Propinquæ invicem extendentes alas:
 Sed cum jam ad mediam concionem celebrem pervenissent, 150
 Hic in gyrum flexæ excutiebant multas pennas,
 Adspiciebantque omnium capita, & portendebant mortem:
 Ianiantes vero unguibus maxillas circumque colla,
 Ad dextram volarunt & per ædes & per urbem ipsorum.
 Admirati sunt autem aves postquam viderunt oculis, 155
 Agitantque in animo quæ perficienda erant.

His vero etiam interfatus est senex heros Halitherses,
 Mnestorides: hic enim solus coævus vincebat,
 In avibus dijudicandis, & fatalia proloquendo,
 Qui ipsis bene cupiens concionatus est, & dixit: 160

Audite nunc me Ithacenses quodcumque dixerō:
 Prociis autem potissimum præfagiens ista dico,
 Illis enim ingens periculum advolvitur: non enim Ulysses
 Diu seorsim à suis amicis aberit, sed alicubi jam
 Prope cum sit, ipsis eadem & fatum molitur 165
 Omnibus: pluribus etiam aliis male erit,
 Qui habitamus Ithacam claram: sed longe antea

- Φραζόμεσθ' ὥς κεν καταπαύσομεν, ἡδὲ κ' αὐτοῖς
 Πανύων· καὶ γάρ σφιν ἄραρ τόδε λωϊὸν ἔστιν.
- 170 Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύσομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς·
 Καὶ γὰρ ἐκείνῳ ἐμὲ τελευτηθῆναι ἔπαντα,
 ὥς οἱ ἐμυθεύονη ὅτε Ἴλιον εἰσαγέζαιον
 Ἀργῆιοι, μετὰ δὲ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Φῆνε κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἄπο πάντας ἑταίρους.
- 175 Ἀγνοῶσιν πάνταςιν ἐμὸς δ' ἐπαιυγμένος
 Οἰκάδ' ἐλεύσεται· τάδε δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβοι παῖς ἀντίον κῆρα,
 ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύσοιο σοῖσι τέκεσιν,
 Οἰκάδ' ἰὼν, μή ποε τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
- 180 Ταῦτα δ' ἔγω σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύσομαι.
 Ὅρνιθες δὲ τε πολλοὶ ἰὼν αὐγὰς ἡελίοιο
 Φοιτῶσ', ἐδὲ τε πάντες ἑταῖοιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ὀλεῖται τῶλ'. ὥς κ' σὺ καταβῆθαι σὺν ἐκείνῳ
 Ὀρείλῃ, ἔκ αὖ τούτω Διωπρεπίῳ ἀγόρευες,
 185 Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὦδ' ἀνείης,
 Σὺ δ' οἶκον δῶρον ποτιδέγμενος αἶκε πόρῃσιν.
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἱέω, τόδε κ' τετελεσμένον ἔσται,
 Αἶκε νεώτερον ἄνδρα, παλαιὰ τε πελλὰ τε εἰδώς,
 Παρθάμῳ ἐπέεσσιν ἵποτρύτης χαλιπαίνειν,
- 190 Αὐτῷ μὲν οἱ προῖτον ἀνιρρίστερον ἔσται,
 Πρῆξαι δ' ἐμπης ἔτι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε,
 Σοὶ δ' ἔγερσεν θοὴν ἐπιθήσομεν ἦν κ' ἐνὶ θυμῷ
 Τίον ἀγάλλης· χαλιπὸν δὲ τοι ἔσεται ἀλγος.
 Τηλέμαχος δ' ἐν παῶσιν ἔγων ὑποθήσομαι αὐτὸς.
- 195 Μητέρα ἦν ἐς πατρός ἀναγίττω ληυγέσθαι,
 Οἱ δ' ἄρμονοι τυύξοι, κ' ἀρτυνέουσιν ἔδνα
 Πολλὰ μάλ', ὅσα εἴποις εἰλῆς ἐπὶ παῖδός ἐπειδαι.
 Οὐ γὰρ φρεὶν παύσασθαι οἶομαι νῆας Ἀχαιῶν
 Μνηστῶν ἀργαλῆς· ἐπεὶ ἔτινα διδίδμεν ἐμπης.
- 200 Οὐτ' ἔν Τηλέμαχον μάλα περ πολύμυθον ἔοντα·
 Οὐτε Διωπρεπίης ἐμπαζόμεθ' ἦν σὺ γεραιῇ
 Μύθειαι ἀκράντον, ἀπὲρ δ' ἀναιὶς δ' ἐπὶ μάλλον.
 Χρήματα δ' αὖτε κακῶς ληυγέσονται, ἐδὲ ποτ' ἔσται
 Ἑσπεταί, ὅρρα κεν ἢ γε διατρίβησιν Ἀχαιῆς
- 205 Ὅν γαμον· ἡμῶς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἡμᾶτα πάντα,
 Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαιόμεν, ἐδὲ μετ' ἄλλας
 Ἐρχόμεθ' ἄς ἐπιπικέσθωσι οὐνίμεν ἔστιν ἑκάσθῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον κῆρα,
 Εὐρύμαχος, ἡδὲ κ' ἄλλοι ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
- 210 Ταῦτα μὲν ἔχ' ὑμῶς ἔτι λίσσασθαι, ἐδὲ ἀγορεύω·
 Ἦδη γὰρ τὰ γ' ἴσασι θεοὶ κ' πάντες Ἀχαιοί.
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν κ' εἰκὸς ἑταίρους,
 Οἱ κέ μοι ἔνθα κ' ἔνθα διαπρήσονται κλέυειναι.

Consideremus qui illos compescamus, aut etiam ipsi
 Quiescant: etenim ipsis statim hoc utilius est.
 Non enim inexpertus vaticinor, sed bene doctus: 175
 Etenim illi aio perfecta esse omnia,
 Quemadmodum illi prädixeram quando ad Ilium conscenderunt
 Græci, cumque ipsis conscendit versutus Ulysses.
 Dixit mala multa passum, amissisque omnibus sociis,
 Ignoratum omnibus vicesimo demum anno 175
 Domum venturum, hæc scilicet nunc omnia perficiuntur.

Hunc rursus Eurymachus Polybi filius allocutus est:
 O senex, eia age nunc vaticinare tuis liberis,
 Domum profectus, ne forte quid mali patiantur in posterum: :
 In his autem ego te longe melior sum ad vaticinandum. 180
 Aves sane multæ sub radiis solis
 Volitant, neque omnes fatales: cæterum Ulysses.
 Perit procul: ô si & tu periisse cum illo
 Debuisse, non tanta vaticinans diceres,
 Neque Telemachum iratum sic incitares, 185
 Tua in domo donum expectans si quod præbeat:
 Sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
 Si juvenem virum, veteraque multraque doctus,
 Decipiens verbis incitaveris ad irascendum,
 Illi quidem ipsi primum perniciosius erit, 190
 Efficere tamen nihil poteris propter hos,
 Tibi vero, ô senex, pernam infligemus, quam in animo
 Luens moleste feras, gravisque tibi erit dolor.
 Telemacho autem in primis ego suadebo ipse.
 Matrem suam ad patrem jubeat redire, 195
 Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
 Amplam, quantam convenit charam filiam comitari.
 Non enim antea quieturos puto filios Achivorum
 A procatione molesta: quoniam neminem timemus omnino,
 Neque sane Telemachum tametsi multiloquus sit: 200
 Neque vaticinium curamus quod tu senex
 Loqueris irritum, odiosus autem es magis.
 Bona vero rursus male devorabuntur neque unquam æque multa
 Erunt, sed pauciora semper, donec hæc detinebit Achivos
 Suis nuptiis: nos vero rursus expectantes diebus omnibus, 205
 Propter ejus virtutem contendimus, neque ad alias
 Imus quas conveniebat inire quemque.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens allocutus est:
 Eurymache, nec non alii quotquot proci generosi,
 Ista quidem non vos amplius oro, neque dico: 210
 Jam enim hæc sciunt Dii & omnes Achivi.
 Sed age mihi date navem celerem & viginti socios,
 Qui mihi hinc atque hinc pertranseant viam.

- Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθούοντα·
 215 Νύσον πευσυρόμεν πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
 Ἦν τις μοι εἴησι βροτῶν, ἥ ὅσων ἀκούσω
 Ἐκ Διὸς, ἥ τε μάλιστα φέρῃ κλέος ἀνθρώποισι.
 Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον κ' ὕσον ἀκούσω,
 Ἦτ' αὖ τρυχόμενος περ ἔτι τλαίην ἐναιυτόν·
 220 Εἰ δέ κε τένειωτ' ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἰόντ',
 Νουσήτας δ' ἥπιτα φίλην ἐς πατρίδα γαίαν,
 Σῆμά τε οἱ χεύσω, κ' ἐπὶ κτέρεα κτερίξω
 Πολλὰ μάλ' ὅσα ἔοικε· κ' ἀνέρε μνῆρα δώσω.
 Ἕϊτοι δ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο· τῷσι δ' ἀνέστη·
 225 Μίντωρ, ὃς ῥ' Ὀδυσῆα ἀμύμονα ἦν ἑταίρ',
 Καὶ οἱ ἰὼν ἐν πηυσὶν ἐπίτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 Πειθιδάμ τε γέροντι, κ' ἐμποδα πάντα φυλάσσεν.
 Ὅσεν εὐφροσύναν ἀγορήσατο κ' μετέειπε,
 Κέκλυτε δὴ τῶν μιν Ἰθακήσιοι, ὃ, τι κεν εἴπω.
 230 Μῆσις ἔτι παρῶρον, ἀγαθὸς κ' ἥπιος ἔσω
 Σκηπτῆχ' βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, κ' αἰσυλὰ ῥέζοι.
 Ὡς ἔτις μέμνηται Ὀδυσῆα Δείδιο
 Λαῶν οἷσιν ἀνασσεύει, πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν.
 235 Ἀλλ' ἦτοι μνηστῆρας ἀγνόηρας ἔτι μετὰ ἔργον
 Ἐρδὲν ἔργα βίαια, κακοῖρα ῥέζοι.
 Στῆς γὰρ παρθένους κεραλαί, κατίδωσι βιαῖως
 Οἶκον Ὀδυσῆα, τ' δ' ἐκ ἔτι φασὶν νύδαι·
 Νῦν δ' ἄλλα δῆμα γμεσίζομαι· οἷον ἅπαντες·
 240 Ἦδ' ἀνὴρ, ἀτὰρ ἔτι καθαρτόμωμοι ἑπείωνιν,
 Παύρας μνηστῆρας κατερύκετε πολλοὶ ἰόντες.
 Τὸν δ' Εὐπρόειδης Λυσικλείης ἀντίον νύδα,
 Μίντερ αἰατήρης, φρένας ἡλῆς, ποῖον εἶπες,
 Ἡμῶς ὄτρυνον καταπαυέμεν· ἀργαλέον ᾗ.
 245 Ἀνδράσι κ' πολένοισι μαχίσοσθαι περὶ δαίτι.
 Εἵπῃς γάρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιοι αὐτὸς ἐπελθὼν·
 Δαιτυμόνως κατὰ δῶμα ἰὼν μνηστῆρας ἀγανέ·
 Ἐξέλασαι μέγα ῥοιο μῦθον ἠὲ θυμῷ,
 Οὐκ ἐν οἱ καχάρετο γυνή, μάλα περ χατέσσα,
 250 Ἐλθόντ', ἀλλὰ κεν αὐτῇ αἰκία πότμον ὀπίσται,
 Εἰ πολένοισι μάχοντο. σὺ δ' ἔκ κατα μοῖραν εἶπες.
 Ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδναδ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος,
 Τάτῃ δ' ὀτρυνέη Μίντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἀλιδέρας.
 Οἱ γὰρ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώοι εἰσιν ἑταῖροι.
 255 Ἀλλ' (οἷον) κ' ἐνθάδε καθήμεν, ἀγγελιάων·
 Πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέῃ δ' ὁδὸν ἔπειτα ταύτην.
 Ὡς ἄρ' ἐρώνησιν· λῦσον δ' ἀγορὴν αἰφνῆν.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὰν περὶ δῶμα ἕκαστος
 Μνηστῆρας δ' ἀνὰ δῶματ' ἔσαν δύναι· Ὀδυσῆα.

Proficiscar enim in Spartam & Pylum arenosam ,
 Reditum percontaturus patris diu absentis , 215
 Si quis mihi dicat mortaliū , aut oraculum audiam
 Ex Jove , quod maxime fert gloriam hominibus.
 Si quidem patris vitam & reditum audivero ;
 Sane quantumvis afflictus adhuc sustinebo annum :
 Si vero mortuum audivero neque amplius superstitem , 220
 Reversus continuo meam in patriam terram
 Tumulum illi faciam , & inferias inferam
 Multas admodum quantas convenit , & viro matrem dabo.

Ille quidem sic loquutus confedit : his autem surrexit
 Mentor , qui Ulyssis inculpati erat socius , 225
 Et illi cum proficisceretur commisit totam familiam ,
 Utque obedirent seni , & signa omnia custodirent.
 Qui illis bene cupiens concionatus est , & dixit :

Audite certe me nunc Ithacenses quodcumque dixerō :
 Nullus amplius benignus , mansuetus & mitis sit 230
 Sceptringer Rex , neque in mente prospera callens ,
 Sed semper gravis sit , & nefaria patret.
 Quandoquidem nullus recordatur Ulyssis divini
 Populorum quibus præsuit , & velut pater mansuetus erat.
 Verum enimvero procos superbos haud invideo 235
 Committere facinora violenta , malis consiliis mentis :
 Sua enim obiectantes capita , comedunt violenter
 Domum Ulyssis , quem non amplius autumant rediturum esse :
 Sed nunc cætero populo succensco , ut omnes
 Sedetis muti , ac non redarguentes verbis , 240
 Pauciores procos compescitis cum sitis plures.

Hunc vero Euenorides Leocritus contra alloquebatur :
 Mentor conviciator , ingenio stolide , ut loquutus es ,
 Nos adhortans desistere ? difficile autem erit
 Cum viris pluribus pugnare de convivio. 245
 Etiam si enim Ulysses Ithacensis ipse adveniens
 Convivantes per domum suam procos eximios
 Expellere è domo cogitaret in animo ,
 Non illius lætaretur uxor , quantumvis valde desiderans
 Ut veniat , sed is hic sævam mortem inveniret , 250
 Si pluribus pugnaret : tu vero non ex officio es loquutus.
 Sed age , populi quidem dispergantur ad opera quivis ,
 Huic autem disponat Mentor viam & Halitherses ,
 Qui illi à principio paterni sunt amici.
 Sed (puto) & diu sedens , nuncios 255
 Percontabitur in Ithaca , perficietque viam nunquam hanc.

Sic ille loquutus : dimisit concionem celerem.
 Ili quidem dispergebantur ad domum quisque suam :
 Proci autem in domum ibant divini Ulyssæ.

- 260 Τηλέμαχ' ὃ δ' ἀσάνευθεν ἰὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσῃς,
 Χείρεσσι νηφάμεν' πολὺν αἰλὸς εὐχετ' Ἀθήνη,
 Κλυθεῖ μοι ὅς χθιζὸς θιὸς ἥλυδες ἡμέτερον δῶ,
 Καί μ' ἐν νηὶ κέλυσας ἐπ' ἡερειδία πόντον
 Νόστον πεισομένην πατέρος δὴν αἰχμηδίοιο,
- 265 Ἐρχιδάμ'· τὰ δ' ὅλ' ἀνὰ διατρέχουσιν Ἀχαιοί,
 Μνηστῆρες δ' ἡ μάλιστ' ἀκαῶς ὑπερηγόροντες.
 Ὡς ἔρατ' εὐχόμεν', χεῖρόθεν δ' οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορ σι εἰδομένη ἥρω δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν,
 Καί μιν ρωνήσας ἔπειτα πτερόντα προσηύδα·
- 270 Τηλέμαχ', ἐδ' ὅππῃθεν κακὸς ἔσται, ἐδ' ἀνήμερον
 Εἰ δὴ τοι σὺ πατέρος ἐνέσχεαι μὲν καὶ καὶ,
 Οἷ' ἐκείν' ἦν τελέσσει ἔργον τε ἔπ' τε.
 Οὐ τοι ἔτι αἰὲν αἰὲν ὁδὸς ἔσται, ἐδ' ἀτέλει.
 Εἰ δ' ἐκείν' γ' ἰσθὶ γόνυ καὶ Πηλεοπίης,
- 275 Οὐδ' ἔτι ἔπειτα ἰσθὶα τελευτήσῃ αἰ μνηστῆρας.
 Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ αἰώντα.
 Οἱ πλείονες κακίης· παῦροι δέ τε πατέρος ἀρείης.
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἐδ' ὅππῃθεν κακὸς ἔσται, ἐδ' ἀνήμερον,
 Οὐδέ σε πᾶν γὰρ μή τις Ὀδυσσεύς περ λείπειν,
- 280 Ἠλπιὴ τοι ἔπειτα τελευτήσῃ τάδε ἔργα.
 Τῷ νῦν μνηστῆρον μὲν ἴα βελὴν τε νόον τε
 Ἀρεσδίων, ἐπεὶ ἔτι νεώμοιτες, ἐδ' δίκαιοι.
 Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν,
 Ὅς δὴ σφιν χεῖρον ἴσιν ἐπ' ἡματι πάντας ὀλίγῃ.
- 285 Σοὶ δ' ὁδὸς ἐκείν' ὁδὸν ἀπίασται ἦν σὺ μνηστῆρας.
 Τοῖ' γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατέρος εἰμι,
 Ὅς τοι νῆα θοὴν ἔσθω, καὶ αἶμα ἴφμαι αὐτός.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δόματ' ἰὼν μνηστῆρας ὁμίλῃ,
 Ὀπλισὼν τ' ἦα, καὶ ἀλγίστην ἄρσεν ἀπαντα,
- 290 Οἷον ἐν ἀμφοτέροις, καὶ ἀλφειὰ μυελὸν ἀνδρῶν,
 Δέρμασιν ἐν πυκνοῖσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταῖρος
 Λιψ' ἰδελοντήσας συλλέξομαι· εἰσὶ δ' ἦ τις
 Πολλὰ ἐν ἀμφοτέροις Ἰθάκῃ νέαι ἠδὲ παλαιαί.
 Τάων μὲν τοι ἐγὼν ἐπιόφομαι ἥ τις ἀρείῃ.
- 295 Ὡς φασ' Ἀθηναίη κέρη Διὸς. ἐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχ' ἀπαρμένειν, ἐπεὶ θεὸς ἔκλυεν αὐδὴν.
 Βῆ δ' ἡμῶν πρὸς δῶμα, εἶλον τετιμῆμεν ἡτορ.
 Εὖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγένορας ἐν μεγάροισιν
- 300 Αἴσας ἀνιμῶν, σκάλες δ' εὐόντας ἐν αὐλῇ.
 Ἀντίνο' δ' ἰδυὺς γελᾶσας καὶ Τηλέμαχοις,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῶ χεῖρ, ἔπ' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
 Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μὲν ἄγετε, μή τι τοι ἄλλο.
 Ἐν στήθεσσι κακὸν μελίτω ἔργον τε ἔπ' τε,
 305 Ἀλλὰ καὶ ἐδ' ἰδὲ μὲν καὶ ἀνιμῶν, ὡς τοπάρους παρ'.

Telemachus autem seorsim profectus est ad littus maris,
Manibus lotis è cano mari precabatur Palladem: 160

Audi me qui heri Deus venisti domum nostram,
Et me in navi iussisti per obscurum pontum
Reditum interrogaturum patris diu absentis,
Ire: nam hæc omnia impediunt Græci, 165
Proci autem potissimum, male superbientes.

Sic ait precatus. Prope autem illum venit Pallas,
Mentori similis facta tum corpore tum etiam voce,
Et ipsum compellans verbis volatilibus allocuta est:

Telemache, neque in posterum ignavus eris, neque stolidus: 170
Si quidem tibi tui patris instillatus est animus fortis,
Qualis ille erat ad perficiendum opusque dictumque,
Non tibi vanum iter erit, neque irritum:

Si vero non illius esses filius & Penelopes,
Non sane deinde sperarem te perfecturum esse quæ cogitas. 175
Pauci enim filii similes patri sunt:

Merique peiores, pauci vero etiam parentibus meliores:
Sed quoniam neque in posterum ignavus eris, neque stolidus,
Neque te penitus sapientia Ulyssis reliquit.

Spes deinde tibi est te perfecturum esse hæc opera. 180

Ideo nunc procorum sine consiliumque mentemque
Insipientium, quoniam æutiquam prudentes, neque iusti:

Neque ullo pacto sciunt mortem, & fatum nigrum,
Quæ illis jam imminet die uno ut omnes pereant.
Tibi vero via non amplius aberit quam tu cogitas: 185

Talis enim tibi socius ego paternus sum,
Qui tibi navem celerem parabo, & simul sequar ipse.

Sed tu quidem ad domum vadens procos conveni,
Apparaque viatica, & vasis conde singula.
Vinum in amphoris, & farinam medullam hominum, 190

Utribus in densis: ego autem per populum socios
Statim voluntarios colligam. Sunt autem naves
Multæ in circumflua Ithaca novæ atque veteres:
Harum quidem ego despiciam quæcumque optima est:
Statimque instructam immitteremus lato mari. 195

Sic ait Pallas filia Jovis. Neque amplius diu
Telemachus moratus, postquam Deæ auditit vocem,
Festinabat ire ad domum, suo cruciatus corde:

Invenit autem procos superbos in ædibus
Capras excoriantes, porcosque saginatos assantes in atrio, 200
Antinous autem ridens obviam ibat Telemacho,

Inque manu illius hæsit, verbumque dixit, & compellavit:

Telemache altiloque, impotens animi, ne quidquam tibi aliud
In pectore malum sit curæ vel opus vel verbum,
Sed strenue comedere & bibere, ut antea: 205

Ταῦτα δὲ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
 Νῆα κ' ἐξαίτες ἱέτας, ἵνα δάσωσιν ἱππαι
 Ἐς Πύλον ἠγαθέην μετ' ἀγαυὸν πατρός· ἀκμήν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος περιπυρρὺν ἀντίον νῦδα,
 310 Ἀντίνο', ἔπος εἶπεν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
 Δαίνυσθαι τ' αἰκόντα, κ' εὐεραίνεσθαι ἔκπλον.

Ἦ ἔχ' ἄλις ὥς τοπάρουθεν ἐκίριτε πολλὰ κ' ἰδλὰ
 Κτήματ' ἱμά μνηστῆρες, ἰγὼ δ' ἐτι νηπιῶ· ἦα,
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμί, κ' ἄλλων μύθων ἀκέων

315 Πυνδάνομαι, κ' δὴ μοι αἰξίται ἐνδοθὶ θυμός,
 Πειρήσω ὥς εἰ ὕμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἵπλω,
 Ἦε Πύλον δ' ἔλθων, ἢ αὐτῇ τῷ δ' ἐνὶ δῆμῳ.

Εἴμι μὲν, ἐδ' ἄλιν ὁδὸς ἔσεται ἦν ἀγορεύω
 Ἑμπερῶ. εἰ γὰρ νῆος ἐπιβόλῳ ἐδ' ἱέτασιν

320 Γίνομαι, ὥς νῦν περ ὕμμιν εἵστατο κέρδιον ἔη.
 Ἦ γὰρ, κ' ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσσειν Ἀντιγόῳ
 Ρῆϊα. μνηστῆρες δ' ὅμμεν κατὰ δαῖτα πίνοντο,
 Οἱ δ' ἐπιλωθέντων κ' ἐκερτόμενον ἐπέεσσιν.

Ἵδε δὲ τις εἶπεσκε νέων ὑπερνηριόντων,

325 Ἦ μάλα Τηλέμαχος ῥόνον ἡμῖν μερμηρίζει·
 Ἦτινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἡμαδόντῳ,
 Ἦ ὅγε κ' Σπάρτηθεν· ἐπεὶ νῦν περ ἵεται αἰνῶς.

Ἦ δ' αἰς Ἐγύρην ἐθέλει πείραξιν ἀρεσθῆναι
 Ἐλθῆναι, ὅγρ' ἔνθεν θυμογδόρεα φάρμακ' ἐνείκη,

330 Ἐν δ' ῥα βάλῃ κρητῆρε, κ' ἡμέας πάντας ὁ ἕσση.

Ἄμῳ δ' αὐτ' εἶπεσκε νέων ὑπερνηριόντων,
 Τίς δ' οἷδ' εἰ κε κ' αὐτὸς ἰὼν κοίλῃς ἐπὶ νῆος,
 Τίλε φίλων ἀπώληται, ἀλάμῳ ὥσπερ Ὀδυσσεύς;
 Οὕτω κεν κ' μᾶλλον ὀρέλλειν σότον ἄμμι.

335 Κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὐτῇ
 Τάτε μνηστῆρε δοῖμῳ ἔχειν, ἠδ' ὅσις ὀπυίοι.

Ὡς φάτ'· ὁ δ' ὑψέροσιν θάλαμον κατεβήσατο πατρός.

Ἐνδὺν, ὅθι κητὸς χρυσὸς κ' χαλκὸς ἐκκρετο,
 Ἐσθλὸς τ' ἐν χηλοῖσιν, ἄλις τ' εὐσθλὸς ἔλαιον,

340 Ἐν δ' οἷδοι οἶνοιο παλαιῶ ἠδυπότοιο
 Ἐστάσαν, ἀκρητὸν θύον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
 Ἐξείης ποτὸς τοῖχον ἀρηρότες, εἶποτ' Ὀδυσσεύς·
 Οἰκαδὲ νοστήσει, κ' ἀλγέα πολλὰ μογήσας.

Κληῖσά δ' ἐπίσαν σανίδες πυκινῶς ἀστυγίᾳ,

345 Δικλίδες· ἐν δ' ῥυνή ταμὴν νύκτας τε κ' ἡμᾶρ

Ἔσκεν ἢ πᾶντ' ἐρύλασσε νόου πολυιδρείησιν,
 Εὐρύκλει, ὦφ' ὃν θυγάτηρ Πεισινυρίδαο.

Τὸν τότε Τηλέμαχος περιστέρῃ θάλαμῳ δὲ κελύσας,

Μαῖ, ἄγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμειροφύσῃ ἀρυσον

350 Ἦδ' ὅν, ὅστις μετὰ δ' λαρότατ' ἂν σὺ φυλάσσεις,

Κεῖνον ὁμόμην τὸν κάμμορον, εἴποδ' ἐν ἔλθω

Διόγρητος

Ista enim naviter omnia perficient tibi Græci ,
Navem & electos remiges , ut ocyus eas
In Pylum divinam ad inclyti parentis famam.

Huic autem rursus Telemachus prudens respondit :

Antinoë , nullo modo decet cum vobis superbis
Convivari invitum , & lætari quietum. 310

An non satis quod antea dilapidastis multas & eximias
Possessiones meas proci ? ego autem adhuc infans eram ?
Sed nunc ubi grandior sum , & aliorum orationem audio
Suscitans , jamque mihi augefcit intus ira , 315
Tentabo ut vobis malam mortem inferam ,
Sive ad Pylum profectus , sive hic in hoc populo.

Imo quidem , neque vana via erit quam dico (remiges ,
Navem alienam conscendens : neque enim navem possideo neque
Quod quidem , uti vobis videtur , melius est. 320

Dixit , & ex manu manum traxit Anxioui
Facile. Proci autem per domum convivium apparabant ,
Qui cavillabantur & incessabant verbis ,
Tum vero aliquis dicebat juvenum superbientium :

Næ sane Telemachus eadem nobis meditatur : 325
Aut aliquos ex Pylo ducet ultores arenosa ,
Aut ille ex Sparta etiam : nam cupit vehementer.
Aut & in Ephyram vult fertilem terram
Proficisci , ut inde mortifera venena afferat ,
Injiciatque in craterem , & nos omnes perdat. 330

Alius rursus dicebat juvenum insolentium :
Quis scit an etiam ipse profectus cava in nave ,
Longe ab amicis peteat , errabundus ut Ulysses ?
Sic & magis augere posset nobis laborem.
Bona enim omnia divideremus , domum vero 335
Illius matri dāsemus ut habeat , aut ille cui nuber.

Sic dicebant. Ille vero excelsum thalamum intrabat parentis
Amplum , ubi cumulatum aurum & æs jacebat ,
Vestisque in cistis , abundeque odoriferum oleum.

Iatus etiam dolia vini veteris dulcis bibenti 340
Stabant , merum divinum potum continentia ,
Ordine ad murum aptata , si quando Ulysses
In patriam reverteretur , & quidem dolores multos passus.
Claustisque munitæ inerant januz & ingeniose aptatæ ,
Bifores : intus autem mulier custos noctesque diesque 345
Erat , quæ omnia asservabat mentis solertia ,
Euryclea , Opis filia Pisenoridæ :

Hanc tunc Telemachus allocutus est in thalamum vocatam :

Nutrix , age mihi vinum in amphoris hauri
Suave , quod dulcissimum sit omnium quæ tu asser vas , 55
Illum expectans infelicitissimum , si quando veniat

Odyssa.

Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
Δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πάρασιν ἄρσεν ἅπαντας.
Ἐν δέ μοι ἄλφειτα χιῶν ἑὺρραφίεσσι δοροῖσι·

- 355 Εἴκοσι δ' ἔσω μέγ' αὖ μολυβδαῖε ἀλγίτε ἀκτῆς.
Αὐτὴ δ' οἷν ἰαθί· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω.
Ἐσπέρει γ' ἔγ' αἰρήσεμαι, ὅπποτε κεν δὴ
Μήτηρ εἰς ὑπερῷ αἰαθῇ, κοῖτε τε μέδεται.
Εἰμι γ' εἰς Σπάρτην τε καὶ Πύλον ἡμαθόοντα,

- 360 Νῆσον αἰνυσθῆναι πατρὸς εἰλε ἢ περ ἀέκασα.
Ὡς φάτο· κόρυσεν ἧ εἰλη τερεὺς Εὐρύκλεια.
Καὶ ῥ' ὀλοαυρομένη ἔπια πτερόεντα περσυνύδα,
Τίπτε δέ τοι; εἰλε τίκνον, ἐνὶ φρεσὶ τῷτο νόημα
Ἐπλετο; καὶ δ' ἐδέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν,
365 Μῆν' ἰδὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης
Διογενὴς Ὀδυσσεύς, ἀλλοτριώτα ἐνὶ δήμῳ.
Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ὄντι κακὰ ρεῖζοντα ὅππῃσω,
Ὡς κε δόλω θήεις, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα φάσαντα.
Ἀλλὰ μὲν αὖθ' ἐπὶ σῷσι καδμήναι· ἐδέ τι σε χρεῖ

- 370 Πόντον ἐφ' ἀτρυγέτον κακὰ πάχην, ἐδ' ἀλάληθαι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπιτυμένον ἀντίον κῆδα,
Θέρσ' μαῖ· ἐπεὶ ἔτι αἶψα δεῦ ἦδε γι βελή·
Ἄλλ' ὁμοσύν μὴ μνηρὶ εἰλη τάδε μυθήσασθαι,
Πρὶν γ' ὅτ' ἀν' ἰνδικάτῃ τε δυωδεκάτῃ τε γένηται,
375 Ἡ' αὐτὴν ποδίσται, καὶ ἀερομνηδόντ' ἀκούσαν·
Ὡς ἂν μὴ κλαῖναι κατὰ χεῖρα καλὸν ἰάπτη.

- Ὡς ἄρ' ἔρη. γρηῖς ἧ δειὼν μέγαν ἔρπον ἀπώμνυ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσύν τε τελευτήσεν τε τ' ἔρπον,
Αὐτίκ' ἔπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφοροῦσιν ἄρυσεν,
380 Ἐν δέ οὔ' ἄλφειτα χιῶν ἑὺρραφίεσσι δοροῖσιν.
Τηλέμαχος δ' ὅς δάματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ἐμίλῃ.
Ἐνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ὄχιτο πάντα,
Καὶ ῥα ἐκαστὸν ἐπὶ παρειαμένην εἶπετο μῦθον,
385 Ἐσπερίεις δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέριδάαι ἀνώγῃ.
Ἦδ' αὖτε Φερωνίῳ νηήμονα παίδεμον υἱόν
Ἦτις νῆα θοὴν· ὁ δέ οἱ πρὸ φρεσὶν ὑπὸ δίκτῳ.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
Καὶ τότε νῆα θοὴν ἄλαδ' εἴρυσεν, πάντα δ' ἐν αὐτῇ

- 390 Ὅπλ' ἐτίθῃ τὰ πε νῆας εὐσσελμοὶ φορέσιν.
Στήθε δ' ἔσ' ἰχθυήσας λιμῶν· αἰεὶ δ' ἰαθλοὶ ἰταίεες
Ἀδερῶν ἠγέριδοντα· θεὰ δ' ὠτρυνεν ἑκάστον.
Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Βῆ δ' ἰμῶν πρὸς δάματ' Ὀδυσσεῖ· δεισιό·

- 395 Ἐνθα μνηστῆρσιν ἐπὶ γλαυκὸν ὕπνιον ἔχειεν,
Πλάξῃ ἧ σπείοντας· χερσὶν δ' ἐκβαλλε κόπην.
Οἱ δ' εὐδὴν ὠτρυντο κατὰ πτόλιν· ἐδ' ἄρ' ἔτι δῖον

Generosus Ulysses, mortem & fatum elapsus.
 Duodecim autem imple, & operculis obduc omnes.
 Infunde sis etiam farinam mihi bene confutis utribus:
 Viginti autem mensuras impleant laborata Cereris dona. 355
 Ipsa vero sola scias: hæcque congregata omnia sunt.
 Sub noctem enim ego accipiam, quando jam
 Mater ad superiora domus conscenderit, lætique curam habebit.
 Ibo enim in Sparram & Pylum arenosam,
 Reditum percontaturus patris chari sicubi audiero. 360

Sic dixit. At exclamavit nutrix dilecta Euryclea,
 Et cum magno ejulatu verbis volatilibus allocuta est:
 Cur vero tibi, charè fili, in mente hæc sententia
 Est? quoniam vis ire multam per terram,
 Solus cum sis & unicus? periit autem longe à patria terra 365
 Generosus Ulysses, ignoto in populo:
 Illique sibi statim profecto mala machinabuntur posthac,
 Ut dolo pereas, hæc vero ipsi omnia dividant:
 Sed mane hic apud tuos sedens: neque te oportet
 Per portum indomitum mala pati, neque errare. 370

Huic Telemachus prudens respondit:
 Confide nutrix, quoniam neutiquam absque Deo hoc consilium:
 Sed jura matri charæ hæc non dicturam,
 Priusquam undecimaque duodecimaque dies aderit,
 Aut priusquam ipsa me desiderabit, & discessisse audier 375
 Ne flens pulehrum corpus deformet.

Sic dixit. At anus Deorum magnum jusjurandum dedit.
 Cæterum postquam juravit perfectitque jusjurandum,
 Statim postea illi vinum in amphoras hausit,
 Farinamque illi infudit bene confutis in utribus. 380

Telemachus autem domum ingressus procos conveniebat.
 Tum rursus aliâ excogitavit Dea cæcia Minerva,
 Telemachum simulans per urbem obibat ubique,
 Et singulis viris adstans dicebat sermonem,
 Vesperique ad navem celerem congregari jubebat. 385

Ipsa rursus Phronii prudentem fortem filium
 Poscebat navem celerem, qui ei benevolus promisit.
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.
 Et tunc navem celerem in mare protraxit, omniaque in ipsa
 Atma posuit quæ naves bene tabulatæ ferunt. 390

Statuitque in extremum portum: circum autem eximii socii
 Frequentes congregabantur: Dea enim hortabatur quemque.
 Tunc rursus aliâ cogitavit Dea cæcia Minerva,
 Festinavit ire domum Ulysses divini:

Hic procis dulcem somnum infudit,
 Decepitque bibentes: è manibusque excussit pocula. 395

Hi vero dormitum fortinabant per urbem: neque amplius diu

- Εἶατ', ἐπὶ σρισὶν ὕπνῳ ἐπὶ βλεφάροισιν ἴσιπται·
 Αὐτὰρ Τηλέμαχον φροσίνην γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 400 Ἐκαστοκαλεσάμεν μὲν ἄρ' ἔσθ' ἐναιματούνην,
 Μάντορα εἰδομένη ἡμῶν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδήν·
 Τηλέμαχ', ἦδ' ἂν τοὶ εὐνήμειδες ἵταίροι
 Εἶατ' ἐπύρηντοι, τὴν σὴν περὶ δὲ γῆρας ὀρμήν,
 Ἄλλ' ἰομένη, μὴ δὴ δ' ἀδιατρέξωμεν ὄσσοιο.
 405 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο πᾶλλας Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχθια βαῖνε θεῖα·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατέλυθον ἡδὲ θαλάσσαν,
 Εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρκομύοντας ἵταίρας·
 Τοῖσι δ' καὶ μετίσθ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχου,
 410 δεῦτε φίλοι, ἦα φερόμεντα· πάντα γὰρ ἦδ' ἂν
 Ἀδρ' ἐνὶ μεγάρῳ, μητρὶ δ' ἐμῇ ἔπει πένεσθαι,
 Οὐδ' ἄλλα δμασθ'· μία δ' οἷν μῦθον ἀκαστὴν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' αἶψ' ἔπειτα·
 Οἱ δ' ἅμα πάντα φέροντες, εὐαίελοι ἐπὶ νηὶ
 415 Κάτισταν ὡς ἐκέλευσεν, Ὀδυσσῆα φίλον υἱόν·
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχον υἱὸς βαῖν', ἵρχε δ' Ἀθήνη.
 Νηὶ δ' οἱ ἐνὶ πυρρῇ κατ' ἄρ' ἔειτο· ἄλκι δ' ἄρ' αὐτοῖς
 Ἐξέτο Τηλέμαχον· τοὶ δ' ἀρμυνήτι ἔλυσαν.
 Ἄν δ' καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κλισίᾳ κἀθίζου·
 420 Ἔϊσιν δ' ἱκόμενοι ἔσθ' ἢ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ἀρετῇ Ζεφύρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
 Τηλέμαχον δ' ἱτάροισιν ἐπετρύγας ἐκέλευσεν
 Ὀπλον ἀπνέειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντ' ἀκασαί,
 Ἴσθ' ὅτ' ἐλάττειν κοίλῃς ἐντιδὲ μεσίδμης
 425 Στήσαν αἰετάντες· κατὰ δ' φροσύνῃσιν ἴδσαν,
 Ἐλκον δ' ἰστὰ λευκὰ εὐστρέπτοισι βεῦσιν.
 Ἐπρῆσεν δ' ἀνέμῳ μέσσην ἰστὴν· αἰεὶ δ' κῆμα
 Στήρην πορρῦρον μεγάλ' ἵαχε νηὸς ἰσθῆς·
 Ἦσθ' ἴδων κατὰ κύμα διαπρίσσεσθαι κέλευθον.
 430 Δυσάμφοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστράτας οἶνοιο.
 Λεῖδον δ' ἀθανάτοισι θεῶς αἰνυμένεσσι·
 Ἐκ πάντων δ' ἄλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κέρη,
 Παννυχίην μὲν ῥ' ἢ γὰρ καὶ ἡν σπῆρε κέλευθον.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ ΟΔΤΣΣΕΓΑΣ Γ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον ἐλθόντα σὺν Ἀθηνᾷ ξενίζῃ Νέστωρ, καὶ δια-
 γίγται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὸν ἐκ
 Τροίας ἀπέλκει. πυθόμενος δ' τὰ περὶ τῆς μηχανῆς, καὶ
 γνωρίσας τὴν Ἀθηναίαν ἀπαῖσιν, θυμῷ αὐτῇ κατεῖλε.

Sedebant, postquam ipfis somatus palpebris incidit.
Ceterum Telemachum allocuta est celsa Minerva,
Evocans ex adibus bene habitatis,

400

Mentori similis facta tum corpore tum voce:

Telemache, jam tibi quidem foster socii
Sedent remiges, tuum expectantes adventum,
Sed eatius, ne diutius differamus iter.

Sic locuta praecepsit Pallas Minerva

405

Subito: ille autem continuo ad vestigia ivit Deo.

Ceterum postquam ad navem pervenerunt atque mare,

Invenere continuo in litore comantes socios:

His vero interfatus est potens Telemachus:

Adeste amici, viaticis iteribus: omnia enim jam
Congregata sunt in adibus, mare vero neutiquam scit,
Neque alius ancillae: unica sola orationem audivit.

410

Sic vero locutus praecepit, illique simul sequebantur,
Ipsi vero simul omnia ferentes, pulchre tabulata in navi
Deposuerunt ut praecepit Ulysses charus filius.

415

Telemachus vero navem conscendit, praevit autem Minerva.

Navisque in puppe confedit: prope autem eam

Sedebat Telemachus, ipsi vero rudentes solverunt.

Etiam ipsi ascendentes, per transtra sederunt:

His vero secundum ventum misit celsa Minerva,

420

Oportunissimam Zephyrum, aestuosum & nigrum per mare.

Telemachus autem socios hortatus iussit

Prehendere arma nautica, qui hortantem audiverunt,

Malum autem abiecerunt cavam intra basem

Statuerunt attolentes: rudentibusque colligantur,

425

Traxeruntque vela alba tortilibus loris.

Inflavit autem ventus medium volum: circumque fluctus

Carinam purpureus fremebat nave eunte:

Quae currebat per fluctus conficiens iter.

Ligantes autem arma celerem per navem nigram,

430

Statuerunt crateras plethos vini.

Libabantque diis immortalibus sempiternis:

Ex omnibus autem potissimum Jovis glaucos oculos aliae,

Per totam noctem quidem illa & auroram fecit iter.

ARGUMENTUM LIBRI III. ODYSSEAE

HOMERI.

Telemachum venientem cum Pallade hospitio excipit Nestor, & enarrat illi quae acciderint Graecis, & ex Troja navigationem: utque audivit illa de prociis, & cognovit Palladem discedentem, sacrificium illi facit. Sed Telemachus

D. III.

αβών ἢ ὁ Τηλέμαχος ἄρμα σὺν Πηλεΐδῃ Νέστορ υἱί,
εἰς Σπάρτην ἀκαμάη· νυκτός ἢ ἰσχυγερῆς ξενίζονταί παρὰ
Διοκλῆϊ ἐν Φηγεῖς.

Γάρμ', ὡς Νέστωρ δέκτο, συνῶρτο δ', ὅς υἱ· διὰ δ' ἔπτη·

- Η** Ἐλίο δ' ἀνόρκος, λωπὴν περικαλλία λίμνη,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἰατὴν ζήδουσι ἄρχειν.
Οἱ ἢ Πύλον, Νηλεὺς εὐκτιδῆρος ποταμῶν,
1 Ἰξν· τοῖ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσῃς ἰσά· μέζαν.
Ταύρας παμμίλατας ἑοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
Ἐνία δ' ἰδοὶ ἴσαν, πεντηκροσὶ δ' ἐν καστῇ.
Εἴατα, καὶ πρὸχοντο ἐκάσθῃ ἐνία ταυρῶν.
Ἐνθ' οἱ σπυλάχῃ ἐπάσαντο, διὰ δ' ἐπὶ μηρία καῖον,
10 Οἱ δ' ἰδὺς κατάγοντο, ἰδ' ἰσία πρὸς ἡῶς.
Στυλῶν αἰσθάντες, τὴν δ' ἄρμωσαν· ἐκ δ' ἔσαν αὐτοί.
Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος πρὸς βαῖ· ἦρχε δ' Ἀθήνη.
Τὸν περσὶν περσέειπε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', καὶ μὲν σε χερσὶν αἰδῶς ἐδ' ἑβαλὼν·
15 Τάγμα γὰρ καὶ πόντον· ἐπέκλως ὄρεα πύθνη.
Πατέρες, ὅπως κῦβε γαῖα, καὶ ὅστις ποταμός· ἰσώπην.
Ἀλλ' ἀγε νῦν ἰδὺς καὶ Νέστορ· ἰπποδάμοιο.
Εἰδομένη ἢ τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκλυε.
Λίσσασθαι δέ μιν αὐτὸν ὅπως νημερτῆα εἴπῃ.
20 Ψεῦδος δ' ἐκ ἐρίῃ μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐσί.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἔειπε,
Μίντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' ἀποσπένδυξάμην αὐτόν;
Οὐδ' τί ποθ' μούσῃσι πεπνυμέναισιν ἀντινοῖσιν.
Λίδως δ' αὖ νῖον ἄλδρα γεραίτερον ἐξερέειναι.
25 Τὸν δ' αὖτε περσέειπε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχ', ἀλλὰ μὲν αὐτὸς ἐν φρεσὶ σῆσι νόησις,
Ἄλλα ἢ καὶ δαίμων ὑποδύσεται· καὶ γὰρ οἷα
Οὐ σε θῶν ἀνίκητι γυνῆσαι τί τεχνόμην τέ.
Ὡς ἄρα φωνήσας κηρύσας Παλλὰς Ἀθήνη·
30 Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἰχνα βαίνει θεῶν.
Ἰξν δ' εἰς Πυλίων ἀνδρῶν ἀγυρεῖν τέ καὶ ἰδρας.
Ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἦτο σὺν υἱάσιν· ἀμεί δ' ἑταῖροι
δαῖτ' ἐντυρόμενοι, κρία ὄππων, ἄλλα δ' ἔπιπρον.
Οἱ δ' ὥς ἄν ξύνες ἴδον, ἄδρου ἦλθον ἀπαντες,
35 Χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἰδεύασθαι ἄνοιγον.
Πρῶτ' ὁ Νηλεΐδης Πηλεΐδῃ ἐγγύθεν ἰλθὼν
Ἀμφοτέρω· ἔλε χεῖρα, καὶ ἰδρυσεν παρὰ δαίτῃ
Κόισιν ἢ μαλακίσιν, ἐπὶ φαρμάκῃσι ἀλίσιν,
Πάρ τε κασιγνήτῃ Θεσπεσίῃ καὶ πατρί· ἢ.
40 Δῖος δ' ἄρα σπυλάχῃων μύσας, ἐν δ' οἶον ἔκειτο

accepto curru cum Pisistrato Nestoris F. Spartam dīcedit.
Nocte superveniente divertuntur apud Dioclem Pheria.

I. Nestor hospitem excepit, abiitque iste cum ejus filio,
& Dea volavit.

SOL autem ortus est linquens pulchrum laeum,
In caelo firmo, ut immortalibus luceret,
Et mortalibus hominibus super almam terram:
Atque illi in Pylum, Nelei bene aedificatum oppidum,
Pervenerunt: ipsi vero in littore maris sacra faciebant,
Tauros nigerrimos Neptuno caeruleo caesariem.
Novem autem confessus erant, quingentique in quolibet
Sedebant, & praebebant cuique novem boves:
Hic illi visi era sumebant, Deo autem femora incendebant,
Ipsi vero recta appellebant, atque vela navis aequabilis
Contrahebant tolentes, eamque in portum ducebant: & ipsi egre-
Egrediebatur & Telemachus, sed praeibat Minerva. (dicebantur,
Illum prior allocuta est Dea caesia Minerva:

Telemache, non opus tibi jam pudore ne paululum quidem:
Ejus enim gratia & pontum pernavigasti ut audises.
De patre, ubi cum occultet terra, & quoniam fato obierit.
Sed age nunc recta vade ad Nestorem equorum comitorem:
Videamus an aliquod consilium in praecordiis absconditum habeat
Ora autem ipsum ut vera dicat.

Sed falsum non dicet, perquam enim prudens est.

Huic Telemachus prudens respondit:
Mentor, quo pacto accedam, quo pacto salutabo ipsum?
Neque adhuc sermonibus exercitus sum prudentibus:
Pudor etiam juvenem virum seniore interrogare.

Hunc autem rursus allocuta est Dea caesia Minerva:
Telemache, quaedam ipse in mente tua dispicies,
Quaedam vero & Deus suggeres: non enim puo
Te Diis invitis natum esse nutritumve.

Sic loquuta praeivit Pallas Minerva.

Celeriter, ille vero continuo vestigia secutus est Dea:
Veneruntque in Pylorum virorum congregationem & confessum.
Hic Nestor sedebat cum filiis: circumque socii
Convivium apparantes, carnes assabant, aliasque transfigebant.
Qui ut igitur hospites viderunt, conglobati venerunt omnes,
Manibusque amplectebantur, & confidere jubebant.

Primus Nestorides Pisistratus prope accedens
Utrorumqueprehendit manum, & collocavit ad epulas,
Pelhibus in mollibus, in arenis marinis,
Juxtaque fratrem Thrasymedem & patrem suum.
Præbuit autem viscerum partes, infundebatque vinum.

- Χρυσίῳ ἐν δέσσει· δειδισκούμεν ὃ πρῶτον ἔσται
 Παλλάδι' Ἀθηναίην κέρην Διὸς αἰγιόχεα,
 Εὐχεο γυνὴ ὃ ξένοι Ποσειδάωνι ἀνακτι·
 Τῷ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατο δαῦρον μολόντες.
 45 Αὐτὰρ ἔπην σπείσῃς τε καὶ εὐχέῃς ἢ δέμις ἐστὶ,
 Δὸς καὶ τῶτον ἔπειτα δέπας μελιιδίῳ οἶνε
 Σπείσῃ· ἐπεὶ καὶ τῶτον οἶομαι ἀδατάτοισιν
 Εὐχιάειν· πάντες ὃ θίων χαρίενσ' ἀνδρῶποι.
 Ἀλλὰ νωτέρως ἐς νύκτα, ὀμφηλικὴν δ' ἡμοὶ αὐτῶν.
 50 Τάνικά τοι πρῶτῳ δώσω χρύσειον ἄλισον.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τῆδε δέπας ἦδ' οἶνον,
 Χαίρει δ' Ἀθηναίη πεπτυμένῃ ἀνδρῶν δικαίῃ,
 Οὐτέκα δ' ἑσπέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλισον·
 Αὐτίκα δ' εὐχότο πολλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι,
 55 Κλεῖδι Ποσειδάων γαίεχε, μηδὲ μεγίστῃ
 Ἡμῖν ἐχόμενοις σελυτῆσαι τάδε ἔργα.
 Νίσσοι μεν πρῶτιστα καὶ νιάσι κῦδ' ὅπαζι,
 Αὐτὰρ ἔπειτα ἄλλοισι δίδε χαρίεσσαν ἀμοιβήν·
 Σύμπασιν Πυλίοισιν, ἀγακλυτῆς ἱκατόμβης.
 60 Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἡμὲς πρῆξαντα νήεσσι
 Οὐνικαὶ διῦρ' ἰκομένεσσ' ἔσθ' οὐν νηὶ μελαίνῃ.
 Ὡς ἄρ' ἔπειτα ἦσάντο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα,
 Δῶκε ὃ Τηλέμαχος καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
 Ὡς δ' αὐτῶς ἦσάντο Ὀδυσῆϊ φίλῳ υἱός.
 65 Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρὶ νωτέρω καὶ ἐρύσαντο,
 Μοίρας δασυμέναι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἰδνύουσιν ἐξ ἔσθ' ἦτο,
 Τοῖς ἄρα μέδων ἦρχε γῆνι ἱππότην Νίσωρ,
 Νῦν δὲ καλλίων ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἔραδαι
 70 Ζεῖντος ὀκνέας εἶσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἰδωδῆς.
 Ὡς εἰπὼν, τίνας ἐστὶ; πόθεν πολλὰ ἔρχετ' ἀλκωδὰς;
 Ἥ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαφιδίως ἀλάλκοι;
 Οἶά τοι λίσσῃς ἑσπέρῃ; ἀλλὰ; τοὶ γὰρ ἀλόωνται.
 Ψυχὰς παρθέμῃσι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέρωντες.
 75 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπτυμένῳ ἀντίον ἦνδ' αἶ,
 Θαρσύνσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσ' Ἀθήνη
 Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς δόποιχορμήϊο ἔρριτο,
 Ἥ δ' ἵνα μιν κλέῳ ἰσθλὸν ἐν ἀνδρῶποισιν ἔχῃσιν.
 Ὡς Νίσωρ Διληϊάδῃ, μέγα κῦδ' Ἀχαιῶν,
 80 Εἶπε· ἑπτόθεν εἰμέν' ἐγὼ δὲ καὶ τοὶ καταλίσσω·
 Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ἱσπότην ἐλλήεσσι,
 Πρῆξι δ' ἡσθ' ἰδνύειν, καὶ δέμιον, ἢν ἀγορεύσω.
 Πατέρω γὰρ κλέῳ ἐνὶ μετέρχομαι ἦν περ ἀνέστην,
 Διὸς Ὀδυσῆϊ τολασίεσσιν· ἐν ποσσὶ φασιν
 85 Σὺν σοὶ μαρμάρῃον Τροίαν πόλιν ἐξαλαπάξαι.
 Ἄλλες μιν γὰρ πάντα ὅσοι Τροσὶν πολέμιζον,

Aureo in poculo : reverenter autem alloquutus est
Palladem Minervam filiam Jovis à capra nutriti :

Precare nunc , ô hospes , Neptunum Regem :
Ejus enim in epulas incidistis huc profecti.

Cæterum postquam libaveris & precatus fueris ut fas est , 45
Da & huic statim poculum dulcis vini

Ut libet : quoniam etiam hunc puto immortales
Invocare , omnes enim Diis indigent homines.

Sed junior est , ætas eadem ei mecum :

Propterea tibi priori dabo aureum poculum. 50

Sic locutus , in manibus ponit poculum dulcis vini ,
Delectata est autem Minerva prudenti viro & justo ,

Eo quod ipsi priori præbisset aureum poculum :
Statimque precata est multa Neptunum Regem ,

Audi Neptune terram continens , neve dedignaris 55
Nobis precantibus perficere hæc opera.

Nestori quidem primo & filiis gloriam præbe ,
Deinde aliis da dignam gratiam ,

Omnibus Pylis , ob inclynam Hecatombam.

Da insuper Telemachum & me re confecta redire 60
Cujus gratia huc venimus celeri cum nave nigra.

Sic deinde precabatur , & ipsamet omnia perficiebat ,
Dedit vero Telemacho pulchrum poculum rotundum.

Itidemque supplicavit Ulyssis charus filius.

Hi postquam assarunt carnes superiores & detraxerunt , 65
In partes dividentes , celebrabant splendidum convivium.

At postquam potus & cibi amorem emiserunt ,

His sermones occæpit senex eques Nestor ,

Nunc certe satius est inquirere & interrogare

Hospites quinam sint , postquam saturati sunt cibo. 70

Ô hospites , quinam estis ? unde navigatis humidas vias ?

An ob aliquod negotium , aut temere erratis

Tanquam prædones per mare ? qui errant

Animas exponentes , malum alienis ferentes.

Huic Telemachus prudens respondit 75

Confidens. Ipsa non intra præcordia confidentiam Minerva

Posuit , ut ipsum de patre absente interrogaret :

Atque ut illum decus egregium apud homines maneat.

Ô Nestor Nelide , ingens gloria Achivorum ,

Interrogas unde sumus : ego vero tibi narrabo . 80

Nos ex Ithaca sylvosa venimus ,

Negotium autem hoc privatum est , non publicum , quod dicam.

Patris mei gloriam magnam inquiero sicubi audiero ,

Nobilis Ulyssis ,cujus mens invicta ferendis malis ,quem pridè aiunt

Una tecum pugnantem Trojanorum urbem evertisse. 85

Alios quidem omnes quotquot cum Trojanis pugnarunt ,

- Πευδόμεν' ἔχι' ἱκασθ' ἀπώλετο λυγρὸν ὀλέθρον·
 Κεῖνε δ' αὖ καὶ ὀκισθὲν ἀπυθία θῆκε Κρονίων.
 Οὐ γάρ τις δύναται σάρα ἐπιέμῳ ὀπποδ' ὀλέσσειν,
 90 Εἴθ' ὅγ' ἱπ' ἠπείρε δάμνη ἀνδράσι δυσμνήσειν,
 Εἴτε καὶ ἐν πελάγῃ μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
 Τῶνκα νῦν τὰ σά γέναθ' ἱκάτομαι, αἶετ' Διὶ Κρονίῳ
 Κεῖνε λυγρὸν ὀλέθρον ἐπισπείν, εἴπω δ' αὖτις
 Ὀρθαλμοῖσι πτοῖσιν, ἢ ἄλλῃ μῦθον ἀκούσας
 95 Πλαζομένη. πῶς γάρ μιν οἴζυσθ' ἔσκε μήτηρ.
 Μυθεῖ τι μ' αἰδόμεν' μελίαιτο, μήδ' ἐλεείσθην,
 Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἦντοσας ὑποπῆς·
 Λίσσομαι, εἰποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς ἐδδλὸς Ὀδυσσεύς
 ἦ' ἐπ' ἢ τίς τι ἐργὸν ὑποσᾶς ἐξετέλεισε
 100 Δῆμω ἐν Τρώϊϊ, ὅθι πάχετε πῆματ' Ἀχαιοί,
 Τῶν νῦν μοι μῆσαί, καὶ μοι νημερτὲς ἐπισπεί.
 Τὸν δ' ἡμίζειτ' ἐπειτα γερῆν' ὀππότε Νέστωρ,
 Ὡ φίλ', ἐπεὶ μ' ἐμνήσας οἴζυσθ' ἦν ἐν ἐκείνῳ
 Δῆμω ἀνέτλημ' μὲν' ἀχέτοι ὄντες Ἀχαιῶν,
 105 ἦ' μὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἱπ' ἠερηνόα πόντον
 Πλαζόμενοι κατὰ λῆϊδ' ὅππῃ ἀρξέην Ἀχιλλεύς,
 Ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Περίαιμοι ἀνακτ'
 Μαργαμίθ', ἐνθα δ' ἐπειτα κατέκταθεν ἕσοι ἄριστοι·
 Ἐνθα μὲν Αἴας κείται Ἀρήϊος, ἐνθα δ' Ἀχιλλεύς,
 110 Ἐνθα δ' Πάτροκλος Διόρην μῆστω ἀτάλαντος,
 Ἐνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱὸς ἄμα κρατιεὶ καὶ ἀμύμων,
 Ἀντίλοχος, περὶ μὲν Διὶ τὰς ταχὺς, ἠδὲ μαχητής.
 Ἀλλὰ τίς πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθοις κακὰ τίς κεν ἐκείνη
 Πάντα γε μυθήσαιο κατὰ θνητῶν ἀνδρῶν;
 115 Οὐδ' εἰ πονηαῖός γε καὶ ἐξάετες παρμαμίτων
 Ἐξερτοῖς ὅσα κείθι πάθον κακὰ Διὶσι Ἀχαιῶσι·
 Πρὶν κεν ἀνηδείς σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκοιο.
 Εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτορ' ἀμφοτέροισι
 Παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ' ἐτέλεισε Κρονίων.
 120 Ἐνθ' ὅστις ποτε μῆτιν ὁμοιωθήναι αἴνῃ
 Ἦδ' ἔλ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα Διὶ Ὀδυσσεύς
 Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τέος· εἰ ἐτεόν γε
 Κεῖνε ἔκγονός ἐστι· σέβας μ' ἔχει εἰσορῶντα.
 Ἦτοι γδ' μῦθοι γε εὐκότες, εὐδὲ κε φαίης
 125 Ἀνδρα νεώτερον ὅθι εὐκότες μυθήσασθαι.
 Ἐνθ' ἥτοι εἴως μὲν ἔγω καὶ Διὶ Ὀδυσσεύς
 Οὐτέ ποτ' εἰν ἀγορῇ δέχ' ἐβάζομεν, ἔτ' ἐπ' ἔβλην,
 Ἀλλ' ἦν αὖ θυμὸν ἔχοντες, νῦν καὶ ἐπέρσῃ βελῇ
 Φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.
 130 Αὐτὰρ ἐπεὶ Περίαιμοι πόλιν διεπέρσαντο αἰπὴν,
 Βῆδ' δ' ἐν νῆας· Διὸς δ' ἐκίδασιν Ἀχαιῆς·
 Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μέγιστον ἔειπεν

Andivimus quo in loco unusquisque perierit sæva morte :

Illius vero mortem incognitam fecit Jupiter.

Neque quisquam potest clare dicere ubinam perierit ,

An ille in continente domitus sit à viris inimicis ,

An in pelago inter fluctus maris.

Ejus gratia nunc ad tua genua venio , si velis

Illius tristem mortem edisserere , sicubi videris

Oculis tuis , aut alterius orationem audieris

Errantis : perquam enim ipsum ærumnosum peperit mater.

Neque ullo pacto me veritus blandire , neque misertus ,

Sed plane mihi narrato utcumque contigit videre :

Oro , si unquam tibi pater meus eximius Ulysses

Sive dictum sive factum pollicitus perfecit

Populo in Trojanorum , ubi passi estis clades Achivi ,

Illorum nunc mihi memor sis , & mihi verum dicas.

Huic respondit deinde senex eques Nestor :

O amice , quoniam me admones calamitatis quam in illo

Populo passi sumus robore indomiti filii Achivorum ,

Sive quæcumque cum navibus per obscurum pontum

Errantes ad prædam qua duceret Achilles ,

Sive quæcumque circa urbem magnam Priami Regis

Pugnâvimus , ubi deinde occisi sunt quotquot optimi :

Illic quidem Ajax jacet Martius , illic Achilles ,

Illic & Patroclus Diis artifex æquiparandus ,

Illic meus dilectus filius simul fortis & inculpatus ,

Antilochus , admodum currendo velox , atque pugnator.

Aliaque multa præterea passi sumus mala , quis illa

Omnia utique enarraret inter mortales homines ?

Neque si vel quinquennio & sexennio hic permanens

Interrogares quæ illic passi sunt mala nobiles Achivi :

Prius tædio affectus tuam ad patriam terram ires.

Novennio enim ipsis mala machinati sumus circumvenientes

Omnimodis dolis : vix tandem finem dedit Saturnius.

Ibi nullus unquam prudentia æquari plane

Potuit , nam admodum multum vincebat nobilis Ulysses

Omnimodis dolis , pater tuus : si vere quidem

Illius filius es , admiratio me tenet aspicientem :

Profecto enim sermones quidem similes , neque tu diceres

Virum juniorem usque adeo similia loqui.

Ibi sane hæcenus ego & nobilis Ulysses

Nunquam in concione diversum dicebamus , neque in consilio ,

Sed eundem animum habentes , mente & prudenti consilio

Consultabamus Achivis ut quam optime fieret.

At postquam Priami urbem depopulati sumus excessam ,

Abivimusque in navibus , Deusque dispersit Achivos :

Ex tunc sane Jupiter tristem in mente machinabatur reditum

- Ἀργείοις· ἐπεὶ ἔτι νοήμονες ὑδὲ δίκαιοι
 Πάντες ἴσαν· τῷ σφείον πολλῆς κακὸν οὔτεν ἰώσωπον,
 135 Μνησθεῖς ἔξ ὀλοῆς γλαυκῶπιδ' ὄφρ' ἐμπεσάτρης,
 Ἥτ' ἔρεν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέρωσιν ἴδμεν.
 Τὰ δ' ἢ καλεσάμεν ἀγορῇ ἐς πάντας Ἀχαιοὺς
 Μᾶλ', αἰτάρ ἐ κατὰ κόσμον, ἐς ἥλιον καταδύοντα,
 140 Οἱ δ' ἥλδον οἶνω βεβαρήντες· οὐδ' Ἀχαιῶν δ'
 Μῦθον μυθεῖσθην τῷ εἰνεκα λαὸν ἀγείραν.
 Εὐθ' ἦτοί Μενέλα' ἀνάγῃ πάντας Ἀχαιοὺς
 Νόσφ' ἐμνησθεσθαι ἰὼ· εὐρεῖα γὰρ θαλάσσης.
 Θούδ' Ἀγαμέμνονι πᾶμπαν ἴηδαν· βέλετο γάρ ῥα
 Λαὸν ἐρυκακτεῖν, ῥέξιν δ' ἱερᾶς ἱκατόμβας,
 145 Ὡς τ' Ἀθηναίης δινὸν χόλον ἐξακίσαιτο.
 Νήπι', ὑδὲ τὸ ἦδ' ὅ ἐ ποίσειδαι ἔμελλεν.
 Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νῆ' αἰὲν ἔοντων.
 Ὡς τὰ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένοισιν ἐπέεσσιν
 Ἔεσαν· οἱ δ' ἀνέρεσαν ἑωκνήμιδες Ἀχαιοί·
 150 Ἠχῇ θισπεσίῃ· διχα δέ σσεισι ἦνδαν βυλῇ,
 Νύκτα μὲν αἰσαρῶν χαλεπὰ φρεσὶν ἱρκαίνοντες
 Ἀλλήλοισι· (ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἦρτυε πῶμα κακῶ)·
 Ἠῶδ' ὅι οἱ μὲν νίεας εἰλομεν εἰς ἄλα θῖαν,
 Κτήματά τ' ἐντιθέμεθα, βαθυζώνες τε γυναῖκας·
 155 Ἡμισυς δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
 Αὐτὶ παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμῶν λαῶν·
 Ἡμισυς δ' ἀναβάντες ἐλαύνοντο· αἱ δ' ἢ μάλ' ὤκα
 Ἐπλεον· ἐφόρουν δ' εὖθις μεγακῆτεα πόντον.
 Ἐς Τινέθον δ' ἐλθόντες, ἐρέαδ' ἱερὰ θύουσιν,
 160 Οἶκαδ' ἱέρηοι· Ζεὺς δ' ἔπει μῆδετο νῆστον,
 Σχέτλη', ὅς ῥ' ἔειν ὄρεσι κακὴν ἐπιθύττερον αὐτῆς.
 Οἱ μὲν δ' ὀπιστρέφαντες ἔσαν νίεας ἀμειβίσσας,
 Ἀπὸ Ὀδυσῆα ἀνακτα δαίεροντα ποικιλομήτην,
 Αὐτὶς ἰὼ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἔρεα φέροντες.
 165 Αὐτὰρ ἔγ' αὖ σὺν νηυσὶν ἀελλίσσιν αἱ μοι ἴποντο,
 Φεῦγε, ἐπεὶ γίνωσκον ἔδ' ἢ κακὰ μῆδετο δαίμων.
 Φεῦγε δ' Τυδῖδ' υἱὸς Ἀρήϊ', ὅρσε δ' ἱταίρας.
 Οἱ δ' ἢ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλα',
 Ἐν Λέσβῳ δ' ἔκειχεν δολὶχὸν πλοῖον ὀρμαίνοντας,
 170 Ἡ καδ' ὑπὲρθε Χίοιο νειμέδα παιπαλοέσσης,
 Νῆσφ' ἐπὶ Φυρίης, αὐτὴν ἰὼ ἀεισέρι' ἔχοντες,
 Ἡ ὑπὲρθε Χίοιο παρ' ἠνιμέοντα Μίμναντα.
 Ἡτάρ' ἡ δ' εὖθις ῥῆναι τίεας· αὐτὰρ ἔγ' ἡμῖν
 Δεῖξει, καὶ ἠνάγῃ πείλασθ' ἕκαστον εἰς Εὐβοίαν
 175 Τίμειν, ὅρεα τάχιστα ὑπερκακότητα φύγιμεν.
 Ὡς το δ' ἐπὶ λιγύς ἔειπ' ἀμύμον· αἱ δ' ἢ μάλ' ὤκα
 Ἰχθυόεντα κίλευδα διόσχεμον, ἐς δ' Ἰταίῃσιν
 Ἐνύχια καταγόνοιντα. Περσίδ' αὖθις δ' ταύρου

Achivis : nam neque prudentes neque iusti
 Omneserant. Ideoque ipsorum plures malum fatum consecuti sunt,
 Ira ex perniciosa Cæxæ oculos forti patre nata , 135
 Quæ contentionem Attridas inter ambos fecit.
 Hi vocatis ad concionem omnibus Achivis
 Frustra , ac non rite , ad solem occidentem ,
 (illi vero venerunt vino gravati filii Achivorum)
 Sermones explicabant cujus gratia populum congregarunt. 140
 Ibi tum Menelaus jubebat omnes Græcos
 Reditus memores esse super lata dorsa maris.
 Neque Agamemnoni penitus placebat : volebat enim
 Populum detinere , facereque sacras hecatombas ,
 Ut Palladis vehementem iram placaret , 145
 Stultus , neque istud noverit quod non persuasurus erat.
 Non enim statim Deorum vertitur mens sempiternorum.
 Sic hi contumeliosis vicissim contendentes verbis
 Stabant. Ipsi vero surrexerunt ocreati Achivi
 Clamore diro : bisariam autem ipsis placebat consilium , 150
 Per noctem quidem dormivimus tristitia mente cogitantes
 Invicem : (insuper Jupiter parabat dæmum mali)
 Mane autem nos quidem naves traximus in mare vastum ,
 Relque imposuimus , alicinctasque mulieres :
 Pars autem populi retenti sunt manentes 155
 Ibi apud Attridem Agamemnonem pastorem populorum :
 Sed pars conscendentes remigravimus . *ipsæque naves* perquam ve-
 Navigabant , stravit enim Deus vastum pontum. (lociter
 In Tenedum autem venientes , fecimus sacra Diis ,
 Domum adspirantes. Jupiter autem nondum curabat reditum , 160
 Infestus , qui contentionem concitavit malam secundo iterum.
 Hi quidem digressi ascenderunt naves remis utrinque actas ,
 Qui circa Ulysses erant Regem cordatum varii consilii ,
 Ruffus Attridæ Agamemnoni gratificantes.
 Sed ego cum navibus congregatis quæ me sequebantur , 165
 Fugi , quoniam cognoscebam quod jam mala meditabatur Deus.
 Fugit & Tydei filius bellicosus , excitavitque socios.
 Sero autem jam ad nos veniebat flavus Menelaus ,
 In Lesbo autem invenit nos longam navigationem animo agitantes ,
 An supra Chium iremus asperam , 170
 Ad insulam Psytiam , ipsam à sinistris habentes ,
 An sub Chio , ad ventosum Mimantem.
 Rogabamus autem Deum , ostenderet signum : sed ille nobis
 Ostendit , & jussit pelagus medium in Eubœam
 Sulcare , ut quam celerissime infortunium effugeremus. 175
 Corripit autem stridulus ventus spirare , ipsæ autem naves admodum
 Piscosas vias percurrerunt , & ad Cerestum (velociter
 Nocturnæ deductæ sunt. Neptuno autem iustorum
Odyssea E

- Πῶμ' ἰσθὶ μῆρ' ἔβηδν, πείλαζ^ο μέγα μετρήσαντες
 180 Τέτρεχτον ἤμαρ ἦν ὅτ' ἐν Ἀργεὶ νῆας εἶσας
 Τυδείδην ἱταρσι Διομήδε^ο ἵπποδάμοιο
 Ἔστασαν, αὐτὰρ ἔζωγα Πύλον δ' ἔχον· ἐδὲ ποτ' ἰσθ^ο
 Οὐρ^ο ἰσχυρὴ σφῶτα θύος σφείκεν ἀήται.
 Ὡς ἤλθον εἰλε τέκνον Ἀπυθῆς· ἐδὲ τι οἶδα
 185 Κείνων οἱ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν οἱ τ' ὑπόλοντο.
 Ὅσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καδήμευ^ο ἡμετέροισι
 Πεύδομαι, ἧ θέμις ἐστὶ δαήτεια, ἐδὲ σε κεύσω.
 Εὐ μὲν Μυρμιδόντας φάτ' ἐλθέμεν ἑχέσιμους,
 Οὓς ἀγ' Ἀχιλλεύ^ο μεγαθύμος φάιδιμ^ο υἱός·
 190 Εὐ ἧ Φιλοκτῆτην Ποιάδιον ἀγλαόν υἱόν·
 Πάντας δ' Ἰδμευμένους Κρήτην· εἰσὶν γὰρ ἱταίρες,
 Οἱ εὖγον ἐκ πολέμου, πόντ^ο δέ οἱ ἔτιν' ἀπύρε·
 Ἀτρεΐδην ἧ καὶ αὐτοὶ ἀκείετο νόστιν ἰόντες,
 Ὡς τ' ἤλθ', ὥς τ' Αἰγιάδ^ο ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 195 Ἀλλ' ἦτοι καὶν^ο μὲν ἐπισμυγεφός ἀπῆτισιν,
 Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταρθιδιμόιο λιπιδάμῃ
 Ἀνδρῆς· ἐπεὶ καὶ καὶν^ο ἐτίσατο πατρεσσόηνα,
 Αἰγιάδην δολόμηντιν, ὅς οἱ πατίεα κλυτὸν ἔκτα.
 Καὶ σὺ φίλ^ο (μάλα γάρ σ' ὄρω καλὸν τι μέγαρ τι)
 200 Ἀλκιμ^ο ἱάσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀφειλόντων εὖ εἴπῃ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ^ο πεπνυμένος ἀντίον νύδα,
 Ὡ Νέστωρ Νηληιάδην, μέγα κῦδ^ο Ἀχαιῶν,
 Καὶ λῆν καὶν^ο μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ
 Οἴσχεσι κλέ^ο εὐρύ, καὶ ἱεσμεύουσιν αἰοδῆν.
 205 Αἰ γὰρ ἐμοὶ τοσσηνδε θεοὶ δύναμιν παρὰ θεῶν
 Τίσσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης αλεγεινῆς,
 Οἱ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανώοντα.
 Ἀλλ' ἔμει τοῖσδε ἐπέκλωσαν θεοὶ ἄλβον
 Πηχτεῖ τ' ἐμῷ καὶ ἐμῷ· νῦν ἧ χρὴ τέτκάρ^ο ἐμπε^ο.
 210 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπειτα γερνι^ο ἵπποτα Νέστωρ·
 Ὡ εἰλ', ἰσχυρὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ εὐπας,
 Φασὶ μνηστῆρας σῆς κητέ^ο εἵνεκα πολλὰς·
 Ἐν μεγάροισι αἰκνῆτι σέθεν κακὰ μηχανάσασθαι·
 Εἰπέ μοι καὶ ἐκὼν ὑποδάμνασθαι, ἧ σέ γε λαοὶ
 215 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἰσιστόμῳ δὲ ὁμῆ.
 Τίς δ' οἶδ' εἴ κε ποτέ σοι βίας ὑποτίσεται ἑλθά^ο
 Ἥ ὄγε μὲν^ο ἐών, ἧ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
 Εἰ γὰρ σ' ὥς ἐδόλοι φιλεῖν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς τίτ' Ὀδυσσεύ^ο περιεκήδετο κυδαλίμοιο
 220 Δῆμος ἐνὶ Τροίῳν, ὅθι πάρος μιν ἄλγε' Ἀχαιοί.
 Οὐ γὰρ πα ἰδὼν ἔδιδε θύξ· ἀταρκετὰ φιλονύτας,
 Ὡς κἄνα ἀναρὰν παρῆσατο παλλὰς Ἀθήνη.
 Εἰ σ' ἔτιος γ' ἐδίδοι φιλεῖν, κηδοῖτό τι θυμῷ,
 Τῷ καὶ τις κείνων γε καὶ ἐκκαλέσεται γάμοιο.

Multa femora posuimus, pelagus magnum mensi.
 Quartus dies erat quando in Argis naves æquales 180
 Tydidæ socii Diomedis bellicosi
 Stiterè, sed ego in Pylum tendebam: nec unquam extinctus est
 Ventus postquam primum Deus misit flare.
 Sic veni dilectæ fili ut qui nihil audiui: nec scio
 Qui illorum servati sint Achivorum quique perierint. 185
 Quæcumque autem in domibus sedens nostris
 Audio, quatenus fas est doceberis neque te celabo.
 Bene quidem Myrmidonas dicunt ivisse lanceatos,
 Quos duxit Achillis magnanimi præclarus filius:
 Bene etiam Philoctetem Pæantis illustrem filium: 190
 Omnesque Idomeneus in Cretam duxit socios
 Qui fugerunt ex bello, portus quoque ei nullum abstulit:
 Atridem autem & ipsi auditis procul qui estis,
 Utque venit, utque Ægysthus molitus est triste exitium.
 Sed ille quidem graviter luit, 195
 Quam bonum sit & filium interempti relictum esse,
 Viri: quoniam & ille ultus est parricidam,
 Ægisthum dolum, qui ejus patrem inclytum interfecerat.
 Et tu amice (perquam enim te video bonumque magnumque)
 Fortis sis, ut aliquis tibi & posterorum bene dicat. 200
 Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 O Nestor Nelide, magna gloria Achivorum,
 Et jure ille quidem ultus est, & ei Achivi
 Ferent gloriam amplam, & posteris præconium.
 Utinam enim mihi tantam Dii vim dedissent 205
 Ad ulciscendos procos ob injuriam molestatam,
 Qui me contumelia afficientes perniciose machinantur.
 Sed neuiquam mihi hujusmodi destinarunt Dii felicitatem
 Patrique meo & mihi: nunc autem opus est pati tamen.
 Hunc autem excepit senex eques Nestor: 210
 O amice, quandoquidem de his me admones & locutus es,
 Ferunt procos tuam matrem propter multos
 Domi te invito mala machinari:
 Dic mihi an lubens vinceris, an te cives
 Odio habent publice, sequentes Dei vaticinium. 215
 Quis scit an aliquando eorum violentiam ulciscatur veniens
 Sive ille solus existens, sive universi Achivi?
 Si enim te sic vellet amare cæssa Minerva (supra
 Quemadmodum Ulysssem quondam supra modum curabat glorio-
 Populo in Trojanorum, ubi passi sumus mala Achivi. 220
 Non enim unquam vidi usque adeo Deos manifeste amantes,
 Quemadmodum illi manifeste astitit Pallas Minerva.
 Si te adeo veller amare, curareque ex animo,
 Tum quilibet illorum utique oblivisceretur nuptiarum.

- 225 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ'Ⓢ πεπνυμένος ἀντίον ἦδεν,
 ὦ γέρον, ἔπαυτό τοι ἐπ'Ⓢ τελευτῶν οἶον.
 Δῖον γὰρ μέγα εἶπες· ἄγχι μὲν ἔχ'Ⓢ ἐκ αὖ ἔμοιγε
 Ἑλπομένο τὰ γένοιτο, ἐδ'Ⓢ εἰ θεοὶ ὥς ἐθέλουσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε δια γλαυκῶπις Ἀθήνη,
- 230 Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἐπ'Ⓢ εὖρον ἔκ'Ⓢ ὀδόντα;
 Ρῆϊα θεός γ' ἐθέλων κ'Ⓢ τιλόειν ἄνδρα σώσασα.
 Βυλίστην δ' αὖ ἔγωγε κ'Ⓢ ἄλγιστα πολλὰ μοχλίστας,
 Οἰκαδὲ τ' ἐλθέμεναι κ'Ⓢ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
 ἦ ἐλθὼν δῶπολιν εἰσείϑη, ὥς Ἀγαμέμνων
- 235 Ὀλέβ'Ⓢ ἔω' Αἰγιάδω δόλῳ κ'Ⓢ ἥς ἀλόχοιο.
 Ἀλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον ἐδὲ θεοὶ περ
 καὶ εἴλω ἄνδρες δύνανται ἀλαλκέμεν, ἐπτότε κεν δὴ
 Μοῖρ' ὤλῃ καδέλῃσι πανηγυρί'Ⓢ θανάτοιο.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ'Ⓢ πεπνυμένος ἀντίον ἦδεν,
- 240 Μέντωρ, μῆκέτι ταῦτα λεγομένο, κηδόμενός περ.
 Κεῖνός δ' ἐκ'Ⓢ ἐτι νύς'Ⓢ ἐπήτυμ'Ⓢ, ἀλλὰ οἱ ἦδη
 Φρέσασατ' ἀθάνατοι θάνατον κ'Ⓢ κῆρα μέλαιναν.
 Νῦν δ' ἐθέλω ἐπ'Ⓢ ἄλλο μεταλλῆσαι κ'Ⓢ ἔρδαι
 Νέστωρ, ἔπει πειρίσθης δίκας ἠδὲ φρόνιν αἰών.
- 245 Τεῖς γὰρ δὴ μιν εἰσὶν ἀνάξιαδαι γινέανδρον.
 Ὡς τί μοι ἀθανάτοισι ἰνδάλλεται εἰσερχάσθαι.
 ὦ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, σὺ δ' ἀληθὲς εἰσπέ,·
 Πῶς ἔδαν' Ἀτρεΐδης ἐυρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 Πῶ Μενέλα'Ⓢ ἦν, τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὀλεθρον
- 250 Αἰγιάδ'Ⓢ δολομήτης; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν αἰεῖα.
 ἦ ἐκ Ἀργεῖ'Ⓢ ἦν Ἀχαιῆς, ἀλλὰ πῃ αἴνη
 Πλάζετ' ἔω' ἀνδρόφτες, ὃ ᾗ, θάρσους κατέπεσε·
 Τὸν δ' ἠμύβετ' ἐπύτα γερηνί'Ⓢ ἱππότη Νέστωρ,
 Τισὲρ ἐγὼ τοι τίκνον ἀληθῆα πᾶντ' ἀγορεύσω.
- 255 Ἦτοι μὲν τόδε κ' αὐτὸς οἶσαι ὥς κεν ἐτύχθη·
 Εἰ ζῶντ' Αἰγιάδων ἐνὶ μεγάροισιν ἐτετρῶν
 Ἀτρεΐδης Τροίηνδ' ἰὼν ξανθὸς Μενέλα'Ⓢ,
 Τὰ κέ οἱ ἐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχουσιν,
 Ἄλλ' ἄρα τὸν γὰρ κύνης τε κ'Ⓢ σῖωνός κατέδαψαν
- 260 Κεῖμεν ἐν πεδίῳ ἱκας Ἀργεῖ'Ⓢ· ἐδὲ καὶ τίς μιν
 Κλαῦσεν Ἀχαιῶν, μάλα γὰρ μέγα μῆσατο ἔργον·
 Ἡμεῖς μὲν γὰρ κῆρδι πολέας τελέοντες αἰέθλας
 Ἡμεῖ'Ⓢ· ὃ δ' εὐκλει'Ⓢ μυχρῷ Ἀργεῖ'Ⓢ ἱπποδοτῆι
 Πολλ' Ἀγαμέμνονέην ἄλοχον θέλγισκ'Ⓢ ἐπέσαιν,
- 265 ἦ δ' ἦτοι τοπρεῖν μὲν ἀναινίτο ἔργον αἰεὶς
 Δῖα Κλυταιμνήστῃ (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆς·
 Παρ γὰρ ἦν κ' αἰεὶς ἀνὴρ ὃ πολλὰ ἐπέτελλεν
 Ἀτρεΐδης Τροίηνδ' αἰὼν, εἰρῆσαι ἀκοῖτιν)
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπίδουσι δαμῆναι,
- 270 Δὴ τότε τ' μὲν αἰεὶς ἀγῶν ἐς ἦσαν ἐρήμην,

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est :

225

O senex, nunquam hunc sermonem perfectum iri existimo.

Nimis enim magna dixisti, stupor me tenet : neque mihi
Speranti ea contingerent, neque si Dii sic velient.

Hunc rursus allocuta est Dea cæcia Minerva :

Telemache, quale tibi dictum effugit septum dentium ?

130

Facile Deus si quidem velit vel ex longinquo virum servarit.

Mallet vero ego etiam mala multa passus,

Domum redire & reditus diem videre,

Quam reversus perire incola, veluti Agamemnon

Periit Ægisthi dolo & suæ uxoris.

135

Verum enimvero mortem omnibus molestant neque Dii ipsi

Etiam ab amato viro possunt arcere, quandocumque tandem

Fatum perniciosum corripuerit asperæ mortis.

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est :

Mentor, ne amplius hæc dicamus, solliciti quamvis.

140

Illi vero non amplius reditus verus, sed et jam

Destinarunt immortales mortem & fatum nigrum.

Nunc vero volo dictum aliud querere & interrogare

Nestorem : quoniam plus jura novit & prudentiam aliis.

Ter enim ipsam dicunt regnasse sæcula virorum :

245

Itaque mihi immortalibus æquiparatur aspectu.

O Nestor Nelide, tu vero verum dic,

Quomodo mortuus est Atrides late imperans Agamemnon ?

Ubi Menelaus erat ? quam vero isti machinatus est mortem

Ægisthus dolosus ? quandoquidem occidit se multo fortiorem.

250

An non in Argo erat Achæto, an alicubi alibi

Errabat apud homines, illeque sumpto animo interfecit ?

Huic respondit deinde senex eques Nestor :

Profecto ego tibi fili vera omnia dicam.

Equidem hoc ipse quoque suspicaris quemadmodum accidit :

255

Si viventem Ægisthum in ædibus invenisset

Atrides à Troja profectus flavus Menelaus,

Sane ei neque mortuo fuisse terram infudissent.

Sed certe canesque & aves comediscent

Jacentem in campo procul ab Argis : neque ulla ipsum

260

Deplorasset Achivarum, admodum enim magnum admisit facinus :

Nos etenim illic multa obeuntes certamina

Sedebamus : ille vero desidiosus in secessu Argi equos pascentis

Crebro Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis,

Et illa quidem primo abnuebat facinus indignum

265

Nobilis Clytemnestra (mente enim utebatur bona :

Nam aderat Musicus vir cui plurimum mandarat

Atrides ad Trojam proficiscens, servaret uxorem)

Sed cum jam ipsum fatum Deorum irretivit ut periret,

Tum vero ipsum Musicum ductam ad insulam desertam,

720

L. 265

- Κάλλιπεν οἰακῶσιν ἑλὼρ καὶ κύμα γένεσθαι·
 Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλσαν ἀνιγαλὼν ὄνδε δόμοις.
 Πολλὰ δ' ἤ μιν ἐκὼν θείων ἱερῶν ἐπὶ βωμοῖς.
 Πολλὰ δ' ἀγαθὰ ἀνῆλθον, ὑψίσματα τε, χρυσὸν τε,
 275 Ἐκτελίσας μέγα ἔργον, ὃ ἔποτε ἔλπιτο. Σπέρμα.
 Ἡμῖς μὲν γὰρ ἅμα πλείων τερπιδὲν ἴπτες.
 Ἀτρείδης κ' ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλασιν.
 Ἀλλ' ὅτε Σόνην ἱερὸν ἀφικόμεθ' ἄσπον Ἀθηνῶν,
 Ἐνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
 280 Οἷς ἀγαροῖσι βέλαιον, ἐποχέμεν κατέπειρε,
 Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεοῦς πρὸς ἔχοντα,
 Φέρωντι Ὀντισέειν, ἐς ἐκκλίνοντο, εὖλ' ἀνδρόπαυον
 Νῆα κυβερνήσας, ὅππότε σπάρχοιν ἀέλλαι.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθα κατέχευε, ἐπιγόμενός περ ὁδοῖο.
 285 Ὄφρ' ἵταρον θάπτει, κ' ἐπὶ κτήρια κτερίζει.
 Ἀλλ' οἷε δὴ κ' κτείνῃ ἱερὸν ἐπὶ οἶνοπα πόντον
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλυσίων ὄνδ' αἰπύ.
 Ἰξε δέων, τότε δὴ συγερὴν ἰδὼν ἐνρύοπα Ζεὺς
 Ἐβράσατο, λήγων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτὴν χεῖρ.
 290 Κύματα τε προσέοντα, σπλάρα, ἴσα ἕριαι.
 Ἐνθα διατμήσας, τὰς μὲν Κρήτην ἐπέλασεν,
 Ἠχι Κύδωνες ἱερόν, Ἰαφάων ἀμφὶ ρέεθρα.
 Ἔσι δὲ τις λίσσῃ αἰπυῖά τε εἰς ἅλα κέστη
 Ἐξαγὼν Γόρτυν, ἐν μερῶσ' αἰώων.
 295 Ἐνθα κτείνῃ μέγα κύμα ποτὶ σκαῖον ῥίον ὠδεῖ.
 Ἐς Φαισίν' ἤ μιν κτείνῃ μέγα κύμα δαίμων.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἐνδ' ἡλδον, σπῆδον δ' ἡλυξαν ὀλεσθῆν.
 Ἄνδρες, ἅταρ νῆας γὰρ ποτὶ σπυλαδίσσιν ἱάξαν.
 Κύματ' ἅταρ τὰς πάντες νῆας κυανοπτερόεις
 300 Αἰγύπτῳ ἐπέλασε πέσον ἀνέμῳ τε κ' ὕδρῳ.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πρὸς ῥέοντα κ' χρυσὸν ἀγίερον,
 Ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶ ἐπ' ἀλλοδρόμῳ ἀνδρόπυς.
 Τόρρα δ' ταύτ' Αἰγιάδ' ἐμύσατο, οἰκοδὴ λυγρῇ,
 Κτείνας Ἀτρείδην· δίδρυτο δ' ἡλδ' αὐτῇ.
 305 Ἐπτάστες δ' ἦσαν πολυχρῆμασι Μυκῆνης.
 Τῶ δέ οἱ ὀρθότατα κακὸν ἡλυθε δῖος Ὀρίσης.
 Ἀφ' ἁπ' Ἀθηνῶν, κατὰ δ' ἔκτανε πατερογενῆα.
 Αἰγιάδην δολέμπην, ὅς οἱ πατέρῃ κλυτὸν ἔκταν.
 Ἦτοι δ' ἔκτεινας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
 310 Μπέρως τε συγερῆς κ' ἀνάγκῃ Αἰγιάδῳ.
 Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἡλθε βῶν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Πολλὰ κτενέματ' ἄγων, ὅτ' αἱ νῆες ἄχθ' αἰετοῖν.
 Βαί σὺ εἰλ' ἄνδρα δόμων ἀπο τῆλ' ἀλάληστο.
 Κτήματα τε κροχίλων, ἄνδρες τ' ἐν σῶσι δόμοισι
 315 Οὕτω ὑπεριάλει, μή τοι κατὰ πάντα φάξωσι.
 Κτήματα δασυμήρη, σὺ δ' ἐκκλίνῃ ἰδὼν ἔλδης.

Dereliquit avibus lacerandum & rapiendum,
 Ipsamque volens volentem duxit domum suam.
 Multos autem armos adolebat Deorum super sacra altaria,
 Multa simulachra suspendit, & textilia & aurum, (175
 Quod perfecisset magnum opus, quod nunquam sperasset animo.
 Nos quidem simul navigabamus à Troja profecti
 Attrides & ego, amice affecti invicem:
 Sed cum ad Sunium sacrum pervenimus promontorium Athenarum:
 Illic gubernatorem Menelai Phœbus Apollo
 Suis mitibus telis superveniens occidit, 280
 Clavum in manibus currentis navis habentem,
 Phrontin Onetoriden, qui vincebat genera hominum
 In gubernando navem quoties ingruerant procellæ.
 Sic ille quidem illic detentus, festinans licet itinere,
 Ut socium sepeliret, & inferias inferret. 285
 Sed & ille ubi profectus in obscurum pontum
 In navibus cavis, ad Malearum montem excelsum
 Pervenit currens, tum certe invisum iter late tonans Jupiter
 Destinavit, stridulbrumque ventorum flatum immisit,
 Fluctusque tumidos, ingentes, æquales montibus. 290
 Illic separatus, partem quidem Crææ admovit,
 Ubi Cydones habitant, Jardani circa fluentia.
 Est autem quædam plana excelsaque in mari petra
 In finibus Gortynis, in obscuro ponto, (295
 Huc Austro ingentem fluctum ad sinistram promontorium pellebat
 In Phæstum: parvulus autem scopulus ingentem fluctum dividit.
 Hæ quidem huc venerunt, vix autem effugerunt mortem
 Viri, at naves sane ad saxa fregerunt.
 Fluctus: at quinque naves cæruleis proris
 Ægypto admovit ferens ventusque & aqua. 300
 Sic ille quidem illic plurimum victum & aurum congregans,
 Errabat cum navibus apud alterius linguæ homines.
 Interea vero ista Ægisthus molitus est domi tristitia,
 Occiso Attrida: domitus quoque est populus sub illo.
 Septennio vero imperavit divitibus Mycenis, 305
 Sed ei ipsi octavo in perniciem venit nobilis Orestes
 Rursus ab Athenis, occiditque parricidam
 Ægisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interfecerat.
 Atque illo occiso dedit æenam sepulchralem Argivis
 Matrisque invisæ & imbellis Ægisthi. 310
 Eodem vero die supervenit voce bonus Menelaus,
 Plurima bona ducens, quanta illi naves pondere sustinebant.
 Et tu amice ne diutius à domo longe erres,
 Bona relinquens, virosque in tuis ædibus
 Tam insolentes, ne tibi omnia comedant 315
 Bona dividentes, tu vero vanum iter feceris.

- 'Αλλ' ἐς μὲν Μινέλαον ἐγὼ κίλομαι καὶ ἀνογῶς
 Ἐλθεῖν. καὶ τὸ γδ' ἴσος ἄλλοθεν ἐπλήκεθεν
 Ἐκ τῆς ἀνδρογῶν, ὅθεν ἐκ ἑλπομένο γο. θυμῶς
 320 Ἐλθέμεν, ἐν τινι παρῶτον λυπευέμενοι ἀέλλω
 Ἐς πύλας μύγα τοῖον, ὅθεν τί περ εἴδ' οἴοντο.
 Αὐτότερος οἰκνύουσιν, ἐπεὶ μύγα τε δύνει τε.
 Ἄλλ' ἴθι νῦν σὺν νῦν τε σὴ καὶ σοῖς ἐτάροισιν.
 Εἰ δ' ἰθάλιν σπίζος, πάρα τοι δέρεσσι τε καὶ ἵπποις,
 325 Πάρ δέ τοι υἱὲς ἔμοι, οἳ τοι κομπήεις ἔσονται
 Ἐς Λακιδάιμονα θίαν, ὅθι ξανθὸς Μινέλαος.
 Διοτρεΐας δέ μιν αὐτὸν ἵνα νημερτὲς ἐνίστη.
 Ψυδὲ δ' ἐκ ἐρίφ' μάλα γδ' οὐκ ἐνυμνῶν ἐστίν.
 "Ὡς ἔρατ'. ἦλιν δ' αἶ' ἔδν καὶ ἐπὶ κτήρας ἦλθε
 330 Τοῖσι καὶ ἔπειθε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 "Ὡ γίγρον, ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας"
 Ἀλλ' ἀγε τάμιντε μὲν γλώσσας, κερκαδι καὶ οἶον.
 "Ὅρα Πουσιδάων καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
 Σπείσαντες, κοῖτοιο μεδάμεθα· τοῖο γδ' ὄρν.
 335 Ἦδη γδ' ὅα' οἰχέθ' ὑπὸ ζῶον· ἐδὲ τοῖσι
 Δητὰ θεῶν ἐν δαίτι θρασυέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
 Ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ, τοῖ δ' ἔκλυον αὐδηνόσσης.
 Τοῖσι καὶ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσιν,
 Κέρεσι καὶ κρητῆρας ἐπιστέφαντο ποτοῖο.
 340 Νώμισαν δ' ἄρα πᾶσιν ἱπαιξάμενοι διπάσαι,
 Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλων, ἀνιστάμενοι δ' ἐπὶ κλισίᾳ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ' ἐπὶ οἶον θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Δὴ τότε Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος Πουσιδῆς
 Ἄμρῳ ἰσθμὸν κοίλῃν ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
 345 Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαρτόμενος ἐτίεσιν,
 Ζεὺς πόγ' ἀλεξίστοιο καὶ ἀθανάτοιο θεοῖ ἄλλωι,
 "Ὡς ὑμεῖς περ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοντε,
 "Ὡς τευ ἢ πάρα πάμπαν ἀντίμενον καὶ ἀνιχνεύω·
 "Ὡς εἴτε χλαῖναι καὶ ῥήγνα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
 350 Οὐτ' αὐτὰ μαλακῶς εἴτε ξεινοῖσιν ἐνυδύν.
 Αὐτὰρ ἔμοι πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγνα καλά,
 Οὐδ' ὅθι δὴ τῶδ' ἀνδρὸς Ὀδυσῆος φίλον υἱὸς
 Νηὸς ἐπ' ἰκρύουσι καταλίσσεται, ὅρρ' ἂν ἐγὼ γε
 Ζῶω, ἔπειτα καὶ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λήπωνται,
 355 Εἷνας ξυνίξουσιν, ὅς τις καὶ ἐμὰ δῶμα ἴκηται.
 Τὸν δ' αὖτε παρῶπιτι διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔρηδα γίγρον εἰλε· σοὶ καὶ εἴκει
 Τηλέμαχον ἀνέθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κίλιον ἔτος·
 Ἀλλ' ἔτ' ἐμὲ μὲν νῦν σοὶ ἄμ' ἔψεται, ὅρα κεν εὖδῃ
 360 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 Εἴμ', ἵνα θαρύνω θ' ἐτάρας, εἴπω τε ἔιασα.
 Οἷον γδ' μετὰ τοῖσι γεραίτερον εὐχομαι εἶναι.

Sed ad Menelaum quidem ego adhortor & jubeo te
 Proficisci, ille enim nuper aliunde venit
 Ex eis hominibus, unde non speraret in animo
 Redire, quemcumque primum abegerint procellæ 310
 In pelagus tam magnum, unde utique nec aves
 Intra annum venire possunt, quoniam ingens horrendumque.
 Sed ito nunc cum nave tua & tuis sociis.

Si vero velis terrestri itinere, aderit tibi curtusque & equi,
 Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi comites erunt 325
 Ad Lacedæmonem divinam, ubi flavus Menelaus.
 Precare autem eum ipsum ut vera dicat.

Mendacium autem non dicet, valde enim prudens est.

Sic ait. Sol autem occubuit & tenebræ advenerunt:
 Cum his vero locuta est & Dea cæssa Minerva: 330

O senex, profecto hæc ex officio dixisti:
 Sed agite secate & linguas, & miscere vinum,
 Ut Neptuno & aliis immortalibus
 Ubi libaverimus, lectum curemus: ejus enim hora adest.
 Jam enim lumen ivit sub tenebras, neque decet 335
 Diu Deorum in epulis sedere, sed abire.

Dixit sane Jovis filia, illique audiverunt admonentem.
 Ipsis autem præcones aquam manibus intulerunt,
 Juvenesque crateres coronarunt potu:
 Et diviserunt omnibus libantes poculis. 340
 Linguas autem in ignem conjecerunt, surgentesque iterum libarunt.
 At postquam libarunt hiberuntque quantum desiderabat animus,
 Tum Minerva & Telemachus Deo similis

Ambo cupiebant cavam ad navem redire. 345

Nestor autem adhuc detinuit incessens verbis:
 Jupiter hoc prohibeat & immortales Dii alii,
 Ut vos à me celerem ad navem eatis,
 Tanquam ab aliquo vel prorsus pannofo vel pauperculo,
 Cui neque lænæ neque pallia tincta plurima in domo,
 Quibus nec ipse molliter nec hospites possint indormire. 350
 At mihi adsunt lænæ & pallia picta multa,
 Nunquam certe hujus viri Ulyssis charus filius
 Navis in tabulatis cubaverit, donec ego
 Vixero, donec liberi in regia linguentur,
 Qui hospites suscipiant, quicumque domum meam venerit. 355

Hunc rursus alloquuta est Dea cæssa Minerva:
 Bene sane hæc dixisti senex amice: te vero decet
 Telemacho persuadere, quoniam longe melius sic:
 Sed hic quidem nunc te sequatur, ut dormiat
 Domi tuæ: ego autem ad navem nigram 360
 Vado, ut confirmem socios, præcipiamque singula.
 Solus enim inter illos senioreme me proficor esse,

- Οἱ δ' ἄλλοι φιλότιτι νειότεροι ἀνδρες ἵπποτα·
 Πάντες ὀμηλικὴν μεγαθύμῃ Τηλεμάχῳ·
 365 Ἐνθά κε λεξαίμεν κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ.
 Νῦν, αἰτάρ ἡῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους·
 Εἴμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀρέλλεται, ἔτι τέον γε
 Οὐδ' ὀλίγον, σὺ δ' ἔτ' ἐπ' ἐπὶ τέον ἵκετο δῶμα·
 Πάμφον σὺν δῖφρῳ τε καὶ ὑπὶ· δδὲ δὲ οἱ ἵππες·
 370 Οἱ τοὶ ἐλαφρότατοι θύειν, καὶ κάρτε' ἀείρειν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπὶ τῇ γλαυκῶπις Ἀθήνῃ,
 Φήτην εἰδομένην, θάμβε' δ' ἔλε πάντας ἰδόντας·
 Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιὸς ὅπως ἶδεν ὀρθαλμοῖσιν.
 Τηλεμάχῳ δ' ἔλε χεῖρα, ἵπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 375 Ὡ φίλ', ἔσσι τέλπα κακὸν καὶ ἀναλκὴν ἰστιάσθαι,
 Εἰ δὴ τοι νῦν ὄδῳ θείῳ πομπῆς ἵκοντα·
 Οὐ μὲν γάρ τις ὄσθ' ἀλλ' ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων.
 Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγγελίῃ Τριτογένεια,
 Ἡ τοι καὶ πατέρ' ἰδὼλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἵτιμα.
 380 Ἀλλὰ ἀνασ' ἔλθοι, δίδωθι δέ μοι κλέ' ἰδὼλόν;
 Αὐτὰρ καὶ παῖδιον καὶ αἰδοίην παρεκώϊτι,
 Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βέν ἦνιν, εὐρυμήτερον,
 Ἀδμήτην, ἣν ἔπαυ' ὑπὸ ζυγὸν ἦσαν ἀνὴρ.
 Τῇ τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κίρατι περιχρύας.
 385 Ὡς ἔρατ' εὐχόμενος. τῇ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τοῖσιν δ' ἠγμόνους γρήνι' ἵπποτα Νέστωρ,
 Τιάσθ' καὶ γαμβροῖσιν ἰὰ σφὲρ δώματα καλά.
 Ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγαλνυτά τοιοῦ ἀνακτ',
 Ἐξίης ἔζοντο κατὰ κλισίας τε θρόνους τε.
 390 Τοῖς δ' ὁ γέρον ἐλθέσιν ἀνὰ κρητῆρα κίεσαν
 Οἶνε ἠδυστότοιο, καὶ ἰνδικάτῃ ἰναιυτῇ
 Ὡξε ταμῖν, καὶ ὑπὸ κρηδεμόνῳ ἔλυσεν.
 Τῇ δ' ὁ γέρον κρητῆρα κίεσαν αὖτο· πολλὰ δ' Ἀθήνη
 Εὐχετ' ἀποσπείνδαν, κέρη Διὸς αἰγιόχειο.
 395 Αὐτὰρ ἐπὶ σπείσαν τ' ἐπιόνθ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἑκάς,
 Τὸν δ' αὖτ' ἐκ κρήνησιν γρήνι' ἵπποτα Νέστωρ
 Τηλέμαχον φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆ' ἰδὼτα,
 Τριτοῖς ἐν λεχέσιν, ὑπὸ αἰδέσῃ ἱερῆσσι·
 400 Πάρ δ' ἄρ' εὐρυμήλῃν Πεισίστρατον ὄρχαμον ἀνδρῶν.
 Ὅς οἱ ἔτ' ἠΐθε' παῖδας ἦν ἐν μαζαίοισιν·
 Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῖθε μυχῷ δόμου ὑψηλοῦ,
 Τῷ δ' ἀλοχὸν διαποινα λήχ' ὀρόσσειν καὶ εὐνῇ.
 Ἡμ' δ' ἡεργίμια φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἠέας,
 405 Ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆρι γρήνι' ἵπποτα Νέστωρ.
 Ἐκ δ' ἔλθων, κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ ξυστοῖσι λίθοισιν,
 Οἱ οἱ ἔσαν περιπάρειθε θυρῶν ὑψηλῶν,
 Διωνοὶ, ἀποτίλβοντες ἀλείφατ' οἷς ἐπὶ μὲν περὶ

Alil vero ob amicitiam Juniores viri sequuntur
 Omnes pari ætate cum magnanimo Telemacho :
 Illic cubaverim cava in navi nigra 365
 Nunc : sed mane ad Cauconas magnanimos
 Ibo, ubi debitum mihi restat, neque novum
 Neque exiguum, tu vero hunc (postquam tuam venit in domum)
 Mitte cum curru & filio : daque illi equos
 Quitibi levissimi currendo, & robore fortissimi. 370
 Sic certe loquuta abiit cælia oculos Minerva,
 Aquilæ similis : stupor autem cepit omnes videntes,
 Admiratus etiam est senex ut vidit oculis.
 Telemachiqueprehendit manum, verbumq; dixit, & compellavit :
 O amice, haud te spero ignavum & imbellem fore, 375
 Siquidem te juvenem sic Dii comites sequuntur.
 Non enim quisquam hic est alius cœlestes domos habitantium,
 Sed Jovis filia prædatrix Pallas,
 Quæ tibi & patrem bonum inter Argivos honorabat.
 Quare regina propitia sis : daque mihi gloriam eximiam, 380
 Mihi ipsi & filiis & venerandæ uxori,
 Tibi autem sacrificabo bovem anniculam, lata fronte,
 Indomitam, quam nullus sub jugum duxit vir.
 Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.
 Sic ait vovens. Hunc autem auditv Pallas Minerva. 385
 Illis autem præibat senex eques Nestor,
 Filiis & generis suam ad domum pulchram.
 Sed postquam ad domum venerunt iuclytam Regis,
 Ordine sedebant per sediliaque thronosque.
 His vero senex venientibus craterem miscuit 390
 Vini dulcis, quod undecimo anno
 Aperuit proma, & operculum relevit.
 Hujus senex craterem miscuit : plurima vero Palladi
 Vota fecit libans, filia Jovis ægidem habentis.
 At postquam libarunt biberantque quantum voluit animus, 395
 Hi quidem dormituriens abierunt domum quisque,
 Illic vero dormire sivit senex eques Nestor
 Telemachum charum filium Ulyssis divini,
 Perforatis in lectis, sub porticu sonora :
 Juxta eum vero bellicosum Pisistratum ducem virorum, 400
 Qui ei adhuc adolescens inter filios erat in regia :
 Ipse vero rursus dormivit in secessu domus excelsæ,
 Huic vero conjux hera lectum præparavit & cubile.
 Quando autem aëre genita apparuit rosea digitos aurora,
 Surrexit sane ex lecto senex eques Nestor. 405
 Egrediusque, sedit super politos lapides,
 Qui illi erant ante fores excelsas,
 Albi, resplendentes unguento : quibus quidem antea

- Νηλεὺς ἔκρινεν, θύειν μῆσαρ ἀτάλαντο·
 410 Ἄμ' ὁ μὲν ἤδη κρεῖ δαμνίς αἰδὺς δε βίβηκε,
 Νέστωρ αὖ τὸτ' ἔριξε γερῆνι, ἔρι' Ἀχαιῶν,
 Σκῆπτρον ἔχων. πρὸς δ' οἷες ἀλλήεις ἠγρέβοντο,
 Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέεσσιν τε, Στρεστίοις τε,
 Περσεύς τ', Ἀρητός τε, καὶ ἀντίθεο Θρασυμήδης·
 415 Τίσι δ' ἴππων ἔκλ' Πεισίστρατο ἥλυθεν ἥστος·
 Παρ δ' ἄρα Τηλέμαχον δουρίκλον εἶσαν ἄγοντες.
 Τίσι δ' μύθοισιν ἔρχε γερῆνι ἵπποτα Νέστωρ,
 Καρπαλίμως μοι τέκνα εἰλα κρήναι' εἰδὼς,
 Ὅσσ' ἦτοι πρῶτιστα θίων ἱλάσσομαι Ἀδῆναι,
 420 Ἡ μοι ἱναρχὴς ἦλθε θεῶ ἐς δαῖτα δάμναι.
 Ἀλλὰ γ' ὁ μὲν πεδίοισι ἐπὶ βῶν ἴτο, ὄρεα τάχιστα
 Ἐλθισιν, ἱλάσθ' ἢ βοῶν ἐπιβουκόλ' ἀνὴρ.
 Εἰς δ' ἐπὶ Τηλέμαχε μεγαδύμῃ νῆα μέλαιναν
 Πάντας ἰὼν ἱστῆκε ἀγέτω, λιπέτω δ' οὐ οἷος·
 425 Εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Λαίρεια δούρο κελιάδῃ
 Ἐλθῖν, ὄρεα βοὸς χρυσὸν κίεσσιν περιχιῶν.
 Οἱ δ' ἄλλοι μέντ' αὐτὰ δολιχεῖς, εἴπατε δ' οἷοι
 Δρομήσιν κατὰ δώματ' ἀγκυλοτά' δαῖτα πίνεσθαι,
 Ἐδρας τε ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσίνων ὕδωρ.
 430 Ὡς ἔειπ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποιπνυον ἦλθε μὲν ἄρ βῶς
 Ἐκ πεδίοις, ἦλθον δ' οἷος παρὰ πρὸς οἷος
 Τηλέμαχε ἱστῆκε μεγαλήτερος· ἦλθε δ' χαλκίως,
 Ὅττι ἐν χερσὶν ἔχεν χαλκίῃα, πεισάτα τέχνης,
 Ἀκμονά τε, σφύρα τ', εὐποικτόν τε σφυροχρῖν,
 435 Οἷσιν τε χρυσὸν ἐργάζετο. ἦλθε δ' Ἀδῆναι
 Ἰερὸν ἀντίσσωσα. γέρον δ' ἱππολάτα Νέστωρ
 Χρυσὸν ἰδὼν· ὁ δ' εἴπατο βοὸς κίεσσιν περιχιῶν
 Ἀσκήσας, ἢ ἀγαλμα θιά πεχάροισι ἰδῶσα·
 Βῶν δ' ἀγέτην κίεσσαν Στρεστίῳ καὶ δὲ Ἐχέεσσιν·
 440 Χέρινθα δὲ σφ' Ἀρητοῦ ἐν ἀνδριόωντι λείβετε
 Ἥλυθεν ἐκ θαλάμοιο αἶσαν· ἐπὶ δ' ἔχεν ὑλᾶς
 Ἐλκαίῳ Πόλεμον δ' ἠμεπτόλεμον Θρασυμήδης
 Ὅξυν ἔχων ἐν χερσὶ παεῖσάτο, βῶν ἐπιβούρων·
 Περσεύς δ' ἄμμιον εἶχε· γέρον δ' ἱππολάτα Νέστωρ
 445 Χέρινθ' αὖ τ' ὀλοχύτας τε κατηρχετο· πολλὰ δ' Ἀδῆναι
 Εὐχετ' ἀπαρχόμην, κεραλῆς πείρας ἐν αὐτοῖς βέβηκε.
 Αὐτὰρ ἰππὶ β' εὗξαντο, καὶ ὀλοχύτας περιβάλλοντο,
 Αὐτίκα Νέστωρ υἱὸς ὑπερδυμῷ Θρασυμήδης
 Ἥλασεν ἀγχι σᾶς· πύλικος δ' ἀπικόφει τέοντας·
 450 Εὐχινίως, λῦσον δ' βοὸς μέν· αἱ δ' ὀλοχυζαν
 Οὐκ ἀπὸς τε νοῦι τε, καὶ κείδῃ παεχέοντες.
 Νέστωρ Εὐρυδίκην, πρῶστα Κλυδῶνιο θυγατρῶν.
 Οἱ μὲν ἵπποι ἀνελόντες δῶτο χθονὸς εὐρυδίκης
 ἔχον· ἀτὰρ σφάζει Πεισίστρατος ὄρχαμον ἀνδρῶν.

Neleus sedebat, Diis artifex æquipatandus :
 At isque quidem jam fato domitus ad inferos descenderat, 410
 Nestor postea tum insidebat senex, custos Achivorum,
 Sceptrum habens : circumque filii frequentes congregabantur,
 E thalamis egressi, Echephronque, Stratiisque,
 Perseusque, Aretusque, & Deo par Thrasymedes :
 His vero continuo sextus Pisistratus accessit heros : 415
 Juxta autem Telemachum Deo similem collocarunt ducentes.
 Illis vero loqui coepit senex eques Nestor :

E vestigio mihi filii chari perficite voluntatem,
 Ut quam primum inter Deos placem Minervam,
 Quæ mihi manifesta venit Dei ad convivium celebre. 420
 Sed alius quidem rus ad bovem eat, ut celerime
 Veniat, adducat autem boum hubulcus vir :
 Unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram
 Omnes profectus socios adducat, & relinquat duos solos,
 Unus rursus aurificem Laërceum huc jubeat 425
 Venire, ut bovis aurum cornibus circumfundat.
 Vos vero alii manete hic simul omnes, diciteque intus
 Ancillis per domum celebre convivium apparent,
 Sediliaque signaque undique & limpidam ferant aquam.

Sic ait. Illi autem omnes administrabant : venit & bos 430
 Ex agro, venerunt etiam celeri à nave æquata
 Telemachi socii magnanimi : venitque faber,
 Arma in manibus tenens fabrilis, summam artis,
 Incedensque, malleumque, benefactamque forcipem,
 Quibus scilicet aurum faciebat : venit quoque Minerva 435
 Sacris adfutura, senex autem eques Nestor
 Aurum dedit : ille vero deinde bovis cornibus circumfudit
 Aptans, ut ornatum Dea gauderet videns :

Bovem autem ducebant cornibus Stratius & nobilis Echephron :
 Sed aquam ipsius Aretus in florido lebetæ 440
 Venit ex thalamo ferens : altera vero gestabat molas
 In canistrò, securim autem bellicosus Thrasymedes
 Acutam tenens in manu astabat, bovem cæsurus.
 Perseus autem sanguinalis vas tenebat : senex autem eques Nestor
 Aquamque molasque præcepit : multaue Minervæ 445
 Vovebat incipiens, capitis pilos in ignem injiciens.
 Cæterum postquam precati sunt, & molas potrexerunt,
 Statim Nestoris filius magnanimus Thrasymedes
 Impulit prope stans : securis autem absceidit nervos
 Cervicales, solvitque bovis robur, clamore autem ingenti prece-
 Filizque nurusque, & pudica uxor (bantur 450
 Nestoris Eurydice, maxima natu Clymeni filiarum.
 Hi quidem dein attollentes à terra spaciola
 Tenebant, at mastayit Pisistratus princeps virorum

- 455 Τῆς δ' ἔπει ἐκ μέλαν αἶμα ῥύη, λίπε δ' ὅσθα θυμὸς
 Αἰψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄραρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 Πάντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κλισίῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπτυχα ποιοῦσάντες, ἔσ' αὐτῶν δ' ὁμοθέτησαν,
 Καίῃ δ' ἐπὶ χεῖρας ὁ χέρον, ἐπὶ δ' αἰδοπα οἶνον
- 460 Λεῖβε· νίοι δ' παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπάβωλα χερσίν.
 Αὐτὰρ ἔπει κατὰ μῆρ' ἐκάν, κ' σφαλῆχ' ἱπάσαντο,
 Μίσυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, κ' ἀμφ' ὀβιλοῖσιν ἔπυσαν,
 Ὀπτων δ', ἀκροπόρες ὀβελὸς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Τόρεα δ' Τηλέμαχον λῶσεν καλὴ Πολυκάστη,
- 465 Νέστωρ· ἰσολοτὰτη θυγάτηρ Νηλεΐδαο.
 Αὐτὰρ ἔπει λῶσέν τε, κ' ἔχεισιν λίπ' ἑλαῖω,
 Ἄμφ' δέ μιν ῥᾶρ· καλὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀσαμίνδε βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖ·
 Πάρ δ' ἄρα Νέστωρ ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζητο ποιμῆ
 λαῶν.
- 470 Οἱ δ' ἔπει ὤπτησαν κρὲ ὑπέρτερα, κ' ἐρύσαντο,
 Δαίνυνθ' ἐξὸ μῦθ'· ἐπὶ δ' αἵρες ἰσθλοὶ ὄροντο
 Οἶνον ἰνονοχοεῦντες ἐνὶ χρυσίοις διαΐασι.
 Αὐτὰρ ἔπει πῶσι· κ' ἐδντύ· ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖσι δ' μῦθων ἦρχε γερῆνι· ἱππῶτα Νέστωρ,
- 475 Παῖδες ἱμοί, ἀγὰ Τηλεμάχῳ καλλίπρεπας ἵππες
 Ζεύεσθ' ὑπ' ἄρματ' ἄγοντες, ἵνα πρῆσσι οἶδοις.
 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον ἠδ'
 ἐπίθοντο·
 Καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑπ' ἄρμασιν ὠκείας ἵππες.
 Ἐν δ' γυνὴ ταμὴν σῆτον κ' οἶνον ἔθηκεν,
- 480 Ὅψα τὴν οἶα ἔδωκε διωτρεφέας βασιλῆες.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχ· περικαλλέα βήτητο δίερον·
 Πάρ δ' ἄρα Νεστωρίδης Πειρίστρατ· ὄρχαμ· ἀνδρῶν
 Ἐς δίερον τ' ἀνέβαινε, κ' ἠνία λάζετο χερσὶ.
 Μάσιζεν δ' ἑλάν· τῷ δ' ἐκ ἄκοντε πατιῶν
- 485 Ἐς πεδίον, λιπέτην δ' Πύλον αἰπὺ ποτολίεθρον.
 Οἱ δ' ἔσ' ἀννημέροι σῆτον ζυγὸν ἀμφοῖς ἔχοντες·
 Δύσετό τ' ἠέλι· σκυῶντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἐς Φρεῖς δ' ἴκοντο, Διοκλῆ· πῶσι δ' ὄμμα
 Τίε· Ὀρτιλόχοιο, δ' Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
- 490 Ἐνθα δ' ἔνυκτ' αἶσαν· ὁ δ' τοῖς παρ' ἑνὶα δῆκεν.
 Ἡμ· δ' ἡεγένηα φάτη· ῥοδὸ δ' ἔκτυ· ἠὲς,
 Ἰσάους τ' ἐζεύγνυντ', ἀνά δ' ἄρματα ποικίλ'
 ἔβαινον·
 Ἐκ δ' ἑλασαν περδύροιο κ' αἰδῶσθε ἱεράππ·
 Μάσιζεν δ' ἑλάν· τῷ δ' ἐκ ἄκοντε πατιῶν.
- 495 Ἰζον δ' ἐς πεδίον πυρρῶρο· ἔνθα δ' ἔπειτα
 Ἦνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπὲρ χέρον ὠκείας ἵπποι.
 Δύσετό τ' ἠέλι· σκυῶντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

Ex illa postquam niger sanguis fluxit, reliquitque ossa animus, 455
 Celeriter ipsam diviserunt: statimque ossa exciderunt
 Omnia de more, & pinguedine cooperuerunt,
 Duplicia facientes: super ea vero cruda posuerunt,
 Torrebat autem super ligna senex, insuperque nigrum vinum
 Libabat, juvenes vero juxta cum tenebant verua quinque fida
 manibus. 460

Sed postquam armi combusti sunt, & viscera comederunt,
 Minutatim dissecuerunt cætera, & verubus transfixerunt,
 Assaruntque, acuta verua in manibus tenentes.
 Interea vero Telemachum lavit pulchra Polycaste,
 Nestoris minima natu filia Nelidæ. 465

At postquam lavit, & unxit pingui oleo,
 Ipsumque indusio pulchro amixit atque tunica,
 E lavacro exiit corpore immortalibus similis:
 Ad Nestorem autem profectus assedit pastori populorum.
 Hi vero postquam assarunt carnes exteriores, & detraxe-
 runt, 470

Epulabantur sedentes: deinde viri præstantes surgebant
 Vinum infundentes in aureis poculis.
 At ubi potus & cibi amorem emiserunt,
 Inter illos sermonem cæpit senex eques Nestor:
 Filii mei, agite, Telemacho pulchros crines habentes equos 475
 Jungite sub currum ducentes, ut conficiat iter.

Sic ait. Hi vero illum statim audierunt atque paruerunt:
 Celeriterque junxerunt sub currum veloces equos.
 Mulier vero proma panem & vinum imposuit,
 Obsoniaque qualia edunt Jovis alumni Reges. 480
 Telemachus autem per pulchrum conscendit currum:
 Juxta eum vero Nestorides Pisistratus princeps juventutis
 In currumque conscendit, & habenas cepit manu:
 Verberavitque ut impellerentur: illi non inviti volabant
 In campum, reliqueruntque Pyli arduam urbem. 485
 Illi vero tota die quatiebant jugum utrinque tenentes:
 Occiditque sol, obumbratæque sunt omnes viæ.
 Ad Pheras autem venerunt, Dioclis ad domum
 Filii Ortilochi, quem Alpheus genuit filium.
 Ibi per noctem quieverunt: ille vero illis hospitalia appo-
 suit. 490

Quando vero aëre nata apparuit rosea digitos aurora,
 Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt:
 Extra limen agitantur & porticum sonoram:
 Flagellavit autem ut irent, illi vero non inviti volabant.
 Venerunt autem in campum frugiferum, hicque deinde 495
 Perficiebant iter: usque adeo extulerant veloces equi.
 Occiditque sol, inumbratæque sunt omnes viæ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Πᾶρα Μενελάω ξηπαδὺς αὖν Πυσίσσετα Τυλέμαχος ,
ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ἐπὶ τῇ μνηστέρῃ
πρωτόμυθον. ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ
τῆς νέου τῆς Ἑλλήνων , καὶ τῆς Πρωτίας μαντείας , δι' ἧς
ἔγνω τὸ Ἀγαμέμνονος θάνατον , καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Κα-
λυφῇ εἶν. βολὴ δ' γίνεται τῷ μνηστέρῳ περὶ τῆς Τυλέμα-
χου ἀνελίμν. παρὰμυθεῖται δ' ἡ Ἀθηνᾶ δι' ὄνειρε τὴν Πηνελό-
πην , ἐπὶ τῇ τῷ παιδὸς ἀποδημία δυσχεραίνουσαν , διὰ εἰδῶκα,
ὁμοιωθεῖσα Ἰρδίμῃ τῇ τῆς Πηνελόπης ἀδελφῇ.

Δίλτα , μάθ' ἀμφὶ πατέρος παρ' Ἀτρεΐδα λοχῶμην υἱῶν

- Ο**ἱ δ' ἔχον κοίλῃν Λακεδαίμονα κητώεσσαν .
Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάω κυδαλίμοιο .
Τὸν δ' εἶδον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν ,
Τίμῳ ἡδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος , ᾧ ἐνὶ οἴκῳ .
1 Ἦν μὲν Ἀχιλλεύῳ ῥηξήνορος υἱὶ πέμπειν
(Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ἰσάχματο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι τοῖσιν ὃ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον .
Τὴν ἀρ' ὄγ' ἐνθ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπει νέεσθαι
Μυρμιδόνων πρῶτ' ἄστυ περικλυτὸν , οἷσιν ἄνασσει .)
10 Τίμῳ δ' Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἦγαστο κέρην ,
Ὅς εἰ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθη
Ἐκ δῶλης Ἑλένης ὃ θεοὶ γόνον ἐκ ἐτ' ἔρανον ,
Ἐπειδὴ τοσσητόν ἐγείνατο παῖδ' ἑρκατινὴν
Ἑρμιόνην , ἣ εἶδ' ἔχε χρυσῆς Ἀρεσδίτης .
15 Ὡς οἱ μὲν δαίνοντο καθ' ὑφηρετὸς μέγα δῶμα
Γείτονας ἡδὲ ἑταῶς Μενελάω κυδαλίμοιο ,
Τερπόμενοι μετὰ δέ σφιν ἱμέλπετο Δαΐτω αἰεὶ
Φορμίζων· δοῖα δ' κυδιστῆρι κατ' αὐτὸς
Μελίππης ἐξάρχωντες ἐδίνευσον κατὰ μέγαν .
20 Τῷ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δῶμον αὐτῷ τε καὶ ἵππῳ ,
Τυλέμαχος δ' ἦερος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός
Στήσαν· ὃ δ' ἐπερωτῶν ἰδέτο κρείων Ἑτωναῖός ,
Ὅτινός τε δειρῶν Μενελάω κυδαλίμοιο·
Βῆ δ' ἱμῶν ἀλγελίων διὰ δώματα ποιμῶνι λαῶν·
25 Ἀρχὴ δ' ἰσάμηνος ἔπειτα πτερύοντα πρῶτον ὄδα ,
Ζεῖω δὲ τιμὴ τῷδε , διότρεφός εἰ Μενέλαος ,
Ἄνδρες δύω , γενεῇ δ' Διὸς μεγάλῳ ἔκγον·
Ἄλλ' εἴπω εἰ σφῶν καταλυσομένη ὠκείας ἵππας ,
Ἦν ἄλλων ἀπέμπαμην ἱκανέμην ὅς κε φιλήσῃ .
30 Τὸν δ' αὖ μὲν ὀχθήσας ἀρεσίῃ ξανθὸς Μενέλαος ,

ARGUMENTUM LIBRI IV. ODYSSEÆ
HOMERI.

Apuđ Menelaum hospitio exceptus cum Pliſtrato Telemachus, nunciat ea quę in Ithaca à procis fiebant. Deinde narrat ipſi Menelaus de reditu Gręcorum, & Protei vaticinio, per quod cognovit Agamemnonis mortem, quodque Ulyſſes apud Calypſo eſſet. Sed proci conſultant de Telemacho occidendo. Conſolatur autem Pallas per ſomnium Penelopen, filii profectionem graviter ferentem, per ſimulachrum, ſimilis facta Iphthimę Penelopes ſorori.

Δ. Diſcit de patre ab Attrida inſidiis circumdatus filius.

AT illi venerunt in cavam Spartam amplam :
Ad domum autem diverterunt Menelai glorioſi.
Hunc invenerunt celebrantem nuptias multis civibus,
Filii atque filię inculpatę, ſua in domo.
Hanc quidem Achillis agminum perturbatoris filio mittebat : 5
(In Troja enim primum ſponſonderat atque annuerat
Daturum : illis vero Dii nuptias efficiebant.
Eam ipſe illuc cum equis & curribus mittebat ire
Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)
Filio autem ex Sparta Alektoris dedit filiam, 10
Qui ei in ſeneſcute natus erat fortis Megapenthes
E ſerva : Helenę enim Dii prolem non amplius offendeabant,
Ex quo ſemel genuerat filiam amabilem
Hermionem, quę ſpeciem habebat aureę Veneris.
Sic hi quidem epulabantur per ſublimem magnam domum 15
Vicini & cives Menelai glorioſi
Oblectantes ſe : inter eos atrem cantabat divinus Muſi-
cus,
Citharam pulſans : duoque ſaltatores inter eos
Cantum auſpicientes ſaltabant in medio.
Ceterum in vestibulo ædium ipſique & equi, 20
Telemachus heros & Neſtoris inclytus filius
Stabant : ipſe vero procurrens vidit potens Eteoneus,
Strenuus armiger Menelai glorioſi,
Ivitque annuncians per domos paſtori populorum :
Prope autem ſtans verba velocia dixit : 25
Hospites quidam iſti Jovis alumne Menelęe,
Viri duo, proli vero Jovis magni ſimiles ſunt :
Sed dic an ipſis ſolvere debeamus veloces equos,
Aut ad alium mittamus ire qui eos amice excipiat. (ſatis : 30
Sed hunc admodum indignabundus allocutus eſt flavus Menel-

- Οὐ μὲν γήϊοι ἥδα Βοηδοῖδῃ Ἐτιωνεῦ
 Τοπρεῖν, ἀτὰρ μὲν νῦν γε παῖς ὥς νήπια βάζει·
 Ἡ μὲν δὲ νῶϊ ξυνία πολλὰ φερόντε
 Ἄλλων ἀνδρῶν δειρ' ἰκόμεθ', αἰκίᾳ ποδὶ Ζεὺς
 35 Ἐξοπίσω φερ' παύσῃ οἰζύν. ἀλλὰ κὺ' ἵππες
 Εἰσὼν, ἱς δ' αὐτὲς περτέρω ἀγε δοινηθήνα·
 "Ὡς φάτ'· ὁ δ' ἐκ μεγάρου διόσωτο, κέκλιτο δ' ἄλλος
 Ὀπρηῆς θεράποντας ἄμ' ἐσπιάσαι ἐπὶ αὐτῷ.
 Οἱ δ' ἵππες μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγῷ· ἰδρόντοτα·
 40 Καὶ τὲς μὲν κατέδισαν ἐπ' ἵππῃσι κάπῃσι,
 Παρ δ' ἔβαλον ζιὰς, ἀνὰ ἧ κρεῖ λυκὸν ἔμιζαν·
 Ἄρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἰσπία παμφανόαντά,
 Αὐτὲς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον. οἱ ἧ, ἰδόντες
 Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέ· βασιλῆ·
 45 "Ὡς γὰρ ἦλθε αἴγλη πύλιν πρὸς σιλήνης
 Δῶμα καθ' ὑφ' ἑρπὺς Μενέλα· κυδαλίμοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀφθαλμοὶ ὀφθαλμοῖσιν,
 Ἐς ῥ' ἀσαμίνθας βάντες εὐξέσας λῦσαντο.
 Τὲς δ' ἐπεὶ ἔνθ' ὀμωαὶ λῦσαι, κ' χεῖρας ἑλπίσιν,
 50 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας ἕλας βάλλον ὑδὲ χιτῶνας,
 Ἐς ῥα θέοντες ἔζοντο παρ' Ἀτρεΐδῃ Μενέλαον.
 Χίρνιβα δ' ἀμείβετ'· προχῶν ἐπὶ χεῖρας φέρεσσι
 Καλῇ, χρυσίῃ, ὑπὲρ ἀργυροῖο λήβητ',
 Νίφασαι· παρὰ ἧ ξιστὴν ἐτάνασι τρέπτεζαν.
 55 Σίτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρήδμῃ φέρεσσι,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιδίσα, χαλεζομήν παρόντων·
 Δαιτὸς ἧ κριῶν πίνακας παρήδμῃν αἶετας
 Παντοίων· παρὰ δὲ σφί' ἔστι χρύσεια κύπελλα.
 Τὸ κ' δεικνύμεν· περσέτην ξανθὸς Μενέλα·,
 60 Σίντε δ' ἀπτιδον, κ' χαίρειτον· αὐτὰρ ἔπιτα
 Δείκνυε παλαμῶν, ἐρησόμεθ' ὅτινες ἐσὼν
 Ἀνδρῶν. ἐ γὰρ σφῶν γε γέν· δαύλαλε τοκήων,
 Ἄλλ' ἀνδρῶν γέν· ἐς διοτρεφῶν βασιλῆων
 Σκηπτέων· ἐπεὶ ὅ κ' κακοὶ τοιῆς δὲ τέκοιεν.
 65 "Ὡς φάτο· καὶ σφιν γῶτα βροῶς παρὰ πύονα δῆκεν
 Ὅππ' ἐν χερσὶν ἑλὼν, τὰ ρά οἱ γόεα πᾶρβισαν αὐτῷ.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα περσιμῶν χεῖρας ἔαλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι· κ' ἰδνύ· ἐξ ἔσον ἔντο,
 Ἀπὸ τότε Τηλέμαχ· περσέωνες Νέστο· υἱὸν,
 70 Ἀλκι γῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πεινδοῖαθ' οἱ ἄλλοι,
 Φράξῃ Νεστορίδῃ τῷ μῶ κεχαρισμένῃ θυμῷ,
 Χαλκῷ τε σισροπῇ κ' δῶματα ἠχέοντα,
 Χρυσῷ τ', ἠλέκτρει τε, κ' ἀργύρῃ, ἥδ' ἐλέφαντ'.
 Ζητός περ τοιῆδε γ' Ὀλυμπίῃ ἐνδοθεὶ αὐλή.
 75 Ὅσα τάδ' ἀσπίτα πολλὰ· σέβας μ' ἔχῃ εἰσορέοντα.
 Τὲ δ' ἀγορεύοντ'· ζύνετο ξανθὸς Μενέλα·,

Non quidem stultus eras Boëthide Eteoneu
Antea, ac nunc quidem puer veluti puerilia loqueris.
Nos certe hospitalia multa postquam edimus
Aliorum virorum huc venimus, sicubi Jupiter
In posterum saltem liberaret ab ærumna: sed solve equos 35
Hospitum, ipsosque in conspectum adduc ad epulandum.

Sic ait. Ille vero ex ædibus prorupit vocabatque cæteros:
Strenuos famulos una, ut sequerentur se ipsum.
Hi vero equos quidem solverunt sub jugo sudantes:
Et hos quidem alligarunt ad equina præsepia, 40
Apponebant autem avenas, & hordeum album admiscuerunt:
Currus vero posuerunt ad parietem collucentem,
Sed ipsos duxerunt in augustam domum. Qui contemplantes
Admirabantur per domum Jovis alumni Regis.
Instar enim solis splendor erat atque lunæ 45
Domum per excelsam Menelai gloriosi.
At postquam saturati sunt videndo oculis,
Ad labra descendentes perpolita lavabant.
Hos postquam igitur ancillæ lavarunt, & unxerunt oleo,
Circumque vestes villosas posuerunt ipsis atque tunicas, 50
In sellas collocarunt prope Atridem Menelaum.
Aquam autem ancilla in gutturnio fudit facens
Pulchro, aureo, super argenteo lebate,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit mensam.
Cibum vero veneranda proma apposuit ferens, 55
Fercula multa imponens, largiens de præsentibus.
Structor autem carniū lances proposuit tollens
Diversarum: ipsisque apposuit aurea pocula.
Hos etiam data dextra alloquutus est flavus Menelaus:

Cibum simul attingite, & gaudete: cæterum deinde 60
Cibo saturati, interrogabimus quinam sitis
Hominum: non enim vestrorum utique genus periit parentum,
Sed virorum genus estis Jovis alumnorum Regum,
Sceptriferorum: siquidem haud ignavi tales genuerunt.

Sic ait. Et ipsis terga bovis pingua apposuit 65
Affata in manibus capiens, quæ ei munera apposuerant ipsi.
Hi vero ad edulia parata apposta manus porrèxerunt.
Cæterum postquam potus & cibi amorem emisserunt,
Tum Telemachus alloquutus est Nestoris filium,
Prope admovens caput, ut ne audirent alii: 70

Confidera Nestoride meo gratissime animo,
Ærisque splendorem & domum sonoram,
Aurique electricæ, & argenti, atque eboris.
Jovis nimirum talis est Olympi intus aula,
Quanta hæc infinita multa, admiratio me occupat inspicentem. 75
Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,

- Καί σφας σπῆσαι ἴστα πτερόεντα πρηνύδα·
 Τίκτα φίλ', ἦτοι Ζητή βροτῶν καὶ ἂν τις ἐρέζων
 ('Αθάνατοι γὰρ τῷ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔσονται)
- 80 Ἀνδρῶν δ' ἢ καὶ τίς μοι ἐλάσεται, ἢ καὶ ἐκί,
 Κτήμασιν. ἢ γὰρ πολλὰ παθῶν καὶ πόλλ' ἐπαλθῆις
 Ἥρα γόμην ἐν γυσι, καὶ ὀγδοάτῃ ἐπὶ ἦλθον
 Κύπρον Φοινίκην τε· καὶ Αἰγυπτίῃς ἐπαλθῆις,
 Αἰθιοπᾶς δ' ἰκόνην, καὶ Σιδονίῃς, καὶ Ἐριμύς,
- 85 Καὶ Λυβύῃ, ἥα τ' ἄρτις ἄραρ κερκοὶ τελέδυσαν.
 Τέως γὰρ τίκτε μῆλα τελεσφόρον εἰς ὀναυτόν·
 Ἐγὼ δ' αὖν ἔπε ἀναξ ἐπιδιῶνς, ἔτι τι ποιμὴν,
 Τυρῶ καὶ κριῶν, ἐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος·
 Ἀλλ' αἰὼν παρέχουσι ἐκπαιτὸν γάλα δῖνδαι.
- 90 Ἔως ἐγὼ περὶ ζῆνα πολὺν βίετον στυγαγίεον
 Ἠλώμην, τῷος μοι ἀδελφεὸν ἄλλ' ἐπὶρτι,
 Λάδρην, κίτωϊσι, δόλῳ ἐλομένης ἀλόχοιο·
 Ὡς ἔτοι χαίεον τῷος κτεάτεσσιν ἀνάσσει.
 Καὶ πατέρον τάδε μῆλ' ἀνκίμην, οἱ τινες ὕμνην
- 95 Εἰσὶν· ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐπαθον, καὶ ἀπώλεσσα οἶκον,
 Εὖ μάλα παντάνοτα, καχανότα πολλὰ καὶ ἰδὼν·
 Ὡν ὄρελλον τεστάτην περ ἔχων ἐν δόμοισι μοῖρεσσιν
 Ναιῖν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἐμυθμαὶ οἱ τότε ὄλοντα·
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἱκάς Ἀργεῖ' ἰππιβοτόιο.
- 100 Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν οδυρήμην καὶ ἀχέουσι,
 Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμεν' ἡμετέροισιν,
 Ἄλλοτε μὲν τε γὰρ φρίνα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Παύομαι. αἰήθεος ἦ, κόρη, κριερού γόμοιο,
 Τῶν πάντων ἐπὶ τῶσιν οἰόμεναι, ἀχλύρηνος περ,
- 105 Ὡς ἦνός, ὅτε μοι ὕπνοι ἀπεχθαίμην καὶ ἰδῶδην
 Μνησέμεναι ἐπεὶ ἔτις Ἀχαιῶν τῶσ' ἐμὸ γόνον
 Ὅδ' Ὀδυσσεὺς ἐμὸ γόνον καὶ ἦρατο· τῷ δ' ἄρ' ἐκίλει
 Αὐτὰρ κῆδ' ἴσθαι, ἡμῖν δ' ἀχ' αἰὼν ἄλαστον
 Κεῖνε, ὅπως δὴ δνρον δαίχεται. ἐδὲ τι ἰδμεν
- 110 Ζῶς ὅγ' ἢ τέθνηκεν· ἐδύρονται γὰρ αὐτὸν
 Λαίρτις δ' ὁ γέρον καὶ ἐχίερον Πηνελόπεια,
 Τηλέμαχος δ', ὃν ἔλυπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατέρος ὕφ' ἡμερον ἄρσι γόοιο·
 Δάκρυ δ' ὀππὲ βλεφάρων χαμαδὶς βάλε πατέρος ἀκῶσας,
- 115 Χλαῖναν πορφύρεν ἄντ' ὀφθαλμοῖν ἀναχών
 Ἀμφοτέρῃσι χερσὶ· νέουσι δέ μιν Μεγέλα·
 Μερμήριζε δ' ἱππυτα κατὰ φρίνα καὶ κατὰ θυμὸν,
 Ἥέ μιν αὐτὸν πατέρος ἰάσαι μνησθήναι,
 Ἥ περὶ ἔξέροιτο, ἱκάσ' αὖτε μυθήταίτο.
- 120 Ἔως ὁ ταυρὸς ὄρμαινε κατὰ φρίνα καὶ κατὰ θυμὸν,
 Ἐκ δ' Ἐλὴν θαλάμοιο θυώδε' ὑφορέοιο
 Ἠλυθον, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῃ εἰκνία·

Et ipsos compellans verba volatilia dixit :

Filii chari, equidem cum Jove mortalium nemo contenderit :

(Immortalia enim ejus habitacula & facultates sunt)

Hominum vero siue aliquis mecum contendat, siue non, 80

Facultatibus : certe multa passus & multum errans

Vedus in navibus, & octavo demum anno veni

In Cyprum Phœnicemque : & Ægyptios oberrans,

Æthiopesque adii, & Sidonios, & Erembos,

Et Lybiam, ubi agni protinus cornuti sunt. 85

Ter enim pariunt oves per annum perfectum :

Ibi enim neque herus indigens est, neque pastor,

Casi & carniū, neque dulcis lactis :

Sed semper præbent durantes in totum annum lac mulgendum..

Inerea dum ego circa illa multum victum congregans 90

Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit,

Clam, ex improvviso, dolo perniciosæ uxoris :

Sic minime lætus istis facultatibus impero.

Et ex patribus ista eratis audituri, qui quidem vobis

Sunt : quandoquidem valde multa passus sum, & peridi domū, 95

Perquam bene habitatam, capientem multa & pretiosa.

Quorum debebam vel tertiam habens in domo partem

Habitare, illi vero viri salvi esse, qui tum perierunt

Troja in lata, longe ab Argis equos pascentibus.

Sed tamen omnes quidem lugens & deslens, 100

Cæbro domi desidlens nostræ,

Interdum quidem luctu mentem oblector, interdum rursus

Quiesco : brevis enim satietas molesti luctus,

Horum omnium non tantum lügen, tamen si morsus,

Ut unius gratia, qui mihi somnum iuvifum facit & cibum 105

Recordanti : quoniam nullus Græcorum tanta laboravit

Quanta Ulyffes laboravit & sustulit : ob hæc futurum erat

Ut ipsi dolores evenirent, mihi vero tristitia semper incessabilis

Ejus causa, quoniam diu longe abest : neque scimus

Vivatne ille an mortuus fit : deslent utique illum 110

Laërtesque senex & prudens Penelope,

Telemachusque, quem reliquit recens natum in domo.

Sic ait. Huic autem ob patrem desiderium excitavit luctus.

Lacrymas vero à palpebris humi fudit patrem audiens,

Vestem purpuream oculis obtendens 115

Utraque manu : agnovit autem Menelaus ipsum,

Deliberavitque deinde in mente & in animo,

An ipsum patris sineret meminisse,

An prior interrogaret, singulaque diceret.

Interim dum ille ista deliberabat in mente & in animo, 120

Helena ex thalamo odorifero excelso

Egressa est, Dianæ autem arcum habentis similis :

- Τῇ δ' ἄρ' αἶμ' Ἀδρήσῃ κλισίῃν εὐτυχτον ἰθάπην·
 Ἀλκίππῃ ἢ τάσπῃα εἶρεν μαλακῷ ἱέλωι·
 125 Φυλῷ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τὸν οἱ ἰθάκε
 Ἀλκάνδρῃ Πολύβοιο δάμαρ; ὅς ἑναί' ἐνὶ Θήβῃς
 Αἰγυπτίης, ὅθι πλεῖστα δομοῖς ἐνὶ κτήματα κίταρ.
 Ὅς Μενέλαω δῶκε δὴ ἀργυρίας ἀσαμίνδης,
 Δοῖδς ἢ τρίποδας, δέκα ἢ χρυσῷο τάλαντα·
 130 Χωρεῖ δ' αὖθ' Ἑλένη ἀλοχῷ πότε κάλλιμα δῶκε,
 Χρυσὴν τ' ἡλακάτῃν, τάλαρον δ' ὑπόκυκκον ὅπασσιν,
 Ἀργύρεον, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κικέχαντο·
 Τὸν γὰρ οἱ ἀμείπολ' Φυλῷ παρέθηκεν ἑρέσσεια,
 Νήματ' ἀσκητοῖο βιβυομήδων· αὐτὰρ ἴα' αὐτῷ
 135 Ἠλακάτῃ τετάνυστο ἰουδίης ἐρῷ ἔχουσα.
 Εἴζοτο δ' ἐν κλισίῳ, ἔσθ' ἢ θνήσκουσιν ἦεν·
 Λυτίκα δ' ἦγ' ἐπίεσσι πῶστιν ἐρίενεν ἕκαστα,
 Ἴδμεν δὲ Μενέλαε διοτρεῖς οἵ τινες οἶδον
 Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
 140 Ψεύσμεν, ἢ ἔτυμον ἑρέω· κέλεται δέ με θυμός.
 Οὐ γάρ ποτε τινά κημι εὐκότα ὧδε ἰδέσθαι
 Οὐτ' ἀνδρ', εἴτε γυναῖκα, (σέβας μ' ἔχ' εἰσεσθῆσαν)
 Ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα οἷοι τοῖσι
 Τηλεμάχῳ, ἢ ἔλειπε νόον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
 145 Κεῖν' ἀνὴρ, ὅτ' ἐμείβετο κυνῶπιδ' εἶναι Ἀχαιοὶ
 Ἠλθεθ' ὑπὸ Τρώϊν, πόλιμον θρασυὺν ὁρμαίνοντες.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀπεσείει ξανθὸς Μενέλαος,
 Οὐτὰρ νῦν κ' ἐγὼ τοῖα γύναι ὥς σὺ εἰσκήεις.
 Κεῖνε γὰρ τοιοῖδ' ἀφῶδες, τοιαῖδ' ἐπὶ χεῖρες;
 150 Ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλῇ τ', ἐρύπτεθ' ἐπὶ χαῖται.
 Καὶ νῦν ἦτοι ἐγὼ μεμνημένος αἶμα' Ὀδυσσῆι,
 Μυθεόμεν' ὅσα κεῖν' οἰζύσας ἐμβλήσει
 Ἀμρ' ἐμοί· αὐτὰρ δ' ὀπίκεν ἴα' ὀφρύσι δάκρυον εἶλα,
 Χλαῖναν πορφυρίην ἀντ' ὀφθαλμοῖν ἀνάχων.
 155 Τὸν δ' αὖ Νηστορίδης Πηλεΐδης ἀντίον ἔειπε,
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Κεῖνε μὲν τοι ὅδ' υἱὸς ἐπὶ τυμῶν, ὥς ἀγορεύεις·
 Ἀλλὰ σάφροσιν ἐσσι, νημίσσεται δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Ὡς δ' ἐλδὼν τυπεσθόν, ἐπισβολίας ἀπαρτύνει
 160 Ἄντα σέθεν, τὰ νῶϊ θεῷ ὥς περπέμεθ' αὐδῆ.
 Αὐτὰρ ἐμὲ περὶ κέκρυψε γρήνην ὑπὸ πότα Νέστωρ
 Τῷ ἅμα πομπὴν ἵπταται. ἐλδεται γάρ σι ἰδίδμεν;
 Ὅρεα οἱ ἢ τι ἐπ' ὑποθήσεται, ἢ τι ἔργον.
 Ποικῶ γὰρ ἄλγε' ἔχ' ἀπατρὸς πατὴρσι χιρομήνοιο.
 165 Ἐν μεγάροισι, ἃ μὴ πολλοὶ ἀσαστήρες ἴσασιν·
 Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, ἐσθ' οἱ ἄλλοι
 Εἰσ' οἱ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλοισιν κακότητα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀπεσείει ξανθὸς Μενέλαος,

Huic statim Adreſta ſellam benefactam appoſuit :
 Alcippe vero tapetem ferebat mollis lanæ ?
 Phyloque argenteum calathum ferebat , quem illi dedit 115
 Alcandra Polybi uxor , qui habitabat in Thebis
 Ægyptiacis , ubi plurima in ædibus bona jacent.
 Qui Menelao dedit duo argentea labra ,
 Geminofque tripodas , & decem auri talenta :
 Privatim vero rurfus Helenæ uxor dedit pulchra dona , 120
 Aureamque colum , calathumque ſubrotatum præbuit ,
 Argenteum , auro vero labia immixta erant :
 Hunc itaque ei apcilla Phylo appoſuit ferens ,
 Filo pulchre elaborato repletum , cæterum ſuper eum
 Solus extenſa erat violaceam lanam habens. 125
 Sedit autem in ſella , ſcabellumque ſub pedibus erat :
 Contingo autem illa verbis maritum interrogabat ſingula.
 Scimus utique Menelæ Jovis alumne quanam hi
 Hominum glorientur veniſſe noſtram domum ?
 Mentiar , an verum dicam : jubet me animus. 130
 Nullum enim unquam puto ſimilem adeo vidiſſe
 Neque virum , neque mulierem , (admiratio me tenet aſpicientem)
 Ut iſte Ulyſſis magnanimi filio ſimilis
 Telemacho , quem reliquit recens natum domi ſuæ
 Ille vir , quando mei impudentis gratia Achivi 135
 Veniſtis ad Trojam , bellum ingens agitantes.
 Hanc viciffim reſpondens allocutus eſt flavus Menelæus :
 Sic nunc ego quoque cogito uxor ut tu putas.
 Illius enim ejuſmodi pedes , ejuſmodique manus ,
 Oculorumque jaſtus , caputque , & ſuperne comæ. 140
 Et nunc ſane ego recordatus de Ulyſſe ,
 Loquebar quantas ille ærumnas patiens toleravit
 Pro me : at hic amaras à palpebris lacrymas ſtillavit ,
 Veſtem purpuream oculis prætendens.
 Hunc rurfus Neſtorides Piſiſtratus allocutus eſt : 145
 Attride Menelæ Jovis alumne , dux populorum ,
 Equidem illius hic filius eſt vere , quemadmodum dicis :
 Sed modeſtus eſt , indignumque putat in animo ,
 Huc veniens primum , interpellationes proferre
 Coram te , cujus nos Dei tanquam delectamur voce. 150
 Cæterum me miſit ſenex eques Neſtor
 Hunc ſimul comes ſequeret : cupiebat enim te videre ,
 Ut ei aut verbis conſulas , aut re ipſa.
 Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius abſentem ,
 Domi ſuæ , cui non multi auxiliares ſunt : 155
 Sic nunc Telemacho : hic quidem abeſt , neque ei alii
 Sunt qui per populum avertant malum.
 Hunc viciffim allocutus eſt flavus Menelæus :

- ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ εἶλες ἀνέρες· υἱὸς ἑμὸν δῶ
 170 Ἰκέθ', ὅς εἰνεκ' ἐμεῖο παλῆες ἐμύθησεν αἰθέρας.
 Καὶ μιν ἔρην ἐλθόντα φιλοσέμνῳ ἔδωχον ἄλλων
 Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεῖρ ἄλα νόστον ἰδῶκε
 Νηυσὶ θεῶσι γενέσθαι Ὀλύμπῳ· εὐρύσπα Ζεὺς·
 Καὶ κιν' οἱ Ἀργεῖ νάσσα πῶλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα.
 175 Ἐξ Ἰθάκης ἀγαθὸν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ φ',
 Καὶ παῖτιν λαίοισι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
 Αἰ φειδυσσάμενοι, ἀνάσσονταί δι' ἡμῶν αὐτῶν.
 Καὶ κε δάμ' ἐνθάδ' ἰόντες ἡμισυμέθ'· ὑδὲ κεν ἡμέας
 Ἄλλο δέκεται φιλέοντι τε περπομόνῳ τε,
 180 Πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νῆσ' ἀμφεκάλυψεν.
 Ἄλλὰ πὰρ μὲν περ μέλλεν ἀγασσάμεναι θεὸς αὐτὸς,
 Ὃς κεύθον δύστηνον ἀνόσιμον οἶον ἔθηκεν.
 Ὡς φάτο, τοῖσι δ' παῖσιν ὑφ' ἡμερῶν ὥρσε γόοιο.
 Κλαῖε μὲν Ἀργεῖν Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 185 Κλαῖε δ' Τηλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·
 Οὐδ' ἄρα Νέστωρ υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε.
 Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντίλοχου,
 Τὸν ῥ' ἦες ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.
 Τῷ δ' ἐπιμνηθεὶς ἔπεια πωτὸν ἀγόρευεν,
 190 Ἀτρεΐδῃ, πῶς μὲν σε βροτῶν πεπνυμένος εἶ
 Νέστωρ φάχ' ὁ γέρον, ὅτ' ἐπιμνησάμεθα σῆε
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἱέομεν.
 Καὶ νῦν εἴτι περ ἐστὶ, πῖδοί μοι· εἰ γὰρ ἔγωγε
 Τέρπομ' ἰδυρόμεν μεταδότην· ἀνδ' καὶ νῶς
 195 ἔσταιν ἡρεγέμενα, νηυσὶσμέναι γε μὲν ἔδην
 Κλαίειν ὅς κε θάνησι βροτῶν καὶ πύτμον ἐπίσπη.
 Τῷτό νυ καὶ γέρας οἶον οἰζυροῖσι βροτοῖσι,
 Κεῖραδά τε κόμην, βαλεῖν τ' ἄπο δάκρυ παριῶν·
 Καὶ γὰρ ἡμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός, ἔτι κάκιστος
 200 Ἀργείων· μέλλεις δ' σὺ ἰδυμεν, εἰ γὰρ ἔγωγε
 ἦντοσ', ἔδδ' ἰδοί· πῶς δὲ ἀνῶν φασὶ γενέσθαι
 Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχύν, ἠδὲ φαχτην.
 Τὸν δὲ ἀπαμειβόμεν προσέειπε ξανθὸς Μενέλαος·
 ὦ εἰλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες ὅσ' ἀν' πεπνυμένῳ ἀνὴρ
 205 Εἴποι καὶ ῥέξαιε, καὶ ὅς περ γενέσσεσθ' εἶπεν·
 (τοῖς γὰρ καὶ πατέρ' εἰ καὶ πεπνυμένα βάξαις·
 ῥῆα δὲ αἰετίνωτ' ἰόντ' ἀνέρες ὧς τε Κρονίων
 Ὀλβον ἐπικλώσῃ χαμέοντί τε γυναικὶ τῷ·
 Ὡς νῦν Νέστωρ δῶκε διαμπερές ἡματα πάντα,
 210 Αὐτὸν μὲν λιπαρὸς γαστροκέρει ἐν μεγάροισιν,
 Τίτας αὖ πωπυτῆς τε καὶ ἔχουσιν εἰς αἰετῆς)
 Ἡμῖς δ' κλαυθμόν μὲν ἑάσομεν, ὅς περ ἐτύχθη·
 Δόρυκε δὲ ἐξαυτῆς μνησάμεθα, χερσὶ δὲ ὑφ' ὕδαρ
 Χενώμεσθαι· μῦθοι δ' καὶ κῶδός περ ἴσονται

Papa certe perquam amici viri filius meam domum
 Venit, qui mei gratia plurima subiit certamina. 170
 Atque ipsum putabam reversum amaturum esse præter cæteros
 Argivos, si nobis super mare reditum dedisset
 Navibus velocibus fieri Olympius late videns Jupiter:
 Et sane ei in Argo statuissem urbem, & ædes ædificassem,
 Ex Ithaca adducto cum facultatibus & filio suo, 175
 Et omni populo, unam urbium evacuans,
 Quæ circum habitantur, regnanturque mihi ipsi:
 Et crebro hic existentes consuetudinem habuissemus: neque nos
 Aliud separasset amantesque oblectantesque,
 Donec jam mortis nigra nebula obtexisset. 180
 Sed hæc fortasse invisurus erat Deus ipse,
 Qui illum infelicem absque reditu solum reddidit.

Sic ait. His vero omnibus voluptatem excitavit luctus.
 Flebat quidem Argiva Helena ex Jove nata,
 Flebat etiam Telemachusque & Atreides Menelaus: 185
 Neque sane Nestoris filius absque lacrymis habebat oculos.
 Recordabatur enim in animo inculpati Antilochi,
 Quem sane Auroræ interfecit splendidae inelytus filius:
 Hujus ille recordatus verba volatilia dixit:

Attride, supra alios mortales te prudentem esse 190
 Nestor dicebat senex, cum faceremus mentionem tui
 Suis in domibus, & nos mutuo interrogaremus.
 Quare nunc si forte licet, pareas mihi: non enim ego
 Delector fletus post cœnam: sed & aurora
 Erit aëre genita, indignor quidem nihil 195
 Deffere illum qui mortuus fuerit mortalium & fatum obierit.
 Hic nimirum honos est solus miseris mortalibus,
 Tondereque comam, profundereque lacrymas à genis:
 Etenim meus mortuus est frater, neutiquam ignavissimus
 Argivorum; debes autem tu scire, Non enim ego 200
 Adfui, neque vidi: supra atem alios ferunt fuisse
 Antilochum, supra alios & currendo velocem, & bellatorem.

Hunc autem excipiens allocutus est flavus Menelaus:
 O amice, quandoquidem talia dixisti quæcumque prudens vir
 Diceret & faceret, & qui major natu esset: 205
 (Talis enim & patris es, quare etiam sapienter loqueris.
 Facilis enim cognitu proles viri cui Saturnius
 Felicitatem destinat & uxorem ducenti & nascenti:
 Quemadmodum nunc Nestori dedit jugiter diebus omnibus,
 Ipsum quidem molliter senescere domi suæ, 210
 Filios rursus prudentes & hasta esse optimos)
 Nos vero fletum relinquemus, qui prius incidit:
 Cœnæ autem rursus memores sumus, manibusque æquam
 Infundant: sermones autem etiam mane erunt

- 215 Τημεύχεα καὶ ἔμοι, διατεπεμένῃ ἀλλήλοισιν.
 Ὅς ἔειπ'· Ἀτταλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχοντο.
 Ὅτρηες; θεράτων Μενέλαε κυδαλίμοιο.
 Οἱ δ' ἐπ' ἔνκατ' ἔτοιμα προκείμενα χεῖρας ἔαλλον.
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκζηταῖα.
- 220 Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον ἐνδὲν ἔπινοντο,
 Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.
 Ὅς τὸ καταβρόχθισεν ἐπὶν κρητῆρε μιγνῖν,
 Οὐκ ἂν ἱρημίσιός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παριῶν,
 Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναῖν μήτηρ τε πατήρ τε,
- 225 Οὐδ' εἴ οἱ σερπάρεθρον ἀδελφεὸν ἢ φίλον υἱὸν
 Χαλκῶς δηϊόων, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρωτο.
 Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
 Ἑδάλα, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶν παρρύκετις
 Αἰγυπτίη, τῇ πωλεῖσα οἶφ' ζείδωρ ἄρεα
- 230 Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἰδὼν μεμιγμένα, πολλὰ δ' ἡλυσε.
 Ἰπτερός δ' ἔκαστ' ἐπισκίοντο περὶ πάντων
 Ἀνδρότων· ἢ γὰρ Παιμόνος υἱοὶ γενέθλης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέκκε, κέλευσέ τε οἶνοχοῦσαι,
 Ἐξ αὐτῆς μύθοισιν ἀμειβομένη προσηύκεν,
- 235 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεεές, ἠδὲ καὶ εἴδε
 Ἀνδρῶν ἰδῶν παῖδες, (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλω
 Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε δίδωι· δύταται γὰρ ἅπαντα)
 Ἦτοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
 Καὶ μύθοις τέρπειθε· εἰκότα γὰρ καταλέξω.
- 240 Πάντα μὲν ἐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ἐφ' ὀνομήνω
 Ὅσσιν Ὀδυσσεὺς ταλασίεσσιν εἰσὶν αἰδολοί·
 Ἀλλ' οἷον τό δ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
 Δῖμος ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάρετε σπηματ' Ἀχαιοί·
 Αὐτὸν μιν πωλήσιν αἰκελίησι δαμάσας,
- 245 Σπείρα καὶ αἰὲρ ὥμοισι βαλὼν, οἰκῇ εἰκώς,
 Ἀνδρῶν δυσμύρῃσι κατέδυ πόλιν εὐρυάγχιαν·
 Ἀλλὰ δ' αὐτὸν ρωτὴ κατακρύπτων ἦσκε
 Δέκτη, ὃς ἔδην τρεῖς ἦν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 Τὰ ἔκλει κατέδυ Τρώων πόλιν, οἱ δ' ἀβάνηται
- 250 Πάντες· ἐγὼ δὲ μιν οἷα ἀνέγνων τοῖον εὔντα,
 Καὶ μιν ἀνθρώπων· ὃ δ' ἐκέρδοσύνῃ ἀλέεινεν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼν ἐλόεν καὶ χεῖρον ἔλαψα,
 ἤμρι δ' εἴματα ἔαυα, καὶ ὥμοισι καρτερὸν ὄρεον,
 Μὴ μιν περὶ Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσιν ἀναστῆναι,
- 255 Πρὶν γὰρ εἰς νῆας τε θεῶν κλισίας τ' αἰκιάσθαι·
 Καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
 Πολλὰς δ' Τρώων κτείνας πανακκίαι χαλκῇ,
 Ἦλκε μετ' Ἀργείας κατὰ δ' ὀρέων ἠγάγε σφαλάν,
 Ἐνθ' ἄλμαι Τροάϊ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
- 260 Χαῖρ', ὅττι ἦδη μοι κερδίην τέτρεπτο νέεσθαι

Telemacho & mihi , ad colloquendum invicem. 215
 Sic ait. Aiphaliō vero aquam manibus infudit,
 Strenuus famulus Menelai glorioſi.
 Hi vero ad edulia parata appoſita manus mittebant.
 Ibi tum alia excogitavit Helena Jove prognata.
 Protinus ergo in vinum miſit medicamen unde bibebant, 220
 Luſui iræque adverſum, malorum oblivionem inducens omnium
 Qui illud biberit poſtquam crateri mixtum eſt,
 Non utique tota die profuderit lacrymas per genas
 Neque ſi ei mortui fuerint materque paterque,
 Neque ſi ei coram fratrem aut charum filium 225
 Ferro trucidarent, ipſe vero oculis videret.
 Talia Jovis filia habebat medicamina utilia
 Bona, quæ illi Polydamna præbuerat Thonis uxor
 Ægyptia, quæ plurima producit fertilis terra
 Medicamina, multa quidem bona mixta, multa tamen & mala. 230
 Medicus vero unusquiſque peritus ſupra omnes
 Homines: ſane enim Pæonis ſunt generis.
 At poſtquam inmiſit, juſſitque vinum infundere,
 Denuo verbis excipiens alloquuta eſt:
 Attride Menelae à Jove nutritæ, atque etiam hi 235
 Virorum bonorum filii, (cumvero Deus aliud ſupra aliud
 Jupiter bonumque malumque: poteſt enim omnia)
 Quare nunc convivamini ſedentes in ædibus,
 Et ſermonibus delectamini: decentia enim ordine dicam.
 Omnia quidem non ego enarrare queam neque nominare, 240
 Quot Ulyſſis patientis ſint certamina:
 Sed qualiter illud fecit & ſuſtinuit duras vir
 Populo in Trojanorum, ubi paſſi eſtis ærumnas Achivi:
 Scriptum plagis indecentibus domans,
 Pannos ſordidos circumjiciens humeris, ſervo ſimilis, 245
 Hominum inſenſorum ingreſſus eſt urbem latam:
 Alique ſeiſpſum viro diſſimulans aſſimilavit
 Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum:
 Huic ſimilis ingreſſus eſt Troium urbem, qui ignorabant
 Omnes: ego vero ipſum ſola agnovi talis quod eſſet, 250
 Et ipſum interrogabam: ille vero aſtu tergiverſabatur.
 Sed cum jam ipſum laviſſem & unxiſſem oleo,
 Veſtibuſque induiſſem, & juraviſſem validum juramentum,
 Non prius Ulyſſem apud Trojanos prodituram,
 Priuſquam iſ ad naves veloces tentoriaque veniſſet: 255
 Tum demum mihi omnem mentem aperuit Achivorum.
 Plurimos autem Trojanorum cum interfeciſſet longo ferro,
 Ivit ad Argivos: deſpectum vero Trojanis induxit multum.
 Ibi aliæ Trojanæ ſtridule ejulabant: ſed meum pectus
 Gaudebat, nam jam mihi cor verſum erat, ut redirem 260

- Ἄψ οἰκόνδ'· ἄταν ᾗ μετίσινον, ἢν Ἀρεσδῆν
 Δῶχ' ὅτε μ' ἤγαγε κίως εἰλες ἀπο πατειδῶ ἀϊνῇ,
 Παιδὰ τ' ἐμὴν νιοφισαμῆν, θάλαμιν τε, πόσιν τε,
 Οὐ τῷ δευτέρῳ, ἔτ' ἄρ' εἰνας, ἔτι τι εἶδῶ·
 265 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενῳ προσέειπε ξανθὸς Μενέλαος·
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γύναι κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἦδ' ἂν πολλὰν ἰδέην βυλὴν τε νῖον τε
 Ἀνδρῶν ἰρῶσιν, πολλὰν δ' ἐπελάλυδα γαῖαν·
 Ἀλλ' ἔγωγε τοιούτων ἰγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 270 Οἷον Ὀδυσῆῳ ταλασίεσσιν ἔσκε φίλον κῆρ.
 Οἷον κ' πόδ' ἔμεξε κ' ἔπλη καρτερὸς ἀνὴρ,
 Ἴππῳ ἐνὶ ξίσῳ, ἢν ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνιν κ' κῆρ εἰσεντες.
 Ἥλθεις ἔπιτα σὺ κῆρ· κτείνουσι κτείνουσι δέ σ' ἐμμελλε
 275 Δάμω, ὡς Τρώεσσι ἐδέλετο κῆρ· ὀρέξαι,
 Καὶ τοὶ Διφροῦ θροῖκεν· ἔσπετ' ἔσπετ'.
 Τρεῖς δ' ὀφείσεις ποῖλον λόχον ἀμυγδαῖα,
 Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἄριστοι,
 Πάντων Ἀργείων εἰσὶν ἴσκει· ἀλόχοισιν.
 280 Αὐτὰρ ἐγὼ κ' Τυδείδης κ' δῖος Ὀδυσσεύς
 Ἥμῃσι ἐν μίσησιν, ἀκασαμῶν ὡς ἐβόσας.
 Νῶϊ μὲν ἀμρυτῆρσι μνηστῆρων ἐρμηνέντε
 ἢ ἐξελθόμεναι, ἢ ἐνδοῖεν αἶψ' ἵστασθαι·
 Ἀλλ' Ὀδυσσεύς κατέρκε κ' ἰχθύνειν ἱμῶν παρ.
 285 Ἐνθ' αἶμοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἱὸς Ἀχαιῶν·
 Ἀντικλῶ δ' σέ γ' οἶον ἀμείψασθαι ἐπείσιν
 Ἠθελον· ἀλλ' Ὀδυσσεύς ἐπὶ μάσκα χερσὶ παρῆξ
 Νωλεμῶν κερτερῆσι, σάσας δ' ὅσας τ' Ἀχαιεὺς
 Τέρπεσσι δ' ἔχ' ὄρεσσι σε νόσιν ἀπῆραζε Πανδράς Ἀχαιῶν
 290 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον νύδα,
 Ἀτρεΐδην Μενέλαε διοτρεγέ, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἀλγῆον· ἔ γάρ οἱ σὶ τά γ' ἤρκεσε λυγρὸν ὀλεσθῆναι,
 Οὐδ' εἴ οἱ κερδὴν γε σιδηρεὶν ἐνδοῖεν ἔειν.
 Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέψω ἡμέας, ὄρεσσι κεν ἦδη
 295 Ἴππῳ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπόμεθα κοιμηθέντες.
 Ὡς ἔειπ'· Ἀργεῖν δ' Ἑλένη δμῶσιν κέλευσε
 Δίμνι ὑπὸ αἰθέσσι δειμῶν, κ' ἤγησε καλὰ
 Πορφύρε' ἐμβαλεῖν. σφρίσας τ' ἐρύπεθε τάπητας,
 Χλαῖνας τ' ἐνδύμεναι ἔλας καδύπερθε ἰσαδάαι.
 300 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάκρυ μετὰ χερσὶν ἔχευον·
 Δίμνια δ' ἐσφρίσαν· ἐκ δ' εἰσὶν ἀγὲ κῆρυξ.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐν περὶ δόμῳ αὐτοῖσι κοιμήσαντο
 Τηλέμαχος δ' ἦρος κ' Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·
 Ἀτρεΐδης δ' ἐκδύον μυχῷ δόμῳ ὑψιλοῖο,
 305 Παρὸ δ' Ἑλένη ταχύπεπλῳ ἐλίξατο δῖα γυναικῶν.
 Ἥμῃ δ' ἡερῆναι φάτιν ῥοδιδάκτυλος ἦος,

Rursus domum : damnum vero deflebam , quod Venus
Dederat quando me duxit hinc chara à patria terra ,
Filiamque meam segregans , thalamumque , maritumque ,
Nulli secundum , neque mente , neque forma.

Illam dictis excipiens allocutus est flavus Menelaus : 265

Næ tu quidem hæc omnia uxor pro decenti dixisti :
Jam quidem multorum cognovi consiliumque mentemque
Virorum Heroum , multamque peragravi terram :
Sed nondum tale ego vidi oculis ,
Quale Ulyssis patientis erat amicum cor , 270

Quale etiam illud fecit & sustinuit fortis vir ,
Equo in polito , ubi infidebamus omnes optimi
Argivorum , Trojanis cadem & fatum ferentes.
Venisti deinde tu illuc : iussisse autem te videbatur

Deus , qui Trojanis volebat gloriam præbere , 275

Et te Deiphobus Deo similis sequebatur videntem.
Ter autem circumlustrasti cavas insidias atrectans ,

Nominatim vero Danaorum nominabas optimos ,
Omniū Argivorum voce assimilata uxoribus.

Cæterum ego & Diomedes & nobilis Ulysses 280

Sedentes inter medios , audivimus ut vocasti.
Nos quidem ambo prompti eramus facto impetu :

Aut exire , aut protinus respondere intus :
Sed Ulysses prohibuit & continuit quantumvis cupidos . 285

Ibi alii quidem omnes taciti erant filii Achivorum :
Anticlus vero te solus excipere verbis

Volebat : sed Ulysses os manibus premebat
Inlesinenter robustis , servavitque omnes Achivos :

Tamdiu autem detinuit donec te seorsum abduxit Pallas Minerva :

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est : 298

Atride Menelæ Jovis alumne dux populorum ,
Durum est : non enim ei ista depulerunt tristem mortem ,
Neque si ei cor ferreum intus esset.

Sed agite ad cubile ducite nos , ut jam
Somno à dulci delectemur dormientes . 295

Sic ait. Argiva autem Helena ancillis præcepit
Cubilia sub porticu ponere , & stragula pulchra-
Purpurea injicere , sternereque superne tapetas ,

Vestisque imponere crispas superne cooperiendæ . 300

Ilæ vero iverunt ex ædibus , facem in manibus habentes :
Cubiliaque straverunt , hospites vero ducebant præco .

Hæ quidem in vestibulo domus illic dormiebant .
Telemachusque heros & Nestoris inclytus filius :

Atrides vero dormivit in recessu domus excelsæ ,
Juxtaque Helena sinuoso peplo cubavit nobilissima mulierum . 305

Quando vero aëre genita apparuit rosea digitos aurora ,
Cubilia

- "Ορνυτ' ἄρ' ἐξ ἑνὴρι βόην ἀγαθὸς Μενέλαος
 ἱμάτια ἱσάμεν· αἰεὶ ᾗ ξίφος ἔξυ θίπ' ἄμφω·
 Πρὸς δ' ἰσὺ λίπαρσιον ἐδήσατο καὶ ἀσπίδιλα.
- 310 Εἴη δ' ἱμῶν ἐκ θαλάμοιο θύει ἑταλίζκει ἄντην,
 Τηλέμαχον ᾗ παρῆεν, ἔπειτ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.
 Τίπτε δέ σε χερσὶ δευρὶ ἦραγε Τηλέμαχ' ἦρος,
 Ἐς Λακεδαιμόνα δῖαν, ἐπ' αὐρέα ῥώτα θαλάσσης·
 Δῆμιον, ἢ ἴδιον; τίδ' ἐμοὶ νημερτὲς ἔνισπες.
- 315 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος ἀντιπυμνύει ἀντίον νῦθα,
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφέι, ὄρχαμε λαόν,
 Ἥλυθον εἰ τιναῖ μοι κληιδόνα πατέρος ἔνισποις.
 Ἐδίδεται μοι οἶκός, ὅλωλε ᾗ πόσινα ἔργα·
 Δυσσώμεων δ' ἀνδρῶν σπλεῖνός, δόμος, οὔτε μοι αἰεὶ
- 320 Μὴν' ἀδυνά σφάζει καὶ εὐλίποδας ἑλικας βῦς,
 Μυτρεὺς ἱμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιοι ὕβριν ἔχοντες.
 Τόσσα νῦν τὰ σά γέναθ' ἱκάνομαι αἰεὶ ἐθέλοντά·
 Κεῖνε ληρὸν ὀλεσθῶν ἔνισπών, εἶπε ὀσώπας·
 Ὀφθαλμοῖσι τοῖσιν, ἢ ἄλλῃ μῦθον ἀκούς.
- 325 Πλαζιμένη· αἰεὶ γάρ μιν οἷζυρον τίει μήτηρ.
 Μῆδ' ἐτι μ' εὐδόμενος μιλίεσσον μολὶ ἐλεείρῃ,
 Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἦνθηςας ὀσώπας.
 Λίσσιμα, εἰ ποτὲ τοι τι πατὴρ ἐμὸς ἐάδῃς Ὀδυσσεύς.
 Ἦν' ἔπειτ' ἦντι ἔργον ὑπέρβας ἐξετάλασε.
- 330 Δῆμω ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε σῆματ' Ἀχαιοὶ,
 Τῶν νῦν μοι μῆσσαι, καὶ μοι νημερτὲς ἔνισπες.
 Τὸν ᾗ μέγ' ὀχθήσας περσάειν ξανθὸς Μενέλαος,
 ὦ πόποι, ἢ μάλα δὴ κρατερὸρρον ἀνδρὸς ἐν ἑνὴ
 Ἥδεον ἐυνηθῆναι ἀτάλκιδες αὐτοὶ ἰόντες.
- 335 Ὡς δ' ὅπ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαρ' ἐκαστὸν λείοντος
 Νεβρὸς κοιμήσασα νηγηνίης γαλαθηνὸς,
 Κνημὸς ἐξέρησι καὶ ἀγκυα ποικίλντα
 Βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἐν εἰσόδῳ ἐυνῇ,
 Ἀμφοτέρωσι ᾗ τοῖσιν αἰκία πόντον ἐρήσει·
- 340 Ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν αἰκία πόντον ἐρήσει.
 Αἰ γὰρ Ζεῦ τε πατέρ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπόλλωνι,
 Τοῖσιν εὖν εἶς πρὸς εὐκτιμένην ἐνὶ Λίσσῳ,
 Ἐξ ἑλιδὸς Φιλομηλείδῃ ἐπαλαῖσιν ἀνασας,
 Καὶ δ' ἔολε κρατερὸς, κεχάροντο ᾗ πάντες Ἀχαιοί·
- 345 Τοῖσιν εὖν μνηστῆσιν ὀμιλήσειν Ὀδυσσεύς,
 Πάντες καὶ ἀκύμορροι τε γενοῖατο περσέγχαμ' ἐτι·
 Ταῦτα δ' αὖ μ' ἐρρωτῆς καὶ λίσσας, ἐκ ἂν ἔρωγα.
 Ἄλλα παρὲς ἔποιμι παρσκληδόν, καὶ ἀπατήσω·
 Ἄλλὰ τὰ μὲν μοι εἶπε γέρον ἀλὶ νημερτὲς,
- 350 Τῶν ἐδὲν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπειτα καὶ ἐπικεύσω.
 Αἰγυπτόω μ' ἐτι δεῦρο φέει μεμαώτα νείδω
 Ἔχον, ἐπεὶ καὶ σφιν ἐρῶα τελεῖσας ἐκατόμβας·

Surrexit ex lecto prælio strenuus Menelaus
Vestes induens : acutumque gladium circumposuit humero ,
Pedibus vero nitidis subligavit pulchra sandalia.
Instititque ire ex thalamo Deo similis plane , 320
Telemacho autem assidebat, sermonemque habuit, & compellavit:

Et quæ se necessitas huc egit Telemache heros ,
Ad Lacedæmonem nobilem, per lata dorsa maris ?
Publica , an privata ? hoc mihi vere dic.

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est : 325

Atride Menelae Jovis alumne , Rex populorum ,
Veni, si quam mihi famam de patre diceret :
Comestur mihi domus , perieruntque pinguia opera :
Hostiumque visorum plena est domus , qui mihi perpetuo
Oves frequentes mactant & flexipedes nigras boves , 330
Matris meæ proci violentam injuriam inferentes.
Propterea nunc ad tua genua venio siquidem velis
Illius sævam mortem indicare , sicubi vidisti
Oculis tuis , aut alterius sermonibus audivisti
Errantis , supra modum enim ipsum ærumnosum peperit mater. 335
Neque quicquam me veritus blandiaris neque misertus ,
Sed plane mihi enarra quemadmodum incidisti videndo.
Precor , si unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulysses
Aut dictum aut etiam factum pollicitus effecit
Populo in Trojanorum , ubi passi estis ærumnas Achivi , 340
Horum nunc mihi memento , & verum dic.

Hunc graviter ingemiscens allocutus est flavus Menelaus :

Papæ , certe valde sane duri viri in cubili
Voluerunt cubare imbelles ipsi cum sint.
Ut cum in lustro cervus fortis leonis 335
Hinnulos collocans recens genitos lactentes ,
Colles investigat & valles herbosas
Pascens , ille vero deinde suum ingreditur cubile ,
Et utrisque illis ingratam mortem infert :
Ita Ulysses illis mortem ingratam inferet. 340
Utinam ô Jupiterque pater & Minerva & Apollo ,
Talem se ferens qualis olim bene condita in Lesbò ,
Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens ,
Prostravitque fortiter , & gavisi sunt Achivi :
Talem se ferens cum prociis *utinam* congregiatur Ulysses , 345
Omnes & brevis vitæ fierent & amari matrimonii :
Illa vero quæ me interrogas & precaris , non equidem
Alia quam *sunt* dixero declinando , neque decipiam :
Sed quæ mihi dixit senex marinus verax ,
Horum nullum te ego celabo dictum neque occultabo. 350
In Ægypto me adhuc Dii huc cupientem redire
Retinuerunt , quoniam ipsis non exhiberam perfecta sacrificia :

- Οἱ δ' αἰεὶ βάλοντο θεοὶ μεμνηῶσιν ἐστρέφοντες·
 Νῆσθ' ἔπειτα τις ἐστὶ πολυκλύστω ἐνὶ πόντῳ,
 345 Αἰγύπτῳ περσπάρῃδε (Φάρον δὲ ἰκκλήσκουσι)
 Τίσιον ἀνενδ' ἔασιεν τε πανημερίην γλαυροῦ νηὸς
 "Ἦυσεν ἢ λιγύς ἔρ' ἐπιπνεύουσιν ὀπιπνέειν·
 "Ἐν ἧ λυμὴν εὐρυμ', ὅθεν τ' ἔλπο νῆας ἱέσας
 "Ἐς πόντον βάνουσιν, ἀρυσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
 350 "Ἐνθά μ' εἰκόσιν ἡματ' ἔχον θεοί· κδέ ποτ' ἔσθ'·
 Πνέοντες φαίνονθ' ἀλκίαιες, οἳ ῥά τε νηῶν
 Περσπάρεις γίνονται ἐπ' εὐρέα γῶτα θαλάσσης.
 Καὶ νῦν κεν ἦν πάντα κατέβητο καὶ μένει ἀνδρῶν,
 Εἰ μὴ τις με θεῶν ὀλοφύεσθαι καὶ μ' ἱσάσσει,
 355 Περσπάρει' ἰφθίμῳ θυγάτηρ ἀλκίῳ γέροντι,
 Εἰδοθ.η. τῇ γάρ ῥα μάλιστα γε θυμὸν ὀρεσσεύει,
 Ἡ' μ' οἷα ἔφροντι· συνήντατο τίσιεν ἑταίρων.
 Αἰεὶ γδ' ὥς νηῶν ἀλκίμενοι ἰχθυόσασκον.
 Γναμπτοῖς ἀρχίσσονται· ἔπειτα ἧ γαστέρα λιμὸς.
 360 Ἡ' δ' ἐμὲ ἀρχὴ γᾶσα ἔπ' ἔατο, φάνησιν τε,
 Νήπι' εἰς ᾧ ξεῖνε λίην τόσον, ἢ χαλίσσεται,
 "Ἡ ἐκὼν μεδίης, καὶ τέρπεια ἀλγέα πύλων,
 "Ὡς δὴ δὴ ἐνὶ νηῶν ἔρκεται, κδέ τοι τεικμαρ
 Εὐρύμηναι δύναισι, μινύδῃ δὲ τοι ἦτορ ἑταίρων.
 375 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένη περσπάρει,
 "Ἐκ μὲν τοι ἔσται, ἥτις σύ περ ἰσὶ θεῶν,
 "Ὡς ἐγὼ ἔτι ἐκὼν κατερύκεμαι, ἀλλὰ νῦν μέλλω
 "Ἀθανάτης ἀλιτιάδῃ οἱ ἔρανον εὐρὺν ἔχουσιν,
 "Ἀλλὰ σὺ περ μοι εἰπὲ (θεοὶ δὲ τε πάντα ἱσασσι).
 380 "Ὅστις μ' ἀθανάτων περσπάρει καὶ ἔδῃσι κτελεύθει·
 Νέσεν θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόοντα.
 "Ὡς ἱράμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο θῖα θεῶν,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρικίας καταλίξω,
 Πωλείται τις δούρῳ γέροντι ἀλκίῳ νημερτῇ,
 385 "Ἀθανάτῃ Περσπάρει Αἰγύπτῳ, ὅση θαλάσσης·
 Πάσης βένδεα οἶδε, Ποσειδάϊον ὑπερμαίει·
 Τόνδε τ' ἐμὸν πατὴρ ἐμύμηναι, ἠδὲ τεύχεα
 Τὸν γ' εἰπὼς σὺ δύναιο λοχησάμεν' ἐλαδία.
 "Ὡς κέν τοι εἴτησιν ὁδὸν καὶ μέτρα καλ' ὕδωρ,
 390 Νέσεν θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθυόοντα,
 Καὶ ἧ κέ τοι εἴησι διοτρεγές, αἶκ' ἐθέλησθα,
 "Ὅ, τί τοι ἐν μεγάρῳ κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τίτυκται,
 Οἰχόμενοι σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀγχιλὴν τε.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένη περσπάρει·
 395 Αὐτὴ νῦν φράζω σὺ λόχον θέσοιο γέροντος,
 Μήπως με περσπάρει ἢ περσπάρει ἀλκίῳ.
 "Ἀγαγεις γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶν ἀντὶ δαίμων·
 "Ὡς ἱράμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο θῖα θεῶν,

Semper enim volunt Dii nos meminisse præceptorum.
 Cæterum insula quædam est undoso in ponto,
 Ægyptum ante (Pharum autem ipsam vocant) 355
 Tantum semota quantum tota die cava navis
 Confecit cui stridulus ventus aspirat à puppi:
 In ea autem portus opportunus, unde naves æquales
 In pontum deducunt, postquam hauserunt nigram aquam.
 Illic me viginti diebus detinuerunt Dii, neque unquâ venti secundi
 Spirantes apparuerunt mari flantes, qui sane navium (360
 Ductores sunt supra lata dorsa maris.
 Et fortassis viatica omnia consumpta fuissent & robur virorum,
 Nisi me aliqua Dearum respexisset & me servasset,
 Protei potentis filia marini senis, 365
 Idothea. Illi enim maxime animum commovi,
 Quæ mihi soli in sollicitudine versanti occurrit scotism à sociis.
 Semper enim circa insulam errantes piscabantur
 Curvis hamis: urgebat enim ventrem fames.
 Hæc prope me astans verbum dixit, & prolocuta est: 370
 Stultus es, ô hospes usqueadeo, aut fatuus,
 An sponte cessas, & delectaris dolores ferens,
 Qui diu in insula detineris, neque ullum finem
 Invenire potes, conficitur autem tibi cor sociorum.
 Sic ait. At ego ipsam mutuis excipiens allocutus sum: 375
 Sane tibi dicam, quæcumque tandem sis Dearum,
 Quod ego neutiquam volens detineor, sed videor
 Immortales offendisse qui cælum amplum habitant,
 Sed tu mihi dic (Dii enim omnia sciunt)
 Quisnam me immortalium impedit & moratur iter: 380
 Reditumque, ut in pontum deveniam piscosum.
 Sic dicebam. Illa vero statim respondebat præstantissima Dearum:
 Enimvero ego tibi, ô hospes, perquam vere enarrabo,
 Habitat quispiam hic senex marinus verax,
 Immortalis Proteus Ægyptius, qui maris 385
 Totius profunditates novit, Neptuni subminister:
 Hunc meum aiunt patrem esse, atque me genuisse:
 Quem si quo pacto tu possis ex insidiis capere,
 Qui tibi dicat viam & modum itineris,
 Reditumque, ut per mare profisciscaris piscosum, 390
 Atque præterea tibi dicat, ô Jovis alumne, si modovelis,
 Quodcumque tibi in domibus malumque bonumque accidit,
 Absente te per longam viam difficilemque.
 Sic ait. At ego ipsam vicissim allocutus sum:
 Ipsa nunc explica tu divini insidias senis, 395
 Ne quo pacto me prævidens aut præsciens effugiat.
 Difficilis enim est Deus mortali homini domari.
 Sic dicebam. Illa vero continuo respondit præstantissima Diva:

- Τούγάρ ἰγὼ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
 420 Ἥμος δ' ἥλιος μέσον ἔρπον ἀμυβειθήκη,
 Τήμος ἀρ' ἐξ ἄλός εἴσι γέρον ἄλιος νημερτής,
 Πιοῖη ὑπὸ Ζεγύριο, μελαίνῃ ρεχὶ καλυβθεῖς,
 Ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμάται ὑπὸ σπείῃ γλαυθερίσιν.
 Ἀμρὶ δέ μιν εἶκαι νέποδες καλῆς Ἀλιεύδης
 405 Ἀδρεῖαι εὐδυσιν, πυλῆς ἄλός ἐξαναδύσαι,
 Πικρὸν δοποτρίσσαι ἄλός πολυβενδέος ὀδυμήν.
 Ἐνθά σ' ἰγὼν ἀγαγῶσα ἀμ' κοῖ ραινευμένη,
 Εὐνάσω ἐξίης· σὺ δ' εὖ κρέναδαι ἑταίρες
 Τρεῖς, οἳ τει παρὰ νηυσὶν εὐασέμοισιν ἀριστοί·
 410 Πάντα δέ τοι ἔγω ὁλοοῖα τοιο γέροντα.
 Φώκας μὲν τοι πρῶτον ἀειδμήσῃ, καὶ ἔπειτα·
 Αὐτὰρ ἑπὶν πάσας περιπάσονται, ἰδὲ ἴδεται,
 Λίξεται ἐν μίσσοισι νομῆς ὥς πείσι μήλων·
 Τὸν μὲν ἑπὶ δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδῃαι,
 415 Καὶ τότε ἔπειτ' ὕμνῳ μελέτω κάρτε· τε βίη τε,
 Αὐθὶ δ' ἔχυν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμερον περ ἀλύξαι.
 Πάντα δ' ἐγνέμεντα περιήσεται ἕως ἐπὶ γαῖαν
 Ἐρπύτα γίνοντα, καὶ ὕδωρ, καὶ Διοπιδάει· πῦρ·
 Τρεῖς δ' ἀστειφείας ἐχέμεν, μᾶλλον τε ποιέειν.
 420 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
 Τοῖσιν ἰὼν υἱὸν καὶ κατευνηθέντα ἴδῃαι,
 Καὶ τότε δὴ χεῖρά τε βίης, λῦσά τε γέροντα
 Ἦρος· εἰρηδαι δ' Διὸν ὅς σε χαλῆπτῃ,
 Νῆστον δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθυύοντα.
 425 Ὡς εἰπῶς, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα·
 Αὐτὰρ ἰγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἔπασαν ἐν φαμάδοισιν,
 Ἦῖα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρα κίοντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἰδὲ θάλασσαν,
 Δόρπον δ' ἐπλίσσμεναι, ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
 430 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ἱημῖνι θαλάσσης.
 Ἥμῃ δ' ημετένια φάνη ροδοδάκτυλῃ ἠώς,
 Καὶ τότε δὴ παρὰ θύνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 Ἦῖα πολλὰ θεὸς γενέμεντα· αὐτὰρ ἑταίρες
 Τρεῖς ἄγον, οἳσι μάλιστα περιπέτεια πάσαν ἰσ' ἰθύ·
 435 Τόσθε δ' ἀρ' ἦγ' ὑπεδύσα θαλάσσης εὐρία κόλποι,
 Τίσσασθαι φακάων ἐκ πόντε δέρματ' ἔνικε·
 Πάντα δ' ἔσαν νέδαρτα. δόλον δ' ἐπεμήδετο πατερεῖ·
 Εὐνάς δ' ἐν φαμάδοισι διαγλάφας· αἰνέειν,
 Ἦσο μένους· ἡμῶς δ' μάλα χεῖρόν ἤλδομεν αὐτῶς·
 440 Ἐξείης δ' εὐνήσε, κάλει δ' ἐπὶ δέρμα ἐκάσθαι.
 Κεῖθε δὴ αἰνότατα· λόχῃ ἐπλετα· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
 Φακάων ἀλιοτρεφῶν ὀλοώτατα· ὀδυμή·
 Τίς γὰρ ἂν ἐναλὶς παρὰ κήτει κοιμηθεῖν;
 Ἀλλ' αὐτὴ ἐσώσσε, καὶ ἐρᾶσθαι μέγ' ὤκησε·

Enimvero ego tibi hospes perquam vere edisseram,
 Cum sol medium cœlum conscendit, 400
 Tum scilicet è mari emergit senex marinus verax,
 Flatu sub Zephyri, nigra superficie horrescentis maris tectus,
 Egredius vero dormit sub specibus cavis.
 Circaque ipsum phocæ natatilibus pedibus pulchræ Halosydne
 Frequentes dormiunt, è cano mari egressæ, 405
 Acerbum spirantes maris profundi odorem.
 Illuc te ego ducens cum auroa illuscente,
 Collocabo ex ordine: tu vero probe elige socios
 Tres, qui tibi apud naves transstratas optimi sunt.
 Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis. 410
 Phocas quidem primum numerabit, & obibit:
 At postquam omnes quinquenario numeravir, atque inspexerit,
 Cubabit in medio pastor veluti in grege ovium:
 Hunc postquam primum sopitum videritis,
 Tum deinde vobis curæ sit roburque visque, 415
 Illic vero tenete cupientem & nitentem elabi.
 Omnia autem fieri tentabit quæcumque in terra
 Reptilia sunt, & aqua, & divinitus ardens ignis.
 Vos autem firmiter tenete, magisque premitte.
 Sed quando te ipse interrogaverit verbis, 420
 Talis apparens qualem consopitum videratis,
 Tum vero desiste à vi, solveque senem
 Heros: interroga vero Deorum quisnam te affligat,
 Reditumque, ut per pontum profisciscaris piscosum.
 Sic locuta, sub pontum subit fluctuantem: 425
 At ego ad naves, ubi stabant in arena,
 Ibam: plurima vero mihi cor agitabat eunti.
 Cæterum postquam ad navem veni atque mare,
 Cœnamque apparavimus, & supervenit divina nox,
 Ac tum obdormivimus in littore maris. 430
 Quando vero aëre genita apparuit rosea digitos aurora,
 Tunc ad littus maris latum transitum habentis
 Ibam, plurima Diis supplicans: ac socios
 Treducebam, quibus potissimum confidebam ad omne inceptum:
 Interea vero illa egressa maris latum sinum, 435
 Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit:
 Omnes vero erant recentes, dolum autem struebat patri:
 Cubilia autem in arena exsculpens marina,
 Sedebat expectans, nos vero valde prope venimus eam:
 Ex ordine vero collocavit, iniecit autem corium unicuique. 440
 Illic quidem molestissimæ intidiæ erant, affligebat enim graviter
 Phocarum iu mari nutratarum teterrimus odor:
 Quis etenim marinum apud cetum cubet?
 Sed ipsa servavit, & excogitavit magnam utilitatem:

- 445 Ἀμφότερ' ἴδον ῥίνα ἱκάσθω θῆκε εἰρμῶσα,
Ἦδ' ὅ μάλ' ἀνέκισσαν· ὄλισσε δ' ἐκείνῳ ὁδμῆν.
Ἠᾶσαν δ' ἡοῖν μινέων τετληῖσι θυμῷ.
Φάσμα δ' ἐξ αἰὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
Ἐξῆς ἠυνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
- 450 Ἐνδιῶ δ' ὁ γέρον ἦλθ' ἐξ αἰὸς, εὖρε δ' ῥάϊας
Ζατρεῖας· πασας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λίκτο δ' ἀρεθμῶν.
Ἐν δ' ἡμέας περὶ λῆγε κῆρσι, ἐδὲ τι θυμῷ
Ὡ ἰδὼν δόλον ἔρ'. ἔπειτα δ' ἔλετο καὶ αὐτός.
Ἥμεις δ' αἰψ' ἰάχοντες ἐπιδύμεθ'· ἀμφὶ δ' χυῖρας
- 455 Βάλλομεθ'. ἔσθ' ὁ γέρον δολίης ἐπικηδὶτο τέχνης,
Ἄλλ' ἦτοι περὶ τισα λῶν γένετ' ἠὺ γένετ'·
Αὐτὰρ ἔπειτα δρᾶκων, καὶ πάρδαλις, ἠδ' ὀφύας σὺς·
Γίνετο δ' ὕγρον ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὕψιπέταλον.
Ἥμεις δ' ἀσμεῖρας ἔχευον τετληῖσι θυμῷ.
- 460 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' αἰΐαξ ὁ γέρον ὀλοροῖα εἰδὼς,
Καὶ τότε δὴ μ' ἐπίσσω ἀνιέρωμ' ἐπερσίπειν,
Τίς νύ τοι Ἀτρίῳ υἱὲ θεῶν συμπεράσατο βελᾶς,
Ὅρ' ἄρ' ἔλας αἰκοντα λοχισάμεν; τίς σε χρεῖ;
Ὡς ἱσάτ'. αὐτὰρ ἰγὰ μιν ἀμειβόμεν' ἐπερσίπειν,
- 465 Οἶδ' αὖ γέρον· τί με ταῦτα παρ' ἑσπερίαν ἐρίων; ἔ
Ὡς δὴ δὴν ἐνὶ νῆσσι ἐρύκομαι, ἐδὲ τι τέκμων;
Εὐρύκωμ' δύναμαι, μινύθ' δέ μοι ἰνδοδὲν ἦτορ.
Ἀλλὰ σύ περ μοι εἰπὲ (θεοὶ δὲ τι πάντα ἴσασιν)
Ὅς τις μ' ἀθανάτων πεδᾶα καὶ ἰδὼς κελύδω,
- 470 Νέσων δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόοντα.
Ὡς ἱσάμην. ὁ δ' ἔμ' αὖτις ἀμειβόμεν' ἐπερσίπειν,
Ἀλλὰ μάλ' ἀγέλλας Διὶ τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν
Ῥέξας ἱερὰ καλὰ ἀναβαινόμεν, ὅρ' αὖ τάχιστα
Σὺν ἐς πατρίδ' ἴκοιο, πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
- 475 Οὐ γάρ τοι φρενὶ μοῖρα φίλος τ' ἰδύν, καὶ ἱκέδω
Οἶκον εὐκτιώμεν καὶ σὺν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πρὶν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτωιο διπτετὶ σποταμοῖο
Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, Ῥέξας δ' ἱερὰς ἱκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοῖς ἔσχατον εὐρὺν ἔχει.
- 480 Καὶ τότε τοι δάσκων ὁδὸν θεοὶ ἦν σὺ μνησιν.
Ὡς ἱσάτ'. αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάδην φίλον ἦτορ,
Οὐδένα μ' αὖτις ἀνωγειν ἐπ' ἠερειδία πόντον
Αἰγυπτοῖδ' ἵεναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλὰ καὶ ὡς μιν ἐπίσσω ἀμειβόμεν' ἐπερσίπειν.
- 485 Ταῦτα μὲν δὴ ἔτ' αὖτε τέλει γέρον ἄς σὺ κελύεις·
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδ' εἰπὲ καὶ ἀτρίκως κατὰ λῆγον,
Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμενες ἦλθον Ἀχαιοὶ
Οὐδ' ἔσσω καὶ ἰγὰ λίκωμεν Τροίηνδ' ἰόντες,
Ἦε τις ὅλ' ἐτ' ὀλέθρῳ ἀδευκῆ ἢς ἐπὶ νῆος,
- 490 Ἦε φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεί σπύλμαν πολύπαιστον.

Arbroſiam ad nares unicuique poſuit afferens , 445
Lulce admodum ſpirantem , tugavitque ceti odorem.
Totum autem matutinum tempus expectavimus patienti animo :
Phocæque è mari venerunt frequentes , illæ quidem deinde
Ordine cubabant juxta litus maris.

Meridianus autem ſenex venit è mari , invenitque phocas 450
Obefas , omnes vero obibat , recensuitque numerum.

Nos autem primos recensuit inter cetos , neque animo
Putavit dolum eſſe , deinde decubuit & ipſe.

Nos vero protinus vociferantes irruimus , manusque
Injecimus. Neque ipſe ſenex doſoſe oblitus eſt artis , 455
Sed primum leo factus eſt bene barbatus ,

At deinde draco , & pardalis , atque ingens ſus :

Factus eſt etiam liquida aqua , & arbor excelsa.

Nos vero firmiter tenebamus patienti animo.

Sed cum jam anguſtabatur ſenex verſutias ſciens , 460
Tunc vero me verbis interrogans allocutus eſt :

Quis vero tibi Atrei filii Deorum dedit conſilium ,
Ut me caperes invitum inſidiis ? cujus rei opus habes :

ſic ait. At ego ipſum excipiens allocutus ſum ,

ſcis ſenex , quid me iſta decipiens interrogas ? 465

Quod jam diu in inſula detineor , neque ullo pacto finem

Invenire queo , conficitur autem mihi ſerius cor.

Sed tu ſaltem mihi dic (Dii enim omnia ſciunt)

Quiſnam me mortalium impediat & avertat à via ,

Reditumque , ut per pontum vadam piſcoſum. 470

ſic dicebam. Ille vero rurfus reſpondens me allocutus eſt :

Enimvero proſus debebas Jovique aliſque Diis

Prius liſaſſe quam ſolveres , ut velociffime

Tuam ad patriam venires , navigans per nigrum pontum.

Non enim tibi antea fatum eſt amicosque videre , & venire 475

Ad domum bene ædificatam & tuam in patriam terram ,

Donec Ægypti à Jove fluentis fluvii

Rurfus ad aquas redieris , fecerifque ſacris hecatombis

Immortalibus Diis qui cælum amplum tenent :

Et tunc tibi dabunt viam Dii quam tu cupis. 480

ſic ait. Cæterum mihi fractum eſt mecum cor ,

Eo quod me rurfus jubebat per obſcurum pontum

In Ægyptum ire , longam viam difficilemque.

Verum etiam ſic ipſum verbis excipiens allocutus ſum :

Iſta quidem ſic perficiam ſenex ut tu præcipis , 485

Sed age mihi hoc dic & vere ordine recenſe ,

Num omnes cum navibus illaſi redierint Achivi

Quos Neſtor & ego reliquimus à Troja proſecti ,

An quiſpiam periit morte inopinata ſua in nave ,

Aut amicorum in manibus , poſtquam bellum adminiſtraſſet. 490

- Ὦς ἰδὼμην. ὃ ἢ μ' αὖτις ἀμειβόμενον περισύμπνῃ.
 Ἀπειθή, τί με ταῦτα διύριαι; ἔδῃ τι σε χρεὶ
 Ἰδόμεν, ἔδῃ δαῖναι ἐμὸν νόον· ἔδῃ σε φημί
 Δὴν ἀκλαυτον ἴστωαι, ἔπην εὖ πάντα σφύθηαι.
- 495 Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμνη, πολλοὶ ἢ λίποντο.
 Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μέντοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων,
 Ἐν νόσῳ δόπλωντο· μάχῃ δέ τι καὶ σὺ παρήδα.
 Εἷς δ' ἔτι περ ζωὸς κατερύκεται εὐρεῖ πόντῳ.
 Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμνη δολιχηρέτμοισι.
- 500 Γυρῆσι μὲν περὶ Πηλεΐδαν ἐπέλασσε
 Πετρῆσι μεγάλῃσι, καὶ ἔξοσάσσε θαλάσσης.
 Καὶ νῦν κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθρόμῃος περ Ἀθήνη,
 Εἰ μὴ ὑπερβιάλον ἐπὶ ἐκβαλε, καὶ μὲν Ἀάδῃ.
 Φῶν ὁ αἰκίητι θείῳ φυγίην μέγα λαιτῖμα θαλάσσης.
- 505 Τὴν δ' Πηλεΐδαν μεγάλ' ἔκλυεν ἀυθίσαντες.
 Αὐτίκ' ἐπειτα τρέχοντες ἰλῶν χερσὶ σιβαρήσιν,
 Ἦλκασεν Γυραῖν πείτην, δόπ' δ' ἔχρισεν αὐτήν.
 Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μένει, τὸ δ' ἐτέρῳ ἔμπεσε πόντῳ.
 Τῷ δ' Αἴας ποτρωτόν ἐξιζούσῃ· μὲν Ἀάδῃ,
- 510 Τὸν δ' ἐφόρ' κατὰ πόντον ἀτειρέονα κυμαίνοντα.
 Ὦς ὁ μὲν ἐνθ' δόπλωνται; ἐπεὶ πῶς ἀλκυονὲς ὕδαρ.
 Σὸς δὲ περ ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἡδ' ὑψάλυξεν,
 Ἐν νηυσὶ γλαυρυρῆσι· σάκεος δ' ὥπνια ἦρῃ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλκιάων ὄρεσσι αἰπῷ
- 515 Ἰξώδαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα Δύελλα
 Πόντον ἐπ' ἐχθρόντα φέρει, μεγάλα σενάχοντα,
 Ἀγρῆ ἐπ' ἐχαιτῇ· ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
 Τότεϊν, ἀτὰρ τότε ἵναίε Θυεστιάδης Αἰγιάδῃ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κείθεν ἐφαίνετο νῆος ἀπῆμων,
- 520 Ἀφ' ἧς θεοὶ ἔρπον σρέψαν, καὶ οἰκαδ' ἵκοντο.
 Ἦτοι ὁ μὲν χαίροισι ἐπέβητο πατρίδῃ αἴῃς,
 Καὶ κύνῃ ἀπτόμῃος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' αὖ αὐτῇ
 Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπατίως ἴδε γαῖαν.
 Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὃν ῥα καθεῖσεν
- 525 Αἰγιάδῃ δολόμντις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔχετο μυιδὸν,
 Χρυσῶν δριὰ τάλαντα. φύλασσε δ' ὄγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
 Μὴ ἐλάθοι παριῶν, μνήσαντο δ' ἄνδρ' ἀλκῆς.
 Εἴη δ' ἱμῶν αἰγυλίων πρὸς δώματα ποιμῶν λαῶν·
 Αὐτίκα δ' Αἰγιάδῃ δολίην ἐφρέσατο τέχνην.
- 530 Κρηάδῃ κατὰ δῆμον εἰκόσι φῶτας αἰεῖσας,
 Εἷς λόχον, ἐτέρῃσι δ' ἀνώγῃ δαῖτα σπινθιδαι.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ καλεῶν Ἀγαμέμνονα ποιμῶν λαῶν,
 Ἰπταῖον καὶ ὄχρεον, αἰκία μωμηνεῖζον.
 Τὸν δ' ἐκ εἰδὸς ὕλεθρον ἀνήγαγε καὶ κατέπεργε
 535 Διηκίσσας, ὥς τις το κατέκτανε βῆν ἐπὶ φάτνῃ.
 Οὐδέ τις Ἀτρεΐδῃ ἐτάρσεν λίπῳ· οἱ οἱ ἔποντο,

Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est :
 Atride, quid me ista interrogas? Neutiquam te convenit
 Scire, neque discere meam mentem: neque te puto
 Diu absque lacrymis fore, postquam bene omnia audieris.
 Multi quidem illorum domiti sunt, plurimi vero relictī. 495
 Duces autem duo soli Græcorum loricatorum,
 In reditu perierunt: pugnae quidem & tu interfuisti:
 Unus autem adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
 Ajax quidem in navibus domitus est longis remis instructis.
 Ad Gyra quidem primum Neptunus advexit 500
 Petras ingentes, & servavit e mari.
 Et sane effugisset mortem, quantumvis invisus Palladi,
 Nisi impium dictum protulisset, & valde labefactus fuisset.
 Dixit invitis Diis se effugiturum ingentes fluctus maris,
 Hunc Neptunus magnifica audivit jactantem. 505
 Statim deinde tridentem arripiens manu forti,
 Percussit Gyream petram, absciditque ipsam:
 Et unum quidem illic mansit, alterum frustum incidit mari:
 Huic sane Ajax primum insidens valde labefactus est,
 Illum autem detrusit in mare ingens undosum. 510
 Sic ille quidem ibi periit, postquam bibit salam aquam:
 Tuus vero utcumque effugit mortem frater atque elapsus est
 In navi concava: servavit enim eam veneranda Juno.
 Sed quando propere erat ad Malearum montem arduum
 Perventurus, tum ipsum abripiens procella 515
 Pontum per piscosum tulit, valde ingemiscentem,
 Agri ad extremam oram: ubi domos habitabat Thyestes
 Prius, at tunc habitabat Thyestiades Ægylthus.
 Sed cum jam & illinc apparebat reditus illabefactus,
 Retro vero Dii ventum verterunt, & domum venerunt. 520
 Ille quidem lætus descendit in patriam terram,
 Et osculabatur attingens suam patriam: multæque ab ipso
 Lacrymæ calentes effundebantur, quia libenter vidit terram.
 Hunc sane à specula conspexit speculator, quem constituerat
 Ægylthus dolosus ducens: promisit autem mercedem 525
 Auri duo talenta. Custodivit vero hic toto anno,
 Ne ipsum lateret præteriens, reminiscereturque impetuosi roboris.
 Festinavitque ire annunciaturus ad domos pastori populorum:
 Statim autem Ægylthus dolosam excogitavit artem:
 Electis ex plebe viginti viris eximiiis, 530
 Constituit insidias, alibi autem jussit convivium apparari.
 At ipse ivit invitans Agamemnonem pastorem populorum,
 Equis & curribus, nefanda deliberans
 Hunc inscium mortis deduxit & trucidavit
 Cœna exceptum, ut si quis interficiat bovem ad præsepe. 535
 Neque quisquam Atridae sociorum relictus est qui eum sequebantur

Οὐδέ τις Αἰγιάδα, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.

"Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔμοι γε κατεκλάσθην εἰλον ἦτορ.

Κλαίων δ' ἐν ψαμάθοισι κατήμηνον· ἐδὲ το μοι κῆρ

940 Ἥδεα' ἐπὶ ζώων κ' ὄραν εἶδον· ἡλίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδομένης τ' ἐκπορέσθην,

Διὶ τότε με παρτίεπε γέροντι ἄλιον ἡμερτῆς,

Μηκύντη Ἀτρεΐδην οἷε πολλὸν χερσὶν ἀσκήεις ὄτω

Κλαῖ', ἐπεὶ ἐκ ἀνυσὶν τινα δῆμῳ· ἀλλὰ τάχιστα

945 Πείρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.

Ἦ γάρ μιν ζῶον γε κηχόσασα, ἢ κεν Ὀφίης

Κτεῖνεν ὑπερβαρύνον· σὺ δέ κεν τάος ἀντιβλήσαιο.

"Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔμοι κρεαδίη κ' θυμὸς ἀγίων

Ἀδτις ἐνὶ στήθεσσι, κ' ἀχνυμένη περ, ἰάνθη,

950 Καί μιν φωνήσας ἔπια πατερόεντα παρσηύδα,

Τάσας μὲν δὴ οἶδα· σὺ δ' ἄλλοιτον ἀνδρ' ὀνόμαζι

"Ὅς τις ἐπὶ ζωὸς κατερύκεται εὐρεῖ πόντῳ,

Ἥε θανάον· ἐδέλω δ' κ' ἀχνυμένης περ ἀκῆσθαι.

"Ὡς ἐράμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβεμένη παρτίεπει,

955 Τῖός Λαέρτῳ Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.

Τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερῇ κατὰ δάκρυ χέοντα

Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψῆς, ἢ μιν ἀνάγκη

Ἰχθ'· ὁ δ' ἔδυνάται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκιάσθαι.

Οὐ γάρ οἱ πάρος νῆες ἐπύρετμοι κ' ἱταῖοι

960 Οἱ κεν μιν αἰμύπειν ἐὼς εὐρία ῥῶτα θαλάσσης.

Σοὶ δ' ἔδίσσατον ἐστὶ διοτρεῖς ὦ Μενέλαε

Ἀργεῖ ἐν ἱπποκότῳ θανάον κ' πότμον ἐπισπῆν.

Ἀλλὰ σ' ἐς Ἠλύσιον πεδῖον κ' ἀπείρατα γαῖης

Ἀθάνατοι αἰμύψουσιν, (ὅθι ξάνθος Ῥαδάμανθυς.

965 Ἴν' περ ῥήσῃ βιοτὴ πάλῃ ἀνδρῶπιουσιν,

Οὐ νεστός, ἔτ' ἄρ' χιμῶν πολλὺς, ἔτι ποτ' ὄμβρον

Ἄλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο ληυπνίσιοντας αἶσας

Ἰκεανὸς ἀνίστην, ἀναφύχων ἀνδροφῶς)

Οὐνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἱσσι.

970 "Ὡς εἰπὼν, ἔωδ' ἀόντοιο ἰδύσατο κυμαίνοντα.

Αὐτὰρ ἔχων ἐπὶ νῆα· αἶμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν

Ἦσαν· πολλὰ δέ μοι κρεαδίη πόρευε κίοντι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθοντο ἠδὲ θάλασσαν,

Δόρπον δ' ὀπλισάμεναι, ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμειβεσθὶν νύξ·

975 Δὴ τότε κρημνίσθη ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Ἡμῶν δ' ἡεγένετο φάος ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,

Νῆας μὲν ἀμειβεσθὶν ἐρύσσοντο εἰς ἄλλα θίαν,

Ἐν δ' ἰσὰς τιθήμεναι κ' ἰσῖα νηυσὶν ἴσσης·

Ἐν δ' κ' αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι κἀδίζον,

980 Ἐξῆς δ' ἐξέρχοντο πολλὴν ἄλλα τύπτον ἐρτμέειν.

Ἀψ δ' εἰς Αἰγύπτῳ διήπτετο ποταμοῖο

Στήσα νῆας, κ' ἐμεῖα τεληέρας ἐκατόμηναι.

Neque quisquam Ægisthi, sed trucidati sunt in regia.

Sic ait. At mihi concussus est meus animus.

Flebam in arenis sedens, neque mihi cor

Volebat amplius vivere & videre lumen solis.

540

Sed postquam flendo volutandoque saturatus sum,

Tum me allocutus est senex marinus verax?

Ne amplius Atrei fili longo tempore continenter sic

Fleas, quoniam non remedium aliquod inveniemus: sed citissime

Tenta quo pacto jam tuam in patriam terram pervenias.

545

Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes

Interfecit præveniens, tu vero sepulturæ intereris.

Sic ait: At mihi cor & animus generosus

Rursus intra pectus, etiam dolenti, lætabatur,

Et ipsum allocutus verba volatilia dixi:

550

Istos quidem jam novi: tu vero tertium virum nomina

Qui adhuc vivus detinetur in lato mari,

Aut mortuus, volo enim quamvis dolens audire.

Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est:

Filius Lærtæ in Ithaca domos habitans.

555

Hunc vidi in insula lærymas uberes fundentem

Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum necessitate

Detinet: illeque non potest in suam patriam terram pervenire.

Non enim ei adsunt nares remiges & socii

Qui ipsum reducant per lata dorsa maris.

560

Tibi vero non est à fato decretum, divine ô Menelae,

In Argo equos pascente mori & fatum obire.

Sed te in Elysium campum & fines terræ

Immortales mittent, (ubi flavus Radamanthus est:

Ubi facillima vivendi ratio est hominibus,

565

Non nix, neque hyems multa, neque unquam imber:

Sed semper Zephyri suaviter spirantes auras

Oceanus emittit, ad refrigerandum homines)

Eo quod habes Helenam, & ipsi Jovis gener es.

Sic locutus, subiit in pontum fluctuosum.

570

At ego ad naves simul cum divinis sociis

Ibam, multaque mihi cor deliberabat incedenti.

Cæterum postquam ad navem venimus atque mare,

Cornamque apparavimus, supervenitque immortalis nox,

Ibi tum dormivimus in litore maris.

575

Quando autem ætæ genita apparuit rosea digitos aurora,

Naves quidem ante omnia deduximus in mare Jovis,

Malosque imposuimus & vela navibus æquis:

Ipsi etiam ingressi super transtra sederunt,

Ordine autem confidentes spumofum mare verberabant remis.

580

Rursusque ad Ægyptum à Jove fluens flumen

Constitui: naves, & feci legitimis hecatombis.

- Αὐτὰρ ἔπει κατέπαυσα θεῶν χόλον αἶν' ἔντα,
 καὶ Ἀγαμέμνην σύμβον, ἵν' ἀσβέσον κλέϑ' εἴη.
 585 Ταῦτα τελευτήσας νόμον· ἔδισαν δέ μοι ἔρην
 Ἀθάνατοι, τοί μ' ἄκα εἶλκν ἐς πατρίδ' ἐπιμύαν.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐτίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμῶσιν.
 Ὄρεα κεν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένετα·
 καὶ τότε σ' εὖ πείψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα.
 590 Τρεῖς ἵππους κ' δίερον εὖξεν· αὐτὰρ ἔπειτα
 δώσω καλὸν ἄλυσον, ἵνα σπείνῃσθαι θεῖσιν
 Ἀθανάτοισι, ἐμέθεν μνηστῆρ' ἡμᾶτα πάντα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πειτυμῆ' ἀντίον νῦθα,
 Ἀτρεΐδῃ, μὴ δὲ με πολὺν χεῖνεν ἐνθάδ' ἔρκεα.
 595 καὶ γὰρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοὶ γ' ἀνεχοίμην
 Ἡῶν, εἰ δέ κε μ' οἴκῃ ἔλῃ πόδιϑ', εἰδὲ τοκῶν·
 (Αἰῶας γδ' μῦθουσιν ἑπασί τε σοῖσιν ἀκούων
 Τέρπουρα) ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἱταίεσι
 Ἐν Πύλῳ ἠγαθὴν, σὺ δέ με χεῖνεν ἐνθάδ' ἔρκεα.
 600 δῶρον δ' ὅ, τι κέ μοι δοῖς, καμῆλιον ἔσω·
 Ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην ἐκ ἄζομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῶς
 Ἐνθάδε λείψω ἀγαλμα· σὺ γδ' ἀειδίῃσθαι ἀνάσσεις
 Εὐρέϑ', ὅ ἔτι μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δ' κύπυρον,
 Πυροί τε, ζεῖαί τε, ἡδ' εὐρυγύες κρεῖ λυκοί.
 605 Ἐν δ' Ἰθάκῃ ἔτ' ἄρ' ὄφρ' ἐμοὶ εὐρέης, ἔτ' ἐτι λαιμῶν
 Λιγίβοτ', κ' μᾶλλον ἐπῆρατ' ἵπποβοτοῖο.
 Οὐ γάρ τις νῆσων ἱππῆλατ', εἰδὲ εὐλείμων,
 Λί δ' ἀλὶ κυκιάται· Ἰθάκη δέ τι κ' πῶτε πάντων.
 Ὡς φάτο· μείδῃσεν δ' ἑκὼν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 610 Χερεὶ τ' ἐμιν κατέμειζεν, ἔπ' τ' ἔρατ', ἔκτ' ὀνόμαζεν.
 Αἶματ' εἰς ἀγαθὸν οἶλον τίκ', οἷ' ἀγορεύεις·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μετασῆσω· δύναμαι γάρ
 Δάωρον δ' ἔω' ἐν ἐμῷ οἴκῳ καμῆλια κείτα,
 Δώσω δ' κάλλιστον κ' τιμνίσχτόν ἐστιν·
 615 Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμῆρον· ἀργύρε' δ'
 Ἔσιν ἅπας, χρυσὸν δ' ἐπὶ χεῖρα κεκράαντα·
 Ἔρπον δ' Ἡραΐσιοιο· πόρην δέ εἰ παίδιμ' ἦρα
 Σιδονίαν βασιλῆως, ὅθ' ἰὸς δόμῳ ἀμυγᾶλυνεν
 Κεῖσέ με νοστήσαντα· τῆιν δ' ἰδέσθαι τόδ' ὀπάσσει.
 620 Ὡς οἱ μὲν ταῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Δαιτυμόνης δ' εἰς δώματ' ἴσαν θεῖα βασιλῆϑ'.
 Οἱ δ' ἦγον μὴν μῆλα, οἶον δ' εὐνήσας εἶνεν·
 Σίτην δ' ἐσ' ἀλοχοὶ καλλικρήδεμνοὶ ἐνεκαν.
 Ὡς οἱ μὲν πρὸς δαίπνον ἐνὶ μεγάροισι πόινοντο.
 625 Μνηστῆρες δ' ἀπὸ τοῦ πύργου· Ὀδυσῆος μὲν γὰρ
 Διάκωσι τέρπεντο κ' αἰγανέουσιν ἔντες,
 Ἐν πυκτῷ δαπνέω, ὅθι πρὸς πᾶρ' ὕβρει ἔχουσιν.
 Ἀντίνο' δ' καδῆσθαι καὶ Εὐρύμαχος· Διουκῆς,

At postquam sedavi Deorum iram qui semper sunt,
 Aggredi Agamemnoni tumulum, ut inextincta gloria esset.
 Hæc ut perfecti, redii: dederuntque mihi ventum secundum 55
 Dii, qui me celeriter charam in patriam miserunt:
 Sed age nunc mane in ædibus meis,
 Donec undecimæque duodecimæque fiat dies:
 Et tunc te bene mittam, dabo autem tibi splendida dona,
 Tres equos & currum bene politum: ac postea 59
 Dabo pulchrum poculum, ut libes Diis
 Immortalibus, mei memor diebus omnibus.

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est:
 Atride, ne sane me multo tempore hic detine.
 Etenim in annum ego apud te utique sustinerem 63
 Sedens, neque me domus caperet deludium, neque parentum:
 (Vehementer enim verbis sermonibusque tuis audiens
 Oblector) sed jam mihi afficiuntur tædio socii
 In Pylo divina, tu autem me ætatem hic detines.
 Donum autem quodcumque mihi dabis, thesaurus sit: 66
 Equos tamen in Ithacam non ducam, sed tibi ipsi
 Hic relinquam in delicias: tu enim campo imperas
 Lato, in quo quidem lotus frequens, in quo cyperus,
 Triticum, spelta, atque late germinans hordeum album.
 In Ithaca autem neque sane curricula lata, neque pratium. 69
 Est capripascua, & magis grata mihi quam equipascua.
 Nulla enim insularum est equis idonea, neque felix pratis,
 Quæ in mari jacent: Ithaca etiam supra omnes.

Sic ait. Risit vero in pugna strenuus Menelaus:
 Manuque ipsumprehendit, verbumque dixit, & compellavit: 71
 Sanguinis es boni chære fili, qualia loqueris:
 Atqui ego tibi hæc commutabo, possum enim.
 Donorum autem quæcumque in mea domo reposita jacent,
 Dabo quod pulcherrimum & pretiosissimum est:
 Dabo tibi craterem elaboratum, argenteus autem 75
 Est totus, auroque labra immixta sunt:
 Opus autem est Vulcani. Deditque ipsum gloriosissimus heros
 Sidoniorum Rex, quando ejus domus suscepit
 Illuc me profectum, tibi autem volo id præbere.

Sic hi quidem hujuscemodi inter sese loquebantur. 81
 Convivæ vero in domum ierunt divini Regis.
 Illi vero adducebant oves, afferebantque forte vinum:
 Panem vero ipsæ uxores ornatæ vittis attulerunt.

Sic illi quidem circa cœnam in ædibus laborabant.
 Proci autem ante Ulyssis ades 85
 Discis delectabantur & jaculis torquendis,
 In æquato pavimento, ubi antea insolentiam exercebant.
 Antinous vero confederat & Eurymachus Deo forma similis,

- Ἀρχοὶ μνηστῆρων, ἀρετῇ δ' ἴσαν ἔξοχ' ἀρεστοί.
 630 Τοῖς δ' υἱὸς Φερσίου Νοῦμων ἰγγυθεῖ ἰλθάει,
 Ἀντίνοον μύθοισιν ἀντιερμῆ^ς προσηύπειν,
 Ἀντίνο', ἢ ῥά τι ἰδμεν ἐνὶ φρεσὶν ἢ κ' ἐκί,
 Ὅππότε Τηλέμαχ^ς γαῖτ' ἐκ Πύλου ἠμαθόεντ^ς·
 Νῆά μοι οἴχετ' ἄγων· ἡμῶς δ' ἡμεῖς χρεῖα γίνετ' αὐτῆς.
 635 Ἥλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι· ἔνθα μοι ἵπποι
 Δωδῆκα θύλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι παλαεργοὶ
 Ἀδμήτῃ, ῥῆ' κέν τιν' ἱλασάμεν^ς δαμασαίμεν.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἰθάμβιον· ἔ γδ' ἔραντο·
 Εἰ Πύλον οἴχεσθαι Νηληϊόν, ἀλλὰ περ αὐτῇ
 640 Ἀγροῶν ἢ μήλοισι παρήμμεναι, ἢ σὺ βῶτα.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνο^ς προσηύει Εὐπείδῃ^ς υἱὸς,
 Νημερτὲς μοι ἔστισι πῶτ' οἴχετο κ' τίγες αὐτῶ
 Κῆρυ ἵππον· Ἰθάκῃς ἐξείριται, ἢ ἰοὶ αὐτῇ
 Θηπῆς τε θρωῆς τε. δύνατ' οὖν κ' τὸ τελευτᾶ.
 645 Καὶ μοι τῆτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ἔρ' εὖ εἰδῶ,
 Ἥ σε βίη αἰκνόντ^ς ἀσπύρετο νῆα μέλαιναν,
 Ἥ ἐκὼν οἱ δῶκα, ἐπεὶ προσπτόεσθε μύθοι.
 Τὸν δ' υἱὸς Φερσίου Νοῦμων ἀντίον νύδα,
 Αὐτὸς ἐκὼν οἱ δῶκα. τί κεν ῥέξω κ' ἄλλ^ς,
 650 Ὅππότε ἀνὴρ τοῖσά^ς ἔχων μελοδήματα θυμῷ
 Αἰτίξῃ; χαλεπὸν κεν ἀντιτάδαι δόσιν ἡ.
 Κῆρυ δ' οἱ κατὰ δῆμον ἀρετεύεσθαι μὲν ἡμέας·
 Οἱ οἱ ἵππον· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαιόντ' ἵοντα
 Μέντορα, ἢ δῖον, τῷ δ' αὐτῷ σάντα ἰώχῃ.
 655 Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδ' Μέντορα δῖον
 Χθίζαν ὥς ποιοῖ, τότε δ' ἔμμεν γὰρ Πύλοισι.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δάματα πατρός.
 Τοῖσιν δ' ἀμφοτέρωσιν ἀγλαότατο θυμὸς ἀγάνω.
 Μνηστῆρες δ' ἀμυδίς κἀδίσταν, κ' παῦσαν ἀέθλων.
 660 Τοῖσιν δ' Ἀντίνο^ς μετῆρι Εὐπείδῃ^ς υἱὸς,
 Ἀχλύμεν^ς· μέν^ς δ' ἡμῶς ῥήγας ἀμυμείλονται
 Πῆμπλαντ', ὅσας δὲ οἱ περὶ λαμπυρόντι ἔκπλην.
 Ὡς ἀέπει, ἢ μέγα ἔργον ὑπερβιάλως ἐτελεύτα,
 Τηλέμαχος ἰδὼς ἡδ'· ῥά μιν δὲ οἱ ἔτελεύτα.
 665 Ἐκ τῶσων δ' αἰκνῆτι γῆ^ς σάϊς οἴχετα αὐτῶς
 Νῆα ἱρυσάμεν^ς, κρείτας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρείτας.
 Ἀρξῇ κ' προτέρῳ κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ὀλέσειε βίη περὶ ἡμῖν σῆμα φυτεύσας.
 Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν κ' εἰκοσ' ἑταίρας,
 670 Ὅρεθ' μιν αὐτὸν ἵοντα λοχίσσασθαι ἡδ' ἐνυλάξαι
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκῃς τε Σάμοιο τε σπαιπαλοῦσας·
 Ὡς ἂν ἐπισταμυγροῖς ναυτιλλέται ἑήκα πατρός.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα σάντες ἐπήνεον, ὡδ' ἐκίλευον.
 Αὐτίκ' ἵππον ἀναστάντες ἔβαν δῆμον εἰς Ὀδυσσ^ς.

Duces procorum, virtute enim erant longe optimi.
His filius Phronii Noëmon prope accedens,
Antinoum verbis interrogans alloquebatur:

650

Antinoë, an quid scimus in mente nostra an non,
Quando Telemachus rediit ex Pylo arenosa?
Navem mihi abiit abducens: mihi vero opus est illa.
Elidem in spatiosam ut trajiciam: ubi mihi equæ
Duodecim foeminæ, subtilisque muli patientes operis
Indomiti, ex quibus aliquem adigens subjugarem.

655

Sic ait. At illi in animo obstupescabant, non enim putabant
Ad Pylum abiisse Neleiam, sed alicubi illic
Agris aut ovibus adesse, aut subulco.

660

Hunc rursus Antinous allocutus est Eupithei filius:
Vere mihi dic quando abiit, & quinam illum
Juvenes sequuntur: ex Ithaca electi, an sui ipsius
Mercenarii que mancipiaque: posset autem hoc etiam perficere
Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
An te per vim invium privavit nave nigra,
An lubens ei dedisti, postquam convenit te sermone.

665

Hunc autem filius Phronii Noëmon allocutus est:
Ipse sponte ei dedi, quid faceret etiam alius,
Quando vir talis habens curas in animo
Peteret? difficile sane abnegare munus esset.

670

Juvenes autem qui in populo optimates apud nos,
Illi eum sequuntur: ducem vero ego conscendentem agnovi
Mentorem, aut Deum, huic enim ipsi omnimodo similis erat.
Sed hoc admiror: vidi hic Mentorem divinum
Heri sub aurora, tunc autem conscendit navem ad Pylum.

675

Sic locutus abiit ad domum patris.

His vero utrisque perculsus est animus generosus.
Proci vero simul sederunt, & quieverunt à certaminibus.
His vero Antinous interfatus est Eupithei filius,
Dolens: furore vero multum mens obtenebrata
Implebatur, oculi vero ei igni splendenti similes erant.

680

Eheu, quam ingens facinus superbe patratum est
Telemacho profectio isthæc, putamus tamen ei non perfectæ iri.
Ex tot vero invitis ætate puer abiit impune

685

Nave deducta, electisque per populum optimis.
Incipiet & ulterius malum esse, sed illi ipsi
Jupiter perdat vim antequam nobis malum ferat.
Sed agite mihi date navem celerem & viginti socios,
Ut eum ipsum venientem insidiis excipiam atque observem
In freto Ithacæque Samique asperæ:
Ut laboriose naviget propter patrem.

690

Sic ait: Illi vero omnes laudabant, atque jubebant.
Statim deinde exurgentes ibant in domum Ulyssis.

- 675 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυς
Μύθων ὥς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ λυσσόδωμευον.
Κῆρυξ γάρ οἱ εἶπε Μῆδων, ὥς ἐπεύθετο ἑκλᾶς,
Αὐλῆς ἐκτὸς ἰὼν· οἱ δ' ἐνδοθὶ μῆτιν ὕεαιον.
Βῆ δ' ἰμὼν ἀγχιέων διὰ δώματα Πηνελόπειᾳ·
- 680 Τὸν ᾗ κατ' ἐδὲ βάντα περσνύδα Πηνελόπεια,
Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρῶσαι μνηστῆρες ἀγαυεῖ;
Ἦ' ἐπιδρᾶι δμῶσιν Ὀδυσσεύς; θείοιο
Ἔργων παύσασθαι, σείσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
Μὴ μνηστῆρ᾽ αὐτῆς, μηδ' ἄλλῳ' ὀμιλῶντες,
- 685 Ἔστα κ' αὐμάτα τῶν ἐνθάδε δειπνήσειαν.
Οἱ δ' αὖμ' ἀχειρόμενοι, βίοντον κατακίερετε πολλόν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαίφρον· ἐδέ τι πατρῶν
Ἑμτέρων τὸ πρῶτον ἀκίετε παῖδες ἰόντες,
Οἱ Ὀδυσσεύς ἔσκε μὲν ὑμετέροισι τοκεῦσιν·
- 690 Οὐτέ τινα βέξας ἐξαΐσιον, ἔτε τι εἰπῶν
Ἐν δῆμῳ· ἦτ' ἐσὶ δίκη θείων βασιλῶν,
Ἄλλων κ' ἰχθυήσιν βροτῶν, ἄλλον κε φιλοῖν.
Κεῖν δ' ἔποτα παμπαν ἀτάδηνον ἀνδρα ἰάργυ·
Ἄμ' ὁ μὲν ὑμέτερον θυμὸς κ' αἰκία ἔργα
- 695 Φαίνεταί, ἐδέ τις ἐσὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὴν δ' αὖτε πρῶσινε Μῆδων πεπτυμένα εἰδώς,
Αἰ γὰρ δὴ βασιλεία τῷδε πλείεσσον κακὸν εἴη·
Ἄλλὰ πολὺ μῖζόν τε κ' ἀργαλειώτερον ἄλλο
Μνηστῆρες ρεάζονταί, ὃ μὴ τελέσσει Κερσίων·
- 700 Τηλεμάχον μνηστῆρας κατακτάρμεν ὅξϊ χαλκῷ,
Οἰκαδὲ νισυμένον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκῆν
Ἐς Πύλον ἠγαθήν, ἥδ' ἐς Λακιδαιμόνα Δίαν.
Ὡς φάτο. τῆς δ' αὖτε λυτο γένατα κ' φίλον ἦτορ·
Δὴν δέ μιν ἀμρασὶν ἐπέων λάβε, τῷ δέ οἱ ὄσσε
- 705 Δακρυόρον πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔχετο φωνή·
Ὅφ' ἢ δὴ μιν ἔπεισιν ἀμειβομένη πρῶσινε,
Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι παῖς οἴχεται· ἐδέ τι μιν χρεῖ
Νηῶν ἀκυπύεσσιν ἐπιβαινέμεν, αἰὲν ἁλὸς ἵπποι
Ἀνδράσι γίγνονται, πειρώσι ᾗ πελὺν ἐρ' ὕρην,
- 710 Ἦ ἦα μηδ' ὄνομ' αὐτῆ ἐν ἀνδρόποισι λίπηται·
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μῆδων πεπτυμένα εἰδώς,
Οὐκ οἶδ' εἰ τις μιν θεὸς ὥρρει, ἦε κ' αὐτῆ
Θυμὸς ἐρωμένη ἰμὼν ἐς Πύλον, ὅρρα πύδνται
Πατρὸς εἴ ἢ νόσον, ἢ ὃν τινα πώτμον ἐπίσπεν.
- 715 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσσεύς·
Τὴν δ' ἀχ' ἀμοιχύθη θυμοδόροισι, ἐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δίφρα ἐρέξιδαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων·
Ἄλλ' ἄρ' ἐπ' ἐδὲ ἵξε πολυκηχῆτα θαλάμειο,
Οἰκτρ' ὀλορυμένῃ. πτερεῖ ᾗ δμῶα μινύεζον
- 720 Πᾶσιν ἔσθαι κατὰ δώματ' ἔσαν νύαι, ἠδὲ παλαίαι.

Neque sane Penelope longo tempore erat infcia
Sermonum quos proci in mente profunde cogitabant,
Præco enim illi dixit Medo, qui audierat consilia,
Extra aulam cum esset: illi vero interius consilium texebant.
Festinabat vero ire annunciaturus per domum Penelopæ:
Sed eum in limine euntem alloquebatur Penelope, 675

Præco, cur te præmiserunt proci inclyti?
An dicere ancillis Ulyssis divini
Ut à labore cessent, hisque ipsis convivium apparent?
Ne me ambierint, neve alias ad cœnam convenerint,
Ultimum & postremum nunc hic cœnent. 685

Qui frequenter congregati, victum absumitis multum;
Facultates Telemachi prudentis: neque quicquam à patribus
Vestris antea audistis pueri cum essetis,
Qualis Ulysses erat inter vestros parentes:
Neque ulli faciens injuriam, neque quicquam tale locutus 690
Publice: quæ consuetudo est divinorum Regum,
Ut alium oderit mortaliū, alium amet.

Ille vero nunquam prorsus malum homini fecit.
Sed vester quidem animus & indigna facinora
Apparent, neque ulla est gratia post benefacta. 695

Hanc rursus allocutus est Medon seria callens:
Utinam sane, ô Regina, hoc maximum malum esset.
Sed multo majusque & perniciosius aliud
Proci meditantur, quod non perficiat Saturnius:
Telemachum cupiunt interficere acuto ferro, 700
Domum revertentem: ille vero profectus est ad patris famam
In Pylum sacram, atque in Lacedæmonem nobilem.

Sic ait. At ejus illic soluta sunt genua & amicum cor:
Diuque ipsam ut loqui nequiret stupor linguæ tenuit, eique oculi
Lacrymis impleri sunt, tenella autem ei detenta est vox: 705
Tandem vero ipsum verbis excipiens allocuta est:

Præco, cur mihi filius abiit? neque ipsum opus erat
Naves celeres conscendere, quæ maris equi
Hominibus sunt, trajiciuntque immensum humidum mare,
An ut ne quidem nomen ejus inter homines relinquatur? 710

Illam excepit deinde Medon seria callens,
Haud scio an aliquis ipsum Deus impulit, an ipse
Animus impulsus est ire in Pylum, ut audiat
Patris sui aut reditum, aut quodnam fatum obierit.

Sic locutus abiit ad domum Ulyssis: 715
Hanc autem dolor circumfudit animum crucians, neque amplius
In sella sedere, plures in domo licet essent: (sustinuit
Verum super limen sedebat elaborati thalami,
Miserabiliter lamentans, circumque ancillæ ejulabant
Omnes quotquot in domo erant juvenulæ atque vetulæ. 720

- Τῆς ἀδινὸν ζῶντα μετῴδα Πανελλήσια ,
 Κλύτε φίλα· πῶρε γάρ μοι Ὀλύμπιοι ἀλγὶ ἰδούσῃ
 Ἐκ πασῶν ἔσται μοι ὅρῃ τρέξεν ἢ δ' ἐγένοντο·
 Ἡ' πρὶν μὲν πῶσιν ἐσθλὸν ἀπώλετα θυμολέοντα
 725 Παντοῖος ἀμετῆσι κικασμένον ἐν Δαναΐσιν ,
 Ἐσθλὸν, τὸ κλίῃ εὖρυ καθ' Ἐλλάδα καὶ μέσον Ἀργεῖ·
 Νῦν δ' αὖ παῖδ' ἀγαπῆτον ἀντιέφαντο Δύελλα
 Ἀκλῖα ἐκ μεγάρων· ἐδ' ὀρμηδίνῃ αἰκῶσα.
 Σχέτλια, ἐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θύοιτ' ἑκάστῃ
 730 Ἐκ λεχέων μ' ἀντιέειρε, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ,
 Ὅπποτ' ἐκείῃ ἐκ κοίλῃ ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 Εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμεν ταύτην ὁδὸν ἐρμαιόντα,
 Τῷ κε μάλ' ἢ κεν ἔμεινε, καὶ ἐστίμῳ περ ὁδοῖο,
 Ἡ' κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν εἰλεπεν.
 735 Ἀλλὰ τίς ὁτρυνὲς Δελίον καλίσσῃς γέροντα,
 Δμῶ' ἔμδον, (ὃν μοι ἶδσκε πατὴρ ἐπὶ δῖον κῖον,
 Καί μοι κῆπον ἔχῃ περὶ κλυδένδρεον) ὄρεα τάχιστα
 Λαίρτη τάδε πάντα παρίζμεν καταλῆξιν,
 Εἰ δὴ περ τινα κύν' ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑγίαν,
 740 Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὁδύρεται, οἳ μεμῶσιν
 Ὅν καὶ Ὀδυσῆ' εἴσαι γόνον ἀντιθέοιο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τερρὸς Εὐρύκλεια,
 Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ' με κατακτανε νηλεὲς χαλκῷ,
 Ἡ' ἔα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τι ἐκ ἐπικύεω.
 745 Ἦδ' ἐγὼ τάδε πάντα· πῶρον δέ οἱ ἔσθ' ἐκέλευσε,
 Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ· ἐμεῦ δ' ἔλειτο μίγαν ὄρεον,
 Μὴ πρὶν σοι ἔρειν πρὶν δωδικάτῃ τε γενέσθαι.
 Ἦσ' αὐτὴν πυθέσθαι, καὶ ἀφορμηδίνῃ αἰκῶσθαι·
 Ὡς αἶν μὴ κλαῖναι κατὰ χροα καλὸν ἰάπτῃς·
 750 Ἀλλ' ὑδρηνάμην, καθαρὰ χερσὶ ἱμάθ' ἔλῃσα,
 Εἰς ὑπερὶ ἀναβάστα σὺν ἀμριπόλοισι γυναιξίν,
 Εὐχέ' Ἀθηναίη κέρη Διὸς αἰγιόχοιο·
 Ἡ' γὰρ κέν μιν ἐπειτα καὶ ἐκ θανάτῳ σώσῃ.
 Μυθεὶ γέροντα κάκῃ κικακωμένον· εἰ γὰρ οἶα
 755 Πάγχυ θεοῖς μακάριοι γονὴν Ἀρκεστιάδαο
 Ἐχέειν· ἀλλ' ἔτι πῶς τις ἐπείσεται ὅς κεν ἔχησι
 Δαίματα θ' ὑπερβία καὶ δόπῳ περὶ πίνοντας ἀγῆς.
 Ὡς εἰπὼς τῆς δ' εὐνῆσε γόνον, θέθε δ' ἔσθ' ἔλῃσα
 Ἡ' δ' ὑδρηνάμην, καθαρὰ χερσὶ ἱμάθ' ἔλῃσα,
 760 Εἰς ὑπερὶ ἀνέβαινε σὺν ἀμριπόλοισι γυναιξίν.
 Ἐν δ' ἔειπ' εὐχόμενος κατέειπε· ἦρ᾽ οὐ δ' Ἀθήνη,
 Κλυδί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκν' Ἀτρυγέων·
 Εἰποσέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύς
 Ἡ' βοὸς ἢ οἶον κατὰ πύονα μῦθ' ἔειπε,
 765 Τῶν νῦν μοι μῆσαι, καὶ μοι φίλον ὕια σώωτον,
 Μνηστῆρας δ' ἀπαλάλκε κακῶς ὑπερηγορόντας.

Illas vehementer lugens alloquebatur Penelope :

Audite dilectæ, supra modū enim mihi cœlites dolores dederunt,
Ex omnibus quotquot una necum nutritæ atque natæ sunt,
Quæ antea quidem maritum bonum amisi animum inſtar leonis,
Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos , 725

Eximium, cujus gloria lata per Græciam & medium Argos :

Nunc rurfus filium unicum abripuerunt procellæ

Inglorium ex ædibus : neque abeuntem audivi.

Improbæ, neque vos quidem in animum induxiſtis ſingulæ

E lectulo me ſuſcitare, ſcientes certum animo, 730

Quando ille conſcendit cavam in navem nigram.

Si enim ego audiviſſem iſtam profectionem molientem.

Sane ſtatim aut manſiſſet, quantumvis feſtinans ad iter,

Aut me mortuam in domo reliquiſſet.

Sed aliquis famulus Dolium vocet ſenem, 735

Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc eunti,

Et mihi hortum habet arboriferum) ut celerrime

Lætæ hæc omnia aſſidens ordine dicat,

Si fortassis aliquod ille mente conſilium texens

Progreſſus populo deplorat, qui cupit 740

Ejus & Ulyſſis perdere prolem Diis æquiparandi.

Hanc rurfus allocuta eſt dilecta nutrix Euryclea :

Domina chara, tu quidem me vel interſice crudeli ferro,

Vel relinquis in ædibus, ſermonem certe non celabo.

Novi ego iſta omnia, præbui autem illi quæcūque poſtulavit, 745

Panem & vinum dulce, à me autem accepit magnum juramentum,

Non prius tibi dicturam quam aut duodecima adeſſet dies,

Aut tu ipſa deſiderares, & digreſſum audiſſes :

Ut ne flens corpus pulchrum læderes :

Sed tu lota, puras corpori veſtes ſumens, 750

In ſuperiora ædium conſcendens cum miniſtris mulieribus,

Vota fac Palladi filiæ Jovis à capra nutriti :

Hæc enim ipſum deinde & à morte ſervavit.

Neque ſenem afflige afflictum, non enim exiſtimo

Penitus Diis beatis ſobolem Arceſiadæ 755

Inviſam eſſe : ſed alicubi aliquis ſupererit qui habeat

Domos excelfas & qui procul ſunt pingues agros.

Sic ait. Hujus autem ſedavit luctum, cohibuitque oculos à luctu.

Ipſa vero lota, puras corpori veſtes ſumens,

In ſuperiora conſcendit cum miniſtris ancillis. 760

Impoſuitque molas caniſtris, & precata eſt Palladem :

Audi me à capra nutriti Jovis filia indomita :

Si unquam tibi prudens in ædibus Ulyſſes

Aut bovis aut ovis pinguia femora adolevit,

Horum nunc memor ſis, & mihi charum filium ſerva, 765

Procos vero averte nimis inſolentes.

- "Ὡς εἰπὼς ὀλόλυξε. θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἄρῃς
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδηνσαν ἀνὰ μέγαρχ σκίοεντα.
 Ὡς δέ τις εἰπὼς κε νέον ὑπερνηορέονταν,
 770 Ἡ μάλα δὲ γάμον ἄμμι πολυμήνη βασιλῆα
 Ἀρτύνη· ἐδὲ τι οἶδεν ὃ οἱ φόνῳ ὕψι τέτυκτα.
 Ὡς ἄρα τις εἰπὼς κε. τὰ δ' ἐκ ἴσαν ὡς ἐτίτυκτα.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοῳ ἀγορήσατο καὶ μετέπει,
 Δαιμόνιοι, μύθεε μιν ὑπερβιάλεις ἀλέαδε
 775 Πάντας ὁμῶς, μὴ σῶς τις ἐπαγγέλῃσι καὶ εἶσα.
 Ἀλλ' ἄγε σὺ γὰρ τοῖον ἀγασσάτης τελέωμεν
 Μῦθον ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐν φρεσὶν ἤραρον ἡμῖν.
 Ὡς εἰπὼν, ἐκέρτατ' ἐπέσους φῶτας ἀείψας·
 Βάν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα Δοῶν καὶ Δῖνα θαλάσσης.
 780 Νῆα μὲν ἄρ' ἀνέμπροστον ἀλὸς βένθοσθι ἔρυσαν.
 Ἐν δ' ἴσον τ' ἐτίθεντο καὶ ἰσῖα νῆϊ μελαίνῃ.
 Ἡρτύναντο δ' ἑσπερὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
 Πάντα κατὰ μοῖραν. ἀγὰ δ' ἰσῖα λευκὰ ἐπίτασαν.
 Τεύχεα δέ σφιν ἔνικαν ὑπερδυμῶι διακρόντες.
 785 Τ' ψε δ' ἐν νοτίῳ τὴν γ' ὤρμισαν· ἐν δ' ἴσαν αὐτῶ.
 Ἐνθα ἢ δόρπον ἔλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἰσπρασὶ ἔλθειν.
 Ἡ δ' ὑπερὰ ἀναβᾶσα περιέρρου Πηνελόπεια
 Κεῖτ' ἄρ' αἰσιτῶ, ἅπας δ' ἐδνύῳ καὶ ποτῆτι,
 Ὀρμαίνωσ' εἰ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀρούμων,
 790 Ἡ δ' ὅγ' ἐπὶ μνηστῆρσιν ὑπερβιάλοισι δακρύν.
 Ὅσα καὶ μεμνηεῖε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁρᾷ
 Δίοντας, σπᾶντε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγασι.
 Τούτω μιν ὁρμαίνεσθαι ἐπέκλασε νύδμῳ ὑπτι.
 Εὐδὲ δ' ἀνακλιθεῖσα· λυθεῖν δ' οἱ ἄφρα πάντα.
 795 Ἐνθ' αὐτ' ἀλλ' ἐόντες διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Εἰδῶλον ποίησε, δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί.
 Ἰφδίμην κέρη μεγαλήτρῳ Ἰκάροιο,
 Τὴν Ἠΰμη δ' ὅπως θεῆς ἐνὶ οἴκῳ γέγον.
 Πέμπει δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆϊ θεοῖο,
 800 Εἰπὼς Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γόοσαν
 Παύσαι κλαυθροῖο, γόοιο τε διακρύοντῶ.
 Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κλισίῳ ἱεράντα.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Εὐδεις Πηνελόπεια φίλον τετιμῆμέν ἦτορ;
 805 Οὐ μὲν σ' ἐδὲ εἴωσι θεοὶ πάντα ζῶοντες
 Κλαίειν, ἐδ' ἀνάχνομα, ἐπεὶ ῥ' ἐτι νόστιμός ἐστι
 Σὸς παῖς· καὶ μὲν γὰρ τι θεοῖς ἀκιστήμιός ἐστιν.
 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἐπὶ πῦα περιέρρου Πηνελόπεια,
 Ἡ δὲ μάλα κνώσσο· ἐν ὀνυρεῖσσι σῶλῃσι,
 810 Τίπττε κασιγνήτην δούρ' ἥλυδες καὶ ἐτι παρῶ γα
 Πῶλός, ἐπὶ μάλα πολλὸν ὑπὸ πρῶθι δαίματα νείεις.
 Καὶ με κέλεθ' ἀκούσμεναι οὐζύῳ, καὶ ὀδυμένων

Sic locuta ejulavit. Dea autem illius andivit preces.
Proci autem tumultuabantur per atria obscura:
Sic vero aliquis dicebat juvenum insolentium:
Profecto jam nuptias nobis à multis cupita regina 770
Apparat: neque quicquam novit quod suo cædes filio constituta est
Sic quispiam dicebat, ea autem nesciebant ut acta erant.
Illis vero Antinous concionatus est & interfatus:

O felices, sermones quidem arrogantes fugite,
Omnes pariter, ne forte quispiam annunciet etiam intus. 775
Sed age silentio hic exurgentes perficiamus
Consilium quod etiam omnibus in mente placuit nobis.

Sic locutus, elegit viginti viros optimos:
Festinarunt autem ire ad navem velocem & littus maris.
Navem quidem principio maris in altum traxerunt: 780
Malum vero imposuerunt & vela navi nigræ:
Aptabant autem remos vertebis coriaceis,
Omnia rite, ac vela alba expanderunt.
Arma vero ipsis tulerunt animosi famuli.

Atque in humidum hanc traxerunt: ingressique sunt ipsi, 785
Et illic cœnam sumpserunt, expectaruntque dum vesper adveniret.
In superiora ædium cum conscendisset prudens Penelope
Jacebat sane jejuna, non gustans cibum neque potum,
Cogitans an ejus mortem effugeret filius innocens,
An ipse sub procis impiis dominaretur. 790

Quantaque cogitat leo virorum in turba
Timens, cum ipsum dolo in circulo agitant:
Tanta ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus.
Dormivit vero recumbens, solutæque sunt ei compages omnes.
Ibi tum alia excogitavit Dea cæcia Minerva: 795

Idolum effinxit, corpore autem simile erat mulieri,
Iphitimæ filiæ magnanimi Icarii,
Hanc Eumelus duxerat Pheris in domo habitans.
Misit verò ipsam ad domum Ulyssis divini,
Si quo pacto Penelopem lamentantem lugentem 800
Compesceret à fletu, luctuque lacrymoso:

In thalamum verò ingressa est seræ apud torum.
Stetitque supra caput, & ipsam sermone allocuta est:

Dormis Penelope imò cruciata corde?
Nequaquam te sinunt Dii facile viventes 805
Flere, neque tristem esse, quoniam adhuc rediturus est
Tuus filius: minime enim quicquam Deorum offensor est.

Hanc verò excepit deinde prudens Penelope
Suaviter admodum dormiens in somniorum portis:
Cur, ô soror, huc venisti? non antea quidem 810
Ventitabas, quandoquidem nimis procul domum habitas:
Et me jubes cessare ab ærumna, & doloribus

- Πολλίῳν, αἱ μ' ἐρέδουσι κατὰ φρένα κ' κατὰ θυμὸν.
 Ἡ" πρὶν μὲν πρὸς ἰδὼλὸν ἀπώλετα θυμολέοντα,
 815 Παντοίης ἀρετῆς κεκαομένην ἐν Δαναοῖσιν,
 Ἐδλὸν· τὲ κλέει εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα κ' μέγον Ἄγιον·
 Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπῆτος ἔβη κοῖλῃς ἐπὶ πῆος
 Νήπιον, ἔτε πόνων εὖ εἰδώς, ἔτ' ἀγορεύων.
 Τῷ δ' ἡ ἐγὼ κ' μάλλον ὀδύρομαι ἥ περ ἐκείνη.
 820 Τῷ δ' ἀμειβεμένη κ' δίδωμι μῆτι πάθησιν,
 Ἡ" ὅγε πᾶν ἐνὶ δῆμον ἴν' εἴχεται, ἥ ἐνὶ πόντῳ.
 Δυσωφρέες γὰρ πολλοὶ ἰὼ' αὐτῷ μηχανόονται,
 Ἰέμεναι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκίεσθαι.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδὼλον ἄμαυρον,
 825 Θάρσ', μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δίδιδι λήν,
 Τῷ γάρ τοι πομπὸς ἄμ' ἔρχεται, ἣν τε κ' ἄλλωι
 Ἀνέρος κήσαντο παρισαύμα, (δύναται γὰρ)
 Πάλλας Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένην ἰλαίρῃ.
 Ἡ" νῦν με προσέειπε τέιν τάδε μυθήσασθαι.
 830 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε πειρίεργον Πηνελόπεια,
 Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἰασί, θεῶν τε ἔκλυες αὖδης,
 Εἰ δ' ἄγε μοι κ' κῆνον ὀϊζυρεὶ καταλέξον,
 Εἶπε ἔτι ζῶν, κ' ὅτ' ἄρ' ἔα ἥλιόιο,
 Ἡ" ἤδη τέθηκε, κ' εἰν αἰδαο δόμοισι.
 835 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδὼλον ἄμαυρον,
 Οὐ μὲν τοι κῆνον γε διατεκνέας ἀγορεύσω,
 Ζῶν ὅτ' ἡ τέθηκε. κακὸν δ' ἀνεμάλια βάζειν.
 Ὡς εἶπεν, σαθυμῷ παρὰ κληῖδα λιάσθην
 Ἑς πρυγῆς ἀνέμων. ἡ δ' ἔξ ὕπνου ἀνέστη
 840 Κῆρον Ἰκαεῖοιο φίλον δέ οἱ ἥτορ ἰάνθη,
 Ὡς οἱ ἐπαγγέλ' ἐννεργὸν ἐπέσαντο νυκτὸς ἀμολγῶ.
 Μινυσιῆς δ' ἀναβάντες ἐπώπλειον ὕγρα κέλευθα,
 Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὀρμαίνοντες.
 Ἑστὶ δέ τις ἦτορ μίσησιν ἀλὶ σπινθήεσσιν,
 845 Μίσσηται Ἰθάκης τε Σάμοιο τε παιπαλοέσσης,
 Ἀστειῆς, ἔ' μεγάλην· ληδύνει δ' ἐνὶ ναύλοχῳ αὐτῇ
 Ἀμφίδουμοι· τῇ τόν γε μένον λοχάωντες Ἀχαιοί.

Τ' ΠΟ' ΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο' Δ Τ Σ Σ Ε Γ Α Σ Ε. ΤΟΤ' Ο' ΜΗ' ΡΟΤ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

ΕΚκαοίαν τῇ θεῶν δευτέρῃν φοιισάμενον ὁ Ζεὺς, Ἑρμῆν
 πώμπῃ ἐπὶ Καλυψῷ, κελύων ἀποπόμενιν τὸν Ὀδυσσεύα.
 Ἡ' ὅ τὸ κελευδὲν ποιεῖ. τῇ ὅδε πεντηκταεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ
 Πουσεύων, κ' χαλεπῆνας, λύει τὴν χειδῖαν. Ἰνὼ δ' αὐτῷ δίδωσι
 κρήδεμνον, ἐντεταμένην ἐπιβάντι τῆς γῆς ἀπορρίψας αὐτό. κ' τελε-
 λαὶ παῖδων, εἰς τὴν τῇ Φαιάκων χώραν ἔρχεται διασωθείς.

Multis, qui me irritant in mente & in animo.
 Quæ ante quidem maritum bonum amisi magnanimum,
 Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos, 815
 Eimium: cuius gloria lata per Græciam & medium Argos:
 Nunc rursus filius unicus abiit cava in nâve
 Puer admodum, neque laborum probe gnarus, neque commer-
 Ob hunc jam ego etiam magis lugeo quam illum: (ciorum.
 Ob hunc tremisco & timeo ne quid patiatur, 820
 Sive in eorum in populo quo abiit, sive in ponto.
 Hostes enim multi in ipsum mala machinantur,
 Cupientes occidere antequam in patriam terram veniat.
 Hanc excipiens allocutum est simulachrum obscurum:
 Confide, neque prorsus in mente timeas tantopere, 825
 Talis enim comes una sequitur, quam etiam alii.
 Viri optarint adesse, (potest enim)
 Pallas Minerva, te enim lamentantem miseratur.
 Quæ nunc me præmisit tibi hæc dicere.
 Hanc rursus allocuta est prudens Penelope: 830
 Siquidem tu Dea es, Deæque audivisti vocem,
 Age mihi & illum ærumnosum enarra,
 Si fortasse adhuc vivit, & videt lumen solis,
 An jam mortuus est, & in Plutonis ædibus.
 Hanc respondens allocutum est idolum obscurum: 835
 Non quidem tibi illum continuo dicam,
 Vivat ille an mortuus sit, malum enim vana loqui.
 Sic locutum, postquam apud seram evanuit
 In flatus ventorum, ipsa vero ex somno profiliit:
 Filia Icarii: amicum autem illi cor exultravit, 840
 Ut ipsam evidens somnium adiit noctis in conticinio.
 Proci vero consensa nave navigabant humidas vias,
 Telemacho cædem arduam in mente meditantes.
 Est autem quædam insula medio mari petricosa,
 Inter Ithacamque Samumque asperam, 845
 Asteris, non magna: portus vero ad insidias apti in ipsa
 Ab utroque latere introitum habentes: ibi tum expectarunt insi-
 diantes Achivi.

ARGUMENTUM LIBRI IV. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Concilio Deorum iterum facto, Jupiter Mercurium mittit.
 Ad Calypso, jubens dimittere Ulysses. Quæ jussu facit.
 Decima vero octava die conspiciat eum Neptunus, & indi-
 gnatus, solvit ratem. Ino vero ei dat vittam, præcipiens ut
 postquam ad terram appulisset, abjiceret eam: & multa passus,
 In Phæacum regionem venit servatus.

Ε, ἀλλ' ἰσὶ χεῖρας Ὀδυσσεύς κειθήσῃς πόντου·

- Η**ὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυῆ Τιθωνοῖο
 Ἦρῃ, ἐν ἀθανάτοισι φέως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
 Οἱ δ' θεοὶ Δῶκονδε καθίζαντο, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
 Ζεὺς ὑψιβεβήμες, ἔτε κέρτεσσι ἐστὶ μέγιστος.
- 5 Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγει κήδεια πόλλ' Ὀδυσσῆ·
 Μησαμένη· μέγα γάρ οἱ ἴων ἐν δόμασι νύμφης.
 Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἱόντες·
 Μὴ τις ἐτι πρῶρον ἀγανὸς κ' ἥπιος ἔσθω
 Σκηπτέρεσσι βασιλεὺς, μηδὲ φροσὶν αἰσιμαῖς εἰδῶς.
- 10 Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, κ' αἰσὺλα ῥέζοι·
 Ὡς ἔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος Δείοιο
 Λαῶν οἷσιν ἀνασσι, πατὴρ δ' ὥς ἥπιος ἦεν·
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κῆται κερτέρ' ἀλγία πάχων
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψῆς, ἥ μιν ἀνάγκη
- 15 Ἰσθ' ἐστὶ δύναται ἦν πατερίδα γαῖαν ἱκιάσθαι·
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπὶ πύργῳ κ' ἱταῖροι,
 Οἳ κεν μιν πέμπουσιν ἐπ' ἑυρέα νῶτα θαλάσσης.
 Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν Διοκτεῖναι μεμάσσι,
 Οἴκαδε νηυσὶ μύρον. ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρός ἀκύν·
- 20 Ἐς Πύλον ἠγαθήν, ἦδ' ἐς Λακιδαιμόνα δῖαν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε νεοληχερέτα Ζεῦς
 Τέκνον ἱεὲν, ποῖόν σε ἔπει εὖ γ' ἔρχομαι ὁδόντων;
 Οὐ γὰρ θὴ τέττον μὲν ἐβέλιυσας νόον αὐτῇ,
 Ὡς ἦτοι κίχες Ὀδυσσεύς Διοτίανται ἐλθῶν;
- 25 Τηλέμαχον δ' οὐ πέμψον ἐπισαρκῶς, (δύνασαι γὰρ)
 Ὡς κε μάλ' ἀσκηδὴς ἦν πατερίδα γαῖαν ἥκτα,
 Μνηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπτετές Διοτίανται·
 Ἡ γὰρ, κ' Ἑρμῖαν εἰλον υἱὸν ἀντίον νῦδα,
 Ἑρμῖα (τὴ γὰρ αὐτὴ τὰ τ' ἄλλα περ ὀφθαλμοῖς ἴσσι)
- 30 Νύμφη εὐπλοκάμῳ ἐπιτῆν τιμωρία βελὴν,
 Νέσον Ὀδυσσῆος ταλασίεσσιν, ὥς κε νῆπτα,
 Οὐτε θεῶν πομπῇ, ὅτε θνητῶν ἀνδρῶνται·
 Ἀλλ' οὐ γὰρ ἐπὶ χεῖρας πολυδίσκου σήματα πάχων
 Ἡματι κ' εἰκοσὶ Σχερεῖν εἰς ὧλον ἵκοιτο,
- 35 Φαιάκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀρχαῖοι γιγάσιν,
 Οἳ κεν μιν περὶ κῆρι θεῶν ὥς τιμήσκοντο·
 Πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλῃν ἐς πατερίδα γαῖαν,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλας ἐσθλὰς τε δόντες,
 Πόλιν ὅσ' ἀν' ἐδέχοντο ἐκ Τροίης ἐξέρεα Ὀδυσσεύς,
- 40 Εἶπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν Διὶ κλισίῳ αἶσαν.
 Ὡς γὰρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλος τ' ἰδύναι, κ' ἱκιάσθαι
 Οἶκον ἐς ὑψέροφον κ' ἴην ἐς πατερίδα γαῖαν.
 Ὡς ἔρατ' ἐστὶ ἀπίλκεα διάκτερος Ἀργυρόντης·

E. Navigat in rate Ulysses fracta mari.

AUrore autem ex lectis ab generoso Tithone
 Surrexit, ut immortalibus lumen ferret atque mortalibus;
 Ipsi vero Dii ad confessum confederant, interque illos
 Jupiter Iritonans, cujus potentia est maxima.
 Illis autem Pallas dicebat pericula multa Ulyssis
 Memor, curæ enim ei erat quod esset in domo Nymphæ:
 Jupiter pater, atque alii beati Dii sempiterni,
 Nullus amplius benignus mitis & mansuetus &
 Sceptra Rex, neque animo iusta sentiens,
 Sed semper durus sit, & iniusta faciat:
 Adeo nemo memor est Ulyssis divini
 Populorum quibus præfuit, pater autem ceu mansuetus erat:
 Sed ille quidem in insula jacet graves dolores patiens,
 Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum vi
 Detinet, is vero non potest suam in patriam terram venire.
 Non enim ei adsunt naves remiges & socii,
 Qui ipsum comitentur super lata dorsa maris.
 Nunc rursus filium unicum occidere cupiunt,
 Domum revertentem: ille vero abiit ad patris famam
 In Pylum divinam atque in Lacedæmonem elaram.
 Hanc excipiens allocutus est Jupiter nubium coactor:
 Filia mea, quale tibi dictum excidit septum dentium?
 An non jam hoc quidem consultasti mente ipsa,
 Ut scilicet illos Ulysses ulcisceretur reversus?
 Telemachum autem tu deduc accurate, (potes enim)
 Ut incolumis in patriam terram veniat,
 Proci vero in navi retro iter relegant.
 Dixit, & Mercurium dilectum filium alloquebatur:
 Mercuri (tu enim & in aliis nuncius es)
 Nymphæ cirratæ edissere certum consilium,
 Reditum Ulyssis patientis, ut redeat,
 Neque Deorum ductu, neque mortalium hominum:
 Sed is in rate colligata ærumnas patiens
 Die vicesima ad Scheriam fertilem perveniat,
 Phæacensium in terram, qui propinqui Diis sunt;
 Qui ipsum ex animo Deum veluti honorabunt:
 Mittentque in navē charam in patriam terram.
 Atque aurumque abunde vestemque dantes
 Plurima, quantā nunquam ex Troja sustulisset Ulysses,
 Etiam si incolumis venisset, sortitus ex præda portionem.
 Sic enim ei fatale est amicosque videre, & redire
 Domum in excelsam & suam in patriam terram.
 Sic ait, neque renuit internuncius Argicida:

- Αὐτίκ' ἰσχυρὸν ὕδωρ σφάσιν ἰδύσατο καλὰ σπείλας.
 45 Ἀρβόρεια, χρύσεια· τὰ μιν φέρει ἡδὺν ἐφ' ὕγρην.
 Πῆλ' ἰσὺ ἀπείροτα γαῖαν, αἶμα ποταῖς ἀνέμοιο.
 Εἶστο δ' ῥάβδον τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγῃ
 ὦν ἰδίῃ, τὲς δ' αὐτὲ καὶ ἐπιδύοντες ἐγείρῃ.
 Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων στίβητο κρατὺς Ἀργεῖοντις.
 50 Πιεῖν δ' ἰσχυρὰς, ἐξ αἰθέρος ἔμπροσθεν ὄντη.
 Σκύων' ἔπειτ' ἰσὺ κῦμα, λαίρην ὄρνυδι ἰσχυρῶς,
 Ὅς τε κατὰ δυνεὺς κόλπας αἰὼς ἀτρυγέτοιο
 Ἰνδὺς ἀγχοῖσιν, πικρὰ πτερὰ δύνειται ἄλμυ.
 Τῷ ἱκελὲς πολέμασιν ὀχέσαστο κῦμασιν Ἑρκίς.
 55 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν ἦσαν αἶρετο σπλήν' εἶσαν,
 Ἐνθ' ἐκ πόντου βᾶς ἰσχυρῶς, ἥπιονδ' αἶσαν
 Ἦεν· ὄρεα μέγα σπεί' ἱκετο, φ' οἶν ὕμνη
 Νεῖν εὐπλόκαμον, τὴν δ' εἰδοθὶ τέτρυν εἶσαν.
 Πῦρ μὲν ἰσὺ ἐκατόρην μέγα καίετο, σπλήν' δ' ὄδμῃ
 60 Κεδρετ' ἰσχυρῶς δύνει τ' αἶνὰ τῆτον ὄδμῃ,
 Δαυδῶν. ἡ δ' εἰδὼν αἰσιδίασ' ὅπ'ι καλῇ,
 Ἴσον ἐποιχομένη, χρυσῇ κερκίδ' ὕφανεν,
 Ἦλ' ὅ σπεί' ἀμφοτέρωθεν τηλαυγέσας,
 Κλήθην τ' αἰγυρὸς τε, καὶ ἐυώδης κυτάρων.
 65 Ἐνθα δέ τ' ὄρνυες παντοσίπτεροι ἐνιάζοντο,
 Σκῶπες τ' ἱρκές τε, πανύγλωσσόι τε κορφαί
 Εἰνάλμει, τῆσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμνηται.
 Ἡ δ' αὐτὴ τεταμένω σπεί' σπῆνις γλαυροῦ.
 Ἡμεῖς ἠδ' αἶσα, σπεί' δ' ἐκατόρην.
 70 Κρήνη δ' ἐξήνι σπῆνις μέν ὕδατι λειμῶν,
 Πλησίῃ ἀλλήλων πεταχμῶν ἀλλοδὶς ἄλλη.
 Ἀμφὶ δ' ἀνιμῶν μαλακῶν ἐκ ἡδὲ σελίνων
 Θάλασσαν ἔνθα καὶ ἔπνυται καὶ ἀθάνατος σπῆνις ἐκελδῶν
 Θησάτο ἰδῶν, καὶ περὶ δύνειται ὄντι.
 75 Ἐνθα βᾶς θησάτο διακτορὸν Ἀργεῖοντις.
 Αὐτὰρ ἰσχυρὰ πάντα ἐφ' ἰδύσατο θυμῷ,
 Αὐτίκ' ἄρ' εἰς ὕδωρ σπεί' ἔλκεν· ἐδὲ μιν αἶψα
 Ἦνυόντιν ἰδῶσα καλυψάσθαι δία δίαται.
 (Οὐ γάρ τ' ἀγνώτες γε θεοὶ ἀλλήλοισι σπῆνις.)
 80 Ἀθάνατος, ἐδὲ εἰ τις ἀπὸ πτερῶν δαίματα ναίει)
 Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσῆα μεγαλήτορα ἐνδὲν ἔτετρεν,
 Ἀλλ' ὅγ' ἰσὺ αὐτὴς κλαῖε καθυμνῶν· ἔνθα σπεί' σπῆνις
 Δάκρυον καὶ σπῆνις καὶ ἀλγιστὸν θυμὸν ἐρέχθαι,
 Πόντον ἰσὺ ἀτρυγέτοιο δεικνύμετο δάκρυον λείων.
 85 Ἑρκίαν δ' ἐκίνη Καλυψάσθαι δία δίαται,
 Ἐν θρόνῳ ἰδύσασα φανερῶς σιγαλόντι,
 Τίπτε μοι Ἑρκίᾳ χρυσόρραπι εἰληλάτας,
 Αἰετὸς τε εἰδῶν τε, σπεί' γέ μιν ἔτι θαμνίζεις.
 Αἶσα·, τι θροῖς σπῆνις δὲ με θυμὸς ἀνῶγειν,

Statim deinde pedibus subligavit pulchra sandalia ,
 Immortalia , aurea : quæ ipsum ferebant sive per mare , 45
 Sive per immensam terram , pariter cum flatibus venti.
 Cepit & virgam qua virorum oculos demulcet
 Quorumcumque vult , rursusque dormientes excitat.
 Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida.
 In Pieriam autem delapsus , ex æthere incidit in mare. 50
 Ruit autem deinde super fluctus , laro arvi similis ,
 Quæ circum magnos sinus maris irrequieti
 Pisces venans , crebro alas mergit salugine :
 Huic similis plurimis vectus est fluctibus Mercurius.
 Sed quando jam in insulam pervenit longe sitam , 55
 Tum ex ponto ascendens cæruleo , ad continentem
 Ibat : donec ad ingentem specum pervenit , in qua Nympha
 Habirabat cirrata , eamque intus cum esset offendit :
 Ignis quidem super foco ingens ardebat , procul vero odor
 Cedrique fissilis thyræque per insulam olebat , 60
 Ardentium. Ipsa vero intus cantillans voce pulchra ,
 Telam percurrrens , aureo radio texebat ,
 Sylva autem specum circumcreverat virescens ,
 Alnusque populusque , & odorata cyparissus ,
 Ibi quoque aves extensas alas habentes nidulabantur , 65
 Bubones , accipitresque , latusque linguas habentes cornices
 Marinae , quibus marina opera curæ sunt.
 Atque illic extensa erat per speluncam cavam ,
 Vitis pubescens , florebat vero uvis :
 Fontes vero ex ordine quatuor fluebant aqua limpida , 70
 Vicini inter se versi alius alio :
 Circum vero prata mollia violarum atque apii
 Virebant : ibi tametsi immortalis accedens
 Admiraretur videns , & oblectaretur mente sua :
 Illic stans admirabatur fortis internuncius Argicida. 75
 Cæterum postquam omnia suo admiratus est animo ,
 Statim in amplam speluncam perrexit : neque ipsum coram
 Ignoravit conspicata Calypso præstantissima Dearum.
 (Non enim ignoti utique Dii invicem sunt
 Immortales , neque si quis longe procul domos habitet) 80
 Neque vero Ulyssem magnanimum intus offendit ,
 Sed is in littore flebat sedens : ubi ante etiam
 Lacrymis & gemitibus & doloribus animum macerans ,
 Pontum in irrequietum prospiciebat lacrymas stillans.
 Mercurium autem interrogabat Calypso præstantissima Dearum , 85
 In throno collocatum splendido stupendo :
 Cur ad me , Mercuri , auream virgam ferens venisti ,
 Venerandus pariter & charus? ante quidem neutiquā frequentabas.
 Loquere quodcumque cupis : perficere autem me animus iussit ,

- 90 Εἰ δύναμαι τελίσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν·
 Ἄλλ' ἴσσο ποσὶόντις ἵνα τοι παρ' ξείνια δείω.
 "Ὡς ἄρα φωνήσασα διὰ παρήντης τράνω' ἄν·
 Ἀμφοτέρους πλίσσασα· κέρχασε δ' ἑκταρ ἱερὸν θρόνον.
 Αὐτὰρ ὁ πῶτε καὶ ἦν δὲ διάκτορ ὦ Ἀργεφόντης.
 95 Αὐτὰρ ἔπει δύνῃσιν, καὶ ἦραρι θυμὸν ἰδωδῆ,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἐπείσιν ἀμειβόμεν' ὦ πρηνέσιν,
 Εἰσροτὰς μ' ἐλθόντα διὰ θεῶν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 Νημερτίως τ' μῦθον ἐνισπῆσω· κέλευθ γάρ.
 Ζεὺς ἔμ' ἠνώγῃ διῦρ' ἐλθέμεν ἐκ ἐθέλοντα.
 100 Τίς δ' ἂν ἰκὼν τοσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ,
 Ἀσπίτον; ἐδὲ τις ἀγχι βροτῶν πόλιν οὔτις οὔτε θροῖαν;
 Τρεῖς τε μέγιστοι καὶ ἑξαίτης ἱκατόμβας.
 Ἄλλα μάλ' ἔπος ἐστὶ Διὸς τόσῳ αἰγιόχοιο
 Οὔτε παρὰξ ἐλθεῖν ἄλλον θεῶν, εὐ' ἀλιπῶσα,
 105 Φοῖοι τοι ἄνδρα παρῖνα γ' οἰζυροτάτων ἄλλων
 Τῶν ἀνδρῶν αἰ ἄστυ πτερὶ Περσέμοιο μάχοντο
 Εἰσάγτες, δικάτω δ' πόλιν πείσαντες ἔβησαν
 Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτηντο,
 "Ἡ σπιν ἱπῶρ ἀνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρὰ.
 110 Ἐνθ' ἄλλοι μιν πάντες ἀπέρθινον ἐδάοι ἱταῖροι,
 Τὸν δ' ἄρα διῦρ' ἀνεμός τε φέρον καὶ κύμα πύλασιν,
 Τὸν νῦν σ' ἠνώγῃ δόπασσιν ὀφείλει, τίτι τάχιστα.
 Οὐ γὰρ οἱ τῆσδ' αἵσα φίλων ἀπο νόστρον οἰεῖσθαι,
 Ἄλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλος τ' ἰδίην, καὶ ἰκίεσθαι
 115 Οἶκον ἐς ὑψόροπον καὶ ἐν ἐς πατρίδα γαίαν.
 "Ὡς φάτο. ῥίγησεν δ' Καλυψὼ δῖα θεῶν,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπια πτερόεντα πρηνέσιν,
 Σχέτλιοι ἐστὶ θεοὶ, ζηλήμονες ἔρχον ἄλλων,
 Οἳ τε θεαῖς ἀγάσασθαι παρ' ἀνδράσιν ἐνὰ ζευδαὶ
 120 Ἀμραδίην, ἢ τις τε φίλον ποιήσῃ ἀκούσθην.
 "Ὡς μὲν ὅτ' Ὀρέων ἔλετο ῥοδοδάκτυλ' Ἥως,
 Τόρρεα οἱ ἠγάσασθαι θεοὶ μέγα ζῶντες,
 Ἔως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονον Ἄρτεμις ἀγλή·
 Οἷς ἀγατοῖς βελέεσθιν ἐποιοχόμῃ κατέπερνε.
 125 "Ὡς δ' ὁππότε Ἰασίῳ ἰὺπλόκαμ' Ἀκημήτηρ,
 "Ὡ θυμὸν εἴχασα, μίγην φιλότῳ καὶ ἐννῇ,
 Νηὶ ἐνὶ τρεπόλῳ, ἐδὲ δὴν ἦν ἄπυος·
 Ζεὺς, ὅς μιν κατέπερνε βαλὼν ἀργῇτι κεραιῶν.
 "Ὡς δ' αὖ νῦν μοι ἀγάσθαι θεοὶ βροτὸν ἄνδρα παρῖνα,
 130 Τὸν μὲν ἐγὼ ἰσάσσομαι πτερὶ τρεπτοῖ βεβῶτα
 Οἶον· ἔπει οἱ νῆα δοῖν ἀργῇτι κεραιῶν
 Ζεὺς ἔλσας ἰκίεσθαι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μιν πάντες ἀπέρθινον ἐδάοι ἱταῖροι,
 Τὸν δ' ἄρα διῦρ' ἀνεμός τε φέρον καὶ κύμα πύλασιν.
 135 Τὸν μὲν ἐγὼ φίλον τε καὶ ἔτρεπον, ἠδὲ ἔρασαν

Si possum perficere , & si perficiendum est :

90

Sed sequere ulterius , ut tibi hospitalia munera apponam.

Sic locuta Dea apposuit mentam ,

Ambrosia impletam : miscuitque nectar rubrum.

At ille bibeat & comedebat internuncius Argicida.

At postquam cœnavit , & exhilaravit animum cibo ,

95

Et tum ipsam verbis excipiens allocutus est :

Interrogas me venientem Dea Deum ? ast ego tibi

Vere sermonem enarrabo : jubes enim.

Jupiter me jussit huc ire invitum.

Quis enim volens tantam percurreret salsam aquam ,

100

Immensam ? neque ulla prope mortalium urbs qui Diis

Sacra faciat & eximias hecatombas.

Sed nullo modo fas est Jovis mentem ægida habentis

Neque prætergredi alium Deum , neque irritam facere ,

Ait tibi virum adesse ærumnolosissimum præter ceteros

105

Eorum virosum qui circum urbem Priami pugnarunt

Novennio , decimo vero urbem depopulati abiverunt

Domum : at in reditu Palladem offenderunt ,

Quæ ipsis excitavit ventumque malum & fluctus ingentes.

Ibi alii quidem omnes perierunt boni socii ,

110

Hunc vero huc ventusque ferens & fluctus appulit ,

Hunc nunc te jubet dimittere quam celerrime.

Non enim ei hic fatale est ab amicis seorsum perire ,

Sed adhuc ei fatale est amicosque videre , & pervenire

Domum in excelsam , & suam in patriam terram.

115

Sic ait , exhorruit vero Calypso præstantissima Dea ,

Et ipsum compellans voce , verba velocia dixit :

Improbi estis Dii , invidi præ aliis ,

Qui Deabus iavidetis cum viris dormire

Palam , si qua charum sibi conciliavit maritum.

120

Sic quidem cum Orionem cepit rosea digitos Aurora ,

Tandem illi invadebatis Dii facile viventes ,

Donec ipsum in Ortygia aurea sella utens Diana casta

Suis mitibus sagittis aggrediens occidit :

Sic etiam quando Iasoni cirrata Ceres ,

125

Suo animo cedens , commixta est amore & concubitu ,

Novali in tertiato : neque diu erat ignarus

Jupiter , qui ipsum occidit feriens corusco fulmine.

Sic rursus nunc mihi invidetis Dii mortalem virum adesse ,

Illum quidem ego servavi circum carinam sese versantem

130

Solum : quoniam illi navem celerem corusco fulmine

Jupiter feriens diffidit medio in nigro ponto.

Tum alii quidem omnes perierunt boni socii ,

Hunc vero huc ventusque ferens & fluctus adexit.

Eum ego amice excepi & pavi , atque dicebam

135

- Θήσω ἀθάνατον κ' ἀγήραον ἥματα πάντα.
 Ἄλλ' ἔπει ἔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 Οὔτε παρὲξ ἔλθειν ἄλλον θεὸν, ἔδ' ἀλιῶσαι,
 Ἐρρέτω, εἰ μιν κύν' ἐποτρύνῃ κ' ἀνάγῃ
 140 Πόντον ἔσ' ἀτρύγετον· πέμψω δέ μιν ἐπὶ ἔσχατι.
 Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπὶ ἥρτιμοι κ' ἱταίρι,
 Οἳ κύν' μιν πέμπουσιν ἔσ' εὐρέα ἥματα θαλάσσης.
 Λυτὰρ οἳ πρὸφρον ὑποθήσομαι, ἔδ' ἐπικεύσω,
 ὥς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἢν πατείδα γαίαν ἵκηται.
 145 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορ' Ἀργεϊφόντης,
 Οὕτω τῶν δ' ὑπόμεπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
 Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμεν' ἁλεπήνη.
 ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργεϊφόντης·
 Ἡ δ' ἔσ' Ὀδυσῆα μεγαλήτορα πόντια νύμφη
 150 ἦν, ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπὶ κλυτὰν ἀγγελάων.
 Τὸν δ' ἄρ' ἔσ' ἀκτῆς εὖρε καθήμενον· ἔδ' ἔσ' ὅσῃ
 Δακρυόεντι τέροντο· κατέβητο δ' ἡ γλυκὺς αἰὼν
 Νόστον ὀδυρομένη, ἐπεὶ ἐκείτι ἦν δανε νύμφη.
 Ἄλ' ἦτοι νύκτας μὲν ἰαύεισκεν κ' ἀνάγκη
 155 Ἐν σπείσι γλαυροῖσι παρ' ἐκ ἰδέων ἰδιδέων,
 ἥματα δ' ἐν πόντοισι κ' ἠϊόνεσσιν καθίζων,
 Δάκρυσι κ' στυγερῶσι κ' ἀλγεσι θυμὸν ἐρίχθων,
 Πόντον ἔσ' ἀτρύγετον διεκίσκετο, δάκρυα λείβων.
 Ἀλχῆ δ' ἰσαμύν' ἀποστερώει δία θείων,
 160 Κάμμοι, μή μοι ἐτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδὲ τοι αἰὼν
 φθινέτω· ἦδη γάρ σε μάλα πρὸφρον δ' ὑπόμενω.
 Ἄλ' ἄγε, δεικνύμενα μακρὰ ταμῶν, ἀμρόζοο χαλκῷ
 Εὐρέην χεῖρην, ἅταρ ἵκεα πῆξαι ἔσ' αὐτῇ
 Τ' ἔδ' ὥς σε φέρουσιν ἔσ' ἠερευδία πόντον.
 165 Λυτὰρ ἐγὼ σῆτον κ' ὕδαρ κ' οἶνον ἱερὸν φέρων
 Ἐνθάσσω μερσιχέ, ἃ κύν' λιμὸν ἐρύκοι.
 Εἰμυτά τ' ἀμείψω· πέμψω δέ τοι ἔσθ' ὅππῃθεν,
 ὥς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατείδα γαίαν ἵκηαι,
 Αἰεὶ θεοὶ γ' ἰδέωνσι τοὶ ἔσχατον εὖρον ἔχουσιν,
 170 Οἳ μιν φέρτεροι εἰσι νοησά τε κείναί τε.
 ὥς εἶπτο. ῥίγησεν δ' ἀπολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 Καί μιν φωνήσας ἔπει πατερόντα προσέειπε,
 Ἄλλο τι δὴ σὺ θεῶν τῶδε μῆναι, ἔδ' ἐπὶ πομπῇ.
 Ἡ με κείλας χεῖρ' ἀπὸ πρὸς μέγα λαῖμα θαλάσσης,
 175 ἐνὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' ἔδ' ἐπὶ νῆες εἴσται
 Ωκυπόροι πύργωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς ἔρα.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼν ἀέκῃσι σέθεν χεῖρ' ἐπιβαῖναι,
 Ἐ μὴ μοι τλαίης γε θεῶν μέγα ὄκρον ὀμῶσαι,
 Μιγί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βυλευσέμεν ἄλλο.
 180 ὥς εἶπτο. μείδῃσεν δ' ἀκαυφὸς δία θείων,
 Λαεὶ τέ μιν κατέρειξεν, ἐπ' ἔσ' ἔσ' ἔσ' ὅππῃθεν·
 Ἡ δ'

Me faciam enim immortalem & expertem scilicet diebus omnibus :
Verum quandoquidem nullo pacto fas est Jovis mentem ægiocli
Nec prætergredi alium Deum , neque irritam facere ,
Valeat , si cum ille impellit & ire jubet

Pontum per irrequietum , dimiscro vero ipsum nunquam ego. 149
Non enim mihi præsto sunt naves remigesque socii
Qui ipsum deducant per lata dorfa maris.

Ast ei libens consulam , neque celabo ,
Ut plane incolumis suam in patriam terram perveniat.

Hanc rursus allocutus est internuncius Argicida , 149
Sic nunc dimitte , Jovisque respice iram ,
Ne fortassis tibi in posterum iratus succenseat.

Sic lotutus abiit fortis Mercurius :

Ipsa vero ad Ulysses magnanimum veneranda Nympha
Ibat , postquam Jovis audierat mandata. 150

Illum autem in litore invenit sedentem : neque unquam oculi
A lacrymis siccabantur : consumebatutque dulcis ætas
Reditum desenti , quoniam non amplius placebat Nyn pha.
Enim vero nocte quidem dormiebat etiam *roctus* necessitate
In speluncis cavis apud nolens volentem : 151

Per dies vero in petris & littoribus sedens ,
Lacrymis & gemitibus & doloribus animum macerans ,
Pontum in irrequietum prospiciet at , lacrymas stillans
Prope autem astans allocuta est præstantissima Dearum :
Infelix , ne mihi amplius hic ejules , neve ætas tibi 152

Consumatur : jam enim te perquam libens dimittam.

Sed age , Igna longa cædens compinge ære
Latam ratem , atque tabulata fige super eam
Sublime , ut te ferat per obscurum pontum.

Porro ego panem & aquam & vinum rubrum 153
Imponam desiderio conveniens , quæ tibi famem arceant ,
Vestesque induam : mittamque tibi ventum à tergo ,
Ut plane incolumis tuam in patriam terram pervenias ,
Si modo Dii utique voluerint qui cælum amplum habitant ,
Qui me potiores sunt in cognoscendoque judicandoque. 154

Sic ait , exhorruit autem patiens nobilis Ulysses ,
Et ipsam allocutus verba volucra dixit :

Aliud quid omnino tu Dea hoc moliris , neutiquam dimissionem ,
Quæ me jubes rate trajicere ingentes undas maris ,
Horrendas difficilesque : quas neque naves æquales 155
Veloces trajiciunt , gaudentes Jovis vento.

Non ego te invita ratem conscenderim ,
Nisi mihi digneris Dea magnum jusjurandum jurare ,
Nullum mihi ipsi damnum malum structuram aliud.

Sic ait , risit vero Calypso præstantissima Dearum , 156
Manuque ipsam demulsit , verbumque dixit , & compellavit :

Odyssea.

K

- Η δὲ ἄλιπρος γ' ἔστι, καὶ ἐκ ὑπερβολῆς εἰδώς.
 Οἷον δὲ τὸ μῦθον ὑπερβολῆς ἀγορεύσας.
 Ἴδω τὺν τόδε γαῖα καὶ ἑσπέρως ὑπὲρθεν,
 185 Καὶ τὸ κατισομένην Στυγὸς ὕδαρ, (ὅς τε μέγιστος
 Ὀρεῶν δυνατότατος τε πᾶσι μακάρεσσι θεοῖσι)
 Μῆτι τοι αὐτὰ σῆμα κακὸν βελυσσίῳ ἄλλο.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν τοῖσιν καὶ φράσσωμαι, ἄσ' ἂν ἔμοι περ
 Αὐτῇ μνησκῶν ὅτε με χρεῖα τόσον ἴκοι.
 190 Καὶ γὰρ ἔμοι νόστος ἐστὶν ἰναίσιμος, ἔδὲ μοι αὐτῇ
 Θυμός ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγίστατο διὰ θεῶν
 Καρταλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μὲν ἵχνα βαῖνε θεοῖο.
 Ἴδω δ' ὅσσοι γλαυροὶ θεῶς ἠδὲ καὶ ἀνὴρ.
 195 Καὶ ῥ' ὃ μὲν ἴδω καθίζεν ἐπὶ θρόνῳ ἴδιν ἀνίστη
 Ἑρμῆας· ὕμνη δ' ἐπὶ δὲ πᾶρα πᾶσαν ἰδωδὴν,
 Ἐδὺν καὶ πῶνιν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἴδουσιν.
 Αὐτῇ δ' ἀντίον ἵξεν Ὀδυσσεύς· θεοῖο,
 Τῇ δ' παρ' ἀμφοσίνην δμωῇ καὶ νίκταρ ἴδμεαν.
 200 Οἱ δ' ἰσὺν ὀνείαδ' ἑτοῖμα προκίεμα χεῖρας ἱάκον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἰδντύῳ ἠδὲ ποτῆτι,
 Τοῖς ἄρα μῦθον ἔρχε Καλυψὼ διὰ θεῶν,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Οὗτος δὲ οἰκόνδε εἰλην εἰς πατρίδα γαῖαν
 205 Αὐτίκα τὺν ἰδέλιος ἵναγ· σὺ δ' ἤ χαῖρε καὶ ἔμπε.
 Εἴ γε μὲν εἰδίης σῆσι φρεσὶν ὅσα ται αἶσα
 Κηδὲ ἀναπλήσας περὶ πατρίδα γαῖαν ἰτιάσαι,
 Ἐνθάδε αὖθι μῦθον σὺν ἔμοι τόδε δῶμα φιλάσοις,
 Ἀθάνατος τ' εἰς· ἱμερόμηνος περ ἰδέσθαι
 210 Σὺν ἀλοχόν, τῆς αἰνὴ ἐλδέσθαι ἥματα πάντα.
 Οὐ μὲν θνητὸς γὰρ χερσὶν εὐχομαι εἶναι,
 Οὐ δέμας, ἔδὲ φύν. ἐπεὶ ἔπω· ἔδὲ τοῖκα
 Θνητὰς ἀθανάτητι δέμας καὶ εἶδ' ἐρέξεν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολυμήτης Ὀδυσσεύς·
 215 Πότνια θεῶν, μή μοι τόδε χάρις· οἶδα καὶ αὐτὸς
 Πάντα μάλ' ἔνεκα στυγερῶν Πηλεΐδῃ
 Εἶδ' αἰκνυτέρη, μέγας τ' εἰς ἅντα ἰδέσθαι.
 (Ἡ' μὲν γὰρ, βροτὸς ἐστὶ, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρεος)
 Ἀλλὰ καὶ ὥς, ἰδέω καὶ ἐλδομαι ἥματα πάντα
 220 Οἰκαδὲ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἥμαρ ἰδέσθαι.
 Εἰ δ' αὖ τις ραῖνσι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Τλήσομαι, ἐν στήθεσσι ἔχων ταλαπενθία θυμῷ.
 Ἦδ' ὅ γ' ἄλλ' ἄλλ' ἱπάζον καὶ ἄλλ' ἱμῶνσα
 Κύμασι καὶ πολέμοι· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
 225 Ὡς ἔρατ'· ἦλκε δ' ἄρ' ἔδν καὶ ἐπὶ κνέρας ἔλθεν ἢ
 Ἐδόντες δ' ἄρα τῷ γ' ἐμυχρὸν σῶντες γλαυροὶ,
 Τε πᾶσιν φιλότῃ παρ' ἀλλήλοισι μνηστῆς.

Profecto improbus es, & non incauta sciens:
 Qualem jam hunc sermonem induxisti in animum proloqui.
 Sciat nunc hoc terra & cœlum amplum superne,
 Et ipsa subterlabens stygis aqua, (quod maximum 185
 Jusjurandum gravissimumque est beatis Diis)
 Non ullum tibi ipsi damnum malum structuram aliud:
 Sed ea quidem cogito & suadeo, quæcumque mihi ipsi
 Utique suaderem si me necessitas tantopere urgeret.
 Etenim mihi mens est æqua, neque mihi ipsi 190
 Animus intra præcordia terreus, sed misericors;

Sic locuta prævit præstantissima Dearum
 Celeriter, ille deinde post vestigia ivit Deæ.
 Pervenerunt autem ad speluncam cavam Dea atque vir:
 Et ille quidem illic resedit in solio unde surrexerat 195
 Mercurius: Nympha vero apposuit omnem cibum,
 Ad edendum & bibendum, qualia mortales viri edunt:
 Ipsa vero è regione sedit Ulyssis divini,
 Huic vero ambrosiam ancillæ & nectar apposuerunt.
 Lique ad fercula parata apposita manus extenderunt. 200
 At postquam saturati sunt cibo & potu,
 His sermones cœpit Calypso præstantissima Dea,

O inclyte Lærtiade versute Ulysses,
 Siccine domum charam in patriam terram
 Protinus nunc vis proficisci? tu vero vale nihilominus. 205
 Si quidem scires tua mente quantos tibi fatale est
 Dolores implere, priusquam in patriam terram pervenias,
 Tum certe hic manens una mecum hanc domum custodires,
 Immortalisque fieres: quantumvis cupidus sis videndi
 Tuam uxorem, cujus usque desiderio teneris dies omnes. 210
 Non quidem certe illa inferiorem me aio esse
 Nec corpore, neque statura: quandoquidem nequaquam decet
 Mortales cum immortalibus corpore & forma certare.

Hanc respondens allocutus est versutus Ulysses:
 Veneranda Dea, ne mihi ob hoc succenseas, scio enim ipse 215
 Omnia plane quod te prudens Penelope
 Forma deterior est, magnitudineque, coram aspectu.
 (Illa enim mortalis est, tu vero immortalis & senii expers)
 Sed etiam sic volo & desidero diebus omnibus
 Domumque redire, & reditus diem videre. 220

Quod si quispiam sævierit Deorum in nigro ponto,
 Patiar, in pectore habens patientem ærumnarum animum.
 Jam enim perquam multa passus sum & multa laboravi
 Fluctibus & bello: post illa hoc quoque fiat.

Sic ait, Sol autem occidit & tenebræ advenerunt: 225
 Venientes autem hi in secessum speluncæ cavæ,
 Oblectati sunt amore alter apud alterum manentes.

- Ἡμῶν δὲ κεργάνια πάντα ῥοδοδάκτυλῳ ἠὲς ,
 Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔνιπτο Ὀδυσσεύς .
 230 Αὐτὴ δὲ ἀργύρεον ῥάρῳ μέγα ἔνιπτο γύμνῃ ,
 Λεπτὸν καὶ χαεῖν , περὶ δὲ ζώνῃ βάλλει ἱεῦ
 Καλὴν , χρυσεῖν· κεραιῇ δὲ ἐπέθηκε καλύπτρην·
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς μεγαλήτερος μέδοντο πομπῇ·
 Δῶκε μὲν οἱ φίλικον μέγαν , ἀρβύρον ἐν σπλάγχνοις ,
 235 Χάλκεον , ἀμροτέρουθεν ἀκαχιδῶν· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 Στειλαιὸν περικαλλές , ἐλάϊνον , εὖ ἱστανθός·
 Δῶκε δὲ ἔπειτα σκίπαρον εὖζοον· ἔρχε δὲ ὁδοῖο
 Νήπυ ἐσ' ἰχθυίης , ὅθι δίνδρεα μακρὰ στρυγί ,
 Κλήδην τ' , αἰγυρὸς τ' , ἐλάτῃ τ' ἦν ὑετομήκης ,
 240 Ἀψα πάλαι , περικέκληα , τὰ οἱ σπλάγχνοις ἱλαροῖς·
 Αὐτὰρ ἔπειθ' ἐδίξ' ὅθι δίνδρεα μακρὰ στρυγί ,
 Ἡ μὲν ἔβη περὶ δῶμα Καλυψώ δῖα θεάων·
 Αὐτὰρ ὁ τὰ μνηστο δῖρα· θεῶς δέ οἱ ἦντο ἔργον·
 Εἰκοσι δὲ ἔκβαλε πάντα· σπυλίκηντι δὲ ἄρα χαλκῷ ,
 245 Εἴσασι δὲ ἐπισαυδρῶς , καὶ ἐπὶ σάδμῃ ἴδυνε·
 Τότρεα δὲ ἔνικε τίρτερα Καλυψώ δῖα θεάων ,
 Τέτρηνν δὲ ἄρα πάντα , καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι·
 Γόμοισι δὲ ἄρα τήγχε καὶ ἀρμονίῃσιν ἀμρεν·
 Ὅσων τίς τ' ἴδαρ' ὕπο· πορνόσεται ἀνὴρ
 250 Φορτίδῳ ἑυρείης , εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων ,
 Τόσων ἐσ' εὐρείῃν χερσὶν πενήσας Ὀδυσσεύς·
 Ἰκεῖα δὲ σήτας , ἀσπερὶ θαμίσι σαμίνεσι ,
 Πείθ' , ἀτὰρ μακρῆσιν ἐπηγυινίδισι τελεύτα·
 Ἐν δὲ ἴσον ποίθ' , καὶ ἐπὶ κερσὶ ἀρβύλῃ αὐτῷ·
 255 Περὶ δὲ ἄρα σπυδαλίῳ ποινήσας , ὅρ' ἴδυναι·
 Φερέει δὲ μιν ρίσιαι διαμπρὲς εἰσνήσας ,
 Κέραιῳ ἔλλαρ ἑμὲν· πολλὴν δὲ ἐπεχρύσας ὕλην·
 Τότρεα δὲ φέρε ἔνικε Καλυψώ δῖα θεάων ,
 Ἰσὶα ποινήσασθαι· ὁ δὲ εὖ τεχνόσαςτο καὶ τὰ·
 260 Ἐν δὲ ὑπέρθεα τε , κάλως τε , σπύδας τ' ἐπέθηκεν ἐν αὐτῇ·
 Μοχλοῖσιν δὲ ἄρα τὴν γε κατέρυσεν εἰς ἄλλα δῖαν·
 Τέτρεατον ἡμᾶρ ἔην , καὶ τὰ τετέλεστο ἅπαντα·
 Τὰ δὲ ἄρα σπυδαλίῳ σπυδαλίῳ ὑπὸ νήσῃ δῖα Καλυψώ ,
 Εἰματα τ' ἀμυρῖσας θυάδας , καὶ λήσας·
 265 Ἐν δὲ οἱ ἀσκήν ἴδθηκε δια μέλαι· οἶνοιο
 Τὸν ἔτερον , ἔτερον δὲ ὕδατος· μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦα·
 Καρύκῃ , ἐν δὲ οἱ ὅψα τίθῃ μρωικία πολλά·
 Οὔρεν δὲ σπυρῖνεν ἀσπίμονά τε λιαρὸν τε·
 Γυθῶσιν δὲ ἔρη σπύδας ἰσὶα δῖα· Ὀδυσσεύς·
 270 Αὐτὰρ ὁ σπυδαλίῳ ἴδυντο τεχνήντας·
 Ἡμῶν δὲ ἐπὶ οἱ ὑπὸ ἐπὶ βλεπάρχοισιν ἴσπας·
 Πλησιάδας τ' ἴσπερσιν καὶ ὅψα δύνοντα βούταν ,
 Ἄρκτοι δ' , ἦν καὶ ἁμαξῇ ἐπὶ κλησὶ καλάνοισι ,

Quando autem ære genita apparuit rosca digitos aurora ,
 Continguo is quidem palliumque tunicamque induit Ulysses.
 Ipsa vero candidam stolam ingentem induit Nynipha , 150
 Tenuem & gratiosam ; zonamque circumposuit lumbis
 Pulchram , auream , capiti autem imposuit calanticam :
 Et tum tandem Ulyssi magnanimo molita est dimissionem :
 Dedit quidem primum ei securim magnam , habilem in manus ,
 Ferream , utrinque acutam. Cæterum in ipsa 235
 Manubrium perpulchrum , oleaginum , fabrefactum :
 Dedit vero deinde asciam politam , duxque viæ erat
 Insulæ ad extremam oram , ubi arbores proceræ succreverunt ,
 Alnusque populusque , abiesque in cælum pertingens ,
 Arida pridem , sicca , quæ ei navigarent leviter. 240
 Cæterum postquam ostendit ubi arbores longæ crevissent ,
 Rediit quidem ad domum Calypso præstantissima Dea :
 At ipse cædebat ligna : celeriterque ei perficiebatur opus.
 Viginæ autem deiecit omnino : dolavitque ferro ,
 Levigavitque scite , & ad normam direxit : 245
 Interim autem attulit terebras Calypso præstantissima Dea ,
 Terebravit vero omnes ; & composuit inter sese :
 Clavis autem ipsam & compagibus aptavit.
 Quanto tempore quis tundum navis fabricabit vis
 Onerariæ latæ ; bene peritus fabrilium , 250
 Tanto laram ratem confecit Ulysses.
 Tabulata etiam erigens , coaptans densis staminibus ,
 Faciebat , cæterum longis asscribis perficiebat.
 Insecebat etiam malum , & antennas congruentes ei .
 Præterea gubernaculum fecit , ut dirigeret. 255
 Obspsit vero ipsam virgis undique salignis ,
 Fluctuum propugnaculam ut essent multamque ingessit materiam.
 Interea vero lintea attulit Calypso præstantissima Deorum ,
 Ad vela conficienda ; ille vero bene confecit & ista.
 Illigavit quoque funesque rudentesque pedesque in ipsa , 260
 Vestibus autem illam traxit in mare divinum.
 Quarta dies erat , & ei perfecta erant omnia :
 Quinta vero dimisit ab insula præstantissima Calypso ,
 Vestesque amiciens odoratas , & lavans.
 Imposuit vero ei urtem Dea nigri vini 265
 Alium , alium vero aquæ magnum : & viarica
 In peram , etiam et obsonia imposuit desiderio convenientia multa.
 Ventum vero misit innocuumque tepidumque
 Lætus vero vento extendit vela nobilis Ulysses :
 Cæterum ipse gubernaculo dirigebat artificiose 270
 Sedens : neque ei somnus in palpebras cadebat
 Pleiadelque contemplanti & sero occidentem Booten ,
 Ursamque , quam & currum cognomento vocant ,

- Η τ' αὐτῷ σφίρεται, καὶ τ' ὀρώνα δοκιμῇ.
 275 Οἷον δ' αἶμοιο ἐστὶ λοιπῶσι ὠκεανοῖο.
 Τὴν γὰρ δὴ μιν ἀνὰ Καλυψώ θία θιάων
 Ποντοπορευόμεναι ἐπ' αἰετρεα χερσὶ ἔχοντα.
 Ἑπταδικαῖδ' αὖ μὲν πλῆεν ἑμάτα ποντοπορευούων·
 Ὀκτωκαίδεκάτῃ δ' ἱράνῃ ὄρια σκιάοντα.
 280 Γαίης Φαιάκων, ὅθι τ' ἀγχιεσι πάλιν αὐτὰ.
 Εἰσατο δ' ὡς ὅτε φινὸν ἐν κρημνῷ πόντου.
 Τὸν δ' ἐξ Αἰθίοπων ἀνίων Ἑγεσίχθων,
 Τηλόθεν ἐκ Σαλύμων ὄρεων ἰδὼν· εἰσατο γάρ οἱ
 Πόντον ἐπιπλείων. ὃ δ' ἐχώσατο κρηθὶ μάλλον·
 285 Κινήσας ἢ κάρη πρὸς τὴν μωδῆσατο θυμὸν,
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβόλευσαν θεοὶ ἄλλω.
 Ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἱκέτω μὲν Αἰθίοπισσιν ἰόντῃ.
 Καὶ δὴ Φαιάκων γαίης χερσὶν, ἐνθά οἱ αἶσα
 Ἐκφυγέων μέγα πῶϊρας οἰζύνῃ ἢ μιν ἱκάνῃ.
 290 Ἀλλ' ἔτι μὲν μιν ρημί' ἄδην ἔλααν κακότητι.
 Ὡς εἰπὼν, σύναζεν νηῖλας, ἐτάραξε ἢ πόντον,
 Χερσὶ τείλειται ἱλὼν· πᾶσας δ' ὀρεῖσιν αἰώλας
 Παντοίων ἀνέμων· σὺν ἢ νηῖσιν κάλυψε
 Γαίαν ὅμῃ καὶ πόντον· ὁρώσῃ δ' ἐρευνόδων νύξ.
 295 Σὺν δ' εὖρος τε νότῃ· τ' ἔπισσιν, ξιφυρὲς τε δυσαῆς,
 Καὶ βροχὴς αἰθρηγνέτης, μέγα κύμα κυλίσδων.
 Καὶ τότε Ὀδυσσῆϊ λυτο γένατα καὶ πόδες ἦτορ·
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς δι' μεγαλύντορα θυμὸν,
 ὦ μοι ἦν' ὀδυλὸς, τί νύ μοι μέμικα γίνεται.
 300 Δεῖδω μὴ δὴ πᾶντα διὰ νημερτιά εἶπεν,
 ἦ μ' ἱσθ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκῆσαι·
 Ἄλγ' ἀναπλήσων· τάδε δὴ νῦν πᾶντα τελευτᾷ.
 Οἴοισι νηῖσιν ἀνελπίστ' ἄρ' ἐπὶ εὐρὸν
 Ζεὺς, ἐτάραξε ἢ πόντος, ἐπιπέρχουσιν δ' αἰεταί.
 305 Παντοίων ἀνέμων· νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὀλεθρῷ.
 Τεῖς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετάρηκε οἱ τότε ἔλόντο
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
 Ὡς δὴ ἔγχευ' ὄριλον θανέων καὶ πόντον· ἐπιπύει
 Ἠματι τῷ, ὅτε μοι πλῆσσι χαλεπὰ δόρα
 310 Τρωῖς ἐπέρριψαν πρὶν Πηλεΐωνι θανόντι.
 Τῷ κ' ἔλαχεν κτερίων, καὶ μευ κλέῃ ἦγον Ἀχαιοί·
 Νῦν δέ μοι λευγαλέο θανάτω ἑμάρτο ἀλῶναι.
 Ὡς ἄρα μιν εἰπὼν ἔλασεν μέγα κύμα κατ' ἄκρης,
 Δεινὸν ἐπισπόμενον, πρὶν ἢ χερσὶν ἐλέλιξεν.
 315 Τῆλε δ' ὕπνῳ χερσὶν αὐτὸς πῖσε, πηδάλιον ἢ
 Ἐκ χερσὶν ἀνελπίστ'· μέσση δέ οἱ ἴσον ἔαχε
 Διπὴν μισρομέδων ἀνέμων ἐλθῆσα δύσλλα.
 Τῆλε ἢ πῶϊρας καὶ ἐπικέριον ἔμπιστε πόντου.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ βρυχά δῆμα πηλὴν χερσὶν, ἐδὲ δολιχῇ

Quæ ibidem vertitur, atque Orionem observat :
Sola vero expertus est lavacrorum Oceani.

275

Hanc enim cum jussit Calypso præstantissima Dearum
Ponto navigare ad sinistram manum habentem,
Septemdecim quidem navigabat dies iter mari faciens :
Octodecima vero apparuerunt montes umbrosi
Terræ Phæacensium, qua proximum erat illi :
Apparuit autem veluti scutum in obscuro ponto.

280

Hunc vero ex Æthiopibus rediens potens Neptunus,
Procul ex Solymorum montibus vidit : apparuit enim ei
Pontum navigans, ille vero iratus est ex corde magis :
Quassans autem caput ad suum dixit animum :

285

Eheu, profecto jam consularunt Dii aliter
De Ulyssæ, me apud Æthiopas absente :
Et jam Phæacensium terram prope, ubi ei fatum est
Effugere magnam metam ærumnarum quæ ipsum manent.
Sed adhuc quidem cum aio assatim agiturum malis.

290

Sic fatus, collegit nubes, & turbavit pontum,
Manibus tridentem capiens : omnesque concitavit procellas
Omnium ventorum, nubibusque operuit

Terram simul & pontum, ruit autem de cælo nox.

Una Eurusque Notusque incidit, Zephyrusque vehemens,

295

Et Boreas serenus, ingentem fluctum provolvens.

Et tunc Ulyssæ soluta sunt genua & amicum cor :

Ingemiscens sane dixit ad suum magnanimum animum :

Heu me miserum, quid me tandem fiet.

Vereor ne omnia Dea vera dixerit,

300

Quæ medisebat in mari, priusquam ad patriam terram pervenirem

Dolores implerum esse : ea nempe nunc omnia perficiuntur.

Qualibus nubibus operuit cælum latum

Jupiter, turbavitque mare, irruunt vero procellæ

Omnium ventorum, nunc mihi præsens est gravis perniciēs.

305

Ter beati Danaï, & quater qui quondam perierunt

Troja in ampla, Attidis gratificantes :

Utinam ego mortuus fuissē & fatum obivissē.

Die illo quando mihi plurimi æratas hastas

Trojani injecerunt circa Atridem mortuum :

310

Tum sortitus essem parentalia, & meam gloriam celebrassent.

Nunc me tristi morte fatale est perire. (Achivi,

Sic ipsum locutum pepulit ingens fluctus à vertice,

Horrendum irruens, concussit autem ratem.

Longe vero à rate ipse excedit, clavumque

315

Ex manibus dimisit : medium autem malum ei fregit

Horrenda commixtorum ventorum irruens procella.

Longe autem velum & antenna incidit ponto.

Ipsamque sub aqua detinuit longo tempore, neque potuit

Odysseæ V. 275-315

Cito adeo emergere magni sub fluctus impetu.
 Vestes enim gravabant quas illi præbuerat optima Calypso.
 Sero tandem emerfit, ex ore autem evomuit falsuginem
 Amaram, quæ ei copiosa ab capite defluebat.
 Sed neque sic ratis oblitus est tamen afflictus,
 Sed impetu facto in fluctibus, apprehendit eam: 315
 In medio autem sedit, finem mortis evitans:
 Hanc autem ferebat ingens fluctus per fluentia huc atque illuc.
 Ut cum autumnalis Boreas fert spinas
 Per campum, densæ autem invicem hærent:
 Sic illam per mare ventî ferebant huc atque illuc. 320
 Intersum quidem Notus Boreæ objecit ferendam,
 Interdum vero rursus Eurûs Zephyro cedebat ut persequeretur.
 Hunc autem vidit Cadmi filia pulchra talos Ino
 Leucothea, quæ ante quidem erat mortalis vocalis,
 Nunc vero maris in pelago Deorum sortita erat honorem, 325
 Hæc Ulyssem miserata est vagabundum, dolores habentem,
 Mergoque adsimilis volatu emerfit è gurgite:
 Sedit autem in rate, multis clavis munita, locutaque est:
 Infelix, quid tibi sic Neptunus tertam concutiens
 Iratus est vehementer, quod tibi mala multa ferit? 330
 Non tamen te perdet quantumvis insatiens.
 Sed certe sic fac, (videris enim mihi non insipiens esse)
 Vestes istas exuens, ratem ventis ferendam
 Relinque: cæterum manibus natans, quære reditum
 In terta Phæacensium, ubi tibi fatale est effugere. 335
 Accipe autem hanc vittam & sub pectore extendas
 Immortalem: nihil tibi periculi est te passurum aut petiturum.
 At postquam manibus contigeris littus,
 Rursus exuens projice in nigrum pontum,
 Longe à littore, ipse autem alio te convertas. 340
 Sic locuta Dea vittam dedit,
 Ipsa vero rursus in pontum ingressa est fluctuantem,
 Mergo adsimilis, niger vero ipsam fluctus obrexit.
 Cæterum sollicitus erat patiens eximius Ulysses,
 Ac ingemiscens dixit ad suum magnanimum animum: 345
 Hei mihi, ne quis mihi texit dolum rursus
 Immortalium, quando me à rate discedere jubet.
 Sed omnino nondum parebo: quoniam longe oculis
 Terram ego vidi ubi mihi dixit effugium esse:
 Sed omnino sic faciam, videtur vero mihi esse optimum: 350
 Quandiu sane ligna in compagibus hærebunt,
 Tandiu hic manebo & sustinebo dolores patiens:
 At postquam mihi ratem fluctus disperferit,
 Natabo: quandoquidem nihil adest prospectu melius.
 Dum ille hæc cogitabat in mente & in animo, 355

- Ὅρσι δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἰεοσίχθων,
 Διόν τε ἀργαλέον τε κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
 Ὡς δ' ἀνέμῳ ζαῆς ἦσαν θημῶνα τιναῖ·
 Καρφαλίων, τὰ μὲν ἄρ' τε δισκίδατ' ἀλλυδὶς ἄλλη·
 370 Ὡς τῆς δέσποτα μακρὰ δισκίδατ'· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἄμφ' ἐνὶ δέρεσσι βαίνει, κέλευθ' ὡς ἵππον ἐλαύναν,
 Εἴματα δ' ἐξαπέδυε τὰ οἱ σῶρε δῖα Καλυψώ.
 Αὐτίκα δ' κρέδμενον ὑπὸ στυγίῳ τάτυασεν·
 Αὐτὸς δ' ὠρνυμένης ἀλὶ κάππισσε χεῖρε σπινθάρων,
 375 Νηχέμεναι μεμαώς· ἴδε δ' κρείων Ἐνιοσίχθων,
 Κινύσας δ' κέρη ποτι δὲν μυθήτατο θυμὸν,
 Οὕτω γῶν κακὰ περικὰ παθὼν ἀλῶν κατὰ σῶτον,
 Εἰσέκειν ἀνδρόποισι διστρεφάσι μιγνίης·
 Ἄλλ' ἐδ' ὡς σὶ ἰοῖπα οὐδασπιδῶν κακότητ'·
 380 Ὡς ἄρα ρωνήσας, ἤματι καλὴτερχας ἵππυς,
 Ἰκίτο δ' εἰς Αἴγας ἰδί οἱ κλυτὰ δάματ' ἔασιν·
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη κύρη Διὸς ἄλλ' ἐνόησεν.
 Ἦτοι τῶν ἄλλων αἰνέμων κατίδουσε κελύφης,
 Παύταδ' αὖ δ' ἐκίλεισε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
 385 Ὅρσι δ' ἐπὶ κρησιπτόν βορίν, πρὸ δ' κύματ' ἔαζεν,
 Ἔως ὅτι Φαιήκεσσι φιληρέτροισι μιγνίῃ
 Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας,
 Ἐνθα δύο νύκτας δύο δ' ἡμέρας κύματι σπῆγῷ
 Πλάζεται· σπῆγῳ δ' οἱ κρηδὶν ποροῖσσιτ' ὀλεθρον.
 390 Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ εὐπλόκαμ' ἔτελλε ἦος,
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνέμῳ μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνῃ·
 Ἐπλῆτο πνεμίν· ὁ δ' ἄρα χεῖδ' ἐῖσοις γαίαν,
 Ὄξυ μάλ' αὖ ποροῖδ' ὡν, μεγάλα ὑπὸ κύματ' ἀρτίζει·
 Ὡς δ' ὅταν ἀσπασίῳ βίοντ' παῖδες ρανίῃ·
 395 Πατέρες, ὅς ἐν νύσῃ κύται κρητὶρ ἄλγος πάσχει,
 Διὸν τιμωρόν, συγερὸς δὲ οἱ ἔχει δαίμων,
 Ἀσπασίον δ' ἄρα τὸν γε Διοὶ κακότητ' ἐλυσαν·
 Ὡς Ὀδυσσῆ' ἀσπασὶν εἰσάτο γαῖα καὶ ὕλη·
 Νῆχε δ' ἐπιγρόμῳ ποσσὶν ἠπείρε ἐπιβήτα·
 400 Ἄλλ' ὅτε τόσους ἀπὴν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 Καὶ δὴ δέπον ἄετος ποτὶ σπιλάδεσσιν θαλάσσης·
 Ρόχθῃ γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείρεσσι
 Διόν τε ἐρυγόμενον, εἴλυτο δ' ἀπ' αἰὸς ἄχνη.
 Οὐ γὰρ ἦσαν λιμνῆς γῆν ὄχοι, ἐδ' ἐπιπύγῃ,
 405 Ἄλλ' αἵ τε πρὸς βλήντες ἦσαν, σπιλάδες τε πάροις τε·
 Καὶ τότε Ὀδυσσῆ' ἔλυτο γένατα καὶ εἶλον ἦτορ,
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς δὲν μεγαλήτορα θυμὸν,
 Ὡ μοι· ἐπὶ δὲ γαῖαν αἰλπία δῶκεν ἰδέσθαι
 Ζεὺς, καὶ δὴ τότε λαῖψμα διατμήξας ἐπὶ νηῖ,
 410 Ἐκβασίς ἔσθ' ὡν φαίνεθ' αἰὸς σπῆγῳ θύραζε,
 Ἐκποδὴν μὲν γὰρ πάροις ὄζει, ἀμφοῖ δ' κῦμα

Immisit ingentem fluctum Neptunus terræ quassator,
 Horrendumque molestumque sublime, impulitque ipsam.
 Ut cum ventus vebementer spirans acervum dissipat
 Stipularum, quas quidem dissipat ultro citroque:
 Sic ipsius ligna longa dispersit. Porro Ulysses 370
 In unum lignum conscendit, desultorium veluti equum impellens,
 Vestesque exiit quas ei præbuerat optima Calypso.

Statimque vittam sub pectus extendit:
 Ipse autem pronus in mare cecidit manus extendens,
 Natandi cupidus. Vidit vero potens Neptunus 375
 Quassansque caput ad suum locutus est animum:

Sic nunc mala plurima passus erres per mare,
 Donec hominibus Jovis alumnis interis:
 Sed neque sic te spero vilipensurum malum.
 Sic locutus, impulit pulchros jubeis equos, 380
 Venit autem ad Ægas ubi ei inclytæ domus sunt.

At Pallas filia Jovis alia excogitavit:
 Illa quidem aliorum ventorum obstruxit vias,
 Quiescereque jussit & consopitos esse omnes.
 Excitavit autem velocem Boream, fluctusque fregit, 385
 Donec ipse Phæacensibus remigrandi studiosis misceretur
 Inclutus Ulysses, mortem & fatum effugiens.
 Hic duas noctes duosque dies fluctu vasto

Errabat: plurimum vero ei cor prævidebat perniciem.
 Sed quando jam tertiam diem pulchricoma adduxit aurora, 390
 Et tunc statim ventus quidem quievit, atque serenitas

Erat tranquilla: ipse vero prope conspexit terram,
 Acute admodum prospiciens, è magno fluctu levatus.
 Ut cum jucunda valetudo filiis apparet

Patris, qui in morbo decumbit validos dolores patiens, 395
 Diu contabescens, odiosus vero ei ingruit dæmon,
 Lubentem vero hunc Dii à morbo liberarunt:

Sic Ulyssi grate apparuit terra & sylva:
 Natabat vero nitens pedibus littus ut conscenderet.
 Sed cum tantum abesset quantum auditur clamans, 400
 Et jam sonitum audivit ad scopulos maris.

Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
 Horrendum eructans, operuit autem omnia maris aspergo.
 Non enim erant navium portus capaces, neque secessus,
 Sed littora obiecta erant, scopulique saxaque. 405

Et tunc Ulyssi soluta sunt genua ejusque cor,
 Ingemiscens vero dixit ad suum magnanimum animum:

Hei mihi, postquam tetram insperatam dedit videre
 Jupiter, & jam has undas sulcans penetravi,
 Egredius nusquam apparet ex mari cano foras. 410
 Extra enim saxa acuta, circumque fluctus

- Βίβρυχεν ῥόδιον, λισσὴ δ' ἀναδίδρυμε πόντον,
 Ἀλχιβαδὴς ἢ θάλασσα· καὶ ἔπως ἐστὶ ποδίσσι
 Στήθεσσι ἀμφοτέρωσι, καὶ ἐκφυγεῖν κακότητα,
 415 Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλλῃ λίθαι ποτὶ πόντον
 Κύμα μὲν ἀρπάξαν, μελέν δέ μοι ἴσεται ὄμμα.
 Εἰ δέ κ' ἐτι προτέρω παραστήξωμαι, ἢν περ ἐριύρω
 Ἥϊνας τε παραπλήγας λιμῆας τε θαλάσσης,
 Δαΐδω μὴ μ' ἐξαυτίς ἀναρπάξασα θυέλλα
 420 Πόντον ἔσθ' ἰχθυόεντα φέρῃ βαρὶά σινύχοντα,
 Ἥ ἐτι μοι καὶ κῆρ ἐπὶ στήθεσσι μέγα δαίμων
 Ἐξ ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφῃ κλυτὸς Ἀμεινείτης.
 Οἶδα γὰρ ὅς μοι ὁδωδύσσει κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
 Ἔως δ' αὐτὸν ὀφθαλμοῖσι κατὰ ἐρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 425 Τόσσα δέ μιν μέγα κύμα φέρει τριχέλιαν ἔσθ' ἀκτίν.
 Ἐνθ' ὀπὸ ῥινόος τε δρύφει, σὺν τ' ὀσὶ ἀρσάει,
 Εἰ μὴ ἐπὶ ῥοισὶ θῆκε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Ἀμφοτέρωσι ἢ χερσὶν ἐπιανύμενος λάβε πόντον,
 Τῆς ἔχετο σινάχων, ἵσας μέγα κύμα παρήλθε.
 430 Καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε· παλιρροῖον δέ μιν αὐτίς
 Πλήξεν ἐπιανύμενον, τινεὶ δέ μιν ἔμβαλε πόντος.
 Ὡς δ' ὅτε σκυλύποδ' ἑλκόμενος θαλάμῃς ἐξελκομένοιο
 Πρὸς κοτυληδονόζην σκυκιὰν λαΐδας ἔχοντα·
 Ὡς τὲ πρὸς πόντον θρασυμάχων ὀπὸ χερσὶν
 435 Ῥινοὶ κίπιδεσθαι, τ' ἢ μέγα κύμα καλύψιν.
 Ἐνθά κε δὴ δύσεν ὑπὲρ μέρον ὄλιγ' Ὀδυσσεύς,
 Εἰ μὴ ἐπιπροσύνῃ δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Κύματ' ἐξαπαύει τὰ τ' ἐριύγεται ἡπιόρῳδε,
 Νῆκε παρήξῃ ἐς γαῖαν ὀφώμενος, ὑπὲρ ἐριύροι
 440 Ἥϊνας τε παραπλήγας λιμῆας τε θαλάσσης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ σῶμα καλλιρόοιο
 Ἰλὲ ρίων, τῇ δὲ οἱ εἵσατο χῶρ' ἄριστος,
 Αἰὲρ ποταμῶν, καὶ ἐπὶ σκίπας ἦν ἀνέμοιο·
 Ἔγνω ἢ προρίοντα, καὶ εὔξατο ὅν κατὰ θυμόν,
 445 Κλυθεὶ ἀναξὸς ἐστὶ πολύλλιστος δέ σ' ἱκάνω,
 Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάων ἐνιπὰς.
 Λίδοι μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεύσιν
 Ἀνδρῶν ἴσας ἱκνέται αλωμένοισι, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
 Σὺν τε ῥόνῳ σά τε γένεατ' ἱκάνω πολλὰ μογύτας·
 450 Ἀλλ' ἐλέειμι ἀναξ', ἱκέτης δέ τοι εὐχομαι εἴη.
 Ὡς εἰπὼν ὁ δ' αὐτίκα παύσεν ἰὸν ῥόνῳ, ἔχε δ' κύμα·
 Πρὸς δέ οἱ πόντος γαλήνην· τ' δ' ἰσάσων
 Ἐς ποταμὸν προχόας· ὁ δ' ἄρ' ἄμρῳ γένεατ' ἐκχυθε.
 Χυθεὶς τε σιβαεὶς· ἀλλ' οὐδ' ἐδιδμυτο φίλον κῆρ.
 455 Ὡς δ' ἔχοντα πάντα· θάλασσα δ' ἤκηκε πολλὰ
 Ἄν σῶμα τε ριπὰς τε· ὁ δ' ἀπνευσθεὶς καὶ ἀναυθεὶς
 Κῆρ' ἐλκηπιδέων, κάματ' δέ μιν αἰὼς ἵκαται.

· Ἀλλ'.

Frenit raucum, levisque eminet petra,
 Prope autem profundum mare: & nullo modo licet pedibus
 Consistere ambobus, & effugere malum,
 Ne fortasse me egredientem projiciat lubricam ad petram 415
 Fluctus magnus abripiens, vanus vero mihi erit conatus.
 Si vero adhuc ulterius natabo, si alicubi inveniam
 Littora depressa portusque maris,
 Vereor ne me rursus abripiens procella
 Pontum in piscosum ferat graviter gementem,
 Aut adhuc mihi etiam cetum immittat magnum Deus 420
 Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite.
 Novi enim quam mihi insensus sit inclytus Neptunus.
 Dum ille hoc deliberat in mente & in animo,
 Interea ipsum magnus æstus tulit ad asperum litus. 425
 Ibi sane cutis lacerata, simulque ossa contracta fuissent,
 Nisi in mentem indidisset Deæ cælia Minerva:
 Ambabus vero manibus irruens apprehendit petram,
 Eique adhæsit ingemiscens, donec ingens fluctus præterit.
 Et hunc sic effugit: sed refluus ipsum rursus 430
 Percussit irruens, longe autem ipsum injecit ponto.
 Ut quando polypus ex cubili extrahitur
 Cavitatibus pedum crebri calculi adhærescunt:
 Sic hujus ad saxa fortibus à manibus
 Cutis lacerata erat, eumque ingens fluctus obtexit. 435
 Ibi jam infelix præter fatum periisset Ulysses,
 Nisi prudentiam indidisset cælia Minerva:
 Ex fluctu emergens qui eructantur ad continentem,
 Præternatabat in terram, spectans sicubi inveniret
 Littoraque depressa portusque maris. 440
 Sed quando certe fluvii ad ostia pulchrisui
 Pervenit natans, illic ei visus est locus optimus,
 Levis petris, & tectum erat à ventis:
 Agnovit autem profluentem, & vota fecit suo in animo:
 Audi Rex quisquis es: valde supplex autem ad te venio, 445
 Fugiens ex ponto Neptuni iras.
 Venerabilis quidem est etiam immortalibus Diis
 Ex hominibus quicumque venit errans, quemadmodum ego nunc
 Ad tuum fluentum tuaque genua accedo plurima passus:
 Sed misere Rex, fateor tibi supplicem esse me. 450
 Sic ait. Ille vero continuo sedavit suum fluentum, continuitque
 Et ante eum fecit tranquillitatem: ipsumque servavit (fluctus:
 In fluvii ostia: ille vero utrumque genu contraxit
 Manusque fortes: mari enim afflatus suo corde erat.
 Turnebatque corpore toto: mare autem manabat copiosum 45
 Per osque natesque, illeque absque anhelitu & voce
 Jacebat debilis, lassitudo enim ipsum vehemens invaserat.
Odysseus. L

- Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγάρῃ.
 Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ὀπὸ ῥο λυσε θεοῖο.
 460 Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλμυρμέντα μεθίστην,
 Ἄψ δὲ ἔριπεν μέγα κύμα κατα ῥέον· αἴψα δὲ ἄρ' Ἴνα
 Δέξατο χερσὶ φίλοισι. ο δὲ ἐκ ποταμοῖο διαδύας
 Σχοῖνα ὑποκλίνθη, κύσε δὲ ζεύδεσσιν ἄρκεσιν.
 Ὀχθήσας δὲ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμὸν,
 465 ὦ μοι ἔγω, τί πάθω, τί νῦ μοι μάλιστα γένεται.
 Εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ δυσκαδία τέκτα φυλάξω,
 Μὴ μ' ἀμυδὸς εἴδῃ τε κακὴ καὶ θῆλυς ἔρση.
 Εἴς οὐκνητὴν δαμάσῃ κιναρῆστα θυμὸν.
 Λύρη δὲ ἐκ ποταμῷ ψυχρὴ σπὴν ἰσθδὶ πρὸς.
 470 Εἰ δὲ καὶ ἐς κλιτὺν ἀταβὰς καὶ δάσκειν ὕλην,
 Θάμνοισι ἐν στυμνῶσι καταδραβῶ, εἰ με μεδίη
 Ῥῶν καὶ κάματ', γλυκερὸς δέ μοι ὕπν' ἐπίηται,
 Διδῶ μὴ θήριον ἔλωρ καὶ κύμα γένομαι.
 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δαδάσατο κέρδιον ἔη.
 475 Βῆ ῥ' ἔρρη ἐς ὕλην· τὴν δὲ χεδὸν ὕδατ' εἶπεν
 Ἐν σπειροειδέει, δωὸς δὲ ἄρ' ὑποκλυθε δάμνης
 Ἐξομβέν σφινδῶτας· ὁ μὲν, φυλῆς, ὁ δὲ ἐλαίης.
 Τες μὲν ἄρ' ἔτ' ἀνέμων διάτ', μὲν ὕγρην αἶνταν,
 Οὐδέ ποτ' ἥλω' φαίτων αὐτῶσιν ἔβαλλον.
 480 Οὐτ' ὄμβρ' σπέρσασκε διαμπρές· ὡς ἄρα σφιν
 Ἀλλήλοισιν ἔρην ἐπαμειβάδεις· ὡς ὕψ' Ὀδυσσεύς
 Δύσειτ'. ἔφαρ δὲ εὐνὴν ἐπαμείσατο χερσὶ φίλοισιν
 Εὐμείαν. φύλλον γδ' ἔην χύσις ἥλδα πολλὰ,
 Ὅσον τ' ἢ δύο ἢ τρεῖς ἀνδρες ἐρυδαίη.
 485 Ὡρὴ χιμαρῆ· εἰ καὶ μάλα σφιν χαλιπαίνει.
 Τὴν μὲν ἰδὼν γῆθοσι πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἐν δὲ ἄρα μίσην λήτο, χύσιν δὲ ἐπεχέαιτο φύλατο.
 Ὡς δὲ ἴτε τις δαλὸν σποδῶν ἠέκρυψεν μελαίην,
 Ἀγρὸς ἰὼ ἰχθυῖς, ὃ μὲν πάρεχεν γῆτοισι ἄλλοις,
 490 Σπέρμα σπέρους θάσσων, ἵνα μὴ ποδὶν ἀποδῇ αὐτοῖς.
 Ὡς Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλύψατο. τὰ δὲ ἄρ' Ἀθήνη
 Ὑπνον ἰὼ ὀμμασι χεῦ, ἵνα μιν παύσῃ πάχιστα
 Δυστογέει καμάτω, εἴηα βέλφαρ ἀμυκαλύφας.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Ἀθναῖ ἐπιστῶσα ὄναρ Ναυσικᾶα τῇ Ἀλκίονι θυγατρὶ, κε-
 λεύει αὐτὴν τὴν ἰσθμὴν ἐπὶ ποταμὸν ἀγαγεῖν πολύν-
 πλοντιον γδ' αὐτῇ ἔη) ἡ γάμον, ἡ δὲ τὸ κελυφὸν ποικίλ' ἔπει-
 πα παρὰ μετὰ τῇ θρασυπαγῶν. ἀέκτας δὲ αὐτῶν ὁ Ὀδυ-
 σεύς ἐξουανίσταται, καὶ διηδύς Ναυσικᾶας, ἰσθμὴν καὶ τερρῶν
 παρ' αὐτῆς λαβὼν, ἵσταται αὐτῇ ὡς τῇ φίλῃ.

Sed postquam respiravit, & ad præcordia animus coivit,
 Tum sane vittam à se solvit Decæ,
 Et ipsam ad fluvium in mare fluentem immisit, 460
 Retro autem ferebat ingens fluctus per flumen: statimque Ino
 Suscepit manibus suis. Ille vero ex fluvio secedens
 In junco recubuit, osculatusque est almam tellurem.
 Atque ingemiscens dixit ad suum magnanimum animum:
 Heu mihi, quid me fiet, quid mihi denique restat. 465
 Si enim in fluvio gravem per noctem excubavero,
 Ne mihi simul primaque mala & formineus ros
 Ex imbecillitate conficiat afflictum animum.
 Aura autem ex fluvio frigida spirat maturino tempore.
 Si vero in altam conscendens & umbrosam sylvam, 470
 Arbustis in densis dormiero, si me sinat
 Frigus & lassitudo, jucundus autem mihi somnus obrepit,
 Vereor ne feris laceratio & præda fam.
 Sic sane ei deliberanti visum est satius esse:
 Festinavit ire in sylvam: hanc autem prope aquam invenit 475
 In conspicuo loco, duo autem subiit arbusta
 Ex uno loco enata: alterum oleastri, alterum oleæ.
 Quæ nec ventorum perflat vis humidum spirantem,
 Neque unquam sol lucens radiis percussit:
 Neque imber penetravit penitus: sic sane densa 480
 Invicem creverant contigæ, quæ Ulysses
 Subiit, statimque cubile aggressit manibus suis
 Latum: foliorum enim erat copia assatim ingens,
 Quantumque duos aut tres viros tegeret
 Tempestate hiberna, etiam si admodum sæviat. 485
 Illam quidem videns lætatus est patiens nobilis Ulysses:
 In medio autem procubuit, copiamque superingessit foliorum.
 Ut cum quispiam totrem cinere abscondit nigro,
 Agro in extimo, cui non adsunt vicini alii,
 Semen ignis servans, ut ne qua aliunde incendat: 490
 Sic Ulysses foliis absconditus erat, cui Pallas
 Somnum in oculis fudit, ut ipsum quiescere faceret cito
 Ab difficili labore, charas palpebras tegens.

ARGUMENTUM LIBRI VI. ODYSSEÆ
 HOMERII.

MInerva adstans per somnium Nausicaæ Alcinoi filiaë,
 jubet illam vestes ad flumen ferre lotum: instare enim
 ei nuptias. Illa jussa facit, deinde ludit cum ancillis. Au-
 diens autem ipsas Ulysses expergiscitur, & precatus Nausi-
 cam, vestemque & cibum ab ipsa accipiens, sequitur eam
 in urbem.

Ζῆτα ἢ Ναυσικάα κύμοσ' ἐν Σχερείῃ Ὀδυσῆα.

- Ω** "Σ ὁ μὲν ἔνθα κάβευδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 "Τῆνος καὶ καμάτω ἀειμήϊ· αὐτὰρ Ἀθήνη
 Βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῖμόν τε πόλιν τε·
 Οἱ περὶ μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
 1 Ἀρχὲ Κυκλώτων ἀνδρῶν ὑπερηνορέοντων,
 Οἱ στίας σινέσκοντο, βίηφι ἢ φέρτεροι ἦσαν.
 Ἐνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθε·, Διοιδῆς,
 Ἔσεν δ' ἐν Σχερείῃ ἐκάς ἀνδρῶν ἀλεξείων·
 Ἄμφι ἢ τῷχ' ἔλασσε πέλις, καὶ ἰδέματό οὔκας,
 10 Καὶ πῆες ποίησε θιῶν, καὶ ἰδάσασθ' ἀρέεας.
 Ἄμ' ὁ μὲν ἦδ' ἤδη κηρὶ δαμνίς αἰδὸς δε βεβήκει·
 Ἀλκινό· ἢ τότε ἔρχε, θιῶν ἀπο μῆδια ἰδώς·
 Τῷ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νόσον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μπιτύσσω.
 15 Ἐν δ' ἵδμ' ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἐνὶ κέρῃ
 Κοιτᾷ, ἀθανάτοισι θυὴν καὶ εἶδ' ὁμοίη,
 Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 Παρ ἢ δὴ ἀμείπολοι χαρίτων ἀπο κάλλ' ἔχεται
 Σταθμοῖν ἐκάτερθε, δύρεα δ' ἐπέκειντο ραιναί.
 20 Ἡ δ' ἀνέμ' αἶς πονοῖ ἐπέσσυτο δέμνια κέρης.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Εἰδέμεν κέρη ναυτικλειτοῖο Δύμαντ'·
 Ἢ οἱ ὀμφακίῃ μὲν ἔην, κηχάρετο ἢ θυμῷ·
 Τῇ μιν ἑσταμένη πρὸς τέρη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 25 Ναυσικάα, τί τοι σ' ὦδ' ἐμὴ μνημόνα γυνάτο μήτηρ;
 Ἐμὰ μὲν τοι κῆται ἀκιδία σιγαλέοντα·
 Σοὶ ἢ γάμ' ἡδὸν ἐσιν, ἵνα χρῆ καλὰ μὲν αὐτῇ
 ἔννυθαι· τὰ δ' ἢ τοῖσι παρρηγῆν οἱ καὶ σ' ἀγωνταί.
 Ἐκ γάρ τοι τέτων φάτις ἀνδρόπας ἀναβαίνει
 30 Ἐδλή· χαίρεισιν ἢ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
 Ἀλλ' ἵδμ' ὀλυνέσται ἄμ' ποὶ ραιτομῶναι,
 Καὶ τοι ἐγὼ συνέριδ' ἄμ' ἔφομαι, ὄρεα τάχιστα
 ἔντυθα· ἐπεὶ ἔτοι ἐτι δὴν παρδέν' ἔοισα·
 Ἦδ' ἂν σε μνῶνται ἀείδεις κατὰ δῆμον
 35 Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γέν' ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
 Ἀμ' αἶψ' ἐπὶ τρυγον πατέρεα κλυτὸν ἠῶδι πρὸ
 Ἡμιόνες καὶ ἄμαξαν ἐριπλίσαι, ἢ κεν ἄγχοι
 Ζῆσεά τε καὶ πῆλκας καὶ ῥήεα σιγαλέοντα.
 Καὶ δέ σοι ὦδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἢ πείδεισιν
 40 Ἐχέωθαι· πολλὸν γὰρ ἀπο πλυτοὶ εἴσι πόλιν·
 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἶπ' ἀπὲρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Οὐλομένη δ' ὅθι φασὶ θιῶν εἶδ' ἀσφαλὲς αἶψ'
 Ἐμῶθαι· ἔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, ἔτ' ποτ' ὁμῶς

2. Nausicaa excipit in Scheria Ulysses.

Sic quidem illic dormiebat patiens nobilis Ulysses,
 Somno & lassitudine gravatus: ast Minerva
 Ibat ad Phæacensium virorum populumque urbemque:
 Qui antea quidem habitabant in spatiosa Hyperia,
 Prope Cyclopas viros insolentes,
 Qui eos infestabant, viribus enim potiores erant.
 Inde excitos illos duxit Nausithous Deo similis,
 Sedemque eis fixit in Scheria procul ab hominibus ingeniosis:
 Circum vero murum duxit civitati, & domos ædificavit,
 Etiam templa fecit Deorum, & divisit agros.
 Sed hic jam fato domitus ad inferos descenderat:
 Alcinous vero tunc imperabat, à Diis consilia doctus:
 Ejus quidem perrexit ad domum Dea cælia Minerva,
 Reditum Ulyssi magnanimo moliens.
 Institit autem ire ad thalamum fabricatum, in quo puella
 Dormiebat, immortalibus indole & forma similis,
 Nausicaa filia magnanimi Alcinoi:
 Aderant duæ ancillæ à gratiis pulchritudinem habentes
 A postibus utrinque, fores vero admotæ erant splendidae.
 Illa vero venti veluti flatus accessit ad cubilia puellæ.
 Scititque supra caput, & ipsam sermone allocuta est,
 Similis filia excellentis nautæ Dymaætis,
 Quæ ei æqualis quidem erat, grataque ex animo:
 Illam seipsam simulans allocuta est cælia Minerva:
 Nausicaa, quid te sic omissem peperit mater?
 Vestes etenim tibi jacent neglectæ admirabiles:
 Tibique nuptiæ instant, ubi oportet pulchras teipsam
 Induere; talesque illis præbere qui te ducent.
 Etenim ex his fama apud homines it:
 Bona: gaudent vero pater & veneranda mater:
 Sed eamus loturæ simul cum aurora apparente,
 Et ego adjutrix simul sequar, ut celerrime
 Expediaris, quoniam non diu virgo eris:
 Jam enim te ambiunt optimi in populo
 Omnium Phæacensium, ubi tibi genus est etiam ipsi.
 Sed age jube patrem inclytum sub auroram
 Mylos & currum apparare, qui vehat
 Gingulaque & peplos & pallia admirabilia:
 Quippe tibi sic ipsi multo honestius est quam pedibus
 Ire: multum enim abiunt labra ab urbe.
 Ipsa quidem sic locuta abiit cælia Minerva:
 Ad Olympum, ubi aiunt Deorum sedem tutam semper
 Esse: neque ventis concutitur, neque unquam imbre.

- Δεύεται, ἔτε χιὼν ἐπιπίλιντα· ἀλλὰ μάλ' αἶθρη·
 45 Πίσωτατα ἀνέγξει, λευκὰ δ' ἐπιδίδουρ αἶθλη·
 Τὰ ἐν τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἡματα πάντα·
 Ἐνθ' ἀπὲν γλαυκῶπις, ἐπὶ διαπύρεσσι κέρη.
 Αὐτίκα δ' ἦος ἤλθεν εὐθρον, ἥ μιν ἔγχε
 Ναισιχίαν εὐσπελον. ἄραρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον·
 50 Βῆ δ' ἰόνω δια δάμαβ', ἦ ἀγγείλει τιμῶσι,
 Πατρὶ εἰλω κ' μητρὶ. κηῖσάτο δ' ἔνδον ἰόντας·
 Ἡ μὲν ἐσ' ἰχάρη ἦτο σὺν ἀμειπόλοισι γυναιξίν,
 Ἠλάκατα σφοδρῶς ἀλιπύρουρα· τὰ δ' εὐχάε
 Ἐρχομένο· ξυμβλήτο μετὰ πλεῖτες βασιλῆας
 55 Ἐς βυλὴν, ἵνα μιν κάλειεν Φαίηκες ἀγαυοί.
 Ἡ δ' μάλ' ἀλχι εἶσα φίλοι πατρίεα παρσίμπι,
 Πάσπα φίλ' ἐκ ἂν δὴ μοι ἐροπλίστεας ἀπῆνεν
 Ἐφ' ἡλὴν, εὐκυκλον; ἵνα κλυτὰ ἔμματα ἄγῃμαι
 Ἐς ποταμὸν πολύνεσσα, τὰ μοι βρυπτομήνα κῆτα.
 60 Καὶ δέ σοι αὐτὰ ἴοικε μετὰ σφοδρῶσι· ἰόντι
 Βυλὰς βυλεύειν καθαρά· χερσὶ ἔμματα ἔχοντι·
 Πέντε δέ τοι φίλοι νῆες ἐν μεγάροισι γηγάσιν,
 Οἱ δὲ ὀπυόντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλιέροντες·
 Οἱ δ' αἰεὶ ἐδάσκεν νόπλυτα ἔμματα ἔχοντες
 65 Ἐς χορὸν ἔχεται· τὰ δ' ἐμφ' ὀρενὶ πάντα μέμνηεν·
 Ὡς ἔρατ' αἰδέτο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομήναι
 Πατρὶ φίλῳ· ὃ δ' πάντα νόη, κ' ἀμείβετο μῦθον,
 Οὐτέ τοι ἡμίονον εἰθέτω τέκνον, ἐτί τιω ἄλλω.
 Ἐρχιν· ἀτάρ τοι δμῶες ἐροπλίστεσιν ἀπῆνεν
 70 Ἐφ' ἡλὴν, εὐκυκλον, ὑπερτερεῖν ἀραυῖαν.
 Ὡς εἰπόν, δμῶεσσιν ἐκέλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἱκτες ἄμαξαν ἰστροχον ἡμιονεῖν
 Ὀπλεον, ἡμιόνες δ' ὑπαρον, ζεύξαν δ' ὑπ' ἀπῆνη.
 Κέρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρειν ἰδῶτα φαινήν,
 75 Καὶ τὴν μὲν κατέδρακεν εὐξίσω ἐσ' ἀπῆνη·
 Μητρὶ δ' ἐν κίσῃ ἐτίθει μῦθοισι ἰδῶδην,
 Παντοῖον, ἐν ᾧ ὄψα τίθει, ἐν ᾧ οἶνον ἔχειεν
 Ἀσκάδ' ἐν αἰγίῳ· (κέρη δ' ἐπεβόσσετ' ἀπῆνης)
 Δῶκε δ' χρυσὴν ἐν ληκύθῳ ὕγρον ἔλαιον,
 80 Εἴως χυτλάσσαιτο σὺν ἀμειπόλοισι γυναιξίν·
 Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα κ' ἠνία σιγαλόεντα,
 Μάστιξιν δ' ἔλααν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοισιν·
 Αἱ δ' ἄμμοι παυνοῦντο· φέρον δ' ἰδῶτα κ' αὐτήν·
 Οὐκ οἶον· ἅμα τῇγ' κ' ἀμειπόλοι κίον ἄλλαι.
 85 Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥέον παρεκαλλέ· ἴκοντο,
 Ἐνθ' ἦτοι πολυτοὶ ἦσαν ἐπιστάται, πολὺ δ' ὕδωρ
 Καλὸν ὑπεκπερέει, μάλα περ βυπόωντα καθῆρα·
 Ἐνθ' αὖ γ' ἡμιόνες μὲν ὑπεκπερέλυσαν ἀπῆνης,
 Καὶ τὰς μὲν σῖναι ποταμὸν παρὰ δίκλιντα,

Rigatur, neque nix aspergitur: sed potius serenitas
 Volat absque nube, lucidusque circumfulget splendor: 44
 In quo delectantur beati Dii diebus omnibus:
 Huc abiit Pallas, postquam indicavit puellæ. (tabat
 Continuo aurora venit pulchro throno conspicua quæ ipsam exci-
 Nausicaam ornatam peplo, subitoque admirata est somnium.
 Instat autem ire per domos, ut annuntiaret parentibus, 50
 Patri charo & matri, offendit autem intus cum essent:
 Illa quidem ad focum sedebat cum servientibus mulieribus,
 Pensum, versans purpureum: in ipsum autem foras
 Egrementem incidit ad inclitos Reges
 Ad consilium, quo ipsum vocabant Phæacenses generosi. 55
 Hæc valde prope stans charum patrem allocuta est:
 Pater chare, nonne mihi instrueres currum
 Excelsum, agilem rotis? ut pulchras vestes feram
 Ad flumen lotura, quæ mihi sordidatæ jacent.
 Etenim tibi ipsi convenit inter primores versanti
 Consilia consulere pulchras corpori vestes habenti: 60
 Quinque autem tibi chari filii in regia sunt,
 Quorum duo in matrimonio, tres autem cœlibes florentes,
 Hi semper volunt recens lotis vestibus induti
 Ad saltationem ire: quæ meæ menti omnia curæ sunt. 65
 Sic ait. Verebatur enim florescentes nuptias nominare
 Patri charo, ille vero omnia intelligebat, & respondit sermone:
 Neque tibi mulos invideo filia, neque quicquam aliud.
 I: ceterum tibi famuli apparabunt currum
 Altum, agilem rotis, contabulatione instructum. 70
 Sic locutus, servis præcepit: illi vero paruerunt.
 Illi quidem foris currum agilem rotis mulinum
 Instruebant, mulosque subegerunt, junxeruntque sub curru:
 Filia vero è thalamo ferebat vestem splendidam,
 Et eam quidem reposuit bene polito in curru: 75
 Mater vero in cista collocabat desiderio convenientem cibum,
 Multifarium, obsonia quoque imposuit, & vinum infudit:
 Ure in caprino: (puella vero conscendit currum)
 Dedit etiam aurea in ampulla humidum oleum,
 Ut ungeretur cum ministris feminis. 80
 Illa vero cepit flagellum & habenas leves,
 Flagellavitque ut currerent: strepitus autem fiebat à multis.
 Qui strenue contendebant, ferebantque vestem & ipsam,
 Non solam: simul cum illa ibant ancillæ aliæ.
 Quæ quando jam fluvii ad alveum pervenerunt, 85
 Ubi labra erant perennia, multaque aqua
 Pulchra profluebat, ad perfordida purganda:
 Ibi illæ mulos quidem solverunt à curru,
 Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticesum,

- 90 Τρῶϊεν ἄγεσθιν μελαδία· τῇ δ' ἄν' ἀσπίτος
 ἱμάτια χερσὶν ἔλοντο, καὶ ἐσφόρειον μέλαι υἷδα.
 Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θούῃς ἱερὰ παρθένοισι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πωλύναν τε κἀθάσαν τε ρύπα πάντας.
 Ἐξίης ἀφάτατοι παρὰ θῖν' ἄλκι, ἔχ' ἱμάτια.
- 91 Λάβρας ποτὶ χέρσιν ὑποσπύσσου θάλασσαν,
 Αἱ δ' ἔρ' ροισάμηναι, καὶ χροισάμηναι λίπ' ἱλαίῃ,
 Δεινὸς ἱσχυρὸς εἶλοντο παρ' ἔχθρῳ ποταμῷ.
 ἱμάτια δ' ἱππῶσι μῆνιν τερσημόνῃ αἰγῇ.
 Αὐτὰρ ἔπει σίτου σάβρον δροαί, καὶ ἄν' αὐτὰ,
- 100 Σσάϊν τὰς τ' ἄρ' ἱππάζον ὑπὸ κροῖσμα βαλῦσσαι.
 Τῷσι δ' Ναυσικάδῃ λυκάστον ἔρχητο μελαΐη.
 Οἷον δ' Ἀρταμὶς εἴσι κατ' ἔρεθ' ἰσχυαίεσσιν,
 Ἡ' κατὰ Τηέροισι παρήμενον, ἢ Βρύμανθον,
 Τερπομένην κἀπορτοὶ καὶ αἰεὶς ἱλάροισι,
- 105 Τῇ δέ θ' ἄμα νύμφαι κύρσι Διὸς αἰγυίοχοιο.
 Ἀγροτόμοι παῖδες· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
 Πασάν δ' ὑπερ' ἔχε κέρη ἔχ' ἰδὲ ρώσασα,
 Ρῖα δ' ἀεργώσῃ σάλεται, καλὰ δέ τε πάσσα·
 Ὡς ἔρ' ἀμειψόμενοι μετῴρουσι παρδόν' ἀδμήν.
- 110 Ἀλλ' ὅτε δὴ δρ' ἱμάτια πάλιν ἔκλοντο νύκτι,
 Ζεύς αὖ ἡμίτας, ἀνύξασα καὶ ἱμάτια καλὰ,
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἰπποὶ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς Ὀδυσσεὺς ἔχοντο, ἴδαι τ' ἰωάντιδα κέρη,
 Ἡ οἱ Πάριον ἀνδρῶν πόλιν ἠγάσαντο.
- 115 Στρατοῖσι ἔπητ' ἔρητο μετ' ἀμειψόμενον βασιλῆα.
 Ἀμειψόμε μετ' ἀμάρτε, βαδίζῃ δ' ἱμπερτοὶ δίη.
 Αἱ δ' ἐπὶ μακρῷ αὔσαν. ὁ δ' ἔχοντο δῖον Ὀδυσσεύα.
 Ἐξέμην δ' ἄρ' ἄρ' ἡμῶσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἐμ' ἐγὼ, τίον αὐτὲ βροτῶν ἐς γαίαν ἰκάνω;
- 120 Ἡ ῥ' ἔχ' ἰσχυαίῃ καὶ ἀγροί, ἰδὲ δίπλους,
 Ἡε φιλόξενον, καὶ σφι νόον ἐς θεοῖς;
 Ὡς με κροῖον ἀμειψόμενός τ' ἄλλος αὐτῇ
 Νυμφάων, αἱ ἔχουσι φρένα ἀπηνία πάσσα,
 Καὶ σπῆας ποταμῶν, καὶ αἰεὶς ἀπηνία.
- 125 Ἡ νύ σφ' ἀνδρῶν εἰμὶ χερσὶν ἀνδρῶν;
 Ἀλλ' αἶψ' ἔχων αὐτὸς σπῆσμαι, ἰδὲ ἰδμεν.
 Ὡς εἰπὼν δάμνην ἐκδύστο δῖον Ὀδυσσεύα.
 Ἐκ σπῆας δ' ὕλκας σπῆσθον κλάσει χερσὶ παχείῃ·
 Φύλλων, ὡς ῥύσαιτο σπῆσθ' ἔχ' ἱμάτια φρένα.
- 130 Βῆ δ' ἱμῶν ὡς λείων ὀρεοίτερος, ἀλλ' ἀπηνία,
 Ὡς τ' ἔχ' ἱμῶν καὶ αἰεὶς, ἐν δέ οἱ ὅσπ' ὅσπ'
 Δαίεται· αὐτὰρ ὁ βροτῶν ἐπέρχεται ἢ ὅσπ' ὅσπ'.
 Ἡ μετ' ἀγροίεσσιν ἱλάροις· κίλεται δέ ἐ γαστρί·
 Μήλων σπῆσθοντα καὶ ἐς σπῆσθον δόμον ἰδμεν.
- 135 Ὡς Ὀδυσσεὺς κέρησιν ὑπὸ κροῖσμα ἱμάτια.

Ut ederent gramen dulce instar mellis: ipsæ vero à cutru
 Vestes manibus sumebant, & inferebant nigram aquam.
 Calcabantque in scrobibus celeriter certamen proferentes.
 At postquam lavaruntque purgaruntque sordes omnes,
 Ex ordine explicuerunt ad litus maris, ubi potissimum
 Lapillos ad litus abluebat mare. 95

Illæ vero lotæ, & unctæ pingui oleo,
 Prandium deinde sumpserunt ad ripas fluvii:
 Vestesque præstolabantur dum siccarentur splendore solis.
 Cæterum postquam cibo saturatæ sunt ancillæque & ipsa,
 Pila ludebant redimicula deponentes. 100

Illis Nausicaa pulchra ulnas incepit cantilenam.
 Qualis autem Diana incedit per montem sagittis gaudens,
 Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
 Oblectans se capris & velocibus cervis,
 Simul cum illa Nymphæ filia: Jovis Ægiochi 105
 Agrestes ludunt: gaudet vero mente Latona,
 Omnes vero ipsa capite supereminet atque fronte,
 Facileque notabilis est, pulchræ vero omnes:
 Sic illa inter ancillas excellebat virgo nondum domita.
 Sed quando jam erat rursus domum reditura, 110
 Iungens mulos, complicansque vestes pulchras,
 Tum statim alia excogitavit Dea cæcis Minerva,
 Ut Ulysses excitaretur, videretque pulchram oculos puellam,
 Quæ illum ad Phæacensium virotum urbem duceret,
 Pilam deinde jecit ad ancillam Regina: 115
 Ab ancilla quidem erravit, profundum autem incidit in vorticem:
 Illæ vero alte clamarunt, & excitatus est divinus Ulysses:
 Sedens autem cogitabat in mente & in animo:
 Hei mihi, quorumnam hominum in terram deveni?
 An sunt petulantes & agrestes, neque iusti, 120
 An hospitales, & ipsis est mens Deum timens?
 Ut me puellarum circumvenit forminea vox
 Nympharum, quæ habitant montium summos vertices,
 Et fontes fluviorum, & palustria loca herbosa:
 An fortassis homines sum prope vocales? 125
 Quin ego ipse experiar atque videbo.
 Sic locutus arbutis clam egrediebatur divinus Ulysses.
 Ex densa autem sylva ramum fregit manu crassa
 Cum foliis, ut tegeret circa corpus genitalia viri.
 Instititque ire veluti leo montanus, viribus fidens, 130
 Qui incedit pluviam & ventos perpeffus, intusque ei oculi
 Ardent: at is boves invadit aut oves,
 Aut agrestiores cervas: jubet enim cum venter
 Pecudes tentaturum etiam in densam domum ire:
 Ita Ulysses puellis pulchris comas erat se 135

- Μιξισθα, γυμνός σιρῖον· χρυσὸν γὰρ ἔσται.
 Σμυρδαλίῳ δ' αὐτῷσι φάνη, κακακωμῶντι αἰμῶν·
 Τείσαν δ' ἄλλωδης ἄλλη ἐσ' ἰόντας πορεύεσθαι·
 Οἷν δ' Ἄλκινος θυγάτηρ μῦθον, τῇ γὰρ Ἀδὴν
 240 Θάρσῳ ἐνὶ φρεσὶ δῖκε, καὶ ἐκ δειῶν εἴκετο γυναικῶν
 Στῆ δ' ἀνταχομῶν. ὃ δ' ἐμμελῆζεν Ὀδυσσεύς·
 Ἦ γένων λίσσοιτο λαβὼν εὐσπίδα κέρη,
 Ἦ αὐτῶς ἐπίεσιν ὕποσαδὰ μινιχίοισι
 Λίσσοιτ', εἰ δειξέῃς πόλιν, καὶ εἴματα δοῖν.
 245 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσαντο κέρδιον ἦ)
 Λίσσιδαι ἰπίεσιν ὕποσαδὰ μινιχίοισι,
 Μὴ οἱ γένα λαβόντι χολώσαντο φρένα κέρη.
 Αὐτίκα μινίχιον καὶ κερδαλέον φάντε μῦθον,
 Γυνῆμά σε ἄνασσα· θεὸς γὰρ τις ἢ βροτὸς ἱασθῇ.
 250 Εἰ μὲν τις θεὸς ἱασθῇ τοῖς ἔρετόν ἐνὺν ἔχουσιν,
 Ἀρτέμιδι σε ἔσται διὸς κέρη μέγαλοιο.
 Εἰδὸς τε μέγας τε εὐνὴν τ' ἀγχιςαῖ ἴσκα·
 Εἰ δέ τις ἱασθῇ βροτῶν τοῖς ἐπὶ χθονὶ γαιετάεσι,
 Τεισμάκαρις μὲν σοὶ γὰρ πατήρ καὶ πτόττια μήτηρ,
 255 Τεισμάκαρις δ' ἐκαστήριος· μάλα περ ἐρίσι θυμὸς
 Αἶν ἐνφροσύνην παίεται εἴκεα σῶν,
 Λευσόντων τοιόνδε δῶλῳ χροσθῇ εἰσοιχνεύσαν.
 Κιῶν δ' αὖ περὶ κῆρ μακάρτατ' ἐξοχον ἄλλων·
 Ὅς κί σ' ἔδουσι βείσας οἰκόνδ' ἀγάζονται.
 260 Οὐ γὰρ περ τοῖσδε ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
 Οὐτ' ἀνδρ', ἔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχθ' εἰσοφύοντα
 Δάτω δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνι παρὰ βρομῷ
 Φοῖβη νῖον ἔρη ἀντηχομῶν ἰόνοια·
 (Ἦλθον γὰρ κακίους, πολὺς δέ μοι ἴσπετο λαὸς
 265 Τὴν ἰδὼν ἢ δὴ ἔμελλεν ἔμοι κακὰ κῆρ' ἴσθαι)
 Ὡς δ' αὐτῶς καὶ κῆρ ἰδὼν, ἐτεδῆπτα θυμῷ
 Δῆν· ἐπεὶ ἔπαυ τοῖον ἀνέλυθιν ἐκ δόρυ γαῖης·
 Ὡς σὲ γύναι ἀγαμῶν τε τέκνῳ τε, δίδωκέ τ' αἰνὰς.
 Γένων ἀφελῆσαι· χαλεπὸν δέ μοι σπένδῳ ἰκάνη.
 270 Χθιζὸς ἐκκοσφ' εὐγὼν ἤματι οἴσπα πόντον,
 Τόσσα δέ μ' αἰὲν κῆρμα φόρ' κραίηντ' ἐτε δύνειλαι
 Νῆσται ἀπ' Ὀδυσσεύς· τὸν δ' ἰθάδε κάββαλι δαίμων,
 Ὀφρ' ἐτι περ καὶ τῶνδε σάδω παλόν· καὶ γὰρ οἷον
 Παύσιδ'· ἀλλ' ἐτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροςθεν.
 275 Ἀλλὰ ἄνασσ' ἐπέειπε· σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
 Ἔς περὶ τὴν πόλιν· ἦν δ' ἄλλων ἔγνα οἶδα
 Ἀνδροπαίων οἱ τῆδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
 Ἄστυ δέ μοι δειξέον, ὅθ' ἔστιν ἀμφοβαλῆσαι,
 Εἰ τι περ εἴλωμα πατήρσιν ἔχεις ἠδ' ἀδελφῶν.
 280 Σὺ δ' ἐπεὶ τόσα δοῖν ὅσα ἐρίσι σῆτι μνηστῆρας,
 Ἀνδρῶν τε καὶ οἴων καὶ ἐμμελῆζεν ὀφείσθαι,

Immisturus, nudus licet esset: necessitas enim urgebat.
 Horrendus autem ipsis apparuit, afflictus saefugine:
 Diffugeruntque huc atque illuc per ripas promittentes:
 Sola tamen Alcinoi filia mansit, ei enim Pallas
 Audaciam in mente indiderat, & formidinem exemerat membris:
 Sterit autem opposita, sed ipse cogitabat Ulysses (140
 An oraret genibus prehensis pulchræ oculos puellæ,
 An alioquin verbis longe stans blandis
 Precaretur, ut ostenderet urbem, & vestes daret.
 Sic igitur ei cogitanti visum est satius esse, 145
 Precari verbis eminus stantem blandis,
 Ne ei genua prehendenti irasceret mentem puella.
 Protinus blandum & astutum dixit sermonem:
 Supplex te oro Regina, Deus utique quis aut mortalis es.
 Si quidem Deus es qui latum cœlum incolunt, 150
 Dianæ te ego Jovis filia magni
 Formaque magnitudineque, indoleque quam proxime comparo:
 Si vero aliquis es hominum qui super terram habitant,
 Ter beati tibi pater & veneranda mater,
 Ter beati fratres: valde nimirum ipsorum animus 155
 Usque lætitiis gestit tui gratia,
 Videntibus tale germen ad choream te euntem.
 Ille vero ex animo felicissimus præter cæteros
 Quicumque te doctæ gravis domum duxerit.
 Nondum enim talem vidi mortalem oculis, 160
 Neque virum, neque mulierem, admiratio me tenet aspicientem.
 In Delo equidem aliquando tale Apollinis juxta aram
 Palmæ recens germen succrescens vidi:
 (Veni enim illuc quoque, multus autem me comitabatur populus
 In ea processione quæ mihi erat malum damnum futura) 165
 Utque similiter illud conspicatus, obstupui animo
 Diu: quandoquidem nunquam tale succrevit lignum è terra:
 Sic te mulier admiror, obstupeo, & vereor nimis
 Genua prehendere, gravis enim me calamitas urget.
 Heri vigesimo effugi die nigrum pontum, 170
 Interea me usque fluctus ferebat & celeres procellæ
 Insula ab Ogygia: nunc vero me huc appulit Deus,
 Ut adhuc fortasse & hic patiar malum: non enim puto
 Quieturos, sed adhuc multa Dii patrabunt ante.
 Verum Regina miserere, te enim mala multa passus 175
 Ad primam veni: aliorum autem neminem novi
 Hominum qui hanc urbem & terram incolunt.
 Urbem mihi ostende, daque laceram vestem ad induendum,
 Si aliquod fortasse involucrum pannorum habebas huc veniens.
 Tibi vero Dii tanta dent quanta animo concupiscis, 180
 Matrum & familiam & concordiam præbeant

- Ἐδλιν. ὃ μὲν γὰρ τῷ γε κρείσσον καὶ ἄρειον
 Ἡ δ' ὅτ' ὁμοφροῦντες νοήμασιν οἶκον ἔχοντο
 Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πῶλλ' ἄλγεα δυσμύθευσι,
 185 Χάρματα δ' ἐυμύθευσι· μάλιστ' αὖ τ' ἔκλυον αὐτοί.
 Τὸν δ' αὖ Ναυσικιά λευκώλεν ὀνείων κῆρα,
 Εἴν', ἐπεὶ ἔτε κακὸν ἔτ' ἄτρεσι φασὶ εἶκας,
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νύμφ' ὄλβον Ὀλύμπῳ ἀνδρόποισιν
 Ἐδλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν. ὥπως ἐδέλῃσιν ἐκάσῃ·
 190 Καὶ πῶ σοὶ τάδ' ἔδωκε, σὲ δ' ἔχρη τετλάμεν ἔμπης.
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεις,
 Οὗτ' ἐν ἐδῶτ' ἀνέστη, ἔτε τοῦ ἄλλου
 Ὅν' ἐπείοιχ' ἱκάνειν ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
 Ἄστυ δέ τοι δούξω, ἱέρα δέ τοι ἔνομα λαῶν,
 195 Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν·
 Εἰμι δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορ Ἀλκινόοιο,
 Τὴ δ' ἐκ Φαίηκων ἔχεται κάρη· τε βίη τε.
 Ἡ γὰρ, καὶ ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι κέλευσε,
 Στήνέ μοι ἀμφίπολοι· πόσος φεύγατε φῶτα ἰδύσατο
 200 Ἡ μὴ πῶς τινὰ δυσμύθειον φάσ' ἐμύθευ ἀνδρῶν;
 Οὐκ ἔδω' ἔτ' ἀνὴρ διεγὼς βροτῶς, ἐδὲ γένεταί,
 Ὅς κεν Φαίηκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἱκνέται
 Διόσφιτα φέρων· μάλα γὰρ εἶλοι ἀθανάτοισιν.
 Οἰκίωμ' δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
 205 Ἐχάτοι, ἐδὲ τις ἀμμι βροτῶν ἐπιμίσχεται ἄλλῃ.
 Ἀλλ' ὅδε τις δύστην ἀλαμνῶν ἐνθάδ' ἱκάνει·
 Τὸν γὺν χρὴ κομῆειν. πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες
 Εἴητοι τε ἀπταχοί τε. δῖσις δ' ὀλίγη τε βίη τε.
 Ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βροτῶν τε πόσιν τε·
 210 Ἀσάτε δ' ἐν ποταμῷ ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔς' ἀνέμοιο.
 Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ἔσαν τε καὶ ἀνῆλοισι κέλευσαν.
 Κάθ' δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὥς ἐκέλευσε
 Ναυσικιά θυγάτηρ μεγαλήτορ Ἀλκινόοιο·
 Πᾶρ δ' ἄρα οἱ φῶρος τε χιτῶνά τε ἕματ' ἔθηκαν.
 215 Δῶκάν δ' οἱ χρυσὴν ἐν λικύδῳ ὕγρον ἱλαιον.
 Ἦνωγον δ' ἄρα μὲν λῆδαι ποταμοῖο ῥοῇσι.
 Δὴ γὰρ τότε ἀμφιπόλοισι μετῴδα διῖ· Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφίπολοι σῆθ' ἔτῳ δόππῳ φέβειν, ὅρρ' ἐγὼ αὐτὸς
 Ἄλκην ὥμοισιν ἀπολέσομαι, ἀμρὶ δ' ἐλαίῳ
 220 Κεῖσσομαι. ἦ γὰρ δηρὸν δόππ' ἔστιν ἀλίστη.
 Ἄντην δ' ἐκ ἔγῳγε λοίσσιμα· αἰδέομαι γὰρ
 Γυμνῶσαι, κέρησιν εὐπλοκάμοισι μετελθῶν.
 Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα καὶ ἡ.
 Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμῷ χερσὶ νίζετο διῖ· Ὀδυσσεύς
 225 Ἄλκην, ἦ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἀμπεχεν ὤμους.
 Ἐκ κίθαλῃς δ' ἱσμηχέν αἰλὸς χινὸν ἀπρυγέτοιο.
 Αὐτὰρ ἐπ' ἰδὼν πάντας λείποντας καὶ λίπ' ἀλειφέν,
 Ἄμρῳ

Bona : non enim hoc quicquam præstantius & melius
 Quam cum concordēs cōsiliis rem familiarem administrant
 Vir atque conjux : multi dolores malevolis ,
 Gaudia autem benevolis : maxime autem exaudiunt ipsi. 186

Hunc autem rursus Nausicaa ulnas candida allocuta :
 Hospes , quandoquidem non ignavo nec stulto viro similis es ,
 Jupiter ipse distribuit felicitatem Olympius hominibus
 Bonis atque malis , prout voluerit unicuique :
 Et fortasse tibi isthæc dedit , te autem oportet pati tamen. 190
 Nunc postquam in nostram & terram & urbem venis ,
 Neque vestrum indigebis , neque alterius alicujus rei
 Quæ decent supplicem multa expertum occurrentem.
 Urbem autem tibi ostendam , & dicam nomen populorum.
 Phæacenses hanc urbem & terram habitant : 195
 Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi
 Cujus inter Phæacenses supereminet & imperium & potentia.

Dixit , & ancillis pulchricomis imperavit :
 Sistite mihi gradum ancillæ : quo fugitis virum conspiciatæ ?
 An scilicet aliquem hostium putatis esse virorum ? 200
 Non est ille vir vivus homo , neque irascetur ,
 Qui Phæacensium in terram veniat
 Hostilia inferens : valde enim chari sunt Diis.
 Habitamus autem seorsum undoso in mari
 Extremi , neque aliquis nobiscum homo commercium habet alius.
 Verum hic aliquis infelix errabundus huc venit : 205
 Quem nunc oportet curare , à Jove enim sunt omnes
 Hospites & egeni , donum autem & exiguum gratum est.
 Quare date ancillæ hospiti cibum & potum :
 Et lavate in fluvio ubi tutela est à vento. 210

Sic ait. Illæ vero stabant & invicem adhortabantur.
 Ulyssemque collocarunt in tuto , quemadmodum jusserat
 Nausicaa filia magnanimi Alcinoi :
 Eique pallium & tunicam vestesque apposuerunt.
 Dederunt vero ei aurea in ampulla liquidum oleum. 215
 Jusseruntque ipsum lavare in fluvii fluente.
 Tunc cum ancillis locutus est divinus Ulysses :

Ancillæ , stete sic seorsim , ut ego ipse
 Salsuginem ab humeris abluam , circumque oleo
 Ungar , jam enim diu à corpore est unctio. 220
 Coram vero haud ego lavero : vereor enim
 Nudari , inter puellas cirratas versans.

Sic ait. Illæ vero secesserunt , narraruntque puellæ,
 At ipse ex flumine à corpore lavabat divinus Ulysses
 Salsuginem , quæ ei terga & latus tegebat humeros. 225
 A capite autem extersit maris sordes indomitæ.

Cæterum postquam omnia lavit & oleo unxit ,
Odyssa. M

- Ἄμφ' ἢ ἱμάτα ἱσθᾶ' αἱ οἱ πόρε παρθένῳ ἑδμάς·
 Τὸν μὲν Ἀθηναίᾳ θῆκεν Διὸς ἐκγοναία·
- 230 Μειζονά τ' εὐσιδίην κ' παάσωνα· καὶ ἢ κάρητῳ
 Οὐλὰς ἦκε κόμας, ὑαιινδίνῳ ἀνδρ' ὁμοίας.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχέυεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
 Ἰδὼς, ὃν Ἥραις δίδασιν κ' παλλὰς Ἀθήνη
 Τίχνην παντοίην, χαρίεντα ἢ ἔργα τελεί·
- 235 Ὡς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε κ' ὤμοις·
 Ἐξέτ' ἱππὶτ' ἀπάγνυθε κίων ἐπὶ θύνα θαλάσσης·
 Κἀλλῶ κ' χάρεισι γέλῳ. θηῖτο κ' κέρη·
 Δὴ ῥα τότε ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι μετὰ δα,
 Κλυτὲ μοι ἀμφιπόλοι λιγκάλοισι, ὅρεσ' τι εἴπω·
- 240 Οὐ πάντων αἰκῆτι θεῶν αἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Φαιήκισ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμύσγεται ἀντιθείοισι.
 Πρώδιν μὲν γὰρ δὴ μοι ἀνικίλιῳ δοᾶτ' ἦ,
 Νῦν ἢ θεοῖσιν ἵοικε τοῖς ἔρανοσ' ἐνὺν ἔχουσιν.
 Αἱ γὰρ ἱμοὶ τοῖς θεοῖς πεκλημένῳ εἴη
- 245 Ἐνθάδ' ναιετάων, κ' οἱ ἄδω αὐτόθι μέντην.
 Ἀλλὰ δότ' ἀμφιπόλοι ξείνῳ βρωσὶν τε πόσιν τε.
 Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἡδὲ σίθοντα
 Παρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ θίσσαν βρωσὶν τε πόσιν τε.
 Ἦτοι οὐ σῖσι κ' ἡδὲ πολύτλας δῖῳ Ὀδυσσεύς·
- 250 Ἀρταλῆος· δηρὸν γὰρ ἰδντύῳ ἦεν ἄπας·
 Αὐτὰρ Ναυσικαά λευκώλεν' αἶλλ' ἐτόσην·
 Εἶματ' ἄρα πτύξασα τίθῃ καλῆς ἐσ' ἀπῆνης,
 Ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας· ἀν δ' ἔβη αὐτῇ·
 Ὀτρυνεν δ' Ὀδυσσῆα, ἱπῳ τ' ἴσατ', ἐκ τ' ὀνομάζε·
- 255 Ὅροσθ' δὴ νῦν ξεῖνε. πόλιν δ' ἱμῶν, ὅρεσ' σε σέμψω
 Πατέρες ἐμῆ πρὸς δῶμα δαίροισι· ἵνδ' αὖ σε ρῆμι
 Πάντων Φαιήκων εἰδυσσέμεν ὅσοι ἄριστοι.
 Ἀλλὰ μάλ' ὅδ' ἔρρω· (θεαίης δὲ μοι ἔκ ἀπινύων)
 Ὅφρ' αὖ μὲν κ' ἀγρὸς ἱομῶν κ' ἔργ' ἀνδρόποισι,
- 260 Τόρεα συν ἀμφιπόλοισι μετ' ἡμιόνους κ' ἀμαξάν
 Καρπαλίμως ἔρχεσθον, ἔγῳ δ' ὁδὸν ἀγρομενύσω·
 Αὐτὰρ ἐπὶ πόλιν ἐπιβήσομεν ἢ πῶς πορῆ·
 Τφίλος, καλὸς ἢ λιμὴν ἱκατέρω πόλιν·
 Λεπτὴ δ' εἰσὶ μνη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
- 265 Εἰρύαται. πᾶσιν γὰρ ἐπίσιον ἐστὶν ἱκάσω·
 Ἐνθα δὲ τε σφ' ἀγορῇ, καλὸν Ποσειδῶιον ἀμρῆς·
 Ρυτοῖσιν λάεσι καταρυχίας ἀραρυῖα.
 Ἐνθα ἢ νηῶν ὅπλα μελαινάων ἀλέγχει,
 Πίσματα κ' σπῆρα, κ' δοπεξύνουσιν ἐντομαί·
- 270 Οὐ γὰρ Φαιήκισι μέλ' κείος, ἐδ'· φαίετρη,
 Ἀλλ' ἴσοι κ' ἐντομαί νῶν, κ' νῆες ἴσαι,
 Ἦσιν ἀγαλλόμενοι πόλιν σπέρωσι θαλάσσης·
 Τῶν ἀλέγχει ρῆμι ἀδυσκία, καὶ τις ὀπίστω

Vestēsque induit quas illi præbuerat virgo intacta :
 Illum quidem Minerva reddidit ex Jove nata
 Majoremque aspectu & spissiore : in capite vero 230
 Crispas demisit comas , hyacinthino flori similes.
 Ut cum quis aurum circumfundit argento vir
 Solers , quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva
 Artem omnifariam , elegancia vero opera perficit :
 Sic huic infudit gratiam capitique & humeris. 235
 Sedit autem deinde seorsum incedens ad littus maris ,
 Pulchritudine & gratiis splendens , admirabatur autem puella :
 Ac tunc ad ancillas cirratas loquebatur :

Audite me ancillæ candidæ lacertos , ut aliquid dicam :
 Non omnibus invitis Diis qui cælum tenent , 240
 Ad Phæacenses hic vir pervenit Diis æquiparandos.
 Antea certo mihi nihili videbatur esse ,
 Nunc vero Diis similis qui cælum amplum inhabitant.
 Utinam mihi talis maritus vocatus esset
 Hic habitans , & ipsi placeret ibidem manere. 245
 Sed date ancillæ hospiti cibumque potumque.

Sic ait. Illæ vero hanc diligenter audiverunt , & paruerunt ,
 Ulyssique apposuerunt cibum & potum.
 Atque ille bibebat & edebat prudens divinus Ulysses
 Rapaciter : diu enim à cibo erat jejunos. 250
 Cæterum Nausicaa alba lacertis alia excogitavit :
 Vestes igitur plicans posuit pulchrum in currum ,
 Junxitque mulos fortibus ungulis , conscendit autem ipsa :
 Adhortataque est Ulyssē , verbumque dixit , & compellavit :

Surge nunc hospes : ad urbem ut eas , ut te mittam 255
 Patris mei ad domum prudentis : ubi te autumo
 Omnium Phæacensium visurum esse quotquot optimi.
 Sed omnino sic facito , (videris enim mihi non parum sapere)
 Donec quidem per agros iverimus & culturas hominum ,
 Tandem cum ancillis post mulos & currum 260
 Celeriter venite , ego vero per viam ducam :
 At postquam ad urbem conscenderimus circa quam murus
 Altus , pulcher autem portus utrinque urbis ,
 Arcusque introitus : & naves per viam utrinque agitatae
 Subductæ sunt , omnibus enim sua statio est unicuique : 265
 Ibi quoque ipsis forum est , pulchrum Neptuni circa templum ,
 Vestitiis lapidibus excisis aptum.

Ibi vero navium armamenta nigrarum reservant ,
 Rudentes & vela , & poliunt remos.
 Non enim Phæacibus curæ est arcus neque pharetra , 270
 Sed mali & remi navium , & naves æquatæ ,
 Quibus lati penetrant spumofum mare :
 Horum cyto famantur amarum , ne quis post

Μωμύη· (μάλα δ' εἰσὶν ὑπερβόλοι κατὰ δῆμον)

- 275 Καὶ νῦν τῇ ᾧδ' εἴποι κακώτερον ἀντιβολήσας,
Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα ἔπεται καλὸς τε μέγας τε
Εἷν· πῶς δέ μιν εὔρει; πόσις νῦν τοι ἵσταται αὐτῇ.
Ἦ τίνα περ πηλαχθέντα κομίσαστο ἥς δὸτ' ἦνός,
Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ ἔτινες ἐγγύθεν εἰσὶν.
- 280 Ἦ τις οἱ εὐξαμένη πολυάρετον Διὸς ἦλθεν,
Οὐρανόθεν παταβᾶς· ἔξ' δέ μιν ἡματα πάντα.
Βίλτερον εἴ κ' αὐτῇ περ ἰποχορμῇ πόσιν εὔρειν
Ἄλλοθεν. ἢ γὰρ τέσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
Φαίηκας, τοῖ μιν μῶνται πολέες τε καὶ ἰδωλοί.
- 285 Ὡς ἔρυσιν, ἱμοὶ δέ κ' οὐκ ἴδμεν ταῦτα γέγοντο·
Καὶ δ' ἄλλῃ νηυσὶν ἢ τις τοιαῦτά γε ῥέξει,
Ἦ τ' αἰετι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἰόντων
Ἀνδράσι μίσσηται, πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.
Εἴη, σὺ δ' ᾧδ' ἱμέδεν ξυνὴ ἔπ'· ὄρεα τάχιστα
- 290 Πομπῆς καὶ νόσοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἱμεῖο.
Διόρῳ ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἀγχι κεινύει
Λιγύεσσιν· ἐκ δ' κρήνη τάς, ἀμφὶ δ' λιμῶν.
Ἐνθάδε πατρὸς ἱμεῖ τέμνεται, ἰθαυυῖά τ' ἄλσος,
Τόσσον ὅτ' ἀπὸ πτόλιος ὅσον τε γέγωνε βοήσας.
- 295 Ἐνθα καθιζέμεναι μάλιστα χερόν εἰσέκειν ἡμῖς
Ἀρσὺν ἐλθόμεν, καὶ ἰκόμεθα δώματα πατρὸς.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἡμέας ἐλπε ποτὶ δώματ' ἀείχεται,
Καὶ τότε Φαίηκων ἱμῶν ἐς πόλιν, ἥδ' ἔρυσσας
Δώματα πατρὸς ἱμεῖ μεγαλύτερον Ἀλκινόοιο.
- 300 Ῥῖα δ' ἀείγωντ' ἐς, καὶ ἂν παῖς ἠγήσαντο
Νήπιον· ἔμην γάρ τι τοῖκότα τοῖσι τέτυκτας
Δώματα Φαίηκων, οἷον δόμον Ἀλκινόοιο
Ἦεν· ἀλλ' ὅπότ' ἂν σὲ δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλῇ,
Ὡκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθόμεν, ὅρ' ἂν ἴκηαι
- 305 Μητὴρ ἔμην· ἢ δ' ἦσαι πατρὶς ἐχάρη ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἠλέκατα σφραῖσ' ἀλιτόρρευα θάυμα ἰδέσθαι,
Κίονι κεκλιμένη, δμῶαί δέ οἱ εἶατ' ὀπίθεν.
Ἐνθα δ' πατρὸς ἱμεῖο θρόνον ποτικέκλιται αὐτῇ,
Τῷ δ' γε οἶνοποτάζει ἐρήμην, ἀθάνατον ὥς.
- 310 Τὸν παρεμειψάμεν, μητρὸς ποτὶ γένεσσι χεῖρας
Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόσιμον ἡμᾶρ ἴδῃαι
Χαίρεον, καρπαλίμως, ἐπὶ καὶ μάλα τηλόθεν ἱστί.
Εἰ κέν τοι μῆνι γὰρ φίλα φρονέῃς ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπίσθαι τοι ἔπειτα φίλος τ' ἰδῆναι, καὶ ἰκέσθαι
- 315 Οἶκον εὐκτιμένην καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.
Ὡς ἄρα φωνήσας, ἡμῶν μάλιστα φαινή
Ἠμίονες. αἱ δ' ὥκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρον·
Αἱ δ' εὖ μὴν τρέφον, εὖ δ' ἐπλίσσοντο πώδεσσιν.
Ἦ δ' ἄν μάλ' ἐνέχουσι, ἔπος αἶψ' ἐπείατο πρὶν

Carpat : (valde enim sunt insolentes vulgo)
 Et fortassis quis sic diceret malignior occurrens :
 Quis ille qui Nausicaam sequitur pulcherque & magnus
 Hospes ? ubi illum uacta est ? maritus utique erit ipsi.
 Aut aliquem errantem adduxit à sua navi ,
 Virorum externorum : quandoquidem nulli prope sunt :
 Aut quispiam supplicanti multis exoratus deus venit , 280
 E cœlo descendens , habebit vero eum dies omnes.
 R. Atius , si ipsa adiens maritum invenit
 Aliunde , nam hos quidem spernit in populo
 Phœaces qui ipsam ambiunt multi & nobiles .
 Sic dicent , mihi vero probrosa hæc fierent : 285
 Atque alii succenserem quæcunque talia faceret ,
 Quæ invitis charis patre & matre viventibus
 Viris misceretur , priusquam palam nuptiæ advenissent.
 Hospes , tu autem sic meum percipe sermonem , ut celeritime
 Deductu & reditu potiaris per patrem meum : 290
 Inveniemus pulchrum lucum Palladis prope viam
 Ex populis : fons autem effluit , circaque pratum.
 Atque ibi patris mei & prædium & florentes horti ,
 Tantum ab urbe quantum auditur clamans :
 Ibi desidens præstolare aliquandiu donec nos 295
 Ad urbem venerimus , & pervenerimus ad ædes patris.
 At postquam nos speraveris ad ædes pervenisse ,
 Et tum Phœacum eas ad urbem , atque require
 Ædes patris mei magnanimi Alcinoi.
 Facile autem notabiles sunt , etiam puer duceret 300
 Infans : neque enim quidquam similes illis sunt
 Ædes Phœacum , qualis domus Alcinoi
 Herois . Sed postquam te ædes celaverint & aula ,
 Valde celeriter ex regia penetra , ut pervenias
 Ad matrem meam : quæ sedet ad focum in ignis splendore , 305
 Pensum versans purpureum , mirabile visu ,
 Columnæ acclinata , ancillæ vero sedent pone illam .
 Hic vero patris mei solium adjacet ei ,
 Quo ei convivatur insidens immortalis ceus :
 Hoc præterito , matris ad genua manus 310
 Extende nostræ , ut reditionis diem videas
 Gaudens , cito , etiam si valde procul hinc es .
 Si quidem tibi illa utique bene volet in animo ,
 Spes tibi deinde amicosque videre , & pervenire
 Domum ad pulchre ædificatam & tuam in patriam terram . 315
 Sic locuta , flagellavit flagello splendido
 Mulos , qui celeriter reliquerunt fluvii fluentia :
 Illi bene quidem currebant , & pulchre jactabant pedes .
 Ipsa autem planè ita auxigabatur , ut simul sequerentur pediter .

- 320 Ἀμφίπολοι τ' Ὀδυσσεύς πα' νόσθ' ἐπιβάλλεν ἱμάδιον
 Δυστότ' ἡέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἴκοντο
 Ἰερὸν Ἀθηναίης, ἣν ἄρ' ἔζητο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὴν ἔπειτ' ἠρώτα Διὸς κέρη μέγαλοι,
 Κλυδί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τίκεσθαι Ἀφρυταίης,
 325 Νῦν δὲ περ μὲν ἄκυσον, ἐπεὶ παρ' ἔποτ' ἄκυσσέ
 Ραιομένη, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς Ἑννοσίγαιος.
 Δὸς μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἡδὲ ἑλενόν.
 Ὡς ἔρατ' ἐυχόμενος. τῷ δ' ἐκλυε Παλλὰς Ἀθήνη
 Αὐτὰρ δ' ἔπειθ' αἶνέτ' ἐναντίον· αἶδετο γάρ ῥα
 330 Πατροκασίγνητον. ὃ δ' ἐπιζαρωθεὶς μύθειεν
 Ἀντιθέω Ὀδυσσῇ, παρ' ἣν γαῖαν ἰκέσθαι.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο Δ Τ Σ Σ Ε Γ Α Σ Η. ΤΟΥΤ' Ο ΜΗΡΟΥΤ
 Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Νηυσικάα εἰς τὴν πόλιν ἀρκεῖται, καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεύς ἰκτεῖται τὴν Ἀθήνην Ἀλκίονος τῆ βασιλείας γυναῖκα καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον αὐτομολῆς ὁπότεν τὴν ἐδῆτα ἴσχει, (ἰγνώρισεν γὰρ αὐτὴν) τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὴν πλὴν ἀπὸ τῆς Ὀγυγίας μέχρι τῆς τῆς Φαιάκων γῆς διηγῆται.

Ἦτο δ' εὖ φρονέσας Ὀδυσσῇ Σχεῖν βασιλῆς.

- Ω**ς ὁ μὲν ἐντὶ ἡρώτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Κέρην δ' ὡροῦν ἄστυ εἶναι μῦθος ἡμιονοῖν.
 Ἢ δ' ὅτε δὴ δ' πατέρης ἀγακλυτὰ δόμαθ' ἵκοντο,
 Στῆσον ἄρ' ἦν παροῦργοι κασίγνητοι δέ μιν ἀμφί
 5 Ἰσαντ' ἀθανάτοισι ἐν ἀλῆκοι, οἳ ῥ' αἶψ' ἀπάνης
 Ἠμύονες ἔλυνον, ἐδῆτα τε ἴσπερον εἶσα.
 Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἰὸν ἦτο· δαῖτε δὲ οἱ αὖρ.
 Γρῦς Ἀπηρεαίη θαλαμηπόλος Εὐρυμίδουσα,
 Τὴν ποτ' Ἀπαίρειν νῆε ἦγαγον ἀμφίλοισι·
 10 Ἀλκίονος δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, ἕνακα παῖς
 Φαίηκας ἀνασσι, θεῷ δ' ὡς δῆμος ἄειν.
 Ἢ πρὶν Νηυσικάαν λευκόλεπον ἐν μεγάροισιν·
 Ἢ οἱ αὖρ ἀνέκαιε, καὶ εἶσα δόρυον ἐπόσμε.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεύς ὥρτο πόλινδ' ἵμεν, ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
 15 Πολλὴν ἡέρα χεῖς εἶλα φρονέσας Ὀδυσσῇ,
 Μὴ τις Φαίηκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
 Κερτομέοι τ' ἐπίεσιν, καὶ ἐξέρωθ' ὅτις εἴη.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσισθαι ἱερὰν,
 Ἐνθά οἱ ἀντιβόλησε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 20 Παρθενικήν εἰκυῖα κνήμιδι κάλπιν ἔχουσα·
 Στῆ δ' ὡροῦν αὐτῇ. ὃ δ' ἀνέειπε δῖος Ὀδυσσεύς,
 ὦ τί κε, καὶ ἐκ αἶν' ἄν' ἄν' ἀνέρον ἡγήσαιο

Ancillæ Ulyssesque, arte vero impegit flagellum : 320
 Occidit autem sol, & illi inclytum ad delubrum pervenerunt
 Sacrum Palladis, ubi sedit divinus Ulysses :
 Statim deinde precatus est Jovis filiam magni :
 Audi me à capra nutriti Jovis filia indomita,
 Nunc sane me exaudi, quoniam antea nunquam exaudivisti 325
 Jactatum, quando me jactabat inclytus Neptunus.
 Da me ad Phæacas gratum venire atque miserabilem.
 Sic ait orans, cum autem audivisset Pallas Minerva.
 Ipse vero neutiquam apparebat palam : verebatur enim
 Patrum, is enim vehementer irascebatur 330
 Divino Ulyssi, antequam suam ad terram veniret.

ARGUMENTUM LIBRI VII. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Nausicaa in urbem pervenit, & paulo post Ulysses supplicat Aretæ Alcinoi Regis uxori. Atque illi post eam interroganti unde vestimenta haberet, (cognoverat enim ea) omnia quæ acciderant sibi in navigatione ab Ogygia usque ad Phæacum terram narrat.

H. Bene cupiunt Ulyssi Scheriz Reges.

Sic quidem illic precabatur patiens divinus Ulysses.
 Puellam vero ad urbem ferebat robur mulorum.
 Illa vero quando jam ad sui patris inclytas ædes pervenit,
 Constitit in vestibulo : fratres vero ipsam undique
 Circumstabant immortalibus similes, qui à curru
 Mulos solvebant, vestemque portabant intro.
 Ipsa vero ad thalamum suum ibat : accendebat autem illi ignem
 Anus Epirotica cubicularia Eurymedusa,
 Quam olim ex Epiro naves duxerant remis utrinque agitæ :
 Alcinoos autem eam munus elegerunt, eo quod omnibus 30
 Phæacibus imperabat, & veluti Deum populus audiebat :
 Quæ enutrivit Nausicaam pulchram ulnis in regia :
 Quæ ei ignem accendebat, & intus cornam adornabat.
 Atque tunc Ulysses surrexit ad urbem iturus, at Pallas
 Multam caliginem circumfudit bene cupiens Ulyssi, 35
 Ne quis Phæacum magnanimorum obviam factus
 Convitiaretur verbis, & interrogaret quis nam esset.
 Sed cum jam urbem ingressurus erat amabilem,
 Hic ei obviam facta est Dea casta Minerva,
 Virgini similis juvenulæ urnam gestanti : 40
 Stetitque ante eum, interrogabat autem divinus Ulysses :
 O filia, nonne me ad domum viri deduceses,

Ἀλκινόῃς, ὃς τῷδε μετ' ἀνδρόποισιν ἀνάσσει·
Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖν' ὅσοντα λαπαίει· ἐνθάδ' ἰκάνω

25 Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ ἔτινα οἶδα
Ἀνδρόπων οἱ τῷδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ξεῖνε πάτερ δόμον ὃν με κελεύεις
Δείξαι· ἐπεί μοι πατὴρ ἀμύμον' ἐγγυῖθι ναίει.

30 Ἀλλ' ἴθι· σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἠγμονεύσω.
Μηδὲ τίς ἀνδρόπων προστάσσει, μηδ' ἑρέεινε.
Οὐ γὰρ ξεῖνός οἶδε μάλ' ἀνδρόπας ἀνέχονταί,
Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ' ὅς κ' ἀλλοθεν ἔλθοι.
Νηυσὶ θυῶσιν τοὶ γὰρ ἀπειθοῖσσι ἀκείνοισιν,

35 Λαῖτμα μὲν ἐκπερῶσιν, ἐπεί σφισι δῶκεν Ἑοσιχθών·
Τῶν νῆες ἀκίῃα ὥσπερ ὅτερον ἢ νῆμα.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμους· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχθια λαῖνε θεοῦ.
Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ ἐκ ἰόνισαν

40 Ἐρχόμενοι κατὰ ἄστυ διὰ σφίας· καὶ γὰρ Ἀθήνη
Εἶα εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, ἥ γὰρ οἱ ἀχλὺν
Θισπείην κατέχευε, φίλα φρεσίν' ἐνὶ θυμῷ.
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμῶνας καὶ νῆας εἰσας,
Αὐτῶν δ' ἦσαν ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ,

45 Ὑψηλὰ, σκολόπειαν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀλλ' ἔτε δὴ βασιλῆα ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἴκοντο,
Τοῖσι δ' μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Οὗτ' ἂν τοι ξεῖνε πάτερ δόμον ὃν με κελεύεις·

Περσείδην, δῆεις δ' διοτρεφέας βασιλῆας

50 Δαίτην δαιτυμνίης· σὺ δ' ἔσσω κίε, μηδὲ τι θυμῷ.
Τάρβει· θαρσαλέη γὰρ αἴηρ ἐν πᾶσι ἀμείνων·
Ἔργοισι τελέει, εἰ καὶ ποδὶν ἄλλοθεν ἔλθοι.

Δίοποναι μὲν πρῶτα κινήσεται ἐν μεγάροισιν,
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἱππόμενον· ἐκ δ' τοκήων·

55 Τῶν αὐτῶν οἷον τέκετ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.

Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἑοσιχθῶν

Γένετο καὶ Πείβοια, γυναικῶν εἶδος ἀείνη,

Ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορ· Εὐρυμέδοντα,

Ὅς ποδ' ὑπερδύμοισι γιγάντεσσιν ἀσπίλιν.

60 Ἀλλ' ὁ μὲν ὅλῳσι λαὸν ἀτάσθαλον, ὅλῳ δ' αὐτῷ.

Τῇ δ' Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγένετο παῖδα

Ναυσίθοον μεγαθύμον, ὃς ἐν Φαίῃσιν ἀνασσε.

Ναυσίδου δ' ἔτεκε Ρηξινόρα τ' Ἀλκινόου τε·

Τὸν μὲν, ἄκρον ἔοντα βάλ' ἀργυρότοξ' Ἀπόλλων·

65 Νυμφῶν ἐν μεγάροισιν, μίαν οἶνον παῖδα λιπόντα

Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιεῖσάτ' ἀκοντιν,

Καὶ μιν ἔτιτ' ὥς ἔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,

Ὅσασιν γὰρ γυναικὲς ὥς ἀνδράσιν οἶον ἔχουσιν·

Alcinoi, qui inter hosce homines imperat :
Etenim ego hospes multa passus huc venio
Procul ex longinqua terra : quare nullum novi
Hominum qui hanc urbem & terram inhabitant. 25

Hunc contra allocuta est Dea cæcia Minerva :
Equidem tibi hospes pater domum quam me jubes
Monstrabo, quoniam mihi patrem inculpatum prope habitat.
Sed eas tacite sic, ego vero viam præibo. 30

Neque quemquam hominum alloquere, neque interroga.
Non enim hospites hi admodum ferunt,
Nec amantes diligunt quicumque aliunde venerit.
Navibus velocibus isti freti celeribus
Undas ingentes tranant, nam ipsi dedit Saturnius : 35
Horum naves veloces veluti penna & cogitatio.

Sic sane locuta præibat Pallas Minerva
Celeriter, ipse deinde post vestigia ibat Deæ.
Hunc autem Phæaces inclyti navigatione non animadverterunt
Vadentem in urbe per ipsos, non enim Pallas 40
Sinebat cirrata potens Dea, quæ ei caliginem
Divinam offudit, bene cupiens in animo.

Mirabatur autem Ulysses portus & naves æquatas,
Ipforumque Heroum fora & muros longos,
Sublimes, vallis munitos, mirabile visu. 45
Sed quando jam Regis ad inclytam domum pervenerunt,
His vero sermonibus cœpit Dea cæcia Minerva :

Hæc sane tibi hospes pater-domus quam me jubes
Indicare, invenies vero Jovis alumnos Reges
Epulas epulantes : tu vero intro eas, neve quid animo 50
Timeas : audens enim vir in omnibus potior
Rebus est, etiam si alicunde aliunde veniat.
Reginam quidem primo invenies in regia,
Arete vero nomen est ex re : ex parentibus autem
Eisdem est qui quidem genuerunt Alcinoium Regem. 55
Nausithoum quidem primum Neptunus terræ quassator
Genuit & Peribœa, mulierum forma pulcherrima,
Minima natu filia magnanimi Eurymedontis,
Qui olim superbis gigantibus imperitabat.

Sed hic quidem perdidit populum scelestum, periit & ipse. 60
Huic vero Neptunus missus est, & genuit filium
Nausithoum magnanimum, qui Phæacibus imperavit.
Nausithous vero genuit Rhexenoremque Alcinoiumque :
Illum autem prole mascula carentem peremit arcitenens Apollo
Recentem à nuptiis in regia, unicam solam filiam relinquentem 65
Areram : hanc Alcinoius fecit uxorem,
Et ipsam honoravit ut nulla super terra honoratur alia
Quotquot nunc quidem mulieres sub viris domum habent,

- "Ὡς κείνη πειρὲ κῆρ τετιμμηταί τε καὶ ἔστιν,
 70 Ἐκ τε φίλων παίδων ἔκ τ' αὐτῇ Ἀλκινόοιο,
 Καὶ λαῶν, οἳ μιν ῥά θῖον ὥς εἰσορῶντες,
 Διδέχεται μύθοισιν, ὅτε σείχνο' ἀνά ἄστυ.
 Οὐ μὲν γάρ τι νόε γε καὶ αὐτῇ δυνάται ἰδὼν,
 Οἷσιν τ' εὖ φρονέσι καὶ ἀνδράσι νίκεια λυφ.
 75 Εἰ κὶν τοι κείνη γε φίλα φρονέο' ἐνὶ θυμῷ,
 Ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα φίλος τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 Οἶκον ἐς ὑφ' ἑρσφον καὶ σὴν ἐς πατερίδα γαίαν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπὲν γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Πόντον παρ' ἀτρυγέτον· λίπε δ' Ὀδυσσεύς.
 80 Ἰκετο δ' ἐς Μαιναῖον καὶ εὐρυάστριον Ἀθήνην,
 Δύνε δ' Ἐρεχθίδῃ στυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀλκίνοε πρὸς δῶματ' ἔειπλε κλυτά. πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 Ὀρμαιν' ἱσαμύνα, πρὸν χάλκειον ἔδον ἰκέσθαι.
 "Ὡς τε γὰρ ἡλίκῃ αἴγλῃ πάλιν ἢ σελήνης
 85 Δῶμα καθ' ὑφ' ἑρσφες μεγαλήτορῃ Ἀλκινόοιο.
 Χαλκεῖ μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρρίδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἐς μυχὸν ἐξ ἑδῶ· πειρὲ δ' Ἰφιδάμης κυάνοιο.
 Χρῦσαι δ' ὀφείλει στυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔειργον·
 Ἀργῦροι δ' ἐσθμὸν ἐν χαλκίῳ ἱσάσαν ἑδῶ,
 90 Ἀργῦροι δ' ἐρ' ὑπερδύθειον, χρυσῇ δ' κοράνη.
 Χρῦσοι δ' ἐκέρχον καὶ ἀργῦροι κύβητες ἦσαν,
 Οὐδ' Ἥραις ἐπτεύξεν ἰδύνει πρῶπιδιαι,
 Δῶμα ρυλαστέμεναι μεγαλήτορῃ Ἀλκινόοιο,
 Ἀθανάτης ὄντας καὶ ἀγήροας ἡματα πάντα.
 95 Ἐν δ' Ἰφιδάμης τοῖχον ἐρρίδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἐς μυχὸν ἐξ ἑδῶιο διαμπερές· ἐνδ' ἐνὶ πύλῃ
 Λεπτοὶ εὐνῆτοι βιβλίκατο, ἔργα γυναικῶν.
 Ἐνθα δ' Φαίηκων ἡγήτορες ἐδρεύοντο,
 Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἔπειταν δὲ ἔχεσκον.
 100 Χρῦσοι δ' ἄρα κῆρ ἐὺδμήτων ἐπὶ βωμῶν
 Ἔστασαν, αἰδομένους δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
 Φαίοντες νύκτας κατὰ δῶματα δαιτυμόνοισι.
 Πεντήκοντα δέ οἱ δμῶα κατὰ δῶμα γυναικῆς·
 Αἱ μὲν ἀλειτρεύουσι μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν,
 105 Αἱ δ' ἰσὺς ὑφ' ὧσι καὶ ἡλάκατα σφραῖσιν
 Ἥμῃ, οἷά τε φύλλα μακροῦς αἰγίεριο·
 Καίεσθαι δ' ὀδοῖαν ὀλοαίβεται ὑγρὸν ἔλαιον·
 Τῶσον Φαίηκες πῖρε πάντων ἰδρὸς ἀνδρῶν
 Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἰχθυήνῃ, ὥς δ' ὀδοῖαν
 110 Ἰσὸν τεχνῆσαι· πῖρε γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
 Ἐγὰρ τ' ἐπίτασθαι περικαλλέα, καὶ ὀρίνας ἰδῶν.
 Ἐκτοδὸν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατ' ἀγχι θυεῶν
 Τετάρτῃ· πῖρε δ' ἐρχ' ἐκλήκατο ἀμφοτέρωθεν
 Ἐκτα δ' ἐκτοδὸν μακρὰ περὶ τῆς θυεῶντα.

Quemadmodum illa ex animo honorabatur & est ,
Aque charis liberis atque ipso Alcinoō ,
Et civibus , qui ipsam sane veluti Deam suspicientes ,

70

Excipiunt verbis , cum incedit per urbem .
Minime enim mente etiam ipsa eget bona ,
Quibus bene vult etiam viris lites solvit .

Sic tibi illa bene volet ex animo ,
Spes est tibi postea amicosque videre , & pervenire
Domum in excelsam & tuam in patriam terram .

75

Sic igitur locuta abiit cæsa Minerva
Pontum per infructuosum : deseruitque Scheriam amabilem :
Venit autem ad Marathonam & spatiosas plateas Athenas ,
Ingressaque est Erechthei bene munitam domum . Sed Ulysses
Alcinoi ad domum ibat inclutam , plurima vero illi cor
Cogitabat stanti , prius quam ad æreum limen venisset .
Instar enim solis splendor erat aut lunæ
Domum per excelsam magnanimi Alcinoi .

85

Ærei etenim muri firmati sunt hinc atque hinc ,
In penetrale à limine : cancelli autem cyani .
Aureæ vero fores firmam domum intus claudebant :
Argentei autem postes in æreo stabant limine ,
Argenteum vero superliminare , aureus autem circulus .
Aurei autem utrinque & argentei canes erant ,
Quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis ,
Domum ut custodirent magnanimi Alcinoi ,
Immortales futuros & insenescentes dies omnes .
Intus sedilia circa murum firmata erant hinc & hinc ,
Ad infimum secessum à limine penitus : ibi peploi
Tenuēs bene neti reconditi erant , opera mulierum .

90

Hic autem Phæacum ductores sedebant ,
Bibentes & edentes : toto anno enim habebant .

Aurei vero juvenes fabrefactas ad aras
Stabant , ardentes faces in manibus habentes ,
Prælucentes nocte per domum convivantibus .

100

Quinquaginta autem ei ancillæ per domum formiæ :
Aliæ quidem molunt sub mola flavum fructum ,
Aliæ telas texunt & pensum versant

105

Sedentes , qualia folia excelsæ populi :
Bene textis autem à linteis destillat humidum oleum :
Tantum Phæaces supra omnes periti homines

Navem celerem per pontum agere , quantum mulieres
Telam texere : supra modum enim illis dedit Pallas
Operaque scire perpulchra , & ingenium bonum .

110

Extra vero aulam ingens hortus prope januas
Quatuor jugerum , circaque septum ductum est utrinque .
Ibi vero arbores procere creverant videntes ,

- 115 Ὀρχην καὶ ῥοαί, καὶ μηλιά ἀγλαόκαρποι·
 Συκαὶ τε γλυκεραί, καὶ ἑλαιαὶ πηλεδύσσαι·
 Τάων ἔσπετο καρπὸς δούλιυται, ἐδὲ ἐπιλείπει
 Χείματ' ἐδὲ θέρεος ἐπετήσι, ἀλλὰ μάλ' αἰὲ
 Ζεφυρεὺς σπείνεται τὰ μὲν ῥύ, ἀλλὰ ᾗ πείσῃ.
- 120 Ὀρχην ἔσ' ὀρχην γερασὴ, μῆλον δ' ἐπὶ μύλων·
 Αὐτὰρ ἐπὶ σαφυλῇ σαφυλῇ, σύκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 Ἐνθα δὲ οἱ πολυόκαρπ' ἀλαφ' ἐρρίζωται·
 Τῆς ἔτερον μὲν, θυλόπεδον λευρὸν ἐνὶ χώρῳ
 Τέρονται ἡλίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγῶσιν,
- 125 Ἄλλας ᾗ τρεπύσι· πάσας δὲ τ' ὁμοαῖες εἰσιν·
 Ἄνθ' ἀριεῖται, ἔτερεα δ' ὑποπερκαέζουσι.
 Ἐνθα ᾗ κοσμητὰν περσιστὰν παρὰ νείατον ὄρχον
 Παντοῖα περύσσιν, ἐσπεταὶν γανόουσαι·
 Ἐν ᾗ δύο κῆραι, ἡ μὲν τ' αἶα κῆπον ἀπαττα
- 130 Σκίδναται, ἡ δ' ἐτίεσθαι ὑπ' αὐλῆς ἐδὼν ἴσσι
 Περὶ-δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
 Τοὶ ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θῶν ἴσαν ἀγλαὰ δῶρα,
 Ἐνθα εἰς θῆκετο πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐσθ' ἐπείσατο θυμῷ,
- 135 Καρταλίμης ὑπὲρ ἐδὼν ἐβήσατο δώματ' εἰσθ·
 Εὐρε ᾗ Φαιακῶν ἡγήτορας ἠδὲ μίδοντας·
 Σπένδοντας διπλάσιον εὐκόπως Ἀργυρόντη,
 Ὡς θυμάτω σπένδουσιν ὅτε μνησαίαιτο κοῖτα.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
- 140 Πολλὴν ἥρ' ἔχων ἦν οἱ περιέχευσεν Ἀθήνη,
 Ὅρ' ἔκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γένασι χεῖρας Ὀδυσσεύς·
 Καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο δέσποτ' αἶψ·
 Οἱ δ' αἶψα ἐγένοντο δῶμον κατὰ ρῶτα ἰδόντες·
- 145 Θαύμαζον δ' ὄρσαντες· ὁ δ' ἐλιτάνευσεν Ὀδυσσεύς·
 Ἀρήτη θυγάτηρ Ῥιζήνορ' ἀντιδίοιο,
 Σὸν τε πόσιν εἰς τε γέναθ' ἰκάνω, πολλὰ μογίστας,
 Τὰς δὲ τε θανυμόνας τοῖσιν θεοὶ ὀλβία δοῖν
 Ζωῆδ' ἄρ' καὶ παῖσιν ἐπιτρέψαιαι ἑας·
- 150 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας δ' ὅ, τι δῆμ' ἰδῶκεν,
 Αὐτὰρ ἔμοι πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἰκίεσθαι
 Θάλασον· ἐπειδὴ διδὰ εἰλῶν ἀπο πύματα πάχος.
 Ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔζετ' ἔσ' ἐχάρη ἐν κοίτῃσι
 Πάρ' αὐρεῖ· οἱ δ' ἄρα πάντες ἄλκην ἐγένοντο σιωπῇ.
- 155 Ὅψ' ᾗ δὴ μετῴπει γέρον· ἥρος Ἐχέην·
 Ὅς δὴ Φαιακῶν ἀνδρῶν προσηγνίστη· ἦν·
 Καὶ μύθοισι κίνασθ'· πάλαια τε πολλὰ τε εἰδώς·
 Ὅσριν εὐρεσθῆναι ἀγορήσατο καὶ μετῴπειν,
 Ἀλκίνο', καὶ μὲν τοι τόδε κάλλιον, ἐδὲ εἶκος,
- 160 Ζῆνον μὲν χαμῶ ἥδαι ἔσ' ἐχάρη ἐν κοίτῃσιν,

Pirus & malus punica, & mali pulchrum malum ferentes, 115
 Ficusque dulces, & oleæ virentes:
 Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
 Hyeme, neque æstate, perennans, sed plane semper
 Zephyrus spirans alia erescere facit, aliaque maturefcere.
 Pirum post pirum senescit, malum post malum, 120
 Ac post uvam uva, ficus autem post ficum.
 Ibidem ei fructuosa vinea sata est:
 Hujus alterum quidem solum lato in loco
 Siccatur sole, alias autem vindemiant,
 Alias autem calcant: ante autem uvæ immaturæ sunt, 125
 Florem emittentes, nonnullæ vero maturefcunt.
 Ibi exculti pulvini ad extremum ordinem
 Omnis generis confiti sunt, toto anno virentes:
 Duo autem fontes, alter quidem per hortum omnem
 Dispergitur, alter autem ex altera parte sub aula limen fluit 130
 Versus domum excelsam, unde aquantur cives.
 Talia videlicet in Alcinoi domo Deorum erant splendida dona,
 Ibi stans admirabatur patiens divinus Ulysses.
 Cæterum postquam omnia suo admiratus est animo,
 Celeriter super limen ingressus est domum intro. 135
 Invenit autem Phæacum duces atque consiliarios
 Libantes poculis speculatori Mercurio,
 Cui ultimo libabant quando cogitabant de lecto.
 Cæterum ipse ivit per domum patiens divinus Ulysses,
 Multam caliginem habens quam ei circumfuderat Pallas, 140
 Donec pervenit ad Areten & Alcinoi Regem.
 Circum igitur Aretæ jecit genua manus Ulysses:
 Et tum rursus ab ipso diffusus divinus aër.
 Illi veto muti facti sunt per domum ut virum conspexerunt,
 Admirabantur autem videntes, ipse autem orabat Ulysses: 145
 Arete filia Rhexenoris Diis æquiparandi
 Ad tuum maritum & ad tua genua venio, multa passus,
 Et ad hosce convivas; quibus Dii feliciter dent
 Vivere, & liberis committant unusquisque
 Bona domi, honoremque quemcumque populus dederit: 150
 Cæterum mihi deductionem parate in patriam, ut redeam
 Ocyus: quoniam diu procul ab amicis ærumnas patior.
 Sic fatus, resedit ad focum in cineribus
 Juxta ignem, illi vero omnes muti facti sunt silentio.
 Sero tandem fatus est senex heros Echeneus, 155
 Qui sane Phæacum virorum maximus natu erat,
 Et eloquentia pollebat, priscaque & plurima doctus:
 Qui eis bene sapiens concionatus est & dixit:
 Alcinoë, non sane hoc honestum, neque convenit,
 Hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus, 160
Odyssea.

- Οἷμα δ' ὅσον μῦθον πεπιδεδιγμένην ἱκανόωνται·
 Ἄλλ' ἀγὰρ δὴ ξείνον μὲν ἐπὶ θρόνῳ ἀργυροῦλε
 Εἶσον ἀναστήσας· σὺ δ' ἐκρύκεσσι κέλευσον
 Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικρεσύνῃ
 165 Σπείσομεν, ὅς θ' ἐκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀππιδῷ.
 Δόρπον δ' ξείνῳ ταμὴν δότω ἔνδον ἑόντων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκρ' ἱερὸν μὲν Ἄλκινόοιο,
 Χειρὸς ἐλὼν Ὀδυσῆα δαίρρονα ποικιλομήτην,
 Ἦρσεν αἶψ' ἱχαρόμεν, καὶ ἐπὶ θρόνῳ εἶσα φαίνετο,
 170 Τίον ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
 Ὅς οἱ πολλοῖον ἴξε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολ' ἀποχόῳ ἐπέχευε φέρεσσι
 Καλῇ, χρυσῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λίσσεται,
 Νίψαδάμ' παρὰ δ' ἑστὴν ἐτάνασε τεκνέζαν.
 175 Σίτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρίδσκε φέρεσσι,
 Εἶδετα πολλ' ἐπιθείσα, χαρίζομένη παριόντων.
 Αὐτὰρ ὁ πῶτε καὶ ἦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Καὶ τότε κήρυκα παρσίει μὲν Ἄλκινόοιο,
 Ποντόνοιο, κρητῆρα κερκαδάμην μίθῳ νῆμον
 180 Πᾶσιν αἰὶά μετ' αὖρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικρεσύνῃ
 Σπείσομεν, ὅς θ' ἐκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀππιδῷ.
 Ὡς εἶπτο. Ποντόνοος δ' ἐμείζοντα οἶνον ἐκίρνα·
 Νόμοισιν δ' ἄρα πᾶσιν ἱπαρχάμην διαπάσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεύσαν τ', ἐπιόν θ' ὅσον ἔδεικε θυμός,
 185 Τῷσι δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετίεπε,
 Κέκλυτε Φαιάκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ὅσρ' εἶπω τὰ με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες·
 Ἡῶδεν δ' γέροντας ἐπὶ πολλόνας καλέσαντες,
 190 Ζεῖον ἐνὶ μεγάροισι ξεινίσομεν, ἠδὲ θεοῖσι
 Ῥέξομεν ἱερὰ καλὰ· ἔπειτα δ' καὶ παρὲς πομπῆς
 Διπρόμοις, ὥς χ' ὁ ξείν' ἀνέυθε πόνου καὶ ἀνίης
 Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἢν πατρίδα γαῖαν ἱκνέται,
 Χαίροισι καὶ παλίοις, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστὶ·
 195 Μὴδὲ τι μεσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθος,
 Πρὶν γε τὸν ἥς γαῖης ἐπιδήμῃαι. ἔνθα δ' ἔπειτα
 Πείτεται ἅσθ' αἰὶα Κατακλιώδεις τε βαρυῖαι
 Γυναιῶν· ἦσαντο λίγαι, ἔτι μιν τίκε μήτηρ.
 Ἠὲ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' ἕρπον' εἰλήκευεν,
 200 Ἄνδ' ὅτι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμνηχανόωνται.
 Αἰεὶ γὰρ τοπάρ' ἐπεὶ θεοὶ φαίνοντα ἱπάρχει
 Ἥρην, εὐδ' ἑδωμένην ἀγακλείας ἐκατόμβας·
 Δαίνοντάς τε παρ' ἄρμυ καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς.
 Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μετ' ἰὼν ζυμβλήται ὀδύτης,
 205 Οὐτὶ κατακρύπτειν· ἐπεὶ σέστιν εἰζυθεῖν ἡμῶν,
 Ὡς περ Κύνωπες τε καὶ ἄγρια ρῦλα γιγαντοῖ.

Isti vero tuum jussu expectantes cunctantur.
Sed age jam hospitem in sede argenteis clavis distincta
Colloca erigens: tu autem præconibus impera
Vinum infundere, ut & Jovi fulminatori
Libemus, qui supplices venerandos comitatur. 165
Cœnam vero hospiti proma det de penu.

At postquam hoc audivit sacrum robur Alcinoi,
Manu prehensum Ulysses prudentem varium consilio,
Levavit à foco, & in sedem locavit splendidam,
Filium exsuscitans fortem Laodamantem, 170
Qui ei proximus sedebat, maxime autem ipsum amabat.
Aquam autem ancilla gutturnio infudit ferens
Pulchro, aureo, super argenteum lebetem,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit mensam.
Panem vero verecunda proma apposuit ferens, 175
Escas multas addens, gratificans de præsentibus.
Cæterum ipse bibebat & comedebat prudens divinus Ulysses:
Atque tum præconem allocutum est robur Alcinoi:

Pontonœ, craterem miscens vinum distribue
Omnibus per demum, ut Jovi fulminatori 180
Libemus, qui supplices honoratos comitatur.

Sic ait. Pontonous autem dulce vinum miscebat:
Distribuit igitur omnibus præpinans poculis.
At postquam libarunt, biberuntque quantum cupiebat animus,
Illis Alcinoi concionatus est & satus: 185

Audite Phæacum duces atque consiliarii,
Ut dicam quæ me animus in pectore jubet:
Nunc quidem pasti dormiatis domum euntes:
Mane autem senes plures advocantes,
Hospites in ædibus hospitaliter tractabimus, atque Diis 190
Faciemus sacra pulchra: deinde etiam de reductione
Cogitabimus, ut hospes absque labore & molestia
Reductione sub nostra suam in patriam terram perveniat,
Gaudens celeriter, etiam si valde procul sit:
Neque quicquam interea mali & damni patiatur, 195
Antequam ipse suam terram conscendat, ubi deinde
Patiatur quæcumque ei fatum Paræque graves
Nascenti nerunt lino, quando ipsum peperit mater.
Quod si quis immortalium utique de cœlo venit,
Aliud quippiam hoc utique Dii moliantur. 200
Semper enim etiam antea Dii apparent manifesti
Nobis, quando facimus inelytis hecatombis:
Convivanturque apud nos sedentes ubi & nos.
Si autem aliquis & solus iens occurrerit viator,
Haud occultant: quoniam ipsos prope sumus, 205
Quemadmodum Cyclopesque & agrestes gentes gigantum.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενⓄ προσίει πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνο', ἄλλο τι τοι μέλειται φρεσίν· ἢ γὰρ ἔγωγε
 Ἀθανάτοισιν ἵστικα τοὶ ἔρατον εὐρὺν ἔχουσιν,
 210 Οὐδ' ὅμῃς ἐδὲ φῦν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν,
 Οὐς τίνας ὑμῶς ἴσι μάλις' ὀχέοντας οἰεῖν
 Ἀνδρόπων, τοῖσιν κεν ἐν ἀλγασιν ἰσασαίμην.
 Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθήσάμην,
 Ὅσα γὰρ δὴ ξυμπάντα θεῶν ἰότητι μύθοισα.
 215 Ἀλλ' ἔμε μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενον περ.
 Οὐ γάρ τι συγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
 ἔπλετο, ἢ τ' ἐκίλευσεν εὖ μνησασθαι ἀνάγκη,
 Καὶ μάλα τιερόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πάντ' ἔχοντα.
 Ὡς καὶ ἐγὼ πίνεμⓄ μὲν ἔχω φρεσίν, ἢ ᾧ μάλ' αἰεὶ
 220 Ἐδέρμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δὲ με πάντων
 Ἀνδρῶν ὅσ' ἔπαθεν, καὶ ἐνιπλάσασθαι ἀνάγκη.
 Τμῆς δ' ὀτρύνειδε ἄμ' ἠοὶ φαινεμένη,·
 Ὡς καὶ με τ' δύστηνον ὅμῃς ἐπικέσσετε πάτρης,
 Καὶ περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
 225 Κτήσιν ἔμην, δμῶάς τε, καὶ ὑπερφές μέγα δῶμα.
 Ὡς ἔραδ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκίλευον
 Περμπέμεναι τ' ἔειπεν, ἔπει κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σάπισάν τ' ἐπιόν θ' ὅσων ἦδ' ἔλε θυμός,
 Οἱ μὲν κακχείοντες ἔβαν οἰκονδεῖ ἑκάςⓄ.
 230 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ἱστυλείετο δῖ' Ὀδυσσεύς,
 Πάρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνο' θεοείδης
 ἠΐδον· ἀμειβομένοι δ' ἀπαικόσμιον ἔντεα δαιτός.
 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενⓄ ἤρχατο μύθοισιν,
 Ἐγὼ γὰρ ῥά εἰς τι χιτῶνά τε, εἴματ' ἰδέσθαι.
 235 Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτὴ τεύχε' σὺν ἀμφοκόλοισι γυναιξί.
 Καὶ μιν βροήσας ἔπια πτερόντα περισσύδα,
 Ζεῖνε, τὸ μὲν σε περὶτον ἐγὼν εἰρησομαὶ αὐτὴ,
 Τίς; πῶθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἴματ' ἔδωκεν;
 Οὐδ' ὅς τις ἐπὶ πόντον ἀλώμενⓄ ἐνθάδ' ἰκίεσθαι;
 240 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενⓄ προσίει πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀργαλίον βασιλῆα διηνεκίως ἀγορεύσας
 Κεῖε', ἔπει μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ κερνάοντες·
 Τέτο δ' ἐπὶ τοι ἔρεα ὃ μ' ἀνίρεται ἠδ' ἐμταλλᾶς.
 Ὀρυζὴν τις νησⓄ ἀπόπερθεν εἰν ἀλὶ κείται,
 245 Ἐνθα μὲν Ἀθλάντ' ὀρυζάντη δολέεσσαι Κερυφᾷ
 Ναΐδ' ἐνιπλάκαμⓄ δυνή δαίς· ἐδὲ τις αὐτῇ
 Μίσροται ἔτε θεῶν ἔτε θνητῶν ἀνδρόπων.
 Ἀλλ' ἔμε τ' δύστηνον ἱρέσιον ἤγαγε δαίμων
 Οἶον, ἔπει μοι νῆα θοὴν ἀργῇτι κερκυνφῇ.
 250 Ζεὺς ἔλασας ἐκίασε μίσσῃ ἐνὶ εἵροσι πόντου.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπείριθον ἑδλοὶ ἑταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ τρέπιν ἀγκάς ἐλὼν πρὸς ἀμφιλόας,

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 Alcinoë , aliud quid tibi curæ sit in animo , non enim ego
 Immortalibus similis sum qui cælum amplum habitant ,
 Neque corpore neque indole , sed mortalibus hominibus . 210
 Quos vos scitis maxime portare ærumnam
 Hominum , illis in doloribus æquiparandus essem :
 Et adhuc etiam plura ego mala dicerem ,
 Quæ quidem omnia Deorum voluntate passus sum .
 Sed me quidem cœnare sinite dolentem quamvis . 215
 Non enim odiosum post ventrem impudentius aliud
 Est , qui jubet sui recordari necessitate ,
 Etiam valde afflictum , & in animo dolorem habentem .
 Sic & ego luctum quidem habeo in animo , hic tamen etiam atque
 Comedere jubet & bibere : & me omnium 220 (etiam usque
 Oblivisci facit quæcumque passus sum , & repleti juber .
 Vos autem festinate simul atque aurora apparuerit ,
 Ut me infelicem meam adire faciatis patriam ,
 Quamvis multa passum , ubi conspictum me vel vita relinquit
 Possessionem meam , famulosque , & altam magnamque domû . 225
 Sic dixit . Illi autem omnes laudabant , & hortabantur
 Deducere hospitem , quoniam pro decenti locutus erat .
 Sed postquam libarum biberuntque quantum voluit animus ,
 Illi quidem dormituri iverunt domum unusquisque .
 Sed in domo relictus est divinus Ulysses , 230
 Apud autem ipsum Areteque & Alcinoüs divina specie prædians .
 Sederunt : famulæ autem auferebant vasa convivii .
 Illis autem Arete ulnas candida inceptit verba ,
 Agnovit enim pallium & tunicam , vestimenta videns
 Pulchra , quæ ipsa fecerat cum ministris mulieribus : 235
 Et ipsum alloquens verba velocia dixit :
 Hospes , hoc quidem te primum interrogabo ipsa ,
 Quis ? unde venis gentium ? quis tibi hæc vestimenta dedit ?
 An non dicis per mare te errabundum huc venisse ?
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 240
 Difficile Regina repente narrare
 Ærumnas , quandoquidem mihi multas dederunt Dii cœlestes :
 Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris .
 Ogygia quædam insula longe in mari jacet ,
 Ubi Atlantidis filia dolosa Calypso 245
 Habitat cirrata gravis Dea : neque aliquis ipsi
 Miscetur neque Deorum neque mortalium hominum :
 Sed me infelicem inquilinum ei duxit fortuna
 Solum , postquam mihi navem velocem candenti fulmine
 Jupiter jaculatus diffudit medio in nigro mari . 250
 Ubi alii quidem omnes periire boni socii :
 At ego carinam ulnis capiens navis utrinque remis agere ,

- Ἐννέμας ἐρέωμην· δικάτη δέ με νικτὶ μελαίῃ
 Νῆσοι ἐς Ἀργυρίην πάλασαν θοοί, ἔνθα Καλυψώ
 255 Ναϊφ' εὐπλόκαμον· δεινὴ Διός. ἥ με λαβύσα
 Ἐνδοκίως ἐρίλη' τε καὶ ἔτρεφεν, ἡδὲ ἱρακοί
 Θήσιν ἀδάνατον καὶ ἀζηροὶ ἡματα πάντα·
 Ἀλλ' ἰμὸν ἔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἐπιειν.
 Ἐῖθα μὲν ἱπτάετο μῦθον ἱμπεδόν, ἡματα δ' αἰετ·
 250 Δάκρυσι δέουσεν τά μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἔχδοόν μοι ἐσιπλόμην ἔτι ἥλθε,
 Καὶ τότε δὴ με κέλευν ἐποτρύνεσα νείεσθαι,
 Ζηνὸς ἰσὶν ἀζηλίας, ἥ καὶ νύκτ' ἐτρέφετ' αὐτῆς·
 Πέμπει δ' ἐπὶ χερσίν πωλυδόμοι· πολλὰ δ' ἔδωκε.
 265 Σίτον καὶ μέθυ καὶ ἄμβροτα ἡματα ἔστιν·
 Οὐρεν δ' ἀφείκεν ἀσήμενά τε λιαρὸν τε.
 Ἑπτακαίδεκα μὲν πάλιν ἡματα σποντοποριῶν,
 Ὀκτωκαίδεκάτῃ δ' ἱερὰν ὄρεα σκίοντα
 Γαίης ὑμετέρης· γῆθοι δέ μοι εἶλον ἦτορ.
 270 Δυσμῆρ' ἔγδ' ἡμῶν ἐτι ζυγίσσασθαι οὐκ οὔ
 Πικρῇ, τὴν μοι ἐπῶρε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Ὅς μοι ἱερομύσας ἀνίμης, κατίδμοι καλύδης,
 Ὄρειν δ' ὁδὸν πάλιν ἀδίσφατον· ἐδὲ τι κύμα
 Εἶα ἐπὶ χερσίν ἀδινὰ σενάχοντα εἰρεάει.
 275 Τὴν μὲν ἱπνυτά δύσπλοα δισπείδασ', αὐτὰρ ἔγχευ
 Νηχέμεν· τότε λαΐτμα διέτμεζαν· ἔσχε μὲ γαίῃ.
 Τρυπτήν ἐπέλασσε φέρον ἀνέμος τε καὶ ὕδωρ.
 Ἐνθά κε μὲ ἐκβαίνοντα βεβήκατο κύμ' ἐπὶ χέρσιν,
 Πέτρης πρὸς μέγαλῃσι βάλον καὶ ἀνερπεί' ἡώρα.
 280 Ἀλλ' ἀναχαισάμεν ἡνίκα πάλιν, ἵως ἐπὶ πλοῶν
 Ἐς ποταμὸν, καὶ δὴ μοι εἴσατο χῶρ' αἰετ·
 Αἰετ· πειθεῖσθαι, καὶ ἐπὶ σέπας ἦν ἀνέμοιο.
 Ἐκ δ' ἐπίσταν θυμηγέριον· ἐπὶ δ' ἄμβροσιν νύξ
 Ἥλυθ'· ἔγω δ' ἀπάνευθε διίπετι ποταμοί.
 285 Ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατίδραθεν· ἀμφὶ δ' ὀύλλα
 Ἥρυσάμην· ὕπνον δ' ἰδοὺ κατ' ἀπείρονα χεῖν.
 Ἐνθά μὲν ἐν εὐκμοισι εἶλον τετιμῆμεν ἦτορ,
 Ἐδδον παννύχιον καὶ ἰσὶν ἡώ καὶ μέσσην ἡμῶν.
 Δύσετό τ' ἡέλιος, καὶ με γλυκύς ὕπνος ἀνέκον·
 290 Ἀμριτόλες δ' ἐπὶ δινὶ τῆς ἐνὶ σάσῃ θυγατρὸς
 Παιζέσας, ἐν δ' αὐτῇ ἦν εἰκὺς θοοῖσιν·
 Τὴν ἱκέτευς· ἥ δ' ἔτι νοήματ' ἡμῶν ἰδρῆ,
 Ὡς ἐκ ἀν' ἑλποῖα νεώτερον ἀντιάσαντα
 Ἐρξίμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδίεσιν.
 295 Ἥμοι σίτον ἔδωκεν ἄλλος ἢ δ' αἰδοπα οἶνον,
 Καὶ λῶσ' ἐν ποταμῷ καὶ μοι τάδε ἡματ' ἔδωκεν.
 Ταῦτά τοι ἀχλύμυρος περ ἀληθείην κατέλειπε,
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμύεττα βεβήσιν τε,

Novem diebus ferebar : decimo autem me nocte nigra
 Insulam in Ogygiam appulerunt Dii , ubi Calypso
 Habitat cirrata gravis Dea : quæ me suscipiens 255
 Accurate excepit & alebat , atque aiebat
 Facturam immortalem & expertem senectutis diebus omnibus :
 Sed meum nunquam animum in pectoribus persuasit.
 Illic quidem septennio permansi firmiter , vestimenta autem semper
 Lacrymis rigabam , quæ mihi nulli obnoxia corruptioni dedit : Ca-
 Sed quando jam octavus mihi revolutus annus venit , (lypso : 260
 Ac tum demum me jussit adhortans redire ,
 Jovis ex jussu , sive etiam animus mixtus est ipseus :
 Dimisitque in rate colligata , multa autem dedit ,
 Panem & suave vinum , & divinas vestes induit : 265
 Ventumque immisit innocuum suavemque.
 Septemdecim quidem navigabam dies mare sulcans ,
 Decima octava vero apparuerunt montes umbrosi
 Terræ vestræ : exultavitque mihi meum cor
 Infelici. Certe enim eram adhuc conficiaturus cum ærumna 270
 Multa , quam mihi immisit Neptunus terræ quassator ,
 Qui mihi immittens ventos , impedivit iter ,
 Commovitque mare immensum , neque ullo pacto fluctus
 Siuebat in rate crebro ingemiscentem ferri.
 Hanc quidem deinde procella dispersit , at ego 275
 Natans has undas emensus sum donec me terræ
 Vestræ admovit ferens ventusque & aqua.
 Ibi me egredientem coëgisset fluctus ad terram ,
 Petras ad magnas jaciens & inamabilem locum.
 Sed resiliens natavi rursus , donec veni 280
 Ad fluvium , qui mihi visus est locus optimus ,
 Expers petrarum , & tutela erat à vento.
 Et elapsus sum animum colligens , divina vero nox
 Advenit : ego autem seorsum à Jovifluo fluvio
 Egressus in arbutis dormivi : circumquaque autem folia 285
 Congessi , somnum autem Deus immensum infudit.
 Hic quidem in foliis meo cruciatus corde ,
 Dormivi tota nocte usque ad auroram & meridiem ,
 Inclinabatque sol , & me dulcis somnus dereliquit.
 Ancillas vero in littore tuæ agnovi filiarum 290
 Ludentes , inter eas autem ipsa erat similis Diis :
 Ei supplicavi : illa vero neutiquam ab indole abfuit bona ,
 Ut non sperare posses juniorem obviantem
 Facturum , semper enim juniores desipiunt.
 Quæ mihi cibum dedit assatim & nigrum vinum , 295
 Et lavit in flumine , & mihi has vestes dedit.
 Hæc tibi tametsi afflictus vere enarravi.

Hæc rursus Alcinous respondit dixitque :

- ἔειπ', ἄτοι μὲν τῆτό γ' ἐναΐσιμον ἐκ ἐνόησε
 300 Παιὶς ἐμὴ, ἐνὶκά σ' ἔτι μὲν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 ἦγεν ἐς ἡμέτερον, σὺ δ' ἄρα πρῶτην ἰκέτευσας.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολέμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἦσθες, μὴ μὲν τέκε' ἀμύμονα τέκεαι κῆρ.
 Ἦ μὲν γὰρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἱππῶν.
 305 Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ ἰδέλον, δέσας, αἰχμητόμῳός τε,
 Μήπως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαντο ἰδόντι.
 Δύστηλαί γάρ τ' εὖδ' ἐπὶ χθονὶ εὖλ' ἀφρόνων.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀταμίβετο, φωνήσιν τε,
 ἔειπ', ἔ μοι τοιότοιο ἐνὶ στήθεσι φίλον κῆρ,
 310 Μαφιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἶσιμα πάντα.
 Αἶ γ' ὃ Ζεὺ πάτερ καὶ Ἀθηαίη καὶ Ἀπόλλων,
 Τεῖσ' ἰὼν οἷσ' ἰοῖσι, τὰ τε φρονέων αὖτ' ἐγὼ παρ,
 Παιδὰ τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλεῖσθαι,
 Αὖθι μῶρον οἶκον ᾗ ἐγὼ καὶ κτήματα δόωμ,
 315 Αἶκ' ἰδέλων γε μῶρος· αἰεκέτα δέ σ' ἔτις ἐρύξῃ
 Φαίηκων· μὴ τῆτο φίλον αὖ πατερὶ γένοιτο.
 Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ ταμειρέσμαι (ὄφρ' εὖ εἰδῆς),
 Αὐρεῖον· ἐς τῆμ' ἔξ' σὺ μὲν δεδομμένον ὕπνω
 Λέξω· εἰ δ' ἐλόεσσι γαλήνῃ, ὄφρ' ἂν ἴκηαι
 320 Παιεῖδα σὴν καὶ δάμα, καὶ εἴπῃ τι φίλον ἔστιν·
 Εἴτερ καὶ μάλα πολλὸν ἱκασίης ἔς· Εὐβοίης.
 Τὴν γ' οὖν τελοτάτω φάσ' ἔμμεναι οἱ μὲν ἴδοντες
 Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
 Ἦγον ἐποφύμενον Τίτυον γαίηνιοι υἱόν·
 325 Καὶ μὲν οἱ ἐνθ' ἄλθοι, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεισας·
 Ἦματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπῆλγον οἴκαδ' ὀπίσσω·
 Εἰδήσεις δ' καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσων ἄρεσται
 Νῆες ἐμαὶ καὶ κῆρυ ἀναρρίπτειν ἄλα σπιδῶ.
 Ὡς φάτο· γῆθησεν δ' πολέτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 330 Εὐξάμενος δ' ἄρα ἔπειν, ἔπειν τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ζεὺ πάτερ, αἰὲν ὅσα ἔπειν τελευτήσωμι ἀπαντα
 Ἀλκίνοος· τὲ μὲν κεν ἐπὶ ξείδωρον ἄρκεαι
 Ἀρδύσει κλέος εἶν, ἐγὼ δέ κε πατερὶδ' ἱκίμεναι.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 335 Κίκλετο δ' Ἀρήτη λευκόλεπτος ἀμφιπόλοισιν
 Δ' μιν ἔπειν αἰδέσθην δέμμεναι, καὶ ρήγναι καλὰ
 Περσεύς· ἐμβαλεῖν, σφρίσσει τ' ἐρύπερδε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνδένεσθαι ἕλας, καδύπερθε ἴσασθαι.
 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσιν·
 340 Αὐτὰρ ἐπεὶ σφρίσσει σφυγὸν λήξ' ἐκτοίεσθαι,
 Ὀτρυνον Ὀδυσῆα παρειαίμεναι ἐπίσσειν,
 Ὅρτο κίον αἶ ξῆναι, σπείροντα δέ τει εὐνή·
 Ὡς εἰπὼν τῷ δ' ἀσπασὸν εἰσατο κομμηθῆναι.
 Ὡς ἔ μιν ἴδα κάδευδε πολέτλας δῖος Ὀδυσσεύς

Hospes, certe quidem ipsum decorum non conside-
 ravit
 Filia mea, quod te neutiquam cum ministris mulieribus
 300
 Duxit in nostram domum, tu enim primæ supplicasti.

Illum excipiens allocutus est versutus Ulysses:

Heros, ne mihi ideo insontem reprehende puellam.
 Ipsa quidem me iussit cum ancillis subsequi:
 Sed ego nolui, timens, reveritusque,
 305
 Ne fortassis tibi animus irascatur videnti.

Susplicaces enim sumus supra terram genus hominum.

Huic rursus Alcinous respondit, dixitque:

Hospes, non mihi tale in præcordiis meum cor,
 Temere ut irascatur: potiora autem honesta omnia.
 310
 Utinam enim ô Jupiter pater & Minerva & Apollo,
 Talis existens qualis es, eaque sentiens quæ ego quidem,
 Filiam meam habere velles, & meus gener vocari,
 Hic manens: domum enim ego & bona darem,
 Si modo volens maneres: invitum enim te nullus retinebit
 315
 Phæacum, neque sic gratum Jovi esset.

Reductionem vero ego perficiam (ut bene scias)

In crastinum: in id temporis autem tu quidem domitus somno

Dormias, illi autem captabunt tranquillitatem, ut pervenias

In patriam tuam & domum, & sicubi quid gratum est: 320

Si etiam prorsus multo longius abest quam Eubœa.

Eam epim longissime aiunt abesse qui eam viderunt

Ex populo nostro, quando flavum Radamanthum

Duxerunt invisurum ad Tytium terræ filium:

Atque illi quidem illuc venerunt, & absque labore transierunt 325

Die eodem, & abduxerunt domum retro.

Cognosces etiam ipse in mente quam optimæ

Naves meæ & juvenes in sulcando mare remis.

Sic ait, gavisus est autem ærumninosus divinus Ulysses:

Supplicans vero dixit verbum, orationemque habuit: 330

Jupiter pater, utinam quæcumque dixit perficiat omnia

Alcinous: ejus quidem per frugiferam terram

Immortalis gloria esset, ego autem in patriam venirem.

Sic illi quidem talia ad se invicem colloquebantur.

Iussit autem Arete albas lacertis ancillas 335

Cubilia sub porticum ponere, & stragula pulchra

Purpurea injicere, insternereque desuper tapetas,

Chlœnasque imponere villosas, desuper induere.

Illæ vero ibant ex ædibus facem in manibus gestantes.

Cæterum postquam straverunt densum lectum accelerantes, 340

Excitarunt Ulysssem astantes verbis:

Surge dormiturus hospes, paratus est tibi lectus:

Sic dicebant, huic vero gratum visum est dormire.

Sic ille quidem illic dormivit patiens divinus Ulysses

345 Τριτοῖς ἐν λεχίσσιν, ἔσ' αἰδέσθῃ ἰερόδωπον.
 Ἀλκίνοῦ δ' ἄρα λίκτο μυχαῖ δόμῃ ὑψηλοῖο.
 Πάρ ᾧ γυνὴ δίσποινα λίσσῃ πόρουσι καὶ εὐνῇ.

ΤΠΟ'ΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ 'ΟΔΥΣΣΕΪ'ΑΣ Θ. ΤΟΥ' 'ΟΜΗ'ΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑ'Σ.

Ε'Κκλησία γίνεται τῷ Φαίηκων περὶ τῷ ξένῳ, καὶ ναὺς κα-
 θέλκεται πρὸς ἐκπομπὴν τῷ 'Οδυσσεύϊ· καὶ ἐσιώπωνται παρὰ
 τῷ Ἀλκινόῳ τῷ Φαίηκων οἱ ἄεργοι· καὶ μετὰ ταῦτα δίσκος
 ἀγωνίζονται Φαίαιες καὶ 'Οδυσσεύς. καὶ ὁ Δημόδικος ἀδελφὴν,
 πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἀίως καὶ Ἀρροδίτης,
 ἔπειτα δὲ τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῷ δαίρει ἱππῶν· καὶ τῷ
 'Οδυσσεύϊ κλαίοντι, συνδάμνεται τις καὶ πόδιν ἱππῶν.

Θῆτα δ' ἄθλοις Φαίηκας 'Οδυσσῆϊ πείρηθεν.

Η'ΜΟΣ δ' ἠεργένεια ράην ἰεροδωκυλῇ ἡὸς,
 Ἦρυντ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο.
 Ἄν δ' ἄρα διογενὲς ὄρτο πτελιπορήσῃ 'Οδυσσεύς·
 Τοῖσιν δ' ἠγμένον' ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο
 5 Φαίηκων ἀγορήσῃ, ἣ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
 Ἐλθόντες δὲ καθίζον ἱππῶν ἑξοῖσι λίθοισι
 Πηλεΐον· ἢ δ' ἀνὰ ἄστυ μετὰ χετο Παλλὰς Ἀθῆναι,
 Εἰδομένη κήρυκε δαΐρην Ἀλκινόοιο,
 Νόσον 'Οδυσσῆϊ μεγαλήτορι κητιώσσα.
 10 Καὶ ῥα ἑκάστω φασὶ παρειαμένη ράτο μῦθον,
 Δεῦτ' ἀγὲ Φαίηκων ἠγῆτορες ἠδὲ μέδοντες
 Εἰς ἀγορὴν ἵστα, ὅρα ξένοιο πύθναδι,
 Ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐρην ἱκετὸ δῶμα,
 Πόντον ἐπιπλαγχθεὶς, δῆμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖο.
 15 Ὡς ἱππῶν, ὅτρυνε μὲν καὶ θυμὸν ἑκάστω.
 Καρπαλίμως δ' ἐμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἵδρα
 Ἀγρομήνων. πολλοὶ γὰρ ἐδηπιοσαντο ἰδόντες
 Τῶν δαΐρτων δαΐρρηνα. τῷ δ' ἄρ' Ἀθῆναι
 20 Θειὰ πρὶν κατέχων χάριν κεραιῇ τε καὶ ὤμοις·
 Καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θυμὸν ἰδέσθαι,
 Ὃς κιν Φαίηκας φίλῃ πάντας γένοιτο,
 Διπλὸς τ' αἰδοῖός τε, καὶ ἐπτελείσιν αἰθέρας
 Πολλὰς, ὥς Φαίηκας ἐπυρήσαντ' 'Οδυσσῆϊ.
 Αὐτὰρ ἱππῶν ἠγέρθεν ὁμηγερέες τ' ἔγοντο,
 25 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοῦ ἀγορήσατο καὶ μετέπειπε,
 Κέκλυτε Φαίηκων ἠγῆτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ὅσσ' ἱππῶν πᾶσι με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει,
 Εἴνῃ δ' ὅλ' ἐκ οἷοι ὅστις ἀλώμεν ἱκετὸν ἑμὸν δῶμα,
 Ἥλα πρὸς ἡσίαν ἢ ἱσπερίαν ἀνδρόφωκα.

Celatis in lectis, sub porticu sonante,
Alcinous vero cubuit in penetrali domus ~~celatis~~ :
Juxta vero mulier Regina lectum præbuit & cubile.

345

ARGUMENTUM LIBRI VIII. ODYSSEÆ HOMERI.

Concio fit Phæacum de hospite, & navis deducitur ad
reductionem Ulyssis & convivio suscipiuntur ab Alcino
Phæacum optimates. Et posthac disco certant Phæaces &
Ulysses. Et Demodocus canit, primum quidem ea quæ
acciderunt circa adulterium Martis & Veneris, deinde ea
quæ circa introductionem lignei equi: atque Ulyssæ fleute,
interrogatur quis & unde sit.

Θ. Ex certaminibus Phæaces de Ulyssæ experimentum sumpserunt.

Quando vero ærigena apparuit rosea digitis aurora,
Surrexit ex lecto sacrum robur Alcinoi.
Præterea inclytus surrexit urbium everfor Ulysses:
Illis vero præibat sacrum robur Alcinoi
Phæacum ad concionem, quæ ipsis apud naves constituta erat. 5
Venientes vero considebant in politis lapidibus
Prope: ipsa vero per urbem obibat Pallas Minerva,
Similis præconi prudentis Alcinoi,
Reditum Ulyssæ magnanimo meditans.
Et sane cuique viro assistens dixit verbum: 10

Huc age Phæacum principes atque rectores
Ad concionem ite, ut hospitem audiat,
Qui recens Alcinoi prudentis venit ad domum,
Ponto pererrato, corpore immortalibus similis.

Sic locuta, incitavit robur & animum singulorum. 15
Cito vero implebantur hominibus forumque & sedilia
Congregatis, multi enim admirati sunt videntes
Filium Laërtae prudentem. Ei enim Minerva
Divinam superinfudit gratiam capiti que & humeris:
Et ipsum longiorem & crassiorē reddidit aspectu, 20
Ut Phæacibus gratus omnibus fieret,
Gravisque & venerabilis, & ut perficeret certamina
Multa, quibus Phæaces experirentur Ulyssē.
Cæterum postquam convenerunt congregatique erant,
Illis Alcinoi concionatus est & locutus: 25

Audite Phæacum duces atque principes,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet,
Hospes hic haud scio quinam errando venit meam domum,
Sive ab Orientalibus sive Occidentalibus hominibus:

- 30 Πομπῶν δὲ ἄλλων, καὶ λίαν ἐπὶ ἔργων ἔτι.
 Ἡμεῖς δὲ ὅσοι παρὰ τὸν ποταμὸν ἐποτρυνόμεθα ποιμπῶν.
 Οὐδὲ γὰρ ἐδὲ τις ἄλλος ἔστις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται.
 Ἐνθάδ' ὀδυρόμεθα θρόνον μὲν εἴνεκα πομπῆς.
 Ἄλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσομεν εἰς ἄλλα θῆαν
- 35 Πεσόντοισιν· κέρω δὲ δύο κ' πεντήκοντα
 Κελεύειν κατὰ δῆμον ὅσοι παρὰ τὸν ποταμὸν εἰσὶν ἄριστοι.
 Δυσάμφοι δὲ εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ
 Ἐκβῆτ'. αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλγύετε δαῖτα,
 Ἡμέτεροισι' ἰλδόντες· ἔγὰρ δὲ εὖ πάσι παρήξω.
- 40 Κέρωσι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Σκηπτῆχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλά
 Ἐρχοῦν, ὅσους ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν.
 Μηδὲ τις ἀρνεῖσθαι· καλίσσαδε δὲ θῖον αἰοδὸν
 Διμόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς περὶ δῶκεν αἰοδῆν
- 45 Τερπνὴν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν αἰεδῆν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δὲ αἶμ' ἔποντο
 Σκηπτῆχοι· κῆρυξ δὲ μετὰ χεῖτο θεῖον αἰοδόν.
 Κέρω δὲ κειδέντε δύο κ' πεντήκοντα
 Βήτην ὡς ἐκέλευσ' ἐπὶ θῖν' ἀλὸς ἀπρυγίτοιο.
- 50 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυον ἠδὲ θάλασσαν,
 Νῆα μὲν οἷ γε μέλαιναν ἀλὸς βένθοσδε ἔρυσαν,
 Ἐν δὲ ἱσόν τ' ἐτίθεντο κ' ἱσία νῆι μελαίνῃ.
 Ἡρτύναντο δὲ ἐρετμὰ τρεποῖς ἐν δερματινοῖσι
 Πάντα κατὰ μοῖραν, αἶα δὲ ἱσία λευκὰ σῖτασαν·
- 55 Τῷ δὲ δὲ ἐν νοτίῳ τήνγ' ὤρμισαν, αὐτὰρ ἔπειτα
 Βάν ῥ' ἱμῶν Ἀλκινόοιο δαίερον εἰς μέγα δῶμα.
 Πλῆντο δὲ ἄρ' αἰθερσά τε κ' ἔρκεα κ' δόμοι ἀνδρῶν
 Ἀγρομέων, πολλοὶ δὲ ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί.
 Τοῖσιν δὲ Ἀλκίνοε δυναιδὲκα μῆλ' ἔρυσεν,
- 60 Ὅκτ' δὲ ἀργυρόδοντας ὕας, δύο δὲ εἰλίποδας βῆς·
 Τὰς δέρον ἀμείδ' ἵπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινῶν.
 Κῆρυξ δὲ ἐγγύθειν ἤλθιν ἄγων εἰρερον αἰοδόν,
 Τὸν πῆρ' ἔμπεδον ἐφίλησε, δίδε δὲ ἀγαθὸν τε κακὸν τε·
 Ὀρθαλμῶν μὲν ἄμεροι, δίδε δὲ ἠδύαν αἰοδῆν.
- 65 Τῷ δὲ ἄρα Πεντόνοε δῆκε θεῖον ἀργυρέηνον
 Μίσην δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
 Καδὲ δὲ ἐκ πασσαλόφιν κρέμασεν φόρμιγγα λιγυῖαν
 Αὐτῇ ὑπὲρ κεφαλῆς, κ' ἐπέσχεδε χερσὶν ἐλίσσας
 Κῆρυξ· πᾶρ δὲ ἐτίθει κάτειον καλὴν τε τρεπίεζαν,
- 70 Πᾶρ δὲ δέπας οἶνοιο, ποιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγει.
 Οἱ δὲ ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα ποσειδέμεναι χεῖρες ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδῶτο ἐξ ἔρον ἔντο,
 Μῆτ' ἄρ' αἰοδὸν ἀνῆκεν αἰειδόμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 Οἷμ' οὖν τῆς τότε ἄρα κλέε' ἐρατον εὐρὺν ἵκανε·
- 75 Νικητὴν Ὀδυσσῆα καὶ Πηλεΐδην Ἀχιλλῆα,

Deductionem flagitat, & precatur ratam esse. 30
 Nos vero ut antea quidem matremus deductionem.
 Neque enim quisquam alius quicumque meam domum pervenerit,
 Hic lugens diu manet propter deductionem.
 Sed age navem nigram deducamus in mare divinum
 Recentem: juvenes autem duo & quinquaginta 35
 Eligantur è populo quicumque olim sunt optimi.
 Ligatis autem bene omnes ad scalmos remis
 Exite: ac deinde subito apparate convivium,
 Ad nostram domum profecti: ego autem laute omnibus præbebo.
 Juvenibus vero hæc præcipio, at cæteri 40
 Sceptrigeri Reges ad meam domum pulchram
 Veniant, ut hospitem in regia amplectamur.
 Neque quisquam recuset, advocate vero divinum cantorem
 Demodocum: illi enim Deus excellenter dedit cantilenam
 Suavem, quoties animus incitat ad cantandum. 45
 Sic locutus præibat. Illi vero simul sequebantur
 Sceptrigeri, præco vero cucurrit ad divinum musicum,
 Juvenes vero electi duo & quinquaginta
 Ibant ut præceperat ad littus maris infructuosi.
 At postquam ad navem descenderunt atque mare, 50
 Navem quidem ipsi nigram in maris profundum deduxerunt,
 Malumque imposuerunt & vela navi nigræ.
 Aptaruntque remos vincula per coriacea
 Omnia ut decebat, vela autem alba expanderunt.
 Alæ vero in humidum ipsam protraxerunt, at postea 55
 Contenderunt ire Alcinoi prudentis in magnam domum.
 Implebantur autem porticusque & septa & domus viris
 Congregatis, multi enim erant juvenes atque senes.
 Illis vero Alcinoüs duodecim oves immolavit,
 Et octo albos dentibus fues, duosque flexipedes boves: 60
 Quos degluberunt curaruntque, & appararunt convivium amabile.
 Præco autem prope venit ducens amabilem cantorem,
 Quem supra modum Musa dilexit, dedit vero bonumque malumque:
 Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantilenam.
 Huic igitur præco posuit sedem argenteis clavis distinctam 65
 In medio convivantium, columnæ longæ innixam.
 Ex paxillo autem suspendit citharam argutam
 Ipsius supra caput, & indicabat quo pacto manibus prenderet
 Præco: juxta autem apponebat canistrum pulchramque mensam,
 Juxta etiam poculum vini, ut biberet quoties animus juberet.
 Illi vero ad edulia parata apposita manus mittebant. (70
 Cæterum postquam potus & cibi desiderium expulerunt,
 Musa cantorem excitavit ut caneret gloriam virorum,
 Cantilenæ cujus tunc gloria ad cælum amplum ibat:
 Contentionem Ulyssis & Pelidæ Achillis, 75

- "Ὡς ποτε δρῆσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλεῖῃ
 Ἐκπάργοις ἐπίεσιν· ἀναξ δ' ἄνδρῶν Ἀγαμέμνων
 καί τε νόσ' ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δρῆσαντο.
 "Ὡς γάρ οἱ χρεῖων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 80 Πυθοὶ ἐν ἠγαδίῃ, ὅθ' ὑπὶ βῆλ' αἰὶνόν κ' ἔδον
 Χρυσόφειον· τότε γάρ βα κυλινδετο σῆματ' ἀρχὴ
 Τρῶσσι τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλε δια βελέας.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰδοῖς αἰεὶ περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Πορφύρεον μέγα φάρ' ἔλων χερσὶ σιδαρῆσι,
 85 Κακκεφαλῆς εἰρυσσι, κάλυψε καὶ καλά περσέσσωπα.
 Αἰδέτο γὰρ Φαίηκας, ὡς ὀφρῦσι δάκρυα λείβων.
 Ἦτοι ὅτε λήξουσιν αἰείδων θεῶν αἰδοῖς,
 δάκρυ' ὁμορῆσάμεν, κεφαλῆς δ' ὡς φάρ' ἔλῃσσι;
 Καὶ δέ τις αἰφροκύνῃσιν ἔλων, σπείσασκε θεοῖσιν·
 90 Αὐτὰρ ὅτ' ἄψ' ἀρχοῖτο, καὶ ὀτρύνειαν αἰείδων
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, (ἔπει τέρποντ' ἐπίεσιν)
 Ἄψ' Ὀδυσσεύς κατὰ κράτος καλυψάμεν γοάσκειν.
 Ἐνθ' ἄλλας μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοον δὲ μιν οἷον ἐπέσχετατ' ἠδὲ νόησιν,
 Ἠλῶν αἰγ' αὐτῷ βαρὺ καὶ σιναχόοντ' ἔκκειν.
 Αἰψά καὶ Φαίηκας φιληρέτμοισι μετνήδ'·
 Κέλῃσι Φαίηκων ἠγέτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ἦδη μὲν δαιτὸς μικρῆμεθα θυμὸν ἔσσης,
 Φόρμιγγός θ' ἥ δαιτὶ συνῶδες ἐστὶ θαλεῖν·
 100 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ αἰθλῶν περὶ πᾶσιν
 Πάντας· ὡς χ' ὁ ξυῖον ἐπίσπῃ οἷσι φίλοισιν,
 Ὅκαδ' ἐνοήσας, ὅσον περιεγινόμεθ' ἄλλων
 Πύξ τε, παλαιαιοσύνη τε, καὶ ἄλμασιν, ἠδὲ πόδισιν·
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' αἶψ' ἔπειντο.
 105 Καθ' οἷον πασπαλόφιν κρέμασι φόρμιγγα λιγυῖαν·
 Δημοδόκῃ δ' ἔλε χεῖρα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 Κῆρυξ· ἦρχε καὶ τῷ αὐτῇ ὁδῷ ἦν περ οἱ ἄλλοι
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, αἰθλῖα θαυματούχους.
 Βάν δ' ἦλθον εἰς ἀγορὴν· ἅμα δ' ἔσπετο πελὺς ὄμιλος,
 110 Μυεῖοι· ἄν δ' ἔσαντο νέοι πολλοὶ τε καὶ ἰσθλῖ.
 ὦρτο μὲν Ἀκρόνιος τε, καὶ Ὀκύναιος, καὶ Ἐλατρίης,
 Ναυτίος τε, Πρυμνίος τε, καὶ Ἀλκίαιος, καὶ Ἐριτμῆς,
 Ποντίος τε, Περφίος τε, Θέων, Ἀγαθόσιος τε,
 Ἀμφιάλος θ' υἱὸς Πολυνῆς Τεκτονίδας·
 115 Ἄν καὶ καὶ Εὐρύαιος βροτολογεῖτο ἴσος Ἀρκί,
 Ναυκλίδης θ' ὅς ἄριστος ἦν ὡδὸς τε δέμας τε
 Πάντων Φαίηκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα·
 Ἄν δ' ἔσαν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας θ', Ἀλκίος τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτήνης·
 120 Οἱ δὲ τοὶ περὶ τῶν μὲν ἐπυρήσαντο πόδισιν,
 τοῖσι δ' ὡς πύξ τε τέτατο δέμας, οἱ δ' ἅμα πάντες

Ut quondam contenderunt Deorum in convivio celebri
 Sævis verbis: Rex autem virorum Agamemnon
 Gaudebat animo cum optimi Achivorum contenderent,
 Sic enim illi vaticinans prædixerat Phœbus Apollo
 In Pythia divina, quando ingressus est lapideum limen 80
 Oraculum periturus: tunc enim vertabatur mali principium
 Trojanisque & Danaïs, Jovis magni per consilia.
 Ista sane cantor cantabat inclytus, at Ulysses
 Purpuream ingentem vestemprehendens manibus gravibus,
 In caput traxit, obtexitque pulchram faciem. 85
 Reverebatur namque Phæaces, sub superciliis lacrymas stillans.
 At quando desinebat canere divinus cantor,
 Lacrymis absterxis, à capite vestem demebat,
 Et poculum rotundum accipiens, libabat Diis:
 At quando rursus incipiebat, & incitabant ut caneret 90
 Phæacum optimates, (quippe oblectabantur verbis)
 Rursus Ulysses capite obvoluto lugebat.
 Hic alios quidem omnes latebat lacrymas stillans,
 Alcinous vero solus ipsum animadvertit atque sensit,
 Sedens prope ipsum, graviterque suspirantem audivit: 95
 Continuo autem Phæacibus studiosis remorum loquebatur:
 Audite Phæacum duces atque rectores,
 Jam quidem convivio saturavimus animum æquali,
 Citharaque, quæ convivio congruens est celebri:
 Nunc autem exeamus, & certamina experiamus 100
 Omnia: ut hospes narret suis amicis,
 Domum reversus, quantum superemus alios
 Castibusque, luctaque, & saltibus, atque pedibus.
 Sic igitur locutus præibat, illi vero una sequebantur:
 Ad paxillum autem suspendit citharam argutam: 105
 Demodoci vero prehendit manum, & eduxit ex ædibus
 Præco: præibat vero huic eadem via qua & alii
 Phæacum optimates, certamina admiraturi.
 Institerunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba,
 Infiniti: surrexerunt autem juvenes multique & boni. 110
 Surrexit quidem Acroneus, & Ocyalus, & Elatreus,
 Nauteusque, Prymneusque, & Anchialus, & Eretmeus,
 Ponteusque, Proreusque, Thoon, Anabesineusque,
 Amphialusque filius Polynei Teſtonidæ:
 Surrexit etiam Euryalus homicidæ similis Marti, 115
 Naubolidesque qui optimus erat corporeque specieque
 Omnium Phæacum post inculpatum Laodamantem:
 Surrexerunt & tres filii inculpati Alcinoi,
 Laodamas, & Halius, & divinus Clytioneus:
 Hi quidem primum periculum fecerunt pedibus: 120
 Etque à carceribus intensus est cursus, hi simul omnes:

Καρφαλίμως ἐστίοντο κονίοντες πεδίονο.

Τῶν δ' εἶναι ὅχ' αἶρετο ἐν Κλυτόνῃ ἀμύμων·

ῥοσάντ' ἐν νειῷ ἔσθ' ὡς ἡμινοῦν,

125 Τόσων ἰσχυροτέρων λαὸς ἔκεῖ, οἱ δ' ἐλίποντο.

Οἱ δ' παλαιμοσύνης ἀλεγμῆς πυρήσαντο,

τῇ δ' αὐτ' Εὐρύαλ' ἀπικαίνυτο πάντας αἶρετος·

Ἀλματι δ' Ἀμρίαλ' πάντων προερίστ' ἦεν·

Δίσκῳ δ' αὖ πάντων προερίστατο ἦεν Ἐλατρεὺς,

130 Πῶς δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρωθ' ἦσαν φρὶν αἰθέλοισι,

τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέειπε παῖς Ἀλκινόοιο,

Δεῦτε φίλοι, ἥ ξείνον ἐρώμεθα εἰ τιν' αἰδῶν

οἶδέ τε καὶ διδάσκει. ρυὴν γὰρ μὲν ἔκακός ἐστι,

135 Μηρὲς τε κῆμας τε, καὶ ἀμφοὶ χεῖρας ὑπερδεν,

Αὐχίνα τε εἰσαεὶ, μέγα τε ἀνέν· ἔδ' τι ἤθε

δαύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσι.

Οὐ γὰρ ἐγὼ γέ τι φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης

ἄνδρά τε συγχεῖναι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.

140 Τὸν δ' αὐτ' Εὐρύαλ' ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,

Λαοδάμα, μάλα τῆτο ἔπ' κατὰ μοῖραν εἵπες·

Αὐτὸς νῦν προκλήισαί μ' ἰὼν, καὶ ἀνέρεά μ' ἔειπε.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸν ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,

στῆ ῥ' ἐς μέσον ἰὼν, καὶ Ὀδυσῆα προσέειπεν,

145 Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ ξεῖνε πατέρ' ὑπέρηται αἰδέλων,

εἰ τίνα περ διδάσκει. τοῖσι δ' ὁ ἴδμ' αἰδέλας.

Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέ' ἀνὴρ ἔσθ' ἢ κεν ἦσιν,

ἢ ὅτι ποσσὶν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἦσιν.

Ἄλλ' ἄγε ὑπέρηται, σκιδάσον δ' ὑπὸ κῆδεα θυμῷ.

150 Σοὶ δ' οὐδὲς ἐκ ἐτι θερὸν ἀπίσεται, ἀλλὰ τοι ἦδη

Νηὺς τε κατεύρεται, καὶ ἐπαρτίες εἰσὶν ἱταίρῃ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελύετα καρτομένοτος;

Κῆδεά μοι καὶ μάλλον ἐνὶ φρεσὶν ἥ περ αἰετοῖσι,

155 ὅς περ μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμύγησα·

νῦν δ' μετ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ γόσοιο χατίζων

ἔρμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον.

Τὸν δ' αὐτ' Εὐρύαλ' ἀπαμείβετο, νεικιστὴν ἄντην,

οὐ γὰρ σ' ἐδὲ ξεῖνε δαήμονι φρατὶ εἴσω·

160 Ἀθλῶν, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνδρῶποισι πόλονται·

Ἀλλὰ τῷ ἑσθ' ἅμα νῆϊ πολυκλήιδι θαμίζων,

Ἄρχος ναυτάων, οἷτε πρὶν κτῆρες ἔασον,

Φορτε τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὁδῶν,

Κερδαῖον δ' ἀρπαλίμων. ἐδ' ἀθλητῆς τοῖσιν.

165 Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ δαίμονι ἰδὼν προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Ξεῖν, ἔκαστον εἵπες· ἀταδάλας ἀνδρὲς εἴκας.

Οὕτως ἔσ' ὅλην ἡμετέραν διδάσσει

Celeriter volabant pulverem excitantes in campo:
 Horum currendo longe optimus erat Clytoneus inculpatus:
 Quantumque in novali spatium est mularum, *præsertim boves*,
 Tantum præcurrens ad populū venit, alii vero relinquebantur. 125

Alii vero luctæ molestæ periculum fecerunt,
 In hac rursus Euryalus vicit omnes optimos:
 Saltu vero Amphialus omnium optimus erat:
 Disco autem omnium præstantissimus erat Elatreus,
 Pugnis rursus Laodamas, eximius filius Alcinoi. 130
 Cæterum postquam omnes oblectarunt animum certaminibus
 His Laodamas locutus est filius Alcinoi:

Agite amici, hospitem rogemus si quod certamen
 Et scit & didicit, habitudine corporis sane non malus est,
 Femoribusque cruribusque, & utraque manu desuper, 135
 Cerviceque firma, ingentique robore: neque vigore
 caret, sed malis debilitatus est multis.

Non enim ego existimo pejus aliud mari:
 Ad hominem affligendum, etiam si valde fortis sit,
 Hunc rursus Euryalus excepit, dixitque: 140

Laodama, sane hunc sermonem rite dixisti:
 Tu ipse nunc provoca vadens, & alloquere sermone.
 At postquam hoc audivit bonus filius Alcinoi,
 Stetit in medium progressus, & Ulyssem allocutus est:

Huc age & tu hospes pater periculum fac certaminum, 145
 Si aliquod fortassis didicisti, convenit neque te scire certamina.
 Neque enim major gloria hominis quoad fuerit,
 Quam quod pedibus præstiterit & manibus suis.
 Sed age tenta, pelle autem mœstitiam ab animo.
 Tibi vero profectio non jam diutius aberit, sed tibi jam. 150
 Et navis deducta est, & præparati sunt socii.

Hunc excipiens allocutus est prudens Ulysses:
 Laodama, quid me ista jubetis taxantes?
 Dolores mihi etiam magis in præcordiis quam certamina,
 Qui antea nimis multa passus sum & multa pertuli: 155
 Nunc vero in vestro confesso reditu indigens
 Sedeo, precans Regemque omnemque populum.

Huic rursus Euryalus respondit, objurgavitque coram:
 Minime te hospes perito viro comparo
 Certaminum, qualia multa inter homines sunt: 160
 Sed huic qui apud navem transratam frequens,
 Princeps est nautarum, qui negotiatores sunt,
 Vesturæque memor, & speculator est viaticorum,
 Luctique rapto acquisiti, neque athletæ similis es.

Illum torve intuitus allocutus est prudens Ulysses: 165
 Hospes, non honeste dixisti, nullo viro similis es.
 Ita non omnibus Deus munera dat.

- Ἀνδράσιν, ἔτε φυν, ἔτ' ἄρ φένας, ἔτ' ἀγορητῶν.
 Ἄλλ' μὲν γάρ τ' εἶδ' ἀκιδνότερ' πάλῃ ἀνὴρ.
 170 Ἀλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεισι σέβῃ· οἱ δὲ τ' ἐς αὐτὸν
 Τερπόμφοι λίσσασιν· ὃ δ' ἀσφαλῶς ἀγορεύει
 Αἰδοῦ μελιχίῃ, μετὰ δ' ἀρίστῃ ἀγορῆμοισιν.
 Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὥς εἰσορῶσιν.
 Ἄλλ' δ' αὖ εἶδ' μὲν ἀλὶγκι ἀθανάτοισιν.
 175 Ἄλλ' ἔοι χάρις ἀμφοτερεστέρας ἐπέεσσιν.
 Ὡς κ' σοὶ εἶδ' μὲν ἀμφοτερές, ὑδὲ κεν ἄλλως
 Οὐδὲ θεὸς τεύξει· νόον δ' ὑποφάσι γαίῃ.
 Ὀρενάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
 Εἰπὼν ἔκκατὰ κόσμον· ἴγῳ δ' ἔνῃς αἰθλῶν.
 180 Ὡς σὺ γε μυθήσῃ, ἀλλ' ἐν περὶ τοῖσιν οἶον
 Ἐμῶν, ὅθρ' ἔβη τε ποιοῖθια χερσὶ τ' ἱμῶσι.
 Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι κ' ἀλγισι. πολλὰ γὰρ ἔτλην.
 Ἀδρῶν τε στολέμκας ἀλογυνά τε κύματα πείθων.
 Ἀλλὰ κ' ὥς, κακὰ πολλὰ παθὼν, στυγέρομαι αἰθλῶν.
 185 Θυμοδαμῆς γὰρ μῦθ'· ἐπώπτενας δέ με ὑπῶν.
 Ἡ γὰρ κ' αὐτῷ φάρῃ ἀναίξας λάβε δίσκον
 Μίσσην κ' σάχετον, σιβαρότερον ἐκ ὀλίγον περ.
 Ἡ' οἶα Φαίηκες ἰδίσκειον ἀλλήλοισι.
 Τὸν γὰρ περιεσέφας ἦκε σιβαρῆς ὑπὸ χερσός.
 190 Βόμβησεν δ' λιθ'· κατὰ δ' ἔπτεξαν ποτὶ γαίῃ
 Φαίηκες δολιχέστεροι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
 Αἰὲρ ὑπὸ ρήτῃς. ὃ δ' ὑπέπτατο σήματα πάντων.
 Ῥίμῃσι δῖον ὑπὸ χερσός. ἔδρακε δ' ἔρματα Ἀθήνῃ.
 Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἐπ' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.
 195 Καὶ κ' ἀλαός τοι ξυῖνε διακρίνει τὸ σῆμα
 Ἀμφοτέρων· ἐπεὶ ἔτι μεμιγμένον ἐστὶν ἡμίῳ,
 Ἀλλὰ πολὺ περὶτον. σὺ δ' ἴδρασε τόνδε γ' αἰθλόν.
 Οὐτις Φαίηκων τόνγ' ἴζεται, ἔδῃ ὑπερήσθῃ.
 Ὡς φάτο. γῆθησεν δ' πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 200 Χαίρων ἐνεχ' ἑταίρων ἐνὶ δ' αἰὲς ἐν ἀγῶνι.
 Καὶ τότε κερτότερον μετερώσῃ Φαίηκας,
 Τῶτον νῦν ἀφίκεσθαι νέοι· τάχα δ' ὕστερον ἄλλως.
 Ἦσαν δ' ἰοαστέον ὄνομα, ἦ ἔτι μάστον.
 Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κερδὶν θυμὸς τε κελεύει,
 205 Δεῦρ' ἄγε περὶ δῆται, ἐπεὶ μ' ἐχολαΐσατε λίην,
 Ἡ' σὺς, ἢ ἐσάλη, ἢ κ' ποσσίν, ἔτι μεγαίρω.
 Πάντων Φαίηκων, πλὴν γ' αὐτῷ Λαοδάμαντι.
 Εἰν' γὰρ μοι ὅδ' ἐστὶ. τίς αἶν φιλέοντι μάχοιστο;
 Ἄρρον δὴ κενός γε κ' ὑπιδανός πάλῃ ἀνὴρ
 210 Ὅστις ξεινοδόκῳ ἔειδα περὶ μὲν αἰθλῶν.
 Δῆμῳ ἐν ἀλλοδαπῇ· ἔοι τ' αὐτῷ πάντα κολέει.
 Τῶν δ' ἄλλων ἑπὲρ τιν' ἀναίνομαι, ἔδῃ αἰθερῶν,
 Ἀλλ' ἰδέσθω ἰδμεν καὶ περὶ δῆται. αἴτην.

Viris, neque formam, neque prudentiam, neque eloquentiam.
 Alius quidem forma inferior est vir,
 Verum Deus formam eloquentia ornat: alii quoque in ipsum 170
 Læti aspiciunt, & ipse secure loquitur
 Modestia suavi, eminet autem in cœtu:
 Incedentem autem per urbem, valuti Deum aspiciunt.
 Alius autem rursus forma quidem similis immortalibus:
 Sed haud ei gratia addita sermonibus. 175
 Sic & tibi species quidem decora, neque aliter
 Neque Deus fecerit, sed mente imperitus es.
 Lacerasti mihi animum in præcordiis meis,
 Locutus haud pro decenti: ego vero non ignarus certaminum
 Ut tu loqueris, verum inter primos aio 180
 Fuisse me, donec juvena fretus fui viribusque meis.
 Nunc autem teneor malo & doloribus, multa neque passus sum,
 Virorumque bella, sævosque fluctus penetrans.
 Sed etiam sic, valde multa passus, experiar certamina.
 Mordax est enim sermo, irritasti autem me locutus. 185
 Dixit sane, & cum ipsa veste impetum faciens prendit lapidem.
 Majorem & crassum, graviolemque non paulo.
 Quam quali Phæaces ludebant invicem.
 Hunc circumrotans misit valida à manu:
 Insonuit autem lapis: cernuabant autem ad terram 190
 Phæaces longis remis utentes, navigationibus clari viri,
 Lapidis ab impetu, qui supervolavit signa omnium,
 Leviter currens à manu: posuit vero signum Pallas.
 Viro corpore similis verbumque dixit, & compellavit:
 Etiam cæcus tibi hospes posset discernere signum 195
 Palpando: quandoquidem neutiquam mixtum est multitudini,
 Sed longe primum: tu autem confide in hoc utique certamine,
 Nullus Phæacum ad hoc perveniet, neque transmittet.
 Sic ait. Gavissus autem est patiens divinus Ulysses,
 Gaudens eo quod socium benignum vidisset in circo. 200
 Et tum levius allocutus est Phæacas:
 Hunc nunc assequimini juvenes: brevi denuo alium
 Me missurum esse tam longe puto, aut adhuc longius.
 Ex aliis autem quemcumque cor animusque invitat
 Huc age periculum faciat, quoniam me irritastis valde, 205
 Aut cæstu, aut lucta, aut etiam cursu, nullum recuso
 Omnium Phæacum, præter ipsum Laodamantem.
 Hospes enim mihi illi est: quis cum amico pugnet?
 Inspiciens ille & nullius pretii est vir
 Quicumque cum hospite contentionem movet certaminum 210
 Populo in alienigenæ: sui que ipsius omnia perturbat.
 Aliorum autem handquaquam ullum recuso, neque despicio,
 Sed volo scire, & periculum facere palam.

- Πάντα γδ ἔκαχός εἰμι μετ' ἀνδράσιν ὄσσοι ἀέθλω.
 215 Εὖ μὲν τόξον ἰῖδα ὑψέον ἀμυράσκαδαι·
 Πρῶτος κ' ἀνδρα βάλοιμι οἰσέουσας ἐν ὀμίλῳ
 Ἀνδρῶν δυσμύμων· ἢ κ' μάλα πολλοὶ ἵταίεραι
 Ἀγχι παρῆσταιν, κ' τοξάζοιτο ρωτῶν.
 Οἱ δ' ἄγε με Φιλοκτιχῆς ἀπικαίνυτο τόξῳ
 220 Διῶσα ἐν Τρώων, ὅτε τοξάζοιτο Ἀχαιοί·
 Τῶν δ' ἄλλων ἐμὲ ἐννι πολλὴ περιερίσσειον ἴδ'.
 Ὅσσοι γῦν κερτοὶ εἰσιν χθονὶ σῖτον ἰδόντε·
 Ἀνδράσι δ' περιτέρεσσιν ἐξέκλιν' ἐκ ἰδάλισσας,
 Οὐδ' Ἠρακλῆι, ἔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλίῃ,
 225 Οἱ ῥα κ' ἀθανάτοισιν ἐξέλιπον περὶ τόξων.
 Τῶ ῥα κ' αἰψ' ἔθανεν μίγας Εὐρυπύχῳ, ἔδ' ἐπὶ γῆρας
 Ἴκετ' ἐπὶ μεγάροισι· χολώσάμην γδ Ἀπόλλων.
 Ἐκτανεν, ἔνεκά μιν περικαλίζετο τοξάζεσθαι.
 Διὸς δ' ἀκοντίζω ὅσον ἐκ ἄλλ' τις οἰσά.
 230 Οἰοισιν δίδωκα ποσὶν μήτις με παρέλθῃ
 Φαιήκων· λίην γδ ἀμυκλῶς ἰδαμάδην
 Κύμασιν ὅς πολλαῖς· ἔπει κ' κομισθὴ κατὰ νῆα.
 Ἦεν ἔπικτατός· τῶ μοι εἶλα γυῖα λήλυτα·
 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο· σιωπῇ.
 235 Ἀλκίνοῳ δέ μιν οἱ ἀμειβόμενοι περισέπτε,
 Ἔειπ', ἔπει ἐκ ἀχάρεσσας μὲν ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
 Ἀλλ' ἰδέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν ἢ τοι ὀπιδῷ,
 Χαοῖδ' ὅτι σ' ἔτ' αὖτ' ἐν ἀγῶνι παρῆσται
 Νεικίσιν, ὥς αὖ σ' ἀρετὴν κερτος ἔτις ὄνοιτο,
 240 Ὅς τις ἰστίσταιτο ἦσι φροσὶν αἵτια βάζειν·
 Ἀλλ' ἄγε, γῦν ἐμῖθεν ξυνίε' ἔτ' ὅρα κ' ἄλλα·
 Εἴπης κερτῶν, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
 Δαιτύῃ παρὰ σῇ· τ' ἀλόχῳ κ' σοῖσι τέκτοσιν,
 Ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένῳ, οἶα κ' ἡμῖν
 245 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθῃσι διαμπερές ἐξέτι πατερῶν.
 Οὐ γδ συγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, ἔδ' ὀπλοισι.
 Ἀλλὰ ποσὶ κρηπίδῃσι θρόνοισιν, κ' νηυσὶν ἄρισται.
 Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε εἶλη, κίδαρες τε, χοροὶ τε,
 Εἵματα τ' ἐξημοιβὰ, λουερά τε θέρμα, κ' εὐτά·
 250 Ἀλλ' ἄγε Φαιήκων κερταίμονες ὄσσοι ἄρισται,
 Παίσατε· ὥς χ' ὁ ξύν' ἐνίστη οἷσι οἴλοισιν,
 Οἶκαδ' ἐροήσας, ὅσων ποιεγνόμεθ' ἄλλων
 Ναυτιλίῃ κ' ποσσὶ κ' ὀρχησῶν κ' κοιδῇ.
 Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κίον φόρμιγγα λίχνα·
 255 Οἰσάτω, ἢ περ κείται ἐν ἡμετέροισι δέμοισιν.
 Ὡς ἔραθ' Ἀλκίνοῳ Διοκλῆϊ· ὥρτο δ' κῆρυξ
 Οἶσων φόρμιγγα λίγυρην δόμῳ ἐκ βασιλῆος.
 Λίσμνῃται δ' κερτοὶ ἐνθάδε πάντες αἵσαν
 Δίμῃ, οἱ κατ' ἀγῶνας ὑπὲρ κλισίῃσι ἱάσαν·

In omnibus neque non ignavus sum inter homines quotquot cetta-
Bene quidem arcum vovi politum tractare: 215 (mina sum.

Primus vtrum contingerem jaculatus in turba

Virorum hostilium: etiam si valde multi socil

Juxta astarent, & jacularentur in viros.

Solus duntaxat me Philoctetes vincebat arcu

Populo in Trojanorum, quoties jaculabamur Achivi: 220

Aliorum me aio longe præstantissimum esse

Quales nunc mortales sunt in terra panem edentes.

Cum viris autem priscais contendere haud vellem,

Neque cum Hercule, neque cum Euryto Æchaliensi,

Qui etiam cum Diis contendebant de arte jaculandi. 225

Quare etiã statim mortuus est ingens Eurytus, neque ad senectutem

Pervenit in ædibus: iratus enim Apollo

Occidit, eo quod ipsum provocarat ad jaculandum.

Hasta autem jaculor quantum nullus alius quisquam sagitta.

Solis timeo pedibus ne aliquis me superet 230

Phæacum, nimium enim male dormitus sum

Fluctibus in multis: quoniam non comineatus in navi

Erat perpetuus, ideoque mihi chara membra soluta sunt.

Sic ait. Illi vero omnes taciti erant silentio:

Alcinous autem ipsum solus respondens allocutus est: 235

Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc concionaris,

Sed vis virtutem tuam ostendere quæ te sequitur,

Iratus quod te hic vir in certamine astans

Objurgavit, ut tuam virtutem mortalis nullus vituperet,

Quicumque scit sua mente commoda dicere: 240

Sed age, nunc meum intellige sermonem, ut etiam alii

Dicas Heroum, quando tuis in ædibus

Epulaberis apud tuamque uxorem & tuos liberos,

Nostræ virtutis memor, qualia etiam nobis

Jupiter opera imponat perpetuo jam inde à majoribus. 245

Non enim pugiles sumus irreprehensibiles, neque luctatores,

Sed pedibus celeriter currimus, & navibus optimi / *sumus*.

Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaq; choreæque,

Vestisque mutatoriæ, lavacraque calida, & cubilia.

Sed age Phæacum saltatores quotquot optimi, 250

Ludite: ut hospes dicat suis amicis,

Domum reversus, quantum superemus alios

Arte navigandi & pedibus & saltatione & cantu.

Demodoco vero aliquis statim profectus citharam argutam

Afferat, quæ alicubi jacet in nostris ædibus. 255

Sic ait Alcinous Deo similis. Surrexit autem præco

Allaturus citharam argutam domo ex Regis.

Præfeti autem ludorum lecti novem omnino surrexerunt

Publici, qui in certaminibus administrabant singula:

- 260 Λείναν ἢ χορὸν, καλὸν δὲ εὐρυταν ἀγῶνα.
Κῆρυξ δὲ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγην
Δημόδοκον· ὃ δὲ ἔπειτα καὶ ἐς μέσον. ἀμφὶ δὲ κῆρυ
Παρθένης ἴσαντο δαίμονες ὀρχηθμοῖο.
Πάπληρον δὲ χορὸν θύειν ποσίν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
- 265 Μαρμαρυγὰς θύειτο πιδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὃ φόρμιγγον ἀνέβάλλετο καλὸν ἀειδὼν
Ἄμφ' Ἀρεῶφιλότιτον, εὐστράντην Ἀρεοδίτης,
ὣς τὰ προῖτα μίγησαν ἐν Ἡραίοιο δόμοισι
Λάβρῃ· πολλὰ δὲ ἔδωκε, λήχῃ δὲ ἦχυνε καὶ εὐνὴν
- 270 Ἡραίοιο ἀνακτῶ. ἄφαρ δὲ οἱ ἀγγελοῖσι ἦλθεν
Ἥλιος, ὃ σὺ ἐνόησε μιγαζομένους φιλότιτι.
Ἡραῖος δὲ ὥς ἐν θυμαγλία μῦθον ἄκκοι,
Βῆ δ' ἰδὼν ἐς χαλκίονα, κακὰ φρεσὶ βυσοδομεύων·
Ἐν δὲ ἔβητ' ἀκροβέτο μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ διαμῦς
- 275 Ἀρήκτες, αὐτῆς, ὅρ' ἐμπιδὸν αὐτὶ μῦθον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ τεύξε δόλον κεχολωμένῳ Ἄρει,
Βῆ δ' ἰδὼν ἐς θάλαμον ὅθι οἱ φίλα δέμνι ἔκειτο·
Ἀμφὶ δὲ ἄρ' ἐμίσιν χεῖς δίσματα κύκλω ἀπάτην·
Πολλὰ δὲ καὶ καδύπερθε μελαδέρων ἐξέκχυτο
- 280 Ἥστ' ἀρέχνη λεπτὰ, τὰ καὶ καὶ τις ἐστὶ ἰδοῖτο
Οὐδὲ θύων μακάρων· σίεε γὰρ δολόντα γέφυκτο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῖν,
Εἶσατ' ἰδὼν ἐς Λῆμον ἐκτίμῳρον ποτολίεθρον,
Ἢ οἱ γαῖαν πολὺ φιλάτῃ ἔστιν ἀπασίων.
- 285 Οὐδ' ἀλασκοπὴν εἶχε χρυσήνῃ Ἄρης,
ὣς ἰδὼν Ἡραῖον κλυτοτέχνην νόστον κίοντα·
Βῆ δὲ ἰδὼναι πρὸς δῶμα περικλυτῷ Ἡραίοιο,
Ἰχάνειον φιλότιτον εὐστράντην Κυδερίης.
Ἦδ' ἐνὶ πᾶσι πατέρες ἐριδιῖναι Κρονίων
- 290 Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἔζετο· ὃ δὲ ἴσσω δώματ' ἦλθε,
Ἐν τ' ἄρα οἱ εὖ χεῖρ', ἔπειτα τ' ἔρατ', ἐν τ' ὀνόμαζεν
Διῦρον φίλῃ, λίκτρον δὲ τραπίδιον εὐνηδέντη.
Οὐ γὰρ ἔβ' Ἡραῖος μεταδῆμι, ἀλλὰ περ ἦδη
Οἴχεται ἐς Λῆμον μετὰ Σίντιαν ἀγριοφώνος.
- 295 ὣς εἶπε. τῇ δὲ ἀσπασὸν ἔειπτο κοιμηθῆναι.
Τῷ δὲ ἐς δέμνια πάντεσσι κατίδραδον· ἀμφὶ δὲ δίσμοι
Τετιμέντες ἔχυντο πελόμενοι Ἡραίοιο.
Οὐδὲ τι κινήσαν μελίων ἦν, καὶ ἀναΐεσθαι·
Καὶ τότε δὴ γήρυσεν ὅτ' ἐκ ἐπὶ φυτὰ πείλοντα·
- 300 Ἀρχιμόλον δὲ σὺ ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφιγυῖεις,
Αὐτὶς ὑποσέφας περὶ Λῆμον γαῖαν ἱκόμενος.
Ἥλιος γάρ οἱ σκοπὴν ἔχεν, εἰπέ τε μῦθον.
Βῆ δὲ ἰδὼναι πρὸς δῶμα, οἶκον πετιμενέον ἦτορ·
Ἔσθ' ἔν' ἐν προθύροισι· χόλῳ δὲ μιν ἀγγελοῖσι ἦλθε.
- 305 Σμινθεσίαν δὲ εἶδον, γήρην τε πᾶσι θύειν.

Complanarunt autem locum pulchrumque dilatarunt circum. 260
 Præco autem prope venit ferens citharam argutam
 Demodoco : qui deinde ibat in medium , circumque juvenes
 Jam pubescentes stabant , docti saltationem :
 Quætiebant autem circum divinum pedibus , at Ulysses
 Radiationes admirabatur pedum , obstupescibatque animo. 265
 Cæterum ipse citharam pulsans cepit pulchre canere
 De Martis amore pulchreque coronatæ Veneris ,
 Ut primum commixti fuerint in Vulcani domo
 Clam : plurima autem dedit , lectumque dedecoravit & cubile
 Vulcani Regis : statim autem illi nuncius venit 270
 Sol , qui ipsos animadvertit commixtos amore.
 Vulcanus autem ubi tristem sermonem audivit ,
 Institit ire in officinam , mala animo profunde cogitans :
 Imposuitque basi ingentem incudem , cudit autem vincula
 Frangi solvique nescia , ut firmiter illic manerent. 275
 Deinde postquam struxit dolum iratus Marti ,
 Institit ire in thalamum ubi ei chara cubilia jacebant :
 Infudit igitur fulcris vincula circum ex omni parte :
 Multa autem & è trabibus effundebantur
 Perinde atque tela aranæ subtilis , quam nemo cerneret 280
 Neque Deorum beatorum : nimis enim dolosa facta erant.
 Cæterum postquam omnem dolum circa lectum struxit ,
 Simulavit se ire in Lemnum pulchre ædificatum oppidum ,
 Quæ illi terrarum multo charissima est omnium.
 Neque cæcam vigiliam habebat aurato freno utens Mars , 285
 Ut vidit Vulcanum inclytum arte , seorsim euntem :
 Institit autem ire ad domum inclyti Vulcani ,
 Cupidus amoris pulchre coronatæ Veneris.
 Illa vero jam recens à patre præpotente Saturnio
 Veniens resedit : ille vero intra domum ivit , 290
 Illiusque manui inhæsit , verbumque dixit atque compellavit :
 Age amica ad lectulum divertamus dormituri.
 Non enim amplius Vulcanus domi est , sed alicubi jam
 Proficiscitur in Lemnum ad Sintias barbaros.
 Sic ait , huic autem gratum videbatur dormire. 295
 Illi vero in lectum ut conscenderunt dormierunt : circum autem
 Fabrefacta fundebantur prudentis Vulcani. (vincula
 Neque ullum movere membrum licebat , neque attollere :
 Et tum quidem agnoverunt quod non amplius effugia patebant.
 Prope autem , cum venit inclytus Vulcanus , 300
 Rursum reversus antequam ad Lemni terram venisset.
 Sol enim illi custodiam habuit , narravitque historiam.
 Contendit autem ire ad domum , suo cruciatus corde ,
 Stetitque in vestibulo : ira autem ipsum effera cepit ,
 Horrendumque clamavit , & audire fecit omnes Deos : 305

- Ζηῦ πατήρ, ἐδὲ ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἶν' ἔοντες,
 Διὸς ἴνα ἔργα γέλασα καὶ ἐκ ἐπιεικτὰ ἰδῇαι.
 Ὡς ἐμὲ χαλὸν ἔοντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 Αἶν' ἀτιμάζει, φιλέει δὲ αἰδῆλον Ἄρνα·
 310 Οὐνεχ' ὁ μὲν, καλὸς τε καὶ ἀρτίπλοος, αὐτὰρ ἔργα
 Ἠπιδανὸς ζινομένη· ἀτὰρ ἔτι μοι αἵτις ἄλλος,
 Ἄλλα τοκῆς δύω· τῷ μὴ γυναικάων ὄρελλον.
 Ἄλ' ὅφρα ἴνα τῶγε καθευδῆται ἐν φιλότῳ,
 Εἰς ἑμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δὲ ὄρεων ἀκάχημα.
 315 Οὐ μὲν σφας ἔτ' ἰοῦπα μίνυθά γε κίεμεν ἔτω,
 Καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' ἐκ ἐθελήσονται ἄμφω
 Εὐδῆν· ἀλλὰ σφας δόλος καὶ δισμὸς ἐρύξει,
 Εἰσέκει μοι μάλα πάντα πατήρ Ὀπιδῶς ἰδῆαι.
 Ὅσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιός εἰνεα κέρως.
 320 Οὐνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ ἐκ ἐχέδῃ.
 Ὡς ἔραθ'· οἱ δὲ ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δαί.
 Ἥλθε Ποσειδάων γαῖόχῃ, ἦλθ' ἐρευνῆς
 Ἑρμῆας, ἦλθεν δὲ ἀναξ ἱκάεργος Ἀπόλλων.
 Θηλυτέρηαι δὲ διαὶ μῦθον αἰδοῖ οἴκος ἱκάσῃ.
 325 Ἔσαν δὲ ἐν φερδύροισι θεοὶ δατῆρες ἰάων·
 Ἄσβετος δὲ ἀρ' ἰνάρτο γέλωας μακάρισσι θεοῖσι,
 Τέχνας εἰσορῶσι πολύερον Ἡραΐσιοι.
 Ὡς δὲ τις εἰπίσκει ἰδὼν ἐς πλοῦσιον ἄλλον,
 Οὐκ ἀρετὰ κακὰ ἔργα· κινᾶνέ τοι βραδὺς αἰὼν.
 330 Ὡς καὶ νῦν Ἡρακλῆς ἰὼν βραδὺς εἶλεν Ἄρνα,
 Πικύτατόν περ ἔοντα θεῶν οἱ ὀλυμπον ἔχουσι,
 Χαλὸς ἰὼν, τέχνησι· τὸ καὶ μοιχάρε' ὀρέλλει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἀναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
 335 Ἑρμῆα Διὸς υἱέ, διάκτορε, δάτορ ἰάων,
 Ἥ' ῥά κεν ἐν δισμοῖσι θέλοις κροτερόισι παιδῆς
 Εὐδῆν ἐν λίκτεροισι παρὰ χροσῇ Ἀφροδίτῃ;
 Τὸν δὲ ἡμίβητ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργειρόντας,
 Αἰ γὰρ τότ' οὖο γένετο ἀναξ ἱκατιβόλ' Ἀπολλών·
 340 Δισμοὶ μὲν τέως τόσσοι ἀπείροντες ἄμφω ἔχουσιν,
 Τμῆς δὲ εἰσορῶντε θεοὶ, πᾶσά τε δαίναται,
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὐδοίμῃ παρὰ χροσῇ Ἀφροδίτῃ.
 Ὡς ἔραθ'· ἐν δὲ γέλωας ἔφρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Οὐδὲ Ποσειδάωντα γέλωας ἔχε, λίσσεται δὲ αἰεὶ
 345 Ἡρακλῆος κλυτοεργὸν ὅπως λύσειν Ἄρνα.
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερύοντα πρὸς ἡνέρες
 Λῦσον· ἐγὼ δὲ τοι αὐτὸν ἐπίχομαι (ὥς σὺ κελύεις)
 Τίσιν αἵσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δὲ αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
 350 Μὴ με Ποσειδάων γαῖόχε ταῦτα κέλευε·
 Διελὲ τοι διελὼν γε καὶ ἐγγυάει ἐγγυάσασθαι.

Jupiter pater, atque alii Dii beati semper viventes,
 Venite ut opera ridicula & non tolerabilia videatis.
 Ut me claudus qui sum Jovis filia Venus
 Semper dehonestat, amat autem perniciosum Martem:
 Eo quod ille quidem pulcher & sanus pedibus, sed ego 310
 Imbecillus natus sum: at neutiquam mihi causa alia est,
 Sed parentes duo, qui non genuisse debebant.
 Sed videje ut illi dormiunt in amore,
 Meo consensu lecto: ego autem aspiciens tristior.
 Non tamen eos jam spero paulisper optaturos jacere sic,
 Licet admodum amantes *invicem*, fortasse nolent ambo 315
 Una dormire: sed ipsos dolus & vinculum detinebit,
 Donec mihi prorsus omnia pater reddat dotalia
 Quæcumque illi præbui impudentem ob puellam,
 Quod illi pulchra filia, sed haud constantis animi. 320

Sic ait, & congregati sunt Dii æream ad domum.
 Venit Neptunus terræ quassator, venit utilitatum autor
 Mercurius, venit & Rex jaculator Apollo.
 Feminae autem Deæ manebant pudore domi singulae:
 Stabant autem in vestibulo Dii datores bonorum: 325
 Immensus autem risus excitatus est Diis beatis,
 Fraudes insipientibus prudentis Vulcani.
 Sic vero quispiam dicebat adspiciens in proximum alium:
 Haud conciliant virtutis decus mala opera, assequitur tardus celeré:
 Ut nunc Vulcanus, qui est tardus, cepit Martem, 330
 Velocissimus licet Deorum sit qui Olympum tenent,
 Claudus cum sit, technis: propter quod & adulterii multam debet.

Sic illi quidem talia invicem ad se loquebantur.
 Mercurium autem allocutus est Rex Jovis filius Apollo:
 Mercuri Jovis fili, internuncie, dator bonorum, 335
 Num in vinculis velles fortibus compressus
 Dormire in lecto propter auream Venerem?
 Huic respondit deinde internuncius Mercurius:
 Utinam hoc fieret Rex jaculator Apollo:
 Vincula quidem ter tot infinita cohibeant, 340
 Vos autem inspicatis Dii, omnesque Deæ,
 Attamen ego dormirem apud auream Venerem.

Sic ait, risus autem excitatus est immortalibus Dis.
 Neque Neptunum risus occupabat, sed precabatur semper
 Vulcanum inclytum artificem ut solveret Martem: 345
 Et ipsum allocutus verba volucra dicebat.

Solve, ego autem tibi ipsum promitto (ut tu jubes)
 Pensaturum æqua omnia inter immortales Deos.

Hunc rursus allocutus est inclytus artifex ambiclaudus:
 Ne me Neptune terræ quassator hæc jube: 350
 Debiles debiliū etenim sponsiones ad spondendum.

- Πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι κατ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 Εἶκιν Ἄρης οἴχοιτο χρεῖ^α καὶ δισμὸν αἰλύξας;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἰνόςχθον,
 355 Ἦεαίς, εἴπερ γὰρ κεν Ἄρης χρεῖ^α ὑπαλύξας
 Οἴχεται φεύγων, αὐτὸς τοι ἐγὼ τάδε τίω.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Περικλυτὸς Ἀμεινύνης,
 Οὐκ ἔς' ἐδὲ εἴποιε τὸν ἔπ^α ἀρήσασθαι.
 Ὡς εἰπὼν, δισμὸν ἀντὶ μῦ^θο Ἠραίεω.
 360 Τῷ δ' ἔπει ἐκ δισμοῖο λύθην κρατερῷ περ ὄντι^α;
 Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρήκηδε βεβήκει,
 Ἡ δ' ἄρα Κύπρῳ ἴκανε φιλομμειδῆς Ἀρροδίτη,
 Ἐς Πάρον. ἔνθα δέ οἱ τῶνδ' ὄβριμ' ὀβριμὸς τε θυμὸς.
 Ἐνθα δέ μιν Χάριτες λῆταν, καὶ χεῖραν ἐκίει^α
 365 Ἀμφερότη, οἷα θεὸς ἐπενήνοθεν αἶνι ἔοντας.
 Ἄμρι δ' ἑμμάτα ἴσαν ἐπὶ κρατά, θαύμα ἰδέσθαι.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰδοῖς αἶδε Περικλυτὸς, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τίρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἦσιν ἀκούσας, ἠδὲ καὶ ἄλλοι
 Φαίηκες δολιχέροισι, ναυσίπλοτοι ἄνδρες.
 370 Ἀλκίνο^α δ' Ἄλιον καὶ Λαοδάμαντα κίλευσεν
 Μενάξ' ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν ἔτις ἐρεξεν.
 Οἱ δ' ἔπει δὲ σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο
 Πορφυρέην, τὴν σφει Πόλυς^α ποίησι δαίρσθαι,
 Τὴν ἑτα^α ρίπτασκε ποτὶ γόνα σκυέοντα,
 375 Ἰδὼσιν ὀπίσω. ὁ δ' ὑπὸ χθονὸς ὕψος' ἀεθέρις,
 Ῥηϊδίως μετέλειπε, πά^α ποσὶν ἔδας ἰκίεσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαῖρην ἂν ἰδὺν περιήσαντο,
 Ὀρχεῖσθην δὲ ἥπειτα ποτὶ χθονὶ σκυλοδοτεῖρη
 Τάρετ' ἀμειβομένω· κῆροι δ' ἐπελήκειον ἄλλοι.
 380 Ἐσάττες κατ' ἀγῶνα· πολὺς δ' ὑπὸ κόμπ^α ὀρεσφά.
 Δὴ τότε ἄρ' Ἀλκίνοον προσηύδα δῖ^α Ὀδυσσεύς,
 Ἄλκίνοι κρείον, πάντων ἀειδείκετε λαῶν,
 Ἥ μὲν ἀπείλησας βητάμονας ἦ ἀείεας,
 Ἥ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχῃ εἰσοσφάττα.
 385 Ὡς φάτο. γῆθησεν δ' ἰσθὲν μῦ^θο Ἀλκινόω.
 Αἶψα δ' Φαίηκας εὐκλείετοισι μετῴδα,
 Κέκλυτε Φαίηκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ὅ ξείν^α μάλα μοι δευρὶ πεπνυμέν^α ἦ.
 Ἄλλ' ἄγε οἱ δῶμῳ ξενίῳ ὥς ἱππικὸς.
 390 Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀεισφραπέες βασιλῆες
 Ἀρχοὶ κοκύνουσι, ἱερειοκαίδεκα^α δ' ἐγὼ αὐτὸς.
 Τῶν οἱ ἕκασ^α φάρ^α εὐπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,
 Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐπὶ κρατὶ τιμῶντ^α.
 Αἶψα δ' πάντα φέρωμιν ἀολλείς, ὅρ' ἐνὶ χερσὶ
 395 Εἶν^α ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἦν χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
 Εὐρύαλ^α δ' ἑαυτὸν ἀρισταδῶν ἐπείσσει
 Καὶ δῶρο, ἐπεὶ ἔτι ἔπ^α κατὰ μέγαν ἔπειν.

Quo pacto ego te vincire possem inter immortales Deos,
 Si quidem Mars abierit debitum & vincula effugiens?

Hunc rursus allocutus est Neptunus terræ quassator :
 Vulcane , etiam si Mars debitum reuens 355
 Abierit fugiens , ipse tibi ego hæc persolvam.

Huic respondit continuo inclutus ambiclaudes :
 Non licet neque convenit tuam orationem abnuere.

Sic locutus , vincula solvit vis Vulcani.
 Illi postquam è vinculo soluti sunt , forte licet esset , 360
 Statim proficientes , ille quidem in Thraciam ivit ,
 Hæc vero ad Cyprum pervenit risus amans Venus ,
 In Paphum , ubi illi lucus araque odorata :
 Hic autem ipsam Gratia lavarunt , & unxerunt oleo
 Immortali , quælia Diis inhærescunt semper viventibus. 365
 Vestesque induerunt amabiles , mirabile visu.

Hæc igitur cantor cantabat inclutus , at Ulysses
 Oblectabatur mente sua audiens , atque etiam alii
 Phæaces longis remis adsuæti , navibus inclyti viri.
 Alcinous autem Halium & Laomedontem iussit 370
 Solos tripudiare , quoniam ipsis nemo certabat.
 Qui postquam pilam pulchram in manus acceperunt
 Purpuream , quam ipsis Polybus fecerat prudens ,
 Hanc alter jaciebat ad nubes umbrosas ,
 Flexus retro : alter autem à terra in altum elevatus , 375
 Facile accipiebat , antequam pedibus ad pavementum venisset.
 At postquam pila mittenda periculum fecissent ,
 Saltaverunt postea in terra pascenti multa
 Frequenter alternantes : juvenes autem applaudebant cæteri
 Stantes in certamine , multus autem strepitus subortus est. 380
 Tunc Alcinoum allocutus est divinus Ulysses :

Alcinoe Rex , omnium clarissime populorum ,
 Utique pollicitus es tripudiatore fore optimos ,
 Utique igitur factum est : stupor me habet insipientem.
 Sic dixit. Lætata autem est sacra vis Alcinoi : 385
 Statimque Phæaces amantes remorum allocutus est :

Audite Phæacum ductores ac principes ,
 Hospes mihi valde videtur prudens esse :
 Sed agite ei demus hospitale munus uti conveniens est.
 Duodecim enim in populo præclari Reges 390
 Principes imperant , tertius decimus autem ego ipse :
 Horum singuli ei vestem bene lotam & tunicam ,
 Et auri talentum ferte pretiosi :
 Statim autem omnia portemus conferti , ut in manibus
 Hospes habens , ad cœnam veniat lætus in animo. 395
 Euryalus autem ipsum placet verbis
 Et dono , quoniam nequaquam pro decenti locutus est .

- Ὡς ἱεραβ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἡδὲ ἐκέλευον·
 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσίνδμεν παρόισαν κήρυκα ἕκαστον·
 400 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φωνήσθ' τε.
 Ἀλκίνας κρεῖον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,
 Τοιγὰρ ἐγὼ ἄ' ξῖνον ἀρέσσωμαι ὥς σὺ κελεύεις,
 Δάσω σὶ πόσ' ἄορ παγχάλκιοι, ὧ ἐπὶ κῶπῃ
 Ἀργυρέῃ, κελὶόν ῃ τοπρεῖσ' ἱέραντον·
 405 Ἀμυιδιδίνηται· πολέῃ δέ οἱ ἄξιον ἔσται.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξιφὸν ἀργυρέηλον,
 Καί μιν φωνήσας ἔπια πωτιέροντα περσυνύδα,
 Χαῖτε πάτερ ὧ ξῖνε, ἐπ' δ' εἰπὲρ τι βίβακταρ
 Δεινόν, ἅμαρ το φέρειν ἀναρπάξασθαι αἰλλῃ·
 410 Σοὶ ῃ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδίην κ' πατερίδ' ἱκίωθαι
 Δοῖν· ἐπειδὴ θηδ' αὖ οἴλων ἀπο πῆματα πάχουσιν·
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος περσίζην πολυμήκης Ὀδυσσεύς·
 Καὶ σὺ εἶλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὀλβία δοῖεν·
 Μηδὲ τι τει ξιφεὺς γε ποσθ' μετόπιόθι γένοιτο
 415 Τέττε ὃ δὴ μοι δῶκες ἀριανάρμυτον ἰωπίεσιν.
 Ἦ γὰρ, κ' ἀμφοῖν ὁμοιοὶ θέτο ξίφος ἀργυρέηλον.
 Δύσστον τ' ἥελιος, κ' τῷ κλυτὰ δῶρα παρήν.
 Καὶ τὰ γ' ἐς Ἀλκινόοιο εἶεον κήρυκες ἀγαυοί·
 Διξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμοντον Ἀλκινόοιο
 420 Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔδισαν περικαλλέα δῶρα.
 Τούσιν δ' ἠγμένον· ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο·
 Ἐλδόντες ῃ κάδιζον ἐν υψιλήϊσι θεροῖσι.
 Δὴ ῥα τότε Ἀρήτην περσίζην μὲν Ἀλκινόοιο,
 Δεῦρο γύναι, φέρε χηλὸν ἀεισπεπὶ ἥτις ἀείσῃ
 425 Ἐν δ' αὖτ' ὅθι φάρ' εὐπλυνὲς ἡδὲ χιτῶνα·
 Ἀμφὶ δέ οἱ σκευὴ χαλκὸν ἠήατο, θέρμετο δ' ὕδαρ·
 Ὅρεα λοιπὰ μὲν τε, ἰδὼν τ' εὐ κέρμα πάντα
 Δῶρα τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμοντες ἐνθάδ' ἔνικαν,
 Δαιτί τε τέρπνται κ' αἰσθῆς ὕμνον ἀκίαν·
 430 Καὶ οἱ ἐγὼ τίδ' αἰεῖσον ἐμὴν περικαλλὲς ὀπάσσω,
 Χρῦσον, ὅθ' ἐμείδεν μεμνημένον ἤματα πάντα
 Σπίνδῃ ἐν μεγάρῳ Διὶ τ' ἀλλοιοσὶν τε θεοῖσιν.
 Ὡς ἱεραβ'. Ἀρήτη ῃ μετὰ δμῶσιν ἔειπεν
 Ἀμφὶ σκευὴ γῆσ' αὖ τείποδα μέγαν ὀπτιτάχισα.
 435 Αἱ ῃ λοιπὸν χεῖρον τείποδ' ἔσασαν ἐν σκευὴ κλέει·
 Ἐν δ' ἄρ' ὕδαρ ἔχευαν, ἐπὶ δ' ἔξυλα δαῖον ἔλυσαν.
 Γάστρῃ μὲν τείποδ' αὖ σὺρ ἀμρεπτο, θέρμετο δ' ὕδαρ·
 Τόρεα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξέινω περικαλλέα χηλὸν
 Ἐξείρεον θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλημα δῶρα,
 440 Βαδῆτα, χρυσόν τε, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
 Ἐν δ' αὖτ' ὅθι φάρ' ἔθηκεν, κελὸν τε χιτῶνα,
 Καί μιν φωνήσας ἔπια πωτιέροντα περσυνύδα,
 Αὐτὲς γὰρ ἰδὲ πῶμα, θεῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵπλαν·

Sic dixit, omnes autem laudaverunt, & iusserunt :
Donaque ut ferret præmiserunt præconem singuli :
Illi contra Euryalus respondit & locutus est :

400

Alcinœ Rex, omnium clarissime populorum,
Tibi equidem hunc hospitem placabo sicut tu jubes,
Dabo ei hunc ensẽ totum æreum, cui est manubrium
Argenteum, vagina autem recens secto ebore
Circumdada est, multo autem ei dignus erit.

405

Sic dicens, in manibus ponebat ensẽ argenteis clavis distinctũ,
Et ipsum alloquens verba volucra dixit :

Sic felix pater ô hospes, verbum autem si aliquod effutitum est
Grave, statim ferant rapientes procellæ :

Tibi autem Dii uxorem videre, & in patriam redire
Dent : quando diu amicis *procul* ærumnas pateris.

410

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
Et tu amice sis prorsus felix, Dique tibi prosperitates dent :
Neque amplius tibi ensis desiderium in futurum fiat
Hujus, quem jam mihi dedisti placans verbis.

415

Dixit, & circa humeros posuit ensẽ argenteum clavis,
Occidit autem sol, & ei inclýta dona affuerunt.

Et hæc in domum Alcinoi tulerunt præcones illustres :
Susipientes autem filii eximii Alcinoi

Matrem juxta venerandam posuerunt perpulchra dona.

420

Illis autem præibat sacra vis Alcinoi :

Venientes vero sederunt in altis solis.

Tunc Areten allocuta est vis Alcinoi :

Age mulier, fer arcam perpulchram quæ optima,

Imponeque vestem bene lotam & tunicam :

425

Circaque ignem ei ahenum calefacite, & calefacite aquam,

Ut lotus, vidensque bene posita omnia

Dona quæ ei Phæaces eximii huc tulerunt,

Et convivio oblectetur & cantilenæ laudem audiens :

Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum præbebo,

430

Aureum, ut mei memor diebus omnibus

Libet domi suæ Jovique aliisque Diis.

Sic ait. Arete autem ancilla dixit

Ut ad ignem ponerent lebetem magnum quam celerrime.

Hæ autem labrum tripes locarunt ad ignem ardentem :

435

Aquamque infuderunt, & subtus ligna accendebant sumpta.

Alvum quidem tripedis ignis circumdedit, calefiebatque aqua.

Interea vero Arete hospiti pulchram cistam

Extulit è thalamo, imposuitque perpulchra dona,

Vestem, aurumque quæ ei Phæaces dederant :

440

In ipsa etiam pallium posuit, pulchramque tunicam,

Et ipsum allocuta verba volatilia dixit :

Ipsam nunc vide operculum, statim vero vinculum circumjice,

Μή τις τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὡπώταν αὐτε

445 Εὐδῶδα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸν ἄκρσι πολύτλας Διὶ Θυμῷ Ὀδυσσεύς,

Αὐτίκ' ἐπήρτει πῶμα, δοῶς δ' ἐπὶ δισμῶν ἵππε

Ποικίλον, ὃν ποτὶ μιν δίδαι φρεσὶ πῶτ' ἴα Κίρκη.

Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμὴν λίσσασθαι ἀνωγει

450 Ἐς ῥ' ἀσείμνητον βάνθ'. ὃ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἶδε θυμῷ

Θερμὰ λούτρ'· ἐπεὶ ἔτι κομίζετο δρόσος ἰδάμιζεν

Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψέες ἠὲ κόμοιο·

Τόρρα δέ οἱ κομιδὴ γε θεῶ ὥς ἐμπιδέσθην.

Τὸν δ' ἐπεὶ ἔν δμασὶ λῆσαν, καὶ χεῖσαν ἐλαίῳ,

455 Ἀμφὶ δέ μιν χλαίνας καλὴν βάλλον ἠδὲ χιτῶνα,

Ἐκ ῥ' ἀταμίευσ' ἑὸς ἀνδρὸς μετὰ οἶνοποτιῆας

Ἦεν. Ναυσικάη δ' ὁπλῶν ἀπο καλῶν ἔχουσα

Στήθε' ἀπαρὰ σάθρον τίγχε'· σῦκα ποικιλοῦ

Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀρθαλμοῖσιν ὄρῳτα,

460 Καὶ μιν φωνήσας ἔητα σπερμέντα προσοῦδα,

Χαῖρα ξύν, ἦα καὶ ποτ' ἰὼν ἐν πατρίδι γαίῃ.

Μνήσῃ ἐμὴν, ὅτι μιν ποσὶν ζωάγχι' ὀρέλλει.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀσπίσιν πολύμχτις Ὀδυσσεύς,

Ναυσικάη δὴ γατερ μεγαλήτορος· Ἀλκινόοιο,

465 Οὕτω νῦν Ζεὺς θεῖν' ἐρέειπεν ὥσπερ Ἴηρι,

Οἴκαδ' ἐλθέμεναι, καὶ τόσι μιν ἦμαρ ἰδέσθαι.

Τῷ κέν τοι κακίηθι θεῶ ὥς εὐχετοῖσιν.

Αἰεὶ ἥματα πάντα. σὺ γάρ μ' ἐδίωσας κέρη.

Ἦ ῥα, καὶ ἐς θεῖον ἔζετο παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.

470 Οἱ δ' ἤδη κείρας τ' ἐνιμοί, κερῶντό τε οἶνον.

Κῆρυξ δ' εἰγυῖεν ἦλθεν, ἄγον ἱέρηον αἰοδόν.

Δημόδοκον, λαοῖσι πετιμένον· εἶσε δ' ἄρ' αὐτόν.

Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἱέρισας.

Δὴ τότε κύρυκα προσέειπε πολύμχτις Ὀδυσσεύς.

475 Νῶστε ὑποπαραταμῶν· ἐπὶ δ' ὤλεον ἐλείπειτο

Ἀργιόδοντα ὕδρ'· θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοφῇ.

Κῆρυξ, τῇ δὲ τῶτο πῶς κρέας ὄρεα φάγῃσι,

Δημόδοκω, καὶ μιν προσπύξομαι ἀχνυμένως περ.

Πᾶσι γὰρ ἀνδρῶποισιν ἐπιχθονίοισιν αἰοδοί

480 Τμήεις ἑμμερεσὶ εἰσι καὶ αἰδῆς, ἔτι δ' ἄρα σφίης

Ὀμᾶς μῦθ'· ἰδίδαξε· φίλησσι δ' ὀφλόν αἰοδῶν.

Ὡς ἄρ' ἔρη. κῆρυξ δ' εἶπεν ἐν χερσὶν ἔθηκεν

Ἡρώϊ Δημόδοκω. ὃ δ' ἰδίδατο· χαῖρε δ' θυμῷ.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτοίμα προσκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

485 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύ· ἐξ ἔργῳ ἔντο,

Δὴ τότε Δημόδοκον προσέειπε πολύμχτις Ὀδυσσεύς,

Δημόδοκ', ἔξεχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομαι ἀπάντων.

Ἦ σὲ γε μῦθ'· ἰδίδαξε Διὸς παῖς, ἢ σὲ γ' Ἀπόλλων.

Λῆν γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οὔτεν αἰδῆς,

Ne quis tibi in itinere damnum afferat, cum forte
Dormieris dulcem somnum profectus in nave nigra. 445

At postquam hoc audivit prudens divinus Ulysses,
Statim aptavit operculum, celeriterque vinculum iniecit
Varium, quod olim decuit ingenio veneranda Circe.
E vestigio autem ipsum ancilla lavari iussit
In balneum jam ingressum, ille vero libenter vidit animo 450
Calida lavacra: quoniam neutiquam curatus frequenter fuerat
Ex quo reliquerat domum Calypsus pulchricomæ:

Tunc autem ei curatura tanquam Deo præsto erat.
Hunc postquam ancillæ lavarunt & unxerunt oleo,
Circa ipsum pallium pulchrum jecerunt atque tunicam, 455
Ex balneo igitur egressus viros ad potiores vini
ibat. Nausicaa autem à Diis pulchritudinem habens
Stetit juxta postes tecti pulchræ fabricati:
Admirata autem est Ulyssæm oculis aspiciens,
Et ipsum allocuta verba velocia dicebat: 460

Salve hospes, ut etiam olim cum fueris in patria terra
Memor sis mei, quod mihi primæ prætium vitæ debes.

Hanc mutuis dictis allocutus est versutus Ulysses:
Nausicaa filia magnanimi Alcinoi,
Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis, 465
Domumque venire, & reditionis diem videre.
Ideo tibi etiam illis velut Deo vota facerem
Semper diebus omnibus, tu enim me servasti puella.

Dixit, & in thronum sedit juxta Alcinoi Regem.
Hi vero jam offas dividebant, miscabantque vinum. 470
Præco vero prope venit, ducens amabilem cantorem
Demodocum, populo venerandum: collocavit autem ipsum
In medio convivantium, ad columnam longam inclinaus.
Ac tunc præconem allocutus est versutus Ulysses,
De tergo abscindens frustum: multumque supererat: 475
Albidentis suis, tenera autem erat circum pinguedo.

Præco, cape jam, hanc præbe carnem ut comedat
Demodoco, & ipsum complectar mœstus licet.
Omnibus enim hominibus terrestribus cantores
Honoris participes sunt & reverentiæ, eo quod ipsos 480
Cantus Musa docuit: amatque gentem cantorum.

Sic ait, præco autem ferens in manibus posuit
Herói Demodoco, qui accepit: gaudebat autem animo.
Illi vero ad cibos apparatus appositos manus porrexerunt.
Cæterum postquam potus & cibi amorem emisérunt, 485
Tunc Demodocum allocutus est versutus Ulysses:

Demodocè, longe te nempe supra mortales laudo omnes,
Sive te Musa docuit Jovis filia, sive Apollo.
Valde enim ornate Græcorum fata canis,.

- 490 "Οας' ἔρξαν τ' ἔπαθον τε, καὶ ὅας' ἐμόγησαν Ἀχαιοί·
 "Ὡς τέ περ ἢ αὐτὸς παριών, ἢ ἄλλος ἀκίσσας.
 "Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππες κόσμον αἴσων,
 Δικρατὴς, ᾧ Ἐπειὸς ἐποιήσεν σὺν Ἀθήνῃ,
 "Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἦγαγε Διὶ· Ὀδυσσεύς·
- 495 Ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἱ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
 Αἶκιν δὴ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
 Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνδρόποισιν,
 "Ὡς ἄρα ταισιν περὶ φρεσὶν θεῶς ὥπασε Δίοςκιν αἰοδῆν.
 "Ὡς φασί· ὁ δ' ὀρμηθεὶς θεῶ ἤρχετο, φαίνει δ' αἰοδῆν·
- 500 Ἐνθεν ἰδὼν, ὡς οἱ μὲν εὐστέλμων ἐπὶ νῆσιν
 Βάντες ἀπέπλειον, οὐρ ἢ κλισίῃσι βαλόντες·
 Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἄμφ' Ὀδυσῆα
 ἔιατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κακαλυμμένοι ἵππων·
 Αὐτοὶ γάρ μιν Τρώες ἐς ἀκρόπολιν ἔρυσαντο.
- 505 "Ὡς ὁ μὲν εἰσῆκε· τοὶ δ' ἄκρετα πόλλ' ἀγόρευον
 "Ἥμνοι ἄμφ' αὐτόν· τέρεχα δ' ἑσείον ἠδ' ἀντιβλήν,
 "Ἦε διατμήσῃ κοῖλον δορυ πηλεῖ χαλκῷ,
 "Ἢ κατὰ σπινθῆρας βαλεῖν ἑστάντας ἰὼ ἄκρας·
 "Ἢ ἴααν μὲν ἄγαλμα θεῶν Διελκτῆριον (ἦ),
- 510 Τῇ περ δὴ καὶ ἵππυα τελευτήσασθαι ἔμελλεν.
 Λίσσα γὰρ ἔνδοιόλεσθαι, ἔπην πόλις ἀμφικαλύψῃ
 Δικρατῆρι μίγαν ἵππον, ὃδ' ἔιατο πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
 "Ἥειδεν δ' ὡς ἄστρ' ἀπὸ δίσκου ὤρετο Ἀχαιῶν
- 515 Ἰππόθεν ἐκχύμνους, κοῖλον λόχον ἐπεσπλιπόντας·
 "Ἄλλον δ' ἄλλη αἰεὶ πόλιν κεραιζόμεν· αἰπὴν·
 Αὐτὰρ Ὀδυσῆα περὶ δώματα Διυρόβοιο
 Βήμνους ἦντ' Ἀρκα, σὺν ἀντιβίῳ Μειγδαλῷ.
 Κεῖθι δὲ αἰνότετοι πόλεμον φάτο πολμήσαντα,
- 520 Νικῆται καὶ ἵππυα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνῃ.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοδὸς αἰεὶ περισκλυτὸς· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τῆκετο· δάκρυ δ' ἴδμεν ὑπὸ βλεφάροισι παριῆς.
 "Ὡς δ' ἡ γυνὴ κλαῖσι φίλον πόσιν ἀμφιπτεῦσα,
 "Ὅσε ἴης περὶ πόλιν πόλιν λαῶν τε πόσισιν,
- 525 Ἀσπερ καὶ περὶ σπινθῆρας νηλεὲς ἦμαρ·
 "Ἢ μὲν ἄθ' ἀνίσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐσιδῶσα,
 Ἄμφ' αὐτῷ χυμύῃ λίγα κακῆ· οἱ δὲ τ' ὀπίσθιαι
 Κόπτοντες δέρισι μεταφρένον ἠδὲ καὶ ὤμους,
 Εἵερον εἰσανάγουσι πόνον τ' ἐχέμην καὶ οἰζύν·
- 530 Τῆς δ' ἐλευνοτάτῃ ἀχέϊ φθινύθουσι παριῆς·
 "Ὡς Ὀδυσσεύς ἐλευνὸν ὑπὸ ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
 "Ἐνθ' ἄλλος μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 "Ἀλκίνοος δὲ μιν οἷον ἵππεράσας ἠδ' ἐτόνησεν,
 "Ἥμνοι φέχ' αὐτῷ, βαρὺ δ' ἐνέχοντο· ἀκασεν·
- 535 Αἶψα δ' ὀφθαλμοῖσι φιληέμενοι μετῆλθε.

Quæta fecerint passique sint, & quanta laborarint Achivi: 420
Tanquam alicubi aut tu ipse præsens, aut ex alio audiveris.
Age vero jam transi, & equi apparatus tanta,
Lignei, quem Epeus fecit cum Pallade,
Quem quondam in arcem dolum duxit divinus Ulysses,
Viris implens qui Ilium everterunt. 425

Si jam mihi hæc rite enarraveris,
Tum ego omnibus narrabo hominibus
Quod tibi benignus Deus præbuit divinam cantilenam.

Sic ait. Ille instinctus Deo cœpit, exhibuitque carmen,
Inde exorsus, ut bene tabulatas naves 500
Conscendentes navigarint, igne in tentoria injecto
Argivi: alii vero jam inclytum circum Ulyssæm
Sederint in Trojanorum cœtu tecti equo:

Ipsi enim eum Trojani in arcem protraxerant.
Sic ille quidem stabat, illi vero confusa multa dicebant 505
Sedentes circa ipsum: trifariam autem ipsis placuit consilium,
Aut discindere cavum lignum sævo ferro,
Aut de rupe desicere tractum in arcem,
Aut sinere ingens simulachrum Deorum oblectamentum esse,
Sic sane & postea perficiendum erat. 510

Fatale enim erat perire, postquam urbs intra se obtexisset
Ligneum ingentem equum, ubi sedebant omnes optimates
Argivorum, Trojanis cædem & mortem ferentes.
Canebat etiam ut urbem depopulati sint filii Achivorum
Ex equo effusi, cavas insidias relinquentes. 515

Alium autem alibi canebat urbem vastare celsam,
At Ulyssæm ad domum Deiphobi
Ivisse tanquam Martem, cum divino Menelao.
Illic jam gravissimum bellum dicebat ausum fuisse,
Vicisseque denique per magnanimam Palladem. 520

Hæc cantor cantabat eximius: at Ulysses
Tabescebat, lacrymaque irrigabat sub palpebris genas.
Ut foemina flet dilectum virum complectens,
Qui suam ante urbem populumque ceciderit,
Urbi & liberis arcens sævam diem: 525

Quæ illum morientem & palpitantem videns,
Super illum fusa stridulum quiddam lamentatur: illi vero tetro
Cædentes hastis tergum atque etiam humeros,
Servitutem inducunt laboremque ut habeat & calamitatem:
Hujus autem mirabilissimo dolore tabescunt genæ: 530

Sic Ulysses miserabiles sub palpebris lacrymas stillabat.
Hic alios quidem omnes latebat lacrymas fundens,
Alcinous autem ipsum solus consideravit atque animadvertit,
Sedens prope ipsum, graviter enim ingemiscentem audivit:
Statim autem Phæacibus navigandi studiosis dicebat: 535

- Κίλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες ,
 Διυόδοκ' ὃν ἦδη χεῖρ' ἔσται φόρμιγγα λήϊον .
 Οὐ γάρ πως πάντεσσι χαρίζομαι τάδ' αἰδέσθ' .
 Ἐξ ἧ δ' ὀρπύριον τε καὶ ὥρεσι δι' αἰδοῖς ,
 340 Ἐκ τῶν ἔσσω παύσασ' εἰς ὑγροῖο γόοιο
 Ὁ ξείν'· μάλ' αὖτε μιν ἀχ' φρένας ἀμφοτέρωθεν .
 Ἀλλ' ἄγ' ὃ μὲν χεῖρ' ἔσται , ἢ ἡμῶς περὶ πᾶσι πάντες .
 Ξεινοδόχοι καὶ ξείν'· ἐπεὶ πολὺ κάλλιόν ἔσται .
 Γίγναται γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδαῖοιο τέτυκται ,
 345 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα , τὰ οἱ διδύμῳ εἰλιόντες .
 Ἀντὶ κασιγνήτε ξείνῳ δ' ἰκέτης τε τέτυκται
 Ἀντί' ὅς' ὀλίγον περ ἐπιφαύει περὶ πύργου .
 Τῶ νῦν μηδὲ σὺ κεῖθε νόημασι κερδαλέοισιν ,
 Ὅς τι καὶ σ' εἶσθαι· φάσθαι δὲ σε κάλλιόν ἔστιν .
 350 Εἴπ' ὄνομ' ὃ , τί σε κτεῖν κάλειον μήτηρ τε πατὴρ τε ,
 Ἄλλοι δ' οἱ κατὰ ἄστυ καὶ οἱ περὶ πύργου .
 Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἔς' ἀνδρόπων ,
 Οὐ κακὸς , ἐδὲ μὲν ἰσθλὸς , ἐπὶν τὰ πρῶτα γένετα·
 Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται , ἐπεὶ καὶ τέκονσι τοκῆς .
 355 Εἴτε δέ μοι γαῖαν τε τέην δῆμον τε πόλιν τε·
 Ὅς σε σὶ τῇ σέμπτῳσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες .
 Οὐ γὰρ Φαιήκας κυβερνητῆρας ἔασι ,
 Οὐδὲ τι πηδάλι' ἐστὶ τὰτ' ἄλλα νῆες ἔχουσιν·
 Ἀλλ' αὐτὰ ἴσασι νόματα καὶ φρένας ἀνδρῶν .
 360 Καὶ πάντων ἴσασι πόλιος καὶ πόλεως ἀγρῶς
 Ἀνδρόπων· καὶ λαῖμα τάχι' ἄλλος ἐκπερώσει ,
 Ἥξει καὶ νηὶ κεκαλυμμένη· ἐδὲ ποτὶ σπιν
 Οὐτὶ τι πημανθῆναι ἐπὶ δέ , ἐδὲ ὑποπείδαι .
 Ἀλλὰ τάδ' ὥς ποτε πατρός ἐγὼ εἰπόντ' ἄκουσα
 365 Ναυσιδόκ' , ὅς ἔρασκε Πηλεΐδαν ἀγασσάδην
 Ἡμῖν ἔνεκα πομπῶν ἀπήμενος εἰμὶ πάντων·
 Φῶ ποτὶ Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
 Ἐκ πομπῆς ἀνέσταν ἐν κεραιαῖσι πόντον
 Ραισόμεναι , μέγα δὲ ἡμῖν ὄρ' ἀμφικαλύψεν·
 370 Ὅς ἀγρόν' οὐ γέρον· τὰ δὲ κεν δῶκε ἢ τελέσειεν ,
 Ἦ καὶ ἀτίλεις εἰν , ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ .
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον ,
 Ὅττι ἀσπλάγχθης τε , καὶ αἶς τινας ἴκιο χάρες
 Ἀνδρόπων· αὐτὲς τε , πόλεις τ' εὖ ναιετάουσας .
 375 Ἦ μὲν ὅσοι χαλκοὶ τε καὶ ἀγριοί , ἐδὲ δίκαιοι·
 Οἳ τε φιλόξενοι , καὶ σπιν νό' ἐστὶν Διὸς .
 Εἰπὲ δὲ ὃ , τί κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἐνδοθὶ θυμῷ
 Ἀργείων , Δαναῶν ἡδὲ Ἴλίου οἴτον ἀκάνων·
 Τὸν ἧ Διὸς μὲν τεύξαν , ἐπεκλώσαντο δὲ ὀλεσθῶν
 380 Ἀνδρόποις , ἵνα ἦσι καὶ ἰσομήνοισιν αἰοδῆ .
 Ἦ τίς τοι καὶ πῶς ἀσώλιστα Ἰλίοδι περὶ ,

Audite Phæacum duces & rectores ,
 Demodocus quoque jam cohibeat citharam sonoram.
 Non enim fortassis omnibus gratificans hæc cantat.
 Ex quo cœnamusque & cœpit divinus cantor ,
 Ex hoc nunquam cessavit ab ærumnoso luctu 540
 Hospes , valde fortassis ipsi dolor mentem circumdedit.
 Sed age , ille quidem cesset , ut simul oblectemur omnes ,
 Hospitio suscipientes & hospes , quoniam multo melius est.
 Propter enim hospitem hæc venerandum parata sunt ,
 Dimissio & amica dona , quæ illi damus amantes. 545
 Pro fratre hospesque supplexque est
 Viro cui paululum sensus in præcordiis ,
 Ideoque nunc cœu tu cela ingenio vafro ,
 Quodcumque interrogavero : dicere enim te melius est.
 Dic nomen quo te illic vocabant materque paterque , 550
 Aliique qui in urbe & qui circumhabitant.
 Non enim quisquam omnino absque nomine est hominum ,
 Neque malus , neque probus , postquam primum natus sit :
 Sed omnibus imponuntur , simul atque genuerint parentes.
 Dic etiam mihi terramque tuam populumque urbemque : 555
 Ut te illuc mittant meditatæ mente naves.
 Non enim Phæacibus gubernatores sunt ,
 Neque ullo pacto gubernacula sunt quæ aliæ naves habent :
 Sed ipsæ sciunt cogitationes & mentem virorum.
 Et omnium norunt urbes & pingues agros 560
 Hominum : & undas celerrime maris tranant ,
 Caligine & nebulis oblectæ , neque unquam ipsi
 Neque detrimentum patiendi est metus , neque periculi.
 Sed hæc sic quondam patrem ego dicentem audivi
 Nausithoûm , qui dicebat Neptunum succensere 565
 Nobis quod ductores innoxii sumus omnium :
 Dicebat aliquando Phæacum virorum benefactam navem
 Ex deductione redeuntem in obscuro ponto ,
 Labefacturum *eum esse* , ingentemq; nobis montem urbi incubiturum.
 Sic dicebat senex , ea vero Deus vel perficiat , 570
 Vel imperfecta sint , ut illi placitum est in animo.
 Sed age mihi hoc dic & vere enarra ,
 Quonam jactatus fueris , & ad quasnam perveneris regiones
 Hominum : ad ipsosque , urbesque bene habitatas.
 Et quotquot prorsus difficilesque & agrestes , neque iusti : 575
 Quique hospitales , & quibus mens est Deo placens.
 Dic quidnam fleas & lugeas intra animum
 Argivorum , Danaorum atque Ilii fatum audiens.
 Quod Dii quidem pararunt , destinaruntque interitum
 Hominibus , ut sit & posteris cantilena. 580
 An aliquis tibi cognatus perit ante Ilium ,

Ἐδῶλος ἰὼν γαμβρὸς ἢ πενθερὸς, οἳ τε μάλιστα
 Κίδικος τελέθουσι μετ' αἶμα τε καὶ γένε' αὐτῶν.
 Ἦ τίς ποτε καὶ ἱταίρῳ ἀνὴρ κίχαρις μῦθρα εἶδῃς
 585 Ἐδῶλος, ἐπεὶ ἔμιν τι κασιγνητοῖο χερσίων
 Γίνεταί ὃς κεν ἱταίρῳ ἰὼν πεπτυμῖνρα εἶδῃ.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ ΟΔΤΣΣΕΓΑΣ Ι. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΑΡΧὴ τῇ Ὀδυσσεύς διγυμμάτων, ἐν ᾗ ῥοσὶ ἀπολομένη-
 κίναυ τοῖς Κίκοσι, καὶ πρὸς τὰς Λατοράγας παρὰ γι-
 νῆδαυ, καὶ πρὸς τὴν Κύκλωπα Πολύφημον πορευθῆναι· καὶ τῶ-
 τον φερόντα εἰς ἡδὴ ἱταίρας ἐκτυφλῶσαι.

Ἰῶτα, Λατοράγαν Κίκοναν σὺν Κύκλωφ ἔστιν.

- Τ**Ο'Ν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολέμυτις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλήνοισι κρείον, πάντας ἀρεδείκετε λαόν,
 Ἡ τοὶ μὲν τόδε καλόν, ἀκχέμεν ἔστιν αἰοιδῆ
 Τοιῶν οἳ ὅδ' ἔστι, Διοῖς ἐναλίγκν' αὐδῆν.
 5 Οὐ γὰρ ἔγωγε τι φημι τέλ' ἡ χάρις εἶρεν ἦ,
 Ἡ ὅταν εὐρεσσύνῃ μὴ ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
 Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δόματ' ἀκκίζονται αἰοιδῆ
 Ἥμῃροι ἐξέειπ'· παρὰ δ' ὀκλήθουσι τετραπέζῃ
 Σίτε καὶ κρείων· μέθυ δ' ἐκ κρητῆρ' ἀφύσσουσι
 10 Οἶνον χάρι'· φορέουσιν καὶ ἐγγυῖν διπλάσιον.
 Τῶτο τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδαται ἦ.
 Σοὶ δ' ἔμα' κῆδεα θυμὸς ἐντερπύτοιο γονόντα
 Εἶρεα', ὅρ' ἐτι μάλλον ὀδυρομένην στυγίζω,
 Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλίξω;
 15 Κῆδ' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν Διοὶ ὑπερίωνες.
 Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ἔρρα καὶ ὑμῖς
 Εἶδ'· ἦ γὰρ δ' ἐν ἔπειτα φυχῶν ἐπὶ ἡλίας ἡμαρ,
 Τμὴν ξυνέειπ' ἰὼ, καὶ ὑπὸ πρῶτον δόματα ναίων.
 Εἰμ' Ὀδυσσεύς Λαερτιάδης, ὃς πάσι δόλοισιν
 20 Ἀνδρόποιοι μέλω, καὶ μὲν κλέειν ἔρανον ἱκνέομαι.
 Ναιετάω δ' Ἰθάκῃν εὐδαίμον· ἐν δ' ὅρ' αὐτῇ
 Νῆρστον, ἱεροσόφον, ἀεισπεπές· ἄμφω δ' ἦ ἦσοι
 Πολλὰ ναιετάουσιν μάλα χερδὸν ἀλλήλοισι,
 Δελίχιόν τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλίστοα Ζάκυνθον.
 25 Αὐτὴ δ' ἡ χθαμαλὴ στανυπιδάτη ἐν ἀλὶ κείται
 Περὶ ζέρον· (αἱ δὲ τ' ἀνιθεὶ πρὸς ἡῶ τ' ἡλίον τε)
 Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κρεσσερῶν· ἐτι ἔγωγε
 Ἦς γαίης δύναμαι γλυκισσώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
 Ἦ μὲν μ' αὐτόθι ἔρκε Καλυψὼ θρία θριάων
 30 Ἐν σπείσιν γλαφυροῖσι, λιλαυμένη πᾶσι τῇ.

Qui eximius erat gener aut socer, qui maxime
Curæ sunt post sanguinem & genus vestrum.
An aliquis fortasse socius vir familiaritate junctus
Eximius, quoniam haud quaquam fratre inferior
Est qui socius cum sit serua sciat.

581

ARGUMENTUM LIBRI IX. ODYSSEÆ
HOMER I.

Pincipium Ulyssis narrationum, in quo ait se bellasse
cum Ciconibus, & ad Lotophagos appulisse, & ad Cy-
clopem Polyphemum venisse, & cum postquam comedisset,
se jam socios exerceasse.

I. Cum Lotophagis & Ciconibus Cyclops est.

Hunc excipiens allocutus est prudens Ulysses :
Alcinœe imperator, omnium præstantissime populorum,
Equidem hoc honestum est, audire cantorem
Talem qualis hic est, Diis adsimilis voce.
Non enim ego ullum autumo factum gratius esse
Quam cum & lætitia detinet populum universum,
Et convivantes per domum audiunt cantorem,
Sedentes ordine : juxta autem plenæ sunt mensæ
Panc & carnibus : vinum autem ex cratere hauriens
Pincerna adfert & infundit poculis :
Hoc mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
Tibi vero meas ærumnas animus institit lacrymosas
Interrogare, ut etiam magis lugens ingemiscam.
Quid primum, quid deinde, quid ultimo narrabo?
Ærumnas quandoquidem mihi multas dederunt Dii cœlestes.
Nunc vero nomen primum dicam, ut & vos
Sciatis : egoque deinde effugiens sævum fatum,
Vobis hospes sim, etiam longe domum habitans.
Sum Ulysses Laertiades, qui omnibus dolis
Hominibus curæ sum, & mea gloria ad cœlum it.
Habito autem Ithacam apricam, inque ipsa mons est
Neritus ventis expositus : circum autem insulæ
Multæ habitantur valde prope invicem,
Dulichiumque, Sameque, & nemorosa Zacynthus :
Ipsa autem humilis longe suprema in mari jacet
Versus noctem, (illæ vero seorsum ad auroram solemque)
Aspera, sed bona juvenum altrix : non quicquam ego
Sua cujusque terra possum dulcius aliud videre.
Enimvero me illic detinuit Calypso optima diva
In specubus cavis, cupiens maritum esse me sibi :
Odyssea.

5

10

15

20

25

Q

- Ὡς δ' αὖτως Κίρκη κατερήτυε· ἐν μεγάροισιν
 Λαίην, δολόεσσα, λιλαισμένη πόσιν (ἦ).
 Ἀλλ' ἐμὸν ἔπειτα θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἐπιθυβον.
 Ὡς ἔδεν γλυκίον ἥς πατρίδ' ἔδ' τοκίαν
 35 Γίνεται, ἵππερ καὶ τις δῶπ' ἄφ' ὅσον οἶκον
 Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίῃ ἀπάνευθε τοκίαν.
 Εἰ δ' ἄγε τοι κ' νόσον ἐμὸν πολυκλιδ' ἐτίσῃ,
 Ὅν μοι Ζεὺς ἐρέειν δαὸ Τροίανδ' ἰόντι.
 Ἰλιόθεν με φέρον ἀνεμ' Κικόνεσσι πύλασσαν,
 40 Ἰσμάρω. ἴθθα δ' ἴγαν πόλιν ἵππεσθον, ὅλιστα δ' αὐτῆς
 Ἐκ πόλι' δ' ἀλόχες κ' κτήματα πολλὰ λαβόντες
 Δασάμεθ', ὡς μή τις μοι ἀταμείδωρ κίος ἴσῃς.
 Ἐν' ἦτοί μιν ἰγὰ διεφ' ποδῇ σφυγίμῃ ἡμίας
 Ἠνώγεα· τοὶ δ' μέγα νήπιοι ἐκ ἐπίδοντο.
 45 Ἐνθα δ' πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δ' μῆλα
 Ἐτοάζον παρὰ θύνα, κ' εἰλίποδας ἑλικας βῆς.
 Τίτρεα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγόνων,
 Οἱ σροὶ ζήτοτες ἦσαν ἅμα πλέονες κ' ἀρίεις,
 Ἠπείρου ναίοντες· ἐπιστάμῃσι μὲν ἄρ' ἵππων
 50 Ἀνδράσι μάρνασθαι, κ' ὅθι χρὴ πᾶσιν εἶναι.
 Ἥλθον ἐπειθ' ὅσα φύλλα κ' ἀνθρα γίνεται ἄρη,
 Ἥερεν. τότε δ' ἦ ῥα κακὴ Διὸς αἴσα παρήν
 Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθωμεν.
 Στισταμῇσι δ' ἡμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ δοῦσι.
 55 Βάλλοι δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἰγχεύουσιν.
 Ὅρεα μὲν ἥος ἦν, κ' αἶετο ἱερὸν ἦμαρ,
 Τίτρεα δ' ἀλεξάμενοι μέγ' ὀλέονας περ εἶοντας.
 Ἡμ' δ' ἠέλι' μετενίστατο βέλυστον δέ,
 Καὶ τότε δ' Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιῆς.
 60 Ἐξ δ' ἄρ' ἐκαστος νηὸς εὐκνήμιδες ἱταῖον
 Ὀλέον· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.
 Ἐνθεν δ' περτέρεα πλέεσθ' ἀκαχήμενοι ἦτορ
 Ἀσμεῖσι ἐκ θανάτοιο, φίλας ὀλέσαντες ἱταίρας.
 Οὐ δ' ἄρα μοι περτέρεα νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
 65 Πρὶν τινα ἦν δειλὸν ἱτάρον τέλει ἔκαστον αὔσαι,
 Οἱ θάινον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὕπο δ' ἡπαιθέσσι.
 Νηυσὶ δ' ἐπ' ἄρ' ἀνέμον βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Λαίλαπι θροσκεῖν, σὺν δ' νεφέεσσι κάλυψε
 Γαίαν ὅμῃ κ' πόντον· ὁσφρ' δ' ἐρανόθεν νύξ.
 70 Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐρέοντ' ἐπικάρσαι, ἱστία δ' ὅρη
 Τειχεῖά τε κ' τετραχθεῖα διέσχισεν ἰς ἀέθροιο.
 Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάτθ' ὀφθαλμοὺς δεισαντες ὄλεθρον,
 Αὐτὰς δ' ἐστυμνῶς περὶ νῆας ἤπειρον δέ,
 Ἐνθα δύο νύκτας δύο τ' ἡμέρας συνεχῆς αἶε
 75 Καίμεθ', ὅμῃ καμάτω τε κ' ἀλγεσι θυμὸν ἰδόντες.
 Ἀλλ' ὅτ' ἦν δὲ τρίτον ἦμαρ εὐπλόκαμ' τέλει' ἥος,

Consimiliter Circe detinuit domi suæ
 Aæa, dolosa, cupiens maritum esse :
 Sed meo nunquam animo in pectore persuaserunt.
 Adeo nihil dulcius sua patria neque parentibus
 Est, etiamsi quis procul divitem domum 35
 Terra in aliena habitet seorsum à parentibus.
 Age vero tibi & reditum meum lacrymosum narrabo,
 Quem mihi Jupiter immisit à Troja profecto.
 Ab Illo me ferens ventus Ciconibus appulit,
 Ad Ismarum. Ibi ego urbem depopulatus sum, occidique ipsos. 40
 Ex urbe autem uxores & bona multa capta
 Divisimus, ut ne quisquam mihi privatus abiret parte æquali.
 Tum quidem ego celeri pede fugere nos
 Autor eram, illi vero nimis insipientes non parebant.
 Hic vero & multum vini bibebatur, & multas oves 45
 Mastabant ad litus, & flexipedes nigros boves.
 Interea vero fugientes Cicones Ciconibus clamabant,
 Qui ipsis vicini erant simul plures & meliores,
 Continentem habitantes: docti quidem ab equis
 Cum hominibus pugnare, & cum opus esset pedites. 50
 Venerunt deinde quot folia & flores crescunt in vere,
 Matutini: tunc sane malum Jovis fatum adstitit
 Nobis infelicibus, ut dolores multos pateremur.
 Consistentes autem pugnabant pugna ad naves veloces :
 Feriebant autem invicem æratis hastis. 55
 Quandiu quidem mane erat, & augebatur sacra dies,
 Tandiu defendentes sustinebamus ipsos plures licet essent :
 Quando vero sol ibat ad vesperam, cum boves aratro solvuntur :
 Tum vero Cicones fugarunt domantes Achivos. 60
 Seni autem à quavis navi bene armati socii
 Perierunt; cæteri autem effugimus mortemque satumque.
 Illinc vero ulterius navigabamus mœrentes corde
 Lubentes ex morte, charis amissis lociis.
 Neque tamen mihi ultetius naves procedebant utrinque agitatæ,
 Priusquam quemque miserorum sociorum ter quilibet vocasset, 65
 Qui perierant in campo à Ciconibus trucidati.
 Navibus autem immisit ventum Boream nubium coactor Jupiter
 Cum turbine immani, nubibusque cooperuit
 Terram simul & pontum, ruit vero è cælo nox. 70
 Ipsæ deinde ferebantur obliquæ, ac vela ipsis
 In ttes quatuorque partes discidit vis venti.
 Et hæc quidem in naves deposuimus timentes interitum,
 Ipsas vero rapide subduximus ad continentem.
 Hic duas noctes & duos dies continenter usque
 Jacebamus, simul labore & doloribus animum rodentes. 75
 Sed quando jam tertiam diem pulchricoma præbuit aurota,

- Ἰσὺς σπασάμεν ἀνάθ' ἰσία λίμν' ἐρύσαντες
 Ἥμιθα· τὰς δ' ἀνέμους τε κυβερνήται' τ' ἴθυσιν.
 Καὶ γύ κεν ἀσκηθὴς ἰκόμην ἐς πατερίδα γαῖαν,
 80 Ἀλλὰ με κῆμα ῥόϋ τε περισπάμπτοντα Μάλας
 Καὶ βοῆς ἀπέσσι, παρίπλαγξεν ἧ Κυδάρου.
 Ἐνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμεν ὁλοθὶς ἀνέμοισι
 Πόντον ἰσ' ἰχθυοῦντ'. αὐτὰρ διὰ τῇ ἐπίβωμῳ
 Γαίης Λωτοράγων, εἴτ' ἀνέινον εἶδ' αἶσαν.
 85 Ἐνθα δ' ἰσ' ἠπείρε κλῆμν, κ' ἀρουσάμεθ' ὕδαρ.
 Αἶψα ἧ δῦπνον ἔλοντο Δοῆς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
 Αὐτὰρ ἔπει σίτοιο τ' ἐπαυσάμεθ' ὑδὲ πωπῆτ'·
 Δὴ τότε ἐγὼν ἑτάρεσσι πωρὶν πειυβιάσαι ἴοντας,
 ('Αἰδοίε δύω κείνας, τρίτατον κήρυχ' ἀμ' ὅπαστας)
 90 Οἷτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χροτὶ σῆτον ἰδόντες.
 Οἷδ' αἶψ' οἰχώμενοι μίγην ἀνδράσι Λωτοράγοισιν.
 Οὐδ' ἄρα Λωτοράγῳ μῦθονθ' ἑταῖροισιν ὀλέθρου.
 Ἡμετέρεσι, ἀλλὰ σφί δόσαν Λωτοιο πάσασθαι.
 Τῶν δ' ὅσις Λωτοῖο φάγοι μελιπρία καρπὸν,
 95 Οὐκ ἐτ' ἀπαλγῆσαι πάλιν ἠθέλειν, ὑδὲ πῖσαι.
 Ἀλλ' αὐτὲ βυλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοράγοισι.
 Λωτῶν ἐρεπτόμενοι μῦθον, νόστον τε λαβέσθαι.
 Τὰς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
 Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ διῶσα ἐρύσας.
 100 Αὐτὰρ τὰς ἄλλας κελόμενν ἑίρησιν ἑταῖρος
 Σπειρομήνεσσι νῆων ἐπιβαινέμενν ὠκυαίων,
 Μάτω τις Λωτοῖο φαγὼν, νόστοιο λάβηται.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, κ' ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
 Ἐξὺς δ' ἐξέμενοι πολίην ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 105 Ἐνθεν ἧ πωρτέρου πολέου, ἀκαχήμενοι ἔτορ.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερβιάλων ἀδομίσαν
 Ἰκόμεθ', οἱ μὲν Δαῖσι πετιδότες ἀθανάτοισιν,
 Οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτὸν, ἐτ' ἀρώσιν.
 Ἀλλὰ τά γ' ἀσπάρτα κ' ἀνέροτα πάντα φύονται,
 110 Πυροὶ κ' κρεῖται, ἠδ' ἄμπειλοι, αἶτε φέρον
 Οἷνεν ἑρσάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρ' ἀέξῃ.
 Τοῖσι δ' ἐτ' ἀρώσῃ βυληρόεσι ἔτε Δίμεις.
 Ἀλλ' οἷ γ' ὑψηλὸν ὄρεον ναῖσι κάρηνα
 Ἐν σπῆσι γλαυροῖσι. Δίμεισ' ἧ ἑκαστ'·
 115 Παίδων ἠδ' ἀλόχων· ὑδ' ἀλλήλων ἀλέγχοι.
 Νῆσ' ἐπιτα Δάχρια παρὰ λιμνῶν τετάνυσται
 Γαίης Κυκλώπων, ἔτε χεῖδον, ἐτ' ὀπτηλῆ,
 Τληφῶν· ἐν δ' αἶγας ἀπειρέσιαι γεγάσι
 Ἀγρεαί. ἧ μὲν γὰρ πᾶσι ἀνδροπαῖον ἀπερύκη.
 120 Οὐδέ μιν εἰσοιχενῶσι κυνηγέται, εἴ τε καὶ ὕλη
 Ἀλγία πάσχοιεν, κορυφαῖς ὄρεων ἐρέποντες.
 Οὐτ' ἄρα πεινήσῃ καταίχεται, ἐτ' ἀρώτοιεν.

Mafos erigentes velaque alba attrahentes
 Sedimus : ipsas vero ventusque gubernatoresque dirigebant.
 Et fortassis incolumis pervenifsem in patriam terram,
 Sed me unda æstusque circumflectentem Maleam 80
 Et Boreas repulit, aberrareque fecit Cytheris.
 Hinc novem diebus ferebar perniciosis ventis
 Pontum per piscosum : cæterum decima die conscendimus
 Terram Lotophagorum, qui floridum cibum edunt.
 Hic in continentem ivimus, & hausimus aquam. 85
 Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
 At postquam cibum gustavimus & potum,
 Ibi tum ego socios præmisi sciscitatum ut irent,
 (Viros duos eligens, tertium præconem simul sequi iubens)
 Quinam viri essent super terra frumentum comedentes. 90
 Qui statim digressi inciderunt in viros Lotophagos.
 Neque sane Lotophagi parabant sociis mali quippiam
 Nostris, sed ipsis præbuerunt lotum gustandum.
 Horum quicumque loti edissent dulcem instar mellis fructum,
 Non jam nunciare rursus volebant, neque redire : 95
 Sed illic volebant cum viris Lotophagis
 Loto pasti manere, reditusque oblivisci.
 Quos ego ad naves ducebam flentes vi,
 Navibusque in cavis sub transtra ligavi trahens,
 Ast cæteros jussi per dilectos socios 100
 Festinantes naves conscendere celeres,
 Ne fortassis quis loto pastus, reditus oblivisceretur.
 Qui statim ingressi sunt, & per transtra sederunt :
 Ordine vero sedentes canum mare tundeant remis.
 Illinc autem ulterius navigavimus mœsti corde : 105
 Cycloperum autem ad terram superbiorum nefariorum
 Venimus, qui scilicet Diis freti immortalibus
 Neque plantant manibus plantam, neque arant :
 Sed hæc sine semente & aratione omnia proveniunt,
 Triticum & hordeum, atque vites, quæ ferunt 110
 Vinum è grandibus uvis, & ipsis Jovis imber incrementum dat.
 Iisdem neque conciones consiliariæ neque leges :
 Sed ipsi celsum montium inhabitant vertices
 In speluncis cavis, jus autem dat unusquisque
 Liberis atque uxoribus, neque se invicem curant. 115
 Insula deinceps Lachea extra portum obtenditur
 Terræ Cycloperum, non prope, neque remote,
 Sylvosa : in ea vero capræ innumeræ nascuntur
 Sylvestres, neque enim semita hominum prohibet,
 Neque ipsam investigant venatores, qui per sylvam 120
 Dolores patiuntur, juga montium lustrantes.
 Neque gregibus colitur, neque aratoribus,

- Ἄλλ' ἢ γ' ἄσπαρτος ἢ ἀνήροτος ἡμῶτα πάντα·
 Ἀνδρῶν χηρεύς, βόσκη δέ τι μυκάδας αἴγας.
- 125 Οὐ γὰρ Κυκλώπειοι νέες πάρε μιλτοπαῖροι,
 Οὐδ' ἄνδρες νῶν ἐν τέκτονες, οἳ κ' ἡμῶν
 Νῆες εὐσέλμους, αἱ κεν τελίοιεν ἕκαστοι,
 Ἄσ' ἔσ' ἀνδρῶπων ἱκνεύμηναι· οἶά τι πολλὰ
 Ἄνδρες ἔσ' ἀλλήλους νηυσὶν ἀνέρωσι θάλασσαν,
- 130 Οἳ κ' ἐν νῆσῳ εὐκτιμῆναι ἐκάμοντο·
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὴ γῆ, φέροι δέ κεν ὥρα πάντων·
 Ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἀλός ποιοῖσιν παρ' ὄχθας·
 Τόρριλοι, μαλακοί· μάλα κ' ἀφίπτεται ἀμπελοὶ ἰόν·
 Ἐν δ' ἄρσις λίη· μάλα κεν βαθὺ λῆιον αἶψι
- 135 Εἰς ὥρας ἀμῶν· ἐπεὶ μάλα πῶτα ἔσ' ἔδας·
 Ἐν δ' λιμὴν εὐρύνει, ἢ κ' ἡμεῖς πῶτα ἔσ' ἔδας·
 Οὐτ' εὐνὰς βαλῆιν, ἔτε πρηνήσιν ἀνάψαι,
 Ἄλ' ἐπικέλευσαντας μείναι· χεῖρον, εἰσὶν νηυσὶν
 Θυμὸς ἐποτρύνει, ἢ ἐπιπνέουσιν αἶται.
- 140 Αὐτὰρ ἐπὶ κρητὸς λιμῶν· ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
 Κρήνη ὑπὸ σπηλῆς· πρὶν δ' αἰγίον ἀνέρωσιν·
 Ἐνθα κατεπλύνει, καὶ τις θεὸς ἡγμένους
 Νύκτα δ' ὄρεται·ν· ἔδδ' ἀνέρωσιν· ἰδῆσθαι·
 Ἄνρ γὰρ πρὶν νηυσὶν βαθεῖ·ν·, ἔδδ' ἀνέρωσιν
- 145 Οὐρανὸν ἀνέρωσιν· κατεῖχτο γὰρ νηυσὶν·
 Ἐν δ' ἔστις τὴν νῆσον εἰσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
 Οὐτ' ἐν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χεῖρον·
 Εἰσέδρακεν πρὶν νῆας εὐσέλμους ἐπικέλευσαι·
 Κελσάσθῃσι δ' νηυσὶ, κατεῖχτο ἰσῖα πάντα·
- 150 Ἐκ δ' ἢ αὐτοὶ βῆναι ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
 Ἐνθα δ' ἀποβείξαντες ἱμηνῶν ἡὼ δῖαν·
 Ἡμῶν δ' ἡγεγῆναι φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
 Νῆστον θαυμάζοντας εἰδνεόμενα κατ' αὐτάν·
 Ὄρσαν δ' ὑμῶναι κῆραι Διὸς αἰγιόχοιο
- 155 Αἴγας ὀρεσκάς, ἵνα διπτήτῃαν ἵταίροι·
 Λύτῃκα καμπύλα τόξα ἢ αἰγανίας δολιχαύλας
 Εἰλόμην· ἐκ νηῶν· διὰ δ' ἢ τείχεα κοσμηδίντες
 Βάλωμεν· αἶψα δ' ἔδρακεν θεὸς ῥοδοδάκτυλ' ἠὼς·
 Νῆες μὲν μὲν ἔποντο δυώδεκα, ἐς δ' ἑκάστην
- 160 Ἐνθά λαγχάνον αἴγας· ἐμὲ δ' αἶψα ἔξελον οἶα·
 Ὡς τότε μὲν πρὸς τὴν νῆσον ἐς ἡλίον καταδύντα
 Ἡμεῖς δαιτύμενοι κῆρα τ' ἄσπετα ἢ μέδω ἡδύ·
 Οὐ γὰρ πῶ νηῶν ἐξέρχοντο εἰς νῆσον ἱρὸν,
 Ἄλ' ἐνθά· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμειβερέουσιν ἕκαστοι
- 165 Ἡρῶσιν, Κικόνων ἱερὸν ποταμὸν εἰόντες·
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλευσόμεν· εἰς γὰρ ἰόντων,
 Καπνὸν τ', αὐτῶν τε ῥοδὸν γὰρ οἶον τε ἢ αἰγῶν·
 Ἡμῶν δ' ἡλίου κατέδωκεν καὶ ἐπὶ κῆρας ἡλίου·

Sed ipsa infeminata & inarata diebus omnibus,
Viris caret, pascit vero balantes capras.

Non enim Cyclopibus naves adsunt miniatæ proris:

135

Neque viri insunt navium fabri, qui fabricent

Naves transitratas, quæ perficiant singula,

Ad urbes hominum venientes: veluti crebro

Viri ad se invicem navibus trajiciunt mare,

Quique ipsis & insulam excultam reddant:

138

Neque enim mala, ferretque tempestitiva omnia.

Insunt enim prata maris cani ad litus.

Irrigua, mollia, in primis perennes vites essent.

Inest arvum leve, admodum profundam segetem semper

In tempore meterent, quia valde pingue subest solum.

139

In ea portus opportunus, ut non opus fune sit,

Neque anchoras jacere, neque rudentes aptare,

Sed qui appulerunt manere aliquandiu, donec nautarum

Animus velit, & aspirent venti.

Ast in vertice portus fluit limpida aqua,

140

Fons sub specu, circum autem alni nascuntur.

Huc appulimus, atque aliquis Deus dux viæ fuit:

Noctem per obscuram: neque lucebat ut quis cerneret.

Caligo enim circa naves densa erat, neque luna.

E cœlo lucebat, detinebatur enim nubibus.

143

Hic nullus insulam vidit oculis:

Neque sane fluctus magnos provolutos ad litus.

Vidimus, antequam naves bene tabulatas appulissetus.

Appulsis autem navibus, collegimus vela omnia:

Ipsi etiam egressi sumus in litus maris,

145

Tum vero edormientes expectavimus autorem divinam.

Quando autem aërigena apparuit rosea digitis aurora,

Insulam admirantes obambulabamus per eam.

Excitarunt autem Nymphæ filiæ Jovis caprarum alumni:

Capras montanas, ut pranderent socii.

148

Continuo curvos arcus & hastas cum longo ferro

Cepimus ex navibus: trifariam vero dispositi

Jecimus, statim autem dedit Deus copiosam venationem.

Naves quidem me sequebantur duodecim, in unamquamque autem

Novem sortitus sum capras, mihi vero decem elegerunt soli.

150

Sic tum tota die ad solera occidentem

Sedebamus epulantes carnes multas & vinum dulce.

Non enim adhuc ex navibus absumptum erat vinum rubrum,

Sed inerat: multum enim in amphoris singuli.

Hauferamus, Ciconum sacro oppido capto.

153

Cyclopum autem ad terram prospiciebamus prope quia erant,

Et eorumque, ipsorumque vocem oviumque & caprarum.

Quando autem sol occidit & tenebræ advenerant,

- Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥημίῃ θάλασσης·
 170 Ἡμῶς δ' ἡρεγνύμεθα φάνη ῥοδοδάκτυλῳ ἠώς,
 Καὶ τότε ἔγῳ ἀγαθὴν θέμην, μετὰ πᾶσιν εἶπον·
 Ἄλλοι μὲν γυνὴν μέμνεν· ἐμοὶ ἑσπερος ἑταῖρος·
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισιν,
 Ἑλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν περιήσομαι οἵτινες εἰσιν,
 175 Ἡ ῥ' ἐγὼ ὕβρισά τε καὶ ἀγχοί, ἐδὲ δίκαιοι·
 Ἦε φιλόξενοι, καὶ σφίσι νόσφι ἐστὶ θεοδής.
 Ὡς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην· ἐκέλευσα δ' ἑταῖρους·
 Αὐτὰς τ' ἀμειβαίνεσθαι, ἀνὰ τε πυρηνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψὺ εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κλισίαι καθίζον.
 180 Ἐξῆς δ' ἐξορῶντο πολλὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 Ἄμ' ὅτε δὴ τ' ἤσθεον ἀρικόμεθ' ἐγγύς ἔοντα,
 Ἔνθα δ' ἐπ' ἐχατὶ σπείῳ εἰδορῶν ἄλκι θάλασσης·
 Τψηλὸν, δάφνησι κατηρεβές· ἐνθα ῥ' πολλὰ
 Μῆλ' οἴεσσι καὶ αἴγαι· ἰαύεσκον· περὶ δ' αὐλὴ·
 185 Τψηλὴ δέδμητο καταρυχίῃσι λίθοισι,
 Μακρῆσιν τε αἰτίουσι, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
 Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὃς ῥά τε μῆλα
 Οἷον ποιμαίνεσκεν ὑπόπρωτον· ἐδὲ μετ' ἄλλης
 Παλιῆς, ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀδεμίσια ἦδεν.
 190 Καὶ γὰρ θαῦμα ἐτίτυκτο πελώριον· ἐδὲ ἑσθλὴ
 Ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίον ὑλῆεντι
 Τψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἷον ἀπ' ἄλλων.
 Δὴ τότε τὸς ἄλλης κελύμην ἐρίερχε ἑταῖρος
 Αὐτῷ παρ' νηὶ τε μῆνιν καὶ νῆα ἱρυδαί·
 195 Αὐτὰρ ἐγὼ κρένας ἐτάρον δυοκαίδεκα ἀείρας
 Βῆν· ἀτὰρ αἴγειον ἄσπον ἔχον μέλαν οἶνον.
 Ἠδὲ, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱός·
 Ἰρῆς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἰσμάρον ἀμφοιβέκη.
 Οὐκ ἐκὰ μιν σὺν παῖσι περιερχομένῳ ἠδὲ γυναικὶ
 200 Ἀζώωμοι· ὥκῃ γὰρ ἐν ἄλσσι δειδρύνετι
 Φοῖβε· Ἀπόλλωνος. ὃ δέ μοι πόρην ἀγλαὰ δῶκε·
 Χρυσῷ μὲν μοι δῶκεν εὐεργέτῳ ἑπτὰ τάλαντα·
 Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἑπτα
 Οἶνον ἐν ἀμφοφοεῦτι δωδέκα πᾶσιν ἀρύσας,
 205 Ἠδὺν, ἀκηχέσιον, θεῖον ποτόν· ἐδέ τις αὐτόν
 Ἠεῖδ' ὁμῶν ἐστὶ ἀμριπέλων ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἄμ' αὐτὸς τ', ἀλοχός τε φίλη, ταμίη τε μὲ οἴῃ.
 Τον δ' ὅτε πίνονεν μελινδία οἶνον εὐδρόν,
 Ἐν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα·
 210 Χεῦ· ὁδμὴ δ' ἠδεῖα. ὑπὸ κρητῆρος ὠδάδ' ἔ
 Θισπισίη· τότε ἂν ἔτοι δόξαζεσθαι φίλον πέν.
 Τὰ οἶον ἐμπλήσας ἄσπον μέγαν, ἐν ῥ' καὶ ἦσα
 Καὶ ὕμῳ· αὐτίκα γάρ μοι οἶσατο θυμὸς ἀγήνωρ
 Ἄνδρ' ἐπιτεύξεσθαι μεγάλην ἐπιμύθεον ἀλλήν·

Tunc dormivimus in litore maris.

Quando autem ærigena apparuit rosea digitis aurora, 170

Tunc ego concione advocata, omnes allocutus sum:

Cæteri quidem nunc manete mihi perdilecti socii:

At ego cum navi mea & cum meis sociis

Profectus, hos homines explorabo quinam sint,

An illi contumeliosi & agrestes, neque iusti: 175

An hospitales, & ipsis mens Deo placens.

Sic factus, ad navem conscendi: iussique socios,

Et ipsos conscendere, & rudentes solvere.

Qui continuo conscenderunt, & per transtra sederunt.

Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis. 180

Sed cum jam in locum pervenimus qui prope erat,

Hic, extrema parte speluncam vidimus prope mare,

Excelsam, lauris opacam: ibique multæ

Pecudes ovesque & capræ quiescebant: circum autem cors

Excelsa ædificata erat excisis lapidibus, 185

Longisque piceis, atque quercubus alticomis.

Hic vir habitabat ingens, qui scilicet pecora

Solus pascebat longe ab cæteris neque cum aliis

Versabatur, sed seorsim cum esset nefaria callebat.

Etenim miraculum erat monstruosum, neque similis erat 190

Homini qui frugibus vesceretur, sed cacumini sylvofo

Excelsorum montium, quando apparet solum ab aliis.

Ibi tum alios iussi perdilectos socios

Illic apud navemque manere & navem custodire:

Ast ego eligens sociorum duodecim optimos 195

Ibam, atque caprinum utrem habebam nigri vini.

Dulcis, quod mihi dederat Maron Evanthei filius

Sacerdos Apollinis, qui Ismarum tuetur.

Quod ipsum cum liberis servassemus atque uxore

Reverentia moti: habitabat enim in loco arborifero 200

Phœbi Apollinis, qui mihi dedit pulchra dona:

Auri quidem mihi dedit elaborati septem talenta:

Dedit autem mihi craterem totum argenteum, at deinde

Vinum in amphoris duodecim omnino hauriens,

Suave, incorruptum, divinum potum: neque quisquam illud 205

Sciverat famulorum neque ancillarum in domo,

Sed ipse, uxorque chara, promaque una sola.

Hoc quoties biberent dulce instar mellis vinum rubrum,

Unum poculum implens, aquæ viginti mensuras

Infundebat: dulcis autem odor ab cratere spirabat, 210

Divinus: tum non abstinuisse gratum erat.

Hujus ferebam implens utrem magnum, viatica autem

In pera: statim autem mihi excitabatur animus generosus.

Vixum adire ingenti præditum robore,

- 215 Ἀγρευν, ὅτε δίκας εὖ εἰδὼτα ὅτε θήμισας.
 Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀεικόμειθ', ὕδρ' μιν ἔνδον
 ἔρρουθ'· ἀλλ' ἐνόμευε νόμον κατὰ πώονα μῆλα.
 Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθνεύμεθα ἕκαστα.
 Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βεῖδον, εὐνόντο δ' σκυοί
- 220 Ἀργῶν ἡδ' εἰρίων, διακικεμῆναι δ' ἕκαστα
 ἔρχατο, χωεῖς μὲν πρόγονοι, χωεῖς δ' μέτασσαι,
 Χωεῖς δ' αὖθ' ἔσσι· γαῶν δ' ὄρω' ἄλγιστα πάντα,
 Γαυλοὶ τε σκαρίδες τε τετυγμῆα, τοῖς ἐνάμειγεν.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν προστίδ' ἔταρει λίσσοντ' ἐπίεσσιν
- 225 Τυρῶν αἰνυμένους ἵεναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν εἰσφας τε καὶ ἀρνας
 Σηκῶν ἐξελάσαντας ἰωπηλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ·
 Ἀλλ' ἐγὼ ἔπιθόμην, (ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν)
 Ὅρ' αὐτὸν τε ἴδοιμι, καὶ εἰ μοι ξείνια δύν.
- 230 Οὐδ' ἄρ' ἐμὲλ' ἐτάροισι φανεί· ἔρχετο δ' ἔσθαι.
 Ἐνθα δ' αὖρ κείαντες ἐθύσαυθ', ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομεν τε μιν ἔνδον,
 Ἡδῶροι ἕως ἐπὶ ἡλθε νέμεαν. φέρε δ' ὄβριμον ἄχθ'·
 Τῆς ἀζαλῆς, ἵνα οἱ ποτὶ δόρτιον εἴη.
- 235 Ἐκτοθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν.
 Ἡμεῖς δ' δέισαντες ἀπεισόμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρον.
 Αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πώονα μῆλα
 Πάντα μάλ' ἔσθ' ἥμελγε· τὰ δ' ἄρσενά λείπε θυρήνῃ;
 Ἀγνῆς τε τρεχέας τε βαθείης ἐκτοθεν αὐλῆς.
- 240 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὕψος αἰθέρος,
 Ὀβριμον· ἐκ ἂν τὸν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἀμαξάι·
 Ἐδῶναι τετραέκυκλοι ἄσπετος ὄχλ' ἰσχύει·
 Τόσσον ἡλίβατον σπέτρην ἐπέθηκε θυρήσιν.
 Ἐξέμειθε δ' ἥμελγε· οἷς καὶ μνησάδας αἶγας,
- 245 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ἔσθ' ἔμμενον ἦεν ἐκείσθ·
 Αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
 Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμφοσάμεν κατέθηκε·
 Ἡμισυ δ' αὖτ' ἔστηκε ἐν ἄλγεσιν, ὅρεα οἱ εἴη
 Πίνειν δαίνυμῆα, καὶ οἱ ποτιδόρτιον εἴη.
- 250 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πομπάμεν ταῖα ἔργα,
 Καὶ τότε αὖρ ἀνέκασε, καὶ εἰσίδει, εἰς αὐτὸ δ' ἡμίαις,
 Ὡ ξῖνοι, τίνας ἐστὶ; πόθεν πλεῖθ' ὕστερ' ἐκείνθα;
 Ἦτι κατὰ περὶ ξην, ἢ μαφιδίως ἀλάλκας,
 Οἷά τε ληιστῆρες ἰσχυρὰ ἄλλα, τοῖς τ' ἀλδωντας
- 255 Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
 Ὡς ἔραθ'· ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθ' ῥίλον ἦτορ,
 Δυσάγτων φέδρον τε βαρὺν, αὐτόν τε πείλαρον·
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεισιν ἀμειβόμεν προσέειπον,
 Ἡμεῖς τοι Τροίηνδ' Ἰστοπαλαχθέντες Ἀχαιοὶ
- 260 Παντοίοις ἀνέμοισιν ἑσθ' ἐμὲν καὶ πάλιν θαλάσσης,

Agrestem, neque jura bene scientem neque leges. 215
 Celeriter autem in antrum venimus, neque ipsum intus
 Invenimus, sed pascebat pascuum per pingua pecora.
 Venientes autem in antrum admirabamur singula:
 Calarhi quidem caseis gravabantur, angustabanturque stabula
 Agnis atque hœdis, separatæ vero quæque 220
 Inclusæ erant, seorsim & grandiores natu, seorsim etiam mediæ,
 Separatim recens natæ: natabantque sero vasa omnia,
 Mæstraliaque scaphiaque præparata, quibus immulgebat.
 Hic me primum socii quidem precabantur verbis
 Cascos sumentes ut iremus retro: at deinde 225
 Raptim ad navem celerem hœdosque & agnos
 Stabulis exigentes navigaremus saltam aquam:
 Sed ego non parui, (certe multo satius fuisset)
 Ut ipsum viderem, & si mihi hospitalia daret.
 Neque sane erat sociis apparens amabilis futurus. 230
 Tum autem igne accenso sacrificavimus, & ipsi nos
 De caseis sumentes comedimus: expectavimusque ipsum intus,
 Sedentes donec venit pascens: ferebat autem prægrave onus
 Ligni aridi, ut illi ad cœnam esset.
 Extra autem antrum dejiciens strepitum fecit. 235
 Nos autem timentes nos coniecimus in recessum antri.
 Ast ille in latam speluncam egit pingues pecudes
 Omnes prorsum quascumque mulgebat: mares auté reliquit foris,
 Arietesque hircosque profundam extra cortem.
 Deinde imposuit ostium ingens sublime levans, 240
 Prægrave: non illud duo & viginti currus
 Fortes quadriroti à solo dimovissent:
 Tantam excelsum petram imposuit januæ.
 Sedens autem mulsit oves & balantes capras,
 Omnia secundum ordinem, & sortum submisit singulis. 245
 Statim autem dimidium coagulans albi lactis,
 Plexis in calathis constringens reposuit:
 Dimidium autem rursus constituit in vasis, ut sibi esset
 Ad potandum comedenti, & sibi ad cœnam esset.
 At postquam festinavit expediens sua opera, 250
 Tum ignem accendit, & aspexit, interrogavitque nos:
 O hospites, quoniam estis? unde navigatis humidas vias?
 Num ad negotiationem, aut temere vagamini,
 Ut piratæ super mare, qui vagantur
 Animas periculo objicientes, malum alienigenis ferentes? 255
 Sic ait, nobis autem statim exanimatum est nostrum cor,
 Timentibus sonitumque gravem, ipsumque monstrum:
 Sed & sic ipsum verbis excipiens alloquebar:
 Nos tibi à Trojâ in diversa jactati Achivi
 Variis ventis super ingentes fluctus maris, 260

- Οἴκαδ' ἰέρωμαι, ἄλλην ἰδὼν, ἄλλα κέλευθα
 Ἦλθομαι· ἔτω περ Ζεὺς ἤθελε μνητιάσθαι.
 Λαοὶ δ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα εὐχομένοισι,
 Τῷ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπερέκεινόν κλέει·
 265 Τόσσον γὰρ διέπερτε πόλιν, καὶ ἀπώλετο λαὸς
 Πολλὰς. ἡμεῖς δ' αὖτε μηχανώμενοι τὰ σὰ γυναι
 Ἰκόμεθ', εἴ τι πόρροις ξεινέον, ἢ καὶ ἄλλως
 Δάης δωτόνην, ἥτε ξείνων θεμῖς ἐσίν.
 Ἄλλ' αἰδοῖο φέρειν θεῖς· ἱκέται δέ τοι ἰώμεθ'.
 270 Ζεὺς δ' ἐπιτηνύττωρ ἱκετάων τε ξείνων τε
 ἔειπεν, ὅς ξείνοισιν ἄμ' αἰδοῖοισιν ὀπιδεύ.
 "Ὡς ἱράμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ,
 Νήπιον εἰς αὖ ξυν, ἢ τηλόθεν εἰλήλασθαι,
 "Ὅς με θεὸς κέλεται ἢ δωδύμεν ἢ ἀλίσσασθαι.
 275 Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγίοχου ἀλτήρσιν,
 Οὐδέ θεῶν μακάρεσσιν ἐπιὴν πολὺ φέρτεροι ἰώμεθ'.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχ' αἰεταῖον περιδοίμην;
 Οὔτε σὺ, εἴ ἐτάρεσσιν, εἰ μὴ θυμὸς με κελεύει.
 Ἀλλὰ μοι εἰρ' ὅπῃ ἔχει ἰὼν ευεργέα νηα,
 280 Ἦπερ ἐὼν ἔχατ' ἡς, ἢ καὶ χερδὼν ὄρεα δαΐα.
 "Ὡς φάτο περὶέζων. ἡμεῖς δ' ἔλαβεν εἰδότες πολλὰ,
 Ἀλλὰ μιν ἄφορβον προσέειπεν δολίοις ἐπέεσσιν,
 Νεία μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἰνοσίχθων,
 Περὶς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῖς ἐπὶ ποίρεσσι γαίης,
 285 Ἀκρὴν προσπελάσας· ἀνέμῳ δ' ἐκ πόντος ἔνικεν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκρυτον αἰπὺν ὄλιθρον.
 "Ὡς ἱράμην. ὁ δέ μ' ἔδεν ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ·
 Ἄλλ' οὐ γὰρ ἀναιξας ἐτάρεσσιν ἐπὶ χεῖρας ἱάλλει·
 Σὺν δ' ὅσῳ μάριφας, ὥς σκύλακας ποτὶ γαίῃ
 290 Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλῳ χαμάδις ῥέει, δύνει δ' ὑψαῖον.
 Τὸς δ' ἀμειλίγῃσι ταμῶν ὀπλίσσατο δόρπον.
 Ἦδ' οἱ δ' ὥς λέων ὀρεσίτερος, εἰδ' ἀπώλειπεν
 Ἐγκατὰ τε σάρκαί τε καὶ ὅσ' αἶμα μυελόεντα.
 Ἦμῖς δ' ἐκλαίοντες ἀνιχέτομεν Διὶ χεῖρας,
 295 Σχέτλια ἔργ' ἐρρῶντες· ἀμνηχανίῃ δ' ἔχε θυμῷ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσαστο νηδύν,
 Ἀνδρόμειν κρέ' ἔδων, καὶ ἐὼν ἀκρητον γάλα πίνων,
 Κεῖτ' ἔντοσ' ἄντροιο πανυσάμενθ' ἀπὸ μήλων·
 Τὸν μὲν ἐγὼ βέβηυσα κατὰ μεγαλήτορα θυμῷ,
 300 Ἄσπονδον ἰὼν, ξίφ' ὁξὺ ἱρυσάμενθ' ὡς παρὰ μηρῶν,
 Οὐτάμεναι περὶ στήθεσσι· ὅδ' ὀφρύνες ἦπαρ ἔχουσιν,
 Χεῖρ' ἐπιμασάμενθ'· ἔτερε δέ με θυμὸς ἔρκεεν.
 Οὐτὰρ γὰρ καὶ ἐγὼ ἄμμες ἀπαλόμεσθ' αἰπὺν ὄλιθρον·
 Οὐ γὰρ κεν δυνάμεσθα θυεράων ὑψηλῶν
 305 Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὀβριμον ἐν προσέειπεν.
 "Ὡς τότε μὲν ἐνέχοντες ἐμμένοντο καὶ δῖαν.

Domum tendentes, alia via, aliis itineribus
 Venimus, sic fortassis Jupiter voluit constituere.
 Populi autem Attidæ Agamemnonis gloriamur esse,
 Cujus sane nunc maxima sub cælo gloria est:
 Tantam enim evertit urbem, & perdidit populos 267
 Multos: nos autem contra procumbentes ad tua genua
 Supplicamus, si quod prabeas hospitale, sive alioquin
 Donum des, qui hospitum mos est.
 Sed verere optime Deos, supplices enim tibi sumus.
 Jupiter enim ultor est supplicumque hospitumque 270
 Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.

Sic aiebam, ille vero mihi contra respondit sævo animo:
 Stultus es ô hospes, aut de longinquo advenisti,
 Qui me Deos jubes aut timere aut observare.
 Non enim Cyclopes Jovem à capra nutritum curant, 275
 Neque Deos beatos, quoniam multo præstantiores sumus.
 Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercero
 Neque tibi, neque fociis, nisi animus me jubeat.
 Sed mihi dic ubi appulisti cum huc venires fabrefactam navem,
 An alicubi in ora, an potius prope: ut sciam. 280

Sic ait tentans, me autem non latuit scientem plurima,
 Sed ipsum vieissim allocutus sum dolosis verbis:

Navem quidem mihi fregit Neptunus terræ quassator,
 Ad petram jaciens vestræ ad fines terræ,
 Scopulo impactam: ventus autem ex ponto tulit. 285
 Ast ego cum hisce effugi arduam perniciem.

Sic aiebam, ille autem nihil respondit sævo animo:
 Sed ipse irruens fociis manus intulit:
 Duos autem correptos, uti catulos terram
 Illisit: cerebrum autem humi fovebat, irrigabatque terram. 290
 His autem membratim dissectis apparavit cœnam.
 Vorabat autem uti leo montanus, neque reliquit
 Aut intestina aut carnes aut etiam ossa medullosa.
 Nos autem flentes sustulimus Jovi manus,
 Flebilis facinora videntes, desperatio autem habebat animum. 295
 At postquam Cyclops magnum impleverat ventrem,
 Humanas carnes comedens, & ad hæc merum lac bibens,
 Jacuit intra antrum extensus inter pecudes:
 Eum quidem ego constitueram magnanimo animo
 Propius accedens, gladio acuto stricto ab femore, 300
 Vulnerare ad pectus ubi præcordia hepar circumdant,
 Manus admovens, aliud autem me consilium retinebat.
 Illic enim etiam nos petiissemus sæva morte:
 Non enim potuissemus ad janua excelsa
 Manibus movere saxum grave quod admoberat. 305
 Itaque tum ingemiscientes expectavimus aurores divinam.

- *Ημ^{οι} δ' ἡργίνα φάνη ποδοδάκτυλ^{οι} ποῖς ἔ
 Καὶ τότε πῦρ ἀνίκαιε, καὶ ἡμελγὴ κλυτὰ μῆλα
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ πῶ' ἐμβρυον ἦεν ἐκάστη.
 310 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπειῦσε σπουσάμεν^{οι} τὰ ἄ' ἔργα,
 Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτὲ δύο μάρφας ὠπλίσατο δῆπνιν
 Διπνῆσας δ' ἄντρον ἐξήλασε πῖονα μῆλα,
 ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἐπυτα
 Ἄψ ἐπιδίχ^η ὥς εἴ τε φασίγτρον πῶμ' ἐπιδίειν.
 315 Πολλὴ δ' ῥοίζω πρὸς ὄρ^{οι} τρέπε πῖονα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν κακὰ βουσσομένον·
 Εἵπως πισταίμην, δόλῃ δέ μοι εὖχ^η Ἀδύτη.
 Ἦδ' εἰ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βελή·
 Κύκλωπ^{οι} γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σκυφ^{οι}·
 320 Χλωρὸν, ἐλαίνεον, τὸ μὲν ἔκταμν ὄρεα φορβή
 Λυαυδίν· τὸ μὲν ἄμμις εἰσκορμῇ εἰσθερῶντες
 Ὅσον δ' ἴσον πῶς εἰσκοσέρεο μελαίνης,
 Φορτίδ^{οι} εὐρύνης, ἥτ' ἐκπερὰ μέγα λαῖτμα·
 Τόσσον ἐν μνη^{οι}, τόσσον παχ^η εἰσθεράδα·
 325 Τὸ μὲν ὅσον τ' ὄργισαν ἔγῳ ἀπικοφα σαρκεσάς,
 Καὶ σαρκεδὴν ἔταρρουν, λωπξύναι δ' ἐκίλευσα.
 Οἱ δ' ὀμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἐδόμισα σαρκεσάς
 Ἄκρον, ἄραρ δ' λαβῶν ἐπυεχέτιον ἐν πυρὶ κηλῶ·
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατίθνηκα κατακρύφας πῶδ' ὀπίρῳ,
 330 Ἦ ῥε κατὰ σπείρας κέχυτο μεγάλ' ἥλιδα πολλὰ.
 Αὐτὰρ τὲς ἄλλες κλήρῳ σπιταλάχθῃ ἀνῶγον,
 Ὅσιν τολμήσων ἐμοὶ σὺν μοχλὸν αἰεταί,
 Τείξαι ἐν ὀρθαλμῷ ὅτι τ' γλυκὺς ὕπν^{οι} ἱκάνοι.
 Οἱ δ' ἐλαχον τὲς αἶν καὶ ἡδελον αὐτὸς ἐλῆδαι
 335 Τίσιαις, αὐτὰρ ἐγὼ στίμπτ^{οι} μετὰ τοῖσιν ἐλῆμην.
 Ἐσπίρ^{οι} δ' ἥλδον καλλίτερχα μῆλα νομίσαν·
 Αὐτίκα δ' εἰς εὐρύ σπέ^{οι} ἤλασε πῖονα μῆλα
 Πάντα μάλ'· ἐδὲ τι λῆπε βαθείης ἔκτοδεν κύλῳ·
 Ἦτι διστάμν^{οι}, ἦ καὶ θεὸς ὥς ἐκέλευεν.
 340 Αὐτὰρ ἐπυτ' ἐπιδίχκε θυρεὸν μέγαν ὕψος ἀίεταί,
 Ἐξομν^{οι} δ' ἡμελγῇ οἷς καὶ μνηάδας αἴγας,
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ πῶ' ἐμβρυον ἦεν ἐκάστη.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπειῦσε σπουσάμεν^{οι} τὰ ἄ' ἔργα,
 Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτὲ δύο μάρφας ὠπλίσατο δόρπον·
 345 Καὶ τὸτ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδα·ν ἄγχι σαρκεσάς,
 Κισσύσιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλαι^{οι} οἶνον,
 Κύκλωψ τῇ, πῶς οἶνον, ἐπεὶ φάγεις ἀνδρόμετα κρέα·
 Ὅφρ' εἴδῃς οἶον τι ποτόν· τόδε πῶς ἐκεκρυβή
 Ἥμετέρῃ· σοὶ δ' αὖ λοιπὸν φέρει, εἴ μ' ἐλπίσας
 350 Οἰκίεθ' στίμψιας· σὺ δ' εἰ μαινέαι ἐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.
 Σχέτλιε, πῶς κέν τις σε καὶ ὕστερον ἀλλ^{οι} ἔκωπῃ
 Ἀνδρόπῳαν φολέων, ἐπεὶ εἰ κατὰ μοῖραν ἐρίζας.

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,
 Tunc ignem accendit, & multas inclayas pedes
 Omnia rite, & ~~suum~~ fortum submitit singulis.
 At postquam festinavit perficiens sua opera, 310
 Simul ille rursus duos prehensens apparavit prandium.
 Ut prandit autem, ex antro egit pinguis pecora,
 Facile tollens ostium ingens: at deinde
 Rursus admovit veluti si pharetræ operculum impenderet.
 Multo autem cum stridore ad montem egit pingues pecudes 315
 Cyclops. Sed ego relictus sum mala profunde cogitans,
 Si quo pacto ulciscerer, daretque mihi victoriam Pallas.
 Illud autem mihi in animo optimum apparebat consilium:
 Cyclopi enim jacebat ingens clava ad stabulum,
 Viridis, oleagina, hanc quidem inciderat ut ferret 320
 Arefactam: quam nos *tantam esse* conjiciebamus insipientes,
 Quantus est malus navis viginti remis agitatae nigrae,
 Onerariae latae, quæ trajicit ingentes fluctus:
 Tanta erat longitudo, tanta spissitudo aspectu:
 Ab hac, quantum *est*, ulna ego abscondi astans, 325
 Et proposui fociis, lævigareque jussi.
 Hi vero lævem fecerunt: ego autem acui astans
 Summum, statim autem apprehendens torui in igne ardente:
 Et hanc quidem bene deposui abscondens sub fimo,
 Qui per speluncam fusus erat admodum dense multus. 330
 At cæteros sorte fortiri jussi,
 Quinam auderet mecum vestem tollens
 Interere in oculum, quando illum dulcis somnus occuparet.
 Ilique sortiti sunt quos utique voluisssem ipse eligere
 Quatuor, ast ego quintus cum iis electus sum. 335
 Vespertinus autem rediit velleribus pulchras pecudes pascens:
 Continuo verò in laram speluncam egit pingues pecudes
 Omnes prorsus: neque ullam reliquit profundam extra cortem,
 Sive quid suspicatus, sive etiam Deus sic jussit.
 At deinde admovit ostium ingens sublime tollens, 340
 Sedens autem mulgebat oves & balantes capras,
 Omnia secundum ordinem, & fortis submitit singulis,
 At postquam festinarat perficiens sua opera,
 Ille rursus duos corripiens apparavit cœnam:
 Et tum ego Cyclopem alloquebar prope astans, 345
 Poculum in manibus tenens nigri vini:
 Cyclops cape, bibe vinum, quia comedisti humanas carnes:
 Ut scias qualem potum hunc navis occultaverat
 Nostra: tibi autem rursus libamen ferebam, si me miseratus
 Domum mittas, tu autem furis non jam tolerabiliter. 350
 Improbe, quomodo quisquam ad te in posterum alius accedat
 Hominum multorum, quia non pro decenti egisti.

- "Ὡς ἰράμην. ὁ δ' ἰδὲκτο καὶ ἔκπιν· ἦσ' αὖτ' αἰὼς
 "Ἦδ' αὖτ' ὅτ' ὀϊνόν· καὶ μ' ἤτις δεινότερον αὖτις,
 355 Δός μοι ἔτι πρῶτον, καὶ μὴ τοῦτον ὄνομα εἴπῃ
 Αὐτίκα γὰρ, ἦα τοι δῶ ξείνιον ὃ καὶ σὺ χαίρεις.
 Καὶ γὰρ Κύκλωπας εἶρε Ζεῦσ' ἀνδρῶν· ἄρ' ἔστι
 Οἶνον ἱερὸν ἄρ' ὀϊνον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος· αἰεὶ δ'
 "Ἀλλὰ τίς δ' ἀμφοτέρους καὶ νίκταρ· ἐστὶν ὀππρῶξ.
 360 "Ὡς ἰραβ'. αὐτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πρῶτον αἰδοπα εἶπον.
 Τεῖς μὲν ἰδοῦσα εἶπον, τεῖς δ' ἔκπιν ἀφραδίῃσιν.
 Αὐτὰρ ὅτ' ἐπὶ Κύκλωπα πρὸς ὄφιν ἦλθεν ὄψιν,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεισε πρηνῶν μιλίχιςισι,
 Κύκλωψ, εἰσφάσας μ' ὄνομα κλυτὸν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 365 "Ἐξέρω· σὺ δέ μοι δός ξείνιον, ὥσπερ ἰστίης.
 Οὐτὶς ἔμοι γ' ὄνομ' ἰδὲ· ἔστιν δέ με κικλήσκουσιν
 Μήτηρ δὲ πατήρ, καὶ ἄλλοι πάντες ἱταῖροι.
 "Ὡς ἰράμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ,
 Οὐτὶν ἐγὼ πύματον ἰδοῦμαι μετὰ οἷς ἱταῖροισι.
 370 Τὸς δ' ἄλλους πρῶτον· τὸ δέ τοι ξεινῖον ἔσται.
 "Ἢ, καὶ ἀνακλινθεὶς πῶσαι ὕπτι· αὐτὰρ ἔπειτα
 Κεῖν' ὀπποδοχμάσας παχύν' αὐχένα· καὶ δέ μιν ὕπτι
 "Ἢς πειθαρχήσας· εἰργαζέσθ' ἔξωθεν οἶνον,
 Ψωμοὶ τ' ἀνδρῶν· ὁ δ' ἐρύγ' ἐνοδοχάρων.
 375 Καὶ τότε γὰρ καὶ μοχλὸν ἔσπευ' ἔλασα πολλῆς,
 Εἴως δερμαίνετο· ἔπειτα τε πάντας ἱταῖρους
 Θάρσυνον, μὴ τις μοι ὑποδδίσας ἀναδύῃ.
 "Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάιν· ἐν πυρὶ μέλλει
 "Ἀφάσθαι χλωρὸς περ ἐὼν, διαφαίνεται δ' αἰὼς,
 380 Καὶ τίς γὰρ δάσων εἶρεν ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἱταῖροι
 "Ἰσαντ'· αὐτὰρ δάρσ' ἐπέπνευσεν μέγα δαίμων.
 Οἱ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλάινον ὄξυν' ἐπ' αἶφῃ
 "Ὀφθαλμοὶ ἐνέρισαν· ἐγὼ δ' ἐρύπιδεν ἀρδείς
 Δίνοιν· ὡς δ' ὅτε τις τρυφῇ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
 385 Τρυφάει, οἱ δέ τ' ἐνερδὲν ὑποσώμεισιν ἱμάντι
 "Ἀφάρμοι ἐκάτερθεν, τὸ δ' ἐτρέχε' ἱμῶδες αἰεὶ.
 "Ὡς τῷ ἐν ὀφθαλμοῖς πυρεκκία μοχλὸν ἐλόντες
 Διόνειον, καὶ δ' αἶμα πρὸς ἔρριον δερμὸν ὄντα·
 Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφθαλμοὺς εἶπον αὐτῷ,
 390 Γλήνης κακομήνης· σφραγισμένον δέ οἱ πυρὶ ῥίζα.
 "Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς σέλακον μέγαν καὶ σκίπαρον
 Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει μεγάλα ἰαχοντα,
 Φαρμάσων· (τὸ γὰρ αὐτὸ σιδῆρε τε κρατῇ· ἐστὶν)
 "Ὡς τῷ σὺς ὀφθαλμοὺς ἐλαίνω πρὸς μοχλῷ.
 395 Σμινδαλὸν δ' ἐμὴν φωνήν· πρὸς δ' ἴαχε στήθεα
 "Ἡμεῖς δ' εἰσάγοντες ἀπιοσύμεθα· αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
 "Ἐξέρω· ὀφθαλμοῖς περὶ μὲν αἵματι πολλῷ·
 Τὸν μὲν ἔπειτα ἔρριπον δὲ καὶ χερσὶ αἰώμα.

Sic dixit. Is autem accepit & ebibit, delectatusque est vehementer
Dulcem potum bibens, & à me petiit postea rursus:

Da mihi adhuc benevolens, & mihi tuum nomen dic 355
Statim nunc, ut tibi dem hospitale quo tu gaudeas.

Etenim Cyclopibus fert alma terra
Vinum copiosis uvis, & ipsis Jovis imber dat incrementum:
Verum hoc ambrosiæ & nectaris est stiria.

Sic ait, at ei rursus ego dedi ardens vinum: 360

Ter quidem dedi ferens, ter autem ebibit stupore.
At postquam Cyclopi circa præcordia venit vinum,
Tunc ipsum verbis alloquebar blandis:

Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi
Dicam, tu autem mihi da hospitale munus, ut pollicitus es: 365
Nemo mihi nomen est: Neminemque me vocant
Mater atque pater, atque omnes alii socii.

Sic dicebam, ille autem me rursus excepit sævo animo:
Neminem ego postremum edam post suos socios,
Cæteros autem prius, hoc tibi hospitale munus erit. 370

Dixit, & recumbens cecidit supinus: at deinde
Jacebat inflectens crassam cervicem, & illum somnus
Cepit omnium domitor: è guttureque prorupit vinum,
Frustraque humanæ carnis: nam ruscabat vino gravatus.
Tunc ego vestem sub cinerem egi multum, 375

Ut calefieret: verbisque omnes socios
Confirmavi, ne aliquis mihi subveritus refugeret.
Sed cum mox vestis oleaginus in igne erat
Arsurus viridis licet esset, candeatque vehementer,
Tunc ego propius atruli ex igne, circum autem socii 380

Stabant, cæterum audaciam inspiravit ingentem Deus.
Hi quidem vestem sumptum oleaginum acutum in summo
Oculo infixerunt, ego autem superne erectus
Versabam: ut cum quis terebrat lignum vir navale
Terebra, illi vero infra torquent loro 385

Tenentes utrinque, illaque circumvolvitur assidue semper:
Sic ejus in oculo igitum vestem sumptum
Versabamus, hunc autem sanguis circumfluebat calefcentem:
Omnesque ei palpebras circum & supercilia cremavit vapor,
Pupilla ardente, crepitabant autem ei igne radices. 390

Veluti cum vir faber securim magnam aut asciam
In aqua frigida mergit multum stridentem,
Medicans: (hoc enim jam ferri utique robur est)
Sic ejus stridebat oculus oleaginum circa vestem.
Horrende autem magnam ejulavit, insonuitque rupes. 395

Nos autem perterriti recessimus, at ille vestem
Extraxit oculo fœdaturum sanguine multo:
Illum quidem deinde abiicit à se manibus prædolens.

- Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἦπυνε , οἱ γὰρ μιν ἄμφοι
 400 Ὀκιοι ἐν σπησσι δι' ἀκρίας ἡμερόστας.
 Οἱ δ' , ῥοῖς αἰόντες ἐφύοντο ἄλλοθεν ἄλλῳ·
 Ἰσάμβρι δ' εἶροντο περὶ σπέῳ ὃ , τιτι ἐκίδου·
 Τίττε τῶτον Πολύερμ' ἀρηιδύῃ· ὦδ' ἐβόησας
 Νύκτα δι' ἀμφοσίν , κ' αὐπνυς ἄμμο τίθησας·
 405 Ἥ μή τις σέῳ μῆλα βροτῶν αἰκοντῷ ἐλαύτῃ;
 Ἥ μή τις σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλω ἢ βίῃ;
 Τὸς δ' αὐτ' ἐξ ἄντροι περὶ σπέρῃ Πολύερμῳ·
 ὦ εἰλοι , ὅτις με κτείνῃ δόλω , ὦδ' εἰρηι.
 Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπα πτερόντ' ἀγόρουν ,
 410 Εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται οἶον εὔτα ,
 Νῆσόν γ' ἔπος ἐστὶ Διὸς μεγάλε ἀλτιάδαι·
 Ἀλλὰ σὺ γ' εὐχέοι πατεῖ Παυδάωνι ἀνὰ κτῆ
 Ὡς ἄρ' ἔσαν ἀπίοντες· ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κτῆ
 Ὡς ὅμου· ἐξαπάτησεν ἐμὸν κ' μήτις ἀμύμων.
 415 Κύκλωψ δ' ἐπείχων τε κ' αἰδίων ὀδύνησι ,
 Χερσὶ ψευδῶν , δὴ μὲν λίδον εἴλε θυράων·
 Αὐτὸς δ' ἐνὶ θυμῷ καδέζετο χεῖρι πετάσσας·
 Εἰ τίνα σε μετ' οἶσι λαβοὶ εἰχόντα θυράων·
 Οὗτος γὰρ σε μ' ἤλπει· ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἴη.
 420 Αὐτὰρ ἐπὶ βέλουσι ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο ,
 Εἰ τίς ἐταίρισι θανάτῳ λύσιν ἢδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 Εὐερίμην· πάντας δ' ὀδύνας κ' μήτιν ὕδαιον ,
 Ὡς περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
 Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἄριστα φαίνεται βυλῇ·
 425 Ἀρσενες οἷς ἦσαν εὐτρεφεῖς δασύμαλλοι·
 Καλοὶ τε μεγάλοι τε , ἰοδωρεῖς εἶρῳ ἔχοντες·
 Τὸς ἀκίων συνέκγον· εὐερίεσσιν ἀνέμοισι ,
 Τῆς ἐπὶ Κύκλωψ εὐδα πύλων , ἀδμήστια εἰδώς·
 Σύντρεις αἰνύμεν· ὁ μὲν , ἐν μίῳ ἀνδρῶ φέρεται ,
 430 Τὸ δ' ἐπὶ ἐκαστῷ ἐκάτερον ἴτην σώοντες ἐταίρους ,
 Τρεῖς δ' ἐκαστὸν φῶτ' οἷς φέρον· αὐτὰρ ἐπὶ γῆ
 (Ἀρμῖος γὰρ ἦν μάλων ὄχ' ἄριστα ἀπάντων)
 Τὸ κατὰ νῶτα λαβὼν , λασίην ὑπὸ γαστρί· ἐλυαδῆς
 Κεῖμεν· αὐτὰρ χερσὶν αἰσῶτε θεοπεσίῳ
 435 Νωλεμῶς σπρόβις ἐχόμεν τετληῖσι θυμῷ·
 Ὡς τότε μὲν ἐπείχοντες ἐμείναμεν ἢδ' εἴαν·
 Ἡμῶς δ' ἐπεγνῖα φάτη βοδὸδ' ἀκτυλῶ ἢδ' εἴαν·
 Καὶ τότε ἔπειτα νομόνδ' ἐξίσυτο ἄρσιν μῆλα
 Θάλασσά δ' ἐμῆμνοι ἀνιμῆστοι περὶ σπέρῃ·
 440 Οὐθὰτα γὰρ σπαραγύντο· ἀναξ δ' ὀδύνησι κακῶς·
 Τετληῖσιν , πάντων οἶον ἐπικαίετο νῶτα
 Ὀρδῶν ἐκαστῶν· τὸ δ' ἐν νήπιῳ ἐκ ἐνόντων·
 Ὡς οἱ ὑπὸ εἰσπρόκων οἶων σπέρῃσι δίδοντο·
 Ἔστατ' Ἀρμῖος μάλων ἐσπέρῃ· θυράων

At ipse Cyclophas magna voce vocavit, qui circa ipsum
 Habitabant in speluncis per cacumina ventosa. 400
 Illi autem vocem audientes accurrebant aliunde alius:
 Stantes autē interrogabant circa speluncam quid ipsum affligeret:
 Quid tantum Polypheme læsus sic clamasti
 Nesciem per divinam, & insōmnes nos facis?
 An ne quis te oves mortalium invico abigat? 405
 An ne aliquis te ipsum occidat dolo aut vi?
 Hos rursus ex antro allocutus est fortis Polyphemeus:
 Amici, Nemo me occidit dolo, neque viribus.
 Illi vero respondentes verba volatilia dixerunt:
 Si quidem Nemo tibi vim infert solus cum sis, 410
 Morbum quidem nullo modo licet Jovis magni effugere:
 Sed tu precare patrem Neptunum Regem.
 Sic dixerunt abeuntes, meum autem risit charum cor,
 Quod nomen decepisset meum & consilium inculpatum.
 Cyclops autem ingemiscensque & dolens doloribus,
 Manibus palpitans, lapidem quidem amovit à janua. 415
 Ipse autem in janua sedebat manus extendens,
 Si quem fortassis inter oves caperet euntem foras.
 Sic enim me putabat in mente stultum esse.
 Ast ego deliberabam quid factu optimum esset, 420
 Si quam sociis mortis solutionem atque mihi ipsi
 Invenirem, omnesque dolos & consilium texebam,
 Ut ob vitam, ingens enim malum prope erat.
 Illud autem mihi in animo optimum apparebat consilium:
 Mares ovium erant bene nutriti densi velleribus 425
 Pulchri magnique, violaceam lanam habentes:
 Hos tacite colligavi bene tortis funibus,
 In quibus Cyclops dormiebat monstrum, infanda sciens.
 Ternos una confringens, qui quidem in medio erat virum ferebat,
 Duo autem alii utrinque ibant servantes socios. 430
 Terni autem singulos viros ovium mares ferebant: at ego
 (Aries enim erat pecudum longe optimus omnium)
 Hujus tergum arripieus, villosum sub ventrem volutus
 Jacebam, at manibus lana pretiosissima
 Firmiter implicitus hærebam constanti animo. 435
 Sic tum quidem ingemiscētes expectavimus auroram divinam.
 Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,
 Tum vero ad pascua exegit mascula pecora:
 Ecce minæ vero balabant immulctæ per stabula.
 Ubra enim gravabantur, dominus vero doloribus multis 440
 Afflictus, omnium ovium palpitabat terga
 Erecte stantium. Illud autem stultus non animadvertit,
 Ut illi sub lanigerarum ovium pectoribus ligati essent.
 Ultimus aries pecorum exhibat foras.

- 445 Λαχμῷ συνόμῳ, καὶ ἰμοὶ σπυκινὰ φρεσίνοντι.
 Τὸν δ' ἐπιμασάμῳ πρὸς ὅσον κρατερὸς Πολύφειμῳ,
 Κεῖν αἶπον, τί μοι ἄδῃ διὰ σπείος ἔσσυ μύλων
 Ὑστατῷ; ὅτι πᾶρ γε λειμυμῷ ἔρχεται οἰῶν,
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτῳ νέμειαι τέρην ἄνδρα ποῖνις,
- 450 Μακρὰ βιβίς· πρῶτῳ δ' ῥοὰς ποταμῶν ἀριμάνις.
 Πρῶτῳ δ' ἐσθμύνονδε λιλαίαι δπονίεσθαι
 Ἐσπερῷ· νῦν αὖτε παύσατο, ἢ σὺ γ' αἶαντῷ
 Ὀσθαλμὸν ποδῖνις, δ' αὖτῃ κακὸς ἐξαλάωσι,
 Σὺν λυγροῖς ἐτάροισι δαμασάμῳ φρίτας οἴω,
- 455 Οὔτις; ἐν ἔκῃ φημι πεφυγμῶν ἦ) ὀλιγῶν,
 Εἰ δὲ ὁμοφρεσίοις, ποτιφωτῆται τε γένοια
 Εἰσὶν ὅσπῃ κύνῳ ἰμὸν μῦθῳ ἠλασκάζῃ.
 Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπείῳ ἀλλυδὶς ἄλλῃ
 Θυγομῶν ραίσιτο πρὸς ἑδῇ· καὶ δ' ἰμὸν κῆρ
- 460 Λορῆσι κακῶν· τὰ μοι ἐτιδανὸς πόρην Οὐπίς.
 Ὡς εἰπὼν, δ' κερὸν δὸν το σῆματι δύραξο.
 Ἐλθόντες δ' ἡβῶν δὸν σπείας τε καὶ αὐλῆς,
 Πρῶτῳ ἰσὶ ἀρνεῖα λυμῶν, ἐπίλυσα δ' ἐταίρους
 Καρπαλίμως δ' τὰ μῆλα τανύποδα πῶτα δημῷ
- 465 Πολλὰ πρὸς ἑσπερίοντες ἐλαύνοντο, ὅρ' ἐπὶ νῆα
 Ἰκίμει· ἀσπασίοι δ' φίλοις ἐτάροις φάνημι,
 Οἱ εὐχομῶ θάνατον. τίς δ' ἐσνάχοντο γαστῆρας.
 Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ εἶον, ἀνὰ δ' ὀρέουσι νῦν ἑκάστη
 Κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα δοῦς καλλιπτερεῖα μῆλα
- 470 Πόμ' ἐν νῇ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρῶν ὕδαρ.
 Οἱ δ' αἰψ' ἐσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κλησὶ κἀθίζον.
 Ἐξῆς δ' ἐξῆμμοι πολὺν ἄλα τύπτον ἱετμοῖς.
 Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὕαον τε γέγονε βοῆσας,
 Καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα πρὸς οὐδ' ἄν κερτομίοισι,
- 475 Κύκλωψ, ἐκ ἀρ' ἱμελλες ἀνάκιδῳ ἀνδρὸς ἐταίρους
 Ἐδιδῶμαι ἐν σπῆι γλαφυρῷ κρατερῶρι βίβει.
 Καὶ λίην σὶ γε μέλλε κηχέσθαι κακὰ ἔργα,
 Σχέτλι· ἔπει ξείνης ἐχ' ἄζια σφ' ἐνὶ οἴκῳ
 Ἐδιδῶμαι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
- 480 Ὡς ἐράμην. ὁ δ' ἐπὶ πτα χολώσατο κηρόδι μάλλονο.
 Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν οἰεῖτο μεγάλοιο.
 Καὶ δ' ἐβλεπε πρὸς ἄσπετον νεῶς κυανοπρόσπερα,
 Τυτθὸν ἰδεύουσιν δ' οἰκίον ἀκροῖ ἰκιάσθαι.
 Ἐκλύδῃ δ' θάλασσα κατερχομένη ὑπὸ σῆτρός.
- 485 Τὴν δ' αἰψ' ἤπιον δὲ παλινρῶδιον εἶρε κύμα
 Πλημμυρεῖς ἐκ πόντοιο, θίμωσι δ' χερσὶν ἰκιάσθαι
 Αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρας λαβὼν περιμεικτα κοιντὸν
 Ὅσα παῖδες ἐτάροις δ' ἵπποτῆτας, ἐκέλευσα
 Ἐμβάλειν κώπης, ἢ ἢ ὑπὸ ἐκ κακότητα εὐχομῶν,
- 490 Κρατὶ καταγύων. οἱ δ' ἐπὶ πρὸς πᾶσι πᾶσι ἱερασαν.

Vellere gravatus, & me astuta cogitante.

445.

Hunc contractans allocutus est fortis Polyphemus :

Aries ignave, quid mihi per speluncam exis pecudum

Ultimus? neutiquam antea relictus ibas ab ovibus,

Sed multo primus pascebatis teneros flores herbæ,

Magnis passibus incedens, primus ad fluentia fluviorum pervenis.

Primusque in stabulum cupiebas redire (450

Vespertinus, nunc contra omnium ultimus: num tu domini

Oculum desideras, quem vir malus elisit,

Cum perniciosi socii, postquam domuit mentem vino,

Nemo? quem nondum existimarem elapsum esse mortem, 455

Si nempe idem tecum sentires, vocalisque fieres,

Ut diceret ubinam ille meum robur vitet:

Profecto ei cerebrum per speluncam huc & illuc

Verberato spargeretur ad solum: meumque cor

Quiesceret è malis, quæ mihi nihil vir intulit Nemo. 460

Sic locutus, arietem ab se misit foras.

Profecti autem paululum à speluncaque & corte,

Primus ab ariete solvebar, solvique & socios.

Celeriter autem pecudes rectipedes pingues pinguetine

Multas avertentes abigimus, donec ad navem 465

Pervenimus: desiderati autem chari socii vissumus. (lugentes.

Qui effugeramus mortem, illos autem gemitibus prosequébantur

Sed ego non sinebam, superciliisque innuebam singulis ne

Flerent, sed jussi celeriter pulchras velleribus pecudes

Multas navi injicientes navigare salsam aquam. 470

Illi vero statim conscenderunt, & per transtra sederunt.

Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.

Sed quando tantum aberant quantum audiri potest clamans,

Et tunc ego Cyclopem alloquebar convitiis:

Cyclops, non ergo eras imbellis viri socios 475

Comesurus in spelunca cava valentibus viribus:

Utique te corrupturæ erant malæ res,

Improbe: quandoquidem hospites non verebaris tua in domo

Absumere, ideoque te Jupiter ultus est & alii Dii.

Sic dicebam, ille autè continuo irascebatur ex corde magis. 480

Misit autem abruptum verticem montis magni.

Dejecitque ante navem nigram proram habentem,

Paululum autem absuit clavum extremum quin pertingeret.

Inundavit autem mare decidente ab petra.

Ipsamque statim ad continentem refluus ferebat fluctus 485

Inundatio ex mari, adegitque prope terram ut veniret.

At ego manibus apprehendens prælongum contum

Detrussi ab littore, socios autem hortans jubebam

Incumbere remis, ut malum fugeremus,

Capite annuens, qui incumbentes remigabant. 490

Ἄλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον ἄλα φρήσονται ἀσπίδων ;
Καὶ τότε γὰρ Κύκλωπα προσκύνει, ἀμφὶ δ' ἰταῖσθε
Μειλιχίαις ἐπείσων ἐρώτων ἄλλοθεν ἄλλοι ,

- Σχέπλιε , τίπτ' ἐθέλεις ἐριθιζέμεν ἄγερον ἄνδρα ,
425 Ὃς κ' νῦν πόντοιθεν βαλὼν βίλῃ , ἤγαγε νῆα
Αὐτίς ἐς ἡπείρον , κ' δὴ φαίμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι .
Εἰ ᾗ οὐροξάμεν τεῦ ἢ αὐδῶσιν αἰκοί ,
Σύν κεν ἄραξ' ἡμῶν κεραλαίς κ' νῆα δέσσει ,
Μαρμάρω ὀκρύοντι βαλὼν· τόσσον γὰρ ἴσιν .
500 Ὡς φάσαν· ἀλλ' εὖ σέθεν ἱμὸν μεγαλήτορα θυμὸν ;
Ἀλλὰ μιν ἀφόρρον προσέρην κικτοῖσι θυμῷ ,
Κύκλωφ , αἰεὶν τις σε κατὰ θυγῶν ἀνδρόπαιον
Ὁρθαλμῷ ἱερταί αἰκελίην ἀλασπὴν ,
Φάσαι Ὁδυσῆα ποτολιπύρδιον ἐξαλαῶσαι ,
505 Τίον Λαέρτεια , Ἰθάκῃ ἐν οἴκῳ ἔχοντα .
Ὡς ἐράμην· ὁ δέ μ' οἰμώξας ἡμίσετο μῦθον ,
Ὡς πῶτος , ἢ μάλα δὴ με παλαίφατα δίδορα· ἰκάνθη
Ἐσκέ τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἥς τε μέγας τε ,
Τηλεμῷ Εὐρυμίδης , δε μαντοσύνην ἱκέσας ,
510 Καὶ μαρτυρόμεν κατεγχεῖ Κυκλώπειον·
Ὃς μοι ἔδη τάδε πάντα τελευτῆσαι ὅπιασιν ,
Χερσὶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσασθαι ὁσωντῆς·
Ἄλλ' αἰεὶ τινα φῶτα μέγαν κ' καλὸν ἐδύμην
Ἐνθάδ' ἐλεύσασθαι , μεγάλην ἐπιμύρον αἰκίαν·
515 Νῦν δέ μ' , ἰὼν ὀλίγῳ τε κ' ἐπιδανὸς κ' αἰκυς ;
Ὁρθαλμῷ ἀλάσσειν , ἐπεί μ' ἰδαμάσασατο οἶον·
Ἄλλ' ἄγε δεῦρ' Ὀδυσσεύ , ἦα τοι παρ' ξέπια θύει ;
Πομπήν τ' ἐστύνον δόμῳ κλυτὸν Ἑρποσίγαιον·
Τε γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμι , πατὴρ δ' ἡμὸς εὐχεται ἦ·
520 Αὐτὸς δ' αἰὲν ἐθέλῃσιν ἴσεται , καὶ τις ἄλλῳ
Οὔτε θύων μακάρεσσιν , ἔτι θυγῶν ἀνδρόπαιον·
Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμυβύδην προσέειπον·
Αἶ γὰρ δὴ ψυχῆς τε κ' αἰσῶός σε θυγαίμην
Ἔσθιν ποιήσας σέμψαι δέμον αἰδῶ· εἴσω·
525 Ὡς ἐκ ὀρθαλμὸν γ' ἴσεται καὶ Ἐρποσίγαιον·
Ὡς ἐράμην· ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάων ἀνακτὶς
Εὐχέτο χεῖρ' ὀρέγων εἰς ἔσχατον ἀστερόεντα ,
Κλυδί Ποσειδάων γαμίοχε κυανοχαῖτα ,
Εἰ ἐτέιν γε σὸς εἰμι , πατὴρ δ' ἡμὸς εὐχεται ἦ ;
530 Δὸς μὴ Ὀδυσῆα ποτολιπύρδιον οἰκάδ' ἰκίεσθαι
Τίον Λαέρτεια , Ἰθάκῃ ἐν οἴκῳ ἔχοντα .
Ἄλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλος τ' ἰδύν , κ' ἰκίεσθαι
Οἶκον εὐκτιμῶρον κ' ἰὼν ἐς πατρίδα γαῖαν ,
Ὅφ' ἐκαὶ κακῶς ἔλθοι , ὀλέσας δὸς πάντας ἐταίρους ,
535 Νηὸς ἐπ' ἄλλοτρίης , εὐροὶ δ' ἐν σῆμα-α οἴκῳ·
Ὡς ἔρατ' εὐχόμεν· τῷ δ' ἔκλυε Κυανοχαῖτα

Sed quando bis tantum mare sulcantes aberamus ,
Tunc ego Cyclopem alloquebar , circum autem focii
Blandis verbis prohibebant aliunde alius ,

Improbe , cur vis irritare agrestem virum ,
Qui etiam nunc in pontum jaciens telum , deduxit navem 495
Rursus ad continentem ? & sane existimabamus illic perituros nos .
Si vero sonantem te aut loquentem audivisset ,
Confregisset nostra capita & navalia ligna ,
Saxo aspero jaciens , tam enim longe mittit .

Sic dicebant , sed non persuaserunt meo generoso animo : 500
Sed ipsum rursus alloquebar irato animo :

Cyclops , si quis te inter mortales homines
Oculi interrogaverit frædam privationem ,
Dic Ulyssæ urbium everforem privasse ,
Filius Laertæ , in Ithaca domum habentem . 505

Sic dicebam . Ille autem mihi ejulans respondebat sermone :
Eheu , utique jam mihi prisca vaticinia accidunt .
Erat quidam hic vates vir bonusque magnusque ,
Telemus Eurymides , qui vaticiniis pollebat ,
Et vaticinans consenescebat inter Cyclopas : 510
Qui mihi dixit hæc omnia perfectum iri in posterum ,
Manibus ex Ulyssis privatum iri visu .

Sed semper quemdam virum ingentem & pulchrum expectabam
Huc venturum esse , magna præditum virtute :
Nunc autem me parvus & nihili & imbellis , 515
Oculo privavit , postquam domuit me vino .

Sed age huc veni Ulysses , ut tibi hospitalia præbeam ,
Reditionemque horter ut det inclytus Neptunus .
Hujus namque ego filius sum , pater autem meus gloriatur esse :
Ipse autem siquidem voluerit sanabit , neque quisquam alius 520
Neque Deorum immortalium , neque mortalium hominum .

Sic ait , at ego ipsum excipiens alloquebar :
Urinam enim sic anima & vita te possem
Orbum faciens mittere Plutonis intra domum :
Ut oculum non sanabit vel Neptunus . 525

Sic dicebam . At ille deinde Neptunum Regem
Orabat manus tendens ad cælum constellatum :
Audi Neptune terram continens niger cæsarie ,
Si revera tuus sum , patremque te meum prosteris esse ,
Da ut ne Ulysses urbium everfor in patriam veniat 530
Filius Laertæ , in Ithaca domum habens .

At si illi fatale est amicisque videre , & pervenire
Domum ad bene ædificatam & suam in patriam terram ,
Sero male veniat , postquam perdiderit omnes socios ,
Nave in aliena , inveniaturque calamitates domi . 535

Sic ait precans , cum autem audivit Neptunus ,

- Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαυτίς πολλοὺ μίζονα λαὸν αἰέρας·
 Ἦκ' ἐπιδηύσας· ἱταίρῃσι δ' ἦν ἀπὸ λυδρῶν.
 Κάδ' δ' ἱέσθην μετόπισθε νηὶς κυανοπρόροισι,
 540 Τυτθὸν ἐδύνουν δ' οἴῳ ἄκρον ἐκείδαι.
 Ἐκλύσθη δ' ἐδάμνατο καταρχομένης ὑπὸ πύτρης.
 Τὴν δ' ὥρσθη φέρε κῆμα, δῆμοσι δ' ἤχρουν ἐκείδασθαι.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀριόμειβ' ἐνθά περ ἄλλαι
 Νῆες ὑδάτι μοι μῦθον ἄδοντο, ἀμφὶ δ' ἱταίρῃσι
 545 Εἶατ' ἰδυεμένοι, ἡμῖας ποτιδύμενοι αἰεὶ,
 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκίλσαμεν ἐν φαρμάθοισι,
 Ἐκ δ' αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης.
 Μῆλα δ' Κύκλωπ' ὄφρα γλαυρῶς ἐκ νηὸς ἐλόντες
 Δασάμεθ', ὥς μὴ τις μοι ἀτεμνόμεν' κίον ἴσῃ·
 550 Ἀργεῖον δ' ἡμοὶ οἶα ἐυκνήμιδες ἱταίρῃσι
 Μήλων δαιμόνιον δόσαν ἔδοχα. ἥ δ' ἐπὶ θινὶ
 Ζυνὶ κελευμενὴ Κορινθίῳ ὅς πασιν ἀνάσσει,
 Ρίξας, μηδ' ἔκνον. ὃ δ' ἔκ ἐκμπάζετο ἱερῶν·
 Ἀλλ' ἄρα μερμηρίζειν ὅπως ὑπολοίπατο πάσαι
 555 Νῆες ὑδάτι μοι, καὶ ἡμοὶ ἱεῖρες ἱταίρῃσι.
 Ὡς τότε μὲν ὥρσθη ἡμᾶρ ὅς ἦλιν καταδύντα
 Ἠμεῖα δαιμόνιοι κρία τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
 Ἠμ' δ' ἦλιν κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέρας ἦλθε,
 Καὶ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης,
 560 Ἠμ' δ' ἠεργήνια φάη ροδοδάκτυλ' ἠώς,
 Δὴ τότε ἔγνων ἱταίρῃσι ἐποτρύνων ἐκίλευσα
 Αὐτὸς τ' ἀμφαίνων, ἀνὰ τε σφυμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον καὶ ἐπὶ κνήσιν κάθιστον.
 Ἐξῆς δ' ἐξόμενοι πολλὴν ἄλα τύπτον ἑρπμοῖς.
 565 Ἐνδὲν δ' ὥρσθησαν ὠκίον ἀκαχήμενον ἥτορ,
 Ἀσμεῖοι ἐκ θαλάττω, φίλως ἐλέσαντες ἱταίρῃσι.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ 'ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Κ. ΤΟΥ 'ΟΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΑ σπερὶ τὸν Αἰόλον ἀπαγγέλλει ἥ ἡδ' ἀνέμων φύλακα,
 ὡς ἴδωκεν Ὀδυσσεύς· ἔπειτα ζήρουν, τὰς ἄλλας ἀνέμους ἐγ-
 καθεύρας ἐν ἀσκή· ὅν οἱ ἱταίρῃσι λύσαντες κοιμημένοι Ὀδυ-
 σσεύς, ἄτε ἐν αὐτῷ χρυσὸν ἦν νομίζοντες, ὑπνοῦσι πρὸς
 Αἰόλου. οὐ προσεμῶν δ' ἡ τῷ Αἰόλῳ τὸν Ὀδυσσεύς, ἐκείδων
 ἀποπλῶν, εἰς Δαιρυγῶνας ἀφικεῖται· παρ' οἷς ἑνδεκα ἡδ'
 νηὶν ἀπολίσσας, μία εἰς Αἰαίαν τὴν νῆσον παραγίνεται, καὶ
 σὺν Εὐρυλόχῳ πρὸς ἡμῖστας ἡδ' ἱταίρῃσι κλήθ' λαχόντας
 ἐκπύμπη, πρὸς ὁμοῦ τίνες οἱ κατοικῆντες. μεταμορφοθέντων
 δ' ἐκείνων εἰς σῶας ὑπὸ τῆς Κίρκης, πρὸς Εὐρυλόχῳ, αὐ-
 τὸς ἐπὶ ζήτησιν ἐλθὼν, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ φάρμακον

At ille iterum multo majorem lapidem tollens,
Misit circumrotans: intendit autem vim immentiam,
Dejecitque post navim cyaneam rostro.
Paululum defuit quin gubernaculum summum attingeret: 140
Inundavitque mare delabente ab saxo.
Ipsam vero ulterius ferebat fluctus, coëgitque ad continentem
venire.

Sed quando jam ad insulam pervenimus, ubi cæteræ
Naves bene tabulatæ stabant densæ, circum autem socii
Sedebant lugentes, nos expectantes semper, 145
Navem quidem illuc venientes subduximus in arenas,
Ipsique exivimus ad littus maris.

Pecudes autem Cyclopi cava ex navi fumentes
Divisimus, ut nullus mihi privatus abiret æquali portione.
Arietem autem mihi soli fortes socii 150

Dividendis ovibus dederunt præ aliis, eum vero in littore
Jovi, cujus nigræ nubes, Saturnio qui omnibus imperat,
Sacrificans, femora incendi: ille vero non curabat sacra,
Sed deliberabat quo pacto perirent omnes
Naves bene tabulatæ, & mihi perdilecti socii. 155

Sic tunc quidem tota die, donec sol occidit,
Sedebamus epulantes carnes immensas & vinum dulce.
Quando autem sol occidit, & tenebræ supervenerunt,
Tunc dormivimus in littore maris.

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora, 160
Tum scilicet ego socios adhortans jussi
Et ipsos conscendere, & rudentes solvere.

Illi vero statim ingressi sunt & per transira federunt.
Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.
Hinc vero ulterius navigamus murentes corde, 165
Lubentes ex morte, postquam charos amiseramus socios.

ARGUMENTUM LIBRI X. ODYSSEÆ

HOMERI.

EA quæ apud Æolum acciderunt narrat ventorum custo-
dem, ut dederit Ulyssi secundum ventum Zephyrum,
aliis ventis inclusis in utre: quem socii solventes dormien-
te Ulysse, videlicet in ipso aurum esse existimantes, re-
deunt ad Æolum. Sed non recipiente Æolo Ulysses, illinc
navigans ad Læstrygonas pervenit: apud quos undecim na-
vibus amissis, una in Æxam insulam proficiscitur. Et cum
Eurylocho dimidium sociorum sorte electum emisit, interro-
gatuos quinam essent inhabitatores. Transformatis autem illis
in sues à Circe præter Eurylochum, ipse ad inquisitionem
Odyssea. 5

το μῶλυ, ἔδεν βλάπτεται· ἀλλὰ καὶ τῷ ἱταίῳ τὴν ἀρχαίαν οὖσιν λαβόντων, ἑναυτὸν παρεχμίντας παρὰ τῇ Κίρκῃ, εἰς ἄδου κατέρχεται.

Κάππα δ' ἔχ' Αἰόλε, Λαιρρυγόνων, καὶ Κίρκης ἔργα·

- Αἰολὸν δ' εἰς νῆσον ἀρικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔβαιν
 Αἰολὸν Ἰπποτάδης, εἰλ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ. πᾶσαν ἥ τέ μιν πῖρε τυχ'·
 Χάλκειον, ἀρήκτον· λισσὴ δ' ἀναδίδεσσε σπέρην.
 5 Τῇ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γενέσθην·
 Ἐξ μὲν θυγατέρες, ἔξ δ' υἱὲς ἠκρόντες.
 Ἐνθ' ὅγε θυγατέρας πόρην νύσιν ἦν ἀκούσας.
 Οἱ δ' αἰὶ παρὰ πατρὶ φίλον καὶ μητιέε κιδνῷ
 Δαίνυνται· παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κῆνται.
 10 Κλισίῃν δέ τι δῶμα περιεσυναχίζεται αὐλῇ
 Ἥματα, νύκτας δ' αὐτὰ παρ' αἰδαίοις ἀλόχοισι
 Εἶδ'· ἐν τε τάπησι καὶ ἐν πρητοῖς λεχέεσσιν·
 Καὶ μὲν τῷ ἰκόμεθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
 Μῆνα ἥ πάντα εἰλ' με, καὶ ἐξείρηνεν ἥκαστα,
 15 Ἴλιον, Ἀργεῖον τε νῆας, καὶ νῆσον Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ᾗτεον, ἥδ' ἐκέλευον
 Περμπίδου, ἔδ' ἐτι κτεν' ἀνήνατο, τεύχεα ἥ πομπή.
 Δῶκε δέ μοι δέρας ἀσπὸν βέος ἑνὸς ἑσπέρου·
 20 Ἐνθα ἥ βροχτάων ἀνέμων κατέδρασε κέλευθα.
 Κεῖνον γὰρ ταμῖν ἀνέμων ποίησε Κρονίαν,
 Ἡ μὲν παυέμεναι, ἥδ' ὀρνύμεν ὅν' ἐΐδεσσι.
 Νηὶ δ' ἐνὶ γλαυρῇ κατέδ' ἐμῇμιθι φαινή·
 Ἀργυρεῇ, ἵνα μὲντι παραπνευσθ' ὀλίγον σπῆρ.
 25 Αὐτὰρ ἔμοι πονοὶν ζεφύρε παρῆκεν αἴηται,
 Ὅσ' ἐφ' ἔρεσι νῆας τε καὶ αὐτὰς. ἔδ' ἄρ' ἔμελλον
 Ἐκτελείν· αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν.
 Ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλόεσσι νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
 Τῇ δικάτῃ δ' ἥδ' ἀνεραίνετο πατέρες ἀνδρα·
 30 Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλευσσομένων ἐγγὺς ἔντας.
 Ἐνθ' ἔμε μὲν γλυκὺς ὕπν' ἐπὶ κλυθε κικμησάτα.
 Αἰεὶ γὰρ πόδα νηὶς ἐνάμων· εἰ δέ τις ἄλλω
 Δῶχ' ἱτάσθην, ἵνα δᾶσθον ἰκόμεθα πατρίδα γαῖαν·
 Οἱ δ' ἱταρσι ἐπέεσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 35 Καὶ μ' ἔρσαν χερσὶν τε καὶ ἄρ' ἔρπον οἰκαδ' ἀγιάσαι,
 Δῖον παρ' Αἰόλε μεγάλῃτο· Ἰπποτάδαο.
 Ὡς δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν εἰς πλοισὶν ἄλλον,
 Ὡς πόποι, ὥς ὅτε πόποι εἰλ' καὶ τίμιός ἐστιν
 Ἀνδρῶτόις ὅτιον τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
 40 Παλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἀγῆται κερμήλιον καλά·

egressus ; accepto à Mercurio medicamento moly , non est
labefactus : imo etiam sociis pristinam naturam adeptis , potius
quam annum mansit apud Circen , ad inferos descendit.

K. Habet Æoli , Læstrygonum , & Circes gesta.

IN Æoliam autem insulam pervenimus : ubi habitabat
Æolus Hippotades , charus immortalibus Diis ,
Natanti in insula : omnem vero ipsam circum murus est
Æreus perrumpi nescius , planaue sursum procurrat petra.
Ejusque duodecim liberi in ædibus sunt :
Sex quidem filiarum , sex vero filii pubescentes.
Isthic filias dabat filiis , ut essent uxores ,
Qui semper apud patrem charum & matrem castam
Convivantur : eisque cibaria varia apposita sunt.
Nidore autem plena domus undique arctatur aula
Die , nocte vero rursus apud pudicas uxores
Dormiunt inque tapetis & in perforatis lectis :
Equidem ad horum pervenimus urbem & domos pulchras.
Mensem vero totum amice accipiebat me , & exquirebat singula ,
Ilium , Argivorumque naves , & reditum Achivorum.
At ego ei omnia pro decenti narraui.
Sed cum jam & ego iter postulabam , atque admonebam ut
Dimitteret , nihil quicquam ille abnuat , sed paravit dimissionem.
Deditque mihi excorians utrem bovis novennialis
In quo procellosum ventorum ligavit flatus.
Illum enim promum ventorum fecit Saturnius ,
Vel mulcere , vel tollere quemcumque velit.
Nave vero in cava alligavit fune splendido
Argenteo , ut ne quicquam præterflaret vel paululum.
Cæterum mihi flatum Zephyri immisit ut flaret ,
Ut ferret navesque & nos , neque erat
Perfecturus : nostra ipsorum enim perimus insipientia.
Novem tamen dies navigavimus noctesque & dies :
Decima vero jam apparebant patria rura :
Et jam ignem accendentes videbamus quia prope erant.
Ibi me dulcis somnus occupavit desessum.
Semper enim pedem navis movebam , neque cuiquam alii
Dedi sociorum , ut citius perveniremus in patriam terram.
Socii autem verbis ad se invicem loquebantur ,
Et me autumabant aurumque & argentum domum portare ,
Dona ab Æolo magnanimo Hippotada.
Sic autem aliquis dicebat intuens in proximum alium :
Papæ , ut hic omnibus gratus est & magni pretii
Hominibus quorumcumque in urbem & terram veniat.
Multos quidem ex Troja ducit thesauros pulchros

- Ἀνδρῶν· ἡμῖς δ' αὖτε ὁμῶς ὁδὸν ἐκτελείσαντες·
 Οἴπαδ' ἐπιδόμοιθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
 Καὶ νῦν οἱ τάγ' ἰδὼκε χαλεζόμῳ φιλότητι
 Αἰολῶν, ἀλλ' ἀγέ θάσσον ἰδόμεθα ὅ, ττι τάδ' ἐστίν·
 45 "Ὅσ' τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκήϊενται.
 "Ὡς ἴρασαν. βυλὴ δ' πακὴ νίκασιν ἱταίεσσιν.
 "Ἀσκήϊον μὲν λῦσαν, ἀνέμοι δ' ἐκ πάντες ὄρυσαν.
 Τὰς δ' αἰψ' ἀρπάξασα φέρον σόντοιοι θυέλλα
 Κλαίοντες γαῖης ἀπο πατειδῶν. αὐτὰρ ἔγωγ'·
 50 Ἐχέμεν, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μινμύεσσα,
 "Ἡε ποσσὶν ἐκ νηὸς ὑπορθίμην ἐπὶ σόντοιο,
 "Ἡ ἀκίων πλάϊν, καὶ ἐπὶ ζωοῖσι μετήϊν.
 "Ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμμενα· καλυψάμεν δ' ἐπὶ νηὶ
 Κέμην· αἱ δ' ἱέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ
 55 Αὐτίς ἐσ' Αἰολίην νῆσον· ἐνέχοντο δ' ἱταίεσι.
 "Εἰδα δ' ἐσ' ἠπείρου βῆμῳ, καὶ ἀρουσάμεν ὕδαρ.
 Αἰψά δ' ὑπὸ πτεροῖσι ἔλκοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἱταίεσσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τε πασάμεν ἡδὲ ποσσὶν,
 60 Δὴ τότε ἔγωγ' κήρυκα τ' ἐπασσάμεν καὶ ἱταίεσσιν,
 Εὖν εἰς Αἰόλην κλυτὰ δόματα· τ' δ' ἐκίχανον
 Δαιμόνων παρὰ τ' ἀλόχω καὶ οἷσι τέκισιν.
 Ἐλθόντες δ' ἐς δόμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐσ' ἔδδ'
 Ἐζόμεν· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἰθάμβεον, ἐκ τ' ἱέροντο,
 Πῶς ἦλθες Ὀδυσσεύ; τίς τοι καλὸς ἔχρει δαίμων;
 65 Ἡ μὲν σ' ἐνδυκίης ἀσπίτεσσιν, ὅρ' ἀείκοντο
 Πατειδά σὴν, καὶ δόμα, καὶ εἴπε τι φίλον ἐστίν.
 "Ὡς φάσαν. αὐτὰρ ἔγωγ' μετρώμενοι ἀχλύμῳ κῆρ.
 "Ἄσπασ' μ' ἱταίεσσιν τε κακοῖ, παρὰ τοῖσι τε ὑπνῶ
 Σχέτλι. ἀλλ' ἀέσασθε φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.
 70 "Ὡς ἱεράμεν, μαλακοῖσι καδπαπτεύμεν ἐπίεσσιν.
 Οἱ δ' αἶψα ἔγνοντο. πατήρ δ' ἡμείβετο μύθεα,
 "Ἐρρ' ἐκ νηὸς θάσσον ἐλέγχεις ζώνονταν.
 Οὐ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομίζεσθαι ἐσ' ὑποσπίμπην
 Ἀνδρα τ' ὅς κε θάσσιν ἀπὶ χθονὸς μακάρισται.
 75 Ἐρρ', ἐπεὶ ἄρα θείεσσιν ἀπὶ χθονὸς τίςδ' ἰκάσταις.
 "Ὡς εἰπὼν, ἀσπίτεσσιν δόμων βαρὴα ἐνέχοντα.
 "Ενδὲν δ' ἀσπίτεσσιν ἀπὸ χθονὸς ἀπὸ χθονὸς ἦτορ.
 Τίς τοι δ' ἀνδρῶν θυμὸς ἐσ' ἐπὶ σπίνῃσι ἀλεγεινῇς
 Ἠμετέρῃ ματὶ· ἐπεὶ ἐκείνῃ φαίνεται πομπή.
 80 Ἐξήμαρ μὲν ὁμῶς ἀπὸ τῶν νύκτας τε καὶ ἡμῶν.
 Ἐξδομάτῃ δ' ἐκόμεθα Λάμῃ αἰπὺ ἀποτολίδεσσιν,
 Τηλέπυλον Λαιερυγόνιν, ὅδ' ἐπὶ πομπῇ πομπῇ
 Ἠπύφ' εἰσελάων, ὃ δ' ἐκ τ' ἐξελάων ὑπακίφ.
 "Ενθά κ' αὐπνῶ ἀνὴρ δοῖς ἐξέρετο μινδῶς,
 85 Τὸν μὲν, βυκκίαν, τὸν δ' ἄργυρα μῆλα τομύαν.
 Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός ἐστι κλέυδει.

Ex præda : nos vero contra idem iter emensi ,
In patriam redimus vacuas manus habentes.
Et nunc ipsi hæc dedit gratificans ob amicitiam
Æolus : sed age cito videamus quidnam hæc sint ,
Quantum aurique & argenti utri insit.

45

Sic dicebant , consiliumque malum vicit sociorum.
Utrem quidem solverunt , venti autem omnes eruperunt.
Illos statim raptos ferebat in pontum procella
Flentes terra à patria : at ego

50

Experrectus , in animo inculpato deliberabam
Utrum lapsus ex navi perirem in ponto ,
An tacitus sustinerem , & adhuc vivis interesssem.
Sed sustinui & manui : rectus autem in navi
Jacebam : illæ vero ferebantur malo venti turbine
Rursus ad Æoliam insulam : gemebant autem socii.
Ibi terram conscendimus , & hausimus aquam.
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.

55

At postquam cibumque gustavimus atque potum ,
Tum ego præconem in comitem eligens & socium ,
Ivi ad Æoli inclytas ædes : eum autem inveni
Convivantem apud suam uxorem & suos liberos.

60

Ut venimus autem in domum , ad fores in limine
Sedebamus. Illi vero in animo obstupefcebant , interrogabantque :

Quomodo venisti Ulysses ? quis tibi malus ingruit Deus ?

Equidem te accurate dimisimus , ut pervenires
In patriam terram , & domum , & sibi quid gratum est.

65

Sic dicebant , at ego alloquebar tristatus corde :
Labefactarunt me socii mali , & præterea somnus
Improbis : sed sanate amici , potentia enim penes vos.

Sic aiebam , blandis demulcens verbis.

70

Illi vero conticuerunt , pater autem excepit sermone :

Pereas ex insula ocyus pessime viventium :

Neque enim mihi fas est curare neque dimittere

Virum eum qui Diis invisus est beatis.

Pereas , quoniam certe Diis invisus huc venisti-

75

Sic locutus , dimisit domo graviter suspirantem.

Hinc vero ulterius navigabamus morrentes corde.

Fatigabatur autem virorum animus à remigatione molesta

Nostri vanitate : quoniam non amplius apparebat reditus.

Sex dierum quidem continue navigavimus noctesque & dies :

80

Septima vero venimus Lami ad excelsam urbem ,

Longe distantes portas habentem Læstrygoniâ , ubi pastorem pastor

Evocans inigens pecus , alter vero exigens obedire solet.

Ibi infornis vir duplicem perciperet mercedem ,

Unam pascendis bobus , alteram albis pecudibus ,

85

Prope enim noctisque & diei sunt viæ.

- "Ενθ' ἰσθί ἐς λιμῶνα κλυτὸν ἦλθομεν, ὃν πῶρ' αἰετὶ
 Ἠλίκατ' τετύχκει διαμπερές ἀμφοτέρωθεν.
 Ἀκτῶν δ' ἐπεδελήτες ἰναντία ἀλλήλων
 90 Ἐν σώματι πρῆχουσιν. ἀρεκὴ δ' εἰσοδός ἐστι,
 "Ενθ' οἷον εἶσω πάντες ἔχον νίαι ἀμφοτερίστας.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἐντοσθὶν λιμῶν κοίλοιο δίδιντο
 Πλησίοι. ἢ μὲν γάρ ποτ' αἰζέτο κῆμά γ' ἐν αὐτῶν;
 Οὔτε μέγ', ἄτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
 95 Αὐτὰρ ἰγῶν οἷον χεῖρον ἔξω νῆα μέλαιναν,
 Αὐτὰ ἰὼν ἰχθυῖν, πῶτ' ἔκ' ἐκ σπέρματος θήσας.
 Ἔσθ' ἢ, σκοπὴν ἐς παπταλόμεσιν ἀνελθόν.
 Ἐνθα μὲν ἔτε βοῶν ἔτ' ἀνδρῶν φαίνεται ἔργα,
 Καπτόν δ' οἷν ἐρῶμιν δὴ χθονὸς αἰσόνοντα.
 100 Δὴ τότε ἰγῶν ἰτάριος περὶν πεύθεσθαι ἰόντας
 Οἱ τινες ἀνέρες εἰν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
 Ἀνδρὶ δὴ κείνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσας.
 Οἱ δ' ἴσαν ἐκδάντες λήν' ὁδόν, ἣ περ ἄμαξαι
 Ἀσυδ' ἀδ' ὑψηλῶν ὀρίων καταγίνεον ὕλην.
 105 Κέρη δ' ἐνυμλυντο περ' ἄστ' ὕδριον ὕδριον,
 Θυγατέ' ἱρδίμη Λαισυγόν' Ἀντιφάτω.
 Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσατο καλλιπέδεσσαν.
 Ἀρτακίην· ἐνθεν γὰρ ὕδωρ περὶ ἄστ' ἐρίσκον.
 Οἱ δ' ἀερεσάμενοι περσιφάνον, ἐκ τ' ἐρέοντο
 110 "Ὅσις ἦν βασιλεὺς, ἣ οἷσιν ἀνάσσει.
 Ἡ δ' ἄλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπὶ τρεσδίον ὑψιφρέας δαΐ.
 Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τήνδ' ἑταίρῃ
 Εὖθ' ὅσσην τ' ὄρε' κορυφῇ, κατὰ δ' ἔσυχον αὐτή.
 Ἡ δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφάτην,
 115 "Ὅν φέσιν, ὅς δ' ἂν τοῖσιν ἐμίστατο λυγρὸν ὀλιδρῶν.
 Αὐτίχ' ἵνα μάρψας ἰτάροισι, ἀπαλίστατο δόρπον.
 Τῷ δ' εὖ αἰζάντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἰκιάδην.
 Αὐτὰρ ὁ τεύχε' ἔχων διὰ ἄστ'· οἱ δ' αἰόντες
 Φοίταν ἱρδιμοὶ Λαισυγόνες ἄλλοθεν ἄλλ'·
 120 Μυεῖοι, ἐκ ἀνδρῶν ἐκόντες, αἰλὰ γίγασιν.
 Οἱ δ' ἀπὸ πειθεῶν ἀνδραχθείσι χειρμαδίῃσι
 Βάλλον. ἄρα δ' ἐκὼς κίναβ' ἀπὸ νῆας ὀρεσάει
 Ἀνδρῶν ὀλλυμῶν, νῶν δ' ἕμα ἀγνυμῶν.
 Ἰχθυὺς δ' ὡς πείροντες, ἀτερπία δαῖτα ἐβρόντο.
 125 "Ὅρ' οἱ τὰς ὀλεον λιμῶν, πολυδινθί' ἐντός,
 Τόρεα δ' ἰγῶν ξίφ' ὅξυ ἱκανάμην πᾶσι μῆρι;
 Τῷ δ' ἀπὸ πεισμάτων ἐκοψα νίαις κυανοπεφρομένο.
 Αἰψὰ δ' ἐμοῖς ἰτάροισιν ἰποτρύτας ἐκέλευσα
 Ἐμβάλην κόπῃ· ἵν' ἴσ' ἐκ κακότητος φύγοιμ'·
 130 Οἱ δ' ἄμα πάντες ἀνέριμ' ἐπὶ νῆας ἰκιάδην.
 Ἀσπασίας δ' ἐς πόντον ἱππερία· φύγε πειθεῶν
 Νῆς ἐμ'· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι κολλῆς αὐτῷ ὀλοῖτο.

Ibi postquam ad portum inclytum venimus, quem circum petra
Excelsa erat continenter utrinque:

Littoraque prominentia contraria sibi invicem

In ostiis procurrun: angustus autem introitus est, 90

Ibi illi introsum omnes tenebant naves versatiles.

Ipsæ quidem intra portum concavum ligabantur

Propinquæ, nunquam enim attollitur fluctus in ipso,

Neque magnus, neque parvus: candidaque erat circum tranquillitas.

At ego solus tenui extrinsecus navem nigram, 95

Illic in extrema parte, petrae funes alligans.

Stabam vero specula aspera conscensa:

Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,

Sed fumum solum videbamus à terra erumpentem.

Tunc scilicet ego socios præmisi sciscitatum ut irent 100

Quinam viri essent supra terram pane vescentes:

Viros duos eligens, tertium præconem una comitem dans.

Qui iverunt egressi planam viam, qua currus

Ad urbem ab excelsis montibus vehabant sylvam.

In puellam autem inciderunt ante urbem aquantem, 105

Filiam fortem Læstrygonis, Antiphatae.

Hæc quidem ad fontem descenderat limpidum

Artaciam: hinc enim aquam ad urbem ferebant.

Illi vero astantes alloquebantur, interrogabantque

Quisnam illorum esset Rex, & quibus imperaret. 110

Illa vero admodum cito patris indicavit excelsam domum.

At illi postquâ ingressi sunt inclytam domum, ipsammet mulierem

Invenerunt velut montis verticem, horrueruntque ipsam.

Illa vero continuo è foro vocabat inclytum Antiphatem,

Suum maritum, qui illis molitus est sævam mortem: 115

Statim unum corripiens sociorum, apparavit cenam.

Duo vero exilientes fuga ad naves pervenerunt.

At ipse clamorem excitavit per urbem: illi vero audientes

Ibant fortes Læstrygones aliunde alius,

Innumeri, non hominibus similes, sed gigantibus: 120

Qui à petris gravibus viro lapidibus

Jaciebant. Statim autem malus strepitus per naves excitatus est

Viris pereuntibus, navibusque simul fractis.

Pisces vero sicut transigentes, tristes epulas ferebant.

Dum illi hos perdebant profundum portum intra, 125

Interea ego gladium acutum extrahens à femore,

Eo funes abscidi navis nigrae proram.

Statim autem meos socios adhortans jussi

Incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus;

Qui simul cuncti jactabant remos, timentes mortem. 130

Libenter autem in pontum cava effugit petras

Navis mea, at reliquæ una omnes illic perierunt:

- Ἐνθεν ὃ περὶ τὸν πλόον ἀκαχήμῳι ἦτορ ἔ
 Ἀσμφι ἐκ θανάτοιο, φίλος ὀλίσαντες ἱταίρας·
 835 Λίαινη δ' ἐς νῆσον ἀρικόμει· ἐνθα δ' ἐναι
 Κίρκη εὐπλόκαμῳ, θυγὴ θεὸς, αὐδήσασα,
 Αὐτοκασσιγῆντι ὀλοόρρον· Λίηται·
 Ἀμφὶ δ' ἐκγεγάτην φασιμβρότε· Ἥλιόιο,
 Μητρὸς τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὀκεανὸς τέκε παῖδα.
 840 Ἐνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηὶ κατ' ἐλαγχόμεδα σιωπῇ
 Ναύλοχον ἐς λιμένα· καὶ τις θεὸς ἠγεμόνευεν.
 Ἐνθα τότε ἱκάντες, δύο τ' ἤματα κ' δύο νύκτας
 Κίρμειθ' ὅμῃ καμάτω τε κ' ἀλγεσι θυμὸν ἰδόντες·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ εὐπλόκαμῳ τέλει· Ἦος·
 845 Καὶ τότε ἰγὼν ἰμὸν εἶχῳ· ἰλὼν κ' φάσγανον ὀξύ·
 Καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀντίον ἐς περὶ πῆλιν,
 Εἵπως ἔργα ἰδοίμι βροτῶν, ἐνοπὴν τε στυδαίμεν.
 Ἔσθην ὃ, σκοπὴν ἐς παυπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
 Καὶ μοι εἴσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυδείης,
 850 Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ κ' ὕλην.
 Μερμηριζα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα κ' κατὰ θυμόν·
 Ἐλθεῖν ἠδὲ στυδαίει, ἵππῃ ἰδὼν αἴθορα καπνόν.
 Ὡδὲ δέ μοι φρονέοντι δοᾶσάτο κέρδιον ἔη),
 Πρωτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν κ' θῖνα θαλάσσης,
 855 Διπλὸν ἱταίροισι δόδωμαι, περὶ μὲν τε στυδαίει.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ χερὸν ἦα κινῶν νεὸς ἀμφιπέλας,
 Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοόρρετο μένον ἰόντα,
 Ὅς ῥά μοι ὑφίκετον ἔλαρον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτῇν·
 Ἦκεν· ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ τομῷ ὕλης,
 860 Πείσειρ· (δὴ γάρ μιν ἔχον μῦθῳ Ἥλιόιο)
 Τὸν δ' ἐγὼ ἱκβαίνοντα κατ' ἀκτῆσιν μέγα νῶτα
 Πηῆζα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρητε·
 Κάδ δ' ἐπεσ' ἐν κοινήσι μακρῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός·
 Τὸ δ' ἐγὼ ἐμβαίον, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
 865 Εἵρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
 Εἶσα· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπᾶς τε λυγρῆς τε·
 Πείσμα δ' ὅσεν τ' ὄργην ἐὺς ἑσπερος ἀμφοτέρωθεν
 Πηεζάμην· συνέδνησά πεδᾶς δηνόου πελοπῆ·
 Ἦν ὃ καταλοφάδια εἶρην ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 870 Ἐργὴν ἐρειδόμενῳ, ἵππῃ ἔπως ἦεν ἐπ' ὤμῳ
 Χεὶρ φέρειν ἑτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηεῖν ἦεν·
 Κίρ δ' ἔβαλον περὶ πάροιθε νεὸς· ἀνέγειρε δ' ἱταίρας
 Μαινεχίους ἑπίεσι, παρὰ σάδον ἄνδρα ἱκασόν,
 Ὡ φίλοι, ἔ γάρ πως καταδυσόμεθ', ἀχνύμενοί περ·
 875 Εἰς αἶδα δόμους, πρὶν μόνισμον ἡμᾶρ ἐπείλθῃ·
 Ἀλλ' ἀγῆτ', ὅθρ' ἐν νηὶ θεῇ βροτῆς τε πόσις τε,
 Μνησόμεθα βροτῆς, μηδὲ πρυχόμεθα λιμῷ.
 Ὡ, ἐφάρμην· ὡ δ' ὅκα ἱμῶς ἐπέεσι παίδεσσι·

Hinc autem ulterius navigabamus morrentes corde,
 Lubentes ex morte, postquam dilectos amiseramus socios.
 Ææamque ad insulam pervenimus, ubi habitabat 133
 Circe citrata, veneranda Dea, vocalis,
 Germana soror prudentis Æætæ:
 Ambo enim nati sunt hominibus lucem præbente ex Sole,
 Matreque ex Persa, quam Oceanus genuit filiam.
 Hic vero in littore navi appulimus silentio 140
 Navium capacem in portum: & Deus aliquis dux erat.
 Ibi tum excentes, duosque dies & duas noctes
 Jacobamus pariter & labore & doloribus animum rodentes.
 Sed quando tertiam diem pulchricoma fecit aurora,
 Tunc ego meam hastam capiens & gladium acutum, 145
 Rapide ab nave ascendo in speculam,
 Sicubi opera viderem mortalium, vocemque audirem.
 Steti autem, specula prærupta conscensa,
 Et mihi visus est fumus à terra lata,
 Circes in ædibus, per querceta & sylvam. 150
 Cogitabamque deinde in mente & in animo
 Ire atque sciscitari, postquam vidi calidum fumum.
 Sic autem mihi cogitanti visum est satius esse,
 Primum profectum ad navem celerem & litus maris,
 Tentaculum sociis dare, præmittereque sciscitatum. 155
 Sed quando jam prope eram vadens ad navem versatilem,
 Tum aliquis me Deorum miseratus est solus cum essem,
 Qui mihi excelsis cornibus cervum magnum in viam ipsam
 Misit: is quidem ad flumen descendebat ex pascuis sylvæ,
 Potaturus: (jam enim ipsum tenebat vis solis) 160
 Illum ego egredientem per spinam medio tergo
 Percussit: penitus autem hastile ferreum transit,
 Deciditque in pulveres balans, & evolavit animus.
 Illi ego insiliens hastam ferream ex vulnere
 Extraxi: quam illic reclinans in terra 165
 Reliqui, ast ego evulsi virgultaque viminaque:
 Funemque ad ulnæ longitudinem bene tortum utrinque
 Plectens, colligavi pedes ingentis monstri.
 Ibam autem in cervice gerens ad navem nigram,
 Hasta innixus, quoniam nullo pacto poteram in humero 170
 Manu ferre altera, admodum enim magna bellua erat:
 Dejeci autem ante navem, excitavique socios
 Blandis verbis, astando viros singulos:
 O amici, non enim ullo pacto descendemus, tametsi tristes,
 In Plutonis domum, antequam fatalis dies venerit: 175
 Sed agite quandiu in navi celeri cibisque potusque,
 Memores sumus escæ, neque maceremur fame.
 Sic dicebam. Illi vero ocyus meis verbis parebant:

- Ἐκ δὲ καλυφάμενοι παρὰ θῆν' αἰλὸς ἀτρυγέτοιο
 180 Θηήσαντ' ἤλαρον· μάλα γὰρ μέγα θηείον κεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἰσθόμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
 Χῦσας νυφάμενοι τεύχοντ' ἱερικυδία δαίτα.
 Ὡς τότε μὲν πρῶταν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 ἤμεδα δαινύμενοι χρεία τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 185 Ἡμῶ δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέρας ἦλθε,
 Δὴ τότε κοιμήσμεν ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἡμῶ δ' ἡεγύνετο φάνη ροδοδάκτυλος ἠώς,
 Καὶ τότε ἦσαν ἀγορὴν δήμεν' μετὰ παῶσιν ἔμπον,
 Κέκλυτέ μιν μύθων κακὰ περ πάχοντες ἱταῖροι.
 190 Ὡ φίλοι, εἰ γὰρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζῶσιν, εἰδ' ὅπῃ κῆρ,
 Οὐδ' ὅπῃ ἥλιος ραιτίζεσθαι εἰς ὠπὸ γαίαν,
 Οὐδ' ὅπῃ ἀννύται· ἀλλὰ ραχζόμεδα θάσσειν
 Εἴτις ἐπ' ἔσται μήτις. ἦν δ' ἔκ οἴομαι ἔη.
 Εἶδον γὰρ, σκοπὴν ἐς παιχάλοισιν ἀνελθὼν,
 195 Νῆσον, τὴν πῖρεσιν πόντος ἀπέριετ' ἱσιφάνεσσι.
 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κῦται, καπνὸν δ' ἐνὶ μέσῃ
 Ἐδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
 Ὡς ἐθάμνη· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἔπος,
 Μνησαμένοισι ἔργων λαισυργόνων Ἀντιράτας,
 200 Κύκλαπες τε βίης μεγαλήτορος ἀνδρὸς ῥάγοιο.
 Κλαῖον δὲ λιγύως, θαλίῃν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἀλλ' εἰ γὰρ τις πρῆξις ἔγινετο μυρμηδόνισιν.
 Αὐτὰρ ἦν δὲ δίχα πάντας εὐκνήμιδας ἱταῖρος
 Ἠεῖβμεν, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὅπασα.
 205 Τῶν μὲν ἦσαν ὄρχον, ἧν δ' Εὐρύλοχος Διουκῆος
 Κλήρης δ' ἐν κυνὴ χαλκῆρ' ἀλλοτρίῃ ἔσκα,
 Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρ' μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
 Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἱταῖροι
 Κλαῖοντες· κατὰ δ' ἅμμι λίπον γούοντας ὀπιθεῖν.
 210 Ἐδρον δ' ἐν βρασσοὶ τιτυρμύδα δώματα Κίρκης
 Εἰσοῖσι λάσει, περιεσκήπτει ἐνὶ χοῶ.
 Ἀμφὶ δέ μιν λυκοὶ ἦσαν ἐρέτριοι, καὶ λέοντες,
 Τὸς αὐτὴ κατέβηξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδοκεν.
 Οὐδ' οἱ γ' ἠρμήθησαν ἐσθ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τῷ γε
 215 Οὐρῆσι μακρῆσι περιεσκήπτοντες ἀνίσταν.
 Ὡς δ' ὅταν ἅμφι ἀνάκτα κύνεις δαίτηθεν ἰόντα
 Σαῖνωσ'· (αἰεὶ γὰρ τε σέρει μιλίγηματα θυμῷ)
 Ὡς τὰς ἀμφὶ λυκοὶ κρατερῶνυχες καὶ λέοντες
 Σαῖνον. τοῖ δ' ἔδδυσαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πείθεσθαι
 220 Ἔσαν δ' ἐνὶ θυρῇσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
 Κίρκης δ' ἔνδον ἄκρον αἰδύσεως ὀπὲ κληῖ,
 Ἰσὸν ἐποικιλομένης μέγαν, ἀμβροτον· οἷα θεᾶων
 Λεπτὰ τε καὶ χαλεπὰ καὶ ἀγλαὰ ἔργα πηλόνταν.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Πολίτης ὄρχαμ' ἀνδρῶν,

Revelatique, apud litus maris infructuosi
 Admirabantur cervum: perquam enim magna bellua erat. 180
 At postquam oblectati sunt spectantes oculis:
 Manus lavantes apparabant eximium epulum.
 Sic tum quidem totum diem ad solis occasum
 Sedebamus epulantes carnes copiosissimas & vinum dulce:
 Quando autem sol occidit, & tenebræ supervenerunt, 185
 Tunc scilicet dormivimus in littore maris.
 Quando autem aërigena apparuit rosea digitis aurora,
 Tunc ego concione instituta inter universos loquebar:
 Audite meos sermones mala licet patientes socii.
 O amici, non enim scimus ubi occasus, neque ubi aurora, 190
 Neque ubi sol hominibus lucem præstans vadit sub terram,
 Neque ubi surgit: sed consideremus celeriter
 Num quod adhuc sit consilium, ego autem non arbitror esse.
 Vidi enim, speculam in asperam conscendens,
 Insulam, quam pontus infinitus circumdat: 195
 Ipsa vero humilis jacet, fumum autem in medio
 Vidi oculis per querceta densa & sylvam.
 Sic dicebam, illis vero fractum est amicum cor,
 Recordantibus facinorum Læstrygonis Antiphætæ,
 Cyclopisque violentiæ magnanimi viros devorantis. 200
 Flebant autem miserabiliter, tenellas lacrymas profundentes.
 Sed nullus profectus fiebat lugentibus.
 At ego bipartito omnes fortes socios
 Numerabam, ducemque utrisque præbebam.
 Alterorum ego dux eram, alterorum Eurylochus Dæo similis. 205
 Sortes autem in galea ferrea concussimus ocyus,
 Exiitque fors magnanimi Eurylochi.
 Festinabat autem ire, una cum eo duo & viginti socii
 Flentes, nos etiam reliquerunt lugentes post se.
 Invenerunt autem in convalle ædificatam domum Circes 210
 Politis lapidibus, conspicuo in loco.
 Circa ipsam autem lupi erant montani, atque leones,
 Quos illa mansuefecerat, postquam mala medicamina dederat.
 Neque illi irruerunt in viros, sed ipsi
 Caudis longis adulantes surrexerunt. 215
 Ut cum circa dominum canes à convivio venientem
 Adulantur: (semper enim fert quæ mulceant animum)
 Sic labantur hos lupi fortes unguibus atque leones
 Adulabantur, illi vero timebant ubi viderunt sava monstra.
 Steterunt autem in januis Dææ pulchricomæ: 220
 Circen autem intus audiebant cantantem voce pulchra,
 Telam percurrentem ingentem, divinam: qualia Dearum
 Subtilia & venusta & splendida opera fiunt.
 His vero verba facere cœpit Polites dux virorum,

- 225 "Ος μοι κῆδ' ἴταρσεν ἦν, κεδνύτατός τε,
 "Ὡ φίλοι, ἴδον γάρ τις ἰποχορδῆν μέγαν ἴσον,
 Καλὸν αἰοιδιά· (δάπεδον δ' ἅπαν ἀμειβόμεναι)
 "Ἡ θιός, ἢ γυνή· ἀλλὰ φεβγώμεθα θάσσον.
 "Ὡς ἂν ἐράνηται· τοὶ δ' ἐβέβηγοντο καλιύντες.
- 230 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθῶσα θύρας αἰετὶ φαινας,
 Καὶ κάλ'· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρήσιν ἵποντο·
 Εὐρύλοχ' δ' ὑπόμενιν, διασάμν' δόλον ἔη.
 Εἶσεν δ' εἰσαγαγῶσα κατὰ κλισμῶς τε θρόνους τε·
 Ἐν δὲ σφιν πυρρὸν τε καὶ ἄλγιστα καὶ μέλι χλωρὸν
- 235 Οἶνῳ ποσπνέειν κύκα· αἰμίσιγε ἢ σίτω
 Φάρμακα λύγρ', ἵνα πᾶσιν λαθοῖατο πατερίδ' αἴης.
 Αὐτὰρ ἰπὶ δῶκεν τε καὶ ἱκτιον, αὐτῆν ἵππυτα
 Ράβδῳ πεπληγυῖα, κατὰ στροφοῖσιν ἔερνυ.
 Οἱ δ' οὖν μὲν ἔχον κεφαλὰς φανήν τε δῆμας τε,
- 240 Καὶ τείχεα· αὐτὰρ νῆς ἦν ἔμπειδ', ὡς τοπάρους πορ.
 "Ὡς οἱ μὲν κλαίνοντες ἔερχατο· τοῖσι δ' Κίρκη
 Πᾶρ ῥ' ἄκλυον βάλλαντ' ἔβαλε, καρπὸν τε κρατέας,
 Ἐδῶμα, οἷα σὺς χαμαινιγὰς αἶεν ἔδωκεν.
 Εὐρύλοχ' δ' αἰψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
- 245 Ἀγγελίην ἴταρσεν ἐρώων καὶ ἀδυνκία πῶτμον·
 Οὐδὲ τι ἱεράδαι δύνατο ἔπ', ἱέρμους πορ,
 Κῆρ ἄχρ' ἐμεγάλῳ βόλοκμήδ'· ἐν δὲ οἱ ὅτε
 Δακρύοισιν πίμπλαντο, γόνι δ' οἴετο θυμῷ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγκατάμειβ' ἐξέρποντες,
- 250 Καὶ τότε τῷ ἄλλων ἴταρσεν κατέλειξεν ὀλιθρον,
 Ἠορδῶν, ὡς ἐκείνους, ἀνὰ δρυμὰ, φιδίμ' Ὀφθαλμῷ.
 Εὐερδῶν ἐν βήσσησι τιτυρμῶν δάματα καλά
 Στροφοῖσιν λείπει, περισκίπτει ἐνὶ χώρῳ.
 Ἐνθα δὲ τις μέγαν ἴσον ἰποχορδῆν λίγ' αἶδον,
- 255 "Ἡ θιός, ἢ γυνή· τοὶ δ' ἐβέβηγοντο καλιύντες·
 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθῶσα θύρας αἰετὶ φαινας,
 Καὶ κάλ'· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρήσιν ἵποντο·
 Αὐτὰρ ἔχον ὑπόμενα, διασάμν' δόλον ἔη.
 Οἱ δ' ἅμ' αἰσάθησαν ἀολλέες, ἐδὲ τις αὐτῶν
- 260 Ἐξεράνη· θροὸν καὶ καθήμν' ἰσοκρίαζον.
 "Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἔγῳ περὶ μὲν ξίλ' ἀργυρεάλοιν,
 Ὡμοῖν βαλόμεν, μέγα, χαλκίον· ἀμρὶ δ' ἰόξα,
 Τὸν δ' αἰψ' ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἠγῆτασαι.
 Αὐτὰρ ὅγ' ἀμεινέτηροι λαβὼν ἐλίσσεται γέναν,
- 265 Καὶ μ' ὀλοερύμν' ἵππα σπινθῆντα πορσπύδα,
 Μὴ μ' ἀγε κίος ἀέκοντα διοτρεγῆς, ἀλλὰ λίπ' αὐτῶν,
 Οἶδα γὰρ ὡς ὅτ' αὐτὸς ἐλεύσεται, ἔτι τι' ἄλλον
 Ἄξιος σῶν ἴταρσεν. ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θάσσον
 Φεβγώμῳ· ἔτι γὰρ κεν ἀλύξαιμ' ἐκὼν ἵμαρ.
- 270 "Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἔγῳ μὲν ἀμεινόμεν' ἀποστίπτον,
 Εὐρύλοχ'.

Qui mihi charissimus sociorum erat, quemque maximi faciebā. 215

O socii, intus sane aliqua texens ingentem telam,
Pulchre canit, (pavimentum autem totum resonat)
Aut Dea, aut femina: quare alloquamur ocyus.

Sic dixit, illi vero allocuti sunt vocantes.

Quæ continuo egressa januas aperuit splendoras, 220

Et invitabat, illi una omnes imprudenter sequebantur:

Eurylochus autem remansit, suspicatus fraudem esse.

Collocavit autem introductos per sediliaque thronosque.

Ipsisque caseum, & farinam, & mel recens

Vino dulci confudit: commiscuitque pani 225

Venena nocentia, ut omnino obliviscerentur patriæ terræ.

Ast ubi porrexeritque & ebiberunt, statim deinde

Virgula percutiens, intra has conclusit.

Illi vero porcorum quidem habebant capita vocemque corpusque,

Et setas, mens tamen erat firma, ut antea. 230

Sic hi quidem flentes conclusi sunt: quibus Circe

Illicis fructum glandemque projecit, & fructum corni,

Ad edendum, qualia sues humi cubare sueti semper edunt.

Eurylochus autem continuo venit celerem ad navem nigram,

Nuncium de sociis relaturus & amarum farum: 235

Sed neque proloqui quibat verbum, cupidus licet,

Cor dolore ingenti perculsus: eique oculi

Lacrymis implebantur, luctum enim præ se ferebat animus.

Sed cum ei omnes instarem interrogantes,

Tunc cæterorum sociorum narravit exitium: 240

Ivinus, ut jusseras, per querceta, inclyte Ulysses:

Invenimus in vallibus fabricatas ædes pulchras

Politis lapidibus, conspicuo in loco.

Illic quædam magnam telam texens argute canebat,

Aut Dea, aut mulier: illi vero alloquebantur vocantes eam. 245

Quæ continuo egressa fores aperuit splendoras,

Et vocabat, simul omnes illi per imperitiam sequebantur:

At ego subitici, ratus dolum esse.

Illi vero simul evanuerunt universi, neque quisquam eorum

Apparuit, diu autem desidens spectabam. 250

Sic ait, at ego gladium quoque argenteis clavis confixum

Humeris apposui, ingentem, ferreum: circum etiam arcum,

Illumque continuo iussi eandem viam ducere.

At ille ambabus prehensens precabatur genua,

Et me flens verbis alatis alloquebatur: 255

Ne me duc illuc invitum ô Jovis alumne, sed relinque hic.

Novi enim quod neque ipse redibis, neque quemquam aliorum

Abduces tuorum sociorum, sed cum istis ocyus

Fugiamus: adhuc enim effugeremus malam diem.

Sic ait, at ego ipsum excipiens allocutus sum: 260

Odyssæ.

T

- Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μὲν αὐτῷ τὰδ' ἐνὶ χάρῃ
 ἔδωκ' αἰνῶν κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν εἰμι, κρατερὴ δέ μοι ἰσχύς ἀνάγκῃ
 ὣς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνῆιον ἠδὲ θαλάσσης.
- 275 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἰὼν ἰσθὺς ἀνὰ βήσας
 Κίρκης ἰξοῦναι πολυφάρμακ' ἐς μέγα δῶμα,
 Ἐνθά μοι Ἑρμῆας χρυσόρριπτος ἀντιβόησεν
 Ἑχέμῳρ' ὅρος δῶμα, νεινὴν ἀνδρὶ εἰοικώς
 Πρωτὸν ὑπὸ νηπτι, τῷ περ χαλκισάτη ἦεν.
- 280 Ἐν τ' ἄρα μοι εὖ χεῖρ', ἔπειτ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Πῇ δὲ αὐτὰς δύσνηε δι' ἄκρας ἱρχέαι οἷον,
 Χῶρε αἰδρεῖς ἰὼν; ἔταρσι δέ τοι οἷδ' ἐνὶ Κίρκης
 Ἑχάτα, ὥς τε σῦς πυκνὴς κυθμῶνας ἔχοντες.
 Ἡ τὰς λυσέμεναι διὺρ' ἱρχέαι; εἴδ' σε φημί
- 285 Αὐτὸν γοήσῃν, μῦθους ᾗ σὺ ἐνθά περ ἄλλοι.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ σὺ κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σάσω.
 Τῇ τόδ' ἐσθ' ἄρ' ἰσθλόν, ἔχων δ' ἐς δώματα Κίρκης
 Ἑρχεαι, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλαλήσῃ κακὸν ἦμαρ.
 Πάντα δέ τοι ἐρέω ολοφώϊα δῆναι Κίρκης.
- 290 Τεύχε' τοι κυκῶ, βαλὲ δ' ἐνὶ φάρμακα σίτω.
 Ἀλλ' εἴδ' ὥς θέλξαι σε δυνήσεται· ἢ γὰρ ἰάσῃ
 Φάρμακον ἰσθλόν ὃ τοι δώσω, ἐρέω ᾗ ἔκασα.
 Ὅππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάτῃ περιμυκεῖ ῥάδδα,
 Δὴ τότε σὺ ξίφ' ὀξὺ ἑρπασάμεναι παρὰ μηρῷ,
- 295 Κίρκη ἑπαΐξαι, ὥς τε κτάμεναι μεναιίνων.
 Ἠδὲ σ' ὑποδιδίσασσα κελύσεται εὐνῆδηται.
 Ἐνθά σὺ μῆκέτ' ἔπειτ' ἀπανήσιασαι θεῷ εὐνῇ,
 Ὅρεα κέ τοι λύσῃ θ' ἑτάρες, αὐτὸν τε κερύσῃ.
 Ἀλλὰ κέλευσαι μιν μακρόθεν μέγαν ἔρπον ὀμῶσαι,
- 300 Μὴ τι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βεβλυσμένον ἄλλο,
 Μὴ σ' ὀλογομυνομένητα κακὸν κ' ἀνήταρα θείη.
 ὣς ἄρα φωνήσας ὅρ' ἐσθ' ἄρ' ἰσθλόν Ἀργεῖόντης,
 Ἐκ γαίης ἐρύσας, καὶ μοι φύσιν αὐτῷ εἰδείξεν.
 Ῥίξῃ μὲν μέλαν ἔσκει, γάλακτι δ' ἐκκελον ἀνδρῶν.
- 305 Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί. χαλεπὸν δέ τ' ἐρύσων
 Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
 Ἑρμῆας μὲν ἔπειτ' ἀπίθῃ ὅρος μακρόν Ὀλύμπου,
 Νῆστον ἀν' ὑλήσας· ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
 Ἦϊα. πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
- 310 Ἔσθῃ δ' ἐνὶ θυρῇσι θεῶς καλλιπλοκάμοιο.
 Ἐνθά σὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μιν ἐκκλινε αὐδῆς.
 Ἠδ' αἰψ' ἐξελθῆσα θυρῆς ὠϊζι φαινας,
 Καὶ κάλφ' αὐτὰρ ἐγὼν ἐπομην ἀκαχήμεναι ἦτορ.
 Εἴτε δέ μ' εἰσαγαγέτω ἐπὶ θρόνῳ ἀργυροῦλε,
- 315 Καλῶ, δαιδαλέ· ὑπὸ δ' ἄρ' ἔσθ' ἄρ' ἰσθλόν ἄρ' ἰσθλόν.
 Τεύχε' δέ μοι κυκῶ χρυσίῳ δίπαϊ ὄρεα σίτοιμι.

Euryloche, equidem tu mane isthic hoc in loco
Edens & bibens cavam apud navem nigram:
At ego vadam, dura enim mihi adest necessitas.

Sic fatus ab nave ego discedebam atque mari.

Sed cum jam eram pergens sacras per valles 275

Circes perventurus veneficæ ad magnam domum,
Ibi mihi Mercurius aureo caduceo insignis obviam venit
Incedenti ad domum, adolescenti viri similis

Primum pubescenti, cujus gratissima est pubertas:
Manuique mihi inhæsit, verbumque dixit, & compellavit: 280

Quorsum sic temere & infelix per iuga incedis solus,
Locorum ignarus? socii autem tibi illi in Circes ædibus
Conclusi sunt, ut suis permunita latibula inhabitantes.

An hos liberaturus huc venis? neque te autumo
Ipsum rediturum esse, manebis enim tu ubi utique alii. 285

Sed age jam te ex malis exsolvam atque servabo:
Accipe hoc medicamen bonum, retinentis autem ad domum Circes
Vade, quod tibi à capite avertat malum diem.

Omnia autem tibi dicam perniciofa consilia Circes:
Apparabit tibi mixturam, injiciet vero medicamina in panem. 290

Sed neque sic labefacere te poterit, non enim permittet
Remedium bonum quod tibi dabo, dicam vero singula:

Quando Circe te percutiet prælonga virga,
Tum scilicet tu gladium acutum extrahens à femore,
In Circeen irrue, perinde atque interficiendi cupidus. 295

Illa vero te subtimefcens invitabit ad concubitum:

Ibi tu neutiquam deinde recusa Deæ lectum,
Ut tibi dissolvatque socios, teque ipsumque *benigne* curet:
Sed jube ipsam heatorum magnum juramentum jurare,
Haud ullum tibi ipsi detrimentum malum paraturam se aliud, 300
Ne te nudatum malum & effœminatum faciat.

Sic locutus præbuit medicamentum Mercurius,
Ex terra evulsum, & mihi naturam ejus monstravit.

Radice quidem nigrum erat, lacti vero similis flos:
Moly autem ipsum vocant Dii, difficileque effossu 305

Viris utique mortalibus, Dii autem omnia possunt.
Mercurius quidem post hæc discessit ad magnum Olympum,
Per insulam sylvosam: ego autem ad domum Circes
Ibam, multaue mihi cor cogitabat eunti.

Constiti autem pro foribus Deæ cirtatæ: 310

Ibi stans clamavi, Dea autem meam exaudivit vocem.

Quæ statim egressa fores aperuit splendidas,

Et invitabat, at ego sequebar mœrens corde.

Collocavit autem me introducens in sedili argenteo clavis,
Pulchro, fabrefacto: scabellumque sub pedibus erat. 315

Adornavit autem mihi mixturam aureo poculo ut biberem:

- Ἐν δὲ τε φάρμακον ἦε, κακὰ φρονίσο' ἐνὶ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκ' ἐν τε, καὶ ἔκπιον, εὐδὲ μ' ἔδειξεν,
 ῥάβδω πεπληγυῖα, ἔπειτα τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 320 Ἐρχο τοῦν συμφόνδε, μετ' ἄλλων λίξεν ἱταίρων.
 Ὡς εἰπὼν· ἐγὼ δ' ἄορ ὅξυ ἔρυσσάμεν παρὰ μῆρ',
 Κίρκη ἐπὶ ἤϊα, ὥστε κτάμεναι μεναιάνων.
 Ἦδ' ἐμὴν ἰάχυσσά ἰσώδραμι, καὶ λάβε γένων,
 Καὶ μ' ὀλοεργμῶν ἔπειτα σπεύροντα περσυνύδα,
 325 Τίς; πῶθεν εἰς ἀνδρῶν; πῶθι τοι σόλις ἠδὲ τεκνῆς;
 Θαῦμα μ' ἔχει ὥς ἔτι σιών τάδε φάρμαχ' ἰδὲ λήχης.
 Οὐδὲ γὰρ εἴ τις ἄλλ' ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη.
 Ὅς κε σῶη, καὶ περσῶν ἀμείψεται ἔρκυ' ὀδόντων.
 Σοὶ δὲ τις ἐν σῆδισιν ἀκλήητο· τύχ' ἐστίν.
 330 Ἦ σὺγ' Ὀδυσσεύς ἐστι πολυτέρπητο, ὃν τέ μοι αἰεὶ
 Φάσκει ἐλευσέσθαι χρυσόρραπις Ἀργερόντης,
 Ἐκ Τροίης ἀνιόντα δοῦν σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 Ἀλλ' ἀγε δὴ κολεῶ' μὲν ἄορ Δίῳ, τοῖσι δ' ἔπιτα
 Εὐνῆς ημετέρης ἐπιβήσομαι, ὅρρα μιν γέντο
 335 Εὐνὴ καὶ φιλότῃ, σπειοίβομαι ἀλλήλοισιν.
 Ὡς εἰπὼν, αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν περσύνειαν·
 Ὡ Κίρκη, πῶς γὰρ με κέλη σοὶ ἦπιον ἦ;)
 Ἦ μοι σῆς μὲν ἔθνης ἐνὶ μεγάροισιν ἱταίρης·
 Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχυσσά δολοεργνέσσα κελύεις
 340 Ἐς θαλαμῶν τ' ἵστα, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 Ὅς με γυμνωθέντα, κακὸν καὶ ἀνήμερον θύεις;
 Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἰδέλοιμ' ἑταῖρας ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 Εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,
 Μῆτι μοι αὐτὰρ ἄνθρωπος κακὸν βεβηκότες ἄλλο.
 345 Ὡς εἰπὼν· ἦ δ' αὐτίκ' ἀπόμυνεν ὥς ἐκέλευον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὅμοσ' ἐν τε τελευτήσιν τε καὶ ὄρκον,
 Καὶ τότε ἐγὼ Κίρκης ἐπέσθην σπειροκαλλέῃ εὐνῆς.
 Ἀμείπολοι δ' ἄρα κεινὰ ἐνὶ μεγάροισι σπίνοντο
 Τίσσας, αἱ οἱ δῶμα κατὰ δρῆσκει ἴασι.
 350 Γίγονται δ' ἄρα ταῖ γ' ἐκ τε κρητῶν, δόπο τ' ἀλσίων,
 Ἐκ δ' ἱερῶν σπυταμῶν, οἳ τ' εἰς ἄλαδι περσύνουσι.
 Τάων ἢ μὲν ἔκαλλο θρόνοις ἐνὶ ῥήγαι καλὰ,
 Πορφύρεα καθύπερθε, ὑπὲρθε δ' ἠδ' ὑπὲρθε.
 Ἦ δ' ἐπὶ περσύνουσι θρόνων ἱτίτανι τεκπέζας
 355 Ἀργυρίας, ἐπὶ δὲ σφι πίδαξ χρύσεια κάνα·
 Ἦδ' ἐπὶ κρητῶν μελίεσσα ὤον ἐκίρνα
 Ἦδ' ἐν ἀργυρίῳ, ἦμε δ' χρύσεια κύπελλα,
 Ἦδ' ἐν τινάρτῃ ὕδωρ ἱερὸν, καὶ σπῆρ ἀνέκαιε
 Πολλὰν ὑπὸ τρίποδι μέγαλῃ· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
 360 Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζῆσαν ὕδωρ ἐνὶ ἡνοπι· χαλκῷ,
 Ἐς ῥ' ἀσάμινθον ἴασα, λό' ἐκ τρίποδος μεγάλοι,
 Θυμῆς κτείσσασα κατὰ περσύνουσι τε καὶ ἄλλοι,

Et medicamen immisit, mala meditans in animo.
Sed postquam dedit, & ebibi, neque me labefecit,
Virgula feriens, verbumque dixit, & compellavit:
Abi nunc in haram, cum cæteris cuba sociis.

320

Sic ait: ego autem gladium acutum stringens à femore,
In Circeam irrui, tanquam occidere cogitans.
Illa vero magnum exclamans subtercurrit, & prehendit genua,
Et me lamentans verbis volatilibus allocuta est:

Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs atque parentes?
Stupor me tenet quod, cum biberis hæc medicamina haud labelac-
Neque enim quisquam alius vir hæc medicamina sustinuit (tuses.
Quicumque hauserit, & primum transmiserit per septum dentium.
Tibi vero aliqua in pectoribus indomita mens est.

330

Certe tu Ulysses es versutus, quem mihi semper
Prædixit venturum aureæ virgæ dominus Mercurius,
Ex Troja reversum celeri cum nave nigra.
Sed age sane in vaginam gladium pone, nos vero deinde
Lectum nostrum conscendamus, ut commixti
Læto & amore, confidamus invicem nobis.

335

Sic ait, at ego ipsam excipiens alloquebar:
O Circe, quo pacto me jubes tibi mitem esse?
Quæ mihi sues quidem fecisti in domibus socios:
Ipsam autem hic detinens, dolosa jubes
Ad thalamum ire, & tuum conscendere lectum,
Ut me nudatum, malum & effœminatum facias?
Haud equidem ego volo tuum conscendere lectum,
Nisi mihi sustineas Dea magnum juramentum jurare,
Nullum mihi damnum malum machinaturam te aliud.

340

Sic dicebam. Illa vero continuo juravit ut jubebam.
At postquam juravit perfecitque jusjurandum,
Tum ego Circes conscendi perpulchrum lectum.

345

Ancillæ autem fidæ in domo satagebant
Quatuor, quæ ei per domum ministræ erant.
Nascuntur autem hæc ex fontibus, & à nemoribus,
Et ex sacris fluminibus, quæ in mare profluunt.
Harum una quidem injecit sedilibus tincta stragula pulchra,
Purpurea superne, inferne linthea candida subjecit:

350

Altera vero ante sedilia explicuit mensas
Argenteas, eisque imposuit aureas lances:

355

Tertia vero in cratere mellisfluum vinum miscebat
Dulce in argenteo, distribuit autem aurata pocula:

Quarta vero aquam ferebat, & succendit ignem
Multum sub tripode magno, calefiebat autem aqua.

360

Ast ubi jam ferbuit aqua in splendido aheni,
In labrum mixtens me, lavit ex tripode magno,
Animo meo gratum spargens per caputque & humeros,

Donec mihi lassitudinem animi pestem exemit membris.
 Ast ubi lavit, & unxit pingui oleo,
 Meque læna pulchra induit atque tunica;
 Collocavit me introductum in sedili argenteo clavos
 Pulchro; fabrefacto: scabellumque sub pedibus erat.
 Aquam autem ancilla gutto infundebat ferens
 Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,
 Ad lavandum, juxta autem politam explicuit mensam.
 Panem autem pudica proma apposuit ferens,
 Edulia multa apponens, gratificans de præsentibus.
 Edere autem iussit, meo tamen non placebat animo.
 Sed sedebam alia cogitans, mala enim prævidebar animus.
 Circe autem ut animadvertit me sedentem, neque ad cibum
 Manum porrigentem, gravem autem me dolore habentem,
 Prope astans verba volatilia dixit:

Quid sic Ulysses sedes similis muto,
 Animum rodens? cibum autem non attingis neque potum?
 Certe aliquem dolum alium times, neque te oportet
 Timere: jam enim juravi tibi firmum juramentum.

Sic ait, at ego ipsam excipiens dixi:
 O Circe, quis enim vir, qui æquus & justus sit,
 Prius sustineat gustare cibum atque potum,
 Antequam solverit socios & præ oculis viderit?
 Sed si nempe benigna bibere edereque jubes,
 Solve, ut oculis videam perdilectos socios.

Sic dicebam. Circe autem ex ædibus ibat
 Virgam habens in manu, foresque aperuit haræ:
 Exegitque porcis similes novem annorum.
 Illi quidem continuo stabant oppositi: ipsa autem per eos
 Incedens adunxit unicuique medicamen aliud.
 Eorumque membris pili defluebant, quos ante produserat
 Medicamen exitiale, quod ipsis dederat augusta Circe:
 Virique statim fiebant juniores quam antea fuerant,
 Et multo pulchriores & majores aspectu.

Agnoverunt autem me illi, hæseruntque in manibus quisque:
 Omnibus autem dulcis subortus est luctus, circumque domus
 Horrendum resonabat. Dea vero miserta est & ipsa:
 Quæ prope me stans locuta est dia Dearum:

Generose Lærtiade multisce Ulysses,
 Vade nunc ad navem celerem & ad litus maris:
 Navem quidem omnium primum subducite ad continentem,
 Possessionesque in speluncas propius ferte, armaque omnia:
 Ipse autem statim revertere, & adduc dilectos socios.

Sic ait, at mihi persuasus est animus generosus.
 Instititque ire ad navem celerem & litus maris:
 Inveni deinde juxta navem celerem dilectos socios

- Οἴκτ' ὀλοφρομένης, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
 410 Ὡς δ' ὅταν ἀγροχοὶ πύρτις περὶ βῆς ἀγελίας
 ἔλθοντας ἐς κώπην, ἰσὼν βοτάνης κορέσσονται,
 Πᾶσιν ἅμα σκαίρουν ἑναντία· ἔδ' τι σπκοὶ
 ἴχθυ· ἀλλ' ἀδινὸν μυκάμνῃσι ἀμριδίσι
 Μιτήρας· ὥς ἐμὲ κύνει ἐπεὶ ἴδον ὀρθαλμοῖσι,
 415 Δακρυέοντες ἔχυντο. δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμῷ
 Ὡς ἰδὼν ὥς εἰ πατρίδ' ἰκσίατο καὶ πόλιν αὐτῶν
 Τριχέης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἔτρεφεν ἡδ' ἐγένοντο.
 Καὶ μ' ὀλοφρομένησι ἔπεια πτερόεντα πρὸς πύδαν,
 Σοὶ μὲν νοσήσαντο διοτρεγῆς ὥς ἰχάρην,
 420 Ὡς εἰ τ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαίαν·
 Ἀλλ' ἄγε ἤν' ἄλλων ἑτάερον καταλίξον ὀλβιερον.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔγωγε πρὸς ἑστῆν μαλακοῖς ἐπέεσσιν
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπεροφτον ἐρύσσομεν ἡπειρὸν δέ,
 Κτήματά τ' ἐν σπηΐσι πελάσσομεν, ὅπλ' αὖτε πάντα.
 425 Αὐτοὶ δ' ἐτρύνοντο ἐμοὶ ἅμα πάντες ἑπείδαι,
 Ὅρ' αὖ ἴδ' ἑτάρας ἱερῆς ἐν δώμασι Κίρκης
 Πίνοντας καὶ ἰδοντας. ἐπικταλὸν γὰρ ἔχουσιν.
 Ὡς ἔραμην. οἱ δ' ὅκα ἐμοῖς ἐπέεσσιν ἀνίδοντα.
 Εὐρύλοχ' δέ μοι εἰς ἐρυκανε πάντα ἑταῖρας,
 430 Καὶ σφεις εὐνήσας, ἔπεια πτερόεντα πρὸς πύδα,
 Ἄν' δειλοὶ, πόσ' ἔμην; τί κακῶν ἰμείρετε τέτων,
 Κίρκης ἐε μίγαρον καταβήνῃσι; ἢ κεν ἅπαντας
 Ἡ σὺς ἢ λυκὸς ποιήσεται, ἢε λείοντας,
 Οἱ κέν οἱ μίγα δῶμα φυλάσσομεν καὶ ἀνάγκη,
 435 Ὡς περ Κύκλωψ ἔφ'· ὅτε οἱ μίσαυλον ἵκοντο
 Ἡμέτεροι ἑταροί, σὺν δ' ὁ θεῖος εἶπεν Ὀδυσσεύς·
 Τάδε γὰρ καὶ κύνει ἀπαδαλίσειν ὄλοντο.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ σφίσι μεμνείεσσα,
 Σπασάμεν' ἀνύκτες ἄρ' ἀπαχέ' ἀπαρ' ἀμρῶν.
 440 Τὰ οἱ δ' ὀπτιμῆας κεφαλὴν ἑδάς δέ πελάσσαι,
 Καὶ πῶς περ εἰσὶν μάλα χεῖρ. ἀλλὰ μ' ἑταῖροι
 Μελιχίοις ἐπέεσσιν ἐμύον ἀλλοθεν ἄλλ',
 Διογενὲς, τέτον μὲν ἑάσομεν, εἰ σὺ κελύεις,
 Αὐτὲ πᾶρ νῆϊ τε μῦθον καὶ νῆα ἔρυσθαι.
 445 Ἡμῖν δ' ἡγεμόν' ἱερά πρὸς δόρυα Κίρκης.
 Ὡς φάμενοι, παρὰ νῆος ἀνήιον ἡδὲ θαλάσσης.
 Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχ' κοίλῃ παρὰ νῆϊ λείπειτο,
 Ἀλλ' ἔπει· ἔδδισεν γὰρ ἐμὴν ἑκαταλὸν ἐπιπῆ.
 Τόρ' αὖ ἡ τῆς ἄλλης ἑτάρας ἐν δώμασι Κίρκης
 450 Ἐνδυκίως λῶσιν τε, καὶ ἔχουσιν λίσσ' ἐλαίῳ.
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας ἔλας βάλλει, ἡδὲ χιτῶνας.
 Δαινυμένη δ' ἄρα πάντα ἐρύρεται ἐν μεγάρῳ.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, ρεχσάντο τε πάντα,
 Κλαῖον ὑδύρμενοι, περὶ δ' ἐσυχίζετο δῶμα.

Miserabiliter lugentes, tenellas lacrymas profundentes.
 Ac veluti villaticæ vitulæ circum vaccas armentales 417
 Venientes ad mandram, postquam herbæ saturæ sunt,
 Omnes simul vitulantur adversum: neque amplius stabula
 Detinent, sed multum mugientes circum currunt
 Matres: sic *circum* me illi ubi viderunt oculis,
 Lacrymantes effundebantur: putabatque ipsorum animus 418
 Ita esse quasi in patriam venissent & urbem suam
 Asperæ Ithacæ, ubi nutriti sunt atque nati:
 Et me lugentes verbis volatilibus alloquebantur:

Tibi quidem redeunti Jovis alumne sic gratulamur,
 Petinde atque si in Ithacam venissemus patriam terram: 419
 Sed age cæterorum sociorum narra interitum.

Sic dicebant. Ast ego alloquebar blandis verbis:
 Navem quidem omnium primum subducamus in littus,
 Bonaque in speluncis reponamus, armaque omnia. 425
 Vos autem accelerate me una universi sequi,
 Ut videatis socios sacris in ædibus Circes
 Bibentes & comedentes, copiam enim habent.

Sic dicebam, illique celeriter meis verbis obediebant.
 Eurylochus tamen solus mihi detinebat omnes socios,
 Et eos compellendo, verbis volutibus allocutus est: 430

Ah miseri, quæ imus? quid mala concupiscis ista,
 Circes ad ædes ut descendatis? quæ omnes
 Aut sues aut lupos reddet, aut leones,
 Qui ei magnam domum custodiamus etiam necessario,
 Ut Cyclops fecit, quando ei *ad* caulam venerunt 435
 Nostri socii, unaque hic audax secutus est Ulysses.
 Hujus enim etiam illi insipientia perierunt.

Sic ait. At ego in mente constituebam,
 Stringens longum gladium crasso à femore,
 Hoc ei abscindens caput ad solum dejicere, 440
 Tametsi consanguinitate proximo, sed me socii
 Mollibus verbis retinebant aliunde alius:

Jovis alumne, hunc quidem sinamus, siquidem tu jubes,
 Hic juxta navem manere & navem custodire:
 Nobis autem dux esto factam ad domum Circes. 445

Sic locuti, ab nave ascendebant atque mari.
 Neque tamen Eurylochus cavam apud navem relinquebatur,
 Sed sequebatur, timebat enim meas atroces minas.
 Interea vero cæteros socios in domo Circe
 Studiose lavitque, & unxit pingui oleo: 450
 Circumque lænas induit, atque tunicas.

Epulantes autem pulchre omnes invenimus intra ædes.
 Hi vero postquam invicem conspexerunt, reputaruntque omnia,
 Flebant lugentes, undiqueque autem resonabat domus.

- 455 Ἦδ' ἐμὺ αἴγχι σᾶσα περσυνύδα δῖα θιάων,
Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
Μηκέτι νῦν θαλερὸν γόνον ὄρνυτε. οἶδα κ' αὐτὴ
Ἦ μὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθ' αἴτ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
Ἦδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσῃ.
- 460 Ἀλλ' αἴγχι ἰδίοισι βροχόμην, κ' πόινετε οἶνον,
Εἰσέκειν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
Οἷον ὅτε πρῶτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
Τρηχίης Ἰθάκης· νῦν δ' ἀσκαίης κ' ἄδυμοι
Αἰεὶ ἄλκις χαλεπῆς μνηστήροισι· εἰδὲ πρὸς ὑμῖν.
- 465 Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπειὶ μάλα πολλὰ πάσχαθε.
Ὡς ἔραθ'. ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπιπείθετο θυμὸς ἀγήτωρ.
Ἐνθα μὲν ἤματα πάντα τελεφόρον εἰς ἱνῆαυτὸν
ἤμῃθα δαινύμενοι πρία τ' ἄσπιτα κ' μέθυ ἡδύ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἱνῆαυτὸς ἦν, πρὶε δ' ἱεραπὸν ἄρει·
- 470 Μνηστῶν φθινόντων, πρὶε δ' ἤματα μακρὰ τελείῃ,
Καὶ τότε μ' ἐκαλέσαντες ἔραν ἑρμῆς ἐταῖρος,
Δαιμόνι, ἦδ' ἡ νῦν μνηστήκεο πατρίδ' αἰεὶ,
Εἰ τοι δέσσεσθ' ἐστὶ σαωθῆναι, κ' ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψέροισιν κ' σὺν ἐς πατρίδα γαῖαν.
- 475 Ὡς ἔσαν. αὐτὰρ ἐμοίγ' ἐπιπείθετο θυμὸς ἀγήτωρ.
Ὡς γὰρ τε μὲν πρῶταν ἡμᾶς ἐς ἥλιον καταδύντα,
ἤμῃθα δαινύμενοι πρία τ' ἄσπιτα κ' μέθυ ἡδύ·
ἤμ' δ' ἥλιον κατέδυ, κ' ἐπὶ κνέσας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρον σκίοεντα·
- 480 Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέῃ εὐνῇ,
Γένων ἑλλυγάνυσσα· θιά δέ μιν ἔκλυον αὐδῆς·
Καὶ μιν εὐνήσας ἔπεια πτερόεντα περσυνύδων,
Ὡ Κίρκη, τέλειόν μοι ὑπόχρησιν ἦν περ ὑπίστης,
Ὅμαιδε πεμφέμεναι. θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἦδ' ἡδύ,
- 485 Ἦδ' ἄλλων ἐτάροισιν, οἱ μὲν φθινύθῃσι φίλον κῆρ,
Ἄμφ' ἐμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε περ σὺγε τόσῳ γένεαι.
Ὡς ἔραμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμειβετο δῖα θιάων,
Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
Μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μῆνιτι οἶκα·
- 490 Ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσσαι, κ' ἱκέσθαι·
Εἰς Αἶδαο δόμους κ' ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένης Θηβαίης Τειρεσίαιο,
Μάντι' ἀλαῶ, τῷ τε φρένες ἐμπεδοί εἰσι.
Τῷ κ' τεθνεώτι νόον πόρε Περσεφόνεια
- 495 Οἷῳ πεπνύσθαι· τοὶ δ' ἔ, σκιάς αἴσανουσιν.
Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐμοίγε κατεκλάσθη εἶλον ἦτορ·
Κλαίον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμεν'· εἰδὲ τι θυμὸς
Ἦδ' ἔτι ζῶειν κ' ὁρᾶν ἐὰν ἥλιος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κερῖον,
- 500 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεισεν ἀμειβομένη περσεείπων,

Ille vero prope me stans alloquebatur dia Dearum :

455

Divine Laërtiade vertute Ulysses ,
 Ne amplius nunc tenellum lectum excitetis : novi & ipsa
 Partim quot in ponto passi estis dolores piscoso ,
 Partim quot inimici viri mala tibi intulerunt in continente.
 Sed agite comedite cibum , & bibite vinum ,
 Donec denuo animum intra præcordia recipitis ,
 Qualem habebatis cum primum relinquistis patriam terram
 Asperæ Ithacæ : nunc vero aridi lassitudine estis & tristes
 Semper erroris duri memores : neque unquam vobis
 Animus est in lætitia , quia multa passi estis.

460

465

Sic ait , nobisque mox persuasus est animus generosus.
 Hic quidem diebus omnibus integrum in annum
 Sedimus epulantes carnes immensas & suave vinum :
 Sed quando jam annus erat , & circumvertebantur horæ ,
 Mensibus exactis , & dies longi perfecti erant ,

470

Tunc me evocantes alloquebantur perchari socii :
 Infelix , jam nunc memor esto patriæ terræ ,
 Si tibi fatale est servari , atque pervenire
 Domum in excelsam & tuam in patriam terram.

Sic dicebant , at mihi persuasus est animus generosus.

475

Sic tum quidem tota die ad solis occasum
 Sedimus epulantes carnes infinitas & suave vinum :
 Quando vero sol occidit , & caligo advenit ,
 Illi quidem dormierunt per ædes obscuras :

At ego Circes inscendens perpulchrum lectum ,
 Ad genua supplex rogavi , Dea vero meam audivit vocem :
 Et ipsam compellans verba volatilia dixi :

480

O Circe , perfice mihi promissionem quam promissisti ,
 Ad domum missuram : animus enim mihi impellitur jam ,
 Atque cæterorum sociorum , qui mihi affligunt charum cor ,
 Circa me lamentantes , quandocumque tu abes.

Sic dicebam. Illa continuo excepit dia Dearum ,
 Divine Laërtiade vaferrime Ulysses ,

Ne amplius nunc inviti mea manete in domo :
 Sed aliam oportet primum viam perficere , & pervenire
 In Plutonis domos & sævæ Proserpinæ ,
 Animam consulturos Thebani Tiresiæ ,
 Vatis cæci , cujus præcordia integra sunt.

490

Ei etiam mortuo mentem tribuit Proserpina
 Solus ut sciperet , reliqui autem umbræ volitant.

495

Sic ait , at mihi fractum est meum cor :
 Flebam autem in lecto sedens , neque animus
 Volebat amplius vivere & videre lumen solis.
 Ast ubi flendo volutandoque saturatus eram ,
 Tunc scilicet ipsam verbis excipiens alloquebar :

500

- Ω' Κίρκη, τίς γδ ταύτην ὁδὸν ἠγεμενύσῃ;
 Εἰς αἶδ' ὅλ' ἔσω τις ἀρίκετο νηὶ μελαίνῃ.
 Ὡς ἐράμην. ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο Δία Διάν;
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 505 Μὴ τί τοι ηγεμὸν γέ ποδὴ παρὰ νηὶ μελίδω.
 Ἴδὼν ἢ εἴσας, αἶα δ' ἰστία λευκά σπυγιάσας,
 Ἥδαι· τὴν ἢ κί τοι ποιεῖ Βερέαο φέρονιν.
 Ἀλλ' ὅπότεν ἂν δὴ νηὶ δι' Ὀκίανόιο περήσεις,
 Ἐνθ' ἀκτὴ τε λάχνη καὶ ἄλσια Περιορρεΐνης,
 510 Μακράκι τ' αἰθίεσι, καὶ ἰτῆαυ ὠλοσικάρποι,
 Νῆα μὲν αὐτὰ κίλσαι· ἴα' Ὀκίανός βαθυδύνῃ,
 Αὐτός δ' εἰς αἶδιον ἵσταί δέμον ἐνέσποντα.
 Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχίρροντα Πυθελρεχίδων τε ρέουσ
 Κωκυτός θ', ὅς δὴ εὐγὸς ὕδατός ἐστιν ὑποῖράξ,
 515 Ἐνθα δ' ἔπιθ' ἥσσοι χειμοθύς σέλας, ὥς σε κελύω.
 Βόθρην ὀρύξαι ὅσον τε πυγύσιον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Ἀμφ' αὐτῷ ἢ χόρην χεῖδαι παῖσι νεκύεσι,
 Πεσῶτα μελικρῶτα, μετέπυτα ἢ ἰδῆι οἴῳ,
 520 Το τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλριτα λευκά θαλύτινα.
 Πολλὰ ἢ γενέδαι νεκύων ἀμειννά κάρνηα,
 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, σῆσαι βέν ἥτις ἀρίστῃ
 Ρέζην ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλοσίδμῃ ἰδλῶν.
 Τυρσοῖν δ' ἀπάνευθεν οἶν ἡρευσίμῃ οἴῳ,
 525 Παμμίλαν, ὅς μύλοισι μετασφίπῃ ὕμιντοισιν.
 Αὐτὰρ ἔπην εὐχῇσι λίσσῃ κλυτὰ θύγα νεκρῶν,
 Ἐνθ' οἶν ἀρτυρὸν ρέζην θῆλόν τε μέλαιναν,
 Εἰς Ἑρεβὸν σφίγας, αὐτός δ' ὑποπόσφι τραπιάδῃ,
 Ἰέρμῃ ποταμοῖο ρεῖαν. ἔνθα ἢ πολλὰ
 530 Ψυχὰς ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνηῶτων.
 Δὴ τότε ἔπιθ' ἐτάροισιν ἰποτρύναι καὶ ἀνάξαι
 Μῆλα τὰ δὴ κατίκωτ' ἐσσαγμῆρα νηλεὶ χαλκῷ
 Δείραντας κατακῆαι· ἐπιύξασθαι ἢ Διοῖσιν.
 Ἰοδίμῳ τ' Αἰδῇ καὶ ἱπαινῇ Περιορρεΐνῃ.
 535 Αὐτός ἢ ξίρε' ὀξύ ἱρυσάμην παρὰ μνηῖ
 Ἥδαι, μηδὲ ἰᾶν νεκύων ἀμειννά κάρνηα
 Αἶμασ' ἄσπον ἱμῶν, πρὶν Τυρσοῖα στυβίδαι,
 Ἐνθά τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται ὄρχαμι λαῶν.
 Ὅς κέν τοι εἴωσιν ὁδὸν καὶ μέγα κελύδαι,
 540 Νόσον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτίκα ἢ χρυσόδερον ἤλυθεν ἠώς.
 Ἀμφὶ δὲ με χλαϊνὰν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔστη.
 Αὐτὴ δ' ἀργύρεον φάρ' ἔμγα ἔντυτο νόμῳ
 Διπτόν καὶ χαεῖν, πρὶν ἢ ζώνην βάλλει' ἰξυῖ,
 545 Καλὴν, χρυσίην· περὰ δ' ἐπὶ δακε καλύπτειν.
 Αὐτὰρ ὅγῃ διὰ δώματ' ἰὼν ὄτρυνον ἱταίρας,

O Circe, quisnam hanc viam præbit?
 In Plutonis domos enim nemo unquam pervenit nave nigra.
 Sic dixi. Illa continuo respondit dia Dearum:
 Divine Laërtiade versute Ulysses,
 Minime tibi ducis desiderium apud navem curæ sit: 505
 Quin malo erecto, velisque albis expansis,
 Sede: illam enim tibi Status Boreæ feret.
 Sed cum jam nave per Oceanum trajeceris,
 Ubi litusque molle & nemora Proserpinæ,
 Longæque populi, & salices steriles, 510
 Navem quidem illic siste in Oceanum vorticosum,
 Ipse autem in Plutonis eas domum obscuram.
 Ubi & in Acherontem Pyriphlegetonque conflunt
 Cocytusque, qui scilicet Stygis aquæ est rivus,
 Et rupes, conflensque duorum fluviorum est murmurantium. 515
 Ibi deinde Heros accedens prope, ut tu jubeo,
 Fossam fode cubitalem quaquaversum.
 Circa illam libamen funde omnibus manibus,
 Primum mulso, deinde etiam dulci vino,
 Tertium autem aqua: insuper autem farinam albam misce. 520
 Multa vero supplicato manium inanibus capitibus,
 Te reversum in Ithacam, sterilem vaccam quæ optima sit
 Sacrificaturum domi tuæ, pyramque impleturum rebus bonis.
 Tiresiæ vero separatim arietem sacrificaturum soli,
 Prorsus nigrum, qui inter oves excellit vestras. 525
 Ast ubi precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,
 Ibi tum ovem marem sacrifica scæmellamque nigram,
 Ad Erebum convertens, ipse autem scorsim aversus sis,
 Contendens ad fluvii fluentia: ibi vero multæ
 Animæ accedent manium defunctorum. 530
 Nimirum tunc deinde socios hortare & jube
 Oves quæ scilicet jacebunt mactatæ sævo ferro
 Excoriatis comburere: vota vero facere Diis,
 Præpotenti Plutoni & sævæ Proserpinæ.
 Ipse autem gladium acutum extrahens à femore 535
 Sedeas, neque permitte manium inania capita
 Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam scisciteris.
 Hic tibi statim vates adveniet, ô dux populorum,
 Qui tibi dicat viam & modum itineris,
 Reditumque, ut per pontum profisciscaris piscosum. 540
 Sic dixit, statimque aureo throno conspicua venit aurora.
 Me vero læna tunicaque vestibus vestivit.
 Ipsa autem candidam togam ingentem induit Nympha
 Tenuem & venustam, zonæque cinxit lumbos,
 Pulchra, aurea: capitique imposuit calanticam. 545
 At ego per domum vadens adhortabar socios,
 Odyssea.

- Μειλίχιος ἰππίσσι παρὰσάδον ἀνδρα ἱκασον·
 Μικέτι νῦν εὐδοντες αὐτίκα γλυκὺν ὕπνον·
 Ἀλλ' ἰοῦμεν· δὴ γάρ μοι ἐπύρεσθαι πότνια Κίρκη.
 550 Ὡς εἰάμην. τοῖσιν δ' ἰσπεπίθετο θυμὸς ἀγήτωρ·
 Οὐδὲ μὲν εἰς ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἑταίρους·
 Ἑλπίων δέ τις ἴσχε νεώτατον, καὶ τί λῆν
 Ἀλκίμη ἐν πολέμῳ, ὅτε φρεσὶν ἦσιν ἀνθρώπος,
 Ὅς μοι ἀνέυθ' ἑτάροισιν ἴσθης ἐν δόμοισι Κίρκης
 555 Ψύχεσθαι ἱμέροισιν κατελίζετο οἰνοβαρίων·
 Κινυμένῳ δ' ἑτάροισιν ὄμαδον καὶ δῆπον ἀκέσας,
 Ἐξαπίνης ἀνόρεσσι, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἦσιν
 Ἀφύρρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν·
 Ἀλλὰ καταπτικρὺ τέγεσθαι πείσεν, ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
 560 Ἀσπεργέων ἑἴρη, ψυχὴ δ' αἰδούσα κατῆλθε.
 Ἐχουμένησι δ' τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον εἶπον,
 Φάθε νῦν περ οἶκον δε φίλῃ ἐς πατρίδα γαῖαν
 Ἑχέμεν· ἄλλην δ' ἡμῖν ὁδὸν τεκμήρετο Κίρκη.
 Εἰς Αἶδα δόμους καὶ ἐπαινὸς Περσέροντιος,
 565 Τυχῇ χρυσόμενος Θηβαίῳ Τυρσεΐῳ.
 Ὡς εἰάμην. τοῖσιν δ' κατακλάσθη φίλον ἦτορ.
 Ἐξουμφοὶ δ' καταυθι γούων, τίλλοντό τε χαίτας.
 Ἀλλ' ἔτι γὰρ τις ἀνῆλθ' ἐγένετο μερμηρῶσιν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα θοὸν καὶ δίνα θαλάσσης
 570 Ἠοῖον ἀχνύμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
 Τόσση δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ
 Ἀρνίον κατέθηκεν οἶον, θηλὴν τε μέλαιναν,
 Ῥεῖα παρῆλθ' ὅσα. τίς αὖ θεὸν ἔκ ἐθέλοντα
 Ὀρθαλμοῖσιν ἴδουσι, ἢ ἐνδ' ἢ ἐνθα κίοντα.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Λ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Α Παύλας ὡς κατὰ τὰς Κίρκης ἐντολὰς εἰς ἄδην κατῆλ-
 θεν· καὶ ὡς ἦκουσεν Τυρσεῖα τῇ μάντινός περὶ τῆς αὐτῆς
 καὶ τῆς ἄλλης σωτηρίας, καὶ ὡς τὰς Ἠέρας καὶ τὰς Ἠερῖδας
 εἶδεν ἐν ἄδῃ, καὶ τὴν μετῆρα, καὶ τῆς ἐς Ἴλιον συσχετευσά-
 ντων ἐνίκας, καὶ τῆς ἐν ἄδῃ κολαζομένην τινάς.

Λάμβδα δ' ἐν αἰδέα ψυχῆς ἐνέτυχεν Ὀδυσσεύς.

Α Ὅτι ἐπὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατῆλθομεν καὶ δὲ θαλάσσης,
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀάμπροστον ἐρύσαμεν εἰς ἄλ᾽ Ὀΐαν,
 Ἐν δ' ἴσον τιθέμεθα καὶ ἰσὶα νηὶ μελαίνῃ.
 Ἐν δ' τὰ μῆλα λαβόντες ἐβόσαμεν· ἐν δ' καὶ αὐτὸς
 5 Βαῖνον ἀχνύμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιον νεῆας κυανοσφρόμο

Mollibus verbis astans virum quemque :

Ne amplius nunc dormientes carpite dulcem somnum :
Sed eamus , jam enim mihi edixit veneranda Circe .

Sic dicebam , illis vero persuasus est animus generosus . 550

Neque tamen vel inde saltem mali expertes abduxi socios :

Elpenor quidam erat minimus natu , neque nimis

Fortis in bello , neque mente sua aptus ,

Qui mihi seorsim à sociis sacris in ædibus Circes

Refrigerium cupiens dormivit vino gravatus : 555

Moventium autem se sociorum tumultum & strepitum audiens ,

Repente surrexit , & oblitus fuerat mente sua .

Retro descendere iens in scalam longam :

Sed recta de tectis decedit , eique cervix

Ex articulis fracta est , anima vero ad inferos descendit . 560

Venientibus autem illis ego sermonem dixi :

Autumastis fortassis domum charam in patriam terram

Ituros : aliam autem nobis viam ostendit Circe

In Plutonis domum & sævæ Proserpinæ ,

Animam consulturis Thebani Tiresiæ . 565

Sic dixi . Illis vero fractum est charum cor .

Sedentes autem illic flebant , vellebantque capillos .

Sed enim nullus profectus fiebat lugentibus .

Sed quando jam ad navem celerem & littus maris

Ibamus tristes , teneras lacrymas profundentes , 570

Interea vadens Circe ad navem nigram

Masculam alligavit ovem , formellamque nigram ,

Facile prætergressa : quis Deum nolentem

Oculis videat , aut huc aut illuc euntem ?

ARGUMENTUM LIBRI XI. ODYSSEÆ HOMERI.

E Narrat quomodo ex Circes mandatis ad inferos descen-
derit : & quo pacto audiverit Tiresiam vatem de sua &
cæterorum fortuna : Et ut Heroas & Heroïdas viderit apud
inferos , & matrem , & eorum qui ad Ilium militaverunt ,
nonnullos , & eorum qui apud inferos puniuntur .

A. Apud Orcum animas convenit Ulysses .

AST ubi ad navem devenimus & mare ,
Navem omnium primum deduximus in mare divinum ,
Malumque imposuimus & vela navi nigræ .
Etiam pecudes sumentes inegimus , atque ipsi quoque
Conscendimus mœrentes , uberes lacrymas profundentes .
Nobis autem rursus à posteriori parte navis nigræ proram

- "Ικλῶνον ἔσθ' ἢ πλοίστιον, ἰδλὸν ἑταῖρον,
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θιδὲς αὐδήσασα.
 Ἡμῖς δ' ὅπλα ἕκαστα ποισσάμενοι κατὰ νῆα,
 10 Ἡμεῖα. τὴν δ' ἀνιμός τε κυβερνήτης τ' ἴδυνεν.
 Τὺς ἃ πατημείβεις τέταθ' ἰστία ποροτοπορόσσης,
 Δύσσιτό τ' ἡέλιος, σκίοισι τὸ πᾶσι ἀγυαί.
 Ἡδ' ἐς σείραθ' ἵκατα βαθυρροῦ Ὀκίανόιο.
 Ἐνθα ἃ Κίρκειαν ἀνδρῶν δῆμος τε σόλεις τε
 15 ἦεν κ' νερέην κεκαλυμμένοι, ἔδ' ὅσ' αὐτὰς
 Ἠέλιος φαίδων ἐπιδίκενται ἀκτίνεσσιν,
 Οὐδ' ὅπ' ἂν εὐχῆται σφ' ἔχοντι ἀσπίδι,
 Οὐδ' ὅταν ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἅσ' ἔχοντι ἀσπίδι.
 Ἀλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλοα τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
 20 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλευον· ἐκ δ' ἐκ μῆλα
 Εἰλόμεθ'. αὐτοὶ δ' αὐτὴ παρὰ ῥόον Ὀκίανόιο
 Ἡρώην, ὅρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ' ἐν φρεσὶ Κίρκη.
 Ἐνθ' ἱερῆα μὲν Πιεμμάδης Εὐρύλοχος τε
 Εἶχον· ἐγὼ δ' ἄρ' οὐδ' ἱρυσσάμενος παρὰ μηρῶ,
 25 Βόθρ' ὄρυξα ὅσον τε πυγύσιον ἑνθα κ' ἑνθα.
 Ἄμφ' αὐτῶ ἃ χῶας χείρην πᾶσι νεύουσιν,
 Πρῶτα μελιερῆα, μετέπειτα ἃ ἡδὲ οἶον,
 Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἀλοῖτα λευκὰ πάλυτον.
 Πολλὰ δ' ἔγχευον νεκύων ἀμειννὰ κάρηνα,
 30 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, εἶρα κ' ἔπειτα αἰεὶ
 Ρέξιν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλοσμένην ἰδλῶν.
 Τυρσίῃ δ' ἀπαμυδεν οἶον ἱρυσσάμενος οἶον
 Παμμίλειαν, ὅς μ' ἔλεον μεταπρήψ' ἡμετέρῃσι.
 Τὺς δ' ἐπὶ εὐχαλῆσι λυγροῖσι τε ἴθια νεκρῶν
 35 Ἐκίσσμεν, τὰ δ' ἃ μῆλα λαβὼν ἀπιδιερτομήσα
 Ἐς βόθρον, ῥίε δ' αἷμα κελαιόεις· αἱ δ' ἀγέροντες
 Ψυχαὶ ὧν ἐξ Ἑρέως νεκύων κατατεθνηνῶτων,
 Νύμφαι τ', ἡίδεοι τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
 Παρθενικαὶ τ', ἀτάλας νεοπενθία θυμὸν ἔχουσαι.
 40 Πολλοὶ δ' ὑτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείουσιν
 Ἀνδρῶν ἀρήρατοι, βίβροισι μὲν τεύχε' ἔχοντες,
 Οἱ πολλοὶ σφ' ἐλθόντι ἱερῶν ἀλλοθεν ἀλλοθεν
 Θεσπυσίῃ ἰαχῇ· ἐμὲ δ' ἔχοντι δέος ἥρ'.
 Δὴ τότε ἔπειτα ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσα,
 45 Μῆλα τὰ δὴ κατέκυντ' ἱσραγυῶνα πλεῖν χαλκῶ.
 Δείραντας κατακῆαι, ἐπύξαδας δ' ὀλοῖσιν,
 Ἰρβίμω τ' Αἰδῶ κ' ἐπαινῶ Πελοποννήσῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος οὐδ' ἱρυσσάμενος παρὰ μηρῶ
 Ἡμῖν, ἔδ' οἶον νεκύων ἀμειννὰ κάρηνα
 50 Αἱματὶ ἄσπον ἱμῶν, σφ' ἐν Τυρσίῃσιν οὐβιάσιν
 Πρῶτον δ' ἔψυχ' Ἑλπίνωρ· ἦλθεν ἑταῖρος.
 Οὐ γάρ σφ' ἐτίδαπτο ὧν χδοῖας ἀνυποδύειν.

Secundum ventum immittit implentem velum , bonum socium ,
 Circe cirrata potens Dea *humana* voce utens.
 Nos autem arma cuncta disponentes per navem ,
 Sedimus , ipsam *navem* ventusque gubernatorque dirigebat. 10
 Cujus tota die extendebantur vela per pontum videntis.
 Occidit autem sol , obscurabanturque omnes vici.
 Et ea ad fines pervenit profundi Oceani :
 Hic vero Cimimeriorum erat virorum populusque civitasque
 Caligine & nube tecti , neque unquam eos 15
 Sol lucidus aspicit radiis ,
 Neque cum vadit ad cælum stelliferum ,
 Neque cum rursus ad terram de cœlo vertitur :
 Sed nox pernicioſa supervolat miseris mortalibus.
 Navem quidem illuc profecti tubauimus , pecudes autem 20
 Extraximus : ipsi autem contra ad fluxum Oceani ,
 Ibanus , donec in locum pervenimus quem indicaverat Circe.
 Hic viſtimas quidem Perimædes Eurylochusque
 Tenebant : ego autem gladium acutum extrahens à femore ,
 Fossam teci cubitalem inde & inde : 25
 Circa eam autem libamina fundebamus omnibus manibus ,
 Primum mulſo , poſtea vero dulci vino ,
 Tertioque aqua : inſuper molam albam miſcebam.
 Multaque precatus ſum *vovens* manium infirma capita ,
 Ubi veniſſem in Ithacam , ſic ilem bovem quæ optima 30
 Me ſacrificaturum in ædibus , pyramque impleturum bonis :
 Tireſiæ vero ſeorſim ovem ſacrificaturum ſoli
 Totam nigram , quæ inter pecora excellat noſtra.
 Has ubi votis & precibus gentes mortuorum
 Precatus eram , illas pecudesprehendens eis cervices abſcidi 35
 Super fossam , fluebat vero ſanguis niger : atque congregabantur
 Animæ ex Erebo mortuorum defunctorum ,
 Sponſæque , juvenesque , & ætumnoli ſenes ,
 Virgunculæque tenellæ , recenti luctu *ſancium* animum habentes :
 Multi etiam vulnerati ætatis hæſtis 40
 Viri in bello occiſi , cruentata arma habentes ,
 Qui multi circa fossam obambulabant aliunde alius
 Immenſo clamore : me vero pallidus timor cepit :
 Tum ſcilicet deinde ſocios adhortatus juſſi ,
 Pecudes quæ jam jacebant maſtæ sævo ferro , 45
 Deglubere & comburere , votaſque facere Diis ,
 Fortique Plutoni & ſævæ Proſerpinæ.
 Aſt ego gladium acutum ſtringens à femore
 Sedeſham , neque ſinebam mortuorum debilia capita
 Ad ſanguinem prope accedere , priuſquã Tireſiam interrogaviſſem. 50
 Primo vero anima Elpenoris venit ſocii.
 Nondum enim ſepulchrum erat ſub terram ſpatioſam.

- Σῶμα γδ ἐν μεγάροισιν Κίρκης κατελείπετο ἡμῖς
 Ἄκλαυσον κ' ἀθῆπτον, ἐπὶ πόντῳ ἀλλ' ἐπιγὰ
 55 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
 Καὶ μιν εὐνήσας ἔπειε πτερύοντα πρὸς πύδων,
 Ἐλπίηντο, πῶς ἥλθες ὑπὸ ζῆρον ἡρώεντα;
 Ἐξῆς πεζὸς ἰὼν ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ;
 Ὡς ἱράμην. ὃ δέ μ' οἰκῶξας ἡμείβετο μῦθον,
 60 Δουγνὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Ἄσέ με δαίμον' αἶσα κακὴ, κ' ἀβίσαρ' οἶν' οἶν'
 Κίρκης δ' ἐν μεγάροισιν καταλήμψω ἐκ ἐνόητα
 Ἀφ' ὅρρον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
 Ἀλλὰ παταντικρὺ πτόμε' αἶσαν, ἐκ δέ μοι αὐχὴν
 65 Ἀσπράλλων ἰάσῃ, ψυχὴ δ' αἰδὸς δὲ κατῆλθε.
 Νῦν δέ σε ἦδ' ὅπιθεν γενάζομαι ἔπαρόντων,
 Πρὸς τ' ἀλόχευ κ' πατρὸς, ὃς ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα.
 Ἐκλεμάχε δ' ὄν μῆνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες.
 Οἶδα γδ ὡς ἐνθάδε κίων δόμοι ἐξ Αἰδαο,
 70 Νῆστον ἐς Αἰαίην χηύεις εὐεργία νῆα.
 Ἐνθά σ' ἔπειτα ἀναξ κίλομαι μνήσασθαι ἐμῷ,
 Μὴ μ' ἀκλαυσον, ἀθῆπτον ἰὼν ὅπιθεν καταλείπων,
 Νοσφιθεῖς, μή τοι τι θεῶν μήνιμα γίνομαι.
 Ἀλλὰ με κακῆσθαι σὺν τεύχεσιν ἄσά μοι ἔστιν,
 75 Σῶμα τέ μοι χεύει πολέης ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
 Ἄνδρες δυσίνωο, κ' ἱερῶν οἰσὶν στυβιάδαι.
 Ταῦτά τέ μοι τελείωσιν, πῆξά τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐριτμύν.
 Τῷ κ' ζῆας ἔρπον, ἰὼν μετ' ἐμοῖς ἱτάροισιν.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμυδαμνῶ πρὸς πύον.
 80 Ταῦτά τοι ὦ δύστηνι τελευτήσω τε κ' ἔρξω.
 Νῶϊ μὲν ὡς ἔπεισαν ἀμυδαμνῶ συγεροῖσιν
 Ἡμεῖς· ἐγὼ μὲν ἀνέυθεν ἐρ' αἵματι φάσγανον ἴχσαι,
 Εἰδῶλον δ' ἐτέρωθεν ἱταίρῃ σόλλ' ἀγόρευεν.
 Ἥλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μιν πρὸς κατατιθνηύσας,
 85 Αὐτελέχευ θυγάτηρ μεγαλήτορ' Ἀντίκλεια,
 Τὴν ζῶν κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱήν.
 Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ.
 Ἀλλ' ἔσθ' ὡς εἶων πρὸς τέρην, στυκτόν περ ἀχέων,
 Αἵματ' αἶσαν ἱμῶν, πρὶν Τυρρῆϊο στυβιάδαι.
 90 Ἥλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίῃ Τυρρῆϊο,
 Χρύσειον σκῆπτρον ἔχων, ἱμέ δ' ἐγὼ κ' πρὸς πύον,
 Τίσσ' αὐτ' ὦ δύστηνι λιπὼν φάτ' ἡλίκω
 Ἥλυθες, ὄρεα ἰδὼς νέκυας κ' ἀπὲρ πῖα χῶρον.
 Ἄμ' ἀποχάζο βόθρῳ, ἄπιχε δ' φάσγανον ὀξύ,
 95 Αἵματ' ὄρεα πῖον, καὶ τοι νημερτία ἔπω.
 Ὡς εἶπ'· ἐγὼ δ' ἀναχασάμην, ἔξ' αἰ γυρόμενον
 Κελυφ' ἐγκατίπνε· ὃ δ' ἐπὶ πῖον αἶμα κελαινον,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπίσσω πρὸς πύον μάντις ἀμύμων,

Cadaver enim in ædibus Circes reliqueramus nos
Indefletum & insepultum, quoniam labor alius urgebat.
Illum ego flevi-ut vidi, misertusque sum animo, 91
Et ipsum allocutus verba volueria dixi:

Elpenor, quo pacto venisti sub terras obscuras?
Prius venisti pedes quam ego cum navi nigra?

Sic dixi, ille me plorans excepit sermone:
Inclute Lærtiade ingenioſe Ulyſſes, 60
Labefecit me dæmonis fatum malum, & immodicum vinum.

Circes in domo cubans non adverti animum,
Quomodo retro descenderem, iens ad scalam longam,
Sed recta de tecto decidi, mihiſque cervix

Ex articulis fracta eſt, anima vero ad inferos devenit. 65
Nunc te per eos qui poſt te ſunt oro non præſentes,
Per uxoremque & patrem, qui nutritiv parvulum,

Telemachumque quem unicum in ædibus reliquiſti:
Scio enim quod hinc proſectus ex domo Plutonis,
Inſulam in Æzæam appelles fabrefactam navem: 70

Ibi te deinde Rex, jubeo recordari mei,
Ne me indefletum, inſepultum diſcedens poſt relinquant,
Digreſſus, ne qua tibi Æeorum ira ſiam:

Sed me combure cum armis quæcumque mihi ſunt,
Tumulumque mihi aggere cani in littore maris, 75
Viri infelicis, etiam poſteris audiendum.

Hæc mihi perſice, ſigeque ſuper ſepulchrum remum,
Quo etiam vivus remigabam, quandiu eram cum meis ſociis.

Sic ait, at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Hæc tibi ô infelix perſiciam & curabo. 80

Nos quidem ſic verbis alternantes triſtibus
Sedebamus: ego quidem ſuper ſanguine gladium tenens,
Simulacrum vero altrinſecus ſocii multa loquebatur.

Supervenit autem anima matris demortuæ,
Autolici filia magnanimi Anticlea, 85
Quam vivam reliqui proſectus ad Ilium ſacrum.

Hanc quidem ego deſſevi videns miſeratusque ſum animo:
Sed neque ſic permittebam priorem, multum licet dolens,
Ad ſanguinem prope accedere, antequam Tireſiam audirem.

Supervenit autem anima Thebani Tireſiæ,
Aureum ſceptrum tenens, meque agnovit & allocuta eſt: 90

Quid huc ô infelix linquens lumen ſolis
Veniſti, ut videas manes & inamabilem locum?
Sed recede à ſoſſa, removeque gladium acutum,

Sanguinem ut bibam, & tibi vera dicam. 95
Sic ait. Ego autem recedens, gladium argenteis clavis diſtinctum
Vaginæ infixi, ille deinde bibit ſanguinem nigrum,
Atque tum ſcilicet me verbis alloquebatur vates inculpabilis:

- Νόστον δίζηται μελινδία παίδμα' Ὀδυσσεύ·
 120 Τὸν δὲ τοι ἀργαλέον θῆσθ' ἔσται. ἢ γὰρ οἶα
 Ἀπείην Ἐπισηΐαιον, ὃς, τοι κότον ἐνέατο θυμῷ,
 Χωρεῖσθ' ὅτι οἱ υἱὸν εἶλον ἐξαλάωσας.
 Ἄμ' ἔτι μὲν γὰρ καὶ ὦς κακὰ περ πάροντες παῖδες,
 Αἰὶ' ἐδάμην σὸν θυμὸν ἐρυκακίην καὶ ἱταίρην,
 105 Ὅσσοι τε δὴ πρῶτον ἀελάσθης ευεργέα νηα
 Θεσσακίη νῆσσι, πρὸς πυλῶν ἰοῖδ' αἰώνων·
 Βασκυῶνας δ' εὖ νηετ' ἔβας καὶ ἰστὰ μῆλα
 Ἥελια, ὅς πάντ' ἐρῶν καὶ πάντ' ἱπακῆς·
 Τὰς εἰ μὲν καὶ ἀσπίδας ἔβας, νῆσσι τε μίδην,
 110 Καὶ κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάροντες ἰκνῶν·
 Εἰ δὲ καὶ σῖπται, τότε τοι τελευτήσῃ ὀλεθρον
 Νηὶ τε καὶ ἱταίρῃσι. αὐτὸς δ' εἰπὲρ κεν ἀλύξῃς,
 Ὅψι κακῶς νησὶ, ὀλέσας ἀπο πάντας ἱταίρας,
 Νηὸς ἰσ' ἀλλοτρίης. θῆκ' δ' ἐν στήματα οἶκον,
 115 Ἄνδρες ὑπεργιάλκας, οἳ τοι βίοντον κατέδουσιν,
 Μνησῶμεν ἀντιθέην ἀλοχὸν καὶ ἔδνα διδόντες.
 Ἄμ' ἦ νησι κείνων γὰρ βίας ὀπποτέρῃ ἐλθῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας εἰς μεγάροισι τίοισι
 Κτείνῃς ἢ δόλω, ἢ ἀμείδον ὀξείῃ χαλκῷ,
 120 Ἐσχέσθαι δ' ἥπνιτα λαβὼν εὐνῆς ἱερῶν,
 Εἴσοκε τὰς ἀτίκην οἳ ἐκ ἴσασι θάλασσαν
 Ἄνιρες, ἐδὲ δ' ἄλιστα μιμητῶν ἴδμεν ἰδμεν.
 Οὐδ' ἄρα τὰ γ' ἴσασι νῆας φοινικοπαρῆες,
 Οὐδ' ἑνὲς ἱερῶν, τὰ τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 125 Σῆμα δὲ τοι ἐρέω μάλ' ἀεὶ πρῶτος, ἐδὲ σε λήσῃ·
 Ὅπποτε κεν δὴ τοι ξυμβλήμην ἄμ' ὀδύτης
 Φῆν' ἀδμηληγὸν ἔχειν ἀνὰ παίδμα σῶμα,
 Καὶ τότε δὴ γαίην πῆξας εὐνῆς ἱερῶν,
 Ῥέας ἱερὰ καλὰ Προσιδίωσι ἀνακτι,
 130 Ἀργεῖον, παῦροι τε, συὼν τ' ἐπιθέτωρ κάπρον,
 Οἰκαδ' ὀπποτέρῃ, ἱερὸν δ' ἱερὰς ἱκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοι ἔρατον εὐρὺν ἔχουσιν,
 Πᾶσι μάλ' ἐξῆς. θάνατ' δὲ τοι ἐξ ἀλὸς αὐτῆς
 Ἀδελφῆς μάλ' αἰετῶν ἐλεύσεται, ὅς κ' ἐπὶ σέ πέρη
 135 Γῆρα ὑπὸ λιπαρῷ ἀμυγρῶν. ἔμρι δ' λαοὶ
 Ὀλβιοὶ ἱστανται. τὰ δὲ τοι νημερτέα εἴρω.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμυγρῶν πρὸς ἴκοντον,
 Τειρεσίην, τὰ μὲν ἄρ' ὅσα ἐτίκλυσαν θεοὶ αὐτοί·
 Ἄμ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 140 Μιτῆρος τὴν δ' ὄρεα ψυχὴν κατατεθνηύσης·
 Ἦδ' ἀκίστ' ἦσαν χερδὸν αἵματ', ἐδὲ υἱὸν
 Ἐπὶ ἰσάντα ἴδμεν, ἐδὲ πρὸς τιμωρήσασθαι.
 Εἰπέ ἀναξ πᾶς κέν μ' ἀνελγὴν ποίω ἰόντα·
 Ὡς ἔρατ' ἔειπεν. ὃ δὲ μὲν αὐτὰ ἀμυγρῶν πρὸς ἴκοντον,

Reditum quæris mellis instar dulcem illustris Ulysses:
 Quem tibi difficilem faciet Deus, non enim puto 100
 Id latebit Neptunum, qui iram adversum te reposuit animo,
 Iratus quod ei filium charum excæcasti.
 Sed tamen mala licet patientes perveniretis,
 Si velis tuum animum arcere & sociorum,
 Quando scilicet primum appuleris fabrefactam navem 105
 Thrinaciz insulæ, elapsus obscuro ponto:
 Pascentesque inveneritis boves & pingues pecudes
 Solis, qui omnia videt & omnia inaudit:
 Hos si illæsos reliqueris, reditumque curaveris,
 Et adhuc sic in Ithacam mala licet patientes perveniretis: 110
 Sin læseris, tum tibi definitio interitum
 Navique & sodalibus: ipse quoque etiamsi elabaris,
 Sero tamen calamitose redibis, ubi perdidideris omnes socios,
 Navi in aliena: inveniesque mala domi,
 Viros insolentes, qui tibi victum comedunt, 115
 Ambientes divinam uxorem & munera dantes.
 Sed tamen illorum vix ulcisceris adveniens.
 Ast ubi procos in ædibus tuis
 Interfeceris sive dolo, sive palam acuto ferro,
 Proficiscere deinde sumens habilem remum, 120
 Venec ad illos perveneris, qui non sciunt mare
 Viri, neque sale nistam escam edunt.
 Neque sane hi sciunt naves purpureas,
 Neque habiles remos, qui alæ navium sunt.
 Signum vero tibi dicam perquam notabile, neque te latebit: 125
 Quando tibi obviam factus alius viator
 Dixerit te ventilabrum habere in forti humero,
 Tunc scilicet terræ infigens habilem remum,
 Mactans victimas eximias Neptuno Regi,
 Arietem, taurumque, & verrem à quo sues saliantur 130
 Domum revertere, mactæque sacras hecatombas
 Immortalibus Diis, qui cælum latum habitant,
 Omnibus sane orline: mors vero tibi extra mare ipsa
 Lenta prorsum talis, adveniet, quæ te occidet
 Senectute sub molli confectum: circum autem populi 135
 Felices erunt, hæc tibi certa dico.
 Sic dixit, et ego ipsum excipiens allocutus sum:
 Tiresia, hæc quidem fortassis decreverunt Dii ipsi:
 Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
 Matris hanc video animam demortuæ: 140
 Illa tacita sedet prope sanguinem, neque suum filium
 Sustinet palam aspicere, neque alloqui.
 Dic Rex quo pacto me agnosceret talem.
 Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est:

- 145 Ῥηϊδίον τοι ἴππῳ ἱέρα, καὶ ἰππὶ φρεσὶ δαΐα.
 Ὅντινα μὲν κεν ἱᾶς νεκύων κατατεθνεύστων
 Αἱματὶ δάσων ἴμῳ, ὅδε τοι νημερτές ἐνὶ φθι.
 Ωτ' δέ κ' ἐπιφθονεύεις, ὅδε τοι πάλιν εἰσιν ὀπίσσω.
 Ὡς φαιδρὴ ψυχὴ μὲν ἔβη δῆμον αἰδῶ εἰσα
 150 Τυρσίαο ἀνακτὶ, ἐπὶ κατὰ δίσσρατ' ἐλεξεν.
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτῷ μένον ἔμπειδον, ὅρ' ἐπὶ μήτηρ
 Ἥλυθε, καὶ πῶεν αἶμα κελαινεφές. αὐτίκα δ' ἔγνω,
 Καὶ μ' ὀλοφρομένη ἔπια πτερύγεσσι περσυνύδα,
 Τίκνον ἑμὸν πῶς ἦλθες ὑπὸ ζορον ἡερέντα
 155 Ζωὸς ἐὼν; χαλεπὸν δ' ἐγὼ ζωῶσιν ὀφθαδί.
 Μῆλα γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δυνά' ἰέμεθα.
 Ὀκειανὸς μὲν πρῶτα, καὶ ἔκπας ἐς ἑσπέρην
 Πέζον ἰόντ', ἦν μὴ τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
 Ἦν νῦν δὴ Τροίηνθεν ἀλώμεν ἐνθάδ' ἱκάνεις
 160 Νηὶ τε καὶ ἑτάεροισι πολλὸν χερόν; εἰδὲ πῶς ἦλθες
 Εἰς Ἰθάκην; εἰδὲ εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ ἀμειβόμεν προσέειπον,
 Μῆτιρ ἱμὴ, χρεῖα μὲ κατήγαγεν εἰς Αἶδα,
 Ψυχὴ χηιστόμενον Ὀνείαις Τυρσίαο.
 165 Οὐ γὰρ πῶς γέρον ἔλθον Ἀχαιῶν, εἰδὲ πῶς ἀμύε
 Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἶεν ἔχων ἀλάλημα ὀϊζύν,
 Ἐξ ἧ τὰ πρῶτα δ' ἐπόμεν Ἀγαμέμνενι δίῳ
 Ἰλῶν εἰς εὐπωλον, ἵνα Τροίαν μαχοίμην.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδ' εἰπὶ καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
 170 Τίς νύ σε κῆρ ἔλασσε πανηγυρίῳ θανάτοιο;
 Ἦ δολιχὴ νῆσθ', ἦ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγανοῖς βελήσαιν ἱποχορδὴν κατέπτενον;
 Εἰπέ δέ μοι ἀπατρὸς τε καὶ υἱῶν ὅν κατέλιπον.
 Ἦ ἔτι πατρὶ κίνοισιν ἑμὸν γέρας, ἦ τίς ἦδ' ἄν
 175 Ἀνδρῶν ἀμὲν ἔχῃ, ἡμεῖ δ' ἐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι.
 Εἰπέ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχευ βελὴν τε νόον τε,
 Ἦε μὲν παρὰ παίδεσσι, καὶ ἔμπειδα πάντα βυλάσσει
 Ἦ ἦδ' ἂν μιν ἐγὼ μὲν Ἀχαιῶν ὅσις ἀείσθω.
 Ὡς ἑράμην. ἦ δ' αὖτίς ἀμείβετο πτόνια μήτηρ.
 180 Καὶ λῖν' αἰὲν γὰρ μὲν τιτλησσι θυμῷ
 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν ὀϊζυρεὶ δέ οἱ αἰὲν
 Φθίνκοι νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχεύουσιν.
 Σὸν δ' ἔγωγε τίς ἔχῃ καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἔκκαλ
 Τηλέμαχῳ περὶν νίμεται, καὶ δαίτας εἰσας
 185 Δαίνυνται, ἃς ἐπίοικε δικαστόλον ἀνδρ' ἀλογύνειν.
 Πάντες γὰρ καλίσσι. πατήρ δ' ἐσὺς αὐτόθι μίμνῃ
 Ἀγρῷ, εἰδὲ πόλινδ' ἐκκατέρχεται. εἰδὲ οἱ εὐνά
 Δέμνια καὶ χλαῖνας, καὶ ῥήγ' αἰ σιγαλόντα.
 Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὐδὲ ὅθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ,
 190 Ἐν κόνι ἀγχι πυρρὸς, κακὰ δ' ἐχέει ἡμέατα εὐτά.
 Ἐν κόνι ἀγχι πυρρὸς, κακὰ δ' ἐχέει ἡμέατα εὐτά.

Facile tibi verbum hoc dicam, & in mente ponam :
Quemcumque quidem fines mortuorum defunctorum
Ad sanguinem prope accedere, ille tibi verum diceret :
Cui vero invidetis, ille tibi abibit retro.

Sic locuta anima quidem abiit domum Plutonis intra
Tiresiæ Regis, postquam oracula edisseruit :
Ast ego illic manebam constanter, donec mater
Advenit, & bibit sanguinem nigrum : statim autem agnovit,
Et me lamentans verbis volucris allocuta est :

Fili mi quo pacto venisti sub caliginem obscuram
Vivus cum sis ? difficile enim hæc viventibus videre.
Interjunt in medio ingentes fluvii & valida fluentia.
Oceanus quidem primum, quem non licet trajicere
Peditem, nisi quis habeat bene compactam navem.
Num jam à Troja errabundus huc venisti
Cum navique & sociis longo tempore ? necdum ivisti
In Ithacam ? neque vidisti in ædibus uxorem ?

Sic ait. At ego ipsam excipiens alloquebar,
Mater mea, necessitas adegit me in Plutonis ædes,
Animam consulturum Thebani Tiresiæ.
Nondum enim prope veni Achaiam, neque nostram
Terram adivi, sed semper habens erro ærumnam :
Ex quo primum secutus sum Agamemnonem dium
In Ilium equis aptum, ut cum Trojanis pugnarem.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Quod nam te fatum edomuit longum somnum inducentis mortis ?
An diuturnus morbus, aut Diana sagittis gaudens
Suis mitibus jaculis aggrediens occidit ?
Dic etiam mihi de patre & filio quem reliqui,
An adhuc apud illos meum imperii decus, aut aliquis jam
Virorum alius habet, me autem non amplius autumant rediturum.
Dic etiam mihi nuptæ uxoris consiliumque mentemque,
An manet cum puero, & salva omnia custodit :
An jam eam duxit Achivorum qui erat præstantissimus.

Sic dicebam, ipsa statim respondit veneranda mater :
Et sane illa quidem manet afflicto animo
Tuis in ædibus : ærumnosæ autem ei semper
Consumuntur noctesque diesque lacrymas fundenti.
Tuum tamen nondum quisquam habet pulchrum imperii honorem
Telemachus lucos colit, & epulis justis
Epulatur, quæ decet jura populis dantem virum curare :
Omnes enim vocant, pater autem tuus illic manet
In agro, neque in urbem concedit : neque illi lecti
Strata & lænæ, & stragula lævia :
Sed ille hyeme quidem dormit ubi mancipia in domo,
In cineribus prope ignem, malaque corpori indumenta induit.

- Αὐτὰρ ἰσὺν ἔλθῃσι θέρῃ τε θαλυῖά τ' ἐσάωη,
 Πάντῃ οἱ κατὰ γένον ἀλῶνς οἶνοπείδοιο
 Φύλλων κεκλιμμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐνά.
 Ἐνθ' ὅγε κειτ' ἀχέων· μέγα δ' οἷσι πένθ' αἶξί,
 195 Σὺν πόντον γούων· χαλετὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἰκάνη.
 Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πόντον ἐπίσπον.
 Οὐτ' ἐμὶ ἐπὶ μεγάροισιν εὐσκοπῶ ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγανῶς βεβήασιν ἰποχορμῇ κατέπερνευ,
 Οὐτέ τις εἴ μοι τῶτ' ἐπὶ κλυδέν, ἢ τε μάλιστ'
 200 Τακιδόσι συγερῇ μελίαν ἐξέλετο θυμόν.
 Ἀλλὰ με σὺς τε πόντος, σά τε μέδεια, φαίδιμ' Ὀδυσσεύ,
 Σὴ τ' ἀγαθοφροσύνη μελινδία θυμόν ἀπύρεα.
 Ὡς ἔφατ'. αὐτὰρ ἔγνω· ἴδμελον οἷσι μερμηριέξας
 Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέην κατατρεφνέουσιν
 205 Τεῖς μὲν ἐφαρμύνην, ἐλέην τέ με θυμὸς ἄνωγε,
 Τεῖς δέ μοι ἐκ χειρὸν σκῆ' ἵκελον ἢ καὶ ὄνειρος
 Ἐπτατ'· ἐμοὶ δ' ἀχ' ὅξ' ὑ γένεσκετο κερδοὶ μάλλον.
 Κά μιν εἰσθήσας ἔπεια πτερύοντα πρὸς πύδων,
 Μητρὶ ἐμῇ, τί νύ μ' ἐ μίμνεις ἐλέην μεμαῶτα,
 210 Ὅρα καὶ εἰν Αἶδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντα
 Ἀμφοτέρω κρυερίῳ τεταρπόμεδα γούνοιο;
 Ἢ τί μοι εἰδῶλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνηα
 Ὄτρυν', ἥρ' ἐτι μάλλον ῥοδερύδω στυγίζω;
 Ὡς ἱράμην. ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πόντια μήτηρ,
 215 Ὡ μοι τέκνον ἔμῳ, περὶ πάντων κάμμοι φροτῶν.
 Οὔτι σε Περσεφόνηα Διὸς θυγάτηρ ἀπαρίσκει,
 Ἀλλ' αὐτὴ δίκη ἐστὶ φροτῶν, ὅτε κέν τε θάνασων.
 Οὐ γὰρ ἐτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν,
 Ἀλλὰ τὰ μὲν τε σπέρς κραιτερόν μιν αἰδομένοιο
 220 Δαμνᾷ, ἐπεί κε πρῶτα λίπη λευκὰ ὀστέα θυμός,
 Ψυχὴ δ' ἥστ' ὄνειρος δόσσατα μὲν πεπότηται.
 Ἀλλὰ φέωσθε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δ' πάντα
 Ἰδ', ἵνα καὶ μετόπισθε τῇ ἐπὶ πηδα γυναικί.
 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπύσαν ἀμειβόμεν· αἱ δ' ἔ γυναικες
 225 Ἦλυθον (ὠτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνηα)
 Ὅσση ἀρείσων ἄλοχοι ἴσαν ἠδὲ θυγάτρες.
 Αἱ δ' ἀμφ' αἶμα κελαῖνον ἀολλέες ἠγρέδοντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ βέβρυον ὅπως εἰέοιμι ἐκάσῃ.
 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμόν ἀρεῖσι φαίνεται βελή,
 230 Σπασάμεν τανύκτες ἄρ' ὡχέειν παρὰ μηρῶ.
 Οὐκ ἔσαν φινέειν ἅμα πάσας αἶμα κελαῖνον.
 Αἱ δ' ἔ, προμνησινά ἐπύσαν, ἢ δ' ἐκίστη.
 Ὅν γόνον ἐξαχέμεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀτάσας.
 Ἐνθ' ἦτοι πρῶτην Τυρρὸ ἴδεν εὐπατέρειαν,
 235 Ἢ φάτο Σαλμωνῆ ἀνύμοιο ἐκείνην.
 Φῶ δ' Κρητὶ γυνὴ ἑμὲ μὲν Αἰολίδας,

Ἢ πρῶτα μὲν

Ast ubi venit æstasque virensque autumnus ,
 Undique illi per fertilem partem vineæ vitiferæ
 Ex foliis delapsis humiles sternuntur lectuli.
 Ubi ille jacet mœrens : ingentemque in præcordiis luctum alit ,
 Tuum fatum deffens : molesta autem insuper senectus urget. 195
 Sic enim & ego perii , & fatum obii.
 Neque me domi scopum ferire docta jaculatrix
 Suis matibus telis aggrediens interemit ,
 Neque aliquis me morbus invasit , qui maxime
 Tabe invisâ membris exemisset animum. 200
 Sed me tuique desiderium , tuique cura , inclyte Ulysses ,
 Tuaque benignitas dulci vira privarunt.

Sic ait. At ego volui mente deliberans
 Matris meæ animamprehendere defunctæ.
 Ter quidem conabar , amplectique me animus jubebat , 205
 Ter autem mihi ex manibus iustar umbræ aut somni
 Avolavit : mihiq; dolor acutus existerat ex animo magis :
 Et ipsam compellans verbis velocibus allocutus sum :
 Mater mea , cur me non expectas amplecti te cupientem ,
 Ut etiam apud inferos charas manus circumdantes collis 210
 Ambo miserrabili delectemur luctu ?

Numquid mihi idolum hoc inclyta Proserpina
 Immisit , ut adhuc magis lamentans ingemiscam ?

Sic dicebam , statinque respondebat optima mater :
 Heu mihi fili mi , super omnes infelix viros , 215
 Minime Proserpina Jovis filia deludit ,
 Sed hæc conditio est mortalium , cum mortui fuerint.
 Non enim amplius carnesque & ossa nervi habent ,
 Sed ea quidem ignis valida vis ardentis
 Absumit , ubi primum reliquit alba ossa animus , 220
 Anima vero tanquam somnium avolans volat.
 Sed in lucem viventium celerrime contende : hæc autem omnia
 Scias , ut etiam in posterum tuæ dicas uxori.

Nos quidem sic verbis confabulamur : mulieres autem
 Acceperunt (incitabat enim inclyta Proserpina) 225
 Quotquot optimatum uxores erant atque filiar.

Quæ circa sanguinem nigrum frequentes congregabantur.
 Ast ego consultabam quo pacto interrogarem singulas ;
 Illud autem mihi in animo optimum videbatur consilium ,
 Extrahens acutum gladium crasso à femore , 230
 Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.

Illæ vero præstolantes alia aliam accedebant , unaquæque autem
 Suum genus narrabat ; egoque interrogabam singulas.
 Hic videlicet primam Tyro vidi bono patre natam ,
 Quæ dicebat Salmonei inculpati se filiam esse. 235
 Dicebat autem Crethæi se uxorem esse Æolidæ ,

- "Η ποταμὸς ἠέξατο" Ἐπιπῶν Δείοιο,
 "Ὅς πολὺ κάλλος ποταμῶν ἐπὶ γαίαν ἵκει".
 Καί ῥ' ἐπ' Ἐπιπῶν παλίσκιτο καλὰ ῥέειδεν.
 240 Τῷ δ' ἄρα εἰσάμυν γαίον· Ἐπιοίγαι·
 Ἐν προχοῇ ποταμὸς παρεῖχετο διήκοντα.
 Πορφυρίον δ' ἄρα κύμα στεινὰ δὴ ἔρει ἴσον
 Κυρταθίν, κρύφει τε Διὸν Διητὴν τε γυναῖκα.
 Αὔσας δ' παρθενὴν ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχειεν.
 245 Αὐτὰρ ἰπτεῖ ῥ' ἐτέλειε Διὸς φιλοτήσια ἔργα,
 "Ἐν τ' ἄρα οἱ ρυ χυεῖ, ἐπ' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε".
 Χαῖρε γυναῖκα φιλότῃ, περιπλομένη δ' ἐπ' αὐτῇ
 Τέξας ἀγλαὰ τέκνα· ἵπτεῖ ἐκ δ' ὀφθαλμοῖς εὐταῖ
 Ἀθανάτων. σὺ δ' τὰς κομέειν, αἰσιταλέμηνά τε.
 250 Νῦν δ' ἔρχου πρὸς δῶμα, καὶ ἔχειο, μηδ' ὀνομένης.
 Αὐτὰρ ἔγωγε τοι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
 "Ὡς εἰπὼν, ἰσὺ πάντων ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Ἦδ' ὑποκυσαμένη, Περίην τέκε καὶ Νηληΐα,
 Τῷ κρατερῷ Διὶ ἄποντε Διὸς μεγάλοιο γενεάν.
 255 Ἀμφότερον Περίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαοικῷ
 Ναϊε πολύρρην, ὃ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθόντι.
 Τὰς δ' ἐτέρως Κρήνῃ τέκε βασιλῆα γυναικῶν,
 Αἰσονά τ', ἠδὲ Φέρην, Ἀμυθάονα δ' ἱπποχάρμην.
 Τὴν δ' μετ', Ἀντιόπην ἴδον Ἀσασοῖο δύγατρε,
 260 Ἦ δὴ καὶ Διὸς εὖχετ' ἐν ἀγκύνησιν ἰαῦσαι,
 Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδά· Ἀμείονά τε Ζηδὸν τε,
 Οἱ προῶτοι Θήβης ἰδοὺ ἐκτισαν ἰωταπύλοιο,
 Πύργων τ' ἐπὶ ἔμψυγον ὀπύργων γ' ἰδύναντο
 Ναϊέω ἐν εὐρυχόρῳ Θήβην, κρατερῷ περ ἔντε.
 265 Τὴν δ' μετ', Ἀλκμήνῃ ἴδον Ἀμφιτρύων ἀκοίτην,
 Ἦ ῥ' Ἠρακλῆα Δρακονόμενον θυμολέοντα
 Γείνατ', ἐν ἀγκύνησιν Διὸς μεγάλοιο μητρίσας.
 Καὶ Μεγάρην, Κρείοντα παρδύμοιο δύγατρε,
 Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύων υἱὸς μῦθ' αἰὲν ἀτειρής.
 270 Μητρεὺς τ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην,
 Ἦ μέγα ἔργον ἔρεξεν αἰδομένη νόοιο,
 Γυναμένη ὅς τις· ὃ δ' ἐν πατὴρ' ἐξενερέξας
 Γηῦρ, ἄρα δ' ἀνάπυσσας Διοὶ δίσαν ἀνδρόποισιν.
 Ἀλλ' ὃ μῦθ' ἐν Θῇῃ πολυπράττω ἀγλαὰ πάχων,
 275 Κελευσίαν ἦνασσε, Διῶν ὅλας διὰ βελὰς.
 Ἦδ' ἔπειτα εἰς Αἶδα πολυάρταο κρατερῆο,
 Ἀφ' ἧς βρόχιν αἰπὺν ἀφ' ὕψηλοιο μελάθρου,
 ὧ ἀχέει χυμῶν. τῷ δ' ἀγλαὰ κάλλιπ' ὀπίσσω
 Πολλὰ καλὰ, ἔσθ' αὖτε μητρὸς Ἐρεμνύεος ἐκτελείουσι.
 280 Καὶ Χλαῖον εἶδον περικαλλέα, τὴν ποτε Νηλεὺς
 Ἰδὼν ἐν μετὰ κάλλει, ἵπτεῖ ὅτε μείρα ἴδω,
 Ὀφλοτάτην κῆρην Ἀμφίον Ἰασίδαο,

Quæ fluvium amavit Enipeum divinum ,
 Qui multo pulcherrimus fluviorum per terram labitur :
 Et forte propter Enipei versabatur pulchra fluenta :
 Huic igitur similis qui terram continet & quatit Deus 240
 In ostiis fluvii accubuit vorticosi.
 Purpureus autem fluitus circumstetit monti æqualis
 Curvatus , absconditque Deum mortalemque forminam.
 Solvit autem virginæam zonam , somnumque offudit.
 At postquam perfecit Deus amatoriam opera , 245
 Inhæsit sane ei manu , verbumque dixit , & compellavit :
 Sis læta , mulier , hoc amore , circumvoluto enim anno
 Paries pulchros liberos : quia haud vani concubitus
 Immortalium , tu vero hos cura enutrique.
 Nunc autem i domum , & te contine , neve cuiquam indices : 250
 At ego tibi sum Neptunus terræ quassator.
 Sic locutus , pontum subiit fluctuantem.
 Illa autem prægnans , Peliam peperit & Neleum ,
 Qui fortes ministri Jovis magni fuere
 Ambo : Pelias quidem in spatiosa Jaelco 255
 Habitabat abundans pecudibus , hic vero in Pylo arenosa.
 Alios quoque Cretheo peperit Regina forminarum ,
 Æsonemque , atque Pheretem , Amythaonemque gaudentem equis.
 Post hanc Antiopam vidi Asopi filiam ,
 Quæ scilicet & ipsa Jovis gloriabatur in ulnis dormiisse , 260
 Et habuit duos filios Amphionemque Zethumque ,
 Qui primi Thebarum fundamenta locarunt septem portas habentiu
 Turribusque circumdederunt , cum absque turribus non possent
 Habitare spatiosas Thebas , fortes licet essent.
 Post hanc Alcmenam vidi Amphitryonis uxorem , 265
 Quæ Herculem audacem animum leonis habentem
 Peperit , in complexu Jovis magnanimi commissa :
 Et Megaram Creontis magnanimi filiam ,
 Quam habuit Amphitryonis filius animis semper indomitus.
 Marrem quoque Edipodis vidi pulchram Epicastam , 270
 Quæ ingens facinus commisit imprudentia mentis ,
 Nupta suo filio : ille vero suum patrem vita spolians
 Uxorem duxit , statimque hæc vulgata Dis fecerunt hominibus.
 Sed ille quidem in Theba amabili dolores patiens ,
 Thebanis imperabat , Deorum dira per consilia : 275
 Illa autem abiit in Plutonis domum altas portas habentem firmam
 Aptans laqueum sublimem ab alta trabe ,
 Suo dolore correpta. Illi autem dolores reliquit post se
 Valde multos , quo:quot matris furia efficiunt.
 Et Chlorin vidi perpulchram , quam olim Neleus 280
 Uxorem duxit suam ob formam , ubi dedit copiosissimam dotem ,
 Minimam natu puellam Amphionis Jasilæ ,

- "Ος ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυῖῳ ἱρι ἀνασσειν·
 Ἥδ' Πύλκ βασιλεὺς, τέκνον δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
 285 Νέστωρά τε, Χρῆμιόν τε, Περικλῆδην τ' ἀγέροχον.
 Τοῖσι δ' ἔσ' ἱερὸν Πηρὸν τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
 Τὴν πάντες μνῶοντο περικτίτα· ἐδέ τι Νηλεὺς
 Τῷ ἰδίῳ ὅς μὴ ἔλικας βόας εὐρυμυτῶσας
 Ἐκ Φυλάκῃς ἐλάσσει βίης Ἰρικληΐης
 290 Ἀργαλίας. τὰς δ' οἷον ἰσάχετο μάντις ἀμύμων
 Ἑξελάν· χαλεπὴ δ' οὖν κατὰ μοῖρα πείσσει,
 Δεσροὶ τ' ἀργαλίοι, καὶ βυκόλοι ἀγροῶταί.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέτεραι ἐξετελούντο
 Ἀφ' ὑπερτελομένων ἔτι, καὶ ἰσχυροὺς ὄρεσι,
 295 Καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἰρικληΐη,
 Θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἔτελείετο βυλή.
 Καὶ Λῆδην εἶδον τὴν Τυνδαίην παρὰ κοιτῇ,
 Ἡ δ' ὑπὸ Τυνδαίᾳ κρατερότερον ἐγένετο παῖδι,
 Κάστρεά δ' ἵπποδάμον καὶ πούε ἀγαθὸν Πολυδῆκυια.
 300 Τὸς ἀμφὺ ζωὴς κατέχευε φυσίζον αἶα.
 Οἱ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς ἑνὸς ἔχοντες,
 Ἄλποτε μὲν ζωὴσ' ὑπερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Τέθνασιν, τιμὴν δ' ἀπολογάσιν ἴσα θεοῖσι.
 Τὴν δ' μετ', Ἰριμέδαιαν Ἀλαῆον παρὰ κοιτῇ
 305 Εἶσιδον, ἥ δὴ εἶσκε Ποσειδάωνι μιγνύει.
 Καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδας (μινυθαδίον δ' γενέδην)
 Ὡς δὴ μνηστῆρας θρέψει ζειδωρὶ ἄρρεα,
 Καὶ πολὺ καλλίστες, μετὰ γὰρ κλυτὸν Ὀρέονα.
 310 Ἐννέορεσι γὰρ τοῖς γὰρ καὶ ἐννεαπύχεας ἦσαν
 Εὐρεῖ, ἀτὰρ μνηστῆρας γὰρ γενέδην ἠννεόργιστοι.
 Οἱ γὰρ καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην, ἐν ολύμπῳ
 Φυλόπιδά σφισιν πολυδάκρυτον πολέμοιο.
 Ὅσων ἔσ' οὐλύμπῳ μέμασαν δέμῳ, αὐτὰρ ἔσ' Ὅσων
 315 Πήλειον εἰσεσίρυσσεν, ἣν ἄρα νῆς ἀμβατὸς εἶναι.
 Καὶ γὰρ κεν ἐξετέλεισσαν εἰ ἥης μέτρον ἴκοντο.
 Ἀλλ' ἔλυσεν Διὸς υἱὸς ἐν ἠὲκομῳ τέκε Λητοῖα,
 Ἀμφοτέρω, πρὶν σφῶν ὑπὸ κρατάεσσιν ἔλκε
 Ἀνθήσασθαι, σπυγῶσθαι τε γένον εὐανθέϊ λάχνη.
 320 Φαίδρην τε Περσέην τε ἴδον, καλὴν τ' Ἀειάδην,
 Κέρην Μινῶν ὀλοόρεσσαν, ἣν ποτε Θεοῖς
 Ἐκ Κρήτης ἐς γένον Ἀθηναίων ἱεράων
 Ἦγε μὲν, ἐστὶ δ' ἀπὸνκτο. πᾶσι δ' ἐμν Ἄρτεμις ἔχει
 Δίῃ ἐν ἀμυγυρῇ, Διονύσῳ μαρτυρεῖται.
 325 Μαΐρεάν τε Κλυμένην τε ἴδον, συγερὴν τ' Ἐρεφύλην,
 Ἡ χριστὸν εἶλε ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμῆντα.
 Πίσσας δ' ἐκ ἀν' ἐγὼ μυθήτομαι ἐστὶ ὀνομήνω
 Ὅσας ἠέσαν ἀλόχους ἴδον ἡδὲ θυγάτερας.

Qui quondam in Orchomeno Mînyeo potenter imperavit
 Atque in Pylo regnavit, peperit autem illi pulchros liberos,
 Nestoremque, Chromiumque, Periclymenumque præclarum. 285
 Post hos eximiam Pero peperit, miraculum hominibus,
 Quam omnes ambiebant vicini: neque Neleus
 Huic dabat, qui non nigras boves latis frontibus
 Ex Phylaca abegisset præpotentis Iphicli
 Difficiles *abactu*, quas solus promisit vates inculpatus 290
 Abacturum se: grave autem Dei fatum impedivit,
 Vinculaque sæva, & bubulci agrestes.
 Sed cum jam mensesque & dies finiti essent
 Rursus circumvoluto anno, & advenerunt horæ,
 Atque tunc demum ipsum solvit præpotens Iphiclus, 295
 Fatalia omnia prolocutum: Jovis autem perficiebatur consilium.
 Et Ledam vidi Tyndari uxorem,
 Quæ ex Tyndaro fortes peperit filios
 Castoremque equorum domitorem & pugnis valentem Pollucem:
 Quos ambos vivos habet alma terra: 300
 Qui etiam infra terram honorem ab Jove habentes,
 Alias quidem vivunt alternis diebus, alias autem rursus
 Moriuntur, honoremque sortiti sunt æqualem Diis.
 Post hanc, Iphimediæ Aloeï uxorem
 Aspexi, quæ scilicet dicebat se Neptuno mistam. 305
 Et peperit quidem duos filios (brevis tamen vitæ fuerunt)
 Quumque Diis æquiparandum, inclytumque Ephialtem,
 Quos scilicet longissimos nutritivæ alma terra,
 Et longe pulcherrimos, post inclytum Orionem.
 Novem annorum enim illi & novem cubitorum erant 310
 Latitudine, at longitudine erant novem Orgyrum:
 Qui etiam immortalibus minabantur, in cælo
 Certamen moturos tumultuosi belli.
 Ossam super Olympo conati sunt imponere, at super Ossa
 Pelium frondosum, ut cælum permeabile esset. 315
 Et fortassis perfecissent si ad pubertatis mensuram venissent:
 Sed eos perdidit Jovis filius quem pulchricoma peperit Latona,
 Ambos, antequam ipsis sub temporibus lanugo
 Floreret, densareturque mentum florenti lana.
 Phædræque Procrinque vidi, pulchramque Ariadnam, 320
 Filiam Minois prudentis, quam olim Theseus
 Ex Creta in fertilissimam regionem Athenarum sacrarum
 Duxit quidem, neque potitus est, ante autem ipsam Diana detinuit
 Dia in circumflua, Bacchi monitu.
 Mæramque Clymenamque vidi, odiosamque Eriphylam, 325
 Quæ aurum pro suo marito accepit pretiosum.
 Univerſas vero hæc ego eloquar neque nominarim.
 Quotquot Heroum uxores vidi & filias.

- Πρὶν γάρ κεν κ' νύξ ῥθείτ' ἀμειβεσθῶ. ἀλλὰ κ' ἄρῃ
 330 Εὐδεν ἢ ἰωὶ νῆα θεὸν ἐλθόντ' ἐς ἱταίρας,
 ἢ αὐτῆ. πομπὴ δ' εἰς οἴκους ὑμῖν τε μελίσσῃ.
 "Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀλλήν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Κληιδμῶ δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρον σκυϊέντα.
 Τεῖσιν δ' Ἀριτῇ λευκώλεν' ἤρχετο μύθων,
 335 Φαίηκες, πῶς ὕμνιν ἀνὴρ ὕγε φαίνεται ἐπὶ
 Εἶδος τε μέγας δὲ τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον εἰσας;
 Εἶπ' δ' αὐτ' ἐμὸς ἔστιν· ἕκαστ' δ' ἔρμειε τιμῆς.
 Τῷ μὴ ἐπειγόμεναι δοτωμένεσσι, μηδ' τὰ δῶρα
 Οὕτω χρῆζοντι κολέεσσι. ποικιλὰ γὰρ ὕμνιν
 340 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέοντα.
 Τεῖσιν δ' κ' μετέειπε γέρον ἥρως Ἑχέιν',
 "Ὅς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερ' ἦεν,
 "Ὅς εἰλσι, εἰ μὲν ὕμνιν ἀπο σκοπῆς, εἰ δ' ἀπο δόξης
 Μυθεῖται βασιλῆα περὶ ζεφν. ἀλλὰ παῖδάδιν·
 345 Ἀλκίον δ' ἐκ τῷ δ' ἔχεται ἔργον τε ἐπ' αὐτῷ τε.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίον' ἀπαμειβετο, φωνήσιν τε,
 Τότῳ μὲν ἔτω δὴ ἔσται ἐπ' αὐτῷ, αἶκεν ἔργῳ
 Ζεὺς Φαίηκας φιληρέμοισιν ἀνάσσει.
 Εἶπ' δ' ἡ γλῶττι, μάλα περ νῆσοιο χατίζων,
 350 Ἐμπης ἂν ἐπιμένειν ἐς αὖριον, εἰσέκε παῖσαν
 Δατύνειν τελίσσει. πομπὴ δ' ἀνδρῶσι μελίσσῃ
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμῷ. τῷ γὰρ κρᾶτ' ἐς ἐνὶ δῆμῳ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβεμῶς προσέειπε πολέμης Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίονε κρεῖον, πάντων ἀρεθίσκτε λαῶν,
 355 Εἰ με κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἀνάγκησιν αὐτὸς μίμνειν,
 Πομπὴν τ' ὀπρύνοντε, κ' ἀγλαὰ δῶρα δίδουσι,
 Καί με τὸ βαλκίμην, καὶ κεν πολλὸν κέρδιον εἴη
 Πλευστήν σὺν χειρὶ εἰλην ἐς πατρίδ' ἰκίεσθαι,
 Καί κ' αἰδιούτης κ' εἰλτες ἀνδράσιν εἴην
 360 Πᾶσιν ὅσοι μ' Ἰθάκῃσι ἰδοῖατο νοστήσαντα.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίον' ἀπαμειβετο, φωνήσιν τε,
 "Ὡ Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν ἐπὶ σ' εἰσχομῶν εἰσοράντας
 Ἠπεροπῆα τ' ἔμην κ' ἰωίκλοπον, οἷά τε πολλὰς
 Βίσκῃ γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνδράστας,
 365 Ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας ὅθεν κέ τις εἰδὲ ἰδοίτο.
 Σοὶ δ' ἐνὶ μὲν μορῇ ἐπίων, ἐνὶ δ' ὀφρὶνες ἰδὲ λαί·
 Μῦθον δ' ὥς ὅ, τ' αἰδοῖς ἐπισχεδῶν κατεῖξας,
 Πάντων τ' Ἀργείων σὶο τ' αὐτῷ κηδεα λυγρῷ.
 Ἀμ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρεκέως καταλέξον,
 370 Εἰ τινες ἀντιθέων ἐτάρον ἴδες, εἰ τοι ἄμ' αὐτῷ
 Ἰλίον εἰς ἄμ' ἔποντο, κ' αὐτῷ πότμον ἐπίσπον.
 Νύξ δ' ἡδε μάλα μακρὴ ἀβίσφατ'· εἰδὲ πᾶσι
 Εὐδεν ἐν μεγάρῳ. σὺ δέ μοι λίγῃ θέσκελα ἔγχε·
 Καί κεν ἐς ἡν ἄβαν ἀναχέμεν, ὅτε μὲν σὺ

Ante enim etiam nox periret divina: sed etiam hora
Dormiendi, siue ad navem celerem mihi digresso ad socios, 330
Sive hic, deductio autem Diis vobisque curæ erit.

Sic ait. At illi omnes quieti erant silentio:
Voluptate enim tenebantur per domum umbrosam.
His vero Areta alba lacertis cœpit sermonem:

Phæaces, qui vobis vir iste videtur esse 335
Formaque magnitudineque, atque mente intus æqua?
Hospes sane meus est: quisque autem vestrum particeps est ho-
Ideo ne festinantes dimittite, neque dona (notis-
Sic egenti parce date, multa enim vobis
Bona in ædibus Deorum benignitate jacent. 340

His autem interfatus est senex Heros Echeneus,
Qui scilicet Phæacum virorum maximus natu erat:

O amici, non utique vobis inepte, neque sine iudicio
Loquitur Regina prudens, sed obedite:
Alcinoo autem ex hoc pendet opusque dictumque. 345

Hunc autem rursus Alcinous excepit, dixitque:
Hoc quidem sic erit dictum, si modo ego
Vivus Phæacibus navigandi peritis imperabo.
Hospes autem sustineat, tamen si reditus indigus,
Tamen expecta in crastinum, donec totam 350
Donandi rationem perficiam: deductio autem viris curæ erit
Omnibus, potissimum autem mihi: cuius imperium est in populo.

Hunc excipiens allocutus est prudens Ulysses:
Alcinoo Rex, omnium clarissime populorum,
Si me etiam in annum iusseritis hic manere, 355
Deductionemque apparaveritis, & splendida dona dederitis,
Etiam hoc vellem, & utilius esset
Pleniori cum manu charam in patriam venire,
Et venerabilior & charior viris essem
Omnibus quotquot me in Ithacam viderent reversum. 360

Hunc rursus Alcinous allocutus est, dixitque:
O Ulysses! hoc quidem nequiquam te existimamus aspicientes
Impostoremque esse & fallacem, cuiusmodi multos
Pascit terra nigra multifariam interspersos homines,
Mendacia concinnantes unde quis neque suspicaretur. 365
Tibi autem inest forma verborum, mensque bona:

Historiam vero uti Poëta scite recensuisti
Omnium Argivorum, tuique ipsius dolores tristes.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Si quosdam eximiorum sociorum vidisti, qui te ipsum 370
Ad Ilium simul secuti sunt, & illic fatum obierunt.
Nox autem hæc valde longa, immensa: neque adhuc tempus
Dormiendi in ædibus: tu autem mihi dic mira opera,
Etiam in auroram divinam sustinerem, si mihi tu

- 375 Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν⁹ πρῶτ' ἔρη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλήν γε κρῦον, πάντων ἀειδίκετε λαῶν,
 Ὄρη μὲν πολέων μύθων, ὣη δ' ἡ ὕπνου.
 Εἰ δ' ἔτ' ἀκείνῳ γὰρ λιλαιέαι, ἔκ' ἂν ἔργα
- 380 Τέ:αν σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύσας
 Κ.δ: ἐμῶν ἐτάρρον, οἱ δὲ μετόπισθεν ὄλοντο,
 Οἱ Τρώων μὲν ἐπιξέφυγον σπονάσασθαι αὐτὴν,
 Ἐν νησὶ δ' ὀλοπόντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
 Αὐτὰρ ἔπειτα ψυχὰς μὲν ἀποσπείδ' αὖθις ἄλλη
- 385 Ἀγνὴ Περσεφόνη γυναικῶν θνητοτέρων,
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνων⁹ Ἀτρείδης
 Ἀχιλλεύῃ· περὶ δ' ἄλλων ἀγχιέρεθ' ὄσση ἀμ' αὐτῷ
 Οἴκῳ ἐν Αἰγιάδιῳ θάγον καὶ πότμον ἐπίσπον.
 Ἔγνω δ' αἰψ' ἱμὲ κῆν⁹ ἔπειτα πῖεν αἶμα κελευστόν.
- 390 Κλαίει δ' ὕψι λιγύως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶδον,
 Πιτνάς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέζασθαι μῦραιόνων.
 Ἀλλ' ἔ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἱς ἐμπειδ⁹, εἴδ' τι κίκυς
 Οἷον περ πᾶσι⁹ ἴσκειν ἐνὶ γυμπατοῖσι μέλειαι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυτά τ' ἰδὼν, ἐλπίσά τε θυμῷ,
- 395 Καὶ μιν εὐνήσας ἔπειτα πτερόεντα πρηνύδων,
 Ἀτρείδην κύδισι ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε πατηλεγέ⁹ θανάτοιο;
 Ἦς σέ γ' ἐν νῆαςι Ποσειδάων ἐδάμασεν,
 Ὅρας ἀργαλείων ἀνέμων ἀμείζαρτον αὐτῆν;
- 400 Ἦς σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χεῖρας.
 Βῆς πτεριταμνόμενος, ἠδ' οἷον πῶτα καλὰ,
 Ἦς περὶ πτόλι⁹ μαχεύμενος, ἦς γυναικῶν;
 Ὡς ἐράμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμεν⁹ πρηνύπτο,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
- 405 Οὐτ' ἐμὲ γ' ἐν νῆαςι Ποσειδάων ἐδάμασεν,
 Ὅρας ἀργαλείων ἀνέμων ἀμείζαρτον αὐτῆν,
 Οὐτέ μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χεῖρας.
 Ἀλλὰ μοι Αἰγιάδ⁹ τεύξας θάνατόν τε μόρον τε,
 Ἐκτα σὺν ἑλορδῇ ἀλόχῳ, οἰκόνδε καλέσας,
 410 Διηπνίσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ ράτῃ.
 Ὡς θάνατον οἰκίστω θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλως ἱταίρεθ
 Ναλεμῖως κτείνοντο, σὺς ὥς ἀργιόδοτες,
 Οἱ γὰρ τ' ἐν ἀστυὶ ἄνδρες μέγα δυναμῆοιο
 Ἦ γάμῳ ἢ ἐράνῳ, ἢ εἰλαπίνῃ τεταλυῖ.
- 415 Ἦδ' ἂν πολέων ἀνδρῶν φόβῳ ἀντιβόλησας
 Μανὰς κτεινόμενον καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὕσμιν·
 Ἀλλὰ καὶ κείνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύρετο θυμῷ,
 Ὡς ἀμρὶ κρητῆρα τραπίζας τε πηληδῆσας
 Κεῖμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ· δάπιδον δ' ἀπαν αἵματι θύνει.
- 420 Οἰκτρότά τ' ἐν δὲ ἥκιστα ὅσα Πριάμοιο θυγατρὶς

Sustineres in ædibus tuos dolores dicere.

375

Hunc autem excipiens allocutus est prudens Ulysses:

Alcinoë Rex, omnium clarissime populorum,

Tempus & multa loquendi, tempus & dormiendi.

Si autem adhuc audire utique cupis, aut ego

His tibi invidus recusem & miserabiliores alios narrare

380

Dolores meorum sociorum, qui scilicet postea perierunt.

Qui Trojanorum quidem effugerunt lustruosum bellum,

In reditu vero perierunt malæ forminx gratia.

Ast ubi & animas disperfis huc atque illuc

Castâ Proserpina mulierum foeminearum,

385

Supervenitque anima Agamemnonis Atridæ

Mœsta: circumque aliæ congregatæ erant quæcumque cum eo

Domo in Ægisthi perierunt & fatum obierunt.

Agnovitque statim me ille ubi bibit sanguinem nigrum.

Flevit autem idem vehementer, teneras lacrymas destillans, 390

Extendens ad me manus, porrigere cupiens.

Sed non amplius ei aderat vis firma, neque ulla potentia

Qualis utique antea erat in flexilibus membris.

Illum quidem ego flevi ut vidi, misertusque sum in animo,

Et ipsum compellans verbis volucris allocutus sum: 395

Atride gloriosissime Rex virorum Agamemnon,

Quodnam te fatum domuit asperæ mortis?

An te in navibus Neptunus domuit,

Ciens sævorum ventorum plurimum flatum?

An tibi inimici viri nocuerunt in continente,

400

Boves vastanti, atque ovium greges pulchros?

Aut pro urbe pugnanti, atque scæminis?

Sic dixi, ille autem me statim excipiens allocutus est:

Inclyte Lærtiade multisce Ulysses,

Neque me in navibus Neptunus domuit,

405

Excitans difficilium ventorum immensum flatum,

Neque mihi hostiles viri nocuerunt in continente:

Sed mihi Ægisthus struens mortemque fatumque,

Occidit cum perniciofa uxore, domum vocatum,

Convivio exceptum, uti quis occidit bovem ad præsepe.

410

Sic perii miserabilissima morte, circumque cæteri socii

Continenter necabantur uti suæ albi dentibus,

Qui scilicet *maçantur* in locupletis viri præpotentis

Aut nuptiis, aut symbolis, aut convivio læto.

Jam tu quidem multorum virorum cædibus interfuisti

415

Separatim interfectorum & in durâ pugna.

Sed illa potissimum videns flevisse ex animo,

Ut circa craterem mensasque refertas

Jacebamus in ædibus, pavementumque totum sanguine undabat.

Miserabilissimam autem audiivi vocem Priami filix

420

- Κλαυμένης, τὴν πεῖνε Κλυταιμνήσῃ δολόμνις
 Ἄμφ' ἔμοι'· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαῖῃ χυῖρας αἵεσσιν,
 Βάλλον Ἀποδηνῶων περὶ ρασγάνω. ἢ ὃ κυνώπις
 Νοστήσας, εἰδὲ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς αἶδας
 425 Χερσὶ κατ' ὀφθαλμούς· ἐλπίειν, σὺν τε γὰρ εἰρήσας.
 Ὡς ἐκ αἰνότερον κ' κύντερον ἄλλο γυναικὸς
 Ἦτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάλνται.
 Οἷον δὴ κ' κείνη ἐμήσατο ἔργον αἰεὶς,
 Κυρεδίω τεύχεατα πόσῃ νόον. ἦτοι ἔην γε
 430 Ἀσπασίῳ παῖδιαι· ἰδὲ δμῶεσσιν ἔμοισιν
 Οἰκάδ' ἐλεύσισσας· ἢ δ' ἔξοχα λυγρὰ εἰδυῖα,
 Ἦ τε κατ' αἰχῇ ἔχειε κ' ἱεσμενῆσιν ὀπίσσω
 Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, κ' ἢ κ' εὐεργὸς ἦεν.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν' ἀπεστέπιν;
 435 Ὡ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρεΐδ'· εὐρύσπα Ζεὺς
 Ἐκπάργλος ἤχθηρε γυναικείας διὰ βελὰς.
 Ἰξ' ἀρχῆς, Ἑλένης μὲν ἀπωλόμεθ'· εἵνεκα πολλὰς.
 Σοὶ ὃ Κλυταιμνήσῃ δόλον ἤρπυσε τηλόθ' ἐκταί.
 Ὡς ἔραμην. ὁ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμεν' ἀπεστέπιν.
 440 Τῷ νῦν μὴ ποτε κ' σὺ γυναικὶ περ ἥπιον ἦν,
 Μνησ' οἱ μῦθον ἅπαντα πεφασκέων ὅν κ' εὖ εἰδῆς,
 Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δ' ἢ κ' κεκρυμμένον ἦν.
 Ἀλλ' εἰ σοὶ γ' Ὀδυσσεύς φόνον ἱεσται ἐκ τε γυναικὸς.
 Λίην γὰρ πενυτὴ τε κ' εὖ φρεσὶ μῦθ' αἰεὶ οἶδε
 445 Κέρη Ἰκαερίοιο περὶ φρεσὶν Πηνελόπειαν.
 Ἦ μὲν μιν νύμφην γε γένε κατελείπομεν ἡμεῖς,
 Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· παῖς δὲ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
 Νήπιον, ὅς πε νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἰξ' ἀεθμόν,
 Ὀλβίον· ἢ γὰρ τὸν γε πατὴρ φίλον ὄψεται ἐλθὼν;
 450 Καὶ κύν' πατήρα ἀπεσπύζεσθαι ἢ θέμις ἐστίν.
 Ἦ δ' ἐμὴ εἰδὲ περ οἷον ἐνπλησθῆναι ἀκοίτης
 Ὀφθαλμοῖσιν ἱεσται· πᾶρ δὲ με πείρει κ' αὐτόν.
 Ἄλλοι δὲ τοι ἔριον, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλαιο σῆσι,
 Κρύβδην μνησ' ἀναφανδὰ φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν
 455 Νῆα κατιχέμεναι· ἐπεὶ ἐκ ἔτι πεισὰ γυναιξίν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρεκέως καταλέξων,
 Εἴτε ἐτι ζῶοντ' ἀκούετε παῖδος ἑμοῖο,
 Ἦπε ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαδίεντι,
 Ἦπε πᾶρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ.
 460 Οὐ γὰρ ποτὲ τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖον Ὀρέης.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν' ἀπεστέπιν;
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διείρεαι; εἰδὲ τι οἶδα
 Ζῶν ὅγ' ἢ τέθνηκε. κακὸν δ' ἀνεμῶλια βάζειν.
 Νῆϊ μὲν ὥς ἐτίεσσιν ἀμειβόμεν' συζητήσιν.
 465 Ἐσάων ἀχνύμενοι, θαλεροὶ κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἰλίδε δ' ἐπὶ ψυχῇ Πηνελόπειαν Ἀχίλλεϊ,

Cassandræ, quam occidit Clytemnestra dolosa consiliis
 Apud me: at ego à terra manus elevans,
 Injicebam moriens in gladium: illa autem impudentissima
 Secessit, neque mihi voluit eunti in Diris domum
 Manibus oculos comprimere, & os componere. 425
 Adeo non est sævius & impudentius aliud muliere
 Quæcumque scilicet hujusmodi animo facinora induxerit.
 Quale & illa patravit facinus turpe,
 Legitimo struens marito cædem, atqui autumabam etiam
 Jucundum liberis atque mancipiis meis 430
 Me domum venturum: illa vero maxime exitialia callens,
 Sibique infamiam asperfit & illis quæ erunt deinceps,
 Fœmineis mulieribus, etiam illi quæ benefica erit.
 Sic dixit. At ego ipsum excipiens alloquebar:
 Papæ, quam nimis scilicet genus Atrei altitonans Jupiter 435
 Vehementer odit fœminea propter consilia.
 Ab initio, Helenæ quidem causa perimus multi:
 Tibi vero Clytemnestra dolum struxit procul absenti.
 Sic dicebam. Ille autem me protinus excipiens alloquebatur:
 Ideoque nunc nunquam etiam tu uxori mansuetus sis, 440
 Neque illi dictum omne revela quod bene noveris,
 Sed aliud quidem dic, aliud autem & celatum esto.
 Sed haud tibi Ulysses exitium erit ex uxore.
 Valde enim sapiens est & bene in mente consilia scit
 Filia Icarii prudens Penelope. 445
 Certe quidem ipsam nuptam novam relinquebamus nos,
 Abeuntes in bellum: filius autem illi erat ad mamillam
 Parvulus, qui forte nunc in virorum sedet numero,
 Felix: certe enim illum pater charus videbit veniens,
 Et ille patrem amplectetur ita ut fas est: 450
 Sed mea neque saltem filii saturati uxor
 Oculis permittit, prius enim me etiam occidit ipsum.
 Aliud autem tibi dicam, tu autem in mente reconde,
 Clam non palam charam in patriam terram
 Navem adpelle, quoniam non amplius fidendum est fœminis. 455
 Sed age mihi hoc dic & vere narra,
 Sicubi adhuc viventem audivistis filium meum,
 Aut alicubi in Orchomeno, aut in Pylo arenosa,
 An alicubi apud Menelaum in Sparta ampla.
 Nondum enim mortuus est in terra dius Orestes. 460
 Sic ait. At ego ipsum excipiens alloquebar:
 Atride, quid me hæc interrogas? non enim quicquam scio
 Vivat ne ille, an mortuus sit, malum autem vana loqui.
 Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 Stabamus mœsti, tenellas lacrymas profundentes. 465
 Supervenit autem anima Pelidæ Achillis,

- Καὶ Πατρὸς κληῖν, καὶ ἀμύμον, Ἀντιλόχοιο,
 Αἰαντός θ', ὅς ἄριστος ἦν εἰδός τε δέμας τε
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
- 470 Ἐγὼ δ' ἔφυχ' ἡ με ποδώκεα Λαϊκίδαο,
 Καὶ ῥ' ὀλοομένοισι ἔπειτα πρὸς ἄνδρα φροσύδα,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Σχέπτει, τίπτ' ἔτι μῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήστις ἔργον;
 Πῶς ἔτλης αἰδόσθαι κατακτείνω, ἐνθά τε νικερεῖ
- 471 Ἀρεσδίης ναῖοι, βροτῶν εἰδωλα καμόντων;
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
 ὦ Ἀχιλλεῦ Πηλεΐε, μέγα εἴρτατ' Ἀχαιῶν,
 Ἥλιδον Τειρεσίαιο κατὰ κρήνην, εἴτινα βελὴν
 Εἶποι ὅπως Ἰθάκην ἐς πατρίδα γαῖαν ἵκοιμην.
- 480 Οὐ γάρ ποα χεῖδον ἦλθον Ἀχαιῶν, εἰδὲ ποα ἀμῆς
 Γῆς ἐπὶ βῆν, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακὰ. οἷο δ' ἄν' Ἀχιλλεῦ
 Οὔτις ἀνὴρ προτάροισι μακάρεσσιν, εἴ τ' ἄρ' ἐπίστω.
 Πρὶν μιν γάρ σε ζῶν ἐτίσσω ἴσα θεῶσιν
 Ἀργεῖοι, τῶν αὖτε μέγα κρατέεις νικέεσσι,
- 485 Ἐνθάδ' ἐὼν· τῷ μῆτι θανάων ἀναχίζω Ἀχιλλεῦ.
 Ὡς ἔειπεν. ὁ δέ μ' ἀντίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν,
 Μὴ δὴ μοι θάνατόν γε παραύδα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
 Βυλοῖμην κ' ἐπάρεω ἐὼν θνητέωμαι ἄλλω
 Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ὃ μὴ βίῃη πολὺς εἴη,
- 490 Ἥ πᾶσι νικέεσσι κατασθηνόμενοις ἀνάσσει.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τεύχεα δός, ἀγαυὲ μῦθον ἔειπες,
 Ἥ ἔπειτ' ἐς πόλεμον προέμ' ἔμμεναι, ἢ κ' ἐκί.
 Εἰπέ δέ μοι Πηλεΐε ἀμύμον, εἴ τι σέπεισμαι,
 Ἥ ἔτ' ἔχῃ τιμὴν πολέοισι μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
- 495 Ἥ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίῳ τε,
 Οὐνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχῃ χυβέας τε σάδας τε.
 Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρσγός εἰμι αὐτὰς κείρας,
 Τοῖσιν ἐὼν οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
 Πέρρον λαὸν ἄρῃον, ἀμύμον Ἀργεῖοισιν.
- 500 Εἰ τοῖσσι δ' ἔλθοιμι μῖνοντά περ ἐς πατρίδα δῶ,
 Τῷ κε τέφρα σῶζαί μιν μῦθος κ' ἡγεῖας ἀάπτει,
 Οἱ κείνον βίοντα, εἴρησιν τ' ἀπὸ τιμῆς.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
 Ἥτοι μὲν Πηλεΐε ἀμύμον, εἴ τι σέπεισμαι·
- 505 Αὐτὰρ τοι παῖδες γε Νηοπτολέμοιο φίλοι
 Πᾶσαν ἀλκιδάειν μυθήσασθαι, ὥς με κελύεις,
 Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλῃς ἐπὶ νηὸς ἔειπες
 Ἥγαρον ἐκ Σκύρῃς μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς.
 Ἥτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζόμεθα βελάες,
- 510 Αἰὲ προῦπ' ἔβαζε, κ' ἔχ' ἡμάρτανε μῦθον.
 Νέσσω τ' ἀντίθεο, κ' ἐγὼ νεκάσκομεν οἶον.
 Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρνοίμεθ' Ἀχαιοί,

Et Patrocli, & eximii Antilochi,
Ajacisque, qui præstantissimus erat formaque corporeque
Cæterorum Græcorum post inculpabilem Achillem.
Agnovit autem me anima pedibus velocis Æacidæ,
Et lamentans verbis volucris alloquebatur:

470

Generose Lærtiade multiscie Ulysses,
Infelix, quid adhuc majus in mente cogitabis facinus?
Quo pacto sustinuisti ad inferos venire, ubi mortui
Sensuum expertes habitant, hominum sinu' acra mortuorum?

475

Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum:
Achilles Pelei filii, longe excellentissime Græcorum,
Veni Tiresiæ propter vaticinium, si quod consilium
Dicat quo pacto Ithacam ad arduam perveniam.
Necdum enim prope veni Achaiam, necdum nostram
Terram conscendi, sed semper habeo mala, te vero Achilles
Nullus vir majorum beatior, neque posteriorum.
Antea enim te vivum honorabamus æque ac Deos
Argivi, nunc rursus late imperas mortuis,
Hic degens: ideo neutiquam mortuus doleas Achilles.

480

485

Sic dicebam. Ille autem me protinus excipiens alloquebatur:

Ne jam mihi mortem consoleris inclyte Ulysses:
Mallem rusticus mercede servire alicui
Viro inopi, cui haud victus multus esset,
Quam omnibus manibus vita defunctis imperare.
Sed age mihi de filio generoso historiam dic,
An pergit in bello inter primos pugnare, an vero non.
Dic etiam mihi de Peleo eximio si quid audivisti,
An adhuc teneat honorem multis in Myrmidonibus,
An ipsum despiciunt per Græciam Phthiamque,
Eo quod ipsi senium occupat manusque pedesque.
Non enim ego defensor sum sub lumine solis,
Talem me ferens, qualis olim in Troja ampla
Trucidabam populum fortissimum, pugnans pro Argivis.
Si talis venirem vel paulisper in patris domum,
Hoc pacto alicui retunderem animos & manus intrepidas,
Eorum qui illum violant, arcentque ab honore.

490

495

500

Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum:
Equidem de Peleo inculpato nihil audiui:
Sed tibi de filio saltem Neoptolemo charo
Omnem veritatem dicam, ut me jubes.
Ipse enim illum ego cava in navi æquali
Duxi ex Scyro ad caligatos Achivos.
Ac quando circa urbem Trojam inibamus consilia,
Semper primus dicebat, & non aberrabat oratione:
Nestorque eximius & ego contendebarus soli.
At quoties circa urbem Trojam decerneremus Achivi.

505

510

Odyssea.

Y

- Οὐ ποτε ἐς πληθὺν ῥῆμιν ἀνδρῶν, ἐδ' ἐν ὁμίλῳ.
 Ἀλλ' πολλὸν προσέειπε, τὸ οὐ μὲν εἶναι εἰκὼν.
 515 Πολλὰς δ' ἄνδρας ἑσπέρην ἐν αἰνῇ θηϊότητι.
 Πάντας δ' ἐκ αὐτῆς ἐγὼ μυθήσομαι ἐδ' ὀνομήσω
 Ὅσων λαὸν ἔπαιρει ἀμύμων Ἀργείοισιν.
 Ἀλλ' οἷον ἔ' Τηλερίδην κατενέχετο χαλκῷ.
 "Ἦρόν· Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
 520 Κῆτιναι κτείνοντο, γυναικῶν εἴηκα δάσος.
 Κύνον δ' ἡ κάλλιπον ἴδον μετὰ Μίμωνα δῖον.
 Αὐτὰρ ἔτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν ὃν καὶ Ἐπειός,
 Ἀργείων οἱ ἀριστοί, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτάταλτο,
 Ἥμῳ ἀτακλῖναι πυκινὸν λῶχον, ἥδ' ἐπιθῆναι.
 525 Ἐνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἠγότεροι ἢδ' ἐμείδοντες
 Δάκρυά τ' ἀμώρηνοντο, τρίφυλ' δ' ἐπὶ γυνὴ πᾶσαι
 Κύνον δ' ἔποτε πᾶμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 Οὐτ' ἀχρίσαντα χεῖρα κάλλιμον, ἔτε παριῶν
 Δάκρυ' ὀμαρξάμενον. ὃ δ' ἐμὲ μάλα σόμ' ἰκέτευεν
 530 Ἰπτόδην ἐξίμμαι· ξίρι' δ' ἐπαμείβετο κόπην,
 Καὶ δῖον χαλκῷ βαρὺς· κακὰ δ' ἔτρεψεν ἀνθρώπων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπύσσαρ' αἰπὴν,
 Μοῖραν κ' γέρας ἰδὼν ἔχον ἐπὶ νῆος ἔβαινον
 Ἀσκηδῆς, ἔτ' ἄρ' βεβλημῶν ὅστις χαλκῷ,
 535 Οὐτ' αὐτοχειρὶν ἐτασμένῳ· οἶά τι πολλὰ
 Γίνεται ἐν πολέμῳ, ἐπιμῖξ δέ τι μαίνεται Ἄρης.
 Ὡς ἱράμεν. ψυχὴ δ' ἀποδάσκει Διαικίδαο
 Φοῖτα μακρὰ βιβῶσα κατ' ἀστροειδὸν λιμένα,
 Γητοσύνη ὃ εἰ υἱὸν ἔρην ἀριδείκτον ἔει,
 540 Αἱ δ' ἄλλαι ψυχὴν νεύσαν καταταθνεύσαν
 Ἔστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δ' κῆδ' ἐπᾶσαν.
 Οἷν δ' Αἴαντ' ψυχὴν Τελαμωνιάδαο
 Νόστον ἀρεστήν, κεχολωμένην εἵνεκα νῆως,
 Τὴν μιν ἐγὼ νικητὰ δικάζομεν παρὰ νηυσὶ
 545 Τεύχεσσι ἀμφ' Ἀχιλλῷ. ἔδκε δ' αὐτόν τε καὶ παῖδ'·
 Παῖδες δ' ἔτρεψαν δίκασαν κ' Παλλὰς Ἀθήνη.
 Ὡς φησὶ καὶ ὄρελον νικᾶν τοιοῦδ' ὅσ' αἰδῶτο.
 Τοῖν γ' ὃ κεφαλὴν ἐνέκ' αὐτῆς γαῖα κατέχευε,
 Αἴαντ', ὃς σπείρει μὲν ἰδῶν, σπείρει δ' ἔργα πύκνυτο
 550 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηληϊάδα.
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσιν ἀντιφύδων μελιχίχοισιν,
 Αἴαν παῖ Τελαμῶν ἀνέμωτον, ἐκ ἄρ' ὁμιλίας
 Οὐδὲ θανάων ληστὰς ἐμοὶ χόλε εἵνεκα τευχέων
 Οὐλομένων· τὰ δ' ἔπειτα θεοὶ δίδαν Ἀργείοισιν.
 555 Τοῖ' γάρ σδ' ἐν πύργῳ ἀσπίλῳ· σὺ δ' Ἀχαιοὶ
 Ἴστον Ἀχιλλῷ κεφαλῇ Πηληϊάδαο
 Ἀχνύμεντα ἐθιμένοιο διαμπερές. ἐδὲ τις ἄλλ'·
 Δίτι, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητῶν

Nunquam in multitudine manebat virorum, neque in turba,
Sed longe præcurrebat, suis animis nulli cedens:

Multos autem viros trucidavit in sæva pugna. § 15

Omnes vero haud ego eloqui possem neque nominare

Quantam turbam occiderit defendens Argivos.

Sed qualem Telephidem interfecit ferro

Heroem Eurypylum, multi autem circa eum sodales

Cetei trucidabantur, mulierum propter dona. § 20

Illum nempe pulcherrimum vidi post Memnonem divinum.

Cæterum cum in equum conscendimus quem fabricavit Hæcus,

Græcorum optimates, commissa autem mihi erant omnia,

Cum aperire callidas insidias, tum concludere:

Hic alii Græcorum duces atque consilarii § 25

Lacrymas abstergebant, tremebantque membra cujusque.

Illum autem nunquam prorsus ego vidi oculis

Neque pallescentem corpore pulchro, neque à genis

Lacrymas abstergentem: ille mihi multum supplicabat

Ab equo ut exiret: gladii autem prehendebat capulum, § 30

Et hastam gravatam ære: malaque Trojanis moliebatur.

Sed quando Priami urbem depopulati sumus celsam,

Portionem & donum bonum habens navem conscendit

Incolumis, neque eminus læsus acuto ære,

Neque cominus vulneratus: qualia sæpius § 35

Fiunt in bello, permixtim namque furit Mars.

Sic dicebam, anima autem pedibus cæteris Æacidæ

Abibat magnifice incedens per herbosum pratum,

Lata quod ei dixissem filium excellentem esse.

Aliæ vero animæ mortuorum defunctorum § 40

Stabant mœstæ, narrabant autem curas unaquæque.

Sola autem Ajacis anima Telamoniadæ

Longe absistebat, irata propter victoriam,

Qua ipsum ego viceram jure contendens apud naves

Pro armis Achillis, posuerat autem veneranda mater: § 45

Filii autem Trojanorum judicantur & Pallas Minerva.

Utinam non debuisssem vincere tali mercede:

Tale enim caput ob ista terra accepit,

Ajacem, qui præstantissimus & forma, & rebus gestis fuit

Cæterorum Græcorum, post inculpabilem Pelidem: § 50

Illum quidem ego verbis alloquebar mollibus:

Ajax filii Telamonis inculpati, siccine eras

Ne mortuus quidem obliturus mihi iræ ob arma

Perniciosa: quæ exitialia Dii fecerunt Argivis.

Talis enim ipsis turris periisti, propter te autem Græci § 55

Æque ac propter Achillis caput Pelidæ

Dolemus occisum penitus: neque quispiam alius

In culpa est, sed Jupiter Danaorum exercitum bellicosorum

- Ἐκπαύλας ἤχθησε· τῶν δ' ἰσὶ μύθεον ἔδρανον.
 160 Ἀλλ' ἀγὰρ δεῦρο ἀναξ, ἦν' ἐπ' αὖ καὶ μῦθον αἰεὶς
 Ἡμέτερον· δαμασσοῦ δ' ὑψ' αὖ καὶ ἀγένορα θυμὸν.
 Ὡς ἐράμην. ὁ δέ μ' ἔσθ' ἀμείβετο, βῆ δ' μετ' ἄλλας
 Ψυχὰς εἰς Ἑρεβ' οὐκ ἔκλυαν κατατεθνηώτων.
 ἔνθα χ' ὁμῶς προσέειπε κεχλωμῶν, ἦ κεν ἔγώ τ',
 165 Ἀλλὰ μοι ἦδιλε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδεῖν κατατεθνηώτων.
 Ἐνθ' ἦτοι Μίτωα ἴδον Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
 Κρύσσον σμήπτειν ἔχοντα, θεμισεύοντα νεκύωνται,
 Ἡρόων· αἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἰσεντο ἀνακτα,
 170 Ἡρόων ἰσαόεις τε κατ' εὐρυπυλὸς Αἰδ' οὐκ ὄω.
 Τὸν δ' ἔμετ', Ὡρίωντα πελάεον εἰσινόησα
 Θῦρας ὁμῶς εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδιλὸν λιμῶνα,
 Τὲς αὐτὸς κατέπειρεν ἐν οἰπόλοισιν ὄρεσι,
 Χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παρχαλκίον, αἶν ἀαγίς.
 175 Καὶ Τιτυὸν ἴδον γαίης ἐκφυδῖν υἱόν,
 Κεῖνον ἐν δαπιδῶ, ὁ δ' ἰσὶ ἐνεία κείτο πελέεσθαι.
 Γῦπε δέ μιν ἐκάτερθε παρημῶνα ἦπαρ ἐκέρει,
 Δέρτρεν ἔσα δύοντες. ὁ δ' ἐκ ἀπαμύνοτο χερσὶ.
 Λητῶ γὰρ ἔλκεσε Διὸς κούρην παρσέκωσιν
 180 Πυθῶσ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρῳ Πανοπίῳ.
 Καὶ μὴ Τάνταλον εἰσίδον χαλίσ' ἀλγὲ ἔχοντα,
 Ἐσαῦτ' ἐν κίμην, ἦ δ' προσέειπε γένειο.
 Στείψ' ὅτ' ἀφ' αὐτῶν, στήθεσσι δ' ἐκ εἰ κεν ἐλέσθαι.
 Ὀσάκι γὰρ κύψ' ὁ γέρονι στήθεσσι μωραίων,
 185 Τοσάχ' ὕδωρ ἀποίσκεται ἀναερχομένη· ἀμφὶ δ' ποσσὶ
 Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δ' δαίμων.
 Δίνδρεα δ' ὑψιπέτληα πατακρήθει χεῖς καί ποτ',
 Οὐχ ἔτι, καὶ ροαί, μολαὶ ἀγλαόκαρτοι,
 Σκαφ' τε γλυκεραί, καὶ ἑλαίαι τηλεθέσσαι.
 190 Τῶν ὅπ' ἰδύσθ' ὁ γέρονι ἐπὶ χερσὶ μάσασαι,
 Τὰ δ' ἀνέμ' ῥίπτασκε ποτὶ νῆρα σκυῖοντα.
 Καὶ μὴν Σίσυρον εἰσίδον, κερτέρ' ἀλγὲ ἔχοντα,
 Λάαν βαρύνοντα πελάεον ἀμροτέρησιν.
 Ἦτοι ὁ μὴν, σκηνεπτῶν χερσὶν τε ποσσὶν τε,
 195 Λάαν ἀνα ὤθεισκε ποτὶ λόρον· ἀλλ' ὅτε μένοι
 Ἀκρον ὑπερβαλῖν, τότε ἀποσφύσκει Κερταίης,
 Αὐτὴς, ἔπειτα πείδονδε κυλίνδετο λάας ἀναδῆς,
 Αὐτὰρ ὅγ' ἀψ' ὤσασκε τιτανιόων· κατὰ δ' ἰδούσθ'
 Ἐρίεν ἐκ μελίων, κοῖν' δ' ἐκ κερτὸς ὀρώσθ'.
 200 Τὸν δ' ἔμετ', εἰσινόησα βίην Ἠεκακλήν,
 Εἰδῶλον· αὐτὸς δ' μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τέρπεται ἐν θαλίῃ, καὶ ἔχ' ἐκ καλλίσφουρον Ἠέων
 Παῖδα Διὸς μεγάλῳ καὶ Ἠέης χρυσοπέδιλον.
 Ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ηἵ, ὡπαιτ' ὅς,

Graviter odit, tibi autem fatum imposuit.
 Sed age huc veni Rex, ut verbum & orationem audias 160
 Nostram, doma autem spiritus & generosum animum.
 Sic dixi. Ille autem mihi nihil respondit, ibat autem ad alias
 Animas ad Erebum mortuorum defunctorum.
 Illic similiter allocutus *me* fuisset iratus, uti ego ipsum,
 Sed mihi volebat animus in pectore meo 165
 Aliorum animas videre defunctorum.
 Ibi autem Minotem vidi Jovis illustrem filium,
 Aureum sceptrum habentem, jus dicentem mortuis,
 Sedentem: illi vero circa ipsum causas dicebant Regem,
 Sedentes & *partim* stantes per late patentem Plutonis domum. 170
 Post hunc autem Orionem animadverti
 Feras simul agitantem per floridum pratum,
 Quas ipse occiderat in desertis montibus,
 Manibus habens clavam totam æream semper instructam.
 Et Tityum vidi terræ gloriøsæ filium, 175
 Jacentem in pavimento, qui in novem jacebat jugera.
 Vultures autem ipsum utrinque assistentes jecur tondebant,
 In viscera penetrantes, ille autem non abigebat manibus.
 Latonæ enim vim intulit Jovis gloriøsæ conjugii
 Ad Pytho eunti per amœnum Panopeum. 180
 Et Tantalum vidi graves dolores habentem,
 Stantem in lacu, qui accedebat ad mentum.
 Appetebat autem sitiens, potum tamen non poterat capere.
 Quoties enim inclinabat senex bibere cupiens,
 Toties aqua peribat absorpta: circaque pedes 185
 Terra nigra apparebat, arescere autem faciebat Deus.
 Arbores autem proceræ à capite fundebant fructum,
 Pyri, mali punicæ, & aliæ mali egregium fructum terentes,
 Ficusque dulces, & oleæ virentes.
 Quæ quando pergeret senex manibus prehendere, 190
 Ex ventus jactabat ad nubes umbrosas.
 Et Sisyphum aspexi, duos dolores patientem,
 Lapidem gestantem ingentem utraque *manu*.
 Et ille quidem innixus manibusque pedibusque,
 Lapidem sursum pellebat ad cacumen: sed quando erat 195
 Summum superaturus, tunc Cratæis avertebat,
 Rursus deinde in campumolvebatur lapis imprudens:
 At ille rursus pellebat contendens, ac sudor
 Defluebat ex membris, pulvisque ex capite oriebatur.
 Post hunc vidi vim Herculeam, 200
 Simulachrum: ipse vero apud immortales Deos
 Oblectatur in conviviis, & habet pulchram pedibus Heben,
 Et fam Jovis magnanimi & Junonis aurea sandalia habentis.
 Circa autem ipsum clamor mortuorum erat, aviū intar,

- 605 Πάντος' ατυζομένην. ὁ δ' ἰ, ἐρεμνῇ νυκτὶ ἰοικώς ;
Γυμνὸν τῶζον ἔχων κ' ἐπὶ τεύχεσιν ὄσων ,
Δεινὸν παπταίνων , αἰεὶ βαλόντι ἰοικώς .
Σμυρδαλῖ[Ⓢ] δέ οἱ ἀμφὶ πτερεὶ σάθεον αὐρτῆρ ,
Χρυσῖ[Ⓢ] ἢν τελαμῶν' ἵνα δίσκῃλα ἔργα τέτυκτο ;
- 610 Ἄρκτοι τ' , ἀγρότεροί τε σύες , χαρτοὶ τε λίοντες ,
Τομῖνά τε , μάχαι τε , ρόνοι τ' , ἀνδροκτασῖαι τε ,
Μὴ τεχνησάμεν[Ⓢ] μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιο ,
Ὅς κύνων τελαμῶνα ἢ ἑκάτδοτο τέχνη .
Ἐγὼ δ' αὐτίκα κύν[Ⓢ] , ἐπεὶ ἴδον ὀρθαλμῶσι·
- 615 Καὶ μ' ὀλοερεμένη[Ⓢ] ἔπια πτερόντα προσπύδα ,
Διογενεὶ Πατριάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ ,
Ἄ' δαίλ' , ἢ τίνα κ' σὺ κακὸν μόρον ἠηλαΐεις ,
Ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ἰὼ' αὐγὰς Ἥελιοιο .
Ζηνὸς μὲν παῖς ἦα Κρονίου[Ⓢ] , αὐτὰρ οἰζὺν
- 620 Εἶχον ἀπειρεσίην . μάλα γὰρ πολὺ χεῖρσιν ἑσσι
Δεδμήμην , ὃ δέ μοι χαλεπὸς ἐπετίλλετ' αἰδέλας .
Καὶ πατὴρ μ' ἐνθάδ' ἰσαμψε κύν' ἀΐεντ'· ἔ γὰρ ἔτ'
ἄλλων
Φράζετο τῷδ' τι μοι χαλεπώτερον ἦν αἰδέλου .
Τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένικα κ' ἤγαγον ἐξ αἰδέου·
- 625 Ἑρμῆας δέ μ' ἐπεμψεν ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη .
Ὡς εἰπὼν , ὃ μὲν αὖτις ἔβη δάμον αἰδ[Ⓢ]· εἶσα·
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτῷ μῦθον ἔμπεδον , εἰπὼς ἔτ' ἔλθοι
Ἄλδ' ὅν ἡρώων οἱ δὴ τοπερόδ' ἔλοντο .
Καὶ νῦν κ' ἐτι πρεστέρας ἴδον ἀνέσας , ἔς ἔδελόν· περ ,
- 630 Θυσία , Πιερίδ' ὄοντα , θεῶν ἐρακυδία τέκνα·
Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔδν' ἀγέμετο μυρία νεκρῶν
Ἠχῇ διοτρίῃ· ἡμὲ δ' ἤλασθ' ἑ[Ⓢ]·
Μὴ μοι Γαργῆϊν κεφαλὴν δεινοῖο πελάρε
Ἐξ αἰδ[Ⓢ] ἀνέμψεν ἀγαυὴ Περσεφόνη·
- 635 Αὐτίκα ἔπειτ' ἐπὶ ἤρα κινῶν , ἐκέλευον ἱταίρας
Αὐτὰς τ' ἀμβάινειν , ἀνά τε πυρμυθήσια λῦσαι .
Οἱ δ' αἰψ' εἰσέκρινον , κ' ἐπὶ κλισίᾳ κάθίζον .
Τὴν δ' κατ' Ὀκείαν ὄψαται κῆρυμα ῥοοιο ,
Πρῶτα μὲν ἰρισίᾳ , μετέπειτα δ' κάλλιμ[Ⓢ] ὄρ[Ⓢ]·

ΤΗΘ'ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΤΣΣΕΙΑΣ Μ. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ .

Ἰνυῖται τὴν ἐξ αἰδ' γενομένην αὐτῷ ἐπ'ἀνέδνι πρὸς Κίρκην· κ' ὡς τὰς Συρῆας παρήπλευσε , κ' τὰς Πηλεϊκὰς σῖττας , Σκύλλαν τε κ' Χάρυβδιν· καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ νιὸς καὶ ἤν' ἱταίρων ἀπώλειαν , ἀνελόντων τινὰς τῆς Ἠλίας βιῶν· καὶ ὡς μόν[Ⓢ] ἐπὶ ξύλῳ πρὸς Καλυψὶν διατῶν.

Undique agitararum: ille vero obscuræ nocti similis,
 Nudum arcum habens & ad nervum sagittam,
 Horrendum circumspiciens, semper jaculanti similis.
 Horrendus autem illi circum pectora baltheus,
 Aureum erat lorum: ubi miranda opera elaborata erant,
 Urisque, agrestesque apri, trucesque leones,
 Fræliaque, pugnaeque, caedesque, homicidiaque.
 Nec aliud fabricatus est nec aliud fabricabitur,
 Qui illud lorum sua elaboravit arte.
 Agnovit autem statim ille postquam vidit oculis:
 Et me miserans verbis alatis alloquebatur:
 Generose Laërtiade multiscie Ulysses,
 Heu miser, certe aliquod & tu malum fatum nactus es,
 Quale ego portabam sub radiis Solis.
 Jovis quidem filius eram Saturni, sed ærumnam
 Habebam infinitam: valde enim longe deteriori viro
 Obnoxius eram, qui mihi gravia imperabat certamina.
 Et aliquando me huc misit ut canem ducerem: non enim
 aliud
 Existimabat illo mihi gravius fore certamen.
 Eum quidem ego subduxi & traxi ex inferis:
 Mercurius autem me deducebat atque casia Minerva.
 Sic fatus, ipse quidem rursus descendit in Ditis domum.
 At ego illic mansi firmiter, si quis adhuc veniret
 Virorum Heroum qui jam olim perierunt.
 Et adhuc priscos vidissem viros, quos volebam,
 Theseum, Pirithoumque, Deorum gloriosos filios:
 Sed ante multitudo congregabatur infinita mortuorum
 Sonitu immenso: me autem pallidus timor occupabat,
 Ne mihi Gorgonium caput horrendi monstri
 Ab inferis mitteret inclita Proserpina.
 Statim deinde ad navem profectus, jussi socios
 Et ipsos ascendere, & rudentes solvere.
 Illi vero statim ingressi sunt, & per transtra sederunt.
 Illam vero per Oceanum flumen ferebat unda fluenti,
 Primum quidem remigatio, postea autem optimus ventus.

ARGUMENTUM LIBRI XII. ODYSSEÆ

HOMERI.

NArrat ab inferis qualis fuerit sibi reditus ad Circe:
 & quomodo Sirenes præternavigaverit, & erratiles
 petras, Scyllamque & Charybdim: & suæ navis & socio-
 rum interitum, qui occiderant quosdam Solis boves: &
 ut scilus in ligno ad Calypso evaserit.

Μῦ Συρῆνας ἔχῃ, πηλαγυτάς τ', ἰδὲ βῆς Ἀκρίκῃ·

- Ἄγτάρ ἱσπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥέον Ὀκεανοῖο
 Νηὺς, δὸτ' ὅτ' ἵκετο κύμα θαλάσσης εὐρυπύρου·
 Νῆστον ἐς Αἰαίην, ὅδε τ' Ἡῆς ἡεργενείης
 Οἰκίᾳ κ' χοροῖσι, κ' ἀντολαὶ Ἥελίοιο.
 1 Νῆα μὲν ἐνδ' ἐλθόντες ἐκέλευον ἐν φαρμάθοισιν,
 Ἐκ δ' αὐτοὶ βῆδ' ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἐνθα δ' ὀπβερίζαντες ἐμμέναντο ἥϊα θῖαν·
 Ἡμῶ δ' ἡεργένεια φάνη ῥοδοδάκτυλ' Ἥως,
 Δὴ τότε ἔγ' ὦν ὑπάρης περὶεν εἰς δώματα Κίρκης
 20 Οἰσέωμαι νεκρὸν Ἑλπίνορα τεθνηῶτα.
 Φιτρὸς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτῃ περὶ ἔχ' ἀκτὴν,
 Θάπτεσθαι ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρὸς τ' ἔκλ'η κ' τεύχεα νεκρῷ,
 Τύμβον χεύαντες, κ' ἐπὶ σῆλ'ην ἐρύσαντες,
 25 Πλῆξ' αὖθις ἀκροτάτῃ τύμβῳ εὐήρης ἐρετμόν.
 Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διήπουμεν. ἔσθ' ἄρα Κίρκην·
 Ἐξ αἰδέω ἐλθόντες ἐλπίδομεν, ἀλλὰ μάλ' ὥκα
 Ἡλ' ἐντυναμένη· ἄμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
 Σίτον κ' κρέα πολλὰ, κ' αἰδοπα οἶνον ἐρυδρόν.
 30 Ἡδ' ἐν μέσῳ εἴσα μοι κίε' ὅλα θείων·
 Σχέτλιοι, οἳ ζῶντες ὑπὸ λυθὲς δῶμ' αἰδῶ,
 Διδοχίτες, ὅτε τ' ἄλλοι ἄπαξ θνήσκουσ' ἀνδρῶποι·
 Ἀλλ' ἄγετ', ἐδίετε βροχμὴν κ' πίνετε οἶνον
 Αὐδὲ πανημίεροι· ἄμα δ' ἡοὶ φαινομένηφι
 35 Πλεύστω· αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν, ἥδ' ἕκαστα
 Σημανέω, ἵνα μὴ τι κακοῖσσι ἀλεγεινῇ
 Ἡ ἄλ'ος ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγίστατε πῆμα παθόντες.
 Ὡς ἔραβ'. ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπιπείθετο θυμὸς ἀγώνων.
 Ὡς τότε μὲν πρὸ πάντων ἡμῶν ἐς ἥλιον καταδύντα
 40 Ἡμεῖς δ' αἰνέοντες κρέα τ' ἄσπετα κ' μέθυ ἠδύ·
 Ἡμῶ δ' ἥελι' κατέδυ κ' ἐπὶ κνέρας ἦλθεν.
 Οἳ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηὸς·
 Ἡ δὲ με χεῖρ' ἐλῶσα εἰλὼν ὀπονόσφιν ἑταίρῳ,
 Εἰσέ τε, κ' περὶ λίκτο, κ' ἐξερρίνεν ἕκαστα.
 45 Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλειξα.
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέσσι περσπύδα σπέντιν Κίρκην,
 Ταῦτα μὲν ἔγω πάντα πεπείσθηναι· σὺ δ' ἄκουσον·
 Ὡς τοι ἐγὼν ἐρέω, μήσθ' δέ σε κ' θεὸς αὐτός.
 Συρῆνας μὲν περὶτον ἀρίξται, αἱ γὰρ τε πάντας
 50 Ἀνδρόπυς θίλυσσιν, ὃς τις σείας εἰσαρικήται.
 Ὡς τις αἰδέσθ' ὀφείλει κ' φθόγον ἀκρόν
 Σεισίων, τῷ δ' ἔτι γυνὴ κ' νήπια τέκνα
 Οἴκαδ' ἐσθίσαντι παρῖσται, ἔδδ' χάννυνται·

M. Sirenes habet, petras, atque boves Solis.

Cæterum postquam fluvii reliquit fluentum Oceani
 Navis, abiitque ad fluctus maris latissui
 Insulam ad Ææam, ubi Auroræ manigenicæ
 Domicilium & chori sunt, & Solis ortus.
 Navem quidem huc venientes subduximus in arenam, 9
 Nos autem egressi sumus ad litus maris.
 Hic dormientes expectavimus auroram divinam:
 Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,
 Scilicet tunc ego socios præmisi ad domum Circes
 Efferre mortuum Elpenorem defunctum. 10
 Ligna vero statim cadentes, qua summum prominebat litus,
 Sepelivimus tristes, testellas lacrymas profundentes.
 At postquam cadaver combustum est & arma mortui,
 Tumulo congesto, & insuper columna erecta,
 Fiximus in summo sepulchro fabrefactum remum. 15
 Nos quidem singula administravimus, neque vero Circeam
 Ab inferis regressi latuimus, sed valde celeriter
 Venit festinans: simul autem ancillæ ferebant cum ipsa
 Panem & carnes multas, & ardens vinum rubrum.
 Hæc in medio stans alloquebatur dia Dearum: 20
 Miseri, qui viventes subiistis domum Plutonis,
 Bis mortui, cum alii senel moriantur homines.
 Sed agite, edite cibum & bibite vinum
 Hic tota die: simul autem cum aurora illucescente
 Navigabitis, at ego monstrabo viam, atque singula 25
 Significabo, ut ne quid insidiis malis
 Aut maris aut terræ doceatis cladem passi.
 Sic ait, nobis vero persuadebatur animus masculus.
 Sic tunc quidem tota die ad solis occasum
 Sedebamus epulantes carnes immensas & dulce vinum. 30
 Quando autem sol descendit & crepusculum venit,
 Illi quidem dormierunt apud rudentes navis:
 Ipsa autem me manu prehensum dilectis seorsim à sociis,
 Locavitque, & accubuit, & interrogavit singula.
 At ego illi omnia secundum ordinem recensui. 35
 Atque tunc scilicet me verbis alloquebatur veneranda Circe:
 Hæc quidem sic omnia transacta sunt: tu autem audi
 Ut tibi ego dicam, in memoriam reducet etiam Deus ipse.
 Ad Sirenes quidem primum pervenies, quæ sane omnes
 Homines fascinant, quicumque ad eas pervenerint. 40
 Quicumque imprudentia appulerit & vocem audierit
 Sirenum, huic ne utiquam uxor & infantes parvuli
 Domum reverso astant, neque lætantur:

- Ἄλλα τε Σειρήνες λιγυρῇ θάλασσιν αἰοιδῇ,
 45 Ἥλμας ἐν λειμῶνι. πολλὸς δ' ἄμρ' ὀσιόφιν θίς
 Ἀνδρῶν πυθομένην, παρὲς ᾧ μινὶ μινύθουσιν.
 Ἄλλα παρὲς ἑλάν· ἐπὶ δ' ἕατ' ἀλεῖλαι ἱταίρων,
 Κηρὸν διψήσας μελιπρία, μή τις ἀκῆσθ
 Γῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκρόμυ αἶψ' ἐθίλκετο,
 50 Δυσάντων σ' ἐν νηὶ θεῶν χυῖρας τε πόδας τε
 Ὀρέδον ἐν ἰσοπέδῳ· ἐκ δ' αὐτῇ παύσατ' ἀνθρώπων.
 Ὀρεά κε περπόμυρ' ὅσ' ἀκῆς Σειρήνοισιν.
 Αἱ δέ κε λίσσεται ἱτάρης, λῦσά τε κελύης,
 Οἱ δέ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότε ἐν δισμοῖσι δόντων.
 55 Ἐνθά τοι ἐκ ἑτ' ἐπειτα διπτικίας ἀγορεύσω
 Ὀκποτέρῃ δὴ τοι ὁδὸς ἴσεται, ἀλλὰ κ' αὐτὸς
 Θυμῷ βυλεύειν. ἔρως δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθεν μὲν γὰρ πᾶσαι ἐπιπρεῖες, παρὶ δ' αὐτὰς
 60 Κύμα μέγα βροχθεὶ κυανώπιδ' ἀμυρτελής.
 Πλαγκτάς δὴ τοι τὰς γὰρ θεοὶ μάκαρες καλέουσι.
 Τῇ μὲν τ' ἐδὲ ποσιτὰ παρέρχεται, ἐδὲ πάλαια
 Τρέφουσιν, τὰ δ' ἀμβροσίῃ Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
 Ἄλλα τε κ' ἥδ' αἰὲ ἀραιρεῖται λῆς Πέτρῃ,
 65 Ἄλλαν ἄλλαν εἵνισι πατὴρ ἐναρίθμην ἔη.
 Τῇ δ' ἔπω τις ἦνυς εὐχέει ἀνδρῶν ἥτις ἴκται,
 Ἄλλὰ δ' ὁμῆ πίνακας τε νηῶν κ' σώματα φρεσὶν
 Κύμαθ' ἀλὸς φορέουσι πυρὸς τ' ὀλοοῖο δύελλα.
 Οἷν δὴ κείνη γὰρ παρὲπλω ποντοπόρ' ἦνυς
 70 Ἀργῶ πασιμέλυσσα παρ' Αἰήταο πλέουσα.
 Καὶ νῦν κε τὴν ἐνθ' αἶκα βάλεν μεγάλας ποτὶ στήθεσσι
 Ἄλλ' ἦν παρὲπεμψεν, ἐπεὶ φίλ' ἦν Ἰήσαν.
 Οἱ δ' ὅς τ' ὅσῳ σκόπελοι, ὁ μὲν ἔχοντι εὐρὺν ἰκανή
 Ὀξείην κερυρῇ, νερίην δέ μιν ἀμφιέβηκε
 75 Κυανέην, τὸ μὲν ἔπειτ' ἔρρωϊ, ἐδέποτ' αἶδριν
 Κεῖνε ἔχ' κοῦρην, ἔτ' ἐν θέρῃ ἔτ' ἐν ὀπώρῃ.
 Οὐδέ κεν ἀμβαῖν βροτὸς ἀνὴρ, ἔ καταβαῖν.
 Οὐδ' εἰ οἱ χεῖρες γὰρ ἔεικοσι κ' πόδες ἦεν.
 Πέτρῃ γὰρ λῆς ἐστὶ πειριξιστὴν ἐκκυῖα.
 80 Μίαν δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπῆν' ἡεροειδὲς
 Πρὸς ζόρον εἰς ἔρεβ' ἐτερεμύμων. ἥ περ αὖτ' ὕμῃς
 Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰδύναται φαίδιμ' Ὀδυσσεύ.
 Οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰχμῇ ἀνὴρ
 Τέξῃ διειύσας κοῖλον σπῆν' εἰσαρίκοιτο.
 85 Ἐνθά δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει δεινὸν λευκαυῖα.
 Τῇν ἥτοι φανὴ μὲν ὅση σκύλακ' ἐρογίλης
 Γίνεται, αὐτὴ δ' αὐτὴ πᾶσι κακός· ἐδὲ κε τίς μιν
 Γεθόσειεν ἰδὼν, ἐδὲ εἰ θεὸς ἀντιέστην.
 Τὺς ἥτοι πόδες εἰς δὲ δυώδεκα πάντες ἀστροί·

Sed Sirenes stridula fascinant cantilena ,
 Sedentes in prato : ingens autem circa ossium acervus 45
 Virorum putrefactorum , circumque cutes consumuntur.
 Sed præternavigato : aures autem obline sociorum ,
 Ceram depens mellitam ne quisquam audiat
 Cæterorum : at ipse audi si quidem voles ,
 Ligent te in navi veloci manibusque pedibusque 50
 Erectum in statione mali : ex ea autem funes alligentur :
 Ut cum voluptate vocem audias Sirenum.
 Quod si rogaveris socios , solvereque jusseris ,
 Illi vero te pluribus vinculis alligent.
 Ast ubi has præternavigaverint focii , 55
 Hic tibi non amplius jam continuo dicam
 Utra tibi via erit , sed & ipse
 Animo considera , dicam autem tibi utrinque.
 Hinc quidem petra excelsæ , ad eas autem
 Fluctus ingens resonat cærulei maris : 60
 Erratiles scilicet eas Dii beati vocant.
 Hac neque volatilia prætervolant , neque columbæ
 Timidæ , quæ ambrosiam Jovi patri ferunt ,
 Sed ex illis semper adimit lævis petra ,
 Sed aliam summittit pater ut in numero sit. 65
 Hac nondum ulla navis effugit virorum quæcumque accesserit ,
 Sed pariter tabulas navium & corpora virorum
 Fluctus maris ferunt ignisque perniciosi præcellæ.
 Sola nempe illa præternavigavit mare sulcans navis
 Argo quæ omnibus curæ fuerat ab Ætæa navigans : 70
 Et fortasse illam ibi celeriter jecisset magnas ad petras ,
 Sed Juno præterire fecit , quoniam charus erat Jason.
 Duo vero scopuli , hic quidem cælum latum attingit
 Acuto vertice , nubes autem ipsum circumdat
 Obscura , quæ nunquam recedit , neque unquam serenitas 75
 Ejus occupat verticem , neque in æstate neque autumnō
 Neque ascendere posset mortalis vir , neque descendere ,
 Neque si illi manus utique viginti & pedes essent.
 Petra enim lævis est circumpolitæ similis.
 Medio autem in scopulo est spelunca obscura 80
 Versus tenebras ad Erebum conversa , qua vos
 Navem aliorum cavam dirigite , eximie Ulysses.
 Neque ex navi cava juvenis vir
 Arcu jaculatus ad cavam speluncam perveniret.
 Hic autem Scylla inhabitat graviter vociferans : 85
 Ejus quidem vox quanta catuli nuper nati
 Fit , ipsa autem monstrum malum : neque quisquam ipsam
 Lætaretur aspiciens , neque si Vens obviam veniret.
 Hujus quidem pedes sunt duodecim omnes deformes :

- 90 Ἐξ δὲ τι οἱ διερχοὶ περιμήκεις, ἐν ᾗ ἐκάστῃ
 Σμερδαλή κεφαλῇ, ἐν ᾗ τρέσσοιχοι ὀδόντες·
 Πυκνοὶ καὶ θαμνῆς, ἀλλοιοὶ μέλαν' ὀδονάτοιο.
 Μίσση μὲν τε κατὰ σπινθῆς κίχλιο δίδυκν·
 Ἐξω δ' ἐξίχθ' κεφαλὰς διηγυῖο βεράδην.
- 95 Αὐτὰ δ' ἰχθυὶά σκύπτεον περιμαυρώσασα
 Διελθίνας τε κύνας τε, καὶ ἵππιδι μύζον ἔλθοι
 Κητ', αὐ μείζα βίσκη ἀγάζον' Ἀμφιτέτη.
 Τῇ δ' ὑπὸ ποτε ναῦται ἀκίρειν εὐχετόωνται
 Παρρυζέειν σὺν νηϊ. εἰς δὲ τε κρατὶ ἐκάσθ'.
- 100 Φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὸς κυανοπεφροιο.
 Τὸν δ' ἔττερον σκύπτεον χθαμαλωτέρων ὄψ' Ὀδυσσεύ,
 Πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διεισεύσμεαι.
 Τῷ δ' ἐν ἑρμῆς ἐστὶ μέγας φύλλισσι τετυλάς·
 Τῷ δ' ὑπο δῖα Χάρυβδις ἀναρροῖδ' ἰσὺ μέλαν ὕδωρ.
- 105 Τρεῖς μὲν γάρ τ' ἀνίσσιν ἰσὺ ἡματι, τρεῖς δ' ἀναρροῖδ' ἰσὺ
 Δεινόν. μὴ σὺ γε κῆδι τύχῃς ὅτι ρυβδόποιον.
 Οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ἔω ἐκ κακῷ ἐδ' Ἐνδοχθον.
 Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκυπέλοισι πεπλημύρ', ὅκα
 Νῆα παρῖξ ἔλααν· ἱππὶν πολλὴν εἰς ἑρμῆς ἰσὺν
- 110 Ἐξ ἑταίρας ἐν νηϊ ποδῶνται ἢ ἅμα πάντας.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμυβόμην' ἀπερσύνειν,
 Εἰ δ' ἄγε δῖα μοι τέτιο θεὰ νημερτὲς ἔπισπε,
 Εἴπωρ τὴν ὁλοὴν μιν ὑπεκπερζύοιμι Χάρυβδι,
 Τὴν δὲ καὶ ἀμυνάμεν ὅτι μοι σίνωτό γ' ἱταίρας.
- 115 Ὡς ἔειπεν. ἢ δ' αὐτίκ' ἀμύβετο δῖα Διδαν.
 Σχίστην, καὶ δ' αὐτοὶ πολυκνήμια ἔργα μέμνη
 Καὶ πόντον· ἐδὲ θεῖσιν ὑπὸ ξίφει ἀθανάτοισιν;
 Ἡ δὲ τοὶ εἰς θνητὴν, ἀλλ' ἀθάνατον καλὸν ἐστὶ,
 Δεινὸν τ' ἀργαλίον τε καὶ ἀχρεὺν, ἐδὲ μαχητόν.
- 120 Οὐδέ τις ἐς ἀλκήν φυγέειν κάρτισον ἄν' αὐτῆς.
 Ἦν γὰρ δυνήματα, κορυμνίμην' παρὰ πύργῳ,
 Δεῖδ' ἄν' ὅτ' ἐξ αὐτῆς ἐρομνύμενα κίχθοι
 Τόσσησιν κεφαλῇσι, τίς τις δ' ἐκ ρώτας ἔλκεται.
 Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἔλααν, βωστῆν δ' ἑκατατῆν
- 125 Μητίσθ' τῆς Σκύλλης, ἢ μιν τίμει πῆμα βροτοῖσιν·
 Ἦ μιν ἱππὶν' ὀπταυόσθ' ἐς ὕστερον ἐρμυνθῆναι.
 Θερνακίην δ' ἐς νῆσον ἀγίξεται, ἔνθα δ' ὀλλυαὶ
 Βίσχοντ' Ἠελίοιο βόες καὶ ἱερά μῆλα,
 Ἐπτα βωῶν ἀγέλη, τίς τις δ' οἶων πάσῃα καλά,
- 130 Πεντήκοντα δ' ἑκάστα· γόν' δ' εἰ γίνεται αὐτῶν,
 Οὐδέ ποτε θνήσκουσιν· θεῶν δ' ἐπιποιμήνες εἰσὶν,
 Νύμφαι ἑυπλόκαμοι, Φαίβασά τε Δαμπετὴν τε,
 Ἀς τέκεν Ἠελίῳ Ἰππερίῳ δῖα Νέαιρα.
 Τρεῖς μὲν ἄρα θρέψασα τέκεσά τε σόφνηα μήτηρ,
 135 Θερνακίην, ἐς νῆσον ἀφάριστ' ἀπὸ τῆς γαίης,

Sex autem illi colla prælonga, in singulis autem
 Horrendum caput, insuntque triplici serie dentes
 Densi & frequentes, pleni nigra mortis.
 Media quidem per speluncam cavam immergitur:
 Extra autem porrigit capita sævum barathrum.
 Illic autem piscatur scopulum circumlustrans
 Delphinasque canesque, & sicubi majus capere possit
 Cete, quæ plurima alit sonorum mare.
 Hac nondum unquam nautæ illæsi glorianitur
 Præternavigasse cum nave, aufert autem capitibus singulis
 Virum abripiens ex nave nigra proram. 100
 Alterum vero scopulum humiliorem videbis Ulysses,
 Prope ad invicem: & jaculo attingeres.
 In hoc caprificus est ingens foliis florens:
 Sub hoc dia Charybdis absorbet nigram aquam.
 Ter enim eructat quotidie, ter vero absorbet
 Horrende, ne tu utique illuc venias quando absorbet.
 Non enim liberarit te ex illo malo neque Neptunus.
 Sed valde Scyllæ scopulo appropinquans, celeriter
 Navem præterage: quoniam longe satius est
 Sex socios in navi desiderare quam simul omnes. 110
 Sic ait, at ego ipsam excipiens allocutus sum:
 Age vero mihi dic Dea & vere enarra,
 Si quo pacto perniciosam quidem effugiam Charybdim,
 Illam autem ulciscar quando mihi læserit socios.
 Sic dicebam. Illa statim respondit diva præstantissima, 115
 Infelix, adhuc tibi bellica opera curæ sunt
 Et labor: nec Diis cedes immortalibus?
 Illa vero non mortalis, sed immortale malum est,
 Graveque difficileque & immane, neque expugnabile.
 Neque ulla est liberatio: fugere optimum est ab illa. 120
 Si enim cunctaberis, arma sumens ad petram,
 Vereor ne te denuo irruens consequatur
 Tot capitibus, totque viros abripiat.
 Sed valde celeriter præternaviga, voca autem Cratæim
 Matrem Scyllæ, quæ ipsam peperit malum hominibus: 125
 Quæ ipsam deinde compescet posterius ne irruat.
 Trinacriam autem ad insulam pervenies, hic autem multæ
 Pascuntur Solis boves & pingua pecora,
 Septem bouum armenta, tot ovium pulchri greges,
 Quinquaginta vero singula: propagatio autem non fit ipsorum, 130
 Neque unquam moriuntur: Deæ vero pastores sunt,
 Nymphæ citratæ, Phaëthusaque Lampetieque,
 Quas peperit Soli Hyperioni dia Neära.
 Has quidem ut educavit pepetitque veneranda mater,
 Trinacriam in insulam relégavit procul habitare,
Odyssea, 2 135

- Μῆλα φυλασσέμεναι πατερῶν καὶ ἑλικας βῆς.
 Τὰς εἰ μὲν κ' αἰνίας ἰάας, τότε τε μέδωναι,
 Ἦτ' ἂν ἴτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάχοντες ἰκαιοῖτο.
 Εἰ δέ κε σῖναι, τότε τοι ταμναίρομ' ὀλοθῆναι.
- 140 Νῆι τε κ' ἱτάροισι. αὐτοὶ δ' εἰπὺρ κεν ἀλύξεις,
 Ὅφρ' ἐκασὶν νῆα, ὀλέσας ἀπο πάντας ἱταίρους.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτίκα δ' χρυσόθρονον ἦλθεν κῆρ.
 Ἦ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀτίσιχε θρία θάσαν.
 Αὐτὰρ ἔγῳ ἐπὶ νῆα κίων, ὥτρυνεν ἱταίρους.
- 145 Αὐτὰς τ' ἀμβαίνων ἀνὰ τε πρυμνήσια λῦσιν.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαίνον, κ' ἐπὶ κλισίῳ κάθίζον.
 Ἐξῆς δ' ἐζωμόροι, πολὺν ἄλα τύπτον ἱετμοῖς.
 Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιθε νῆος κυανοπρόσροιο
 ἱκιδμον ἔσθ' ἢ πλοισίνοι, ἰδὺλόν ἱταίρον,
- 150 Κίρκη εὐπλόκαμον, θυτὴν θιόεσσι αὐδήσανα.
 Αὐτίκα δ' ὅπλα ἔκαστα ποικιλάμοιο κατὰ νῆα
 ἤμεθα, τὴν δ' ἀνέμος τε κυβερνήτης τ' ἴδυνον.
 Δι' ὅτ' ἔγῳ ἱτάροισι μετνύδων ἀχλύδων κῆρ,
 Ὡ φίλοι, εἰ γὰρ χρὴ ἔνα ἱδμεναι ἐδὲ δὺ οἴκας.
- 155 Θίσραθ' ἄ μοι Κίρκη μυθήσατο θρία θάσαν.
 Ἀμ' ἐρώ μεν ἔγῳ, ἵνα εἰδότες ἢ κε θάνατον,
 Ἦ κεν αἰετιάμοιο θάνατον κ' κῆρ εὐγυμνῶν,
 Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνάγῃ δισπείσαντων
 Φθογγῶν αἰετιάσαι, κ' λυμῶν ἀνθρομόντων.
- 160 Οἷον ἔμ' ἠγάγῃ ὅσ' ἀκμήν. ἀλλὰ πῆ δ' οὐκ
 Δήσατ' ἐν ἀργαλίῃ, (ὅσ' ἔμπεδον αὐτόθι μέντω)
 Ὀρβὴν ἐν ἰσοπείῃ· ἐκ δ' αὐτῇ πείρατ' ἀπῆλθε.
 Αἰ δέ κε λίσσασθαι ὑμέας, λῦσά τε κελύω,
 Τμῆς δ' πλείονεσσι τότε ἐν δισμοῖσι πείζω.
- 165 Ἦτοι ἔγῳ τὰ ἔκαστα λόγων ἱτάροισι σείραυκον.
 Τέρεα δ' καρπαλίμως ἐξίκετο νῆος εὐρυγῆς
 Νῆσον Σειρήνοισιν. ἔπειτα γὰρ ἔρ' ἀπῆλθεν.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνέμῳ μὲν ἐπαύσατο, ἰδὲ γαλήνῃ
 Ἐπλετο νηπιῖν, κοίμῃσι δ' κύματα δαίμων.
- 170 Ἀντάντες δ' ἱταροὶ νῆος ἰστία μεμύσαντο,
 Καὶ τὰ μὲν ἐν νῆι γλαφυρῇ βάλλον· οἱ δ' ἔσ' ἱετμοῖς
 Ἐζωμόροι, λεύκαινον ὕδωρ ἕσσης ἐλάτθων.
 Αὐτὰρ ἔγῳ κρητὸν μέγαν τροχὸν ὀξείῃ χαλκῇ
 Τυτθά διατμήσας, χερσὶ σιβαρῆσι πείζω.
- 175 Αἶψα δ' αἰνίτο κρητὸς, ἐπὶ κίλιντο μεγάλῃ ἰς,
 Ἠελίῃ τ' αὐτῇ Τριερωνίδας ἀνακτῶ.
 Ἐξίης δ' ἱτάροισιν ἔσ' ἔατα πᾶσιν ἀεΐει.
 Οἱ δ' ἐν νῆι μ' ἴδοντες ὅμῃ χιῶνές τε σόδας τε,
 Ὀρβὴν ἐν ἰσοπείῃ, ἐκ δ' αὐτῇ πείρατ' ἀπῆλθε.
- 180 Αὐτοὶ δ' ἐζωμόροι πολὺν ἄλα τύπτον ἱετμοῖς.
 Ἀμ' ὅτε τέσσαρ' ἀπῆλθε ὅσων τε γέγωνε βοήσας.

Oves custodire paternas & nigras boves.
 Eas si quidem illæsas fines, reditusque curam habebis,
 Sane adhuc in Ithacam mala licet passi veniretis:
 Sin autem læseris, tum tibi definitio interitum
 Navique & sociis: ipseque si modo evades,
 Sero male redibis, amissis omnibus sociis. 140

Sic ait. Statimque aureo throno *conspicua* venit aurora.
 Illa quidem deinde per insulam ablit dia Dearum:
 At ego ad navem vadens, jubebam socios
 Ipsosque ascendere funesque resolvere, 145
 Qui statim ingrediebantur, & per transtra sedebant.
 Ordine vero sedentes canum mare verberabant remis.
 Nobis autem in parte posteriori navis nigræ proram
 Secundum ventum misit impletem vela, bonum fodalem,
 Circe cirrara, gravis Dea voce humana utens. 150

Continuoque omnia arma componentes per navem
 Confedimus, quam ventusque gubernatorque dirigebant.
 Ibi tunc ego socios alloquebar mæstus corde:

O amici, non enim oportet unum scire neque duos solos
 Vaticinia quæ mihi Circe prædixit dia Dearum: 155

Sed dicam ego, ut scientes vel moriamur,
 Vel elabentes mortem & fatum effugiamus.
 Sirenium quidem primum juhebat divinarum
 Vocem evitare, & pratium floridum.

Solum me juhebat vocem audire, sed me vinculo 160
 Ligare in gravi, (ut firmiter illic maneam)
 Erectum in basi mali: ex ipso autem funes alligentur.

Si vero oravero vos, solvereque jussero,
 Vos vero pluribus tum in vinculis constringite.

Et ego quidem hæc singula dicens sociis declarabam. 165

Interea autem rapide venit navis fabrefacta
 Ad insulam Sirenium, urgebat enim ventus innoxius.

Statim deinde ventus quievit, atque tranquillitas
 Erat sine ventis, sopiveratque fluctus Deus.

Surgentes autem focii navis vela complicarunt, 170
 Et ea quidem in navi cava collocarunt: ipsi autem ad remos
 Sedentes, dealbabant aquam politis abietibus.

At ego ceræ ingentem orbem acuto ære
 Minutatim dissecans, manibus fortibus premebam.

Statim vero liquefiebat cera, nam juhebat magna vis, 175
 Solisque splendor Hyperionidæ Regis.

Ordineque sociis ad aures omnibus illevi.
 Illi autem in navi mihi ligarunt pariter manusque pedesque,

Erecto in basi mali, ex eo autem funes alligarunt:
 Ipsi autem sedentes spumofum mare verberabant remis. 180

Sed cum tantum aberamus quantum audiatur clamans,
 Z ij

- Ῥίμφα δ' αὖθις ἰδὼν, τὰς δ' ἔλαθεν ὠκύαλ' ἔνθ' ἔγγυθεν ὀρνυμένη· λυγρὴν δ' ἔντυγον αἰοδὼν,
 Διὸρ' αὖτ' ἰὼν πολύαιν Ὀδυσσεύ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν.
- 185 Νῆα κατασθεον, ἦα νωϊτέρην ὅσ' ἀκῆσαι.
 Οὐ γάρ πω τις τῆδε παρήλασε νῆϊ μελαίνῃ,
 Πρὶν γ' ἡμίων μελίγηρην δ' ὀπὲρ σωματῶν ὅσ' ἀκῆσαι.
 Ἄλλ' ὅγε τετραμύρ' οὐτάι, κ' ὀλίσιοινα εἰδῶς.
 Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ.
- 190 Ἀργεῖοι Τροῖές τε Διῶν ἰότητι μῶχονσαν,
 Ἴδμεν δ' ὅσα γίνετ' ἐπὶ χθονὶ περικλυδοτέρῃ.
 Ὡς φάσαν, ἰῶσαι ὅπα κάλλιμον. αὐτὰρ ἔμμεν κῆρ
 ἠΐθ' ἀκῆμεναι, λῦσαι τ' ἐκίλευον ἱταίρας,
 Ὀρῦσι νηυσάων· οἳ δ' ἔπεισαν ἔπεισαν.
- 195 Αὐτίκα δ' ἀνσάντες Περιμήδης Εὐρύλοχος τε
 Πλείσοί μ' ἐν δεσμοῖσι διόν, μᾶλλον τ' ἐπιέζον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τις τὰς γε παρήλασεν, ἔσθ' ἔτ' ἔπειτα
 Φθογγῆς Σιρηνῶν ἠέκομεν ἔσθ' ἔτ' αἰοδῆς,
 Αἰψ' ὀπὲρ κερὸν ἔλοντο ἡμοὶ ἑτέρης ἱταίρῃ,
- 200 Ὅς φωνεῖτο πᾶσι πᾶσιν ἀλκιφ', ἡμῶς τ' ἐκ δεσμών ἀνέλυσαι
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπεμεν, αὐτίκ' ἔπειτα
 Καπνὸν κ' μέγα κῦμα ἴδον, κ' δέπον ἄκυστα.
 Τῶνδ' ἄρα δισάντων ἐκ χειρὸν ἔπτατ' ἐριτμά.
 Βόμβησεν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ἔχιστο δ' αὐτὰ
- 205 Νῆος, ἐπεὶ ἐκ ἔτ' ἐριτμά περὶ κίεα χερσὶν ἔπειγον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὤτρυνον ἱταίρας
 Μυιελχίοις ἐπίεσι παρὰ σταδὸν ἀνδρα ἑκάστον,
 ὦ φίλοι, ἔ γάρ πω τι κακῶν ἀδαήμενες εἰμὲν.
 Οὐ μὲν δὴ τόδ' αὖτε μῆζον ἐπὶ κακὸν, ἢ ὅτε Κύκλωφ
- 210 Εἰλῆς ἐνὶ σπηϊ γλαφυρῇ κρατερῇ βίηρι,
 Ἄλλα κ' ἐνδον ἐμῇ ἀρετῇ βελή τε νόσ τε
 Ἐκρύβομεν· καὶ περ τῶνδ' ἐμνήσασθαι οἶον.
 Νῦν δ' ἀγέθ' ὥς αὖ ἐγὼ εἶπα σφιδώμεθα πάντες·
 Τμῆς μὲν κόπῃσιν αἰὼς ἰηρῆνα βαδίζαν
- 215 Τύπτετε, κληίδεσσιν ἐρήμῃσι, αἰκί' ὀδοι Ζεὺς
 Δῶν τοι δὲ γ' ὀλεθρον ὤκρυγ' ἰν κ' ἀλύξαι.
 Σοὶ δ' ἐπερνήθ' ὅσθ' ἐπιτίλλομαι, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Βάλλει, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἴκῃα νομάς)
 Τάττε μὲν καπνὸν κ' κύματ' ἐκτὸς ἔργα
- 220 Νῆα, αὐτὰρ σκοπίεσσιν ἐπιμάτο, μὴ σε λάθῃσι
 Κῆρ' ἐξορμήσασα, κ' ἐς κακὸν ἄμμε βάλλῃσιν.
 Ὡς ἐφάμην. οἳ δ' ὅκα ἡμοῖς ἐπίεσι πείσαντα
 Σκύλλην δ' ἐκίτ' ἐμυδόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
 Μάπως μοι δέσαντες δ' ὀλοήσαν ἱταίρῃσι
- 225 Εἰρεσίης, ἐντὸς δ' ἀνυκάζοντο σφείας αὐτές.
 Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐρημοσύνης ἀλεγεινῆς
 Λαιδαγόμην, ἐπεὶ ἔτι μ' ἀνέχῃ θαρσύνεσθαι

Propere urgentes, illas non latuit velox navis
Prope impulsâ, argutumque instituerunt carmen:

Huc age veniens celeberrime Ulysses, ingens decus Achivorum
Navem siste, ut nostram vocem audias. 184

Non enim unquam aliquis hac præteregit navem nigram,
Quin prius nostram suavem ab ore vocem audiret:
Sed hic delectatus abiit, & plura sciens.

Scimus enim tibi omnia quæcumque in Troja lata
Argivi Trojanique Deorum voluntate pertulerunt, 190
Scimus etiam quæcumque fiunt in terra alma.

Sic dicebant, mittentes vocem pulchram: at meum cor
Volebat audire, solverequè jubebam socios,
Superciliis innuens, illi autem incumbentes remigabant.
Statimque surgentes Perimedes Eurylochusque 195

Pluribus me vinculis ligabant, magisque premebant.
Cæterum ubi illas præteriiit *navis*, neque amplius deinde
Vocem Sirenium audiebamus neque cantilenam,
Mox ceram dempserunt mei dilecti socii,

Quam illis ad aures illeveram, meque ex vinculis solverunt. 200
Sed quando jam insulam reliquimus, statim deinde
Fumum & ingentem fluctum vidi, & sonitum audiui.

His igitur timentibus ex manibus ceciderunt remi.
Insonuerunt autem omnia per fluctum; tenebaturque illic
Navis, quoniam non amplius remos prolixos manibus urgebant.
Ast ego per navem iens cohortabar socios 205

Blandis verbis astans virum quemque:

O amici, non enim ullo pacto malorum ignati sumus.
Non equidem hoc majus adest malum, quam cum Cyclops
Includebat nos speluncæ cavæ forti vi, 210

Sed & hinc mea virtute consilioque prudentiaque
Effugimus, & olim horum recordaturos puto.

Nunc agite, uti ego dixero pareamus omnes:
Vos quidem remis maris fluctus profundos
Verberate, transtris insidentes, si forte Jupiter 215
Det hanc saltem mortem effugere & evitare.

Tibi vero gubernator hoc præcipio, (sed in animo
Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula motas)
Hunc quidem furcam & fluctum extra dirige
Navem, tu autem scopulum require, ne te imprudente 220
Illinc prorumpat, & in malum nos conjicias.

Sic dicebam, illique ocyus meis verbis parebant.
Scyllam tamen nondum commemoraveram, immedicabile malum,
Ne forte timentes cessarent mihi socii
A remigando, intraque constiparent seipfos. 225
Et tum scilicet Circes quidem mandatorum tristium
Oblitus fueram, quoniam neutiquam me jusserat armari.

- Αὐτὰρ ἐγὼ καταδύς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δὺς δῶκε
 Μάκρ' ἐν χερσὶν ἔλῳν, εἰς ἱέρα πηδῆς ἔβαινον
 230 Περσέης. ἔνθεν γάρ μιν ἐδίγμην περσῶτα φανείδην
 Σκύλλην πετρεῖν, ἥ μοι φέρε πῆμ' ἐπ' ἔρυσιν.
 Οὐδέ πη ἀδύησεν δυνάμην· ἔκαμον δέ μοι ὅσπερ
 Πάντη παπταίνοντι πρὸς ἡερειδία πέτρην.
 Ἡμῖς ᾗ σιναπὸν ἀνεπλήρομ' ἡρώωντες·
 235 ἔνθεν γὰρ Σκύλλ', ἐτέρωθεν ᾗ δῖα Χάρυβδις
 Δεινὸν ἀνέρισι βόησι θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Ἦτοί ὅτ' ἐξαιέσσει, κίχης ὥς ἐν πυρὶ πολλῇ,
 Πᾶσ' ἀταρομύροισι κυκωμένη, ὑφ' ὅσῃ δ' ἄχνη
 Ἀχέροσι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμροτέρησιν ἑωπίπτην.
 240 Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόζει θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ,
 Πᾶσ' ἐντοαδὲ φάτεσκε κυκωμένη· αἰμὲρ ᾗ πέτρῃ
 Δεινὸν ἐξέρχεται, ἐπ' αἰνέει δ' ἡ γαῖα φάνεσκε
 Ψάμμοσ' κυανῇ. τὰς δ' ἡλαρὸν δέῃ ἔρψ.
 Ἡμῖς μὲν πρὸς τήνδ' ἴδμεν, δεισαντὲς ὀλεθρον.
 245 Τόσσα δέ μοι Σκύλλη γλαυρῆς ἐκ πηδῆς ἑταίρους
 Ἐξ ἑλὲ', εἰ χερσὶν τε βίηφι τε φέρτεροι ἦσαν.
 Σκυφάδην δ' ἐς νῆα θοὴν ἄμα καὶ μετ' ἑταίρους
 Ἴδμεν ἥν' ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὑπέρδειν
 Ἐλὸς αἰετοειδῶν· ἐμὲ δ' ἐβείηοντο καλεῦντες
 250 Ἐξόν· μακλήδην, τίτε γ' ὕσατον, ἀχινύδην κῆρ.
 Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ περσέλει αἰλιεύς περσιμῆκεν ῥέβδω
 Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοις δίλον καταΐδματα βῆλ' ἔλ' ἔλ'·
 Ἐς πόντον περσέει βυδὸς κίχης ἀγρυπνέου,
 Ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε δύραζε·
 255 Ὡς οὖν ασπαίροντες αἰέροντο ποτὶ πέτραι·
 Αὐτὰρ δ' εἰς δύμητι κατήδηε κυκλήροντας,
 Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δημοτῇ.
 Οἰκτίστον δὴ κείτο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 Πάντων ὅσ' ἐμόγησα, πόδες αἰὼς ἐξεμίνων.
 260 Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτραις εὐγυμῇ, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεῶν ἐς ἀμύμονα νῆσον
 Ἰκομένη· ἐνθα δ' ἔσαν καλὰ βόες εὐρυμέτωποι,
 Πολλὰ δ' ἰεῖα μῆλ' ἔπειτα· ἔπειτα δ' ἡλιόιο.
 Δὴ τότε ἔγ' ὦν ἐτι πόντω ἰὼν ἐν νῇ μελαίνῃ,
 265 Μυκηθμὸς τ' ἥκιστα βοῶν ἀνελίζομεν δ' αὖν,
 Οἶων τε βλαχὴν· καὶ μοι ἐπ' ἐμπίστε θυμῷ
 Μάντι· ἄλ' αἰεὶ Θηδαιεὺς Τειρεσίαιος,
 Κίχης τ' Αἰαίνης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
 Νῆσον αἰετιάσθαι περφιμῶντος ἡλιόιο.
 270 Δὴ τότε ἔγ' ὦν ἑτάροισι μετ' ἡνδρῶν ἀχινύδην κῆρ,
 Κέκλυτέ μεν μύσων κακὰ περ πάσχοντες ἑταίροισι,
 Ὅρ' ὦν ἔγωγε μαντήϊα Τειρεσίαο,
 Κίχης τ' Αἰαίνης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν·

Ast ego indutus inclyta arma, & duas hastas
 Longas in manus sumens ad tabulata navis ibam
 Proxæ: inde enim ipsam expectabam primum visum iri 230
 Scyllam petrosam, quæ mihi ferebat dampnum sociis.
 Neque usquam videre potui: lassabamurque mihi oculi
 Undique circumspectanti ad obscuram petram.
 Nos quidem angustum locum navigabamus lugentes:
 Hinc enim Scylla, alitius autem Charybdis 235
 Immane absorbuit maris salis aquam.
 Equidem quando evomebat, sicut lebes in igne multo,
 Tota remurmurabat conturbata, in altum autem aspergo
 Summis scopulis utrisque incidebat.
 Sed quando absorbebat maris salis aquam, 240
 Tota intus apparebat mora: circumque petram
 Horrendum intonabat, infra autem terra apparebat
 Arena cum cerulea, hos autem pallidus timor cepit.
 Nos quidem ad hanc videbamus, timentes interitum.
 Interea autem mihi Scylla cava ex navi socios 245
 Sex abstulit, qui manibusque virtuteque præstantiores erant.
 Aspicies autem in navem velocem simulque ad socios:
 Jam horum animadverti pedes & manus superne
 In altum levatorum: me autem clamabant vocantes
 Nominatim, tunc postremo, afflictæ corde. 250
 Ut cum in aggere piscator prælonga virga
 Piscibus minutis dolum escam obiciens,
 In pontum demittit bovis cornu agrestis,
 Palpitantemque deinde corripiciens projicit foras:
 Sic illi palpitantes tollebantur ad petras: 255
 Illic autem pro foribus depascebantur clamantes,
 Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
 Miserabilissimum scilicet illud meis vidi oculis
 Omnium quæcumque passus sum, vada maris rimans.
 Ast ubi petras effugimus, horrendamque Charybdis, 260
 Scyllamque, statim deinde Dei ad eximiam insulam
 Pervenimus: ibi autem erant pulchri boves frontones,
 Multæque pingues pecudes sublimis Solis.
 Ibi tunc ego adhuc in mari in navi nigra cum essem,
 Mugitum audiivi boum stabulantium, 265
 Oviumque balatum: & mihi dicta inciderunt animo
 Vatis cæci Thebani Tiresiæ,
 Circesque Aæx, quæ mihi admodum multis præcepit,
 Ut insulam vitare homines obstantis Solis.
 Scilicet tunc ego socios alloquebar cruciatus corde: 270
 Audite meos sermones mala quamvis patientes socii,
 Ut vobis dicam vaticinia Tiresiæ,
 Circesque Aæx, quæ mihi perquam multis præcepit,

- Νῆσον ἀλεύαδαι τερψιμεροῦτ᾽ Ἡελίοιο.
 275 Ἐνθα γδ αἰνότετον κακὸν ἱμῆραι ἄμμιν ἱρασκιν.
 Ἄλλα παρὶξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
 Ὡς ἱράμην. τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
 Αὐτίκα δὲ Εὐρύλοχ[Ⓞ] συγροῖ μ' ἡμίβετο μύθῳ,
 Σχίτλι[Ⓞ] εἰς Ὀδυσσεύ· πῶς τοι μῦθος, εἴδ᾽ τι γυῖα
 280 Κάμνεις· ἢ ῥά νυ σοὶ γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
 Ὃς ῥ' ἱτάρης καμάρω ἀδικοτάς ἦδ' κ' ὕπνῳ
 Οὐκ εἰας γαῖης ἐπιβήμηναι, ἐνθά κεν αὐτὲ
 Νῆσῳ ἐν ἀμφοῦτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
 Ἄλλ' αὐτὸς διὰ νύκτα θύην ἀλλάλασαι ἀνωγας,
 285 Νῆος δ' ὀππῶλα γχθέντας ἐν ἡεροιδῷ σπόντες.
 Ἐκ νυκτῶν δὲ ἀνέμοι χαλεποὶ. δηλήματα νηῶν
 Γίνονται. σὴ κέν τις ὑπερυγοὶ αἰπὺν ὀλεσθῶν,
 Ἦ πως ἐξαπίνῃ ἐλθῇ ἀνέμοιο θυελλα;
 Ἦ νύτῃ, ἢ ζεφύροιο θυσαί[Ⓞ], οἳ τε μάλιστα
 290 Νῆα διαρραΐουσι θεῶν αἰκνὴ ἀνάκτων.
 Ἄμ' ἦτοι γυνὴ μὲν περὶθάμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
 Δόρπον δ' ὀπλισοίμεθα θεῇ παρὰ νηὶ μῦροντες.
 Ἡῶθεν δὲ ἀναβάντες ἐνήσομην εὐρεῖ σπόντες.
 Ὡς ἱρατ' Εὐρύλοχ[Ⓞ]· ἐπὶ δὲ ἦνεν ἄλλοι ἱταῖροι.
 295 Καὶ τότε δὴ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων.
 Καὶ μιν φωτῆσας ἔπειτα πειθερόντα περσινύδων,
 Εὐρύλοχ', ἢ μάλα δὴ με βιάζεστε μῆνον ἔοντα.
 Ἄμ' ἄγε νῦν μοι πάντες οὐράσατε καρτερόν ἔρκον.
 Εἰ κέ τιν' ἢ βοῶν ἀγέλην, ἢ παῶν μέγ' οἶον
 300 Εὐροσμήν, μή τις ἀπαθ' ἀλίσσι κακῆσι
 Ἦ ἔσθ' ἢ ἐτι μῆλον ὀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκθοι
 Ἐδίδετο βρομῶν τὴν ἀθανάτῃ σῶρα Κίρκῃ.
 Ὡς ἱράμην. οἳ δὲ αὐτίκ' ἀπώμνυνον ὥς ἐκέλευον,
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε τελευτήσαν τε τ' ὅρκον,
 305 Στήσαμην ἐν λιμνῇ γλαφυρῇ εὐεργία νῆα
 Ἀγχ' ὕδατ[Ⓞ] γλυκεροῖο. κ' ἐξαπέδισαν ἱταῖροι
 Νῆος, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισαμῶρος τετύκογτο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πῶσι[Ⓞ] κ' ἐδντύ[Ⓞ] ἐξ ἔσθ' ἦντο,
 Μνηστάρημοι δὲ ἥπνιτα φίλους ἔκλασον ἱταῖρας,
 310 Οὐς ἱραγε Σκύλλῃ γλαφυρῇ ἐν νηὶ ἐλῶσα.
 Κλαίωντασι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμ[Ⓞ] ὕπν[Ⓞ].
 Ἥμ[Ⓞ] δὲ τείχεα νυκτὸς ἦν, μετὰ δὲ ἀσρα βεβήκῃ,
 ὧρσεν ἐπὶ ζανν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Λαίλαπι θεοπέσι, σὺν δὲ νεφέεσσιν κέλυφε
 315 Γαῖαν ὅμῃ κ' πόντον· ὁρσάτῃ δὲ κρανίδεν νύξ.
 Ἥμ[Ⓞ] δὲ ἡεργίεια φάη βοδὸδάκτυλ[Ⓞ] ἡῶς,
 Νῆα μὲν ὀρμίσσασθαι, κοῖλον σπεί[Ⓞ] εἰσερούσκατες.
 Ἐνθά δὲ ἔσαν νυμφῶν καλοὶ χοροὶ ἦδ' ἐθόωκοι.
 Καὶ τότε ἰγῶν ἀγορὴν θέμην[Ⓞ], μετὰ μῦθον ἔειπας,

Ut insulam vitatam Solis, qui delictum est hominum.

Ibi enim gravissimum malum fore nobis aiebat.

275

Sed præter insulam pellite navem nigram.

Sic dicebam, illis autem confringebatur suum cor.

Statimque Eurylochus molesto mihi respondit sermone:

Improbis es, ô Ulysses, superat tibi robur, neque unquâ membris
Defatigaris: profecto omnia tibi ferrea sunt,

280

Qui socios lassitudine afflictos atque etiam somno urgente

Non finis terram conscendere, ubi rursus

Insula in circumflua lautam paremus cœnam:

Sed sic temere per noctem celerem errare jubes,

Ab insula aberrantes in obscuro ponto.

285

Ex noctibus autem venti graves, perniciēs navium

Existunt: qua quis effugeret sævam mortem,

Si forte repente veniret venti procella,

Aut Noti, aut Zephyri vehementis, qui potissimum

Navem infestant Deorum non sponte Regum.

290

Verum sane nunc quidem cedamus nocti nigræ,

Cœnamque apparemus celerem apud navem manentes:

Mane autem conscendentes intremus latum pontum.

Sic ait Eurylochus, comprobrarunt autem ceteri socii.

Atque jam tum agnoscebat quod nempe mala moliretur Deus:

Et ipsum compellans, verbis volatilibus alloquebat:

Euryloche, profecto nimis jam me urgetis qui solus sum.

Sed age nunc mihi omnes jurate firmum juramentum,

Si quod aut boum armentum, aut magnum gregem ovium

Inveniamus, ne forte quis scelere pessimo

300

Aut bovem aut etiam pecudem occidat: sed tranquilli

Comedite cibum quem immortalis præbuit Circe.

Sic dicebam, illi autem protinus jurarunt ut jusserram.

Ast ubi juraruntque finiveruntque jusjurandum,

Stitimus in portu cavo benefactam navem

305

Prope aquam dulcem: & exiverunt socii

E navi, deinceps autem cœnam scite appararunt.

Ast ubi potus & cibi amorem emisérant,

Recordati deinde charos desseverunt socios,

Quos devoraverat Scylla cava ex navi eripiens.

310

Flentibusque ipsis supervenit dulcis somnus.

Quando autem tertia pars noctis erat, & astra transibant,

Immisit vehementem ventum nubium coactor Jupiter

Cum nimbis ingentibus, nubibus autem cooperuit

Terram simul & pontum, ruitque de cœlo nox.

315

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,

Navem quidem subduximus, in cavam speluncam intro trahentes:

Hic autem erant Nympharum pulchri loci atque sedilia.

Et tum ego concionem faciens, sermone allocutus sum:

O amici, in navi quidem celeri cibisque potusque
Est, ab his bobus abstineamus, ne quid patiamur. 320

Actis enim Dei hi boves & eximia pecora
Solis, qui omnia inspicit & omnia inaudit.

Sic dicebam, illisque persuadebatur animus generosus (quis alius
Mensem autem integrum nunquam desinens spirabat Notus, neque
Existebat deinceps ventorum, nisi Eurysque Notusque. 325

Illi autem quoad quidem panem habebant & vinum rubrum,
Tandiu à bobus abstinebant, studiosi *conservandæ* vitæ :

Sed cum jam è navi periissent viatica omnia,
Ibi jam venaturam aggrediebantur necessitate, 330

Pisces avesque, charas quodcumque in manus venisset,
Uncis hamis, vexabat enim ventrem fames.

Scilicet tum ego per insulam secessi, ut Deos
Precarer, si quis mihi viam monstraret ut redirem.

Sed quando jam per insulam iens declinaveram à sociis, 335
Manus lavans ubi defensaculum erat à vento,

Precabar omnes Deos qui cælum inhabitant :

Hi sane dulcem somnum palpebris infuderunt.

Eurylochus autem sociis mali dux erat consilii :

Audite meos sermones mala quamvis passi socii- 340

Omnes quidem invisæ mortes miseris mortalibus,

Fame autem miserrimum mori & fatum assequi.

Sed agite, Solis ex bobus abigentes optimos,

Sacra faciemus Diis qui cælum latum habitant.

Quod si in Ithacam pervenerimus ad patriam terram, 345

Statim Soli per superna gradienti dives templum

Struemus, ibi ponemus ornamenta multa & pretiosa.

Si vero iratus aliquo pacto eb boves erecta capita habentes

Navam volet perdere, suffragabunturque Dii alii,

Malo semel ad fluctus hians vitam perdere, 350

Quam diutius tabescere manens in insula deserta.

Sic ait Eurylochus : collaudabant autem alii socii.

Statim autem Solis ex bobus abigentes optimos

Ex propinquo : (non enim longe à navi nigra rostro 355

Pascebantur camuris cornibus pulchri boves frontones)

Eos vero circumstabant, & vota faciebant Diis,

Folia quoque decerpentes tenera quercus alticomæ :

Non enim habebant hordeum album bene tabulata in navi.

Ast ubi precati sunt, & mactarunt & excoriarunt,

Femoraque exciderunt, arvinaque absconderunt, 360

Duplicem facientes, desuper autem cruda posuerunt :

Neque habebant vinum ad libandum super incensa sacra,

Sed aqua libantes assabant intestina omnia.

Ast ubi femora incensa sunt, & viscera comederunt,

Minutimque conciderunt cætera, & circum verua fixerunt, 365

- Καὶ τότε μοι βλεψάσθην ἐξίσυτο νάδυμ' ὕπνῳ.
 Βὼν δ' ἴσταγ ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θύνα θαλάσσης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ χεῖδ' ἦα κίων νείας ἀμοιβίης,
 Καὶ τότε μοι κνίσσης ἀμφ' ἥλυθ' ἠδὲ αὐτμῇ.
- 370 Οἰμώζας ὃ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γηγάνειν,
 Ζεῦ πάτερ, ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
 Ἦ με μάλ' εἰς αἶθ' κοιμήσατε, νηλεὲς ὕπνῳ.
 Οἱ δ' ἴταρσι μέγα ἔργον ἐκτίσαντο μύθοντες.
 Ὠκεία δ' Ἡελίῳ παρέειπε ἀγγελ' ἦλθε
- 375 Λαμπρὴν τανυστήν, ὃ οἱ εἶας ἔκταν ἑταῖροι.
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετῴδα χαρόμεν' κῆρ,
 Ζεῦ πάτερ, ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες.
 Τίταγ δ' ἑτάρος Λαιρτιάδην Ὀδυσῆν,
 Οἱ μιν βῆς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ἥσιν ἔργα
- 380 Χαίρεισκον μιν ἰὼν εἰς ὄρεον ἀσπερόντα,
 Ἦδ' ὅπ' αἶψ' ἐπὶ γαίαν ἀπ' ὄρεον ἀσπερόντα.
 Εἶδέ μοι ἔτισσε βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβήν,
 Δύσμεναι εἰς αἶδα, καὶ ἐν γαίῃσι φάειν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' ὄρεον νεφεληγερέτα Ζεὺς,
- 385 Ἦέλι, ἦτοι μιν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάειν
 Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεῦδαρον ἄρκεν.
 Τῶνδ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀρῆπτι κεραιῶν
 Τυτθὰ βαλὼν κείσαιο μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Ταῦτα δ' ἐγὼν ἥκουσα Καλυψίδ' ἠὲ νόμοιο.
- 390 Ἦδ' ἔφη Ἑρμείας διακτόρ' αὐτῇ ἀκῆσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθ' ἐδὲ θάλασσαν,
 Νείκειον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισαδὲν, ἐδὲ τι μυχῷ
 Εὐρέμεθα δυνάμεθα· βόες δ' ἔσποτ' ἔδνασαν ἠδὲ.
 Τοῖσιν δ' αὐτίκα ἔπειτα θεοὶ τέρατα φέρονται.
- 395 Εἶρπον μὲν βροτοὶ, κρία δ' ἀμφ' ὄρεοις ἐμυμύκη,
 Ὀπταλῖα τε καὶ ὠκεία· βοῶν δ' ὥς γίγντο φωνή.
 Ἐξήμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἑήμερος ἑταῖρος
 Δαίνυντ' Ἡελίοιο βοῶν ἐλάτταντες ἀέστας.
 Ἄλλ' ὅτε δ' ἑδοκμον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίαν,
- 400 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνέμῳ μὲν ἑπαύσατο λαίλαπι θύων.
 Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἀναβάντες ἐνὶ καίῳ εὐρεῖ πόντῳ,
 Ἰσὼν σπασάμενοι, ἀνά θ' ἰστία λευκὰ ἐρύσαντες.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, ἐδὲ τις ἄλλη
 Φαίνετο γαίαν, ἀλλ' ὄρεος ἠδὲ θάλασσαν,
- 405 Δὴ τότε κυανὴν νεφέλην ἔσπευ Κρονίαν
 Νηὸς ὑπὲρ γλαυκῆς, ἥχλυσε ὃ πόντῳ ὑπ' αὐτῆς.
 Ἦ δ' ἔθθ' ἔ μάλα πολλὸν ἐπὶ χερσίν· αἶψα γὰρ ἦλθε
 Κεκληγώς ζεύς, μεγάλη σὺν λαίλαπι θύων.
 Ἰσθ' ὃ φροσύνας ἔρριξ' ἀνέμοιο δύελλα
- 410 Ἀμροτέρης· ἰσθ' δ' ὀπίσσω πόντον, ὕπλ' τε πόντον
 Εἰς ἄντλιν κατέχυνθ'· ὃ δ' ἄρα φέροντ' ἐνὶ νηὶ

Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus.
Festinabamque ire ad navem velocem & littus maris.
Sed cum jam vadens prope navem essem utrinque agitabilem,
Et tum mihi nidoris obvenit dulcis status.

Lamentans autem Deos ad immortales clamavi :

370

Jupiter pater , atque cæteri beati Dii sempiterni ,
Profecto me in malum sopivistis sævo somno :
Ipsi vero focii magnum facinus patrarunt illic manentes.

Velox autem Soli per superna meanti nuncia venit
Lampetia lato poplo induta , quod ei boves interfecerint focii. 375
Statim autem Deos allocutus est , iratus corde :

Jupiter pater , atque alii beati Dii sempiterni ,
Luant jam focii Laertiadæ Ulyssis ,
Qui meus boves occiderunt superbe , quibus ego
Lætabar & vadens in cælum stelliterum , 380
Et quando retro ad terram à cælo vertebar.
Quod si mihi non luent boum condignam talionem ,
Descendam ad Plutonis domum , & inter mortuos lucebo.

Quem excipiens alloquebatur nubium coactor Jupiter :
Sol , certe quidem tu inter immortales luceas 385
Et mortales homines super fertilem terram :
Horum autem statim navem celerem candenti fulmine
Paululum feriens incendam medio in sævo ponto.

Hæc ego audivi à Calypso pulchricoma :
Quæ dicebat à Mercurio internuncio se audivisse. 390
At ubi ad navem perveni atque mare ,
Objurgabam aliunde alium aditans , neque remedium
Invenire potuimus , boves enim mortui erant jam.
Eis autem continuo deinde Dii prodigia ostendebant :
Serpebant quidem pelles , carnes autem circum verua mugiebant ,
Assæque & crudæ : boumque quasi existerat vox. (395

Sex diebus quidem deinde mihi perdilecti focii
Convivabantur , Solis boves postquam abegissent optimos.
Sed quando septimum diem Jupiter induxit ,

Tum vero ventus quidem cessavit turbine sæviens , 400
Nos autem statim conscendentes inmisimus *navem* lato mari ,
Malum erigentes , sursumque alba vela trahentes.
Sed quando jam insulam deseruimus , neque ulla alia
Apparebat terrarum , sed cælum atque mare ,
Ibi tum atram nubem statim Saturnius 405
Navim super cavam , caligabatque pontus sub ipsa.

Navis autem currebat haud adeo multum per tempus : statim enim
Stridens Zephyrus ingenti cum turbine sæviens. (venit

Mali autem funes rupit venti procella
Utrosque : malusque retro cecidit , armamenta que omnia 410
In sentinam decidunt : is autem extrema in nave

Odyssea.

A a

Πλήξε κυβερνήτης κεραλήν, σὺν δ' ὅσ' ἄραξε
 Πάντ' ἄμυδις κεραλή· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτήρ' οἰκῶς
 Κάππις ἀπ' ἱκερίφιν, λίπε δ' ὅς' ἰα θυμὸν ἀγνῶ-
 νον.

- 415 Ζεύς δ' ἄμυδις βρόντησεν, καὶ ἔμβαλε νῆϊ κεραυνόν·
 Ἡ δ' ἐλελήθη πάντα, Διὸς πλουγείσα κεραυνῷ,
 Ἐν ᾧ θείησιν πᾶσι. πῶσον δ' ἐκ νηὸς ἔταισεν.
 Οἱ δ' ἐκ βρόντησιν ἱκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμπορέοντο· θεὸς δ' ὀλοπύοντο νόσον.
- 420 Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὅρ' ὀπὸ τοίχῃς
 Λύσι κλύδων πρῶτι· τὴν δ' ὦκ' ἔφερε κύμα·
 Ἐκ δ' οἱ ἴσον ἔαξε ποτὶ πρῶτιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
 Ἐπίτονον βέβηκτο βυδὸς ῥινοιο τετευχῶς.
 Τῷ δ' ἄμω συνίερρον ὁμῶς πρῶτιν ἠδὲ καὶ ἴσον.
- 425 Ἐξομῶν δ' ἐπὶ τοῖς, φερόμην ὁλοῖς ἀνέμοισιν.
 Ἐνθ' ἦτοι ζεφυρὸν μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θυῶν.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ τότ' ὤκα, φέρον ἑμῷ ἄλγεια θυ-
 μῷ,
 Ὅρ' ἔτι τὴν ὁλὸν ἀναμετρήσεται Χάρυβδι.
- 430 Παννύχιον φερόμην· ἅμα δ' ἠελία ἀνιόντι
 Ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκοπέλον, δεινὴν τε Χάρυβδι.
 Ἡ μὲν ἀντρυφίδοις θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·
 Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἱερὸν ὕψος ἀεθίης,
 Τῷ περὶ γυῖς ἰχόμην, ὡς νυκτεῖς, ἐδὲ πη εἶχον
 Οὔτε σπείξα' ποσσὶν ἔμπεδον, ἔτ' ἐπὶ πῆμα.
- 435 Ῥίξα γὰρ ἑκάς ἦσαν, ἀπήνορι δ' ἔσαν ὄζοι,
 Μακροὶ τε μεγάλοι τε, κατισκίζον δ' Χάρυβδι.
 Ναυαγέας δ' ἰχόμην, ὅρ' ἐξέμεισιν ὅπισθεν
 Ἰσὸν καὶ πρῶτιν αὐτίς· ἐλδομῶν δέ μοι ἦεν
 Ὅφ' ἤμ' δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγοσῆδεν ἀνέστη,
- 440 Κεῖνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
 Τῆμ' δὴ τάγε δάρα Χάρυβδι ἐξεραάνθη.
 Ἦκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πώδας καὶ χεῖρε εἰμένας,
 Μίσσας δ' ἐνδάπνησα παρὲς πτερυγία δάρα,
 Ἐξομῶν δ' ἐπὶ τοῖσι διήρσα χερσὶν ἐμῇσι.
- 445 Σκύλλην δ' ἐκ ἔτ' ἔλασεν ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Εἰσιδίσκιν· ἐ γάρ κεν ὑπὲρρυγον αἰπὺν ὀλεσθρον.
 Ἐίδεν δ' ἐντήμαρ φερόμην· δικάτη δέ με νυκτὶ
 Νῆστον ἐς Ὀγυγίην πείλασαν θεοὶ, ἔνθα Καλυψὶς
 Ναΐδ' εὐπλόκαμον δεινὴν θεὸς αὐδήσασα.
- 450 Ἡ μὲν ἐρίλ' τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολο-
 γεύω;
 Ἦδὴ γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθόμην ἐπὶ οἴκῳ
 Σοὶ τε καὶ ἰοθήμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἴσιν,
 Αὐτίς ἀεζύλλως εἰρημνία μυθολογεύει.

Percussit gubernatoris caput, ossaque confregit
 Omnia simul capitis: ipse autem urinatori similis
 Decidit à tabulatis, deseruitque ossa animus generosus.
 Jupiter autem simul intonuit, & iniecit fulmen navi: 415
 Ipsa autem contorquebatur tota, Jovis percussa fulmine,
 Sulphureque implebatur, ceciderunt autem ex navi socii.
 Illi autem *marini* corvis similes circa navem nigram
 In fluctibus ferebantur, Deusque abstulit reditum.
 At ego per navim incedebam, donec latera 420
 Solvit unda carinæ: quam inerniem ferebat fluctus:
 Effregeratque ei malum usque ad fundum, at ipsi
 Lorum injectum erat bovis corio factum.
 Hoc utrumque colligavi pariter carinam atque malum.
 Sedens autem super hæc, ferebar perniciosus ventis. 425
 Tum Zephyrus quidem cessavit turbine sæviens.
 Supervenit autem Notus celeriter, ferens meo angores animo,
 Ut rursus perniciosam remetirer Charybdim.
 Tota nocte ferebar: simul autem *cum* sole oriente
 Veni ad Scyllæ scopulum, horrendamque Charybdim. 430
 Hæc quidem absorpserat maris salsam aquam:
 At ego ad altam caprificum alte levatus,
 Huic implicitus tenebar veluti vespertilio, neque uspiam po-
 teram
 Nec firmare pedem firmiter, neque ascendere.
 Radices enim longe erant, distantes autem erant rami, 435
 Longique ingentesque, obumbrabant autem Charybdim.
 Continenter autem hærebam, donec evomeret retro
 Malum & carinam denuo: cupienti autem mihi advenit
 Tandem: quando autem ad cœnam vir è foro surgit,
 Judicans lites multas litigantium juvenum, 440
 Tunc scilicet ligna ex Charybdi apparebant.
 Demisque ego desuper pedes & manus ut ferrentur,
 In medium autem cum sonitu cecidi circa oblonga ligna,
 Sedens autem super his remigabam manibus meis.
 Scyllam autem non amplius permisit pater hominumque Deo-
 runique. 445
 Me aspicere: non enim effugissem sævam mortem.
 Hinc autem novem diebus ferebar, decima autem me nocte:
 Insulam in Ogygiam appulerunt Dii, ubi Calypso
 Habitabat cirtata veneranda Dea voce *humana* utens.
 Quæ me amice excipiebat fovebatque: quid tibi hæc
 enarro? 450
 Jam enim tibi heri enarravi in domo
 Tibique & castæ uxori: odiosum autem mihi est,
 Rursus plane enarrata recensere.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ν. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Κ Ομώμενον Ὀδυσσία μετὰ τῇ δ' ἄρσιν ἐκτιθέασιν Φαίακες
εἰς τὴν γῆν τῇ Ἰθακησίῳ· καὶ τὴν μὲν ταῦν αὐτῷ
ὑποσέζουσιν, λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν· Ἀθηνᾶ δ' ἐπὶ τῷ
αἰγιαλῷ Ὀδυσσεὺ συμβουλεύει περὶ τῆς μνηστηρροτίας· καὶ
τα χεῖματα ἐν τινι σπηλαίῳ ὑποκρύπτει, καὶ εἰς γέρον-
τα μεταμορφῶ τὸν Ὀδυσσία.

Νῦν, Ἰθάκης ἐπὶ Φαιήκων πομπῇ Ὀδυσσεύς.

- Ω** Ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀλλή ἐγένοντο σιωπῇ,
Κληθμῷ δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρον σκιδνέτα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοῦ ἀπαμείβετο, εὐνήσεν τε·
Ὡ Ὀδυσσεύ, ἐπεὶ ἔκλυ' ἔμμεν ἀπὸ χάλκοβατες δῶ
5 Ὑφριεῖς, τῷ σ' ἔτι παλιμπλαχθέντα γ' οἶω
Ἀψ' ὀπποσῆσιν, εἰ καὶ μάλα πειλα πέποιθας.
Τμείων δ' ἀνδρὶ ἐκαστὸν ἐριέμμεν τάδε ἔειπε·
Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γέροντες αἰδοῖτο οἶνον
Αἰεὶ πίνοντες ἑμοῖσιν, ἀκνάζει δ' αἰοιδῶ·
10 Εἴματα μὲν δὴ ξείνῳ εὐξέσῃ ἐνὶ χερσὶ
Κεῖται, καὶ χρυσὸς πελυδαίδαλ', ἀλλὰ τε πάντα
Δῶρ' ὅσα Φαιήκων βεληρόεσι ἐνθάδ' ἔνικαν.
Ἄλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λίθινον
Ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγιοερῶμεν κατὰ δῆμον
15 Τισιόμει· ἀργαλέον γὰρ ἦν ἀπορὸς χάρισασθαι.
Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοῦ· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
Οἱ μὲν κακκίσοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
Ἡμεῖς δ' ἠεργίγεια φάη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
Νῦν ἄρ' ἐπεισεύοντο, οἶον δ' ἐυήνορε χαλκόν.
20 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέειχ' ἱερὸν μῦθον Ἀλκινόοιο,
Αὐτὸς ἰὼν διὰ πύθης ὑπὸ ζυγᾷ, μὴ τιν' ἐταίρῳ
Βλάπτει ἐλευνόντων, ὅποτε σπερχοίετ' ἐριτμοῖς.
Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαίτ' ἀλέγυον.
Τοῖσι δ' ἔβαν ἱέρεια ἱερὸν μῦθον Ἀλκινόοιο
25 Ζηνὶ κελαινεῷ Κρονίδῃ, ὃς πάντας ἀνάσσει.
Μηρὶ δ' ἐκίσαντες δαίνοντ' ἐρικυδέα δαῖτα
Τερπιδόμοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπειτο Διὶ αἰοιδῆς
Δημόδοκ', λαοῖσι τιτιμῶν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρίπετον παμπαρόντα·
30 Δύναι περυγέμοι· δὴ γὰρ μῆλαινε νύκτα.
Ὡς δ' ὅτ' αἴψ' ὀρπεῖο ληκίσταται, ὅτε πατήμαρ
Μηδὸν ἀνέλεγκτον βόε οἶοντα πηκτὸν ἄροτρον,
Ἀπακτίως δ' ἄρα τῷ κατέδυν φάσκει ἥλιος.

ARGUMENTUM LIBRI XIII. ODYSSEÆ

HOMERI.

Dormientem Ulysses cum donis exponunt Phæaces in terram Ithacensem. Et navem quidem ipsorum redeuntem, lapidem fecit Neptunus; Minerva autem in littore Ulyssi consulit de procorum cæde: & bona ejus in quadam spelunca occultat, in senemque transformat Ulysses.

N. Ithacam ingressus est Phæacum ductu Ulysses.

Sic ait. Illi autem omnes muti erant silentio, Oblectationeque tenebantur per domos umbrosas.

Eum autem rursus Alcinous excepit, compellavitque:

O Ulysses, quoniam venisti meam ad æratam domum

Altam, ideo te haud retrosum jactatum puto

Rursus rediturum, etsi valde multa passus es.

Vestrum autem viro unicuique injungens hæc dico,

Quicumque in ædibus honorarium ardens vinum

Semper bibitis meis, auscultatisque cantatori:

Vestres quidem jam hospiti pulchra in arca

Jacent, & aurum arte laboratum, aliaque omnia

Dona quæcumque Phæacum senatores huc attulerunt.

Sed age ei demus tripodem magnum & lebetem

Viridem, nos autem rursus congregati in populo

Exigemus, difficile enim unum largitionem præbere.

Sic dixit Alcinous, illis autem placuit sermo:

Qui dormiturienses iverunt domum unusquisque.

Quando autem matutina apparuit rosea digitis Aurora,

Ad navem properabant, ferebantque generosum æs.

Et hæc quidem bene deposuit sacra potestas Alcinoi,

Ipse iens per navem sub traïstra, ne aliquem sociorum:

Læderet impellentium, quando incumbere remis.

Illi autem in Alcinoi domum iverunt, & epulas curarunt.

Post hæc autem bovem mactavit sacra potestas Alcinoi

Jovi nimbofo Saturnio, qui omnibus imperat.

Femoribus autem crematis epulabantur celebri epulo

Se oblectantes: interque ipsos canebat divinus cantor

Demodocus, populis honoratus: at Ulysses

Crebro ad solem caput vertebat omnia illustrantem,

Ut occumberet optans, jam enim cupiebat reverti.

Ut cum vir cœnam concupiscit, cui tota die

Per novale verterunt boves nigri compacti aratrum,

Aventi autem huic occidit lumen solis

- ἄρπυιαν ἰποίχευα·, βλάβεται δὲ τὰ γένατ' ἰόντι·
 35 Ὡς Ὀδυσσεύς ἀσπασὼν ἰδὺν ῥά·, ἡλίοιο.
 Αἶψα δ' Φαιήεσσι φιλορέτμοισι μετνήδα,
 Ἀλκινόω δ' μάλιστ' αἰφαισκόμην· ῥάτο μῦθον·
 Ἀλκίνοε κρείον, πάντας ἀρεδίκατε λαῶν,
 Πέμπτε με σπείσαντες ἀπήμονα· χαίρετε δ' αὐταῖς·
 40 Ἦδη γὰρ τιτέλεσθαι μοι φίλ·, ἦδε γὰρ θυμὸς,
 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ ἑταίρους·
 Ὀλβία αἰνήσιαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἀκοῖτιν
 Νεισῆας εὖρομι σὺν ἀρτεμείῳ φίλοισιν.
 Τρεῖς δ' αὖθι μύροντες εὐθεραίνετε γυναῖκας
 45 Κλειδίαι καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσθαι·
 Παντοῖον, καὶ μή τι κακὸν μεταδῆμιον εἴη.
 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἔπνεον, ἠδ' ἐκίλευον
 Πυμπεύοντα δ' ἕκινον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔπεν.
 Καὶ τότε κήρυκα παρστήτη μὲν· Ἀλκινόοιο,
 50 Ποτόνοε, κρήνηα κεραιώοντα μέδυν νῆμον
 Πᾶσιν ἀνὰ μέγασιν, ὅρ' εὐξάμφοι διὲ πατρὶ·
 Τὸν ἕκινον αἰεταμῶν ἦν ἐς πατρίδα γαίην.
 Ὡς ῥάτο. Πυτόνοε δ' ἡμετέρηνα οἶνον ἐκίρνα·
 Νάρησιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισαδόν· οἱ δ' ἐπίσιν
 55 Ἐσπισαν μακάρισσι τοῖς ἑσπρόν· ἐνὺν ἔχυσιν,
 Αὐτόθεν ἐξ ἰδρίων· ἀνὰ δ' ἔστατο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθη' ὀπίσσω ἀμειψέμελλεν·
 Καὶ μὴ φωνήσας ἔτεα πτερόεντα παρστήδα,
 Χαίρε μοι ὦ βασιλῆα διαμπρὲς, ἵπτοκε γῆρας
 60 Ἐλὲν καὶ θάνατον, τὰ τ' ἐπ' ἀνδραποιοῖσι σέλοισιν·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ νέμεα· σὺ δ' ἐτέρπει πᾶσι ἐνὶ οἴκῳ,
 Παισὶ τε καὶ καύσιν καὶ Ἀλκινόω βασιλῆϊ.
 Ὡς εἰπὼν ἔσπερ' ἔδον ἐθήτετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Τῷ δ' ἄμα κήρυκα παρστή μὲν· Ἀλκινόοιο,
 65 Ἠγήσασθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 Ἀρήτη δ' ὄρα οἱ θυμῶς ἄμ' ἱσχυμπε γυναῖκας,
 Τὴν μὲν, ῥά·, ἔχουσιν εὐπλοῖα, ἠδ' ἡμιτάτα,
 Τὴν δ' ἐτέρην, χηλὸν σκυινὴν ἄμ' ἱσχυμπε κομίζουσιν·
 Ἢ δ' ἄλλῃ σῆτόν τ' ὄρεσι καὶ οἶνον ἔρυσσεν.
 70 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδ' ἐθάλασσαν·
 Αἶψα τὰ γ' ἐν νῆϊ γλαφυρῇ πομπῆτις ἀγαυοὶ
 Διξάμφοι κατέθεντο, πῶσιν καὶ βροῶσιν ἀπασαν.
 Κάδ δ' ἄρ' Ὀδυσσεὺς σῶρεσιν ῥηγὸς τε λίνον τε
 Νηὸς ἐπ' ἱκετόν γλαφυρῆς (νῆα νῆμετον ὠδοῖ)·
 75 Πύρρονος· ἂν δ' καὶ αὐτὸς ἐθήτετο, καὶ κατέλεκτο,
 Σιγῇ· τοὶ δ' ἐκείδον ἐπὶ κλισίῳ ἑκάστω·
 Κόσμον, πῶσιμα δ' ἔλυσαν ὀπὲρ τρηπτοῖο λήθοιο.
 Ἐνθ' οἱ ἀνακλινδέντες ἀνερρίπτων ἄλα σπῆδον·
 Καὶ τῷ νῆδυμ·, ὕπν·, ἐπὶ βλαφάροισι ἱσχυατο·

Ad cornam ut eat, labantque genua cuncti:
 Sic Ulyssi amicum occidit lumen solis. 35
 Statim autem Phæacibus studiosis remorum locutus est,
 Alcino autem maxime loquens dixit sermonem:
 Alcinoë Rex, omnium excellentissime populorum,
 Mittite me postquam libaveritis, illasum: & valete ipsi.
 Jam neque perfecta sunt quæ mihi meus volebat animus, 40
 Comitatus & clara dona, quæ mihi Dii cœlestes
 Fortunata faciant: inculpabilemque domi uxorem
 Reversus inveniam cum incolumibus amicis.
 Vos autem hic manentes oblectetis uxores
 Nuptas & liberos: Dique virtutem dent 45
 Opem, & ne quod malum publicum sit.
 Sic dixit. Illi autem omnes collaudabant, & jubebant
 Mitti hospitem, quoniam pro decenti dixisset.
 Atque tum præconem allocuta est virtus Alcinoi:
 Pontonoë, cratere mixto temetum præbe 50
 Omnis in domo, ut precati Jovem patrem,
 Hospitem mixtamus suam in patriam terram.
 Sic dixit. Pontonous autem mellitum vinum miscuit:
 Distribuitque omnibus scire, illi autem Diis
 Libaverunt beatis qui cœrium latum habitant, 55
 Indidem ex sedibus, surrexit tamen divinus Ulysses,
 Aræque in manibus posuit poculum rotundum,
 Et ipsam appellans verba volueria dicebat:
 Vale mihi ô Regina semper, donec senectus
 Veniat & mors, quæque hominibus accidunt. 60
 At ego redeo: tu autem delectare hac in domo,
 Filiisque & populis & Alcino Rege.
 Sic factus super limen ibat divinus Ulysses:
 Ei autem una præconem præmisit virtus Alcinoi,
 Ut euceret ad navem velocem & litus maris. 65
 Aræ autem illi famulas una misit mulieres,
 Alteram chlamydem habentem puram & tunicam,
 Alteram arcem piæam una misit ut portaret:
 Alia autem panemque ferebat & vinum tubrum.
 At postquam ad navem pervenerunt & mare, 70
 Statim hæc in navi concava comites læti
 Accipien es deposuerunt, potum & cibum omnem.
 Sed Ulyssi straverunt piæamque vestem linteumque
 Navis in tabularis concavæ (ut molliter cubaret)
 Extimæ: ingressus autem & ipse est, & recubuit 75
 Silentio: illi autem federunt in transis quisque
 Ordine, funemque solverunt à pertuso lapide.
 Ibi tum illi incumbentes jactabant mare remo:
 Et huic suavis somnus in palpebris incidit,

- 80 Νήμετ^Θ, ἡδης^Θ, θανάτω ἀρχिता ἰοκάεσσι
 Ἡ δ' αὖς ἐν πεδίῳ τετραόρῳ ἄρνες ἵπποι,
 Πάντες ἀμ' ὀρμηθέντες ὑπο πλοηγῶν ἱμάδων,
 Ὑψὸς αἰετόμοι, ἱμέρα πρῶτασι κένυθον.
 Ὡς ἄρα τη: πρύμνῃ μὲν αἶετο, κύμα δ' ὀπίσθῃ
- 85 Προζύειν μέγα θυε πολυφλοίσβιο θαλάσσης.
 Ἦδ' ἐμὴν ἀσπράγιος θύει ἔμπειδιν. εἰδὲ κεν ἱμεῖς
 Κρη^Θ ἱμαρτησίην, ἐλαγρότατ^Θ πετεινῶν.
 Ὡς ἡ ἱμέρα θέσσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνον,
 Ἄνδρα εἰσεσα θεοῖς ἐναλίγκια μὲν ἔχοντα.
- 90 Ὅς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πᾶσι ἄλγιστα ὄν κατὰ θυμόν,
 Ἄνδρῳ τε ποτολέμῳ ἀλγινὰ τε κύματα πείρον.
 Διὶ τότε γ' ἀτρίμας εἴδε, λελατμύ^Θ ἰὼν ἑσπεύονθ^ε,
 Εἴτ' ἀσπρ' ἰστέχευε ραάντατ^Θ, ὅς τε μάλισα
 Ἐρχεται ἀγγέλλον ρά^Θ ἡδ' ἡερηνείης.
- 95 Τη^Θ δὲ νήσῳ περσιπίλιντο ποντοπόρ^Θ νηὺς.
 Φόρκει^Θ δέ τις ἐπὶ λιμνὴν ἀλίσιον γέροντ^Θ
 Ἐν δ' ἔμῳ Ἰθάκης· δύο δ' ἐπεδμήτες ἐν αὐτῷ
 Ἀκταὶ ὀππρῶγες, λιμνὴ^Θ ποτιπεπτηνῆα,
 Αἵτ' αἰέων σκεπόμεσι δυστήνων μέγα κύμα
- 100 Ἐκτοθεν· ἐντοδὲν δ' ἀνευ δεσμίου μῦθοι.
 Νηὶς εὐαγγελμοί, ὅταν ὅμῃς μέτρον ἱκάντα.
 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμνὴ^Θ πανόρουλ^Θ ἐλαίη·
 Ἀρχοῦσι δ' αὐτῆς, ἀντρὸν ἐπὶ ἔρχτον, κεραιίδες,
 Ἴερὸν Νυμφαῶν αἰ Νηιάδες καλίσοντα.
- 105 Ἐν δ' κρητήρες τε καὶ ἀμφοφόρες ἔασιν
 Λάανι· ἵνθα δ' ἐπιπτα τιθαυβώσασσι μέλισσας.
 Ἐν δ' ἰσοὶ λίθισι περικμήκες, εἰδᾶ τε Νύμφας
 Φέρε ὑδαίνουσιν ἀλιπύρρυντα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἐν δ' ὑδατ' αἰνάνοντα. δύο δέ τε οἱ θυραὶ εἰσίν·
- 110 Αἱ μὲν πρὸς βορέας καταβαταὶ ἀνδρόφτοιςιν,
 Αἱ δ' αὖ πρὸς νότον εἰσὶ θεώτρεαι, εἰδὲ τι κίνη
 Ἄνδρες ἐπέχοντα, ἀλλ' ἀθανάτων ἰδὸς ἐσιν.
 Ἐνθ' οἳ εἰτέλασαν πρὶν εἰδότες. ἡ μὲν ἐπιπτα
 Ἠπείρω ἐπέκειλεν ὅταν τ' ἐπὶ ἡμῖσι πάσης,
- 115 Σπερχμῆν. τοίων γὰρ ἐπιπτετο χερσ' ἐρετάων.
 Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες εὐζύγκῃ ἡπειρόνδε,
 Πορότον Ὀδυσσεα γλαρυμὸς ἐκ νηὸς αἶεσαν
 Αὐτὸν σὺν τε λίνῳ καὶ ῥηγῇ σιγαλίεντι,
 Καὶ δ' αἶρ' ἐπὶ φαιμάθῳ ἔθεσαν δεδμημῶν ὑπνῆ·
- 120 Ἐκ δ' κτήματ' αἶεσαν ἃ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ
 Ὀπάσαν οἰκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάρθυμον Ἀθήνην.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν παρὰ πρυμνῇ ἐλαίῃς ἀδρόα θῆκαν
 Ἐκτός οἶδ', μὴ περ τις εἰδῶν ἀνδρόπων,
 Πρὶν γ' Ὀδυσσὴν ἔγρηδα, ἐπελθὼν δηλοσάιτο.
- 125 Ἰὺτοὶ δ' αὖτ' οἰκοῦσι πάλιν κίον· εἰδ' Ἐρσὶ χέων

Inexcitabilis, jucundissimus, morti proxime similis. 28
 Illa autem sicut in campo quadrijuges masculi equi,
 Omnes simul incitati à verberibus scuticæ,
 Alte elevati, celeriter emetiuntur viam:
 Sic quidem hujus puppis tollebatur, fluctus autem pone
 Niger ingens furebat personantis maris. 29
 Eaque admodum tuto currebat firmiter: neque accipiter
 Circus affecutus fuisset, levissimus volucrum.
 Sic illa celeriter currens maris undas secabat,
 Virum ferens Diis æqua consilia habentem:
 Qui antea quidem multos passus erat dolores suo in animo, 30
 Virorumque bella molestasque undas transiens:
 At tunc placide dormiebat, oblitus quæ passus fuerat.
 Quando stella extitit lucidissima, quæ maxime
 Venit nuncians lumen Auroræ manegenitæ:
 Tum insulæ appulit per mare iens navis. 31
 Phorcynis autem quidam est portus marini senis
 In agro Ithacæ: duo autem objecta in ipso
 Littora abrupta, in portum vergentia,
 Quæ ventorum defendunt stridentium magnum fluctum
 Extra: intus autem sine vinculo manent 100
 Naves bene tabulatæ, cum portus spatium intraverunt.
 At in vertice portus patula oliva:
 prope autem ipsam antrum amabile, obscurum,
 Sacellum Nympharum quæ Naiades vocantur.
 Intus autem crateresque & amphoræ sunt 105
 Lapideæ, ibi vero præterea mellificant apes.
 Intus juga lapidea prælonga, ibique Nymphæ
 Linthea texunt purpurea, mirabile visu.
 Intus etiam aquæ perennes, duæ autem ei januæ sunt:
 Hæ quidem ad Boream permeabiles hominibus, 110
 Illæ autem contra ad Notum sunt diviniore, neque illac
 Homines intrant: sed immortalium via est.
 Huc illi egerunt prius gnari, ipsa deinde navis
 Terræ appulit quantum ad dimidium totius,
 Contitata: talium enim impellebatur manibus remigum. 115
 Hi autem ex nave egressi bene transtrata in terram,
 Primum Ulysssem concava ex nave tollebant
 Ipso cumque lineo & veste molli,
 Atque in arena deponebant captum somno.
 Bona quoque efferebant quæ Phæaces illustres 120
 Dederant domum eunti, propter magnanimam Minervam.
 Et ea quidem apud imum fundum olivæ universa ponebant
 Extra viam, ne aliquis viatorum hominum,
 Antequam Ulysses expergisceretur, superveniens noceret.
 Ipsi autem contra domum retro iverunt: neque Neptunus 125

- Ἀΐδεται ἀστυλάν τὰς ἀντιθέας Ὀδυσῆι
 Πρώτον ἐσσηπύλησι· Διὸς δ' ἐξείρετο βελὴν,
 Ζεὺ πάτερ, ἐκ ἔτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι θιοῖσσι
 Τιμῆς ἴσομαι, ὅτε με βροτοὶ ἄτι τίκσι
 130 Φαίηκες, τοὶ περ τοὶ ἐμῆς ἔξισι γενέδης.
 Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
 Οἰκαδ' ἐλεύσειδαι· γέρον δέ οἱ ἥποτ' ἀπκήρυον
 Πάτχου, ἐπὶ σὺ πρῶτον ὑπείχεο κατένευσας.
 Οἱ δ' εὐδοντ' ἐν νηὶ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 135 Κάρθισαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλας, ἰδῆτά θ' ὕφαντον,
 Πόλλ', ὅσ' ἂν εἰδέποτε Τρώϊς ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 Εἵπερ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν δῶπ' ληΐδος αἵταν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν[Ⓢ] προσέειπε νεοληγερέτα Ζεὺς·
 140 ὦ πόποι ἔγγοσί γαί' εὐρυδινές οἷον εἶπες;
 Οὔτε σ' ἀτιμάζουσιν θεοί. χαλεπὸν δέ κεν εἴη
 Πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμῆστιν ἰάλλειν.
 Ἄνδρῶν δ' ὥπερ τις τε βίη καὶ κάρτει εἴκων
 Οὔτε τίς, σοὶ δ' ἔστι καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰΐ.
 145 Ἐξὸν ὅπως ἐβέλεις, καὶ τοὶ εἶλον ἔπλετο θυμῷ.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Αἰψά κ' ἐγὼν ἐρχαίμην κελαινεφές ὡς ἀγορεύεις.
 Ἀλλὰ σὸν αἰὶν θυμὸν ὑπίζομαι ἠδ' ἀλείψω.
 Νῦν αὖ Φαίηκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα
 150 Ἐκ πομπῆς ἀνίσσαν ἐν ἡερειδῇ πόντοιο
 Ῥαῖσαι, ἣν ἤδη χῶνται, δῶπ' ἀλλήλοισι καὶ πομπῆς
 Ἀνδρῶπων· μέγα δέ σφιν ὄρ[Ⓢ] πόλλ' ἀμφικαλύψαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν[Ⓢ] προσέειπε νεοληγερέτα Ζεὺς,
 ὦ πόποι, ὥς μιν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ ἤν' ἄριστα,
 155 Ὀππότ' κεν δὴ πάντες ἐλαυνόμεν[Ⓢ] προσείδωνται
 Λαοὶ δῶπ' πτόλι[Ⓢ], θείναι λήδον ἐγυῖδι γαίης
 Νηὶ θοῇ ἵκελον, (ἵνα θαυμάσωσιν ἅπαντες
 Ἀνθρώποι) μέγα δέ σφιν ὄρ[Ⓢ] πόλλ' ἀμφικαλύψαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκρως Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 160 Ῥῆ ῥ' ἰδὼν ἐς Σχερίην ὅθι Φαίηκες γεγάασιν,
 Εἰθ' ἐμῷ. ἢ ᾗ μάλα χεδὸν ἦλυθε ποντοπόρ[Ⓢ] νηὺς
 Ῥιμφα διωκομένη· τίς ᾗ χεδὸν ἦλθ' ἔνοσίχθων,
 Ὃς μιν λάαν ἔθηκε, καὶ ἐρίζωσεν ἐνερθε,
 Χερσὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας. ὃ ᾗ νόσφι βεβήκει.
 165 Οἱ ᾗ πρὸς ἀλλήλους ἔπεια πτερόεντ' ἀγορεύον
 Φαίηκες δολιχέροτμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες·
 ὦδε δέ τις εἰπεσκ' ἰδὼν ἐς πλοῖσιον ἄλλον,
 ὦμοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδρ' ἐνὶ πόντῳ
 Οἰκαδ' ἐλαυνόμεν[Ⓢ]; καὶ δὴ περφαίνεται πᾶσα.
 170 ὦς ἄρα τίς εἰπεσκε· τὰ δ' ἐκ ἴσων ὥς ἐτίετο
 Τοῖσιν δ' Ἀλλήνε[Ⓢ] ἀγρήσατο καὶ μετίπειν.

Obliſus erat minarum quas divino Ulyſſi
Prius minatus fuerat, Jovis autem rogabat ſententiam:

Jupiter pater, haud amplius in mortalibus Diis
Honorabilis ero, cum me homines non honorent
Phæaces, qui tamen ex meo ſunt genere. 130

Etenim nunc Ulyſſem autumabam mala multa paſſum
Domum iturum: reditum tamen illi nunquam eripui
Omnino, poſtquam tu primum promiſiſti & annuiſti.
Illi autem dormientem in navi veloci ſuper pontum ducentes
Depoſuerunt in Ithaca, dederuntque ei infinita dona, 135
Æſque autumque ſatis, veſtemque textam,
Multa, quanta nunquam Troja extuliſſet Ulyſſes,
Si illabeſactus veniſſet ſortitus de præda portionem.

Illum excipiens affatus eſt nubicogus Jupiter:
Papæ ô Neptune præpotens quid dixiſti?
Non te deſpiciunt Di, difficile enim eſſet 140
Antiquiſſimum & præſtantiſſimum ignominiis proſequi.
Hominum autem ſi quis te viribus & robore ſuo elatus
Non colit, tibi vero eſt & poſtea ultio ſemper.
Fac ut vis, & tibi placitum eſt animo. 145

Huic autem reſpondit poſtea Neptunus quaſſator terræ:
Statim facerem, ſicut dicis ô fuſcator nubium.
Sed tuam ſemper iram obſervo & fugito.
Nunc contra Phæacum volo perpulchram navem
Ex deductione redeuntem in nigro ponto 150
Perdere, ut jam abſtineant, deſiſtantque à deductione
Hominum: magnumque ipsis montem urbi imponere.

Illum excipiens affatus eſt nubicogus Jupiter:
O bone, ſic quidem meo animo videtur eſſe optimum,
Cum jam omnes incitatum intuebuntur 155
Homines ab urbe, eam facere lapidem propter terram
Navi veloci ſimilem, (ut admirentur omnes
Homines) magnumque ipsis montem urbi circumdare.

At poſtquam hoc audivit Neptunus quaſſator terræ,
Ingreſſus eſt iter in Scheriam ubi Phæaces erant, 160
Illic manſit. Ipſa autem admodum prope venit pontigrada navis
Celeriter impulſa: ad quam prope venit Neptunus,
Qui ipſam lapidem fecit, & radicavit inferne,
Manu prona impellens, ipſe autem reſceſſit.
Hi autem inter ſe verba velocia loquebantur 165
Phæaces longis remis adſueti navibuſque inclyti viri:
Sic autem aliquis aiebat intuens in propinquum alium:

Eheu, quis jam navem velocem ligavit in ponto
Domum verſus propulſam? & ſane apparebat tota.
Sic aliquis dicebat: neque ſciebant ut illa accidiſſent. 170
Poſt hæc Alcinous concionatus eſt & interſatus:

- *Ὡ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίρατα θέρων' ἱκάνη
 Πατρὸς ἡμῶν, ὃς ἔρασκε Ποσειδάων' ἀγάσσαδαι
 ἡμῖν, ἔνθα πομπῶι ἀπήμονες εἰμὲν ἀπάντων.
- 175 Ὡ πόποι Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλία ἦνα
 Ἐκ πομπῆς ἀνίσταν ἐν ἡερειδῶι σόντα
 Ῥαισιόμην, μέγα δ' ἡμῖν ὄρω ἀμυκαλύψαι.
 Ὡς ἄγορην ὁ γέρον· τάδε δὴ νῦν πάντα τελέται.
 Ἄλλ' ἀγέθ', ὥς ἐν ἑγὼ ἔπω περὶ δώμεθα πάντες.
- 180 Πομπῆς μὲν παύσαδε βροτῶν. ὅτε κέν τις ἔκτα
 ἡμίτερον πορτὶ ἄστ'· Ποσειδάωνι δ' ταύρε
 Δώδεκα κεκρυμμένους ἱερέσσοντο, αἶκ' ἐλπίσθαι,
 Μηνδ' ἡμῖν περιμηνκας ὄρω ἀμυκαλύψαι.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἰδδυσαν, ἰτομμάσαντο δ' ταύρε.
- 185 Ὡς οἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Ποσειδάωνι ἀνακτι
 Δήμῳ Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ἐσχότες πορτὶ βωμῶν. ὁ δ' ἔρητο δῆμῳ Ὀδυσσεύς,
 Εὐδων ἐν γαίῃ πατρῶν. ἔδῃ μιν ἔγνω
 Ἥδην δὴν ἀπείων. πορτὶ γὰρ θεὸς ἦρεα χεῖρεν
- 190 Παλλὰς Ἀθηναίῃ, κέρη Διὸς· ὄρεα μιν αὐτὸν
 Ἀγνοῶσιν τεύξουσιν, ἑκάσθ' αὖτε μυθήσασιντο.
 Μὴ μιν πορτὶ ἀλοχῶν γνοίην, ἄσσοι τε φίλοι τε,
 Πορτὶ πᾶσαν μνηστῆρσιν ὑπερβασίην ὑποτίσασιν.
 Τέκεν δ' ἄρ' ἄλλοισι δαίφαινεσκον πάντα ἀνακτι,
- 195 Ἀτρεαπιτοὶ τε διηνεκέες, λιμνῆς τε σῶανορμοι,
 Πίτεραι τ' ἡλίσχαιοι, καὶ δένδρεα τηλεθέωντα.
 Στῆ δ' ἄρ' ἀναίξας, καὶ ῥ' εἰσιδε πατρίδα γαῖαν·
 Ὡμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ περιπλήγεται μνηρ
 Χερσὶ καταπρηνέας· ὀλορυρόμην δ' ἔπω νύδα,
- 200 Ὡ μοι ἐγὼ, τέων αὐτὲ βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
 Ἥ ῥ' οἱ γ' ὕβρις αἵ τε καὶ ἀγροί, ἔδῃ δίκαιοι,
 Ἥ δὲ φιλόξενοι, καὶ σείν νόστος ἐπὶ θεῶν;
 Πῇ δὴ χρήματα πολλα φέρω τάδε; πῇ δ' καὶ αὐτὸς
 Πλάζομαι; αἰθ' ὄρελον μείναι παρὰ Φαιήκεσσιν
- 205 Αὐτὰ· ἐγὼ δὲ κεν ἄλλον ὑπερμυμένον βασιλῆων
 Ἐξικόμην, ὃς κέν μ' ἐξίλῃ καὶ ἐπιμπε νέεσθαι.
 Νῦν δ' ἔτ' ἄρ' ὦν θέσθαι ἐπίσταμαι, ἔδῃ μιν αὐτὰ
 Καλλιψοαί, μή πως μοι ἑλὼρ ἄλλοισι γένηται.
 Ὡ πόποι, ἐκ ἄρα πάντα νοήμονες ἔδῃ δίκαιοι
- 210 Ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Οἱ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον. ἦτέ μ' ἔραγον
 Ἀξύνει· Ἰθάκην εὐδέιλον· ἔδῃ ἐτέλεσαν.
 Ζεὺς σθέας τίσασιν ἱκνήσοι, ὅσοι καὶ ἄλλες
 Ἀνθρώπων ἐροῦν, καὶ τίνοισι ὅσοις ἀμάρτη.
- 215 Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀειδήμεν καὶ ἰδωμεν,
 Μὴ τι μοι οἴχωνται κοίλῃς ἐπὶ νῆος ἄγοντες.
 Ὡς ἔειπὼν, τρίπτυδας περικαλλείας ἠδὲ λείβετας

Papæ, certe nimis jam me antiqua vaticinia assequuntur
 Patis mei, qui aiebat Neptunum succensere
 Nobis, quoniam comites innocui sumus omnium.
 Dixerat is se aliquando Phæacum virorum perpulchrâ navem 175
 Ex deductione redeuntem in nigro ponto
 Labefacturum, magnumque nobis montem urbi circumdaturum.

Sic dixit senex, hæc scilicet nunc omnia finiuntur.
 Sed agite, sicut ego dicam pareamus omnes.
 Deductione quidem supersedete mortalium, cum quis venerit 180
 Nostram ad urbem: Neptuno autem tauros
 Duodecim electos sacrificabimus, si misereatur,
 Neque nobis ingentem montem urbi circumdet.

Sic dixit. Illi autem metuebant, parabantque tauros.
 Sic ii quidem vota faciebant Neptuno Regi 185
 Populi Phæacum duces & curatores,
 Stantes circum altare. Excitatus autem est divinus Ulysses,
 Dormiens in terra patria, neque ipsam cognovit
 Jam diu qui abs fuerat, circum enim Dea nubem fudit
 Pallas Minerva, filia Jovis: ut illum ipsum 190
 Ignotum faceret, singulaque narraret.

Ne ipsum prius uxor cognosceret, civesque amique,
 Prius quam omnem procis injuriam retulisset.
 Propterea mutata videbantur omnia Regi,
 Viæque perpetuæ, portusque ad appellendum apti, 195
 Petræque altæ, & arbores virecentes.
 Stetit autem surgens, & inspexit patriam terram;
 Flevitque postea, & sua percussit femora
 Manibus pronis: lugenque verbum locutus est:

O ego, quorum rursus hominum in terram venio? 200
 Numquid injuriosique & crudeles, neque iusti,
 An hospitales, & ipsis mens est sancta?
 Quo jam bona multa feram hæc? quo autem & ipse
 Vagor? utinam mansissem apud Phæaces
 Illic: egoque ad alium magnanimum Regum 205
 Pervenissem, qui me amice accepisset & comites dedisset ad rever-
 Nunc autem nusquam ponere scio, neque tamen hic (tendum),
 Relinquam, nequando mihi præda aliis fiant.
 Eheu, non ergo per omnia intelligentes neque iusti
 Erant Phæacum duces & curatores, 210
 Qui me in aliam terram abduxerunt, certe me dicebant
 Ducturos in Ithacam amœnam: neque id perfecerunt.
 Jupiter ipsos ulciscatur supplicum vindex, qui & alios
 Homines inspicit, & punit quisquis peccet.

Sed age jam bona numerem & videam, 215
 Ne quid mihi discesserint concava in navi ferentes.

Sic dicens, tripodas perpulchros & ketebes

Odyssæa,

B b

- Ἡεῖμα, καὶ χρυσὸν, ὕφαντά τε εἴματα καλά.
 Ταῖσι μὲν ἄρ' ἔτι πόδες· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν.
- 220 Ἐρπύκων παρὰ δῖνα πολυρροίσβιο θαλάσσης,
 Πάλλ' ὀλοφρόμεν. χροῖσθ' οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Ἄνδρες δέμας εἰκυῖα νῆα ἐπιβάτορες μῆλων,
 Παναπάλα, οἳοί τε ἀνάκτων παῖδες ἴασι·
 Δίπτυχον αἶψ' ὥμοισιν ἔχουσ' εὐεργεία λώπην.
- 225 Ποσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πιδίλ' ἔχει, χεῖρ' δ' ἄκοντα.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεύς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίῳ ἦλθε,
 Καὶ μιν φανήσας, ἔπεια πτερόεντα προσπύδα,
 ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κίχαιω τῶδ' ἐνὶ χώρῃ,
 Χαίρει τε, καὶ μὴ μοι τι κακὸν νόσ' ἀντιβολήσας.
- 230 Ἀλλὰ σάω μιν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ. τί γὰρ ἔγωγε
 Εὐχομαι ὥς τε θεῶ, καὶ σὺ εἴλα γέναθ' ἱκάτω.
 Καὶ μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅρ' εὖ εἰδῶ
 Τίς γῆ, τίς δῆμ', τίνες ἀνέρες ἐξηγάσιν·
 Ἦπε τις νῆσων εὐδείλει, ἢ τις ἀκτὴ
- 235 Κεῖθ' ἀλλ' κεκληδῆνι ἐριβόλακ' ἠπείρειο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νῆπι' εἰς ᾧ ξεῖν', ἢ πηλόθεν εἰλήλεδας,
 Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. εἰδὲ τι λῖν
 Οὕτω νόστιμός ἐστι· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί.
- 240 Ἡδὲ ὅσοι γαῖοι παρὲς ἡῶ τ' ἡέλιόν τε,
 Ἡδ' ὅσοι μετόπισθε πρὸς Ἰόρον ἠερόεντα.
 Ἦτοι μὲν πρὶν καὶ καὶ ἐχ' ἱππύλατος ἐστιν,
 Οὐδὲ λῖν λυπρὴ, ἀτὰρ ἐδ' εὐρεία τέτυκται.
 Ἐν μὲν γάρ οἱ σῆτ' ἀεισφορᾶ, ἐν δέ τε οἶν.
- 245 Γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρ' ἔχει, τεθαλυῖά τε ἔρη.
 Λιγύβοτ' δ' ἀγαθὴ καὶ βέλτοτ'· ἐστὶ μὲν ὕλη
 Παντοῖη, εὖ δ' ἀρβμοὶ ἐπηγεταὶ παρίασιν.
 Τῶ τοι ξεῖν' Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τερίην ὀνομήκοι,
 Τὴν περ τηλὲ φασὶν Ἀχαιῶδ' ἐμύθηαι αἶψ.
- 250 Ὡς φάτο. γήθησεν ἧ πολύτλας δῖ' Ὀδυσσεύς,
 Χαίρεον ἢ γαῖαν πατρίαν, ὥς οἱ εἶπε
 Πάλλας Ἀθηναίη, κέρη Διὸς Ἀργιόχοιο.
 Καὶ μιν φανήσας ἔπεια πτερόεντα προσπύδα,
 Οὐδ' ὅγ' ἀληθεῖα εἶπε, πάλιν δ' ὅγε λάξετο μῦθον.
- 255 Αἰεὶ ἐνὶ στήθεσι νόον πολυκαρδία νομῶν.
 Πυρθανόμεν' Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 Τηλὲ ὑπὲρ πάντων· νῦν δ' εἰλήλεδα καὶ αὐτὸς
 Χρημασι σὺν τοῖσδεσι. λιπὼν δ' ἔτι παῖσι τσσαῦτα
 Φεύγων, ἐταίρῳ ὕα κατέκτανον Ἰδομενῆν.
- 260 Ὀρμισσὼν πώδας ὠκύν, ὅς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 Ἀνέσχε' ἀρσῆας νῆα ταχέως ποδέσσι.
 Οὐνεκά με σέβεται τῆς ληϊδ' ἥδελε σάσας
 Τρωάδ', τῆς ἐνὶ ἐγὼ πᾶσιν ἄλγιστ' ἀνέμῳ.

Numetabat, & aurum, textasque vestes pulchras.
 Horum quidem nihil desiderabat: sed sebat patriam terram,
 Repens ad litus personantis maris, 120
 Multum lamentans, prope autem cum venit Minerva,
 Viro corpore similis juveni pastori ovium,
 Delicitulo, quales Regum filii sunt:
 Duplicem circa humerum habens concinnam vestem.
 Pedibus autem sub nitidis calceos habebat, manuque jaculum. 125
 Quam Ulysses lætabatur videns, & obvius venit,
 Et ipsam appellans, verbis velocibus alloquebatur:

O amice, postquam te primum invenio hoc in loco,
 Salve, & ne mihi malo animo occurreris:
 Sed serva & hæc, & me: tibi enim ego 130
 Supplicio tanquam Deo, & ad tua chara genua accedo.
 Et mihi hæc dic vere, ut bene sciam
 Quæ terra, quis populus, qui viri insunt:
 Num qua insularum amœna, an aliquod littus
 Jacet ad mare vergens glebosæ continentis. 135

Hunc autem contra affata est Dea cælia oculis Minerva:
 Ineptus es ô hospes, aut de longinquo venisti,
 Si nempe de hac terra interrogas, neque nimis
 Ita ignobilis est: norunt enim eam admodum multi, 140
 Tum quotquot habitant ad auroram solemque orientem,
 Tum quotquot pone ad noctem obscuram.
 Equidem aspera & non equitabilis est,
 Neque *tamen* omnino sterilis, at neque lata est.
 Etenim in ea triticum copiosum in ea & vinum
 Fit: semper enim pluvia eam habet, floridusque ros. 145
 Capris autem pascendis bona & bobus: est & sylva
 Omnigena, beneque aquationes perennes adsunt.
 Itaque hospes Ithacæ & ad Trojam nomen pervenerit,
 Quam procul dicunt ab Achaide esse terra.

Sic dixit. Lætatus est autem patiens divinus Ulysses, 150
 Gaudens sua terra patria sicut ei dixerat
 Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi.
 Et ipsam compellans velocibus verbis alloquebatur,
 Neque is vera dicebat, sed retro convertit sermonem,
 Semper in præcordiis mentem perastutam agitans: 155

Audiebam de Ithaca quidem & in Creta lata
 Longe trans pontum: nunc autem veni & ipse
 Bonis cum his, linquens autem adhuc filiis tantumdem
 Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenei
 Orsilochem pedibus velocem, qui in Creta lata 160
 Viros strenuos vincebat velocibus pedibus:
 Quoniam me privare præda volebat omni
 Trojana, cujus gratia ego passus eram dolores animo,

- Ἀνδρῶν τε σπολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρου·
 165 Οὐνὲκ ἄρ' ἔχ' ὃ πατεῖ χαλεζύων· θρασυέουσι
 Δῆμον ἐνὶ Τρώϊον, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἱταίρου·
 Τὸν μὲν ἰγὼ κατίοντα βάλλον χαλκῆρι δαεί·
 Ἀγρόβιη, ἰγὺς ἰδὺς λοχησάμην· σὺν ἱταίρῳ.
 Νυξ ἧ μάλα θυοερὴ κατέχ' ἑσπέρην, ἔδ' ἐτις ἡμέας
 170 Ἀνδρῶν τανύτοισι· λάθον ἧ ἐ θυμὸν ἀπύρεας.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόγχε κατέκτανον ὅςτι χαλκῷ,
 Αὐτίκ' ἰγὼν ἐπὶ νῆα κίων Φοίνικας ἀγαυὲς
 Ἑλλισάμην, καὶ σπιν μφοικία λυῖδα δῶκα·
 Τῆς μὲν ἐκίλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐξείσθαι,
 175 Ἦ τις Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἑπείοι.
 Ἀλλ' ἦτοι σφείας κείν' ἀπώσατο ἰς ἀνέμοιο,
 Πόλλ' αἰκαζομένους· ἐδ' ἦδεῖλον ἐξαπατήσασθαι.
 Κεῖθεν ἧ πωλαγθέντες ἐκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
 Σπερδὴ δ' ἐς λιμένα περσέεσσιν, ἔδ' ἐτις ἡμῖν
 180 Δόρυπε μνηστὴς ἦν, μάλα περ χατέουσιν ἐλίσσας·
 Ἄλλ' αὐτὼς δωδῶντες ἐκίμεθα νηὸς ἀπάντες.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκύς ὕπν' ἐπύλυνε κεκμηῶτα·
 Οἱ δ' ἧ, χρήματ' ἐμὰ γλαυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες,
 Κάτθεσαν ἐνθά περ αὐτὸς ἐπὶ φαμάθειν ἐκίμεν.
 185 Οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὐ νοικόμεν ἀναβάντες
 Ὀρχοντ'· αὐτὰρ ἰγὼ λιτόμην ἀκαχήων· ἦτορ.
 Ὡς φάτο· μείδῃσεν δ' ἑὸν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Χειρὲς τε μὲν κατέρχετο· δέμας δ' ἦκετο γυναικὶ
 Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἐιδύη·
 190 Καὶ μιν εὐνοήσας ἔπειτα πτερύγεσσι περσύνειν,
 Κερδαλίῃ καὶ εἴη καὶ ἐπὶ κλεπτοῦ ὅς σε παρίδοι
 Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ Διὸς ἀντιάσεια.
 Σχέτις ποικιλομήτης, δόλων ἄτ', ἐκ ἄρ' ἐμὲλλες
 Οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ λήξειν ἀπατάων,
 195 Μύθων τε κλοπίων, οἱ τοι πεδῶθεν φίλοι εἰσίν.
 Ἀλλ' ἄγε μνηκτί ταῦτα λεγόμενα, εἰδότες ἄμφω
 Κέρδι· ἐπεὶ σὺ μὲν ἰὼν βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων
 Βελῇ καὶ μύθοισιν· ἰγὼ δ' ἐν πάσι θείῃσι
 Μῆτις τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· ἔδ' ἐσὺ γ' ἔγνωες
 200 Παλλάδ' Ἀθηναίην, κέρην Διὸς, ἦτε τοι αἰεὶ
 Ἐν πάντεσσι φόνοισι παρείσασθαι ἠδὲ φυλάσσω;
 Καὶ δέ σε Φαιήκεσσιν εἶλον πάντεσσιν ἰθύναι·
 Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἐκίμεν ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὕφηναι,
 Χρήματά τε κρύψω ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
 205 ὤπασαν εἰκαδ' ἰόντι ἡμῇ βελῇ τε νόῳ τε·
 Εἰπὼ δ' ὅσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ πειρητοῖσι
 Κεῖθε ἀναχέσθαι· σὺ δ' ἐπετλάμεναι καὶ ἀτάγκη,
 Μηδὲ τοι ἐκράδαν μὲν ἀνδρῶν μῆτις γυναικῶν
 Πάντεσσι· ἔκ' ἄρ' ἡλδεις ἀλώμεν· ἀλλὰ σιωπῇ.

Virorumque bella molestasque undas transiens :
 Quoniam haud suo patri gratificans servieram 265
 Agro in Trojanorum , sed aliis imperabam sociis :
 Hunc quidem ego descendente percussî ærea lancea
 Rure , prope viam insidians cum socio.
 Nox autem valde obscura occupaverat cœlum , neque aliquis nos
 Flominum animadvertit : latuique ipsi animam auferens. 270
 At postquam hunc interfeci acuto ære ,
 Statim ego in navem iens Phœnices illustres
 Oravi , & ipsis quanta cupiditati conveniret prædam dedit
 Hos me jussi in Pylum deferre & collocare ,
 Vel in Elidem divinam , ubi dominantur Epei. 275
 Sed ipsos illinc repulit vis venti ,
 Admodum invitos : neque volebant fallere.
 Illinc autem errabundi venimus huc nocte :
 Cum festinatione autem in portum appulimus , neque ulla nobis
 Cœnæ mentio erat , valde licet indigentibus sumere : 280
 Sed sic egressi nave jacebamus omnes.
 Illic me quidem dulcis somnus invasit defessum :
 Illi autem bona mea concava ex navi tollentes ,
 Deposuerunt ubi ipse in arenis jacebam.
 Ipsi in Sidoniam incolis abundantem conscendentes 285
 Iverunt : at ego relictus sum mœstus animo.
 Sic dixit , risit autem Dea glauca oculos Minerva ,
 Manuque ipsum demulsi : corpore autem simulabat mulierem.
 Pulchramque magnamque , & illustria opera scientem :
 Et ipsum compellans verbis velocibus alloquebatur : 290
 Fraudulentus effet & fallax qui te superaret
 In omnibus dolis , etiamsi Deus se offerret.
 Improbe , variis consiliis instructe , doli insatiabilis , ergo non eras
 Ne in tua quidem terra destitutus fallaciis ,
 Verbisque falsis , quæ tibi ab ortu amica sunt. 295
 Sed age ne amplius hæc dicamus , scientes ambo
 Fraudes : quia tu quidem es hominum quam optimus omnium
 Consilio & verbis : ego autem in omnibus Diis
 Consilioque polleo & fraudibus , neque tu cognovisti
 Palladem Minervam , filiam Jovis , quæ tibi semper 300
 In omnibus laboribus asto & te servo ?
 Atque te Phœacibus gratum omnibus reddidi :
 Nunc vero rursus huc veni ut tecum consilium texam ,
 Bonæ abscondam quæcumque tibi Phœaces illustres
 Dederunt domum eunti meo consilioque animoque : 305
 Dicamque quantos tibi fatale est in domo fabrefacta
 Dolores sustinere : tu autem tolera etiam necessitate ,
 Neque cuiquam eloquere neque virorum neque mulierum
 Omnium quod veneris errabundus : sed tacendo

310 Πάμπιν ἀλγέα πολλά, βίας ὑποδύμῳ ἀνδρῶν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν πρὸς ἑρμηνείᾳ Ὀδυσσεύς
Ἀργαλέον σε διὰ γνώσῃ φροτῶ ἀντιάσαντι,
Καὶ μάλ' ἐπισαμύνομαι· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ὕσκει·
Τάτο δ' ἐγὼ εὖ οἶδ', ὅτι μοι πᾶρ' ἦτις ἦδα.

315 Εἶως ἐνὶ Τροίῃ πολέμιζον μιν ὕπες Ἀχαιῶν.

Αὐτὰρ ἔπει Πριάμοιο πόλιν διαπύρασσιν αἶπὺν,
Βῆμῳ δ' ἐν νύκτι, θεὸς δ' ἐκίδασεν Ἀχαιῆς,
Οὐδ' οἱ γ' ἔπειτα ἴδον κέρη· Διὸς, εἰδ' ἐνύστα
Νηὸς ἱρῆς ἐπιβάσαν, ὅπως τί μοι ἀλγὺ ἀλάλκεται.

320 Ἀλλ' αἰεὶ εἴσιν ἔσαν ἔχον δαδαιγμῶν ἦτορ.

Ἠλέμην, ὅσας με θεοὶ κακότητι ἔλυσαν.
Πρὶν γ' ὅτε Φαίηκων ἀνδρῶν ἐν σπίνῃ δῆμον
Θάρσυνάς τ' ἐπίεσι, καὶ ἐς πόλιν ἦραγες αὐτή·
Νῦν δέ σε πρὸς πατρός γινάσκομαι, (καὶ γὰρ οἶα)

325 Ἦκην ἕως Ἰθάκῃ ἐνδύειλον, ἀλλὰ τί' ἄλλην
Γαῖαν ἀνασφίρομαι· σὲ δ' ἐκέρτεμέσαν οἶα
Ταῦτ' ἀγρεύμεναι, ἵ' ἡμᾶς φρένας ἠπρεσπεύσης·
Εἰπέ μοι εἰ ἴπτεον γε εἴλην ἐς πατρίδ' ἱκάνω.

Τὸν δ' ἠριέβητο ἔπειτα διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

330 Αἰεὶ τοι τοῦτον ἐνὶ στήθεσι νόημα·

Τῷ σα καὶ ἐδύναμαι προσηπτεῖν δύστην ὄντα,
Οὐκ ἐπιτήδης τ' εἶσι καὶ ἀγχινοῖ καὶ ἔχρερον.
Ἀσπασίως γάρ κ' αἶν' ἀνὴρ ἀλαλγόμεν ἔλθαι·
Ἴτ' ἐνὶ μεγάροισι ἰδῶν παῖδας τ' ἀρχόν τε.

335 Σοὶ δ' ἔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι ἐδὲ πυνθίεσθαι,
Πρὶν γέ τι σῆς ἀλόχευ περιήσται, ἥ τέ τοι αὐτῶρ

Ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν· οὐζουρεὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχεύουσα.
Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν ἔπος ἀπίστον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ

340 Ἦδ' ὁ νοσήσεις ὀλέσας διπλοῦς πάντας ἑταίρους.

Ἀλλὰ τοι ἐκ ἰδέλῃσσι Ποσειδάωνι μάχιον αἶμα
Πατροκασιγνήτωρ, ὅς τοι χέλον ἐνδίοτο θυμῷ.
Χωδόμεν' ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.

Ἀλλ' ἄγε τοι δειξάμεν Ἰθάκης ἴδμεν, ὅρα σπεύσῃσιν.

345 Φόρυγ' ἔμεν ὅδ' ἐστὶ λιμὴν, αἰετοῖο γέροντος.

Ἦδ' ἐπὶ κρατὸς λιμῶν τανύφυλλ' ἐλαῖα.

Ἀρχοῦσι δ' αὐτῆς ἄντρον ἠπρεχτεν ἠερευίδες,

Ἴερὸν Νυμφαίων αἱ Νυμφίδες καλόνταί.

Τάτο δέ τοι σπείν' ἐνὶ κατῆρες, ἔνθα σὺ ποικίλεις.

350 Ἐρδισκεις Νύμφησι τελέεστας ἐκατόμβας.

Τάτο δ' Νιρῆϊν ἐστὶν ὁ καταμύμων ὕλη.

Ὡς εἰπέσθαι διὰ σκέδ' ἦρα· εἶσατο δ' ἁχέων.

Ἰκόναν τ' ἀρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Χαίρει γὰρ γαίῃ· κύσει δ' ἐξιδωρεν ἀμρεχιν.

355 Αὐτίκα δ' Νύμφης ἤησας χυμερὰ ἀνιχάει.

Patere dolores multos, injurias suscipiens virorum. 310
 Eam autem excipiens alloquebatur prudens Ulysses:
 Difficile te Dea cognoscere mortali occurrenti,
 Etiam admodum scienti, te enim ipsam unicuique assimulas.
 Hoc autem ego bene scio, quod mihi antea benigna eras
 Quandiu in Troja pugnabamus filii Achivorum: 315
 At postquam Priami urbem diripuimus altam,
 Ivimusque in navibus, Deusque dissipavit Aclivos,
 Haud te postea vidi filia Jovis, neque animadverti
 Navem meam ascendentem, ut mihi dolorem amoveres:
 Sed semper in præcordiis propriis habens confectum cor 320
 Erravi, quousque me Dii malo solverunt.
 Priusquam cum Phæacum virorum in ubere populo
 Confirmasti verbis, & in urbem duxisti ipsa:
 Nunc autem tibi per patrem supplico, (non enim puto me
 Venisse in Ithacam amœnam, sed aliquam aliam 325
 Per terram versor: te autem illudentem puto
 Hæc dicere, ut meam mentem deciperes)
 Dic mihi si vere dilectam in patriam veni.
 Ei vero respondit postea Dea cæssa oculis Minerva:
 Semper tibi talis in pectore cogitatio: 330
 Propterea te etiam non possum deferere infelicem,
 Quoniam facundus es & ingeniosus & prudens.
 Libenter enim alius vir errabundus veniens
 Cuperet in ædibus videre filiosque uxoremque:
 Tibi autem nondum gratum est doceri neque audire, 335
 Priusquam tuam uxorem experiaris, quæ tibi nequicquam.
 Sedet in ædibus: ærumnosæ autem ei semper
 Percunt noctes & dies lacrymas fundenti.
 At ego hoc quidem nunquam non credidi, sed in animo
 Sciebam quod reditus esses amissis omnibus sociis. 340
 Sed non volui Neptuno obistere
 Patruo, qui tibi iram induxit in animum suum,
 Iratus quod ei filium dilectum excæcasti.
 Sed age tibi ostendam Ithacæ sedem, ut credas.
 Phorcynis quidem hic est portus marini senis. 345
 Hæc autem in vertice portus patula oliva:
 Prope autem ipsam antrum amabile obscurum,
 Sacrarium Nympharum quæ Naiades vocantur.
 Hæc autem spelunca lata contexta, ubi tu multas
 Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas. 350
 Hic autem Neritus est mons indutus sylva.
 Sic fata Dea dissipavit nebulam, & visa terra est,
 Lætatusque est postea patiens divinus Ulysses,
 Gaudens sua terra: osculatus est autem almam tellurem.
 Stansque Nymphis supplicavit manus tollens. 355

Nymphæ Naiades, filia Jovis, nunquam ego
Me visurum vos autumabam: nunc vocibus lætis
Salvete, at & dona dabimus sicuti antea,
Si finit benevolens Jovis filia prædatrix
Ipsunque me vivere, & mihi charum filium auctat.

360

Hunc autem rursus affata est cæcia oculis Minerva:
Confide, ne te hæc in præcordiis tuis sollicitent.
Sed age, bona quidem in intimo antri mirandi
Ponamus statim nunc, ubi hæc tibi salva maneant:
Ipsi autem consu'temus quo pacto quam optime fiat.

369

Sic fata Dea subiit speluncam obscuram,
Quærens latibula per speluncam, at Ulysses
Propriis omnia adportavit aurum & indomitum æs,
Vestisque concinnas quas ei Phæaces dederant.
Et hæc quidem bene deposuit, lapidemque imposuit foribus

370

Pallas Minerva filia Jovis Agiochi.
Hi autem sedentes sacrae apud radicem olivæ,
Cogitabant procis insolentibus mortem.
Tum autem verba incepit cæcia oculis Minerva:

Generose Laërtiade prudens Ulysses,
Confidera quomodo procis impudentibus manus inferas,
Qui jam tibi triennium domum regunt,
Ambientes divinam uxorem, & dotem dantes.
Illa autem, tuum semper reditum deslens in animo,
Omnibus quidem spem dat, & pollicetur viro unicuique,
Nuncios mittens, mens autem ei alia versat.

371

Huic autem respondens locutus est prudens Ulysses:
Eheu, profecto prorsus jam Agamemnonis Atridæ
Petiturus malo modo domi eram,
Nisi mihi tu singula ô Dea secundum ordinem dixisses.
Sed age consilium texe quomodo ulciscar ipsos.
Et mihi ipsa asta, animum peraudacem immittens,
Qualem quando Trojæ solvimus splendida mœnia,
Si mihi sic studiosa astabis Minerva,
Etiam adversus trecentos ego viros pugnvero

390

Tecum, venerabilis Dea, si me benevola adjuveris.

Illi autem respondit postea Dea glaucocula Minerva:
It valde tibi equidem adero, neque clam me eris
Quando scilicet hæc struemus: atque aliquem spero
Sanguineque cerebroque maculaturum ingens pavementum
Virorum procerum, qui tibi victum comedunt.
Sed age te incognoscibilem faciam omnibus mortalibus:
Arefaciam cutem pulchram in flexilibus membris,
Flavosque ex capite delebo crines, circumque velamen
Induam quod aversetur conspiciatus homo habentem.

400

Deformabo etiam tibi oculos antea perpulchros,

- Ὦς ἂν αἰκέλῃ πασι μνηστῆροι φατῆς ,
 Σὴ τ' ἀλόχω , καὶ παίδι τ' ἐν μεγάροισιν ἑλυπες .
 Αὐτὸς δ' ὑπερώϊα τυρώτην εἰσαγικιάδα ,
- 405 Ὅς τοι ὕψιν ἐπὶ κρημνῷ ὅμως δὲ τοι ἥπια οἶδε ,
 Παιδὰ τε σὸν φιλήει καὶ ἐχέροντα Πηνελόπειαν .
 Δίης τὸν γε σῦεσι πατήρων· αἱ δ' ἔγμοντα
 Πᾶρ κόρακ' ἐν κρήνῃ , ἐπὶ τε κρήνῃ Ἀρεΐδῃ ,
 Ἰδύσθαι βάλανον μύρσικία , καὶ μέλαι ὕδωρ
- 410 Πίνεσθαι , τὰ δ' ὕψιν τρέφει τεταλυῖαν ἀλοιοῖν .
 Ἐνθα μῦθον , καὶ πάντα πατήρων ἐξέρεΐσθαι ,
 Ὅρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα ,
 Τηλέμαχον καλέσσω τὸν φίλον υἱὸν , Ὀδυσσεύ·
 Ὅς τοι ἐς εὐρύχρον Λακιδάιμονα παρ Μινέλων
- 415 Ὀχίτο , πεισομένη μετὰ σὸν κλῖν , εἰ περ ἔτ' εἴης .
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον ὑπερώϊον πολὺμυτις Ὀδυσσεύς
 Τίπτε τ' ἄρ' εἰ οἱ εἴπεις , ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα ;
 Ἥ' ἵνα περ καὶ κῆν' ἀλάμην' ἄλγεα πάσῃ
 Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον ; βίοντον δέ οἱ ἄλλοι εἶδ' αἶ ;
- 420 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπειτα διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη ,
 Μὴ δὴ τοι κῆνός γε λήν' ἐνδύμι' ἔσω .
 Αὐτὴ μιν πτόμπυον , ἵνα κλῖν' ἐσθλὸν ἄροιστο ,
 Κῆν' ἔλθων· ἀτὰρ ἔτιν' ἔχῃ πόντον· ἀλλὰ ἔκκλ'·
 Ἦσαν ἐν Ἀτρεΐδῃ δόμοις , παρὰ δ' ἄσπετα κύματα .
- 425 Ἥ μὲν μιν λοχῶσι νέοι σὺν νηὶ μελαίνῃ ;
 Ἰέδωμι κτῆτα σφείν πατερίδα γαῖαν ἐκείδαι ,
 Ἀλλὰ τὰ γ' ἐκ οἴῳ , σφείν καὶ τινα γαῖα κατέξῃ ;
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων οἳ τοι βίοντον κατέδασιν .
 Ὦς ἄρα μιν φάμην βᾶδ' ἐπαμάσασατ' Ἀθήνη·
- 430 Κάριφ' ἂν μὲν οἱ χεῖρα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλειαι ,
 Εὐνθάς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλισσὶ τείχεα , ἀμφὶ δ' ἔδῃμα
 Πάντεσσι μέλειαι παλαῖς θῆκε γέροντ'·
 Κούρῳσεν δέ οἱ ὄσσε παρὰ πτερυκαλλί' ἔοντο .
 Ἀμφὶ δ' ἂν μιν βᾶκ' ἄλλο κακὸν βάλεν , ἠδὲ χιτῶνα ,
- 435 Ρωγαλῆα , ρυτίωντα , κακῇ μέρμορυγμῶα καπνῷ .
 Ἀμφὶ δέ μιν μέγα δῆρμα ταχέως ἴσ' ἐλάφοιο·
 Ψιλόν· δῶκε δὲ οἱ σκήπτρον καὶ αἰκία πῆρην ,
 Πικρὰ ρωγαλῆν· ἐν δ' ἔσθρ' ἦεν ἀορτήρ·
 Τὰ γ' ὥς βεβλῦσαντε δῖτμαγον· ἢ μὲν ἔπειτα
- 440 Εἰς Λακιδάιμονα δῖαν ἔβη μετὰ παίδ' Ὀδυσῆ'·

ΤΗΘ' ὈΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

ΡΑ Ψ Ω Δ Ι Α Σ .

Εν

Εν

Εν

Ενισμὸς Ὀδυσσεὺς γίνεται ἐν τῷ ἀγρῷ παρ' Εὐμαίῳ ,
 καὶ ποικίλη τις ὁμιλία . Ἄλλως . Ὀδυσσεὺς παρευσία

Ut turpis omnibus procis appareas ,
 Tuæque uxori , & filio quem in ædibus reliquisti.
 Ipse autem primum subulcum adi ,
 Qui tibi suum custos : attamen tibi bene vult , 405
 Filiumque tuum diligit & prudentem Penelopen.
 Invehies hunc suibus assidentem , quæ pascuntur
 Apud Corvi petram , & ad fontem Arethusam ,
 Comedentes glandem suavem , & nigram aquam
 Bibentes , quæ suibus nutriunt florentem adipem. 410
 Illic mane , & omnia assidens interroga ,
 Donec ego ivero in Spartam pulchrarum feminarum *altricem*
 Telemachum vocans tuum dilectum filium , Ulysses :
 Qui in magnam Lacedæmonem ad Menelaum
 Ivit , auditurus de tua fama , sicubi adhuc esses. 415
 Huic autem respondens locutus est prudens Ulysses :
 Cur itaque non ei dixisti , in præcordiis omnia sciens ?
 An ut alicubi & ille errans dolores patiatur
 Ponto super indomito ? victum autem ei alii edunt ?
 Illi respondit deinde Dea glauca oculos Minerva : 420
 Ne jam tibi ille valde in animo hæreat.
 Ipsa eum misi , ut famam bonam adipiscatur ,
 Illuc profectus : at nullam habet ærumnam , sed quietus
 Seder in Attriæ ædibus , copiosa autem adsunt.
 Equidem illi insidiantur juvenes eum nave nigra , 425
 Cupientes interficere antequam in patriam terram veniat.
 Sed hæc non putò , prius aliquem terra premet
 Virorum procorum qui tibi victum devorant.
 Sic igitur fata ipsum virga tetigit Minerva :
 Siccavitque ei cutem pulchram in flexilibus membris , 430
 Flavosque ex capite delevit crines , circum autem pellem
 Omnibus membris antiqui posuit senis.
 Deformavitque ei oculos antea perpulchros.
 Circum autem lacernam aliam malam injecit , & tunicam
 Ruptam , sordidatam , malo tinctam fumo. 435
 Amixitque eum magna pelle velocis cervæ
 Nuda : deditque ei scipionem & deformem peram ,
 Crebris locis laceram , cui tortum inerat lorum.
 Atque isti sic inito consilio divisi sunt : illa quidem postea
 In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyssis. 440

ARGUMENTUM LIBRI XIV. ODYSSEÆ

HOMERI.

Hospitium Ulyssis in agro apud Eumæum , & va-
 rium quoddam colloquium. Aliter. Ulyssis adventus

πρὸς Εὐμαιὸν καὶ λόγοι γίνονται ἀνασπλάττοντες ἑαυτὸν,
καὶ πρᾶξις τιτὸς ἐκτιδεύμενον.

Ἢ δὲ Ὀδυσῆα ξείνησεν Εὐμαῖος ἀγρῷ ὑπορῶδες.

- Ἀττὰρ ὃ ἐκ λιμῶος ἀποσείη τρηχύαν ἀταρσύν,
Ἢ Χῶρον αἰὲν ὑλκίοντα δι' ἀκείας, ἢ οἱ Ἀθήνη
Πίσραδι θῖον ὑπορῶν, ὃ οἱ βίοτοιο μάλισα
Κηδετο οἰκῶν ἔς κτήτατο θῖος Ὀδυσσεύς.
7 Τὸν δὲ ἄρ' ἐνὶ περὶδῳμῳ εὖρ ἦλκετο, ἐνθά οἱ αὐτὴ
Ἰφίλη δίδυμο πειροσκέπτω ἐνὶ χῶρῳ,
Καλή τε μεγάλη τε, πειρίδεςμῳ· ἦν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δῖμαβ' ὕεσιν ἀπὸ χρομῶνιο ἀτακτῶ,
Νόστον διοποίνης καὶ λαίρταο γέροντος,
10 Ρυτοῖσι λάισι, καὶ ἰδρύκωσεν ἀχέρδῳ.
Σταυρὸς δὲ ἐκτὸς ἔλασεν διαμπερές ἐνθα καὶ ἐνθα
Πυκνὸς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμρικιάσας.
Ἐντοδὴν δὲ αὐτῆς συεὺς δυοκαίδεκα ποίη
Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσὶν. ἐν ᾗ ἐκάστω
15 Πεντήκοντα σύες χαμαιυνάδες ἐρχατοῦντο
Θήλια καὶ τοκάδες· τοὶ δὲ ἄρσενες ἐκτὸς ἔαυον,
Πολλὸν παυρότεροι. τὸς γὰρ μινύθειον ἴδοντες
Ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ περὶ ἅλλε συβώτης
Αἰεὶ ζατρεφίαν σιάων καὶ ἄρσενος ἀπάντων.
20 Οἱ δὲ, τρεμκόςιοι τε καὶ ἐξήκοντα πύλοντο.
Πὰρ δὲ κύνας θήρεσιν ἐοικότες αἶεν ἔαυον
Τέσσαρες, ἔς ἱδρύη συβώτης ὄρχαμῳ ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δὲ ἀμφὶ πύδισιν ἰοῖς ἀρχεισκε πύδισα,
Τάμνων δέρμα βόειον εὐχερὲς· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
25 Ὀχοντ' ἀλλυδὶς ἄλλῳ ἀμ' ἀγρομῶνισι σύεσιν,
Οἱ πρεῖς· καὶ ᾗ τέταρτον ὀποπρεφίαν πύδισι,
Σὺν ἀγέμῳ μνηστῆρσιν ὑπερπιάλοισιν ἀνάγκη,
Ὅφρ' ἐπρύσαντες κρεῖων κρεσσάιατο θυμόν.
Ἐξαπίνης δὲ Ὀδυσῆα ἴδον κύνας ὑλακόμαροι·
30 Οἱ μὲν, κεκλήγοντες ἐπιδόμαρον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Ἐξέτο κρεδούνη· σκῆπτρον δὲ οἱ ἐκτετε χερσός.
Ἐνθά κεν αὖ παρὰ σταθμῷ ἀνικίλιον πύδισιν ἄλλῳ,
Ἀλλὰ συβώτης ὅκα ποσὶ κρεπτοῖσι μετασπών
Ἔασυτ' ἀνὰ πύδισιν· σκῆπτρῳ δὲ οἱ ἐκτετε χερσός.
35 Τὸς μὲν ὁμοκλήσας στυῖν κύνας ἀλλυδὶς ἄλλῃ
Πυκνῆσι λιθάδιαισιν· ὃ δὲ περὶ στυῖν ἀτακτα,
Ὡ γέρον, ἢ ὀλίγη σε κύνας διεδηλῆσαντο
Ἐξαπίνης· καὶ κέν μοι ἐλεγχεῖν κατέχειας.
Καὶ δὲ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγέα τε σοναχὰς τε.
40 Ἀντίθεος γὰρ ἀτακτῶ ὀδυρόμῳ καὶ ἀχέων
Ἦμαί, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάας ἀπὸ τάλῳ

Ἐδμῶν.

ad Eumæum, & sermones sunt dissimulantis seipsum, & facta quædam exponentis.

E. Ulysses excepit hospitio Eumæus in agro subulcus.

AT hic ex portu ingressus est asperam viam,
 Locum in sylvofum per summa *juga*, qua Minerva
 Dixerat divinum *ad* subulcum: qui ei victum maxime
 Curabat domesticorum quos comparaverat divinus Ulysses.
 Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula
 Alta ædificata erat conspicuo in loco,
 Pulchraque magnaue, circummeabilis: quam subulcus
 Ipse ædificaverat suis absente Rege,
 Sine domina & Lærtæ sene,
 Advædiciis lapidibus, & cinxerat sepe spinosa:
 Falosque extra adegerat prorsus hinc & hinc
 Denfos & crebros, nigrum *corticem* quercus abscindens.
 Intra autem aream suilia duodecim fecerat
 Prope inter se, cubilia suis: in singulis autem
 Quinquaginta sues humicubæ continebantur,
 Fœminæ fœtæ: ipsi autem mares foris dormiebant,
 Multo pauciores: hos enim minuebant comedentes
 Divini proci: quoniam mittebat subulcus
 Semper saginatorum porcorum optimum omnium.
 Hi autem trecentique & sexaginta erant.
 Juxtaque canes feris similes semper dormiebant
 Quatuor, quos nutrebat subulcus princeps virorum.
 Ipse autem citra pedes suos aptabat calceamenta,
 Incidens pellem bovinam coloratam: cæteri autem
 Iverant aliò aliis cum congregatis suis,
 Tres: quartum autem miserat ad urbem,
 Suam ut ageret procis superbis necessitate *coactus*,
 Ut maciantes carnibus saturarentur animo.
 Extemplo autem Ulysses viderunt canes latratores:
 Qui quidem clamantes accurrerunt, at Ulysses
 Sedit astutia: scipioque ei excidit manu.
 Hic suum apud stabulum indignum tulisset dolorem,
 Sed subulcus ocyus pedibus velocibus subtequens
 Ferebatur per vestibulum, coriumque ei excidebat manu.
 Illos quidem increpando canes pepulit aliò aliis
 Crebris lapidibus, ipse autem affatus est herum:
 O senex, paulum *aberat* quin te canes lætissent
 Repente, & mihi probrum offidisses.
 Atqui mihi alios Dii dederunt dolores gemitusque.
 Divinum enim *ab* herum flens & lugens
 Sedeo, aliis autem suis pingues nutrio
Odyssæa.

- Ἐδῶμαι· αὐτὰρ κτείνῃ ἐλδόμενός περ ἰδοῦντες
 Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοτρίων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Εἶπα ἐπὶ ~~ῥα~~ ῥαῖ' ὅρα ῥαῖ' ἡελίοιο.
- 45 Ἀλλ' ἔπειο, κλισίηνδ' ἰομῆν γέρον, ὄρεα κ' αὐτὸς
 Σίτε κ' οἶνοιο πορευσάμενῃ κατὰ θυμόν,
 Εἴπης ὁπποῦν ἐσσι, κ' ὁππῖσα κηδὲ ἀνέτλης.
 Ὡς εἰπὼν κλισίηνδ' ἠγήσατο ~~ῥι~~ ὑπερβός·
 Εἶσιν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχειε δασείας.
- 50 Ἐξόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδῃ ἀγέει ἀγῶς,
 Αὐτὰρ ἐνείκαιοι, μέγα κ' δασύ. χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς
 Ὅττι μιν ὡς ὑπείδεκτο· ἐπ' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Ζεὺς τὸν δειὴ ξεῖνε κ' αἰθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
 Ὅ, ττι μάλισ' ἐθέλεις, ὅτι με περὶ φρονι ὑπέδεξο.
- 55 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενῃ περὶτέρης Εὐμαιε σὺβώτα,
 Εἶν', ἔ μοι δέμις ἐς, ἐδ' εἰ κακίαν σίδην ἔλθοι,
 Εὖνον ἀτιμῆσαι. περὶ γὰρ Διὸς εἰσιν ἅπαντες
 Σεῖνοί τε πτωχεύει τε. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
 Γίγνεται ἡμετέρη. ἢ γὰρ δμῶων δίκη ἐστίν,
- 60 Αἰεὶ διειδότεων δὲ επικρατέειν ἀνακτεῖς
 Οἱ νέοι. ἢ γὰρ τὰ γὰρ θεοὶ κατὰ νόσον ἔδυσαν
 Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκῶος ἐφίλῃ, κ' κτῆσιν ὅπασσεν,
 Οἷά τε ὦ εἰκῆ ἀναξ' εὐθυμῇ ἔδωκεν
 Οἶκόν τε κλῆρον τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
- 65 Ὅς οἱ πολλὰ κάμησι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον αἰέξῃ.
 Ὡς κ' ἔμοι τόδε ἔργον αἰέξεται ὦ ἐπι μίμνω.
 Τῷ κέ με πόλλ' ὠνησεν ἀναξ' εἰ αὐτόθ' ἐγχεῖ·
 Ἀλλ' ὅλβη. ὡς ὠρελλ' Ἑλένης δ' ὀπὸ φύλον ὀλέσθαι
 Πέροχον, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γένατ' ἔλυσεν.
- 70 Καὶ γὰρ ἐκύνῃ ἔβη Ἀγαμέμνων· εἵνεκα τιμῆς
 Ἴλιον εἰς ὑπώλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
 Ὡς εἰπὼν, ζῶσθε δοῶς συνέεργε χιτῶνα.
 Πῆ δ' ἔμην ἐς στυγῆς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοῖρον·
 Ἐνθὲν ἑλὼν δ' ὕψι κει, κ' ἀμφοτέρους ἱέρευσεν.
- 75 Εὖσέ τε, μίσυλλέν τε, κ' ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.
 Ὀππότεας δ' ἄρα πάντα φέρον παρέθηκε Ὀδυσῆι,
 Θέμεν αὐτοῖς ὀβελοῖσιν. ὁ δ' ἄλριτα λευκὰ πάλυτον·
 Ἐν δ' ἄρα κισυβίῃ κίρην μελιπδέα οἶνον.
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἵξεν. ἐποτρύνων δ' περὶ σπύδα,
- 80 Ἐαδὲ νῦν ὦ ξεῖνε τὰ τε δμῶεσσι πάρεστι
 Χαῖρε· ἀτὰρ σιάλεις γὰρ σῶας μνηστῆρας ἔδασιν,
 Οὐκ ὅπιδά φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν ἐδ' ἐλεντύν.
 Οὐ μὲν γὰρ τινα ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
 Ἀλλὰ δίκην τίσις κ' αἵσιμα ἔργ' ἀνδρῶσιν.
- 85 Καὶ μὲν δυσιδνέες κ' ἀναρσοί, οἳτ' ἐπὶ γαῖης
 Ἀλλοτρίους βῶσιν, καὶ σφιν Ζεὺς Ἀκίδα δῶν.
 Πλοσάμενοι δὲ τε νῆας ἔβαν εἰκόσδε ἱκας·

Ad comedendum: at ille egens forte cibi
Errat in alienigenarum virorum populoque urbeque,
Sicubi adhuc vixit, & videt lumen solis.
Sed sequere, ad casam eamus senex, ut & ipse 41
Cibo & vino saturatus in animo,
Dicas unde sis, & quot dolores toleraveris.

Sic locutus ad casam præcessit divinus subulcus:
Collocavit autem introductum, virgulaque substravit densa.
Instravitque pellem villosæ agrestis capræ, 50
Ibidem ut esset cubile magnum & densum, gaudebat autem Ulysses,
Quod ipsum sic susceperat: verbumque dixit, & appellavit:-

Jupiter tibi det hospes & immortales Dii alii
Quodcumque maxime vis, quia me benevolus suscepisti.
Illum vicissim alloquebaris Eumææ subulce: 55

Hospes, haud mihi mos est, neque si peior te veniat,
Hospitem contemnere: ab enim Jove sunt omnes
Hospitesque pauperesque, munus autem exiguumque charumque
Est nostrum: hic enim fervorum mos est, 60
Semper timentium cum dominantur heri

Juvenes, nam ejus quidem Dii reditum impediverunt
Qui me accurate diligebat, & possessionem præbuit,
Utque suo domestico herus benevolus dedit
Domumque portionemque, & bene dotatam uxorem,
Qui ei multa laboraverit, Deus autem negotium adauger. 65

Sic & mihi hoc negotium augetur in quo maneo.
Idco me multum juvisset herus si hic tenuisset:
Sed perit, utinam debuisset Helenæ genus periisse
Fruaditus, quoniam multorum virorum gēna solvit.
Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem 70
In Ilium aptum equis, ut Trojanos oppugnaret.

Sic fatus, cingulo celeriter coercuit tunicam.
Perrexerat ire ad suilia, ubi gentes continebantur porcorum:
Illinc fumens duos attulit, & ambo mactavit:
Ustulavitque, conciditque, & verubus infixit. 75

Affataque omnia ferens apposuit Ulyssi,
Calida cum ipsis verubus, idemque farinam albam insperfit:
Inque poculo miscebat instar mellis dulce vinum.
Ipse autem ex adverso sedit, & cohortans alloquebatur:

Comede nunc ô hospes quæ servis adsunt 80
Porcina: at pingues porcos proci comedunt,
Haud vindictam reputantes in mentibus neque misericordiam.
Non quidem improba opera Dii beati amant,
Sed justitiam honorant & pia opera hominum.
Iquidem hostes & inimici, qui terram 85
Alienam invadunt, & quibus Jupiter prædam dat.
Impletisque navibus eunt domum quisque.

Καὶ μὲν τοῖς ὀπίθ' ἑκατέρῃ δι' ἐν ῥασι σάπτει·
 Οἶδε δὲ τι ἴσασι, θεῶ δὲ τιν' ἐκλυον αὐδὴν,

- 90 Κύνε λυγρὸν ὄλεθρον, ἔτ' ἐκ ἰδέλκεσι δικαίως
 Μνησάσθαι, εἰδὲ νείεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἔκκοιοι
 Κτήματα δαρδάρησι κύνεσι, εἰς' ἔτι φειδά.
 Ὅσση γὰρ τύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διὸς εἰσιν,
 Οὐτοὶ ἐν ἱερῷσ' ἱερῶν, εἰδὲ δὴ οἶον·

- 95 Οἶνον δ' ἐθινύδουσιν κύνεσι καὶ ἀφύοντες.
 Ἦ γὰρ οἱ ζωὴ γ' ἦν ἀσπίς· ἔστιν τόσσον
 Ἀνδρῶν ἡρώων, ἔτ' ἡπείροιο μελαίνης,
 Οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης· ἔτι ξυνεῖκοσι ρωτῶν,
 Ἐς ἀρετὴν τοσούτων· ἡγῶ δὲ καὶ τοὶ καταλέξω·

- 100 Δάδικ' ἐν ἡπείρῳ ἀγέλη, τόσα πάντα οἶον,
 Τόσσα συὸν συβόσια, τίς αἰπόλια πωλατὶ αἰγῶν
 Βόσκειαι ξυνῶν τε καὶ αὐτῆς βρώτορις ἄνδρες.

- Ἔνθα δὲ τ' αἰπόλια πωλατὶ αἰγῶν ἑνδίκῃ πάντα
 Ἐξατὴν βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἀνέρις ἐσθλοὶ ὄρονται,
 105 Τῶν αἰεὶ σπιν ἕκαστος ἐν ἡματι μῆλον ἀγνῆν
 Ζατρερίων αἰγῶν ὅσις φαίνεται ἀρετῶν.
 Αὐτὰρ ἡγῶ σὺς τάσδε φυλάσσειν τε βύμας τε,
 Καὶ σπιν συὸν δ' ἀρετῶν ἐκείνης ἀποσέμνω.

Ὡς εἶπεν· ὁ δ' ἐνδυκίως κριατ' ἔδωκε, πινὴν τε οἶνον

- 110 Ἀρπαλίως, ἀκίων· κακὰ δ' ἡμετέρῃσι ρύττειν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δειπνῆσαι καὶ ἔσθαι θυμὸν ἰδοῦν,
 Καὶ οἱ πωλοσάμενος δῶκε σκύρην ὥπερ ἔπινεν,
 Οἶνον ἡπύκλειν· ὁ δ' ἰδέξατο· χαῖρε δ' ἔθυμος,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπια πωλοσάμενος ἀποσέμνω,

- 115 Ὡς εἶπε, τίς γὰρ σε πωλοσάμενος κτεάτεσσιν οἶσθαι,
 Ὡς μάλ' ἀφροῦ καὶ καρτερός ὡς ἀγροῦς;
 Φῆς δ' αὐτῶν ἐβόησεν Ἀγαμέμνων· εἴηκα τιμῆς.
 Εἰπὶ μοι αἰεὶ ποδὶ γνάτω τοῦτον ἰόντα.

- Ζεὺς γὰρ περ τόγῃ οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 120 Εἰ καὶ μιν ἀγυλάμεν ἰδῶν· ἐπὶ ποσσὶ δ' ἀλκήν.
 Τὸν δ' ἡμῶν ἐπύτα συβότης ὄρχαμος ἀνδρῶν.

- Ὡς γέρον, ἔτις ἐκείνῳ ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἰδῶν
 Ἀγγέλλων πώσῃσι γυναῖκα τε καὶ φίλοι υἱόν.
 Ἀλλ' ἄλλως κομῶς κειρημένοι ἄνδρες ἀλκήται

- 125 Ψεύδοντ', εἰς' ἰδέλκεσι ἀλκήτῃ μνησάσθαι.

- Ὡς δ' ἂν ἀλκήτῶν Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται.
 Ἐλθὼν ἐς δόσπωνται ἑμῇ, ἀπατήλια βάζει.
 Ἦ δ' εὖ διεξαρμένη, φιλή καὶ ἕκαστα μεταλλῶν,
 Καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἀπο δάκρυα σάπτει,

- 130 Ἦ δέ τις ἐστὶ γυναῖκας, ἐπὶ ποσσὶς ἄλλοι δόληται.
 Αἰψὰ καὶ καὶ σὺ γυναικὶ ἐπὶ πωλοσάμενος
 Εἴ τις τοὶ χλαῖναι τε χιτῶνά τε ἑμάτα δοῖν.
 Τῷ δ' ἦδη κέλλεσι κύνες ταχέως τ' οἶονται

Etiam his vindictæ validus timor in animo cadit ;
 Hi autem aliquid sciunt , Deique aliquam audiverunt vocem ,
 Illius tristem mortem , quod nolunt iuste 90
 Ambire , neque redire ad sua , sed otiosi
 Bona devorant immoderate , neque amplius est parsimonia.
 Quorquot enim noctesque & dies abs Jove oriuntur ,
 Nunquam unam sacrificant victimam , neque duas solas :
 Vinumque consumunt immoderate haurientes. 99
 Certe enim ei victus erat plurimus , nulli tantus
 Virorum heroum , neque continentis nigræ ,
 Neque ipsius Ithacæ : neque simul viginti virorum
 Sunt divitiæ tantæ , ego autem tibi recensebo :
 Duodecim in continente armenta , tot greges ovium , 100
 Tot suum pascua , tot stabula lata caprarum
 Pascunt peregrinique & ipsius pastores viri.
 Hic etiam stabula lata caprarum undecim omnia
 In extremo agri pascuntur : insuper viri boni custodiunt ,
 Quorum semper ipsis unusquisque in die pecudem fert , 105
 Sagittarum caprarum quæcumque apparet optima.
 At ego sues has servoque tueorque ,
 Et ipsis suum optimum electum mitto.

Sic dixit. Ille autem strenue carnes comedeat , bibebatque vinum
 Avide , tacitus : mala autem procis plantabas. 110

Ast ubi cenavit & composuit animum cibo ,
 Etiam ei replens dedit poculum quo bibebat ,
 Vino plenum , is autem accipiebat : gaudebatque animo ,
 Et ipsum appellans verbis volucris alloquebatur :

○ amice , quisnam te emit possessionibus suis , 115
 Ita valde dives & fortis ut prædicas ?

Aisque ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.
 Dic mihi si forte noscam talem.

Jupiter enim hoc fecit & immortales Dii alii ,
 Si ipsum nunciem vidisse , in multa enim *hæc* errabundus veni. 120

Huic autem respondit postea subulcus princeps virorum :

O senex , nullus illum vir errabundus veniens

Nuncians fidem fecerit uxori & dilecto filio.

Sed alioquin victu indigentes viri errones

Mentiantur , neque volunt vera loqui. 125

Quicumque enim vagabundus Ithacæ in agrum venerit ,

Profectus ad dominam meam , fallacia loquitur.

Hæc autem benigne susceptum , diligit & singula inquit ,

Et ei flenti palpebris lacrymæ decidunt ,

Qui mos est mulieris , cum maritus alibi perit. 130

Cito & tu senex fabulam secus fabricares ,

Si quis tibi lænamque tunicamque vestimenta daret.

Illius autem jam potuerunt canes velocesque alites

- ῥινὸν ἄσπερον ἱρύσσαι· ψυχὴ δ' ἄλκοισιν.
 135 Ἦ τὸν γ' ἐν πόντῳ ράγον ἰχθύες, ὅς τ' αὐτῷ
 Κεῖται ἰσθμίου, φαρμάκῳ ἐλυμμένα πολλὰ,
 Ὃς ὁ μὲν ἐνθ' ὑπὸ πλοῦτος· φίλοισι δ' ἀπὸ πείνης
 Πᾶσιν, ἡμοὶ δ' ἄλκιμα, τετεύχεται. ἢ γὰρ ἐπ' ἄλλου
 Ἦσαν ὅδ' ἀνακταὶ νικητῆμαί ὅππῃς ἐπέλθω,
 140 Οὐδ' εἴ κεν πατέρης κ' μητέρ' αὖτις ἴκωμαι
 Οἶκον, ὅθι πρῶτον γένετον, καὶ μ' ἔτρεφον αὐτοί.
 Οὐδέ τι γὰρ ἐπὶ τόσσον ὀδύρεμαι ἀχνυμένοσ περ
 Ὀρθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἰὼν ἐν πατρίδι γαίῃ.
 Ἀλλὰ μ' Ὀδυσσεύ' ὀϊστὶν αἰνυται οἰχομένοιο.
 145 Ἦ μὲν ἔγῃ, ὃ ξύνε, κ' ἔπαρσεν ὀνομάζων
 Αἰδέομαι· σπεῖ γάρ μ' ἐφίλη κ' κήδετο θυμῷ.
 Ἀλλὰ μιν ἤδειον καλῶς κ' ἰόσφιν ἔοντα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας Διὶς Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλ', ἱππὶδ' ἀάμπαν ἀναινεῖν, ἔδεται ρῆσθα
 150 Κύνων ἐλευσιδάμ, θυμὸς δέ τοι αἶν' ἀπιστός.
 Ἄμ' ἐγὼ ἐκ αὐτὰς μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ἔργῳ.
 Ὃς νύχαι Ὀδυσσεύς, εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω,
 Λυτὴν ἐπεὶ κεν κύν' ἰὼν τὰ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴκηται,
 Ἐσθλὴ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἔμφατα καλά.
 155 Πρὶν δέ κε, κ' μάλα περ κρημνίζω, ἔτι δειχομένην
 Ἐχθρὴν γάρ μοι κύν' ὁμῶς αἰδέομαι ὡλήσῃ
 Ἰσταται ὅς ποινὴν ἴκων ἀπατήλια βάζῃ.
 Ἴσσω νῦν Ζεὺς πρῶτα δαῖν', ἔστιν τε τράπεζα,
 Ἔστιν τ' Ὀδυσσεύ' ἀμόμονος ἦν ἀφικαίνω,
 160 Ἦ μὲν τοι πάθε πάντα τελίεται ὡς ἀγορεύω.
 Τῷ δ' αὖτε λυκάβαντος ἐλευσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 Τῷ μὲν φθίνοντος μνηῶς, τῷ δ' ἰσαρμόσιο,
 Οἴκαδ' ἐνέσθῃ, κ' τίσται ὅς κεν ἔκρινε
 Ἐνθάδ' ἀτιμάζῃ ἀλοχὸν κ' παίδιμον υἱόν.
 165 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Εὐμαιὸς στυγῆτα,
 ὦ γέρον, ἔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
 Οὐτ' Ὀδυσσεύς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἔκλινε.
 Πῖνε, κ' ἄλλα παρὰ μνησόμεθα, μηδὲ με τέτιω
 Μίμησιν· ἢ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι μοῖοισιν
 170 Ἀχνύμαι ὅππῃς τις μνήσῃ κεινοῖο ἀνακτῶν.
 Ἄμ' ἦτοι ἔργον μὲν ἔασομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἐλθοῖ ὅπως μιν ἔργῳ ἰδέλω κ' Πηλεΐδην,
 Ἀχιλλεύς δ' ὁ γέρον κ' Πηλεΐδην Διοκλῆς.
 Νῦν αὖ παῖδες ἄλαστον ὀδύρεται ὃν τίμ' Ὀδυσσεύς,
 175 Πηλεΐδην· ὃ ἐπὶ θρήβει Διοὶ ἱερῷ ἴσον,
 Καὶ μιν ἔργῳ ἰασάσθαι ἐν ἀνδράσιν ἔτι χερσίν
 Πατέρ' ἰοῖο φίλιον, φένας κ' εἶδ' ἀντὶν,
 Τῷ δέ τις ἀθανάτων βλάβη φένας ἔδον ἴσας,
 ἢ τις ἀνδράσιν. ὃ δ' ἔκλινε μετὰ πατέρ' ἀκλινῶς

Cætæm ab offibus traxisse , animaque defecit :
 Vel illum in ponto comederunt pisces , ossa autem ipsius 135
 Jacent in terra , arenæ involuta mæltæ.
 Sic ille quidem illic periit : amicis autem dolores post
 Omnibus , mihi autem maxime , parati sunt : nam neque amplius
 Mitem sic herum inveniam quocumque ibo , (alium
 Neque si patris & matris iterum irem 140
 In domum , ubi primum natus sum , & me educaverunt ipsi.
 Neque vero ob illos tantum fleo dolens quamvis
 Oculis ut videam , in patria terra :
 Sed me Ulysses desiderium capit absentis.
 Hunc quidem ego , ô hospes , & non præsentem nominare 145
 Revereor , valde enim me diligebat & curabat animo.
 Sed ipsum fratrem majorem voco etiam absentem.

Hunc autem rursus allocutus est patiens dius Ulysses :
 O amice , postquam omnino negas neque dicis
 Illum venturum esse , animusque tibi semper incredulus : 150
 Sed ego non temere loquar , sed cum juramento ,
 Quod redit Ulysses : munus autem læti nunciî mihi sit ,
 Statim postquam ille veniens suas domos pervenerit ,
 Indue mihi lænam & tunicam , vestimenta pulchra.
 Ante autem , licet valde indigens , nihil accipiam. 155
 Inimicus enim mihi is pariter cum Ditis portis
 Est qui egestati cedens fallacia loquitur.
 Sciat nunc Jupiter primum Deorum , hospitalisque mensa ,
 Penatesque Ulyssis inculpati ad quos venio ,
 Profecto tibi hæc omnia perficientur sicut dica. 160
 Hocque ipso anno veniet huc Ulysses :
 Isto quidem pereunte mense , illo autem instante ,
 Domum reversus , & puniet quicumque illius
 Hic probro afficit uxorem & illustrem filium.

Hunc autem respondens allocutus es Eumææ subulce : 165
 O senex , neque ego pro læto nuncio munus solvam ,
 Neque Ulysses amplius domum veniet : sed quietus
 Bibe , & alia præter hæc memoremus , neque mihi hæc
 Memora , certe enim animo in pectore meo
 Tristor quando aliquis meminit optimi heri. 170
 Sed juramentum quidem sinamus : at Ulysses
 Veniat ut ipsum ego volo & Penelope ,
 Læertesque senex & Telemachus divinus forma.
 Nunc rursus puerum sine fine desleo quem genuit Ulysses ,
 Telemachum : quem postquam nutrierunt Dî plantæ similem , 175
 Et ipsum autumabam fore in viris haud pejorem
 Patre suo charo , mente & specie admirabilem ,
 Ejus autem aliquis immortalium læsit mentem intus æquabilem ,
 Vel aliquis hominum : is enim ixit ad patris auditionem.

- 180 Ἐς Πύλον ἤγαδ' ἐν. τὸν δ' ἠμνησέρας ἀγαυοὶ
 Οἶκαδ' ἴοντα λοχῶσιν, ὅπως δ' αὖτ' οὐλον ὀληται
 Νάνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκισίῃ ἀντιθέοιο.
 Ἀλλ' ἦτοι κείνον μὲν ἰάσομεν, ἢ κεν ἀλῆν,
 Ἦκε εὐγῶι, καὶ κεν οἱ ὑπέρχοι χεῖρα Κρονίων.
 185 Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γένοιτο τὰ σαυτὲ κηδὲ ἴησπε,
 Καὶ μοι τὰτ' ἀγρεύσον ἐτάτυμον, ὅρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκήες;
 Ὅπποῖός δ' ἐπὶ νῆος ἀείκειο· σῶς δέ σε γαῖται
 Ἦζαρον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἡμῶμα εὐχετόωντο.
 190 Οὐ μὲν γάρ τι σε ποῖον οἶομαι ἰθάδ' ἰκιάσαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' ἑσπέρην πολέμοις Ὀδυσσεύς
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
 Εἴη μὲν νῦν τῶν ἐπὶ χρόνον ἡμῶν ἰθάδ' ἰδῶν,
 Ἦδ' ἐμὲ γλυκερὸν κλισίῃς ἐντοσθεν εἴσι,
 195 Δαίνυσθαι τ' ἀκύντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἵπποι·
 Ῥηιδίως κεν ἵππυτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
 Οὔτι διαπρήζαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμῷ,
 Ὅσα γέ δ' ἐξ ὅμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
 Ἐκ γ' ἐν Κρητάων γένει εὐχομαι εὐρεῖσθαι,
 200 Ἄνε· ἀργείοιο παῖς· πολλοὶ δ' καὶ ἄλλοι
 Τίτες ἐν μεγάροις ἡμῶν τράζεν ἠδ' ἐγένοντο.
 Γηγησι ἐξ ἀλόχε, ἐμὲ δ' ὦντή τέκε μήτηρ
 Παλλανίς, ἀλλὰ με ἴσον ἰθαγενέσσαν ἐτίμα.
 Κάστωρ Ἰλακίδης, τὴν ἐγὼ γένει εὐχομαι ἦ.
 205 Ὅς ποτ' ἐνὶ Κρήτεισι θεὸς ὥς τίστο δῆμος,
 Ὀλβω τε πλεῖστα τε, καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν.
 Ἀλλ' ἦτοι καὶ κῆρ; ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
 Εἰς αἰδῶο δόμοις· τοὶ δ' ἐξ ὧν ἰδασάντο
 Παῖδες ὑπέρβιοι, καὶ ἐπὶ κλήρῳ ἐβάλοντο.
 210 Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦσα δόσαν, καὶ οἰκὶ ἐνυμῶν
 Ἦζαρίμην δ' ἑταῖρα πολυκλήρου ἀνδρώπων,
 Εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ ἐκ ὑπορώλει ἦα,
 Οὐδὲ φυγοπτύλεμ'. νῦν δ' ἡδὴ πάντα λέλωπεν.
 Ἀλλ' ἐμπης καλὰ μιν γέ σ' οἶομαι εἰσορῶντα,
 215 Γινώσκειν· ἢ γάρ με δύν' ἔχ' ἥλιδα πολλή.
 Ἦ μὲν δ' ἐγὼ μοι ἄρης τ' ἔδωσαν καὶ Ἀθήνη,
 Καὶ ἐξηνορέην, ὅποτε κείνοισι λόχονδε
 Ἐνδρας ἀρετῆας, κακὰ δυσμύριον ρυτεύων.
 Οὐποτε μοι θάνατον προτίσαστο θυμὸς ἀγήνωρ,
 220 Ἀλλὰ πολὺ πρότις ἐπάλμην ἔχ' ἑλίσκον
 Ἀνδρῶν δυσμύρων ὃ, τε μοι εἴς με ποδῆσαι.
 Τί δ' ἐν πολέμῳ ἔργον δέ μοι ἐ φίλον ἴσκει,
 Οὐδ' οἰκαφελὴν, ἥτε πρὸς ἀγαθὰ τέκνα.
 Ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπῆρετμοι φίλαι ἦσαν,
 225 Καὶ πόλεμῳ, καὶ ἀκοντες εὐξίσται, καὶ εἰσάε.

In Pylom divinam : huic autem proci superbi
 Domum venienti insidiantur , ut genus pereat
 Sine nomine ex Ithaca Arcisii divini.
 Sed illum quidem sinamus , sive capiatur ,
 Sive effugiat , & cum protegat manu Saturnius.
 Sed age mihi tu senex tuas ipsius ærumnas indica , 185
 Et mihi hoc eloquere verum , ut bene intelligam ,
 Quis , unde es virorum , ubi tibi urbs & parentes :
 Quæ autem in navi venisti : quomodo te nautæ
 Duxerunt in Ithacam , quos se esse proficebantur.
 Non enim te peditem puto huc venisse. 190
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 Enimvero ego tibi hæc admodum vera edisseram ,
 Sit quidem nunc nobis pro tempore & esca ,
 Et vinum dulce testa intra manentibus ,
 Epularique quiete , alii autem ad opus eant : 195
 Facile postea & in annum omnes
 Non perficerem narrans meos dolores animi ,
 Quoscumque omnes Deorum voluntate passus sum.
 Ex Creta quod ad genus attinet me aio esse spatiosa ,
 Viri divitis filium : multi autem & alii 200
 Filii in ædibus & educati & nati sunt ,
 Legitimi ex uxore , me autem empta peperit mater
 Peilex , sed me æque ac legitimos æstimabat
 Castor Hylacides , cuius ego genus prædico me esse :
 Qui quondam in Cretensibus ut Deus colebatur populo , 205
 Fortunisque divitiisque , & filiis gloriosis.
 Sed illum quidem fata mortis aggressa sunt ferentia
 In Ditis domos : victum autem diviserunt
 Filii magnanimi , & sortes jecerunt :
 At mihi valde pauca dederunt , & domum tribuerunt. 210
 Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum ,
 Virtutis meæ gratia : quia non futilis eram ,
 Neque fugax in bello , nunc autem jam omnia descecerunt.
 Sed tamen stipulata saltem te arbitror inuicem (ta. 215
 Cognoscere , nam profecto me calamitas occupat cumulatim mul-
 Certe enim audaciam Marsque dederant & Minerva ,
 Et vim perumpendi agmina virorum , cum legerem ad insidias
 Viros optimates , mala inimicis ferens :
 Nunquam mihi mortem ante oculos ponebat animus virilis ,
 Sed multo primus adoriens lancea , capiebam 220
 Virorum inimicorum qui mihi cederet pedibus.
 Talis eram in bello , opus autem mihi haud gratum erat ,
 Neque res familiaris , quæ nutrit charos filios :
 Sed mihi semper naves remigabiles gratæ erant ,
 Et bella , & tela polita , & sagittæ , 225

- Λυγρὰ, τὰ τ' ἄλλοισιν γε καταεργηλὰ φίλοντας·
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσχε τά περ υἱὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
 Ἄλλ' αὖ γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρεται ἔργοις.
 Πρὶν μὲν γὰρ Τρώϊος ἐπιδηρῆσαι ὕιας Ἀχαιῶν,
 230 Εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπέτεροι νῆασι
 Ἄνδρες ἐς ἀλλοδαπὰς· καὶ μοι μάλα τύχχανε πάντας
 Τῶν ἐξαίρετῃ μῦθεικά, πολλὰ δ' ὀπίσσω
 Λάγχανον· αἶψα δ' οἶκ' ἔβελλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 Δεινὸς τ' αἰδοῦς τε μετὰ Κρήτεσι τετύγμην.
 235 Ἀλλ' ὅτε δὴ τήνδε συγερὴν ὁδὸν εὐρύς περ Ζεὺς
 Ἐρεάσθ', ἥ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γένατ' ἔλυσεν,
 Δὴ τότε μ' ἦνωγεν καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδοιμένηα
 Νῆας ἠήσασθαι ἐς Ἴλιον· ἐδὲ τι μῆχ' αὖ
 ἦεν ἀνήνυσθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμα φῆμις.
 240 Ἐνθα μὲν εἰνάτεες πολεμιζομένων ὕιες Ἀχαιῶν,
 Τὸ δικάτω δ' ὠλίην Πριάμῃ πέρσαντες ἔδημ' αὖ
 Οἰκᾶδε σὺν νῆασι· θεὸς δ' ἐκίδασεν Ἀχαιῆς.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ διελὼ κακὰ μῆδιτο μῆτιντα Ζεὺς.
 Μῆνα γὰρ οἷον ἔμμενα τιταρπόμεν' αὖτε κίεσι,
 245 Κρεεῖδ' ἢ τ' ἀλόχῳ καὶ κτήματι· αὐτὰρ ἔπειτα
 Αἰγυπτόν τε με θυμὸς ἀνὰ γῆ ναυτίλλεσθαι,
 Νῆας εὐεχέαντας σὺν ἀντιδίοις ἰτάροισιν.
 Ἐνεία νῆας σείλα, θεῶς δ' ἰσαγείχετο λαὸς.
 Ἐξήμαρ μὲν ἔπειτα ἐμὸν ἔεπρε ἰταίροι
 250 Δαινύντ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἱερῆα πολλὰ παρείχετο·
 Θεοῖσιν τε βέζων, αὐτοῖσι τε δαῖτα σίνεσθαι.
 Ἐβδουμάτῃ δ' ἀναβάντες δὸπ' Κρήτης εὐρέας,
 Ἐπλέομεν βορέη ἀνέμῳ ἀκροῖ, καλῷ,
 Ῥυϊδίῳ, ὥσῃ τε κατάρροον· ἐδὲ τις ἔν μοι
 255 Νῆων ἀπημάνθη, ἀλλ' ἀσκεδίης καὶ ἀνέσοι
 ἤμεθα· τὰς δ' ἀνιμὸς τε κυβερνήτῃ τ' ἴθουν,
 Περικταῖοι δ' Αἰγυπτον εὐρρείτην ἐκίμεθα·
 Στῆστα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νῆας ἀμφιέλισσας.
 Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην εἰκέχευ ἰταίρους
 260 Αὐτὲ πᾶρ νῆασι μῆνιν, καὶ νῆας ἔρυσθαι.
 Ὅττι νῆες δ' κατὰ σκοπιάς ὠτρυνά νείεσθαι·
 Οἱ δ' ὑβρὶ ἰξάντες, ἰσισπόμενοι μῆνι σφοδρῇ,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίῳ ἀνδρῶν περιμαλλίας ἀγρῶς
 Πόρδιον, ἐκ δ' ἑρμῆας ἀγρον καὶ νῆπια τέκνα,
 265 Αὐτὰς τ' ἐκτανον· τάχα δ' ἐς ὠλίην ἵκετ' αὐτῇ.
 Οἱ δ' ἐβόης αἰόντες, αἶψ' ἡοὶ φαινομένης
 Ἠλθον· πλῆστο δ' πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 Χαλκῷ τε σιροπῆς· ἐν δ' Ζεὺς περικίεαυεν
 Φύζαν ἐμοῖς ἰτάροσι κακὴν βάλειν, ἐδὲ τις ἔτλην
 270 Μῆναι ἐναντίοισιν· περὶ γὰρ κακὰ πάντων ἔστη.
 Ἐνθ' ὁμίῳν πολλὰς μὲν ἀπείκτατον ὅς τις χαλκῷ.

Tristia, quæque aliis horrenda sunt.
 At mihi grata erant quæ forte Deus in animo posuerat:
 Alius enim aliis vir delectatur operibus.
 Ante enim quam in Troja pedem ponerent filii Achivorum,
 Novies viris imperator fui & velocibus navibus 230
 Viros adversus externos: & mihi sane contigerant omnia
 Ex quibus eligebam quæ animo placerent, multa autem post illa
 Sortiebar: statimque domus augebatur, & postea
 Gravisque reverendusque inter Cretenses evasi.
 Sed cum jam hoc odiosum iter magnus Jupiter 235
 Decieverat, quod multorum virorum subtus genua solvit,
 Nempe tunc me jusserunt & inclitum Idomeneum
 Navibus præesse in Ilium *destinatis*: neque ulla ratio
 Erat denegandi, malus enim occupabat populi rumor.
 Ibi quidem novem annis belligeravimus filii Achivorum, 240
 Decimo autem urbem Priami populati, ivimus
 Domum cum navibus: Deus autem disjecit Achivos.
 At mihi misero male consuluerat consiliorum autor Jupiter.
 Mensam enim solum mansi delectatus filiis,
 Legitimaque conjuge & bonis: at postea 245
 In Ægyptum me animus impulit navigare,
 Naves adornantem cum divinis sociis.
 Novem naves adornabam, citoque coactæ erant copiæ.
 Sex diebus quidem postea mihi dilecti socii
 Convivati sunt: at ego victimas multas præbebam. 250
 Et Diis ad sacrificandum, & ipsi ad epulas parandas.
 Septimo autem conscendentes à Creta spatiosa,
 Navigavimus Borea vento puro, bono,
 Facile, veluti secundo flumine: neque ulla igitur mihi
 Navium labefacta est, sed sospites & incolumes 255
 Selebamus: has autem ventusque & gubernatores dirigebant.
 Quinto die autem Ægyptum pulchre fluentem venimus:
 Statui autem in Ægypto fluvio navis versatiles.
 Ibi quidem ego hortabar charos socios
 Illic apud naves manere, & naves subducere. 260
 Speculatoresque per speculas jubebam ire:
 Illi autem intemperantia impulsæ, sequentes libidinem animi sui,
 Statim admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
 Populabantur, mulieres autem abigebant & infantes natos,
 Ipsosque interficiebant, cito autem in urbem ivit rumor. 265
 Illi autem clamorem audientes, simul cum aurora apparente
 Venerunt: impletus est autem totus campus peditibus & equitibus,
 Ærisque fulgore: Jupiter autem fulminator
 Fugam meis sociis malam incussit, neque aliquis sustinebat
 Manere contra, circum enim mala undique stabant. 270
 Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære,

- Τὸς δ' αἶγαρον ζωὴς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τῷτο νοῦμα
 Πόισιν, ὥς ὄρελον θανάειν κ' ὑπὸ τμῳον ἰσίοπτειν
 275 Αὐτὴ ἐν Αἰγύπτῳ. ἔτι γὰρ νῦν με πῆμ' ὀπίδκετο.
 Αὐτίκ' ὄπ' οὐρανὸν κυνὴν εὐτυχτον ἴδμεκα,
 Καὶ σάκ' ὁμοίων· δόρυ δ' ἐκβαλον ἔκτοσς χερσέ·
 Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆ' ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
 Καὶ κύσα γέναθ' ἐλάειν. ὃ δ' ἐρύτατο, καὶ μ' ἐλίσσει·
 280 Ἐς δίσσον δέ μ' ἴτας αἶγιν εἰκαδὲ δακρυχέοντα.
 Ἦ μὲν μοι μέγα πολλοὶ ἰσπίων μελίησιν,
 Ἰέρωμαι κτεῖναι· (δὴ γὰρ κεχολάατο λῆν)·
 Ἄλλ' ὅπ' οὐκ ἔρυκε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆτιν
 Ξενίῃ, ὅς τε μάστιγα νημισσάται κακὰ ἔργα.
 285 Ἐνθα μὲν ἱπτάστας ῥῆμον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγχι
 Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίαις ἀνδρα· δίδουσαν γὰρ ἀπαίτησε
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ὀγδόον μοι ἐπιτλήμενον ἔτ' ἤλθε,
 Δὴ τότε Φοῖνιξ ἤλθεν ἀνὴρ ἀπατήλια εἰδὼς,
 Τρωάτης, ὅς δὴ πολλὰ κακ' ἀνδρῶποισιν ἐάργε·
 290 Ὅς μ' ἄγε παρπεπυῶν ἦσιν φρεσὶν, ὅρ' ἐκόμεσθα
 Φοινίκην, ὅθι τὰγα δόμοι κ' κτήματ' ἔκειτο.
 Ἐνθα παρ' αὐτῷ μείνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε κ' ἡμέραι ἐξτελευτῶτο
 Ἀφ' οὐρατελλομένη ἐτεῶν, κ' ἐπὶ λυθὸν ὄρεα,
 295 Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἔεσατο ποντοπύργειο,
 Ψεύδεα βυλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι,
 Κτεῖνι δέ μ' ὥς περσάσθῃ, κ' ἀσπίτον ἄνοι ἴλοιο.
 Τῷ ἐπόμεν ἐπὶ νηὸς, οὐδ' ὧμός περ, ἀνάγκη.
 Ἦσ' ἴδμεν βορέη ἀνέμῳ ἀκροῖ καλῷ
 300 Μίσητον ὑπὲρ Κρήτης. Ζεὺς δέ σφιν μῦθον ὤλεθρον.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπευδον, ἐδὲ τις ἄλλη
 Φαίνετο γαῖαν, ἀλλ' ἔρεγος ἠδὲ θάλασσα,
 Δὴ τότε κυανέην νερέην ἔκτισε Κερνίαν
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἔχλυσε δ' ὄντα ὑπ' αὐτῆς.
 305 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντοισι, κ' ἐμβαλε νηὶ κερχυγόν·
 Ἦσ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγυῖτα κερχυγόν,
 Ἐν δ' ὅθι κτεῖναι πᾶσι, πῶσι δ' ἐκ νηὸς ἀπαντες.
 Οἱ δ' ἐκ κορύμπῃσιν ἔκειτο, σφίσι γὰρ μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμφορόντο. Διὸς δ' ὀπταίνυτο νόσον.
 310 Αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτὸς ἔχοντι περ ἄλγεια θυμῷ,
 Ἴσον ἀμμαιμάκετον νηὸς κυανοπρόροιο
 Ἐν χεῖρασι νηὶ κτεῖναι, ὅπως ἔτι πᾶσι φύγοιμι.
 Τῷ γὰρ περὶ πλεχθείς, σφίσι γὰρ ὅλοισι ἀνέμοισιν·
 Ἐννημαρ ἐρεῖναι, δικατὴ δέ μιν νυκτὶ μελαίνῃ
 315 Γαίῃ θισπερὶδ' ὀπίσσετο μέγα κύμα κυλίνδον.
 Ἐνθα μιν θισπερὶδ' βασιλεὺς ἐκίμιαστο Φεῖδων
 Ἦρος ἀπειράτη· τῷ γὰρ εἰλ' οὐκ ἐπὶ πᾶσι

Alios autem duxerunt vivos, sibi ut opus facerent coactu.
 At mihi Jupiter ipse in mente hoc consilium
 Struxit, utinam debuisssem mori & fatum obisse
 Illic in Ægypto, adhuc enim me malum excepit. 275
 Statim de capite galeam fabrefactam deposui,
 Et scutum ab humeris, lanceam quoque projecit ex manu:
 At ego Regis obviam ibam equis,
 Et osculabar genua complexus: qui servavit, & me miseratus est:
 In currumque me collocans duxit domum lacrymas fundentē. 280
 Equidem me valde multi adoriebantur fraxinis,
 Cupientes interficere; (jam enim irati erant valde)
 Sed ille arcebat, Jovis enim respiciebat iram
 Hospitalis, qui maxime indigne fert mala opera.
 Hic quidem septem annos mansi ibidem, multas autem cōegi 285
 Divitias inter Ægyptios viros, dabant enim omnes.
 Sed cum jam octavus mihi rediens annus venit,
 Tunc Phœnicus venit vir fallacias callens,
 Helluo, qui jam multa mala hominibus fecerat:
 Qui me duxit persuadens sua mente, ut iremus 290
 In Phœniciam, ubi ejus domus & bona erant.
 Ibi apud ipsum mansi perfectum in annum.
 Sed quando jam mensesque & dies perfecti sunt
 Vertentis anni, & supervenerant tempora,
 In Lybiam me navi imposuit pontigrada 295
 Fraudem meditans, ut ei onus comportarem,
 Illic autem me ut venderet, & magnum pretium acciperet.
 Hunc sequebar in navi, suspicans licet, coactu.
 Illa autem currebat Borea vento puro bono (tum. 300
 Per medium supra Cretam, Jupiter autem ipsis moliebatur inter i.
 Sed quando jam Cretam quidem liquimus, neque aliqua alia
 Apparebat terrarum, sed cœlum & mare,
 Ibi tum atram nubem statuit Saturnius
 Navem supra cavam, caligabatque pontus ab ipsa.
 Jupiter autem simul tonuit, & injectit navi fulmen. 305
 Hæc autem contorquebatur tota, Jovis percussa fulmine,
 Sulphureque implebatur, ceciderunt autem ex navi omnes,
 Qui cornicibus similes, circum navem nigram
 Fluctibus inferebantur, Deus autem abstulit reditum.
 At mihi Jupiter ipse habenti licet dolores animo, 310
 Malum longum navis nigræ proræ
 In manibus posuit, ut adhuc malum effugerem.
 Hunc amplexus, ferebar perniciosus ventis:
 Novem diebus ferebar, decima autem me nocte nigra
 Terræ Thesprotorum applicuit magna unda volvens: 315
 Tunc me Thesprotorum Rex excepit Phidon
 Heros gratis: hujus enim dilectus filius occurrens

- Αἶθρῳ καὶ καμάτῳ διδμηδύον ἦν ἐς οἶκον,
 Χεῖρες ἀναστήσας· ὅρ' ἴκετο δάματα πατρὸς.
- 320 Ἀμφὶ δὲ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτια ἴσταν.
 Ἐνθ' Ὀδυσσεύς ἐγὼ στυδόμεν· κείνῳ γὰρ ἱρασκείν
 Ξηϊόσῃ ἠδὲ φιλήται ἰόντ' ἐς πατρίδα γαίαν.
 Καὶ μοι κτήματ' ἔδωξεν ὥς ἐξυτρίχισται Ὀδυσσεύς,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε πολύκμητον τε σίδερον.
- 325 Καὶ νῦν κεν ἐς δικάτην γενεὴν ἔτιθον γ' ἐτι βέσκοι.
 Τόσῳ οἱ ἐν μεγάροις κυρήλια κείτο ἀνακτῷ.
 Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βεβήκει, ὅρ' οὐκ ἴδοιτο
 Ἐκ δρυὸς ὑψιχώμοιο Διὸς βελὴν ἱπακίσσῃ.
 Ὅτπως νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς παῖδα θυμῷ,
- 330 Ἦδ' ἢ δὴν ἀπειὸν, ἢ ἀμφαδὸν, ἢ κρυπιδόν.
 Ὡμοσσι δ' ὅρ' ἐμ' αὐτόν, ὑποταίνδων ἐν οἴκῳ,
 Νῆα κατειρύσσει, καὶ ἱπάρτεας ἱμεδὺν ἱταίρας,
 Οἱ δ' ἢ μιν στήθεσσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀσπίεμψα· τύχῃσι γὰρ ἐρχομένη τῆς
- 335 Ἀνδρῶν θεοπροπτῶν ἐς Δελφίχιον πολύπυρον.
 Ἐνθ' ὅγε μὲν ἠρώχῃ στήθεσσι βασιλῆϊ Ἀκασῶ
 Ἐνδυκίως τοῖσιν δ' ἀπὸ φρεσὶν ἠνδραγαθὰ βελὴ
 Ἀμφ' ἐμοὶ, ὅρ' ἐτι πάλῃ δῦναι ἐπὶ σῆμα γενόμεν.
 Ἀλλ' ὅτε γαῖης πολλὸν ἀσπίλω σποντοπόρῳ τῆς,
- 340 Αὐτίκα δάλιον ἡμᾶρ ἐμοὶ περιμυχανόωντο.
 Ἐκ μὲν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτ' ἔδυσαν,
 Ἀμφὶ δὲ μοι ῥάκῳ ἄλλο κακὸν βάλλον, ἠδὲ χιτῶνα,
 Ῥαγαλία, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀρθαλμοῖσιν ὄρ' οὐκ ἴδοιτο.
 Ἐσπίελοι δ' Ἰθάκης εὐδμήκεν ἔργ' ἀρ' ἔκοιτο.
- 345 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν πατίδῃσιν ἰσχυρίσθαι ἐν νῆϊ,
 Ὅσῳ ἰσχυροῦσι σπειρώς· αὐτοὶ δ' ὑποβάντες
 Ἐστυμῶδες παρὰ θῖνα θαλάσσης διρτοὶ ἔλκοντο.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγνωσαν θεοὶ αὐτοῖ
 Ῥηϊδίως· κεφαλῇ δ' ἀπὸ ῥάκῳ ἀμφικαλύψας,
- 350 Ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβάς ἐπέλασσε θαλάσῃ
 Στήθεσσι· ἔπειτα δ' ἐπὶ χερσὶ δῖα δῖα ἀμφοτέρωσιν
 Νηχόμενῳ, μάλα δ' ὅσα δύρῳ ἐὰν ἀμείβεσθαι
 Ἐνθ' ἀναβάς ὅθι τε δέξῃ ἦν πολυκτῆδεσσι ὕλην,
 Κείμεν πεπτηνῆς· οἱ δ' ἔτι, μεγάλα σινάχοντες
- 355 Φοίταν· ἀλλ' ἔτι γὰρ σφιν ἐραίνετο κέρδιον ἔτι
 Μαιέδασι προτέρῃσι τοῖς μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
 Νηὸς ἐπὶ γλαυκῆς· ἐμὲ δ' ἐκρυψαν θεοὶ αὐτοῖ
 Ῥηϊδίως, καὶ με σάθμῳ ἐπέλασαν ἄγοντες
 Ἀνδρὸς ἐπισαμῆς· ἐτι γὰρ νῦν μοι αἴσα βεβῶται.
- 360 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενῳ προσηύδα Κῦμα· σὺ δ' αὖτε,
 ὦ Διὸς ξείνων, ἢ μοι μάλα θυμὸν ὀρεγας.
 Ταῦτα ἔκαστα λέγων ὅσα δὴ πάρος, ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.
 Ἀλλὰ τάδ' ἔτι κατὰ κόσμον ὁμῶμαι, ἔδ' ἐμὲ σῶσθαι,

Frigore & labore afflictum duxit in domum ,
 Manu sublevans : donec venit ad aedes patris.
 Et me penula tunicaque velaminibus amixit. 320
 Ibi de Ulysse ego audiui , ille enim dicebat *se cum*
 Hospitio suscepisse & amanter tractasse euntem in patriam.
 Et mihi bona ostendit quæ coëgerat Ulysses ,
 Æsque aurumque laboratissimumque ferrum.
 Etiam in decimam progeniem alterum adhuc aleret. 325
 Tot ei in domibus thesauri jacebant Regis.
 Illum autem Dodonem dicebat ivisse , ut Dei
 Ex quercu procera Jovis mentem audiret ;
 Quomodo rediret Ithacæ in pinguem agrum ,
 Jam diu absens , vel palam , vel occulte. 330
 Jurabat autem ad me ipsum , libans in domo ,
 Navem deduxisse , & paratos esse socios ,
 Qui ipsum comitaturi essent dilectam in patriam terram.
 Sed me prius dimisit , contigit enim ieus navis
 Virorum Thesprotorum in Dulichium frumenti feracem. 335
 Ibi tum me iussit mittere Regi Acasto
 Sedulo : illis autem malum animo placuit consilium
 De me , ut adhuc omnino casus calamitatem subirem.
 Sed quando à terra multum progressa erat pontigrada navis ,
 Statim servilem diem mihi machinabantur. 340
 Me quidem læna tunicaque velaminibus exuerunt ,
 Circum autem me lacernam aliam malam jecerunt , & tunicam ,
 Lacernam , quæ & ipse in oculis vides.
 Vesper autem Ithacæ amœnæ ad agros pervenerunt.
 Ibi me quidem ligaverunt armata in navi , 345
 Fune bene torto arcte : ipsi autem egressi
 Festinanter ad litus maris cœnam sumpserunt.
 At mihi vinculum quidem dissolverunt Dii ipsi
 Facile : capiti autem lacernam amiciens
 Levigatum ad clavum descendens applicui mari 350
 Pectus : deinde manibus remigavi ambabus
 Natans , valde autem cito foris eram circa illos.
 Tunc ascendens ubi quercetum erat floridæ sylvæ ,
 Jacebam stratus : illi autem valde suspirantes
 Ibant , sed haud enim ipsis visum est melius esse 355
 Inquirere ulterius , hi quidem retro iterum iverunt
 Navem in concavam : me autem absconderunt Dii ipsi
 Facile , & me stabulo applicuerunt ducentes
 Viri prudentis , adhuc enim mihi fatale est vivere.
 Illum vicissim alloquebaris Eumææ bubulce : 360
 O miser hospitum , certe mihi valde animum commovisti ,
 Hæc singula dicens quæ passus , & quantum jactatus es. (cies,
 Sed illa haud procedenti, arbitror, dicebas, neque mihi fidem fa-
 Dd ij

- Εἰπὼν ἄμρ' Ὀδυσσεύϊ τί σε χρὴ ποῖον ἶόντα
 365 Μαψιδίως ψεύδεσθαι· ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
 Νέστον ἰμοῖο ἀνακτῶ, ὅτ' ἤχθετο παῖσι Διεύσι
 Πάσῃ μάλ', ὅττι μιν ἔτι μετὰ Τρῳάσι δάμασσαν,
 Ἦε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπυυσι.
 Τῷ κεν οἱ τυμβὸν μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 370 Ἦδ' ἐκε καὶ ὁ παῖδ' ἰ μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω·
 Νῶν δέ μιν ἀκλιῶς ἀρπυΐαι ἀντρίψαντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' Ἰάσιν ὑπότερον· εἰδὲ πόλινδε
 Ἐρχομαι, εἰ μὴ σκε τι περὶερρον Πηλεόπεια
 Ἐλθέμεν ὀτρύνουσιν, ὅτ' ἀγγεῖν ποδὲν ἔλθῃ.
 375 Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμυροι ἐξείκουσιν,
 Ἥμδ' οἱ ἄχνυνται δὴν οἰχομένοιο ἀνακτῶ,
 Ἦδ' οἱ χαίρουν βίοτον νύπτοιον ἔδοντες.
 Ἀλλ' ἰμοὶ καὶ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
 Ἐξ ἧ δὴ μ' Ἀτρεΐδης ἀνὴρ ἐξέπαυε μύθῳ,
 380 Ὅς τ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθεῖς,
 Ἥλυθ' ἰμὸν πρὸς σαθρόν. ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
 Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτῳ παρ' Ἰδομένη ἰδέσθαι
 Νῆας ἀκτιόωνας τὰς οἱ ξυνίαζαν ἀελλαι·
 Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι ἢ ἐς Δίῃ ἢ ἐς ὀπώρην,
 385 Πολλὰ χρέματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἱτάεροις.
 Καὶ σὺ γέρον πολυπενθὲς, ἐπεὶ σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
 Μῆτε τί μοι ψεύδιον χαρίζο, μήτι τι θείγῃ.
 Οὐ γὰρ τάνει· ἐγὼ σ' αἰδέομαι, εἰδὲ φιλήσω,
 Ἀλλὰ Δία ξένιον δέσας, αὐτόν τ' ἐλεήσας.
 390 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν πρὸς ἑὸν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἀπὶς,
 Οἷόν σ' εἰδὲ ὁμόσας περ ἐπὶ γαίῃ, εἰδὲ σε πείδω.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'. αὐτὰρ ὑπερβί
 Μάρτυρες ἀμφοτέρωσι θεοὶ τοὶ Ὀλυμπῶν ἔχουσιν.
 395 Εἰ μὲν κεν νοστήσῃ ἀναξ τίς ἐς τόδε δῶμα,
 Ἔσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτα, σῆμα φασ
 Δελίχιον δ' ἶέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμὸς.
 Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἀναξ τίς, ὥς ἀγορεύω,
 Δμῶας ἐπιστεύσας, βαλεῖν μεγάλης κατὰ σέπτης,
 400 Ὅρα καὶ ἄλλῳ πτωχὸς ἀλείνεται ἠπεροπύειν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν πρὸς τρώεσσι δὶς ὑφορῶς,
 Στεῖν, ἔτω γὰρ κεν μοι εὐκλείη τ' ἀρετὴ τε
 Εἴη ἐσθ' ἀνθρώπος ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
 Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
 405 Ἀδρις ἧ κτείναιμι, φίλον δ' ὑπὸ θυμὸν ἐλόιμην,
 Πρὸς γέρον δὴ κεν ἔκπυτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
 Νῦν δ' ὦρε δόρποιο. τάχιστα μοι ἐνδὲν ἱταίεσι
 Εἶν, ἵ' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Loquens de Ulyſſe: quid te oportet talem *hominem*
 Temere mentiri? ego autem certo ſcio & ipſe
 Reditum mei domini, quod infeſtus eſt omnibus Diis
 Proſus, quando ipſum non in Trojanis domuerunt,
 Vel amicorum in manibus, poſtquam bellum abſolvit.
 Quare ei tumultum etiam feciſſent omnes Achivi,
 Ac etiam ſuo filio magnam gloriam conciliaſſet in poſterum: 370
 Nunc autem ipſum ſine gloria harpyiæ abriperunt.

At ego apud ſues ſemotus, neque ad urbem
 Eo, niſi quid forte prudens Penelope
 Venire iubeat, quando nuncius alicunde venit.
 Sed illi quidem ſingula aſſidentes interrogant,
 Et illi dolent diu abſente Rege,
 At hi lætantur victum impune edentes.

Sed mihi non gratum eſt inquirere & interrogare
 Ex quo me Ætolus vir decepit verbo,
 Qui viro interfecto, multas per regiones vagatus,
 Venit ad meum ſtabulum, ego autem ipſum amice habui.
 Dicebat autem eum inter Cretenſes apud Idomeneum ſe vidiſſe
 Naves reſicientem quas ei fregerant procellæ:

Et aiebat venturum vel in æſtatem vel in autumnum,
 Multas opes vehentem, cum divinis ſociis.
 Et tu ſenex multa paſſe, poſtquam te ad me duxit Deus,
 Neque quicquam mihi mendacis gratificare, neque mulceas.
 Non enim ob id ego te honorabo, neque diligam,
 Sed Jovem hoſpitalem veritus, teque ipſum miſeratus.

Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
 Næ quidam tibi animus in peſtoribus incredulus,
 Ut te neque juratus induxi, neque tibi perſuadeo.
 Sed age nunc pactum faciamus, at deſuper
 Teſtes ambobus Dii qui Olympum habitant.
 Si quidem redibit herus tuus in hanc domum,
 Induens me lænaque tunicaque veſtibus, miſſurum
 Ad Dulichium ire: quo mihi gratum eſt animo:
 Sin non venerit herus tuus, ut aio,
 Servos immittens mihi, deſice magna de ræpe.
 Ut & alius mendicus caveat decipere. 400

Illum reſpondens allocutus eſt divinus ſubulcus:
 Hoſpes, ſcilicet ſic mihi bona fama virtusque
 Eſſet inter homines ſimul nunc & deinceps,
 Qui te poſtquam domum duxi, & xenia dedi,
 Contra jam interficerem, tibiſque animam eriperem,
 Alacer ſcilicet poſtea Jovi Saturnio ſupplicarem.
 Nunc vero hora cœnæ, citiſſime mihi intrus ſocii
 Sint, ut in tugurio lautam præparemus cœnam.

Sic hi quidem talia inter ſe dicebant.

- 417 Ἀρχιμόλον ἢ οὖνε τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑποβῶν·
 Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἥδεα κοιμηθῆναι·
 Κλαυθρὴ δ' ἄσπετον ὄρετο συὸν αὐλιζομένοισιν·
 Αὐτὰρ ὃ οἷς ἐτάρσειν ἐκέλευτο δῖος ὑποβῶς,
 "Ἄγεθ' ὦν δ' αἰετοῖν, ἦα ξείνῳ ἱερύσω·
- 418 Τηλεδάμω· πρὸς δ' αὐτοὶ ἐπισύμεθ', οἷπερ οἷζυς
 Δὴν ἔχοντο; πάχοντες ὦν ἔνεκ' ἀργιόδοτον·
 Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον τήποινοι ἔδυσιν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας κίεας ξύλα νηλεὲς χαλκῷ·
 Οἱ δ' ὅν εἰσῆγον μάλα πρῶτα πενταπύργον·
- 420 Τὸν μὲν ἔπειτ' ἐπῆσαν ἐὼς ἰχάρη. εἰδὲ συμβῶτης
 Λήθ'τ' ἄρ' ἀθανάτων· (φρεσὶ γὰρ κέχηρτ' ἀγαθήσιν)
 Ἄλ' οὐκ ἀπαρχόμενον, κεφαλῆς τεύχεα ἐν πυρὶ βάλλειν
 Ἀργιόδοτον ὕε, καὶ ἐπιύχτο πᾶσι θεοῖσι
 Νόσσησσι Ὀδυσῆα πολύπρηντα ὄνδε δόμονδε.
- 425 Κόψε δ' ἀναχόμενον χίρην δρυὸς ἦν λίπε κίον.
 Τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ· τοὶ δ' ἰσραξάν τε καὶ εὔσαν·
 Λίψα δέ μιν δίσχευαν. ὃ δ' αἰμοθυόετο συμβῶτης,
 Παντοθεν ἀρχόμενον μελῶν, ἐς πρῶτα δρυμόν.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλει, παλύνει ἀλγέτη ἀκτῇ,
- 430 Μισυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφοῖν ὀφελόσιν ἐπιερχν·
 "Ὀππῆσάν τε περιερχομένοισι, ἐρύσαντό τε πάντα·
 Βάλλον δ' ἐν ἐλπίσιν ἀολλία. αὖν ἢ συμβῶτης
 "Ἰσατο δαιτρίυσαν· (πυρὶ γὰρ φρεσὶν αἶσιμα ἦδ' ἦ)
 Καὶ τὰ μὲν ἔπταχα πάντα διημοιόετο δαΐζων·
- 435 Τὴν μὲν ἴαν Νύμφησι καὶ Ἑρμῇ Μαιάδ' ὅν
 Θῆκεν ἐπιυξάμενον, τὰς δ' ἄλλας νύμφη ἐκάστω·
 Νόστοισιν δ' Ὀδυσῆα διηγεῖσθαι χεῖραριν
 Ἀργιόδοτον ὕε· κῦδαινε ἢ θυμὸν ἀνακτῶν·
 Καὶ μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
- 440 Λίθ' ὅπως Εὐμαιε φίλον Διὶ πατρὶ γένειο
 "Ὡς ἐμοί, ὅττι με τοῖον ἴοντ' ἀγαθοῖσι χεῖραριν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη Εὐμαιε συμβῶτα,
 "Ἐδμε δαιμόνιε ξείναι, καὶ τίρπειο τοῖσδε
 Οἷα πάρισι· θεοὶς ἢ τὸ μὲν δάσῃ, τὸ δ' ἰάσῃ,
- 445 Ὅ, τι κεν ἢ θυμῷ ἐθέλῃ· δύναται γὰρ ἅπαντα.
 "Ἡ γὰρ, καὶ ἄρματα θῦσι θεοῖς αἰνυμένεσσι.
 Σπείσας δ' αἶθροτα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πολλοπύργῳ
 Ἐν χεῖρας ἐθηκεν· ὃ δ' ἔειπε ἢ παρὰ μοῖρην.
 Σῆτον δέ σφιν ἐνιμε Μισαύλιν, ὅν γὰρ συμβῶτης
- 450 Αὐτὸς κτήτατο οἷον ὑποχολομένοιο ἀνακτῶν,
 Νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαίρταο γέροντος·
 Πάρ δ' ἄρα μιν Ταρίων πρῶτα κτεάτεσσιν ἰοῖσιν·
 Οἱ δ' ἐὼς ὀντιάβ' ἰτοῖμα περιμήδρα χεῖρας ἔλλον·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσει καὶ ἰδνύον ἐξ ἔρον ἔντο,
- 455 Σῆτον μὲν σφιν ἀρύλλει Μισαύλιν· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτῃ

Propius autem suæque & viri venerunt porcarii ,
Igitur has quidem iucluserunt in *sua* loca ad dormientium:
Clamor autem multus ortus est suum stabulantium.
At suos socios adhortabatur divinus subulcus :

418

Ducite suum optimum , ut hospiti sacrificem
Peregrino : una & ipsi recreabimur , qui arumnarum
Diu habemus , patientes suum gratia albidantium :
Alii autem nostrum laborem impune edunt.

419

Sic locutus scidit ligna acuto ferro :
Illi autem suam adduxerunt valde pinguem quinquennem :
Hunc quidem postea posuerunt in foco , neque subulcus
Oblitus est immortalium : (mente enim utebatur bona)
Sed is primitias carpens , capitis pilos in ignem jecit
Albidentis suis , & precatus est omnes Deos
Ut rediret Ulysses prudens suam domum. (secans. 419)

420

Percussit autem in altum tollens segmine quercus quod liqueras
Illumque reliquit anima , hi autem jugulaverunt & ustularunt.
Statimque ipsum dividerunt : cruda autem posuit subulcus ,
Undique præcapiens à membris , in pinguem adipem.
Et alia quidem in ignem jecit , conspergens mola ,
Minutatim vero secuerunt alia , & circum verua fixerunt ,
Affaveruntque rite , extraxeruntque omnia :

430

Posuerunt autem in mensis universa , subulcus vero
Surrexit divisurus : (etenim mentibus æqua sciebat)
Atque illa septisariam omnia partitus est dividens :
Partem quidem unam Nymphis & Mercurio Maize filio
Posuit vota faciens , cæteras distribuit singulis :

435

Dorsus autem Ulysses integris honorabat
Albos dentes habentis suis : lætificavit autem animum domini :
Atque ipsum compellans allocutus est prudens Ulysses :

Utinam sic Eumæ dilectus Jovi patri esles
Ut mihi , siquidem me talem bonis honoras.

440

Hunc autem respondens alloquebaris Eumæ subulce :
Comede optime hospitum , & delectare illis
Qualia adsunt : Deus autem hoc quidem dabit , illud autem sinet,
Quodcumque suo animo vult , potest enim omnia.

445

Dixit , & primitias sacrificavit Diis sempiternis.
Libans autem nigrum vinum , Ulyssi urbium destructori
In manibus posuit , hic autem sedebat suam juxta partem.
Panem autem ipsis distribuit Mefaulius , quem subulcus
Ipse *siti* comparaverat solus absente domino ,
Clam domina & Laërte sene.

450

Ipsam quidem à Taphiis emerat de suo :
Illi in dapes paratas appositas manus extendebant :
At postquam potus & escæ amorem emisserunt ,
Panem quidem eis abstulit Mefaulius : ipsi autem in cubile

455

Σίτη καὶ πρῶτον κεκορημένοι ἐασέοντο.

Νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομῆνι, ὣς δ' ἄρα Ζεὺς
Πάννου· αὐτὰρ αἶψ' ἐφύρθη μέγας αἰὲν ἐρυδρῶν.
Τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετίειπε, συβώτεω πεποιητίζων,

460 Εἵπως οἱ ἐκδύς χλαῖναν πόρρι, ἢ τίς ἐπαίρων
Ἄλλον ἐποτρύνειεν· ἐσπεῖ ἔο κήδετο λῆν·

Κέκλυθι νῦν Εὐμαι, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,
Εὐξάμυνός τι ἴτω· ἐρέω. οἶν' γὰρ ἀνάγῃ
Ἥλεός, ὅς τ' ἐρέσκε πολύφρονά περ μάλ' αἰεῖσαι·

465 Καὶ τ' ἀπαλὸν γελᾶσαι, καὶ τ' ὀρχησάσθαι ἀνῆκεν,
Καὶ τι ἴπ' ὡς περὶ κεν ὅπερ τ' ἀρήντον ἀμεινον.

Ἄλλ' ἐπεὶ ἐν τῷ πρῶτον ἀνέκρχον, ἐκ ἐπικρούσῃ,
Εἴ' ὡς ἡβῶοιμι, βίη τέ μοι ἐμπεδῶ εἴη,
Ὡς ἐθ' ἰσὺ Τροίῃ λόχον ἡγομῶ ἀρτύναντες.

470 Ἠγιάδην δ' Ὀδυσσεὺς τε καὶ Ἀτρείδης Μενέλαος,
Τοῖσι δ' ἅμα τρίτῳ ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
Ἄμ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκόμεθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τειχῶν,
Ἡμῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ ῥοπήια πυκνά,
Ἀδονακας καὶ ἑλ' ἰσὺ τειχεσσι πεπτηνότες

475 Κείμεθα· νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, βορέας πεισόντῃ,
Πηγυλῆς, αὐτὰρ ὑπερθε χιῶν γένετ' ἠύτε πῶάχην
Ψυχῇ, καὶ σακίῃσι περιστρέβετο κρύσαλλῳ.

Ἐνὶ ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,
Εὐδον δ' εὐκηλοὶ σάκισιν εἰλυμένοι ὄμους·

480 Αὐτὰρ ἐγὼν χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάρρυσιν ἔλειπον
Ἀρεσδαῖας, ἐπεὶ ἐκ ἐράμην ῖνωσέμεν ἔμπης·
Ἄλλ' ἐπόμεν σάκ' οἷον ἔχον καὶ ζῶμα φαινόν.
Ἄμ' ὅτε δὴ τεῖχα πυκτὸς ἦν, μετὰ δ' ἄσρα βεβήκει,
Καὶ τότε ἔγὼν Ὀδυσῆα προσεύδων ἐγγυς ἑντα,

485 Ἀγκῶν νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμπατίως ἰσάκκῃ)
Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
Οὕτι ἐτι ζωοῖσι μετῴμαι, ἀλλὰ με χεῖμα
δάμναται· καὶ γὰρ ἔχω χλαῖναν. παρὰ μ' ἦπασι δαίμων,
Οἰοχίτων' ἔμμεναι· νῦν δ' ἐκ ἐτι πυκτὰ πέλειται.

490 Ὡς ἐράμην. ὁ δ' ἐπειτα νόον χέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
Οἷ' ἐκείνῳ ἦν βελευέμεν ἠδὲ μάχεσθαι·
Φθιγξάμεν δ' ὀλίγη ὅπ' με πρὸς μῦθον ἔειπε,
Σίγη νῦν, μή τις σὺ Ἀχαιῶν ἄλλ' ἀέσκη.

Ἡ καὶ ἰσὺ ἀγκῶν κεφαλὴν χέθει, εἴτε τε μῦθον,

495 Κλύτε φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν οὐκ ἐμῷ.
Λῆν γὰρ νῆσιν ἐκὰς ἡλθομῶν. ἀλλὰ τις εἴη
εἰπεῖν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ποικίλῃ λαῶν,
Εἰ πλεόντας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνει νέεσθαι.

Ὡς ἔρατ'. ἄρτο δ' ἐπειτα Θόας Ἀνδραίμονος υἱός
900 Καρπαλίμως, δὴ δὴ χλαῖναν θέτο φοινικέσσαν,
Βῆ δ' εἰς θείην ἐπὶ νῆα· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνῃ.

Pane & carnibus saturati iverunt.

Nox autem superveniebat mala obscura, pluebatque Jupiter
Tota nocte, at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.

Postea Ulysses locutus est, bubulcum tentans,
Si forte exuens lænam sibi præberet, vel aliquem sociorum 460
Alium dare juberet: quia sui curam gerebat valde:

Audi nunc Eumæe, & cæteri omnes socii,
Jactabundus aliquod verbum dicam: vinum enim jubet
Stultificum, quod impellit sapientem etiam valde cantare:
Et molliter ridere, & ut saltem adigit, 465
Et aliquod verbum elicit quod non dictum melius.

Sed postquam primum garrulus esse cœpi, non celabo,
Utinam ita ætate vigerem viresque mihi incolumes essent,
Sicut quando sub Troja insidias duximus parantes.

Duces autem erant Ulysses & Atrides Menelaus, 470
Cum his una tertius dux eram ego, ipsi enim jubebant.
Sed quando venimus ad urbem altumque murum,
Nos quidem circa urbem in virgultis densis,
In ulva & palude sub armis humi

Jacebamus: nox autem advenit mala, Borea orto, 475
Gelida, at postea nix facta est veluti pruina
Frigida, & scutis circumnutriebatur glacies.

Ibi alii omnes lænas habebant & tunicas,
Dormiebant autem quieti scutis cooperti humeros:
At ego lænam quidem discedens sociis reliqueram 480

Inscitia, quoniam non autumabam futurum ut frigerem:
Sed sequebar scutum solum habens & tunicam nitidam.

Sed quando jam tertia pars noctis erat, astraque transierant,
Tunc ego Ulysssem alloquebar qui prope erat,
Cubito pungens: (qui prompte audit) 485

Nobilis Laërtiade solertissime Ulysses,
Non amplius vivis interero, sed me hyems
Domat: non enim habeo lænam, decepit me Deus,
Una cum tunica ut essem, nunc nullum jam effugium est.

Sic dixi. Is autem postea sententiam habebat eam in animo, 490
Qualis ille erat ad consultandum & pugnandum:
Loquens autem gracili voce ad me verba faciebat:
Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.
Dixit & in cubito caput tenuit, verbaque fecit:

Audite amici, divinum mihi in somnis astitit somnium. 495
Nimis enim à navibus longe venimus, sed aliquis eat
Nunciatum Atridæ Agamemnoni pastori populorum,
Si plures à navibus jubeat venire.

Sic dixit. Surgebatque postea Thoas Andræmonis filius
Rapide, lænam autem deponebat purpuream,
Pertexitque currendo ad naves: ego autem in vellei viis

Καί μιν ἀσπασίως· ράι ᾗ χρυσόδερον ᾗς.

Ὡς νῦν ἠδωόμην, εἴη τέ μοι ἔμπροσθεν εἶη,
Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφεῶν,

905 Ἀμφότερον, εὐλοτῆτι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἐπ' αὐτόν.
Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσιν κακὰ χερσὶ ἑμῶν ἔχοντα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε Εὐμαῖε Συδῶτα,

Ὡ γίγρον, αἶν' αὖτις μὲν τοι ἀμύμων ὃν κατέλειξας,
Οὐδέ τι πῶ παρὰ μοῖραν ἐπ' ἐν κειρὶ ἐκίπεις.

910 Τῷ δ' ἔτ' ἐδῶκεν δεινότητα ἔτι τευ ἄλλης

Ὡν ἐπέειχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα

Νῦν· ἀτὰρ ἠδὲν γε τὰ σά ῥά κ' ἐκ δνοπαλίσκεις.

Οὐ γὰρ πολλὰ χλαῖναν, ἐπημοῖδοί τε χιτῶνες

Ἐνθάδε ἐννύσαι, μία δ' οἷα φωτὶ ἱκάσθω.

915 Αὐτὰρ ἐπὶν ἔλθουσιν Ὀδυσσεὺς φίλον υἱόν,

Αὐτὸς τοι χλαῖναν τε χιτῶνά τε ἑμάτα δώσῃ·

Πέμψῃ δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.

Ὡς εἰπὼν ἀνόρεσθ'· τίθῃ δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγύς

Εὐνὴν, ἐν δ' οἷαν τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.

920 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλειπε· ἐπὶ δ' ἡ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ

Πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρεχίσκετο ἁμοιβάς,

Ἐννύσαι ὅτε τις χειμῶν ἐκπαγλὸν ὄρετο.

Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δ' ἀπ' αὐτὸν

Ἄνδρες κοιμήσαντο νηνεῖαι, ἔδδ' οὐκ ὄντι

• 925 Ἐνθάδ' αὐτόθι καί τ' ὕπνῳ ἄπο κοιμηθῆναι·

Ἄλ' οὐ γὰρ ἔξω ἰὼν ἀπλίζετο. (χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς)

Ὅττι ῥά οἱ βίοντι παρεκίδετο νόστιν ἰόντ' αὐτόν)

Πρῶτον μὲν ξίφος ὅξυ πικρὸν εὐκαρῆς βάλετ' αἶμα·

Ἀμφὶ δ' ἡ χλαῖναν ἔσσετ' ἀλγέστερον μάλα πυκνὴν,

930 Ἄν δ' ἡ νύκτις ἔλ' αἰγὸς εὐτρεφέας μεγάλοιο·

Εἴλετο δ' ὅξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκίτερά καὶ ἀνδρῶν.

Βῆ δ' ἡ ἱμῶν καί τ' ὅθι περ σύες ἀργυρόδοτες

Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὐδον βορέας ὑπ' ἰωνῇ.

ΤΗ ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ὈΔΥΣΣΕΙΔΟΣ Ο. ΤΟΥ ὈΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΗλέμαχος Ἀθηναῖς διαρῖσις εἰς Ἰθάκην ἰσπανελθὺν
προσφύσσεται. ὁ δὲ δῶκε παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμψεται,
καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν, Θεοκλύδρον τινα
Ἀργεῖον μάντιν ἀταλαμειάδην ἐπὶ φέροντα εὐχόμενον. καὶ Εὐμαῖος
Ὀδυσσεὺς διηγῆται ὡς Φοῖβος αὐτὸν ληϊσάδην ἐκ Συρίας
νήσου, ἀπέδοντο Λαίρτη, καὶ ἡ Τηλεμάχου ναὺς κατάγειται
εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστυ δασιμύειας, αὐτὸς
αὐτὸς Εὐμαῖον ἐρχεται.

Jacui libenter : illuxitque aureo throno conspicua Aurora ,
 Ita nunc si ætate vigerem viresque mihi incolumes essent ,
 Daret aliquis lænam in stabulis subulcorum ,
 Utrumque , & amicitia & reverentia viri boni. 505
 Nunc autem me parum honorant malas circa corpus vestes ha-
 bentem.

Hunc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce :
 O senex , laus quidem tibi bona quam dixisti ,
 Neque ullum adhuc præter decorum verbum inutile dixisti.
 Ideo neque veste indigebis neque aliqua alia re 510
 Earum quæ conveniat supplici ærumnoso occurrenti
 Nunc , at mane tuis te pannis amicies.
 Non enim multæ lænæ , mutatoriarumque tunicarum
 Hic ad induendum , una autem sola viro cuique.
 At postquam venerit Ulysses dilectus filius , 515
 Ipse tibi lænamque tunicamque vestes dabit ,
 Mittetque quo te cor animusque jubet.

Sic locutus surrexit : posuit autem ei prope ignem
 Lectum , oviumque & caprarum pelles injecit.
 Ibi Ulysses recubuit : insuper lænam injecit ipsi 520
 Densam & magnam , quæ ei præbebat copiam mutandi ,
 Ut se indueret quando aliqua tempestas terribilis orta esset.
 Sic hic quidem tunc Ulysses dormivit , apudque ipsum
 Viri dormierunt juvenes , neque subulco
 Placuit illic in lecto à suis longe dormire : 525
 Sed is extra iens armabatur : (lætabatur autem Ulysses
 Quod sibi facultates curaverat absenti)
 Primum quidem ensẽm acutum circum fortes posuit hu-
 meros :
 Amixitque lænam quæ atceret ventos valde densam ,
 Ac pellem sumpsit capræ bene nutritæ magnæ : 530
 Sumpsit & acutam lanceam , contra canes adjutricem & viros.
 Perrexit autem ire dormiturus ubi sues albidentes
 Rupe sub concava dormiebant Boreæ sub tegmine.

ARGUMENTUM LIBRI XV. ODYSSEÆ

HOMERI.

Telemacho Minerva in somnis assistens in Ithacam eum
 redire hortatur , qui donis à Menelao acceptis mittitur
 & ingressurus in navim Theoclymenum quemdam Argivum
 vatem recipit propter cædem exulantem. Et Eumæus Ulyssi
 narrat uti Phœnices ipsum prædati ex Syria insula , vendiderint
 Laërteæ. Et Telemachi navis appellitur ad Ithacam , & cum
 hanc ad urbem semisisset , ipse ad Eumæum pergit.

Οὐ ἰστέον δὲ Ἰθάκης Ὀδυσσεύδης ἐκ Λακεδαιμόνων.

- Η** δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαιμόνα Παλλὰς Ἀθήνη
 ἦλ' ἤχ' ἔτι, Ὀδυσσῆα μεγαθύμῳ παίδιμον υἱὸν
 Νόστ' ἐπομπήσασα, καὶ ὀτρυνύσασα νέεσθαι.
 Εὖρε δ' Τηλέμαχον, καὶ Μένεα ἀγλαὸν υἱόν,
 5 Εὐδὸντ' ἐν περὶ δόμῳ Μενέαιον κυδαλίμοιο.
 Ἦτοί Νηλεΐδην μαλακῶ δειδυμένον ὕπνῳ.
 Τηλέμαχον δὲ ἔχ' ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Νύκτα δὲ ἀμειβεσθῆναι μελεδήματα πατρὸς ἔγχευεν.
 Ἀρχὴ δ' ἰσαμύνῃ περὶ στήν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 10 Τηλέμαχ', ἐκ ἔτι καλὰ δέμοναι ἀπο δὴν ἀλάλησθαι,
 Κτήματα τε περιλιπὼν ἀνδρες τ' ἐν σοίσι δόμοισιν
 Οὕτω ὑπερφιάλεις· μὴ τοι κατὰ πάντα φάγῃσι
 Κτήματα δασυάμφοι, σὺ δ' ἐπὶ πύσιν ὁδὸν ἔλθῃς.
 Ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βυὼν ἀγαθὸν Μενέαιον,
 15 Περμπέμεν, ὅρρ' ἔτι οἶκοι ἀμύμονα κμητέα τέτμεν.
 Ἦδ' ἂν γάρ τοι πατήρ τε κασιγνητοὶ τε κέλοντο
 Εὐρυμάχῳ γήμασθαι, ὃ γὰρ περιβάλλει ἀπαντας
 Μνηστῆρας δαῖεσσι, καὶ ἐξωφάλλει ἴδνα.
 Μὴ νῦν τι σὺν αἰκνῇ δόμων ἐκ κτήμα φέρῃται.
 20 Οἶδ' αὖ γὰρ οἷα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικὸς·
 Κύνε βέλεται οἶκῳ ὀρέλλων ὅς κεν ὀπυίοι,
 Παιδῶν δ' ἐπεστέρον καὶ κρεῖδίοιο φίλοιο
 Οὐκ ἔτι μέμνηται τεθνηότα, ἔδδ' ἀμεταλλᾷ.
 Ἀλλὰ σὺ γὰρ ἔλθ' αὐτὸς ἐπιτρέφῃαι ἕκαστα
 25 Δαμάσῃσι τοι αἰεὶ φαίνεται ἔτι,
 Εἰσέκε τοι φήνοσι θεοὶ κυδρὴν παροικοντιν.
 Ἄλλο δ' ἐπεὶ τοῖσι ἔπ' ἔρω· σὺ δ' ἐπὶ θεῷ θυμῷ.
 Μνηστῆρας σ' ἐπιτιυδὲς αἰετῆς λοχέωσιν
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σαμοῖο τε παυπαλοόσσης,
 30 Ἰερόμοι κτεῖναι πρὶν πατερίδα γαῖαν ἱκίεσθαι.
 Ἀλλὰ τά γ' ἐκ οἶα· πρὶν καὶ τίνα γαῖα καθέξῃ
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίοντον κατέδωκε.
 Ἀλλὰ ἕκαστος νῆσαν ἀπέχων εὐεργέα νῆα·
 Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλεῖν. σέμψ' δέ τοι ἔσθ' ὀπιόων
 35 Ἀθανάτων, ὅς τις σε φυλάσῃ τε ρύεταί τε.
 Αὐτὰρ ἔφη περὶ στήν ἀκτὴν Ἰθάκης ἀρίκηαι,
 Νῆα μὲν ἐς πύλιν ὀτρύναι καὶ πάντας ἱταίρας·
 Αὐτὸς δ' ἐπεστέρεα συδῶπτην εἰσαφικιάδαι,
 Ὅς τοι ὕψ' ἐπὶ πύλιν· ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν.
 40 Ἐνθα δ' ἐν νύκτ' αἶσαί. ἥ δ' ὀτρύνει πύλιν εἰσὼ
 Ἀργεῖαν ἔρποντα περιέτρενον Πηνελόπειαν,
 Οὐνεκά οἱ σῶς ἴασθαι, καὶ ἐκ Πύλου εἰληκευθῆαι.
 Ἦ μὲν ἄρ' ὡς ὑπὸς ἀπὲρ πρὸς μακρὸν ὄλυμπον.

Αὐτὰρ

● Appulit ad Ithacam Ulyssides ex Lacedæmonæ.

IN latam Lacedæmonem Pallas Minerva
 Ivit, ad Ulyssis magnanimi illustrem filium
 De reditu admonitura, & hortatura ut rediret.
 Invenit autem Telemachum, & Nestoris inclytum filium,
 Dormientes in vestibulo domus Menelai illustris: 5
 At Nestoridem molli domitum somno.
 Telemachum autem somnus non tenebat dulcis, sed in animo
 Noctem per solitariam curas patris congregabat.
 Prope autem stans allocuta est glauca oculos Minerva:
 Telemache, non amplius bene à domo diu vagaris, 10
 Possessionesque relinquens virosque in tuis domibus
 Sic superbos: ne tibi omnia comedant *vercor*
 Possessiones dividentes, tu autem inanem viam iveris.
 Sed mone citissime prælio bonum Menelaum,
 Te mittere, ut adhuc domi inculpabilem matrem invenias. 15
 Jam enim paterque fratresque jubent
 Eurymacho nubere, is enim superat omnes
 Procos donis, & auget dotes,
 Ne quid te invito ex domibus bonorum efferatur.
 Scis enim qualis animus in pectoribus mulieris: 20
 Illius vult domum augere quicumque duxerit,
 Filiorum autem priorum & mariti primi
 Non amplius recordatur mortui, neque inquit.
 Sed tu veniens ipse committes singula
 Famularum ei quæ tibi optima videbitur esse, 25
 Donec tibi præbeant Dii illustrem uxorem.
 Aliud autem tibi verbum dicam: tu vero repone animo.
 Procorum tibi diligenter optimi insidiantur
 In freto Ithacæque Samique pulverulentæ,
 Cupientes occidere antequam in patriam terram vehias. 30
 Sed hæc non puto, ante etiam aliquem terra habebit
 Virorum procorum, qui tibi victum comedunt.
 Sed longe ab insulis abstine benefabricatam navem:
 Nocte pariter naviga, mittet autem tibi ventum à tergo
 Immortalium quicumque te custoditque tueturque. 35
 Ast ubi ad primum litus Ithacæ perveneris,
 Navem quidem in urbem impelle & omnes socios:
 Ipse autem primum subulcum adito,
 Qui tibi suum custos, simulque tibi bene vult.
 Illic autem noctem dormi, eumque mitte in urbem 40
 Nuncium dicturum prudenti Penelopæ,
 Quod ei saluus sis, & ex Pylo veneris.
 Hæc quidem sic fata abiit ad magnum Olympum.

Odyssæa.

E c

- Αὐτὰρ ὁ Νησερίδην ἐξ ἡδέῃ ὕπνῳ ἔγρυπν·
 45 Λαῖ ποσσὶ κινήσας· καὶ μιν παρὲς μῦθον ἔειπεν·
 Ἐγώ μιν Νησερίδην Πισίσεσθε, Μενέλαε ἵππε·
 Ζευξὸν ὑρ' ἄρματ' ἄγον, ὄρεα παρὶσσομένη οδοῖο.
 Τὸν δ' αὖ Νησερίδης Πισίσεσθε· ἀντίον κῦδα,
 Τηλέμαχ', ἔπος ἐστίν, ἐπειγομένης περ οδοῖο,
 50 Νύκτα διὰ διοτρεῖν ἑλάαν. τόχα δ' ἔσεται ἡός.
 Ἀλλὰ μὲν εἰσὶκε δῶρα φίλον ἐπιδίφρατα δύν
 Ἥρος Ἀτρείδης Διερκλυτός Μενέλαε,
 Καὶ μῦθοις ἀγαθοῖσι παρὰυδίσσας ὑποπείμῃ.
 Τε γάρ τε ξύν· μιμνήσκονται ἡμῶν πάντα
 55 Ἀνδρὲς ξυνοδόντες ὅς κεν φιλόπνευτα παρῶν.
 Ὡς ἔφατ'. αὐτίκα ἢ χρυσόθρονον ἥλυθεν ἡός·
 Ἀλγίμολον δ' ἐπ' ἦλθε βόην ἀγαθὸς Μενέλαε,
 Λίσσας ἐξ εὐνῆς Ἑλένης πάρα καλλικόμοιο.
 Τὸν δ' ὡς ἐν ἐνόησεν Ὀδυσῆος φίλον υἱὸς,
 60 Σπέρχόμενος ῥα χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόοντα
 αὐτὸν, καὶ μεγάρῳ ἐπὶ σιχαρῆς βάλετ' ὤμοις
 Ἥρος. ἐπὶ ἢ δύραζε, παρὶσσομένη ἢ παρὸνυδα
 Τηλέμαχος φίλον υἱὸς Ὀδυσῆος δύναι,
 Ἀτρείδην Μενέλαε διοτρεῖς, ἔρχαμε λαῶν,
 65 Ἦδη νῦν μ' ὑποπείμῃ φίλῳ ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκίσθαι.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βόην ἀγαθὸς Μενέλαε,
 Τηλέμαχ', ὅτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
 ἱέμενοι νόστοιο. νηυσσώμεθα ἢ καὶ ἄλλῃ
 70 Ἀνδρὲς ξυνοδόντες, ὅς κ' ἐξοχα μὲν φιλήσιν,
 Ἐξοχα δ' ἐχθαίρσιν. αἰμύνω δ' αἰσίμα πάντας.
 Ἴσόν τοι κακὸν ἑδ' ὅς τ' ἐκ ἐθέλοντα νείσθαι
 εἴηεν ἐσοτρύνῃ, καὶ ὅς ἐσσύμενοι κατερύκη.
 Χρὴ ξείνον παριόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα ἢ πέμπειν.
 75 Ἀλλὰ μὲν εἰσὶκε δῶρα φίλον ἐπιδίφρατα δύν
 Καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδης· εἶπω ἢ γυναιξὶν
 Διίπνον ἐνὶ μεγάροισι τετυκεῖν ἄλλος ἐνδοὺς ἰόντων.
 Ἀμρόττερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειρ,
 Δειπνήσαντας ἱδμὴ πολλῇ ἐπ' ἀπείρονα γαίαν.
 80 Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι αἰ· Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
 Ὅρεα τοὶ αὐτὸς ἵσταμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους·
 Ἄστρα δ' αὖ ἀνδρόπων ἡγήσομαι· ἐδὲ τις ἡμέας
 αὐτὰς ὑποπείμῃ, δώτῃ δέ τι ἐν γῇ εἰρεῖσθαι,
 Ἥ τινα τριπόδων εὐχάλαον ἢ λιεύων,
 85 Ἥ δ' ὅς ἡμῶντες, ἢ χρύσειον αἰεσον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον κῦδα,
 Ἀτρείδην Μενέλαε διοτρεῖς, ἔρχαμε λαῶν,
 Βέλομαι ἤδη νείσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· (καὶ γὰρ ὅππῃδεν
 Οὐρεὶν ἰὸν κατέλυσον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἰμοῖτι)

At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit,
Calcitrando pede movens, & ad ipsum verbum dixit: 45
Surge Nestoride Pisistrate, solidos ungulis equos
Junge sub currus ducens, ut eamus viam.

Hunc autem Nestorides Pisistratus contra allocutus est:
Telemache, nondum licet, festinantes quamvis ad iter,
Noctem per tenebrosam agere equos, cito autem aderit Aurora. 50
Sed mane dum dona ferens in currus ponat
Heros Atrides lancea inclytus Menelaus,
Et verbis mitibus consolatus dimittat.
Etenim hospes recordatur dies omnes
Viri hospitalis qui amicitiae copiam lecerit. 55

Sic fatus est, statim autem aureo throno conspicua venit Aurora:
Propius autem ipsos adiit praelio strenuus Menelaus,
Surgens ex lecto Helena à pulchricoma.

Hunc postquam cognovit Ulyssis dilectus filius,
Festinans tunicam circa corpus stupendam 60
Induit, & magnum pallium in fortes jecit humeros
Heros: ivit autem foras, astans autem allocutus est
Telemachus dilectus filius Ulyssis divini:

Atride Menelaë Jovis alumne, princeps populorum,
Jam nunc me remitte dilectam in patriam terram. 65
Jam enim mihi animus cupit domum ire.

Huic autem respondit postea pugna strenuus Menelaus:
Telemache, non te ego multo tempore hic detinebo
Cupientem reditus: succenserem autem & alii
Viro hospitali, qui vel nimis diligeret, 70
Vel nimis odisset, meliora enim modica omnia.
Æquale malum est qui & nolentem redire
Hospitem impellit, & qui abiturientem detinet.

Oportet hospitem præsentem diligere, volentem autem dimittere.
Sed mane donec dona ferens in currum ponam 75

Pulchra, tuque oculis videns: dicam autem mulieribus
Prandium domi ut parent abunde ex iis quæ intus sunt.
Utrumque, gloriaque & splendor, & utilitas erit,
Si pransi eatis multam super interminatam terram.
Si autem vis divertere per Græciam & medium Argos, 80
Ut te ipse sequar, subjungamque tibi equos:
Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos
Frustra remittet, dabit autem aliquid unum saltem ferendum,
Aut aliquem tripodem bene æratorum aut lebetem,
Aut duos mulos, aut aureum poculum. 85

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
Atride Menelaë divine, princeps populorum,
Volo jam redire ad nostra: (non enim post me
Custodem discedens reliqui facultatibus meis)

Ne patrem divinum quærens ipse percam,
Aut aliquid mihi ex domibus pretiosi boni pereat. 30

At postquam hoc audivit bello strenuus Menelaus,
Statim suam uxorem & famulas jussit
Cibum domi parare abunde ex iis quæ incus essent.
Propius autem ad ipsum venit Brëthœdes Eteoneus, 37
Surgens ex lecto: quoniam non procul habitabat ab ipso.
Hunc ignem accendere jussit prælio strenuus Menelaus,
Assareque carnes, qui non immorigerus fuit audiens.
Ipse autem in thalamum descendit redolentem,
Non solus, simul cum ipso Helena ibat & Megapenthes. 40
Sed quando jam pervenerunt ubi ei gazæ jacebant,
Atrides quidem postea poculum cepit rotundum,
Filium autem cratera portare Megapenthem jussit
Argenteum. Helena autem astitit arcis,

Ubi erant ei pepla variegata, quæ laboraverat ipsa: 43
Horum unum tollens Helena portabat præstantissima mulierum,
Quod pulcherrimum erat variegationibus & maximum: (tum
Uti stella autem respondebat, jacebat autem extrema cum alio-
Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenerunt
Ad Telemachum, quem alloquebatur flavus Menelaus: 50

Telemache, utique reditum ut mente tua cogitas,
Sic tibi Jupiter perficiat tonaus maritus Junonis.
Donorum autem quæcumque in mea domo reposita jacent,
Dabo quod optimum & pretiosissimum est.
Dabo tibi cratera fabricatum: argenteus autem 53
Est totus, auroque labra perfecta sunt.
Opus autem Vulcani: præbuit vero id mihi illustris heros
Sidoniorum Rex, quando ejus domus habuerat
Illic me reversum, tibi autem volo hoc præbere.

Sic dicens, in manibus posuit poculum rotundum 56
Heros Atrides: at cratera lucidum

Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes
Argenteum. Helena autem astitit pulchra genas,
Peplum habens in manibus, verbumque dixit, & appellavit:

Donum tibi & ego, fili dilecte, hoc do, 62
Memoriam Helenæ manuum, optatarum in nuptiarum tempus
Tux uxori gestandum: interim autem dilectam apud matrem
Jaceat in domo, tu autem mihi latus abi
Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.

Sic fata in manibus posuit, hic autem suscepit gaudens. 65
Et hæc quidem in capsum posuit Pisistratus heros
Accipiens, & omnia suo admirabatur animo.
Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:
Sederunt autem postea in sedibusque soliisque,
Aquam vero famula gurgurio infudit ærens 73

- Καλῶ, χρυσίῳ, ὑπὲρ ἀργυρίου λίσσεται,
 Νίφασθαι· παρὰ δ' ἔστιν ἰσχύουσι τρέπιζαντι
 Σίτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρὶθκε εἴρεσσι,
 Εἶδ' αὖτ' ὅτ' ἐπὶ βίβωσσι, χαλεζομένῳ παρὶόντων.
- 140 Πέρ δ' Βουβαΐδης κρέα δαίητο, καὶ νέμε μύθεος,
 Ὀϊόχορ δ' υἱὸς Μενέλαου κυδαλίμενος.
 Οἱ δ' ἐπ' οἰκίᾳ ἰστοῖμα προκυμῶντα χυῖας ἱάλλοντο
 Λύτ' ἐπὶ πόσι καὶ ἰδοῦντο· ἐξ ἔρον ἔντο,
 Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορ ἀγλαῖς υἱὸς
- 145 Ἴππης τε ζεύγνυντ', ἀνὰ δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 Ἐκ δ' ἔλασαν προθύρου καὶ αἰδέσσης ἱερὸν δῶπε.
 Τὸς δ' μετ', Ἀτρεΐδης ἔκτε ξανθὸς Μενέλαος,
 Ὄνον ἔχων ἐν χειρὶ μακρόχρονα δεξιτερῇ,
 Χρυσίῳ ἐν δίπλῃ, ὄρεα λυφάντε κούρην.
- 150 Στὰ δ' ἵππων ἀνὰ πύργῳ· ἀδισκόμενοι δ' ἐπ' ἐπὶ δακτύλῳ
 Χαίρειτον ὃ κέρω, καὶ Νέστορ σφαιρὴν λαῶν
 Εἰπὼν· ἦ γὰρ ἔμοιγε πατήρ ὡς ἦν· ἦν,
 Ἐἴως ἐν Τροίῃ πολέμῳ ὡς Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος σφαιρῶν ἀντίον ἦν·
 155 Καὶ λίην κύνω γέ, διωτρεῖς, ὡς ἀγρεύεις,
 Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλίσσονται. αἶ γὰρ ἐγὼν ὡς
 Νόστῃς, Ἰθάκῃσι κύνω, Ὀδυσσεὺς ἐνὶ οἴκῳ
 Εἴτοίμ' ὡς παρὰ σέω τυχεὶν εὐλοπύῃ ἀπάσῃ
 ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κυμῶντα πολλὰ καὶ ἰσθλά.
- 160 Ὡς ἄρα οἱ κύνοντι ἐπὶ πύργῳ δεξιὸς ἦεν,
 Λύτ' ἐκ, ἀργὸν χῆμα φέρον ὀνύχῃσι σείλωντο,
 Ἥμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰσχυόντες ἵπποντο
 Ἀνέρες καὶ γυναῖκες· ὁ δὲ σφῆν ἐγγυθὴν ἐλθὼν
 Δεξιὸς ἦεν παρὰ ἵππων· οἱ δ' ἰδόντες
- 165 Γέγησσαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
 Τοῖσι δ' Νηστεΐδης Πηλεΐδης ἤρχετο μύθων,
 Φερέειν δὲ Μενέλαο, διωτρεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἢ κύνον τόδ' ἐγὼν θεὸς τίς τις, ἢ σὺ αὐτὰ.
 Ὡς εἶπτο· μεμνέει δ' ἀμείβετο Μενέλαος.
- 170 Ὅτπως οἱ κατὰ μύθεον ὑπακύνοντο τοῖσας·
 Τὸν δ' Ἑλένη πανύποπλος ὑποθαμνὴν εἶπε μύθῳ,
 Κλύτέ μιν, αὐτὰρ ἐγὼ μακτεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀθάνατος βάλλουσι, καὶ ὡς τελέσθαι οἶω.
 Ὡς εἶπε χῆν ἤρπασ' ἀνιταλλομένην ἐνὶ αἴκῃ
- 175 Ἐλθὼν ἐξ ἔριος, ὅδε οἱ γυνὴ τέ τέκεται.
 Ὡς Ὀδυσσεὺς κακὰ πολλὰ πάθειν, καὶ πόλιν ἰπποκλῆναι,
 Οἴκαδ' ἐνὸς τόπου, καὶ τίς τις· ἢ καὶ ἡδὴ
 Οἴκῳ, ἀτὰρ μυθήσει κακὰ πάθειναι εὐτυχεῖ.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος σφαιρῶν ἀντίον ἦν·
 180 Οὕτω γὰρ Ζεὺς θεὸς ἐρέειντο πόσιν Ἥρης,
 Τῷ κίτ' τοι καὶ κούρῃ θεῷ ὡς ἐυχετόμενος.

Pulchro, aureo, super argenteo lebetē,
 Ad lavandum, juxtaque politam explicuit mensam.
 Panem autem honesta famula apposuit ferens,
 Dapes multas imponens, gratificans de præsentibus.
 Juxtaque Boëthordes carnes incidebat, & distribuebat partes, 140
 Vinum autem infundebat filius Menelai inclyti.
 Illi ad dapes paratas appositās manus mittebant.
 At postquam potus & cibi amorem emisserunt,
 Tunc Telemachus & Nestoris illustris filius
 Equos junxerunt, inque currus variegatos ascenderunt: 145
 Exegerunt autem equos extra vestibulum & porticum resonantem.
 Cum his autem Atrides ibat flavus Menelaus,
 Vinum habens in manu dulce dextra,
 Aurea in patera, ut ibi libantes irent.
 Stabat autem ante equos, & venerandus alloquebatur: 150
 Valetē ō juvenes, & Nestori pastori populorum
 Dicite: certe enim mihi pater tanquam mitis erat,
 Quamdiu ad Trojam pugnāvimus filii Achivorum.
 Hunc autem Telemachus prudens allocutus est:
 Et omnino illi, generose, sicut dicis, 155
 Omnia hæc profecti narrābimus: utinam enim ego sic
 Reversus, in Ithacam veniens, Ulyssi in domo
 Dicam ut abs te consecutus benevolentiam omnem
 Venio, afferoque gazas multas & bonas.
 Sic ei dicenti supervolavit dextera avis, 160
 Aquila, album anserem ferens unguibus magnum,
 Domesticum ē corte: clamantes autem sequebantur
 Viri & mulieres, hæc autem ipsos prope veniens
 Dextera emicuit ante equos, hi autem videntes
 Delectabantur, & omnibus in præcordiis animus lætatus est. 165
 His autem Nestorides Pisiſtratus incepit sermonem:
 Considera jam Menelaē generose, princeps populorum,
 Num nobis hoc ostendit Deus ostentum, an tibi ipsi.
 Sic dixit, cogitabat autem bellicosus Menelaus
 Quomodo ei rite responderet considerata re. 170
 Quem Helena stolata præveniens dixit verbum:
 Audite me, at ego vaticinabor sicut in animo
 Immortales jaciunt, & sicut perfectum iri puto.
 Sicut hæc anserem rapuit nutritum in domo
 Veniens ex monte, ubi ei prolesque partusque: 175
 Sic Ulysses mala multa passus, & multa vagatus,
 Domum redibit, & punit: aut etiam jam tum
 Est domi, at procis mala omnibus plantat.
 Hanc autem rursus Telemachus prudens allocutus est:
 Sic nunc Jupiter faciat tonans maritus Junonis, 180
 Ideo tibi & illi Deo tanquam supplicarem.

- Ἦ , καὶ ἐφ' ἵπποιν μάστιν βάλλει· οἱ δ' μάλ' ὄψιν
 ἦσαν ἀδίδονδε διὰ πτόλι^ς μεμαῶτες.
 Οἱ δ' , πανμήλοισι σῖτον ζυγὸν ἀμφοῖς ἔχοντες.
 285 Δυνατὸ τ' ἡέλι^{ος} , σκιάοντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἐς Φρεσὶς δ' ἵκοντο , Διοκλῆ^ς ποτὶ δῶμα
 Τί^ς Ορσιλόχοιο , τ' Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 Ἐνθα δ' ἦν ἰὺν ἄσταν· ὁ δ' τοῖς παρ' ξύνια θῆκεν.
 Ἡμ^ί δ' ἡεργέσια φάνη ριπιδόακτυλ^{ος} ἰὼς ,
 190 Ἴππυς τε ζεύγυντ' , ἀνὰ θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον.
 Ἐκ δ' ἔλασαν περὶ θύρῳ καὶ αἰδέσσης ἡεργόεσσιν.
 Μάστιξιν δ' ἔλααν· τὰ δ' ἐκ αἰσῶντι ἀπετάδην.
 Αἶψα δ' ἵππῳ ἵκοντο Πύλα αἰπὺ πτολίεθρον.
 Καὶ τότε Τηλέμαχ^{ος} περσιφάνει Νέστω^{ρι} υἱὸν ,
 295 Νέστωρίδῃ , πῶς κῖν μοι ὑποχόρῳ^ς τελείας
 Μῦθον ἰμὸν ; ξῖνοι δ' διαμπερές ἐυχόμεν^{οι} ἦν.
 Ἐκ πατέρων φιλότῳ^ς· ἀτὰρ καὶ οὐκίλικ^{ος} ἰσχυρ^{ος}.
 Ἦδε δ' ἰδὼς καὶ μάλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνὸς.
 Μὴ με παρὲξ ἀγέ νῆα διότρηες , ἀλλὰ λίπ' αὐτῷ ,
 200 Μὴ με γέρον αἰκοντα κατάγειν ὦ ἐνὶ οἴκῳ ,
 Ἰδὲ^{ος} φιλέειν. ἔμει δ' χρεὼν θάσσοι ἰκίεσθαι.
 Ὡς φάτο. Νέστωρίδης δ' ἄρ' ἐφ' ὑμπερέσσαντο θυμῷ
 Ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποχόρῳ^ς τελείων.
 Ὡς δὲ οἱ φρονέοντι δοῦναι κέρδιον ἦν.
 205 Στρίψ' ἵππυς ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θύνα θαλάσσης·
 Νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξείνυτο κάλλιμα δῶρα ,
 Ἐδῶτα , χρυσὸν τε , τὰ οἱ Μενέλα^{ος} ἰδᾶκε.
 Καὶ μιν ἵποτρύνων ἱππᾶ ἀτιέροντα περσυνύδα ,
 Σπυδαῖν ἦν ἀνάβαινε , κίλευε τε πάντας ἱταίρας ,
 210 Πρὲν ἰμέ οἰκαδ' ἰκίεσθαι , ἀπαγγεῖλαι τε γέροντι.
 Εὖ γὰρ ἔγωγ' ὅδῃ οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν ,
 Οἷ^{ος} ἐκίνη θυμὸς ὑπὲρ βί^{ος} , καὶ σὺ μεδίσσῃ ,
 Ἄλ' αὐτὸς καλῶν δειρ εἴσεται. ἰδέ σὺ φημι
 Ἀφ' ἵναι κενόν· μάλα κεχολῶσεται ἥμης.
 215 Ὡς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτερχας ἵππυς
 Ἀφ' Πυλίων εἰς ἄστυ , θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκατο.
 Τηλέμαχ^{ος} δ' ἐτάρεσσιν ἵποτρύνων ἐκίλευσεν ,
 Ἐρ' οἴσμεν τε τὰ τεύχε' ἱταίροι· νῆι μελαίνῃ·
 Αὐτοὶ τ' ἀμειβόμεν , ἵνα φησάμεν ὁδοῖο.
 220 Ὡς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον , ἦ δ' ἐπίβοτον.
 Αἶψα δ' ἄρ' εἰσβαῖνιν , καὶ ἐπὶ κλισίῃ κάθίζουσιν·
 Ἦτοι ὁ μὲν γὰρ ποσειδο , καὶ εὖχετο· θῦε δ' Ἀθήνη
 Νηὶ παρὰ πρύμνῃ. χερσὶν δὲ οἱ ἔλυσεν αἶψα
 Τηλεδάμῳ , οὐρανὸν ἐξ Ἄργε^{ος} , ἀνδρα κατακτάς ,
 225 Μάστιγ'· ἀτὰρ γένειν γε Μιλάμπος^{ος} ἰκχυρο^ς ἦεν.
 Ὅς φρενὶ μὲν πρὶν ἵππῳ Πύλα ἐνὶ μητίεα μέλειν ,
 Ἀργεὺς Πυλίοισι μίγ' ἔξοχα δώματα γαίην·

Dixit, & equis flagellum impexit: hi autem valde celeriter
 Ruerunt in campum per urbem festinantes.
 Ique toto die quatiebant jugum utrinque habentes.
 Occidit autem sol, obscurataque sunt omnes viae. 185
 In Pherasque pervenerunt, Dioclis ad domum
 Filii Orsilochoi, quem Alpheus genuit filium.
 Illic nocte dormierunt, hic autem his hospitalia apposuit.
 Quando autem matutina apparuit rosea digitis Aurora,
 Equosque junxerunt, currusque variegatos ascenderunt: 190
 Et impulerunt extra vestibulum atque porticum resonantem.
 Flagellavitque impellendo, illi autem non inviti volabam.
 Statim autem postea venerunt ad Pyli altam urbem.
 Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium:
 Nestoride, quomodo mihi pollicitus perficeres 195
 Verbum meum? hospites autem omnino dicimus nos esse
 Ex patrum amicitia, quin & æquales sumus:
 Hæc autem via & magis concordia nos conjunget.
 Ne me præter navem agas generose, sed relinque illic,
 Ne me senex invitum sua detineat in domo, 200
 Cupiens amanter tractare, me autem opus est cito ire.
 Sic dixit. Nestorides autem suo consultabat animo,
 Quomodo ei rite pollicitus perficeret.
 Sic autem ei cogitanti visum est melius esse:
 Vertebat equos ad navem velocem & litus maris: 205
 Navem autem apud extimam eximebat pulcherrima dona,
 Vestem, aurumque, quæ ei Menelaus dederat.
 Et ipsum cohortans verbis volucris alloquebatur:
 Cum festinatione nunc ascende, jubeque omnes socios,
 Antequam ego domum eam, nunciemque seni. 210
 Bene enim ego hoc scio in mente & in animo,
 Qualis illius animus violentus, non te dimittet,
 Sed ipse vocaturus huc veniet, neque te autumo
 Retro iturum vacuum, valde enim irascetur tamen.
 Sic satus impulit pulchros crinibus equos 215
 Retro Pyliorum in urbem, velociter autem domum pervenit.
 Telemachus autem socios incitans hortabatur:
 Adornate armamenta, socii, in nave nigra:
 Ipsique ascendamus, ut trajiciamus *marino* itinere.
 Sic dixit. Illi autem eum & audiverunt quam maxime, eique obe-
 Et statim ingressi sunt, inque transis federunt: (diverunt, 220
 Jamque is hæc deproperabat, & vota faciebat: immolabatque Mi-
 Navem apud extimam, cum prope ad eum venit vir (nervæ
 Peregrinus, extorris ex Argo, viro interfecto,
 Vates: at genere Melampodis proles erat. 225
 Qui antea quidem quondam habitaverat in Pylo matre ovium,
 Dives inter Pylios maxime excellentem domum habitans.

- Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον αἶκετο, πατρίδα φεύγων,
 Νηϊά τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζώντων,
 230 Ὃς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἱνιαυτὸν
 Εἶχε βίη· ὃ δ' ἵππας μὲν ἐν μεγάροισι Φυλάκοιο
 Διομῶδ' ἐν ἀργαλίοις δίδετο, κρατὶρ' ἄλγιστα σάχαν',
 Εἶνεκα Νηλεὺς κέρως, ἅτης τε βαρύνει
 Τὴν οἱ ἐπὶ φρεσὶ δῆκε δαδ' ἀσπληνίτις Ἑρμῆς·
 235 Ἀλλ' ὃ μὲν ἔκρυψε κῆρα, καὶ ἤλασε βῆς ἱερμύκης
 Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον αἰκλές,
 Ἀργίθιον Νηλεῖα, κασιγνήτω τε γυναίκα
 Ἠγάγετο παρὲς δώμαθ'. ὃ δ' ἄλλων ἱκετο δῆμον,
 Ἀργεὺς ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νυ οἱ αἰσίμον ἦεν
 240 Ναϊέμφω πολλοῖσιν ἀνάσσειν Ἀργείοισιν.
 Ἐνθα δ' ἔηκε γυναῖκα, καὶ ὑπερφύετο δότο δῶμα·
 Γένετο δ' Ἀντιράτην καὶ Μάντιον, οὗς κραταίω.
 Ἀντιράτης μὲν ἐτικτεν Οἰκλήα μεγάρυμον·
 Αὐτὰρ Οἰκλείης λαοσάου Ἀμφιάρονον,
 245 Ὃς αἰεὶ κῆρι φίλῃ Ζεὺς τ' αἰγίοχ' καὶ Ἀπόλλων
 Παιστήνῃ φιλότῃ· ἔσθ' ἱκετο γῆρα καὶ ἔδον,
 Ἀλλ' ὄλει' ἐν Θόλῃσι, γυναῖων ἱππικὰ δάσπον.
 Τῷ δ' υἱὸς ἰγόνοντ' Ἀλκμάων Ἀμφίλοχος τε.
 Μάντι' αὖ τέκετο Πολυρυειδὰ τε Κλυτίον τε.
 250 Ἀλλ' ἦτοι Κλυτίον χρυσόθρονον ἤπασαν ἠώς,
 Κάλλο' ἱππικὰ οἶο, ἣν ἀθανάτοισι μετίει.
 Αὐτὰρ ὑπερφύμον Πολυρυειδὰ μάντιν Ἀπόλλων
 Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἀείρον, ἐπεὶ δάνει Ἀμφιάρον·
 Ὃς ῥ' ἔτρεψεν ἰδὲ ἀπινάσασατο πατρὶ χαλαδίης·
 255 Ἐνθ' ὅγε γαστήρων μαντεύοντο πᾶσι βροτοῖσι.
 Τῷ μὲν αἶρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμῳ δ' ὄνομ' ἦεν,
 Ὃς τότε Τηλεμάχε' σέλας ἔκατο· ἥ δ' ἐκίχετο
 Σπένδοντ' εὐχόμενον τε δοῦν παρὰ νῆϊ μελαίῃ·
 Καί μιν φωνήσας ἔπειτα σπτερόντα σπρονύδα,
 260 Ὡ φίλ', ἐπεὶ σὲ δύοντα κυχάνω τῶσδ' ἐνὶ χώρῃ,
 Λίσσομαι ὑπὲρ θυίων καὶ δαίμον', αὐτὰρ ἔπειτα
 Σῆς τ' αὐτῆς κεφαλῆς καὶ ἐταίρων οἱ τοι ἔπονται,
 Εἰπέ μοι εἰρομένην ἡμερτέα, μηδ' ἐπικεύσεις.
 Τίς; πότεν εἰς ἀνδρῶν; πότεν τοι πόλις ἦδ' ἐτοκῆς;
 265 Τὸν δ' αὖ Τηλεμάχ' ἀπνυμένῃ' ἀντίον κῦδα,
 Τοιγὰρ ἰγὼ τοι ξεῖναι μάλ' ἀτρικίως ἀγορεύσω.
 Ἐξ Ἰθάκης γέν' εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς,
 Εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἦδη ἀπέσθιτο λυγρὰ δολέθρα.
 Τῶνκα νῦν ἐτάρες τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
 270 Ἠλθον στυγερῶν πατρὸς δὴν οἰχομένηοιο.
 Τὸν δ' αὖτε σπρονύδα Θεοκλύμῳ Διοιδοῆς,
 Οὕτω τοι καὶ ἔσθ' ἐκ πατρίδ', ἀνδρα κατακτάς·
 Ἐμυλῶν· πολλοὶ δ' κασιγνήτοί τε ἴτωι τε

Atque tunc in alium populum pervenerat, patriam fugiens,
 Neleumque magnanimum, clarissimum viventium,
 Qui ejus opes multas integrum in anghum 230
 Tenuit vi: ille autem tandiu in domo Phylaci
 Vinculo in gravi ligatus fuerat *antea*, duros dolores patiens,
 Propter Nelei filiam, labemque gravem
 Quam ei præcordiis indiderat accessu exitialis Erynnis:
 Sed is effugit quidem mortem, & abegit boves mugitibus acres 235
 In Pylum ex Phylaca, & ultus est factum nefarium,
 Divinum Neleum, fratrique uxorem
 Duxit domum: ipse autem aliorum ivit ad populum,
 In Argos equis pascendis aptum: ibi enim ei fatale erat
 Habitare multis imperantem Argivis. 240
 Ibi autem duxit uxorem, & altam posuit domum.
 Genuit autem Antiphatem & Mantium, filios fortes.
 Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum:
 At Oicleus populi servatorem Amphiarum,
 Quem corde dilexit Jupiterque Ægiochus & Apollo 245
 Omni amore: neque pervenit ad senectutis limen,
 Sed periit in Thebis, muliebrium gratia donorum.
 Hujus autem filii fuerunt Alcmaon Amphilochnusque.
 Mantius rursus genuit Polyphidemque Clitumque.
 Sed Clitum quidem aureo folio conspicua rapuit Aurora, 250
 Pulchritudinis gratia ejus, ut immortalibus interesset.
 At magnanimum Polyphidem vatem Apollo
 Constituit hominum longe optimum, postquam mortuus est Am-
 Qui in Hyperesiam migravit patri iratus: (phiarus,
 Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus. 255
 Hujus igitur filius advenit, Theoclymenus autem nomen erat,
 Qui tunc Telemachum prope stetit: hunc autem invenit
 Libantem vota que facientem, velocem apud navem nigram:
 Et ipsum compellans verbis volucris alloquebatur:
 O amice, quoniam te sacrificantem invenio hoc in loco, 260
 Oro per sacrificia & Deum, at deinde per
 Tuumque ipsius caput & socios qui te sequuntur,
 Dic mihi interroganti vera, neque occultes.
 Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
 Hunc autem Telemachus prudens contra allocutus est: 265
 Enimvero, tibi ego hospes admodum indubitate dicam.
 Ex Ithaca genere sum, pater autem mihi est Ulysses,
 Si quando erat: nunc autem jam interiit tristi morte.
 Propterea nunc sociisque sumptis & navi nigra,
 Veni interrogaturus de patre diu absente. 270
 Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus divinus:
 Sic tibi & ego ex patria, viro interfecto
 Tribule: multi autem fratresque sodalesque

- Ἄρ' αὖ ἰππόβοτον, μέγα δ' κρατῖσιν Ἀχαιοί·
 275 Τῶν ὑπαλειψάμεν θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν
 Φεύγει· ἔπει νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησται.
 Ἀλλὰ με νῆος ἔρως, ἔπει σε φησὶν ἰκέλευσα,
 Μὴ μοι κατακτείνῃσι· διακίμῳμαι γὰρ οἶον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον κῆρα,
 280 Οὐ μὲν δὲ σ' ἐδάλλοντά γ' ἀπώσω νῆος εἰσὶς·
 Ἄλ' ἔπει, αὐτὰρ κίεθι φιλοστομά οἶά κ' ἔχαιμην.
 Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἰδέσαστο χάλκεον ἔγχος,
 Καὶ τίδ' ἔσ' ἰκεῖον τάνυσεν νῆος ἀμφοτέρωθεν.
 Ἄν δ' καὶ αὐτὸς νῆος ἐβάτατο πεντοπύρρον.
 285 Ἐν πυρρῇ δ' ἄρ' ἔπειτα καθίζετο· παρὰ δὲ οἱ αὐτὰρ
 Εἴσε Θιοκλύμφοι· τοὶ δ' πυρρῇσι ἔλυσαν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάρεσσιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν
 Ὅπλων ἀπτεσθαι· τοὶ δ' ἐκσυλῆρας ἐπίθοντο.
 Ἴσον δ' εἰλατίνον κοίλης ἐντοθεῖ μεσώδεως
 290 Στήσας αἰέσαντες· κατὰ δ' ἀροτύνουσιν ἔδνασθαι.
 Ἐλκον δ' ἰσῖα λευκὰ εὐστρέπτοισι βοῦσι.
 Τοῖσιν δ' ἱμῶν ἔσθ' ἢ γλαυκῶπες Ἀδῆται,
 Λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰδέεσθαι, ἔρεα τάχιστα
 Νῆος αἰύσει· δίεσσα θαλάσσης ἀλμυρῇ ὕδαρ.
 295 Δύασιν τ' ἠέλιος, σκυῖοντό τε πάσαι ἀγροῖαι.
 Ἥδ' ὦ Φειράς ἐπέβαλλεν, ἐπιγερῶν δὲ ἔρω·
 Ἥδ' ἔσθ' Ἥλιδα θῖαν, ῥῆθι κρατῖσιν Ἐπειρί.
 Ἐνθεν δ' αὖ νῆουσιν ἐπιστρέφει δόξαι,
 Ὅρμαινον ἢ κεν θάνατον εὐγῶι, ἢ κεν ἀλώῃ.
 300. Τῷ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεύς καὶ δῖος ἕρως
 Δορπιτήν· παρὰ δὲ σπιν ἰδρύοντο ἀνὴρες ἄλλοι.
 Αὐτὰρ ἔπει πρῶσι καὶ ἰδνύουσιν ἔσθ' ἐντο, ἔντο,
 Τοῖς Ὀδυσσεύς μετέπει, συμβάτω περὶ κτείναν,
 Εἰ μιν ἔτ' ἐνδουκίως φιλοῖ, μῦθόν τε κελύει·
 305 Αὐτὰ ἐνὶ σάδμῳ, ἢ ὀτρύνει πόλινδ'·
 Κέκλυθι νῦν Εὐμαι, καὶ ἄλλοι πάντες ἱταῖροι.
 Ἥδ' ὦν περὶ ἄστυ ληλαίεμαι δοννέσθαι
 Πτωχεύσων, ἵνα μὴ σε κατατρίψω καὶ ἱταίρες.
 Ἀλλὰ μοι εὖ θ' ὑπόθου, καὶ ἄμ' ἡγεμόν' ἰδλὸν ὅπασσον,
 310 Ὅς κέ μοι κείσ' ἀγάγῃ· κατὰ δ' ὀπλοῖν αὐτὸς ἀνάγκη
 Πλάγχθεμαι, αἰκὴν τις κοτύλην καὶ πύρρον ὀρέξῃ.
 Καὶ κ' ἐλθὼν περὶ δόματ' Ὀδυσσεύς· δαίσιον,
 Ἀγγεῖλιν εἰποῖμι παρέρουσι Πηλεοπτεῖν·
 Καὶ κεν μνηστῆρας ὑπερφιάλοισι μιγῶν,
 315 Εἴ μοι δειπνον δοῖεν, ὀνείατα μὲν ἔχοντες.
 Αἶψά κεν εὖ δροῖμι μετὰ σφίσι, ὅ, πτὶ θέλοιν.
 Ἐκ γάρ τοι ἔρως, σὺ δ' σύνδω, καὶ μευ ἄλκωσιν,
 Ἑρμῖας ἔκντι διακτόρε, ὅς γὰρ τε πάντων
 Διδορῶσιν ἐργασί· χάρεα καὶ κῆρ καὶ ὀπάζει·

Argos per equipascuum, multum autem pollent Achivi:
 Horum fugiens mortem & parcam nigram
 Exulo, postquam mihi fatale est inter homines vagari.
 Sed me navi impone, postquam tibi exul supplicavi,
 Ne me interficiant: persequi enim eos me puto.

275

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra alloquebatur:
 Non quidem te volentem pellam ab nave æquali:
 Sed sequere, at illic amanter tractaberis talibus qualia habemus.

280

Sic locutus ab eo accepit æream lanceam,
 Et hanc super tabulata extendit navis utrinque vertibilis:
 Ipse quoque navem pontigradam ascendit.

285

In puppi autem postea sedit, apud autem seipsum
 Sedere fecit Theoclymenum, illi autem funes solverunt.
 Telemachus autem socios incitans iussit

Arma tangere, hi autem studiose obediverunt.

Malum autem abiegnum concavum intra basim

Statuerunt erigentes, funibusque colligarunt,

290

Traxeruntque vela alba bene tortis loris.

His autem secundum ventum mittebat cæssa Minerva,
 Vehementem vi incursantem per aërem, ut velocissime

Navis expediret currens maris salis aquam.

Occidit autem sol, obscuratæque sunt omnes viæ.

295

Illaque Pheras appulit, impulsæ Jovis vento:

Et apud Elidem divinam, ubi dominantur Epei.

Hinc autem rursus insulis immisit acutis,

Sollicitus an mortem fugeret, an caperetur.

Hi autem contra in casa Ulysses & divinus subulcus

300

Cornabant, apud autem ipsos cornabant viri alii.

At postquam potus & cibi amorem emiservunt,

Interea Ulysses sermonem ocepit, subulcum tentans,

Si ipsum adhuc studiose curaret, manereque juberet

Illic in stabulo, an hortetur ut eat in urbem:

305

Audi nunc Eumæe, cæterique omnes socii,

Mane ad urbem cupio ire

Mendicaturus, ut ne te comedam & socios, i. e. vestra omnia.

Sed mihi bene consule, & simul auctorem bonum præbe,

Qui me illuc ducat: per autem urbem ipse necessitate

310

Vagabor, si quis poculum & panem porrigat.

Et profectus ad domos Ulyssis divini,

Nuncium dicerem prudenti Penelopæ:

Et prociis superbis me immiscerem,

Si mihi prandium dent, dapes plurimas habentes.

315

Statim bene perficerem inter ipsos quidquid volent.

Etenim tibi dicam, tu autem attende, & me audi,

Mercurii voluntate internuncii, qui omnium

Hominum operibus gratiam & gloriam præbet:

Odyssea.

ff

- 320 Δρησοσύνη ἐκ αὖ μοι ἱέσθαι βροτὸς ἄλλῃ.
 Πῦρ τ' εὖ νῆσαι, διὰ τε ξύλα δανάεα κείσθαι,
 Διιτρεῦσά τε καὶ ὀσπῆσαι καὶ οἰνοχοῦσαι.
 Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παρὰδραῶσι χέρης.
 Τὸν δ' ἄγε μὲν ὀχθήσας παρσέφης Εὐμαιε συβώτα,
- 325 ὣς μοι ξείνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τὸτο νόημα
 ἔπλετο; ἢ σὺ γε πάλῃ λιλαιέαι αὐτόθ' ὀλέσθαι;
 Εἰ δὲ μνηστῆρσιν ἐθέλεις καταδύναι ὄμιλον,
 Τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον ἔρανον ἱκέ.
 Οὐ τοι τοιοῖσ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκίπται,
- 330 Ἀλλὰ νέοι χλαῖνας εὖ εἰδῶσι καὶ χιτῶνας,
 Αἰεὶ δ' λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλά περσάπα,
 Οἳ σφιν ὑποδραῶσιν· εὐξέσσι δ' ἐπαπείζω
 Σίτε καὶ κρείων ἠδ' οἶνε βιβείδασιν.
 Ἀλλὰ μὲν· ἢ γάρ τις τοι ἀνιάται παρόντι,
- 335 Οὐτ' ἐγὼ ὅτε τις ἄλλῃ ἐταίρῳ οἳ μοι ἴασιν.
 Αὐτὰρ ἔπειθ' ἔλθῃσιν Ὀδυσῆα φίλον υἱός,
 Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτα ἱάσθαι,
 Πέμψῃ δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε καλεῖ.
 Τὸν δ' ἡμίσετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
- 340 Αἶψ' ἔπος Εὐμαιε φίλον Διὶ πατρὶ γένοιο
 ὣς ἔμοι, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλῃς καὶ οἰζύῃ αἰνῇ.
 Πλαγκτοσύνης δ' ἐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν.
 Ἀλλ' ἔτι κ' ἐλοδῆς γαστρός· κακὰ κῆδ' ἔχουσιν
 Ἄνδρες, ὃν κεν ἔκπται ἄλῃ καὶ σῆμα καὶ ἄλγος.
- 345 Νῦν δ' ἔπειθ' ἰχανάας, μείνω τε με κίον ἀτωγας,
 Εἴσω ἄγε μοι πατρὶ μητρὸς Ὀδυσῆα δῖοιο,
 Πατρός δ' ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γῆρα ἑδῶ,
 Εἶπε ἐτι ζῶσιν ὥς· αὐγὰς ἡελίοιο,
 Ἥ' ἤδη τιθνᾶσι, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισι.
- 350 Τὸν δ' αὖτε παρσέφης συβώτης ὄρχαμ' ἀνδρῶν,
 Τούγάρ ἐγὼ τοι ξείνε μάλ' ἀτρικίας ἀγορεύσω.
 Λαέρτης μὲν ἔτι ζῷ, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ
 Θυμὸν δὴ μελίων φθίβειν οἷς ἐν μεγάροισιν.
 Ἐκπάγλως γὰρ παῖδες ὀδύρεται οἰχομένοιο,
- 355 Κλειδῆς τ' ἀλόχειο δαίφρονος, ἢ ἑ μέλιστα
 Ἥκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὁμῶ γῆραί θηκεν.
 Ἥδ' ἄχαι' ἔσσι παῖδες ἀπέρθιτο κυδαλίμοιο,
 Λευγαλίω δανάτῃ· ὥς μὴ θάνοι ὅσις ἔμμεγε
 Ἐνθάδ' ἐκταῶν φίλον εἶν καὶ εἶλα ἔρδι.
- 360 Ὅρεα μὲν ἔν δὲ κίον ἔην, ἀχέσά περ ἔμμεγε,
 Τότεα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἱεῖναι,
 Οὐνεκά μ' αὐτὴ δρέφει ἅμα Κτιμένη ταυνοπέπλω
 Θυγατέρ' ἱρήμην, τὴν ὀπλοτάτην τίμα παῖδαν.
 Τῇ ὁμῶ ἐτρεφόμεν, ὀλίγον δέ τι μ' ἦσαν ἱτίμα.
- 365 Αὐτὰρ ἔπειθ' ἦδ' ἔην πολυήρατον ἰκέμεν ἅμω,

Strenuitate non mihi certarit homo alius , 320
 Ignemque bene cumulando siccaque ligna dissindendo ,
 Coquumque agendo & assando , & vinum infundendo :
 Qualia bonis præstant deteriores.

Hunc autem valde indignatus alloquebaris Eumææ subulce :
 Hei mihi hospes , cur tibi in præcordiis istud consilium 325
 Fuit ? tunc omnino cupis illic perire ?
 Si nempe procorum vis ingredi turbam ,
 Quorum contumelia & violentia ad ferream cælum pervenit.
 Non tibi tales sunt ministri illorum ,
 Sed juvenes lænas bene induti & tunicas , 330
 Semper autem nitidi capitibus & pulchris vultibus ,
 Qui ipsis administrant : bene politæ autem mensæ
 Pane & carnibus & vino oneratæ sunt.
 Sed mane , non enim quisquam te ægre fert præsentem ,
 Neque ego , neque quisquam alius sociorum qui mihi sunt. 335
 At postquam venerit Ulyssis dilectus filius ,
 Ille te lænaque tunicaque vestibus induet ,
 Mittetque quo te cor animusque jubet.

Huic autem respondit postea multa patiens dius Ulysses :
 Utinam sic Eumææ dilectus Jovi patri sis 340
 Uti mihi , quod me quietum reddidisti ab errore & ærumna gravi.
 Vagatione enim non est pejus aliud hominibus.
 Sed propter perditum ventrem malas curas habent
 Viri , si quem invadit malum vagandi & labe & dolor.
 Nunc autem quoniã detines , manereque me illum *talem* jubes, 345
 Dic age mihi de matre Ulyssis divini ,
 Patreque quem reliquit iens in senectutis limine ,
 Si forte adhuc vivunt sub lumine solis ,
 An jam mortui sunt , & in Ditis domibus.

Hunc autem rursus allocutus est subulcus princeps virorum. 350
 Enimvero ego tibi hospes perquam indubitate dicam :
 Læertes quidem adhuc vivit , Jovi autem supplicat semper
 Ut anima sibi à membris pereat suis in domibus.
 Terribiliter enim propter filium dolet absentem
 Nuptamque uxorem prudentem , quæ ipsum maxime 355
 Tristitia affecit pereundo , & in cruda senectute posuit.
 Quæ dolore sui filii periit gloriosus ,
 Tristi morte : sic ne moriatur quicumque mihi
 Hic habitans amicus sit & amica faciat.
 Nempe quandiu quidem illa erat , dolens licet , 360
 Tandiu aliquid mihi jucundum erat sciscitari & interrogare ,
 Quoniam me ipsa nutritiva una cum Ctimena stolata
 Filia eximia , quam postremam peperit natorum :
 Cum hac simul nutritus sum , paulo autem me minus honorabat.
 At postquam ad pubertatem optatissimam venimus ambo , 365

- Τὴν μὲν ἰσχυτὰ Σάμην δ' ἰδοῦσαν, καὶ μυεῖ' ἔλοντο.
 Αὐτὰρ ἰμέ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτ' ἐκίνη
 Καλὰ μάλ' ἀμείψασα, ποσσὶν δ' ὑποδήματα δῶσα,
 Ἀγρόδι περιέβαλλε· εἰς δέ με κηρύθι μάλλον.
 370 Νῦν δ' ἦδη τέττοις ἰσιδύομαι, ἀλλὰ μοι αὐτῷ
 Ἐργὸν αἰέουσιν μάκαρες θεοὶ δ' ἐπιμήντω.
 Τῶν ἱεργὸν τ' ἐπιόν τε, καὶ αἰδέοισιν ἴδωκα.
 Ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης ἐμείλιχ' ἔσιν ἀκούσας
 Οὐτ' ἐπ' Ⓢ, ἕτε τι ἔργον. ἐπεὶ κακὸν ἔμπροσθεν οἴσθ',
 375 Ἄνδρες ὑπερφύαιοι· μέγα ἦ δμῶϊς χατέουσιν
 Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἔκαστα πυθίεσθαι.
 Καὶ φαγνῶν φαγνῶν τε· ἐπιπτα ἦ καὶ τι εἰρεσθαι
 Ἀγρόδι, εἰά τε θυμὸν αἰεὶ δμῶϊσιν ἰαίνει.
 Τὸν δ' ἀπαμυρόμεν Ⓢ περιέβη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 380 ὦ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἰὼν Εὐμαίῃ συβῶτα,
 Πολλὸν ἀσπιπλάγχθης σῆς πατρίδ' ἠδὲ τοκίων.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλιξεν,
 Ἥθ' διεπράδετο πότῳ ἀνδρῶν εὐρύσχητα,
 Ἥθ' ἐνὶ ναυπηγείῳ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
 385 Ἥ σέ γε μυθεόμηντα παρ' οἴσιν ἦ παρὰ βυσσὶν
 Ἄνδρες δυσμῶνιες νηυσὶν λάβον, ἠδ' ἐπύρασσαν
 Τῷ δ' ἀνδρὸς πρὸς δάμαρ', ὅ δ' ἄξιον ὄνον ἴδωκεν.
 Τὸν δ' αὖτε περιέβη συβώτης ἔρχαμ' Ⓢ ἀνδρῶν,
 Εἴη, ἐπεὶ ἄρ' οὐ ταῦτά μ' ἀντίμαι ἠδὲ μεταλλᾶς,
 390 Σιγῇ νῦν ξυγίη καὶ τίρπιο, ποίε τε οἶνον
 Ἥρην Ⓢ. αἶδε ἦ νύκτες ἀδίσφατοι· ἔσι μὲν εὐδῖον,
 Ἔσι ἦ τερπομένησιν ἀκκέμεν. εἰδὲ τι σε χρὴ
 Πρὶν ὧν καταλέχθαι. κίνη καὶ πολὺς ὕπν' Ⓢ.
 Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνέγῃ,
 395 Εὐδῖτα ἐξελθών· ἅμα δ' ἦοι εὐαιμελῆσαι
 Διπνήσας, ἀμ' ὕσιν ἀνακτορέουσιν ἐπίδω.
 Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαιτυμόνα τε,
 Κήδεσιν ἀλλήλων τερπόμεδα λυγυαλίοισι,
 Μνωσιμῶν. μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τίρπιται ἀνὴρ
 400 Ὅστις δὴ μάλα πολλὰ πᾶσιν καὶ πόλλ' ἐπαλῆθῃ.
 Τέτο δέ τοι ἔρως ὃ μ' ἀντίμαι ἠδὲ μεταλλᾶς.
 Νῆσός τις Συρίη κελύσκειται, (εἴπε ἀκείης)
 Ὀρτυγίης καδύπερθε, ὅθι τρωπαὶ ἠελίοιο.
 Οὐτὶ περιπληθὴς λίη τόσον· ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
 405 Εὐβοτ' Ⓢ, εὐρυκλ' Ⓢ, οἶνοπληθὴς, πολύπυρ' Ⓢ.
 Πείνη δ' ὕπνῳ δῆμον ἰστέχεται, εἰδὲ τις ἄλλη
 Νῆσ' Ⓢ ἐπὶ συγερῇ πείλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
 Ἄλλ' ἔτε γηράσκωσι πόλιν κατὰ εὐλ' ἀνθρώπων.
 Ἐλθὼν ἀργυρέοξ' Ⓢ Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
 410 Οἷς ἀγανοῖς κελύουσιν ἐποικίμεν Ⓢ κατέπιπτον.
 Ἐνθα δὲ καὶ πόλις, δίχα δὲ σφίσι πάντα δίδασκε

Hanc quidem postea in Samum *nuptum* dederunt, & infinita acce-
At me lænaque tunicaque vestibus illa (perunt.

Pulchris admodum induens, pedibusque calceos dans,

Ad agrum misit, diligebat autem me corde magis.

Nunc autem jam his indigeo, imo mihi ipsi

370

Opus augent beati Dii cui incumbo.

Ex his autem comedi bibique, & venerandis *hospitibus* dedi.

Ex autem domina haud mite *ullum* licet audire

Neque verbum, neque opus: quoniam malum incidit domui,

Viri insolentes: valde autem famuli indigent

375

Coram domina dicere, & singula interrogare:

Et comedere bibereque: deinde & aliquid portare

Ad agrum, qualia animum semper famulis lætificant.

Hunc autem respondens alloquebatur sapiens Ulysses:

Papæ, sic parvulus Eumææ subulce,

380

Mulum jactatus es seorsim à tua patria & parentibus.

Sed age mihi hoc dic & vere narra,

An vastata est urbs virorum lata viis,

In qua habitabat pater & alma mater:

An te solum relictum apud oves vel apud boves

385

Viri inimici navibus acceperunt, & vendiderunt transfatum

Hujus viri ad domos, qui dignum pretium dedit.

Hunc autem rursus alloquebatur subulcus princeps virorum

Hospes, quoniam jam hæc me interrogas & inquiris,

Silentio nunc percipe & delectare, bibeque vinum

390

Sedens, hæc autem noctes magnæ: licet & dormire,

Licet etiam se oblectantibus auscultare: neque te oportet

Ante horam dormire, molestia est etiam multus somnus.

Horum autem aliorum quemcumque cor & animus jubet,

Dormiat egressus: simul autem *cum* aurora apparente

395

Præsum, simul sues heriles sequatur.

Nos autem in casa bibentesque comedentesque,

Doloribus alter alterius delectemur tristibus,

Recordantes: inter enim dolores etiam delectatur vir

Qui scilicet valde multa passus fuerit & vagatus,

400

Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris.

Insula quædam Syria vocatur, (si forte audisti)

Ortygiam supra, ubi conversiones solis *ad obitum*.

Non ingens usque adeo: sed bona quidem,

Fertilis bouum, fertilis ovium, vino plena, frumento abundans. 405

Fames autem nunquam populum invadit, neque aliquis alius.

Morbus odiosus existit miseris hominibus:

Sed quando senuerunt in urbe gentes hominum,

Veniens argentei arcus dominus Apollo cum Diana

Suis illustribus sagittis aggrediens interficit.

410

Ullæ duæ urbes, bifariam autem ipsis omnia divisa sunt.

E 613j

- Τῆσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἱμὸς ἐμψάλευε
 Κτήσι· Οὐμυρίδης, ἰωνίικιλ· ἀθανάτοισιν·
 Ἐνθα ᾗ Φοῖνικες ταυσόκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
 415 Τρωέται, μυεῖ ἄγοντες ἀθύρματα νῆι μελαίνῃ·
 Ἔσκε ᾗ πατὴρ ἐμοῖο γυνὴ Φοῖνισ' ἐνὶ οἴκῳ
 Καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδύια.
 Τὴν δ' ἄρα Φοῖνικες πολυπαίπαλοι ἠπεροῦντο·
 Πλουτὸς γὰρ τίς περὶ τα μίγν' κοίλῃ παρὰ νῆι
 420 Εὐνὴ καὶ φιλότῃτι· τὰ τε φρένας ἠπεροῦντο
 Θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ εἰ καὶ εὐεργὸς ἔησιν.
 Εἰρότα δ' ἤπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
 Ἦδ' ἐμὰ αὐτίκα πατὴρ ἐπιφράδην ὑφιερέε δα.
 Ἔκ μιν Σιδῶν· πολυχάλεκ' εὐχομαι ἔη·
 425 Κέρη δ' εἴμ' Ἀρύσαντο· ἐγὼ μῦθον ἀγνεύοι·
 Ἀλλὰ μ' ἀνῆρταξαν Τάριος λήϊσσορες ἄνδρες
 Ἀγρόθεν ἐχουμένην· πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
 Τῷ δ' ἄνδρὸς περὶ δώμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὄνον ἔδωκεν.
 Τὴν δ' αὖτε περσέειπεν ἀνὴρ ὃς ἐμίσητο λάθρῃ.
 430 Ἦ γὰρ καὶ νῦν πάλιν αὖτις ἄμ' ἡμῖν οἰκαδ' ἔπειο,
 Ὅρα ἴδης πατὴρ καὶ μητέρ' ὑφιερέε δα,
 Αὐτίς τ', ἢ γὰρ ἔτ' εἰσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέοντα.
 Τὸν δ' αὖτε περσέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μῦθον·
 Εἴη κεν καὶ τέτ', εἰ μοι ἐδέλοιντο γὰρ ναῦται
 435 Ὅκω πωσαδῆναι· ἀτήμονά μ' οἰκαδ' ἀπάξουσιν.
 Ὡς ἔραβ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπάμνυνον ὡς ἐκέλευον·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε τελευτήσαντε ἔ' ὅκον,
 Τοῖς δ' αὖτις μετίειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μῦθον·
 Σιγὴ νῦν· μὴ τις με περσαυδάτω ἐπέειπεν
 440 Ὑμετέρῃσι ἰτάρον, συμβλήμεν· ἢ ἐν ἀγνίῃ·
 Ἦπε ἐπὶ κρήνῃ· μὴ τις ποτὶ δῶμα γέροντι
 Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' οἰσάμεν καταδύσῃ
 Διομῶδ' ἐν ἀργαλείῳ, ὅμιν δ' ἐπιφράνεται ὀλεθρον.
 Ἀλλ' ἔχειτ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπιείγεται δ' ὄνον ὀδαιών.
 445 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νῆος πλεῖν βιότοιο γένηται,
 Ἀγγεῖλῃ μοι ἔπειτα δοῶς ἐς δώμαθ' ἰκίεσθαι.
 Οἶσά γε καὶ χρυτὸν ὅτις καὶ ὑποχείρεται ἔλθῃ·
 Καὶ δὲ κεν ἀλλ' ἐπίβανθον ἐγὼν ἐδέλυσά γε δοίην.
 Παιδὰ γε ἀνδρὸς εἴη· ἐνὶ μεγάροισι ἀτιτάλλω,
 450 Κερδάλιον δὴ τοῖον ἀματροχόωντα δύραζε,
 Τὸν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νῆος· ὁ δ' ὅμιν μυελὸν ὄνον
 Ἄλφει, ὅπῃ περσάκητι περὶ ἀλοθροῦς ἀνδρόπικος.
 Ἦ μιν ἄρ' ὡς εἰπὼς ἀπέβη περὶ δώματα καλά·
 Οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖτις μένοντες
 455 Ἐν νῆϊ γλαφυρῇ βίοτον πολλὸν ἐμπολύναντο.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νῆος ἤχθετο τοῖσι νείεσθαι,
 Καὶ τότε ἄρ' ἀγγεῖλον ἦκαν, ὃς ἀγγεῖλος γυναιξί,

His autem ambabus pater meus imperavit
 Ctesius Ormenides, similis immortalibus:
 Illuc autem Phœnices navibus inclyti venerunt viri
 Vafri, infinita agentes ludicra nave nigra. 415
 Erat autem patris mei uxor Phœniffa in domo
 Pulchraque magnaue, & splendida opera sciens.
 Hanc autem Phœnices callidi deceperunt:
 Cum lavante quidam primum coit concavam apud navem
 Lecto & amore: quæ mentes decipiunt 420
 Fœmineis muliebribus, etiam si qua proba sit.
 Interrogarat autem postea quæ esset & unde venerit.
 Hæc autem cito admodum patris indicavit altam domum.
 Ex quidem Sidone divite æris gloriolus esse:
 Filia autem sum Arybantis ego abunde divitis: 425
 Sed me rapuerunt Taphii latrones viri
 Ex agro venientem: vendideruntque me huc ducentes
 Hujus viri ad domos, hic autem dignum pretium dedit.
 Hanc autem rursus allocutus est vir qui coiverat clam:
 Igitur nunc retro rursus simul nos domum sequeris, 430
 Ut videas patris & matris altam domum,
 Ipsosque, certe enim adhuc sunt, & divites vocantur.
 Hunc autem rursus allocuta est mulier, & respondit verbo:
 Erit & hoc, si mihi velitis nautæ
 Jurejurando fidem dare, me indemnem domum abducturos. 435
 Sic dixit. Illi autem omnes juraverunt sicut iussit.
 At postquam juraveruntque finiveruntque iurjurandum,
 Illis rursus collocuta est mulier, & respondit verbo:
 Tacite ægatis nunc, ne quis me alloquatur verbis
 Vestrorum sociorum, occurrens aut in viâ, 440
 Aut forte apud fontem: ne quis ad domum feni
 Profectus dicat, is autem intelligens liger
 Vinculo in difficili, vobisque molietur mortem.
 Sed habete in mente verbum, & deproperate emptionem viaticorum.
 Sed quando jam navis plena victu fuerit, 445
 Nuncius mihi postea velociter ad domos veniat.
 Portabo enim & aurum quodcumque sub manus venerit;
 Quin & aliud nautum ego volens dederim.
 Filium enim yri mei in domibus nutrio,
 Petulantem nempe sic temere simul cursitantem foras, 450
 Hunc ducam in navi: hic vobis copiosum lucrum
 Inveniet, ubicumque vendideritis translatum ad diversilingues ho-
 Hæc quidem sic fata abiit ad domos pulchras: (mines.
 Illi autem per annum totum apud nos manentes
 In navem cavam facultates multas emebant. 455
 Sed quando jam cava navis gravata erat illis ad redeundum,
 Tunc nuncium miserunt, qui nuntiaret mulieri,

- "Ηλυθ' αὐτὴρ πολυΐδεις ἱμῶ πρὸς δάματα πατρὸς,
Χρῆστον ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἱέρτα·
- 460 Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάροισι δαμαῖ κ' αὐτῆσι μῆτηρ
Χείρισιν ἀμοιβάζοντο, κ' ὀρθαλμοῖσιν ὀρῶντο·
Ὦνον ὑπὸ χροῖον· ὃ δ' ἐπὶ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
Ἦτοι δ' ἐκνεύσας κοίλῃν ἐπὶ νῆα βεβήκει.
Ἦδ' ἱμὲ χεῖρ' ἔλυσσε δόμων ἐξῆγε δούρακι.
- 465 Εὖρε δ' ἐνὶ προδύμῳ ἡδὴ δέπας ἠδὲ τραπέζας
Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μὲν πατέρ' ἀμρεπέοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐς θάκον προμόλον, δῆμόν τε φέμιν·
Ἦδ' αἶψα τρὶς ἄλκινα κατακρύψας ὑπὸ κολπῷ
Ἐκρεεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπύμην ἀειρορροῦνσι.
- 470 Δύσπτό τ' ἠέλιον, σκιάωντό τε πάσῃ ἀγυαίᾳ.
Ἦμεῖς δ' ἐς λιμὴν κλυτὸν ἤλθομεν ὧκα κίοντες,
Ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ἀκύαλλον νῆος.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα·
Νῶ ἀναβαστάδμοι· ἐπὶ δ' εὖρον ἱάλλον.
- 475 Ἐξήμαρ μὲν ὁμῶς πλείων νύκτας τε κ' ἡμάρ·
Ἀλλ' ὅτ' ἄρ' ἰσοδύμον ἡμάρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κερνίαν·
Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἀρτεμις ἰοχίαιρα·
Ἀντλῶ δ' ἐνδάτησε πεισθεῖς ὥς εἰαλίην κῆρ·
Καὶ τὴν μὲν φώκησι κ' ἰχθύσι κύμα γειῶσαι
- 480 Ἐκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν ἀκαχρήδμοι ἦτορ·
Τὸς δ' Ἰθάκῃ ἐπὶ λασσε εἴρον ἀνέμους τε κ' ὕδωρ·
Ἐνθά μὲ Λαέρτης πρέσβητο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν.
Οὕτω τήνδ' ἐτε γαῖαν ἐγὼν ἶδον ὀρθαλμοῖσιν.
Τὸν δ' αὖ διγενῆς Ὀδυσσεὺς ἡμεῖβετο μῦθον,
485 Εὐμαί', ἡ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρενας·
Ταῦτα ἕκαστα λέγων ὅσα δὴ πάθεις ἀλγέα θυμῷ.
Ἀλλ' ἦτοι σοὶ μὲν παρὰ κ' κακῶ ἰδὼν ἔδθηκε
Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρῶν δώματα' ἀρίκει πολλὰ μογήσας.
Ἦτις, ὅς δὴ τοι παρέχῃ βροτῶν τε πόσιν τε
- 490 Ἐνδοκίως· ζῴεις δ' ἀγαθὸν βίον. αὐτὰρ ἐγὼ γε
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπε' ἀλώμενοισιν ἐνθάδ' ἰκάσας·
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Καδ' ἐραθέτην δ' ἔπειτα πολλὸν ἐπὶ χεῖρον, ἀλλὰ μίνυθα·
Αἶψα γὰρ ἠὼς ἦλθεν εὐδρόμοιο· οἱ δ' ἐπὶ χεῖρσιν
- 495 Τηλεμάχῳ ἔταρσι λυόν ἰσία· καδ' δ' ἔλον ἰσὺν
Καρταλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμον προέβυσαν ἐρετμοῖς·
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δ' ἐπερυμνῆσι ἔδησαν.
Ἐκ δ' κ' αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης,
Διέτνον τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἶδοπα εἶνον·
- 500 Αὐτὰρ ἐπὶ πόσειον κ' ἰδνύοντο· ἐξ ἔρον ἄντο,
Τοῖσι δ' Τηλεμάχῳ πεπνυμένῳ ἤρχετο μῦθον,
Τμεις μὲν νῦν ἄσπιδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐπελεύσομαι ἠδὲ βετιῆρας·

Venit vir multiscius mei ad domos patris ,
 Aureum monile habens , quod electro continebatur :
 Illud igitur in domo famulæ & honesta mater 460
 Manibus tractabant , & oculis spectabant :
 Pretium pollicitæ , ille autem huic innuebat tacite.
 Atque ubi innuerat cavam in navem ibat.
 Hæc autem me manu prehensens domibus educebat foras.
 Invenit autem in vestibulo & poculum mensas 465
 Virorum convivarum , qui circa meum patrem versabantur.
 Illi quidem in confessum processerant , populi que confabulationem.
 Hæc autem statim tria pocula abscondens sub sinu
 Efferebat , at ego sequebar dementia mea.
 Occiditque sol , & inumbrabantur omnes viæ. 470
 Nos autem in portum inclytum venimus celeriter euntes ,
 Ubi Phœnicum erat virorum velox in mari navis.
 Hi quidem postea ascendentes navigabant humidas vias ,
 Nobis impositis , Jupiter autem ventum immisit.
 Sex diebus quidem simul navigavimus nocte & die : 475
 Sed quando septimum diem Jupiter fecit Saturnius ,
 Ipsam quidem postea mulierem jaculata est Diana sagittis gaudens ,
 Sentinæ autem insonuit illapsa sicut marina fulica :
 Et hanc quidem phocis & piscibus escam futuram
 Ejecerunt , at ego relictus sum mœstus corde. 480
 Hos autem Ithacæ admovit portans ventusque & aqua :
 Ubi me Laërtes emit possessionibus suis.
 Sic hanc terram ego vidi oculis.
 Huic autem rursus divinus Ulysses respondit verbo :
 Eumæe , certe valde jam mihi in præcordiis animum movisti , 485
 Ista singula dicens quantos scilicet passus sis dolores animo.
 Sed certe tibi quidem apud etiam malum bonum posuit
 Jupiter , quoniam ad viri domos pervenisti multa perpeffus .
 Humani , qui nempe tibi præbet cibumque potumque
 Decenter , vivis autem bonam vitam : at ego 397
 Multas hominum per urbes postquam erravi huc venio.
 Sic hi quidem talia inter sese loquebantur :
 Dormierunt autem non multum tempus , sed paululum :
 Statim enim Aurora venit pulchro throno conspicua , at in terra
 Telemachi socii solvebant vela : demebantque malum 495
 Rapide , ipsamque navem in portum protrahebant remis.
 Ejiçiebantque anchoras , funes autem ligabant.
 Egrediebanturque & ipsi in littus maris ,
 Cœnamque parabant , miscabantque ardens vinum.
 At postquam potus & cibi amorem emiseraut , 500
 His Telemachus prudens occipit sermones :
 Vos quidem nunc ad urbem impellite navem nigram :
 At ego ad agrum ibo & ad pastores .

- Ἐσπείρα^Θ δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἱμά ἔργα κάττιμι·
 509 Ἡδ' ἔτι δέ κεν ὑμῖν ὁδοιπόρεον παρὰ χεῖρσιν,
 Δαῖτ' ἀγαθὴν κριῶν τε καὶ οἴκα ἡδυπύτοις.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμω^Θ θεοειδής,
 Πᾶ γδ' ἐγὼ οἶλε τέκνον ἴω; τοῦ δώματ' ἵκαμαι
 Ἀνέρον οἱ κρατάρην Ἰθάκην κατακοιρανέσθην;
 510 Ἡ' ἱσὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δέμοιο;
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ^Θ πεπνυμένος ἀντίον νῦδα,
 Ἄλλως μὲν σ' αἶν' ἐγὼ καὶ ἡμέτερον δι' ἐκείμην
 Ἐρχεσθ'. εἰ γάρ τινι ξενίῳ ποδῆ' ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
 Χείρην, ἐπὶ τινι ἐγὼν μὲν ἀπίσσευμαι, εἰδὲ σε μήτηρ
 515 Ὀφεται. εἰ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
 Φαίνεται, ἀλλ' ἀπο τῷ ὑπερρώϊῳ ἰδὼν ὑφαίψῃ.
 Ἀλλὰ τινι ἄλλον εἴσα περαύσομαι ὅν κεν ἴκηαι,
 Εὐρύμαχον, Πυλῶνιο δαΐερον^Θ ἀγλαὸν υἱόν,
 Τὸν νῦν ἴσα θεῶ^Θ Ἰθακήσιον εἰσερέουσι.
 520 Καὶ γδ' ἀλλοὶ ἀρεῖς^Θ ἀνὴρ, μέμνην τε μάλιστα
 Μητὴρ ἱμῶν γαμέην, καὶ Ὀδυσσῆ^Θ γέρας ἔξιν.
 Ἀλλὰ τά γε Ζεὺς οἶδεν δαίμνι^Θ αἰθέρῃ ναιῶν,
 Εἰ καὶ σθινὸς περ γάμοιο τελευτήσῃ κακὸν ἡμᾶρ.
 Ὡς ἄρ' οἱ εἰπόντι ἐπέττατο δεξιὸς ὄρνις,
 525 Κίρκ^Θ, Ἀπόλλων^Θ ταχὺς ἄγγελ^Θ. ἐν δ' ὁδῷ
 Τίλῃ πάλαιαν ἔχων, κατὰ δ' ὅτερά χεῖρσιν ἔραζε
 Μεσσηρὺς νῆος τε καὶ αὐτῷ Τηλεμάχοιο.
 Τὸν δ' Θεοκλύμω^Θ ἐτέρων δαμόνοτοι καλίστας,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ ρῶ χεῖρ', ἐπ^Θ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζ^Θ
 530 Τηλέμαχ', ὅτι αἰεὺ θεῶ^Θ ἔπατατο δεξιὸς ὄρνις.
 Ἐγὼν γάρ μιν ἐς ἅντα ἰδὼν οἰωνὸν εἶοντα.
 Ἐμμέτερε δ' ἐκ ἔστι γένεος βασιλεύτερον ἄλλο
 Ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεὶ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ^Θ πεπνυμένος ἀντίον νῦδα,
 535 Αἶ γδ' οὕτω ξυῖν ἐπ^Θ τετελεισμένων εἴην.
 Τῷ κε τάχα γενεὴς φιλότῳττά τε πολλὰ τε δῶρε
 Ἐξ ἡμεῶ, ὥς αἶν τις σε συναντόμω^Θ μακαρίζοι.
 Ἡ, καὶ Πείρωον προσεφώνεε πρὶν ὅν ἵταίρον,
 Πείρωι Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τὰ περ ἄλλα μάλιστα
 540 Πυθῇ ἡμῶν ἐτάρον οἱ μοι Πύλοιοι εἰς ἅμ' ἔποντο·
 Καὶ νῦν μοι δ' ξυῖον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν,
 Ἐνδοκίῳς φιλέην καὶ τιμῶν, εἰσέκεν ἔλθω.
 Τὸν δ' αὖ Πείρω^Θ δαεικλυτὸς ἀντίον νῦδα,
 Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολλὸν χρόνον ἐνθάδε μίμοις·
 545 Τόνδε δ' ἐγὼ κομίσω, ξενίῳ δέ οἱ εἰ ποδῇ ἔσται.
 Ὡς εἰπὼν, ἐπὶ νῆος ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἵταίρας
 Αὐτὲς τ' ἀμφαίνειν ἀνά τε περιμήνια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἶψ' ἔσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κἀΐζον.
 Τηλέμαχ^Θ δ' ὑπὸ πρῶτῃ ἰδύσατο καλὰ πείδιλα,

Vespertinus autem visis meis operibus discedam :

Mane autem vobis itinericum apponam ,

§ 0 §

Convivium boum carniūque & vini dulcis potatu.

Hunc autem contra alloquebatur Theoclymenus divinus :

Quo enim ego dilecte fili ibo ? cujus domos adibo

Virorum qui asperæ Ithacæ dominantur ?

An recta ad tuam matrem eam & tuam domum ?

§ 10

Hunc autem Telemachus prudens contra alloquebatur :

Alioquin quidem te ego & nostram juberem *in domum* (bi ipsi

Ire, haud enim tibi hospitalium donorum desiderium *efficit* : sed ti-

Pejus foret, quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater

Videbit, non enim frequenter procis in domo

§ 1 §

Apparet, sed seorsim ab his in superiore ædium parte telam texit.

Sed tibi alium virum indicabo ad quem eas,

Eurymachum, Polybi prudentis inclytum filium,

Quem nunc instar Dei Ithacenses suspiciunt.

Etenim longe optimus vir est, cupitque maxime

§ 20

Matrem meam ducere uxorem, & Ulyssis honorem habere.

Sed hæc Jupiter scit olympius in æthere habitans,

An & ipsis ante nuptias perficiet malum diem.

Sic ei locuto volavit dextera avis,

Accipiter, Apollinis velox nuncius : in autem pedibus

§ 2 §

Vellebat columbam tenens, deorsumque pennas fundebat ad terrā

In medio navisque & ipsius Telemachi.

Hunc autem Theoclymenus seorsum à sociis vocans,

Manu prehendit, verbumque dixit, ac compellavit :

Telemache, non sine Deo volavit dextera avis.

§ 30

Cognovi enim eam contra intuitus auguralem esse.

Vestro autem non est genere dominantis aliud

In populo Ithacæ, sed vos potentes semper.

Hunc autem statim Telemachus prudens contra alloquebatur :

Utinam quidem hoc hospes verbum perficiatur.

§ 3 §

Utique cito cognosceres amicitiamque multaque dona

A me, adeo ut aliquis te occurrens beatum diceret.

Dixit, & Piræum allocutus est fidum socium :

Piræe Clytide, tu enim mihi in aliis etiam *rebus* maxime

Obsequeris ineorum sociorum qui me in Pylum secuti sunt :

§ 40

Et nunc mihi hunc hospitem ducens in domibus tuis,

Studiose ama & honora, donec veniam.

Hunc autem rursus Piræus lancea inclytus contra alloquebatur :

Telemache, si quidem tu multo tempore hic maneas :

Hunc tamen ego curabo, hospitaliumque munerum ei desiderium

Sic locutus navem conscendit, iussitque socios (haud erit, § 4 §

Ipsosque ascendere, atque funes solvere,

Hi autem statim ascendebant, & in sedibus sedebant.

Telemachus autem sub pedibus ligavit pulchra calceamenta.

- 150 Εἴλετο δὲ ἄλκιμον ἔγχ^Θ ἀκαχιδῶν ὅς ἐῖ χαλκῷ,
 Νηὸς ἀπ' ἱερῶν. τοὶ δ' ἐπεμνήσιν' ἔλυσαν.
 Οἱ μὲν, ἀνάσταντες πλείον ἐς πόλιν, ὡς ἐκέλευσεν
 Τηλέμαχ^Θ φίλ^Θ υἱὸς Ὀδυσῆ^Θ Δαίμο.
 Τὸν δὲ ἄκα περιβιβῶντα σόδες ῥέον, ὅρ' ἔκ' αὐτὴν
 555 ἔνθα οἱ ἦσαν ὕς μάλα μύσεια, ἦσι συβώτης
 Ἐδλὸς ὦν ἐΐαυεν, ἀνάκτεσιν ἥσ' αἰδώς.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Π. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ε'λθόντ^Θ εἰς τὰς ἀγρὰς Τηλέμαχε, πέμπεται Εὐμαι^Θ εἰς
 τὴν πόλιν, ὁρεῖσθαι ἰσαγγεῖαν τῷ δεσπότῃ τὴν παρου-
 σίαν. γίγνεται δ' ἐν ταῖς ἐξῆς Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνω-
 ρισμὸς κατὰ βύλησιν Ἀθηνᾶς, καὶ ἤρ' ἐπὶ τὴν ἐνέδραν Τηλέ-
 μαχε τυταγμῶν ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποστροφῇ.

Πῇ δὲ ἄρα Τηλέμαχ^Θ ἀναγνωρεῖζι πατίεα ὄν.

- Τ^Ω δ' αὐτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεὺς καὶ Διὸς ὕπορβος
 Ἐντύοντο ἄριστον ἄμ' ἡοῖ, κυκλώων αὖρ,
 Ἐκπυμψάν τε νομῆας ἄμ' ἀγρομέροισι σύεσι.
 Τηλέμαχον δ' ἀπερὶσθαιον κύνης υλακόμοιοι,
 5 Οὐδ' ὕλαον περισθόντα. νόσσε δ' δι^Θ Ὀδυσσεὺς
 Σαίοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπ^Θ ἦλθε πεδούϊν.
 Αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιον ἔπεια ἀπερὶντα προσπύδα,
 Εὐμαί, ἡ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἱταίρ^Θ,
 Η' καὶ γνώεμ^Θ ἄλλ^Θ. ἐπεὶ κύνης ἐχ' ὕλασιν,
 10 Ἀλλὰ περισθαινέσσι. ποδῶν δ' ὑπὸ δάπτον ἀκῶ.
 Οὕτω πᾶν εἴρητο ἐπ^Θ ὅτι οἱ φίλ^Θ υἱὸς
 Ἔσθ' ἐνὶ περιβύροισι· ταρῶν δ' ἀνέμειε συβώτης·
 Ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν ὤσιν αἶψα, τοῖς ἱπποῖτο
 Κίρνας αἶθεπα οἶνον. ὁ δ' ἀντι^Θ ἦλυθ' ἀναικτ^Θ.
 15 Κύνας δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφοι χάϊα καλά,
 Χεῖρας τ' ἀμφοτέρω· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπετε δάκρυ.
 Ὡς δ' πατήρ ὃν παῖδα φιλορρογίων ἀγαπάζῃ
 Ἐλθόντ' ἐξ ἀσπίος γαίης δεκάτω ἐνιαυτῷ,
 Μῦνον τυλόμενον, τῷ ἴσ' ἄλγεα πολλὰ μογήτη·
 20 Ὡς τότε Τηλέμαχον Διοιδέα δι^Θ ὕπορβος
 Πάντα κύσει περὶεὺς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα.
 Καὶ ῥ' ὀλορυμέμ^Θ ἔπεια ἀπερὶντα προσπύδα,
 Ἥλθες Τηλέμαχε, γλυκερὸν ρά^Θ. ἔ σέ τ' ἔγωγ'
 Ὀφθαδαί ἐράμην ἐπεὶ ὤχεο γῆ Πύλονδ'·
 25 Ἀλλ' ἄγε γῶν εἰσελθε φίλον τέκ^Θ, ὅρα σε θυμῷ
 Τέρφομαι εἰσερχῶν νέον ἄλλοθεν ἐνθάδ' ἔοντα.
 Οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγροὶ ἐπέρχεται ἐδὲ νομῆας,

Sumpsitque fortem lanceam acuminatam acuto ære , 556
 Navis à tabulatis , illi autem funes solverunt.
 Sursumque adigentes *navem* navigabant in urbem , sicut jusserat
 Telemachus dilectus filius Ulyssis divini. (in cortem
 Ipsum autem celeriter progredientem pedes ferebant , donec venit
 Ubi ei erant sues perquam multæ , apud quas subulcus
 Bonus commorabatur , heris bene cupiens.

ARGUMENTUM LIBRI XVI. ODYSSEÆ
 HOMER I.

Post adventum Telemachi in agrum , Eumæus in urbem
 mittitur qui debebat nunciare præsentiam heri sui. Fit
 autem deinceps Ulyssis apud filium agnitio secundum volun-
 tatem Minervæ , & ad insidias Telemachi ordinatorum in
 urbem reversio.

II. Telemachus agnoscit patrem suum.

IN casa autem Ulysses & divinus subulcus
 Parabant prandium simul cum aurora , incendentes ignem ,
 Emiseruntque pastores cum congregatis suis.
 Circa Telemachum autem adulabantur canes latratores ,
 Neque allatrabant advenientem : intellexit autem dius Ulysses 5
 Adulantes canes , circumque sonus venit pedum.
 Statim autem Eumæum verbis velocibus allocutus est :
 Eumæe , certe omnino aliquis tibi veniet huc socius ,
 Vel etiam notus alius : quoniam canes non latrant ,
 Sed adulantur : pedum autem subtus sonum audio. 10
 Nondum totum dictum erat verbum , cum ejus dilectus filius
 Sterit in vestibulis , stupefactus autem profiliit subulcus :
 Equæ ejus manibus ceciderunt vasa , quibus laborabat
 Miscens nigrum vinum , isque obviam ibat hero :
 Osculatusque est ipsius caputque & ambo lumina pulchra , 15
 Manusque ambas , tenera autem ei excidit lacryma.
 Utque pater suum filium amanter excipit
 Venientem ex longinqua terra decimo anno ,
 Solum unicum in senectute genitum , ob quem dolores multos passus
 Sic tunc Telemachum divinum dius subulcus 20 (suscit.
 Totum osculatus est , amplectens tanquam ex morte elapsum.
 Et flens verbis velocibus alloquebatur :

Venisti Telemache , dulce lumen : neque te ego
 Me visurum autumabam postquam iexas navi ad Pylum :
 Sed age nunc ingrediare dilecte fili , ut te animo 25
 Delecter inspiciens recens aliunde domum reversum.
 Non enim frequenter in agrum venis neque ad pastores ,
Odyssea. G 8

- Ἄλλ' ἐπιδημῶντες, ὥς γδ νύ τοι εὐαδὲ θυμῷ,
 Ἀνδρῶν μνηστῆροι περισσοῖαν αἰδῶλον ὄμιλον.
- 30 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεντυμῶν ἀντίον νῦδα,
 "Εἴσεται ἕως ἅπαντα· σῖθιεν δ' ἔνικ' ἐνθάδ' ἰκέσθαι,
 "Ὅρθε σὲ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἶδαι, καὶ μῦθον ἀκούσαι,
 Εἰ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ ἰδύη, καὶ τις ἦδ' ἄνδρῶν ἄλλ' ἐγὼ μὴ· Ὀδυσῆ' δὲ περ εὖνῃ,
- 35 Χῆρ' ἐνιυαίων καὶ ἀρχαῖα κῆρυγ' ἔχουσα.
 Τὸν δ' αὖτε περισσέπει συβώτης ὄρχαμ' ἀνδρῶν·
 Καὶ λίην κῆρυγ' ἔχει μὲν τετληνότη θυμῷ
 Σοῖσιν ἐν μεγάροισιν· οἷζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
 Φθίνεσι νύκτες τε καὶ ἡμέαι δακρυχέουσαι.
- 40 "Ὡς ἀρχὴ φωνήσας, οἱ ἰδέεσθαι χάλκιον ἔγχ'·
 Αὐτὰρ ὅγ' εἶπ' ἰὼν, καὶ ὑπὲρ βῆ λαίινον ἐδόν.
 Τῷ δ' ἔδης ἐπιόντι πατὴρ ὑπὸν ἔειπεν Ὀδυσσεύς·
 Τηλέμαχ' δ' ἐτέρωθεν ἱρήναι, φωνήσεν τε,
 "Ἦσ' ὦ ξεῖν· ἡμῖς δ' καὶ ἄλλοθεν δῆμῳ ἔδην
- 45 Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· παρὰ δ' ἀνὴρ ὅς καταδήσθ'.
 "Ὡς εἰπὼν, ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο. τῷ δ' συβώτης
 Χεῖν ὑποχλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὑπερθεῖν,
 "Εὐθα καβέζετ' ἐπιπτα Ὀδυσῆ' εἰλ' υἱός.
 Τοῖσιν δ' κρυῶν πῖνακας παρήθηκε συβώτης
- 50 Ὀπταλίων, ἃ ῥα τῇ περτέρῃ ὑπέλειπον ἰδόντες·
 Σίτον δ' ἰασυμῶνας παρηνήθει ἐν κανέοισιν,
 "Εν δ' ἀρχὴ κισυβίῳ κέρην μελινδία οἶνον.
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἔζετο Ὀδυσῆ' εὖκλειο.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοίμα περὶ κλισίῃ χεῖρας ἱαλλον.
- 55 Αὐτὰρ ἐπεὶ πῶσι καὶ ἰδνύτῃ ἐξ ἔργον ἦντο,
 Τῇ τότε Τηλέμαχ' ἐπερωτᾷσι Διὸν ὕφρονον,
 "Ἄπαντα, πόθεν τοι ξεῖν' ὅδ' ἵκετο; πῶς δὲ ἐναῦται
 "Ἠγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνας ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τι ἐπιζὼν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
- 60 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Εὐμαιὶ συβώτα,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθῆς πάντ' ἀγρεύουσα.
 "Ἐκ μὲν Κρητῶν γέν' εὐχεται εὐρεῖσθαι·
 Φησὶ δ' πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστια δινηθῆναι
 Πλαζόμεν· ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τὰ γε δαίμονες.
- 65 Νῦν δ' αὖ θεοπεσοῦν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδρεῖς
 "Ἠλυθ' ἑμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δὲ σοὶ ἐβρυχαλίξω·
 "Ἐξόν ὅπως ἐδέλεις· ἰκέτης δὲ τοι εὐχεται εἶναι.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεντυμῶν ἀντίον νῦδα,
 Εὐμαί, ἢ μάλα τέ τοι ἔσος θυμαλγὴς ἔστις,
- 70 Πᾶς γδ δὴ δ' ξεῖν' ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ;
 Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ ἔγωγε χερσὶ πῶποιδα
 "Ἀνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις περὶ τέρους χαλεπήνῃ·
 Μῆτερ' δ' ἐμὴ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μεμνηεῖσσι,

Sed apud populum manes : sic enim placuit animo ,
Virorum procorum adspicere perniciosam turbam.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur : 30

Erit sic frater senex , tui enim causa huc venio ,
Ut te videam oculis , & sermonem tuum audiam ,
An mihi adhuc in domibus mater manet aut aliquis jam
Virorum alius eam duxit uxorem : Ulyssis autem forte torus ,
Ob vacuitatem cubationis turpes araneas jacet habens. 35

Hunc autem rursus alloquebatur subulcus princeps virorum :
Et quidem omnino illa manet patienti animo
Tuis in ædibus : ærumnosæ autem ei semper
Pereunt noctesque & dies lacrymas fundenti.

Sic utique vociferans , ejus suscepit æream lanceam. 40

At hic introivit , & transiit lapideum limen.
Huic autem sedem adeunti pater cessit Ulysses.
Telemachus autem altrinsecus prohibebat compellabatque :

Sede ô hospes , nos autem & alibi inveniemus sedem
Tugurio in nostro , adestque vir qui deponet. 45

Sic dixit. Ille autem rursus ivit festum , huic autem subulcus
Substravit virilia virgulta & pellem desuper ,
Illic sedit postea Ulyssis dilectus filius.

His autem carniū lances apponbat subulcus
Assarum , quas scilicet priori die reliquerant edentes : 50

Panem autem festinanter accumulabat in canistis ,
Inque poculo miscebat dulce vinum.

Ipse autem è regione sedit Ulyssis divini.
Atque illi in dapes paratas appositas manus mittebant.

At postquam potus & cibi amorem emiserant , 55
Tunc scilicet Telemachus alloquebatur divinum subulcum :

Frater senex , unde tibi hospes hic venit ? quomodo autem ipsum
Duxerunt in Ithacam ? quinam se esse gloriabantur ? (nautæ
Non enim ipsum pedestrem puto huc venisse.

Hunc autem respondens alloquebaris Eumæ subulce : 60
Equidem tibi fili vera omnia dicam.

Ex Creta quidem genus suum prædicat spatiosa :
Dicit autem se multas in hominum urbes divertisse
Errabundus , sic enim ei destinavit ista Deus.

Nunc autem contra Thesprotorum virorum ex nave elapsus , 65
Venit meum ad stabulum , ego autem tibi in manus eum dabo :
Fac quomodo vis , supplicem autem tibi se profitetur esse.

Hunc autem rursus Telemachus prudens allocutus est :
Eumæ , certe nimis hoc verbum animo meo grave dixisti ,
Quomodo enim jam hospitem ego suscipiam domi ? 70

Ipse quidem juvenis sum , & nondum manibus ausim
Virum tueri , quando quis prior lacestiat :

Matri autem meæ bifariam animus in præcordiis cogitat ,

- Η' αὐτὲ παρ' ἰμοί τε μέν, καὶ δῶμα κομίζῃ·
 75 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσισι δῆμοιό τε φῆμιν,
 Η' ἥδη αἶψ' ἴσονται Ἀχαιῶν ὅσις ἄριστος.
 Μνάσται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πολέως πόρροισιν.
 Ἄλλ' ἔτσι δ' ἔχονον, ἐπεὶ τιόν ἴκετο δῶμα,
 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά·
 80 Δόσω δ' ἔξω αἰφνικῆς καὶ παρὰ πόδισιν,
 Πέμψω δ' ὅσπῃ μιν κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
 Εἰ δ' ἰθάλως σὺ, κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
 Εἴματα δ' ἐνθάδ' ἔγωγε σέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα,
 Ἐδμεναι, ὥς αἶν μὴ σε κατατρώχῃ καὶ ἱταίρης.
 85 Κεῖσε δ' αἶν εἰ μιν ἔγχευε μετὰ κνηστῆρας ἑβμή.
 Ἐρχιδαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
 Μὴ μιν κερτομέωσιν, ἰμοί δ' ἀχέῃσι σίσταισι αἰνόν.
 Πρῆξαι δ' ἀργαλίην τί μετὰ πλεόνεσσιν ἰόντα
 Ἄνδρα καὶ ἱερὸν· ἐπεὶ πολὺ εἴρτηρσι εἶσι.
 90 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
 Ἡ μάλα μου καταδάπτουσι ἀκρόντοισι φίλοι ἄνθρωποι,
 Οἷα πατὴρ κνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσασθαι
 Ἐν μεγάροις αἰκνύει σέθεν τοιαῦτα ἰόντος.
 95 Εἰπέ μοι ἢ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σὲ γε λαοὶ
 Ἐχθάρους ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεῷ ἑμῇ.
 Ἡ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι· οἷσι περ ἀνὴρ
 Μαρναμένοισι σέπειθε, καὶ εἰ μέγα νείκεον ὄρηται.
 Αἶ γὰρ ἔγωγε ἔσσω τίς ἐστιν τῶδ' ἐνὶ θυμῷ,
 100 Ἡ' πῶς ἐξ Ὀδυσσοῦ ἀμύμονος, ἢ καὶ αὐτοῦ
 Ἐλθοῖ ἀλκτεύων· (ἐπεὶ γὰρ καὶ ἐλπίδ' αἶσα)
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἑμῷ κάρη τά μοι ἀλλότρεα φῶς.
 Εἰ μὴ ἔγωγε κείνοισι κακὸν ἀνέντιον γινώσκω,
 Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδῃσι Ὀδυσσοῖσι.
 105 Εἰ δ' αὖ με πλοῦς δαμασσίαια κείνον ἰόντα,
 Βυλεμένον καὶ ἐν ἰμοῖσι κατακτάμενον μεγάροισι
 Τυθιάμεν, ἢ τάδε γ' αἶψ' αἰκία ἔργ' ὀρέσασθαι·
 Εἴνευς τε στυγελίζομεν, δμοῦς τε γυναικας
 Ρυζάζοντας αἰκελίως κατὰ δώματα καλά·
 110 Καὶ οἶον διαφυσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
 Μάψ' αὐτῶς ἀτίλεσον, ἀνιύσας ἐπὶ ἔργα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίοιόν κ' ἔειπε,
 Τοιγὰρ ἔγωγε τοι ξείνῃ μάλ' ἀτρικίως ἀγχιρῦσσω,
 Οὐτέ τι μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει.
 115 Οὐτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσι περ ἀνὴρ
 Μαρναμένοισι σέπειθε, καὶ εἰ μέγα νείκεον ὄρηται.
 Ὡς γὰρ ἡμετέραν γένεον μένους Κρονίαν·
 Μένον Λαέρτην Ἀρκείοισι υἱὸν ἔτικτε,
 Μένον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

An illic apud me maneat, & domum curet,
 Torum verens mariti populique famam,
 An jam una sequatur Achivorum *enim* quicumque optimus
 Procatur in domibus vir & plurima dat.
 Sed equidem hospitem, quoniam tuam venit in domum,
 Induam ipsum lænaque tunicaque vestibus pulchris:
 Et dabo ensē ancipitem & pedibus calceamenta,
 Mittamque quo ipsum cor animusque jubet.
 Si autem vis tu, curato in stabulis detinens:
 Vestes autem huc ego mittam & cibum omnem,
 Ad edendum, ne te comedat & socios, *i. e. vestra omnia.*
 Illuc autem haud ipsum ego ad procos sivero
 Ire: nimis enim sceleratam contumeliam habent,
 Ne ipsum convitiis proscindant, mihi autem dolor erit gravis.
 Efficere autem difficile est aliquid inter plures
 Virum etiam fortem, quoniam multo potentiores sunt.

75

80

85

95

100

105

110

115

Illū contra alloquebatur multum tolerans divinus Ulysses. 90
 O amice, quoniam mihi etiam alternis dicere fas est,
 Certe valde meum corroditur audientis dilectum cor,
 Qualia dicitis procos injusta machinari
 In ædibus, ingratis tuis, cum talis tantusque sis.
 Dic mihi an voluntarius domaris, an te homines
 Oderunt per populum, sequentes Dei vocem:
 An fratres accusas: quibus vir
 Pugnantibus confidit, & si magna contentio moveatur.
 Utinam enim ego sic juvenis essem hoc in animo,
 Vel filius ex Ulyssē inculpato, vel etiam ipse
 Veniat errabundus: (adhuc enim etiam spei copia est)
 Statim postea meum caput præcidat alienus vir,
 Ni ego illis malum omnibus fiam,
 Veniens in domum Laërtiadæ Ulyssis.
 Contra autem si me multitudine domarent solum,
 Mallem in meis interfectus ædibus
 Mori, quam hæc semper indigna opera videre,
 Hospitesque vexatos, famulasque mulieres
 Illos violantes indigne in domibus pulchris:
 Et vinum exhaustum, & cibum comedentes
 Temere sic nequicquam, sine ullo operis profectu.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
 Enimvero ego tibi hospes perquam indubitate dicam:
 Neque mihi omnis populus intentus irascitur,
 Neque fratres accuso, quibus vir
 Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio moveatur.
 Ita enim nostrum genus solitarium fecit Jupiter:
 Solum Laërtem Arceus filium genuit,
 Solum autem rursus Ulyssē pater genuit: at Ulysses

- 120 Μῆνιν ἔμ' ἐν μεγάροισι τίκων λίαν, εἰδ' ὀλοότητά
Τῶν νῦν δυσμῆρες μάλα μυεῖοι εἶσ' ἐνὶ οἴκῳ,
Ὅσοι γδ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄεργοι,
Δελχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλάντι Ζακύνθῳ,
Ἡδ' ὅσοι κραταῖη Ἰθάκῃ κατακρατέουσιν,
125 Τόσσοι μὲν ἔμην μινῶνται, τρύχουσι δ' οἶκον.
Ἡ δ' ἔτ' ἀρνύεται συγερὸν γάμον, ἔτε τελευταίῃ
Ποῦσαι δύναται. τοὶ δ' ἐθινύδουσιν ἰδόντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θιῶν ἐν γένεσι κέεται.
130 Ἄσπερ, σὺ δ' ἔρχεο θάσσον, ἰχέερον Πηλεοπαίῃ·
Εἰς ὅτι οἱ σῶς εἰμι, καὶ ἐκ Πύλου εἰληλυθῶ.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτῷ μῦθον· σὺ δ' ἀνὴρ νειῶναι,
Θῆε ἀπαγγείλας· ἥδ' ἡ ἀλλων μὴ τις Ἀχαιῶν
Πεισέδωκε. πολλοὶ γδ ἐμοὶ κακὰ μηχανώνονται·
135 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Εὐμαῖε συβώτα·
Γιγνώσκω, φρεσίν· τά γε δὴ τοιοῦτοι κελεύεις.
Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον,
Εἰ καὶ Λαέρτῃ αὐτῇ ὁδὸν ἀγγέλω ἔλθω
Δυσμῆρες· ὅς τινες μὲν Ὀδυσσῆα μὲν ἀχέουσιν,
140 Ἔργατ' ἐποπτεύουσιν, μετὰ δμῶων τ' ἐνὶ οἴκῳ.
Πῶς καὶ ἦδ' ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἀνῶναι·
Αὐτὰρ νῦν ἐξ εἴς σὺν γέ ᾧχεο νηὶ Πύλονδε,
Οὕτω μιν φασὶν παρήμεν καὶ πείμεν αὐτῶς,
Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδίην, ἀλλὰ συναχῆν τε γόῳ τε
145 Ἦσαν ὀδυρόμεν, ἐθινύθῃ δ' ἄμφο' ὀσέουσιν χερσὶ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος ἀπικτυμένον ἀντίον κῆδε·
Ἄλλω, ἀλλ' ἔμπης μιν ἰάσομεν, ἀχνυμένον περ.
Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάργετα πάντα βροτοῖσι,
Πρῶτον κεν τῷ πατρὸς εἰοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
150 Ἀλλὰ σὺ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγρῶς
Πλάζεσθαι μετ' ἐκίηον. ἀτὰρ πρὸς μνστήρα εἴπην,
Ἀμρείπολον ταμῖν ὀτρυνόμεν ὀπιτιάχιστα
Κρύβδην· κῆν γάρ κεν ἀπαγγείλῃς γέροντι.
Ἡ δ' αἶ, καὶ ὥς τε σφωρόμεν. ὁ δ' εἰλετο χερσὶ πείδιλα·
155 Ἀνσάμεν δ' ὑπὸ ποσσὶ πέλονται ἱέν. εἰδ' ἄρ' Ἀθήνη
Λῆθεν ὀπὸ σταθμοῖο κίων Εὐμαῖα ὑπορβός·
Ἄλλ' ἦγε θεδὸν ἦλθε, δέμας δ' ἦικτο γυναικί·
Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα.
Στῆ δ' κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσσῆι φανέστα.
160 Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἰδὼν ἀντίον, εἰδ' ἐνόησεν·
(Οὐ γάρ πως πάντας θιῶν φαίνονται ἐναργεῖς)
Ἄψ' Ὀδυσσεύς τε κύνας τε ἰδὼν· καὶ ῥ' ἐκ ὑλάεντος
Κυνηγῆμας δ' ὀϊσέσθαι διὰ σταθμοῖο φέβοντο.
Ἡ δ' αἶ ἐσ' ὀφρύσι νύσσε· νόσος δ' ὄϊος Ὀδυσσεύς·
165 Ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲς μέγα τυχεῖα αὐλῆς

Solum me in ædibus generatum liquit, neque fructus est.
 Quorum nunc inimici nimis multi sunt in domo.
 Quotquot enim insulis dominantur optimi,
 Dulichioque Samæque, & sylvosæ Zacyntho,
 Aut quicumque asperam Ithacam regunt imperio,
 Tot matrem meam petunt, consumuntque domum.
 Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem
 Facere potest: hi autem corrumpunt comedentes
 Domum meam, citoque perdent & me ipsum.
 Sed ea quidem Deorum in genibus jacent.
 Frater senex, tu vero valde cito, prudenti Penelopæ
 Dic quod ei salvus sum, & ex Pylo veni.
 At ego hic manebo: tu autem huc redi,
 Soli nunciato: aliorum autem nullus Achivorum
 Audiat, multi enim mihi mala machinantur.
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce:
 Cognosco, sapio: hæc jam intelligentem jubes.
 Sed age mihi hoc dic & vere narra,
 An & Laërte eadem via nuncius eam
 Infelici: qui hætenus quidem Ulyssis causa valde dolens,
 Operaque spectabat, cum famulisque in domo
 Bibebat & comedebat quando animus in pectore juberet:
 At nunc ex quo tu ivisti navē ad Pylum,
 Nondum ipsum dicunt comedisse & bibisse plane,
 Neque opera inspexisse, sed suspirioque luctuque
 Sedet lamentans, tabetque circum ossa cutis.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
 Tristius, sed tamen ipsum sinamus, dolentem licet.
 Si enim aliquo modo essent proprii arbitrii omnia hominibus,
 Primum patris eligeremus reditus diem.
 Sed tu ubi nunciaveris redito, neque per agros
 Erra ad illum: at matri dicito,
 Famulam promam ut mittat quam citissime
 Clam, illa enim nunciarit seni.
 Dixit, & ire jussit subulcum, ille cepit manibus calceamenta
 Ligansque sub pedibus ad urbem ivit, neque Minervam
 Latuit à stabulo iens Eumæus subulcus:
 Sed hæc prope venit, corpore autem similis erat mulieri
 Pulchræque magnæque, & splendida opera scienti.
 Stetit autem in vestibulo casæ Ulyssii apparens:
 Neque Telemachus vidit coram, neque animadvertit:
 (Non enim omnibus Dii apparent manifesti)
 Sed Ulyssesque canesque viderunt: & non latraverunt:
 Cum gannu autem aliorum per stabulum fugiebant.
 Hæc autem superciliis innuit, intellexit autem divinus Ulysses
 Exiitque domo extra magnum murum cortis:

- Στῇ δ' ἀσπίδι αὐτῆς. τὸν δ' ἀποστήσειεν Ἀθήνη·
 Διὸς γένος Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύϊ,
 ἥδ' αὖ νῦν σὺ παῖδι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικνευθεῖ,
 ὥς αὖ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ' ἀσπρόν τε
 170 Ἐρχιδανὸν περτὶ ἄστυ περιεκλυτόν. κ' δ' ἐγὼ αὐτὴ
 Διὸς δ' ἀπὸ σφῶν ἵσταμαι μεμαυῖα μάχεσθαι.
 Ἡ, κ' χρυσίῃ ράβδῳ ἐπιμάσασατ' Ἀθήνη.
 Φῖ δ' αὖ μὲν οἱ παρθένον εὐπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
 Θῆκε ἄμφω στήθεσσι· δῖμας δ' ὠρελλε κ' ἔβη.
 175 Ἀφ' ἧς μελαγχροῖς γένετο, γναθμοὶ δ' αἰνυμένον·
 Κυάτει δ' ἐγένοντο θυεράδες ἄμφω γένετον.
 Ἡ μιν ἄρ' ὥς ἔρξασα, πάλιν κίεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἦεν ἰς κλισίῃν. θάμβησε δὲ μιν εἰλὼν υἱός.
 Ταρβήσας δ' ἐτέρησσι βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
 180 Καί μιν φωνήσας ἔπεια πτερόντα περσύνειν,
 Ἀλλοῖς μοι ξῦνε φάνης νέον ἢ παρσύνειν,
 Ἄλλα δ' εἴματ' ἔχεις, καὶ τοι χροὸς ἐκ ἔβ' ὁμοῖον.
 Ἡ μάλα τις θεὸς ἔστι τοι ὕψιστος εὐνὴν ἔχων.
 Ἄλλ' ἱκνῆ, ἵνα τοι κεχαρισμένα δώσωμι ἱερὰ,
 185 Ἥδ' ἐχρύσεια δῶρα τετυγμένα. φείδεο δ' ἡμέων.
 Τὸν δ' ἡμέιβει ἔπειτα πολέεσσας δι' Ὀδυσσεύς,
 Οὐτὶς τοι θεὸς εἴμι· τί μ' ἀθανάτοισιν εἴσκηες;
 Ἀλλὰ πατὴρ τέός εἰμι, τὸ εἴνικα σὺ στυγίζων
 Πάσης ἀλγεια πολλὰ, βίης ὑποδέρμεν' ἀνδρῶν.
 190 Ὡς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσει, καὶ δὲ παριών
 Δάκρυον ἦκε χαμάζε· παρ' δ' ἔχε νελεμένης αἰεὶ.
 Τηλέμαχ' δ' (ὃ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι)
 Ἐξάυτις μιν ἔπεισεν ἀμειβόμεν' ἀποστήσειν,
 Οὐδ' οὐ γ' Ὀδυσσεύς ἐστι πατὴρ ἑμὸς· ἀλλὰ με δαίμων
 195 Θέλει, ὅρ' ἐτι μάλλον ὀδυρόμεν' ἐνναχίζω.
 Οὐ γάρ πωας ἀν' θνητὸς ἀνὴρ τίδε μηχανώτο
 Ὡς αὐτῷ γε νόρ', ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπέλθων,
 Ἐπιδίωξ' ἐθέλων δαίμων νέον ἠδὲ γέροντα.
 Ἡ γάρ τοι νέον ἥδ' αὖ γέρον κ' αἰετρία ἔατο,
 200 Νῦν δ' ἀποστήσειν εἰκάς οἱ ἔσθ' ἐννύον εὐρυν ἔχων.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος περσύνειν πολέεσσας Ὀδυσσεύς,
 Τηλέμαχ', ὃ σε εἴκει εἶλον πατέρ' ἐνδον ἔοντα
 Οὐτέ τι θαυμάζειν περσύνειν ἐπ' ἀγιάδαί.
 Οὐ μὲν γάρ τοι ἐπ' ἄλλος ἐλευσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς.
 205 Ἀλλ' ἐδ' ἐγὼ τούτῳ, πατὴρ κακὰ, πολλὰ τ' ἀνατλάς·
 Ἠλυθὼν εἰκοσῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαίην.
 Αὐτὰρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
 Ἥσθ' με τοῖον ἐπὶ κεν ὅπως ἐθέλῃ· (δύναται γάρ)
 Ἄλλοτε μὲν παταχὺ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὐτὴ.
 210 Ἀνδρὲς νῆα κ' καλὰ περὶ χροὶ εἴματ' ἔχοντι.
 Ρηίδιον δ' ἀποστήσει τοι ἔσθ' ἐννύον εὐρυν ἔχων,

Stetit autem ante ipsam, illum autem allocuta est Minerva:

Generosè Laërtiade multiscie Ulysses,
Jam nunc tuo filio verbum dic, neque occulta,
Ut procis mortem & fatum machinati
Eatis ad urbem inclutam, neque ego ipsa
Diu procul à vobis ero prompta pugnare. 170

Dixit, & aurea virga palpavit Minerva.
Vestem quidem ei prius bene lavatam & tunicam
Posuit circum pectora, corpusque auxit & vigorem.
Ru: sumque fuscus colore factus est, genæque distendebantur: 175
Cyanei autem facti sunt pili circa mentum.
Illa quidem sic ubi fecit, abivit: at Ulysses
Ivit in tugurium, admirabatur autem ipsum dilectus filius.
Timens autem aliorum vertebat oculos, ne Deus esset,
Et ipsum compellans verbis velocibus alloquebatur: 180

Alius mihi hospes appares jam quam ante,
Aliaque vestimenta habes, & tibi curis haud amplius similis.
Certe prorsus aliquis Deorum es qui cælum latum habitant.
Sed placatus sis, ut tibi grata demus sacra,
Et aurea dona præparata: parceque nobis. 185

Huic autem respondit postea pertolerans divinus Ulysses:
Non aliquis Deus sum, cur me Diis assimilas?
Sed pater tuus sum, cujus gratia tu suspirans
Pateris dolores multos, violentias tolerans vitorum. 190

Sic satis filium osculabatur, perque genas
Lacrymam mittebat humi, ante se aurea tenebat continenter.
Tel. machus autem (nondum enim persuasus erat suum patrem esse)
Rursus ipsum verbis excipiens alloquebatur:

Haud te Ulysses es pater meus, sed me Deus
Decipit, ut adhuc magis flens suspirem. 195
Non enim ullo modo mortalis vir ista machinaretur
Sua ipsius mente, nisi Deus ipse adveniens,
Facile volens faciat juvenem & senem.

Certe enim modo eras senex & indecenter indutus eras,
Nunc autem Diis similis es qui cælum latum habitant. 200
Illum vicissim alloquebatur consiliis dives Ulysses,
Telemache, non te decet dilectum patrem intus versantem.
Neque mirari supra modum neque stupere.

Non enim amplius alius veniet huc Ulysses.
Sed ipse ego talis, passus mala, multaue tolerans, 205
Veni vigesimo anno in patriam terram.

At tibi hoc opus est Minervæ prædatrix,
Quæ me talem fecit uti vult: (potest enim)
Alias mendico similem, alias rursus
Viro juveni & pulchras circum corpus vestes habenti. 210
Facile enim est Diis qui cælum latum habitant,

- Ἦν δ' αὖ κλυτὰ νηῶν θνητὸν βροτὸν ἠδὲ κακῶσάμ·
 ὣς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἔζετο. Τηλέμαχος δ'
 Ἀμειχυβέες πατέρ' ἰδὼν ἰδύμετο δάκρυα λείδων.
 215 Ἀμειτέρωσι δ' τοῖσιν ὑπ' ἱμεῖοσιν ὄϊτο γόοιο·
 Κλαίον δ' ἀγέαις, ἀδινώτερον ἢ τ' οἰωνοί
 ὄνται ἢ αἰγυπιοὶ γαμφόφυλλες, οἷοί τε τέκνα
 Ἀχέροα ἐξέλοντο πατρὶος πετεινὰ γενέσθαι.
 ὣς ἄρα τοὶ γ' ἐλεεινὸν ὥς ὄρνυσι δάκρυον εἶδον.
 220 Καὶ νῦν κ' ὀδυρμένοισιν ἔδω φάτο· ἡλίοιο,
 Εἰ μὴ Τηλέμαχος προτεγνώσεν ὃν πατέρ' αἶψα,
 Πῶν γὰρ νῦν διῦρο πατέρ' εἴη νῆϊ σε ταῦτα
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίς τ' ἔμμεναι εὐχετέωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τι σε πείζον οἶμας ἰθάδ' ἰκίεσθαι.
 225 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολότλας Διὸς Ὀδυσσεύς;
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθεῖν καταλέξω,
 Φαίηκές μ' ἄγαγον γαυσίκλυτοι, οἷτε καὶ ἄλλες
 Ἀνδρῶντες πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαρίκηται.
 Καὶ μ' ἐύδοντ' ἐν νηὶ Διὶ ἐπὶ πάντων ἀγόντες.
 230 Κλεῖβισαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
 Χαλκὸν τε, χρυσὸν τε ἄλλες, ἰδὴτά δ' ὕρα νηὶ.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν σπηῶσι Διὶ ἰότητι κίονται·
 Νῦν δ' αὖ διῦρ' ἰκόμεν ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 Ὅσρα καὶ δυσμάρτυρα φέμεν πῶς βελεύεσθαι.
 235 Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀειδήσας καταλέξον,
 Ὅρ' εἶδ' ὅσσοι τε καὶ οἷτινες ἄνδρες εἰσὶ.
 Καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίζας,
 Φεάσσεσθαι εἴκειν νῶϊ δυσνόμῳ ἀντιφείεσθαι
 Μένω ἀντιφ' ἄλλων, ἢ καὶ διζυρόμῳ ἄλλης.
 240 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίοις ἤδα;
 ὦ πατέρ, ἦτοι σιὸν μέγα κλέος αἰὲν ἄκρον,
 Χειρὰς τ' αἰχμητὴν ἔμμεναι καὶ ἐπίτρονα βελὴν.
 Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄγε μ' ἔχ'· ἐδὲ κεν εἴη
 Ἄνδρες δύο πολλοῖσι καὶ ἰρδίμοισι μάχεσθαι.
 245 Μνηστῆρον δ' ἔτ' ἄρ' δίκας ἀτρεκές, ἐδὲ δὴ οἶαι,
 Ἀλλὰ πολὺ πλείονες· τάχα δ' εἴσται ἰθάδ' ἀειθρόν.
 Ἐκ μὲν Δελιχίοιο δύο καὶ πεντήκοντα
 Κίεροι κεκρυμμένοι, ἔξ δ' ὀρηστῆρες ἵππονται.
 Ἐκ δ' Σάμης πέντε καὶ εἴκοσι κῆροι ἔασιν.
 250 Ἐκ δ' Ζακύνθου ἔσιν εἴκοσι φῶτες Ἀχαιῶν.
 Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης, δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι·
 Καὶ σὲν ἅμ' ἐσὶ Μίδων κῆρυξ καὶ Διὶ αἰεὶ
 Καὶ δοῖα φεράποντες δαήμονες δαιτρουσάων.
 Τῶν εἰ κεν πάντων ἀντήσομαι ἐνδὲν ἑνῶν,
 255 Μὰ πολυτίκτρα καὶ αἰνὰ βίης ὅποτίσται ἰθάδ'·
 Ἀλλὰ σὺ γ' εἰ δύγασαι τίν' ἀμύνεσθαι μερμηρίζας,
 Φεάζεις, ὃ κεν τις νῶϊν ἀμύνοι περὶ θυμῷ.

Et decorum facere mortalem hominem & turpem.

Sic fatus sedit, Telemachus autem

Circumfusus patri optimo, flebat lacrymas fundens.

Ambobus autem ipsis desiderium suboriebatur luctus: 215

Flebantque stridule, abundantius quam aves

Aquilæ vel vultures curvis unguibus, quibus filios

Rustici abstulerunt antequam volatiles fierent.

Sic illi miserabiliter sub superciliis lacrymam fundebant.

Et forte lugentibus occidisset lumen solis, 220

Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim:

Quali huc pater navi te nautæ

Duxerunt in Ithacam? quos se esse dicebant?

Non enim te pedestrem puto huc venisse.

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses. 225

Equidem tibi fili veritatem enarrabo,

Phæaces me duxerunt navibus inclyti, qui & alios

Homines mittunt, si quis ipsos adeat.

Et me dormientem nave veloci super pontum vehentes

Deposuerunt in Ithacam, dederunt autem mihi splendida dona, 230

Æque, aurumque abunde, vestemque textam.

Et hæc quidem in speluncis Deorum favore jacent:

Nunc autem rursus huc veni admonitionibus Minervæ:

Ut inimicorum de cæde consultemus.

Sed age mihi procos numerans recense, 235

Ut sciam quotque & qui viri sint.

Et meo in animo strenuo cogitans,

Considerabo si nos poterimus pares esse

Soli sine aliis, an & quæremus alios.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur: 240

O pater, equidem tuam ingentem gloriam semper audiui,

Te manibutque bellicosum esse & prudentem consilio.

Sed nimis magnum dixisti, stupor me habet: neque liceret

Viros duos cum multis & fortibus pugnare.

Procorum enim neque Decas una, neque duæ solæ, 245

Sed multo plures, cito autem scies hic numerum.

Ex quidem Dulichio duo & quinquaginta

Juvenes electi, sex autem famuli eos comitantur.

Ex Samo quatuorque & viginti juvenes sunt.

Ex Zacyntho sunt viri viginti Achivorum. 250

Ex ipsa Ithaca, duodecim omnes optimi

Et cum ipsis simul est Melon præco & divinus cantor,

Et duo servi petiti rei coquinariæ.

His si omnibus nos opponamus intus versantibus,

Vereor ne multum amare & graviter violentias luas profectus. 255

Sed tu si potes aliquem adiutorem excoitare,

Meditare, qui nobis auxilietur prompto animo,

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας Δῖος Ὀδυσσεύς,
 Τοιγάρ ἐγὼν ἱέρα, σὺ δ' ὅσονδ' αἶσα, καὶ μιν ἄκαιοι.
 260 Καὶ φράσαι εἰ καὶ γνῶν' Ἀθήνη σὺν φίλῳ πατρὶ
 Ἀρκίῳ, ἢ τιν' ἄλλον αἰμύντορα μαρμαρίζων.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
 Ἐδῶλό τοι τέτω γ' ἐπαμύντορες τὲς ἀγορεύουσ,
 Τ' ἴππῳ ἐν περὶ καὶ καθημένῳ, ὥτε καὶ ἄλλοις
 265 Ἀνδράσι τε κρατίστοι καὶ ἄθανάτοισι θεῶσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας Δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οὐ μὲν τοι κίονα γὰρ πελὺν χεῖρον ἀμφοῖς ἔσθδον
 Φυλοτιδὸς κρατερῆς, ὅτ' οὔ μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
 Ἐν μεγάροισιν ἐμίσιοι μῦθος κείνηται Ἀρηός.
 270 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχου ἀμ' ἡοὶ φαινεμένῳ
 Οἴκαδ', καὶ μνηστῆρσιν ὑπεριβάλοισιν ὀμίλῃ.
 Αὐτὰρ ἐμὲ πρὸς αἶψα συζώτης ὕστερον ἄξῃ,
 Πτωχὰ λυγαλέα ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
 Εἰ δέ μ' ἀτιμῶνται δόμοι κατὰ, σὸν δ' εἶλον κῆρ
 275 Τηλέτατος ἐν σῆδεσσι, κακῶς πάσχοιτο ἑμῷ,
 Ἦν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι δύραζε,
 Ἦ βίλῃσιν βάλῃσιν· σὺ δ' εἰσαεὶ ἀνέχιοιθα.
 Ἄλλ' ἤτοι παύεσθαι ἀναγέμεν ἀρεστονῶν,
 Μελιχίοις ἐπίεσι παρὰ δόμον· οἱ δέ τι εἴη
 280 Πίσσονται· δὴ γάρ σοι παρὶς αἶσιμον ἦμαρ.
 Ἄλλο δέ τοι ἱέρα, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆτιν·
 Ὅπποτε κεν πολυέτατος ἐνὶ φρεσὶ θεῶν Ἀθήνη,
 Νέωσα μὲν τοι ἐγὼ κεραλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας
 Ὅσαί τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήια τυχεῖα κῆται,
 285 Ἐς μυχὸν ὕψλῃ θαλάμῃ καταδύναι αἰέτας
 Πάντα μάλ'. αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπίεσι
 Παρὰ δόμον, ὅτε κεν σε μεταλλῶσιν ποδῶντες,
 Ἐκ καπνῷ κατέθῃκ', ἐπεὶ ἐκίτι τοῖσιν ἰσχυρὴ
 Οἶά ποτε Τροίηδ' ἐκὼν κατέλυται Ὀδυσσεύς,
 290 Ἀλλὰ κατήκισαι ὅσον περὶς ἔκ' αὐτῷ.
 Περὶ δ' ἔτι μοι τόδε μέλει ἐνὶ φρεσὶ θεῶν Κρονίων,
 Μήπως ὠναθέντες, ἔρεν εἰσάγοντες ἐν ὑμῖν,
 Ἀλλήλους προσηύτε, καταισχύνῃτε τε δαῖτα
 Καὶ μνηστῆρ'· αὐτὸς γὰρ ἐρέλκεται ἀνδρῶν σῖδος.
 295 Νῶν δ' οἴοισιν δύο εἰσάγοντες καὶ δύο δῆρι
 Καλλιτέμν', καὶ δοῖα βοάχρεια χερσὶν ἐλάσαι.
 Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλευμένας τὰς δέ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίῃ δέλξῃ καὶ μητίετα Ζεύς.
 Ἄλλο δέ μοι ἱέρα, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆτιν,
 300 Εἰ ἐτιόν γ' ἐμὸς ἔστι, καὶ αἵματός ἐμετέροιο,
 Μῆτις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκυσάτω ἐνδον ἔοντο,
 Μήτ' ἔν Λαέρτης ἴσῃ τόγῃ, μήτε συζώτης,
 Μήτε τις οἰκῶν, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses.
Enimvero dicam, tu autem attende, & me audi,
Et cogita numi hobilis Minerva cum Jove patre
Sufficiat, an aliquem alium adiutorem dispiciam. 160

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
Boni isti sunt adiutores quos dicis,
Atque in nubibus sedentes, qui & aliis
Viris praevalent & immortalibus Diis. 165

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses:
Haud quidem illi multo tempore aberunt
A pugna forti, quando procis & nobis
In domibus meis robur decerneretur Martis.
Sed tu quidem nunc vade simul cum aurora apparente
Domum, & cum procis superbis conversare:
At me ad urbem subulcus postea ducet,
Mendico vili similem & seni. 170

Si autem me contumelia afficient in domo, tunc amicus animus
Toleret in pectoribus, male patiente me,
Etiam si per domum pedibus trahent foras,
Vel jaculis jaculabuntur, tu vero inspicies tolera.
Quanquam cessare jube ab insipientia,
Mitibus verbis alloquens: illi vero tibi non
Parebunt, jam enim ipsis adest fatalis dies. 180

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus pone tuis:
Quando dives consilii in praecordiis mihi id ponet Minerva,
Innuam quidem tibi ego capite: tu autem deinde eo animadverso,
Quaecumque tibi in domibus Martia arma jacent,
In secessum alti thalami deponito sublata 185

Omnia omnino: at procos mollibus verbis
Alloquere, quando te interrogabunt arma desiderantes:
Ex fumo deposui, quoniam non illis similia sunt,
Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses,
Sed foedata sunt quantum ignis attigit afflatus. 190

Adhuc autem mihi hoc majus in praecordiis posuit Saturnius,
Ne forte inebriati, contentionem excitantes in vobis,
Alternos vos vulneretis, dehonestetisque convivium
Et sponsalia, ipsum enim allicit virum ferrum.
Nobis autem solis duos enses & duas lanceas 195

Relinque, & duo scuta manibus capienda:
Ut facta te divina sumamus, illos autem postea
Pallas Minerva turbabit & consiliarius Jupiter.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus pone tuis,
Siquidem vere meus es, & sanguinis nostri, 200
Ne quis postea Ulyssem audito intus esse,
Ne quidem Laërtes sciat hoc, neque subulcus,
Neque aliquis domesticorum, neque ipsa Penelope:

- 'Αλλ' οἷος σὺ τ' ἰγὰ τε γυναικῶν γυναικῶν ἰδύν.
 305 Καὶ καὶ τίς δυνάτω ἀνδρῶν ἐπὶ περιθιγῶν,
 Ἥ μιν ὅπου τις τοῦ τίς καὶ διδίδε θυμῷ,
 Ἥ δ' ὅτις ἐκ ἀλγῆς, σὲ δ' ἀτιμά τοιον ἰόντα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσφωνεὶ παῖδ' υἱὸς,
 "ὦ πατέρ, ἦτοι εὖν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ' οἷος
 310 Γνώσιαι· ἔ μιν γάρ τι χαλκροσύνη γέ μ' ἔχουσιν.
 Ἄλλ' ἔτοι τόδε κέρθ' ἔχων ἱστασθαι εἴω.
 Ἡμῖν ἀμφοτέρωσι· σὶ δ' ἐραζέσθαι ἀνογα.
 Διδά γδ αὐτὸς εἴη ἡμᾶς σπυρτήων,
 Ἔργα μετεχόμενος· τοῖ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκλως
 315 Χρήματα δαρδάρησιν ὑπέρβιον, ἐδ' ἐπὶ φειδῶ.
 Ἄμ' ἦτοι σὲ γυναῖκας ἰγὰ διδάσθαι ἀνογα
 Αἱ τέ σ' ἀτιμάουσιν καὶ αἱ γυναικὲς εἰσιν.
 Ἀνδρῶν δ' ἐκ αὖ ἔργα κατὰ σταθμὸς ἐδέλοισι
 Ἡμῶς περιεσθῆναι, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πίνεσθαι,
 320 Εἰ ἐπεὶ γ' ἐπὶ οἶδα Διὸς τέρας ἀνιόχοιο.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτα Ἰθακηνὸς κατήγετο τῆς εὐεργῆς καὶ
 Ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλῶν καὶ πάντας ἱταίρας.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμὸν πολυέθεντο ἐντὸς ἱκόντο,
 325 Νῆα μὲν οἷα μέλαιναν ἐὼ ἠπείροιο ἔρυσαν,
 Τεύχεα δ' σφ' ἀπέπνευκαν ὑπέρβιοι θεράποντες.
 Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλίᾳ δῶρα.
 Αὐτὰρ κήρυκα πρὸςσαν δῆμον εἰς Ὀδυσῆα
 Ἀγγελίην ἔροντα περὶέρρονι Πηνελόπειν,
 330 Οὐτίκα Τηλέμαχος μὲν ἐὼ ἀγρῶ, νῆα δ' αἰώγῃ
 Ἄσυσ' ἀπεσπείνει· ἵνα μὴ δέισας ἐνὶ θυμῷ
 Ἰσθίην βασιλεία τέρην κατὰ δάκρυον εἴβοι.
 Τῷ δ' συναντήτην κήρυξ καὶ δὴ υἱὸς υἱότος,
 Τῆς αὐτῆς ἔνεκ' ἀγγελίης, ἔροντες γυναικί.
 335 Ἄμ' ὅτε δὴ ῥ' ἱκόντο δῆμον θεῖα βασιλῆα,
 Κήρυξ μὲν ῥα μέσσοι μετὰ δμῶσιν εἵπεν,
 Ἦδη τοι βασιλεία εἰλὸν παῖς εἰλήκευθε.
 Πηνελόπειν δ' εἶπε σὺβάτης ἀγχι παρὰσας
 Πάνθ' ὅσα οἱ εἰλὸν υἱὸς ἀνογῇ μυθήσασθαι.
 340 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐρημισύνην ἀπέπειπε,
 Βῆ ῥ' ἰώμας μετ' υἱας, λίπε δ' ἔκτα τε μέγαρόν τε.
 Μινστήρες δ' ἀνάχοντο, κατήρσαν τ' ἐνὶ θυμῷ.
 Ἐκ δ' ἔλθον μεγάροιο παρὲν μέγα τεύχιον αὐλῆς,
 Αὐτὰ δ' ἀποπαροῖθε θυρῶν εἰσεβῶντο.
 345 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβοι παῖς ἔρχ' ἀγορεύειν,
 "ὦ φίλοι, ἡ μέγα ἔργον ὑπερβόλως πέτεσθαι
 Τηλέμαχ' ὁδὸς ἦδε· φάρμ' δέ οἱ ἔτελεισθαι.
 Ἄμ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσοιμι ἥτις ἀείσει·
 Ἐς δ' ἱέτας ἀλῆας ἀγαυρόν, οἱ καὶ ταχίστα

Sed soli tuque egoque mulierū cognoscamus inclinationē animorū
Et aliquem famulorum virotum adhuc tentaremus, 305
Cum sicubi quis nos honoret & timeat animo,
Tum etiam qui non curet, teque parum honoret talem *tantumque*.

Hunc autem respondens alloquebatur illustris filius:

O pater, equidem meum animum & postea puto
Cognosces, neque enim socordia me tenet: 310
Sed haud hoc emolumento ego fore puto
Nobis ambobus: te autem considerare jubeo.
Diu enim per ocium cognosces singulos tentans,
Opera adiens: illi autem in domibus quieti
Opes devorant præter modum, neque parsimonia locus est. 315
Sed equidem te de mulieribus ego quærere jubeo,
Quæ te parum honorant & quæ scelestæ sunt:
Viros autem nondum ego in ædibus vellem
Nos tentare: sed postea hæc curare,
Si vere adhuc scis Jovis signum Ægiœchi. 320

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Postea Ithacam appulsa est navis arte fabricata,
Quæ tulerat Telemachum à Pylo & omnes socios.
Qui quando jam portum valde profundum intra venerunt,
Navem quidem ii nigram in terram traxerunt, 325
Arma autem ipsis asportaverunt magnanimi servi:
Statim autem in Clytiæ domum portarunt perpulchra dona.
At præconem præmiserunt domum ad Ulyssis
Nuncium dicturum perprudenti Penelopæ.
Quod Telemachus quidem in agro, navem autem jussisset 330
Ad urbem navigare: ut ne timens in animo
Potens Regina teneras lacrymas fundar.
Hi autem sibi occurrerunt præco & divinus subulcus,
Ejusdem gratia nuncii, dicturi mulieri.
Sed quando jam venerunt in domum divini Regis, 335
Præco quidem mediis in ancillis dixit:

Jam tibi Regina dilectus filius venit.

Penelopæ autem dixit subulcus prope astans
Omnia quæcumque ipsum dilectus filius jusserat loqui.
At postquam omne præceptum denarravit, 340
Instittit ire ad suos, liquit autem sepraque domumque.
Proci autem tristabantur, & mœrebant in animo:
Exibantque domo extra magnam murum atrii,
Illic autem ante januas federunt.

His autem Eurymachus Polybi filius incipiebat dicere: 345

O amici, certe magnum opus supra modum perfectum est
Telemacho via hæc: autumabamus autem ei non perfectum *istud*.
Sed agite navem nigram trahamus quæ optima:
Inque eam remigēs marinos congregemus, qui citissime

- 350 Κίνοις ἀγγείλασι θούῃς οἰκόνδε νέεσθαι.
 Οὐπω πάντες εἰρηθ' ἔτ' ἄρ' Ἀμφινόμου ἰδεῖν ἦα,
 Σπαραγμοὶ ἐκ χώρης λιμῶν πολυβενθέωντες,
 Ἰστία τε γέροντας, ἐρετμὰ τε χερσὶν ἔχοντας.
 Ἦδ' ὅτ' ἄρ' ἐκγαλάσας μετεφώνειεν οἷς ἐτάροισι,
 355 Μήτιν' ἔτ' ἀσφαλὶν ὑπέρνοτον οἶδε γδ' ἔδην.
 Ἦ τίς σφιν τόδ' εἶπε θεῶν, ἧ ἴσιδον αὐτοὶ
 Νῆα παρρηχορῶν, τὴν δ' ἐκ ἐδύνατο κίχνηται.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἀνσάντες ἔσαν ἐπὶ θύῃα θαλάσσης.
 Λίγα δ' ἦ ἦα μέλαιναν ἰσ' ἠπείροιο ἔρυσαν,
 360 Τεύχια δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθροοί, ἐδὲ τιν' ἄλλων
 Εἶον ἔτε νέων μεταίξιν ἔτε γερῶνται.
 Τῷσιν δ' Ἀντίομου μετὲρ Εὐπειθιῶ υἱός,
 Ὡς ὅποι, ὡς τόνδ' ἀνδρα θεοὶ κακότητι ἔρυσαν.
 365 Ἦματα μὲν σκοποὶ ἔξεν ἰσ' ἀκρίας ἠμεύσας
 Λίην ἱπασύτιον· ἄμα δ' ἠλίκω καταδύντι,
 Οὐποτ' ἰσ' ἠπείρε νύκτ' ἄσπερον, ἀλλ' ἐνὶ φόντῳ
 Νηὶ θεῶν πλείοντες ἐμίμνενον ἢ ὅτ' ἦσαν,
 Τηλέμαχον λοχίαντες, ἦα φθίοντο ἑλόντες
 370 Αὐτόν· ἢ δ' ἄρα τίως μὲν ἀπῆλθεν οἰκάδε δαίμων.
 Ἦμῃς δ' ἐνθάδε οἱ φραζόμεθα λυγρὸν ἑλεσθον
 Τηλέμαχον· μὴδ' ἡμᾶς ὑπεκρύποι· ἢ γδ' οἷα
 Τάδε γε ζῶοντο ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
 Αὐτὸς μὲν γδ' ἐπιστῆμων βελῆ τε νῶ τε·
 375 Λαοὶ δ' ἐκ ἔτι παμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρονται.
 Ἄμ' ἀγῆτε πρὸν κίον ὀμηγερέσασθαι Ἀχαιοί·
 Εἰς ἀγορὴν· ἢ γάρ τι μεδουμένη μιν οἶω,
 Ἄμ' ὀπημνίσθ', ἐστὶ δ' ἐν πᾶσιν ἀναστᾶς,
 Οὐνικά οἱ φόνον αἰπὺν ἐρεπτομῶν, ἐδ' ἐκίχημν.
 380 Οἱ δ' ἐκ αἰτήσεσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα,
 Μήτι κακὸν ῥίξωσι, καὶ ἡμᾶς ἐξελάσσωσι
 Γαίης ἡμετέρας, ἄλλον δ' ἀεικόμεθα δῆμον.
 Ἀλλὰ φθίοντο ἑλόντες ἰσ' ἀγρῷ νύσφι πύλῃ,
 Ἦ ἐν ὁδῷ· βίοντον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχοντο,
 385 Δασαμένον κατὰ μύρον ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτὸ
 Κίονε μνῆστε δοίμεν ἔχιν ἥδ' ὅστις ὀπυῖοι.
 Εἰ δ' ὕμιν ὁδε μύθος ἀφανδάνη, ἀλλὰ βέλειδ'·
 Αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχιν πατρώϊα πάντα,
 Μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἄλλης θυμὸς ἰδοίμεν
 390 Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἱκασθῶν
 Μνάδω ἱέδνοισι διζήμεν· ἢ δ' ἂν ἔπειτα
 Γῆμαθ' ὅς κεν πλείεσσα πόρρον καὶ μόρσιμον ἔλθοι.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Τῷσιν δ' Ἀμφινόμου ἀγορήτατο καὶ μετίεπεν,
 395 Νίσσε φαιδίμου υἱός· Ἀρπυιάδων ἀνακτῶν·

Illis nuncient velociter domum ut redeant. 360
 Nondum torum dictum erat, quando Amphinomus vidit navem,
 Versus ex eo loco, portum profundum intra,
 Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.
 Suaviter autem ridens loquebatur inter suos socios:
 Nullum nuncium jubeamus ire, adsunt enim. 365
 Vel aliquis eis hoc dixit Deorum, vel viderunt ipsi
 Navem advenientem, sed eam non potuere assequi.

Sic dixit. Hi autem surgentes iverunt ad litus maris.
 Statimque navem nigram in terram traxerunt,
 Arma autem ipsis abstulerunt magnanimi servi. 360
 Ipsi autem in concionem iverunt densi, neque quicquam aliorum
 Sinebant neque juvenum una sedere neque senum:
 His autem Antinous dixit Eupithei filius:

O amici, ut hunc virum Dii malo solverunt.
 Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis 365
 Semper assidui: simul autem cum sole occidente,
 Nunquam in terra nocte dormiebamur, sed in ponto
 Nave veloci navigantes expectabamus auroram divinam,
 Telemacho insidiantes, ut interficeremus capientes
 Ipsum: hunc autem interim quidem abduxit domum Deus, 370
 Nos autem hic consulemus gravem mortem
 Telemacho: neque nos subterfugiat, non enim puto
 Hoc quidem vivente expeditum iri hæc opera.
 Ipse enim peritus consilioque menteque,
 Populi autem non jam omnino nobis grata indulgent. 375
 Sed agite antequam ille congreget Achivos
 Ad concionem, non enim remissurum ipsum puto,
 Sed irascetur, dicetque in omnibus surgens,
 Quod ei cædem gravem suebamur, neque affecuti sumus.
 Illi autem non laudabunt audientes mala opera, 380
 Ne quod malum faciant, & nos expellant
 Terra nostra, alium autem adeamus populum.
 Sed occupemus interficere in agro procul ab urbe,
 Vel in via: victum autem ipsi & possessiones habeamus,
 Dividentes per partes inter nos, domum autem contra 385
 Illius matri dābimus habere & quicumque duxerit uxorem.
 Si autem vobis hoc verbum non placet, sed vultis
 Ipsumque vivere & habere paterna omnia,
 Ne ei opes deinceps affatim animo dulces comedamus
 Hic congregati, sed ex domo unusquisque 390
 Petat uxorem dotibus quærens: illa vero postea
 Nubat ei qui plurima dabit & fatalis veniet.

Sic dixit. Hi autem omnes muti erant silentio.
 His autem Amphinomus concionatus est & dixit,
 Nisi illustris filius Atreidæ Regis:

- "Ὅς ῥ' ἐκ Δελιχίᾳ πολυπύρῃ ποιεῖντ'
 Ἦγειτο μνηστῆρσι· μάλιστ' ἢ Πηνελόπειν
 Ἦνδανε μύθοισι. φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν.
 Ὅ σ' οἶν εὐφροσύαν ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
 400 ὦ φίλοι, ἐκ ἂν ἐλατὶ κατακτείνων ἐθέλομαι.
 Τηλέμαχον· δυνὸν ἢ γένε' βασιλῆϊόν ἐστι
 Κτείνειν. ἀλλ' ἄ' πρῶτα θεῶν ἐρώμεθα βελάς.
 Εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο δέμους,
 Αὐτὸς τε κτείνω, τὰς τ' ἄλλες πάντας ἀνέζω."
 405 Εἰ δ' κ' ὑποτροπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἀνάγκη.
 "Ὅς ἔρατ' Ἀμφίμετ'· τοῖσιν δ' ἐπιήδαιε μῦθ'·
 Αὐτίκ' ἐπιτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆα.
 Ἐλθόντες δ' ἐκάδιζον ἐπὶ ξιστοῖσι θρόνοισιν.
 Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε πειρίεσθαι Πηνελόπεια,
 410 Μνηστῆρας φαῖναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχειν,
 Πεύθετο γὰρ ὃ παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὀλέθρον.
 Κίρῳ γὰρ οἱ ἔειπε Μίδων, ὃς ἐπαύθετο βελάς.
 Βῆ δ' ἵστα μεγάροθεν σὺν ἀμειπτοῖσι γυναῖξιν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀρίκετο δῖα γυναῖξιν,
 415 Στῆ ῥὰ παρὰ σάδμον τίγχε' αὐτὰ πωπιτοῖο.
 Ἄντα παρειαῶν χορῶν λιπαρὰ κηδεύματα.
 Ἀρνίον δ' ἐνέιπτεν, ἔπε' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Ἀρνίον ὕβριν ἔχων κακομήχανε, καὶ δὲ σε φασί
 Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμῆλικας ἑμῶν ἄριστον.
 420 Βελῇ καὶ μύθοισι. σὺ δ' ἐκ ἄρα τοῖσιν ἦδα.
 Μάργε, τίς ἢ σὺ Τηλέμαχον θάνατόν τε μέροντες.
 Ῥάπτεις, ἔδ' ἰκίτας ἐμπάξιαι οἷσιν ἄρα Ζεὺς
 Μάρτυρ; ἔδ' ὅσιν κακὰ ῥάπτῃν ἀλλήλοισιν.
 Ἡ ἐκ οἷαδ' ὅτε δειρὸν πατὴρ τέος ἵκετο φεύγων.
 425 Δῆμον ὑποδδίδας; δὴ γὰρ κεχολώατο λῆν,
 Οὐνεκα λῆσῃσιν ἐπισπόμεν' Ταρτίσιον
 Ἐκαχε θεοπεφώς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρβυμοι ἦσαν.
 Τόν ῥ' ἴθιλον ρθῆσαι, καὶ ὑπορραῖσαι φίλον ἦτορ.
 Ἦδ' ἐκ κατὰ ζῶντα φαίμεν μνηστικὰ πολλήν.
 430 Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔχεθεν ἑμῶς περ.
 Τῷ νῦν ὁκον ἄτιμον ἴδεις, μνάε' ἢ γυναῖκα,
 Παιδὰ τ' ὑποκτείνεις, ἐμὲ ἢ μέγας ἀναχίξεις.
 Ἀλλὰ σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγῆν αἰέτας.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχ' Πολύβη παῖς ἀντίον ἦδα.
 435 Κέρη Ἰκαρίοιο πειρίεσθαι Πηνελόπεια,
 Ὀάρφ', μή τι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῶσι μελόντων.
 Οὐκ ἰδ' ἔσθ' ἀνὴρ, ἔδ' ἔσθ' ἄνθρωπος, ἔδ' ἐγένεται,
 "Ὅς κεν Τηλέμαχον σὺ υἱὲ χεῖρας ἐπίσθ'
 Ζῶντος γ' ἐμέδιν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομύθιο.
 440 Ὡδὲ γὰρ ἐξέρω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσαι,
 Αἰψὰ οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρσῆσθαι περὶ δουρὲ

Qui ex Dulichio divite frumenti & herbosa
Dux erat procis: maxime autem Penelopæ
Placebat verbis, mente enim utebatur bona.
Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit:

O amici, non ego interficere velim
Telemachum: arduum enim genus regium est
Interficere, sed primum Deorum interrogemus consilia.
Si quidem laudabunt Jovis magni jura,
Ipseque interficiam, aliosque omnes jubebo:
Sin avertent Dii, quiescere suadeo.

Sic dixit Amphinomus. Illis autem placuit sermo:
Statim postea surgentes ibant domum in Ulyssis,
Venientes autem sedebant in politis sedibus.

Alia autem rursus excogitavit prudens Penelope,
Procis apparere violenta contumelia instructis:
Audiaverat enim sui filii in domibus mortem.

Præco enim ei dixerat Medon, qui audiaverat consilia.
Perrexit autem ire in domum cum famulis mulieribus.

Sed quando jam ad procos venit divina mulierum,

Stetit apud postem domus ornate factæ,

Genis obtendens splendida vela.

Antinoom autem increpavit, verbumque dixit, ac compellavit:

Antinoë contumelia instructe male cogitans, atqui te aiunt

In populo Ithacæ inter cœvos esse optimum

Consilio & verbis, tu vero haud talis es.

Insane: cur autem tu Telemacho cædemque mortemque

Suis: neque supplices curas quibus nimirum Jupiter

Testis? neque pium est mala suere alterum alteri.

An nescis quando huc pater tuus venit fugiens.

Populum veritus? etenim iratus erat valde,

Quoniam latrones insequens Taphios

Læserat Thespretos, qui nobis conjuncti erant:

Illum nempe volebant perdere, & destruere ejus cor,

Et victum consumere dulcem plurimum:

Sed Ulysses arcebat & prohibebat licet cupientes,

Hujus nunc domum ingloriam comedis, ambisque uxorem,

Filiumque interficis, me autem valde contristas.

Sed te desinere jubeo, & hortari alios.

Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur:

Filia Icarii prudens Penelope,

Confide, ne tibi hæc in animo tuo curæ sint.

Næ est hic vir, neque erit, neque sit,

Qui Telemacho tuo filio manus inferat,

Vivente quidem me & in terra vidente.

Sic enim edico, idque perfectum erit,

Statim ejus sanguis niger fluet circum lanceam.

- Ἡμετέρῃ· ἰσχυὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθον Ὀδυσσεύς
 Πολλὰκι γένεσθαι εἰσιν ἱερὸν ἄμυνον, κρείας ὀπτόν
 Ἐν χεῖραςιν ἔθηκεν, ἐσπίχέ τε οἶνον ἑρμῶσιν.
 445 Τῷ μοι Τηλέμαχον πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
 Ἀνδρῶν· εἴδῃ τι μιν θανάτου τρομέειναι ἀνῶγα
 Ἐκ γὰρ μνηστῆρων· θιόθεν δ' ἔκ ἐς ἀλῆαδάμ.
 Ὡς εἶπτο θαρσύνων, τῷ δ' ἦρτυεν αὐτὸς ὀλοεσθῆναι.
 Ἡ' οὖν ἄρ' εἰσαναβῆς ὑπερβῆα σιγαλόεντα,
 450 Κλαίειν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν· ὄρεα οἱ ὕπνον
 Ἦδ' οὐκ ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ἐσπείροιο δ' Ὀδυσῆϊ καὶ νύϊι διῖον ὕφροδος
 ἦλκυον· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισαδὸν ὠπλίζοντο
 Σὺν ἱερεύσαντες ἱπιάουσιν. αὐτὰρ Ἀθήνη
 455 Ἀγχι παρειαμύνῃ Παιρτιάδῃ Ὀδυσῆα
 Ράβδῳ πεπληγυῖα, πάλιν ποίησε χέροντα·
 Λυγρὰ δ' εἴματα ἴσκιον περὶ χροῖ, μὴ εἰ σὺβάτης
 Γυνὴν ἰσάντα ἰδὼν, καὶ ἰχέουσι Πηνελόπειν
 Ἐλθοι ἀπαγγέλλων, μὴδ' ἐρεῖσιν ἐρύσσαιτο·
 460 Τὸν καὶ Τηλέμαχον πρῶτον· πρῶτος μῦθον ἔειπεν,
 ἦλθες δ' ἦ Εὐμαίη· τί δὴ κλέον· ἐς ἀνὰ ἄστυ;
 Ἡ ῥ' ἦδ' ἄρα μνηστῆρες ἀγένορες ἔνδον ἴασι
 Ἐκ λόχῃ; ἢ ἔτι μ' αὐτ' ἐρύσσεται οἶκαδ' ἰόντα;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον πρῶτος Εὐμαίη σὺβάτα,
 465 Οὐκ ἔμελλεν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἑριδάμ,
 Ἄστυ καταβλώσκοντα· τάχιστα μὲ θυμὸς ἀνώγει,
 Ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν διὕρ' ὀπονέειναι.
 Ἐμνήσθαι δέ μοι παρ' ἱταίρῳ ἄλγος ὠκύς
 Κέρυξ, ὅς δὴ πρῶτον ἔπειθ' ὦπ' ἔμπεδον ἔειπεν.
 470 Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Ἦδ' ἐν ὑπὸν πῶλιν ὅθι Ἐρμαῖον λόφον ἔστιν,
 Ἦα κίων, ὅτε νῆα θοὸν ἰδούμην κατιῶσαν
 Ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἴσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·
 Βεβρέθῃ δ' ὀσέεισιν καὶ ἰγχεῖσιν ἀμειγνύουσι.
 475 Καὶ σφίεας σῖδ' ἔδ' ἡμῶν τις ἐμῶναι· εἴδῃ τι οἶδα.
 Ὡς εἶπτο· μείδων δ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχου,
 Ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· ἀλέεινε δ' ὕφροσεν.
 Οἱ δ' ἔπειθ' ἐν παύσαντο πόνο, τετύκοντό τε δαῖτα,
 Δαίνυντ'· εἴδῃ τι θυμὸς ἐδίωκε δαιτὸς εἴσης.
 480 Αὐτὰρ ἐπεὶ πᾶσι καὶ ἰδκτύον· ἐξ ἔργῳ ἔντο,
 Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνε δῶρον ἔλοντο.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ρ. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΦΩΔΙΑΣ.

Εἰς τὴν πόλιν ἔλθων Τηλέμαχος διηγεῖται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τῆς ἀπωδημίας τὰ κεφάλαια ὕστερον δ' Ὀδυσσεύς

Nostram : postquam & mihi urbium populator Ulysses
 Sæpe genibus suis imposito, carnem assatam
 In manibus posuit, præbuitque vinum rubrum.
 Ideo mihi Telemachus omnium multo amicissimus est 449
 Virorum : neque ipsum mortem timere jubeo
 A prociis ; Divinitus autem *quæ veniunt* non licet effugere.
 Sic dixit confirmans, illi tamen parabat ipse mortem.
 Illa igitur conscensis cœnaculis stupendis,
 Flebat postea Ulysssem dilectum maritum : donec ei somnum 450
 Dulcem in palpebris posuit cæcia Minerva.
 Vespertinus autem Ulyssi & filio divinus subulcus
 Venit : hi autem cœnam scite parabant,
 Sue mactato ænniculo : at Minerva
 Prope stans Laërtiadem Ulysssem 455
 Virga percutiens, iterum fecit senem :
 Turpes autem vestes induit circum corpus, ne ipsum subulcus
 Cognosceret intuens, & prudenti Penelopæ
 Iret nunciatum, neque mente contineret :
 Hunc & Telemachus prior verbis allocutus est : 460
 Venisti divine Eumææ : quanam fama est in urbe ?
 Num jam proci superbi intus sunt
 Ex insidiis ? an adhuc me rursus observant domum euntem ?
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ sibulce :
 Non fuit mihi curæ hæc inquirere & interrogare. 465
 Per urbem incedentem citissime me animus jussit,
 Nuncio indicato, rursus huc redire.
 In unum conveniebat autem mecum à sociis nuntius velox
 Præco, qui scilicet primus verbum tuæ matri dixit.
 Aliud autem tibi hoc novi, hoc enim vidi oculis, 470
 Jam super urbe ubi Mercurialis collis est,
 Fram iens, quando navem velocem vidi devenientem
 In portum nostrum, multi autem erant viri in ipsa :
 Onusta erat autem scutis & lanceis ancipitibus.
 Et ipsos putabam illos esse, neque quicquam scio. 475
 Sic dixit. Subrisit autem sacra vis Telemachi,
 In patrem oculis aspiciens, vitavit autem subulcum.
 Hi postquam igitur cesserunt à labore, paraveruntque convivium.
 Convivati sunt, neque animus indigebat convivio æquali.
 At postquam potus & cibi amorem emisserunt, 480
 Tunc nimirum cubitum iverunt, & somni donum ceperunt.

ARGUMENTUM LIBRI XVII. ODYSSEÆ
HOMERI.

IN urbem cum venisset Telemachus enarrat matri Pe-
 nelopæ peregrinationis capita. Postea Ulysses ductus ab

ἀχθεῖς ὑπὸ τῷ Εὐμαίῃ εἰς Ἰθάκην λυτὸν ἦλ' ἀγροῖν, εἰς τὸ
 συμπόσιον ἦλ' μνηστῆρον εἰσέρχεται· ὃ δ' αἰοικτῆς ἀπαγγέλλει πῶς
 ὁ κύων ἀναγινωρίζει τὸ δεσποτὴν· καὶ ὡς Εὐμαῖος μὲν εἰς τὰς
 ἀγρὰς ὑπερβίη, Ὀδυσσεύς δ' ἐν αὐτοῖς μένη.

Ρῶ βάλλεις αἰσώλει τε μνηστῆρ τε κύων ὄν ἀνέγνω.

- Η**Μος δ' ἡεργάνεια ράτη ροδοδάκτυλος ἠώς,
 Δὴ τότε ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδόσσατο καλά πτόδιλα
 Τηλέμαχος φίλον υἱὸς Ὀδυσῆος·
 Εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμῃσιν ἀρήρῃ,
 5 Ἄστυδ' ἱέμεν, καὶ ἴον προσέειπε συδῶτην,
 Ἄττ' ἦτοι μὲν ἐγὼν εἰμ' ἐς πόλιν, ὅρρε μὲ μήτηρ
 Ὀφειτὰν· (εἰ γὰρ μιν πρῶτον παύσασθαι οἶα
 Κλαυθμῷ τε συγχεῖν γόοιό τε δακρύεντόν,
 Πρὶν γ' αὐτόν μ' εἰσέδῃ) ἀτὰρ σὶ γ' ὄδ' ἐπιτέλλω;
 10 Τὸν ξῖνον δύστηνον ἀγ' ἐς πόλιν, ὅρρ' ἂν ἐκίηθι
 Δαῖτα πτωχεύῃ· δῶσθ' δέ οἱ ὅς κ' ἐθέλῃσι
 Πύρρην καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' ἔπος ἐστὶν ἅπαντας
 Ἀνθρώπων ἀνέχεσθαι, ἔχοντά· περ ἄλγιστα θυμῷ.
 Ο' ξύνει δ' ἔπερ μάλα μνηί, ἄλγιον αὐτῷ
 15 Ἔσθεται· ἦ γὰρ ἐμοὶ εἰλ' ἀληθῆα μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ὡ φίλον, ἔδῃ τοι αὐτὸς ἐούκεισθαι μεναιῖνα.
 Πτωχῷ βέλτερόν ἐστι κατὰ πόλιν ἢ κατ' ἀγρὰς
 Δαῖτα πτωχεύειν· δῶσθ' δέ μοι ὅς κε θέλῃσιν.
 20 Οὐ γὰρ ἐπὶ σαθραῖσι μένων ἐπὶ τάλιν' εἰμὶ,
 Ὡς ἐπιτυλαμῆος σημάτοισι πάντα πτόδιαι.
 Ἀλλ' ἔρχου· ἐμὲ δ' ἄξ' ἀνὴρ ὅδε ὄν σὺ καλεῖς,
 Αὐτίκ' ἐπὶ καὶ πυρρὸς θέρια, ἀλὴν τε γίνηται.
 Αἰνῶς γὰρ τάδε εἶματ' ἔχω κακά· μή μὲ δαμάσῃ
 25 Στίβῃ ὑπερβίῃ. Ἰκᾶδιν δέ τοι ἄστυ ράτ' ἔη.
 Ὡς ράτο· Τηλέμαχος δ' ἐπὶ σαθροῖο βεβήκει,
 Κρατὶνὰ ποσσὶ προσβιβάς· κακά δ' ἔμνηστοι ρύττειεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε δόμους εὖ τειντάοντας,
 Ἐρχεται μὲν ῥ' ἔσθῃσι εἴροισι πρὸς κίονα μακρὴν,
 30 Αὐτὸς δ' εἶσα ἴην, καὶ ὑπὲρβη λαῖνον ἔδδεν.
 Τὸν δ' ὦλον προσέειπε εἶδ' ἄνδρ' Εὐρύκλεια,
 Κῶϊα κασορνῶσα θρόνοις ἐπὶ δαιδαλέοισι·
 Δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς κίον· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλα
 Ἀμυσσά· Ὀδυσσεὺς ταλασίρροτον ἠγνέδοντο,
 35 Καὶ κύων ἀγαπαζόμενον κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.
 Ἦ δ' ἴην ἐκ θαλάμοιο πειρώσων Πηνελόπεια,
 Ἀρτίμιδι ἱκέτη ἠδὲ χερσὶ Ἀρεσίδῃ.
 Ἄμει δ' ἔπειτα φίλον βάλε πῶλιν δακρύσασα.
 Κῶϊα δέ μιν κεφαλὴν καὶ ὤμους ράτα καλά·

Eumæo in Ithacam ex agris, ad convivium Procorum ingreditur. Poëta autem refert quomodo canis agnoscat dominum: quo modo Eumæus in agros revertatur, Ulysses autem inter ipsos manet.

P. Percussisti caprarique proceqne, cum quem canis cognovit.

Quando jam matutina apparuit rosea aurora,
Tunc scilicet sub pedibus ligavit pulchra calceamenta
Telemachus dilectus filius Ulyssis divini:
Cepit autem fortem lanceam, quæ ejus palmis apta erat,
In urbem iturus, & suum allocutus est subulcum: 5
Frater senex, equidem vado in urbem, ut me mater
Videat: (non enim ipsam ante cessaturam puto
A fetuque odiofo luctuque lacrymoso,
Priusquam ipsum me inspiciat) sed tibi sic injungo:
Hunc hospitem infelicem duc in urbem, ut illic 10
Cibum mendicet: dabit autem ei quicumque voluerit
Panem & poculum: mihi autem haudquaquam licet omnes
Homines tolerare, habentem quidem dolores animo.
Hic hospes autem si valde irascetur, gravius ipsi
Erit, certe mihi amicum est vera loqui. 15
Hunc autem allocutus est prudens Ulysses:
O amice, neque tibi ipse detineri cupio.
Mendico melius est in urbe quam in agris
Cibum mendicare, dabit autem mihi quicumque voluerit.
Non enim ut apud stabula maneam amplius ea ætate sum, 20
Ut imperanti rectori in omnibus paream.
Sed vade: me autem ducet vir hic quem tu jubes,
Statiim postquam igne caluero, calorque fuerit.
Graviter enim hæc vestimenta habeo mala, ne me conficiat
Ros matutinus, procul autem urbem dicitis esse. 25
Sic dixit. Telemachus autem per stabulum ibat,
Velociter pedibus procedens, mala autem procis plantabat.
Sed postquam pervenit ad domos bene habitatas,
Lanceam quidem posuit ferens ad columnam longam,
Ipse autem introivit, & transivit lapideum limen. 30
Hunc autem multo prima vidit nutrix Euryclea,
Pelles sternens sedibus in affabre factis:
Lacrymans autem postea obviam ibat, circumque aliz
Ancillæ Ulydis patientis congregabantur,
Et osculabantur amplectentes caputque & humeros. 35
Ipsa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis & aureæ Veneri.
Circum autem filium dilectum jecit brachia lacrymans:
Osculataque est ejus caput & ambo lumina pulchra,

- 43 Καί ῥ' ὀλορυερώδη ἴατα σπέρροντα σπέρνυδα,
 Ἥλβης Τηλέμαχε γλυκερὸν εἶα. ἔ σέ τ' ἔγοιγε
 Ὀφιδάη ἐράμεν, ἐπὶ ἄχιο νῆϊ Πύλονδε
 Λάδρην ἐμὴν αἰκῆτι εἴλε μετὰ πατρὸς αἰκῆν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι κατάλεξον ὅπως ἦνθσας ὁσώπῃς.
- 44 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' σπινυρὸν ἀντίον ἡύδα,
 Μῆτερ ἐμὴ, μὴ μοι γόον ὀρνυθῇ, μηδὲ μοι ἦτορ
 Ἐν σήδεσσιν ὄρειε, εὐγύντι περ αἰπὺν ὀλεσθρι.
 Ἄλλ' ὕδρηταμῶν, καθαρὰ χερσὶ εἴμαθ' ἑλῶσα,
 Εἰς ὑπερὰ ἀναβᾶσα σὺν ἀμειπόλοισι γυναιξίν,
- 50 Εὐχέο πᾶσι θεοῖσι τελείσας ἱκατόμβας
 Ῥέξιν, αἰκέ ποθι Ζεὺς ἅντιτα ἔργα τελείσῃ.
 Αὐτὰρ ἔγων ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὅρρα καλέσσω
 Ξεινὸν ὅτις μοι κῦθεν ἄμ' ἐσπετο δῶρ' ἐόντι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ σφάπτειν σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι·
- 55 Πείραχον δέ μιν ἠνάγχε σροτὶ οἶκον ἄγοντα
 Ἐνδοκίῃς φιλέειν κ' τιμῶν εἰσὼκεν ἔλθω.
 Ὡς ἄρ' ἐράνησεν. τῇ δ' ἄπτερ' ἐπλετο μῦθος.
 Ἡ δ' ὕδρηταμῶν, καθαρὰ χερσὶ εἴμαθ' ἑλῶσα,
 Εὐχέτο πᾶσι θεοῖσι τελείσας ἱκατόμβας
- 60 Ῥέξιν, αἰκέ ποθι Ζεὺς ἅντιτα ἔργα τελείσῃ.
 Τηλέμαχ' δ' ἄρ' ἐπῆτα δι' ἐκ μεγάρου βεβήκει
 Ἐρχ' ἔχων· ἄμα τῷγε κύνας πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
 Θεσπισὴν δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχουσιν Ἀθήνη·
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενοι θηῖντο.
- 65 Ἀμρὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγῆνορες ἠγέροντο
 Ἐσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δ' ὀφροσὶ βυσσόδομευον.
 Αὐτὰρ ὁ ἦν μὲν ἐπῆτα ἀλεύατο σκυλὺν ὄμιλον,
 Ἄλλ' ἵνα Μίντωρ ἦσο κ' Ἀντιφ' ἢ δ' Ἀλιθέρπης,
 Οἳ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατεφίοι ἦσαν ἐταῖροι,
- 70 Ἐνθα καδέξεται ἴων· τοὶ δ' ἐξέρεινον ἕκαστα.
 Τεῖς δ' ἐπὶ Πείραχ' δαρυκλυτὸς ἐγυῖθεν ἦλθεν,
 Ξεινὸν ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν. ἐδ' ἄρ' ἐπὶ δὴν
 Τηλέμαχ' ξεινοιο ἱκὰς τρέπεται, ἀλλὰ παρῆσα·
 Τὸν κ' Πείραχ' πρῶτον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
- 75 Τηλέμαχ', αἰψ' ὀτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναικας,
 Ὡς τοι δῶρ' ὀππώμεφω ἄ τοι Μενέλα' ἰδοικι.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' σπινυρὸν ἀντίον ἡύδα,
 Πείραχ', ἔ γάρ τ' ἰδὼν ὅπως ἔσθ' αἰδέετο ἔργα.
 Εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγῆνορες ἐν μεγάρουσι
- 80 Λάδρην κτείναντες, πατεφία πάντα δάσσοντα,
 Αὐτὸν ἔχοντά σε βέλομ' ἐπαυρέμῃ ἢ τινα τῶνδε·
 Εἰ δέ κ' ἐγὼ τέτοισι φόβον κ' κῆρα εὐτεύσω,
 Δὴ τότε μοι χαίροντι εἶρην πρὸς δάματα χαίρειν.
 Ὡς ἐπὼν, ξεινὸν ταλαπείρεον ἦγεν ἐς οἶκον.
- 85 Αὐτὰρ ἴσμεν ῥ' ἵκοντο δῶμας αὖ ναιετάοντας,

Et fletus verbis velocibus alloquebatur :

49

Venisti Telemache dulce lumen , haud te ego quidem
Visuram autumabam , postquam iueras nave in Pylum
Clam meis ingratis dilecti ad patris auditionem.
Sed age mihi narra quidnam tibi contigerit videre.

Illam contra Telemachus prudens alloquebatur :
Mater mea , ne mihi luctum excita , neque mihi cor
In pectoribus commove , elapso licet ex perniciali exitio.
Sed lota , puras corpori vestes sumens ,
In superiora ædium ascendens cum servantibus mulieribus ,
Vove omnibus Diis perfectas hecatombas
Te sacrificaturam , sicubi Jupiter repensa facta reddat.

45

50

At ego ad concionem ibo , ut vocem
Hospitem qui me illinc simul secutus est huc venientem.
Illum quidem ego præmiseram cum divinis sociis :
Piræum autem ipsum iussi ad domum ducentem
Studiose tractare & honorare donec venissem.

55

Sic locutus est. Illi quasi impennatum fuit verbum.
Ipsaque lota , puras corpori vestes sumens ,
Vovit omnibus Diis perfectas hecatombas
& sacrificaturam , sicubi Jupiter remuneratoria opera perfecisset.

(60

Telemachus autem postea ex domo ivit
Lanceam habens , simul cum canes pedibus veloces sequebantur.
Divinam autem illi gratiam offudit Minerva :

Eumque omnes populi incedentem admirabantur.
Circum autem ipsum proci superbi congregati sunt
Bona dicentes , mala autem mentibus penitus cogitabant.

65

At is horum quidem postea declinabat multam turbam ,
Ast ubi Mentor sedebat & Antiphus & Halitherses ,
Qui ei à principio paterni erant socii ,
Illic sedit ians : hi autem interrogabant singula.

70

Ad hos autem Piræus lancea inclytus prope venit ,
Hospitem ducens ad concionem per urbem : neque adhuc diu
Telemachus ab hospite longe versus est , sed astiuit :
Quem & Piræus prior sermone alloquebatur :

Telemache , statim jube ire meam ad domum mulieres ,
Ut tibi dona mittam quæ tibi Menelaus dedit.

75

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur :
Piræe , non enim scimus quomodo erunt hæc opera :
Si me Proci superbi in domibus
Clam interfecto , paterna omnia dividunt ,
Ipsum habentem te malo frui quam aliquem horum :
Sin ego his cædem & mortem patravero ,
Tunc mihi gaudenti portato ad domos gaudens.

80

Sic locutus , hospitem calanitosum duxit in domum.
At postquam pervenerunt ad domos bene habitatas

Odyssæa.

11

- Χλαῖναν μὲν κατέβητο κατὰ κλισμὸς τε θρόνος τε·
 Ἐς δ' ἀσπαίνδους βάντες εὐξέσας λέσαντο.
 Τὲς δ' ἐπὶ ἔνθ' ὁμοῖα λῆταν, καὶ χερῶσιν ἑλὰ' αἶψα,
 Ἄμροι δ' ἄρα χλαῖνας ἕλας βάλλον ἠδὲ χιτῶνας,
 90 Ἐκ ῥ' ἀσπαίνδου βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιστον.
 Χίρσιβα δ' ἀμρίπολ' ἀπὸ προχώρας ἐπὶ χεῖρας φέροντα,
 Καλῆ, χρυσῆν, ὡς ἀργυρέην λέβητα,
 Νιψάσθαι· πᾶρ δ' ἕξισθ' ἐπ' αὐτοῖσι τρέφεζαν.
 Σίτον δ' αἰδοῖν παμὶν παρίδμεν φέροντα,
 95 Εἰδῶτα πῶλ' ἐπιδύσα, χαλκίζοντα παρίοντα.
 Μήτηρ δ' ἀντίον ἔζετο παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
 Κλισμῶ κακίμῳ, λέπτ' ἡλάκατα σφραγῶσα.
 Οἱ δ' ἐσθ' ὀνείαθ' ἰτοῖμα περικείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπὶ πόσι καὶ ἐδνύσιν ἐξ ἔργον ἔντο,
 100 Τίσι δ' μύθων ἔρχετο περιέφρονι Πηνελόπειᾳ,
 Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερφύον εἰσαναβῶσα
 Λέξομαι εἰς εὐνὴν ἢ μοι σφόνδεσσα τίτυκται,
 Αἰεὶ δάκρυα ἰμοῖσι περικείμεν, ἐξ δ' Ὀδυσσεύς
 Ὀχρεῖ' αἶψ' Ἀτρεΐδῃσιν εἰς Ἴλιον· ὅδ' ἐμοὶ ἔτλης
 105 Πρὶν ἰλθῆν μνηστῆρας ἀγνόησας εἰς τόδ' ἐδῶμα,
 Νόστον τῷ πατρὶ· σάρα εἰπέμεν εἴπε ἀκνέας.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἐπεπνυμένῳ ἀντίον ἦν δα,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι μήτηρ ἀληθείην καταλέξω·
 Ὀχρεῖσθ' εἰς τε Πύλον καὶ Νέσσορα ποικίλμα λαῶν.
 110 Δεξιὰ μ' ἐκείνῳ ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
 Ἐνδυκίως ἐρίλ', ὥσπερ τε πατὴρ ἐὼν υἱᾷ
 Ἐλθόντα χεῖρσι κέν' ἄλλοθεν, ὡς ἐμὶ κέν' αἶψα
 Ἐνδυκίως ἐκίμιζε σὺν υἱάσι κυδαλίμοισι.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσῆ' ἐταλασίεσσιν ἔπειτα ἔρασκε
 115 Ζαῖς ἐδὲ θανόντ' ἐπιχθονίῳ τεύχεσσιν,
 Ἀλλὰ μ' εἰς Ἀτρεΐδην δευκακλυτὸν Μενέλαον
 Ἰσποιοὶ παρὰ τεύχεσσι καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν.
 Ἐνθ' ἴδον Ἀργεῖον Ἑλένην, ἥς εἵνεκα πολλὰ
 Ἀργεῖοι Τροίῃ τε Διῶν ἰότητι μόγησαν.
 120 Εἶπετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βόην ἀγαθὸς Μενέλαος
 Ὅττι χερσὶν ἐκίμην Λακιδάιμονα δῖον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσι πατρὶ ἀληθείην κατέλεξα.
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπίεσαν ἀμειβόμενοι προσέειπεν,
 ὦ πόσις, ἦ μάλα δὴ κρατερὸν ἄνδρα ἐν εὐνῇ
 125 Ἦθελον εὐνῇσθαι ἀνάκτιδος αὐτοῖσι ἄνδρα.
 ὣς δ' ὅπου ἐν ξυλόχῳ ἔλαρ' ἐκαστοῖο λίσσεται
 Νεβρὺς κοιμήσασα νηγινήας γαλαθινὰς,
 Κυρκὸς ἐξέρχεται καὶ ἄρχεια πωλήντα
 Βασκίμην, ὃ δὲ τ' ὅκα ἐν εἰσόδῳ εὐνῆν,
 130 Ἀμφοτέρωσιν δ' ἐπὶ τοῖσιν αἰκία πτότμον ἔρπει.
 ὣς Ὀδυσσεύς κένοισιν αἰκία πτότμον ἔρπει.

Lanas deposuerunt in lectisque solisque :
 Inque labra ingressi bene polita lavati sunt.
 Hos autem postquam famulæ lavarunt & unxerunt oleo ,
 Circumque lanas convolubiles jecerunt & tunicas ,
 Ex balneo egressi in sedibus sederunt. 90
 Aquam autem serva gutturnio infundebat ferens ,
 Pulchro , aureo , super argenteo lebetes .
 Ad lavandum : juxta autem politam explicuit mensam.
 Panem autem pusica proma apposuit portans ,
 Escas multas imponens , gratificans de præsentibus. 95
 Mater autem ex adverso sedit ad postem domus ,
 Sellæ fulta , tenuia pensa versans .
 Illi autem in cibos paratos appositos manus porrigebant.
 At postquam potus & cibi amorem emiserunt ,
 His sermones occepit prudens Penelope : 100
 Telemache , equidem ego in superiora domus ascendens
 Cubabo in lectum qui mihi luctuosus est ,
 Semper lacrymis meis irrigatus , ex quo Ulysses
 Abiit cum Atroidis ad Ilium : neque mihi sustinuiſti
 Antequam venirent proci superbi in hanc domum , 105
 Reditum tui patris aperte dicere sicubi audivisti .
 Illam contra Telemachus prudens alloquebatur :
 Enimvero ego tibi mater veritatem narabo :
 Ivimus inque Pylum & ad Nestorem pastorem populorum.
 Excipiens autem me ille in altis domibus , 110
 Amantissime tractavit , tanquam pater suum filium
 Reversum longo post tempore recens aliunde , sic me ille
 Studiose curavit cum filiis gloriosis .
 At Ulyſſem miserum nunquam aiebat
 Vivum neque mortuum ex terrestrium ullo se audivisse , 115
 Sed me ad Atridem lancea inclytum Menelaum
 Cum equis misit & curribus conglutinatis .
 Ubi vidi Argivam Helenam , cujus causa multi
 Argivi Trojanique Deorum voluntate laboraverunt .
 Interrogabat autem statim postea prælio strenuus Menelaus 120
 Cujus rei indigens venissem in Lacedæmonem divinam .
 At ego ei omnem veritatem dixi .
 Et tunc scilicet me verbis excipiens alloquebatur :
 Papæ , utique valde fortis viri in lecto
 Voluerunt dormire imbelles ipsi cum sint. 125
 Sicut quando in arbusto cerva fortis leonis
 Hinnulis cubitum positis recens natis lactentibus ,
 Saltus inquirat & valles herbosas
 Pascens , hic autem postea suum ingreditur in cubile ,
 Ambobusque illis ingratam mortem infert : 130
 Sic Ulyſſes illis ingratam mortem inferet .

Utinam enim & Jupiter pater, & Minerva & Apollo,
Talem se ferens qualis olim bene ædificata in Leibo
Ex provocatione cum Philomelide luctatus est surgens,
Dejecitque fortiter, gavisus sunt autem omnes Achivi: 135
Talem se ferens *utinam* cum prociis versaretur Ulysses,
Omnes brevis ævi fierent & amararum nuptiarum.

Hæc autem quæ me interrogas & precaris, haud ego
Alia præter *verum* dicam declinando, neque decipiam.
Sed quæ quidem mihi dixit senex marinus verax, 140
Horum nullum tibi ego occultabo verbum neque abscondam.
Aiebat ipsum is in insula se vidisse duros dolores habentem,
Nymphæ in domibus Calypsus, quæ ipsum coactus
Tenet, is autem non potest suam in patriam terram venire.
Non enim ei ad sunt naves remigabiles, & focii 145
Qui etiam ipsum mittant super lata dorsa maris.
Sic ait Atreides lancea inclytus Menelaus.
His perfectis redii, dederunt autem mihi ventum
Immortales, qui me ocyus dilectam in patriam miserunt.

Sic dixit. Illi autem animum in pectoribus movit. 150
Post hæc vero locutus est Theoclymenus divinus:

O uxor venerabilis Laërtiadæ Ulyssis,
Equidem iste non aperte scit, meo autem attende sermone:
Vere enim tibi vaticinabor, neque occultabo:
Sciat nunc Jupiter primum Deorum, hospitalisque mensa, 155
Domusque Ulyssis strenui in quam adveni,
Quod equidem Ulysses jam in patria terra
Sedens vel serpens, hæc audiens mala facinora,
Est, at prociis malum omnibus molitur.
Tale augurium ego bene tabulata in navi 160
Sedens observavi, & Telemacho clamavi.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
Utinam hoc hospes verbum perfectum sit:
Ideo cito cognosceres amicitiamque multa que dona
Ex me, ut aliquis te occurrens beatam prædicaret. 165

Sic hi quidem talia inter se loquebantur:
Proci autem ante Ulyssis domum
Discis delectabantur & tragulis mittendis.
In præparato pavimento, ubi antea contumeliam exercuerant.
Sed quando jam prandendi tempus erat, & advenierunt oves 170
Undique ex agris, hi autem agebant eas qui antea,
Tunc ipsis dixit Medon, (hic enim maxime
Placebat præconum, & ipsis aderat convivio)

Juvenes, postquæ jam omnes delectati estis mente certaminibus,
Ite ad domos, ut paremus convivium: 175
Non enim malum est suo tempore prandium capere.

Sic ait. Illi autem surgentes ibant, obtemperabantque sermoni.
180

- Αὐτὰρ ἰστί ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας·
 Χρῆστας μὲν κατέβητο κατὰ κλισίους τὸ θρόνος παρ,
 180 Οἱ δ' ἱέροντο οἷς μεγάλας κ' αἰόνας αἶγας·
 Ἴκοντο δ' οὐκ αἰάλας κ' εὖν ἀγλαίαν,
 Δαίτ' ἐντονώμενοι· τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
 ὤκτινεντ' Ὀδυσσεύς τ' ἰστά κ' δι' ὤρεας·
 Τοῖσι δ' μύθοισι ἤρχε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 185 Ζεῦ, ἰππὶ ἔρ δ' ἥπειτα πόλινδε ἰστά, μῆλαινε
 Σήμερον, ὡς ἐπίτελλον ἀναξ' ἴκος, ἦ α' αἰ ἔργα
 Αὐτὰ βελομένην σαρμῶν ρυτίδα γηϊάδῃ·
 Ἀλλὰ τ' αἰδέομαι, κ' δυνάμει μὲν μοι ὀπίσσω
 Νηκεῖν χαλκῶν δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὀμοκλή·
 190 Ἀλλ' ἀγε νῦν ἱμῶν· δὴ γὰρ μέμβλακε μάστιγα
 Ἥμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἔσπετον ῥίγιον ἔσται·
 Τοῖσι δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς·
 Γηϊόσχεον, εὐρύσι· τὰ γὰρ δὴ νοιοῦσι κελύμεις·
 Ἀλλ' ἱμῶν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπίρης ἡγεμόνευ·
 195 Δὲς δέ μοι εἴ ποτέ τις ῥόπαλον τετυμνῶνός ἐστιν
 Σκηπτέωδ', ἰππὶν γὰρ ἀριστοτάλῃ ἡμῶν ἐδόν·
 Ἥ γὰρ, κ' ἀμφοῖν αἰετὶς ἀετὶς κάλλιπτο πάρος
 Πυκνὰ ῥοπαλὴν· ἐν δ' ἐσθλῶν ἔην ἀσπὴρ·
 Εὐμαιῶν δ' ἀσπὴ οἱ σκηπτρῶν θυμῶν ἴδανεν·
 200 Τῷ βῆτην, σαρμῶν δ' κύνας κ' βρώτορας ἀνδρῶν
 Ῥύατ' ἱππῶδες μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦεν ἀνακταῖς
 Πτωχῶ λευγαλῶν ἐναλίσκων κατὰ γυροῖσι,
 Σκηπτέωδ'· τὰ δ' ἡ λυγρὰ πωρὴ χερσὶ εἵματα ἔστο·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ συχόντες ὄσαν κάπτα παῖπαλοῖσιν
 205 Ἀσπί· ἑλγὺς ἔσαν, κ' ἐπὶ κρήνη ἀκροῦντο
 Τυκτῶν, καλλίερον, ὅθεν ὑδρεύοντο πικύται,
 Τὴν ποῖον· ἴδαντο· κ' Νηλεΐδῃ ἰδὲ Πολύκτωρ·
 Ἀμφοῖ δ' ἄρ' αἰγύριοι ὑδατοτριβίαν ἦν ἄλσος
 Πάντοσε κυκλωτέραις, κατὰ δ' ἡ ψυχρὸν ῥέον ὕδωρ·
 210 Ὑψόθεν ἐκ σφίττης· βωμὸς δ' ἐξυπὲρ τετυκταῖς
 Νυμφαῖαν· ὅθι πάντες ἐπιρέζοντο ὀδύται·
 Ἐνθά στας ἰμῶν· μῖος Δολιχόιο Μελαγχόος,
 Αἶγας ἄγων αἰ πόσι μετ' ὀπίσσω αὐτολίμοισι,
 Δαίτην μινσήμερον· εὖ δ' αὖ μὲν ἔπαρτο γυνήσιν·
 215 Ζεῦ δ' ἰδὼν γυναικῶν, ἐπ' ὅτ' ἔσται, ἐν τ' ὀνόματι
 Ἐπαγλῶν κ' αἰκῆ· (ὄβρις δ' κῆρ· Οὐ γὰρ ἔστιν)
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κυκλὸς κακὸν ἡγήλαζεν·
 Ὡς αἰετὶ τ' ὀμοῖον ἀσπὴ· ὅς τις ὡς τ' ὀμοῖον·
 Πᾶ δὴ τίττε μολοφροῖ ἀγέτω ἀμύγαρτε σιβώτῃ,
 220 Πτωχῶν ἀνιερῶν, δαίτην δ' ἀπλυσματῆρα,
 Ὅς πολλοῖσι φιλῶσι παρὰ σφας φιλέεται, ὅμως
 Λιτίζων ἀμύλας, ἐκ ἀσπὴς κατὰ λίσσας·
 Τῶν κ' εἰ μὴ δῆμος· σαρμῶν ἡντίεσθαι γηϊάδῃ·

At postquam venerunt in domos bene habitatas,
 Lænas quidem deposuerunt in sedibus thronisque,
 Ipsi autem sacrificaverunt oves magnas & pingues capras: 180
 Sacrificaverunt autem sues pingues & bovem armentalem,
 Convivium parantes: hi autem ex agro ad urbem
 Contendebant Ulyssesque ire & divinus subulcus.

Post hæc autem sermones occipit subulcus princeps virorum:
 Hospes, quoniam postea in urbem ire cupis 185
 Hodie, sicut iussit dominus meus, certe te ego
 Hic vellem stabulorum custodem fieri:
 Sed vereor & timeo ne me postea
 Objurget, difficiles enim dominorum sunt minæ.
 Sed age nunc eamus, jam enim processit maxime 190
 Dies, at mox ad vesperam frigidius erit.

Illum respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Cognosco, mente teneo: hæc jam intelligenti præcipis.
 Sed eamus, tu autem deinde plane duc.
 Da autem mihi sicubi baculum incisum est, 195
 Ad innitendum, quoniam dicitis valde difficilem esse viam.

Dixit, & circum humeros turpem jecit peram
 Multis locis laceram, cui tortum inerat solum.
 Eumæus autem ei baculum animo ejus gratum dedit.
 Hi ibant, stabulum autem canes & pastores viri 200
 Custodiebant à tergo manentes, hic autem in urbem duxit Regem
 Mendico misero similem & senem,
 Fulcientem se, illeque turpi circum corpus amictu amictus erat.
 Sed quando jam euntes viam per asperam
 Urbem prope erant, & ad fontem pervenerant 205
 Struam, pulchre fluentem, unde aquabantur cives,
 Quem fecerat Ithacus & Neritus & Polydor:
 Circum autem alnorum aquaticarum erat nemus
 Undique rotundum, frigida autem defluebat aqua
 Alte ex petra: ara autem desuper facta erat 210
 Nympharum, ubi omnes sacrificabant viatores:
 Illic ipsos invenit filius Dolii Melantheus,
 Capras agens quæ omnibus antecellebant gregibus,
 Prandium procis: duo autem simul sequebantur pastores.
 Illos autem intuitus objurgavit, verbumque dixit & protocutus est
 Minax & contumeliosum: (movit autem cor Ulyssis) 215

Nunc quidem omnino malus malum ducit:
 Ut semper similem ducit Deus ad similem.
 Quid jam hunc sectatorem epularum ducis nulli invidende subulce
 Mendicum molestum, conviviorum perniciem? 220
 Qui multis postibus astans atteret humeros,
 Ferens frustra, non enses neque lebetes.
 Hæc ille cum dixisset, stabulorum custodem fecit

Σηκοχόρην τ' ἔμψα, θαλλόν τ' ἐρείφους ροῖνται,

225 Καὶ κεν ὁρὸν πίνων, μεγάλην ἐπιζητίδα θείτο.

Ἄλλ' ἐπεὶ ἔν δὴ ἔργα καὶ ἔμματα, καὶ ἐτελήσῃ

Ἔργον ἐπέχειδα, ἀλλὰ πτώσαν κατα δῆμον

Βάλεται αἰτίζων βόσκων ἢ γαστήρ ἀναλτοῦ.

Ἄλλ' ἐκ τοῦ ἔργου, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται·

230 Αἱ κ' ἐλθὼν αὐτὸς δάματ' Ὀδυσῆϊν ἐτίθει,

Πολλά οἱ ἄμφω κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ θαλαμῶον

Πλευραὶ ἀποτρέψαι, δόμον βαλλομένηα.

Ὡς οὐατο· καὶ παρεὼν λαῖξ ἐνδοξεν ἀσπασίῃσιν

Ἰωάν· εἰς μιν ἑκτὸς ἀπαρτιτῇ ἐσυρέλιξεν·

235 Ἄλλ' ἔμψ' ἀσφαλέως· ὁ γὰρ μετ' ἡμῶν Ὀδυσσεύς·

Ἡ μεταίξας ῥοπαία ἐκ θυμὸν ἔλειτο,

Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ λόγου, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἀνίσταται,

Ἀλλ' ἐπετόλμησε, θεοὶ δ' ἔχουσι. ἡ δὲ συνώτης

Νέκισται ἅντα ἰδόν· μέγα δ' εὖξ' αὖτο χεῖρας ἀναγών.

249 Νύμφη· κενυμένη, κήρυξ Διός, ἢ ἄλλος Ὀδυσσεύς

"Τὴν ἐπὶ μηρὶ ἔκτε καλύψας πῖνον δαμόν

ἀλλὰ ἐν τῇ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ, ὅτε μοι κηρύξῃς ἐλδορά

Ἦν ἡμεῖς μὲν καὶ οὕτως ἀγαθὸν ἀνθρώποις εἰς δίκην.

Τὸ καὶ τοῖς ἀνδράσι καὶ τοῖς γυναιξὶ ἀποστόλῃς.

245 Τὰς νῦν ὑβρίζων πόλεις, ἀλλὰ ληΐναι αὐτῇ!

Ἄκουσ'· αὐτὰρ μὲν οὖν παρὶς ἐβίβασται νομῆς·

Τὸν δὲ αὖτε προσέειπε Μελάνης, ὦ αἰνῶν, αἰνῶν.

Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ λόγου τοῦτον ἐστὶν ὅτι ὁ λόγος ἐστὶν ὁ θεὸς ὁ ἀληθινός.

[illegible]

350 Ἄγε τῶν Ἰθαίων, ἵνα μοι εἴσπον πολλὴν ἄλσος·

Αἰ 2ῶ Τηλέμαχον βάλει ἀνυρότατον Ἀπόλλωνε

Αἱ τοὶ ἰηλεῖς καὶ οἱ ἰσραηλῖται
 Σήμερον ἐν μεγάροις· ἡ γὰρ ἡμετέρα δαμνῶν

Ὡς Ὀδυσσεὺς καὶ Τηλεφῶ ἀπελάττο νόστιμον ἦμαρ.

"Ὡς εἰπὼν· τὰς μὲν λίπεν αὐτόθι, ἄλλε κείνους·"

255 Αὐτὰρ ὁ κῆρ' ἔπειτα δὴ πῶκα δόμας ἱκέσεν ἀνέκτ'.

Αυτοὶ δὲ ἔειπον ἑν.· μετὰ δὲ μνηστῆρας καὶ οἰκίας

Ἀντίον Εὐαγγέλιον· τὸ πρῶτον εὐαγγέλιον μένεται.

தமிழக அரசு கல்வி அமைச்சர் அவர்கள்

ΣΙΤΩΝ ΔΙ' ΕΙΣΙΩΝ ΤΑΜΙΝ ΑΝΑΓΕΙΘΗΚΕ ΠΕΡΕΘΩ.

26: Ἐδιδύμα· ἀνγίμονον δ' Ὀδυσσεὺς κ' εἰδὼς ὕμνον ἔειπε

ΣΤΗΤΗΝ ΕΟΧΟΜΕΝΗ. ΠΡΕΣ ΔΕ ΕΞΕΛΕΞΕΤΑΙ ΑΝΤΙΣΤΗΝ

[illegible]

ὁ γὰρ ὁ χυμὸς ἰσὺν προστίθεται συζώτων

Εὐχαί· ἡ μάλα διὰ τὰς δόξαις καὶ Ὁδοιτῇ.

265 'Pa-a di' a'ei'vont' i'si z' i'n p'olli'cōn i'si'a di.

Ἐξ ἐτέρων ἑτέρ' ἰσὶν· ἐπὶσκήπται δέ οἱ σὺλῃ

Τοίχοι & Σερβοί - Σύνταξις συντάξις σιγή

4123151C: HE AT TIC MAY GIVE INFORMATION TO:

Ἰουλιανὸς δὲ ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτοῖς εὗρεται τὸ ἴδιον

Cortis purgator ut sit, frondemque hœdis ferat,
Equidem serum bibens, magnum semnt *suum* efficeret. 225
Sed quoniam facinora mala dicit, non volet
Opus adire, sed tremulus reptans per populum
Vult mendicando pascere suum ventrem insatiabilem.
Sed tibi edico, quod & perfectum erit:
Si iyerit ad domos Ulyssis divini, 230
Multa ei circum caput icabella virorum ex manibus
Latere deterent per domum percusso.

Sic dixit: & accedens calce insultavit insipientia
Coxæ: neque ipsum extra viam excussit,
Sed mansit fime: cogitavit autem Ulysses, 235
An intuens baculo animam eriperet ei,
An ad terram deiceret caput, ad solum extollens,
Sed datavit, animumque cohibuit: illum autem subulcus
Incepit contra intuitus, valde autem precatus est manus tollens:
Nymphæ fontanæ, filiz Jovis, si unquam Ulysses 240
Vobis femora combussit cooperiens pingui adipe
Agnorum & hœdorum, hoc mihi perficite votum,
Ut veniat ille vir, ducatque ipsum Deus:
Hoc pacto tibi comtus dissiparet omnes,
Quos nunc protervus fers, vagans semper 245
Per urbem, at pecudes mali perdunt pastus res.

Hunc autem rursus alloquebatur Melanthius caprarius caprarum:
Papæ, quid dixit canis versutias callens,
Hunc aliquando ego in navi bene tabulata nigra
Agam longe ab Ithacæ, ut mihi victum multum inveniat. 250
Utinam enim Telemachum interficiat arcitenens Apollo
Hodie in domibus, vel à procis interficiatur,
Nam Ulyssis quidem procul periit reditus dies.

Sic locutus, hos quidem liquit illic placide euntes:
At ipse ixit, admodum vero celeriter ad domos pervenit heri. 255
Statim autem introiit, cumque procis sedit
Ex adverso Eurymacho, hunc enim amabat maxime.
Illi quidem carnium partem apposuerunt qui laborabant,
Panem autem verecunda proma apposuit ferens,
Ad comedendum: prope autem Ulysses & divinus subulcus 260
Steterunt venientes, circum autem ipsos venit sonitus
Citharæ concavæ: etenim illis occeperat canere
Themius, at ille manuprehendens alloquebatur subulcem:

Eumææ, certe ninis scilicet hæ sunt ædes pulchræ Ulyssis,
Facileque notabiles etiam inter multas visu. 265
Ex aliis aliæ aptæ sunt, ornatum est autem eis atrium
Muro & septis, januz autem bene munitæ sunt
Bifores, haud quisquam eas vir expugnaret.
Cognosco autem quod multi in ipâ convivia instituunt

- 270 Ἀνδρες· ἰσὺι κίονη μὲν ἀνίστασθαι, ἐν δὲ τε φόρμυξ
Ἡρώδῃ, ἣν ἄρα δαυτὶ δεῖσι ποίνισαν ἱταίρην.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός πορροῖσσι Εὐμαίε συβώτα,
ῥεῖ' ἔργας· ἔπει καὶ τὰ τ' ἀλλὰ περ ἰὼν αἰοήμων·
Ἄλλ' ἄγε δὲ φραζόμεν' ὅπως ἔσαι τάδε ἔργα.
- 275 Ἦέ σὺ περὶ τοῦτο ἰσχυθεῖς δοῦναι εὖ κατεστάνας,
Δύοισι δ' ἀνδραῖς, ἐγὼ δ' ὑποκρίψομαι αὐτῷ.
Εἰ δ' ἔθέλεις, ἐτίμωνον, ἐγὼ δ' εἴμι προπάρειθε.
Μηδὲ σὺ δαδύνειν, μή τις σ' ἔκτοδὲ τήσας
ἢ ῥάλη, ἢ ἑλίσσῃ· τάδε σε φραζέσθαι ἀνωγα.
- 280 Τὸν δ' ἠμύνετο· ἔπειτα πολύτλας διέτο· Ὀδυσσεύς,
Γιγνώσκω, φρονέω· τὰ γὰρ δὴ φρονέοντι κελύεις·
Ἄλλ' ἔρχιν προπάρειθεν, ἐγὼ δ' ὑποκρίφομαι αὐτῷ.
Οὐ γάρ τι πλεονέων ἀδράμων, καὶ ῥοδαίων.
Τολμήεις μοι θυμὸς, ἔπει κακὰ πολλὰ πείπονθα
- 285 Κύμασι καὶ πολέμοιο· μετὰ καὶ τίδε τοῖσι γυνήδω.
Γαστήρα δ' ἔπας ἔστιν ἀποκρύψαι μεμαυρίαν
Οὐλομένην, ἣ πολλὰ κακὰ ἀνδρῶποισι δίδωσι.
Τῆς ἔσκεν καὶ νῆες ἐύζυγοι ἐπλίσσανται
Πόντον ἰὼν ἀτρυγέστον, κακὰ δυσμνήσασσι φίρσασθαι.
- 290 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἄν δ' κύων κεραλὴν τε καὶ ἔατα κέκλυτο· ἔχεν
Ἀργεῖο· Ὀδυσσῆος ταλαστέρροντος, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
Θρίψε μὲν, καὶ δὴ δρόνιτο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱκνῶ
Ἦκετο. καὶ δ' ἀνέροισιν ἀγίνεσκον τέτοι' ἄνδρες
- 295 Αἴγας ἰὼν ἀχρεῖστερας, ἠδὲ πρῶκας, ἠδὲ λαγαῆς.
Δὴ τότε καὶ τὸν δρόνιτος· ἀποκρυμμένοιο ἀνακτοῦ.
Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἣ οἱ προπάρειθε θυράων,
Ἡμίονον τε βεῶν τε ἄλλος κίχυν· ὅρρ' ἂν ἄγοιεν
Διῶτες Ὀδυσσῆος τέμνω· μέγα κοπήτορτες.
- 300 Ἐνθα κύων καὶ τὸν Ἀργεῖο· ἐνίπλετο· κυνοραϊσίῳ.
Δὴ τότε γ' ὥς ἐνόησεν Ὀδυσσεύς ἐλγὺς ἰόντα,
Οὐρῇ μὲν ῥ' ὄγ' ἔσχε, καὶ ἔατα κάββαλεν ἄμφο·
Ἄσσεν δ' ἔκ' ἐπ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἀνακτοῦ.
Ἐθέλμων· αὐτὰρ ὁ τόσῃσι ἰδὼν ἀπομύρξατο δάκρυ,
- 305 ῥεῖα λαθὼν Εὐμαίων· ἄγαρ δ' ἐρείνετο μῦθος,
Εὐμαί, ἣ μάλα θαῦμα, κύων ἔδε καὶ τὸν ἐν
κόπρῳ.
Καλὸς μὲν δίμας ἔστιν, ἀτὰρ τίδε γ' ἐσάρα οἶδα
Εἰ δὴ καὶ ταχύς ἴσκει θείων ἰσὶν εἰδῶι τάδε,
Ἦ' αὐτὸς, οἷοί τε τραπέζης κύνας ἀνδρῶν
- 310 Γίγνεται, ἀγλαΐης δ' ἔσκεν κομέοισιν ἀνακτοῖς.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός πορροῖσσι Εὐμαίε συβώτα,
Καὶ λίην ἀνδρὸς γὰρ κύων ὅδε τίλη θανόντος.
Εἰ τοῖσδ' εἴη ἡμῶν δίμας ἠδὲ καὶ ἔργα·
Οἷόν μιν Τροίηντας κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς.

Viri: quoniam nidor etiam ascendit, & cithara
Sonat, quam convivio Dii fecerunt sociam. 270

Hunc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce:

Facile nosti, siquidem ne cætera quidem es bardus.

Sed age jam consulemus quomodo erunt hæc opera.

Vel tu primus ingrediere domos bene habitatas, 275

Inferque te procis, ego autem relinquit hic:

Sin vis, remane, ego autem ibo præ.

Neque tu tarda, ne quis te extra conspiciat

Vel percutiat, vel pellat: hæc enim te reputare jubeo.

Huic autem respondit postea pertolerans divinus Ulysses: 280

Scio, teneo: hæc intelligenti præcipis:

Sed i præ, ego autem relinquit hic:

Non sum enim plagarum indoctus, neque istum.

Patiens mihi animus, quoniam mala multa passus sum

Undis & in bello, cum illis hoc etiam fiat. 285

Ventrem autem haudquaquam est abscondere cupidum

Perditum, qui multa mala hominibus dat.

Cujus gratia & naves bene transtratæ armantur

Pontum super indomitum, mala inimicis ferentes.

Sic hi quidem talia inter se dicebant: 290

Sursum autem canis caputque & aures jacens levavit

Argus Ulyssis calamitosi, quem quondam ipse

Nutrierat quidem, neque perceperat usum: prius enim in

Ilium sacrum

Iverat: hunc autem antea ducebant juvenes viri

Capras ad sylvestres, & cervos, & lepores. 295

Tunc jacebat neglectus absente domino,

In multo stercore, quod ei ante fores,

Mulorumque boumque affatim fufum erat: donec auferrent

Servi Ulyssis nemus magnum stercoreturi.

Illic canis jacebat Argus plenus ticinorum. 300

Ibi tum ut agnovit Ulyssin prope esse,

Cauda quidem hic adulaatur, & aures motabat ambas:

Prope autem non item potuit suum dominum

Venire: at iste eo procul viso absterfit lacrymam,

Facile latens Eumæum, statim autem interrogabat verbo: 305

Eumæe, certe nimis mirum est, canis hic jacet in fimo:

Pulcher quidem corpore est, at hoc non certo scio

An scilicet etiam velox fuerit ad currendum cum forma ista,

An secus, quales mensarii canes virotum

Sunt, decoris autem gratia nutriunt domini. 310

Hunc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce:

Et sane viri canis hic est procul mortui.

Si talis esset & corpore & operibus

Qualem ipsum ad Trojam icus reliquit Ulysses,

- 315 Αἴψά κε θνήσκαι ἰδὼν ταχυτάτῃ κ' αἰκλῆν.
 Οὐ μὲν γάρ τι φύγισκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
 Κινάδalon ὃ, ττι ἰδοίτο· κ' ἵχνησι γδ περιέρη.
 Νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἀναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρη.
 "Πλετο" δ' ἥ γυναικὶς ἀκρότης ἐ κομέεσσι.
 320 Δμῶς δ' εὐτ' ἂν μῆκέτ' ἐπικρατέσσιν ἀνακτες,
 Οὐκ ἔτ' ἔπυτ' ἐθέλουν ἐναίσημα ἐργάζεσθαι.
 "Ἡμῶν γάρ τ' ἀρετῆς δόποινυται εὐρύοπα Ζεὺς
 Ἀνέρο", εὐτ' ἂν μιν κατὰ δέλιον ἤμαρ ἔλθον.
 "Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὐ ναιετάοντας·
 325 Βῆ δ' ἰδυὺς μιν ἄροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυῆς.
 Ἄρρον δ' αὖ κατὰ μοῦρ' ἔλαβεν μέλαν σφατάτοιο;
 Αὐτίκ' ἰδὼντ' Ὀδυσῆα ἑκοστῷ ἵπιαυτο.
 Τὸν ἥ πολύ περ φῶτ' ἰδε Τηλέμαχ' Ὀδυσῆος
 Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην· ὅκα δ' ἔπυτα
 330 Νέεσ' ἐπὶ οἱ καλίστας· ὃ ἥ, παπτήτας ἐλε δίερον
 Κείωμον, ἔνθα ἥ δαιτὸς ἐρίζεσκιν κρέα πολλὰ
 Δαιόμενον μνηστῆροι δόμοι κατὰ δαινυμένοισι.
 Τὸν κατέθηκεν εἶρον πρὸς Τηλέμαχοιο τραπέζαν
 Ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐρίζετο. τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
 335 Μείρεν ἐλὼν ἐπὶ δ' ἥ, κανίς τ' ἐκ σῖτον αἰέρεας.
 Ἀρχιμέλον ἥ μετ' αὐτὸν ἰδύσετο δῶματ' Ὀδυσσεύς,
 Πτοχῶ λευγαλῆς ἐναλίγκι' ἠδὲ γέροντι,
 Σκηπτόμενον· τὰ ἥ λυγρὰ περιε χερσὶ ἕματα ἔσθ.
 "Ἴζε δ' ἐπὶ μελίνῃ κῶς ἔντοδ' ἐδύρεον,
 340 Κλινάμενον σαβρῷ κυπαρισίνῳ, ὃν ποτα τίκτων
 Ξαννὸν ἐπισαμῶως, κ' ἐπὶ σάβμῳ ἰδυνε.
 Τηλέμαχ' δ' ἐπὶ οἱ καλίστας περσέειπε συβώτην.
 "Ἄρτον δ' ἔλον ἑλὼν περικαλλέειν ἐκ κατίοιο,
 Καὶ κρέα, ὡς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι,
 345 Δος τῷ ξείνῳ ταῦτα εἶρον· αὐτὸν τε κέλευε
 Αἰτίξιν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
 Αἰδῶς δ' ἐκ ἀγαθῇ καχεμῶνα ἀνδρὲς περὶ κτη.
 "Ὡς φάτο. βῆ ἥ σφετέρως ἐπὶ δ' μῦθον ἄκουσιν·
 Ἀρχὴ δ' ἰσάμενον ἔπεια σπερσέντα περσούδα,
 350 Τηλέμαχος τοι ξεῖνε διδοῖ τάδε, καὶ σὲ καλεῖν
 Αἰτῶνιν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
 Αἰδῶ δ' ἐκ ἀγαθῇ φησὶ ἐμῶμαι ἀνδρὲς περὶ κτη.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον περσέειρ πολέμικτις Ὀδυσσεύς
 Ζεὺ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδραχτίν ὄλβιον ἔει,
 355 Καὶ οἱ πάντα γένοιθ' ὅσα φρεσὶν ἔσι μνησκά.
 Ἡ βῆ, κ' ἀμροτέρησιν ἐδίξατο, κ' κατέθηκεν·
 Ἀπῶν ποδῶν σπερσάρεθαι; αἰκελίης ἐπὶ σῆρης·
 "Ἡδὲ δ' ὡς ὅτ' αἰδὸς ἐνὶ μεγάροισιν αἰδῶν,
 Ἐστ' ἔδ' ἐδαιπνική, ὃ δ' ἔπαυσατο δῖος αἰδῶς.
 360 Μνηστῆρες δ' ὁμάδουσιν ἀνὰ μέγαρ· αὐτὰρ Ἀθήνη

Statim admirareris videns velocitatem & fortitudinem. 315
 Non enim effugiebat profundæ in profunditatibus sylvæ
 Fera quæcumque viderat, & vestigia enim sciebat:
 Nunc autem teneretur malo, dominus autem ejus extra patriam
 Periit: hunc autem mulieres negligentes non curant.
 Servi autem quando non amplius imperant domini, 320
 Non amplius postea volunt officium facere.
 Dimidium enim virtutis aufert late sonans Jupiter
 Viri, quando ipsum servilis dies occupat.

Sic locutus, ingressus est domos bene habitatas:
 Ivit autem recta per domum ad procos superbos. 325
 Argum autem contra occupavit fatum nigræ mortis,
 Statim ut viderat Ulysses vigesimo anno.
 Primus autem vidit Telemachus divinus
 Venientem per domum subulcum, celeriterque deinde
 Innuit ad se vocans: atque ille circumspiciens cepit tellam 330
 Jacentem, ubi coquus insulere solebat carnes multas
 Incidentem procis in domo convivantibus.
 Hanc deposuit portans ad Telemachi mensam
 Ex adverso: ibi scilicet ipse sedebat, huic autem præco
 Partem capiens ponebat, ex canistroque panem sumens 335
 Propius accedendo autem post ipsum intravit domos Ulysses,
 Mendico squalido similis & seni, (tus erat.
 Scipioni innixus: illoque sordidato circum corpus amictu amic-
 Sedebat autem in fraxineo limine intra januas,
 Innixus limini cyparisseo, quod quondam faber 340
 Poliverat scite, & ad normam direxerat

Telemachus autem ad se vocatum alloquebatur subulcum,
 Panemque totum sumens perpulchro ex canistro,
 Et carnes uti ei manus capiebant comprehendenti:
 Da hœspiti hæc ferens, ipsumque jube 345
 Mendicare prorsus omnes adeuntem procos.
 Pudor enim non est bonus indigenti viro gratis habere cupienti.

Sic dixit. Ibat autem subulcus postquam verbum audivit:
 Prope autem stans verbis velocibus alloquebatur:
 Telemachus tibi hospes dat hæc, & te juber 350
 Mendicare prorsus omnes adeuntem procos.
 Pudorem autem non bonum dicit esse viro gratis habere cupienti.

Hunc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Jupiter Rex, Telemachus mihi in viris beatus sit;
 Et ei omnia fiant quæcumque animo suo cogitat. 355

Dixit, & ambabus accepit, & deposuit
 Illic, pedes ante, indecenti in pera:
 Comedeat autem usque dum cantor in ædibus canebat,
 Donec ille cœnauerat, iste cessabat divinus cantor.
 Proci autem tumultuabantur per ædes, at Minerva 360

- Ἀγχι παρειαυῶν Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
 ὦτρυν' ὡς ἂν πύργα κατὰ μνηστῆρας ἀγίῃσιν ὁ
 Γυνὴν θ' οἱ τινὲς εἰσιν ἐναΐσιμοι εἰ τ' ἀθέμιστοι·
 Ἀλλ' ἔδ' ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσων κακότητη.
- 365 Βῆ δ' ἰδὼν αἰτήσων ἐνδείξια ρῶτα ἔαυτον,
 Πάντοσε χιῶν ὀρέγων, ὥσπερ πτωχὸς πάλαι εἴη.
 Οἱ δ' ἑλπίσιν ἐλαίροντες δίδουσαν, καὶ ἰδάρβειον αὐτόν·
 Ἀλλήλας τ' ἐείροντο τίς μιν καὶ πῶθεν ἔλδοι,
 Τῷσι δ' καὶ μετέειπε Μιλαίνδι· αἰπόλῳ αἰγῶν,
- 370 Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλυτῆς βασιλείης
 Τῶδε πῶτε ξύνε· ἢ γὰρ μιν προσέειπεν ὁσσηπα.
 Ἦτοι μὲν οἱ διῦρον συβώτης ἡγεμόνουν,
 Αὐτὸν δ' ἐσάρκα οἶδα πῶθεν γένε· εὐχεται ἔη.
 Ὡς ἔρατ'. Ἀντίνοῳ δ' ἔπεισιν νίκιασε συβώτην,
- 375 Ὡς ῥήγνυτε συβῶτα, τίη δ' οὐ τότεν πείλιδι
 Ἠγαγες; ἢ ἐχ' ἄλλος ἤμιν ἀλῆμονές εἰσι καὶ ἄλλοι
 Πτωχοὶ ἀνιῆσθαι, δαιτῶν ὑπολυμαντήρης;
 Ἢ οἴοσθα ὅτι τοι βίοντον κατέδουσιν ἀνακτῶν
 Ἐνθάδ' ἀγρομέδων; οὐδ' ἢ καὶ πῶθεν τόνδ' ἐκάλεσας;
- 380 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν· προσέειπε Εὐμαῖη συβῶτα,
 Ἀντίνο', ἐμὲν καλὰ καὶ ἰάδλος εἶναι ἀγορεύεις.
 Τίς γὰρ δὴ ξύνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπειδὴν
 Ἄλλον γ' εἰ μὴ ἤν' οἱ δημοιοργοὶ ἔασιν;
 Μάντιν, ἢ κτήνῃσιν κακῶν, ἢ τέκτονα δέρον,
 385 Ἢ καὶ Δίεσπιν αἰδοῖν, ὃ κεν τέρπῃσιν αἰδῶν;
 Οὗτοι γὰρ κλητοὶ γὰρ βροτῶν ἐσ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Πτωχὸν δ' ἐκ ἂν τις καλεῖοι τρύχοντα ἑαυτόν.
 Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς πῶτε πάντων εἰς μνηστῆρα
 Δμῶσιν Ὀδυσσῆα, πῶτε δ' αὐτ' ἐμοὶ· αὐτὰρ ἔγωγε
- 390 Οὐκ ἀλέγω, εἴως μοι ἐχέροσιν Πηνελόπεια
 Ζῶν ἐνὶ μεγάροισι καὶ Τηλέμαχ' Ὀδυσσεύς.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεπνυμένῳ ἀντίον ἦνδα,
 Σίγη, μή μοι τῶτον ἀμείβεο πῶλλ' ἐπέεσσιν.
 Ἀντίνοῳ δ' εἶπεν κακῶς ἐρεδίζεμεν αἰεὶ
- 395 Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνῃ δ' καὶ ἄλλες.
 Ἢ γὰρ, καὶ Ἀντίνοον ἔπεισεν ὑπερόντα προσπύδα,
 Ἀντίνο', ἢ μευ καλὰ, πατὴρ ὡς κῆδειαι εἴη·
 Ὅς δ' ξύνον ἀνωγας δῶπ' ἐμὰς μεγάροιο δῖαδαι
 Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τῶτο Δίος τελίσσει.
- 400 Δίς οἱ ἰλῶν' ἐπὶ τοι ρηθόντα· κίεμαι γὰρ ἔγωγε.
 Μῆτ' ἐν μητέρ' ἐμῇ ἄζω τῶγε, μήτε τιν' ἄλλον
 Δμῶσιν οἱ κατὰ δόματ' Ὀδυσσῆα Δείσιον.
 Ἀλλ' ἐπὶ τοι ποῖσθαι ἐνὶ σῆδισι νόημα.
 Αὐτὸς γὰρ ραγέμεν πολὺ βύλας ἢ δόμῳ ἄλλῳ.
- 405 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοῳ ἀπαμειβόμεν· προσέειπε,
 Τηλέμαχ', ὑφ' ἀγῶνι, μὲν ἔχει, πῶσιν ἐμπες;

Prope astans Laërtiadæ Ulyssi
 Hortabatur ut panes à procis congregaret,
 Cognosceretque quinam essent iusti quique iniusti.
 Sed neque sic quemquam exempturus erat malo.
 Insistit autem ire petiturus dextre à viro quoque 365
 Undique manum porrigens, tanquam olim mendicus fuisset.
 Hi autem miserautes dabant, & mirabantur ipsum:
 Mutuos autem interrogabant quis esset & unde venisset,
 His autem interloquebatur Melanthius custos caprarum:
 -Audite me proci inclytæ Reginæ 370.
 Isto de hospite, certe enim antea ipsum vidi.
 Equidem cum huc subulcus duxit,
 Ipsum autem non aperte scio unde *se* genere dicat esse.
 Sic ait. Antinous autem verbis objurgabat subulcum:
 O famose subulce, cur tu hunc in urbem 375
 Duxisti? an non satis nobis erronei sunt alii
 Mendici molesti; epularum pestes?
 An te juvat quod vitam edunt Regis
 Hic congregati? tu autem etiam alicunde hunc vocasti?
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumæi subulce: 380
 Antinoë, non quidem bona licet bonus dicis.
 Quis enim hospitem vocat aliunde ipse adiens
 Alium nisi eorum *aliquem* qui publici operarii sunt?
 Vatem, vel sanatorem malorum, vel fabrum lignorum,
 Vel etiam divinum cantorem, qui dilectet canens? 385
 Hi enim vocati hominum super infinita terra.
 At mendicum nemo vocaverit comesturum seipsum, *i. e. sua bona.*
 Sed semper molestus super omnes es procos
 Servis Ulyssis, præcipue autem mihi: at ego
 Non curo, donec mihi prudens Penelope 390
 Vivit in domibus & Telemachus divinus.
 Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
 Tace, ne mihi huic responde multum verbis.
 Antinous enim consuevit male irritare semper *quosdam*
 Verbis molestis, quin incitat etiam alios. 395
 Dixit, & Antinorum verbis velocibus alloquebatur:
 Antinoë, certe me bene pater uti curas filium,
 Qui hospitem jussisti à domo exire
 Verbo cogenti, ne hoc Deus perficiat.
 Da ei capiens, non invidéo: jubeo enim ego etiam. 400
 Neque igitur matrem meam verere in hoc, neque quemquam alium
 Servorum qui in domibus Ulyssis divini.
 Sed haud tibi talis in pectoribus cogitatio.
 Ipse enim comedere multo mavis quam dare alii.
 Illum contra Antinous respondens alloquebatur: 405
 Telemache altiloque, animo intemperate, quid dixisti?

- Εἰ οἱ πάσαν ἅπαντες ἐρέζουαν μνηστῆρας,
 Καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας δπόσθην οἰκῶν ἐρύκοι.
 Ὡς ἀρ' ἔση, καὶ θρήνον ἔλκον ὑπέρμνη τραπέζῃ.
- 410 Κιῖδων, ὃ ῥ' ἔτεγεν λιπαρὰς αὐδὰς ἰλατινάζων.
 Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδουσαν, πῶσαι δ' ἄρα πῶπῃ
 Σίτῃ καὶ κρεῖαν. τάχα δὴ καὶ ἐρύκεν Ὀδυσσεύς
 Αὐτὶς ἐπ' ἔδον ἰὼν περικλὺς γαστέρεσσι Ἀχαιῶν.
 Στῆ ᾧ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
- 415 Δὸς εἰνῶν· ἃ μὲν μὲν δοῦναις ἃ κακίης· Ἀχαιῶν
 Ἑρμῶν αὐτῶν οἷος, ἐπεὶ βασιλεὺς ἴστας.
 Τῷ σε χεῖρ δίδωμαι καὶ λαόν περ ἄλλοι
 Σίτῃ· ἐγὼ δ' ἂν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνδρόποισιν ἔταλον
- 420 Ὀλβίῳ ἀρνεῖον, καὶ πολλὰκι δόσκον ἀλήτῃ
 Τοῖα ὅποι' εἴσι, καὶ ὅτεν κεχρημύσθῃ ἔλδοι.
 Ἦσαν δ' ὁμῶς μάλα μυεῖν, ἀλλὰ τε πολλὰ
 Οἷσιν τ' εὖ ζῶσι καὶ ἀγνοοὶ καλύνονται.
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίαν (ἦδελε γὰρ πε)
- 425 Ὅς μ' ἄρα ληίσῃσι πολυπλάγκτοισιν ἀνέκην
 Αἴγυπτόν δ' ἔταμ δελχὴν ἔδον, ὅρ' ἀπολείμνη.
 Στήσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμειλίχσας.
 Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ καλὴν κλέος ἱταίρας
 Αὐτὰ πᾶρ νήεσι μένειν, καὶ νῆας ἐρύκει.
- 430 Ὅσπερ καὶ ᾧ κατὰ σκοπιάς ὄππῃα νέεσθαι.
 Οἱ δ' ὕβρι' εἴξαντες, ἐπιστῆρῃσι μὲν ἴσῳ,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρὰς
 Πόρθην· ἐκ δ' ἡγεῖσθαι ἀγρὸν καὶ νήτια τέκνα,
 Αὐτὰς τ' ἐκτείνον. τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτῇ.
- 435 Οἱ δ' ἔρ, βοῆς αἰόντες, ἄμ' οἱ φαινομένη
 Ἦλθον. πῶπῃ δ' ὡς πᾶν πῶπῃ πῶπῃ τε καὶ ἵππων,
 Χαλκῶ τε σιροπῆς· ἐν δ' Ζεὺς περικλέειν
 Φύσαι ἱμοῖς ἐτάροις κακὴν βάλει· ὅδε τις ἔτλη
 Στήσας ἱναγίβιον. πῶπῃ γὰρ κακὰ πᾶντιδεν ἔση.
- 440 Ἐνθ' ἡμῶν πῶπῃς μὲν ἀπέκτανον ὅδε καλῶς,
 Τὰς δ' ἀναγον ζῶντας στίσι ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δίσαν ἀντιάσαντι
 Δρύτορε Ἰατίδῃ, ὃς Κύπρῳ ἱρὸν ἀνάσσει.
 Ἐνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἴκω πῶπῃα πῶπῃ.
- 445 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοῦ ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
 Τίς δαίμων τόδε σῆμα προσήγαγε, δαίμων ἀνὴρ;
 Στήσας ὅπως ἐς μέσον, ἡμῖς ἀπαυθε τραπέζης;
 Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδναι.
 Ὡς τις θαρσαλέῃ καὶ ἀναιδὲς ἴσῃ περικλῆς.
- 450 Ἐξίης πᾶντισι παρίσασθαι· οἱ δ' εἰδὼς
 Μαφιδίως· ἐπεὶ ὅστις ἐπὶ πῶπῃς ὅδε ἔλεπτος
 Ἀποτρέων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πῶπῃ πῶπῃ ἐκῆσθαι.

Sed si tantum omnes porrigerent proci,
Eum vel tres menses procul hinc domus detineret.

Sic ait, & scabellum capiens ostendebat subter mensam
Positum, in quo scilicet habebat nitidos pedes epulans. 410

Ceteri quoque omnes dabant, implebantque ei peram.

Pane & carnibus: cito etiam erat Ulysses

Rursus ad limen iens donum gustaturus Achivorum.

Stetit autem apud Antinoum, & ipsum verbo alloquebatur:

Da amice, haud quidem mihi videris pessimus Achivorum 415
Esse, sed optimus, quoniam Regi similis es.

Ideo te oportet dare & melius quam alii

De pane: ego autem te laudabo per carentem finibus terram.

Etenim ego aliquando domum in hominibus habitavi

Beatus divitem, & sæpe dedi erranti 420

Tali qualiscumque esset, & cujuscumque indigens veniret:

Erantque servi omnino plurimi, aliaque multa

Quibusque bene vivunt & divites vocantur homines:

Sed Jupiter perdidit Saturnius, (voluit enim sic)

Qui me cum latronibus multum errantibus adegit 425

In Ægyptum ire longam viam, ut perirem.

Stiti autem in Ægypto fluvio naves versatiles.

Tunc quidem ego jussi per dilectos socios

Illic apud naves manere, & naves custodire:

Speculatores autem ad speculas jussi ire. 430

Hi autem incontinentiæ cedentes, sequentes animos suos,

Cito admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros

Populabantur: mulieresque abigebant & infantes liberos,

Ipsosque interficiebant: cito autem in urbem ivit clamor.

Illi autem clamorem audientes, simul cum aurora apparente 435

Venerunt: impletus est autem omnis campus peditibus & equis,

Ærisque splendore: ac Jupiter gaudens fulmine

Fugam meis sociis malam iniecit, neque aliquis ausus est

Stare contra, circum enim mala undique stabant.

Tunc nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære, 440

Alios autem abduxerunt vivos ipsis ut opus facerent coactu,

At me in Cyprum hospitii dederunt occurrenti.

Demetrii Iasiæ: qui Cypro fortiter imperabat:

Inde scilicet nunc hue venio clades passus.

Hic autem rursus Antinous respondebat, & loquebatur: 445

Quis Deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?

Sed sic in medium, mea procul à mensa,

Ne cito amaram Ægyptum & Cyprum videas.

Ite quidam audax & impudens es mendiculus.

Ordine omnibus astas, hi autem dant

Tenere: quia nulla prohibitio neque miseriorio est 450

De alieno largiri, siquidem adsunt multa cuique:

- Τὸν δ' ἀναχαρήσας προσέειπε πολέμοις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλοι, ἐκ ἄρα σοίγ' ἐστὶ εἰδὴ καὶ ὀρέγες ἦσαν·
 455 Οὐ σὺ γ' ἂν ἐξ οἴκου σφ' ἐπιστάτη εἴδ' ἄλλα δοίης,
 "Ὅς νῦν ἀλλοτρείοισι παρήμῳ, ἐστὶ μοι ἔτλης
 Σίτω ἄποσσευαν δειδύκα· τὰ δ' ἔ, πολλὰ πάρεςιν.
 "Ὡς ἔρατ'. Ἀντίνοῦ δ' ἐχολώσατο κηρόδι μάλλων·
 Καί μιν ὑπὸ δακτύλῳ ἔπεια πτερόεντα παρσηύδα,
 460 Νῦν δὲ σ' οὐκ ἐστὶ κατὰ δῖ' ἐκ μεγάροιο γ' οἶω
 "Ἄψ' ἀναχαρήσων, ὅτε δὴ καὶ οὐκ εἶδα κάζεις.
 "Ὡς ἄρ' ἔρη· καὶ θρήνον ἔλαιν βάλε δεικνὺν ἄρην,
 Πιυμένησιν κατὰ γούνα· ὃ δ' ἐσάτη ἥντε πατήρ
 Ἐμπεδόν· εἴδ' ἄρα μιν σέληεν βῆθ' Ἀντινόεια,
 465 Ἄμ' ἀκίαν κίχουτε κάρη, κακὰ βουασδομεύων.
 "Ἄψ' δ' ἄρ' ἔω· ἐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔειπε, καὶ δ' ἄρα πῆρθε
 Θῆκεν εὐπλοῖην. μετὰ δ' ἡ μνηστῆρσιν ἔειπεν,
 Κέκλυτέ μιν μνηστῆρας ἀγαλλεύετε βουσιλίης
 "Ὅρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 470 Οὐ μὰν εἴδ' ἀχθῶ ἐστὶ μετὰ κλισίῃ, εἴδε τι πένθ'·
 "Ὅππότε ἀνὴρ πειρὶ οἴσιν μαχημένοισι κτεάτεας
 Βλήσται, ἢ πειρὶ βουσίῃ, ἢ ἀργυρῆσ' οἰεσιν·
 Αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοῦ βάλε γαστήρ' εἵνεκα λυγρῆς,
 Οὐλομένης, ἢ πολλὰ καὶ ἀνδρῶτοισι δίδασιν.
 475 Ἄμ' εἴπω πτωχῶν γε θεοὶ καὶ θεῖοις· εἴσιν,
 Ἀντίνοον παρὸ γάρμοιο τέλ' ὀλοῦτο κίχου.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοῦ προσέειπε Εὐπείθευ υἱὸς,
 "Ἐδὴ ἔκλ' ἔειπε καδμήμῳ, ἢ αἰτ' ἀλλή·
 Μὴ σι τίσι διὰ δόματ' ἐβύασσ', (οἳ ἀχρεῖς)
 480 Ἡ ποδὸς ἢ καὶ χεῖρ', ἀποδύψασι δ' πάντα.
 "Ὡς ἔρατ'. οἳ δ' ἄρα πάντες ὑπερήλατος νημόσσαν,
 "Ὡς δὲ τις εἴπεσκε τίαν ὑπεκκυρόεντων,
 Ἀντίνο', ἔ μιν καλ' ἔβαλε δύστηνον ἀλήτην.
 Οὐλομένη, εἰ δὴ παρ' ἐπὶ πτερόεντι θεὸς ἐστὶ;
 485 Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐνικότες ἀλλοδαποῖσι,
 Παντοίοι τελέοντες, ἐπισφραῖσσι πόλιν καὶ
 Ἀνδρῶτων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐροφύγες.
 "Ὡς ἄρ' ἔειπε μνηστῆρας· ὃ δ' ἐκ ἐμπάζοντο μῦθον.
 Τηλέμαχ' δ' ἐν μὲν κροδίῳ μέγα πένθ' ἔειπε
 490 Βουλήσιν· εἴδ' ἄρα δάμην χαμαὶ βάλεν ἐκ βελιγράδων·
 Ἄμ' ἀκίαν κίχουτε κάρη, κακὰ βουασδομεύων.
 Τὸ δ' ἄρ' ἐν ἥκαστε παρῆσαν Πηνελόπεια
 Βουλήσιν ἐν μεγάροισιν, μετ' ἄρα δμασθῆναι ἔειπεν,
 Αἰετῆρας αὐτὸν σε βάλοι κροτοῦσθ' Ἀτόλυν.
 495 Τὴν δ' αὖτ' Εὐμηνίη πατρὶ παρὸ μῦθον ἔειπεν,
 Εἰ γὰρ ἔω· ἄρ' ἔστιν ἡμῶν ἡμῶν γένετο,
 Οὐκ ἂν τις πότμον γε εὐδρόμῳ ἢ ὀλοῦτο.
 Τὴν δ' αὖτε παρῆσαν πατρὶ Πηνελόπεια,

Hunc autem recedens alloquebatur prudens Ulysses :
 Papæ , haud scilicet tibi cum forma etiam mens erat :
 Non tu ex domo tua adstanti neque salem dares ,
 Qui nunc alienis assidens , haud quidquam mihi sustines
 Panis sumptum dare , cum multa adiint.

455

Sic ait. Antinous autem irascebatur corde magis ,
 Et ipsum torve intuens verbis volucribus alloquebatur :

Nunc jam non te amplius honeste ex domo puto
 Recessurum , quando etiam opprobria dicis.

460

Sic dixit , & scabellum capiens mittebat in dexterum humerum ,
 Extimum in dorsum : ille autem stabat tanquam rupes
 Firmiter , neque ipsum turbabat jactus Antinoi ,
 Sed tacite movebat caput , mala penitus cogitans .
 Rursum autem ad limen iens sedebat , peram autem
 Deposuit bene plenam , procisque dixit :

465

Audite me proci perinclytæ Reginæ ,
 Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
 Non quidem neque dolor est in mente , neque luctus ,
 Quando vir pro suis pugnavit possessionibus
 Jactu icitur , vel propter boves , vel candidas oves :
 At me Antinous jaculatus est ob ventrem odiosum ,
 Perditum qui multa mala hominibus dat.

470

Sed sicubi mendicorum Dii & Erianyes sunt ,
 Antinoum ante nuptias finis mortis opprimat.

475

Hunc autem Antinous alloquebatur Eupitinei filius :
 Comede tranquillus hospes sedens , aut abi alio :
 Ne te juvenis per domos trahant , (qui sic loquaris)
 Vel pede vel & manu , lacerentque totum.

480

Sic ait. Illi autem omnes supra modum indignabantur :
 Sic autem aliquis dicebat juvenum elatorum :

Antinoë , non quidem bene jaculatus es infelicem erronem.
 Perдите , si nimirum forsitan aliquis cœlestis Deus est ?
 Et sane Dii hospitibus similes peregrinis ,
 Omnimodos se terentes , versantur in urbibus ,
 Hominum injuriam & æquitatem inspicientes.

485

Sic dicebant proci , ille autem non curabat verba.
 Telemachus vero in corde quidem magnum luctum augebat
 Illi percussio , neque tamen lacrymam in terram mittebat ex palpe-
 Se tacitus movebat caput , mala profunde cogitans . (bris , 490

Illum ut audivit prudens Penelope

Percussum in domo , ancillis loquebatur :

Utinam sic ipsum te jaculetur inclytus arcu Apollo

Hanc autem rursus Eurynome proma alloquebatur :

495

Si enim in precibus summa nostris posita elice ,
 Haud quisquā horum pulchro solio conspicuam aurorā attingeret.

Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :

- Μαῖ, ἰχθὲρὶ μὲν πάντας, ἐπὶ κακὰ μηχανώσιντα·
 300 Ἀντίκῃ⊙ ἢ μέλιστα μαλακῇ κρεῖ ἵκεν.
 Ζεῦ τίς δὺς ἐν⊙ ἀλκυὸν κατὰ δῶμα,
 Ἀνέσχεσσι αἰτίζον· (ἀλκυονίδων γὰρ ἀνὰ γῆ)
 Ἐνὶ ἄλλοι μὲν πάντες ἐπέπλεον τ' ἰδούσιν τε·
 Οὐτ'⊙ ἢ θράνην περικύβαντο βάλον δειδὼν ἄλλον.
 305 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἀγορεύει μετὰ δμοφροσύνης γυναιξίν·
 Ἥμῃ ἐν θαλάμῳ. ὃ δ' ἰδὼν ἄνδρ'⊙ Ὀδυσσεύς,
 Ἡ δ' ἐπὶ οἱ καλίσσασα προσηύδα θρόνῳ ὑπὸ πόδι,
 Ἔρχο δὲ Εὐμαι· κῶν τ' ἔστιν ἀναχθεῖν
 Ἐλθέμεν, ὄρεσθ' τι μὲν προσηύδα, καὶ ἱέραιμα·
 310 Εἰ περ Ὀδυσσεύς⊙ ταλασίφρον'⊙ ἢ στίπυς,
 Ἡ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι. στυγερὰ γὰρ γόοιεν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν⊙ προσέειπε Εὐμαῖε σὺ δῶτα,
 Εἰ γάρ τοι βασιλῆα σιωπήσας Ἀχαιοὶ
 Οἵ γε μυθήσασθαι, δέλοιντο καὶ τοὶ φίλοι ἦτορ.
 315 Τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τέταρτ' ἡματ' ἔρυσσε
 Ἐν κλισίῃ, (προφῶτον γὰρ ἐμ' ἵκτο νῆος δόρυ καὶ)
 Ἀλλ' ἔγωγε κακότητα διήκυσεν ἦν ἀγορεύον.
 Ὡς δ' ὅτ' αἰδὼν ἀνὴρ ποτιδέρκεται ὥς τε θεῶν ἔξ.
 Αἰδοῖ δὲ δειδώς ἐπεὶ ἡμερόν τε βροτοῖσι,
 320 Τὴ δ' ἄμοτον μεμασιν ἀκνέμεν ἐπὶ πότ' αἰδοῖ·
 Ὡς ἐμὲ κινέει⊙ ἔδειλγε παρημῶν⊙ ἐν μεγάροισι.
 Φησὶ δ' Ὀδυσσεύς⊙ ξέν⊙ πατρῷ⊙ εἴη,
 Κρήτη γαιετάων, ἴδμε Μίνοα⊙ γέν⊙ ἐστίν.
 Ἐνδον δὲ νῦν δεῦρο τέδ' ἵκτο σήματα πάσης,
 325 Πεσπερηνολιδόμην⊙· στυγερὰ δ' Ὀδυσσεύς⊙ ἀκούσας
 Ἀγχιθεσπερῶν ἀνδρῶν ἐν αἰὼνι δῆμον
 Ζωῆ· πολλὰ δ' ἀγχι κρημνία ὄνδε δέμονδε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε προσέειπε Πηνελόπεια,
 Ἔρχο, δεῦρο κάλεισιν, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
 330 Οὗτοι δ' ἢ θυροὶ καὶ θύραι ἐφ' ἡμῶν,
 Ἡ αὐτὴ κατὰ δῶμα· ἐπὶ σείσει θυμὸς εὐφροσύνης.
 Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματα ἀνέστη καὶ ἐπὶ οἴκῳ,
 Σιτ'⊙ καὶ μέθυ καὶ ὕδ'· τὰ μὲν οἰκίᾳ ἔδου.
 Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον ποικιλόμην, ἡματα πάντα
 335 Βας ἱεμένους καὶ ὅς ἐκ στίονας ἀγλαῖς,
 Εἰλαπινάδας, αἰνέοι τε αἰδομένοισιν οἶνον
 Μελιδόνας· τὰ δ' ἔτι πολλὰ καταίνεσθαι. ὃ γὰρ ἔσθ' ἀνὴρ
 Οἱ⊙ Ὀδυσσεύς ἔσκεν ἀρὴν δὲ οἴκῳ ἀμύνει.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεύς ἔλθοι καὶ ἵκτο ἐς πατρίδα γαίαν,
 340 Αἰψά κε σὺν ᾧ παῖδι βίᾳς δαπάνεσθαι ἀνδρῶν.
 Ὡς εἶπε. Τηλέμαχος δ' ἤ μιν ἔπειρεν· αἰεὶ δ' ὀδῶν
 Σμερδαλίον κοινάσσει. γέλασε δ' Πηνελόπεια·
 Αἰψά δ' ἄρ' Εὐμαῖον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 Ἔρχο μὲν, τ' ἔστιν ἡμεῖς ἀπὸ καλῆς γαίης.

Nutrix, odiosi quidem omnes, quoniam mala machinantur :
Antinous autem maxime nigræ morti similis est. § 00

Hospes quidam infelix mendicat in domo ,
Viros rogans : (egestas enim jubet)

Hic alii quidem omnes impleverunt dederuntque :
Hic autem scabello extimum percutit dextrum humerum.

Illa quidem sic loquebatur inter servas mulieres , § 05
Sedens in thalamo : cernabat autem divinus Ulysses ,
Illa ad se vocatum alloquebatur divinum subulcum :

Vade divine Eumæ , iens hospitem jube
Venire , ut ipsum alloquar , & interrogem
Sicubi Ulysses miserum vel audivit , § 10
Vel vidit oculis , multum jactato enim similis est viro.

Hanc autem respondens alloquebaris Eumæ subulce :
Utinam quidem tibi Regina tacerent Achivi

Qualia hic loquitur , mulceret tibi tuum cor.
Tres enim jam ipsum noctes habui , tres autem dies detinui § 15

In tugurio , (primum enim ad me venit nave aufugiens)
Sed nondum calamitatem ad finem pervenit narrans.

Sicut autem quando cantorem vir aspicit qui ex Diis
Canit doctus verba suavia hominibus ,
Quem insatiabiliter cupiunt audire quando canit : § 20
Sic me ille multo assidens in ædibus.

Dicit autem Ulyssis amicum paternum se esse ,
In Creta habitantem , ubi Minois genus est.
Inde nunc huc venit mala patiens ,
Provolutus : affirmat autem Ulysses audivisse § 25
Prope Theprotorum virorum in pingui populo
Vivum : multos autem ducit thesauros suam domum.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :
Vade , huc voca , ut coram ipse dicat.
Hi autem vel in januis sedentes ludant , § 30
Vel illic in domibus , postquam ipsis animus lætus est.

Ipsorum quidem enim possessiones intactæ jacent in domo ,
Panis & vinum dulce , quæ quidem domestici comedunt :

At ipsi in nostra domo versantes , dies omnes
Boves sacrificantes & oves & pingues capras ,
Epulantur , bibuntque ardens vinum
Temere : hæc autem multa consumuntur , non enim adest vir ,
Qualis Ulysses erat qui cladem à domo arceat.

Si autem Ulysses veniret & accederet in patriam terram ,
Statim cum suo filio violentias puniret virorum. § 40

Sic ait. Telemachus autem alte sternutabat , circumque domus
Terribiliter resonuit , risit autem Penelope :

Statimque Eumæum verbis velocibus alloquebatur :
Vade mihi , hospitem coram huc voca.

- 345 Οὐχ ὄρεας ὁ μοι υἱὸς ἐπείταρε παῶν ἐπείων·
 Τῷ καὶ ἡ ἐκ ἀτελῆς θάνατος μνηστῆροι γέροντο
 Πᾶσι μάλ', εὐδὲ κί τις θάνατον ἡ κηρὸς αὐτῶν.
 Ἄλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλαιο σῆσιν,
 Αἱ κ' αὐτὸν γινώσκον νημερτία πάντ' ἐπέποντα,
 350 Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἑμάτα καλά.
 Ὡς εἶπτο. βῆ δ' ὃ συφορβὸς ἐπὶ τ' μῦθον ἄκκταν·
 Ἀγχι δ' ἰστάμενος ἔπια φτερόεντα περσυνύδα,
 Εἶπε πᾶσι, καλὴν σε φείδεσθαι Πηνελόπεια,
 Μητρὶ Τηλεμάχοιο μεταλλήσας τίς ἐ θυμός.
 355 Ἀκούσ' ἀπόσ' κέλεται, ἡ κήδεα περ καταδύειν
 Εἰ δέ κί σε γνοίην νημερτία πάντ' ἐπέποντα,
 Ἔσσω σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῷ σὺ μάλιστα
 Χρήσιμος. σῆτον δ' ἡ ἀντίζων κατὰ δῆμον,
 Γαστέρα βοσκήσῃς, δάσδ' δέ τοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
 360 Τὸν δ' αὖτε περσύνει πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Εὖμαι', αἰψά κ' ἐγὼ νημερτία πάντ' ἐπέποντο
 Κεῖν Ἰκαρίοιο φείδεσθαι Πηνελόπεια.
 Οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνην, ὅμην δ' ἀνδρόμεν' οἶζύν.
 Ἀλλὰ μνηστῆρον χαλεπῶν ὑποδιδί' ὁμίλον,
 365 Τῶν ὕβρεις τε βίην τε σιδήρεον ἔρανον ἔκβ.
 Καὶ γὰρ νῦν ὅτε μ' ἔτ' ἀνὴρ κατὰ δῶμα κλονέται
 Οὐτὶ κακὸν ρίξαντα βαλὼν ὀδύνησιν ἔδωκεν,
 Οὐτέ τι Τηλέμαχος τούτ' ἐτήρμεσιν, ὅτε τις ἄλλος.
 Τῷ νῦν Πηνελόπεια ἐνὶ μεγάροισιν ἀναχθεῖ.
 370 Μείνων, ἐπειγομένη περ, ἐς κέλιον καταδύντα.
 Καὶ τότε μ' αἰεάδω ἀπόσι' ἀπὲρ νόστιμον ἦμαρ,
 Ἀσποτέρῃ καθίσασα παρὰ θυρῶν. ἑμάτα γὰρ τοι
 Λύγρ' ἔχω. οἶσθα ἡ αὐτὸς, ἐπὶ σε περσύν' ἰκέτευσαι.
 Ὡς εἶπτο. βῆ δ' ὃ συφορβὸς, ἐπὶ τ' μῦθον ἄκκταν.
 375 Τὸν δ' ὑπὲρ εὐδὲ βάντα περσυνύδα Πηνελόπεια;
 Οὐδ' αὖ γ' ἄγχι Εὖμαις; τί τὰτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
 Ἦν τινα περ δέσας ἐξαΐσιον; ἢ ἡ καὶ ἄλλως
 Αἰδοῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖ ἀλήτης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος περσύνει Εὖμαις συβώτα;
 380 Μυθῶνται κατὰ μοῖραν, ἅπτερ κ' οἶοντο ἡ ἄλλος,
 Ἔτρεν ἀλυσκάζον ἀνδρῶν ὑπερνορόντων.
 Ἀλλὰ σε μῆναι ἀναγνὴν ἐς κέλιον καταδύντα.
 Καὶ δέ σ' οἶδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὃ βασιλῆα,
 Οἶν' περὶ ξείνοι φάδωι ἔπ' ἡσπ' ἐπακῶσαι.
 385 Τὸν δ' αὖτε περσύνει φείδεσθαι Πηνελόπεια,
 Οὐκ ἄφρον' ὃ ξείν' οἶεται, ὅσπερ αἰ εἴη.
 Οὐ γὰρ περ τινὲς εὐδὲ καταδιντῶν ἀνδρῶπων
 Ἀνέει; ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανῶνται.
 Ἦν μὲν ἄρ' ὅς ἀγόρευεν, ὃ δ' ἄχαιο δῖος ὕφερτος
 390 Μνηστῆροι ἐς ὅμιλον, ἐπὶ διατέρεσσι πάντας.

Non vides quod mihi filius adsternutavit omphalus verbis? 545

Ideo & non irrita mors prociis sit

Omnibus omnino, neque quisquam mortem & fatum vitet.

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus reponere tuis,

Si ipsum cognovero vera omnia loquentem,

Amiciam ipsum lænaque tunicaque, amictu pulchro. 550

Sic dixit. Ibat autem subulcus postquam hunc sermonem audive-

Prope autem stans verbis velocibus alloquebatur: 555

Hospes pater, vocat te prudens Penelope,

Mater Telemachi: querere aliquid ipsam animus

De marito jubet, quamvis dolores passam. 560

Si autem te cognoverit vera omnia loquentem.

Induet te lænaque tunicaque, quibus tu maxime

Indiges: panem autem etiam petens in populo

Ventrem pasces, dabit autem tibi qui voluerit.

Illum contra alloquebatur multa passus divinus Ulysses, 565

Eumæ, statim ego vera omnia dicam

Filiæ Icarii perprudenti Penelopæ.

Scio enim bene de illo, similem enim accepimus ærumnam.

Sed procorum difficultum non nihil timeo turbam,

Quorum contumelia & violentia ferreum cælum attingit. 570

Etenim nunc quando me hic vir per domum euntem

Haud quicquam mali facientem jaculans doloribus dedit,

Neque quicquam Telemachus hoc prohibuit, neque aliquis alius.

Ideo nunc Penelopen in ædibus jube

Manere, festinantem licet, in solem occidentem. 575

Et tunc me interroget mariti de reditus die,

Propius sedens apud ignem: vestimenta enim

Mala habeo, nosti & ipse, quoniam ad te primum supplex veni.

Sic dixit. Ibat autem subulcus, postquæ eum sermonē audiverat:

Hunc autem super limem euntem alloquebatur Penelope: 580

Non tu ducis Eumæ? quid hoc in animum induxit ille erro?

An aliquem forte timens supra modum? an etiam aliter

Verecundatur in domo? natus est verecundus erro.

Hanc autem respondens alloquebatur Eumæ subulce:

Loquitur pro decenti, quæ putaret etiam alius, 585

Petulantiam vitans virorum potentium.

Sed te expectare jussit in solem occidentem.

Etenim tibi sic ipsi multo melius, ô Regina,

Solam ad hospitem loqui verbum, & audire.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope: 590

Non insipiens hospes hoc putat, quisquis etiam sit.

Non enim forte ulli sic mortalium hominum

Viri petulantes injusta machinantur.

Illam quidem sic loquebatur: ibat autem divinus subulcus

Procorum in cœtum, postquam dixerat omnia. 595

- Αἶψα ἢ Τηλέμαχον ἔπεια πτερόεντα προσηύδα,
 Ἀρχὴ σῶν κεφαλῇ, ἵνα μὴ ποιυδοῖαθ' οἱ ἄλλοι·
 ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἀπείμι σύας κ' κεύθα φυλάξων,
 Σὸν κ' ἐμὸν βίον· σοὶ δ' ἐνθάδ' πάντα μελόντων.
 695 Αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, κ' φράξω θυμῷ.
 Μὴ τι πᾶθης. πολλοὶ ἢ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν.
 Τὸς Ζεὺς ἐξολέσει περὶν ἡμῖν σῆμα γένεσθαι.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος· πειτυμένῳ· αντίον ἡῦδα,
 Ἔσεται ἔτις ἅπτα· σὺ δ' ἔρχο διελήσας.
 600 Ἦῳδ' ἐν δ' ἴστα κ' ἄγειν ἱερῖα καλά.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα κ' ἀθανάτοισι μελήσῃ.
 Ὡς φάθ'. ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔξ' ἐὺξίς ἐπὶ δῖον,
 Πηλεΐδῃ δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύ· ἠδὲ ποτὶτῷ,
 Βῆ ῥ' ἱμάρι μετ' ὕας· λίπε δ' ἱερὰ τέ μέγαρ' ἐπὶ τέ
 605 Πηλεὶν δαιτυμόνων. τοὶ δ' ὄρχησ' κ' αἰοδῇ
 Τέρποντ'· ἦδ' ἄρ' καὶ ἐσπλυσ' ἐμέλιν ἡμάρ.

Τ' ΠΟ' ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ο Δ Τ Σ Σ Ε Γ Α Σ Σ. ΤΟΥ Ο ΜΗΡΟΥ
 Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Ο Δυσσείας καὶ Ἴρου πυγμὴ γίνεται. φαίνεται ἢ καὶ Πη-
 νελόων τοῖς μνηστῆροι, καὶ πὰρ αὐτῷ δῶρα λαμβάνει.
 γίνεται δὲ καὶ τις κοινωνολογία ἐν ταῖς ἐξῆς Ὀδυσσείας πρὸς
 Εὐρύμαχον.

Σῆμα δ' ἔπει Ἴρου, εὖχῃ Ὀδυσσῆος, δῶρα τ' ἀνέκτων.

- Ἦλθε δ' ἐπὶ στωχὸς παρθένῳ, ὃς κατὰ ἄστυ
 Πτωχεύουσ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπαρε γαστέρι μάρνη,
 Ἀσκήεις φαγεῖν καὶ πίνειν· ἐδὲ οἱ ἦν ἱς,
 Οὐδὲ βίη· εἶδ' ἢ μάλα μέγας ἦν ἐρεάσθαι.
 5 Ἀργαῖοι δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ θέτο πύοντα μήτηρ
 Ἐκ γενετῆς· Ἴσον ἢ γένοι κίλησκον ἅπαντες,
 Οὐνεκ' ἀπαγγέλλισκε κίων ὅτι πᾶς τις ἀνάγοι.
 Ὅς ῥ' ἰλθὼν Ὀδυσῆα δῖοκετο οἷο δόμοιο,
 Καὶ μιν νικίαν ἔπεια πτερόεντα προσηύδα,
 10 Εἶκε γέρον προθύρῳ, μὴ δὴ τάχα κ' ποδὸς ἔλκε.
 Οὐκ αἰεὶς ὅτι δὴ μοι ἐπιλίξουσιν ἅπαντες,
 Ἐλκέδωμαι ἢ κέλονται, ἐγὼ δ' αἰχύνωμαι ἔμπης.
 Ἀλλ' αἶα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρες κ' χερσὶ γέννηται.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ δρεα ἰδὼν προσέφη πολυμήντης Ὀδυσσεύς,
 15 Δαιμόνι, ἔτέ τι σε ῥέζω κακὸν, ἔτ' ἀργεῖνός,
 Οὐτέ τινα φθονέω δέωμαι κ' πόλλ' αἰέλοντα.
 Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρως ἐδὲ χεῖσται· ἐδὲ τι σε χρὴ
 Ἀλλοτρίων φθονεῖν. δοκίμης δέ μοι ἔη ἀλότης,
 Ὡς περ ἐγὼν. ἔλθον ἢ θεοὶ μέλινον ὀπάξαι.

Statim autem Telemachum verbis volucris alloquebatur,
Prope tenens caput, ut ne audirent alii:

O dilecte, ego quidem abeo sues & illa custoditurus,
Tuum & meum victum: tibi autem hic omnia curæ sunt.
Ipsum quidem te primum serva, & considera animo
Ne quid patiaris, multi enim mala cogitant Achivorum:
Quos Jupiter perdat antequam nobis malum fiat.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
Erit sic mi senex: tu auté vade post meridié usq; hic comoratus:
Mane autem veni & duc victimas pulchras.

At mihi hæc omnia & immortalibus curæ erunt.

Sic dixit. Ipse autem rursus sedebat bene polita in sede,
Impletus autem animum cibo & potu,
Perrexit ire ad sues: liquit autem septaque donumque
Plenam convivarum. Hi autem saltu & cantu
Delectabantur: jam enim advenerat pomeridianum tempus.

ARGUMENTUM LIBRI XVIII. ODYSSEÆ
HOMERI.

Ulyssis & Iri pugna fit. Apparet autem & Penelope procis;
& ab ipsis dona accipit. Fit & quædam collocutio deinceps
Ulyssis cum Eurymacho.

Σ. Contentionem Iri, gloriam Ulyssis, donaque regum:

Venit autem mendicus publicus, qui in urbe
Mendicabat Ithacæ, excellebat autem ventre infans,
Immodicè comedendo & bibendo: neque ei erat vis,
Neque robur: specie autem valde magnus erat intuenti.
Arnæus autem nomen ei erat: hoc n. imposuerat alma mater;
Ex nativitate: Irum vero juvenes vocitabant omnes,
Quoniam renunciatum ibat cum aliquorū quis juberet.
Qui veniens Ulysssem expellebat sua domo,
Et ipsum objurgans verbis volucris alloquebatur:

Recede senex a vestibulo, ne scilicet mox etiam pede traharis. 10
Non audis quod scilicet mihi innuunt omnes,
Trahereque jubent? ego autem verecundor tamen.
Sed surge, ne mox nobis contentio & manibus fiat.

Hunc autem torve spectans alloquebatur consilio pollens Ulysses:
Miser, neque aliquid tibi facio malum, neque dico,
Neque aliquem invideo dare & multa sumentem.
Limen autem ambos hoc capiet: neque te oportet
Alienis invidere. Videris autem mihi esse erio,
Sicut ego. Opulentiam autem dii suppeditaturi sunt.

Odyssea.

L I

- 20 Χερσὶ δὲ μῆτι λῖν προκαλίζεο, μὴ με χολώσῃς·
Μὴ σε, γέρον περ ἴων, σῆθος καὶ χεῖλεα φύρω
Αἵματος· ψυχὴν δ' ἂν ἔμοι καὶ μάλλον ἔτ' εἴω
ἄρμεν. οὐ μὲν γάρ τι σ' ὑποστρέψισθαι οἶος
Διούτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδῃσι Ὀδυσσεύῃ.
- 25 Τὸν δὲ χολωσάμενος προσφρονέει Ἴρος ἀλήτης,
Ὡ πόσσοι, ὡς ὁ μολεδρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηὶ καμινῶ ἴσος· ὅν ἂν κακὰ μνηστραῖμιν,
Κόστων ἀμροτέρησι, χαμαὶ δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσαιμι, σὺς ὡς λιθοβόλους.
- 30 Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγινώσκει καὶ οἶδε
Μαρναμένους· πῶς δ' ἂν σὺ νεώτερον ἀνδρὶ μάχῃ;
Ὡ: οἱ μὲν προεάρουνθ' ὀφθαλμῶν ὑψηλῶν
Οὐδ' ἐπὶ ξυστῇ παρθυμαδὸν ὀκρίωντο.
Τοῖν δ' ἐξέτιχ' ἱερὸν μὲν ὦ Ἀντινόοιο,
- 35 Ἦδ' ὅς δ' ἄρ' ἐξελάσας μετρώμεν μνηστῆραςιν·
Ὡ φίλοι, οὐ μὲν πῶς τὶ πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη.
Οἶνι τεταπώλιν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδ' ὄμα·
Ὁ ξυῖός τε καὶ Ἴρος ἐρίζοντο ἀλλήλοισιν
Χερσὶ μαχίσσασθαι· ἀλλὰ ξυτελεύσασθαι ὄμα.
- 40 Ὡς ἱεῖαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνῆξαν γελῶντες,
Ἀμρὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοῖμοντας ἠγέρδιοντο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνορος μετῆρ' Εὐστειθέος υἱὸς,
Ἐκλυτὴ μὲν μνηστῆρας ἀγήτορες, ἔρρα τι εἶπα,
Γαστέρας αἰδ' αἰγῶν κίατ' ἐν πυρὶ· τὰς δ' ἐπὶ δόμῳ.
- 45 Κατ' ἑμὲθ' ἐκνέσθης τε καὶ αἵματ' ἱμῶν λίσσαντες·
Ὀπρώτερος δὲ καὶ νίκησθαι κρείσσον τε γένεταί,
Τῶν ἢν κ' ἐθέλησιν ἀνίστασθαι αὐτὸς ἐλθέτω·
Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδίδεται, οὐδέ τίς ἄλλος
Πτωχὸν ἔτω μίσσηται· ἰάσσομεν αὐτήσονται.
- 50 Ὡς ἔρατ' Ἀντίνοος. τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθ' ὦ,
Τοῖς δὲ δολοφρονέων μετῆρ' πολυμήτης Ὀδυσσεύς,
Ὡ φίλοι, ὥσως ἐπὶ νεώτερον ἀνδρὶ μάχεσθαι
Ἄνδρα γέροντα δὴν ἀρήμενον· ἀλλὰ με γαστήρ
Ὀτρύνει κακοεργὸς ἵνα πληγῇσι δαμῶμαι.
- 55 Ἀλλ' ἄγε νῦν, μοι πάντες ὁμῶστατε καρτερὸν ὄρκον·
Μή τις ἐφ' Ἴρῳ ἦρα εἶρην ἐμὲ χεὶρὶ παχύνῃ
Πληρὴ ἀτασθαλῶν, τοῦτόν δ' ἐμὲ ἰοὶ δαμάσθαι.
Ὡς ἱεῖαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀσπώμενοι ὡς ἐκίλευσιν,
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὸν ἱς Τηλεμαχοῖο·
- 60 Ἔειν, εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήτωρ,
Τούτου ἀλέξασθαι· τῶν δ' ἄλλων μὴ τίς Ἀχαιῶν
Δαΐδ'· ἐπεὶ πλέονισσι μαχίσσεται ἔς κ' ἐν θείῃ.
Ξυνοδόκος μὲν ἔγωγε, ἐπὶ δ' αἰνέητον βασιλῆος
Εὐρύμαχος· τε καὶ Ἀντίνοος, πεισυνόμενος ἄμρῳ.
- 65 Ὡς ἱεῖαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνουν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Manibus autem ne quid nimis provoces, ne mihi bilē moveas, 20
Ne tibi, licet senex sim, pectus & labra fœdem
Sanguine: quies autem mihi etiam magis adhuc esset
Cras. Non enim te reversurum puto
Iterum in domum Laërtiadæ Ulyssis.

Hunc autem iratus alloquebatur Irus erro: 25

Papæ, quam hic epularum sectator volubiliter dicit.
Vetulæ fornacinæ similis: cui male consulerem,
Verberans ambabus, in terramque omnes dentes
Maxillis excuterem, porci sicut segetem depascentis.
Accingere jam, ut omnes cognoscant & hi 30
Pugnantes. Quomodo autem tu juniori viro pugnabis?

Sic hi quidem ante januas alas
Limine in polito toto animo concurrabant duriter.
Eos autem animadverterat sacra virtus Antinôi,
Suaviter autem ridens alloquebatur procos: 35

O amici, haud quidem quicquam antea tale factum est.
Qualem delectationem Deus duxit in hanc domum:
Hospesque & Irus contendunt inter sese
Manibus pugnare. Sed committamus ocyus.

Sic dixit. Illi autem omnes surrexerunt ridentes, 40
Circumque mendicos pannosos congregati sunt.

His autem Antinous locutus est Eupithei filius:
Audite me proci fortes, ut aliquid dicam.
Ventriculi isti captarum jacent in igne: quos in cornam
Deposuimus pinguedine & sanguine impletos: 45
Uter autem vicerit potiorque fuerit,
Eorum quem voluerit surgens ipse eligat:
Semper autem deinceps nobiscū convivabitur, neque quenquā alium
Mendicum iutus admisceri nobis sinemus mendicaturum.

Sic dixit Antinous. His autem placuit sermo. 50
Hos autem astutus alloquebatur dives consilii Ulysses:

O amici, nequaquam fas est cum juniore viro pugnare
Virum senem calamitate labefactum: sed me venter
Horratur maleficus ut plagis domer.

Sed age nunc mihi omnes jurate forte juramentum, 55
Ne quis Iro gratificans me manu crassa
Feriatur prævaricans, eo enim me vehementer domaret.

Sic dixit. Illi autem omnes juraverunt sicut jusserat.
Eos autem rursus allocuta est sacra vis Telemachi:

Hospes, si te hortatur cor & animus masculus, 60
Istum protelato: reliquorum autem neminem Achivorum
Time, quoniam pluribus pugnabit qui te pulsabit.
Hospes quidem ego, assentiuntur autem reges
Eurymachusque & Antinous, prudentes ambo.

Sic dixit. Hi autem omnes laudaverunt, at Ulysses 65
Ll ij

- Ζώσατο μὲν ῥά κ' οἱ περὶ μῆδεα, φαῖνε δὲ μετὰ
 Καλὸς τε μεγάλας τε, φαῖνε δὲ οἱ εὐρέες ὄμοι,
 Στιθεὶά τε, σιβαροὶ τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
 Ἀρχὴ παρὶσάμεν μὲλ' ἤλδ' ἀνὰ ποιμένι λαῶν.
 70 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερριάκων ἀθάνατον.
 ὦδ' εἰς τίς εἰσίστην ἰδὼν ἐς πλοσίον ἄλλον,
 ἦ τὰ χαῖ' ἱεῖς αἶρος ἐπίσπασον κακὸν ἔξει.
 Οἷον ἐκ βαλίων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει.
 Ὦς ἂρ' ἔσαν. Ἴρα δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.
 75 Ἀλλὰ καὶ ὥς δρυστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη,
 Δειδιότα, σάκεες δὲ περιτρομέοντο μέλεσιν.
 Ἀντίθεος δ' ἐννιπτεν, ἔσος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Νῦν μὲν μὴτ' εἰς βουγαῖς, μῆτε γήνοι,
 Εἰ δὴ τυτὸν γε τιμῆεις καὶ δειδίας αἰνῶς,
 80 Ἄνδρα γέροντα, δὴν ἀρμήνῃ ἢ μιν ἱκάνει.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἔρω, τόδε κ' τετελεσμένον ἔσται,
 Λαίην σ' οὐδ' ἐν νίκησιν κρείσσων γε γένηται,
 Πένεψ σ' ἠπαυρόνδε βαλὼν ἐν γῇ μελαίνῃ,
 Εἰς ἔχεται βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 85 Ὃς κ' ὀπὸ ῥίνα τάμνῃ κ' ὕδατα νηλεὲς χαλκῷ,
 Μῆδεά τ' ἐξερύσας, δῶν κυσὶν ὦμα δάσασθαι.
 Ὦς φάτο. τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρίμῳ ἔλλαβε νύκτα.
 Ἐς μίσσον δ' ἀναγόν· τῷ δ' ἄμ' αὖ χεῖρας ἀνίσχυν.
 Δὴ τότε μεμυκῆξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 90 Ἢ ἑλάσει ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθις πτόντα,
 Ἢ μιν ἐκ' ἐλάσει, πανύσειν τ' ἐπὶ γαίῃ.
 ὦδ' εἰς οἱ φρενέοντι δάδατο κέρδιον εἶπαι,
 Ἢ κ' ἐλάσται, ἢ αὖ μὴ μιν ἐπιφρασαίαι· Ἀχαιεῖ.
 Δὴ τότε ἀνασχομένῳ, ὁ μὲν ἔλασε διζὶόν ὄμω
 95 ἱεῖς, ὁ δ' αὖχεν' ἐλάσεν ὑπὸ οὐατῷ, ὅς τ' εἴσω
 ἱέλασεν· αὐτίκα δ' ἤλθεν ἀνὰ σῶμα φοῖνιον αἶμα,
 Καὶ δ' ἔπειτα ἐν κοίῃσι μακρῶν, σὺν δ' ἦλ' ὅσ' ἔδοντας,
 Λακτίζον ποτὶ γαίαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 Χεῖρας ἀνασχομένοι γέλω ἔκτανον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 100 Εἴλεκε δ' ἐκ προθύρου, λαβὼν ποδός· ἔρ' ἵκετ' αὐλῇ
 Λιθούσης τε θύρας· καὶ μιν ποτὶ ἔρκιον αὐλῆς
 Εἶπεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δὲ οἱ ἐμβαλε χεῖρῃ,
 Καὶ μιν ἐσηύσας ἔπειτα πτερόεντα προσνύδα,
 Ἐνταυθοῖ νῦν ἥσο κύνας· τε σύας τ' ἀπειρύκων.
 105 Μῆδε σὺ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κείανος εἶπαι,
 Αὐγὴς ἰὼν· μὴ που τι κακὸν κ' μείζον ἐπαύρη.
 Ἢ ῥά, καὶ ἀμρ' ὁμοῖσιν ἀεχία βάλλετο πήρῃ,
 Πικνὰ ῥογαλίν· ἐν δὲ σφρόβῳ ἦεν ἀορτήρ.
 Ἀψ δ' ὅγ' ἔσ' ὡδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο. τῷ δ' ἴσαν ἔσσω
 110 Ἢ δὴ γελῶντες, κ' ἐδικαίοντ' ἐπίεσιν,
 Ζεύς τοι δόιν ξυῖε καὶ ἀθάνατοι θοῶ ἄλλω

Cingebatur quidem pannis circū genitalia , ostendebat a. femora
Pulchraque magnaue , apparuerunt autem ei lati humeri ,
Pectoraque , fortiaque brachia : at Minerva
Prope altans membra auctabat pastori populorum.
Proci autem omnes supra modum admirabantur : 70
Sic autem aliquis dicebat intuens propinquum alium :
Certe mox Irus non Irus attractum malum habebit.
Qualem ex vestimentis senex coram ostendit.

Sic dicebant. Iro autem male turbabatur animus.
Sed & sic famuli ducebant ciuentes coactu , 75
Timentem , carnes autem tremebant circum membra.
Antinous a. increpabat , verbumq; proloquebatur & compellabat :
Nunc quidē neq; sis , o iactator , neq; fueris i. e. nullus es , peristi ,
Si nempe hunc trenebundus times graviter ,
Virum senem , miseria labefactum quæ ipsum invasit. 80
Sed tibi edico , quod etiam perfectum erit ,
Si te hic vicerit potiorque fuerit ,
Mittam te in Epirum conjiciens in navem nigram ,
Ad Echetur regem , hominum pestem omnium ,
Qui nasum abscindat & aures sævo ære , 85
Genitaliaque evellens , det canibus cruda comedenda.

Sic dixit. Illi autem adhuc magis tremor cepit membra.
In medium autem ducebant : illi autem ambas manus tollebant.
Tunc cogitabat multa tolerans divinus Ulysses ,
An feriret ut ipsum anima linq̄eret illic lapsum , 90
An ipsum remissius feriret , prosterneretque in terram.
Sic autem ei cogitanti visum est melius esse ,
Leniter ferire , ut ne ipsum cognoscerent Achivi.
Tunc scilicet elevati , hic quidem feriebat dextrum humerum
Irus , ille autem cervicem feriebat sub aure , ossa autem intus 95
Fregit : statim autem venit per os ruber sanguis ,
Deciditque in pulveribus mugiens , collisitque dentes ,
Calcitrans pedibus terram. At proci superbi
Manus elevantes risu emoriebantur. At Ulysses
Traxit ex vestibulo , prehensens pede : donec venit ad atrium 100
Porticusque januas. Et ipsum ad septum atrii
Statuit reclinans : baculum autem ejus imposuit manui ,
Vocemque edens ipsum verbis volucris alloquebatur :

Hic nunc sede canesque suesque arcens ,
Neque tu hospitum & mendicorum dominus esto , 105
Malus cum sis : ne forte aliquod malum etiam majus accipias.

Dixit , & circum humeros turpem jecit peram ,
Multis locis laceram : cui tortum inerat lorum.
Iterumque hic ad limen iens resedit. Illi autem ibant intro
Suaviter ridentes , & ei blandiebantur verbis : 110

Jupiter tibi det hospes & immortales dii alij

- Ο, πτί μάλις ἰθίλεις, καὶ τοι φίλον ἱστίο θυμῷ,
 Ὅς τοῦτον τὸν ἀνάλτοιν ἀλκτιεύειν ἀσπίταυσας
 Ἐν δήμῳ τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἡσπερόνδε
 115 Εἰς Ἐχίον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
 Ὡς ἂρ ἔσαν. χαῖριν δὲ κλειδόνι θεῖῳ Ὀδυσσεύς·
 Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν
 Ἐμπαλῖν κτίας τε καὶ αἵματ'· Ἀμείνομ' δὲ
 Ἄρτους ἐκ κανέοιο δῶμα παρίθνηκεν αἶρας,
 120 Καὶ δῖαπαί χερσὶν δειδίσκετο, ρῶπσιν τε,
 Χαῖρε πατήρ ὃ ξεῖν· γένοιτο τοι ὥσπερ ὁπίσσω
 Ὅλκ'· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχαι πολέεσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπεν πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀμείνομ', ἦ μάλα μοι δοκίεις πικτυμένος εἶναι.
 125 Τριέτου γδ πατρός· ἰσπεὶ κλέῳ ἰδὼλόν ἄκουον,
 Νίσσον Δουλιχίῃα εὔν τ' ἔβην ἀρετιόν τε.
 Τεῖ σ' ἐν φασὶ γινέσθαι. ἰσπτή δ' ἀνδρὶ ἵοικας.
 Τούνηκά τοι ἔρεω· σὺ δὲ σύνδεο, καὶ μὲν ἄκουσον·
 Οὐδὲν ἀκινδότερον γαῖα τρίφει ἀνδράποιο
 130 Πάντων ἐσθ' αὖτε γαῖαν ἰσπανίην τε καὶ ἔρπει.
 Οὐ μὲν γάρ ποτε φρεσὶ κακὸν πέισιταδ' ὁπίσσω,
 Ὅσσ' ἀρετὴν παρέχουσι θεοὶ καὶ γούνατ' ὀρώρη·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελίσσωσι,
 Καὶ τὰ φέροι αἰκαζόμεν' τετληῖντι θυμῷ.
 135 Τοῖος γδ νόος ἐστὶν ἰσχυροῖαν ἀνδράων,
 Οἷον ἐσ' ἡμᾶρ ἄγχι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὀλβίῳ εἶναι,
 Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίῃ καὶ κάρτϊ εἰκον,
 Πατρί τ' ἐμῷ πίσυν' καὶ ἱμοῖσι κασιγνήτοισι.
 140 Τῷ μὴ τις τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀδμεύσιος εἴη,
 Ἄλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχει, ὃ, πτί διδύειν.
 Οἷ' ὁρώ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανώοντας,
 Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκριτιν
 Ἀνδρός, ὃν ἐκ ἔτι φημί φίλον κ' πατρίδ' αἶψα
 145 Διόν ἁσπίσιταδ'· μάλα δὲ σχεδόν. ἀλλὰ σε δαίμων
 Οἰκάδ' ὑπέξαγάγοι, μὴδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
 Ὅπως τε νοσήσις εἴλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Οὐ γδ ἀναιμῶντί γε διακρινέσθαι οἶω
 Μνηστῆρας κακείνον, ἰσπεὶ κε μέλαθρον ἰσέλθοι.
 150 Ὡς φάτο· καὶ σπείσας ἔπειν μελιχδία οἶνον.
 Ἀψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δάπας κοσμήτορι λαῶν.
 Αὐτὰρ ὃ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιμῆμέν' ἦτορ,
 Νευσαῖζον κεραλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσοιτο θυμῷ.
 Ἄλλ' ἔσθ' ὥς εὖγε κῆρα· πέθοιαι δὲ κ' τὸν Ἀθήνη
 155 Τηλέμαχε ὑπὸ χερσὶ καὶ ἐγχεῖ ἱερὸν δαμῆναι.
 Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἂρ ἔζετ' ἐπὶ θρόνῳ ἔνθεν αἰετῶ.
 Τῇ δ' ἂρ ἰσὶ φρεσὶ θῆκε διαγλαυκῶσις Ἀθήνη

Quodcumque maxime vis, & tibi gratum est animo,
Qui hunc insatiabilem à mendicando cohibuisti
In populo. Cito enim ipsum ducemus in Epirum
Ad Echetum regem, hominum perniciem omnium.

115

Sic dicebant. Gaudebat autem omine divinus Ulysses.
Antinous autem ei magnum ventriculum apposuit
Plenum pinguedineque & sanguine. Amphinomus vero
Panem ex canistro duos apposuit tollens,
Et poculo aureo salutavit, dixitque :

120

Salve pater ô hospes ; contingat tibi in posterum quidem
Opulentia, at nunc quidem malis teneris multis.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
Amphinome, certe valde mihi videris prudens esse.
Ejusmodi enim es patris : siquidem gloriam bonam audivi, 125
Nisum Dulichiensem bonum esse divitemque.

Ex hoc te dicunt natum esse. Facundo autem viro similis es.
Propter hoc tibi dicam : tu autem attemde, & me audi :

Nihil ærumnosius terra nutrit homine
Omnium quæcunque in terra spirantque & serpunt. 130
Non enim unquam autumat malum se passurum esse in posterum,
Quamdiu virtutem præbent dii & genua vigent :
Sed quando & mala dii beati perficiunt,
Et hæc fert invitæ patienti animo,

135

Talis enim mens est terrestrium hominum,
Qualem diem adducit pater virorumque deorumque.
Etenim ego quondam videbar in viris beatus esse,
Multa autem injusta feci, viribus & robori meo cedens,
Patrique meo confidens & meis fratribus.

140

Quocirca ne quisquam omnino vir injustus sit,
Sed quilibet silentio dona deorum habeat, quodcumque deus.

Qualia video procus injusta machinantes,
Possessiones consumentes, & inhonorantes uxorem
Viri quem non amplius dico ab amicis & patria terra
Diu fore : valde autem prope. Sed te deus

145

Domum subducatur, neque occurras illi,
Quando redibit dilectam in patriam terram.
Non enim sine cruore decreturos puto
Procos & illum, postquam in ædes venerit.

150

Sic dixit : & libans bibit dulce vinum.
Iterum autem in manibus posuit poculum moderatori populorum.

At ille ivit per domum, suo cruciatus corde
Nutans capite : etenim malum augurabatur animus.
Sed neque sic fugit mortem : irretivit autem & hunc Minerva
Telemachi à manibus & hasta fortiter ut domaretur.

155

Rursus autem iterum sedit in sede unde surrexerat.
Ipsi autem in mentem posuit dea cælia Minerva

- Κέρη Ἰκαίειο περιέρπει Πηλοπώειν
 Μινεῖρετσι ραήται, ὅπως πετάσει μάλιςα
 160 Θυμὸν μινεῖρων, ἰδέ τιμάσασα γίνετο
 Μαῖλον πῶς ποσὶς τε καὶ υἱῶ· ἢ πάρος ἦν.
 Ἀχέιον δὲ ἐγίλασεν· ἔτ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Εὐρύμην, θυμὸς μοι ἰέλεται, εὐτὶ πάρος γε,
 Μινεῖρετσι ραήται, ἀπεχθόμενοισί περ ἔμνης.
 161 Παιδί δέ κεν εἴπωμι ἰω· τό κε κέρδιον εἴη,
 Μὴ πάντα μινεῖρσιν ὑπερβιάλοισιν ὀμλεῖν,
 Οἷτ' εὖ μὴ ἐάζουσι, κακῶς δὲ ὀπίθεν ερονέουσιν.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμην ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Νῆ δὴ ταῦτά γε πάντα τέκος κατὰ μοῖραν ἔειπας.
 170 Ἄλ' ἰδί, καὶ σὺ παιδί ἰω· ράο, μὴδ' ἐπίκλυδε,
 Χρῶτ' ἀποσιφάμεν, καὶ ἐπιχρίσασα παρείας.
 Μὴδ' οὕτω δακτύοισι πεφυρμένη ἀμρὶ πρόσωπα
 Ἔρχω. ἰσεί κακίον πενθήμεναι ἀκρίτοι αἰεῖ.
 Ἦδὴ μὴ γάρ τοι παῖς τέλει, ὃν σὺ μάλιςα
 175 Ἦρ' ἀθανάτοισι γενέσσαντα ἰδέσθαι.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίρην Πηλοπώεια,
 Εὐρύμην, μὴ ταῦτα παραύδα κηδομένη περ,
 Χρῶτ' ἀποσιφάμεν, καὶ ἐπιχρίσασα ἀλοιφῇ.
 Ἀγλαῖην γάρ ἔμοιγε θεοὶ τοὶ ὀλυμπον ἔχουσιν
 180 ὤλεσαν, ἐξ οὗ κείνῃ ἔδωκ' ἐνὶ θυνοῖν.
 Ἀλλὰ μοι αὐτοῖσι τε καὶ Ἰπποδόμεισιν ἀνωχθεῖ
 Ἐλθόμεν, ὅρα καὶ μοι παρστήτον ἐν μεγάροιςιν.
 Οἷν δ' οὐκ εἴσεμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
 Ὡς ἄρ' ἔφη. γυνὴ δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 185 Ἀγχιέουσα γυναῖξί, καὶ ὀτρυνέουσα τέσσα.
 Ἐνδ' αὖτ' ἀλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Κούρη Ἰκαίειο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχειν.
 Εὐδὲ δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθην δέ οἱ ἄψα πάντα
 αὐτὴ ἐνὶ κλυτῇρι. τίως δ' ἄρα δια δίασιν
 190 Ἀμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαίαιτ' Ἀχαιοί.
 Κάλει μὴ οἱ πρῶτα πρόσωπά τε καλὰ καὶ ἄθρην
 Ἀμβροσίῳ, οἷον περ εὐσέβαν· Κυδέρεια
 Χρίστα· εὐτ' ἂν ἦ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα.
 Καὶ μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
 195 Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν περ εὖ ἐλέφαντ'·
 Ἡ' μὴ ἄρ' ὥς ἔρξας ἀπεβήσατο δια δίαων.
 Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκόλευτοι ἐκ μεγάροιο,
 Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι. τὴν δ' ὅ γλυκὺς ὕπνος αἴηκε,
 Καὶ ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρείας, ραήταις τε,
 200 Ἡ' με μάλ' αἰνῶσαδ' ἡ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν.
 Αἰδέ μοι ὥς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἀρτεμις ἀγνὴ
 αὐτίκα νῦν, ἵνα μὴκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 Λιῶνα ρθινύθω, πόσι πιδέουσα φίλιον

Filiæ Icarîi prudenti Penelopæ

Procis apparere, ut extenderet maxime

Animum procorum, & honorabilis fieret

160

Magis à viroque & filio quam antea erat.

Leviter autem risit: verbumque dixit, & prolocuta est:

Eurynoma, animus mihi cupit, non *mi* pridem

Procis apparere, invisus licet tamen.

Filio autem dicerem verbum quod utile fuerit,

165

Ne omnino procorum superbiorum familiaritate utatur,

Qui bene quidem dicunt, male autem retro cogitant.

Hanc autem rursus Eurynoma proma alloquebatur:

Næ ista quidem omnia filia pro decenti dixisti:

Sed ito, & tuo filio verbum dic, neque occulta.

170

Corpore lora, & uncta genas,

Neque sic lachrymis fœdata circum faciem

Vade. Quoniam malum lugere sine discrimine semper.

Etenim jam quidem tibi filius tantus, quem tu maxime

Supplicabas diis barbarum videre.

175

Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope:

Eurynoma, ne isthæc loquere dolens licet,

Corpore ut laver, & inungar unguento.

Splendorem enim mihi dii qui Olympum habitant

Perdiderunt, ex quo ille ivit concavis in navibus.

180

Sed mihi Autonoëque & Hippodamiam jube

Venire, ut mihi astent in ædibus.

Sola autem non illuc ibo ad viros: verecundor enim.

Sic dixit. Vetula autem è domo exivit,

Nunciatura mulieribus, & incitatura ad eundum.

185

Tunc rursus alia excogitavit dea cæsia Minerva:

Filiæ Icarîi dulcem somnum infudit.

Dormivit autem reclinata: solutaque sunt ei membra omnia

Illic in lecto. Tunc igitur divina dearum

Immortalia dona dedit, ut ipsam admirarentur Achivi.

190

Pulchritudine quidem ei primo vultusque bene purgavit

Divina, quali pulchre coronata Venus

Ungitur, quando it in Gratiarum chorum amabilem.

Et ipsam longiorem & crassiorē reddidit adpectu:

Candidioremque ipsam reddidit secto elephante.

195

Sic his factis abiit divina dearum.

Venerunt autem famulæ albæ ulnas ex domo,

Cum strepitu incedentes. Hanc autem dulcis somnus dimisit,

Et absterisit manibus genas, dixitque:

Certe me valde gravia patientem mollis somnus cooperuit. 200

Utinam sic mihi mollem mortem daret Diana casta

Statim nunc, ut non amplius lugens in animo

Ævum cœrumperem, mariti desiderans dilecti

- Παντοῖν ἀρετὴν, ἵπαι ἔξοχ' ἦεν Ἀχαιοῖν.
 205 Ὡς φαιμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σγαλλόντα,
 Οὐκ οἷα· ἄμα τῇσι καὶ ἀμφοῖσιν δὲ ἔποντο.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Στὰρ ῥὰ παρὰ σταθμὸν τέγε' ὦ πύκα ποικιλοῖο,
 ἅντα παρείσαν σχομένη λιπαρὰ κρήνητα.
 210 Ἀμφοῖσιν δ' ἄρα οἱ κεινὴ ἐκάτερθε παρίσιν.
 Τῶν δ' αὐτὰ λυτο γούνατ', ἴφθ δ' ἄρα θυμὸν ἔδειχθεν·
 Πάντες δ' ἤρσαντο παρὰ λεχέαςι κλισίῃσι.
 Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσέειπεν ὃν φίλον υἱόν,
 Τηλέμαχ' οὐκίτι τοι ἐρίης ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα.
 215 Πῶς ἔτ' ἰὼν κ' μαῖλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδι' ἐνόημα.
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἴσσι, καὶ ἤδης μέτρον ἱκάνεις,
 Καὶ κινεῖς τις φαῖν γόνον ἔμμεναι ὀλέεις ἀνδρῶν,
 Ἐς μέγαδ' ἢ κάλλος ὀρφόμενος ἀλλότρεος φάος,
 Οὐκίτι τοι ἐρίης οἷσιν ἐναισίμοι, οὐδὲ νόημα.
 220 Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
 Ὅς τὸν ξείνον ἔσσεαι ἀεικιδήμεναι οὕτω.
 Πῶς νῦν; εἴ τις ξείν' ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 Ἥμεν', ὅδε πάθοι ῥυσακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,
 Σεί κ' αἰσχ' ὀλέθου τε μετ' ἀνδράσιναι πέλοισι.
 225 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πικρὺν μένος ἀντίον ἠΐδε,
 Μῆντερ ἱμῖν, τὸ μῦθ' οὐ σε τεμνισσάμεναι κεχολώσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
 Ἐσθλὰ τε καὶ τὰ χίρνα (πάρος δ' ἔτι νῆπιος ἦα·)
 Ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πικρὺν μένος πάντα νοῆσαι.
 230 Ἐκ γάρ με πηκασσούσι, παρήμενοι ἀλλοθεν ἄλλ',
 Οἶδε κακὰ φρονέοντες· ἱμοὶ δ' ἐκ εἰσὶν ἀσσογυῖ.
 Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ ἴρε μῶλ' ἐτύχθη
 Μνηστῆραν ἰότητι· βίη δ' ὄγε φέρτερος ἦεν.
 Αἰ γὰρ Ζεὺς τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀσπελλων,
 235 Οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
 Νεύουσιν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
 Οἱ δ' ἐντοσθε δόμοιο, λάλυτο δὲ γυῖα ἑκάστου·
 Ὡς νῦν ἴρος ἐκείνος ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
 Ἦσαν νευσάων κεφαλῇ, μεθύοντι εἰκοῖας,
 240 Οὐδ' ὅς τις δύναται σῆναι ποσὶν, οὐδὲ νείσθαι
 Οἰκαδ' ὅσση οἱ νόσος· ἵπαι εἶλα γυῖα λένοντα.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Εὐρύμαχ' δ' ἑπείεσσι προσόδα Πηνελόπειαν,
 Κύρη ἱερὸν περὶ φρον Πηνελόπειαν,
 245 Εἰ πάντες σε ἴδοιεν αὖ ἱάσον Ἄργος Ἀχαιοὶ,
 Πλείονές κεν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 Ἦσ' ἔναι δαινύατ'. ἵπαι περὶ εἶσι γυναικῶν
 Εἰδὲς τε μέγιστος τε, ἰδὲ ἐρίτας ἐνδὸν ἵστας.
 Τὸν δ' ἡμιβίτ' ἑσπετα περὶ φρον Πηνελόπειαν,

Omnigenam virtutem, quoniam præstantissimus erat Achivorum.

Sic loquens descendit de cornaculo stupendo, 205

Non sola : simul hanc & famulæ duæ sequebantur.

Hæc autem quando jam ad procos pervenit divina mulierum,

Stetit ad postem domus fabricatæ,

Genis obtendens splendida redimicula.

Famula autem ei proba utrinque astitit. 210

Horû a. illic solvebantur genua, amore a. in animo percelliebantur ;

Omnesque optabant in lectis propter dormire.

Hæc autem contra Telemachum alloquebatur suum filium :

Telemache non amplius tibi mens integra neque cogitatio.

Puer adhuc etiam magis mente utilia versabas : 215

Nunc autê quando jam magnus es, & ad pubertatis mensuram

Etiam aliquis diceret filium te esse beati viri, (pervenisti,

In magnitudinem & pulchritudinem intuens alienus vir,

Non amplius tibi mens est justa : neque cogitatio.

Quale jam hoc facinus in domibus patratum est, 220

Qui hospitem sivist contumelia affici sic,

Quomodo nunc ? si quis hospes in nostris domibus

Sedens, sic pateretur vexatione ex dira,

Tibi dedecus opprobriumque hominibus esset.

Hanc a. rursus Telemachus prudens alloquebatur : 225

Mater mea, istud quidem non tibi indignor quod irasceris.

At ego animo intelligo & novi singula,

Bonaque & pejora : (antea autem adhuc infans eram :)

Sed non possum prudentia omnia intelligere.

Nam me perterrent, assidentes aliunde alius, 230

Isti mala cogitantes : mihi autem non sunt auxiliiatores.

Non tamen hospitis & Iri pugna facta est

Ex procorum sententia : viribus enim ille potior fuit.

Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo,

Ita nunc proci in nostris domibus 235

Nuereut capita domiti, partim in atrio,

Partim intra domum, dissolvanturque membra cujusque :

Uti nunc Irus ille in attrientibus foribus

Sedet putans capite, ebrio similis,

Neque rectus potest stare pedibus, neque reverti 240

Domum quo ei reditus est : quoniam ei sua membra soluta sunt.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopen :

Filia Icarji prudens Penelope,

Si omnes te viderent in Iaso Argo Achivi, 245

Plures proci in nostris domibus

Mane convivarentur. Quoniam præstas mulieribus

Specieque magnitudineque, & mente iurus æquabili.

Huic autem respondit postea prudens Penelope :

- 250 Εὐρύμαχ', ἦτοι ἔμην ἀρετὴν εἶδος τε δέμας τε
 ὦλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβατον
 Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἔμδς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 Εἰ καὶνός γ' ἔλθων τὸν ἔμον βίον ἀμφοπολεύει,
 Μείζον καὶ κλίῃ εἴη ἔμον καὶ κάλλιόν οὐτ'.
- 255 Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γὰρ μοι ἐπείσσειν κακὰ δαίμων.
 Ἦ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦτε λιπῶν κατὰ πατρίδα γαῖαν,
 Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἔλων ἐμὲ χεῖρα προσνύδα,
 ὦ γύναι, καὶ γὰρ οἷον εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀσπόμενος ἀποπέδουαι.
- 260 Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἀνδρας,
 Ἦ μὲν ἀκοντιστὰς ἠδὲ ρυτῆρας οἰσῶν,
 Ἰσπῶν τ' ἀκυσέδων ἐπιβήτορας, οἳ καὶ τάχις
 Ἐκρίναν μέγα νίκῃ ὁμοίῳ πολέμοιο.
 Τὰ οὐκ οἶδ' εἰ κέν μ' ἀντίσει Διὸς, ἢ κεν ἀλώω
- 265 Ἀυτοῦ ἐνὶ Τροίῃ. σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων·
 Μιμνήσθαι πατρὸς καὶ μητίεος ἐν μεγάροισιν,
 Ὡς νῦν, ἢ ἔτι μάλλον ἐμῷ ἀπονόσσειν ἔοντ'.
- 270 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ παῖδα γενεήσαντα ἶδαι,
 Γήμασθ' ὅ κ' ἐδίλκηδα, τῶν κατὰ δῶμα λιπούσας·
 Κεῖνός θ' ὥς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 Νυξ δ' ἔσται ὅτε δὴ συγχερὲς γάμῃ ἀντιβολήσας
 Οὐλομένης ἐμείδεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀσπύρα·
 Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει.
 Μνηστῆρον ἔχ' ἠδὲ δίκην τοσαύτηνδε τέτυκτο,
- 275 Οἷτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀργεῖοιο θυγάτηρ
 Μνηστῆρην ἐδίλκωσι, καὶ ἀλλήλοισι ἱρίσωνιν.
 Αὐτοὶ τοὶ γ' ἀπαύγουσι βόας καὶ ἱρία μῆλα,
 Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
 Ἀλλ' ἐκ ἀλλότρετον βίοντον νησποιοὶν ἔδουσιν.
- 280 Ὡς φάτο. γένησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οὐνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκντο, δέλγῃ δὲ θυμὸν
 Μεγλιχίους ἐπείεον, τῶς δὲ οἱ ἄλλα μνηοῖνα.
 Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοῦ προσέειπεν Εὐσείδειος υἱὸς,
 Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
- 285 Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐδίλκωσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐπῆκεν,
 Δίξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήγαδναι δόσιν ἐστίν.
 Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἔμμεν, οὔτε πῃ ἄλλα
 Πρὶν γέ σε τὰ γήμασθαι Ἀχαιῶν ὅσις ἀρεῖος.
 Ὡς ἔρατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιπνέδανε μῦθ'.
- 290 Δῶκε δ' ἄρ' οἰσόμεναι πρόσαν κέρυκα ἑκάς·
 Ἀντιπῶν μὲν ἔθηκε μέγαν περικαλλέα πύσσον
 Ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περὶναι δυοκαίδεκα πάσαι
 Χρύσειαι, κληῖσιν εὐγνάματοισι ἀραρυῖαι.
 Ὅρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔθηκε
 295 Χρῦσειον, ἡλέκτεροισι ἱερμῖνον, ἡλόν ὅς.

Eurymache, certe meam virtutem speciemque corpusque
Perdiderunt immortales, quando Ilium ingressi sunt
Argivi: cum quibus meus maritus ibat Ulysses.

250

Si ille veniens hanc meam vitam gubernaret,
Major gloria esset mea & melior hoc *pacto*.

Nunc autem tristior: tot enim mihi immisit mala dæmon.

255

Equidem quando ibat relinquens patriam terram,
Dextram in carpo prehensens mihi manum alloquebatur:

O mulier, non puto bellicosos Achivos

Ex Troja bene omnes illabefactos redituros.

Etenim Trojanos dicunt puguaces esse viros,

260

Et jaculatores & tractores sagittarum,

Equorumque velocium pedibus conscensores, qui citissime
Decreverint magna contentione communis belli.

Ideo nescio si me remittet Deus, an capiar

Illic in Troja. Tibi autem hic omnia curæ sint.

265

Ut memineris patris & matris in ædibus,

Sicut nunc, vel etiam magis me absente.

At ubi jam filium barbarum videris,

Nubito cui voles, tuam domum relinquens.

Ille sic dicebat: quæ nunc omnia perficiuntur.

270

Nox autem erit quando odiosæ nuptiæ contingent

Perditæ mei, cujus Jupiter beatitudinem abstulit.

Sed hic gravis dolor cor & animum cepit.

Procorum non hic mos olim fuit,

Qui bonamque mulierem & divitis filiam

275

Ambire vellent, & inter se contenderent.

Ipsi abducunt domo boves & pingues oves,

Sponsæ epulas amicis, & splendida dona dant:

Sed non alienum victum impune edunt.

Sic dixit. Lætatus est autem pertolerans divinus Ulysses.

280

Quoniam eorumque dona attrahebat, mulcebarque animum

Suavibus verbis, mens autem ejus alia cogitabat.

Illam contra Antinous alloquebatur Eupithei filius:

Filia Icarii prudens Penelope,

Dona quidem quicumque voluerit Achivorum huc ferre,

285

Accipe. Non enim bonum est recusare quod datur.

Nos autem neque ad opera ante ibimus, neque usquam aliò.

Priusquam tu alicui nugas Achivorum quicumque optimus.

Sic dixit Antinous. Illis autem placebat sermo.

Dona igitur allaturum miserunt præconem quisque.

290

Antinoo quidem ferebat magnum perpulchrum peplum

Varium: inerant autem fibulæ duodecim omnino

Auræ, clavis bene inflexis aptæ.

Monile autem Eurymacho multa arte laboratum ferebat

Aureum, electris fulgens, sicuti solem.

295

- Ἔρματα δ' Εὐρυδάμαντι δῶκε θεράποντες ἔνικαν,
 Τείλῃνα, μορόντα. χάρις δ' ἀσπελάμωτο πολλή,
 Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδρῳ Πολυκτορίδαο ἄνακτ'·
 Ἰσθμιοὶ ἤνεκιν θεράπων περικαλλὲς ἄγαλμα.
- 300 Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλ'· δῶρον Ἀχαιοῖν καλὸν ἔνικεν.
 Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερῶα διὰ γυταῖκῶν·
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίστολοι ἔριον περικαλλέα, δῶκε
 Οἱ δ' εἰς ὄρχησύν τε καὶ ἱμερόεσσαν αἰοδῆν
 Τριψάμενοι τέρωοντο· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἰλθύν.
- 305 Τοῖσι δὲ τερωόμενοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν·
 Αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἔσασαν ἐν μεγάροισιν,
 Ὅσρα φαίνον· περὶ δὲ ξύλα κάγκατα θύκων
 Λύα πάλαι, περίκλια, νέοι κεκοσμήνα χαλκῷ·
 Καὶ δαΐδας μετέμωγον. ἀμοιβῆδ' ὅς δ' ἀνέροισιν
- 310 Δρῶαι Ὀδυσῆ' ὀδυσεύροτος. αὐτὰρ ὁ τήσιν
 Αὐτὸς διογνῆς μετὶν πολέμῳ Ὀδυσσεύς,
 Δρῶαι Ὀδυσῆος δὴν οἰχομένοιο ἄνακτ'·
 Ἐρχάδε πρὸς δῶμαδ' ἴν' αἰδοῖν βασιλείᾳ.
 Τῇ δὲ παρ' ἡλέκατα σφραλίζετο. εἴρωετο δ' αὐτῇ
- 315 Ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἥ ἔρια πύκνεται χερσίν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάσ'· πάντας παρέξω.
 Ἦν περ γάρ κ' ἐθέλωσιν εὐθρόνον καὶ μίμνεν,
 Οὗτι με νικέουσιν. πολυτλήμων δὲ μάλ' ἔμει.
 Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἰδόντες.
- 320 Τὸν δ' αἰσχυρῶς ἐνέπρωτο Μελαντιάδης καλλιπάρῃ·
 Τὴν Δόλιος μὲν ἔτικτε, κόμισαι δὲ Πηνελόπειᾳ,
 Παῖδα δὲ ᾗς ἀτίταλλο· δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ,
 Ἄλλ' οὐδ' ᾗς σχέδε πίνθ'· ἐνὶ φρεσὶ Πηνελόπειας.
 Ἄλλ' ἤγ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέσκειν·
- 325 Ἡ δ' ἔρ' Ὀδυσῆ' ἐνέπρωτο νεοειδίῳ ἐσθίῳ,
 Εἴτε τάλαν, σὺ γέ τις φρένας ἐκπαταγμέν' ἔσσι
 Οὐδ' ἐθέλεις εὐδύν χαλκῆιον ἐς δόμον ἰλθῶν,
 Ἡέ που ἐς λίσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγρυμνέεις
 Θαρσαλίῳ πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν. οὐδέ τι θυμῷ
- 330 Ταρβείς. ἦ ῥά σε οἶν' ἔχει φρένας, ἢ νῦν τοι αἰεὶ
 Τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμῶλια βάζεις·
 Ἡ' αλύεις ὅτι Ἴερν ἐνίκησας τὸν ἀλκίτην.
 Μὴ τις τοι τάχα Ἴερν ἀμύναν ἄλλ' ἀγασθῇ,
 Ὅστις σ' ἀμφὶ κάρη κεκοσμῶς χερσὶ σφαιρῇσι,
- 335 Δέματ' ἐκσέμψῃσι, φορυῖας αἵματι πολλῷ.
 Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδεχ' ἰδὼν περσέην πολέμῳ Ὀδυσσεύς,
 Ἡ' τάχα Τηλεμάχῳ ἱέω κύων αἰ' ἀγορεύεις,
 Κεῖσ' ἰλθῶν, ἵνα σ' αὖτις διαμειλίσῃ τάμῃσιν.
 Ὡς εἰπὼν, ἔπειτα δισσώτοισι γυναῖκας
- 340 Βάν δ' ἱμεναι διὰ δῶμα· λῦθην δ' ὑπὸ γυῖα ἱεῖας
 Ταρβοσύνης. φάν γάρ μιν ἀληθῆα μυθήσασθαι.

Inaures autem Eurydamanti duo servi ferebant,
Cum trinis ocellis, operosas: gratia autem resplendebat multa.
Ex Pisandro autem Polyctoride rege
Collare ferebat servus perpulchrum ornamentum.

Aliud autem alius donum Achivorum pulchrum ferebat. 300

Hæc quidem postea ascendit in superiora ædium divina mulicæ:

Ipsi autem simul famulæ ferebant perpulchra dona.

Illi autem in saltationem & suavem cantum

Versi delectabantur: manebantque donec vesp̄er veniret.

Eis autem se delectantibus niger vesp̄er venit: 303

Statim lampades tres statuerunt in domibus,

Ut lucerent: circum autem ligna arida posuerunt

Sicca pridem, præfissilia, nuper scissa ære:

Et candelas miscuerunt. Per vices autem prælucebant

Famulæ Ulyssis calamitosi. At illis 310

Ipse generosus locutus est prudens Ulysses:

Famulæ Ulyssis diu absentis regis,

Ite ad domos, ubi veneranda regina.

Et apud illam pensa versate: delectate autem ipsam

Sedentes in domo, vel lanas pectite manibus. 315

At ego his lumen omnibus præbebo.

Si enim voluerint pulchro solio conspicuam Auroram expectare,

Non me vincent. Perpatiens enim valde sum.

Sic dixit. Hæ autem riserunt, aliaque aliam inspiciebat.

Eumque immodeste allocuta est Melantho pulchra genis, 320

Quam Dolius quidem genuit, educavit autem Penelope,

Ceu filiam autem nortiebat: dabatque oblectamenta animo,

Sed neque sic habuit dolorem in animo Penelopes.

Sed illa cum Eurymachō rem habebat, & eum amabat:

Hæc scilicet Ulyssēm alloquebatur contumeliosis verbis: 325

Hospes miser, tu aliquis mente captus es,

Neque vis dormire æream in domum profectus,

Vel aliquò in cœtum confabulantium: sed hic multa dicis

Confidenter multos inter viros. Neque quidquam animo

Times. Certe tuam vinum habet mentem, aut tibi semper 330

Talis mens est, qui & vana garris:

An exultas quod Irum vicissi errorēm.

Pereor ne quis tibi mox Iro melior alius surgat,

Qui te in capite percutiens manibus fortibus,

Domo emittat, scædatur sanguine multo. 335

Hanc torve aspiciens allocutus est prudens Ulysses:

Certe mox Telemachō dicam canis qualia loqueris,

Illuc profectus, ut te illic membratim incidas.

Sic fatus, verbis perterrituit mulieres.

(cujusque 340

Perrexerunt autem ire per domum: solutaque sunt subitus membra
Timore. Autemabant enim ipsum vera dicere.

- αὐτὰρ ὁ παρ' λαμπτήροισι φαῖνον αἰδομένησιν
 εἰσέκει ἐς πάντας ὁρῶμεν· ἀλλὰ δὲ οἱ κ' ἔρ
 ὦρμανε φρεσὶν ἦσιν ἂ ῥ' ἐκ ἀτέλεια γέγοντο·
 345 Μνηστῆρας δ' ἔπαμψαν ἀγένορας εἰς Ἀθήνη
 Λάωις ἰγνῶναι θυμολγίης, ὅρ' ἐπὶ μάλλον
 Δὴν ἄχ' κραδίη Λαερτιάδῃσιν Ὀδυσῆϊ.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχ' Πολύδεσσαις ἦρχ' ἀγορεύει,
 Κερτομίων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἐτάροισιν ἔτιυξεν.
 350 Κέκλυτέ μεν μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 Ὅρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει,
 Οὐκ ἀδελὸν ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσῆιον ἐς δόμον ἔκει,
 Ἐμῶς μοι δοκεῖ δαΐδων σίλας ἔμμεναι αὐτῷ
 Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὐ οἱ ἐν τρήχεσσι ἔδ' ἔβαιβαι.
 355 Ἡ ῥ', ἅμα τε προσείπων Ὀδυσῆα πτολίπορθον·
 Ἔειπε, ἦ ἄρ' κ' ἰδύλεις ὀπτεύμεν, εἰ σ' ἀνελοῖμεν,
 Ἀγρῷ ἱὸν ἰχθυίης, (μυθὸς δὲ τοι ἄμφω ἔσται)
 Αἰμασιᾶς τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ ρυτύνων;
 Ἔνθα δ' ἐγὼ σίτον μὲν ἰσπεκτανὸν παρίχοιμι,
 360 Εἴματα τ' ἀμφύσαιμι, ποσὶν δ' ὑποδήματα δύνῃ.
 Ἄλλ' ἐπεὶ ἔν δ' ἔργα κἀκ' ἔμμεδες, ἐκ' ἐδεύσεις
 Ἐργὸν ἱποίχεσθαι· ἀλλὰ πτώσῃσι κατὰ δῆμον
 Βουλῆαι, ὅρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὸν γαστήρ' ἀναιλτον.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 365 Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ τῶν ἔρεε ἔργωο γένοιτο
 Ὡρ' ἐν εἰαρινῷ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
 Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
 Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχῃς, ἵνα πυρποαίμεθα ἔργου
 Νηυσὶς ἄχει μάλα κνέρεα, ποίῃ δὲ παρῇ.
 370 Εἰ δ' αὖ καὶ βίης εἴεν ἑλαυνήδην εἴσπερ' ἀεῖροι,
 Αἰδῶτες, μεγάλοι, ἄμφοι κεκορηότες ποίης,
 Ἥλικες, ἰσοφροεῖ, ἥδ' τε σθένος ἐκ ἀλασφάνων,
 Τίτερά γε μιν δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλ' ἀετῶν,
 Τῶν κέ μ' ἰδοῖς εἰ ἄλλα θνητῆς προταμοῖμην.
 375 Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποδὶν ὀρήσῃσι Κρονίων
 Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκ' εἴη καὶ δύο δοῦρε,
 Καὶ κύνῃ πάγχυαλος ἱππὶ κροτάροις ἀεαρυῖα·
 Τῶν κέ μ' ἰδοῖς πρῶτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μίγντα,
 Οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστήρ' ὀνειδίσῃσι ἀγορευοῖς.
 380 Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νό' ἐστὶν ἀπηνής·
 Καὶ περ τίς δικαίως μέγας ἔμμεναι, ἠδὲ κραταῖος,
 Οὐνεκα πὰρ πάνεσσι καὶ οὐκ ἀγαδοῖσιν ὀμιλεῖς·
 Εἰ δ' Ὀδυσσεύς ἐλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Αἴψα κέ τοι τὰ δούρεα, καὶ ὑῖρα περ μάλ' ἴοντα,
 385 Φεύγοντι εἴνοντο δ' ἐκ προθύροιο θυεσσί.
 Ὡς ἔρατ' Εὐρύμαχ' δ' ἐχολώσατο κροῖδι μάλλον.

At hic apud lampades præluces accensas
Stabat omnes aspiciens : alia autem ejus cor
Cogitabat præcordiis ejus , quæ sane non irrita fuerunt.
Procos autem haud omnino superbos sinebat Minerva
A contumelia abstinere animi cruce , ut adhuc magis
Subiret dolor cor Laërtiadæ Ulyssis.

343

His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere ,
Convitiis proscindens Ulyssæm : risum autem sociis fecit.

350

Audite me proci inclytæ reginæ ,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Non sine Deo hic vir Ulyssæam in domum venit ,
Tamen mihi videtur facium splendor esse ipsius
Etiam capitis : quoniam non ei sunt capilli neque pauci.

Dixit , simulque allocutus est Ulyssæm urbium destructoræ : 355

Hospes , nunquid vis servire , si te suscipiam ,
Agri in extremitate , (merces autem tibi sufficiens erit)
Sepesque colligans , & arbores longas plantans ?

Illic autem ego panem quidem perennem præberem ,
Amictuque amicirem , pedibusque calceamenta darem.

360

Sed quoniam scilicet opera mala didicisti , non voles

Opus adire : sed mendicare in populo

Vis , ut possis pascere tuam ventrem insatiabilem.

Hunc autem respondens alloquebatur consilio dives Ulysses :

Eurymache , siquidem nobis contentio operis fieret

365

Tempore in verno , quando dies longi sunt ,

In herba , falcem quidem ego bene flexam haberem ,

Tu quoque talem haberes , ut faceremus periculum in opere

Jejuni usque adeo ad tenebras , herba autem adesset.

Sin rursus & boves essent agendi qui optimi ,

370

Ardentes , magni , ambo saturati herba ,

Coævi , æqualiter ferentes , quorum robur haud labefactum ,

Quatuorque jugera essent , cederetque subtus gleba aratro ,

Tunc me videres an sulcûm continuum proscinderem.

Sin rursus & bellum alicubi moveret Saturnius

375

Hodie , & mihi scutum esset & duæ lanceæ ,

Et galea tota ærea in temporibus apta :

Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum ,

Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.

Sed nimis injurius es , & tibi mens crudelis :

380

Et aliquo modo quidam videris magnus esse , & fortis ,

Quoniam cum paucis & non bonis versaris :

At si Ulysses veniret & appelleret in patriam terram ,

Statim tibi portæ , licet latæ admodum sint ,

Fugienti arctarentur per vestibulum foras.

385

Sic dixit. Eurymachus autem irascebatur corde magis ,

- Καί μιν ἰσώδεα ἰδὼν, ἴσῃα πτιέριντα περτυύδα,
 Ἄ' δὴλ', ἢ τάχα τοι τέλειος κακὸν, οἷ' ἀγορεύεις.
 Θαρσαλίης πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· ἐδὲ τι θυμὸς
 390 Ταρβείς. ἢ ῥά σε οἶν[Ⓞ] ἔχει φρένας, ἢ νύ τοι αἰεὶ
 Τοιοῦτ[Ⓞ] νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμύλῃα βάζεις.
 Ἡ' ἀλύεις ὅτι Ἴσον ἐπέκτισας τὸν ἀλάντην.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, σφέλας εἶλετο. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀμεινόμεν πρὸς γούνα καθίζετο Δουλιχίῳ[Ⓞ],
 395 Εὐρύμαχον δέσας. ὃ δ' ἄρ' οἶνοχόος βάλε χεῖρα
 Δεξιτερὴν· ὠρόχο[Ⓞ] ἢ χαμαὶ βόμβησι πισοῦσα.
 Αὐτὰρ ὅγ' οἰμῶξας πῖσεν ὕπτιος ἐν κοῖνισι.
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδηνσαν ἀνὰ μέγαρον σκυδόντα.
 Ὅδ' ἐδὲ τις εἵπτοισκεν ἰδὼν ἐς πλανήσιον ἄλλον.
 400 Λίθ' ὤσσελ' ὃ ξύν[Ⓞ] ἀλάμηνος ἄλλοθ' ὀδῶναι,
 Πρὶν εἰλθεῖν· τῷ κ' οὔτε τόσον κέλαδον μεδίεικεν.
 Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἱερδαίνονμην· ἐδὲ τι δαρτὸς
 Ἐσθλῆς ἴσμεται ἥδ[Ⓞ], ἵσται τὰ χερσὶνὸνα νικᾷ.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετίειπ' ἱστὴ ἐς Τηλεμάχοιο,
 405 Δαιμόνιοι, μαινέεσσι, καὶ ἐκέτι κινέετε θυμὸν
 Βροτῶν, οὐδὲ ποτὶτα. θεῶν νύ τις ὕμν' ὀρθύνετε.
 Ἄλλ' εὖ δαισάμενοι κατακίεετε οἶκαδ' ἰόντες,
 Ὅππότε θυμὸς ἀνογή· δῶκε δ' οὔτιν' ἔργα.
 Ὡς ἱεσθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδᾶξ ἐν χεῖρισι γύντες,
 410 Τηλεμάχον θαύμαζον ὃ θαρσαλίης ἀγόρευεν.
 Τοῖσιν δ' Ἀμεινόμεν[Ⓞ] ἀγορήσατο καὶ μετίειπεν,
 Νίσου παῖδιμ[Ⓞ] υἱὸς Ἀρκτιάδαο ἀνακτος,
 Ὡ' εἴλει, ἐκ ἀνδρῶν τις ἰσὶ ρηδέντι δικαίᾳ
 Ἀντιβίοις ἰστίᾳ καθασπόμεν[Ⓞ] χαλκωαίνοι.
 415 Μὴτέ τι δ' ξῖνον ευφελίζετε, μὴτέ τιν' ἄλλον
 Δμοῶν οἷ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσῆ[Ⓞ] θείοιο.
 Ἄλλ' ἄγεται, οἶνοχόος μὲν ἱσαρξάδην διαβάσιν,
 Ὅρεα σπείσαντες κατακίεον οἶκαδ' ἰόντες.
 Τὸν ξῖνον δὲ ἰώμην ἐνὶ μεγάροισι Ὀδυσσῆ[Ⓞ]
 420 Τηλεμάχῳ μελέμην. τῷ γδ εἶλον ἵετο δῶμα.
 Ὡς φάτο. τοῖσι δ' πᾶσιν ἱεσθὲτα μῦθον ἔειπε.
 Τοῖσιν δ' κρητῆρα κεράσατο Μούλιος ἦρως,
 Κῆρυξ Δουλιχίεύς· θεράπων δ' ἦν Ἀμεινόμειο.
 Νόμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἱπυσσάδον. οἱ δ' ἔ, θεοῖσιν
 425 Σπείσαντες μακάρεσσιν, πῖον μελιπρία ρῖον.
 Αὐτὰρ ἰστί σπείσαν τ' ἰστίον θ' ὄσαν ἥδιε θυμῆς,
 Βάν δ' ἱμῶν καίοντες ἰσὶ πρὸς δῶμαθ' ἵκασται.

Et ipsum torve intuens, verba volucra locutus est:

Ah miser, certe mox tibi perficiam malum, qui sic loquere
 Confidenter multos inter viros: neque quidquam animo
 Times. Utique vinum tuam habet mentem, aut tibi semper 390
 Talis mens est, qui & vana garris:
 An exultas quod Irum vicisti erronem.

Sic vociferans scabellum cepit. At Ulysses
 Amphinomi ad genua sedit Dulichii,
 Eurymachum timens. Hic autem pincernam seriebat in manu 395
 Dextra: gutturnium autem humi resonabat cadens.
 At ille plorans cecidit resupinus in pulveribus.
 Proci autem tumultuabantur in ædibus umbrosis.

Sic autem aliquis dicebat aspiciens propinquum alium:
 Utinam debuisset hic hospes errabundus alibi periisse, 400
 Antequam veniret: ed non tantum tumultum immisisset.
 Nunc autem de mendico rixamur: neque aliqua convivii
 Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
 Illis autem dixit virtus Telemachi:

Miseri, insanitis, & non amplius capitis animo 405
 Cibus, neque potum. Deorum aliquis nimirum vos concitat.
 Sed bene epulati decumbite domum profecti,
 Quando animus jubet: pello autem neminem ego.

Sic dixit. Illi autem omnes mordicus labris prehensis,
 Telemachum admirabantur quod audacter locutus esset. 410
 Illis Amphinomus fatus est & dixit,
 Nisi illustis filius Aretiadæ regis:

O amici, haud jam quisquam super dicto æquo
 Contrariis verbis carpens sæviat.
 Neque hospitem duriter tractate, neque quemquam alium 415
 Famulorum qui sunt in domibus Ulyssis divini.

Sed agite, pincerna incipiat poculis,
 Ut postquam libaverimus decumbamus domum profecti:
 Hospitem autem sinamus in ædibus Ulyssis
 Telemacho curæ esse. Ejus enim propriam venit domum. 420

Sic dixit. Illis autem omnibus placitum verbum dixit:
 Iisque craterem miscuit Mulius heros,
 Præco Dulichiensis: minister autem erat Amphinomi.
 Distribuit autem omnibus adstando: hi autem, diis
 Libato beatissimis, biberunt dulce vinum. 425
 At postquam libarunt biberuntque quantum voluit animus,
 Terrexerunt ire cubituri suas ad domos quisque.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΧ ΤΗΣ ΟΔΤΣΣΕΓΑΣ Τ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΥΝΩΔΙΑΣ.

ΣΤ' Τηλέμαχος ἰδὼσι πωεῖται τῶν ὅπλων Ὀδυσσεύς, κ' πρὸς Πηλεΐδην ἐκ Κρήτης εἰσα ὑποκρίνεται. Γίγνεται δ' αὐτοῦ δι' οὐλῆς ἀναγνωρισμός πρὸς Εὐρύκλειαν, τῆς πόδας αὐτοῦ νύκτουςαν. Καὶ κατὰ παρέκβασιν ὁ ποιητὴς διηγῶνται ὡς ἐν Παρισσῷ ἐπλήρη ὑπὸ σὺν κυνηγῶν.

Ταῦ δ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γρῆς Ὀδυσῆα.

- Α** Ττάρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑποκρίνεται δι' Ὀδυσσεύς κ' Μνηστῆρας εἶπον σὺν Ἀθήνῃ μνηστῆριζον.
 Αἶψα δ' Τηλέμαχον ἴσμε πτερόντα προσπύδα,
 Τηλέμαχε, χρὴ τούχῃ ἄρῃα κατδέρμῃ εἶσο
 5 Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακῶς ἰπῆσαι
 Παρράδω, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποδείοιτες·
 Ἐκ κασιγῆ κατίβηκ'· ἰστί οὐκ ἔτι τοῖσιν ἴσμε.
 Οἶά ποτε Τροίηνδ' ἐκαστὸν κατέκτανεν Ὀδυσσεύς,
 Ἄλλὰ κατῆκυσαι ὅσων πύρρος ἵκετ' αὐτῷ.
 10 Πρὸς δ' ἔτι κ' τόδε μῦθον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων,
 Μῆσος οἰωνόδαντες, ἔσσι σῖσαντες ἐν ὕμνῳ,
 Ἀλλήλους τρώοντι, καταιοχύντε δ' δαῖτα,
 Καὶ μνηστῶν. αὐτὸς γὰρ ἐθέλειται ἀνδρὲς σίδηρ'·
 Ὡς εἶπε. Τηλέμαχος δ' εἶλε ἰπασσίδετο πατὲρ.
 15 Ἐκ δ' ἐκαλιστάμενος πρὸτῃν τραπὲν Εὐρύκλειαν,
 Μᾶτ', ἄγε δὴ μοι ἔρυσον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 Ὅρθε κιν εἰς θάλαμον καταδίομαι ἵπτα πατρός·
 Καλὰ, τὰ μοι κατὰ οἶκον ἀκιδέα κασιγῆς ἀμείβεαι,
 Πατρός· ὑποχαιρέω. ἔγὼ δ' ἔτι τίω· ἦα.
 20 Νῦν δ' ἰδέσθω καταδίομαι ἢ οὐ πύρρος ἔξεν' αὐτῷ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε εἰλη τρώος Εὐρύκλεια,
 Αἰ γὰρ δὴ ποτε τέκνον ἱππεροσύνας αἰέλοιο,
 Οἶκον κείδω, κ' κτήματα πάντα φυλάσσειν.
 Ἄλ' ἄγε, τίς τοι ἵπτα μεταιοχέμεν εἶπε· οἶσθ'·
 25 Ἀμώας δ' ἐκ εἰας προβλασκέμεν, αἴ κεν ἔραινον.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πτωχὸν μῦθον ἀντίον ἔειπε·
 Εἶν' ἔσθ'. εἰ γὰρ αἰργὸν ἀνέξομαι ὅς κεν ἔμης γε
 Χοῖν' ἐσθ'· ἀσπῆται, κ' τελέδων ἐκλυομένους.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν. τῇ δ' αὖτα· ἴσμετο μῦθον.
 30 Κλήισιν δ' ὄψεας μέγας ἐνὶ ναιετάοντων.
 Τὰ δ' ἄρ' ἀναιζαντ' Ὀδυσσεύς κ' ραϊδίμ' οὐδὲ
 Ἐσφύρον κόρυδας τε καὶ ἀσπίδας οὐραλοίσσας,
 Ἐγχεά τ' ὀξύβεντα. πάροςθι δ' ἐκ παλῆς Ἀθήνης,
 Χρῆσιν λύχον ἔχουσα, εἶπε· περικαλλὲς ἱπῆσαι.

ARGUMENTUM LIBRI XIX. ODYSSEÆ
HOMERI.

CUM Telemacho seponit arma Ulysses, & ad Penelopem ex Creta se esse fingit. Fit autem ipsius per cicatricem agnitio ad Eurycleam, pedes ipsius lavantem. Et per digressionem poeta narrat quo pacto in Parnaso vulneratus fuerit ab apro inter venandum.

T. Agnoscit ex cicatrice vetula Ulysses.

AT ipse in domo relinquebatur divinus Ulysses,
Prociis cædem cum Minerva meditans.
Statim autem Telemachum verbis volucris allocutus est:
Telemache, oportet arma martialia seponere intro.
Omnia prorsus: at procos mollibus verbis
Decipe, quando ex te quærent desilientes:
Ex fumo seposui; quoniam non amplius illis similia sunt
Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses.
Sed. consumpra sunt quantum ignis attrigit vapor.
Insuper adhuc etiam hoc majus in mentem dedit Deus, 20
Ne forte inebriati, conteutionem excitantes in vobis,
Mutuo vos vulneretis, dehonestetisque convivium,
Et sponsalia. Ipsum enim attrahit virum ferrum.
Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Extra autem vocans allocutus est nutricem Eurycleam: 15
Nutrix, age mihi contine domi feminas,
Donec in thalamum reponam arma patris
Pulchra, quæ mihi in domo neglecta fumus denigrat,
Patre absente. Ego autem adhuc parvulus eram:
Nunc autem volo seponere ubi ignis vapor non venit. 20
Hunc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea:
Utinam vero tandem fili prudentiam accipias,
Domum curandi, & possessiones omnes servandi.
Sed age, quæ tibi postea tecum iens lumen portabit?
Famulas autem non finis præire, quæ præluceant. 25
Hanc contra Telemachus prudens alloquebatur:
Hospes hic. Non enim ociosum tolerabo qui meum
Modium attingit, licet & procul venerit.
Sic nempe dixit. Illi autem haud evolavit hoc verbum:
Claudit autem januas ædium bene habitatarum. 30
Hi autem festinantes Ulysses & illustris filius
Intro portaverunt galeasque & scuta umbronibus munita,
Lanceasque acutas. Ante autem Pallas Minerva,
Auream lucernam tenens, lumen perpulchrum faciebat.

- 35 Δὴ τότε Τηλέμαχος προσείονεν ὃν πατέρ' αἶψα,
 ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
 Ἐμπης μοι τοῖχοι μεγάρον, καλαί τε μεσίδμα,
 Εἰλάτιγ' τε δικοὶ καὶ κίονες ὕψος ἔχοντες
 Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς ὡς αἶ πυρὸς αἰδομένοιο.
- 40 Ἦν μᾶλα τις θεὸς ἔειπεν, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολυμήτις Ὀδυσσεύς,
 Σῖγα, καὶ κατὰ σὺν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρίεσσι.
 Αὐτὴ τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἱ ὀλυμπεῶν ἔχουσιν.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν κατέλειπας· ἐγὼ δ' ἰσολογέομαι αὐτῷ.
- 45 Ὅτ' ἔτι δμῶας καὶ μητιέεσσι σὴν ἐρδίζω.
 Ἦδ' ἐμ' ὀδυρομένην εἰρήσεται ἀμφὶς ἑκάστα.
 ὣς εἶπτο. Τηλέμαχος δ' ἐν μέγαροιο βεβήκει
 Κεῖαν ἐς θάλαμον, δαίδων ἰσολαμπομένην,
 Ἐνθα πάρος κοιμάσθ' ἔτι μιν γλυκύς ὕπνος ἰκάνει.
- 50 Ἐνθ' ἄρα καὶ τότε ἔλειτο, καὶ ἥδ' ἴδ' ἔμμενεν.
 Αὐτὰρ ὁ ἐν μέγαρο ἰσπεύσμετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Μνηστῆρας φόνον σὺν Ἀθήνῃ μεμνηρίζων.
 Ἦδ' ἱὲν ἐν θαλάμοιο περιέρπον Πηνελόπεια,
 Ἀρτέμιδι ἱκέλι ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
- 55 Τῇ παρὰ μὲν κλισίῃσι πυρὶ κατ' ἔδισαν, ἐνθ' ἄρ' ἐριζοῖ
 Δινοτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ὅν ποτε τίκτων
 Ποίησ' Ἰκαλίου, καὶ ἰσὸς θρήνην ποσὶν ἔκει,
 Προσφύε' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἰσὶ μέγα βάλλετο κῆρυξ
 Ἐνθα καθέζετ' ἰσῆτα περίεργον Πηνελόπεια.
- 60 Ἦλθον δ' ὁμοῦ λευκώλοιοι ἐκ μέγαροιο
 Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ἦσαν ἠδὲ τετραπύλας,
 Καὶ δίπα ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμήμοντες ἔειπον.
 Πῦρ δ' ὀλοῦ λαμπτήρεσσιν χαμάδις βάλλον, ἅλλα δ' ἰσὶ αὐτῶν
 Νήσαν ξύλα πολλὰ, ὅσως ἔμην ἠδὲ θέρμεθα.
- 65 Ἦδ' Ὀδυσσῇ ἐνίπτε Μελανθῶ δεύτερον αὐτίς,
 Σῖν, ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνίσσεις διὰ γύμνα
 Δινοῶν κατὰ οἶκον; ὀπικτεύσεις δ' ἡγυαίμας;
 Ἀλλ' ἐξελθε δύραζε τάλαν, καὶ δαιτύς ὄησον.
 Ἦν τάχα καὶ θαλάσῃ βεβλημένος εἶδα δύραζε.
- 70 Τὴν δ' ἄρ' ἰσάδρα ἰδὼν προσέειπε πολυμήτις Ὀδυσσεύς,
 Δαιμονίη, τί μοι σὺν ἰσάδρα μικροπότην θυμῷ;
 Ἦν ὅτι οὐ λίσσας; κακὰ δ' ἔχρ' εἴματα οἶμας;
 Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀταρκαίη γὰρ ἰσάδρα.
 Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλῆμονες ἄνδρες ἔασθ.
- 75 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνδράσσοισιν ἔναιον
 Ὀλβίος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον αἰσώτῃ
 Τεῖα ὀπκοῖς, καὶ ὅτευ κερκιδέμεν ἔλθοι.
 Ἦσαν δὲ δμῶας μᾶλα μυεῖοι, ἀλλὰ τε πολλὰ
 Οἶσιν τ' ἐγὼ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
 Ἰα Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξεν Κροτιάει· ἔδωκε γὰρ πε-

Tunc Telemachus allocutus est suum patrem statim : 35

O pater, certe magnum miraculum hoc oculis video :
Enimvero mihi parietes domorum, pulchraque intertignia,
Abiegnæque trabes, & columnæ sursum tendentes
Apparent oculis quasi ignis ardentis:
Omnino aliquis Deus intus est eorum, qui cælum latum habitant.

Illum respondens alloquebatur consilii dives Ulysses: 40

Sile, & tuam mentem retine, neque interroga.
Hic tibi inos est Deorum qui Olympum habitant.
Sed tu quidem decumbe: ego autem relinquitur hic,
Ut adhuc famulas & matrem tuam irriterem. 45
Quæ me lamentans interrogabit de singulis.

Sic dixit. Telemachus autem ex domo discessit
Cubiturus in cubiculum, facibus lucentibus,
Ubi antea dormiebat quando ipsum dulcis somnus capiebat.
Illic igitur & tunc cubuit, & Auroram divinam expectabat. 50
At in domo relinebatur divinus Ulysses,
Proci cædem cum Minerva cogitans.

Ipsa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis vel aureæ Veneri.
Cui sellam apud ignem deponebant, ubi insidebat, 55
Circumcirca obductam ebore & argento: quam quondam faber
Fecerat Icmalius, & subtus scabellum pedibus milit,
Aptum ex ipsa, ubi magnam iniecit pellem.
Illic sedit postea prudens Penelope.

Venerunt autem famulæ albæ ulnis ex domo : 60
Quæ panem multum tollebant atque mensas,
Et pocula unde scilicet viri superbi biberant.
Ignem autem à focus ad terram jecerunt, aliaque in eos
Congregarunt ligna, ut lumen esset & calefieret.

Ipsa autem Ulysses increpabat Melantho secundo rursus: 65

Hospes, adhuc & nunc hic molestus eris per noctem
Obversans in domo? aspicias autem mulieres?
Sed exi foras miser, & tibi epulum profit:
Aut mox etiam torre percussus ibis foras. 70

Hanc autem torve aspiciens alloquebatur consilii dives Ulysses:

Mira mulier, cur me sic observas insensu animo?

An quod parum niteo? turpique corpus amictus sum amictu?

Et mendico in populo? necessitas enim urget.

Tales mendici & erronei viri sunt.

Etenim ego quondam domum in hominibus habitabam 75

Beatus divitem, & sæpe dedi erronei

Tali qualis esset, & cuiuscunque rei indigens veniret.

Erant autem servi valde multi, aliaque multa

Quibus homines bene vivunt & divites vocantur:

Sed Jupiter vastavit Saturnius: voluit enim. 80

- Τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ γύναι ὑπὸ πᾶσι δόλοισι
 Ἀγλαίῃ τῇ νῦν γε μετὰ δμῶσι κίκασαι,
 Μὴ πως τοὶ δόσονται κυττωσάμεν χαλεπῆν,
 Ἡ' Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ. ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδ' αἶσα.
 85 Εἰ δ' ὁ μὲν ὥς ἀπώλεται καὶ ἐκέτι νόστιμός ἐστιν,
 Ἀλλ' ἤδη παῖς τοι' Ἀσπιδόωνός γε ἔκπτε
 Τηλέμαχ'· τὸν δ' οὔτις ἐν μεγάροισι γυναικῶν
 Λήθει ἀταδαιλίστα· ἔπει οὐκέτι Τηλέχ' ἐστίν.
 Ὡς φάτο. τῇ δ' ἥκυος περίερχον Πηνελόπεια·
 90 Ἀμρίτολον δ' ἐνέπνευεν, ἔπει τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Πάντος θαρσαλίη κρον ἀδέεϊς, οὔτι με λήθεις
 Ἐρδυσσα μέγα ἔργον, ὃ σὴ κεραλῇ ἀναμάξεις.
 Πάντα γὰρ εὖ ἠδῆσθα, ἔπει ἐξ' ἐμῷ ἔκλυες αὐτῆς,
 Ὡς τὸν ξείνον ἐμῆλλον ἐν μεγάροισιν ἰμοῖσιν
 95 Ἀμρί πόσι εἰρεσθαι· ἔπει πυκινῶς ἀνέχρημα.
 Ἡ' ἔα, καὶ Εὐρύνομιν ταμῖν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Εὐρύνομι, φέρε δὴ δέερον καὶ κῶας ἔα' αὐτοῦ,
 Ὅσσα καθέζεσθ' εἶπε ἔσπος ἡδ' ἔπακούσῃ
 Ὁ ξείν' ἐμὲ δ' ἰδέσθω· ἰδέσθω δέ μιν ἐξερέσθαι.
 100 Ὡς ἔραθ'. ἡ δ' μάλ' ὀτρυνάσας κατέδρακε φέρουσα
 Δίδρον εὐξέρον, καὶ ἔα' αὐτὰς κῶας ἔβαλλεν·
 Ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δὴ Ὀδυσσεύς.
 Τῷσι δ' ὀφθαλμοὶ ἤρχε περίερχον Πηνελόπεια.
 Εἰπέ, τὸ μὲν σε πρῶτον ἔγ' ἂν εἰρήσομαι αὐτῇ,
 105 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκλές;
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀπὸ πρὸς πολέμου Ὀδυσσεύς,
 ὦ γύναι, οὐκ ἂν τις σε βροτῶν ἔα' ἀπείρονα γαῖαν
 Νεκίαι· ἡ γάρ σιν κλέ' οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει.
 Ὡς τὴν ἡ βασιλῆ' ἀμύμονος, ὅτε θεοῦδης
 110 Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰρθιμοῖσιν ἀνάσσειν,
 Εὐδελίης ἀνέχουσι· φέμει δ' ἡ γαῖα μέλαινα
 Πυρρὸς καὶ κριδὰς, βεῖλῃσι δ' δένδρεα καρπῶ·
 Τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα· θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθύς
 Ἐξ εὐχρηστῆς ἀρετῶσι δ' λαοὶ ἔα' αὐτοῦ.
 115 Τῷ ἔμει νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σφ' ἐν εἰκῇ.
 Μῆδ' ἐμὸν ἐξερέειν γέν' καὶ πατρίδα γαῖαν,
 Μὴ μοι μάλλον θυμὸν ἐπισλήσης ὑδυνάων
 Μνηστράων· μάλα δ' εἰμὶ πολύτρον· οὐδέ τι με χρεὶν
 Οἶκον ἐν ἀλλοτρίῃ γόδωντά τε μυρόμενόν τε
 120 Ἦσθαι· ἔπει κῆκιον πενθήμεναι ἀκρετον αἰεῖ.
 Μὴ τις μοι δμῶν νειστήσεται, ἢ σὺ γ' αὐτὴ·
 Φη δὲ θάκρυ πλώειν βεβαρῆστα με φρένας οἶνος.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίερχον Πηνελόπεια,
 Εἰν', ἥτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε
 125 ὦλεται ἀθάνατος, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ τῷσι δ' ἑμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.

Ideo nunc ne aliquando & tu mulier forassis omnem amittas
Pulchritudinem quia nunc inter ancillas ornata es,
Ne tibi aliquo modo domina irata sæviat,
Vel Ulysses veniat : adhuc enim & sperare fas est.
Sin ille quidem ita periit & non amplius rediturus est, 85
At jam filius talis Apollinis favore

Telemachus: hunc autem nulla in domibus mulierum
Latet improbe agens : quoniam non amplius tantillus est.

Sic dixit. Eum autem audiverat prudens Penelope :
Ancillam autem increpabat, verbumq; dicebat & proloquebatur : 90

Omnino audax canis intrepida non me lares
Faciens magnum facinus, quod tuo capiti infringes.
Omnia enim bene scis, quoniam ex me audivisti ipsa,
Quod hospitem eram in domibus meis
De marito interrogatura : quoniam multum tristor. 95

Dixit, & Eurynomen promam sermone alloquuta est :
Eurynoma, fer sedem & pellem super ipsa,
Ut sedens dicat verbum & audiat

Hospes meum. Volo autem ipsum interrogare.

Sic dixit. Illa valde festinanter deposuit ferens 100
Sedem bene politam, & super ipsa pellem jecit :
Illic sedit postea multa tolerans divinus Ulysses.
Post hæc sermonem occepit prudens Penelope :

Hospes, hoc quidem te primum ego interrogabo ipsa.
Quis ? unde es gentium ? ubi tibi urbs & parentes ? 105

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
O mulier, haud quisquam te hominū super interminatam terram
Vituperaverit : certe enim tua gloria cælum latum attingit.
Sicut alicujus regis inculpabilis, qui Deum colens

Viris in multis & fortibus regnans, 110
Jura sustentat : fert autem terra nigra

Triticum & hordeum, gravanturque arbores fructu :
Pariuntque incolumes pecudes : mareque præbet pisces
Ex felicitate : virtutemque exercent populi sub ipso.

Ideo ex me nunc alia quidem inquire tua in domo. 115

Neque meum interroga genus & patriam terram,
Ne mihi magis animum impleas doloribus
Recordanti. Valde autem sum ærumnosus : & nihil me oportet
Domo in aliena lugentemque flentemque
Sedere. Quoniam malum est lugere valde semper. 120

Ne aliqua mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa :
Dicatque lacrymis abundare gravatum me in mente vino.

Sed ei respondit postea prudens Penelope :
Hospes, certe quidem meam virtutem speciemque corpusque
Perdiderunt immortales, quando ad Ilium profecti sunt 125
Argivi, cum quibus meus maritus ivit Ulysses.

- Εἰ κείνος γ' ἔλθων τὸν ἐμὸν βίον ἄμφοτελεύς.
 Μείζον κε κλέῳ εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὗτος.
 Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἰστιάσιν κακὰ δαίμωνι.
- 130 Ὅσσοι γδ ἡσίοισιν ἱππευτεύουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 Οἷτ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείλοισι ἀμφιέμενται,
 Οἳ μ' αἰκαζομένην μνᾶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπαύσομαι, οὐδ' ἱκετάων,
- 135 Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημοεργοὶ ἴασιν.
 Ἄλλ' Ὀδυσθα ποθεῖσα, εἶλον κατατήκομαι ἦτορ.
 Οἱ δὲ γάμον σπυῖδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυτεύω.
 Φᾶρς μὲν μοι πρῶτον ἐπέπνυσε οἰσὶ δαίμων
 Στησαμένη μίγαν ἰσὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
- 140 Λιπτόν καὶ περίμετρον. ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέπειπον.
 Κοῦρεσι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἱστί θάνα διῳ Ὀδυσσεύς,
 Μίμνεται ἱπειγόμενοι τ' ἐμὸν γάμον· εἰσέκε φάρῳ.
 Ἐκτέλεσα, (μὴ μοι μεταμῶλια νῆματ' ὀλκται)
 Λαέρτη ἦροι ταφῆιον, εἰσὺς κέν μιν
- 145 Μοῖρ' ὅλον καδέλῃσι τανηλεγέῳ θανάτοιο.
 Μὴ τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νηυσὶσσι,
 Αἰ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσας.
 Ὡς ἐράμην· τοῖσιν δ' ἱππεύετο θυμὸς αἰγώνων.
 Ἐνθά κεν ἡματιν, μὲν ὑφαίνεσκον μίγαν ἰσὺν,
- 150 Νύκτας δ' ἀλμύσκεον ἱσὴν δαΐδας παρὰ δαίμονι.
 Ὡς τρίτες μὲν ἔλκον ἐγὼ καὶ ἱππιδον Ἀχαιοὺς.
 Ἄλλ' ὅτε τέτρετον ἦλθεν ἔτῳ, καὶ ἱππιδον ἔπει.
 Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡμᾶτα πόλιν ἑταίῳ,
 Καὶ τότε δὴ μὲ, δια δμῶας κύνας οὐκ ἀλεγεύσας,
- 155 Ἐἶλον ἱππευδόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν.
 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ ἐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.
 Νῦν δ' οὔτ' ἐκρυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλω.
 Μῆτιν ἐρευνέσκω, μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς
 Γήμασθ'. ἀσχαλαὰ δὲ παῖς βίοτον κατεδόντων,
- 160 Γιγνώσκων· ἦδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλισα
 Οἴκου κηδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδ' ὀπάζει.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἰπὲς τῶν γένῳ, ὀπαδὲν ἱστί.
 Οὐ γὰρ δ' ὀπὸ δρυὸς ἱστί παλαιράτου, ἐδ' ὀπὸ πίττης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
- 165 Ὡ γύναι αἰδοῖν Λαερτιάδεω Ὀδυσσῆῳ,
 Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα.
 Ἄλλ' ἔκ τοι ἐρέω· ἢ μὲν μ' ἀχέουσι γε δάσεις
 Πλείουσιν ἢ ἔχομαι. ἢ γὰρ δίκη, ὅπως τε πάτρης
 Ἦς ἀπέστην ἀνὴρ τόσον χρόνον ὅσον ἐγὼ νῦν,
- 170 Πολλὰ βροτῶν ἱστί ἄστ' ἀλώμεν, ἀλγέα πάσχων.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω ὃ μ' ἀνείρεαι καὶ μεταλλᾷς.
 Κρήτη τις γαί' ἐστὶ μέσση ἐνὶ οἴνοισι πότῳ,

Si ille veniens hanc meam vitam gubernaret,
 Major gloria esset mea & melior hoc pacto.
 Nunc autem angor: tot enim mihi immisit mala Deus.
 Quotquot enim insulis dominantur optimi, 130
 Dulichioque Samæque & sylvas Zacyntho,
 Quique ipsam Ithacam amœnam incolunt,
 Hi me nolentem petunt uxorem, consumuntque domum.
 Ideo neque hospites curo, neque supplices,
 Neque præcones, qui publici operarii sunt: 135
 Sed Ulysses desiderans, proprio contabesco corde.
 Illi autem nuptias urgent: ego vero dolos machinor.
 Velamen quidem mihi primum inspiravit menti Deus
 Instituenti magnam telam in ædibus texere,
 Tenuem & immensam. Statim autem ipsis dixi: 140
 Juvenes mei proci, postquam mortuus est divinus Ulysses,
 Manete urgentes meas nuptias: donec velamen
 Perficiam, (ne mihi vana fila pereant)
 Laërta heroi funebre, quando ipsum
 Parca perniciofa capiet in longum conspicientis mortis. 145
 Ne alqua nubi in populo Græcarum succenseat,
 Si sine velamine jacet, multa qui possederit.
 Sic dixi: illis autem persuasus est animus masculus.
 Tunc interdum quidem tenebam magnam telam,
 Noctes autem resolvebam postquam faces apposueram. 150
 Et triennium quidem latui ego & fidem faciebam Achivis:
 Sed quando quartus venit annus, & venerunt horæ,
 Mensibus intereuntibus, & dies multi consummati erant,
 Et tunc scilicet me, per famulas canes talia non curantes,
 Prehenderunt ingressi, & objurgavere verbis. 155
 Sic illud peritici & non volens coactus:
 Nunc autem neque effugere possum nuptias, neque aliquid aliud
 Consilium invenio. Valde autem hortantur parentes
 Nubere. Ægre fert autem filius quod illi victimam devorant,
 Cognoscens: jam enim vir est qui possit maxime 160
 Donum curare, cui Jupiter gloriam præbet.
 Sed & sic mihi dic tuum genus, unde sis.
 Non enim à quercu es olim fabulosa, neque à petra.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 O uxor venerabilis Laërtiadæ Ulyssis, 165
 Nondum defines meum genus interrogans:
 Sed eloquar tibi: certe quidem me doloribus dabis
 Pluribus quam teneor. Is enim mos, quando patria
 Sua abest vir tanto tempore quanto ego nunc,
 Multas hominum ad urbes errans, dolores patiens. 170
 Sed & sic dicam quod me interrogas & exquiris.
 Creta quædam terra est medio in nigro ponto,

- Καλὴ καὶ πίερα, περιρρυτῶ· ἐν δ' ἄνδρῶντι
 Πολλοί, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννέκοντα πόλιν.
- 175 Ἄλλῃ δ' ἄλλαν γλῶσσα μιμιζώμην· ἐν μὲν Ἀχαιοί,
 Ἐν δ' ἑτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
 Δωριεῖς τε τευχάϊκες, δίοι τε Πηλασγοί.
 Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἰδὼά τε Μίνας
 Ἐννέωρος βασιλεὺς Διὸς μεγάλου ὀφειστής,
- 180 Πατέρων ἐμοῖο πατὴρ μεγαθύμου Δευκαλίων.
 Δευκαλίων δὲ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομνῆα ἄνακτα.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἶπε
 Ἄχερ' αἶμ' Ἀτρεΐδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἰΐδων,
 Ὀσπλότερ' ἔστι γένει· ὁ δ' ἄρα, πρότερος καὶ ἀρείων.
- 185 Ἐνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμεν, καὶ ξείνια δῶκα.
 Καὶ γάρ τόν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο,
 Ἰώμῃον Τρεΐνῃδε, παρὰπαραγῆσθαι Μαλειῶν.
 Στῆσι δ' ἐν Ἀμφισῶ, ὅθι τε σπᾶντο Εἰλειθυίης,
 Ἐν λιμένισιν χαλκασοῖσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλαας.
- 190 Αὐτίκα δ' Ἰδομνῆα μινάλλα αἶσθη' ἀνελθόν.
 Εἶπον γάρ μιν ἱρᾶσκε εἰλον τ' ἐμῷ αἰδοῖόν τε.
 Τῷ δ' ἤδη δικάτῃ ἢ ἰνδικάτῃ πέλει ἥως
 Οἰχομνῶν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἶπε.
 Τὸν μὲν ἰγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνισα.
- 195 Ἐνδίκῃως εἰλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἑόντων.
 Καὶ οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἱτάροις οἱ αἶμ' αὐτῷ ἔποντο,
 Δημόδωρον ἀλφειτὰ δῶκα καὶ αἰδοσθαι οἶνον ἀγέρας,
 Καὶ βοῦς ἱριύσασθαι· ἵνα πλησάιαιτο θυμὸν.
 Ἐνθα δυνάμει μὲν μῦθον ἤματα δίοι Ἀχαιοί·
- 200 (Εἴλει γδ βορέης ἀνέμῳ μέγας, ἐσθ' ἐπὶ γαίῃ
 Εἷα ἱσάσθαι· χαλκῶδες δὲ τις ὥρεο δαίμων)
 Τῇ τρισκαίδεκάτῃ δ' ἀνέμῳ πίστε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.
 Ἴσχε ψεύδεια πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
 Τῆς δ' ἄρ' ἀκούσας ῥέε δάκρυα, τίκετο δὲ χροῶς.
- 205 Ὡς δὲ χροὸν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσιν,
 Ἦντ' εὐρὺ κατέτεχεν ἰωὴν ζέφυρ' καταχεύει,
 Τηκομνῆς δ' ἄρα τῆς ποταμῷ πλῆθουςι ῥέοντις,
 Ὡς τῆς τίκετο καλὰ παρῆια δακρυχεύσας,
 Κλαίουσας ἰὼν ἄνδρα παρῆμῃον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
- 210 Θυμῷ μὲν γόοισαν ἦν ἐλείπει γυναικα,
 Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσπερ κίερα ἴσασαν, ἢ σίδνι,
 Ἀπρίμας ἐν βλεφάροισι. δόλῳ δ' ὄρε δάκρυα κεύθει.
 Ἢ δ' ἰσπεὶ οὖν τάρβῃ πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Ἐξαυτίς μιν ἴπασιν ἀμειβεμένη προσέειπεν,
- 215 Νῦν μὲν δὴ σὺ βεβῆναι γ' οἶα πενήσθαι,
 Εἰ ἐπὶ δὴ κείθῃ σὺν ἀντιθέοις ἱτάροισιν
 Σύνισας ἐν μεγάροισιν ἱμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις.
 Διὸς μὲν ἔπειτ' ἄνω πρὸς χροὶ ἤματα ἴσο.

Pulchra & pinguis, circumflua : in eaque homines

Multi, infiniti, & nonaginta urbes.

Alia autem aliorum lingua mixta : insunt & Achivi, • 175

Et veri *f. indigenæ* Cretenses magnanimi, insunt etiam Cydones,

Doriensesque trifariam sparsi, divinique Pelasgi.

In his Gnoſſus magna urbs, ubi Minos

Novennalis regnavit Jovis magni familiaris,

Patris mei pater magnanimi Deucalionis.

180

Deucalion autem me genuit, & Idomeneum regem :

Ad hic quidem in navibus rostratis Ilium ad

venit simul cum Attridis : mihi autem nomen inclytum Æthon

junior natu : is autem prior & melior.

Illic Ulyſſem ego vidi, & hospitalia dedi.

185

venim eum ad Cretam egerat vis venti,

Antem ad Trojam, in diversa jactatum à Maleis.

Stebat autem naves in Amniso, ubi spelunca Lucinæ,

in portibus difficilibus : vix autem evasit procellas.

Atim autem Idomeneum requirebat ad urbem profectus : 190

ospitem n. ipsum dicebat dilectumque esse reverendumque.

Quic autem jam decima vel undecima erat aurore

venit cum navibus rostratis Ilium intro.

Illum quidem ego ad domos ducens bene excepi hospitio,

eramanter tractans, abundante domo.

195

Et ei, cæterisque sociis qui simul ipsum sequebantur,

populo farinas dedi & nigrum vinum congregans,

et boves mactandos : ut impleret animum.

Illic duodecim quidem manserunt dies divini Achivi ;

Continebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terra 200

nebat stare : sævus autem aliquis moverat Deus)

Postea autem tertia decima die ventus cecidit : illi autem solverunt,

Simulabat mendacia multa dicens veris similia.

Ilius audientis fluebant lacrymæ, tabebatque corpus.

Sicut autem nix liquefit in summis verticibus montium, 205

Quam Euris liquefecit postquam Zephyrus effuderat,

liqueſcenteque ea fluvii implentur fluentes,

Et hujus liquebantur pulchræ genæ lacrymas fundentis,

Plentis suum virum assidentem At Ulyſſes

Animò quidem lugentem suam miserabatur uxorem,

210

Oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,

Inmoti in palpebris Dolo autem is lacrymas occultabat.

Illa igitur postquam satiata erat lacrymoso luctu,

serum ipsum verbis respondens alloquebatur :

Hunc te scilicet, hospes, puto experturam me esse,

215

non vere scilicet illic cum divinis sociis

ospitio excepiſti in domibus meum maritum, ut dicis.

Ille mihi quali quodam circa corpus amictu erat amictus,

N u ij

Αὐτὸς δ' ὤϋ' ἔην, καὶ ἱταίρους οἳ οἱ ἴποντο.

219 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενης προσίειν πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ θύγα, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὲς ἔοντα
Εἰσέμελμ'. ἥδη γάρ οἱ ἱεκοσὸν ἔτ' ἔστι
Ἐξ οὗ κεύθον ἔδην, καὶ ἑμῆς ἀσφαλὲς ἔσθ' ἔστι
Ἄλλὰ καὶ ὥς ἐρίω ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ·

225 Χλαῖναν πορφυρέην οὐλὴν ἔχει διϋῶ Ὀδυσσεύς,

Διπλὴν· αὐτὰρ οἱ περὶν χρυσοῦ τίτυκτο
Αὐλοῖσιν διδύμοισι· παρῆδε δὲ δαίδαλον ἦεν·
Ἐν προτέρῳσι πόδιαι κύνων ἔχει ποικίλιν ἄλλων
Ἀσπαίροντα λαόν· τὸ δὲ θαυμάζειον ἄπαντες·

230 Ὡς οἱ χρύσοι ὄντες, ὃ μὲν λάε νιθεὶν ἀπάγχων,

Αὐτὰρ ὃ, ἐκρυγέτω μεμαῶς, ἥσπασιρ πόδιαι.
Τὸν δὲ χιτῶν ἰόησα περὶ χροῖ σφαλῶντα,
Οἷον τε κρομύωιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλῶιο.
Τῶς μὲν ἦν μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν ἑλίϋ ἄε·

235 Ἡ' μὲν πελλαί γ' αὐτὸν ἐθνήσαντο γυναῖκες.

Ἄλλα δὲ τοι ἐρίω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλιο σῆσιν·
Οὐκ οἶδ' εἰ τάδε ἔσοι περὶ χροῖ οἶκοδ' Ὀδυσσεύς,
Ἥτις ἱταίρων δῶκε θεῶς ἐπὶ νηὸς ἰόντων·
Ἡ' τίς περ καὶ ξείνῳ· ἰστέι πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς

240 Ἔσκε φίλῳ· παῦρος γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.

Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἀορ καὶ διασλακα δῶκα
Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμινῶντα χιτῶνα.
Λιδοῖας δ' ἀπτάμεσσαν ἐναιέμεν ἐπὶ νηὸς.
Καὶ μὲν οἱ κῆρυξ ὀλίγον περηνέτης αὐτοῦ

245 Εἰσέτω· καὶ τὸν τοι μὲνίσσομαι οἷῳ ἔην περ.

Γυρὸς ἦν ὤμοισιν, μελανόχρῳ, οὐλοκάρητος·
Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε. τίς δὲ μιν ἔξοχον ἄλλων
Ὡς ἱτάρων Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.

Ὡς εἶπε. τῇ δ' ἐτι μᾶλλον ὕψ' ἤμερον ὄρεσι γόοιο,

250 Σάματ' ἀναγνώσθ' τά οἱ ἔμπεδα πέτρα δ' Ὀδυσσεύς,

Ἡ δ' ἰστέι ἔν τάρβητι πελυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθεισιν ἀμειβόμεν προσέειπε,
Νῦν μὲν δέ μοι ξῦνε, πάρι' περ ἰὼν ἑλεηνὸς
Ἐν μεγάροισιν ἡμοῖσι, φίλος τ' ἴση αἰδοῖός τε

255 Αὐτὰ γὰρ τάδε ἔματ' ἐγὼ πύθον οἱ ἀγορεύεις,

Πτόξασ' ἐκ θαλάμῃ· περὶν τ' ἐπέδνα ραυτὴν,
Κύνω ἀγαλμ' εἶναι. τὸν δ' ἐχ' ὑποδείξομαι αὐτίς
Οἴκαδ' ἐνέσαντα φίλῃν ἐν πατρίδα γαῖαν.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλῃς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς

260 Ὀχρεῖ' ἰσοφόρῳ κακοῖλιον οὐκ ὀνομασῆν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν προσίειν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ὦ γύναι αἰδοῖν Λαιρτιάδεω Ὀδυσῆϊ,
Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναιέω, μηδὲ τι θυμὸν
Τάμ, πόσιν γόοισα. νηυσὶν γὰρ μὲν οὐδέν.

Ipse qualis erat, & socios *dic* qui ipsum sequebantur.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses: 220

O mulier, difficile tanto tempore seorsuta absentem

Dicere. Jam enim ei vigesimus annus est,

Ex quo illinc ivit, & mea abiit patria.

Sed & sic dicam uti mihi videtur animo:

Lenam purpuream mollem habebat divinus Ulysses, 225

Duplicem: at ei fibula auro facta erat *cum*

Fistulis geminis: ante autem artificium *quoddam* erat:

In prioribus pedibus canis habebat varium hinnulum

Trementem comedens: hoc autem admirabantur omnes,

Ut cum ipsi aurei essent, ille quidē comedebat hinnulū suffocans,

At iste effugere cupiens palpitabat pedibus. (230

Tunicam autem animadverti circa corpus stupendam,

Qualis est de cepa membrana *quadam* tenui.

Tam quidem erat mollis, splendida autem erat uti sol,

Certe multæ ipsam admirabantur mulieres. 235

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus repone tuis:

Nescio an his amictus fuerit circa corpus domi Ulysses,

Aut aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,

Aut aliquis alicubi etiam hospes. Quoniam multis Ulysses

Fuit amicus. Pauci enim Achivorum erant similes. 240

Et ei ego æreum ense & duplam dedi *interulam*

Pulchram, purpuream, & talarem tunicam.

Reverentem autem dimisi bene tabulata in navi.

Et quidem ei præco paulo major natu quam ipse

Sequebatur: & hunc tibi dicam qualis erat. 245

Gibbosus in humeris, nigra cute, crispo capite:

Eurybates autem nomen erat. Æstimabat autem ipsum præ ceteris

Suis sociis Ulysses, quod ei mente convenientia sciebat.

Sic dixit. Huic autem adhuc magis desiderium movit luctus,

Signa agnoscenti quæ ei certa dixerat Ulysses. 250

Hæc igitur postquam satiata est lacrymis abundante luctu,

Tunc ipsum verbis respondens allocuta est:

Nunc quidem mihi hospes, antea licet miserabilis

In ædibus meis, amicusque eris honorabilisque.

Ipsa enim hos amictus ego præbui quales dicis, 255

Plicans ex cubiculo: fibulamque imposui lucidam,

Illi ornamentum ut esset: hunc autem non susceptura sum rursus

Domum reversum dilectam in patriam terram.

Itaque malo fato concava in navi Ulysses

Ivit inspecturus malam Trojam non nominabilem. 260

Illam respondens alloquebatur prudens Ulysses:

O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,

Ne amplius nunc corpus pulchrum destrue, neque animum

Tabefac virum lugeus, succensco quidem nihil.

- 165 Καὶ γάρ τις τ' ἄλλοιόν ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
Κρείδιον, τῷ τέκνῳ τέκῃ φιλότῃ μιγίσσας,
Ἡ Ὀδυσσῆ', ὃν φασὶ θεοὺς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἀλλὰ γὰρ μὲν παῦσαι, ἑμμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.
Νημερτέως γάρ τοι μυθήτομαι, οὐδ' ἐπαικέυσω,
170 Ὡς ἤδη Ὀδυσσῆα ἐγὼ περὶ νόσῳ ἀκουσα
Ἀλλ' ἔθ' Θεσπεριῶν ἀνδρῶν ἐν πτόνι δῆμον
Ζωῶν. αὐτὰρ ἄρτι κειμήλια πολλὰ καὶ ἐδάδα,
Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον. ἀτὰρ ἐρίσθης ἑταίρους
ὦλεσε καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ οἴνοπῳ πόντῳ,
275 Θεσπαικίης ἀπὸ νηπιούων. ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεὺς τε καὶ Ἥλιος. τῷ γὰρ βόας ἔκταν ἑταίρου.
Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύσῳ ἐνὶ πόντῳ.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρώσῃ νεὸς ἔκβαλε κύμῃ ἐπὶ χέρσιν
Φαιήκων ἐς γαίαν, οἱ ἀρχίδιοι γεγάσιν.
280 Οἱ δὲ μιν περὶ κῆρι θεῶν ὥς τιμήσαντο,
Καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπουσιν τὴν μιν ἤθειλον αὐτοῖ
Οἴκαδ' ἀπώματον. καὶ κεν πάλας ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
ἦεν ἄλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον ἦτατο θυμῷ,
Χρῆματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαίαν ἰόντι.
285 Ὡς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθνήσκων ἀνδρῶσων
Οὐδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἂν τις ἐρίσει βροτὸς ἄλλος,
Ὡς μοι Θεσπεριῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φεῖδων.
Ὡμνυε γὰρ πρὸς ἑμ' αὐτὸν ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτίως ἑμμεῖν ἑταίρους
290 Οἱ δὲ μιν πέμπουσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν.
Ἀλλ' ἑμὲ πρὶν ἀπέπεμψε, τύχῃσιν γὰρ ἐρχομένη νῆος
Ἀνδρῶν Θεσπεριῶν ἐς Δουλίχιον πολυπύργον.
Καὶ μοι κτήματ' εἰδείξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
Καὶ νῦν κεν ἐς δικάτην γενεὴν ἑτέρῃ γ' ἔτι βόσκοι
295 Ὅσά οἱ ἐν μεγάροισιν κειμήλια κειτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βῆναι, ὅρθε θεοῖσιν
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσῃ,
Ὅπως νοστήσει εἰλήν ἐς πατρίδα γαίαν,
Ἥδη δὴν ἀπώων, ἢ ἀμραδὸν ἢ κρυρδόν.
300 Ὡς ὁ μὲν ἔτιω ἐς σόον, καὶ ἐλεύσεται ἤδη
Ἀλλ' ἡ μάλα· οὐδ' ἔτι τέλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπώσσειται, ἑμπερὶ δὲ τοι ὅρμια δάσω·
Ἴσῳ νῦν Ζεὺς πρόφαθ' ἀπὸ νῆας καὶ ἄριστος,
Ἴσιν τ' Ὀδυσσῆα ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω,
305 Ἡ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται ὥς ἀγορεύω,
Τῷ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Τοῦ μὲν ἐθίνοντο μνηῶς, τῷ δ' ἰσαμβύοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίρπον Πηνελόπεια,
Αἰ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔω τετελεσμένον εἶναι.
310 Τῷ καὶ τέχα γνώης φιλότῃ τε πολλὰ τε δῶρε

Etenim aliqua alium luget virum quem perdidit
 Juvenem, cui filios peperit amore mixta,
 Quam Ulysssem, quem dicunt Diis similem esse.
 Sed luctu quidem cessa, meo autem attende sermoni.
 Vere enim tibi loquar, neque occultabo,
 Quod jam Ulyssis ego de reditu audiui 265
 Prope Thesprotos populos in pingui populo
 Vivi. At ducit thesauros multos & bonos,
 Petens in populo. Sed perdilectos socios
 Perdidit & navem concavam in nigro ponto,
 Thrinacria ab insula veniens. Irati enim fuerant ipsi 275
 Jupiterque & Sol. Hujus enim boves interfecerant socii.
 Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto:
 Hunc autem in carina navis iniecit fluctus in continentem
 Phæacum in terram, qui Deorum proximi sunt.
 Qui scilicet eum ex corde ceu Deum honorarunt, 280
 Et ei multa dederunt, mittereque ipsum volebant ipsi
 Domum illæsum. Et jam diu huc Ulysses
 Venisset: sed ei hoc utilius visum est animo,
 Opes congregare multam super terram eundo.
 Sic astutias multas præ mortalibus hominibus 285
 Novit Ulysses: neque aliquis contenderit homo alius,
 Sic mihi Thesprotorum rex locutus est Phidon.
 Jurabat autem ad me ipsum libans in domo,
 Navem protactam, & paratos esse socios,
 Qui nempe ipsum comitabuntur dilectam in patriam terram. 290
 Sed me prius dimisit: contigit enim veniens navis
 Virorum Thesprotorum in Dulichium dives frumenti.
 Etiam mihi possessiones ostendit quascunq; congregaverat Ulysses:
 Et quidem in decimam generationem alterum adhuc pasceret
 Quanti ei in ædibus thesauri jacebant regis. 295
 Ipsum autem in Dodonem dicebat ivisse ut Dei
 Ex quercu alta Jovis consilium audiret,
 Quomodo rediret dilectam in patriam terram,
 Jam diu absens, vel palam vel clam.
 Sic quidem ille est salvus, & veniet jam 300
 Brevi omnino: nec amplius longe ab amicis & patria terra
 Diu aberit. Tamen tibi jusjurandum dabo:
 Sciat nunc testis Jupiter primum Deorum existimius & optimus,
 Domusque Ulyssis boni, ad quam perveni,
 Certe tibi hæc omnia perficientur sicut dico, 305
 Hoc ipso anno veniet huc Ulysses,
 Isto quidem pereunte mense, illo autem instante.
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope.
 Utinam istud quidem hospes verbum perficiatur.
 Hoc pacto mox cognosceres amicitiamque multaue dona 310

- Ἐξ ἐμεῦ· ὡς ἂν τις σὲ συναντόμην· μακαρίζοι.
 Ἀλλὰ μοι ὦδ' ἀνὰ θυμὸν οἶεται ὡς ἴσεται περ·
 Οὐτ' Ὀδυσσεύς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
 Τεύξῃ· ἐπεὶ οὗτοι σημάτωντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,
 315 Οἷόν· Ὀδυσσεύς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, (εἵσοτ' ἔηνγε)
 Ζεῖναις αἰδέϊον· δαποπεμπόμεν ἠδὲ δέχοντα.
 Ἀλλὰ μιν ἀμείψομαι δαπονίφατε, κάτθετε δ' εὐνὴν,
 Δέρνεια καὶ χλαῖνας καὶ ῥήγεα σιγαλέοντα,
 ὥς κ' εὖ δασιπύων χρησόμενον ἥδ' ἱκνται.
 320 Ἦαθεν δὲ μάλ' ἦρε λούσασα τε χρυσάϊά τέ,
 ὧς κ' ἐνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δειπνοιο μέδοντα
 Ἠλθον· ἐν μετ' ἔρω. τὸ δ' ἄλγιον ὅς κεν ἐκίοντο
 Τοῦτον ἀνείκη συμπαρόντες, οὐδέ τι ἔργον
 Ἐνδίδει· ἐτι πρῆναι, μάλα περ κεχολωμμένοι αἰνῶς·
 325 Πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ ξεῖναι δαΐσαις εἴτι γυναῖκων
 Ἀλλὰ πείνῃμι νόον καὶ ἐπιφρονά μῆτιν,
 Εἰ κεν αὖσαλιν κακὰ εἰδῆς ἐν μεγάροισι
 Δαιμόν; ἀνδρῶν δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
 Ὅς μιν ἀπαντὴς τ' αὐτὸς ἐν καὶ ἀπαντρία εἶδ',
 330 Τῶδε καταφρονταί πάντες βροτοὶ ἀλγὲ ἰσπίστο
 Ζῶν, ἀτὰρ πεθνεῶν γ' ἐπιψύονταί ἀπαντεις·
 Ὅς δ' ἂν ἀμύμον αὐτὸς ἐν καὶ ἀμύμονα εἶδ',
 Τῷ μὲν τε κλέει· εὐρὺ διὰ ξεινοὶ φορέουσι
 Πάντας ἰσ' ἀνδρόφους, πολλοὶ δὲ μιν ἐσλὸν ἔειπον.
 335 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν προσέειπεν πολέμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι αἰδοῖν Λαερτιάδεω Ὀδυσσῇ,
 Ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλέοντα
 Ἠχθεῖς, ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιύοντα
 Νοορυσάμεν ἰσὶ νηὸς ἰσὺν δολιχηρέτμοιο.
 340 Κίεα δ' ὡς τὸ πάρος περ αὐτάνες νύκτας ἴαυον.
 Πολλὰς γάρ δὴ νύκτας αἰεκέλια ἐνὶ κοίτῃ
 Ἄεσα, καὶ τ' ἀνέμεινα εὐδρονον ἥδ' ἰδαν.
 Οὐδέ τι μοι ποδάπινος ποδῶν ἐπιπράγα θυμῷ
 Γίγνεται· οὐδέ γυνὴ ποδὸς ἀΐεται ἡμετέροιο
 345 Τάων αἰ τοὶ δῶμα κάτα δρῆσται ἴασι,
 Εἰ μὴ τις γρη῏ς ἐσὶ παλαιή, κέδν' εἰδυῖα,
 Ἦτις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν ὅσα τ' ἐγὼ περ·
 Τήνδ' ἰδ' ἂν καὶ φρονέοιμι ποδῶν ἀΐσασθαι ἐμεῖο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρον Πηνελόπεια,
 350 Ζεῖναι φίλ', ἐ γάρ πως τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὦδε
 Ζεῖναιον τηλεδαπῶν φίλιον ἐμὸν ἱκετο δῶμα,
 ὧς σὺ μάλ' εὐραχδῆος πεπνυμένη πάντ' ἀγορεύεις·
 Ἔσι δὲ μοι γρη῏ς πυκινὰ φρεσὶ μῆδ' ἔχουσα,
 Ἦ κείνον δύσπρον εὐτρεφει καὶ ἀτίταλιν,
 355 Δεξιερὴν χεῖρ' ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
 Ἦ σε πόδας νύμφη, ὀλιγατελείουσα περ ἡμῶν.

Ex me : ut aliquis te occurrens beatum diceret.
 Sed mihi sic in animo videtur sicut erit :
 Neque Ulysses amplius domum veniet, neque tu reductionem
 Consequeris : postquam haud rectores sunt in domo ,
 Qualis Ulysses erat inter viros , (si esset quidam) 315
 Ad hospites venerandos dimittendos & excipiendos.
 Sed ipsum famulæ lavate , & ponite lectum ,
 Stramenta & lœnas & lodices pulchras ,
 Ut bene calefactus aureo throno conspicuam auroram attingat.
 Ab aurora autem summo mane lavate ungiteque , 320
 Ut intus apud Telemachum prandium *sibi* curet
 Sedens in domo. Illi autem *erit* gravius quisquis illorum
 Huic molestus fuerit , neque quicquam operis
 Hic amplius efficiet , admodum licet iratus graviter.
 Quomodo enim me tu , hospes , scies ecquid mulieres 325
 Alias supero mente & prudenti consilio ,
 Si veste carens male amictus in domibus
 Epuleris ? homines autem brevis ævi sunt.
 Qui quidem sævus ipse est & crudeliter affectus ,
 Huic imprecantur omnes homines dolores postmodum 330
 Vivo , at mortuo maledicunt omnes :
 Qui autem bonus ipse est & bene affectus ,
 Hujus quidem gloriam latam hospites ferunt
 Omnes in homines , multique ipsum bonum dicunt.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 335
 O uxor veneranda Lærtiadæ Ulyssis ,
 Certe mihi lœnæ & lodices molles
 Infensæ fuerunt , quando primum Creræ montes nivales
 Reliqui in navi proficiscens longos remos habenti ,
 Cuboque sicut antea insomnes noctes transigebam. 340
 Multas nimirum noctes sordida in domo
 Dormivi , & expectavi pulchro solio conspicuam auroram divinā.
 Neque mihi pelvis pedum amabilis animo
 Est : neque mulier pedem tanget nostrum
 Harum quæ tibi domi ministræ sunt , 345
 Nisi aliqua anus est antiqua , officia sciens ,
 Quæ toleraverit tot mente quot ego :
 Huic non invidero pedes tangere meos.
 Illum contra alloquebatur prudens Penelope :
 Hospes dilecte , non enim quisquam vir tam sapiens 350
 Hospitum peregrinorum amabilium in meam pervenit domum ,
 Uti tu adeo scite callida omnia loqueris.
 Est autem mihi anus cata mente consilia habens ,
 Quæ illum infelicem bene nutrit & educavit ,
 Susceptum manibus quando ipsum primum peperit mater 355
 Quæ tibi pedes lavabit , parum valida licet sit , tamen.

- 'Αλλ' ἄγε νῦν ἀνσᾶσα περίφρον Εὐρύκλεια,
 Νίφον σπῖο ἀνακτῶ ὀμηλικά· καί πε' Ὀδυσσεύς
 Ἦδη τοιόσδ' ἐστὶ πόδας, τοιῶν δέ τε χεῖρας.
 360 Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγχεσκούσιν.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρηῦς ἢ κατήχαιτο χερσὶ πρόσωπα,
 Δάκρυα δ' ἐκβαλε θυμῷ· ἴσθ' δ' ὀλοφροδὶνὸν ἵππαισι,
 Ὡμοὶ ἐγὼ σπῖο τέκνον ἀμήχανον· ἦ σε πατρὶ Ζεὺς
 Ἀνδρῶπων ἤχθηρε Διουδέα θυμὸν ἔχοντα.
 365 Οὐ γὰρ περ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερατικραύνῃ
 Πίστα μὲρ' ἔκ'· ἐδ' ἐξαίτης ἐκατόμβας,
 Ὅσα σὺ τῷ εἶδδας, ἀράμην' ἴως ἴκοιο
 Γηράς τε λυπαρὴν, θρήψαιό τε φαιδίμον υἱόν·
 Νῦν δέ τοι ᾄδ' ἐπὶ πάντων ἀεσίμοι νόστιμον ἦμαρ.
 370 Οὕτω περ κακίῃσι ἐρεψιόωντο γυταίαις
 Ζείων τηλεσασσῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώματ' ἴκοιτο,
 Ὡς σίδην αἰ κύτες αἰδέ καθεψιόωνται ἅπασαι,
 Τάων νῦν λάβην τε καὶ αἶχρα πόλλ' αἰλείων,
 Οὐκ ἴσας νίξειν· ἡμὶ δ' οὐκ αἰκῆσαι ἀνάγκη
 375 Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια.
 Τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελωπίης
 Καὶ σίδην εἶναι· ἴσθ' μοι ὁρώρεται ἐνδοδὶ θυμὸς
 Κήδεσιν. ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἴσθ' ὃ, τί κεν εἴπω·
 Πᾶλλοι δὲ ζῦνοι ταλασπίριοι ἐνθάδ' ἴκοντο,
 380 Ἄλλ' ἔστω τίνα φημι ἰοικόντα ᾄδ' ἰδέσθαι
 Ὡς σὺ δέμας φωνήν τε πόδας τ' Ὀδυσσῆϊ ἵοικας.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ὦ γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 Ἠρίας ἀμφοτέρους, μάλα ἱκέτω ἀλλήλοισιν
 385 Ἑμμέφα· ὥς σὺ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρηῦς ἢ λέβηθ' ἔλε παμφανόωντα
 Τῷ πόδας ἐξαπνίξεν, ὕδωρ δ' ἐνχεύατο πελὺ
 Ψυχρόν· ἔπειτα ἢ θυμοὶ ἐσκήρυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἰξεν ἴσθ' ἐσχαρῶν, ποτὶ δέ σκοτόν ἐτράπετ' αἶψα.
 390 Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἶσατο μὴ ἑ λαβοῦσα
 Οὐλὴν ἀμφοράσσαντο, καὶ ἀμφοδὶ ἔργα γένοιτο.
 Νίξε δ' ἄρ' ἄσων ἰοῦσα ἀναχθ' ἐν· αὐτίκα δ' ἔγνω
 Οὐλὴν τὴν ποτὶ μιν σῆς ἤλασε λευκῷ ὁδόντι
 Παρηντόνδ' ἐλθόντα μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ Ξίας,
 395 Μητρὸς ἑὸς πατέρ' ἐσθλόν, ὃς ἀνδρῶπας ἐκίκατο
 Κλωπεσσύνῃ θ' ὄρκω τε. θῆος δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
 Ἑρμείας. τῷ γὰρ κεχαρισμένα μῆρία καίεν
 Ἀρσῶν ἠδ' ἐρίων. ὃ δέ οἱ πρόσφρον ἄμ' ὀσπῆδι.
 Αὐτόλυκον δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πίονα δῆμον,
 400 Παιῖδα νέον γεγαῶτα κηχῆσατο θυγατέρ' ἥς·
 Τὸν γὰρ οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἴσθ' γούνασι θῆκε
 Παιονίην δόρπον· ἔπειτα τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Αὐτόλυκ',

Sed age nunc surgens prudens Euryclea ,
 Lava tui Heri coævum : & forte Ulysses
 Jam talis est pedibus , & talis manibus.
 Statim enim in malo homines senescunt.

360

Sic dixit. Vetula autem operuit manibus vultum ,
 Lacrymas autem emisit calidas : verbumque luctuosum dixit :
 Hei mihi fili , quæ te reducere nequeo : certe te Jupiter supra
 Homines odit pium animum habentem.

Non enim quisquam hominum tot Jovi fulminatori
 Pingua femora combussit , neque eximias hecatombas
 Quot tu ei dedisti , precans ut pervenires

365

Ad senectutem facilem , nutrireque illustrem filium :
 Nunc autem sic tibi omnino abstulit redeundi diem.

Sic alicubi & illi illudunt mulieres

370

Hospitum peregrinorum , quando ad inclytas domos pervenit ,
 Ut tibi senex canes hæc illudant omnes ,
 Quarum nunc contumeliam & turpitudines multas fugiens ,
 Non sinis lavare : me autem non invitam juber

Filia Icarii prudens Penelope.

375

Ideo tibi pedes lavabo , simulque ipsius Penelopes
 Et tui gratia : quoniam mihi moverur intus animus
 Doloribus. Sed age nunc intellige verbum quod dicam :
 Multi jam hospites miseri huc pervenerunt ,
 Sed nondum quenquam dico similem sic vidisse me
 Uti tu corpore voceque pedibusque Ulyssi similis es.

380

Hanc respondens allocutus est prudens Ulysses :

O anus , sic dicunt quicumque viderunt oculis

Nos ambos , valde similes inter nos

Esse : sicut tu ipsa prudens dicis.

385

Sic dixit. Vetula autem lebetem accepit collucentem

In quo pedes lavabat , aquam autem infudit multam
 Frigidam : postea autem calidam insuper hausit. At Ulysses
 Sedebat in foco , ad tenebras autem vertebatur statim.

Subito enim in animo cogitabat ne ipsum accipiens

390

Cicatricem animadverteret , & manifestæ res fierent.

Lavabat autem prope iens herum suum : statim autem cognovit

Cicatricem quam aliquando aper inflixerat albo dente

In Parnasum profecto ad Autolycumque & filios ,

Matri suæ ad patrem bonum , qui homines superabat

395

Astuque & jurejurando. Deus autem ei ipse dederat

Mercurius. Huic enim grata femora comburebat

Agnorum & hædorum. Hic autem eum promptus comitabatur.

Autolycus autem olim Ithacæ veniens in pinguem populum ,

Filium recens natum invenit filiæ suæ :

400

Hunc ei Euryclea dilectis in genibus posuit

Finienti cœnam : verbumque dixit , & prolocuta est :

Odyssæa.

○ ○

- Αὐτόλुक', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὖρεο ὃ, ττι κα θείης
 Παιδὸς παίδι φίλῳ. πωλύμηντ' δέ τοι ἐστὶ.
- 405 Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλुक' ἀπαμείβετο, φάινσιν τε·
 Γαμβρὲς ἰμὸς θυγάτηρ τε τίθεισθ' ὄνομ' ὃ, ττι καί ἐσθ'.
 Πολλοῖσιν γάρ ἐγχευε ὀδυσαμένῳ τόδ' ἱκάνει
 Ἀδελφεῖσιν καὶ ζυγισαῖν αἶνὰ χθόνα πουλυκότοισιν·
 Τὰ δ' Ὀδυσσεύς ὄνομ' ἔσθ' ἐπαύουμον. αὐτὰρ ἐγχευε,
- 410 Ὀκνωτ' ἂν ἠέκιστας μνηστῆριον ἐς μέγα δῶμα
 Ἑλθὼν Παρηγόσῃ, ὅθι πῦ μοι κτήματ' ἔασιν,
 Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καὶ μιν χαίροντ' ἀποπήμεν·
 Τῶν ἐνεκ' ἤλθ' Ὀδυσσεύς, ἵνα οἱ πρόβρι ἀγλαὰ δῶρα.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλुकός τε καὶ υἱεὺς Αὐτολύκοιο
- 415 Χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, ἱππασὶ τε μυελιχίοισι.
 Μήτηρ δ' Ἀμφιδάμῃ μητρὸς περιφύσ' Ὀδυσσῆι,
 Κῦτ' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμρου φάει καλῇ.
 Αὐτόλुक' δ' υἱοῖσιν ἐκέλευε κυδαλίμοισι,
 Δεῖπνοι ἐροπλίεσσι. τοῖ δ' ἐτρύνοντ' ἀκουσαν.
- 420 Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βούν' ἀροῖτα πενταέτηρον·
 Τὸν δέσπον ἀμφὶ θ' ἔπον, καὶ μιν δέχοντο ἅπαντες.
 Μίσυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμόνας, πείρου τ' ὀβελόισιν,
 Ὀππιδῶν τε περιεραδίως, δάσαντέ τε μοῖρας.
 Ὡς τότε μὲν πρόβρι ἦμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα,
- 425 Δαίνυντ'. ἐδὲ τι θυμὸς ἐδίετο δαιτὸς εἴσης.
 Ἡμ' δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέρας ἤλθῃ,
 Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνῳ δῶρον ἔλοντο.
 Ἡμ' δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
 Βᾶν ῥ' ἥμῃ ἐς Θήρην ἡμῶν κύνας καὶ ἐπὶ αὐτοῖς
- 430 Τίς Αὐτολύκε· μετὰ τοῖσι καὶ δῖ' Ὀδυσσεύς
 ἦεν. αἰσὺ δ' ὄρεε προσέειπε καταειρήμῳ ὕλῃ
 Παρησῶ· τάχα δ' ἱκανὸν πτύχας ἠνιμοῖσας.
 Ἥελι' μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρέας,
 Ἐξ ἀκαλαρρεῖται βαθυρροῦ Ὀκeanοῖο.
- 435 Οἱ δ' ἐς βῆσαν ἱκανὸν ἰσχυτήρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
 Ἰχνη ἐρευνῶντες κύνας ἦσαν. αὐτὰρ ὀπίωδιν
 Τίς Αὐτολύκε· μετὰ τοῖσι καὶ δῖ' Ὀδυσσεύς
 ἦεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχευ.
 Ἐνθα δ' ἄρ' ἐν λόχῳ πυκνῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
- 440 Τὴν μὲν ἄρ' ἔτ' ἀνέμων διάει μῦθ' ὕγρον αἰνταν,
 Οὐτὲ μιν ἥελι' φαίδων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
 Οὐτ' ὄμβρος περάσκει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνῇ
 ἦεν, αἰτὰρ φύλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
 Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπῳ ἤλθε ποδῶν,
 445 Ὡς ἐπάγοντες ἰσῆσαν. ὃ δ' ἀντί' ἐκ ξυλόχῳ
 Φρίξας εὖ λοφίην, πῦρ δ' ὀρθαλμοῖσι δεδορκώς,
 Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόν· ὃ δ' ἄρα πρῶτις Ὀδυσσεύς
 Ἔειπ' ἀγασχόμενος δολιχὸν δόρυ χυεὶ παχείῃ,

Autolyce, Ipse nunc nomen inveni quod ponas.
Filii filio. Optatissimus autem tibi est.

Illam contra Autolycus mutuo sermone compellavit: 405
Gener meus filiaque ponite nomen quodcumque dicam.
Multis enim ego invisus huc veni

Viris & mulieribus supra terram multipascuam:

Huic Ulysses nomen esto ex re. At ego, 410
Quando pubescens maternam in magnam domum

Venerit ad Parnasum, ubi mihi possessiones sunt,

Ex his ei ego dabo, & ipsum gaudentem dimittam.

Horum gratia iurat Ulysses, ut ei præberet splendida dona.

Hunc quidem Autolycusque & filii Autolyci

Manibusque complectebantur, verbisque suavis. 415

Mater autem Amphithea matris circumfusa Ulysses,

Osculabatur ipsi caputque & ambo lumina pulchra.

Autolycus autem filios iussit gloriosos,

Prandium parare, qui hortantem audiverunt.

Statim autem introduxerunt bovem masculum quinquennem: 420

Quæ excoriarunt curaruntque, in partesq; quasi diffuderunt omnes,

Minutimque inciderunt scienter, fixeruntque veribus,

Assaveruntque perite, diviseruntque partes.

Sic tunc quidem toto die ad solem occumbentem

Epulabantur. Neque animus indigebat epulis communibus, 425

Quando autem sol descendit, & tenebræ venerunt,

Tunc dormierunt, & somni donum acceperunt.

Quando autem manegenita apparuit rosea digitos Aurora,

Perrexerunt ire in venationem & canes & ipsi

Filii Autolyci: cum his autem divinus Ulysses 430

Ibat. Altum autem montem ascenderunt indutum sylvæ

Parnassi: cito autem pervenerunt in recessus ventosos.

Sol quidem postea recens attingebat arva,

Ex tacite fluenti profundisfluo Oceano.

Ipsi autem in vallē pervenerunt ductores canum: ante a. ipsos 435

Vestigia scrutantes canes ibant. At retro

Filii Autolyci: cum his autem divinus Ulysses

Ibat prope canes, vibrans longam hastam.

Hic in sylvæ densa jacebat magnus aper:

Quam quidem neque ventorum penetrabat vis humidū spirantiū,

Neque ipsam sol lucens radiis percutiebat, (440

Neque imber penetrabat prorsus: sic densa

Erat, at foliorum inerat susio cumulatim multa.

Hunc autem virorumque canumque sonitus circumvenit pedum,

Ut ducentes canes accedebant. Hic autem contrarius ex sylvæ 445

Horrens bene cervicem, ignisque oculis intuens,

Stetit prope ipsos. Ipse autem primus Ulysses

Ferebatur levans longam lanceam manu forti,

- Οὐτάρμυρι μεμαώς· ὁ δέ μιν ρθάρμυρ^ϥ ἔλασιν οὔς
 430 Γούδος ὕπερ· πολλὸν ἢ διήρυσσε σαρκὸς ὀδόντι
 Λικριφίς αἵξας, ὡς δ' ὅστιον ἔκετο φωτός.
 Τὸν δ' Ὀδυσσεύς ἐπὶσι τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὄμων,
 Ἄντικρ' ἢ διήλθε φαινὲ δ' αὖθις ἀκοκή.
 Καδ' δ' ἔπεισ' ἐν κοίῃσι μακρῶν· ὅτ' δ' ἔπατατο θυμός·
 455 Τὸν μιν ἄρ' Αὐτολύκῃ παῖδες εἰλοι ἀμφεπαίνοντο,
 Ὀτειλὴν δ' Ὀδυσσῆ^ϥ ἀμύμνος ἀντιθέσσο
 Δῆσαν ἑωστ' ἀμύμνος· ἑσπερίδῃ δ' αἶμα κελαϊνὸν
 Ἔχθεον· αἶψα δ' ἔκεντο εἴλε πρὸς δώματα πατρός.
 Τὸν μιν ἄρ' Αὐτολύκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκειο
 460 Εὖ ἱσάμενοι, ἧδ' ἀγλαὰ δῶκε ποφόντες,
 Καρπαλίμως χαίροντα φέλην χαίροντες ἐπεμνον
 Εἰς Ἰθάκην. τῷ μὲν ῥα πατὴρ κ' πότνια μήτηρ
 Χαῖρον νοσήσαντι, καὶ ἐξερρίνον ἔκασα,
 Οὐλὴν ὅττι πάθοι. ὁ δ' ἄρα σφίσι νῦν κατέλιξεν,
 465 Ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασιν οὖς λευκὰ ὀδόντι
 Παρηνότοδ' ἐλδόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκειο.
 Τὴν γρὺς χείρεσι καταπρηνίαι λαβῶσα,
 Ἰνῶ ῥ' ἑσπιασσομένη· πόδα ἢ περὶ κέκ' ἐρείδα·
 Ἐν δὲ λίσσῃ πέσι κήμη, κανίχῃσι ἢ χαλκίς·
 470 Ἀψ δ' ἐπὶ ῥ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἑσπὶ χθονὸς ἐξίχυθ' ὕδα·
 Τὴν δ' αἶμα χάσμα κ' ἄλγος ἔλε φρίνα· τῷ δὲ οἱ ὄντι
 Δακρυόεν πλῆθ' ἐν· θαλερὴ δὲ οἱ ἴσχετο φωνή.
 Ἀψαμένη δὲ γυνὴ Ὀδυσσῆα περσέειπεν,
 Ἥ μάλ' Ὀδυσσεύς ἴσσι, εἶλον τέκ^ϥ· οὐδέ σ' ἔγνω
 475 Πρὶν ἔγνω πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαράσασθαι.
 Ἥ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσίδρακ' ἐσθ' ἀλμοῖσι,
 Περσεδέειν ἰδέλουσα εἶλον πόσιν ἐνδον ἔοντα.
 Ἥ δ' ἐπ' ἀθρήσας δύνατ' ἀντίη, ἔτε νοῦσ' αἶψα·
 Τῇ γδ' Ἀθηναίῃ νόον ἔτραπεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 480 Χεῖρ' ἑσπιασσομένη^ϥ, φάρυγ^ϥ λαβὲ διέκτετ' ἑρ·
 Τῇ δ' ἐπὶ ῥ' ἔδεν ἄσπερον ἐρύσασθαι, φωνήσιν τε,
 Μαῖα, τίη μ' ἰδέλεις ολίσσας; σὺ δέ μ' ἔτρεπες αὐτὴν
 Τῷ σῶ ἐπὶ μαζῶ. νῦν δ' ἀλγέα πολλὰ μογήτας,
 Ἥλυθον οἰκοσθ' ἐπὶ ἐς πατρίδα γαῖαν.
 485 Ἀλλ' ἑσπὶ ἐρεῶσθης καὶ τοι θεὸς ἐμβαλε θυμῷ,
 Σίγη, μή τις τ' ἄλλ^ϥ ἐνὶ μεγάροισι πύθνηται.
 Ὡς γδ' ἐξέειπε, τὸ δ' ἢ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
 Εἰ χ' ὥπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,
 Οὐδέ τρωφὲ ὕσθι σὺ ἀφίξομαι, ἐπ' αὐτ' ἂν ἄλλας
 490 Διμαῶς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείναιμι γυναῖκας.
 Τὸν δ' αὖτε περσέειπε περίφρον' Εὐρύκλεια,
 Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπ^ϥ οὐ γὰρ ἔρκος ὀδόνταν;
 Οἶδά μ' ἐμὸν ἐμὸν μὲν^ϥ ἑμπεδόν, ἐκ ἑσπεκτόν·
 Ἐξω δ' ὡς ὅτε τις σφίη λίθ^ϥ, ἧς σίδηρος.

Vulnerare cupiens: Ille autem ipsum præveniens percussit aper
Genu super: multum autem exhausti carnis dente 450

Oblique ruens, neque os attigit viri.

Ilum vero Ulysses vulneravit in dextro armo,

Penitusque transit lucidæ lanceæ cuspis.

Cecidit autem in pulveribus protensus, avolavitque animus.

Hunc quidem Autolyçi filii dilecti curabant,

Vulnus autem Ulyssis inculpabilis diis æquiparandi 455

Ligaverunt scite: incautatione autem sanguinem nigrum

Cohibuerunt: statimque iverunt dilecti ad domos patris.

Hunc quidem Autolycusque & filii Autolyçi

Bene sanatum, & splendidis donis præbitis, 460

Statim gaudentem dilectam gaudentes miserunt

In Ithacam. Eo quidem pater & veneranda mater

Gavisi sunt reverso, & interrogaverunt singula,

Cicatricem quod accepisset: hic autem ipsis bene narravit,

Ut ipsum venantem percussisset aper albo dente 465

Ad Parnasum profectum cum filiis Autolyçi:

Hanc cicatricem anus manibus pronis prehensens, .

Agnovit atirectans: pedem autem sivit ferri;

In autem lebere cecidit sura, sonuitque æs. (470

Retroque altrinsecus inclinata est: at in terram effusa est aqua.

Ipsius simul gaudium & dolor invasit mentem: ejusque oculi

Lachrymis impleti sunt: liquidaque ipsi hæsit vox.

Contingens autem mentum Ulysses allocuta est:

Certe omnino Ulysses es, chare fili: neque te ego

Prius agnovi quam totum herum meum contrectavi. 475

Dixit, & Penelopem inspexit oculis,

Indicare volens dilectum maritum intus esse.

At illa neque videre potuit contra, neque animadvertere:

Ei enim Minerva mentem vertit. At Ulysses

Manu prehensum guttur cepit dextra: 480

Altera propius ad se traxit, dixitque:

Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutriti ipsa

Ipsa tuo in ubere. Nunc autem dolores multos perpeffus,

Veni vigesimo anno in patriam terram.

Sed postquam intellexisti & tibi Deus injecit animo, 485

Sile, ne quis alius in domo resciscat.

Sic enim dico, id quod & perfectum erit,

Si mihi Deus domuerit Procos superbos,

Neque à nutrice te abstinebo, quando alias

Famulas in domibus meis interficiam mulieres. 490

Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea:

Fili mi, quale tibi verbum fugit septum dentium?

Scis quidē qualis meus animus incolumis nec facillē cedens:

Timebo vero sicut aliquis durus lapis, vel ferrum.

- 491 Ἄλλο δὲ τοι ἱρήν, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεις σῆσι·
 Εἴ χ' ἰσὺ σοὶ γὰρ θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαθοὺς,
 Δὴ τότε τοι καταλίξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας
 Αἱ τέ σ' ἀτιμάζουσιν καὶ αἱ νηπιεῖς εἰσιν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 500 Μαῖα, τίη ἢ σὺ τὰς μυθήσαιο; εἰδὲ τι σε χρεῖ·
 Εὖ νυ κ' αὐτὸς ἐγὼ φράτομαι καὶ εἰσομ' ἑάσῃ.
 Ἄν' ἔχῃ σιγῇ μῦθον, ἐσπίτρεψον ἢ θεοῖσιν.
 Ὡς ἄρ' ἔειπεν. γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Ὅισι μὲν ποδάσπετρα. τὰ γὰρ πρότερον ἔκχυτο πάντα.
 505 Αὐτὰρ ἑσπεῖ νύφιν τε καὶ ἤλειψεν λίαν ἑλαίῳ,
 Αὐτίς ἄρ' αἰσούσῃ πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεύς
 Θερσόμεν', ἔλῃν ἢ κατὰ ρακίῃσι κάλυψε.
 Τοιοῖσι ἢ μῦθων ἤρχε περίεργον Πηνελόπεια,
 Σοῖτε, τὸ μὲν σ' ἐτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήτομαι αὐτή.
 510 Καὶ γὰρ δὴ κοῖτις τάχ' ἠδὲ ἑσπεταί ὦρν,
 Ὅντινά γ' ὕπνος ἔλοι γλυκίερος κ' κηδόμενον περ·
 Αὐτὰρ ἔμοι καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων.
 Ἥματα μὲν γὰρ τέττομα ὀδυρομένη, γούσσα,
 Ἐς τ' ἑμὰ ἔργ' ὀρόωσα κ' ἀμειψόλων, ἐνὶ οἴκῳ·
 515 Αὐτὰρ ἑσπὴν νύξ' ἔλθῃ, ἔλθοι τε κοῖτ' ἀπαντας,
 Κίμῃα ἐνὶ λήκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἄμφ' ἀδινὸν κηρ
 Ὅζειται μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
 Ὡς δ' ὅτε Παυδάρις κέρη χλωρῆς ἀνδρῶν
 Καλὸν αἰείδουσιν ἑαί' ἑόν ἱσαμένοιο,
 520 Δειδύρων ἐν ποτάλοισι καθεζομένη πυκνοῖσιν,
 Ἦτε θαμὰ τρωπώσα χεῖρ πολυχρῆα φωνήν,
 Παιδ' ὀλοφυρομένη Ἰτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῷ
 Κτεῖνε δι' ἀρεαδίας, κούρην Ζήθοιο ἀνακτ'·
 Ὡς κ' ἔμοι δίχα θυμὸς ὀρώμεται ἔνθα καὶ ἐνθα,
 525 Ἦ δὲ μὲν παρὰ παιδὶ, κ' ἑμπεδα πάντα εὐλάσσω,
 Κτῶσιν ἑμὴν, δμῶας τε κ' ὑφ' ἑσπεῖς μέγα δῶμα,
 Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσι, δῆμοιό τε φῆμιν·
 Ἦ ἤδη αἶμ' ἑσπόμεν' Ἀχαιῶν ὅσις ἄριστος
 Μυῖται ἐνὶ μεγάροισι, πορὼν ἀπερείσια ἴδγα.
 530 Παις δ' ἑμὸς, ὥς μὲν ἔην ἐτι νήπιος ἠδὲ χαλίσρον,
 Γήμασθ' ἔμ' εἴα, πόσιος κατὰ δῶμα λιπύσαν·
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ κ' ἥκης μέτρον ἰκάνει,
 Καὶ δὴ μ' ἀρεσται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
 Κτήσι' ἀσχάλας τὴν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
 535 Ἄλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ἰσώμεναι, κ' ἀκούσων·
 Χῆνές μοι κατὰ οἶκον εἴκοσι πυρὸν ἴδουσιν
 Ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσπρόωσα·
 Ἐλθὼν δ' ἐξ ὅρι' ἑμὴς μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
 Πᾶσι κατ' αὐχίνας ἦξε, κ' ἔκτανεν. οἱ δ' ἐκίχυντο
 540 Ἀδρῶν ἐν μέγαρσι· ὁ δ' ἐς αἰθῆρα δῖαν αἶψην.

Aliud autem tibi dicam, tu autem sensibus reponere tuis :
Si tibi Deus domuerit Procos superbos,
Tunc tibi narrabo in domibus mulieres
Quæ te inhonorant & quæ scelera sunt.

425

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
Nutrix, cur tu eas indicabis? nihil te oportet :
Eene & ipse ego intelligam & cognoscam quamque.
Sed tene silentio verbum, committeque diis.

500

Sic dixit. Anus autem per domum exivit,
Allatura pedum lavacra. Priora enim effusa erant omnia.
Sed postquam lavitque & unxit pingui oleo,
Iterum prope ignem traxit sedem Ulysses
Calefaciendus, cicatricem autem pannis corperuit.

505

Hos autem sermones occepit prudens Penelope :
Hospes, hoc quidem te adhuc paulum interrogabo ipsa :
Etenim jam cubatus cito dulcis erit hora illi,
Quem somnus ceperit dulcis licet dolentem :

510

Sed mihi & dolorem immensum præbuit Deus.
Dies quidem enim delector lamentans, lugens,
In mea opera inspiciens & ancillarum, in domo :
At postquam nox venit, cepitque somnus omnes,
Jaceo in lecto, densæ autem mihi circa miserum cor
Acutæ curæ lamentantem lacessunt.

515

Sicut autem quando Pandarei filia viridis lusciniæ
Pulchre canit, vere recens orto,
Arborum in foliis sedens densis,

520

Quæ frequenter versans fundit sonoram vocem,
Filius lugens Itylum dilectum, quem quondam ære
Interfecit per insanias, filium Zethi regis :

Sic & mihi bisariam animus movetur huc & illuc,
Utrum maneam apud filium. & incolumia omnia servem,
Possessionem meam, famulasque & altam magnam domum,
Lectumque reverens mariti, populi que voces :

525

An jam simul sequar Achivorum qui optimus
Ambit me in domibus, præbens infinitas dotes.
Filius autem meus, donec quidē fuit adhuc infans & ignavus,
Nubere non me sinebat, mariti domum derelinquntem :

530

Nunc autem quando jam magnus est & pubertatis mensuram at-
Etiam me orat retro ire ex domo, (tigit,
Propter possessionem iratus quam ei consumunt Achivi.

535

Sed age mihi somnium dijudica, & audi :
Anseres mihi in domo viginti triticum edunt
Ex aqua, & ipsis lator inspiciens :

Veniens autem ex morte magna aquila adunca rostro
Omnibus cervices effregit, & interfecit. Hi autem fusi sunt
Conferti in ædibus ; ipsa vero in æthera divinum elevata est. 540

Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἐν περ ὄνειρον.

Ἄμφι δέ μ' ἠγέρεθοντο εὐπλοκάμειδες Ἀχαιοί,

Οἷκτ' ὀλοφυρομένην ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.

Ἄψ δ' ἰλθὼν κατ' ἄρ' ἔξειτ' ἐπὶ περὺχοντι μελᾶδ' ἴφ'.

545 Φωνὴ δ' ἔβροτ' ἡ κατερήνυε, φωνήσεν τε,

Θάρσσε· ἱκαρίοιο κῆρ τιηκελευτοιο·

Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐδὴλόν, ὃ τοι τετολισμένον ἔσται.

Χῆνις μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις

Ἦα πάρος, νῦν αὖτε πρὸς πόσις ἐιλήλεδα,

550 Ὅς πᾶσι μνηστῆρσιν αἰκία πότμον ἐρήσω.

Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἰμέ μελινθεὶς ὕπνος αἴηκε.

Παστῆνασα δ' ἔχνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα

Πυρρὸν ἱεροτομῶν παρὰ πύλον, ἥχι πάρος περ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,

555 Ὡς γύναι, ὕπνος ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον

Ἄλλῃ δ' ὀπκλίναντ'. ὥσπερ γὰρ τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς

Πύρρα δ' ὥσπερ τελείη· μνηστῆρσι δ' φαίνεται ὀλεθρὸς

Πᾶσι μάλ'· ἐδὲ καὶ τις θάνατος καὶ κῆρας ἀλύξει·

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,

560 Ἐείη, ἥτοι μὲν ὄνειροι ἀμύχανοι ἀκερτόμυθοι

Γίνονται, ἐδὲ τι πάντα τελείεται ἀνδρόποισι.

Δοῖα γὰρ τε πύλαι ἀμύνοντ' εἰσὶν ὄνειρον·

Αἱ μὲν γὰρ κερδαίνει τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·

Τῶν οἱ μὲν καὶ ἰλθῶσι διὰ πρὶν ἐλέφαντ',

565 Οἱ δ' ἐλεφαίρονται ἐπὶ ἀκράντα φέροντες·

Οἱ δ' ἐξ ἑστῶν κερῶν ἰλθῶσι δύρακι,

Οἱ δ' ἐν ἵππῳ κεραινέσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται·

Ἄλλ' ἔμοι ἐκ ἐντιῦδεν οἶομαι αἰνὸν ὄνειρον

Ἐλθίμεν· ἢ καὶ ἀσπασθὲν ἔμοι καὶ παῖδ' ἔγνοιτο.

570 Ἄλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·

Ἦδε δὴ καὶ οἷσι δυσώγυμ', ἢ μ' Ὀδυσῆος

Οἴκου ἀποσχίσαι. νῦν γὰρ καταθήτω αἰθλόν,

Τοὺς πελίκας τὲς κείν' ἐνὶ μεγάροισιν εἴσιν

Ἰσασθ' ἐξείης, δρυόχες ὥς, δάδεκα πάντας,

575 Στάς δ' ὅγα πολλὸν ἀνιυθεῖ, διαρρίπτασκεν οὔρεν·

Νῦν δὲ μνηστῆραςιν αἰθλὸν τοῦτον ἐρήσω.

Ὅς δὲ καὶ ῥήϊται· ἐντανύσει βίον ἐν παλάμῃσι,

Καὶ διοίσυση πελίκων δυοκαίδεκα πάντων,

Τῷ κεν αἶμα' ἰσχυρήμην, νοσοισαμένη τόδ' ἄμα

580 Κερίδιον, μάλα καλὸν, ἐνὶ πλοῖον βιότοιο·

Τοῦ ποτε μεμνησέσθαι οἶομαι ἐν περ ὄνειρον.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Ὡς γύναι, αἰδοίην Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆϊ,

Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνὶ τῷτον αἰθλόν.

585 Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς

Ἥρην τούτως, τόδ' ἐτόξεν εὐχῶν ἀμφοτέρων·

At ego flebam & exclamabam in somnio.
 Circum autem me congregatæ sunt cirroratæ Achivæ,
 Miserabiliter lugentem quod mihi aquila interfecisset anseres.
 Rursus autem veniens sedebat in prominenti domo :
 Voce autem humana me compescebat , & loquebatur : § 45
 Confide Icarii filia longe lateque inclyti :
 Non somnium , sed vera res , quæ perficietur.
 Anseres quidem procis : ego autem aquila avis
 Fui antea , nunc rursus tuus maritus veni ,
 Qui omnibus procis fordam mortem immittam. § 50
 Sic dixit. At me dulcis somnus dimisit.
 Circumspectans autem , anseres in ædibus intellexi
 Triticum comedentes apud alterum , ubi antea.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 O mulier , nequaquam licet declarare somnium § 55
 Aliò flectentem. Quandoquidem tibi ipse Ulysses
 Dixit quomodo perficiet : procis autem apparet cædes
 Omnibus prorsus : neque aliquis mortem & fatum effugiet.
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :
 Hospes , certe quidem somnia difficilia indistincte loquentia § 60
 Sunt , neque omnia perficiuntur hominibus.
 Duæ enim portæ inaniam sunt somniorum :
 Nam alteræ quidem cornibus factæ sunt , alteræ autem ebore :
 Horum quæ venerint per sectum ebur ,
 Illa decipiunt verba irrita portantes : § 65
 Quæ autem per polita cornua eunt foras ,
 Hæc verâ perficiunt , hominum quando aliquis videt.
 At mihi non hinc puto grave somnium
 Venisse : certe jucundum mihi & filio esset.
 Aliud autem tibi dicam , tu autem sensibus reponere tuis : § 70
 Hæc jam Aurora veniet infamis , quæ me Ulyssis
 Domo separabit. Nunc enim deponam certamen ,
 Secures quas ille in domibus suis
 Statuebat ordine , annulos ut , duodecim omniño.
 Stans autem ille multum ab inde trajiciebat sagittam : § 75
 Nunc autem procis certamen hoc immittam.
 Qui autem facillime intenderit arcum in palmis ,
 Et jaculabitur per secures duodecim omnes ,
 Hunc sequar , relinquens hanc domum
 Maritalem , perpulchram , plenam victu : § 80
 Cujus aliquando recordaturam me puto saltem in somnio.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis ,
 Ne amplius nunc differ in domibus hoc certamen.
 Ante enim prudens veniet huc Ulysses § 85
 Quam illi hunc arcum bene politum tractantes ,

Νευρήν τ' ἐντανύσαι διόιστ' ὕσαι τε σιδήρου.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια,
 Εἴ κ' ἐδίλοισ' μοι ξυῖνι παρήμῳ ἐν μεγάροισι
 190 Τέρπειν, οὐ μοι ὕπνῳ ἴσσι βλεφάροισι χυθῆναι.
 Ἄλλ' ἔ γάρ πως ἐστὶν αὐτάνοις ἡμῶν αἶψα
 Ἀνδρῶνες· ἴσσι γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν ἴδμεν
 Ἀθανάτοι θνητοῖσιν ἴσσι ξείνοισιν ἄεθραν.
 Ἄλλ' ἥτοι μὲν ἔγωγε ὑπεράϊον εἰσαναβάσα,
 195 Λέξομαι εἰς εὐνὴν ἢ μοι σοφίσασα τέτυκται,
 Αἰεὶ δάκρυ' ἑμοῖσι πεφυρμένῃ, ἐξ ᾧ Ὀδυσσεύς
 Ὀχέτ' ἐσθ' ἐφ' ὀμφῳ κακοῖλιον εὐκ' ὀνομασθήν.
 Ἐνθά κε λῆξαιμην· σὺ δ' ἤ λῆξοι τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἥ' χαμάδις σφρίσας, ἢ τρι κατὰ δέμνια θέντων.
 200 Ὡς εἰπὼς ἀνέβαιν' ὑπεράϊα σιγαλέντα,
 Οὐκ οἶν· ἄμα τῇ γε καὶ ἀμειψόλοισι κίον ἄλλαι.
 Ἔς δ' ὤπασ' ἀναβάσα σὺν ἀμειψόλοισι γυναῖξιν,
 Κλαῖν' ἴπασ' Ὀδυσῆα εἶλον πόσιν· ὄρεά οἱ ὕπνον
 Ἥδ' οὐκ ἴσσι βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Τ' ΗΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Τ. ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Βουλῆδεις ἀνελίῃν Ὀδυσσεύς τὰς μηχανάς τῶς μηχανῇσι θε-
 ραπεινίδας, καὶ μεταγνῆς, διὰ τῶν ἐξῆς πρὸς Εὐμαιον καὶ
 φιλοτίον διαλέγεται. ἐν ᾧ καὶ τῶν μηχανῶν γίνεταί ὁμιλία.

Τ. βροτῆαις Ζεὺς θάρσυν' Ὀδυσῆα, καὶ στήθ' Ἀχαιοῦς.

- Α**ὐτὰρ ὁ ἐν προδρόμῳ εὐνάζετε δι' Ὀδυσσεύς·
 Καμῶν' ἀδέλφον βεῖν σφίσι, αὐτὰρ ὕπερθε
 Κῶσα πολλὰ οἶον τὰς ἱεύεσκον Ἀχαιοί·
 Εὐρυμένη δ' ἄρ' ἴσσι χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
 1 Ἐνθ' Ὀδυσσεύς μηχανῇσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
 Κεῖτ' ἐγρηγόρων. ταῖ δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
 Ἦσαν αἱ μηχανῇσιν ἐμισγέσκοντο πάρῳ περ,
 Ἀλλήλοισι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
 Τῷ δ' ὤρεντο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι.
 10 Πολλὰ δ' ἐμυμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἢ μεταίψας θάνατον τεύξειν ἑκάστῳ,
 Ἥ' ἔτ' ἐφ' ὀφθαλμοῖσιν ὑπερφιάλοισι μηχανῇ
 Ἔσσεσθαι καὶ πύματα. κραδίη δέ οἱ ἔειδον ὑλάκτεσσι
 Ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκῃσι βεβῶσα,
 25 Ἀνδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
 Ὡς ῥα τῷ ἐνδον ὑλάκτεσσι ἀχαιοῖσιν κακὰ ἔργα.
 Στήθεσσι δὲ πλῆξας, κραδίη κτύπασσι μύθεσσι,
 Τέτλαδι δὲ κραδίη καὶ κύντερον ἄλλο πᾶσ' ἔταλε.

Nervum intendant jaculenturque per ferrum.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

Si velis mihi hospes assidens in domibus
Delectare, haud mihi somnus in palpebris funderetur. 520

Sed nequaquam licet insomnes esse semper

Homines : in quaque enim *re* sortem posuerunt

Immortales mortalibus supra fertilem terram.

Sed ego quidem in superiorem contignationem ascendens,
Cubabo in lectum qui mihi lamentabilis factus est, 525

Semper lachrymis scedatus, ex quo Ulysses .

Ivit visurus malum Ilium neque nominandum.

Illic cubarim : tu autem cuba hac in domo,

Vel humi sternens, vel tibi lectos ponant.

Sic dicens ascendit in cœnaculum stupendum, 600

Non sola : cum ea & famulæ ibant aliæ.

In cœnaculoque consensu cum ancillis mulieribus,

Flebat postea Ulysses dilectum maritum : donec ei somnum

Dulcem in palpebris jecit cæssa Minerva.

ARGUMENTUM LIBRI XX. ODYSSEÆ HOMERI.

VOlens interficere Ulysses mixtas procis ancillas, & mutata sententia, exinde cum Eumæo & Philætio colloquitur. In qua & Procorum fit collocutio.

T. Tonitribus Jupiter audacem fecit Ulysses & tenuit Achivos.

AT ipse in vestibulo dormivit Ulysses :
Subter quidem non maceratam bovinam stravit, sed desuper
Pelles multas ovium quas sacrificaverant Achivi :
Eurynoma autem lænam superinjecit dormienti.
Illic Ulysses procis mala cogitans in animo, 5
Jacebat vigilans. Ex domo autem mulieres
Ibant quæ cum procis coiverant prius,
Alternis risum & lætitiæ præbentes.
Hujus autem movebatur animus in pectoribus propriis :
Multa autem cogitabat mente & in animo, 10
An irruens mortem pararet cuique,
An sineret cum procis superbis coire
Extremo & ultimo. Cor autem ei intus latrabat.
Sicut autem canis teneros circum catulos iens,
Virum ignorans allatrat, cupitque decertare : 15
Sic huic intus latrabat graviter ferentis mala facinora.
Pectus autem percuiens, cor increpuit verbo :
Tolera jam cor : & pejus aliud aliquando tolerasti,

- Ἦματι τὰς ὅτε τοι μῦθος ἀγχιτοῦ ἥδ' ἰο Κύνων
 20 Ἰφθίμους ἐτάρας· σὺ δ' ἰτόλμας, ὅρεά σε μῆτις
 Ἐξαγαγ' ἐξ ἀντροιο, οἰόμενον θανέσθαι.
 Ὡς ἱσταί, ἐν στήθεσι καδαστόμῳ ρίλον ἦτορ.
 Τὰς ἤ μάλ' ἐν πύσῃ κραδίη μέν τετληνῖα
 Νωλεμίας· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσεται ἔνθα κ' ἔνθα.
 25 Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέῳ πυρὸς αἰδομένω
 Ἐμψαλίην κνίσσης τε καὶ αἵματ' ἔνθα κ' ἔνθα
 Λιόλλει, μάλα δ' ὄκα λιλαίεται ὀσσητῆναι.
 Ὡς ἄρ' ὄγ' ἔνθα κ' ἔνθα ἐλίσσεται, μερμηρίζων
 Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐρήσει,
 30 Μένῳ ἰὼν πολέσιν. σχεδύδην δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Οὐρανόθεν καταβάσα· δέμας δ' ἦικτο γυναικί.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Τίσσι' αὐτ' ἐγρήσους πάντων πέρι κάμμορι φωτῶν;
 Οἶκ' μὲν τοι ὅσ' ἐστὶ, γυνὴ δέ τοι ἦδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 35 Καὶ παῖς οἷον περ τις ἐλδοίται ἑμῶναι ὕια.
 Τὴν δ' αἰσαμειβόμεν' ἀπερώσθη πολύμυτις Ὀδυσσεύς,
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα διὰ κατὰ μοῖραν ἔειπας·
 Ἀλλὰ τι μοι τοδὲ θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐρήσω
 40 Μένῳ ἰὼν· οἱ δ' αἶεν ἀλλήλεις ἔειδον ἔασι.
 Πρὸς δ' ἔτι κ' τοδὲ μίζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,
 Εἴπερ ἦδ' κτείναιμι Διὸς τε σέθεν τε ἐκπτε,
 Πῇ κεν ὑπεκπερέυγοιμι; τὸ δ' ἤ φράζεσθαι ἄνωγα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 45 Σχέτλιε, κ' μὲν τίς τε χερσίονι πύθιδ' ἱταίρω,
 Ὅσπερ θνητὸς τ' ἐστὶ κ' ἔ τῶσα μῆδεα οἶσιν·
 Αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμι, διαμπερές ἢ σε φυλάσσω
 Ἐν πάντεσι πόνοις. ἔρεω δέ τοι ἐξαναφανδύν·
 Εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
 50 Νῶϊ περισσῇν, κτεῖναι μεμαῶτες ἄρῃ,
 Καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας κ' ἱρία μῆλα.
 Ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπν'· ἀνὴρ κ' τὸ σολάσειν
 Πάνυχον ἐγρήσοντα· κακῶν δ' ὕπο δύσται ἦδη.
 Ὡς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχυνεν.
 55 Αὐτὴ δ' ἄψ' ἐς ὄλυμπον ἄρκετο διὰ θείων,
 Εὖτε δ' ὕπν' ἑμαρπτε λύων μελεδήματα θυμῷ,
 Λυσιμελής. ἄλοχ' δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
 Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λίκτροισι καδιζομένη μαλακοῖσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίοντα κορίσαστο ὄν κατὰ θυμόν,
 60 Ἀρτέμιδι πρῶτισον ἐπιύξατο διὰ γυναικῶν,
 Ἀρτιμι, πότνια διὰ, θύγατερ Διός, αἰδέ μοι ἦδη
 Ἴον ἐνὶ στήθεσι βαλοῦσ' ἐκ θυμόν' ἔλοιο
 Αὐτίκα νῦν, ἢ ἔπειτά μ' ἀναπαύεσθαι θύλλα
 Οἴχμετο προφρέμεσθαι κατ' ἠρέμεντα κέλευθα,

Die illo quando tibi robore invictus comedit Cyclops
Fortes socios : tu autem tolerabas , donec te prudentia
Eduxit ex antro , cum putares te moriturum.

24

Sic dixit , in pectoribus increpitans proprium cor.
Ei autem in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter : at ipse vertebatur huc & illuc.

Sicut autem quando ventriculum vir multo igne ardenti
Plenum pinguedineque & sanguine huc & illuc

25

Varie versat , valde autem cito cupit assati :

Sic ille huc & illuc vertebatur , cogitans

Quomodo jam procis impudentibus manus injiceret ,

Solus multis. Prope autem ipsum venit Minerva ,

30

Coelitus descendens : corpore autem assimilata erat mulieri.

Stetit igitur super capite , & ipsum sermone compellabat :

Cur rursus vigilas omnes supra infortunate viros ?

Domus quidem tibi hæc est , uxor autem tibi hæc in domo ,

Et filius qualem aliquis cuperet esse filium.

35

Hanc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses :

Equidem ista omnia Dea pro decenti dixisti.

Sed quiddam mihi istud animus in præcordiis cogitat ,

Quomodo jam procis impudentibus manus injiciam

Solus cum sim : hi autem semper conferti intus sunt.

40

Præterea & hoc majus in mente cogito ,

Et si enim interficerem Jovis tuique ipsius favore ,

Quo subterfugiam ? hoc autem consultare jubeo.

Illum contra alloquebatur dea cæsa Minerva :

Improbe , & quidem aliquis pejori confidit socio ,

45

Qui mortalis est & non tot consilia novit :

At ego Dea sum , plane quæ te custodio.

In omnibus laboribus : dicam autem tibi clare :

Siquidem quinquaginta agmina diversilinguium hominum

Nos circumstarent , interficere cupientis ferro ,

50

Etiâ horum abigeres boves & pingues oves.

Sed capiat te & somnus. Molestum est etiâ custodire

Tota nocte vigilantem : mala autem subibis mox.

Sic dixit : & ei somnum in palpebris fudit.

Ipsa autem retro in olympum abivit divina Dearum ,

55

Quando hunc somnus cepit solvens curas animi ,

Solvens membra. Uxor autem experrecta est honesta sciens :

Flebat autem in lectis sedens mollibus.

At postquam flens satiata est suo in animo ,

Dianam primum precata est divina scæminarum :

60

Diana , veneranda dea , filia Jovis , utinam mihi jam

Sagittam in pectoribus jaciens animam eximas.

Statim nunc , vel postea me surripiens procella

Eat portans per obscuras vias ,

Odyssea.

P P

- 65 Ἐν προχοῇς ἢ βάλοι ἀφορρῶν Ὀκεανοῖο.
 Ὡς δὲ ὅτε Πανδάρει κούρας ἀνέλοντο δούλλαι,
 Τῆσι τοκίας μὲν εἴσαν Διοί, αἱ ἢ λίσσονται
 Ὀροναὶ ὦν μεγάροισι, κόμισαι δὲ δι' Ἀφροδίτῃ
 Τυφῶ κὲ μέλιτι γλυκερῶ κὲ ἠδὲ οἶνω·
- 70 Ἦν δὲ αὐτῇσιν περὶ πασίων δῶκε γυναϊκῶν
 Εἶδ' κὲ πινυτήν, ῥήκος δὲ ἴστωρ Ἀρτεμις ἀγνή,
 Ἔργα δὲ Ἀθηναίη δίδαι κλυτὰ ἔργα ζεύδαμ·
 Εὖτ' Ἀφροδίτῃ δῖα προσέειχε μακρὸν ὀλυμπον
 Κούρητ' αἰτήτοισα τέλ' θαλεροῖο γάμοιο,
- 75 Ἐς Δία τερπικέραυνον· (ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
 Μοῖραν τ' ἀμμορίην τι καταδρητῶν ἀνδράσων)
 Τόρρα ἢ τὰς κούρας ἀρσυναι ἀννείφαντο,
 Καὶ ῥ' ἔδωσαν συγγῆσιν ἐρινύσιν ἀμφοπολεύειν·
 Ὡς ἔμ' αἰσώσμαιν ὀλύμπω δάματ' ἔχοντες,
- 80 Ἦέ μ' εὐπλόκαμ' βάλοι Ἀρτεμις, ὅρ' Ὀδυσῆα
 Ὀσσομένην, κὲ γαῖαν ὑπὸ συγγῆν ἀρκοίμην.
 Μῆδ' εἰ χεῖρον ἀνδρὸς εὐρραίνοιμι τόμα.
 Ἀλλὰ τὸ μὲν κὲ ἀνικτὸν ἔχει κακὸν, ὅσπαστε κέν τις
 Ἥματα μὲν κλαίῃ πυκνῶς ἀπαχήμεν' ἦτορ,
- 85 Νύκτας δὲ ὕπνος ἔχῃσιν· (ὁ γάρ τ' ἐπέλπειν ἅπαντων
 Ἐδολῶν ἠδὲ κακῶν, ἔπει ἄρ' βλέπαρ' ἀμφοκαλύφῃ)
 Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρετ' ἐπέστανεν κακὰ δαίμονι.
 Τῆδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἰκελὸς αὐτὰς,
 Τυτ' ἐὼν οἷος ἦεν ἅμα στρατὸς· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
- 90 Χαῖρ', ἔπει ἐκ ἐράμην ὄναρ ἐμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη.
 Ὡς ἔρατ'· αὐτίκα ἢ χρυσόδρομος ἤλυθεν ἠῶς.
 Τῆς δὲ ἄρα κλαιούσης ὅσα σύνδετο δι' Ὀδυσσεύς·
 Μερομήριξε δὲ ἔπειτα, δόκησε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν
 Ἦδη γινώσκουσα παρὶσάμεναι κεραλῆφι.
- 95 Χλαῖναν μὲν συνελὼν κὲ κῶμα τοῖσιν ἔνυδεν,
 Ἐς μέγαρον κατέβηκεν ἐπὶ θρόνῳ· ἐκ δὲ βοεῖν
 Θῆκε δούραζε φέρον. Διὶ δὲ εὐχέτο χεῖρας ἀνασχάεν,
 Ζεῦ πάτερ, εἰ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραπέσιν τι κὲ ὕγρῃ
 Ἦγ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἔπει μ' ἐκακώσατε λῆν,
- 100 Φῆμην τίς μοι εἰσθῆαι ἐγειρομένων ἀνδράσων
 Ἐγδοθεν, ἔκτοθεν ἢ Διὸς τέρας ἄλλο φανῶτα.
 Ὡς ἔρατ' εὐχόμεν'· τὸ δὲ ἔκλυε μνηστῆρα Ζεὺς·
 Αὐτίκα δὲ ἐβρόντησεν ἅψ' αἰγλήεντ' ὀλύμπῳ
 Ἐφόθεν ἐκ νερίων· γήθησε ἢ δι' Ὀδυσσεύς.
- 105 Φῆμην δὲ ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέεικεν ἀλετεῖς
 Πλησίον, ἐνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο ποιμῆνι λαῶν·
 Τῆσι ἢ δῶδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες,
 Ἄλριτα τεύχεσσι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὖδον, ἔπει παρὰ πυρὸν ἀλίσταν·
- 110 Ἦδ' ἐμ' εὖπω παύειτ', ἀραυεστάτῃ δὲ ἐτίτυκτο·

In ostiisque jaciat refluui Oceani.

Sicut quando Pandari filias susceperunt procellæ,
Quibus parentes quidem perdiderant Dii, ipsæ autem reliquæ erant
Orbæ in ædibus, nutriebat autem dia Venus
Caseo & melle dulci & dulci vino:

Juno autem ipsas præ omnibus dedit mulieribus 70

Speciem & prudentiam, magnitudinem aut præbuit Diana casta,

Opera autem Minerva docuit incluta operari:

Quando, Venus dia adivit altum olympum.

Puellis petitura perfectionem floridarum nuptiarum,

Ad Jovem gaudentem fulmine: (is enim bene novit omnia, 75

Fortunamque infortuniumque mortalium hominum)

Interim autem puellas Harpyiæ surripuerunt,

Et dederunt odiosis Erinnybus servire:

Sic me tollant è medio olympias domos habitantes,

Vel me pulchra jaculetur Diana, ut Ulysses 80

Visura, etiam terram sub odiosam abeam,

Neve peiori viro lætificem mentem.

Sed hoc quidem & tolerabile habet malum, quando aliquis

Die quidem flet frequenter dolens corde, 85

Nocte aut somnus occupat: (hic n. oblivisci facit omnes homines

Bonorum & malorum, postquam palpebras amplexus est)

At mihi & insomnia immisit mala Deus.

Hac enim me nocte propter dormivit similis ipsi,

Talis existens qualis ivit cum exercitu: at meum cor 90

Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed verum jam.

Sic dixit. Statim autem aureo folio conspicua venit Aurora.

Illius autem flentis voci attenderat divinus Ulysses:

Cogitabat autem postea, visaque est ei in animo

Jam cognoscens astare capiti.

Vestem quidem simul capiens & pelles quibus indormiverat, 95

In domum deposuit in sella: extraque bovinam

Posuit foras portans. Jovem autem precatus est manus extollens:

Jupiter pater, si me volentes in siccaque & humida via

Duxistis meam ad terram, postquam malis affecistis nimis

Omen aliquis mihi dicat excitatorum hominum 100

Intrus, extra autem Jovis monstrum aliud appareat.

Sic dixit precatus. Hunc autem audivit consiliarius Jupiter:

Statim autem tonuit à splendido olympo

Ab alto ex nebulis. Lætatus est autem divinus Ulysses.

Vocem autem è domo mulier misit molitrix 105

Prope, ubi molæ erant pastori populorum:

His a. duodecim omnino magno conamine incumbabant mulieres,

Farinas facientes & oleum, medullam virorum.

Et quidem aliæ dormiebant, postquam triticum moluerant:

Hæc autem una nondum cessarat, debilissima enim erat: 110

- Η' ἴα μύλην σήτασα, ἔω^Θ φάτο, σῆμα ἀνακτὸς
 Ζεῦ πάτερ, ὅς τε θεῶσι καὶ ἀνδράποισιν ἀνάσσεις,
 Η' μεγάλη' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστρόντη^Θ,
 Οὐδέ ποδι νέος· ἐσὶ· τίρας νύ τιω τὸδε φαίνεις.
 115 Κρήνον γυν καὶ ἡμοὶ διλή^Θ ἔω^Θ ὃ, ττι κέν εἴπω·
 Μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕδατον ἡματι τῷδε
 'Εν μεγάρῃ 'Οδυσῆ^Θ· ἰλοίατο δαίτ' ἐσθραγῆς·
 Οἱ δὲ μοι καμάτῳ θυμολγῆ γούνατ' ἔλυσαν
 'Αλόντα τυχούσῃ, γυν ὕδατα δεσπνήσαν.
 120 'Ὡς ἄρ' ἔρη. χαῖρε δ' κλειδὸν δέ^Θ 'Οδυσσεύς,
 Ζηός τε βροτῆ^Θ· φάτο γδ τίσασθαι ἀλίτας.
 Αἰ δ' ἄλλαι δμῶαι κατὰ δόματα κάλ' 'Οδυσῆ^Θ
 'Αγρόδμῃ ἀνέκαιον ἔω^Θ ἰσχάρη ἀκάματον πῦρ.
 Τηλέμαχ^Θ δ' εὐνῆδον ἀνίστατο ἰσθδ^Θ· ρως,
 125 Εἴματα ἰσαμύρος· πῖε δ' ἕξρος ὀξύ· τίτ' αἶμα.
 Πρὸς δ' ὕπαι λιπαροῖσιν ἰδῆσατο καλά πέδιλα,
 Εὔλειτο δ' ἄλκιμον ἐγχ^Θ ἀναχμένον ὀξύ^Θ χαλκῷ.
 Στῆ δ' ἄρ' ἔω^Θ οὐδὸν ἰὼν, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν,
 Μαῖα φίλη, πῶς ξύνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
 130 Εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἢ αὐτὰς κῆται ἀκνήδης;
 Τωαῦτη γδ ἡμοὶ μήτηρ πενιυτή περ εἶσα,
 'Εμπαλῆδην ἔτιρον γε τίει μερόσων ἀνδρῶσων
 Χείρῃ, τὸν δὲ τ' ἀρείον' ἀτιμῆσας ἀπισώμωμ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρον Εὐρύκλεια,
 135 Οὐκ ἂν μιν γυν τέκνον ἀνάϊτιον αἰτίοαο.
 Οἶον μὲν γδ πῖνε καθήμεν^Θ, ὅρ' ἔδειλ' αὐτός·
 Σίτῃ δ' ἐκείτ' ἔρη πενήνδμῃ. εἶρετο γάρ μιν.
 'Αλλ' ὅτε δὴ κοίτιο καὶ ὕπνῃ μιμησκόιτο,
 'Η μὲν δέμῃ ἀνῶγειν ὑποσφίσει δμῶῃσιν.
 140 Αὐτὰς ὃγ, ὥς τις πάμπαν οἰζυρὸς καὶ ἀποστμ^Θ,
 Οὐκ ἔδειλ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγασι καθεύδειν,
 'Αλλ' ἐν ἀδελφῶν βοῇ καὶ κῶεσιν οἴων
 'Εδρεθεν ἐν προσδῶμ^Θ· χλαῖναν δ' ἐπείσαμῃ ἡμεῖς·
 'Ὡς φάτο. Τηλέμαχ^Θ δὲ δὴ ἐκ μεγάρῃ βεβῆκει,
 145 'Εγχ^Θ ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνης πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
 Εἷ δ' ἰμῶν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμδας Ἀχαιοὺς.
 'Η δ' αὖτε δμῶῃσιν ἐκέλετο δια γυναικῶν,
 Εὐρύκλει· 'Ὡσ^Θ θυγάτηρ Πεισνοριίδαο,
 'Αγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κρήσατε ποιανύσασαι,
 150 'Ράσαντέ τ' ἐν δ' θρόνοις· εὐποιήσεται τάωντας
 Βάλλετε πορφυροῖς· αἱ δ' σπόδγυισι τεραπείζας
 Πάσας ἀμφιμάταδε, καθήρατε δ' κρητῆρας,
 Καὶ δῖα ἀμυμύπῃλλα τετυγμένα· ταῖ δ' μετ' ὕδα^Θ
 'Ερχεσθε κρητῆρας, καὶ οἴσσετε θάσων ἰούσαι.
 155 Οὐ γδ δὴ μνηστῆρες ἀπώσαντα μεγάρῃ,
 'Αλλὰ μάλ' ἦε νέοντα, ἔπει καὶ πάσιν ἰορτή.

Hæc igitur molam sistens, verbum dixit, signum regi:

Jupiter pater, qui diis & hominibus imperas,
Certe valde intenuisti à cælo stellato,
Neque usquam nubes est: portentum utique alicui hoc ostendis.
Perfice nunc & mihi miseræ verbum quod dicam: 115
Proci postremumque & ultimum die hoc
In ædibus Ulyssis capiant cibum opatum:
Qui jam mihi labore animum cruciante genua solverunt
Farinas facienti, nunc ultimo prandeant.

Sic dixit. Lætabatur autem omine dius Ulysses, 120
Jovisque tonitru: autumabat enim se esse ulturum fontes.
Aliæ autem famulæ in domos pulchras Ulyssis
Congregatæ accendebant in foco magnum ignem.
Telemachus autem è lecto surrexit par deo vir,
Vestis induens: circumque ensen posuit humero. 125
Pedibusque sub nitidis ligavit pulchra calceamenta,
Et accepit fortem lanceam acuminatam acuto ferro:
Stetit autem super limen progressus, adque Eurycleam dixit:

Nutrix dilecta, quomodo hospitem honorastis in domo
Lecto & cibo? an sic jacet neglectus? 130
Ejusmodi enim mihi mater, sapiens ut ut sit,
Sollicite alterum honorat diversilinguium hominum
Deteriorem, illum autem meliorem inhonoratum dimittit.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Euryclea:
Non ipsam nunc fili infontem accuses. 135
Vinum equidem bibit sedens, quamdiu voluit ipse:
Cibum autem non amplius dixit se esurire: interrogabat n. ipsum.
Sed quando jam lecti & somni meminisset,
Illa quidem lectos jussit substernere ancillas:
At hic, tanquam aliquis omnino ærumnosus & infortunatus, 140
Noluit in lectis & in lodicibus dormire,
Sed in cruda bovina & pellibus ovium
Dormivit in vestibulo: lænam autem injecimus nos.

Sic dixit. Telemachus autem ex domo transiverat,
Lanceâ habens: simul illû canes pedibus veloces sequebantur. 145
Perrexit autem ire in concionem ad fortes Achivos.
Ipsa autem rursus ancillas hortabatur optima mulierum,
Euryclea Opis filia Pisenoridæ:

Agite, partim quidem domum verrite festinantes,
Et rigate: inque sedilibus fabrefactis tapetes 150
Jacite perpureos: partim autem spongiis mensas
Omnes abstergite, purgateque crateras,
Et pocula rotunda fabrefacta: partim autem ad aquam
Ite ad fontem, & portate cito cuntes.
Non enim jam proci aberunt domo, 155
Sed admodum mane venient, quia etiam omnibus festa die.

- "Ὡς ἔοραθ'. αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο·
 Αἱ μὲν εἰκόσι ἔκταν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον·
 Αἱ δ' αὐτὲ κατὰ δῶμα ἐπισημένως πονέοντο.
 160 Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
 Εὖ καὶ ἐπισημένως κέασαν ξύλα· αἱ δ' ἔγυναικες
 ἦλθον ὑπὸ κρήνης· ἐπὶ δέ σφισιν ἦλθε συβώτης,
 Τρεῖς σιάλους κατὰγων οἱ ἔσαν ἐν πᾶσιν ἄριστοι·
 Καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασσε καθ' ἔρκεα καλὰ νέμεσθαι,
 165 αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσῆα προσνύδα μελιχίισι,
 Εἰπὼν, ἦ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσροῶσιν,
 Ἥ σ' αἰτιμάζουσι κατὰ μίγαν', ὡς τοσάδε περ;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Αἱ γὰρ δὴ Εὐμαίη θεοὶ τιταῖατο λάβην,
 170 Ἦν οἷσ' ὑβρίζοντες, δεικνύοντες μηχανόωνται,
 Οἶκον ἐν ἀλλοτρίῳ, ἔσθ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Ἀρχιμόλον δ' ἐπ' ἦλθε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
 Αἴρας ἄγων αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
 175 Διέπτερον μνηστῆρας· δύο δ' αἶμα ἔποντο νομῆες,
 Καὶ πᾶς μὲν κατέδυσεν ὑπ' αἰδοῦσῃ ἐριδούῳ,
 αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσῆα προσνύδα κερτομίοισι,
 Εἰπὼν, ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις κατὰ δῶμα
 Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ ἐκ ἔξωθεν θύραζε
 180 Πάντας; ἐκίτι νῶϊ διακρινέσθαι οἶον
 Πρὶν χειρῶν γινύσασθαι· ἐπεὶ σύ περ ἔκατα κίσμον
 Αἰτίσεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαίτις Ἀχαιῶν.
 "Ὡς ῥά τοι, τὸν δ' οὔτε προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλ' ἀκίαν κίνησε κάρη, κακὰ βουσιδομεύων.
 185 Τῷ τ' ἔπειτα τρίτος ἦλθε Φιλοτίμος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 Βυὸν σφίεον μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἰγας.
 (Παρδυῖης δ' ἄρα τοὺς γε διήγαγον, οἷτε καὶ ἄλλης
 Ἀνδρώσους πέμπουσιν, ὅς τις σφίας εἰσαφίκεται)
 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδυσεν ὑπ' αἰδοῦσῃ ἐριδούῳ·
 190 αὐτὸς δ' αὐτ' ἐρίεπε συβώτην ἄγχι παραστάς,
 Τίς δὴ ὅδε ξείνῳ γένεϊ εἰλήλουθε συβῶτα
 Ἠμέτερον πρὸς δῶμα; τίαν δ' ἐξεύχεται εἶναι
 Ἀνδρῶν; πῦρ δ' οἱ γένεϊ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
 Δύσμορος, ἥτε εἴκει δέμας βασιλῆϊ ἀνακτι.
 195 Ἀλλὰ θεοὶ δύοσι πολυπλάγχευς ἀνδρῶνας,
 Ὀπασότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται οἰζύν·
 Ἦν, καὶ διξίτεμ' αἰδέσκειτο χειρὶ παρὰ σάς·
 Καὶ μιν φανήσας ἔπειτα πτερόεντα προσνύδα,
 Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, γένεϊτό τοι ἴσπερ ὁπίσσω
 200 Ὀλέσθαι· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολλοῖσιν.
 Ζεῦ πάτερ, ὅτις σέο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
 Οὐκ ἐλαίρεις ἀνδρας, ἐπεὶ δὴ γένεαι αὐτὸς.

Sic dixit. Illæ eam omnino audiverunt & obedierunt.
Viginti quidem iverunt ad fontem nigriæ aquæ:
Reliquæ illic in domo scite laborabant.

Intro autem venerunt proci superbi. Hi quidem postea
Bene & scite fidebant ligna: illæ autem mulieres
Venerunt à fonte. Post autem ipsas venit subulcus,
Tres porcos adducens qui erant inter omnes optimi.
Et hos quidem sivit in septis pulchris pasci,
Ipse autem rursus Ulysssem allocutus est suavis: 165

Hospes, an jam te magis Achivi respiciunt,
An te inhonorant in ædibus, sicut antea?
Illum respondens alloquebatur consilii dives Ulysses:
Utinam scilicet Eumææ dii puniant contumeliam,
Quam isti insultantes, indignam machinantur 170
Domo in aliena, neque pudoris *vel* particulam habent.

Sic hi quidem talia inter sese loquebantur:
Prope autem ipsos venit Melanthius custos caprarum,
Capras agens quæ omnes inter excellebant greges,
Prandium procis: duæ autem simul sequebantur pastores, 175
Et has quidem religavit sub porticu resonanti,
Ipse autem rursus Ulysssem allocutus proscindebat convitiis:

Hospes, adhuc & nunc hic molestus eris in domo
Viros poscens? an non exis foras?
Omnino non amplius nos diremptum iri puto 180
Priusquam manus *in*vicem gustemus. Quia tu haud pro decenti
Petis: sunt autem & aliæ epulæ Achivorum

Sic dixit. Illum autem nequaquam alloquebatur sapiens Ulysses.
Sed tacitus movebat caput, mala penitus cogitans.
Hos autem post tertius venit Philœtius princeps vitorum, 185
Bovem sterilem procis agens & pingues capras.
(Tortitores autem hos trajecerant, qui & alios
Homines mittunt, quisquis ad ipsos veniat)
Et hæc quidem religaverunt sub porticu resonanti:
Ipse autem contra interrogavit subulcum prope astans: 190

Quis jam hic hospes nuper venit subulce
Nostram ad domum? ex quibus se dicit esse
Viris? ubi ei genus & patria terra?
Infelix, certe similis est corpore regi imperanti.
Sed dii malis mergunt multum jactatos homines, 195
Quando etiam regibus nent ærumnam.

Dixit, & dextra complectebatur manu astans:
Et ipsum compellens verbis, volucris alloquebatur:
Salve pater ô Hospes, contingat tibi saltem in posterum
Opulentia: at nunc quidem malis teneris multis. 200
Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius:
Non miseraris viros, postquam generasti ipse,

- Μισγέμεναι κακότητι κ' ἄλγισι λυγαλίοισιν.
 Ἴδιον ὥς ἐνόησα, διδάκνυνται δέ μοι ἔασι,
- 205 Μνησαμένη Ὀδυσῆα· ἱστί κακκύνον οἶον
 Τοιάδε καίρι' ἔχοντα κατ' ἀνδρώπῳσι ἀλάλησαι,
 Εἴπωκ' ἔτι ζῶει, κ' ὄρα ῥά· πελίοιο.
 Εἰ δ' ἦδη τέθνηκε, κ' εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
 ὦ μοι ἱστίτ' Ὀδυσῆα ἀμύμονος, ὅς μ' ἱστί βροσίν
- 210 Εἴτ' ἔτι τυτθὸν ἔοντα Κεραλλήνων ἐνὶ δήμῳ·
 Νῦν δ' αἱ μὲν, γίνονται ἀδίσρατοι, ἐδέ κεν ἄλλως
 Ἀνδρεί γ' ἱσποσάχυντο βοῶν γένε' εὐρυμετώπων·
 Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσι αὐτοῖς
 Ἐδμεναι. οὐδέ τι παιδὸς ἐπὶ μεγάροις ἀλέγχειν,
- 215 Οὐδ' ἱστίδα τρομέουσι θεῶν. μεμαῶσι γὰρ ἦδη
 Κτήματα δάσασσθαι δὴν οἰχομένοιο ἀνακτ'·
 Αὐτὰρ ἔμοι τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσι φίλοισι
 Πόλλ' ἱστίδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν, ὅτις ἔοντ'·
 Ἄλλων δῆμον ἰκιάσαι, ἵντ' αὐτοῖσι βροσίν
- 220 Ἀνδρας ἐς ἀλλοδαπὰς· τὸ δ' ἔριζιον, αὖθι μένοντα
 Βροσίν ἱσ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεια πάχειν.
 Καὶ κεν δὴ πάλαι ἄλλων ἱστιμέλειαν βασιλῆων
 Ἐξικόμην φεύγων· (ἱστί ἐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται)
 Ἀλλ' ἔτι τὸν δύσνηον οἶομαι, εἰποδὲν ἐλθὼν
- 225 Ἀνδρῶν μνηστῆρων σκίδασι κατὰ δόματα θίψιν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Βυκλ', ἱστί ἔτε κακῷ ἔτ' ἀρρῶσι φασὶ εἰκάς,
 Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς ὅ τινι πινυτὴ φρένας ἔκει,
 Τῶν καὶ τοι ἱρία, κ' ἱστί μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι·
- 230 Ἴσσω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε πράσιζα,
 Ἐσὶν τ' Ὀδυσῆα ἀμύμονος ἦν ἀφικάνω,
 Ἦ σίθεν ἐνθάδ' ἔοντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·
 Σοῖσιν δ' ὀρθαλμοῖσιν ἐπύφειν, αἱ κ' ἐθέλησθαι,
 Κτεινομένης μνηστῆρας οἱ ἐνθάδε κυραίνεσι.
- 235 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βροτῶν ἐπιβουκόλ' ἀνὴρ,
 Αἰ γὰρ τοῦτο ξεῖνι ἔπος τελέσει Κρονίων·
 Γνοίης οἷα ἐμὴ δύναμις κ' χεῖρες ἔπονται.
 Ὡς δ' αὐτὸς Εὐμαιὸν ἐπειύξατο πᾶσι θεῶσιν
 Νεισῆσαι Ὀδυσῆα πολύερνα ὅνδε δόμοσθε.
- 240 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
 Ἠρτυον. αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρεσι,
 Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δ' ἐτρήσθαι πέλειαν.
 Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομ' ἀγορήσατο κ' μετίεσσιν,
- 245 Ὡς εἶλοιο, ἐχ' ἡμῖν συνδιύσεται ἦδε γε βελή,
 Τηλεμάχοιο εἶνος· ἀλλὰ μνησάμεντα δαιτὸς.
 Ὡς ἔρατ' Ἀμφίνομ'. τοῖσιν δ' ἐπιήνδατο μῦθ'·
 Ἐλθόντες δ' ἐς δόματ' Ὀδυσῆα θεῖοιο,

Misceri malo & doloribus tristibus.

Proprie ut animadverti, lachrymanturque mihi oculi.

Recordanti Ulyssis: quoniam & illum puto 105

Tales pannos habentem inter homines errare,

Sicubi adhuc vivit, & videt lumen solis.

Si autem jam mortuus est, & in Plutonis domibus,

Hei mihi postea Ulysses bonum, qui me bobus

Præfecit adhuc parvulum Caphallenorum in populo. 210

Nunc autem hæc quidem fiunt innumerabiles, neque aliter

Viro fertificet boum genus frontonum:

Has autem alii me jubent ducere sibi ipsis.

Edendas: neque filium in ædibus curant,

Neque vindictam timent Deorum. Cupiunt enim jam 215

Possessiones comedere diu absentis domini.

At mihi hoc animus in pectoribus meis

Plerumque volvit: nimis quidem malum, filius cum mihi sit,

Aliorum in populum me discedere, euntem cum ipsis bobus

Viros in alienos: hoc autem pejus est, hic manentem, 220

Boves apud alienas sedentem dolores pati.

Et jam olim ad alium animosorum regum

Exivissem fugiens: (quoniam non amplius tolerabilia sunt)

Sed adhuc illum infelicem reputo, sicunde veniens

Virorum procorum profligationem domi faciat. 225

Hunc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:

Bubulce, quoniam neque malo neque infipienti viro similis es,

Cognoscoque ipse quod tibi prudentia in præcordia venit,

Ideo tibi dicam, & magnum iuramentum jurabo:

Sciat nunc Jupiter primum Deorum, hospitalisque mensa, 230

Demusque Ulyssis inculpati ad quam perveni,

Certe te hic præsentem veniet domum Ulysses:

Tuisque oculis videbis, si volueris,

Interfici procos qui hic dominantur.

Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir: 235

Utinam quidem istuc hospes verbum perficiat Saturnius:

Cognosceres qualis mea potentia & manus sequerentur.

Sic similiter Eumæus orabat omnes Deos

Ut rediret Ulysses cordatus suam domum.

Sic hi quidem talia inter se confabulabantur. 240

Proci autem Telemacho interitumque mortemque

Parabant. At illis sinistra venit avis,

Aquila altivolans, tenebat autem trepidam columbam.

His autem Amphinomus locutus est & dixit:

O amici, haud nobis perficietur hoc consilium, 245

Telemachi cædes: sed recordemur convivii.

Sic dixit Amphinomus. Illis autem placuit sermo.

Venientes autem in domos Ulyssis divini,

- Χλαίνας μὲν κατέδεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
 250 Οἱ δ' ἱέριον οἷς μεγάλους κ' πτόνας αἶγας ;
 Ἰέριον ἢ σύας σιάλους κ' βοῦν ἀγλαΐην·
 Σπλάγχχια δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνὶ οἴκῳ· ἐν δ' ἄρα εἶον
 Κρητῆρσι κερώνοντο. κύπελλα δὲ γῆμι συβώτης.
 Σῆτον δ' ἐσθ' ἐπέειπε Φιλοίτι· ὄρχαμος ἀνδρῶν
 355 Καλοῖς ἐκ καλοῖσιν· ἐνοχοὶ δὲ Μελανθεύς.
 Οἱ δ' ἔσθ' ἐνέειθ' ἱεῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεια γαμῶν,
 Ἔντος εὐσαδί· μίγαρα, παρὰ λαῖνον ἑδόν·
 Δίφρον ἀεικέλιον παραδείς, ὀλίγην τε τρέφειζαν·
 260 Πάρ δ' ἐτίθει σπλάγχχων μοῖρας, ἐν δ' οἶνον ἔχων
 Ἐν δῖσσι χροσίο, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Ἐνταυτοὶ γῶν ἦσο μὲν ἀνδράσιν οἶνοποτάζων·
 Κερτομίας δὲ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀρέξω
 Πάντων μνηστῆρον. ἰσπεὶ ἔτοι δημῖός ἐστιν
 265 Οἶκ' ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἴμοι δ' ἐκτίσαστο κῆν·
 Ὑμῖς ἢ μνηστῆρες ἐπιείχετε θυμὸν ἐνέσθης
 Καὶ χεῖρας, ἵνα μὴ τις ἔρις κ' γένηται ὄρηται.
 Ὡς ἔραβ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύτις
 Τηλέμαχον θάυμαζον ὃ θαρσαλίως ἀγόρευεν.
 270 Τοῖσιν δ' Ἀντίνο· μετῴρη Εὐπείθεος υἱός,
 Καὶ χαλεπὸν περ εἶντα δεχόμεθα μῦθον Ἀχαιοὶ
 Τηλέμαχε· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας ἀγορεύεις.
 Οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἦδη
 Παύσαμ' ἐν μεγάροισι, λιγύτ' περ εἶντ' ἀγορευτῆν.
 275 Ὡς ἔρατ' Ἀντίνο· ὃ δ' ἄρ' ἐκ ἐμπαζέτο μῦθον·
 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θῖσιν ἱερὴν ἐκατόμβην
 Ἦγον. τοὶ δ' ἀγέροντο καρκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Ἄλο· ὑπὸ σκιερὸν ἐκατηβόλῃ Ἀσπελλῶνος.
 Οἱ δ' ἰσπεὶ ὤπτησαν καὶ ἐπέρτερα κ' ἐρύσαντο,
 280 Μοῖρας δασυάμφοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Πάρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν οἱ ποίνευντο,
 Ἴσων ὥς αὐτοὶ περ ἐλάγχχοντο. ὥς γὰρ ἀνέγχε
 Τηλέμαχ' φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆ· θεῖοιο.
 Μνηστῆρας δ' ἐ πάμπαν ἀγέροντες εἶα Ἀθήνη
 285 Λάβης ἰχθυῶν θυμαλγέ· ὅρρ' ἐτι μᾶλλον
 Δύη ἄχος κροδίνη Λαερτιάδῃ Ὀδυσσῆα.
 Ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ ἀδμήστια εἰδώς,
 (Κτήσιπ' ὅδ' ὄνομ' ἴσχε, Σάμῃ δ' ἐν οἰκίᾳ ταῖν)
 Ὅς δὴ τοι κτεάτεσι πεποιθὼς πατὴρς εἶο,
 290 Μνάσκειτ' Ὀδυσσῆ· δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
 Ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερβιάλοισι μετῆύδα,
 Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγέροντες, ὅρρα τι εἴπω.
 Μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλα, ὥς ἐπείκειν,
 Ἴσων. οὐ γὰρ καλὸν ἀτήμενων ἐδὲ δίκαιον

Lanas quidem deposuerunt in lectisque & sellis :
 Ipsi autem sacrificabant oves magnas & pingues capras, 250
 Sacrificabant & porcos & bovem gregariam.
 Viscera autem affantes distribuebant : & vinum
 Crateribus miscebant. Poculaque distribuebat subulcus.
 Panem autem ipsis distribuebat Philœtius princeps virorum
 Pulchris in canistris : vinum vero infundebat Melanthius. 255
 Ipsi in cibos paratos appositos manus mittebant.
 Telemachus autem Ulyssē sedere fecit astutias cogitans,
 Intra bene fundatam domum, apud lapideum limen :
 Sellam turpem apponens, parvamque mensam :
 Apposuitque viscerum partes, & infudit vinum 260
 In poculo aureo, & ad ipsum verba fecit :
 Hic nunc sede cum viris vinum bibens :
 Convicia autem tibi ipse ego & manus arcebo
 Omnium procorum. Quoniam non publica est
 Domus hæc, sed Ulyssis : mihi autem acquisivit ille. 265
 Vos autem proci continete animum convitio
 Et manus, ut ne aliqua lis & contentio oriatur.
 Sic dixit. Illi autem omnes mordicus labra tenentes
 Telemachum admirabantur quod audacter locutus esset.
 His autem Antinous locutus est Eupithei filius : 270
 Licet molestum feramus verbum Achivi
 Telemachi : valde autem nobis minatus loquitur.
 Non enim Jupiter sivit Saturnius : ideo ipsum jam
 Sedavissimus in domibus, canorum licet concionatorem.
 Sic dixit Antinous. Ipse autem non curabat verbum. 275
 Præcones autem per urbem Deorum sacram hecatomben
 Ducebant. Ipsi autem congregabantur comati Achivi
 Nemore sub umbroso longe jaculantis Apollinis.
 At postquam assaverunt carnes superiores & traxerunt,
 Partibus divisīs epulabantur celebri epulo. 280
 Apud autem Ulyssē partem posuerunt qui ministrabant,
 Equalem ut ipsi sortiti fuerant. Sic enim jusserat
 Telemachus dilectus filius Ulyssis divini.
 Procos autem non omnino superbos sinebat Minerva
 A contumelia abstinere tristi : ut adhuc magis 285
 Intraret dolor in corde Lætiadem Ulyssē.
 Erat autem quidam in procis vir injusta sciens,
 (Ctesippus autem nomen erat, in Samo domum habitans)
 Qui possessionibus fretus patris sui,
 Petebat Ulyssis dudum absentis uxorem : 290
 Qui tunc procos superbos allocutus est :
 Audite me proci strenui, ut aliquid dicam.
 Partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,
 Equalem. Non enim bonum est privare neque justum

- 295 Ξύνους Τηλεμάχῳ, ἔς κεν τάδε δώματ' ἵκηται.
 Ἄλλ' ἄγε οἱ κ' ἐγὼ δῶ ξείνῳ· ὄρεα κ' αὐτὸς
 Ἦε λοστροχίῳ δῶν γέρας, ἢε τῷ ἄλλῳ
 Δμῶν οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆ⁹ θεῖοιο.
 Ὡς ἱππῶν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,
 300 Κείδῃσιν ἐκ κανέοιο λαβών. ὃ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς,
 Ἦεκ παρθαλίνας κεφαλὴν· μείδῃσι δ' θυμῷ
 Σαρδάιον μάλα τοιον. ὃ δ' τυδμκτον βάλε ταῖχον.
 Κτησιπῶν δ' ἄρα Τηλέμαχ⁹, ἠνίπαυε μῦθῳ,
 Κτησιπῶν, ἢ μάλα τῷ τῶδε κέρδιον ἔσπετο θυμῷ.
 305 Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖτον. ἀλεύατο γδ βέλ⁹ αὐτὸς.
 Ἡ γάρ κεν σὺ μέσον βάλλον ἐγχεῖ ὀξύνοντι,
 Καὶ κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάρον ἀμρεπανυῖτο
 Ἐνθάδε. τῷ μὴ τις μοι ἀνικίας ἐνὶ οἴκῳ
 Φαίνεται. ἦδῃ γάρ νοέω κ' οἶδα ἕκαστα,
 310 Ἐδῶλά τε καὶ τὰ χεῖρα· πάρος δέ τι νῆσι⁹ ἦα.
 Ἄλλ' ἔμμενός τ' αὖτε μὲν κ' τίτλαρδῳ εἰσεύοντες,
 Μήλων σφαζομένῳ, οἰοῖό τε πινομένῳ,
 Καὶ σίτου. χαλεπὸν γδ ἐρυκακίην ἔνα πολλῶς.
 Ἄλλ' ἄγε μνηκίτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμυρόντες.
 315 Εἰ δ' ἦδῃ μ' αὐτὸν κτεῖναι μνησκίοντε χαλκῷ,
 Καὶ κέ τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη
 Τετριάδῳ ἢ τῶδε αἶψα ἀεκέα ἐργ' ἐρσάσθαι.
 Ξεῖτους τε συρελίζομεν, δμῶας τε γυναῖκας
 Ρυσάζοντας ἀεκελίῳς κατὰ δώματα καλὰ.
 320 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες αἶψα ἔγένοντο σιωπῇ.
 Ὅφρ' δέ δῃ μετῴσῃ Δαμασπαρίδης Ἀγέλα⁹,
 Ὡς εἰλοῖ, ἐκ ἂν δῇ τις ἐπὶ ῥηδέντῃ δικαίῳ
 Ἀντιθέοις ἐσπίῃσι καθασπτόμεν⁹ χαλεπαίνου.
 Μὴτ' ἔτι τὸν ξεῖνον συρελίζετε, μνηκίτιν ἄλλον
 325 Δμῶν οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆ⁹ θεῖοιο.
 Τηλεμάχῳ δέ κ' ἐμῶν ἐγὼ κ' μνηκίτι φαίην
 Ἥτιον, εἰ σφῶν κραδίη ἄδοι ἀμφοτέρωσιν.
 Ὅρεα μὲν ἡμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἐώλπεα
 Νοστήσας Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμενδε,
 330 Τόφρ' ἔτις ἡμέσις μνηκίον τ' ἦν ἱερόμεναι τε
 Μινυήρεας κατὰ δώματ'· (ἔσπετο τῶδε κέρδιον ἦεν.
 Εἰ νόσῃσ' Ὀδυσσεύς κ' ἐσπότησιν⁹ ἴκετο δῶμα.)
 Νῦν δ' ἦδῃ τῶδε δῖλον ὅτ' ἐκείτι νόσιμός ἐστιν.
 Ἄλλ' ἄγε σὴ τάδε μνηκίτι παρέξομεν⁹ κατάλιζον,
 335 Γήμασθ' ὅστις ἄριστος ἀνὴρ κ' πλείεστα πόρῃσιν,
 Ὅρεα σὺ μὲν χείρῃσιν πατρώϊα πάντα νέμῃαι,
 Ἐδῶν κ' πίων· ἢ δ' ἄλλε δῶμα ἵκηται.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ⁹ πικτυμένῳς ἀντίον ἠύδα,
 Οὐ μὰ ῥήν' Ἀγέλας καὶ ἄλγιστα πατὴρ ἰμοῖο,
 340 Ὅς περ τῇλ' Ἰθάκῃς ἢ ἐρδινταὶ ἢ ἀλάλυντα,

Hospites Telemachi, quicunque ad has domos pervenerit. 295
 Sed age ei & ego dabo hospitale *donum* ut & ipse
 Vel balneatori det munus, vel alicui alii
 Famulorum, qui sunt in domibus Ulyssis divini.

Sic locutus, projecit bovis pedem manu forti,
 Jacentem ex lance capiens. Ipse autem evitavit Ulysses, 300
 Leviter inclinans caput: subtrisit autem animo
 Sardanium omnino tale. Ille a. bene ædificatum percussit murum:

Ctesippum autem Telemachus increpuit verbo:
 Ctesippe, certe omnino tibi hoc utilius fuit animo.
 Non percussisti hospitem. Evitavit enim jactum ipse. 305
 Certe enim te medium percussissem lancea acuta,
 Ei tibi pro nuptiis pater sepulchrum curasset
 Hic. Quare ne quis mihi iniquitates in domo
 Ostendat. Jam enim intello & scio singula
 Bonaque & pejora: antea autem infans eram. 310
 Sed tamen hæc quidem etiam toleramus insipientes,
 Dum oves jugulantur, vinumque bibitur,
 Et panis. Difficile enim cohibere unum multos.
 Sed agite ne amplius mihi mala facite hostiliter affecti.
 Si vero jam me ipsum interficere cupitis ferro, 315
 Et hoc vellem, & multo utilius esset
 Mori, quam hæc semper iniqua opera videre,
 Hospites verberari, famulasque mulieres
 Vos vexantes turpiter in domibus pulchris.

Sic dixit. Illi autem omnes muti erant silentio: 320
 Tandem locutus est Damastorides Agelaus:

O amici, haud jam quisquam super dicto æquo
 Contrariis verbis carpens sæviat.
 Neque amplius hospitem verberate, neque quemquam alium
 Servorum qui sunt in domibus Ulyssis divini. 325
 Telemacho autem verbum ego & matri dicam
 Mite, si ipsorum cordi placeat amborum.
 Quandiu quidem vobis animus in pectoribus sperabat
 Rediturum Ulyssiem perprudentem suam domum,
 Tandiu nihil prohibebat manereque tenerique 330
 Procos in domibus: (quoniam hoc utilius erat,
 Si rediisset Ulysses & redux venisset domum)
 Nunc autem jam hoc manifestum quod non amplius reversurus est.
 Sed age tuæ hæc matri assidens narra,
 Nubat quicunque optimus vir & plurima præbeat, 335
 Ut tu quidem gaudens paterna omnia possideas,
 Edens & bibens: illa vero in alterius domum veniat.

Illum contra Telemachus sapiens alloquebatur:
 Non per Jovem Agelaë & dolores patris mei,
 Qui alicubi longe ab Ithaca vel mortuus est vel errat, 340
Odyssea.

- Οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελύω
 Γήμασθ' ὅ κ' ἐθέλη, ποτὶ δ' ἄπαντα δῶρα δίδασσι.
 Αἰδέμαγ δ' αἰκούσαν δὴ μιν γάμοιο δίδωαι
 Μύθεω ἀναγκαίω, μὴ τέτο θεὸς τελείωσιν.
 345 "Ὡς φάτο Τηλέμαχ'· μνηστῆροι δ' παλλὰς Ἀθήνῃ
 "Λοβίσσον γέλον ὄρου, παρέπλαγγεν δ' νόημα.
 Οἱ δ' ἔδην γνάθμοισι γελῶν ἀλλοτρίοισιν·
 Λιμοφόρυκτα δ' δὴ κρέα ἥδιον· ὅαντι δ' ἄρα σφίον
 Δακρυόειν πύμωσαντο· γόνον δ' αἰετοῦ θυμῶς.
 350 Τοῖσι δ' καὶ μετίεσσε Θιοκλύμῃ· Διοσιδῆς,
 Ἄ' θυλοὶ τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὕμιν
 Εἰλύαται κίραλαί τε πρόσσωπα τε νέρδε τε γῆτα.
 Οἰμωγῇ δὲ δίδω, διδάκρυνται δ' παριῆ·
 Λιματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαὶ τε μεσόδμα.
 355 Εἰδῶλον δ' πλεόν πρόθυρον, πλεῖν δ' καὶ αὐλὴ,
 Ἰερῶν ἐξέσσοι ὑπὸ ζῶρον. ἥλιος δ'
 Οὐρανῷ ἐξασώλασε, κακὴ δ' ἐπὶ δίδωρμῳ ἀχλὺς.
 "Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασαν.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχ'· Πολύβη παῖς ἔρχ' ἀγορεύειν,
 360 Ἀρραίει ξείν'· νόον ἄλλοθεν εἰληλουδῶς.
 Ἀλλὰ μὴ αἶψα νόον δόμος ἐκασίμψαδ' ἔσραζε
 Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἰσπεὶ τάδε νυκτὶ ἴσται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θιοκλύμῃ· Διοσιδῆς,
 Εὐρύμαχ'· εὐτὶ σ' ἀνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὁπάξουσιν.
 365 Εἰσὶ μοι ὀφθαλμοὶ τε καὶ ὕατα κ' πόδες ἄμφορ,
 Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμῶς οὐδὲν ἀεικής·
 Τοῖς ἔξεμι θύραζε, ἰσπεὶ νόεω κακὸν ὕμιν
 Ἐρχόμενον, τὸ κεν ἔτις ὑπεκρύβοι ὑπὸ αἰάταιο
 Μνηστῆρον, οἱ δῶμα κατ' ἀντιδίῳ Ὀδυσσῇ.
 370 Ἀνίσχες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσασθαι.
 "Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δῆμον εὐ ναιετάοντων.
 Ἰκετο δ' εἰς Πείρεϊον, ὃ μιν πρότερον ὑπείδικοτο.
 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες εἰς ἀλλήλους ὀρώοντες,
 Τηλέμαχον ἐρέδιζον, ἰσπεὶ ξείνοισι γελῶντες.
 375 Ὡδε δὲ τις εἰπὼσκει νόον ὑπερηγορούντων,
 Τηλέμαχ'· ὅστις σέο κακοξενώτερος ἄλλος.
 Οἶον μὲν τίνα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
 Σίτω κ' οἴκῳ κεχηρμῶν· ἔδῃ τι ἔργον
 Ἐμπαιον, ἔδῃ βίης, ἀλλ' αὐτὰς ἀχθῶ ἀρούρης.
 380 Ἀλλ' οἱ αὐτὴ τις ἔστος ἀνὴρ μαντευόμενος.
 Ἀλλ' εἴ μοι πείθοιο, τὸ κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
 Τούς ξένους ἐν γαῖᾳ πολυκαλλίδι βαλόντες
 Ἐς Σικελούς· πύμψαμῃ, ὅθεν καὶ τοὶ αἶσιον ἄλφει.
 "Ὡς ἔρασαν μνηστῆρες· ὃ δ' ἐκ ἐμπαζέτο μύθων.
 385 Ἀλλ' αἰεὶν πατίεσθαι προσεδέμετο, δέημ' αἰεὶ
 Ὅτ' ἀπὸ τῆς δὴ μνηστῆσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐρήσει.

Non remoror matris nuptias : sed jubeo
Nubere cuicumque velit , adhæc *qui* plurima dona dat ,
Erubesco autem nolentem à domo amovere
Oratione violenta , ne hoc Deus perficiat.

Sic dixit Telemachus. Prociis autem Pallas Minerva 345
Inextinctum risum movit , errare autem fecit mentem.
Illi autem jam maxillis ridebant alienis :
Cruentatasque jam carnes comedeabant : oculique ipsorum
Lachrynis implebantur : luctumque cogitabat animus.

His autem etiam locutus est Theoclymenus divinus forma : 350

Ah miseri quodnam malum hoc patimini ? nocte quidem vestra
Cooperiuntur capitaque faciesque infraque genua :
Ululatusque exarsit , lachrymantur autem genæ :
Sanguineque conspersi parietes pulchraque intertignia.
Simulachris vero plenum est vestibulum , plena vero & aula , 355
Euntibus in erebum sub tenebras. Sol autem
Ex cælo periit , malaque incessit caligo.

Sic dixit. Illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere :
Desipit hospes nuper aliunde huc profectus. 360
Sed ipsum statim juvenes domo emittite foras
In forum ire : quoniam hæc nocti assimilat.

Hunc autè rursus allocutus est Theoclymenus divinus forma :
Eurymache non te jubeo mihi comites dare.
Sunt mihi oculique & aures & pedes ambo , 365
Et mens in pectoribus ordinata neque iniqua :
His exibo foras , quoniam intelligo malum vobis
Imminens , quod haud quisquam subterfugiat neque eviter
Procorum , qui domo in divini Ulyssis
Viros injuria afficientes injusta operamini. 370

Sic locutus , exivit domibus bene habitatis.
Ivit autem ad Piræum , qui ipsum promptus suscepit.
Proci autem omnes alternos intuentes ,
Telemachum irritabant , super hospitibus ridentes.
Sic autem quidam dicebat juvenum superborum : 375

Telemache , tuis hospitibus peiores habet nemo :
Qualem istum etiam habes famelicum etronem ,
Panis & vini indigentem : neque operum
Scientem , neque fortitudinis , sed nequicquam pondus terræ.
Alius autem rursus quidam hic surrexit ad vaticinandum. 380
Sed si mihi obtemperes , quod multo utilius esset :

Hospites in navim multifidam injicientes

In Siculos mittamus , unde tibi pretium inveniatur.

Sic dixerunt proci. Ille autem non curavit verbum :

Sed tacite patrem aspiciebat , expectans semper

Quando procis impudentibus manus injiceret.

- Ἦδε κατάντισιν Θερμῇ περικαλλία δέρον
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
 Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἱκᾶσου μῦθεν ἄκουε.
 390 Δίδωκεν μὲν γὰρ τοῖ γε γελοῖοντες τετύλοντο
 Ἦδ' ὅς τε καὶ μῦθοις, ὥς τε μάλα πολλ' ἱέρευσαν·
 Δόσπε δ' οὐκ ἂν πῶς ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
 Οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε δια καὶ καρτερός ἀνὴρ
 Θησιόμηναι. πρότεροι γὰρ αἰεὶ κεία μηχανόοντο.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Φ. ΤΟΤ' Ο ΜΗΡΟΥ
 ΡΑ Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

ΠΗνελόπειν τῷ τείνοντι τὸ τόξον ὁμολογᾷ ὅτι αὐτῆς γάμιν.
 Ὀδυσσεὺς ἢ Εὐμαῖον καὶ Φιλοκτήτην ἐντειλάμενος περὶ τῆς
 τῶν θυγτρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀρίστην τὴν βέλτεράν διὰ τῆς
 πελάκειαν, ἄλλε τεῖναι τὸ τόξον μὴ δυνάμενται.

Φῖ δὲ βίον προτίθησιν αἰθλον Πηνελόπειν.

- Τ**Η' δ' ἄρ' ἰσὶ φρεσὶ δια δῆκε γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Κέρῃ Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπειν,
 Τόξον μνηστῆρας δέμῳ πολὺν τε σίδερον
 Ἐν μεγάροισιν Ὀδυσσεύς, αἰθλία, καὶ γυνὴ ἀρχάν.
 5 Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσέθηκετο εἰς δόμοιο.
 Εἰλετο ἢ κληῖδ' ἐκαμῶσα χερὶ παχείῃ
 Καλὴν, χαλκείην, κῶπην δ' ἐλέφαντος ἑσπῆν.
 Βῆ δ' ἰρῶναι δάλαμνός τε σὺν ἀμφιπόλοισι γυτὰϊξιν
 Ἐσχατον. ἔνθα δὲ οἱ κοιμήλια κείτο ἀνακτῶν,
 10 Χαλκός τε χρυσός τε πολὺν κηρὸς τε σίδερος.
 Ἐνθα ἢ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠδὲ φαέτης
 Ἰσθῶν, πολλοὶ δ' ἔνισσαν σονόντες οἷοι.
 Δῶκε τὰ οἱ ξείνος Λακιδάϊμονι δῶκε τυχῆσας
 Ἰριτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελ' ἀθανάτοισι.
 15 Τῷ δ' ἐν Μιῶνῃ συμβλήτην ἀλλήλοισιν,
 Οἶκον ἐν Ὀρτυλῶχοιο δαΐφρονος. ἦτοι Ὀδυσσεὺς
 Ἦλθε μετὰ χρεῖ' τὸν γὰρ οἱ πᾶς δῆμος ὄρεται.
 Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μιῶνῃσι ἄνδρες αἶεσαν
 Νηυσὶ πολυκλήϊσι τρικλῶσι ἠδὲ τομῆας.
 20 Τῶν ἑκ' ἐξισὶν πολλὰν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς
 Παιδὸς ἴων. περὶ γὰρ ἦκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
 Ἰριτῶν αὖθ' ἰπῶους διζήμενοι αἱ οἱ ὄλοντο,
 Δῶδικα θήλειαν, ὥσθ' ἡμίονοι ταλαεργοί,
 Αἱ δὲ οἱ καὶ ἔπειτα φόνον καὶ μεῖρα γέγοντο,
 25 Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀρίκετο καρτερόθυμον
 Φῶθ' Ἠρακλῆα, μέγαν ἑσπῆσσαν ἔργων,
 Ὅς μιν ξῦνον ἔντα κατέκτανεν ὅτ' ἐνὶ οἴκῳ.

E regione autem cubiculi ponens pulchram sellam
 Filia Icarii prudens Penelope,
 Virorum in domibus uniuscujusque verbum audiebat.
 Prandium quidem ridentes parabant 390
 Suave & lautum, quia admodum multa mactarant:
 Illa vero cœna nequaquam minus grata alia fieri posset,
 Qualem scilicet mox erat Dea & fortis vir
 Eadurus. Priores enim iniqua machinati fuerant.

ARGUMENTUM LIBRI XXI. ODYSSEÆ
 HOMERII.

Penelope tendenti arcum pollicetur sui conjugium. Ulysses
 autem Eumæo & Philætio mandans de januarum custo-
 dia, ipse mittit sagittam per annulos, alio tendere arcum non
 valente.

Φ. Arcum proponit certamen Penelope.

Ipsi autem in mentem posuit Dea cæsa Minerva
 Filia Icarii prudenti Penelopæ,
 Arcum procis ponere canumque ferrum
 In ædibus Ulyssis, certamina, & cædis principium.
 Scalam autem altam ascendit suæ domus: 5
 Accepitque clavem bene flexam manu crassa
 Pulchram, æream, manubrium autem eboris inerat:
 Perrexit autem ire ad thalamum cum ministrantibus mulieribus
 Ultimum. Illic autem ei thesauri jacebant regis,
 Æsque aurumque multique laboris ferrum. 10
 Ibi arcus jacebat reflexus, & pharetra
 Sagittifera, multæ autem inerant lethiferæ sagittæ:
 Dona quæ ei hospes Lacedæmone dederat congressus
 Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
 Hi autem in Messena occurrerunt alter alteri, 15
 Domo in Ortilochi cordati. Cæterum Ulysses
 Ivit ad debitum quod ei universus populus debebat:
 Oves enim ex Itacha Messenii viri extulerant
 Navibus compactis trecentas, & pastores
 Horum gratia legationem multam viam venit Ulysses 20
 Parvulus. Miserat enim pater alique senes.
 Iphitus contra equas quærens quæ ei perierant,
 Duodecim feminæ, sub iisque muli patientes operum,
 Quæ ei & postea cædes & fatum factæ sunt,
 Postquam ad Jovis filium pervenit magnanimum 25
 Virum Herculem, magnorum authorem operum,
 Qui ipsum hospitem interfecit domi suæ:

- Σχέτιλ[Ⓢ], ἔδε δειὼν ὄσων ἠδίσσας, οὐδὲ τράπεζαν
 Τὴν δὲ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα ᾗ πῶσι καὶ αὐτὸν·
 30 Ἰπῶες δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
 Τὰς ἐρίων Ὀδυσσεὶ συνήντητο· δῶκε δὲ τόξον,
 Τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρεσεν μέγας Εὐρυπ[Ⓢ], αὐτὰρ ὁ παῖδ'
 Κάλλιδ' ἀποθήσκων ἐν δόμοισιν ὑψηλοῖσιν.
 Τὰ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ἄξυ καὶ ἀλκιμοι ἐγχος ἰδῶκεν,
 35 Ἀλκίην ξεινοσύνης περσικῆ[Ⓢ]. οὐδὲ τραπέζην
 Ἰνώπην ἀλλήλατ. πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεισεν
 Ἰφίτην Εὐρυτίδην, ὑπεικέλον ἀθανάτοισιν,
 Ὃς οἱ τόξον ἰδῶκε. τὸ δ' ἔπειτα δι[Ⓢ] Ὀδυσσεὺς
 Ἐρχόμεν[Ⓢ] πόλεμόνδε μελαιτάων ἐπὶ νηῶν
 40 Ἥριτ', ἀλλ' αὐτῇ μῆνιμα ξείνοιο φίλοιο
 Κέκκετ' ἐν μεγάροισι· φόροι δέ μιν ἥς ἐπὶ γαίης.
 Ἦσ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Οὐδέν τε δρῦναι προσέησαστο, τὴν ποτε τέκτων
 Ξίανεν ἐπισαμῶρος, καὶ ἐπὶ σάδμην ἴδυσεν,
 45 Ἐν ᾗ σαδμῶς ἄρσε, δύρεος δ' ἐπιδέθηκε φαεινός·
 Αὐτίκ' ἄρ' ἢ γ' ἱμάντα βοῶς ἀπέλυσε κορώνη,
 Ἐν δὲ κλυτῇ ἦκε, θυρίων δ' ἀνέκωπτεν ἰχίης
 Ἄντα τιτυσκομένη. τὰ δ' ἀνέβραχεν ἠὲ ταῦρος
 Βοσκήμεν[Ⓢ] λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θυρεῖτρα
 50 Πληγέντα κλυτῇ, πετάδηνσας δέ οἱ αἶκα.
 Ἦσ' ἄρ' ἐρ' ὑψηλῆς σαιίδ[Ⓢ] κῆ, ἔνθα ᾗ χηλοὶ
 Ἔσασαι, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα ἱμάτια ἐμάτω.
 Ἐνθ' ὀρεζαμένη δὴ πασσάλῃ αἶνυτο τόξον
 Αὐτῷ γυρτωῖ, ὃς οἱ περιάντο φαεινός.
 55 Ἐξομένη δὲ, κατ' αὐτῇ φίλοις ἐπὶ γούνασι δῦσα,
 Κλαίῃ μάλα λυγρῇ· ἐν δ' ἦριε τόξον ἀτακτ[Ⓢ].
 Ἦσ' ἐπὶ ἐν τάρβῃ πολυδακρύτω γόοιο,
 Βῆ ῥ' ἱμῶμα μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 Τόξον ἔχουα· ἐν χειρὶ παλίντατον, ἠδὲ φαρίτην
 60 Ἰσδάκον· πολλοὶ δ' ἔνισαν κοινοῖντας οἰσίοι.
 Τῇ δ' ἄρ' αἶμ' ἀμείπολοι φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδην[Ⓢ].
 Κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, αἰδῶλια τοῖο ἀτακτος.
 Ἦσ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Στῇ γὰρ παρὰ σαδμὸν τέγε[Ⓢ] πύκα ποικιλοῖ,
 65 Ἄντα παρειῶν σχομένη λιπαρὰ κρήνημα·
 Ἀμείπολ[Ⓢ] δ' ἄρα οἱ κενὴν ἱκάτιρθε παρίσθ.
 Αὐτίκα δὲ μνηστῆροι μετνήδα, καὶ φάτο μῦθον,
 Κέλυστέ μιν μνηστῆρες ἀγῆγορες, οἱ τὸδε δῶμα
 Ἐχράειτ' ἐσθίμεν καὶ πινόμεν ἱμῶρες αἰεὶ
 70 Ἄνδρες ἀπιχορμόιο πολὺν χρόνον, ἔδε τιν' ἄλλαν
 Μῦθε ποιήσασθαι ἐπιγχεσίην ἐδύνασθαι,
 Ἄλλ' ἐμὲ ἱμῶροι γῆμαθ' ὀφθαί τε γυναιῖα.
 Ἄλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ὅσῃ τὸδε φαίητε· ἀέθλει

Improbus, neque Deorum vocem reveritus, neque mensam
 Illam quam ei apposuit: postea autem occidit & ipsum:
 Equas autem ipse tenuit fortes unguis in ædibus. 30
 Quas quærens Ulyssi occurrit: dedit autem arcum,
 Quem antea quidem portaverat magnus Eurytus, at hic filio
 Reliquerat moriens in domibus ætis.
 Illi autem Ulysses ensẽ acutum & fortem lanceam dedit,
 Principium hospitis necessarii. Neque in mensa 35
 Cogniti sunt inter se. Ante enim Jovis filius interfecit
 Iphitum Eurytidem, similem immortalibus,
 Qui ei arcum dederat. Hunc autem nondum diu Ulysses
 Proficiscens ad bellum nigris in navibus
 Acceperat, sed ibi monumentum hospitis dilecti 40
 Jacebat in ædibus, gestaverat autem sua in terra.
 Ipsa autem quando jam in thalamum pervenit divina mulierum,
 Limenque quernum ascendit, quod quondam faber
 Poliverat scite, & ad normam direxerat,
 Inque eo postes aptaverat, januas autem imposuerat splendidas: 45
 Statim hæc lorum velociter absolvit annulo,
 Clavemque immisit, & forium repulit pessulos
 Recta collineans. Quæ resonuerunt velut taurus
 Pascens prato: tantum sonuerunt pulchræ portæ
 Percussæ clavi, apertæque sunt ei ocyus. 50
 Ipsa in alta tabulata ivit, illic autem capsæ
 Stabant, in quibus odoriferæ vestes jacebant.
 Inde manus porrigens à clavo accepit arcum
 Cum ipsa vagina, quæ ei circumdata erat lucida.
 Sedens autem, propriis genibus eum imponens 55
 Flebat admodum stridule: eximebatque arcum regis.
 Ac postquam satiata est lacrymis abundante lucta,
 Perrexit ire in domum ad procos superbos,
 Arcum tenens in manu remissum, & pharetram
 Sagittiferam: multæ autem inerant lethiferæ sagittæ. 60
 Ei autem simul ancillæ portabant corbem, ubi ferrum
 Jacebat multum & æs, certamina regis.
 Quando autem jam ad procos pervenit divina mulierum,
 Stetit apud postem domus fabrefactæ,
 Genis obtendens tenuia redimicula: 65
 Ancilla autem ei casta utrinque astitit.
 Statim autem procis locuta est, & dixit verbum:
 Audite proci superbi, qui hanc domum
 Premitis comedendo & bibendo assidue semper
 Viro absente multo tempore, neque ullum alium 70
 Seditionis facere prætextum potuistis,
 Sed me cupientes ducere facereque vxorem.
 Sed agite proci, quoniam hæc apparet certamen.

- Θίσω γὰρ μήνα τόξον Ὀδυσῆος· Δείοιο·
 75 Ὅς δὲ κε κίηται ἐντανύσῃ βίον ἐν παλάμῃσι,
 Καὶ διοίσειεν πελίκων δυοκαίδεκα πάντων,
 Τῷ κεν ἄμ' ἱσποίμην, νοσφισαμένη τότε δῶμα
 Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνέπλεον βίοτοιο,
 Τῷ ποτε μεμνησέσθαι οἴομαι ἑνὸς ἐνείρορ.
 80 Ὡς εἶπτο· καὶ ῥ' Εὐμαίος ἀνώγει διὸν ὕπορρον
 Τόξον μνησέσθαι δέμῳ πολλίον τε σιδήρεον.
 Δακρύσας δ' Εὐμαίος ἰδέεσθαι, καὶ κατέθηκεν.
 Κλαίει δ' βουκόλος ἄλλος, ἑσπεῖ ἰδὲ τόξον ἀνακτοῦ.
 Ἀντίνοος δ' ἐνέειπεν, ἑσπεῖ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 85 Νῆπιοι ἀγροσώτα, ἐρημέεα ερονιόντες,
 Ἄ' δαίλοι, τί νυ δάκρυ κατεΐχεται, ἥδε γυναικὶ
 Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὀρίετον; ἢ τί καὶ ἄλλως
 Κεῖται ἐν ἀλγιστοῖς θυμός, ἑσπεῖ φίλον ὦλετ' ἀκούσθην.
 Ἄμ' ἀκίως δαίνυσθε καθήμενοι, ἥϊ δούραζε
 90 Κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
 Μνηστήρεσιν αἰθλον ἀάστον. ἢ γὰρ οἷα
 Ῥηϊδίας τότε τόξον εὖξοον ἐντανύεσθαι.
 Οὐ γὰρ τις μετὰ τοῖσιν ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν
 Οἷος Ὀδυσσεύς ἔσκεν. ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὅπως αἶ.
 95 Καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ, πάϊς δέ τι νῆπιος ἦα.
 Ὡς εἶπτο. τῷ δ' ἄρα θυμός ἐνὶ στήθεσσι ἐώλετο·
 Νευρὴν ἐντανύσειν, διοίσειυσεν τε σιδήρεον.
 Ἦτοι οἷσσι γὰρ πρῶτος γένεσθαι ἔμελλεν
 Ἐκ χειρῶν Ὀδυσσοῦ ἀμύμονος, ὃν ποσ' ἀτίμα·
 100 Ἥμῳ δ' ἐν μεγάρῳ, ἑσπεῖ δ' ὄρνυς πάντας ἱταίρους.
 Τοῖσι δ' καὶ μετίσθ' ἱερὴ ἵς Τηλεμάχοιο,
 Ὡς πόσσοι, ἢ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα δῆκε Κρονίων.
 Μήτηρ μὲν μοι φασὶ φίλη, πινυτή περ εὔσα,
 Ἄλλω ἄμ' ἔπεισθαι, νοσφισαμένη τότε δῶμα·
 105 Αὐτὰρ ἐγὼ γελῶ καὶ τέρωσθαι ἄρρεσι θυμῷ.
 Ἄλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ἑσπεῖ τότε φαίνεται αἰθλον,
 Οἷν νῦν ἔκ ἐστι γυνὴ κατ' Ἀχαιίδα γαῖαν,
 Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἀργεῖος, ἔτε Μυκῆνης,
 Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, ἔτ' Ἠσπεύροιο μελαίνης.
 110 Καὶ δ' αὐτοὶ τότε γ' ἴσι· τί με χρὴ μητέρ' αἶνον;
 Ἄλλ' ἄγε μὴ μύησι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου
 Διπρὸν ὀποτρυνώσθαι τανυσῶς, ὅρρε ἰδμεν.
 Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ πᾶς τόξου πειρηταίμην·
 Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοίσειυσά τε αἰθήρου,
 115 Οὐ κί μοι ἀχθυμῶν τάδε δῶματα πότνια μήτηρ
 Λείψοι ἄμ' ἄλλω ἰούσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπιθε λιπώμην,
 Οἷος τ' ἦδ' πατὴρ ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
 Ἦ, καὶ ἄσ' ὁμοῖον χλαῖναν θέτο φοινικέσσαν,
 Ὀφθός ἀναιξας· ἀπὸ δ' ἔειπ' ὅς οἱ δέτ' ἄμων.

Ponam enim magnum arcum Ulyssis divini :
 Quicumque autem facillime intenderit arcum in manibus, 75
 Et jaculabitur per annulos duodecim omnes,
 Hunc simul sequar, linquens hanc domum
 Maritalem, pulchram, plenam victu,
 Cujus aliquando recordaturam me puto vel in somnio.

Sic dixit : & Eumæum jussit divinum subulcum 80

Arcum procis ponere canumque ferrum.
 Lacrymans autem Eumæus accepit, & deposuit.
 Flebat etiam bubulcus alibi, postquam vidit arcum regis.
 Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & profatus est :

Stulti rustici, diecularia cogitantes, 85

Ah miseri, cur lacrymas funditis, & mulieri
 Animum in pectoribus movetis? cui etiam alias
 Jacet in doloribus animus, postquam dilectum perdidit maritum.
 Sed tacite comedite sedentes, vel foras

Flete egressi, arcus hic relinquentes, 90

Procis certamen difficile. Non enim puto

Facile hunc arcum positum tendi.

Nunc enim quisquam adest talis vir in his omnibus

Qualis Ulysses erat. Ego enim eum ipse vidi :

(Etenim memor sum) puer autem parvus eram. 95

Sic dixit. Ipsi nempe animus in pectoribus sperabat

Se arcum tensurum, jaculaturumque per ferrum.

Et quidem sagittam primus gustaturus erat

Ex manibus Ulyssis inculpati, quæ aliquando contumelia affecerat

Sedens in domo, incitaratque omnes socios. 100

His autem & dixit sacra vis Telemachi :

O boni, certe valde me Jupiter dementem reddidit Saturnius.

Mater quidem mihi ait dilecta, prudens ut ut sit,

Se alium simul sequuturam, linquens hanc domum :

At ego rideo & delector insano animo. 105

Sed agite proci, quoniam hoc apparet certamen,

Qualis nunc non est mulier in Achaica terra,

Neque Pyli sacrae, neque Argi, neque Mycenæ,

Neque ipsius Ithacæ, neque Epiri nigræ.

Et quidem ipsi hoc scitis : quid me oportet matrem laudare? 110

Sed agite ne tergiversationibus rem differte, neque amplius arcus

Diu avversamini tensionem, ut sciamus.

Et quidem ipse ego hunc arcum experiar :

Si autem tenderem, perjaculaterque ferrum,

Non mihi dolenti has domos veneranda mater 115

Linqueret cum alio iens, cum ego retro relinquerer,

Valens jam patris brabea pulchra obtinere.

Dixit, & ab humeris lænam posuit purpuream,

Erectus surgens : ensēque acutum deposuit ab humeris.

- 120 Πρῶτον μὲν πελίκας ᾗσιν, διὰ τάρσων ὀρύζας
 Πλοῖσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ σάθμῃ ἴδυνεν·
 Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἱστάει. τάρσῳ δὲ ἔλε πάντας, ἰδόντας
 ὧς εὐκόσμως ᾗσιν. πάρος δὲ ἔπασι πᾶσι ὀπώπει.
 Σπῆ δὲ ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου περὶτίζει·
- 125 Τελὲ μὲν μιν πελέμιζεν, ἐρύσσειναι μεναιίνων,
 Τρις δὲ μεθ' ἑκὼς βίης, ἐπιελώμεν τόγῃ θυμῷ,
 Νευρὴν ἐνταύσιν, δίοισιν τε σιδῆρου.
 Καὶ νῦν καὶ δὴ ῥ' ἐτάνασε βίην τοτέταρτον ἀνέλκων,
 Ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένει, καὶ ἔσχεθεν ἱερὸν περ.
- 130 Τοῖς δὲ αὖτις μετίειρ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχῳ,
 ὦ πόποι, ἢ καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἴσομαι καὶ ἄκμης,
 ἢ ἐνὶ πόντῳ εἰμι, καὶ οὐδὲν χερσὶ πῖσι πῖσι
 Ἄνδρ' ἀπαμύναδα, ὅτε τις πρότερον χαλεπήνῃ.
 Ἀλλ' ἀγέθ', οἷσιν ἐμῷ βίην προρεῖται ἔστι,
- 135 Τόξῃ περὶταδι, καὶ ἐκτελέωμεν ἀνθλῶν.
 ὧς εἰπὼν, τόξον μὲν δότ' ἰοθίκε χαμαῖζε,
 Κλίνας κολλητῆσιν εὐξείης σανίδαςιν.
 Αὐτὰ δὲ αἰὲν βέλῳ καλῇ προσέκλινε κορόνῃ.
 Ἀψ δὲ αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνῳ ἐνδὲν ἀνίστη
- 140 Τοῖσιν δὲ Ἀντίνοος μετέρη Εὐπειθεῖ υἱὸς,
 Ὀρνυθ' ἐξείης ἐπιδίζια πάντες ἱταῖροι,
 Ἀξάδωροι τῷ χώρῳ ὅθεν τέ περ οἶνοχοοῦται.
 ὧς ἔρατ' Ἀντίνοῳ. τοῖσιν δὲ ἐπὶ πῖσι μῦθον.
 Λεώσῃς δὲ πρῶτος ἀνίστατο Οἶνοπος υἱὸς,
- 145 Ὅ σφι ἔπειτα ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
 Ἰξε μυχότατος αἰεί. ἀτασθαλίαι δὲ οἱ οἷον
 Ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσι δὲ νημέσια μνηστῆρασιν.
 Ὅς ῥα τότε πρῶτον τόξον λάβε καὶ βέλος αἰὲν.
 Σπῆ δὲ ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξῃ περὶτίζει.
- 150 Οὐδέ μιν ἐνταύσιν. πρὶν γὰρ κάμει χεῖρας ἀνέλκων,
 Ἀτρίστας, ἀπαλὰς. μετὰ δὲ μνηστῆρασιν ἔπειτα,
 ὦ οἶλοι, ἔμιν ἐγὼ τάνασθ'· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλοι
 Πολλὰς γὰρ τόδε τόξον ἀριστὰς κικαδῆσιν
 Θυμῷ καὶ φυχῇ. ἐπειὴ πολὺ φέρτερον ἔστι
- 155 Τεθνῆμεν, ἢ ζῶντας ἀμαρτῶν εἶναι· ἔτι καὶ αἰὲν
 Ἐνθάδ' ὀμιλέμεν ποτιδῆμεν ἡμάτα πάντα.
 Νῦν μὲν τις καὶ ἔλπει· ἐνὶ φρεσὶν ἡδὲ μνηστῆρα
 Γῆμα Πηνελόπειαν Ὀδυσσῆα παράκοιτιν·
 Αὐτὰρ ἐπειὴ τόξῃ περὶταδι, ἡδὲ ἰδῆται,
- 160 Ἄλλων δὲ τιν' ἔπειτα Ἀχαιῶδων εὐπίστων
 Μνάδων ἐίδουσι διζήμεν· ἢ δὲ καὶ ἔπειτα
 Γῆμαθ' ὅς κεν πλεῖστα πόροι καὶ μύθοισι ἔλθοι.
 ὧς ἄρ' ἐρώνησιν, καὶ δότ' ἰοθίκε τόξον ἰθίκε,
 Κλίνας κολλητῆσιν εὐξείης σανίδαςιν,
- 165 Αὐτὰ δὲ αἰὲν βέλῳ καλῇ προσέκλινε κορόνῃ·

Prius quidem bipennes statuit , scrobem fodiens 120
 Omnibus unam longam , & ad amussim direxit :
 Circumque terram addensavit. Stupor autem cepit omnes, videntes
 Quam rite statuerat. Antea autem nunquam viderat.
 Stetit autem in limen iens , & arcum tentavit :
 Ter quidem ipsum permoverat , trahere cupiens , 125
 Terque remiserat de vi , sperans hoc animo ,
 Se nervum tensurum , jaculaturumque per ferrum.
 Et sane retendisset vi quatio attrahens ,
 Sed Ulysses abnuit , & tenuit cupientem licet.

His autem rursus locuta est magna vis Telemachi : 130
 O boni , aut etiam postea malusque ero & ignavus ,
 Aut junior sum , & nondum manibus confido
 Virum propulsare , quando aliquis prior molestus sit.
 Sed agite , qui me viribus potiores estis ,
 Arcum tentate , & perficiamus certamen. 135

Sic locutus , arcum quidem à se posuit humi ,
 Acclinans conglutinatæ politis tabulis :
 Illic autem citum telum pulchro acclinavit capiti.
 Retro autem iterum sedit in sede unde surrexerat.
 His autem Antinous locutus est Eupithei filius : 140
 Surgite ordine inde à dextris omnes socii ,
 Incipientes à loco unde vinum ministratur.

Sic dixit Antinous. Illis autem placuit sermo.
 Liodes autem primus surrexit Enopis filius ,
 Qui ipsiſ vates erat , apud autem cratera pulchrum 145
 Sedebat intimus semper. Improbirates autem ei soli
 Inimicæ erant , omnibus autem succensebat procis.
 Qui tunc primus arcum accepit & telum velox :
 Stetit autem in limen iens , & in arcu periculum faciebat.
 Neque ipsum intendit : prius enim doluit manus attrahens , 150
 Parum tritas , teneras. Procisque dixit :

O amici , non quidem ego intendo : capiat autem & alius.
 Multos enim hic arcus optimos privabit
 Animo & anima. Quoniam multo melius est
 Mori , quam vivos illo excidere cujus gratia semper 155
 Hic versamur expectantes dies omnes.
 Nunc quidem aliquis & sperat in mente & cupit
 Ducere Penelopen Ulyssis uxorem :
 At postquam arcum tentaverit , & viderit ,
 Aliam jam aliquam postea Græcarum bene indutarum 160
 Ambiat dotibus quærens : hæc autem postea
 Nubat qui plurima dederit & fatalis venerit.

Sic dixit , & à se arcum posuit ,
 Acclinans conglutinatæ politis tabulis ,
 Illic autem citam sagittam pulchro acclinavit capiti : 165

Ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζιτ' ἐπὶ θρήνη ἔνδον ἀνέστη.

Ἀντίνοῦ δ' ἐνένιωπεν, ἔπεις τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.

Λειῶδες, πῶόν σε ἔατο εὐγεν ἔρκος ὀδόντων,
Δαιμόν τ' ἀργαλέον τε; νεμεσώμεαι δέ τ' ἀκέων,

170 Εἰ δὴ τῷτό γε τόξον ἀριστεῆς κεκαδῆσαι
Θυμῷ κ' ψυχῆς· ἐπεὶ ἔδυνασαι σὺ ταυύσαι.

Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγύναιτο πότνια μήτηρ

Οἷόν τε ρυτῆρα βίῃ τ' ἔμμεαι κ' οἰσῶν·

Ἄλλ' ἄλλοι ταυύσουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.

175 Ὡς φάτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον αἰσάλοιν αἰγῶν·

Ἀγχι δὴ πῦρ κῶον ἐνὶ μεγάροισι Μελανθεύ,

Πάρ ᾗ τίθει δῖφρον τε μέγαν κ' κῶας ἐπ' αὐτεῦ,

Ἐκ δὲ σίατο· ἔνικε μέγαν τρεχόν ἔνδον ἰόντ',

Ὅρα νεοὶ θάλασσοντες, ἐπιχρῖοντες αἰοιρῇ,

180 Τόξῃ πυρρῶμεθα, καὶ ἐκτελέσσομεν ἀέθλον.

Ὡς φάθ'. ὁ δ' αἰψ' ἀνέκαιε Μελάνθι, ἀκάματον πῦρ.

Πάρ δὲ εἰσὼν δῖφρον θῆκεν κ' κῶας ἐπ' αὐτῷ,

Ἐκ ᾗ σίατος ἔνικε μέγαν τρεχόν ἔνδον ἰόντ',

Τῷ ρα νεοὶ θάλασσοντες ἐπαυρῶντ'· ἔδ' ἔδυνατο

185 Ἐνταυύσαι, πολλὸν ᾗ βίης ἐσιδευέας ἦσαν.

Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπαύχετο καὶ Εὐρύμαχ'· Διοκίδης,

Ἀρχοὶ μνηστῆρων· ἀριτῇ δ' ἴσαν ἔξοχ' ἀεῖστοι.

Τῷ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἅμφο

Βυκόλ' ἠδὲ συροῖος Ὀδυσσῆ'· Διόιοι·

190 Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τῆς δόμῃ ἦλυθε δῖ' Ὀδυσσεύς.

Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρῶν ἴσαν ἠδὲ καὶ αὐλῆς,

Φθιγξάμενός σφ' ἐπείσσοι προσκύδα μυλιχίοισι,

Βουκόλε κ' σὺ συροῖε, ἔατο τί κε μυθηταίμην;

Ἦ· αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνῶγει.

195 Ποῖοι κ' εἴτ' Ὀδυσσῆι ἀμυνέμεν, εἰ ποτὲν ἔλθοι

Ὅδε μάλ' ἐξαπίνης, καὶ τις Διὸς αὐτὸν ἐνέικη;

Ἦκεν μνηστῆραςιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσσῆι;

Εἰπαθ' ὅπως ὑμέας κραδίη θυμὸς τε κελεύει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβυκόλ' ἀνὴρ,

200 Ζεῦ πάτερ, αἰ γὰρ τῷτο τελευτήσεται ἔλδωρ,

Ὡς ἔλθοι μὲν κείν' ἀνὴρ, ἀγάχοι δὲ ἰ δαίμων;

Γνοίης χ' οἷν ἡμῇ δύταμις κ' χεῖρας ἴππονται.

Ὡς δ' αὐτὰς Εὐμαιο· ἐπιύχето πᾶσι Διοῖσι

Νοστήσας Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδ' ἐδόμονδε.

205 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νοσὶν νημερτί' ἀνέγνω,

Ἐξ αὐτῆς σφ' ἐπείσασιν ἀμειβομένην προσέειπεν,

Ἐνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ· κακὰ πολλὰ μερήσας,

Ἦλυθον εἰκοσῶ ἔπει ἐς πατρίδα γαίαν.

Γιγνώσκω δ' ὡς σφῶιν ἑλδομήροισιν ἰκάτω

210 Οἰοῖσι δμῶων· ἦψ' δ' ἄλλων ἔτιυ ἄκουσα

Εὐξάμεν' ἐμὲ αὖτις ὑπὸ τρωάων οἰκαδ' ἰκέσθαι.

Retro autem iterum sedit in sede unde surrexerat.

Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus est:
 Liodēs, quale tibi verbum fugit septum dentium,
 Graveque molestumque? succensco autem tibi audiens,
 Si scilicet hic arcus optimates privabit 175
 Animō & anima: quoniam non potes tu intēdere.
 Non enim te talem genuit alma mater
 Ut tensor arcusque esses & sagittarum:
 Sed alii tendent mox proci inclyti.

Sic dixit: & hortatus est Melanthium custodem caprarum: 175
 Age jam ignem accende in ædibus Melantheu,
 Juxtaque pone sellamque magnam & pelles in ipsa,
 Effert autem adipis magnum orbem *de illo* qui intus est,
 Ut juvenes calefacientes, ungentes pingui,
 Arcus periculum faciamus, & perliciamus certamen. 180

Sic dixit. Statimque accendit Melanthius magnum ignem,
 Juxtaque ferens sellam posuit & pellem super ipsam,
 Et adipis extulit magnum orbem *de illo* qui intus erat,
 Eo juvenes calefacientes periculum faciebant: neque poterant
 Tendere, multum enim virium expertes erant. 185
 Antinous autem adhuc abstinebat & Eurymachus divinus,
 Principes procorum: virtute autem erant facile optimi.

Illi vero ex domo iverunt simul ambo
 Bubulcus & subulcus Ulyssis divini:
 Ipse autem post hos domo exivit dius Ulysses. 190
 Sed quando extra januas erant & attium,
 Loquens ipsos verbis allocutus est suavis:

Bubulce & tu subulce, verbum aliquod dicam,
 An celem? dicere autem me animus jubet.
 Quales essetis ad Ulyssi auxiliandum, sicunde veniat 195
 Sic valde repente, & aliquis Deus ipsum afferat?
 Num proci auxiliaremini, an Ulyssi?
 Dicite quomodo vos cor animusque jubet.

Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir:
 Jupiter pater, utinam hoc perficias votum, 200
 Ut veniat quidem ille vir, ducatque eum Deus,
 Cognosceres qualis mea potentia & manus sequerentur.
 Similiter Eumæus precabatur omnes Deos,
 Ut rediret Ulysses prudens suam domum.
 At postquam horum mentem veram cognovit, 205
 Iterum ipsos verbis excipiens allocutus est:

Iatus quidem jam hic ipse ego: mala multa passus,
 Veni vigesimo anno in patriam terram.
 Cognosco autem quod vobis cupientibus veni
 Solis servorum: aliorum autem haud quemquam audiui 210
 Optantem me iterum redirem domum venire.

- Σταῖν δ' ὡς ἔστιται περ, ἀληθεῖν καταλέξω.
 Αἶχ' ἴω ἰμοὶ γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς;
 Ἄξομαι ἀμροτέροις ἀλόχῃς, κ' κτήματ' ὁπάσσω.
 215 Οἰκία τ' ἐγγὺς ἰμοῖο τετυγμῆμα· καὶ μοι ἔπειτα
 Τηλεμάχῃ ἐτάρῃ τε κασιγνήτῃ τε ἔστιαι.
 Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀειγραδὲς ἄλλο τι δείξῃ,
 ("Ὀγρὰ μὲν εὖ γινώσκον, πισωθῆκόν τ' ἐνὶ θυμῷ")
 Οὐλὴν τὴν ποτὶ με σὺς ἤλασε λευκὰ ὀδόντι,
 220 Παρθενὸν δ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Ἀυτολύκῃο.
 Ὡς εἰπὼν, ῥάκῃα μεγάλης ἀσείργαδιν ἔλῃς.
 Τὰ δ' ἔπει εἰσιδέσθην, εὖ τ' ἐρράσαντο ἱκάσα,
 Κλαῖον ἄρ', ἀμρ' Ὀδυσῆα δαίτρεσσι χεῖρς βαλόντε,
 Καὶ κύβην ἀγαπαζέμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.
 225 Ὡς δ' αὐτὸς Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς κ' χεῖρας ἔκυσε.
 Καὶ νῦν κ' ὀδυρρῶνυσιν ἰδὺν φάσκειο.
 Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, ρῶνισέν τε,
 Παύειδεν κλαυθμοῖο γόοιό τε· μὴ τις ἴδῃται
 Ἐξελεῖται μεγάρῃο, ἀτὰρ εἴπωσι κ' εἴσω.
 230 Ἀλλὰ προμνηστῖναι ἐσέλθῃτε, κηδ' ἅμα πάντες.
 Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὕμμες. ἀτὰρ τότε σῆμα τετύχθαι.
 Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι μνηστῆρες ἀγανοὶ,
 Οὐκ ἴασουσιν ἰμοὶ δόμῳ βίον ὑδ' ἐφαίττην.
 Ἀλλὰ σὺ δ' Εὐμαῖε φέρων ἀνὰ δώματα τίξεν,
 235 Ἐν χεῖρισιν ἰμοῖο θέρμεναι· εἰπεῖν τε γυναιξὶ
 Κληῖσαι μεγάρῃο θύρας πυκινῶς ἀεραῖας.
 Ἦν δέ τις ἢ σταχῆς ἢ κτύπος ἔνδον ἀκούσῃ
 Ἀνδρῶν ἡμετέρῃσιν ἐν ἱερκοῖς, μὴ τι θύραζε
 Προβιάσκειν, ἀλλ' αὐτῇ ἀκὴν ἔμμεν παρὰ ἔργῳ.
 240 Σοὶ δὲ Φιλίτιε δις θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
 Κληῖσαι κληῖδι, θεῶς δ' ἰσὶ δισμὸν ἱλαί.
 Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας.
 Ἐξέτ' ἔπειτ' ἰσὶ δίερον ἰὼν ἔνδον περ ἀνίστη.
 Ἐς δ' ἄρα κ' τὰ δμῶσι ἴτην θείῃ Ὀδυσσέῃ.
 245 Εὐρύμαχ' δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνάμα,
 Θάλλων ἔνθα κ' ἐνθα σίλα πυρὸς· ἀλλὰ μιν ἔδ' ὥς
 Ἐντανύσαι δύνατο. μέγα δ' ἔστιν κυδάλιμοι κῆρ.
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἰπὼν, ἔσθ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζι,
 ὦ πόσσοι, ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτῇ κ' περὶ πάντων.
 250 Οὐτὶ γάρ με ποσσῶν ὀδύρμαι, ἀχνύμῃος περ.
 (Εἰσὶ κ' ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιίδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
 Ἀμφιάλῃ Ἰθάκῃ, ἢ δ' ἄλλῃσιν πολιέουσιν)
 Ἀμ' εἰ δὴ τρωσύνδε βίης ἐπιδυνίως εἰμὲν
 Ἀντιθέῃ Ὀδυσσέῃ, ὅτ' εἰ δυνάμεθα ταύσασαι
 255 Τόξον. ἐλεγχέειν δ' καὶ ἰασομένοισι πυθέσθαι.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνο' περσίστην Εὐσείθεος υἱὸς,
 Εὐρύμαχ', ἔχ' ἔτως ἔσαι· νοεῖς δὲ κ' αὐτός.

Vobis autem sicut erit, veritatem dicam :

Si sub me Deus domuerit procos superbos,

Dabo ambobus uxores, & possessiones præbebo,

Domosque prope me ædificatas : & mihi postea 215

Telemachi sociique fratresque eritis.

Age vero jam & signum manifestum aliud quoddam ostendam,

(Ut me bene cognoscatis, credatisque in animo)

Cicatricem quam quondam mihi sus inflixit albo dente,

Ad Parnasum profecto cum filiis Autolyçi. 220

Sic locutus, pannos magna separavit à cicatrice.

Illi autem postquam inspexerunt, beneque cognoverunt singula,

Fleuerunt scilicet circa Ulyssen prudentem manus jacentes,

Et osculati sunt amplectentes caputque & humeros :

Fodem modo Ulysses capita & manus osculatus est. 225

Et fane flentibus occidisset lumen solis,

Nisi Ulysses ipse prohibuisset, locutusque fuisset :

Cessare à fletu luctuque : ne quis videat

Egressus domo, atque dicat intus.

Sed alter alterum expectantes intrate, neque simul omnes : 230

Primus ego, post autem vos. At hoc signum fiat :

Alii enim omnes quicumque proci superbi,

Non sinent mihi dari arcum & phatetrā :

Sed tu divine Eumæ ferens per domos arcum,

In manibus mihi ponito : dicitoque mulieribus 235

Claudent domus januas firmiter compactas.

Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat

Vitorum nostris in septis, nequaquam foras

Prodeant, sed illic quiete sint apud opus.

Sibi autem Philœtie divine fores mando atrii 240

Claudas clavi, cito autem ligamen apponas.

Sic dicens, intravit domos bene habitatas.

Sedit postea in sella iens unde surrexerat.

Tum etiam famuli ingressi sunt divini Ulyssis.

Eurymachus autem jam arcum in manibus versabat, 245

Calefaciens hinc & hinc splendore ignis : sed ipsum neque sic

Tendere potuit. Valde autem suspiravit glorioso corde :

Suspiransque locutus est, verbumque dixit, & prolocutus est :

Eheu, certe mihi dolor de me ipso & de omnibus.

Non nuptias tantum desseo, mœstus licet 250

(Sunt & aliæ multæ Achivæ, & in ipsa

Cincta mari Ithaca, & aliis urbibus)

Sed si nempe tantum viribus inferiores sumus

Divino Ulyssæ, ut non possimus tendere

Arcum. Opprobrium est & posteris auditu. 255

Hunc autem rursus Antinous allocutus est Eupithei filius :

Eurymache, non sic erit : intelligis autem & ipse.

- Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἰορτὴ τοῦτο θεῶν
 Ἀγνὴ· τίς δὲ κε τόξα τιταίνουσιν; ἀλλὰ ἔκκλητος
 260 Κατ' ἔτι. ἀτὰρ πελίκας γε καὶ εἰ κ' εἰσὶν ἄσφαττας
 Ἑσάρην, ἣ μὲν γὰρ τιν' ἀναιρέσασθαι οἶοι,
 Ἐλθόντ' ἐς μίγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσσῆϊ.
 Ἀλλ' ἄγετ' οἰνοχόῃ μὲν ἑσπαρξάμεν δεσπείαςιν,
 Ὅσρα στείσαντες καταδείομεν ἀγκύλα τόξα.
 265 Ἡῶδ' ἐν δὲ κέλευθε Μελάνθιον αἰσώλοισι αἰγῶν
 Λίγας ἄγειν αἰ' πᾶσι μὲν ἔξοχοι αἰσολίοισιν,
 Ὅσρ' ἐπὶ ρηρία δίντες Ἀσώλωνι κλυτοτόξῳ,
 Τίξας περὶάμεσθα, καὶ ἐκτελείωμεν αἰθλον.
 Ὡς ἔρατ' Ἀντίνοῳ. τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθῳ.
 270 Τοῖσι δ' ἡ κύρυκας μὲν ὕδαρ ἐπὶ χυῖρας ἔχειαν.
 Κυῦρσι δ' ἐκρητῆρας ἐπεσείφαντο ποταῖο.
 Νάρησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἑσπαρξάμεν δεσπείαςιν.
 Οἱ δ' ἐπὶ ἔν σπυῖσάν τ', ἐπὶόν θ' ὅσον ἦδελε θυμὸς,
 Τοῖσδε δολοφρονέας μετέρη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 275 Κέλνυτέ μεν μνηστῆρας ἀγακλειτῆς βασιλείης.
 Ὅσρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Εὐρύμαχον δ' ἡ μάλισα καὶ Ἀντίνοον Διοκρίδα
 Λίτοισι, ἐπὶ καὶ τῷτο ἔπ' κατὰ μοῖραν ἔειπε.
 Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.
 280 Ἡῶδ' ἐν δὲ θεὰς δώσει κράτος φ' κ' ἐθίλῃσιν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον εὖζοον, ὅρα μὲν ὕμῃν.
 Χερῶν καὶ σθένος περὶάσομαι, εἰ μοι ἔτ' ἐστὶν
 Ἴς οἷα πάρος ἔσκειν ἐνὶ γυμνασίοισι μέλειον,
 Ἥ' ἦδ' μοι ὀλοισεν ἄλῃ τ' ἀκομισίην τε.
 285 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερβιάλας ἐμίσποσαν,
 Δείσαντες μὴ τόξον εὖζοον ἑντανύσειν.
 Ἀντίνοῳ δ' ἐνέμωπτεν, ἔπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.
 Ἀ' διλλέ ξείνων, ἐνὶ τοι φρένες ἔσθ' ἠβαιαί.
 Οὐκ ἀγαπᾷς ὅθ' ἐκκλῇ ὑπερβιάλοισι μὲν ἡμῖν
 290 Δαίνυσται; ἐδὲ τι θαιτὰς ἀμείρδαι, αὐτὰρ ἀκούεις.
 Μῦθων ημετέρων καὶ ῥήσι; ἐδὲ τις ἄλλῃ
 Ἡμετέρων μῦθων ξείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
 Οἷός σε τρώει μελιπλόης, ὅσε καὶ ἄλλος
 Βλάπτει, ὅς ἂν μιν χανδὸν ἔλῃ, μηδ' αἵματι σῖνῃ.
 295 Οἷν καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν Ἑυρυτίονα
 Ἄσιν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμῳ Πειριδίοιο,
 Ἐ; Λαοκίδασι ἐλθόντ'. ὁ δ' ἐπὶ φρένας ἄσπειν οἶνο,
 Μαινώμεν καὶ ἔρεξε δόμῳ κατὰ Πειριδίοιο.
 Ἥρωας δ' ἄχ' ὦλε, δι' ἐκ προθύμῃ δὲ θύραζε
 300 Ἐλκον ἀναιδῆσαντες, ἀπ' ἑκάτα νηλεὲς χαλκῷ
 Ῥηϊάς τ' ἀμύσαντες, ὁ δ' ὅριον ἦσαν ἀκαδείας.
 Ἦσαν ἂν ἄτην ὀχέων ἀεσιφρονὶ θυμῷ,
 Ἐξ δ' ἐνταύροις καὶ ἀνδράσι νικῇ ἐτύχεα.

Nunc quidem enim in populo festum Dei
 Sanctum : quis arcus tendat ? sed quieti
 Deponite. At bipedones etiam si sinamus omnes 260
 Stare, haud equidem quemquam sublaturum puto,
 Venientem in domum Laërtiadæ Ulyssis.
 Sed agite : pincerna quidem incipiat poculis,
 Ut libantes deponamus curvos arcus :
 Mane autem iubete Melanthium custodem caprarum 265
 Capras ducere, quæ in omnibus excellentissimæ sunt gregibus,
 Ut femoribus impositis Apollini inclyto arcu,
 In arcu periculum faciamus, & perficiamus certamen.
 Sic dixit Antinous. Illis autem placuit sermo.
 Itaque præcones quidem aquam in manus fuderunt, 270
 Jvenes autem crateras coronaverunt potu :
 Diviserunt autem omnibus incipientes poculis.
 Hi autem postquam libarunt, biberuntque quantum voluit animus,
 Eos dolos cogitans allocutus est prudens Ulysses :
 Audite me proci inclytæ reginæ, 275
 Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
 Eurymachum autem maxime & Antinuum regem
 Oro, quoniam & hoc verbum pro decenti dixit :
 Nunc quidem quiescere finite arcum, & committite Diis :
 Mane autem Deus dabit robur cui voluerit. 280
 Sed age mihi date arcum bene politum, ut cum vobis
 Manus & robur experiar, si mihi adhuc est,
 Vis qualis antea fuit inflexibilibus membris,
 An jam mihi perdididerit vagatio & neglectus.
 Sic dixit. Illi autem omnes supra modum indignati sunt, 285
 Timentes ne arcum bene politum tenderet.
 Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus est,
 Ah miser hospitum, insunt tibi mentes neque tantulæ.
 Non boni consulis quod tranquillus in mensis cum nobis
 Epularis ? neque epulis privatis, ac audis 290
 Verba nostra & locutionem ? neque quisquam alius
 Verba nostra hospes & mendicus audit.
 Vinum te fauciat instar mellis dulce, quod & alios
 Lædit, quicumque ipsum hianti ore sumperit, neque modice biberit.
 Vinum & centaurum valde inclytum Eurytionem 295
 Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,
 Ad Lapithas profectum. Qui postquâ præcordia labefecerat vino,
 Infans mala patravit domo in Pirithoi.
 Heroas autem dolor cepit, ex vestibulo autem foras
 Traxerunt insurgentes, aures sævo ære 300
 Naresque demetentes. Ille autem præcordiis suis labefactus,
 Ivit suam labem portans insano animo,
 Ex quo centauris & viris contentio facta est,

- Οἷ τ' αὐτὰς πρότω καλὸν εὖριτο εὐνοβαρίων.
 305. Ὡς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιραύσκομα, αἶ κα τὸ τόξον
 Ἐνταύσης. εἴ γάρ τευ ἱππύτῳ ἀντιβλήσεις
 Ἡμετέρῳ αἰ. δῆμα, ἄραρ δέ σε νῆ μελαίνῃ
 Εἰς ἔχοντο βασιλῆα, βροτῶν δαλῆμονα πάντων.
 Πέμφω δ' ἐνδὲν δ' ὅτι σάσσαι. ἀλλὰ ἔκκαλῳ
 310. Πινέ τε, μηδ' ἰεῖδαινε μετ' ἀνδρῶν κερυτέρουσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περὶ φρον Πηλεΐδωια,
 Ἀντίνο', εἰ μὲν καλὸν ἀτέμνειν ἐδὲ δίκαιον
 Εἶναις Τηλέμαχ', ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
 Ἐλπίαι, αἶχ' ὁ ξείνῳ Ὀδυσῆος μέγα τόξον
 315. Ἐνταύση, χερσὶν τε κίρῃ τε ἱεὶ πιδίσας,
 Οἰκαδέ μ' ἀξιάδα, κ' ἐνὶ δήσιον ἀκωτιν.
 Οὐδ' αὐτὸς πε τῶν γ' ἐνὶ σῆσιον ἱολωτ,
 Μὰ δὲ τις ὑμῶν τῷ γ' αἶμα θυμὸν ἀχέων
 Ἐνθάδ' ἐδαιύδα. ἴσται ἐδὲ μὲν ἐδὲ ἴσκειν.
 320. Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχ' Πολύθε παῖς ἀγτίον ἡύδα.
 Κέρη Ἰκαρίοιο περὶ φρον Πηλεΐδωια,
 Οὔτε σε τόνδ' ἀξιάδα οἰόμεθ'· οὐδὲ ἴσκειν.
 Ἀλλ' αἰσχυνόμεναι φάτιν ἀνδρῶν ἐδὲ γυναικῶν,
 Μὴ ποτέ τις εἴπωσι κακώτερος ἄλλῳ Ἀχαιῶν.
 325. Ἡ πολὺ χεῖρονες ἀνδρες ἀμύμονες ἀνδρες ἀκωτιν
 Μνῶνται· ὅτ' ἐδὲ τι τόξον εὖξον ἔνταυσιον,
 Ἀλλ' ἄλλος τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενῳ ἑλδῶν,
 Ἐνδῶς ἐτάνασε βίον, δια δ' ἵκε σιδήρε.
 Ὡς ἐρέουσ' ἡμῶν ἡ ἐλγχεα ταῦτα γίνοιο.
 330. Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περὶ φρον Πηλεΐδωια,
 Εὐρύμαχ', εὖπως ἐσὶν εὐκλείας κατὰ δῆμον
 Ἐμμεναι, οἱ δὲ οἶκον ἀπιδάζοντες ἴδουσιν.
 Ἀνδρῶς ἀριστῶν, τί δ' ἐλγχεα ταῦτα τίθισκες.
 Οὐτ' ὅς ξείνος, μάλα μὲν μέγας ἡδ' εὐσηγῆς.
 335. Ἀνδρῶς δ' ἐξ ἀγαθῶ γένῳ εὐχεταί ἱμμεναι υἱός.
 Ἀλλ' ἄγε οἱ δοτε τόξον εὖξον· ὅρως ἱδωμεν.
 Ὡς γὰρ ἐξέρεο, τὸ ἧ κ' τετελεσμένων ἔσαι.
 Εἰ κέ μιν ἔνταυση, δῶν δὲ οἱ εὐχῶ Ἀσπίλων,
 Ἐσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά.
 340. Δώσω δ' ὅξυν ἀκόντα κυνῶν ἀλεπῆρα κ' ἀνδρῶν,
 Καὶ ξίξῳ ἀμμεναι· δώσω δ' ὑπὸ πρῶσι πιδίλα.
 Πέμφω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε καλεῖται.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' πεσινυμῶν ἀγτίον ἡύδα.
 Μῆτερ ἱμῆ, τόξον μὲν Ἀχαιῶν ὅτις ἱμῆ.
 345. Κρίσων φ' κ' ἐδῶλο δώμαθ' τε καὶ ἀρνησάδα.
 Οὐδ' ἴσται κερταῖν ἱδῶν κατὰκοιρανίουσιν,
 Οὐδ' ἴσται νύσσοι φέρει Ἡλιδ' ἱπποβοτοιο.
 Τῶν ὅτις μ' ἀέκοντα βίησται, αἶ κ' ἱδῶλομι.
 Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δώμαθ' τάδε τίξω φέμετα.

Sibi que ipsi primo malum invenit vino gravatus.
 Sic & tibi magnum malum denuncio, si hunc arcum
 Tetenderis. Non enim ullam facundiam *pro te* invenies
 Nostro in populo, statim autem te navi nigra
 Ad Echetur regem, hominum pestem omnium,
 Mitteremus: inde autem nequaquam salvus evades. Sed tranquillus
 Sibeque, neque contende cum viris junioribus. 310

Illum contra alloquebatur prudens Penelepe:
 Antinoë, non quidem bonum lædere neque justum
 Hospites Telemachi, quicumque in has domos pervenit.
 Existimas, si hospes Ulyssis magnum arcum
 Intenderit, manibusque viribusque satis fretus, 315
 Domum me ducturum, & suam facturum uxorem?
 Neque ipse hoc in pectoribus sperat,
 Neque quisquam vestrum hujus gratia animo dolens
 Illic epuletur. Quoniam neque quidem decet.

Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur: 320
 Filia Icarii prudens Penelope,
 Non te hunc ducturum putamus: neque decet:
 Sed verentes famam virorum & mulierum,
 Nequando aliquis dicat pejor alius Achivorum:
 Certe multo deteriores viri strenui viri uxorem 325
 Ambiant: quod neque arcum politum intendunt,
 Sed alius quidam mendicus vir errabundus veniens,
 Facile tetendit arcum, perque ferrum misit.
 Sic dicent: nobis autem probra hæc fuerint.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope: 330
 Eurymache, nequaquam licet inclytos in populo
 Esse, qui scilicet domum inhonorantes edunt.
 Viri optimatis. Cur vero probra ista ducitis?
 Iste autem hospes, valde quidem magnus & bene compactus,
 Virique ex boni genere gloriatur esse filius: 335
 Sed age ei date arcum politum: ut videamus.
 Sic enim edicam, hoc autem etiam perfectum erit:
 Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo,
 Amiciam ipsum lanaque tunicaque, amictu pulchro:
 Daboque acutum jaculum canum propulsatorem & virorum, 340
 Et ensen ancipitem: dabo etiam sub pedibus calceamenta:
 Mittamque quo ipsum cor animusque jubet.

Illam contra Telemachus sapiens alloquebatur:
 Mater mea, arcum quidem Achivorum nullus me
 Potentior cui volim dareque & negare, 345
 Neque quicumque asperæ Ithacæ dominantur,
 Neque quicumque insulis ad Eliadem equipascuam:
 Horum nullus me invitum coget, si volvero
 Et omnino hospiti dare hos arcus auferendos.

- 350 Ἄλλ' εἰς οἶκον ἑῷσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμισε·
 Ἴσ' ἂν τ' ἡλακάταν τε· καὶ ἀμειψόλοισι κέλευε
 Ἐργον ἐπιείχεσθαι· τόξον δ' ἀνδρῶσι μελάται
 Πῶσι, μάστιγα δ' ἑμοί. τὸ γὰρ κράτ' ἐγὼ ἐνὶ οἴκῳ.
 Ἡ' μὲν, θαμβήσασα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
- 355 Παιδὸς ἔγερ' ἔμψον πεπωκυμένην ἐνδετο θυμῷ.
 Ἔς δ' ἑσπέρῳ ἀναβῆσα σὺν ἀμειψόλοισι γυναιξίν,
 Κλαίην ἑωπύτ' Ὀδυσῆα εἰλεῖν πόσιν· ὅρρα οἱ ὕπνοι
 Ἰδὺν ἐπὶ βλεπέροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν εἴρε καμπύλα δι' ὕφορβος.
- 360 Μνηστῆρας δ' ἄρα πάντας ὁμόκληον ἐν μεγάροισιν·
 Ὅδε δὲ τις εἴπεται ἵναυ' ὑπερηνορόντων,
 Πῆ δὴ καμπύλα τόξα εἴρις ἀμείγαρτε συβῶτα,
 Πλαχτέ; τάχ' αὖ σ' ἐρ' ὕεσι κύεις ταχίς· κατίδοντα
 Οἷον ἀπ' ἀνδράσων, ὥς ἑτρερες, εἰ κεν Ἀπόλλων
- 365 Ἡμῖν ἰλίκῃσι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
 Ὡς εἶπεν. αὐτὰρ ὁ θεὸς εἴρην αὐτῷ ἐνὶ χώρῳ,
 Δείσας, οὐτένα πολλοὶ ὁμόκληον ἐν μεγάροισιν.
 Τηλέμαχ' δ' ἐτίερόθην ἀπειλήσας ἐγγυάτης,
 Ἄττα, πρῶτῳ ῥέρι τόξα τάχ' (ὅκ' εὖ πᾶσι πιδῆται)
- 370 Μὴ σε, καὶ ὁπλοτέρους περ ἰῶν, ἀγρόνδε δῖωμα
 Βάλλων χερμαδίῳσι. βίησι δ' οἰρτέρους εἶμι.
 Αἱ γὰρ πάντων τόσσον ὅσοι κατὰ δῶματ' ἴασι,
 Μνηστῆρον χερσὶν τε βίηφι τε εἴρεται· εἶν·
 Τῷ κε τάχα συγερῶς τίτ' ἐγὼ πῆμφαιμι νηυσὶν
- 375 Ἑμῖτερε ἐξ οἴκου· ἵππαι κακὰ μηχανιόντωνται.
 Ὡς ἔειπ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἰὼν αὐτῷ ἠδὺ γέλασαν
 Μνηστῆρας· καὶ δὴ μεθ' ἑν χαλινῶν χόλοισι
 Τηλεμάχῳ. τὰ δὲ τόξα εἴρην ἀνὰ δῶμα συβῶτης
 Ἐν χεῖρσιν Ὀδυσῆϊ δαίεσθαι θεῖαι παρασάς.
- 380 Ἐκ δὲ καλινῶν δειρῶν προσέειπε τροχὸν Εὐρύκλειαν,
 Τηλέμαχ' κέλεται σε, περίεργον Εὐρύκλειαν,
 Κλῆσαι μεγάροιο δύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
 Ἦν δὲ τις ἢ στυαχῆ; ἢ κτύπῃ ἐνδον ἀκρόσῃ
 Ἀνδρῶν ἡμετέρῃσιν ἐν ἑρκέσι, μὴ τι δύραζε
- 385 Προβλώσκῃν, ἀλλ' αὐτὴ ἀκὴν ἔμμεναι παρὰ ἔργῳ.
 Ὡς ἄρ' ἐρώνησεν. τῇ δ' ἀσπερ· ἰστέτο μῦθ'·
 Κλῆσιν δ' ὅς τις δύρας μεγάροισιν εὖ γαῖνταῖοντων.
 Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτι' ἄλπο δύραζε,
 Κλῆσιν δ' ἄρ' ἵππαιτα δύρας εὐρυμάς αὐλῆς.
- 390 Κεῖτο δ' ἑσπέρῳ αἰδοῦσθαι ὅπλοισι νῆος ἀμειψόλοισι
 Βύβλινον, ἧ ῥ' ἰστίδασε δύρας, ἐς δ' ἦν αὐτός.
 Ἐξέτ' ἑωπύτ' ἵππαι δῖοισι ἵων ἐνδὲν περ ἀνίστα,
 Εἰσεσθῶν Ὀδυσῆα· ὁ δ' ἦδ' ἔξον ἐνὶ ἵματι,
 Πάτην ἀναστροφῶν, πειρώμεν' ἐνθα καὶ ἐνθα
- 395 Μὴ κίερα ἱαίς ἐδοῖεν· χαττοχρόμῳ ἀνακτ'.

Sed in domum iens ipsa tua ipsius opera cura , 350
Telamque columque : & ancillas jube
Opus adire : arcus autem viris curæ erit
Omnibus , maxime autem mihi , cuius potentia est in domo.

Illa quidem stupefacta , retro in domum ivit :

Filii enim verbum sapiens reponebat animo. 355

Inque superiora ædium ascendens cum ancillis mulieribus ,
Flebat postea Ulysssem dilectum maritum : donec ei somnum
Dulcem in palpebris jecit cæcia Minerva.

At arcum capiens ferebat curvum diu subulcus.

Proci autem omnes increpabant in ædibus : 360

Sic autem aliquis dicebat juvenum insolentium :

Quo jam curvum arcum fers invidia non digne subulca ,

Erro ? mox te apud sues canes veloces edent

Solum ab hominibus , quos nutritivisti , siquidem Apollo

Nobis propitius erit & immortales Dii cæteri. 365

Sic dixerunt. At ille posuit ferens ipso in loco ,

Timens , quoniam multi minabantur in ædibus.

Telemachus autem atrinsecus minatus clamabat :

Heus , ulterius fer arcum (mox non bene omnibus obediens)

Ne te , junior licet sim , in agrum expellam 370

Jaculans faxis. Viribus enim potior sum.

Utinam omnibus tanto quotquot in domibus sunt ,

Prociis manibus vique fortior essem :

Eo mox fœde aliquem ego mitterem ire

Nostra ex domo : quoniam mala machinantur. 375

Sic dixit. Illi autem omnes super ipso dulce riserunt

Proci : & jam remiserunt ab gravi ira

Telemacho. Arcum autem ferens in domum subulcus

In manibus Ulyssi prudenti posuit astra.

Evocansque allocutus est nutricem Eurycleam : 380

Telemachus jubet te , prudens Euryclea ,

Claudere domus januas fortiter compactas :

Si autem aliqua vel gemitum vel sonum intus audiat

Virorum nostris in septis , nequaquam foras

Prodire , sed illic tacite sint apud opus. 385

Sic dixit. Illi autem non evolabat hoc verbum :

Clauditque januas domorum bene habitatarum.

Cum silentio autem ex domo Philætius proficiebat foras ,

Clauditque postea januas septi aulae.

Jacebat autem sub porticu funis navis circumagitabilis 390

Byblinus , quo astrinxit januas , introivit autem ipse.

Sedit postea in sellam lens unde surrexerat ,

Inspiciens Ulysssem. Hic autem jam arcum tractabat ,

Undique versans , tentans hinc atque hinc

Ne cornua vermes edissent absente domino. 395

- Ὡς δὲ τις εἴποισκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
 Ἡ τις θνητὴν καὶ ἐπικλοῦσθαι ἔπαυτο τόξον.
 Ἡ ῥα νῦν παρτοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἰκοδὴ κῆται,
 Ἡ οὐκ ἐροῦμαι ποιησέμεν· ὥς ἐνὶ χειρὶ
 400 Νωμῆ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπασι αἰλάνης.
 Ἄλλῃ δ' αὐτ' εἴποσκεν ἵκον ὑπερνορήντων,
 Αἱ γὰρ δὴ τοσούτων ὀνήσις ἀντιάσειν,
 Ὡς ἔτος ποτε τῷτο δυνήσεται ἐνταύσασθαι.
 Ὡς ἄρ' ἔσαν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 405 Αὐτίκ' ἔπει μῆγα τόξον ἐβάσατο, καὶ ἰδοὶ πάντη,
 Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγ' ἐπιστάμενος καὶ αἰοῦς
 Ῥηϊδίως ἐπένυσσε νέφ' ἐπὶ κόλλοσι χερσὶν,
 Ἄψας ἀμροτέρωθεν εὐστρεφὲς ἔντερον οἶος,
 Ὡς ἄρ' ἀπὲρ σπεδῆς τένυσσε μῆγα τόξον Ὀδυσσεύς.
 410 Δεξιτέρῃ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν περὶσσοτο νεύρης.
 Ἥδ' ὑπὸ καλὸν αἶετι, χελιδόνι εἰκλήν αὐδήν.
 Λιγνστήρσιν δ' ἄρ' ἄχθ' γένετο μῆγα, πᾶσι δ' ἄρα
 χερσὶ
 Ἐπράτατο· Ζεὺς δ' μεγάλ' ἐκτυσσι σήματα φαίνων.
 Γενητὴν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 415 Ὅτι ῥά οἱ τέρας ἦκε Κρόνος παῖς ἀγκυλομήτης.
 Εἴκετο δ' αἰκὺν οἶσόν, ὅς οἱ παρέκυτο τραπέζῃ
 Γυνὸς· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἐντοδὲ φαέτρης
 Κεῖατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ περὶσσοῦσθαι.
 Τὸν ῥ' ἐπὶ πῆχει ἱλὼν, εἴκειν νεύρην γλυκίδας τε
 420 Αὐτόθεν ἐκ δέσποιο καθήκον· ἦκε δ' οἶσόν
 Ἄντα τιτυσκόμενος· πελέκειν δ' οὐκ ἤμεροτε πάντων
 Πρώτης σελιῆς, διὰ δ' ἀμπερές ἦλθε θυεράς
 Ἴος χαλκοβαρὴς· ὃ δ' ἧ Τηλέμαχον προσέειπεν,
 Τηλέμαχ', εἴ σ' ὁ ξυῖν ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
 425 Ἠὼδ'· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμεροτεν, οὐδέ τι τόξον
 Δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μῦθ' ἔμπεδόν ἐστιν,
 Οὐδ' ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνεται.
 Νῦν δ' ὤρεν καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τιτυκίσθαι
 Ἐνθάδ', αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐφίεσθαι
 430 Μολπῇ καὶ φόρμιγγι. τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτὺς.
 Ἡ δ' καὶ ἐπ' ὀρεῦσι νεύσει· ὃ δ' ἀμφοτέρω ξίφ' ὀξὺ
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείων.
 Ἀμοῖ δὲ χεῖρα φίλῃν βάλεν ἐγχεί· ἄρχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
 Παρ' ὄρνειν εἰσῆκε κικορυθμῷ αἰδοσσι χαλκῷ.

Sic autem aliquis dixit videns in propinquum alium :

Certe quidam admirator & fur est arcuum.

Aut forte tales & ipsi domi jacent ,

Aut molitur facere : sic in manibus

Tractat huc & illuc malorum sciens erro :

400

Alius autem rursus dicebat juvenum superborum :

Utinam tantumdem utilitatis consequeretur ,

Ut iste unquam hunc poterit intendere.

Sic nempe dixerunt proci. At solertissimus Ulysses ,

Statim postquam magnum arcum portavit , & vidit undique, 405

Sicut quando vir citharæ peritus & cantus

Facile extendit novo clavo chordam ,

Apans utrinque bene tortum intestinum ovis ,

Sic sine nixu tendit magnum arcum Ulysses.

Dextera autem manu capiens tentavit nervum.

410

Hic autem pulchre sonuit, hirundini similis voce.

Procis autem dolor factus est magnus, omnibusque color

Mutatus est : Jupiter autem valde sonuit signa ostendens.

Lætatusque est postea pertolerans dius Ulysses ,

Quod ei ostentum misisset Saturni filius versuti.

415

Accipit autem velocem sagittam, quæ ei adiacebat mensæ

Nuda : aliæ autem concavam intra pharetram

Jacebant, quas mox erant Achivi experturi.

Quam ad manubrium *arcus* sumens, traxit nervum crenasque

Illic ex sella, sedens : misitque sagittam

420

Recta collineans : securiamque non aberravit omnium

Primo foramine, transivit autem penitus foras

Sagitta ære gravis. Ipse autem Telemachum allocutus est :

Telemache, non te hic hospes in ædibus dedecorat

Sedens : neque scopo aberravi, neque arcum

425

Diu laboravi tendens : adhuc mihi robur incolume est,

Non uti me proci inhonorantes vituperant.

Nunc autem hora & cœnam Achivis parari

In luce, at postea & alioquin delectari

Cantu & cithara. Hæc enim ornamenta sunt convivii.

430

Dixit, & superciliis innuit. Ipse autem circumposuit ensium
acutum

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.

Circumque manum propriam posuit lanceæ : propeque ipsum

Apud sellam stetit armatus splendido ære.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ ΟΔΤΣΣΕΓΙΑΣ Χ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΑ πρὸ τὴν μνησθεροῖαν ἐργασάμεθα Ὀδυσσεύς παρὺ-
σιν Ἀθῆναις, ἐν ταῖς ἐξῆς τὰς διεκπεραίους διὰ Τηλέμαχον
καὶ ἧς εἰκείων κολάζει, ἅμα Μελαντιάδῃ.

Χὶ Ὀδυσσεύς μνηστῆρας ἐκαίνυτο πηλεὲς χαλκῷ.

- Αὐτὰρ ὁ γυμνάδῃ βακίῳ πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἴσῃ ἱμερλίην· ταχίας δ' ἐκχεύατ' οἷον·
Αὐτοῦ πρὸς ποδῶν· μετὰ ᾧ μνηστῆρσιν ἔπειν,
5 Οὗτ'· μὲν δ' αἰδολος ἀάατος ἐκτετέλειδα·
Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν ἔπω τις βάλεν ἀνὴρ,
Εἴσομαι αἶ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχ' Ἀσπόλλεσσιν·
ἦ· καὶ ἔσ' Ἀντινόῳ ἰδύνετο σπικρὸν οἶον.
Ἦτοι ὁ καλὸν ἄλισσον ἀναιρήσειδάμ ἔμελλε
10 Χρῦσον, ἄμρωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Ὅρεα πίος οἶνοιο· ρόν'· δέ οἱ ἐκ ἐνὶ θυμῷ
Μίμβλετο· τίς κ' οἶντο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι;
Μούνοι ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερός εἰν,
Οἳ τεύξυν θάνατον τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν;
15 Τὸν δ' Ὀδυσσεύς κατὰ λαίμον' ἐπιγρόμῃ· βάλεν ἰσ',
Ἀντικρὺ δ' ἀσπασθὼ δ' αὐχίν'· ἔλυσ' ἀκακίῃ.
Ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσι, δέσπας δέ οἱ ἔκαστε χεῖρες
Βλημόν· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ μῆνας παχὺς ἦλθεν
Ἀίματ' ἀνδρομέοιο. θοῶς δ' ὀπ' οἷο τράπεζαν
20 Ὅσσι ποδὶ πηξας, ὀπ' δ' εἰδῶτα χεῖρ' ἔραζε,
Σίτος τε μέγα τ' ὀπτα φορύνετο. τοῖ δ' ὁμάδηνσαν
Μνηστῆρας κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἀνδρα πεισόντα.
Ἐκ δὲ θρόνων ἀνέμυσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
Πάντοσε πασπαίνοντες ὑπὸ μῆτους ποτὶ τοίχους·
25 Οὐδέ πη ἀσπῆς ἐν, ἐσθ' ἀλκιμῶν ἐχ'· ἐλίσσῃ.
Νύκειον δ' Ὀδυσσεῖα χολωτοῖσιν ἐπέειπεν,
ἔπειν, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζει· ἐκέτ' αἰθλοῦ
Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰεὺς ὀλέθρ'·
Καὶ γὰρ δὴ νῦν ῥῶτα κατέκτανες ὅς μιν' ἀείριος
30 Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἰνθάρε γῆρας ἰδονται.
Ἴσκειν ἕκαστ' ἀνὴρ, ἐσθὴν ῥάσαν ἐκ ἰδόντα
Ἀνδρα κατακτείνεται· τὸ δ' ἡ νῆσσοι ἐκ ἐόντων
Ὅς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρῃ πύρατ' ἐρηπτο.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ δῖα ἰδὼν προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
35 Ὅ κύνες, εὐ μ' ἐτ' ἐράσκεθ' ὑπὸ τροπῶν οἰκαδ' ἰκέσθῃ
Δῆμος δὴ Τρώων, ὅτι μοι κατακίρετε οἶκον,

Διμοῖσι

ARGUMENTUM LIBRI XXII. ODYSSEÆ
HOMERI.

Procorum cædem cum peregisset Ulysses præsentē Minervā,
exinde ancillas per Telemachum & familiares punit, cum
Melanthio.

X. Ulysses procos vicit sævò ferro.

AT ipse nudabatur pannis consilii dives Ulysses:
Prostliebatq; in magnum limen, habens arcum & pharetram
Sagittis plenam: celeresque effudit sagittas
Ibi ante pedes: postque prociis dixit:
Hoc quidem jam certamen difficile perfectum est:
Nunc rursus scopum alium, quē nondum quisquam percussit vir,
Videbo an consequar, præbeatque mihi gloriam Apollo.

Dixit: & in Antinoum direxit amaram sagittam.
Ille quidem pulchrum poculum elevare volebat
Aureum, utrinque ansatum: & jam manibus tractabat, 10
Ut biberet vinum: cædes autem ei haud in animo
Curæ erat. Quis putaret inter viros convivas,
Solum in pluribus, etsi valde fortis esset,
Sibi illaturum cædem malam & mortem ulgram?
Hunc autem Ulysses in gutture derentum percussit sagitta, 15
Recta autem teneram per cervicem ivit cuspis.
Declinatus est autem alio, poculumque ei excidit manu
Percusso: statim autem fistula per nares crassa venit
Sanguinis humani. Cito autem à se mensam 20
Impulit pede feriens, diffuditque escas humi:
Panisque caroque assa fœdata est. Ipsū autem tumultuabantur
Proci in domo, ut viderunt virum cadentem.
Exque sedibus surrexerunt turbati in donio,
Unique circumspēctantes bene incisos ad parietes:
Neque alicubi scutum erat, neque fortis lancea ad capiendum, 25
Ancrepabant autem Ulyssē iratis verbis:

Hospes, male in viros jacularis: non amplius certaminibus
Aliis intereris: nunc tibi adest gravis perniciēs.
Etenim nunc virum interfecisti qui longe optimus
Juvenum in Ithaca: ideo te hic vultures edent. 30
Simulabat quisque vir, quia autumabant non volentem
Virum interfecisse: hoc autem stulti non cognoverunt
Quod jam ipsis etiam omnibus mortis faes imminēbant.
Eos autem torve aspiciens allocutus est prudens Ulysses:

Canes, non me amplius exultimabatis reducem domū venturum
Populo à Trojanorum qui mihi consumēbatis domum, 35
Odysseæ 56

- Διωήσιν δὲ γυναῖξιν παρευάζεσθε βριπίως,
 Αὐτὰρ τε ζώοντες ὑπεμνάσθε γυναῖκα,
 Οὔτε θεούς δέσαντες οἱ ἔραν ἑνὺν ἔχουσιν·
 40 Οὔτε τίς ἀνθρώπων νέμεσι κατώπισθεν ἴδισθε.
 Νῦν ὑμῖν καὶ πάσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐρέωτα.
 "Ὡς φάτο. τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαρρὸν δέος ἔλεν.
 Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅσην ῥύλοι αἰσὺν ὀλέθρου.
 Εὐρύμαχος δὲ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν,
 45 Εἰ μιν δὴ Ὀδυσσεύς Ἰθακήσιος εἰλήλουδας,
 Ταῦτα μὲν αἵσιμα εἶπες, ὅσα ῥίξεσκον Ἀχαιοὶ,
 Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάδαια, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγρῷ.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κείται ὅς αἴτιος ἔωλετο πάντων,
 Ἀντίνοος. οὗτος γὰρ ἐπέηλεν τάδε ἔργα,
 50 Οὔτι γάρ με τόσσον κεχηρμένος εὐτε χατίζων,
 Ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τὰ οἱ ἐκ ἐτέλειετο Κρονίων.
 "Ὅρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον εὐκτιμένης βασιλεύῃ
 Αὐτὸς, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνετο λοχήσας.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέραται· σὺ ἢ φρίδες λαῶν
 55 Σῶν. ἀτὰρ ἄμμες ὀπίσθιν ἀεσαδάμφοι κατὰ δῆμον,
 "Ὅσα τοι ἐκπέποτα καὶ ἐδῆδοται ἐν μεγάροισιν,
 Τιμὴν ἀμφοῖς ἄγοντες εἰκοσάβοιον ἕκαστος,
 Χαλκὸν τε χρυσόν τ' ὑποδάσσομεν, εἰσέκε σὸν κῆρ
 Ἰανθεῖ· πρὶν δ' οὔτε νεμεσιπτόν κεχολῶσθαι.
 60 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Εὐρύμαχ', ἐδ' εἰ μοι πατριάια πάντ' ὑποδοῖτε.
 "Ὅσα τε νῦν ὑμῖν ἐστὶ, καὶ εἰ ποθέν ἄλλ' ἐπιθῆϊτε,
 Οὐδὲ κεν ὥς ἐτι χεῖρας ἡμᾶς λήξαιμι φέροισι,
 Πρὶν πάσαι μνηστῆρας ὑπερβασίην ὑποτίσαι.
 65 Νῦν ὑμῖν παράκειται ἐναντίον ἢ μάχισθαι,
 ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ.
 Ἀλλὰ τίς ἐφύξεισθαι οἶομαι αἰσὺν ὀλέθρου.
 "Ὡς φάτο. τῶν δ' αὐτὰ λῦτο γούνατα καὶ εἶλον ἦτορ.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφάνει δεύτερον αὐτίς,
 70 Ὡς εἶλοι, ἔ γάρ σῃσσι ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἑζέον ἠδὲ φαρίην,
 Οὐδὲ δὴ ξυστὸς τοξάσσεται, εἰσέκε πάντας
 Ἄμμι κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρις.
 Φάσγανά τε σπάσασαδε, καὶ ἀντίχεσθε τραπέζας
 75 Ἰὼν ἀκυρόεσσιν. ἐπεὶ δ' αὐτῶ πάντες ἔχουσιν
 Ἀθροῖοι, εἰ κέ μιν οὐδὲ ἀσώστομεν ἠδὲ θυράων.
 Ἐλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοὴ δ' ἄκιστα γένοιτο.
 Τῷ κε τάχ' ἔτ' ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
 "Ὡς ἄρα φανήσας, εἰρύσατο φάσγανον ὀξύ,
 80 Χάλκειον, ἀμφοτέρωθεν ἀναχλύνει· ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
 Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δ' ὀμαρτὴ δι' Ὀδυσσεύς
 Ἴον ὑπερβρύς, βάλλει σῆδος παρὰ μᾶζον,

Ancillasque mulieres propter dormiebatis violenter,
 Ipsoque *me* vivente clam ambistis *meam* uxorem,
 Neque Deos timentes qui cælum latum habitant,
 Neque aliquã hominũ indignationẽ in pesterũ *vobis* proposuistis:
 Nunc vobis & omnibus mortis fines imminet. (40

Sic dixit. Illos autem omnes pallidus timor cepit:
 Aspiciebat autem quisque qua effugeret gravem perniciem.
 Eurymachus autem ipsum solus respondens allocutus est:

Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti, 45
 Hæc quidem decenter dixisti, quæcunque fecerunt Achivi,
 Multa quidem in ædibus injusta, multa etiam in agro.
 Sed hic quidem jam jacet qui causa fuit omnium,
 Antinous. Hic enim induxit hæc facinora,
 Non nuptiarum adeo indigens neque cupiens, 50
 Sed alia cogitans, quæ ei non perfecit Saturnius:
 Ut Ithacæ in populo bene ædificatæ regnaret
 Ipse, at tuum filium interficeret insidians.

Nunc a. hic quidem *suo* fato interfectus est: tu a. parce populis
 Tuis. At nos in futurum *te* placantes in populo, 55
 Quæcumque tibi epota sunt & comesta in ædibus,
 Precium separatim ducentes viginti bouum quisque,
 Æsque aurumque reddemus, donec tuum cor
 Lætum fuerit: prius autem non indignum *est* irasci.

Hunc autem torve videns allocutus est prudens Ulysses: 60
 Eurymache, neque si mihi paterna omnia redderetis,
 Quæcumque & nunc vobis sunt, & sicunde alia adderetis,
 Neque sic adhuc manus meas cohiberem à cæde,
 Antequam omnes proci excessus luant.

Nunc vobis propositum est contra vel pugnare, 65
 Vel fugere, qui mortem & fata evitaverit.

Sed haud ullum effugiturum puto gravem perniciem.

Sic dixit. Eorũ autem illic dissolvebantur genua & propriũ cor.
 Eos autem Eurymachus allocutus est secundo rursus:

O amici, non abstinebit vir hic manus intactas: 70
 Sed postquam accepit arcum politum & pharetram,
 Limine à polito jaculabitur, donec omnes
 Nos interfecerit: sed recordemur pugnae:
 Ensesque trahite, & ostendite mensas
 Sagittis velocibus ipsique omnes immineamus 75
 Conferti, si ipsum ab limine pellamus & foribus.
 Earnusque in urbem, clamorque ocyus fiat;
 Eo cito hic vir nunc ultimo jaculetur.

Sic nempe locutus, traxit ensẽ acutum,
 Æreum, utrinque acutum: prosilicbarque in ipsum 80
 Terribiliter vociferans. At ipse simul dius Ulysses
 Sagittam emiit, percussitque pectus apud mammam,

- Ἐν δὲ οἱ ἦτασι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δὲ ἄρα χυρὴ
 φάσανον ἔκε χαμάζε, περιρρόδης ἢ τερατώει·
 85 Κάππας δὲ διηθείς· ὅππῃ δὲ εἶδατα χεῖν ἱεάζε,
 Καὶ δέσπεε ἀμρικύφωλον· ὃ δὲ χέδνα τύσσε μετώπῳ,
 Θυμῷ ἀνάσσον· ποσὶ ἢ θρόνον ἀμφοτέρωσι
 λακτιζών ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δὲ ἔχυτ' ἀχλὺς·
 Ἀμείνῳ δὲ Ὀδυσῆος εἴσατε κυδαλίμοιο
 90 Ἀντίος αἰζας· εἴρυτο ἢ φάσανον ἱξύ,
 Εἴπωρ οἱ εἴξει θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν ἐδῆ
 Τηλέμαχ' κατόπιόθε βαλὼν χαλκῆρεϊ δουρὶ
 Ὀμῶν μισσηγύς, διὰ ἢ εὐδεστρον ἔλασσε.
 Δούσῃσιν δὲ πεισὼν, χθόνα δὲ ἥλασε παντὶ μετώπῳ·
 95 Τηλέμαχ' δὲ ὀπόμεσε λισσῶν δολιχόσκιον ὄγχ'·
 Αὐτῇ ἐν Ἀμεινίῳ· περὶ γὰρ δὲ μὴ τις Ἀχαιῶν
 Ἐγχοσ ἀγλακόμῳρον δολιχόσκιον ἢ ἑλάσσει
 Φασγάνῳ αἰζας, ἢ περὶ πρηνεῖ τύφας·
 Βῆ ἢ θῖον· μάλα δὲ ὄκα εἶλον πατέρ' εἰσαρρίκων·
 100 Ἀλλ' ὅ δὲ ἰσάμῳρ' ἴσῳα πτερόντα προσπύδα,
 Ὡς πατέρ, ἦδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δέρε,
 Καὶ κυνέην εὐχαλκον ἱππὶ κριτάζεσι ἀραρυῖαν,
 Αὐτὸς τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών· δώσω δὲ συβάτῃ
 Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τιτυχήσῃ γὰρ ἀμεινον·
 105 Τὸν δὲ ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Οἷσα θῖον, ἴσως μοι ἀμύνεσθαι παρ' οἷσσι,
 Μὴ μ' ὀπκινήσῃσι θυράων μένοι ἴοντα.
 Ὡς εἶπε· Τηλέμαχ' δὲ εἶλεν ἐπισείδειτο πατρί·
 Βῆ δὲ ἱρῶμα θάλαμον ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κέετο·
 110 Ἐνδὲν τίσσερα μὲν σάκε' ἔχει, δύερχα δὲ ὀκτώ,
 Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκῆρας ἱπποδασείας·
 Βῆ δὲ εὐερον, μάλα δὲ ὄκα εἶλον πατέρ' εἰσαρρίκων·
 Αὐτὸς δὲ πρῶτισα περὶ χερσὶ δύσατο χαλκόν·
 Ὡς δὲ αὐτῶς τῷ δμῶϊ δυέειν τεύχεα καλά,
 115 Ἔσαν δὲ ἀμφ' Ὀδυσῆα δαίφρονα ποικιλομήτην·
 Αὐτὰρ ὅγ', ὅρρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἴσαν ἰοί,
 Τόσσα μετσησέον ἵνα γ' αἰεὶ ὦ ἐνὶ εἴκῳ
 Βάλλῃ τιτυσκόμῳρ'· τοὶ δὲ ἀγχισῖνοι ἐπισπῶν·
 Αὐτὰρ ἱππὶ λίσσον ἰοί οἷσιν ὄντα ἀνακτα,
 120 Τόξεν μὲν πρὸς σάθμον εὐσαδί'· μέγα ἔριον
 Ἐκλινεν ἰσάμῳρ' πρὸς ἐνώπια παμφανόοντα·
 Αὐτὸς δὲ ἀμφ' ὁμοῖσι σάκος δέτε τετραθέλιμνον·
 Κρατὶ δὲ ἱππ' ἱρῶμα κυνέην εὐτυκταν ἱθακεν
 Ἴππερεν, δεινὸν ἢ λόφ'· καδύπερθεν ἵππεν·
 125 Εἴλετο δὲ ἄλκιμα δέρε δύο κροκοδμήα χαλκῆ·
 Ὀρσοδύρη δὲ τις ἴσκειν εὐδμήτη ἐνὶ τοίχῳ·
 Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν εὐσαδί'· μέγα ἔριον
 Ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σαινίδες δὲ ἔχον εὐ ἀραρυῖαι·

Inque ei hepate fixit velox telum : exque manu
 Inferm demisit humi, circumfususque mensæ
 Decidit volutus : escasque effudit humi, 85
 It poculum rotundum. Ipse autem terram verberavit fronte,
 Animo dolens : pedibus autem sedile ambobus
 Calcitrans concussit. In oculis autem fusa est caligo.
 Amphinomus autem Ulyssi iuit glorioso
 Contrarius ruens : strinxitque ensẽm acutum, 90
 Si quo modo sibi cederet januis : sed ipsum prævenit,
 Telemachus à tergo percutiens ærata lancea.
 Humerorum medio, perque pectora adegit.
 Sonuit autem cadens, terramque percussit tota fronte.
 Telemachus autem inde proripuit se linquens longam lanceam 95
 Illic in Amphinomo : pertimebat enim ne quis Achivorum
 Lanceam trahentem longam vel transadigeret
 Ense ruens, vel prono feriens.
 Iuit autem currens : valde autem cito ad dilectum patrem venit.
 Prope autem stans verbis velocibus allocutus est : 100
 O pater, jam tibi scutum feram & duas lanceas,
 Et galeam bene ære munitam temporibus aptam,
 Ipseque induar iens : dabo autem subulco.
 Et bubulco alia. Armari enim melius.
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 105
 Porta currens, quamdiu mihi ad propugnandum adsunt sagittæ,
 Ne me amoveant foribus solus qui sum.
 Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
 Perrexit autem ire in thalamum ubi ei inclyta arma jacebant.
 Hinc quatuor quidem scuta cepit, lanceas autem octo, 110
 Et quatuor galeas pilis equinis dense cristatas.
 Ibat autem ferens, valde autem cito ad dilectum patrem venit :
 Ipse autem primum circa corpus induit æs :
 Eodemque modo famuli induebant arma pulchra,
 Stabantque circum Ulyssẽm prudentem varii consilii. 115
 At hic, quamdiu quidem ad propugnandum erant sagittæ,
 Tamdiu procorum usum semper in domo
 Feriebat collineans, atque illi densi cadebant.
 At postquam defecerant sagittæ jaculantem regem,
 Arcum quidem ad postem bene fundatæ domus. 120
 Inclinavit stare ad parietes collucentes :
 Ipse autem circum humeros scutum posuit quadruplex.
 Capite autem in forti galeam bene factam posuit
 Cum equina cauda, graviter autem crista desuper nutabat.
 Cepit autem fortes lanceas duas armatas ære. 125
 Janua autem quædam erat bene ædificato in pariete :
 Ultimum autem apud vestibulum bene stantis domus
 Erat via in angiportum, tabulæ autem cohibebant bene aptæ :

- Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς ραχίζουσα ἀνάγει δίδω ὑπερβόν
 130 Ἑσάοτ' ἀγχ' αὐτῆς· μία δ' εἴη γένετ' ἐρεμνῇ.
 Τοῖς δ' Ἀγέλαος εἰπὼν, ἔω· πάντας περ αὐτῶν;
 ὦ εἰλοῖ, ἐκ αὖθ' τίς ἀν' ὁρεδύρην ἀναβαίη,
 Καὶ εἴπωι λαοῖσι; βοὴ δ' ἄκιστα γένοιτο;
 Τῷ κε τάχ' οὐτ' αὖθ' αὐτὴ νῦν ὕστατα τοξάσαιο.
- 131 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνδι· αἰσάολος αἰγῶν
 Οὕτως ἐς Ἀγέλαο διστρέφε· ἀγχι γὰρ αἰνῶς
 Αὐλῆς καλὰ δύνετα, καὶ ἀργαλίον εἶμα λαύρας.
 Καὶ χ' εἰς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ ὅς' ἄλκιμος εἴη.
 Ἀλλ' ἀγέθ' ὑμῖν τεύχε' ἐνέικω παρηχθῆναι.
- 140 Ἐκ θαλάμου· ἔνδον γὰρ (οἶσμαι) οὐδὲ πη ἄλλῃ
 Τεύχεα κατ' εἶσθην Ὀδυσσεὺς καὶ παίδιμος υἱός.
 Ὡς εἰπὼν ἀνέβαινε Μελάνδι· αἰσάολος αἰγῶν.
 Ἐς θαλάμους Ὀδυσσῆ· ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο.
 Ἐνδὲν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξιλε, τόσσα δ' ὀδύρα,
 145 Καὶ τόσας κυνίας χαλκήρεας ἱπποδοασίας.
 Βῆ δ' ἱμάρι, μάλα δ' ἄκα φέρονι κνηστῆρσιν ἰδοκεῖ.
 Καὶ τότ' Ὀδυσσῆ· λυτο γένετα καὶ φίλον ἦτορ,
 Ὡς περιβαλλομένους ἰδεῖ τεύχεα, χερσὶ δ' ὄδρα.
 Μακρὸν τινασσοντας· μέγα δ' αὐτὰ φαίνεται ἔργον.
- 150 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα,
 Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Νῶϊν ἱστοτρύνει πόλεμον κακὸν, ἢ Μελαντιάδης.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος παπυμένους ἀντίον ἔειπε,
 ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἔμμεστον, (ὀδὲ τις ἄλλος
 155 Αἴτιος) ὅς θαλάμῳ δύνῃ πυκνῶς ἀραρυῖαν
 Κάλλιππον ἀγκλίνας· τῷ δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείψαν.
 Ἀλλ' ἴθι δὲ Εὐμαιὸν δύνῃ ἐπιδίς θαλάμῳ,
 Καὶ φράσσω εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἢ τάδε ῥέζει,
 ἢ υἱὸς Δολιχίου Μελαντιάδης, τὸν περ ὀέω.
- 160 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Βῆ δ' αὖτις θαλαμῷδε Μελάνδι· αἰσάολος αἰγῶν.
 Οἶσεν τεύχεα καλὰ, νόστον δὲ δῖος ὑπερβός.
 Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα περισφάνειν ἰγγύς ἰόντα,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πελυμμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 165 Κείνος δ' αὖτ' αἰδὼλος ἀνὴρ δὴν οἴομεν' αὐτοῖς,
 Ἐρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἐνίσταε,
 ἢ μιν δόπτεται, αἶ κεν κρείσσων γε γίνομαι.
 Ἥέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἐν' ὑπερβασίας δόπτιση
 Πολλὰς, ἔστας δ' ἔω ἐμίστατο σά' ἐνὶ οἴκῳ.
- 170 Τὸν δ' ἀσπαρμιόμορφος προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἥτορ ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος κνηστῆρας ἀγανοὺς
 Σχίστομεν ἔντοσθεν μεγάρον, μάλα περ μιμαῶντας.
 Σπῶν δ' ὀπορὸν φαντε πόδας καὶ χεῖρας ὑπερβῶν,
 Ἐς θάλαμον βαλίην, σκιδάδας δ' ἐκδύσαι ὑπὸ πύλῃ.

Quam Ulysses observare jussit divinum subulcum
Stantem prope ipsam : una autem sola erat via.

130

His autem Agelaus dixit verbum omnibus nuncians :

O amici, nullusne in superiorem januam ascenderet,
Et diceret populis? clamorque ocyus fiat?

Ideo cito hic vir nunc postremo jaculetur.

Hunc autē rursus allocutus est Melanthius custos caprarū : 139

Nullo modo licet Agelaë divine. Prope enim nimis

Aulæ pulchræ fores, & difficile es angiporitus.

Etiā unus omnes prohibeat vir qui fortis sit.

Sed agite vobis arma feram ad armandum

Ex thalamo. Illic enim (puto) neque alio

140

Arma deposuerunt Ulysses & illustris filius.

Sic locutus ascendit Melanthius custos caprarum

In thalamum Ulyssis supra scalas domus.

Ubi duodecim quidem scuta excepit, totidemque lanceas,

Et tot galeas æreas pilis equinis cristatas :

145

Perrexit autem ire, admodumque cito ferens procis dedit.

Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & proprium cor,

Ut circumponentes vidit arma, manibusque lanceas

Longas vibrantes : magnum autem ipsi videbatur opus.

Statim autem Telemachum verbis volucris allocutus est : 150

Telemache, certe omnino aliqua in domibus mulierum

Nobis instigat bellum malum, aut Melanthius.

Illum contra Telemachus sapiens alloquebatur :

O pater, ipse ego hoc peccavi, (neque quisquam alius

Causa est) qui thalami januam compacte aptam

155

Reliqui apertam : horum autem speculator fuit melior.

Sed ito divine Eumæe januam claude thalami,

Et observa siqua est mulierum quæ hæc faciat,

An filius Dolii Melanthius, quem ego puto.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

160

Ibat autem iterum in thalamum Melanthius custos caprarum,

Portaturus arma pulchra. Animadvertitque dius subulcus.

Statim autem Ulysses allocutus est prope præsentem :

Divine Laërtiade solertissime Ulysses,

Ille rursus exitiosus vir quem putamus ipsi,

165

It in thalamum : tu autem mihi verum dic,

An eum interficiam, si superior fiam :

An tibi huc ducam, ut excessus suos solvat

Multos, quotquot hic patravie tua in domo.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 170

Ego quidem & Telemachus procos superbos

Ketinebimus intra domos, licet percupidos :

Vos autem avertentes pedes & manus desuper,

In thalamum jacite, januas autem adstringite à tergo :

- 175 Σπῆρ δ' ἐπλεκτήν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
 Κίον' ἀν' ὕψηλὴν ἔρυσαι, πελάσαι τε δοκοῖσιν,
 Ὡς κεν δαΐδα ζῶος ἑὸν, χαλῆσ' ἄλγιστα πάσχη.
 Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἄρα τὰ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπιθέοντο.
 Ῥῆ δ' ἵμεν ἐς θάλαμον· λαθίστη δέ μιν ἔειπεν ὄντα.
- 180 Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμῳ μυχὸν κάτα τεύχε' ἑρῦνα.
 Τὼ δ' ἔσαν ἐκάτερθε παρὰ σκαθμοῖσι μένοντες.
 Εὖδ' ὥπ' ἔδ' ἐδ' αἶνε Μελάνθι, αἰσώλος αἰγῶν,
 Τῇ ἐρεῖ μὲν χεὶρὲ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
 Τῇ δ' ἐτέρῃ σάκος εὐρύ, γέρον, πεπалаγμῶν ἄλγ'.
- 185 Λαίρτωσ' ἦρας, ὁ κουρίζαν πορῆσκε.
 Δὴ τότε γ' ἦδη κῆτο, ραφαὶ δ' ἐέλυοντο ἱμάττων.
 Τὼ δ' ἀρ' ἐπαΐξανθ' ἐλέτην, ἔρυσάν τε μιν εἴτω
 Κουρίζ'· ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλλον ἀχνύωφον κῆρ.
 Σὺν δὲ πόδας χεῖρας τε δέον θυμαλγῆι δισμῶ,
- 190 Εὖ μάλ' ὀππότερ' ἀντι διαμπερές, ὥς ἐέλευσεν.
 Τῖος Λαίρτωσ' πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς.
 Σπῆρ δ' ἐπλεκτήν ἐξ αὐτῆ πειρήναντες,
 Κίον' ἀν' ὕψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι.
 Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέειπε Εὐμαῖε συβῶτα,
 195 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ Μελάνθι νύκτα φυλάξεις
 Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλήμῳ, ὥς σε ἔειπεν.
 Οὐδὲ σε γ' ἠριγένεια παρ' Ὀκαιοῖο βεῖαν
 Δίσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἠνίκ' ἀγνιῖς
 Αἶγας μνηστῆρας δόμον κάτα δαῖτα πίνεσθαι.
- 200 Ὡς ὁ μὲν αὖθι' λήϊστον παθεῖς ὅλοσ' ἐνὶ δισμῶ.
 Τὼ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θυμῶν τ' ἐπιθέοντε φασίην,
 Βάτην εἰς Ὀδυσῆα δαίρρονα, ποικιλομήτην.
 Ἐνθα μένος πνέοντες ἐρέσασαν· οἱ μὲν ἔσ' ἔδοῦ,
 Τέσσαρες, οἱ δ' ἐντοδὲ δόμον, πολέες τε κ' ἐθλοῖ.
 205 Τῶσι δ' ἔσ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἦνεν δέμας ἠδὲ κ' αὐδήν.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεύς γῆθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε,
 Μέντορ ἀμυνον ἄρην, μῆσαι δ' ἐτάροιο φίλοιο,
 Ὅς σ' ἀγαθὰ ρέζεσκον· ὀμηλικίην δέ μοι ἔσσι.
- 210 Ὡς ἔρατ', οἰώμῃ λαοσάνον ἔμμεν Ἀθήνην.
 Μνηστῆρας δ' ἐτέρωθεν οἰκίλειον ἐν μεγάροισι.
 Πρῶτος τὴν γ' ἐνέειπτε Δαμαστορίδης Ἀγέλα,
 Μέντορ, μή σ' ἐπίεσι παραιπεσιδῆσιν Ὀδυσσεύς
 Μνηστῆρας μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δὲ οἱ αὐτὰ.
- 215 Ὡδὲ γὰρ ἡμῖτερον γὰρ ἴσον τελέεσθαι οἶω.
 Ὀππότε κεν τούτῃς κτίομεν, πατέρ' ἠδὲ κ' οἶον.
 Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα περήσεις, οἷα μνηστῆρας
 Ἐρδῶν ἐν μεγάροισι· σὺ δ' αὐτῶ κρᾶσσι τίσεις.
 Αὐτὰρ ἔσων ὑμῶν γὰρ βίας ἀρελόμεθα χαλκῷ,
 220 Κτήμαθ' ὀπίσσει τοι ἐς τὰ τ' ἐνδοθὶ κ' τὰ θυμῷ.

Funisque plexi extremâ ipsi alligantes,
 Columnam in altam trahite, admoveteque trabibus,
 Ut diu vivus, graves dolores patiatur.
 Sic dixit. Illi autem eum omnino audiverunt, & moré gesserunt,
 Iverunt vero in thalamû: fefellerunt autem ipsum intus cum esset.
 Et ille quidem in thalami penetrali arma quærebat: 180
 Hi autem steterunt utrinque apud postes manentes:
 Donec limen transibat Melanthius custos caprarum,
 Altera quidem manu ferens pulchram galeam,
 Altera autem scutum latum, antiquum, inquinatum siccitate,
 Laërtæ herois, quod juvenis pertaverat: 185
 Nempe tum quidem jacebat, futuræque solutæ erant lororum.
 Illi autem irruentes ceperunt, traxeruntque ipsum intro
 Juveniliter: inque pavimento humi jecerunt dolentem corde.
 Pedes autem manusque constrinxerunt animû cruciante vinculo,
 Bene averfas prorsus, sicut jusserat 190
 Filius Laërtis pertolerans dius Ulysses.
 Funisque plexi ipsi extrema alligantes,
 Columnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.
 Hunc autem mordacibus verbis alloquebaris Eumæe subulcē
 Nunc quidem jam etiam atque etiam Melanthie nocte custodies
 Lecto in molli dormiens, uti te decet: (195
 Neque te aurora ab Oceani fluctibus
 Latebit adveniens aureo throno conspicua, quando ages
 Capras procis domum ad convivium parandum.
 Sic hic quidē illic relictus est extensus pernicioso in vinculo. 200
 Illi autem arma induentes: januamque claudentes splendidam,
 Iverunt ad Ulyssem prudentem, versutum.
 Hic robur spirantes adstiterunt: hi quidem in limine,
 Quatuor, illi autem intra domum multique & boni.
 His prope accessit filia Jovis Minerva, 205
 Mentori assimilata & corpore & voce.
 Hanc autem Ulysses lætatus est videns, & verbum dixit:
 Mentor propulsa malum, recordare autem focii dilecti,
 Qui tibi bona feci: cœvus autem mihi es.
 Sic dixit, suspicans populorum salvatricem esse Minervam. 210
 Proci autem altrinsecus minabantur in ædibus.
 Primus hanc increpavit Damastorides Agelaus:
 Mentor, ne tibi verbis persuadeat Ulysses
 Proci pugnare, auxiliari autem sibi ipsi.
 Sic enim nostram mentem perficiendam puto: 215
 Quando hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,
 Inter eos tu postea interficieris, qui talia cogites
 Patrare in ædibus: tuoque ipsius capite solves.
 At postquam vobis vires abstulerimus ferro,
 Possessiones quor tibi sunt quæque intus & quæ foris, 220

- Τοῖσιν ὈδυσσῆⓈ μεταμίζομεν· ἔδέ τοι υἱας
 Ζῆεν ἐν μεγάροισιν ἰάσσομεν ἔδε δῦγατας,
 Οὐδ' ἀλοχον κιδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολεῦειν.
 "Ὡς φάθ'. Ἀθηναίη δ' ἠολοόσατο κηρόδι μάλλον·
- 225 Νίκισσιν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέειπεν,
 Οὐκ ἔτι σοὶ γ' Ὀδυσσεύς μένος ἔμπεδον, ἔδε τις ἀλκή,
 Οἷν' ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκαλένα εὐστατερίῃ
 Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάργαο πολέμους αἰεὶ·
 Πολλὰς δ' ἄνδρας ἐπαίνεες ἐν αἰτῇ δειότητι,
- 230 Σὴ δ' ἦλθε βουλῇ Πριάμης πόλις εὐρυάγυια.
 Πῶς δὴ νῦν, ἔτι σὺν γε δῆμον κ' κτήμαδ' ἰκάνεις,
 Ἄντα μνηστῆρων ὀλοοῦμαι ἀλκίμος εἶναι;
 Ἄλλ' ἄγε δῦρρ' ἴσασον παρ' ἐμ' ἴσασο, καὶ ἴδε ἔργον;
 Ὅρρ' εἰδῆς οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενίας
- 235 Μέντορ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἔποτινεν.
 Ἡ' ῥα καὶ ἔπος παγχυ δίδου ἑτεραλκία γένη,
 Ἄλλ' ἔτ' ἄρα σθένης τε κ' ἀλκῆς περὶρήτιζεν
 Ἡ' μὲν ὈδυσσῆⓈ καὶ υἱὰ κυδαλίμειο.
 Αὐτὴ δ' αἰδαλόντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
- 240 Ἔζετ' ἀναιξασα, χελιδόνι κίχλη ἄντην.
 Μνηστῆρας δ' ἄτρυνε Δαματορίδης ἈγέλαⓈ,
 Εὐρύτομος τε καὶ Ἀμειμάδων, Δημοσπόλεμός τε,
 Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβος τε δαΐφρων.
 Οἳ γάρ μνηστῆρων ἀρετῇ ἴσαν ἔξοχ' ἀριστοί,
- 245 Ὅτσοι ἔτ' ἔζων, περὶ τε ψυχῶν ἰμαχοντο·
 Τούς δ' ἦδη ἰδάμευσε βίος κ' παρτίες ἰοί.
 Τῷ δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔωⓈ πάντεσσι περαύσκων;
 ὦ φίλοι, ἦδη σχήσει αἴθρ' ἴδε χεῖρας ἀάπτους.
 Καὶ δὴ οἱ Μέντορ μὲν ἔβη κινὰ εὐγμᾶτα εἰσών,
- 250 Οἱ δ' οἷοι λίσσονται ἐπὶ πρώτῃσι δῦρροι.
 Τῶ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀρίετι δέρεα μακρὰ·
 Ἄλλ' ἄγεθ' οἱ ἐξ ἑσθλὸν ἀκοντίστα, αἱ κ' ἐποδὶ Ζεὺς
 Δῶν Ὀδυσῆα βλήσθαι, καὶ κῦδⓈ ἀρίσταν·
 Τῶν δ' ἄλλων ἐκῦδⓈ, ἔσθην ἑτός γε πέσσω.
- 255 "Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισταν ὥς ἐκέλευεν·
 Ἰεῦροι· τὰ δ' ἅπαντα ἐτάσσει θεὸς Ἀθήνη.
 Τῶν ἄλλος μὲν σταδμὸν εὐσταθέⓈ μηχανεῖο
 Βεβλήκει, ἄλλος δὲ δῦρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
 Ἄλλος δ' ἐν τοίχῳ μέλει πίστε χαλκοδάφεια.
- 260 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστῆρον,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖⓈ Ὀδυσσεύς,
 ὦ φίλοι, ἦδη μὲν κεν ἔγῳν εἴποιμι κ' ἄμμι
 Μνηστῆρον ἐς ὅμιλον ἀκοντίται, οἱ μεμιάσιν
 Ἠρείας ἐξενάρξαι ἐπὶ προτέρησι κακοῖσιν.
- 265 "Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισταν ὥς ἐξεδίδορ·
 Ἄντα τιτυσάμενοι, Δημοσπόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς

Ipsis Ulyssis commiscebimus : neque tibi filios

Vivere in ædibus sinemus neque filias ,

Neque uxorem castam Ithacæ in urbe versari.

Sic dixit. Minerva autem irata est ex animo magis :

Increpuit autem Ulysssem iratis verbis :

225

Non amplius tibi Ulysses robur incolume, neque ulla fortitudo,

Qualis quando pro Helena albiulna beno patre nata

Novem annis Trojanis pugnasti perpetuo usque :

Multos autem viros interfecisti in gravi pugna ,

Tuoque capta est consilio Priami urbs lata viis.

230

Quomodo jam nunc , quando in domū tuam & possessiones venis,

Contra procos lamentabiliter recusas fortis esse ?

Sed age huc ô bone apud me sta , & vide opus ,

Ut videas qualis tibi in viris inimicis

Mentor Alcimides beneficia reddet.

235

Dixit : & nondum omnino dabat inclinatam victoriam ,

Sed adhuc potentiamque & fortitudinem tentabat

Tum Ulyssis tum filii gloriosi.

Ipsa autem splendidæ in domus trabem

Sedit prœpiens se, hirundini similis aspectu.

240

Procos autem hortabatur Damastorides Agelaus ,

Eurynomusque & Amphimedon , Demoptolemusque ,

Pisanderque Polytorides , Polybusque belli peritus.

Hi enim procorum fortitudine erant facile optimi ,

Qui adhuc vivebant, deque animabus pugnant :

245

Reliquos jam domuerat arcus & frequentes sagittæ.

His autem Agelaus dixit, verbum omnibus nuncians :

O amici , jam cohibebit vir hic manus intactas.

Atque jam ei Mentor quidem abit locutus inanes jactationes .

Hi autem soli relictī sunt in primis foribus.

250

Ideo ne simul omnes mittite lanceas longas :

Sed agite sex primum jaculamini , si forte Jupiter

Det Ulysssem percuti , & gloriam obtinere :

Cæterorum autem nulla cura , postquam hic ceciderit.

Sic dixit. Illi autem omnes jaculabantur sicut jusserat ,

255

Mittentes : illa autem omnia vana fecit Minerva.

Eorum alius quidem postem bene fundatæ domus

Percussit, alius autem januam dense aptam :

Alterius autem parieti fraxinus incidit ære gravis.

At postquam jam lanceas evitaverunt procorum ,

260

His sermones ocepit pertolerans dius Ulysses :

O amici , jam quidem ego dixerim & nobis

Procorum in turbam ut jaculemur , qui cupiunt

Nos interficere ad priora mala.

Sic dixit. Hi autem omnes jaculati sunt acutas lanceas ,

265

Contra collineantes. Demoptolemem quidem Ulysses ,

- Εὐρύαδην δ' ἄρα Τηλέμαχον, "Ελατον ἢ συζώτης·
 Πείσανδρον δ' ἄρ' ἱστέον βοῶν ἱσιδουκόλον ἀνὴρ·
 Οἱ μὲν ἱστέον ἅμα πάντες ὁδὰς ἔλόν ἀσπαστον οὐδας.
- 270 Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχίνδε·
 Τοῖς δ' ἄρ' ἱστέον, ἰκύναν δ' ἐξ ἔγχε' ἔλοντο.
 Αὐτίς δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα διῦρα,
 Ἰέρδμοι· τὰ δ' ἢ πολλὰ ἱστέοντα δύνει Ἀθήνη.
 Τῶν ἄλλων μὲν σαθρὸν εὐσαθέος μεγάροιο
- 275 Βεβλήκει, ἄλλων δὲ θύρην πυκνῶς ἀεραυίαν·
 Ἄλλε δ' ἐν τείχεσσι μέλει πέτε χαλκοδάμνα.
 Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε· χεὶρ' ἐπὶ καρπῷ
 Λιγδὸν, ἄκρον δ' ἑνὸν διπλότατο χαλκός.
 Κτήσιππον δ' Εὐμαιὸν ἰστέον σάκε' ἔγχε' μακρῷ
- 280 Ὀμίον ἱστέον· τὸ δ' ἰστέοντατο, πίπτει δ' ἔραζε.
 Τοῖ δ' αὖτ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαίφρονα ποικιλομήτην
 Μνηστῆραν ἐς οἶκον ἀκόντισαν ὀξέα διῦρα.
 Ἐνδ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθον Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφιμέδοντα δ' Τηλέμαχος, Πύλῳ δὲ συζώτης·
- 285 Κτήσιππον δ' ἄρ' ἱστέοντα βοῶν ἱσιδουκόλος ἀνὴρ
 Βεβλήκει πρὸς σῆδον· ἱστέοντος δὲ προσήδα,
 ὃν Πολυδαισίδη φιλοκέρτομα, μῆνοτε πέμπαν
 Εἰκὼν ἀρεσφίης, μέγα εἰσπῆν, ἀλλὰ θείοισι
 Μῦθον ἱστέοντα· ἱστέον πολὺ φέρτερόν εἰσι.
- 290 Τοῦτό τοι ἀντὶ παῖδος ξενιθίου, ὃν ποτ' ἴδωκας
 Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ δῶμον κατ' ἀλντεῦνonti.
 Ἦν γὰρ βοῶν εἰκὼν ἱσιδουκόλον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Οὔτα Δαμασορίδην αὐτοσχιδὸν ἔγχε' μακρῷ.
 Τηλέμαχον δ' Εὐνορίδην Λυαίκεστον οὔτα
- 295 Διυρεῖ μίσον κενώονα, διαπρὸ δ' χαλκὸν ἔλασσαν·
 Ἥετα δ' ἢ πρηνὴς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 Διὰ τότ' Ἀθηναίην ρηϊστήμεστον αἰγίδ' ἀνέσχευ
 Ἰφιδὸν ἐξ ὀφθαλμοῦ· τῶν δ' ὀφθαλμοῦ ἐπὶ τοῖσιν.
 Οἱ δ' ἐρέοντο κατὰ μέγαρον, βίης ὡς ἀγλαΐαι·
- 300 Τὰς μὲν τ' αἰὼλον οἶστρος ἐρομένης ἰδόντων
 Ὡς ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
 Οἱ δ' ὡς αἰγυπιοὶ χαμφάνυχες ἀγκυλοχεῖλαι
 Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσιν ἑσπέρῳ,
 Ταῖ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέρια πτώσασουσιν ἔντα,
- 305 Οἱ δὲ τὰς ὀλέκυσιν ἐπάλμῳ, εἰς τις ἀλλὰ
 Γίνεται εἰς φυγὴν, χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἀγροί·
 Ὡς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπὶ αὐτῶν κατὰ δῶμα
 Τύπτοντο ἐπισφραδύναν· τῶν δ' εὖνός ὤρνυτ' ἀεικὴς,
 Κράτῳ τυπτομένην· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι διῦρα.
- 310 Λειώδης δ' Ὀδυσῆϊ ἱστέοντος λάβε γούνατον,
 Καὶ μιν λισσόμενος ἱστέοντα πτερόντα προσήδα,

Euryadem autem Telemachus, Elatum autem subulcus,
Pisandrum autem interfecit boum bubulcus vir:
Hi quidem postea simul omnes mordicus ceperunt magnum pavimentum.

Proci autem recesserunt in ædium penetrale: 270

His autem irruerunt, eque cadaveribus lanceas rapuerunt.

Rursus autem proci jaculati sunt acutas lanceas,
Connixi: plerasque vero irritas reddidit Minerva.

Horum alius quidem postem bene tondatæ domus
Percussit, alius autem januam densis compagibus aptam: 275

At alterius parieti fraxinus incidit ære gravis.

Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
Strictim, extremam autem pellem læsit æs.

Cteippus autem Eumæo supra scutum lancea longa
Humerum aravit: illa autem supervolavit, ceciditque humi. 280

Illi contra circa Ulyssæ belli peritum versutum

Procorum in turbam jaculabantur acutas lanceas.

Tunc vero Eurydamanta percussit ubiuium populator-Ulysses,
Amphimedonta autem Telemachus, Polybum autem subulcus:

Cteippum autem postea boum bubulcus vir 285
Percussit ad pectus: gloriabundus autem alloquebatur:

O Polytherfide amator convitiolorum, nunquam omnino

Cedens stultitiæ magnifica loquere, sed Diis

Verbum committe: quoniam multo potentiores sunt.

Hoc tibi pro pede hospitale donum est, quem dedisti
Divino Ulyssæ domi mentlicantæ. 290

Dixit boum nigrarum bubulcus. At Ulysses

Feriebat Damastoridem cominus lancea longa.

Telemachus autem Euenoridem Leocritum feriebat

Lancea medio ventre, penitus autem æs transadegit: 295

Cecidit autem pronus, terramque percussit tota fronte.

Tunc Minerva clades hominum, Ægida sustulit

Alto ex fastigio: illorum autem mentes percelliebantur.

Idemque fugitabant per ædes, boves tanquam gregariæ,

Quas quidem pernix cæstrus ingruens agitavit 300

Tempore in verno, quando dies longi sunt.

Hi autem, sicut vultures curvi unguibus, uncis rostris

Ex montibus venientes avibus insiliunt,

Hæ quidem in campo trepidantes nubes affectant,

Illi autem has perdunt insilientes, neque ullum auxilium 305

Fit neque fuga: gaudent autem viri præda:

Sic hi procos irruentes in domum (indecens,

Verberabant quaquaversum. Horum autem gemitus oriebatur

Capitibus verberatis: pavimentum autem torum sanguine attinebat.

Liodes autem Ulyssæ advolans cepit genua, 310

Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

Odyssæa.

T t

- Γουνῆμά σ' Ὀδυσσεύ· σὺ δέ μ' αἰδέο, καὶ μ' ἐλέησθι·
 Οὐ γάρ πο τινα ἐμὶ γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
 Εἶπεν ὑδὲ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
 315 Πάυσκον μνηστῆρας, ὅτις τειαιῦτά γε ῥέζοι.
 Ἀλλὰ μοι καὶ πείθοντο κακῶν ὀπὸ χιρσας ἰχθυῶν·
 Τὰ καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰκία πότμοι ἐπέτταν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκύῳ, οὐδὲν ἰοργᾶς,
 Κίεσμαι. ὥς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
 320 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέρη πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Εἰ μὴν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκίος εὐχαιεῖται,
 Πολλάκι που μέλλεις ἀρήμῳ ἐν μεγάροισι,
 Τηλῇ ἐμοὶ νέσοιο τέλῳ γλυκεροῖο γένεσθαι,
 Σοὶ δ' ἄλοχόν τε εἶλην σπείσθαι καὶ τέκνα τεκίσθαι·
 325 Τὰ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγία προύροισα.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἕρῃ εἵλετο χερὶ παχείῃ
 Κεῖθμον, ὃ ῥ' Ἀγέλαο δοποτρίκκα χαμαῖ
 Κτενώμενος· τὰς τόνγε κατ' αὐχένα μέσων ἔλασσε
 Φθιγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κοίτησιν ἐμίχθη.
 330 Τερψιάδης δέ τ' αἰοδὸς ἀλύσκαζε κῆρα μέλαιναν
 Φῆμι, ὃς ῥ' ἦϊδ' ἐμετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
 Ἔσθ' ἂν ἐν χεῖρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγεται
 Ἀγχι παρ' ὀρεοθύρῃ· δίχα δὲ φρεσὶ μεμνημέν·
 Ἥ ἐκδύς μεγάροιο, Διὸς μεγάλας ποτὶ βαρῆον
 335 Ἐρκίης ἔζοιτο τετυγμένον, ἐνθ' ἄρα πολλὰ
 Λαίρτης Ὀδυσσεύς τε βῶν ἐπὶ μηρὶ ἔκαστο·
 Ἥ γούνων λίσσαντο προσαίξας Ὀδυσῆα.
 Ὡς δὲ οἱ φρεσίνοντι διάσσατο κέρδιον εἶναι,
 Γούνων ἄψαδαι Λαιρτιάδῃ Ὀδυσῆος.
 340 Ἦτοι ὃ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμαῖ
 Μεσσηγύς κρητῆρ' ἰδὲ θρόνε ἀργυροῦλου·
 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαίξας λάβε γούνων,
 Καὶ μιν λιγυρῶν ἴστω πτερόεντα προσκύδα,
 Γουνῆμά σ' Ὀδυσσεύ· σὺ δέ μ' αἰδέο, καὶ μ' ἐλέησθι,
 345 Αὐτὰρ τοι μετόπισθ' ἄχ' ἴσεται, εἰ κεν αἰοῖδ' ἐν
 Πύρρης ὅς τις θίοισι καὶ ἀνδρώποισιν αἰεῖδω.
 Αὐτοδίδακτος δ' εἰμὶ· Διὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας
 Παντοίας ἐνέρυσιν. ἴοικα δέ τοι παραείδειν
 Ὡς ἐγὼ τῷ μὴ με λιλαίεο δεσποτομήσῃ.
 350 Καὶ κεν Τηλέμαχ' ἰδὼν τὰδε γ' εἴποι σὸς φίλος υἱός,
 Ὡς ἐγὼ ἔτι ἐκὼν εἰς σὸν δῆμον, οὐδὲ χατίζων,
 Πωλεύμην μνηστῆρσιν αἰετούμην μετὰ δαΐτας,
 Ἀλλὰ πολὺ πλείονες καὶ κρείσσονες ἦεν ἀνάγκη.
 Ὡς φάτο. τῷ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἰς Τηλεμαχοῖο,
 355 Αἶψα δ' ἰὼν πατέρ' ἀπροσφάνειν ἐγγύς ἔοντα,
 Ἰσχεο, μηδὲ τι τοῦτο ἀνείτιον ἔσται χαλκή.
 Καὶ κήρυκα Μίδοντα σάεισμον, ὅς μιν αἰεῖ

Supplex oro te Ulysses: tu autem me respice, & mei miserere.
Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in ædibus
Dixisse neque aliquid fecisse mali: sed & alios

Sedebam procos, quicumque talia faceret. 315

Sed mihi non obdixerunt ut malis manus abstinerent:

Ideo ob improbitatem indecora morte obierunt.

At ego cum his vates, qui nihil feci,

Jacebo. Sic non est gratia in posterum benefactorum.

Hunc autem torve videns allocutus est prudens Ulysses: 320

Siquidem jam cum his vatem dicis esse te,

Sæpe forsan debuisti optare in ædibus,

Longe mihi reditus finem dulcis fieri,

Te autem uxoremque dilectam sequi & filios parere:

Ideo haud mortem gravem effugies. 325

Sic locutus, enseni cepit manu forti

Jacentem, quem Agelaus abjecerat humi

Cum caderetur: quo hunc in cervicem mediam percussit.

Loquentisque ejus caput pulveribus mixtum est.

Terpiades autem cantor declinabat mortem nigram 330

Phemius, qui canebar cum procis coactu,

Stabat autem in manibus tenens citharam stridulam.

Prope apud superiorem januam: bifariam autem mente cogitabat

An egressus domo, Jovis magni ad aram

Tutelarum sederet struam, ubi multa 335

Laërtes Ulyssesque boum femora combusserant:

An per genua precaretur aggressus Ulysser.

Sic autem ei cogitanti visum est melius esse,

Genua prehendere Laërtiadæ Ulyssis.

Ille quidem citharam concavam deposuit humi 340

Inter craterem & sedile argenteum clavos:

Ipse autem Ulyssi accidens ad genua, ea prehendit,

Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

Supplex oro te Ulysses: tu autem me respice, & mei miserere.

Ipse tibi in futurum dolor erit, si cantorem 345

Interfeceris qui Diis & hominibus cano.

Ipse per me doctus sum: Deus autem mihi in mente cantilenas

Omnigenas iniecit. Videor autem tibi accinere

Tamquam Deo: ideo ne me cupias decollare.

Et Telemachus hæc dicet tuus dilectus filius, 350

Quod ego non voluntarius in tuam domum, neque indigens,

Veni procis cantaturus ad convivium,

Sed multo plures & potentiores duxerunt coactu,

Sic dixit. Eum autem audivit sacra vis Telemachi,

Statim autem suum patrem allocutus est prope qui erat? 355

Abstine, & nequaquam hunc infontem percutere ferro.

Et præconem Medontem servemus, qui mei semper

- Οἶκῳ ἐν ἡμετέρῳ κιδέσκειτο παῖδός ἐόντ'·
 Εἰ δὴ μὴ μιν ἴωενε Φιλοίτιος, ἥε συζώτης,
 360 ἢ εἰ σοὶ ἀντιβόλησιν ὀρετομόδῳ κατὰ δῶμα.
 Ὡς εἶπε. τὲ δ' ἤκουσε Μίδων πεπνυργὸν εἰδώς.
 Πιστοπῶς γὰρ ἔκειτο ἰσὺν θρόνον, ἀμφὶ δ' ὄσπερ
 Ἔσο βόες νείδατον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὄρτο, διῶς δ' ἀπείδυνε βοεῖν·
 365 Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε χούτων,
 Καὶ μιν λιαυέει· ἴσπερ πτερύγεσσιν ἀπὸ πτερυγῶν,
 ὧς εἶπ'· ἐγὼ μὲν ἴδ' εἰμὶ· σὺ δ' ἴσχειο, εἰπέ δ' ἔπειτα·
 Μὴ με περισθινέων δηλήσεται ὄξ' ἢ χαλκῶς,
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων κεχλαυδῶν, οἳ οἱ ἔκτερον
 370 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, σὲ δὲ νήπιοι εἰδὲν ἔτιον.
 Τὸν δ' ἐπιμειδῆσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Θάρσει, ἱκανὴ σ' ἔτος ἐρύσατο καὶ ἰσάσων,
 Ὅσσα γινῶς κατὰ θυμὸν, ἀτὰρ εἰρησάα καὶ ἄλλω,
 Ὡς κακουργίης εὐεργιστὴν μὲν ἀμείνων.
 375 Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάροισι ἐξῴδα θυερχε
 Ἐκ ρόνου εἰς αὐλὴν, σὺ τε καὶ πολυμήν' αἰεδοῖς.
 Ὅρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι ὅττιό με χρεῖ.
 Ὡς εἶπε. τὼ δ' ἐξῶ κῆρην μεγάρῳ κύντε.
 Ἰξίδην δ' ἄρα τῶν Διὸς μεγάλας ποτὶ βωμόν,
 380 Πάπῳσι παπταίνοντε, ρόνον ποτιδεγμένα αἰεῖ.
 Πάπῳσιν δ' Ὀδυσσεύς καθ' ἰὸν δῶμαν, εἴτις ἔτ' ἀνδρῶν
 Ζαῖς ἔποκλοπέτοιο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Τοὺς δ' ἰδὲν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κενέσσι
 Πρωτοπῶτας πολλούς· ὥς ἰχθύας ὄσθ' ἀλῆες
 385 Κεῖθεν ἐς αἰγυιῶν πόλιν ἐκτοσθε θαλάσσης
 Διπύσσῃ ἐξέρυσαν πολυπῶψ'. οἳ δὲ τε πάντες
 Κύμαθ' ἀλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
 Τῶν μὲν τ' ἠέλιος εἰσέειπε θυμὸν ἐξείλετο θυμὸν.
 Ὡς τότε ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
 390 Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλισον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 Ὅρεα ἴσ'· εἰποιμι τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.
 Ὡς εἶπε. Τηλέμαχος δ' εἶπε· ἐπὶ πατρί·
 Κινῶσε δὲ θυμὸν, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 395 Δείρο δὴ ὅστο γρη῏ παλαιγενὲς, ἥτε γυναικῶν.
 Δρακῶν σκυπῶς ἴσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
 Ἐρχετο, κικλήσκει σε πατὴρ ἐμὸς, ὅρεα τι εἶπεν.
 Ὡς ἄρ' ἐζώνησεν. τῇ δ' ἄσπερ ἴσπερ μῦθος·
 Ὡς ἔπειτα θυερχε μεγάροισι εὐ ναιετάονταν·
 400 Εἷ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρὸς ἡγεμόνους.
 Εὖ μιν ἴσωντ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νίκουσι,
 Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπνυργῶν· ὥς εἰς λέοντα,
 Ὅς εἰς βεβρωκῶς βόες ἔρχεται ἀγραυλοῖο,

Domo in nostra curam habuit puer cum adhuc essem :
Si jam non ipsum interfecit Philætiæ, aut Subulcus,
Aut tibi occurrit ruenti in domo. 360

Sic dixit. Hunc autem audivit Medon cata sciens.
Trepidus enim prociderat & jacebat sub sede, circum autem pelle
Indutus erat bovis recenti, vitans mortem nigram.
Statim autem à sedili surrexit, citoque exiit bovinam :
Telemachum autem postea aggressus cepit genua,
Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur : 365

O amice, ego quidem hic sum : tu vero contine te, & dic patri,
Ut ne me superans lædat acuto ferro,
Virorum procorum causa iratus, qui ei totonderunt
Possessiones in ædibus, te autem stulti nihil honoraverunt. 370

Hunc autem subridens allocutus est prudens Ulysses :
Fide, quoniam te hic liberavit & servavit,
Ut noscas in animo, at dicas & alii,
Quod malefacto benefactum est longe melius.
Sed egressi ædibus sedete foris 375
Ex eade in atrium, tuque & celeberrimus cantor,
Ut ego in domo laborem quod me oportet.

Sic dixit. Illi autem exiverunt domo procedentes.
Sederunt autem illi Jovis magni ad altare,
Undique circumspectantes, eadem expectantes semper. 380
Circumspectans ibat Ulysses per suam domum, & quis adhuc virorum
Vivus se subduxisset, fugiens mortem nigram.
Illos autem vidit prorsus omnes in sanguine & pulveribus.
Collapsos multos : sicut pisces quos piscatores
Concavum in litus canum extra mare 385
Reti extraxerunt foraminoso : hi autem omnes.
Undas maris desiderantes in arenis fusi sunt.
Horum quidem sol lucens abstulit animam.
Sic tunc proci alius super alio fusi erant.

Tunc Telemachum allocutus est prudens Ulysses : 390
Telemache, eia age mihi voca nutricem Eurycleam,
Ut verbum dicam mihi in animo est.

Sic dixit. Telemachus autem dilecto parabat patri :
Motoque ostio, allocutus est nutricem Eurycleam :
Ekodum move te anus antiqua, quæ mulierum 395
Pamularum inspectrix es in domibus nostris :
Veni, vocat te pater meus, ut aliquid dicat.

Sic locutus est. Illi autem impennatum fuit verbum :
Aperuit autem januas ædium bene habitatarum :
Perrexitque ire : at Telemachus ante præibat. 400
Invenit postea Ulysses cum interfectis mortuis,
Sanguine & pulvere inquinatum : tanquam leonem,
Qui comesto bove venit armentali.

- Πᾶν δ' ἄρα υἱὸς ἔσθ' ὅς τε παρῖτα τ' ἀμφοτέρωθεν
 405 Αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὧπα ἰδίοισι.
 Ὡς Ὀδυσσεὺς πτωάλακτο πόδας κ' χεῖρας ὑπερδεν.
 Ἡδ' ὡς ἐν νίκυας τε κ' ἄσπετον εἰσίδει αἶμα,
 Ἰδυσὶν ῥ' ὀλοῦξαι, ὥσπερ μέγα εἰσίδει ἔργον.
 Ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε, κ' ἔσχεδεν ἡμῖν περ.
 410 Καί μιν παύσας ὧπα πτερόεντα προσνύδα,
 Ἐν θυμῷ γρη῏ χαῖρε, καὶ ἰσχυροῖ, μηδ' ὀλόλυξαι.
 Οὐχ ἰσὶν κταμένοισιν ἴσ' ἀνδράσιν εὐχετάζωδαι.
 Τόσδε ἢ μύρ' ἰδάμασσι θεῶν, κ' σχέτλια ἔργα.
 Οὔτινα γὰρ τίσκειν ἐπιχθονίων ἀνδρῶπων,
 415 Οὐ κακόν, εἴ μιν ἐσθλόν, ἔτις σφίεσσι εἰσαρίκετο.
 Τῷ καὶ ἀταδάλῃσιν ἀεικία πότμην ἐπέσσω.
 Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροισι καταλέξαι.
 Αἱ τί μοι ἀτιμάζουσι καὶ αἱ νηλεῖς εἰσιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε εἰλη τρωφὸς Εὐρύκλειαν.
 420 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθεῖν καταλέξω.
 Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 Δμῶαι, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἔργάζεσθαι,
 Εἰσὶά τε ξαίνειν, κ' δουλοσύνης ἀνέχεσθαι.
 Τῶν δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέκησαν,
 425 Οὐτ' ἐμὲ τίουσιν ἔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
 Τηλέμαχ' ὃν ἦν μὲν αἰξίτο, εἴδ' ἑ μήτηρ
 Σημαίνειν ἵασθαι ἐπὶ δμῶσσι γυναῖξιν.
 Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾷσ' ὑπεραιῖα σιγαλίοντα,
 Εἴπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕωνεν ὑπᾶρσε.
 430 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ὁ προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Μήπω τίηδ' ἐπείγεις. σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναῖξιν
 Ἐλθέμεν αἶψα περὶθεν ἀεικία μηχανώντο.
 Ὡς ἄρ' ἔρη· γρη῏ δ' ἐκ μεγάρου κέεικε,
 Ἀγγελίουςα γυναῖξιν, κ' ὀτρυνέουσα νείδω,
 435 Αὐτὰρ ὃ Τηλέμαχον κ' βουκίλον ἠδὲ σὺβάτην
 Εἰς ἑ καλεσάμεν', ὧπα πτερόεντα προσνύδα,
 Ἀρχίτε νῦν νίκυας φέριεν, κ' ἀτῶχε γυναῖκας.
 Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλείας ἠδὲ πρεσβύτας
 Ὑδάτι καὶ σπύγγοισι πελυτρήτοισι καθαίρειν.
 440 Αὐτὰρ ἔπειτα δὴ πάντα δόμῳ κατακρομήσασθαι,
 Δμῶας ἐξαγαγόντες εὐσαδί' ὁ μέγαροιο,
 Μισσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔκτε' αὐλῆς.
 Θεσπείμφω ξίεσιν τανυήκεσιν, εἰσὶνὲ πασῶν
 Ψυχὰς ἐξαφέλοισθε, καὶ ἐκκλέαθ' ὧντ' Ἀφροδίτης
 445 Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρον ἔχον, μίσσηγοντό τε λάθρη.
 Ὡς ἔραβ'. αἱ δ' ἡ γυναῖκες ἀολλίεσσι ἔλθοι ἀπασαι,
 Αἶν' ὀλοφύρεσθαι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέεται.
 Πρῶτα μὲν ἐν νίκυας φορεῖον κατατεθνεύσας,
 Καθ' ἄρ' αὖ αἰδοῦσθαι τίθισαι εὐερκέ' αὐλῆς.

Omne autem ei pectusque genæque utrinque
 Cruentæ sunt : terribilisque est in vultum aspectu. 409
 Sic Ulysses inquinatus erat pedes & manus desuper.
 Illa autem postquam mortuosque & infandum intrepit sanguine,
 Conata est jubilarè, quoniam magnum vidit opus :
 Sed Ulysses prohibuit, & tenuit cupientem licet :
 Et ipsam compellans verbis velocibus alloquebatur : 410

In animo anus gaude, teque contine, neve jubiles.
 Haud justum est interfectos ob viros gloriari.
 Hos autem fatum domuit Deorum, & impia opera.
 Non enim quemquam æstimabant terrestrium hominum,
 Non malum, neque quidem bonum, qui ad ipsos pervenisset : 411
 Ideo & peccatis scdam mortem affecuti sunt.
 Sed age mihi tu mulieres in domibus enumera,
 Quæ me inhonorant & quæ scelestæ sunt.

Illum contra alloquebatur dilecta nutrix Euryclea :
 Enim vero ego tibi fili veritatem dicam. 412
 Quinquaginta tibi sunt in domibus mulieres
 Famulæ, quas quidem opera docuimus operari,
 Lanæque carpere, & servitutem tolerare :
 Harum duodecim omnes impudentiam ingressæ sunt,
 Neque me honorantes neque ipsam Penelopen. 413
 Telemachus autem nuper quidem adolevit, neque ipsum mater
 Imperare sivit in famulis mulieribus.
 Sed age ego ascendens cœnaculum stupendum,
 Dicam tuæ uxori, cui aliquis Deus somnum immisit.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 430
 Nondum illam excita. Tu autem huc dic mulieribus
 Vénire quæ antea indecora patrabant.

Sic dixit. Anus autem per domum exivit,
 Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundem.
 At ipse Telemachus & bubulcum & subulcum 435
 Ad se vocans, verbis velocibus alloquebatur :

Incipite nunc mortuos portare, & jubete mulieres :
 At postea sedilia pulchra & mensas
 Aqua & spongiis cavernosis purgare.
 At postquam totam domum ornaveritis, 440
 Famulas educentes stabili domo,
 Inter tholum & bonum septum atrii
 Ferite ensibus longis, donec omnium
 Animas auferatis, & obliviscantur Veneris
 Quam à procis habebant, coibantque clam. 445

Sic dixit. Mulieres autem confertæ venerunt omnes,
 Graviter lamentantes, teneram lachrymam fundentes.
 Primum quidem cadavera portabant mortua,
 Subque porticu deposuerunt bene septi atrii ;

- 450 Ἀλλήνητιν ἐρίδουσα· σημαίνει δὲ Ὀδυσεὺς
 αὐτὸς ἐπιπνέγων· ταὶ δὲ ἐφόρειν κ' ἀνάγκη
 αὐτὰρ ἴωντα θρόνους περικαλλεῖας ἡδ' ἀραϊζέας·
 ὧς αὖτε κ' σπύργοισι πολυτρήτοισι κ' ἀδαίρει·
 αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἡδ' οὐδ' αὖτις·
- 455 Λίεσθ' ἵππῳ δ' ἄπειρον πύκα ποιητὸς δόμοιο
 ἔδον· ταὶ δὲ ἐφόρειν δμῶα, τίθεισαν ἧ θύραζε·
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶν μέγαρον δικοσμήσαντο,
 Δμῶας ἐξαγαγόντες ἑσταδ' ἐμὲ μέγαροιο,
 Μισσηγύς τε Δόλος καὶ ἀμύμονος ἔκεις αὐλῆς,
- 460 Εἶλεον ἐν σίνει, ὅθι κ' ὥσπερ ἦεν ἀλύξαι.
 Τούτῳ ἧ Τηλέμαχος πικρὸν ἔειπεν ἥρ' ἀγροῦσιν·
 Μὴ μὲν δὴ καθαρώ δανάτω δότ' ἑυκλὴν ἐλπίσιν
 Τάων αἰ δὴ ἐμὴ κεραλῇ κατ' ὀνείδεα χιῶν,
 Μήτις θ' ἡμετέρη, παρὰ τε μνηστῆσιν ἱαυόν.
- 465 Ὡς ἄρ' ἔειπ'· καὶ πείσμα νῆος κυανοπρόρρητο·
 Κίον· ἐξάφας μεγάλης, περιβάλλει δόλοιο,
 ὧς αὖτε ἱππῶν αὐτῶν, μήτις πρὸς ἑσθ' ἔκταν·
 Ὡς δὲ ὅτ' ἂν ἡ κίχλαι ταυσιπῶτρεσι ἢ πέλειαι
 ἴσκει ἐπιπλήξωσι, τίθ' ἴσκει ἐνὶ δάμνῳ,
- 470 Αὐλὴν ἐπιπλήξαι, συζεῖται δὲ ἐπιδίξαιτο κούρην·
 Ὡς αἶψ' ἐκείνης κεραλῆς ἔχον, ἄμει ἧ πάσαις
 Διήρσιν κρόχῳ ἦσαν, ὥσπερ οὐκίς τε δάμνῳ.
 Ἦσπασθον δὲ πίδασι μίνυνθ' ἄπει, ἔτι μάλα δῆλον·
 Ἐκ δὲ Μελάνδιον ἦγον ἀνὰ πρὶ θυρῶν τε κ' αὐλῆν·
- 475 Τῷ δὲ δότ' ἑὸν μὲν ρίνας τε καὶ ἄλλα νηϊὶ χαλκῷ
 Τάμνον· μῆδεά τ' ἐξέφυσαν κυσὶν ὠμὰ δάσα ὡα,
 Χεῖρας τ' ἡδ' πίδαας κύπτον κικλήσκει θυμῷ.
 Οἳ μὲν ἔπειτ' ὀππονηφάτωροι χεῖρας τε πίδαας τε,
 Εἰς Οδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.
- 480 Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε εἰλην τροχὸν ἰὺρύκλειαν,
 Οἷσι θέειον γρη῏ κακῶν ἀνὰ θυρῶν, οἷσι δὲ μοι πῦρ,
 Ὅσπερ θεοῖσιν μέγαρον. σὺ δὲ Πηνελόπειαν
 Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἀναγκῇ σὺν ἀμειψόλοισι γυναιξίν·
 Πάσας δὲ ὄτρυνον δμῶας κατὰ δῶμα ἵεσθαι.
- 485 Τὸν δὲ αὖτε προσέειπε εἰλην τροχὸς Εὐρύκλειαν,
 Καὶ δὴ ταῦτά γε τέκνον ἱμὸν κατὰ μοῖραν ἔειπεν·
 Ἄλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔματ' ἐνέκω.
 Μηδ' ἔτι ράκισιν πεπυκασμένῳ εὐρέας ὤμους
 Ἐσταδ' ἐνὶ μέγαροισι· νεμεσιπτόν δέ κεν εἴη.
- 490 Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολὺμνις Ὀδυσσεύς,
 Πῦρ νῦν μοι πρῶτισιν ἐνὶ μέγαροισι γυνέσθαι,
 Ὡς ἔραβ'. ἔσθ' ἀπείθετο φίλην τροχὸς Εὐρύκλειαν,
 Ἦνυχεν δὲ ἄρα πῦρ κ' θῆνον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Εὖ διεδίεωσεν μέγαρον κ' δῶμα κ' αὐλὴν.
- 495 Ἰσθὺς δὲ αὖτ' ἀνέκ' ἀνὰ δάματα κάλ' Ὀδυσσεύς,

Sibi invicem innitentes. Imperabat autem Ulysses
 Ipseurgens : illæ autem exportabant etiam coactæ.
 At postea sedilia pulchra & mensas
 Aqua & spongiis cavernosis purgarunt.
 At Telemachus & bubulcus & subulcus
 Rastris pavementum fabre factæ domus
 Stringebant : exportabant autem famulæ, ponebantque foris.
 At postquam omnem domum ornaverunt,
 Famulas educentes stabili domo,
 Inter tholum & bonum septum atrii,
 Cogebant in angusto, unde nequaquam licebat effugere: 450
 His autem Telemachus prudens incepit dicere :
 Non quidem jam pura morte animam auferam
 Harum quæ meo capiti opprobria offudeunt,
 Matrique meæ, apudque procos dormiebant:
 Sic dixit : & funem navis nigræ, 465
 Ex columna aptans magna, circumjecit tholo,
 Alte extendens, ne qua pedibus solum tangeret.
 Sicut autem quando vel torileæ patulæ alis vel columbæ
 Reti impingunt, quod stat in fruticeto,
 Diversorium intrantes, triste autem suscipit cubile : 470
 Sic hæ ordine capita habebant, circum autem omni-
 bus Colla laquei erant, ut miserrime morentur.
 Palpitabant autem pedibus paululum non adeo diu.
 Eduxerunt autem Melanthium in vestibulumque & atrium :
 Eique nares & aures sævo ferro 475
 Amputarunt : genitaliaque extraxerunt canibus cruda comederunt,
 Manusque & pedes inciderunt irato animo.
 Hi quidem postea abluti manusque pedesque,
 Ad Ulysses in domum irerunt : consummatumque est opus.
 At hic alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam : 480
 Fer sulfur anus malorum medelam, ferque mihi ignem,
 Ut suffiam domum. Tu autem Penolopen
 Venire huc jube cum ancillis mulieribus :
 Omnes autem hortare famulas per domum venire.
 Hunc autem rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea : 485
 Næ jam hæc fili mi pro decenti locutus es.
 Sed age lænamque tunicamque vestimenta feram.
 Neque sic pannis reclus latos humeros
 Sta in domibus. Indignum enim esset.
 Hanc autem rursus allocutus est prudens Ulysses : 490
 Ignis nunc mihi primum in domibus fiat.
 Sic dixit. Neque non obediit dilecta nutrix Euryclea :
 Portavit autem ignem & sulfur : at Ulysses
 Bene adolevit ædes & domum & aulam.
 Anus autem rursus ascendit per domos pulchras Ulyssis, 495

Ἀγγελόουσα γυναίξϊ, κ' ὀτρυνόουσα νύκτα.
 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάμ' ἀμφὶ χερσὶν ἔχουσαι
 Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφιχόοντο κ' ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
 Καὶ κύον ἀγασσάζοντο κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις,
 500 Χῆρας τ' αἰνυμένας. τὸν δὲ γλυκὺς ἦμος ἦρε
 Κλαυθμῷ κ' στυγῇ· γίνεσθαι δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΤΣΣΕΪΑΣ Ψ. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑ Ψ Ω ΔΙΓΑΣ.

Ἀναγνώριμὸς Ὀδυσσεύς πρὸς τὴν γυναῖκα, κ' τῶν τῆς πλά-
 νης διηγημάτων ἀνακεφαλαιώσις, καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Τηλε-
 μάχου μετὰ τῶν οἰκίαν ἐξοδῶ.

Ψὶ δ' ἀναγνώζει πόσιν ὃν ποτὶ Πηνελόπειαν.

- Γρηὺς δ' εἰς ὑπερῶν ἀνέβησας καυχалоύσα,
 Δειπνοῖν ἱέουσα φίλον πόσιν ἔειπεν ἴοντα.
 Γούνατα δ' ἱρῶσαντο, πόδες δ' ὑπερκαίνοντο·
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπερ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς ἴδμεν,
 5 Ἐγείο Πηνελόπειαν, φίλον τέκος, ὅρα μῦθον ἰδμεν
 Ὀρθαλμοῖσι τοῖσι τά τ' ἰλθεῖν ἤματα πάντα.
 Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται ὁφεί περ ἰλθών.
 Μνηστῆρας δ' ἐκτείνει ἀγένορας, οἷ' ἐν οἶκον
 Κλέεσκον, κ' κτήματ' ἴδον, βίοντά τε παῖδα.
 10 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπειαν,
 Μαῖα φίλη, μάρην σε θεοὶ θέσαν· οὔτε δύναντας
 Ἀερόνα πιῆσαι, καὶ ἐσφρονά περ μάλ' ἴοντα,
 Καὶ τε χαλιδρενόντα σαρκορτύνῃς ἐσέβησαν.
 Οἱ σὶ περ ἔβλαψαν· πρὶν ᾧ φρένας αἰσῆμιν ἦδα.
 15 Τί ποτ' ἐμε λωδίους πολυπαιδίᾳ θυμὸν ἔχουσαι,
 Ταῦτα παρεῖ ἱέουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνγείσεις
 Ἠδὲ, ὅς μ' ἐσέβησεν φίλα βέρεα ἀμεικαλύφας;
 Οὐ γάρ ποτ' ἐοικὼς κατέβραδον, ἐξ ᾧ Ὀδυσσεύς
 Ὀχρεῖτο ἐποφύωμ' ἀκακίῳ ἐκ ὀνομασθῆναι.
 20 Ἀλλ' ἄγε νῦν κατὰ βῆδι, καὶ ἄψ' ἔρχου μετὰ φρονδί.
 Εἰ γάρ τις μ' ἄλλη γε γυναῖκ' αἰ μὲν ἴασι,
 Ταῦτ' ἰλθεῖν ἤγρει, κ' ἐξ ὕπνου μ' ἀνγείρει,
 Τῷ κε τάχα συζεῖσθαι μιν ἐγὼν ἀπίστωμα νύκτα.
 Αὐτίς ἴσω μεγάρων· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀήσει.
 25 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 Οὔτι σε λωδίῳ τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
 Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύει
 Ὁ Ζεὺς, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι.
 Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλλει ἥδ' ἐνδον ἴοντα.
 30 Ἀλλὰ σαρκορτύνῃσι νοήματα πατέρ' ἐκιδυθῆναι,
 Ὅρ' ἀνδρῶν τίσαστο βίην ὑπερνομήντων.

Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundem.
 Illæ autem iverunt ex domo, tædas in manibus tenentes,
 Illæ quidem circumfundebantur & salutabant Ulyssesem,
 Et osculabantur amplectentes caputque & humeros,
 Manusque capientes. Hunc autem dulce desiderium cepit 500
 Fletus & suspirii. Cognoscebat autem animo omnes.

ARGUMENTUM LIBRI XXIII. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Agnitio Ulyssis apud uxorem, & erroris narrationum summa. Et Ulyssis & Telemachi cum domesticis exitus.

¶. Agnoscit maritum suum tandem Penelope.

ANus autem in cœnaculum ascendit cachinnans,
 Heræ dictura dilectum maritum intus esse.
 Genua autem properabant, pedesque agitabantur ei:
 Stetit autem super capite, & ipsam allocuta est:
 Surge Penelope, dilecta filia, ut videas 5
 Oculis tuis quæ cupis dies omnes.
 Venit Ulysses, & domum ingressus est fero licet veniens.
 Procos autem interfecit superbos, qui ejus domum
 Centristabant, & possessiones comedebant, violabantque filium.
 Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope: 10
 Nutrix dilecta, insanam te Dii fecerunt: qui possunt
 Insipientem facere, & prudentem admodum,
 Et insipientem prudentiam inire fecerunt:
 Qui te læserunt: aurea autem mente bona eras.
 Cur me contumelia afficis perdoletem animum habentem, 15
 Hæc aliorsum dicens? & ex somno suscitās
 Dulci, qui me vinxerat meas palpebras complexus?
 Nunquam enim sic dormivi, ex quo Ulysses
 Ivit visurus malum Ilium infandum.
 Sed age nunc descende, & retro vade in domum. 20
 Si enim aliqua me alia mulierum quæ mihi sunt,
 Hæc veniens nunciaffet, & ex somno excitasset,
 Ideo mox duriter ipsam ego remisisssem ire
 Rursus intra domos: te autem in hoc quidem senectus juvat.
 Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea: 25
 Non te contumelia afficio filia dilecta: sed vere tibi
 Venit Ulysses, & domum ingressus est, sicut dico.
 Ille hospes, quem omnes ignominia afficiebant in ædibus:
 Telemachus quidem cum olim sciverat intus esse.
 Sed prudens cogitationes patris occultabat, 30
 Ut virosum puniret violentiam superborum.

- Ἦς ἔρατ'· ἡ δ' ἔχαρ'η, καὶ ὑπὸ λείπτεροιο θορύσσῃ
 Γρηῖ περισπλέχθη, βλεπάρθον δ' ἄσπο δάκρυον ἦκε·
 Καὶ μιν ρωτήσας ἔπειτα πτερόεντα προσκύδα,
 95 Εἰ δ' ἄγε δὴ μοι μαῖα εἶλη νημερτὺς ἐπισσι,
 Εἰ ἔτιον δὲ οἶκον κινέταιι, ὡς ἀγορεύεις,
 Ὅπως δὲ μνηστῆρσιν ἀναιδῶσι χεῖρας ἔρκαε.
 Μὲν γὰρ ἰὼν, οἱ δ' αἶεν ἀολλέες ἔνδον ἔμμενον.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε εἶλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 100 Οὐκ ἴδον, ἔκ πυθόμην, ἀλλὰ σόνον οἶον ἀκούον
 Κτεινομήων· ἡμεῖς δ' ὅμως θαλάμῳ ἐϋφάνκτων
 Ἠμεῖς αὐτοζώμεθα, σανίδες δ' ἔχον ὡς ἀστυαί·
 Πρὶν γὰρ ὅτε δὴ με σὺς υἱὸς δ' ὀνὸς μεγάροιο κάλεισσε
 Πηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ πρόσθε καλέσασα.
 105 Εὖρην ἐπιπ' Ὀδυσῆα μετὰ κταυμήσιν ἔκυσιν
 Ἑστιάθ'· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον ἔδρας ἔχοντες,
 Κεῖατ' ἐπ' ἀλληλοισιν· ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης
 Αἵματι καὶ λυθρῷ πισαλαγμήων, ὥς τι λείοντα.
 Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἔα' αὐλείῃσι θυρήσιν
 110 Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θιεύεται περικαλλές,
 Πῦρ μέγα κειμήλιον· σὲ δὲ με πρόσθε καλέσασα·
 Ἀλλ' ἔγωγε, ὅρκα σφῶν ἐυφροσύνης ἐπιβήτων
 Ἀμροτέρω φίλον ἦτορ· ἔπειτα κακὰ πολλὰ πείσομαι.
 Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν εἰλδαρὶ ἐκτετέλεσται.
 115 Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζῶς ἱέρσιος, εὖρε δ' καὶ σὲ
 Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οὐκ ἔτι μιν ἔριζον
 Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο δ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περιέρων Πηλεόσσηνα,
 Μαῖα εἶλη, μή ποε μὲν ἐπεύχῃ καρχαλόωσα.
 120 Οἶδα γὰρ ὡς κ' ἀσπασὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἰμοί τε καὶ υἱὸς τοῦ τεύχεμα.
 Ἀλλ' ὅκ' ἐπὶ ὅδε μῦθ' ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις·
 Ἀλλὰ τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγχιούους,
 Τέρεν ἀγασσάμεν· θυμαλγία καὶ κακὰ ἔργα.
 125 Οὐτίκα γὰρ τίσκεν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 Οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἰδὼν, ὅστις σφείας εἰσαγέκοιτο·
 Τῷ δ' ἀτασθαλίᾳ ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ὀλίσε πολλοῦ νόστον Ἀχαιῖδ' ὄλετο δ' αὐτὸς.
 Τὴν δ' ἠπαίετο ἔπειτα εἶλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 130 Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔω· φύγεν ἔρκ' ὀδόνταν;
 Ἥ πόσιν ἔνδον ἰόντα παρ' ἐχάρη, ἔποτ' ἔρηδα
 Οἰκασί' ἐλευσέμεθα; θυμὸς δέ τοι αἶεν ἄσπις.
 Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριεργίδος ἄλλοτι εἴπω·
 Οὐκ ἔτι, τὴν ποτὲ μιν σὺς ἤλασσε λευκῇ ὀδόντι,
 135 Τὴν ἀποκίψουσα ρεχσάμην· ἔδελον δέ σοι αὐτὴ
 Εἰσέμειν· ἀλλὰ με κτεῖν' ἔλῳν ἐπὶ μάσασα χερσὶν,
 Οὐκ ἔα ἐπιβῆμα, πολυδρεΐησι νόοισι.

Ἄλλ'

Ille dixit. Illa autem lætata est, & lecto profliens
Anum complexa est, à palpebris autem lachrymas misit:
Et ipsam loquens verbis velocibus allocuta est:
Eja age jam mihi nutrix dilecta verum dic,
Si vere jam domum venit, ut ais,
Quomodo scilicet procis impudentibus manus immisit,
Solut cum esset, illi enim semper confecti intus manebant.

Hanc autem rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:
Non vidi, non audiui, sed gemitum & tumultum solū audiebam
Interfectorum: nos autē in secessu thalamoꝝ compagibus aptoꝝ
Sedebamus turbare, januzque nos tenebant beneclausæ:

Antequam me tuus filius à domo vocavit
Telemachus: hunc enim pater præmiserat vocare.
Inveni postea Ulyssē inter cæsos mortuos
Stantem: solidum pavementum tenentes,
Jacebant unus super altero. Tu videns animo exhilarata fuisses
Sanguine & cruore fœdaturū, tanquam leonem.
Nunc hi quidem jam omnes in atriensibus januis
Congregati: at ipse domum sufficit perpulchram,
Ignem magnum accendens: te autem me misit vocare.
Sed sequere, ut vobis lætitia imbuatis

Ambo dilectum cor; quoniam mala multa passi estis.
Nunc autem jam hoc longum desiderium perfectum est.
Venit quidem ipse vivus domum redux, invenit autem & te
Et filium in ædibus: male autem qui ei faciebant
Proci, eos omnes punivit sui in domo.

Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope:
Nutrix dilecta, nondum magnopere gloriaris ridens.
Scis enim quod gratus in domo appareret
Omnibus, maxime autem mihiq̃ & filio quem genuimus.
Sed non est hoc verbum verum, sicut dicis:
Sed aliquis immortalium interfecit procos superbos,
Ob injuriam indignatus tristem & mala opera.
Haud quemquam enim æstimabant terrestrium hominum,
Non malum neque quidem bonum, quicumque ad ipsos venerat:
Ideo ob scelera passi sunt malum. At Ulysses
Perdidit longe reditum ab Achaia, periiitque ipse.

Huc autem postea respondit dilecta nutrix Euryclea:
Filia mea, quale tibi verbum excidit septo dentium?
Quæ maritum qui intus est apud focum, nunquam dicis
Domum esse venturum? animus autem tibi semper incredulus.
Sed age tibi & signum permanifestum aliud quoddam dicam;
Cicatricem, quam quondam ei sus infixit albo dente,
Hanc abluens agnovi. Volebam autem tibi ipsa
Dicere: sed me ille capiens in ore manibus,
Non sinebat dicere, altitia mentis,

- Ἄλλ' ἔπει· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμείδην περιδῶσσομαι αὐτῆς;
 Αἰ κέν σ' ἐξαπαάω, κτεῖναι μ' οἰκτίσω ὀλέθρου.
 80 Τὴν δ' ἠμύβειτ' ἔπειτα περιέτρην Πηνελόπεια,
 Μαῖα φίλη, χαλιπὼν σε θεῶν αἰετγενεάων
 Δηνεα εἰρυδάει, μάλα περ πολυίδεον ἰοῦταν.
 Ἄλλ' ἔμπης ἱσμεν μετὰ παῖδ' ἱμὸν, ὅρρα ἴδωμαι
 Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἧδ' ὅς ἐπεφην.
 85 Ὡς φάρμη, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ τι κῆρ
 Ὀρμαιν', ἢ ἀπᾶνευθε φίλον πόσιν ἐξερεινοί,
 Ἡ' παρσάα κύσει κάρη κ' χεῖρε λαβούσα.
 Ἡδ' ἔσσι εἰσῆλθεν καὶ ὑπερβη λαῖνον εὐδὸν,
 Ἔξ' ἔ' ἔσσιτ' Ὀδυσσῆα ἐναντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 90 Τόχου τῷ ἑτέρου· ὃ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
 Ἦσο κάτω ἔρχων, ποτιδέγμεναι εἰ τί μιν εἴποι
 Ἰρδίμην παρῃκοίτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
 Ἡδ' ἄνεω δὴν ἦσο, τάρ' ὃ δέ οἱ ἦτορ ἴκανεν.
 Ὅφει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐκωπιδίως ἐσίδισκιν,
 95 Ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε κατὰ χερσὶ ἑματ' ἔχοντα,
 Τηλέμαχ' δ' ἐνέμπωπεν, ἔσπος τ' ἔφατ', ἐκτ' ὀνόμαζε,
 Μῆτερ ἱμὴ, δύσμητερ, ἀσπνία θυμὸν ἔχουσα,
 Τίγθ' ἔτω πατὴρ νοστήζεις, ἔδδ' παρ' αὐτὸν
 Ἐξορδίην μύθοισιν ἀντίρρα ἔδδ' μεταλλάς;
 100 Οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὥδ' ἑνὶ τετληότι θυμῷ
 Ἄνδρ' ἀρετῶν, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 Ἐλθοι ἐκκοσφῶ ἔτιι ἐς πατρίδα γαίαν.
 Σοὶ δ' αἰὶ κεχαδὶν σφειωτέῃ ἐς λίθοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίετρον Πηνελόπεια,
 105 Τίκνεν ἱμὸν, θυμός μιν ἐνὶ στήθεσσι τέθνηκεν.
 Οὐδέ τι προστάδω δύναμαι ἔσπος, ἔδδ' ἐρέειδάει,
 Οὐδ' εἰς ὅσσα ἰδεάει ἐναντίον. εἰ δ' ἔτιόν δ' ἦ
 Ἔς Ὀδυσσεύς, κ' εἰκὼν ἱκάνεται, ἦ μάλα νῶϊ
 Γνωστόμεθ' ἀλλήλων καὶ λῶϊον. ἔσι γὰρ ἡμῖν
 110 Σήμαθ' ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκυρμυρῆα ἴδμεν ἅπ' ἄλλων.
 Ὡς εἶπτο. μείδῃσιν ἢ πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα,
 Τηλέμαχ', ἦτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
 Πειράζειν ἐμείδην· τάχα δὲ φράσσεται καὶ ἄρειον.
 115 Νῦν δ' ἔστι βυστία, κακὰ δὲ χροὶ εἴματα ἑματ',
 Τούνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ ἔσσι φρεσὶ τὸν εἶνα
 Ἡμῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.
 Καὶ γάρ τις θ' ἔνα φῶτα κατακτεῖνας ἐνὶ δήμῳ,
 ὧ' μὴ πολλοὶ ἔασιν ἀοσσητῆρες ὅπιασιν,
 120 Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαίαν.
 Ἡμῖς δ' ἑμα πόλην ἀσπίκταρην, οἱ μὲν ἄριστοι
 Κ' ὕρρον εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σε φραζιέσθαι ἀναγα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἐπετυμῆκεν ἀντίον κῆδα,

Sed sequere : at ego tecum de me conditionem iurbo ipsa ,
Si te decepero , ut interficias me miserrima morte.

Illi respondit postea prudens Penelope :

80

Nutrix dilecta , difficile te est Deorum immortalium

Consilia tenere i. e. nosse , valde licet multisciam.

Sed tamen eamus ad filium , ut videam

Viros procos interfectos , & qui interfecit.

Sic dicens , descendit de cœnaculo : multa autem ei cor

85

Movebat , an eminus dilectum maritum interrogaret ,

An astans oscularetur caput & manus capiens.

Hæc autem postquam ingressa est & transiit lapideum limen ,

Se lit postea Ulyssi ex adverso in ignis splendore ,

Parietis alterius : ille autem ad columnam longam

90

Sedebat deorsum spectans , expectans si quid ipsi dicat

Fortis uxor , postquam videbat oculis.

Hæc autem tacita diu sedit , stupor autem ei cor cepit.

Oculis autem aliquando ipsum obtutu aspiciebat ,

Aliquando autem ignorabat mala corpori vestimenta habentē

95

Telemachus autem increpabat , verbumque dixit , & compellabat :

Mater mea , mala mater , sævum animum habens ,

Cur sic à patre separaris , neque apud ipsum

Sedens verbis interrogas neque scrutaris ?

Non quidem alia sic mulier toleranti animo

100

Viro absisteret , qui ei multa perpeffus

Venisset vigesimo anno in patriam terram.

Tibi autem semper cor durius est lapide.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :

Fili mi , animus mihi in pectoribus stupet.

105

Neque alloqui possum verbis , neque interrogare ,

Neque in vultum videre contra. Si autem revera scilicet

Est Ulysses , & domum venit , certe prorsus nos

Cognoscemus inter nos & melius. Sunt enim nobis

Signa quæ scilicet & nos abscondita scimus ab aliis.

110

Sic dixit. Risit autem pertolerans dius Ulysses ,

Statim autem Telemachum verbis velocibus alloquebatur :

Telemache , equidem matrem in domibus sine

Tentare me : forsitan autem agnosceret & melius.

Nunc autē quia squalens , turpique corpus amictu sum amictus ,

115

Ideo non æstimat me , & nondum fateatur ipsum esse.

Nos autem consulamus ut plane optime fiat.

Etenim aliquis uno viro interfecto in populo ,

Cui non multi sint adjuutores retro ,

Fugit , affinesque relinquens & patriam terram :

120

Nos autem columen civitatis interfecimus , qui erant longe optimi

Juvenum in Ithaca : ideo consulere jubeo.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur :

V u ij

- Αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσε πάτερ φίλε. σὴν γὰρ αἶψην
 115 Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάτ' ἐμμένει, ἐδὲ καὶ τίς τοι
 Ἄλλ' αὐτὴν εἰσὶν καταδηντῶν ἀνθρώπων.
 Ἡμεῖς ἢ μεμαῶτες αἴμ' ἐφόμεθ', ἐδὲ τι φημι
 Ἀλκῆς δευσιτάδαι, ἴση δύναμις γε πάρεσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 130 Τεῖγάρ ἐγὼν ἴρω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
 Πρῶτα μὲν ἄρ' λούταδε, καὶ ἀμφίσαδε χιτῶνας,
 Δρωάς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε ἱμαθ' ἐλιδάμ.
 Αὐτὰρ θύῃ' αἰδὸς ἔχων φόρμιγγα λυγίαν
 Ἡμῖν ἠγιάδω φιλοπαίγμενος ὀρχηδμοῖο.
 135 Ὃς κέν τις φαίη γάμον ἐμμένει, ἱκτός ἀκούων,
 Ἡ' αὖ' ὁδὸν σείχων, ἢ οἱ περιναϊστάουσιν.
 Μὴ πρῶτε κλέος εὐρὺ φόνε κατὰ ἄστυ γίνηται
 Ἀνδρῶν μνηστῆρον, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἕξω.
 Ἄγρον ἐς ἡμέτερον πολυδένδριον· ἐνθα δ' ἔσεται.
 140 Φερασίμεθ' ὅ, πτι καὶ κέρδος Ὀλύμπῳ ἐγγυαίξῃ.
 Ὃς ἔραθ'. οἱ δ' αἶα τῷ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπιδάσκον.
 Πρῶτα μὲν εἰ λούσαντο, καὶ ἀμφέσαντο χιτῶνας.
 Ὁσπλιάδην ἢ γυναῖκες. ὃ δ' εἶλετο θύῃ' αἰδὸς
 Φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δέ σρσιον ἡμερὸν ὤρειν.
 145 Μελίππης τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμον' ὀρχηδμοῖο.
 Τεῖσιν ἢ μέγα δῶμα περισυναχίετο ποσσὶν
 Ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 Ὃδὲ δὲ τις εἴποσκε δόμων ἱκτοδεν ἀκούων,
 Ἡ' μάλα θὴ τις ἐημε πολυμήνην βασιλίαν.
 150 Σχετλὴν, ἐδ' ἔτλη πόσιος εἰ κενεῖδίοιο.
 Εἰρυδάμ μέγα δῶμα διαμπαρές, ὅρ' αὖν ἱκίτο.
 Ὃς ἀρετὴν εἴποσκε· τὰ δ' ἐκ ἴσαν ὥς ἐτέτυκτο.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς μεγαλήτορα εἰ ἐνὶ οἴκῳ
 Εἰρυμένη ταμὶν λῆττι, καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ.
 155 Ἀμφὶ δὲ μιν φάρ' καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα.
 Αὐτὰρ κακκεφαλὴς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
 Μείζονά τ' εἰσιδίσκει καὶ πάσσονα· καδδὲ κάρητος
 Οὐλας ἦκε κόμας ὑακινθίνῳ ἀνθεσὶ ὁμοίας.
 Ὃς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχιύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
 160 Ἴδεις, ὃν Ἡρακλῆος δέδαιεν καὶ παλλὰς Ἀθήνη
 Τέχνην παντύν, χαρίεντα δὲ ἔργα τελεῖει,
 Ὃς μὲν τῷ περὶ χεῖρας χάριν κεραλῇ τε καὶ ὅμοιο.
 Ἐκ δ' ἀσπαμίνδε βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖον.
 Ἀψ δ' αὐτίς κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνῳ ἐνδὲν ἀνέστη,
 165 Ἀγτίον ἦς ἀλόχη· καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Δαιμονίη, περὶ σοὶ γε γυναικῶν θνητοτάτων
 Κῆρ ἀτέραμνον ἔδρακ' Ὀλύμπῳ δῶματ' ἔχοντες.
 Οὐ μὲν καὶ ἄλλη εἴδ' ἐγὼ γυνὴ τιτληνὸς θυμῷ
 Ἀνδρῶν ἀρεταῖν, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας

Ipse hæc videas pater dilecte. Tuum enim optimum
Consilium in hominibus dicunt esse, neque quisquam tibi 115
Alius vir certet mortalium hominum.

Nos autem prompti simul sequemur, negoque
Fortitudine me aliis secundum fore, quanta quidē potentia adest.

Hunc autem respondens allocutus est dives consiliis Ulysses,
Tibi enim ego dicam ut mihi videtur esse optimum: 130

Primum quidem lavamini & induimini vestes,
Famulasque in domibus jubete vestimenta capere.

At divinus cantor tenens citharam stridulam
Nobis præeat amatrice ludorum saltatione,
Ut aliquis autemet nuptias esse, extra audiens, 135
Vel per viam ambulans, aut qui circum habitant:

Ne antea fama lata cædis in urbe fiat
Virorum procorum, quam nos excamus extra

Agrum in nostrum arboriferum: illic autem postea
Consultabimus quod utile Olympius præbebit. 140

Sic dixit. Hi autem hunc omnino & audiverunt & ei paruerunt.
Primum igitur lavabantur, & induebant tunicas:

Adornabanturque mulieres. Ipse autem cepit divinus cantor
Citharam concavam, iplisque desiderium movit
Cantusque dulcis & inculpatae saltationis. 145

Posthæc magna domus rebeabat undique pedibus
Virorum ludentium pulchrizonatumque mulierum.

Sic autem aliquis dicebat domos extra audiens:
Nimirum aliquis duxit uxorem multis petitam regionam.
Improba, non sustinuit mariti sui primi 150

Servare magnam domum perpetuo, donec veniret.
Sic igitur aliquis dixit. Hæc a. nesciebant quomodo sese haberent.

Ast Ulyssē magnanimum sua in domo
Furynome custos penus lavit, & unxit oleo:
Circum autem ipsum pallium pulchrum jecit & tunicam. 155

At in capite sudit multam pulchritudinem Minerva,
Majoremque aspectu & crassiorē: deque capite

Crispas ei demisit comas hyacinthi flori similes.
Ut cum quis aurum circumfundit argento vir

Periūs, quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva 160
Artem omnigenam, elegantiā autem opera perfecit,

Sic quidem huic circumfudit gratiam capitique & humeris.
E balneo autem exivit corpore immortalibus similis:

Iterum autem rursus resedit in sede unde surrexerat,
Contra suam uxorem: & ipsam allocutus est: 165

Mirabilis, præ tibi mulieribus foemineis
Certe durum fecerunt olympias domos habitantes.

Haud quidem alia sic mulier toleranti animo
A viro abluisset, qui ei mala multa perpeſſus

170 Ἐλθοι ἱεκοσῶ ἔπει ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ἄλλ' ἄγε μοι μαῖα φόβου λήχος, ὄρα καὶ αὐτὸς
Λέξομαι. ἢ γὰρ τῆγε σιδήρε' ἐν φρεσὶ θυμός.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περὶ φρον Πηνελόπεια,
Δαιμόνι, ἔτ' ἄρ' τι μεγαλίζομαι, ἢ δ' ἀθριζέω.

175 Οὐδὲ λήν ἀγαμέμν'· μάλα δ' εὖ οἶδ' οἷ' ἐπιδά.

Ἐξ Ἰθάκης ἰσπὶ πῶς ἰσπὶ δολιχερέτμοιο.

Ἄλλ' ἄγε οἱ φόβου πυκινὸν λήχ'· Εὐρύκλεια

Ἐκτὸς εὐσαθέος θαλάμῃ, τὸν ῥ' αὐτὸς ἰσπίει.

Ἐνθά οἱ ἐκθίσαι πυκινὸν λήχος, ἔμβαλέ τ' εὐτάρ.

180 Κῶνα καὶ χλαῖνας καὶ ῥήγια σιγαλόντα.

Ὡς ἄρ' ἔρη πόσιος περὶ φρον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Ὀχρήσας ἀλοχὺν περὶ φρον κείν' εἰδυῖαν,

Ὡ γύναι, ἢ μάλα τοῦτο ἴσως θυμαλγὺς ἔειπας.

Τίς δέ μοι ἄλλοτε θῆκε λήχος; χαλεπὸν δέ κεν ἴω.

185 Καὶ μάλ' ἰσπιαμύνας, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἰσπιδῶν

Ῥηϊδίως ἔδ' ἔλθον θύῃ ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ.

Ἀνδρῶν δ' ἐκ ἄν τις ζῶος βροτός, εἴδ' μάλ' ἔδω.

Ῥεῖα μετοχλίσαι. ἰσπὶ μέγα σῆμα τίτυκται

Ἐν λήχῃ ἀσκητῶ· τὸ δ' ἐγὼ κάμον, εἴδε τις ἄλλ'.

190 Θάμνος ἔρη ταυρύλλος ἐλαῖης ἔρκε' ἐν πῶς,

Ἀκρηνὸς θαλῆθον· πάχει δ' ἢ ἢν ἡύτε κίαν·

Τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὅρ' ἐτέλεισα.

Πυκινῆς μεδάδισι, καὶ εὖ καδύσθηθ' ἔρετα·

Κολλητῆς δ' ἰσπιδάκα θυρεὺς πυκινῶς ἀραρυίας·

195 Καὶ τότε ἰσπιδ' ἀσπιδόφρα κόμην ταυρύλλῃ ἐλαίῃς·

Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν, ἀμφέξισα χαλκῷ

Εὖ καὶ ἰσπιαμύνας, καὶ ἰσπὶ γάθῳ ἰδυῖα,

Ἐμνὶ ἀσκήσας· τέτρηνα δ' πάντα τετέτρη.

Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχέμεν' λήχος ἔξιον, ὅρ' ἐτέλεισα.

200 Δαίδαλλῳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἡδ' ἐλέαντι,

Ἐκ δ' ἐτάναστα ἱμάτια βροῦς φοῖνικι φαιόνῳ.

Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιραύσκομα· οὐδὲ τι οἶδα,

Εἴ μοι ἔτ' ἐμπεδὸν ἐστὶ λήχ', ἢ τέ κ' ἦν.

Ἀνδρῶν ἄλλοτε θῆκε ταμῶν ἰσπὶ πυθμέν' ἐλαῖης.

205 Ὡς εἶπε. τῆς δ' αὖτε λύτο γένατα καὶ εἶλον ἦτορ,

Σῆματ' ἀπαγνοῦση τά οἱ ἐμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.

Δακρύστατα δ' ἰσπιδά ἰδυῖς δράμῃ, αἶμα δ' ἢ χυρεῖ

Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσσῇ, κάρη δ' ἐκυσ· ἡδὲ περὶ σπῆδα,

Μὴ μοι Ὀδυσσεὺ σκυῖζυ, ἰσπὶ τὰ σπ' ἄλλα μέλισσα.

210 Ἀνδρώσῃσι πῖσινυο· θισὶ δ' ὠπάζον οἰζύν,

Οἱ τῶν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μίνοντε

Ἦλθες παρῶναι, καὶ γῆρα εἰδὼν ἰκιδάει.

Λυτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χεῖρο μὴδ' ἐνέμεσα,

Οὐκ ἔστι δ' ἰσπιδά ἰσπὶ ἰδόν, ὡς ἀγάσαντε.

215 Διὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι

Venisset vigesimo anno in patriam terram.

176

Sed age mihi nutrix sterne lectum, ut & ipse

Dormiam. Nam huic quidem ferreus in pectoribus animus.

Illum contra alloquebatur prudens Penelope:

Mirabilis, neque quicquā me magnifice effero, neque te parvifaciō,

Neque nimis afficior: perquam autem bene scio qualis eras 175.

Ex Ithaca in navi iens longis remis instructa.

Sed age ei sterne densum lectum Euryclea

Extra stabilem thalamum, quem quidem ipse fecit.

Ibi ei exposito denso cubili, injicite lectum,

Pelles & lēnas & lodices stupendos.

180

Sic dixit maritum tentans. At Ulysses.

Ingemiscens uxorem allocutus est casta doctam:

O mulier, certe valde hoc verbum animo meo triste dixisti.

Quis autem mihi alibi posuit lectum? difficile enim esset

Et perquam bene scienti, nisi Deus ipse veniens,

185

Facile volens poneret alio in loco.

Virorum autem haud quisquam vivus homo, neque valde vigens,

Facile amoliretur. Quoniam magnum signum extrat

In lecto laborato: id autem ego feci, neque quisquam alius.

Frutex erat patulus foliis olivæ septum intra,

190

Vigens, florescens: spissitudine autem erat tanquam columna:

Hic autem ego circumdans thalamum struxi, donec perfeci

Densis lapidibus, & bene desuper texi:

Conglutinataque imposui januas dense aptas:

Et tunc postea abscidi comam frondosæ olivæ:

195

Truncum autem ex radice incidens, circum polivi ære

Bene & scite, & ad amissum direxi,

Fulcrum faciens: terebravi autem omnia terebra:

Exque hoc incipiens lectum dolavi, donec perfeci,

Variegans auroque & argento & ebore,

200

Extra autem extendi pellem bovis purpura splendidam.

Sic tibi hoc signum dico: neque scio

An mihi adhuc incolume est cubile, aut aliquis jam.

Virorum alibi posuit succiso fundo olivæ.

Sic dixit. Ejus illic soluta sunt genua & proprium cor, 205

Signa recognoscentis quæ ei certa dixerat Ulysses.

Lachrymans autem postea recta cucurrit, circumque manus

Collum jecit Ulyssi, caput autem osculata est, & dixit:

Ne mihi Ulysses irascere, quoniam in aliis maxime

Hominum prudens fuisti: Dii autem dederunt æramnam, 210

Qui nobis inviderunt una manentes

Juventute delectari, & senectutis limen attingere.

At ne nunc mihi ob hoc irascere neque indignare,

Quod te non primum postquam vidi, sic amplexa sum.

Semper enim mihi animus in pectoribus meis

215

- Ἐβήθει μὴ τις με βροτῶν ἀπάροιτ' ἐπίσσειν·
 Ἐλθόντων πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδια βροτεύουσιν·
 Οὐδὲ κιν' Ἀργεῖν Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα
 Ἄνδρι παρ' ἀλλοδαπῶ ἐμίγη φιλότῃτι καὶ εὐνῇ·
- 220 Εἰ μὴν ὁ μιν αὖτις ἀρήϊοι θυῖες Ἀχαιῶν
 Ἰξέσθηναι σκευόδε εἰλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
 Τὴν δ' ἤτοι βέσση· Διὸς ὤρεται ἔργον ἀεικές·
 Τὴν δ' αἶψιν ἔπεισεν ἐφ' ἐκάτ' εἰδο θυμῷ
 Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθ'·
- 225 Νῦν δ' ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀειραδίας κατέλειξας
 Εὐνῆς ἡστέρας, τὴν ἔβροτὸς ἄλλος ὁτῶσαι,
 Ἄλλ' οἶσι σὺ τ' ἐγὼ τε, καὶ ἀμείνων· μίᾳ μὲν
 Ἀκτοεῖς, (ἦν μοι δῶκε πατὴρ ἐτι δεῦρο κούρη,
 Ἡ νῶϊν εἴρυτο θυρεὸς πυκινῷ θαλάμῳ)
- 230 Πείθει δὲ μιν θυμὸν ἀπηνέσσω μάλ' ἔντα.
 "Ὡς φάτο· τῷ δ' ἐτι μᾶλλον ὕψ' ἤμερον ὥστε γόοιο·
 Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κίδ' εἰδυῖαν.
 "Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῆ νηχομένοισι φανείη·
 Ὄντε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
- 235 Ραῖσιν ἐπιγερομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ,
 Παύροι δ' ἐξέφυγον πολίης ἀλὸς ἡσπερόν δέ
 Νηχομένοιοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῖ τέτρεφεν ἄλμη,
 Ἀσπασίῳι δ' ἐπέδαν γαῖης, κακίτῃσι θυγόντες·
 "Ὡς ἄρα τῇ ἀσπασὸς ἦν ποτὶς εἰσορῶσθ.
- 240 Διὸς δ' ἔπει πάμπαν ἀρίστο πῆχες λευκά·
 Καὶ νῦν ἔ' ὀδυρομένοισι φάνη ἰδοδάκτυλ' ἡῶς,
 Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Νύκτα μὲν ἐν περὶ τῇ δολιχὴν σκέδαν, ἡῶ δ' αὖτε·
 Ῥύσας ἐπ' Ὀκεανῷ χρυσόδερον, οὐδ' ἔα ἱππῆυσ.
- 245 Ζεύς τε καὶ ὠκύποδας φάσ' ἀνδρώποισι εἰσόντας
 Λάμπων καὶ Φαέδοντ', οἳ τ' ἡῶ πᾶσι ἄγρυσι.
 Καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλοχιν περὶ τῇ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ὡς γύναι, ἔ' γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' αἰδῶν
 Ἥλθουμ, ἀλλ' ἐπ' ὀπιόθεν ἀμέτρητ' ὀπίος ἔσθαι
- 250 Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρεὶ πάντα τελέωμ·
 "Ὡς γὰρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τυρρῶσιαο
 Ἥματι τῷ ὅτε δὴ κατέβην δόμον αἰδῶ εἶπαι,
 Νόσεν ἱταίροισιν διζήμεν' ἡδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 Ἄλλ' ἔρχεαι, λέκτρον δ' ἰοῦμ' ὀπίω γύναι, ὅθρα καὶ ἡδὴ
- 255 Ἔσθαι ὑπὸ γλυκερῷ ταρπόμεδα κοιμηθέντες.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια,
 Εὐνὴ μὲν δὴ σοὶ γε τότε ἔσταιται ὅπως θυμῷ
 Σὺ δ' ἐθέλῃς· ἐπεὶ ἄρ' σὺ θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι
 Οἶκον εὐκτιμένην καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
- 260 Ἄλλ' ἐπεὶ ἐρρίδης, καὶ τοὶ θεοὶ ἐμβαλε θυμῷ,
 Ἐπ' ἄγε μοι τάς αἰετλοφ' ἐπὶ καὶ ὀπιόθεν (οἶσθαι)

Horrebat ne me quis hominum deciperet verbis
 Veniens. Multi enim malas astutias cogitant.
 Neque Argiva Helena Jove nata
 Viro cum externo, mixta esset amore & lecto,
 Si scivisset quod ipsam iterum bellicosi filii Achivorum 216
 Ducturi domum dilectam in patriam essent.
 Hanc autem facere Deus impulit opus indecorum:
 Hoc autem nocumentum antea non suo imposuerat animo
 Grave, ex quo primum & ad nos venit dolor.
 Nunc autem postquam jam signa valde manifeste dixisti 219
 Lecti nostri, quem non homo alius vidit,
 Sed soli tuque egoque, & ancilla una sola
 Astoris, (quam mihi dedit pater jam huc venienti,
 Quæ nobis custodiebat januas densi cubiculi)
 Fidem facis jam meo animo sævo licet valde. 220
 Sic dixit. Illi autem adhuc magis desiderium movit iustus:
 Flebat autem habens uxorem animo dilectam casta doctam.
 Sicut autem quando expectate terra natantibus apparet,
 Quorum Neptunus benefactam navem in ponto
 Fregerit impulsam vento & fluctu vasto, 223
 Pauci autem effugiunt canum mare in terram
 Natantes, multa autem circa corpus hæsit salsugo,
 Latè autem adiverunt terram, malum fugientes:
 Ita illi gratus erat maritus inspicienti.
 Collo autem nunquam omnino removebat brachia alba: 226
 Et sane flentibus apparuisset rosca digitis Aurora,
 Nisi alia cogitasset Dea cæcis Minerva.
 Noctem quidem in termino longam tenebat, aurorâ autem rursus
 Servabat in Oceano aurea sede conspicuam, neque sinebat equos
 Jungi veloces pedibus, lumen hominibus portantes 229
 Lampum & Phaëthona, qui auroram pulli agunt.
 Tunc igitur suam uxorem allocutus est prudens Ulysses:
 O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum
 Venimus, sed adhuc deinceps immensus labor est
 Multus & difficilis, quem me oportet omnem perficere. 232
 Sic enim mihi anima dixit Tireziæ
 Die illo quando descendi domum Plutonis intra,
 Reditum sociis quærens & mihi ipsi.
 Sed veni, ad lectum eamus uxor, ut & jam
 Somno sub dulci delectemur dormientes. 235
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
 Lectus quidem tibi tunc erit quando animo
 Tuo volueris. Postquam te Dii fecerunt venire
 Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.
 Sed quoniam cognovisti, & tibi Deus injectit animo, 238
 Dic age mihi illud certamen. Quoniam & in futurum (puto)

- Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐς δαήμεναι ἔτι χέρσιον.
 Τὴν δ' ἀπαμειβώμεν· προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρυνέουσα κελεύεις
 265 Εἰς ἑμῶν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, ἐδὲ ἐπικεύτω.
 Οὐ μὲν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γάρ αὐτὸς
 Χαίρει, ἰσπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἰσὶ ἀσπίδι ἀνωγνί·
 Ἑλθεῖν, ἐν χεῖρασι ἔχοντ' εὐήρης ἑρετμόν·
 Εἰσὼκε τοὺς ἀγκυραί· εἰ ἔκ' ἴσασι δαλαιοὶ
 270 Ἀνέρες, ἐδὲ θ' ἄλιστα μεμνημένον ἱδρα ἱδρυσιν,
 Οὐδ' ἄρα τά γ' ἴσασι νῆας φοινικισπαρήους,
 Οὐδ' εὐνῆς ἑρετμὰ, τὰ τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ μοι τό δ' ἔειπεν ἀερεσάδης· (ἐδὲ σὲ κεύτω)
 Ὅπποτε κεν δῆ μοι ξυμβλήμην ἄλλ' ὁδύτης
 275 Φῆν' ἀθηρηλοῖον ἔχειν ἀνὰ ραιδίμω ὄμω,
 Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πῆξαντ' ἐκέλευεν ἑρετμόν·
 Ἐρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι,
 Ἀρνιὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
 Οἶκαδ' ὀπσιχεῖν, ἔδωκεν θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 280 Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι
 Πᾶσι μάλ' ἐξ ἑός. Θάνατ' δέ μοι ἐξ ἀλὸς αὐτῶν
 Ἀδληχεῖς μάλα τοῖσιν ἐλεύσεται, ὅς κ' ἐμὲ πέγη
 Γῆρα ὑπὸ λισσάδ' ἀρνυμένων· ἀμφὶ δὲ λαοί·
 Ὅβρισι ἴσονται, τὰ δέ μοι ράτο πάντα τελείωται.
 285 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περὶερων Πηλεΐδης,
 Εἰ μὲν δὴ γῆρας γε θεοὶ τελέουσιν ἄρτιον,
 Ἐλπωρή τοι ἔσται κακῶν ὑπάλυξις ἰστιάται.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Τότερα δ' ἄρ' Εὐρυνόμῃ τε ἰδὲ προτὸς ἔντυον εὐνὴν
 290 Ἐλπίσιν· μαλακῆς, δαΐδων ὑπολαμπόμεναι.
 Αὐτὰρ ἰσπεὶ σέρεσαν πυκινὸν λῆχ' ἐκονέουσai,
 Γῆρας μὲν κείσοι, πάλιν αἰκόνδε βέβηκεν·
 Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμῃ θαλαμπαῖ· ἠγεμόνευεν
 Ἐρχομένοισι λῆχεσδε, δά· μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
 295 Ἐς δαλαμον δ' ἀγαγῶσα, πάλιν κίεν· οἱ μὲν ἰσάμεναι
 Ἀσπασίῳ λίκτροιο Παλαῖδ' ἑταρμόν ἱκνόντο.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχ' καὶ βουκόλ' ἠδὲ συβώτης
 Παῦταν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας·
 Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρον σκιάεντα.
 300 Τὼ δ' ἰσπεὶ ἐν φιλότῃ ἐταρπνήτην ἑρατεινῆς,
 Τερπιδῶν μύθοισι πρὸς ἀλλήλους ἐνέπωντες,
 Ἥ μιν ὅτ' αἰ μεγάρῃσιν ἀνίσχετο διὰ γυναῖκας,
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων ἰσπερῶσ' αἰδῆλον ὄμιλον,
 Οἱ ἔστιν εἴνεκα πολλὰ βόας κ' ἱεῖα μῆλα
 305 Ἔσθλαζον, πολλὸς δὲ πίθων κρύσσοντο οἶνον·
 Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδ' ἔειπε
 Ἀνδρῶσιν, ὅσα τ' αὐτὸς οἰζύσας ἐμύνησε,

Audiam : statim autem est scire non pejus.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

Mira mulier, cur igitur rursus me valde hortans jubes

Dicere : at ego dicam, neque celabo.

265

Haud quidem tibi animus lætabitur : neque enim ipse

Lætor. Quoniam admodum multas hominum in urbes jubebat

Venire, in manibus habentem habilem remum :

Donec ad eos pervenirem qui ignorant mare

Viros, neque salibus mixtam escam edunt,

370

Neque sciunt naves purpureas rostris,

Neque habiles remos, qui alæ navibus sunt.

Signum autem mihi hoc dixit permanifestum : (neque te celabo)

Quando jam mihi occurrens alius viator

Tulerit me ventilabrum tenere in illustri humero,

275

Tunc me in terra figentem jubebat remum,

Sactificantem sacra bona Neptuno regi,

Arietem, taurumque, porcasque ineuntem verrem,

Domum abire, facereque sacris hecatombis

Immortalibus Diis qui cælum latum habitant,

280

Omnibus prorsus ordine. Mors autem mihi ex mari ipsi

Lenta omnino talis venit, quæ me interficiet

Senectute sub matura labefactum : circum autem populi

Beati erunt. Hæc mihi dixit omnia perfectum iri.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

285

Si quidem jam senectutem Dii perficient meliorem,

Spes tibi postea malorum fugam fore.

Sic hi quidem talia inter se dicebant.

Interim autem Eurynomeque & nutrix parabant lectum

Veste molli, tædis sublucentibus.

290

At postquam straverunt densum lectum festinantes,

Anus quidem decubitura, retro domum ivit.

His autem Eurynome cubicularia præibat

Lunibus ad lectum, tædam in manibus tenens :

In thalamum autem illis ductis, retro abiit. Illi deinde

295

Lubentes lecti antiqui legem repetiverunt.

At Telemachus & bubulcus & subulcus

Cessare fecerunt saltatione pedes, cessare fecerunt & mulieres :

Ipsi autem cubuerunt in ædibus umbrosis.

Illi autem postquam amore delectati sunt desiderato,

300

Delectabantur verbis invicem se alloquentes,

Illa quidem quæcumque in ædibus toleraverat divina mulierum,

Virorum procorum inspiciens exitiosam turbam,

Qui sui gratia multa, boves & pingues oves

Jugulabant, multum autem ex dolis hauriebatur vini.

305

At divinus Ulysses, quoscumque dolores posuisset

Hominibus, quascumque ipse ærumnas passus fuisset,

- Πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρωντ' ἀκούωνσ', ἐδέ οἱ ὕπνῳ
 Πίπτειν ἰσὶ βλεφάρῃσι πάρος καταλέξαι ἄπαντα.
 310 Ἦρξατο δ' ὡς πρῶτον Κίκυας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἦλθ' ὡς Λατοράῳ ἀνδρῶν πίπρην ἄρουραι·
 Ἦδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀσπετίσατο παιήν
 Ἰφδίμαν ἱτάρην, ἔς ἡδ' ἰεν, ἔδ' ἰλείαιρην.
 Ἦδ' ὡς Αἰόλον ἱκέθ', ὃ μιν πρόρρησι ὑπὸ δαίμονι,
 315 Καὶ πέμπω· ἐδέ ποῦ αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἰκιάδω
 Ἦν, ἀλλὰ μιν αὐτὶς ἀναρπαξάσα θυελλὰ
 Πόντον ἰσὶ ἰχθυόντα φέρει μεγάλα σενάχοντα.
 Ἦδ' ὡς τηλέφυλον Λαισρυγονίην ἀρίκαεν,
 Οἱ γὰρ τ' ὄλυσαν καὶ εὐκνήμειδας ἱταίρους
 320 Πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἷῳ ὑπὸ κρητὶ νῆϊ μελαίρῃ
 Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίῃ τε.
 Ἦδ' ὡς αἰδέει δόμον ἤλυθεν εὐφροντα,
 Ψυχὴν χρυσόμυθον Θηβαίῃ Τυρισίῳ
 Ναιῖ πολυκλήιδι, καὶ εἰσίδε πάντας ἱταίρους,
 325 Μήτερε θ' ἢ μιν ἐπικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἔοντα·
 Ἦδ' ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἀκουσεν·
 Ὡς θ' ἱκετο πλαγκτὰς πέτραις, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλῃν θ', ἣν ἔ πάποιτ' ἀκήραιοι ἄνδρες ἄλυσαν.
 Ἦδ' ὡς Ἠελίοιο βόας κατέπρηνον ἱταῖροι·
 330 Ἦδ' ὡς ἦα θυὸν ἔβαλε φλόγοντι κεραυνῷ
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ὅπῃ δ' ἔρδιθεν ἰάλοιο ἱταῖροι
 Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυσεν.
 Ὡς θ' ἱκετ' Ὀγυγίην νῆστον, τύμῃν τε Καλυψά,
 ἣ δὴ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσει εἶναι,
 335 Ἐν σπείσει γλαρυερίσι, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἑσπερε
 Θήσιν ἀθάνατον καὶ ἀγήροκον ἥματα πάντα·
 Ἄλλὰ τῷ ἔσπετε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἰπείδεν.
 Ἦδ' ὡς Φαίηκας ἀρίκατο πολλὰ μογήσας,
 Οἱ δὲ μιν περὶ κῆρι δῖον ὡς τιμήσαντο,
 340 Καὶ πέμπαν σὺν νῆϊ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε αἶλις ἰοδίτῃ τε δόντες.
 Τούτ' ἄρα δεύτερατον εἶπεν ἰσὺν, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνῳ
 Λυσιμελὲς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμῷ.
 Ἦδ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 345 Ὅτ' ὅτε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο ὄν κατὰ θυμὸν
 Εὐνῆς ἥς ἀλόχου ταραχέμεναι ἠδὲ καὶ ὕπνου,
 Αὐτίκ' αὖτ' Ὀκείαν χρυσόθρονον ἠεργέμεναι
 Ὀρίσιν, ἣν ἀνθρώποισι φῶας φέρη. ὥρτο δ' Ὀδυσσεὺς
 Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἰσὶ μύθοιο ἔτελλεν,
 350 Ὡ γύναι, ἦδη μὲν πολίων κικλήμεθ' αἰθέρων
 Ἀμροτέρων· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκλήδεα κῆπον
 Κλαῖουσ'· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἀλγεσι καὶ θεοῖσιν ἄλλοις
 Ἰμέροισιν πεδάατκον ἐμὲς ὅπῃ πατρίδ' αἶψα.

Omnia dicebat. Illa autem delectata est audiens, neque ei somnus
 Cecidit in palpebris antequam narrasset omnia.
 Incepit autem quomodo primum Ciconas domuit, at postea 310
 Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:
 Et quæcunque Cyclops fecit, & quomodo luit pœnas
 Fortium sociorum, quos comederat, neque miserus erat.
 Et quomodo ad Æolum ivit, qui ipsum benevolus suscepit,
 Et misit. neque adhuc fatale dilectam in patriam ire 315
 Erat, sed ipsum rursus rapiens procella
 Pontum in piscosum tulit valde ingemiscientem.
 Et quomodo longam portis Læstrygoniam adivit,
 Qui naves perdiderunt & fortes socios
 Omnes: Ulysses autem solus aufugit nave nigra. 320
 Et Circes narravit dolum calliditatemque.
 Et quomodo in Ditis domum ivit latam,
 Animam scitaturus Thebani Tiresiæ
 Navi multis clavis apta, & inspexit omnes socios,
 Matremque quæ ipsum peperit & nutrit parvulum. 325
 Et quomodo Sirenum frequentium vocem audivit.
 Quomodoque pervenit ad erratiles petras, gravemq; Charybdim,
 Scyllamque, quam nunquam indemnes viri effugerant.
 Et quomodo Solis boves interfecerunt socii:
 Et quomodo navem velocem percussit ardenti fulmine 330
 Jupiter altitonans: perieruntque boni socii
 Omnes simul, ipse autem inahum fatum subterfugit.
 Quomodoque ivit in Ogygiam insulam, nymphamque Calypso,
 Quæ ipsum detinuit, cupiens maritum esse,
 In speluncis cavis: & aluit, & dixit. 335
 Se facturam eum immortalem & senectutis expertem dies omnes:
 Sed illi nunquam animum in pectoribus permovit.
 Et quomodo in Phæacos pervenit multa passus,
 Qui ipsum ex animo deum tanquam honoraverunt,
 Et miserunt cum navi dilectam in patriam terram, 340
 Æs aurumque satis vestemque dantes.
 Hoc igitur ultimum dicebat verbum, quando ei dulcis somnus
 Solvens membra irruit, solvens curas animi.
 Ipsa rursus alia excogitavit dea cæsa Minerva:
 Quando jam Ulysses putabat suo in animo 345
 Concubitu suæ uxoris delectatum esse atque etiam somno,
 Statim ab Oceano aurithronam matutinam
 Movit, ut hominibus lumen ferret. surrexit autem Ulysses
 Lecto ex molli, uxori autem verbum mandavit:
 O uxor, jam quidem multis satiati sumus certaminibus 350
 Ambo: tu quidem hic meum multarum curarum reditum
 Flens: at me Jupiter doloribus & dii cæteri
 Festinantem impeditum tenuerunt mea a patria terra.

- Νῦν δ' ἴπαι ἀμροτέρῳ πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐνῇ·
 355 Κτήματα μὲν τὰ μοι ἰσὶ κομιζέμεν ἐν μεγάροισι·
 Μῆλα δ' ἄ μοι μνηστῆρες ὑπερφιάλοι κατέκλειον,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ λήσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
 Δόττουσ', εἰσέκε πάντας ἐνὶ πλοῦσι παύλους·
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδέδρεον ἀγρὸν ἴσμι,
 360 Ὀφείδην πατέρ' ἰδὼν, ὃ μοι πυκινῶς ἀκάρηται.
 Σοὶ δὲ γύναι τὰδ' ἐπιτίλλω πινυτὴ σπερ ἰούσῃ·
 Αὐτίκα γὰρ θάτις εἰσὶν ἅμ' ἡλίοιο ἀνιόντι
 Ἀνδρῶν μνηστέρων, ὥς ἔπτανον ἐν μεγάροισιν·
 Εἰς ὑπερὶν ἀναβᾶτα σὺν ἀμεινωμένοις γυναιξίν,
 365 Ἦσ' αἶ, μὲνδ' τινα προτίσαστο, μὲνδ' ἱέμεν.
 Ἦ' ῥά, καὶ ὅμρ' ὅμοισιν ἰδύσατο τεύχεα καλά.
 Ὄρε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἦδε συβώτην,
 Πάντας δ' ἐντὶ ἀνῶνεν ἀρήϊα χερσὶν ἱλιάδῃ.
 Οἱ δὲ οἱ οὐκ ἀπώθησαν· ἐθάρσαντο δ' ἁλκῇ,
 370 Ὄϊζαν δ' ὀύρεα, ἐκ δ' ἦιον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Ἦδ' ἦ μιν ῥά σ' ἦεν ἐπὶ χθόνα· τέε δ' ἀρ' Ἀθήνη
 Νυκτὶ κατακρύψασα, θεῶς ἐξῆγε πόλιν.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΤΣΣΕΙΑΣ Ω. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τ Ἀς ἦδ' μνηστέρων ψυχὰς· Ἑρμῆς εἰς ἄδ' ἀπαγεί· καὶ ἀναγὰ
 εἰσμός· Ὀδυσσεύς γίνεται πρὸς τὸν αὐτὸ πατίσσει Λαίρτη.
 Καὶ παραχρὴν τοῖς Ἰθακῆσιος γεγενημένην ἐπὶ τῇ τῷ μνηστέρῳ
 ἀναιρίσει Ἀθηνᾶ διακωλύει.

Ω δ' Ὀδυσσεύς σὺν πατρὶ καὶ υἱὶ μάχετ' Ἀχαιῶς.

- Ε** ρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
 Ἀνδρῶν μνηστέρων· ἔχε δ' ῥά σ' ὀδον μετὰ χερσὶν
 Καλὴν, χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θάλλει
 Ὃν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐξείρει.
 5 Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δ' ἐτρίζουσαι ἴπποντο.
 Ὃς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῶ ἀντρε δεσποσίσι
 Τρίζουσαι ποτέονταί, ἐπὶ κέ τις ὀδοπίσσει
 Ὀρμαδῶ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλοισιν ἔχονται·
 Ὃς αἰ τετριγυῖαι ἅμ' ἦσαν, ἦρχε δ' ἄρε σφιν
 10 Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώεντα κίλευδα.
 Παρ δ' ἴσαν Ὀκιστὴν τε ροὰς καὶ Λιυκάδα πέτρην,
 Ἦδ' ἦ παρ' ἡλίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων
 Ἦσαν· αἶψα δ' ἴκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λιμῶνα,
 Ἐνθά τε ναίουσι ψυχαί, εἰδῶλε καμίντων.
 15 Εὖρον δ' ἐψυχὴν Πυλῆάδῃσι Ἀχιλῆϊ,
 Καὶ Πατρόκλῃσι, καὶ αἰνύμοτος Ἀντιλόχῳ,

Nunc autem postquam ambo multis modis optatum attigimus
lectum,

Possessiones quæ mihi sunt cura in ædibus : 355

Pecudes autem quas mihi proci superbi consumserunt ,

Multas quidem ipse ego prædabor , alias autem Achivi

Dabunt , donec omnia impleverint stabula :

Sed quidem arborosum agrum adibo ,

Visurus patrem optimum , qui mihi frequenter dolet. 360

Tibi autem uxor hoc injungo sapienti licet :

Statim enim fama ibit simul cum sole ascendente

Virorum procorum , quos interfeci in ædibus :

In superiora ædium ascendens cum ancillis mulieribus ,

Sede , neque quenquam aspice , neque interroga. 365

Dixit , & circum humeros induit arma pulchra :

Hortatus est autem Telemachum & bubulcum & subulcum ,

Omnesque arma jussit martia manibus capere.

Qui non immorigeri erant : verum armabantur ære ,

Aperiebantque januas , & exibant , præibat autem Ulysses. 370

Jam quidem lumen erat in terra : hos autem Minerva

Caligine cooperiens , velociter eduxit urbe.

ARGUMENTUM LIBRI XXIV. ODYSSEÆ HOMERI.

Procorum animas Mercurius ad inferos deducit : Et agnitio
Ulyssis fit ad patrem Laërtem. Et turbam Ithacensibus fac-
tam ob procorum cædem Minerva compescit:

Æ. Ulysses cum patre & filio pugnat Achivis.

Mercurius autem animas Cyllenius evocabat
Virorum procorum : habebat autem virgam in manibus
Pulchram , auream , qua hominum oculos mulcet
Quorum vult , quosdam contra etiam dormientes suscitât.

Hac igitur ducebat movens : illæ autem stridentes sequebantur. 5

Sicut autem quando vespertilioes secessu antri ingentis.

Stridentes volant , postquam aliqua exciderit

Uva expetrâ , interque sese hærent :

Sic hæ stridentes simul ibant , præibat autem ipsis

Mercurius alienus a malo , per squalidas vias. 10

Præteribant autem Oceani fluxus & Albam petram ,

Et solis portas & populum somniorum

Præteribant. Statim autem pervenerunt in herbosum prætium ,

Ubi habitant animæ , simulachra defunctorum.

Invenerunt autem animam Pelidæ Achillis, 15

Et Patrocli , & inculpabilis Antilochi ,

Λιαντός θ', ὅς ἀριστὸν ἔην εἶδος τε δέμας τε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.

- 20 Ὡς οἱ μὲν περὶ κλῖνεν οὐκίλειον· ἀγχιμόλον δὲ
Ἦλυθ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδου
Ἀχινυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀνηγέσθ' ὅσσαι ἀμ' αὐτῷ
Οἶκῳ ἐν Λιγιάδειο θάνατον καὶ πότμον ἐπέσπον.

- Τὸν πρῶτον ψυχὴ προσεζώνει Πηλεΐωνα,
Ἀτρεΐδην, πῆρι μὲν σὲ εἴμην Διὶ τιρωικεραυτῷ
25 Ἀνδρῶν πῶων εἶλον ἔμμεναι ἥματα πάντα,
Οὐνικα πολλοῖσιν τε καὶ ἐξένοισιν ἄντας
Δῆμον ἐν Τρώων, ἔθι πάσχομεν ἀλγὴ Ἀχαιοί.
Ἦτ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε
Μοῖρ' ὀλέθ, τὴν ὅτις αἰεύεται, ὅς κε γίνηται.

- 30 Ὡς ἔειπες τρυφῆς δπονήμεν ὥσπερ ἄντας,
Δῆμον ἐν Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπῆν.
Τὰ κεν τει τύμβον μὲν ἐποιήσαν Παταχαιοί.
Ἦδὲ κε καὶ σὺ παιδὶ μῆλα κλέῃ ἦσ' ὀπίσσω·
Νῦν δ' ἄρα σ' οὐκίτις θανάτῳ ἑμάρτο ἀλάντα.

- 35 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεζώνειν Ἀτρεΐδαν,
Ὅλβιε Πηλεΐ' υἱε, θεοὺς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεύ,
Ὅς θάνατος ἐν Τρώῃ ἐκὰς Ἀργεος, ἀμφοῖ δέ σ' ἄλλοι
Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἱες ἄετσει,
Μαρναμένοι περὶ σπῖο· σὺ ᾧ σφραλίχθι κνήμῃ
40 Κεῖσο μῆλα· μεγαλῶς, ληλασμένῳ ἵπποστυνῶν.
Ἠμεῖς δ' ὅσων ἡμᾶρ ἑμαρνάμεθ'· ἔδὲ κε πάντων
Παυτάμεθα πολέμῳ, εἰ μὴ Ζεὺς καίλασι παῦσεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνέκαμεν ἐκ πολέμοιο,
Κέκτεμεν ἐν λεχέσσι, καθήμεντες χεῖρα καλὸν

- 45 Ὑδάσσει τε λιαρῷ καὶ ἀλείρατι. πολλὰ δέ σ' ἀμφοῖ
δάκρυα θέρμα χέον Δαναοὶ, κίρηντό τε χαίτας.
Εἰπὼς δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃσι ἀλίσσιν,
Ἀργεῶν αἰκῶ· βῶν δ' ἐπὶ πόντον ὄραρε
Θεοπεσίην. ἔσθ' δὲ τρέμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοὺς·

- 50 Καὶ νῦν κ' αἰαῖξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
Γι μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς,
Νέσσορ, ὃ καὶ πρῶτον ἀρίστη φαίνεται βουλῇ,
Ὅς σεν εὐρεσνίων ἀγορήσατο καὶ μετίεσαν,

- Ἰσχυρὸν Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε κούρῃ Ἀχαιῶν.
55 Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἦδε σὺν ἀθανάτῃσι ἀλίσσιν
Ἐρχεται, ὃ παιδὸς τεθνηὸς ἀντίσσωα.
Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἰσχορτο ρόβη μεγάθυμοι Ἀχαιοί.
Ἀμφοῖ δέ σ' ἔστησαν κούρῃ αἰεσίῳ γέροντῳ,
Οἰκτρ' ὀλοφύρομεν, περὶ δ' ἀμφοῖτα ἑμᾶτα ἔσαν.
60 Μοῦσαι δ' ἐνὶ πᾶσι, ἀμφοτέρωσι ὡσὶ καλῇ,
Θρήσκον. ἐνθά κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐόντας
Ἀργείων· τοῖσι γὰρ ὑπ᾽ ὀφρεῖ Μοῦσα λήγεια.

Ajacisque, qui optimus erat specieque corporeque
 Cæterorum Danaorum, post inculpatum Pelidem.
 Sic illi quidem circa illum versabantur: prope autem
 Adveniebat anima Agamemnonis Atridæ 10
 Dolens: circumque aut aliæ congregabantur quæcumque cum ipso
 Domo in Ægisthi mortuæ erant & fatum obiverant.

Hunc prior anima allocuta est Pelidæ:

Atride, supra quidem te autumabamus Jovi gaudenti fulmine
 Viros heroas dilectum esse diebus omnibus, 15
 Quoniam multisque & fortibus imperabas
 Populo in Trojanorum, ubi passi sumus dolores Achivi.
 Ergone & tibi primum adstare debuit
 Parca perniciofa, quam nullus fugit, quicumque natus est.
 Utinam debuisses honore fruius quo imperabas, 30
 Populo in Trojanorum mortem & fatum obiisse.
 Eo tibi sepulchrum quidem secissent omnes Achivi,
 Et tuo quoque filio magnam gloriam conciliasset in futurum:
 Nunc autem te miserrima morte fatale erat capi.

Hunc autem rursus anima alloquebatur Atridæ:

Beate Pelei filii, diis similis Achilles,
 Qui mortuus es in Troja longe ab Argo, circum autem alii
 Interfecti sunt Trojanorum & Achivorum filii optimi,
 Pugnantes de te: tu autem in globo pulveris
 Iacebas magnus, ingenti spatio, oblitus equitationis. 40
 Nos autem toto die pugnabamus: neque omnino
 Cessavissetus a bello, nisi Jupiter turbine sedasset.
 At Postquam te ad naves portavimus ex bello,
 Deposuimus in lectis, purgantes corpus pulchrum
 Aquaque calida & unguento. multas autem te circum 45
 Lacrymas calidas fundebant Danaï, tondebantque crines.
 Mater autem ex mari venit cum immortalibus marinis,
 Nuncium audiens: vox autem in mare ruerat.
 Magna, cepitque tremor omnes Achivos:
 Et ruentes ivissent concavas in naves, 50
 Nisi vir detinuisset antiquaque multa sciens,
 Nestor, cujus & antea optimum apparuit consilium,
 Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit:

Continete vos Argivi, ne fugite filii Achivorum.

Mater ex mari hæc cum deabus marinis

Venit, suo filio mortuo adfutura. 55

Sic dixit: cohibueruntque fugam magnanimi Achivi.
 Circum autem te steterunt filia marini senis,
 Miserabiliter lugentes, circum autem immortales vestes induerunt.
 Musæ autem novem omnes, alternis voce pulchra, 60
 Lamentabantur, hic nullum illachrymem vidisses
 Argivorum: tam lugubre enim quiddam moverat Musa stridula.

- Ἑπτακαίδεκα μὲν σὲ ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ
 Κλαίμεν ἀθάνατοί τε θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρώποι·
- 65 Ὀκτακαίδεκάτῃ δ' ἰδόμεν πυρὶ, πολλὰ δὲ σ' ἀμύνει·
 Μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα καὶ ἱλικάς βούς.
 Καί σοι ἐν τ' ἰσθμῷ διῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
 Καὶ μέλιτι γλυκερῷ. πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
 Τύχεσιν ἐρώσαντο πυρὶ πίει καίρομενοι,
- 70 Πέζοι θ' ἰπῶνές τε· πολλοὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἑσθίει.
 Αὐτὰρ ἰσθμῷ δὴ σὲ φλόξ ἥνυσεν Ἡραίοιο,
 Ἡῷδεν δὴ τοὶ λέγεται λιύκ' ὅσ' Ἀχιλλεῦ.
 Οἶνα ἐν ἀκρόνῃ κ' ἀλείφατι. δῶκε δ' μητρὶ
 Χρυσέον ἀμυροῖτα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
- 75 Φάσκει ἔμμεναι, ἔργον δὲ περικλυτὴ Ἡραίοιο.
 Ἐν τῷ τοι κῆται λιύκ' ὅστα ραίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 Μίγδα δὲ, Πατέρκλοιο Μεινοτιάδαο θανόντος·
 Χάρις δ' Ἀντιλόχοιο, τὸν ἔβοχα τίς ἀσάντων
 Τῶν ἄλλων ἱτάρων μετὰ Πάτερκλόν γε θανόντα.
- 80 Ἀμρ' αὐτοῖσι δ' ἰσθμῷ μέγα κ' ἀμύμονα τύμβον
 Χεύουσιν Ἀργίαν ἥρως στρατὸς αἰχμητῶν
 Ἀκτῇ ἰσθμῷ προχούσῃ ἰσθμῷ πλατὺ Ἑλλησπόντῃ.
 Ὡς κεν τιλεφανὸς ἐκ ποταμῶν ἀνδράσιν ἴη
 Τῷς οἱ νῦν γηγάσι κ' οἱ μετόπισθιν ἴσονται.
- 85 Μήτηρ δ' αἰτήτασα θεὸς περικαλλὶ αἶδλα,
 Εἴκει μέγα ἐν ἀγῶνι ἀεισθήσιν Ἀχαιῶν.
 Ἦδ' ἔμεν πολλῶν τάρω ἀνδρῶν ἀντεβόλῃσα
 Ἡρώων, ὅτε κιν ποτ' Ὀσπρυμένου βασιλῆος
 Ζώνονται τε νέοι καὶ ἰσπεκνύοντα αἶδλα.
- 90 Ἀλλὰ κε κῆρα μάλα ἰδὼν θνήσας θυμῷ,
 Οἷ' ἰσθμῷ κατέθηκε θεὰ περικαλλὶ αἶδλα
 Ἀργυροφάτῃσιν ὅτις. μάλα γὰρ φίλῃ ἡδ' αἰθερίῃ.
 Ὡς σὺ μὲν εὖ δὲ θανὼν ὄνεις ὤλισας, ἀλλὰ τοι αἰὲν
 Πάντας ἰσθμῷ ἀνδράσιν κλίῃ ἴσεται ἰσθμῷ Ἀχιλλεῦ.
- 95 Αὐτὰρ ἔμοι τί τόδ' ἴδος ἰσθμῷ πόλεμον πολυκτύπῃσιν;
 Ἐν νόσφ' γάρ μοι Ζεὺς μῆσατο λυγρὸν ὄλεθρον
 Αἰγιάδῃ νῦν ὁ χερσὶ κ' ἐλομῆς ἀλόχοιο.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Ἀχιμίλον δὲ σφ' ἔλθε διάκτορος Ἀργειφόντης.
- 100 Ψυχὰς μνηστῆρων κατὰ γῶν Ὀδυσσῆα δαμνόντων.
 Τῷ δ' ἄρα θάμβησαντ' ἰδὺς κίν, ὡς ἰσθμῷ.
 Ἔγνω δὲ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 Παιδὰ Μελανθῆος ἀγακλυτὸν Ἀμεινίδεοντα·
 Εἷνος γάρ οἱ ἔην, Ἰθάκῃ ἐν οἰκίᾳ ναίων.
- 105 Τὸν προτέρη ψυχὴν προσεζώνεεν Ἀτρεΐδαο,
 Ἀμφίμεδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἴδυντ·
 Πάντες κεκρομένοι κ' ὀλέθριαι; εὖ δὲ κεν ἄλλος
 Κριτάμηνος λίσσεται κατὰ πτόλιν ἀνδρας ἀρίστους.

Septem & decem quidem te simul noctesque & dies
 Flevimus immortalesque dii mortalesque homines :
 Octava & decima autem dedimus igni , multasque circa te 65
 Oves occidimus valde pingues & nigras boves.
 Cremabaris autem in veste deorum , & unguento multo ,
 Et melle dulci. multi autem heroës Achivi
Cum armis ferebantur circa pyram ardentis ,
 Redestresque equestresque : multus autem strepitus ortus est. 70
 At postquam te flamma confecit Vulcani ,
 Mane scilicet tibi collegimus alba ossa , Achilles ,
 In vino puro & unguento. Dedit autem mater
 Auream amphoram : Bacchi autem donum
 Dicebat esse , opus autem inclyti Vulcani. 75
 In hac tibi jacent alba ossa illustris Achilles ,
 Mixtim autem , Patrocli Menœtiadæ mortui :
 Separatim autem Antilochi , quem maxime honorabas omnium
 Cæterorum sociorum post Patroclum mertuum.
 Circum ipsa autem postea magnum & insignem tumulum 80
 Fudimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum.
 Littore in excello in lato Helleponto.
 Ut longe manifestus ex ponto viris esset
 His qui nunc sunt & qui in futurum erunt.
 Mater autem pascens deos perpulchra certamina , 85
 Posuit medio in circo optimatibus Achivorum.
 Jam quidem multorum sepulchro virorum interfui
 Heroum , quando olim mortuo rege
 Cingunturque juvenes & parant certamina :
 Sed illa maxime videns miratus fuisses animo , 90
 Qualia de te posuit Dea perpulchra certamina
 Argentea pedibus Thetis. Valde enim amicus erat diis.
 Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidisti , sed tibi semper.
 Omnes in homines gloria erit bona Achilles.
 At mihi quæ hæc utilitas quod bellum gessi ? - 95
 In reditu enim mihi Jupiter molitus est tristem interitum.
 Egisti sub manibus & perdidisti uxoris.
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur :
 Prope autem ipsos venit internuncius Argicida ,
 Animas procorum deducens Ulyssi domitorum. 100
 Illi igitur stupefacti recta iverunt , postquam viderunt.
 Cognovit autem anima Agamemnonis Atridæ
 Filium Melanthei perinclytum Amphimedontem :
 Hospes enim erat , in Itacha domos suas inhabitans.
 Hunc prior anima alloquebatur Atridæ. 105
 Amphimedon , quid vobis accidit ut tenebrosam terram subitetis
 Omnes electi & æquævi ? neque quisquam aliter
 Discernens elegisset in urbe viros optimos.

- Η' ὕμν' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἰδάμεσθαι,
 110 Ὅσους ἀργαλίουσ' ἀνέμους κ' κύματα μακρὰ;
 Ἦσαν ἀτάρτιοι ἄνδρες ἰδὼν πῶτα καλὰ;
 Βῆς περὶ ταμνοῦμένους ἡδ' οἷῳ πῶτα καλὰ;
 Ἦε περὶ πτόλι' μαχιοῦμεν ἡδ' ὀνείων;
 Εἰπὶ μοι εἰσοῦμαι· ξείνος δέ τοι εὐχομαι εἶπαι.
 111 Ἦ' εἰ μὲν γὰρ ὅτε κείσσι κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
 Ὀτρυνίῳ Ὀδυσῆα σὺν ἀντιδίῳ Μενελάῳ
 Ἴλιν εἰς ἅμ' ἰππῶν εὐστέλμασι ἐπὶ νηῶν;
 Μῆνι δ' ἄρ' ἔλα πάντα περὶ ταῦν εὐρὴα πόντον,
 Σπασσὲν παρὰ πειθόντες Ὀδυσῆα πτολίπορθον.
 112 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσφώνειεν Ἀμφιμέδοντα·
 Ἀτρίδην κύδιον ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνονι,
 Μίμνημα τάδε πάντα, κ' ἀτρεκέως καταλέξω,
 Ἥμετέρῃ θανάτοιο κακὸν τέλος οἷον ἐτύχθη.
 Μνάμεθ' Ὀδυσῆα δὴν οἰχοῦμένοιο δάμαρτα.
 113 Ἦ' δ' ἔβ' ἡρνεῖτο συγχεῖν γάμον, ἔτ' ἐτελεύτα,
 Ἥμιν φραζομένη θάνατον κ' κῆρα μέλαιναν.
 Ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλοι ἐνὶ φρεσὶ μερμηράζει·
 Στήτα μὲν μίγαν ἰσὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε
 Λεωτόν καὶ περίμετρον· ἄραρ δ' ἡμῖν μετίησσι,
 114 Κοῦροι ἱμοὶ μνηστῆρες, ἐπὶ θάπτε δ' Ὀδυσσεύς,
 Μίμναι· ἰπποῦμεν τὸν ἱμὸν γάμον, εἰσὶν ἐφ' ἑσπε
 Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμῶλια τῆματ' ὀληται)
 Λαίητι ἥρωϊ ταρῆιον, εἰσότε κέν μιν
 Μοῖρ' ὅλοη καθέλῃσι ταηλεγέ· θανάτοιο.
 115 Μὴ τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιοῶν γεμισσῇ,
 Αἶψα ἄτερ σπείρου κῆται πολλὰ κτεατῖστας.
 Ὡς ἔραθ' ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπισπείδεται θυμὸς ἀγένητος·
 Ἐνθά κεν ἡματὶν μὲν ὕφαιτοκεν μίγαν ἰσὺν,
 Νύκτας δ' ἄλλύσειεν, ἐπὶ δαΐδας παραδίδετο.
 116 Ὡς τρέψας μὲν ἔλκεδε δόλον, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοὺς.
 Ἀλλ' ὅτε τέτρεπτον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπὶ λυθοὶ ὄρεσι,
 Μινῶν φθιόντων, περὶ δ' ἡματα πολλὰ ἐτελέαδην,
 Καὶ τότε δὴ τις ἔπεισε γυναικῶν ἡ σάρκα ἦδην,
 Καὶ τὴν γ' ἀλύσασαν ἐφύεργον ἀγλαὴν ἰσὺν,
 117 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεισε κ' ἐκ ἐδύλουσ', ἐπ' ἀνάγκης.
 Εὖθ' ἡ φῶς ἰδοῖεν, ὕφαισσα μίγαν ἰσὺν,
 Πλύνασ' ἡλίοιο ἐταλίζκειον ἢ σελήνῃ.
 Καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακὸς ποδὲν ἤγαγε δαίμων·
 Ἀγρῇ ἔσ' ἰσχατιῇ, ὅθι δῶματα ναῖε σὺβώτης.
 118 Ἐνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσῆα· Διόιοι,
 Ἐκ Πύλου ἡμαθόντος ἰὼν σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 Τῷ δ' ὅ μνηστῆρον θάνατον κακὸν ἀρτύναντι,
 Ἴκοντο περὶ ἄστυ περιελυτόν· ἦτορ Ὀδυσσεύς,
 Ἴσεν· αὐτὰρ Τηλεμάχος περὶ αὐτὸν ἐγμῶνιμα.

Num vos in navibus Neptunus domuit,
 Excitans graves ventos & fluctus vastos? 110
 An inimici viri læserunt in continente
 Boves abigentes & ovium greges pulchros?
 An pro urbe pugnantes & mulieribus?
 Dic mihi interroganti: hospitem autem tibi me dico esse.
 An non memivisti quando illuc veni in vestram domum, 115
 Hortaturus Ulyssē cum divino Menelao
 Ad illum ut una sequeretur nos bene transstratis in navibus?
 Mense autem toto omnem transivimus latum pontum,
 Vix permoventes Ulyssē urbium populatorem.

Hunc autem rursus anima alloquebatur Amphimedontis: 120
 Atrides optime rex virorum Agamemnon,
 Memini hæc omnia, & indubitare narrabo,
 Nostræ mortis malum finem qualis contigerit:
 Ambicbamus Ulyssē diu absentis uxorem:
 Hæc autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat, 125
 Nobis meditans mortem & parcam nigram.
 Sed dolum hunc alium in mente cegitavit:
 Statuens magnam telam in domibus texebat
 Tenuem & rotundam: statim autem nobis postea loquebatur:

Juvenes mei proci, quoniam mortuus est divinus Ulyssēs, 130
 Marite urgentes meas nuptias, donec vestem
 Perficiam. (ne mihi vana fila pereant)
 Læti heroi sepulchralem, dum ipsum
 Parca perniciofa sustulerit in longum sopientis mortis:
 Ne aliqua me in populo Græcarum culpet, 135
 Si sine veste jacebit qui multa possederit.

Sic dixit: nobis autem persuasus est animus masculus.
 Tunc diurna quidem texebat magnam telam,
 Noctibus autem dissolvebat, postquam faces apposuerat.
 Sic triennio latuit dolo, & fidem fecit Achivis. 140
 Sed quando quartus venit annus, & venerunt tempora,
 Mensibus deficientibus, multique dies consummati erant,
 Tunc quædam dixit mulierum quæ clare sciebat,
 Et hanc dissolventem invenimus illustrem telam,
 Sic hanc perfecit & non volens, per vim. 145
 Donec ipsa vestem ostendit, cum pertexuisset magnam telam,
 Et lavisset, soli similem vel lunæ.

Tunc Ulyssē mala alicunde duxit fortuna.
 Agri in extermitate, ubi domos suas habitabat subulcus.
 Illic venit dilectus filius Ulyssē divini, 150
 Ex Pylo arenosa reversus cum navi nigra.
 Hi autem procis mortem malam parantes,
 Venerunt ad urbem perinclytam: Ulyssēs quidem
 Posterior, at Telemachus ante præcessit.

- 155 Τὸν δὲ συζῶντις ἦγε κακὰ χερσὶ ἔματα ἔχοντα,
Πτωχῶ λευγαλῆα ἐκαλῖγκιον ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δ' ἤ λυγρὰ ποιεῖ χερσὶ ἔματα ἔσθ',
Οὐδὲ τις ἡμείων δύνατο γινῶναι τὸν ὄντα,
Ἐξαπίνης περραίνετ', ἐπὶ οἱ παργενέστεροι ἦσαν·
- 160 Ἀλλ' ἔπεισιν τε κακίσσιν ἐνίστομεν ἠδὲ βολήσιν.
Αὐτὰρ ὃ τίως μιν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν οἷσι
Βαλλόμενῳ καὶ ἐνιστόμενος, τέτληότι θυμῷ·
Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νύξ' Αἰγυόχοιο,
Σὺν μιν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' αἰέρας,
- 165 Ἐς θάλαμον κατέβηκε, καὶ ἐκλήισεν ὀχῆας·
Αὐτὰρ ὁ ἦν ἀλοχον πολυκερδεύουσι ἄνωγε
Τόξον μνηστῆρασι θέμεν πολίον τε σίδερον,
Ἡμῖν αἰνομόροισιν αἰθρία καὶ ρότῃ ἀρχήν.
Οὐδὲ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
- 170 Νευρὴν ἱπτανύσας, πολλὸν δ' ἐπισιδυῖες ἦμεν.
Ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἱκανὴν Ὀδυσσεύῳ μέγα τόξον
Ἔειπε ἡμῖς μιν πάντες ὁμοκλήουσιν ἐπέεσσιν
Τόξον μὴ δοῦναι, μνηστῆρ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύου·
Τηλεμάχῳ δὲ μιν οἷος ἐποτρύνειν ἐκέλευσιν.
- 175 Αὐτὰρ ὃ δέξαστο χεῖρ' πολύτλας Διὸς Ὀδυσσεύς,
Ῥηϊδίως δ' ἐτάνασε βίον, διὰ δ' ἦκε σίδερον.
Στῆ δ' ἄρ' ἔσθ' ἐδὸν ἰὼν, ταχίας δ' ἐκχευατ' ἑσθόνες,
Αἰνὸν πασπαίνων· βάλε δ' Ἀργίτοον βασιλῆα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐρίει κέλευα συνόντα,
- 180 Ἄντα τιτυσκόμεν· τοὶ δ' ἀρχισῖνοι ἐπιπτεν.
Πιστὸν δ' ἦν ὃ ῥά τις σφι θεῶν ἐπιτάγρουθ' ἦεν·
Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπιστομέμενοι μινεῖ σφω
Κτεῖνον ἐπιστομέμεν· τῶν δ' ὄνομος ὦρνυτ' αἰετὴς,
Κεῖται τρωατομήνων, δάσιδον δ' ἄσπαι αἵματι θυῖν.
- 185 Ὡς ἡμῖς Ἀγάμεινον ἀποσλόμεθ', ὃν ἔτι καὶ νῦν
Σώματ' ἀκνεία κείταρ ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύῳ.
Οὐ γὰρ πῶ ἴσασι φίλοι κατὰ δώματ' ἑκάστου,
Οἳ καὶ ὑπονίφαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλῶν,
Κατ' ἐμὲ γοάουσι· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
- 190 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴν περριπνέειν Ἀτρεΐδαι,
Ὅλβιε Λαέρταο παῖ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
Ἡ δ' ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσας ἄκοιτιν.
Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
Κούρῃ Ἰκαρίου, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσσεύῳ,
- 195 Ἄνδρες κουερίδι· τῶν οἱ κλέεσσι ἔσσοτ' ὀλύταρ
Ἦς ἀμείβεσθαι τεύξονται δ' ἐπιχθονίοισιν αἰοῖσιν·
Ἀθάνατοι χάρισαν ἰχέροισιν Πηνελοπείῃ.
Οὐκ ὡς Τυνδαρίῃ Κούρῃ κακὰ μῆτατο ἔργα,
Κουερίδων κτείνασα πόσιν· συγερὴ δὲ αἰοῖσιν
- 200 Ἐσσιτ' ἐπ' ἀνθρώπων· χαλεπὴν δὲ τε ρῆμιν ὥσατο

Illum autem subulcus dixit turpes corpore amictus habentem, 155
 Mendico vili similem atque seni, (erat ,
 Scipioni innitentem : illoque turpi circum corpus amictu amictus
 Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,
 Repente apparentem, neque qui majores natu erant :
 Sed verbis malis incessimus & jaculis. 160
 At is quidem interea tolerabat in ædibus suis
 Percussus & objurgatus patienti animo :
 Sed quando jam ipsum suscitavit Jovis mens Ægiocchi,
 Cum Telemacho quidem perpulchra arma tollens,
 In thalamum deposuit, & clausit fores: 165
 At idem suam uxorem multo astu jussit
 Arcum procis ponere canumque ferrum,
 Nobis infortunatis certamina & cædis principium.
 Neque quisquam nostrum potuit fortis arcus
 Nervum intendere, longeque aberamus: 170
 Sed quando in manus pervenit Ulyssis magnus arcus,
 Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis
 Arcum non dari, neque si valde multadiceret :
 Telemachus autem eum solus hortans jussit.
 At ipse cepit manu perpatiens dius Ulysses, 175
 Facile autem tetendit arcum, sagittamque misit per ferrum.
 Sterit autem ad limen progressus, velocisque effudit sagittas.
 Horrendum circumspiciens : jaculatusque est Antinoum regem.
 At postea aliis innmisit tela lucifera,
 Recta collineans : hi autem simul densi cadebant. 180
 Cognitum autem erat quod aliquis ipsi deorum adjutor esset.
 Statim enim in ædibus obsequentes furori suo (sordus ,
 Occidebant quaquaversum : illorum autem gemitus excitabatur
 Capitibus percussis, pavimento autem totum sanguine æstuabat.
 Sic nos o Agamemnon periimus : quorum adhuc nunc 185
 Corpora neglecta jacent in domibus Ulyssis.
 Nondum enim sciunt amici in domibus cujusque,
 Qui abluto nigro sanguine ex vulneribus,
 Seponentes lugerent : hic enim honor est mortuorum.
 Hunc autem rursus anima alloquebatur Atridæ : 190
 Beate Laërtæ fili solertissime Ulysses,
 Nimirum cum magna virtute nactus es uxorem.
 Quam bona mens erat inculpabilis Penelopæ,
 Filix Icarii, quam bene meminerat Ulyssis,
 Viri genialis. Ideo ei gloria nunquam peribit 195
 Sux virtutis : facient autem terrestribus cantilenam
 Immortales gratam prudenti Penelopæ.
 Non sic Tyndati filia mala consultavit opera,
 Genialem interficiens maritum : odiosa autem cantilena
 Erit in hominibus : gravemque famam præbuit 200

- Θαυτέρησι γυναιξί, καὶ ἡ κ' εὐεργὸς ἔστιν.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Ἐσαότ' εἰν αἶδαο δόμοις ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
 Οἱ δ' ἱστίῃ ἐκ πύλου κατέβαν, τάχα δ' ἀγρον ποιτο
 205 Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὅτ' ῥά ποτ' αὐτὸς
 Λαίρτης κτεάτιον, ἱστίῃ μάλα πόλλ' ἐμύθησεν.
 "Ἐνθά οἱ οἶκ' ἔην, περὶ δὲ κλισίῃσι δῖε πάντα.
 Ἐν τῷ σιτίσκοντο καὶ ἔζαντο ἡδὲ ἱανον
 Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοῖ οἱ φίλα ἐργάζοντο.
 210 Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γυνὸς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
 Ἐνδυκίᾳς κομίσσκειν ἔω' ἀγρῷ νόσφι πόληος.
 "Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶσι καὶ υἱῷ μῦθευ ἔειπεν,
 Τμῆς μὲν τῶν ἔλθειτ' εὐκτιμένον δόμον εἴσω.
 Διῶπτεν δ' αἶψα συὸν ἱριύσατε ὅσις ἄριστος.
 215 Αὐτὰρ ἔγ' αὖ πατρὸς πυρρῶσμαι ἡμετέρῃο,
 Αἰ κ' ἐμ' ἱσθηγυῖν ἢ φράσεται οφθαλμοῖσι,
 Ἥ κιν ἀγνοῖσσι, πολὺν χρόνον ἄμεις ἰόντα.
 "Ὡς ἱππῶν, δμῶσισι ἀρήια τυχεῖ ἔδωκεν.
 Οἱ μὲν ἱππῶτα δόμοιθε θεῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
 220 Ἄσπευ ἔην πολυκάρῃσι ἀλῶνς περὶτίζων.
 Οὐδ' εὖρεν Δολίον μῆγαν ὄρχατον ἰσκαταβαίνων,
 Οὐδέ τινα δμῶσιν, οὐδ' υἱῶν· ἀλλ' ἄσπευ τοῖγα
 Αἰμασίᾳς λέγοντες, ἀλῶνς ἐμυῖμαι ἔρκος,
 Ὀχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρον ὁδὸν ἠγμένονεν.
 225 Τὸν δ' οἶον πατέρ' εὖρεν εὐκτιμένη ἐν ἀλῶν,
 Λιγρύνοντα εὐτόν· ρυπῶντα δὲ ἔσο χιτῶνα,
 Ῥαστὸν, ἀεικέλιον· περὶ δ' ἐκνήμοσι βοῖας
 Κνημίδας ῤαστάς δέδωτο, γεχαπτὺς ἀλείψαν·
 Χειρὶδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἔνικ'· αὐτὰρ ὑπερθεῖ
 230 Αἰγείνῃ κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθε' αἰῶν.
 Τὸν δ' ὥς ἔν ἐνύκσει πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 Γῆραι τεύρομενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθε' ἔχοντα,
 Στάς ἄρ' ὑπὸ βλωδρῇν ὄχλην κατὰ δάκρυον εἴζε.
 Μεμήμεξε δ' ἱππῶτα κατὰ φρίνα καὶ κατὰ θυμόν.
 235 Κῦσται δ' ἐπερῶναι ἰὸν πατέρ', ἠδὲ ἱκασα
 Εἰπών, ὥς ἔλθοι δ' ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἥ πρῶτ' ἐξέρροιο, ἱκασά τε πυρρῶσαιο.
 "Ὡδὲ δὲ οἱ φρονέοντι δοῦσασατο κέρδιον εἶναι,
 Πρῶτον κερταμίσις ἱππῶσιν πειρηθῆναι.
 240 Τὰ φρονέον ἰδυὺς κίεν αὐτὰ δι' Ὀδυσσεύς.
 "Ἦτοι ὁ μὲν κατ' ἔχων κεφαλὴν, εὐτόν ἄμριλάχαι.
 Τὸν δὲ παρυσάρῃον προσιζάνει ραϊδῖμος υἱός,
 Ὡς γέρον, ἐκ ἀδαμονίῃ σ' ἔχει ἀμφοπολεύειν
 Ὀρχατον· ἀλλ' εὖ τει κομιδὴ ἔχει, ἐδὲ τι πάμπαν
 245 Οὐ ρυτόν, ἢ συκῇ, ἐκ ἀμφοίλος, ἢ μὲν ἐλαίῃ,
 Οὐκ ὄχλην, οὐ περὶν τοι ἔτι κομιδὴς κατὰ κῆπον.

Ἄλλο

Fœmineis mulieribus, & quæ benefica *i. e. proba* erit.

Sic hî quidem ejusmodi alternis loquebantur,
Stantes in Ditis domibus sub cavernis terræ. (Nerung

Illi autem postquam ex civitate iverunt, citoque in agrum perve-

Pulchrum Laërtis, excultum, quem quondam ipse 205

Laërtes comparaverat, postquam valde multum laborarat:

Illic ei domus erat, circumque exedra currebat undique,

In qua comedebant & sedebant & dormiebant

Famuli necessarii, qui ei amica operabantur:

Ineratque mulier Sicula anus, quæ senem 210

Diligenter curabat in agro longe ab urbe.

Ibi tum Ulysses pastoribus & filio sermonem dixit:

Vos quidem nunc ite in affabre factam domum intro:

Prandium autem statim porcorum sacrificate, qui optimus est.

At ego patrem tentabo nostrum, 215

Si me agnoscat & animadvertat oculis,

An ignoret, multo tempore absentem.

Sic locutus, servis martia arma dedit.

Hî quidem postea in domum velociter iverunt: at Ulysses 220

Propius ivit ad abundantem fructibus hortum, tentaturus:

Neque invenit Dolium in magnum viridarium descendens,

Neque quemquam fervorum, neque filiorum: sed ii

Sentes collecturi, horti futuras sepem,

Abiverant: at eis senex viam præibat.

Solum autem patrem invenit in bene culto horro, 225

Purgantem plantam. sordida autem amictus erat tunica,

Pannosa, fœda: circumque tibias bubulas

Ocreas confutas ligaverat, lacerationes evitans:

Digitaliaque in manibus, ruborum causa: at desuper

Caprimum pileum capite habebat, dolorem auctans. 230

Hunc autem postquam agnovit perpiciens divinus Ulysses

Senectute consumptum, magnumque mente dolorem habentem,

Stans sub excelsa pyro lacrymam effudit.

Cogitabat autem postea in mente & in animo,

An oscularetur & amplecteretur suum patrem, & singula 235

Diceret, quomodo venisset & pervenisset in patriam terram:

An prius interrogaret, singulaque tentaret.

Sic autem ei cogitanti visum est melius esse,

Primum mordacioribus verbis tentare.

Hæc cogitans recta ivit ad eum divus Ulysses:

Ec ille quidem demisso capite stirpem circum fodiebat: 240

Eum autem astans allocutus est illustis filius:

O senex, non imperitia te tenet curandi

Ordines vitium: sed bene tibi cura habet, atque omnino

Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva, 245

Non pyrus, non areola sine cura in horto.

Odyssæ.

Y y

- Ἄλλο δὲ τοι ἔρεω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνδω θυμῷ.
 Αὐτὸν σ' οὐκ αγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
 Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμῆς τε κακῶς, καὶ αἰετία ἴσασθαι.
- 250 Οὐ μὲν αἰετῆς γε ἀναξ' ἔναι· ὅς σε κομίζει,
 Οὐδέ τι τοι δούλιον ἐπιστρέψαι εἰσοράσασθαι,
 Εἶδ' καὶ μέγ' εἶδ'. βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἵοικας.
 Τικύτω ὃ ἵοικας, ἵσται λούσταιτο φάγοι τε,
 Εὐδέρμῳ μαλακῶς. ἢ γὰρ δίκῃ ἐστὶ γιγνόμενος.
- 255 Ἄλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον,
 Τεῷ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τεῷ δ' ὄρχατον ἀμφοβολεύεις;
 Καί μοι τοῦτ' ἀγέρουσιν ἐτήτυμον, ὅρ' ὡς εἰδῶ,
 Εἰ ἑτεόν γ' Ἰθάκῃ τήνδ' ἐκώμαθ', ὥς μοι ἔωσεν
 Οὐτ' ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμῃος ἐνθάδ' ἴοντι,
- 260 Οὐτὶ μάλ' ἀρτίφρον· ἵσται ἔ τολμήσιν ἱκασα
 Εἰσπῶν, ἠδ' ἐπακούσθαι ἐμὸν ἔπος, ὥς ἐρέωιν
 Ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, ὥσπερ ζῶει τε καὶ ἐστὶ,
 Ἡ ἦδη τέθνηκε, καὶ εἰν αἶδα δόμοισιν.
 Ἐκ γάρ τοι ἔρεω, σὺ δὲ σύνδωε, καὶ μὴ ἀκουσον·
- 265 Ἀνδρᾶ ποτ' ἐξείνισα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
 Ἡμέτερόν δ' ἐλθόντα· καὶ ἔσω τις βροτὸς ἄλλ'·
 Ζεῖναν τηλεδαπῶν φιλίαν ἐμὸν ἔκετο δῶμα.
 Εὐχέτο δ' ἐξ Ἰθάκης γέν' ἱμῶναι, αὐτὰρ ἔρασκε
 Δαίρτην Ἀρκυσιόδην πατέρ' ἱμῶναι αὐτοῦ.
- 270 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνισα
 Ἐνδοκίῳ φιλίαν, πολλῶν πατὰ οἶκον ἴονταί,
 Καὶ οἱ δῶρα πόρον ξεινῆα οἷα ἔφακ'·
 Χρυσῷ μὲν οἱ δῶκ' εὐργέ' ἱσπὰ τάλαντα,
 Δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργουσι ἀνδριμόντα,
- 275 Δάδωκα δ' ἀσπλοῖδας χλαίνας, τίσους δὲ τάσπας,
 Τόσσα ὃ φάρσα καλά, τίσους δ' ἐπὶ τῷσι χιτῶνας·
 Χωρεῖς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας ἔργ' ἐνδυίας
 Τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἦδεκεν αὐτὸς ἐλίσσας.
 Τὸν δ' ἡμέλειτ' ἔπειτα πατὴρ πατὰ δάκρυον εἶπεν·
- 280 Ζεῖν, ἥτοι μὲν γαῖαν ἰκάνεις ὅν ἐρέωινες,
 Ὑβρίζῃ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι.
 Δῶρα δ' ἐτάσσεια ταῦτα χαρίζεο μερὶ ὁπάων.
 Εἰ γάρ μιν ζῶν γ' ἐκίχης Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
 Τῷ κεν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμεν' ἀπίσχυμα,
- 285 Καὶ ξενίῃ αγαθῇ. ἢ γὰρ δήμις, ὅστις ὁπάρξῃ.
 Ἄλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον,
 Πόσον δὴ ἐστ' ἐστὶν ὅτε ξείνιστας ἐκῶνον
 Σὸν ξῆνον δύσπρον; ἐμὸν παῖδ'; εἰ ποτ' ἔν γε,
 Δύσμορον, ὃν πε πῆλε εἶλπον καὶ πατρίδ' αἰεὶ,
- 290 Ἡέ πε ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύεις, ἢ ἐπὶ χέρσου
 Θηροὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἔλωρ γίγνεται· ἔδδ' ἔ μιν
 Κλεψῶσι περιψύλασα, πατὴρ θ', αἷ μιν τακόμεσθα.

Aliud autem tibi dicam, tu autem ne iram impone animo :
 Ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem
 Molestam habes, squalisque male, & indecenter indutus es.
 Non quidem pigritiæ dominus causa non te curat, 250
 Et nequaquam tibi servilis inest, si quis inspiciat,
 Forma & magnitudo : regi enim viro similis es.
 Tali autem similis es, postquam lotus est comeditque,
 Ut dormiat molliter. hic enim mos est senum.
 Sed age mihi hoc dic & vere narra, 255
 Cujus servus es virorum ? cujus autem hortum colis ?
 Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
 Si vere in Ithacam hanc venimus, sicut mihi dixit
 Hic vir nunc obviam factus huc venienti,
 Non satis prudens : quoniam non sustinuit singula 260
 Dicere, & audire meum verbum, sicut interrogabam
 De amico meo, sicubi vivit & est,
 An jam mortuus est, & in Ditis domibus.
 Nam tibi dicam, tu autem intellige, & me audi :
 Virum aliquando hospitio excepi dilecta in patria terra, 265
 In nostram domum venientem : & nondum quisquam homo alius
 Hospitum peregrinorum amicorum meam venerat domum.
 Dicebat autem ex Ithaca oriendum se esse, & dicebat
 Laërtem Arcisiadem patrem esse suum.
 Illum quidem ego ad domum ducens bene hospitio excepi 270
 Peramanter tractans, cum multa in domo mihi essent,
 Et ei dona præbui hospitalia qualia decebat :
 Auri quidem ei dedi benefacti septem talenta,
 Dedique ei pateram totam argenteam floridam,
 Duodecim autem simplas lænas, totque tapetas, 275
 Totidemque pallia pulchra, totque insuper tunicas :
 Separatim autem rursus mulieres eximias operum gnaras
 Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere.
 Illi respondit postea pater lacrymas fundens :
 Hospes, equidem in terram pervenisti quam interrogas, 280
 Injurii autem ipsam & scelesti viri habent.
 Dona autem vana hæc donasti multa præbens.
 Si enim ipsum vivum invenisses Itachæ in populo
 Equidem te bene donis remuneratus dimisisset,
 Et hospitalitate bona. hoc enim jus est, quicumque ceperit. 285
 Sed ago mihi hoc dic & vere narra,
 Quotus jam annus est quando excepisti illum
 Tuum amicum infelicem, meum filium ? siquidem esset :
 Infortunatum, quem longe ab amicis & patria terra,
 Aut in ponto comederunt pisces, aut in continente 290
 Feris & avibus laniamentum factus est : neque ipsum mater
 Flevit cooperiens, paterque, qui ipsum genuimus :

- Οὐδ' ἄλλοχ' πολύδωρος ἐχέρον Πανελύσια
 Κάκισ' ἐν λεχέσσι εἴλεον πόσιν, ὥς ἐπέοικεν,
 295 Ὀρθαλμοὺς καθεύδοντα. τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θαγόντων.
 Καὶ μοι τοῦτ' ἀγέρευτον ἐπὶ τυμῇ, ὅρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς, πόθεν εἰς αἰδρῶν; πόδι τοι πόλις ἦδε τοκήϊς;
 Πῶ δὲ τοῦδ' ἔσκηεν Διὶ, ἢ σ' ἤγαγε διῶρο,
 Ἀντιθέως β' ἐπάρκεις, ἢ ἔμπορος εὐλήλυδας
 300 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα γαίῃ,
 Τίος Ἀλκίδαυτος Πελοπηλειίδαο ἀνακτος.
 305 Αὐτὰρ ἐμοὶ γ' ὅτ' ἐστὶν Ἐσπερίη· ἀλλὰ με δαίμων
 Πλάξ' ἔλκτο Σκαυῆος διῶρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.
 Νηὸς δέ μοι ἔσκηεν ἐπ' ἀγροῦ νόστοι πόλιν.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς τότε δὴ πέμπτεν ἔτις ἐστιν
 Ἐξ ἧ καὶθεν ἔβη, καὶ ἱμῶς ἀπελήλυθε πάτερης,
 310 Δύσμερος· ἢ τέ οἱ ἰαλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι
 Δεξιῶν, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμψον ἐκείτων;
 Χαίρει δὲ κτερος ἰόν· θυμὸς δ' ἐπὶ νῶν ἰώλπει
 Μίξιδα γ' ἑλπίη, ἥδ' ἀγλαὰ δῶρε διδώσιν.
 Ὡς εἶπτο. τὸν δ' ἄχε' ἔφελλε ἐκάλυψε μέλαινα
 315 Ἀρσιότρησι δὲ χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλίεσσαν
 Χύετο κακηνεφαλῆς πόλιν, ἀδινὸν σιναχίζων.
 Τῷ δ' ἀέριετο θυμὸς, ἀνὰ ῥίνας δέ οἱ ἦδη
 Δαίμων μέγ' ἐπύτυψε, εἴλον πατὴρ' εἰσεφώνοντι.
 Κῦς δέ μιν περιγύς ἐπιδάμνη, ἦδε προστύδα,
 320 Κῆ' ἔνεντι ἐστὶ αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μετακίξας
 Πῶθεν εἰκίσας ἔπει εἰς πατρίδα γαίαν.
 Ἀλλ' ἴσχει κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντος.
 Ἐκ γὰρ τοι ἔγω· (μάλα δὲ χρὴ σφουδερῶν ἔμμεναι)
 Μνηστῆρες κατέκτανον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
 325 Λάβον τιτυδά· θυμαλγέα κ' κακὰ ἔργα.
 Τὸν δ' ὁ Λαέρτης ἀπαμειβέτο, εἰρησέεντε,
 Πῶ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε ἐμὸς παῖς ἐνθάδ' ἰκάνεις,
 Σπῶν τι μοι νῦν εἴτε ἀειρεαδὲς, ὅρρα πιωοῖθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 330 Οὐδὲν μὲν πῶτον τήνδε φράσαι ὀρθαλμοῖσι
 Τῶν ἐν Περηνεῶν μ' ἔλασεν οὐς λευκὰ ἰδόντι
 Ὀχρὸν δ' οὐκ ἐμὸν πρὸς σὺν πόντῳ μήτηρ
 Ἰσχυρὰς Αὐτόλκεον μήτηρ; φίλον, ὅρ' ἀν' ἐλπίσιν
 Δάσχει τὰ διῶρο μοιῶν μοι ὑπόσχετο κ' κατένευσεν.
 335 Εἰ δ' ἄγε τοι κ' δινδῶν εὐκτιμένην κατ' ἀλσὸν
 Ἰῶσα ἄμ' ἐμὸν πότι ἔδωκε; ἐγὼ δ' ἠτιέν σε ἔκασα,
 Παίδων ἐὼν κατὰ κῶπων ἐπιστάμην· διὰ δ' αὐτῶν
 Ἀντιμέδοντα, σὺ δ' ἀνόμεστας κ' ἑκάτας ἔλασα.

Neque uxor multum dotata prudens Penelope
 Ploravit in lectis dilectum maritum, sicut decebat,
 Oculos claudens. hic enim est honos mortuorum. 325
 Et mihi hoc dic verum, ut bene sciam,
 Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
 Ubi autem navis stat velox, quæ te duxit huc,
 Divinosque socios? an vechus venisti
 Navi in aliena, illi autem te exposito discefferunt? 300
 Eum autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Tibi equidem omnia prorsus indubitate narrabo.
 Sum enim ex Alybante, ubi inclytas domos habito,
 Filius Aphidantis Polypemonidæ regis.
 At mihi nomen est Eperitus: sed me deus 305
 Errare fecit a Sicania huc venire nolentem:
 Navis autem mihi ipsa stat in agro longe ab urbe.
 At Ulyssi hic jam quintus annus est
 Ex quo illinc ivit, & a mea discessit patria,
 Infelix: certe ei bonæ erant aves eunti 310
 Dextræ, quibus gaudens quidem ego dimissi illum,
 Gaudebatque ille iens: animus autem nobis adhuc sperabat
 Nos hospitiiis junctum iri, & splendida dona daturus esse.
 Sic dixit. illum autem doloris nubes cooperuit nigra.
 Ambabus autem manibus capiens cinerem ardentem 315
 Fudit in caput canum, graviter suspirans.
 Hujus autem motus est animus, per nares autem ei jam
 Acer spiritus prorupit, dilectum patrem insipienti.
 Osculatus est autem ipsum amplectens affiliens, & allocutus est:
 Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu inquisis, 320
 Veni vigesimo anno in patriam terram:
 Sed abstine fletu luctuque lacrymoso.
 Etenim tibi dicam: (valde autem oportet festinare tamen)
 Procos interfeci in nostris domibus,
 Contumeliam ulciscens animo gravem & mala facinora. 325
 Huic autem rursus Laërtes respondit, dixitque:
 Si quidem jam Ulysses meus filius huc venisti,
 Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadear.
 Illum autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 Cicatricem quidem primum hanc animadverte oculis 330
 Quam in Parnaso mihi infixit sus albo dente
 Cum illuc ivissem: tu autem me miseris & optima mater
 Ad patrem Autolycum matris dilectum, ut caperem
 Dona quæ huc profectus mihi promiserat & annuerat.
 Eja age tibi & arbores bene culta in area 335
 Dicam quas mihi aliquando dedisti, ego autem petebam a te
 Puer per hortum subsequens: per autem ipsas (singulas,
 Ibamur, tu autem nominabas & dicebas singulas.

- "Οχθας μοι δώκας τρεισκαίδεκα, κ' δέκα μυλίας;
 340 Σοχίας τεσσάρων· ὄρχους δέ μοι ὦδ' ὑπερβύτας
 Δάσειν πεντήκοντα, διατρύγι' ἢ ἕκαστος
 "Ἦν' ἔνθα δ' ἀνὰ σαρυλᾷ παντοῖα ἔστιν,
 "Οπότε δὴ Διὸς ἄραι ἐπιβρέτησαν ὑπερέιν.
 "Ὡς εἶπτο. τῷ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα κ' εἶλον ἦτορ·
 345 Σάκετ' ἀναγίνντο· τά οἱ ἔμπειδα πύρεσσι' Ὀδυσσεύς.
 "Αυρὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πῆχυν· τὸν δὲ περὶ οἶ
 ἦ· ἐν δ' οὐφύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄμυντο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 "Ἐξ αὐτῆς μύθοισιν ἀμειβόμεν προσέειπε,
 350 Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἐπ' ἐστὶ θεοὶ κατὰ μακρὸν ὄλυμπον,
 Εἰ ἴτιόν μιν ἤμετε ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν.
 Νῦν δ' αἰνῶς δίδωκα κατὰ φρένα μὴ τάχα πάντες
 "Ἐνθάδ' ἐπείθουσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
 Πάντη ἰσοτιμῶσιν Κεραλλήεναν πολέεσσι.
 355 Τὸν δ' ἀσπαρμιβόμεν προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
 "Ἄλλ' ἰομῶ περὶ οἶκον ὃς ὄρχατος ἰγγύθι κῆται.
 "Ἐνθα ἢ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συζῶτην
 Πρύσιππ', ὥς ἂν δειπνὸν ἐροσπλίωσιν τάχιστα.
 360 "Ὡς ἄρα φωνήσαντε βᾶτην πρὸς δώματα καλά.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναυπαύοντας,
 Εὔρην Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συζῶτην
 Ταρμυμένους κῆρα πολλὰ, κερθόντας τ' αἰδοσθαι εἶπεν·
 Τίρεσθ' ἢ Λαέρτην μεγαλήτορα ὃ ἐνὶ οἴκῳ
 365 Ἀμφίπολον Σικελὴ λούσῃ, καὶ χρίσιν ἐλαίῳ·
 "Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλειν. αὐτὰρ Ἀθήνη·
 "Ἀγχι παρειαμένη μέλει ἥλδανε ποιμῆν λαῶν,
 Μειζόνα δ' ἢ πάρος κ' πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
 "Ἐκ δ' ἀσπαμίνδου βῆ· θαύμαζε δὲ μιν φίλος υἱὸς,
 370 "Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον αἶψαν·
 Καί μιν ζωήσας ἴσθα πτερύγεσσι προσηύδα,
 ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰνευμένην
 Εἶδος τε μέγας τε ἀμύμονα θῆκεν ἰδέσθαι.
 Τὸν δ' αὖ Λαέρτης παραινόμεν ἀντίον ηὔδα,
 375 Αἰ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ κ' Ἀθηναίη κ' Ἀπολλεῖ.
 Οἷ' ἔνθα Νηῆκεν εἶλον ἰυκτίμῳι πτολίεθρον,
 "Ἀκτὴν ἠπειρώϊο Κεραλλήεναν ἀνάσσαν.
 Τοῖος ἴων τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δέμοισι,
 Τεύχε' ἔχων ὤμῳσιν ἐρεσάμεναι καὶ ἀμύνειν
 380 Ἄνδρας μνηστῆρας. τῷ κε σείων γούνατ' ἔλυσα
 Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Οἱ δ' ἔπειτ' ἐν παύσαντο πόνοι, τετίκοντό τε δαῖτα,
 "Ἐξ οἷς ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.

Piros mihi dedisti tredecim, & decem malos,
Ficos quadraginta: sulcos autem mihi sic nominasti 340
Daturum quinquaginta, frugifer autem quique
Erat: illic uvæ omnigenæ sunt,
Quando jam Jovis tempora incumbunt desuper.

Sic dixit, illius autem ibi soluta sunt genua & proprium cor,
Signa recognoscentis quæ ei certa dixerat Ulysses. 345
Circum autem filium dilectum jecit brachia: eum autem ad se
Cepit exanimatum pertolerans dius Ulysses.
At postquam respiravit, & in præcordia animus congregatus est,
Iterum verbis respondens allocutus est:

Jupiter pater, certe adhuc estis dii in magno Olympo, 350
Si revera proci improbam contumeliam luerunt.
Nunc autem graviter timeo in mente ne mox omnes
Huc adveniant Ithacenses, nuncios autem
Passim mittant in Cephallenorum urbes.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses: 355
Confide, ne tibi ista in mente tua curæ sint:
Sed eamus ad domum quæ viridarium prope jacet.
Illuc autem Telemachum & bubulcum & subulcum
Præmisi, ut cœnam pararent citissime.

Sic locuti ierunt ad domos pulchras. 360
Hi autem quando jam pervenerunt ad domos bene habitatas,
Invenerunt Telemachum & bubulcum & subulcum
Incidentes carnes multas, miscentesque liquum vinum.
Interim autem Laërtem magnanimum tua in domo
Famula Sricula lavit, & unxit oleo: 365

Circum autem vestem pulchram jecit, at Minerva
Prope astans audivit membra pastori populeum,
Majoremque quam autem & crassiorē fecit videri.
Eque balneo ivit: admiratus est autem ipsum dilectus filius,
Postquam vidit immortalibus diis similem prorsus: 370
Et ipsum vocans verbis velocibus allocutus est:

O pater, certe omnino aliqui te deorum sempiternorum
Formaque magnitudineque bonum fecit videri.

Illum contra Laërtes prudens alloquebatur: 375
Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo:
Qualis Nericum cepi bene ædificatum oppidum,
Littus continentis, Cephallenibus imperans,
Talem me ferens hesternus in nostris domibus,
Arma habens humeris adfuissem & propulsassem
Viros procos: eò ipsorum genua solvissem 380
Multorum in ædibus, tu autem in mente lætatus fuisses.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur,
Illi autem postquam cessarunt a labore, paraveruntque epulas,
Ordine sederunt in lætisque sedibusque.

- 385 Ἐνθ' οἱ μὲν δειπῶν ἐπιχείρουν· ἀρχίμελον δὲ
 Ἦλθ' ὁ γέρον Δολίχ', σὺν δ' ἡ νύκτι τοῖς γέροντας
 Ἐξ ἔργων μολόντες, ἐπὶ περμουλούσα κάλεισεν
 Μήτηρ γηρὺς Σικελῆ, ἥ σφάας τρέφει· καὶ ῥα γέροντα
 Ἐιδυκίως κομίσσκειν, ἐπὶ κατὰ γῆρας ἡμαρτην.
- 390 Οἱ δ' ὥς ἐν Ὀδυσῆα ἶδον, ρεῖσσαντὸ τε θυμὸς,
 Ἔσαν ἐνὶ μεγάροισι τιθιπρότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Μυλιχίοις ἐπίπαισι καθαρπτόμεν' προσέειπεν,
 ὦ γέρον, ἴξ' ἐπὶ δειπῶν, ἀπεκλεάδισθε ἢ θάμβου·
 Διερὶ γὰρ σίτῃ ἐπιχειρήσιν μεμαῶτες
- 395 Μίμνησκ' ἐν μεγάροισι, ὕμιας ποτιδῶμενοι αἰεὶ.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. Δολίος δ' ἰδυς κίε χεῖρ τιτάσας
 Ἀμφοτέρως· Ὀδυσσεύς ἢ λαβὼν κύσει χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
 Καί μιν ραήσας ἴστα πτερόντα προσπύδα,
 ὦ φίλ', ἐπὶ τέθνησας ἐλδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
- 400 Οὐδέ τ' ὀϊσμένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοί,
 Οὐδέ τι καὶ μέγα χαῖρι, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
 Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσεν ἐπὶ θυμῷ, ὅρ' εὖ εἶδ' ὧ,
 Ἦ ἦδ' ὅσα οἶδε περίφρον Πηνελόπεια.
 Νοστήσαντά σε διῦρ', ἢ ἄγγελον ἐπύρηναι.
- 405 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολέμυτις Ὀδυσσεύς,
 ὦ γέρον, ἦδ' οἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πίνεισθαι;
 Ὡς φάθ'. ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔειπ'· ἐυξέει ἐπὶ δῖον.
 Ὡς δ' αὖτως παῖδες Δολίχ' κλυτὸν ἄμ' Ὀδυσῆα
 Δεικνύοντ' ἐπίπαισι, καὶ ἐν χεῖρασι φύντο·
- 410 Ἐξίης δ' ἔζοντο παρὰ Δολίχον πατίεσθ' ὄρων.
 Ὡς οἱ μὲν περὶ δειπῶν ἐνὶ μεγάροισι πίνοντο.
 Ὅσα δ' ἄρ' ἄγγελ' ὄκα κατὰ πτόλιν ὤχετο πάντη,
 Μνηστῆρον συζεῖν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέουσα.
 Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰόντες ἐροῖτων ἄλλοθεν ἄλλ'·
- 415 Μυχμὸς τε σοναχῇ τε δόμων προπύρεσθ' Ὀδυσῆ'·
 Ἐκ δὲ νίκυς οἶκον ὄρεον, καὶ θάπτεται ἱκασοί.
 Τούς δ' ἐξ ἀλλόων πολίων οἰκόνδε ἱκασον
 Πέμπων ἄγην ἀλειῦσι, θεῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες.
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
- 420 Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὀμηγερέες τ' ἐγάνοντο,
 Τοῖσιν δ' Εὐπωίδης ἀνὰ θ' ἴσατο καὶ μετίειπεν·
 Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πίνεσθ' ἔκειτο
 Ἀντιγόη, τὸν πρότον ἐνέχετο δῖ' Ὀδυσσεύς·
 Τοῦ ὅγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετίειπεν,
 425 ὦ φίλοι, ἢ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μέσας Ἀχαιῆς·
 Τούς μιν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἰδδολούς,
 Ὀλοσε μὲν νῆας γλαρυχεῖς, δότ' δ' ὤλεσε λαούς·
 Τούς δ' ἐλθὼν ἐκτείνει Κεραλλήνων ὄχ' ἀείρους·
 Ἀλλ' ἄγχιτε, πρὶν τέτον ἢ ἐς Πύλον ὄκα ἰκιδέαι,
 430 Ἦ καὶ ἐς Ἠλέδα διάν, ἔσθ' κερταύουσιν Ἑπειοὶ,

Tunc hi quidem prandio manus admovebant : mox autem
 Venit senex Dolius, simulque filii hujus senis
 Ex operibus fatigati, siquidem ante veniens vocaverat
 Mater anus Siculo, quæ ipsos nutrebat : & senem
 Studiose curabat, postquam senectus ceperat.
 Qui ut Ulyssem viderunt, agnoveruntque animo,
 Steterunt in ædibus stupefacti. at Ulysses
 Dulcibus verbis compellans dixit :

385

390

O senex, secle ad prandium, obliviscimini autem stuporis.
 Dudum enim cibo manum adinovere volentes
 Manebamus in ædibus, vos expectantes semper.

395

Sic dixit. Dolius autem recta ivit manus protendens
 Ambas. Ulyssis autem capiens osculatus est manum in carpo,
 Et ipsum vocans verbis velocibus alloquebatur :

O amice, quoniam rediisti cupientibus valde nobis,
 Neque purantibus, dii autem te duxerunt,
 Salveque & magnopere gaude, dii autem tibi felicitates dent.
 Et mihi hoc dic verum, ut bene sciam,

400

An jam aperte scit prudens Penelope
 Reversum te huc, an nuncium mittamus.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 O senex, jam scit : quid te oportet hæc laborare ?

405

Sic dixit. ille autem rursus sedit bene polita in sede.

Eodem modo filii Dolii inclytum circa Ulyssem
 Salutabantque verbis, & in manibus ei hærebant :
 Ordine autem sederunt apud Dolium patrem suum.
 Sic hi quidem circa prandium in ædibus laborabant.

410

Vox autem nuncia ocyus per urbem ivit ubique,
 Procorum odiosam mortem & factum indicans.
 Illi autem simul audientes iverunt aliunde alius
 Cum strepituque & gemitu ante ædes Ulyssis :

415

Et mortuos ædibus efferebant & sepeliebant singuli.
 Qui autem erant ex aliis urbibus domum quemque
 Mittebant vehendos eis qui maria rimantur, in naves veloces po-
 Ipsi autem in concionem ibant conferti, dolentes cor.

(nentes.

At postquam coiverunt congregatique sunt,
 His Eupithes surrexit & locutus est :

420

Filii enim ei intolerabilis in præcordiis dolor jacebat
 Antinoi, quem primum interfecerat dius Ulysses :
 Ob eum ille lacrymans, concionatus est & dixit :

O amici, certe magnum facinus vir hic patravit Achivis.
 Alios quidem cum navibus ducens multosque & bonos,
 Perdidit & naves cavas, perdidit & populos :

425

Alios autem veniens interfecit Cephallenorum facile optimos.
 Sed agite, antequam hic vel in Pylum ocyus eat,
 Vel in Elidem divinam, ubi dominantur Epei,

430

- Ἰοῦν· ἢ καὶ ἱεῖα κατιφίης ἱεσύμεθ' αἰεὶ.
 Λάβῃ γὰρ τάδε γ' ἐς καὶ ἱεσυμέθοισι πυθίσθαι.
 Εἰ δὲ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονίης
 Τιστέμεθ', ἐκ αὖ ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
 435 Ζωέμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανάτῳ ἐθιμέθοισι μετέμνη.
 Ἀλλ' Ἰοῦν, μὴ φέβῃσι περαιοθέντες ἐκίπτοι.
 Ὡς εἶπε δακρυχέων· οἶκτ' δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοὺς,
 Ἀγχιμόλον δὲ σφ' ἔλθε Μίδων καὶ θεῖον αἰδοῖς
 Ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆα, ἱππὶ σφίεας ὕψους ἀνέκην.
 440 Ἔσαν δ' ἐν μίαισι· τάσος δ' ἔλεν ἄνδρα ἥσαν.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέμνησι Μίδων περυσινὴν εἰδώς,
 Κέκλυτε δὲ νῦν μεν Ἰθακίοισι· ἐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἀδαίεσσιν αἰέκῃσι θεῶν τάδε μέγατο ἔργα.
 Αὐτὸς ἐγὼν εἶδεν θεῶν ἀμφοτέρων, ὅς ῥ' Ὀδυσῆϊ
 445 Ἐγγύθεν εἰσέκει, καὶ Μέντορι πάντα ἑσέκει.
 Ἀθάνας δ' ὃ θεὸς τότε μὲν περσάροισ' Ὀδυσῆα
 Φαίνετο θαλάσσιον, τότε δὲ μετὰ πῆλ' ὄρεσσιν
 Θῦνι κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιεῖνοι ἐπιστοῖν.
 Ὡς εἶπε, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαῶν διὸς ἤρι.
 450 Τοῖσι δ' καὶ μετέμνησι γέρον ἥρος Ἀλιδίρης
 Μασσείδης· ὃ γὰρ οἶα ὄρα πρῶτα καὶ ὁπίσσω·
 Ὅς σφιν ἱέρροισιν ἀγορήσατο καὶ μετέμνην,
 Κέκλυτε δὲ νῦν μεν Ἰθακίοισι ὃ, τίτι κεν εἴπω,
 Τριτέρη κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γένοιτο.
 455 Οὐ γὰρ ἔμοι περὶ θισθ', ἐ Μέντορι ποιμὴν λαῶν,
 Τριτέρους παῖδας καταπαύμεν ἀφροσυνάων·
 Οἱ μέγα ἔργον ἔριζον ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
 Κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες αἰώνιν
 Ἄνδρες ἀεισέμεν· τὸν δ' ἐκ ἔτι φάντο νείεσθαι.
 460 Καὶ νῦν ὦδε γένοιτο. πῆιδά μοι ὡς ἀγορεύω·
 Μὴ ἰοῦν, μὴ περὶ ἐπισπασθὲν κακὸν εὖρη.
 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνῆξαν μέγαλα ἀλαλητῶ,
 Ἠμίστιον πλείους· τοὶ δ' ἀδρόοι αὐτόθι μῆναι.
 Οὐ γὰρ σφιν ἄδε μῦθ' ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ' Εὐπείθεος
 465 Πείθοντ'· αἶψα δ' ἱεσύντ' ἱππὶ τεύχεα ἱεσύοντο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἱεσύντο περὶ χροὶ ἱεσύνω χαλκὸν,
 Ἀδρόοι ἠγέρθοντο περὶ ἄστυ· οὐρυχέροιο.
 Τῷσιν δ' Εὐπείδης ἔρησατο παρτίεσιν.
 Φῆ δ' ὅγε τίσιδάμ παιδὸς φόνιν· ἐδ' ἄρ' ἔμελλεν
 470 Ἀφ' ὀπποσίσσιν, ἀλλ' αὐτὸ πότμον ἐρέφην.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίδα περσυνύδα,
 Ὡς πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κεινόντων,
 Εἰπέ μοι εἰσομένη, τί νῦν τοι νόος ἔνδοθι κεύθει;
 Ἢ περσέρας πόλεμόν τε κακὸν καὶ εὖλοσιν αἰὴν
 471 Τεύξεις; ἢ φιλότῃ μετ' ἀμφοτέρωσι τίθησθα;
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος περσέρας νειλεηγέρετα Ζεὺς,

Eamus : aut postea tristes erimus semper.
 Contumelia enim hæc sunt & futuris auditu.
 Si non filiorumque fratrumque interfectores
 Puniemus , non mihi in animo dulce fuerit
 Vivere : sed citissime mortuus cum defunctis sim.
 Sed eamus , ne præveniant transeuntes illi.

435

Sic dixit lacrymans : dolor autem cepit omnes Achivos.
 Prope autem ad ipsos venit Medon & divinus Cantor
 Ex ædibus Ulyssis , postquam ipsos somnus reliquerat.
 Steterunt autem in mediis : stupor autem cepit virum quemque.
 His autem etiam locutus est Medon seria doctus :

(440

Audite nunc me Ithacenses : non enim Ulysses
 Immortalium ingratis deorum hæc operatus est opera.
 Ipse ego vidi Deum immortalem , qui Ulyssi
 Prope adstabat , & Mentori omnia similis erat.
 Immortalis autem Deus aliquando quidem ante Ulysssem
 Apparebat audaciam addens , aliquando procos ciens
 Ruebat per domum : illi autem densi cadebant.

445

Sic dixit. illos autem omnes pallidus timor capiebat.
 Illis autem dixit senex heros Halitherses
 Mastorides : hic enim solus videbat ante & pone:
 Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit :

450

Audite nunc me Ithacenses quod dixerō.
 Vestro vitio , amici , hæc opera facta sunt.
 Non enim mihi parebatis , non Mentori pastori populorum ,
 Ut vestros filios cohiberetis ab amentia :
 Qui magnum facinus fecerunt scelere malo ,
 Possessiones attondentes & inhonorantes uxorem
 Viri optimatis. quem non amplius autumabant rediturum.
 Et nunc sic fiat. obtemperate mihi sicut dico :
 Ne eamus , ne quis attractum *sibi* matum inveniat.

460

Sic dixit. hi autem exiliebant magno clamore ,
 Dimidiis plures : illi autem conferti illic manebant.
 Non enim ipsis placebat verbum in mentibus , sed Eupitheo
 Parebant. statim autem postea in arma ruebant.
 Sed postquam amicti sunt circum corpus splendido ære ,
 Universi coiverunt ante urbem amplam.
 His autem Eupithes dux erat Itulitiis.

465

Dicebat autem is ulturum filii cædem : neque erat
 Kursus rediturus , sed illic mortem obiturus.

470

At Minerua Jovem Saturnium allocuta est :

O pater noster Saturnie , summe dominantium ,
 Dic mihi interroganti , quid tibi mens intrus occultat ?
 Nunquid prius bellumque malum & pugnam gravem
 Facies ? quam amicitiam cum ambobus conciliasti ?

475

Hanc autem respondens allocutus est nebularum congregator
 Jupiter :

- Τίκτον ἴμῳν, τί με ταῦτα διείραγ ἡδὲ μεταλλᾶς,
 Οὐ γάρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῇ,
 Ὃς ἦτοι κείνους Ὀδυσσεὺς δοποτίσεται ἐλθὼν;
 480 Ἐρξον ὅπως ἐθέλεις· ἐρίω δέ τοι ὡς ἐπίοικεν.
 Ἐπειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο διῶ· Ὀδυσσεύς,
 Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὃ μὲν βασιλευέτω αἰεὶ,
 Ἡμεῖς δ' αὖ παῖδων τε κασιγνήτων τε φόβοιο
 Ἐκκλησιν θάωμεν. τοὶ δ' ἄλλήλους φιλέοντων
 485 Ὃς τοσάδε· πλοῦτες ᾗ καὶ εἰρήνῃ ἄλις ἔσται.
 Ὃς· εἰπὼν ὥτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνη·
 Βῆ ᾗ κατ' ἐλύμπωιο καρήνων αἰξάσσα.
 Οἱ δ' ἴσσι ἐν σίτιοις μελέερον· ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μῦθων ἤρχε πολύτλας διῶ· Ὀδυσσεύς,
 490 Ἐξελθὼν τις ἴδοι μὴ δὴ σχεδὸν ὥσι κίοντες.
 Ὃς· ἔρατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν ὡς ἐκέλευεν·
 Στῆ δ' ἄρ' ἔω· ἐδὼν ἰάν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἶσιδε πάντα.
 Αἶψα δ' Ὀδυσῆα ἔπεια πτερόεντα περὶ πύδα,
 Οἶδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'. ἀλλ' ὁπλιζόμεθα θάσσιν.
 495 Ὃς· ἔρατ'· οἱ δ' ὤρυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο,
 Τίταρις ἄμφ' Ὀδυσῆα, ἐξ δ' υἱᾶς Δολίου.
 Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
 Καὶ πολλοὶ σπεύοντες, ἀναγκαῖε πολέμισαί.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦσαντο περὶ χροὶ νύκτωρα χαλκῶν,
 500 Ἰόξαν δὲ δύνεας, ἐκ δ' ἦιον, ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Τῷσι δ' ἔω· ἀγχίμολεν θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμῶν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδήν.
 Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας διῶ· Ὀδυσσεύς·
 Αἶψα ᾗ Τηλέμαχον προτιζώμεν ὃν φίλον υἱόν,
 505 Τηλέμαχ', ἡδὴ μὲν τόδε γ' εἴσομαι αὐτὸς ἐπειθῶν,
 Ἀδελφῶν μαρναμένων, ἵνα τε κείνονταί ἄριστοι,
 Μήτι καταισχύνην πατέρων γένε', οἱ τοσάδε· περ
 Ἀλλῇ τ' ἠγορῆν τε κειάσμεθα πάσαν ἔω· αἴαν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα,
 510 Ὅφρα, αἰκ' ἐθέλησθα, πάτερ εἰλε, τὰς δ' ἐν θυμῷ,
 Οὔτε καταισχύοντα τέον γένε', ὡς ἀγορεύεις.
 Ὃς· φάτο. Λαέρτης δ' ἔχάρη καὶ μῦθον εἰπέ·
 Τίς νύ μοι ἡμέρη ἡδε, θεοὶ φίλοι; ἢ μάλα χαίρω·
 Τὶς θ' υἱῶνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆρ' ἐχουσι.
 515 Τὸν ᾗ παρισταμένη προσέειπε γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡ· Ἀρκησιόδω πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρην.
 Εὐξάμεν'· κούρη γλαυκῶπις καὶ Διὶ πατρὶ,
 Αἶψα μάλ' ἀμπεπταλὸν περίε δολιχόσκιον ἔγχ·
 Ὃς· εἶπετο. καὶ ῥ' ἔμμενυσε μῦθον μέγα παλλὰς Ἀθήνη.
 520 Εὐξάμεν' δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μέγαλοιο,
 Αἶψα μάλ' ἀμπεπταλὸν περίε δολιχόσκιον ἔγχος,
 Καὶ βάλλει Εὐπειδέα κόρυθον διὰ χαλκωσάρη.

Filia mea, cur me hæc interrogas & inquiris?

Nonne hanc quidem consultasti mentem ipsa,

Ut illos quidem Ulysses puniret veniens?

Fac ut vis: dicam autem tibi sicut decet.

430

Postquam jam procos punivit dius Ulysses,

Fœderibus fidis percussis, hic quidem regnet semper,

Nos autem rursus filiorum fratrumque cædis

Oblivionem faciamus. illi autem invicem amant

Sicut antea: divitiæ autem & pax abunde sit.

435

Sic fatus movit antea cupidam Minervam:

Venit autem ab olympi cacuminibus rucas.

Hi autem postquam cibi dulcis desiderium ejecerunt,

Illis igitur sermones occipit pertolerans dius Ulysses:

Egressus aliquis videat ne jam prope sint venientes.

440

Sic dixit. extra autem filius Dolii ivit sicut jusserat:

Stetit autem ad limen progressus, illosque prope vidit omnes.

Statim autem Ulysses verbis velocibus allocutus est:

Illi quidem prope sunt, sed armemur cito.

Sic dixit. hi autem moti sunt, & arma induerunt,

445

Quatuor circum Ulyssem, sex autem filii Dolii.

In iisque Laërtes Doliusque arma induerunt,

Canis licet essent, necessarii bellatores.

At postquam amicti sunt circum corpus splendido ære,

Aperueruntque portas, extraque iverunt, dux erat autem Ulysses,

Illis propius accedens filia Jovis venit Minerva,

(500

Mentori similis & corpore & voce.

Hanc autem videas lætatus est pertolerans divinus Ulysses:

Statim autem Telemachum allocutus est suum dilectum filium:

Telemache, jam quidem hoc videberis ipse aggressus,

505

Viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi,

Ne quid dedecores majorum genus, qui antea

Robore fortitudineque ornati fuimus omnem super terram.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:

Videbis, si volueris, pater dilecte, hoc in animo,

510

Non dedecorantem tuum genus, sicut dicis.

Sic dixit. Laërtes autem gavisus est & verbum dixit:

Quæ mihi diēs hæc, dii amici? certe valde gaudeo:

Filiusque neposque de virtute litem habent.

Hunc autem astans allocuta est cæcia Minerva:

515

O Arcesiade omnium multo dilectissime sociorum:

Votis factis filię cæciæ & Jovi patri,

Statim omnino vibratam emitte longam lanceam.

Sic dixit: & inspiravit animum magnum Pallas Minerva.

Igitur votis factis deinde Jovis filię magni,

520

Statim omnino vibratam emisit longam lanceam,

Et percussit Eupithem per galeam ateam.

Odyssea.

22

- Ἦδ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπερὲς ἢ εἴσατο χαλαρῶς
 Δούπησεν ἢ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 525 Ἐν δ' ἱέσσαντο προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ ραϊδίμῳ υἱός.
 Τύπτον δὲ ξίφισιν τε καὶ ἔγχυσιν ἀμφογύνοισι.
 Καὶ νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαι καὶ ἔδνακ' αἰνέσους,
 Εἰ μὴ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
 Ἦύσεν φωνή, κατὰ δ' ἰσχυρῶς λαὸν ἄπαντα,
 530 Ἰσχυρῶς πτολίμῳ Ἰθακῆσιοι ἀργαλίοιο,
 Ὡς κεν ἀναιμῶτά γε διακρινθεῖτε τάχιστα.
 Ὡς ρά τ' Ἀθηναίη. τοὺς ἢ χλωρὸν δέῃ εἶλε.
 Τῶν δ' ἄρα δισάντων ἐκ χειρῶν ἴστατο τεύχεα,
 Πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτει Διᾶς ὅσα φωνησάσας.
 535 Πρὸς ἢ πόλιν τρωπῶντο, λιλαιόμβροι βιότοιο.
 Σμυρδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οἴμηνεν δὲ αἰεὶς, ὥς' αἰετὸς ὑψιστάτης.
 Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀρίεις φολόοντα κεραυνὸν,
 Καδδ' ἱέσσαντο περὶ δὴν γλαυκῶσινδ' ὀβριμωτάτῃς
 540 Καὶ τότε Ὀδυσσεῖα προσέφη γλαυκῶσπις Ἀθήνη,
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ Πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Ἰσχυο, παῦν ἢ νῆκ' ὁμοίου πολέμοιο,
 Μήσας τοι Κρονίδης κεχολάσσεται εὐρύσσω Ζεύς.
 Ὡς ρά τ' Ἀθηναίη. ὁ δ' ἱερώδετο, χαῖρε ἢ θυμῷ.
 545 Ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέρωσιν ἔδνακ'
 Πάλλας Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 Μίντορεῖ εἰδομένη ἡμῖν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.

Τέλος τῆς Ὀμήρου Ὀδυσσεΐας.

Ο Μ Η Ρ Θ Τ

Β Α Τ Ρ Α Χ Ο Μ Τ Ο Μ Α Χ Ι Α.

- Α**ΡΧΕΜΕΝ, πρῶτον, Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶν
 Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι, εἰνέκ' αἰοῖδ'·
 Ἦν νῖον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα
 Δῆρα ἀπειροσίην, πολεμώκλονον ἔργον Ἄρη,
 5 Εὐχόμεν μερόσιασιν εἰς οὐατα πᾶσι βαλῆσθαι.
 Πῶς μύες ἐν βατραχίοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
 Γηγεῖαν ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γηγάντων,
 Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην· τοῖν δ' ἔχειν ἀρχήν.
 Μῦς ποτὲ διφάλεος, γαλέης κινδυνὸν αλύξας;
 10 Πληστοῖν ἐν λίμνῃ ἀσφαλὸν προσέθικε γέντιον,
 Ἰδῶσι τετραπόδῳ μελιιδεῖ· τὸν ἢ κατεῖδε
 Λιμνόχαρις πολύρρημος, ἴσος δ' ἐπιδέχματο τοῖον,
 Ξῖφος, τίς εἴ, πόθεν ἤλθες ἐπ' ἡέονα; τίς δὲ σ' ὀρύσας;

Ille v. haud lanceam prohibuit, quin transfadum est ferrum.
 Sonuit autem cadens, resonueruntque arma super ipso.
 Irruerunt autem primis pugnatoribus Ulysses & illustis filius:
 Verberabant autem ensibusque & lanceis utrinque acutis: (525
 Et sane omnes perdidissent & fecissent reditus expertes,
 Nisi Minerva filia Jovis Ægiochi
 Clamasset voce, detinuisseque populum omnem:
 Abstineret a bello Ithacenses difficili, 530
 Ut sine cruore separemini citissime.

Sic dixit Minerva. illos autem pallidus timor cepit:
 Eorumque timentium ex manibus volaverunt arma,
 Omnia autem in terram ceciderunt, Dea vocem edente:
 Ad autem urbem reversi sunt, cupidi *confervandæ vitæ*. 535
 Terribiliter autem clamavit pertolerans divinus Ulysses,
 Ruitque saltu, sicut aquila altivolans.
 Et tunc Saturnides misit ardens fulmen,
 Decidit autem ante Cæsiâ forti patre natam.
 Ac tunc Ulysses allocuta est cæsiâ Minerva: 540

Jove nate Laërtiade prudens Ulysses,
 Abstine, seditaque contentionem communis belli,
 Ne Saturnides tibi irascatur late sonans Jupiter. (animo.
 Sic dixit Minerva: illi autem obedivit, gavisus est &
 Fœdera autem rursus in futurum cum ambobus fecit 545
 Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi,
 Mentori similis & corpore & voce.

Finis Odysseæ Homeri.

HOMERI

BATRACHOMIOMACHIA.

Incipiens, primum, Musarum cœtum ex Helicone
 Venire in meum cor opto, gratia carminis:
 Quod nuper in libellis meis super genua posui
 Litem immensam, tumultuosum opus Martis,
 Optans hominibus in aures omnibus mittere:
 Quomodo mures in ranas egregie pugnantes iverunt,
 Terrigenum virorum imitantes opera gigantum,
 Uti fama inter mortales erat: tale autem habuit principium.
 Mus aliquando sitibundus, felis periculum evitans,
 Prope in lacum teneram apposuit barbam, 10
 Aqua delectatus dulci: hunc autem vidit
 Limnocharis obstrepera, verbumque locuta est tale:

O hospes, qui es? unde venisti ad litus? quisve qui te genuit?

- Πάντα δ' ἄλκ' αἰεὶ σὺν· μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
 35 Εἰ γὰρ σε γνοῖν εἴλοισ' ἄξιον, εἰς δόμοι' ἄξω,
 Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἰδύλα.
 Εἰμὶ δ' ἐγὼ Κασσιεύς Φυσίγναδος, ὃς κατὰ λίμνην
 Τιμαῖμα, βατράχων ἡγούμενον ἡμᾶτα πάντα·
 Καί με πατὴρ Πηλεὺς ποτὶ γέναιτο, Τδρεμειδούσῃ
 40 Μιχθίς ἐν φιλότῃ παρ' ὄχθας Ἑλιδανοῖο.
 Καί σε δ' ἔρεω καλὸν τε καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων,
 Σκηπτουῖχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
 Ἐμμεμα· ἀλλ' ἄγε θάσσοι' ἵη γένῃν ἀγέροισι.
 Τὸν δ' αὖ Φιχάρπας ἡμίζετο, φάνησέν τε,
 45 Τίωσι γέν' τοῦμόν' ζητίεις εἴλε, δῆλον ἄσπασιν
 Ἀνδρόφωσις τε θείοις τε καὶ οὐρανόις πετινηῖς;
 Φιχάρπας μὲν ἐγὼ κικλίσκομαι, εἰμὶ δὲ κοῦρ' ἑ
 Τροχάρτας πατὴρ, μεγαλήτορος· ἡ δὲ νύ μήτηρ,
 Λειχιμύλη, θυγάτηρ Πτεροτρακτοῦ βασιλῆος.
 50 Γέναιτο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεδρέφατο βροτοῖς
 Σύκοις καὶ καρύοις, καὶ ἰδέσμασι παπιδάσσοισι.
 Πῶς δὲ φίλον πειθ' με τὸν εἰς εἴσιν ἔδεν ὁμοῖον;
 Σὺ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασι· αὐτὰρ ἐμοὶ γε
 Ὅσα παρ' ἀνδρόφωσις τρώγῃν ἔδ'· ἐδ' με λήθει
 55 Ἄρ' ἔτρεσκ' αἰεὶ σὺν αὖ ἐν κύκλῳ κανέοιο,
 Οὐδὲ πλακοῦς ταυτίπιδ' ἔχων πολλὴν σισαμίδα,
 Οὐ τίμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωντα,
 Οὐδὲ τυρὸς νεύωνηκ' ἀπὸ γλυκεροῦ γάλακτος,
 Οὐ χρῆσθον μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποδύουσιν,
 60 Οὐδ' ἴσα φέρει θοῖνῃν μερῶσιν τεύχευσι μαχέεσθαι,
 Κισσικύντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαπῶσιν.
 Οὐδέ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγεν αὐτὴν,
 Ἄλλ' εὐθύς μετὰ μῶλον ἰὼν προμάχοισιν ἐμίσχθη.
 Οὐδέδ' ἀνδρῶσιν, καί περ μέγα σῶμα φοροῦντα,
 65 Ἄλλ' ἐπὶ λείπεσιν ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκτω·
 Καὶ πτέρνης λαβόμεν, καὶ ἐ πόν' ἵκανε ἀνδρα,
 Νηδυμος ἐκ ἀπέφυγεν ὕπνου, δάκνοντος ἐμῷ.
 Ἄλλα δύο μάλα πάντα τὰ δέιδι' αἶσαν ἴσ' αἶσαν,
 Κίρρον καὶ γαλήνην. οἱ μοι μέγα πένθ' ἄρουσι,
 70 Καὶ παγίδα συνέεσαν, ὅπως δολίεις πέλει πότμος.
 Πλείστον δὲ γαλήνην περιδείδια ἥ τις αἰεὶσιν,
 Ἡ καὶ τρωγλοδύνοντα κατὰ τρώγλην ἐρρίπτει.
 Οὐ τρώγω βαράνας, ἐ κράμβας, ἐ κολοκύντας,
 Οὐ τεύτλους χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίτους,
 75 Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἴσιν ἰδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
 Περὶ τὰδε μειδήσας Φυσίγναδ' ἀντίον ἦδα,
 Ἔειπε, λίαν αὖχεῖς ἐπὶ γαστέρι. ἔστι καὶ ἡμῖν
 Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
 Ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νόμῳ βατράχοισι Κερσίαν,

Omnia autem vere dic : ne mendacem te intelligam.
 Si enim te cognovero amicum dignum , in domum ducam , 15
 Donaue tibi dabo hospitalia multa & bona.

Sum autem ego rex Phrysignathus , qui per lacum
 Color , ranarum dux dies omnes :

Ei me pater Peleus olim genuit , Hydromedusæ
 Mixtus in amore apud ripam Eridani. 20

Et te quoque video pulchrumque & fortè , excellentè præ cæteris ,
 Sceptraferum regem , & præliis bellatorem
 Esse. sed age ocyus tuum genus eloquere.

Illi contra Psicharpax respondit , dixitque :
 Quidnam genus meum perquiris ô amice, manifestum omnibus 25
 Hominibus diisque & aëriis volucris ?

Psicharpax quidem ego vocor , sum autem filius
 Troxartæ patris magnanimi : at mater

Lichomyle , filia Pernorrotæ regis. 30
 Genuit autem in cavo me , & enutrivit cibariis
 Ficubus & nucibus , & eduliis omnigenis.

Quomodo autem amicum facias me natura nihil similem ?
 Tibi enim vita est in aquis : sed mihi
 Quæcunque apud homines comedere mos : neque me later
 Panis ter depressus a bene rotunda lance. 35

Neque placenta extensa habens multam sisamida ,
 Non frustum ex perna , non jecora albam vestem habentia ,
 Neque caseus nuper pressus a dulci lacte ,
 Non bonum dulciarium , quod & divi desiderant ,
 Neque quæcunque ad cœnam hominum parant coci , 40
 Ornantes ollas condimentis omnigenis.

Nunquam ex bello malum effugi clamorem ,
 Sed statim ad pugnam iens primipilariis me immiscui.
 Non timeo hominem , quamvis magnum corpus ferentem ,
 Sed ad lactum iens , suminum digitum mordeo : 45

Et ca'ce capio , nec dolor occupat virum ,
 Suavis non aufugit somnus , mordente me.
 Sed duo valde per omnia timeo omnem per terram ,
 Accipitrem & felem , qui mihi magnum luctum adferunt ,
 Et decipulam flebilem , ubi dolosum extat fatum. 50

Plurimum sane felem prætimeo quæ potissima ,
 Quæ & foramen ingredientem per foramen perquirat.
 Non comedo raphanos , non caules , non cucurbitas ,
 Non betis viridibus pascor , neque apiis.
 Hæc enim vestra sunt edulia per lacum. 55

Ad hæc subridens Phrysignathus contra locutus est :
 O hospes , valde gloriaris de ventre adfunt & nobis
 Multa valde in lacu & in terra mirabilia visu.

Anceps enim dedit pascuum ranis Saturnius ,

- 60 Σιμπτῆσαι κατὰ γῆν, κ' ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
 Εἰ δ' ἰδίῃσι κ' ταῦτα δαήμεναι, εὐχεῖρές εἰσιν.
 Αἶσθ' σ' ἐν νώτοισι· κρᾶττι δέ με, μὴ ποτ' ὀλημαι,
 Ὅτ' ὡς γὰρ θύσσοντες τὸν ἐμὸν δόμον εισαοίκεται.
 Ὡς ἄρ' ἔρη, καὶ νῶτ' ἰδίῃ· ὃ δ' ἔβαινε τάχιστα
- 65 Χείρας ἔχων ἀσπασθῆναι κατ' αὐχέν[Ⓢ] αἵματι κούρῃ.
 Καὶ πρῶτον μὲν ἔχειεν ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὄμους,
 Νῆξαι τετραμήρ[Ⓢ] Φυσίγναθ[Ⓢ]· ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
 Κύμασι πορφυρεῖσι περικλύζετο, πολλὰ δακρύων
 Ἄχκετον μιτάνοιαι ἐμμέμετο· τίλλε δὲ χαίτας,
- 70 Καὶ πόδας ἐσειργεν κατὰ γαστέρας· ἐν δέ οἱ ἦτορ
 Πάλλειτ' ἀνδρίῃ, κ' ἐπὶ χθόνα βέβυλετ' ἰδίῃ.
 Δεινὰ δ' ἐπισυνάχισε, φόβου κρύοντ[Ⓢ] ἀνάγκη.
 Οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλωσ' ἐφ' ὕδασι, ἵπτε κώπῃν
 Σύρων· εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαίαν ἰκίεσθαι,
- 75 Ὅτ' ὡς πορευέμενοι ἐκλύζετο· πολλὰ δ' ἴδον,
 Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ σώματ[Ⓢ] δ' ἀγόρευεν·
 Οὐχ ἔτι νώτοισιν ἐβάσασαι φόρτον ἔσθ[Ⓢ]
 Ταῦρος, ὅτ' Εὐράωνη διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
 Ὡς ἐμ' ἐπιπλώσας ἐπινώστιον ἦγεν ἐς οἶκον
- 80 Βάτραχ[Ⓢ] ὑφώσας ὤχερόν δέμας ὕδατι λουκῶ.
 Ἐδὸς δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὄραμα
 Ἀμφοτέροισ' ὄρθον δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον·
 Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθ[Ⓢ], οὕτι νοήσας
 Οἷον ἑταῖρον ἐμειλλὼν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην·
- 85 Αὐτὸν δὲ βιάθ[Ⓢ] λίμνης, κ' ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
 Κεῖν[Ⓢ] δ' ὡς αἰεὶδν, πῶσιν ὑπὸ πτεροῖς εὐδύς ἐς ὕδωρ·
 Χειρὸς δ' ἐσειργεν, κ' ἀπολλύμεν[Ⓢ] κατέτριψε.
 Πολλάκι μὲν κατέδυεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὐτὴ
 Λακτίζων ἀνέδυε· μόρον δ' ἐκ ἦν ὑπαλύξαι.
- 90 Διυόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἶλον ἐφ' αὐτῶ.
 Ὅτ' ὡς δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐρδύξατο μύθους,
 Οὐ λήσεις γε θεοῖς Φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας,
 Ναυηγὸν μίψας ἀπὸ σώματ[Ⓢ], ὡς ἀπὸ πτέρης.
 Οὐκ ἂν μου κατὰ γαίαν ἀμείνων ἦδα κάκις,
- 95 Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλεόνεσσιν
 Εἰς ὕδωρ μ' ἔριψας· ἔχεις θεὸς ἐκδικὸν ὄμμα·
 Ποιῆν σὺ τίσεις μυῶν τρατῶ, ἐδ' ὑπαλύξεις.
 Ταῦτ' εἰσὼν, ἀπέσπινυσιν ἐν ὕδασι· τὸν ᾧ κατεῖθε
 Λιχνοπῖναξ ὄχθησιν ἐρεξόμεν[Ⓢ] μαλακῆσι·
- 100 Δεινὸν δ' ἐξελίλυξε, δρομὸν δ' ἤγγελε μύσειν.
 Ὡς δ' ἔμαθον τὴν κοῖραν, ἔδω χόλ[Ⓢ] αἰὸς ἀσπαστάς·
 Καὶ τότε κρύκεσιν εἰς ἐκίλευσαν ὑπ' ὄρεσιν
 Κρύσσουσιν ἀγορήνδε ἐς δώματα Τροξάρταο,
 Πατέρες δυσήνου Ψυχάρπαζ[Ⓢ], ὅς κατὰ λίμνην
- 105 Ὅτ' ὡς ἐξήσλωτο ἱκερὸν δέμας, ἔδω παρ' ὄχθας

Saltare per terram , & in aquis corpus cooperire.

60

Si autem vis & hæc scire , facile est.

Portabo te in humeris : tene autem me , ne forte pereas ,

Ut lætus in meam domum venias.

Sic inquit , & terga præbebat : ille autem ascendebat velociter
Manus tenens tenero in collo saltu levi.

65

Et primum quidem gaudebat quando intuebatur vicinos portus ,

Natatione delectatus Physignathi : sed quando jam utique

Undis purpureis alluebatur , multum lacrymans

Inutilem pœnitentiam accusabat : vellebatque comas ,

Et pedes stringebat per ventrem : intusque ei cor

70

Palpabat insolentia , & in terram volebat videre :

Vehementer autem ingemiscebat , timoris frigidi necessitate.

Caudam quidem in primis extendit in aquis , tanquam remum

Trahens : supplicansque diis in terram venire ,

Aquis purpureis alluebatur : multum autem clamabat ,

75

Et talem dixit sermonem , ab oreque fabatur :

Non sic dorso portavit onus amoris

Taurus , quando Europam per undam vexit in Cretam ,

Ut me navigans dorso inhærentem duxit ad domum

Rana , elevans pallidum corpus aqua alba.

80

Hydrus autem ex improvise apparebat , horrendum spectaculum

Utrisque : erectumque super aquam habebat collum :

Hunc videns demersit se Physignatus , nequaquam cogitans

Qualem socium erat perditurus per lacum :

Subiitque profunditatem lacus , & evitavit satum nigrum.

85

Ille autem ut relictus est , cecidit supinus statim in aquam :

Manus autem stringebat , & moriens stridebat.

Sæpe quidem submergebatur in aquam , sæpe autem rursus

Calcitrans emergebat : mortem autem non licebat evitare.

Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipso.

90

Aquis autem periens , tales locutus est sermones :

Non latebis utique deos Physignate hæc faciens ,

Naufragum jaciens a corpore , ut a petra.

Non me per terram potior fuisses o pessime ,

Pancratioque luctaque , & ad cursum : sed decipiens

95

In aquam me projecisti. habet Deus ultorem oculum :

Pœnam tu solves murium exercitui , neque evitabis.

Hæc locutus , expiravit in aquis. hunc autem vidit

Lichopinax ripis insidens mollibus :

(100

Vehementer autem ululavit , currens autem annunciavit muribus.

Ut autem didicerunt satum , subiit ira sæva universos :

Et tunc præcones suos jusserunt sub diluculum

Vocare ad concionem in domos Troxartæ ,

Parris infelicitis Pſicharpagis , qui per lacum

Supinus expansus erat mortuo corpore , neque juxta ripas

105

- Ἦν ἦδη τλήμων, μέσσω δ' ἐπενήχιστο πόντον.
 Ὡς δ' ἦλθον σφεύδοντες ἅμ' ἡεῖ, πρῶτος ἀνίστη
 Τροχάρτης, ἰσὶ παιδὶ χολοῦμν' ὦ, εἰσὶ τε μῦθον·
 ὦ φίλοι, εἰ καὶ μούνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πίπτοντα
 110 Ἐκ βατράχων, ἢ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
 Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστην', ἰσὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσα·
 Καὶ τὸν μὲν πρῶτον ῥα κατέκτανεν ἀρωάξασα
 Ἐχθίστη γαλήν, τρογλῆς ἐκτοδὲν ἰλουσα·
 Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἀνδρὲς ἀσπίες ἐς μόρον ἤξαν
 115 Καυσιόχευς τέχναίς, ξύλινον δόλον ἐξευρύντες,
 Ἦν παῖδα καλίσσι, μυῶν ὀλέττειται ἴσαν·
 Ο' τρίτ' ἦν ἀγαπητός ἐμοὶ καὶ μητίετα παιδῆ,
 Τοῦτον ἀπίστηξεν Φυσίγναθ' ἐς βυθὸν ἄξας.
 Ἄλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεθα καὶ ἐξέλθωμεν ἰσ' αὐτούς,
 120 Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαυδαίοισι.
 Τοῦτ' εἰσὼν, ἀτίθεισι καθισπλίζεσθαι ἀσπαντας.
 Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσσαν Ἄρης πολέμοιο μεμνητός·
 Κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
 Ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, τὴν τ' ἀσκήσαντες,
 125 Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπισπάντες κατέτροσσαν·
 Θάρσκαας δ' εἶχον καλαμοσφείων ἄπο βυσσῶν,
 Οὓς, γαλήνῃ δειραντες, ἐπισαμῖνας ἰποῖνταν·
 Ἀσπίς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμεαλον· ἡ δέ νυ λόγχη·
 Εὐμήκευς βελόνη, παγχάλκεον ἔργον Ἄρης·
 130 Ἦδε κόρυς, τὸ λίσσενον ἰσὶ κροτάφοισι καρύου.
 Οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἐνοσπλοι· ὥς δ' ἐνόησαν
 Βάτραχοι, ἐξανίδυσαν ἀρ' ὕδατ', εἰς δ' ἔπα χῶρον
 Ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοιο.
 Σκωποτομῶν δ' αὐτῶν πόθιν ἢ εἰσὶς, ἢ τίς ὁ θρύλλ',
 135 Κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρον σκήπτρον μετὰ χειρὶ,
 Τρογλῆφου υἱὸς μεγαλήτερος Ἐμβασίχυτρος,
 Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν εἶπιν· εἰσὶ τε μῦθον,
 ὦ βάτραχοι, μύες ὕμνιν ἀπειλήσαντες ἐπιμῆσαν
 Εἰσῶν, ὀπλίζεσθαι ἰσὶ πτόλεμόν τε μάχην τε.
 140 Εἶδον γὰρ καθ' ὕδαρ Ψυχάρσασα, ὃν κατέπεφνε
 Ὑμέτερ' βασιλεὺς Φυσίγναθ'. ἀλλὰ μάχεσθαι
 Οἵτινες ἐκ βατράχοισιν ἀεισῆες γεγάατε.
 Ὡς εἰσὼν ἰπένε· λόγ' δ' εἰς οὐατα μυῶν
 Εἰσέλθων ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερῶν.
 145 Μεμνημένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθ' εἶπεν αἰσας,
 ὦ φίλοι, ἐκ ἐκτενον ἐγὼ μῦν, ἐδὲ κατείδεν
 Ὀλλύμνιν· πά· τως ἐπὶ γῆν παίζων παρὰ λίμνιν,
 Νηῆεις τὰς βατράχων μιμνῆστος· οἱ δὲ κάκιστοι
 Νῦν ἐμὰ μέφρονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
 150 Ζητήσωμεν ὅπως δολεροὺς μύας ἐχολέσωμεν.
 Τροχάρ' ἐγὼν εἶπω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἀρεστὰ·

Erat jam miser, mediis autem innatabat ponto.

Ut autem venerunt festinantes cum aurora, primus surrexit
Troxartes ob filium iratus, dixitque sermonem:

O amici, tametsi solus ego mala multa passus sum
Ex ranis, fors mala omnibus facta est. 110

Sum autem ego infelix, postquam treis filios perdidi:

Et quidem primum nempe occidit rapiens

Inimicissima felis, foramen extra capiens:

Alium autem rursus viri crudeles ad mortem duxerunt.

Novis artibus, ligneum dolum inventientes, 115

Quam decipulam vocant, murium perditricem existentem:

Qui tertius erat unicus mihi & matri almæ,

Nunc suffocavit Phrysignatus in profundum ducens.

Sed agedum armemur & exeamus in ipsas,

Corpora ornantes in armis variis. 120

Hæc locutus, persuasit armari universos.

Et hos quidem armavit Mars belli curam habens:

Caligas quidem primum circa tibias posuerunt,

Frangentes fabas virides, beneque aptantes,

Quas ipsi per noctem adstantes comederant: 125

Thoraces autem habebant calamis circumdatis a coriis,

Quos, selem deglubentes, scite fecerant:

Clypeus autem erat lucernæ medius umbilicus: at lancea,

Longæ acus, omnino æteum opus Martis:

At cassis, testa nucis in temporibus. 130

Sic quidem mures erant armati. ut autem *id* intellexerunt

Ranæ, egressæ sunt ab aqua, in unumque locum

Venientes, consilium congregaverunt belli mali.

Considerantibus autem ipsis unde seditio, vel quis tumultus,

Præco prope venit, ferens sceptrum in manibus, 135

Tyroglyphi filius magnanimi Embasichytrus,

Nuncians belli malam famam: dixitque sermonem:

O ranæ, mures vobis minitantes miserunt *me*

Dicere, ut armemini ad bellumque pugnamque.

Viderunt enim per aquam Psicharpaga, quem occidit 140

Vester rex Phrysignatus. sed pugnat

Quæcunque intet ranas præstantiores estis.

Sic locutus evanuit: sermo autem murium, in aures

Ingrediens conturbavit mentes ranarum superbarum.

Accusantibus autem ipsis Phrysignathus dixit surgens: 145

O amici, non occidi ego murem, neque vidi

Pereuntem: omnino suffocatus est ludens per lacum,

Natus ranarum imitatus: at pessimi illi

Nunc me accusant inculpabilem. sed age consilium

Quæramus ut dolosos mures deperdamus. 150

Etenim ego dicam ut mihi videtur esse optimum:

Σώματα κοσμήσαντες ἰνοπλισθῶμεν ἅπαντες
 Ἄκροι παρ' χεῖραςιν, ὅπως κατὰ κρημνὸν ὁ χῶρος,
 Ἦνικα δ' ὀρμηθέντες ἐφ' ἡμίας ἐξέλθωσι,

- 155 Δραξάμενοι κορυφῶν ὅστις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
 Ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν ευθύ βάλαμεν.
 Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδατι τοὺς ἀκολύμβους,
 Στήσομεν ευθύμως τὸ μυκτόνον ἄδε τρώπαιοι.

Ὡς εἶπε φωνήτας, ὅπλοισι ἰνίδυσαν ἅπαντας.

- 160 Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας εἰς ἀμφικάλυψαι,
 Θώρηκας δ' εἶχον χλοισῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων,
 Φύλλα δὲ τῆς κορυμῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἥσκησαν,
 Ἐγχεσὶ δ' ὀξύσχοινας ἐκάστω μακρὸς ἀφῆρει,
 Καὶ κέρυδις κοχλίων λεπτῶν περὶ αὐτὰ ἀμφικάλυπτοτο·
 165 Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
 Σείοντες λόγχας· θυμῷ δ' ἔσπλητο ἕκαστος.

Ζεὺς δ' θεοὺς καλίσας εἰς ἕρπονδ' ἀπερρόντα.

Καὶ πολέμῳ πληθύνει δειξας, κρατεροὺς τε μαχητάς
 Πεμνούς κ' μεγάλους, ἡδ' ἔγχεα μακρὰ εἰσέντας.

- 170 Οἱ δὲ κενταύρου στρατὸς ἐρχεται ἡδὲ γιγάντων,
 Ἦδὲ γελῶν ἐρίευν τίνες βατραχίοισιν ἀρωγοί.
 Ἡ μυσὶν, ἀθανάτων κ' Ἀθηναίων περστέειπεν,
 ὦ θυγάτηρ, μυσὶν ἢ ῥ' ἰσχυροτέρουσα πορεύσῃ;
 Καὶ γὰρ σὺ κατὰ νηὸν αἰεὶ σικπῶσιν ἅπαντες,

- 175 Κρίσῃ τερωμένων καὶ ἰδέσμεσιν ἐκ θυσιάων.
 Ὡς ἄρ' ἔρη Κρονίδης. τὸν δὲ περστέειπεν Ἀθήνη·
 ὦ πάτερ, ἐκ ἀν' πάποτο' ἐγὼ μυσὶ τερωμένωνσιν
 Ἐλθοίμην ἰσχυροτέρουσα, ἵππει κακὰ πολλὰ μ' ἔργων,
 Στέμματα βλάπτοντες κ' λύχνους εἴνεκ' ἐλαίου.

- 180 Τοῦτο δὲ με λὴν ἔδανε φρένας, οἷον ἐρίξαν·
 Πίσσλον με κατέτερεσσαν ὃν ἐξύρηναι καμνοῦσα
 Ἐκ βοδάνης λεπτῆς, κ' σήμονα λεπτὸν ἔησα,
 Τρώγλας τ' ἐμποιήσαν· ὅδ' ἠπαίτης μοι ἰσότης,
 Καὶ πρᾶσται με τόκους· τοῦτε χάριν ἐξώργισμα.

- 185 Χρησαμένη γὰρ ὕρηναι, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
 Ἀλλ' οὐδ' ὥς βατραχίοισιν ἀργήμεν ἐκ ἰδελέω.
 Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλὰ με πρῶτον
 Ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαι, ἵππει λὴν ἐκοσῶμαι,
 Ἐπὶ δὲ δεινομένην, ἐκ εἰσάσαν θορυβοῦντες

- 190 Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι· ἐγὼ δ' αὖτις κατεκίμην.
 Τὴν κεφαλὴν ἀλγύσα, ἵας ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
 Ἄλλ' ἄγε παυσώμεθα θεοὶ τούτοις ἀρήγειν,
 Μὴ κέ τις ἡμείων τερωτῇ βίβει ὀξύεντι.
 Εἰσὶ γὰρ ἀγχεμάχοι, κ' εἰ θεὸς ἀντίον ἔλθοι.

- 195 Πάντες δ' οὐρανόθεν τρωσώμεθα δῆρειν ὀρώντες.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. τῇ δ' αὖτε πεπείδοντο θεοὶ ἄλλοι
 Πάντες, ὁμῶς δ' ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἓνα χῶρον,

Corpora ornantes armati stemus universi
 Summas juxta ripas, ubi præceps locus,
 Quando autem impetum facientes in nos venerint,
 Prehendentes galeas, quicumque prope obuius venerit, 155
 In lacum ipsos cum armis statim dejiciamus.
 Sic enim suffocantes illos in aquis expertes natandi,
 Constituemus lætæ statim murium occisorum hic tropæum.

Sic locutus, fecit ut arma induerent universi.

Foliis quidem malvarum tibus suas cooperuerunt, 160
 Loricæ autem habuerunt viridibus latis a betis,
 Folia autem brassicarum in clypeos bene aptaverunt,
 Lancea autem acutus juncus unicuique longus aptatus erat,
 Et galeæ ex cochleis tenuibus capita cooperiebant.
 Munitæ autem steterunt in ripis altis, 165
 Vibrantes lanceas: iraque implebatur unaquæque.

Jupiter autem deos vocans in cælum astringerem,
 Et belli multitudinem ostendens, fortesque pugnatores
 Multos & magnos, & lanceas longas gerentes,
 Qualis Centaurosum exercitus procedit & gigantum, 170
 Suaviter ridens interrogabat qui ranis auxiliares
 Vel muribus, immortalium: & Palladem alloquebatur:

© filia, muribus nunquid auxiliatura ibis?

Etenim tuum per templum semper saltitant universi,
 Nil ore delectati & cibariis ex sacrificiis. 175

Sic dixit Saturnius. eum autem alloquebatur Pallas:

O pater, haud certe unquam ego muribus affligis
 Venirem auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerunt,
 Coronas destruentes & lucernas causa olei.
 Hoc autem meum valde momordit animum, quod fecerunt: 180
 Peplum meum corroserunt quod texui laborans
 Ex trama subtili, & stamen subtile nevi,
 Foraminaque fecerunt: at sartor mihi institit,
 Exigitque a me usuras. hujus causa irata sum.
 Mutuata enim texui, & non possum restituere. 185
 Sed neque sic ranis auxiliari velim:

Sunt enim neque ipsæ mentibus incolumes, verum me ante hac
 Ex bello redeuntem, postquam valde defatigata fui,
 Somno indigentem, non permiserunt tumultuantes
 Neque parum oculos claudere: ego autem insomnis jacebam 190
 Caput dolens, donec clamavit gallus.

Sed age supersedeamus dii his auxiliari,
 Ne quis nostrum vulneretur jaculo acuto:
 Sunt enim pugnaces, etiam si deus obuius iis veniret:
 Omnes autem de cælo delectemur litem videntes. 195

Sic dixit. huic autem post paruerunt dii cæteri

Omnes, simul autem confecti venerunt in unum locum,

- Κάδδ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
 Καὶ τότε κώνωπας μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες
 200 Δεινὸν ἰσάλασζον πολέμῳ κτύπον· ἐρανόθεν δὲ
 Ζεὺς Κροτιάδης βρόντησε τέρας πολέμοιο κακοῖο.
 Πρῶτ' ὃ δ' υφίβοας Λειχίνωρα ἔτασε δουρὶ
 Ἐσάτ' ἐν περμάχαις, κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἥπαρ.
 Κάδ δ' ἔπιπεν πρῆνις, ἀπαλὰς δ' ἐκόνισαν ἰδέεσσι,
 205 Τρογλοδότης δὲ μετ' αὐτὴν ἀκόντισε Πηλείωνα.
 Πήξεν δ' εἰ σέρων σιβαρὸν δόρυ, τὸν δ' ἐπιτόντα
 Εἶλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔσθη.
 Σιυτλαῖ' ὃ δ' ἄρ' ἔπιπνε βαλὼν κίαρ Ἑμβασίχυτριν.
 Ἀρτοράγος δὲ Πολύεωρον κατὰ γαστέρα τύψεν.
 210 Ἦρπτε δὲ πρῆνις, ψυχὴ δὲ μελίων ἐξέσθη.
 Λιμνόχαρις δ' ὥς εἶδεν ὀππλῦμνον Πολύεωρον,
 Τρογλοδότῃν κίτρω μυλοειδῆ τρώσεν ἐπιπλάς.
 Λυχίνα παρ' μέσων· τὸν δὲ σκότος ὄσ' ἐκάλυψεν.
 Λειχίνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
 215 Καὶ βάλεν (ὃ δ' ἀράμαρτε) καδ' ἥπαρ, ὥς δ' ἐνόησε
 Κραμβοράζ', ὅχθαισι βαθείαις ἔμψισε φεύγων.
 Ἄλλ' ὃ δ' ὥς ἀσπίλῃεν εἰ ὕδασι, ἤλασε δ' αὐτόν.
 Κάπῃσι δ', ἐκ ἀτέννευσεν· ἐξέσπετο δ' αἵματι λίμνῃ
 Πορφυρίῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἡνὶν ἐξεταυόθῃ,
 220 Χερσὶσι λιπαρῇσι τ' ἐπερνύμνῳ λαγόνεσσιν.
 Λιμνίστιος δ' ὅχθαισι Τυρόγλυρον ἐξενάρηξε,
 Πτερυγλύρον δὲ ἰδὼν Καλαμίνδι', εἰς ῥόβον ἦλθεν,
 Ἦλατο δ' εἰς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
 Τερλόχαρις δὲ τε πέρνε Πτεροράζον βασιλῆα,
 225 Χερμαδίῳ πλῆξας κατὰ βρέγματος· ἐγκέφαλος δὲ
 Ἐκ ῥινῶν ἔσχε, παλάσπετο δ' αἵματι γαῖα.
 Λιχοσπινάξ δ' ἐκτενεν ἀμύμονα Βορβοροκρίτην
 Ἐγχεῖ σπαίξας· τὸν δ' σκότος ὄσ' ἐκάλυψε.
 Πρασοράγος δ' ἰσιδῶν, ποδὸς οἴλκυσι Κριαστιάκτῃ,
 230 Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέσπινξε, κρατῆσας χεῖρὶ τένοντα.
 Ψιχάρωαξ δ' ἤμυν' ἐτάρσεν περὶ τεθνεώτων,
 Καὶ βάλε Πηλύσιον κατὰ νηδύ' εἰς μέσον ἥπαρ.
 Πίσσπε δὲ οἱ πρόσθιν, ψυχὴ δ' αἰδὸς δὲ βεβήκει.
 Πηλοβάτης δ' ἰσιδῶν, πηλὸν δρόμα ῥίψεν ἐπ' αὐτόν.
 235 Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύρλου παρὰ μικρόν.
 Θυμώτῃ δ' ἄρα κύνος, εὐὼν δὲ γὰρ χεῖρὶ παχίῃ
 Κεῖνδρον εἰ πεδῖον λίδον ὀβελμον, ἀχθος ἀρούρης,
 Τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ' ἐκλάσθη
 Κόμην δεξιτέρῃ, πέσσε δ' ὕψτιος ἐν κοίῃσι.
 240 Κραυγασίδης δ' ἤμυτε, καὶ αὖθις βαίνειν ἐπ' αὐτόν.
 Τύψε μέσσην δ' αὐτόν κατὰ γαστέρα, πᾶς δὲ οἱ εἶπε
 Ὀξύχιμος οὕτ'· χαμαὶ δ' ἐκχυντο ἅπαντα
 Ἐγκατ' ἐρελικμδῶν ὑπὸ δούρατι χεῖρὶ παχίῃ.

Veneruntque præcones duo signum belli ferentes.

Et tunc culices magnas tubas habentes

Vehementer tuba clangebant belli strepitum : cœlitus autem 200

Jupiter Saturnius intonuit signum belli mali.

Primus autem Hypsiboas Lichenorem vulneravit lancea ;

Stautem inter primipilares , per ventrem in medium hepar.

Concidit autem pronus , teneras autem pulvere infecit comas.

Troglodytes autem post ipsum jaculatus est Pelionem : 205

Infixit autem in pectore solidam lanceam. hunc autem cadentem

Cepit nigra mors , anima autem ex corpore evolavit.

Seutæus autem occidit , percutiens cor , Embasichytrum.

Artophagus autem Polyphonium per ventrem percussit :

Cecidit autem supinus , anima autem membris evolavit. 210

Limnocharis autem ut vidit pereuntem Polyphonium ,

Troglodytem petra molari vulneravit præveniens

Collum juxta medium : huic autem caligo oculos cooperuit.

Lichenor autem in eum collineavit lancea lucida ,

Et percussit (neque aberravit) per hepar. ut autem intellexit 215

Crambophagus , ripis profundis incidit fugiens :

Sed neque sic cessavit in aquis , impulit autem ipsum.

Concidit autem non respiravit : tingebatur autem sanguine lacus

purpureo , ipse autem juxta litus extensus est ,

Venis pinguibusque incitatus intestinis. 220

Limniscus autem in ripis Tyroglyphum spoliavit.

Pternoglyphum autem videns Calaminthius , in timorem venit ,

Saltauit autem in lacum fugiens , clypeum abiciens.

Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem ,

Saxo percutiens in sincipite : cerebrum autem 225

Ex naribus stillabat , polluebatur autem sanguine terra.

Lichopinax autem occidit irreprehensibilem Borborocœtem ,

Lancea aggressus : caligo autem oculos cooperuit.

Praslophagus autem videns , pede traxit Cuisiodiocten ,

In lacu autem suffocavit , tenens manu tendinem. 230

Psicharpax autem ultus est socios mortuos ,

Et percussit Pelusium in ventrem , in medium hepar :

Cecidit autem ante ipsum : anima autem in Orcum ivit.

Pelobates autem videns , luti pugillum jecit in ipsum ,

Et frontem inunxit , & quin excæcasset , parum aberat. 235

Iratus est autem ille , capiensque manu forti

Jacentem in campo lapidem ponderosum , pondus terræ ,

Hoc percussit Pelobatem sub genua : tota autem fracta est

Tibia dextra , cecidit autem supinus in pulveribus.

Craugasides autem ultus est , & rursus ibat in ipsum : 240

Percussit autem medium ipsum per ventrem , totus autem ei intro

Acutus juncus ingrediebatur : humique effundebantur universa

Intestina , dum ipse trahebatur a lancea manu crassa.

- Σιτοράχους δ' ὡς εἶδεν ἰσ' ὄχθησιν ποταμοῖο ,
 245 Σκάζαν ἐκ πολέμου ἀνιχάζετο , τείρετο δ' αἰνῶς .
 Ἥλατο δ' ἐς τάρσον , ὅπως εὖρῃ αἰσὺν ὀλεθροῖ .
 Τροφάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναδον ἐς πόδα ἄκροι .
 Ὡκα ᾗ τυρομήνῃ ἐς λίμνην ἤλατο ρεύρων .
 Τροφάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίστων προπαισόντα ,
 250 Καὶ οἱ ἐπείδ' αἰνεν αὖθις , δολιχτάμηναι μετὰίτων .
 Πρασαῖ δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίστων προπαισόντα ,
 Ἥλθε διὰ προμάχων , καὶ ἀκόντισεν ὅξ' ἐξ οὐραίου .
 Οὐδ' ἔρριξε σάκος , σχείτο δ' αὐτῷ δουρὸς ἀκασί .
 Ἦν δέ τις ἐν μύσῃ νέος παῖς ἐξοχος ἄλλων ,
 255 Ἀρχιέμαχος , φίλῃ υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεσιδούλου ,
 Οἰχάμος , αὐτὸν Ἀρη φαίνων , κρατερὸς Μεριδάρωαξ ,
 Ὅς μόνος ἐν μύσῃν ἀριεὺς τε μάχεσθαι .
 Στῆ ᾗ παρὰ λίμνην γαυρούμηνῃ οἶος ἄσ' ἄλλων ,
 Στεῦτο δὲ πορθήσων βατράχων γένος αἰχμητῶν .
 260 Καὶ νῦν κεν ἐξετίλειεν , ἰσχυρὸν οἱ σθένος ἦεν ,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὅξ' ὀνόσσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε ,
 Καὶ τότε δολιχτάμηνους βατράχους ἄκτιρε Κρονίων .
 Κινήσας δὲ κάρη , τοιήσ' ἐπιδέξατο φαίνῃ ,
 Ὡς πόσσοι , ἢ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἱεῖναι .
 265 Οὐ μικρὸν μ' ἔσπευξε Μεριδάρωαξ κατὰ λίμνην
 Ἐνναίρειν βατράχους βλεμμαίων . ἀλλὰ τάχιστα
 Παλλάδα πέμψωμιν πολέμοκλονεν , ἥδε καὶ Ἀρη ,
 Οἳ μὴ δολιχτάμηνους μάχης κρατέον περ ἴοντα .
 Ὡς ἄρ' ἔρη Κρονίδης . Ἀρης δ' ἀπαμείβετο μῦθον ,
 270 Οὐτ' ἄρ' Ἀθηναίης Κρονίδῃ σθένος οὔτε Ἀρη
 Ἰσχύσει βατράχευσιν ἀρηγίμην αἰσὺν ὀλεθρον .
 Ἀλλ' ἀγέ πάντες ἰσχυρὸν ἀργόνες . ἢ τὸ σὸν ὅπλον
 Κινείδω μέγα τιτανόκτονον , ὀβριμοειγνόν ,
 Ὡς Τιτάνας πύργους ἀρίστους ἐξοχα πάντων ,
 275 Ἐγκέλαδον τ' ἐπιδήσας ἰσ' ἀγρία εὖλα γιγάντων .
 Ὡς ἄρ' ἔρη . Κρονίδης δ' ἔβαλε φολόοντα κεραυνόν .
 Πρῶτα μὲν ἱερόντησε , μέγαν δ' ἐλίλιξεν ἑλύμαον ,
 Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνόν , δειμαλίον Διὸς ὄπλον ,
 Ἦκ' ἐπιδιδήσας . ὃ δ' ἄρ' ἔσπευτο χεῖρὸς ἀνακτῆ .
 280 Πάντας μὲν ῥ' ἐρόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε .
 Ἀλλ' ἐσθ' ὡς ἀπώληγε μυσὼν σφαγὸς , ἀλλ' ἐπὶ μᾶλλον
 Ἰετο πορθήσων βατράχων γένος αἰχμητῶν ,
 Εἰ μὴ ἄσ' ἑλύμαον βατράχους ἐλέησε Κρονίων ,
 Ὅς ἔα τότε βατράχευσιν ἀρωγὰς εὐδύς ἐπεμψεν .
 285 Ἥλθον δ' ἐξαίφνης πωτάκμονες , ἀγκυλοχῆλαι ,
 Λοξοδάται , σφίβλοι , φαλιδόσομοι , ὀσρακόδεμοι ,
 Ὀσσεύεις , πλατύνωτοι , δολιχόκροντες ἐν ἁμοῖς ,
 Βλαιαῖοι , χειροτένοντες , δολοὶ στήριον ἱσχυράντες ,
 Ὀκτάπτερες , δικάρηνοι , ἀχειρίεις , (οἳ δὲ καλεῖνται

Sitophagus autem ut vidit in ripis fluminis ,
Claudicans ex bello recedebat , cruciabatur enim graviter : 245
Saliebat autem in fossam , ut effugeret diram perniciem.

Troxartes autem percussit Physignatum in pedis summitatem :
Ocyus autem dolens in lacum saliebat fugiens. (lapsum ,

Troxartes autem ut vidit adhuc semianimem antequam eo veniret ,
Et illi incurrit rursus , occidere cupiens : 250

Præstæus autem ut vidit adhuc semianimem qui ante ceciderat ,
Venit per primos pugnatores , & jaculatus est acuto junco :

Neque fregit scutum , tenebatur autem ipsius lanceæ acies.
Erat autem quidam inter mures juvenis filius egregius inter alios ,

Promptus bello , charus filius boni Artepibuli , 255
Princeps , ipsum Martem representans , robustus Meridarpax ,

Qui solus inter mures præstabat pugnando :
Stetit autem juxta lacum gloriabundus ab aliis ,

Jactabat autem depopulaturum se ranarum genus pugnacium :
Et certe perfecisset , quoniam magnum ipsi robur erat , 260

Nisi statim intellexisset pater hominumque deorumque ,
Atque tum pereuntes ranas miseratus fuisset Saturnius :

Movens autem caput , talem locutus est vocem :
Eheu , certe magnum opus præ oculis video :

Non parum me perculit Meridarpax apud lacum 265
Trucidare ranas cupiens. sed celestissime

Palladem mittamus tumultuosam , atque Martem ,
Qui ipsum arcebunt a pugna robustum quamvis.

Sic locutus est Jupiter. Mars autem respondebat sermone :
Neque certe Palladis o Jupiter potentia neque Martis 270

Poterit ranis avertere diram perniciem.
Sed age omnes camus auxiliores : vel tuum jaculum

Moveatur magnum quod Titanas sustulit , efficacissimum ,
Quo Titanas occidisti sortes ultra omnes ,

Enceladumque ligasti & agrestia genera gigantum. 275

Sic dixit. Saturnius autem jaculatus est ardens fulmen :
Primum quidem intonuit , magnumque tremefecit olympum ,

Sed postea fulmen , terribile Jovis telum ,
Misit rotando : illud autem evolavit a manu regis.

Omnes quidem utique terruit jaculatus ranasque muresque. 280
Sed neque sic cessavit murium exercitus , sed adhuc amplius

Cupiebat depopulatum ire ranarum genus pugnacium ,
Nisi ab olympo ranas miseratus fuisset Saturnius ,

Qui utique tunc auxiliores illico misit. (285
Venerunt a. ex improvviso habentes incudes in tergo , ungulis curvis ,

Obliq; ingredientes , tortuosi , habentes cortices in ore , ostripelles ,
Ossei natura , lati dorso , rutilantes in humeris ,

Vari , nervosis manibus , a pectoribus intuentis ,
Octopedes , bicipites , sine manibus , (illi autem vocantur

- 290 Κερκίνοι) οἱ ῥα μυῶν οὐρὰς σωματίσσιν ἴκαστον,
 Ἦδε πόδας κ' χεῖρας· ἀντιτάσσοντο δ' λόγχαι.
 Οὐδ' καὶ ὑπὸ δέντρων διλοὶ μῦς, ἔδ' ὑπόμεναν.
 Ἐς δὲ θυγὴν ἐτράποντο. ἰδύτο δ' ἥλιος ἤδη,
 Καὶ πολέμῳ τελευτῇ μοιούμερος ἐξετελεύτη.

ΟΨΗΡΟΤΥΜΝΟΙ.

Εἰς Ἀπολλῶνα.

- Μ**νήσομαι ἔδ' ἐλάττωμαι Ἀσέλλων· ἐκάτοιο,
 Ὄντε θεοὶ κατὰ δῶμα Διὸς τερμένουσιν ἰόντα.
 Καὶ ῥά γ' ἀναΐαουσιν ἐπισχεδὸν ἐρχομένοιο.
 Πάντες ἀρ' ἰδράων, ὅτε παίδιμα τόξα τιταίνες.
 5 Ἀπὸ δ' εἴη μίμνε παρὰ Διὶ περσικεραύνῳ,
 Ἦ ῥα βίον τ' ἐχάλασε κ' ἐκλήϊσε φαιέτρη,
 Καὶ οἱ ἄσ' ἐρδύμων ὤμων χεῖρας ἐλουῖσα
 Τίσξον, ἀνέκρμασε φερὲς κίονα πατὴρ ἐῖο,
 Πασσάλου ἐκ χρυσέῃ· τὸν δ' εἰς θρόνον εἰσεν ἄγουσα.
 10 Τῷ δ' ἄρα νέκταρ ἔδωκε πατὴρ δῖσσι χρυσείῳ,
 Δαικνύμεν· εἶλον υἱόν· ἔστυτα δὲ δαίμονες ἄλλοι
 Ἐνθα καθίζουσιν. χαίρει δὲ τε πότνια Ἀπὸ
 Οὐνεκα τοξοόρῳ κ' καρτερόν υἱὸν ἱπτικτῶν.
 Χαῖτε μάκαρ' ὦ Ἀπτοῖ, ἐστί τέκες ἀγλαὰ τέκνα.
 15 Ἀσέλλωνά τ' ἀνάντα καὶ Ἀρτίμιν ἰοχαιρέα,
 Τὴν μιν, ἐν Ὀριυγίῃ, τ' ἔ, κρατὰ ἐνὶ Δήλῳ,
 Κυκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρεος κ' Κύνθιον ἔχθον,
 Ἀγχοτάτῳ φοῖνικ', ὡς Ἰωνάοιο βεῖθερις.
 Πῶς γὰρ σ' ὑμνήσω πάντως εὐύμνον ἰόντα;
 20 Πάντη γὰρ τοι Φοῖβε νόμος βιβλάτα γ' αἰδῆς,
 Ἦ μὲν ἀν' ἡπειρὸν πορτιτερόν ἡδ' ἀνὰ νήσους.
 Πῶσιν δὲ σκοπιά τοι ἄδδν κ' περὶ νηῶν ἄκρῳ
 Τ' Ἰφιλῶν ὄριον, ποταμὶ θ' ἁλαδὲ περὶόντες,
 Ἀπταί τ' εἰς ἅλα κυκλιμένη, λιμνὴς τε θαλάσσης.
 25 Ἦ ὡς σε πρῶτον Ἀπὸ τέκε χαρμὰ βροτοῖσι,
 Κλινθεῖσα πρὸς Κύνθῳ ὄρεος κρατὰ ἐνὶ νήσῳ.
 Δήλοισι ἀμφιρύτῃ· ἐκάτερθε δὲ κύμα καλαῖον
 Ἐξήκει χέρονδε λευκονοίοις ἀνέμοισιν
 Ἐνδὲν Διοτρυμνῷ· πᾶσι θεοτοῖσιν ἀνάσσει.
 30 Ὅσσους Κρήτη ἐντὸς ἔχει καὶ δῆμος Ἀθησῶν,
 Νῆσός τ' Αἰθῖνα, ταυσιελίτη τ' Εὐβοία,
 Λιγαί τ', Εἰρεσία τε, καὶ ἀγχιᾶ Πειραιῆος,
 Θρηάκιός τ' Ἀθῶς, καὶ Πηλίου ἄκρῳ κάρηνα,
 Θρηάκη τε Σάμῳ, Ἰδῆς τ' ὅρα σκιδόντα,
 35 Σπύρῳ καὶ Φαίαια, καὶ Αὐτοκαῆς ὄρεος αἰσῶ.

Sancti) qui utique murium caudas oribus incidebant,
 Etiam pedes & manus: flectebantur autem lanceæ.
 Quos & timuerunt miseri mures, neque sustinuerunt,
 In fugam autem vertebantur. occidebat autem sol jam,
 Et belli finis unius diei perfectus est.

H O M E R I H Y M N I.

I N A P O L L I N E M.

MEmor ero neque obliviscar longe jaculantis Apollinis,
 Quem & dii ipsi per domum Jovis metuunt euntem.
 Et utique assurgunt prope advenienti
 Omnes a sedibus, quando præclaros tendit arcus.
 Latona autem sola manet apud Jovem fulmine gaudentem,
 Quæ & arcum ei remittere solet, & occludere pharetram,
 Et illius ab fortibus humeris manibus capiens
 Arcum, suspendere ad columnam patris sui,
 Clavo ex aureo: eumque in sedem collocare ducens.
 Huic autem nectar dat pater poculo aureo,
 Salutans charum filium: postea vero dii cæteri
 Ibi sedent. gaudet autem veneranda Latona
 Quoniam arcitenentem & fortem filium peperit.
 Salve o beata Latona, quoniam peperisti præclaros liberos,
 Apollinemque regem & Dianam sagittis gaudentem,
 Hanc quidem in Ortygia, illum vero aspera in Delo,
 Inclinata ad longum montem & Cynthium collem,
 Proxime palmam, sub Inopi fluentis.
 Quomodo enim te laudabo proterus laudabilem?
 Penitus enim tibi o Phœbe modulatio attributa est cantus,
 Sive per continentem vitulos nutrientem, sive per insulas.
 Omnes autem speculæ tibi placent & cacumina summa
 Altorum montium, amnesque in mare profluentes,
 Littoraque ad mare protensa, portusque maris.
 An ut te primum Latona peperit gaudium mortalibus,
 Procumbens ad montem Cynthium aspera in insula,
 Delo in circumflua: utrinque autem uuda nigra
 Exibat in terram stridulum spirantibus ventis.
 Hinc ortus omnibus mortalibus imperitas,
 Quoscumque Creta intus habet & populus Athenarum,
 Insulaque Ægina, navibusque incluta Eubœa,
 Ægæque Iresiæque, & finitima mari Peparethus,
 Thraciusque Athos, & Pelii summi vertex,
 Thraciaque Samus, Idæque montes umbrosi,
 Scyros & Phœæa, & Autocææ mons altus,

10

15

20

25

30

35

- Ἴμβροτ' εὐκτιδῆν, καὶ Λῆμνος ἀμυχθαλίεσσα,
 Λέβροτ' ἠγαθὴν, μάκαρος ἰδ' Αἰολίωνος,
 Καὶ Χί' ἢ νήτων λιπαρωτάτη εἰν ἀλλ' κούτα,
 Πιπιπάλεις τε Μίμας, καὶ Κρυύκε ἀκρα κάρηνα,
 40 Καὶ Κλάρος αἰγλήεσσα, καὶ Αἰσαγέης ἔρος αἰσῶ,
 Καὶ Σάμ' ὕδρηλῃ, Μυκάλης τ' αἰσωνὰ κάρηνα,
 Μιλαντός τε, Κόας τε, πόλις μερῶν ἀνδρῶπων·
 Καὶ Κνίδος αἰσωνὴ, καὶ Κάρπαδ' ἠνεμόεσσα,
 Νάξ' τ', ἠδὲ Πάρος, Ῥηναία τε πετρήεσσα.
 45 Τόσσον ἰσπαδίνετα Ἐκχόλον ἱκετο Λητῶ,
 Εἴ τις οἱ χαίρων υἱεὶ θίλει οἰκία θέσθαι.
 Αἱ δὲ μάλ' ἐτρέμεον καὶ ἐδείδισαν, ἔδῃ τις ἔτλη
 Φοῖβον δέξασθαι, καὶ πιστέρη περ εὖσα.
 Πῶν γ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ Διόλου ἐδήσατο πότνια Λητῶ;
 50 Καὶ μιν ἀνερομῶν ἔπεια πτερίντα προσπύδα,
 Ἀλλ', εἰ γὰρ κ' ἐθέλεις ἰδ' ἑμὲναι υἱος ἑμοῖο
 Φοῖβε Ἀπώλλων', θέσθαι τ' ἐνὶ πύονα νηόν,
 Ἄλλ' ὃ δ' ἔτις σὺ πόθ' ἄψεται, ἔδῃ σε λίσσει,
 Οὐδ' εὖθ' ὅτε σε ἰσάσθαι ὀίκαρ, ἔδ' εὐμνηλον,
 55 Οὐδὲ τρέψην οἴσιν, ἔτ' ἄρ' φυτὰ μυρία φύσεις.
 Διὶ δὲ κ' Ἀπώλλων' ἐκκέρχ' νηὸς ἔχουσα,
 Ἀνδραποῖ τοι πάντες ἀγινῶσιν ἱκατόμβας
 Ἐνθάδ' ἀγερῶνδροι, κίσση δὲ τοι ἄσπετ' αἰεὶ,
 Διὸς ἀνακτ' εἰ βούκοις, οἳ τε θεοὶ καὶ σ' ἔχουσιν
 60 Χειρὸς ἀπ' ἀλλοτρίης, ἰσθί ἔ τοι πῖαρ ἰσ' ἔδας.
 Ὡς εἶπ' ο· χαῖρε δὲ δῖλ', ἀμυβομῶν ἢ προσπύδα,
 Λητοῖ, κούδισθ' ὄψατις μεγάλαιο Κρόνιο,
 Ἀσπασίην μιν ἔλαχε γοῖν Ἐκάτοιο ἀνακτ'
 Δεξιμήν· αἰνῶς γὰρ ἐτύτυμόν εἰμι δυσσυχῆς
 65 Ἀνδράσιν, ὧδε δὲ κεν περιτιμῆεσσα γηοίμην.
 Ἄλλα τόδε τρεμῖα Λητοῖ ἴσθ', ἔδῃ σε κίσσας·
 Αἶψα γάρ τινα φασὶν ἀτάδαλον Ἀπώλλωνα
 Ἔασθαι, μέγα δὲ πρυτανυσίωδ' ἀθανάτοισι,
 Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἰσθί ζῆδαρον ἄρσεναι.
 70 Τῷ ῥ' αἰνῶς δειδύκα κατα' ἐρένα καὶ κατα' θυμόν,
 Μὴ ὀπίταν τοσσηῶτα ἰδὴ εἶ' ἠέλιον,
 Νῆσον ἀτιμῆσθαι, ἰσθί κραναήπεδός εἰμι,
 Ποσσὶ καταστρέφας, ὥσθ' ἂν ἄλός ἐν πελάγιοισιν.
 Ἐνθ' ἑμὲ μὲν μέγα κύμα κατα' κρατὸς ἄλις αἰεὶ·
 75 Κλύουσι· ὃ δ' ἄλλην χαίαν ἀφίξετα ἢ κεν ἀδῇ οἳ,
 Τεύξασθαι νηὸν τε καὶ ἄλσος δινδρήντα.
 Πουλύποδός δ' ἐν ἑμοὶ θαλάμας ἐσκάει τε μέλαινα
 Οἰκία ποπῶσονται ἀκρόα, χῆτι' λαῶν.
 Ἄλλ' εἴ μοι πλάϊνς γε θεὰ μέγαν ὄρκον ὀμόσας,
 80 Ἐνθάδε μιν περὶτον τυξείην περικαλῖα νηόν,
 Ἐμὲναι ἀνδρῶπων χερσέριον, αὐτὰρ ἱεῖστα

Imbrusque bene habitata, & Lemnus infociabilis,
 Lesbique valde divina, beati sedes Aëlionis,
 Et Chius, quæ insularum fecundissima in mari jacet,
 Saxosusque Mimas, & Coryci summi vertices,
 Et Claros splendida, & Aëgae mons altus, 40
 Et Samus aquosa, Mycalæque alti vertices,
 Milerusque, Cousque, urbs mortalium hominum,
 Et Cnidus alta, & Carpathus ventosa,
 Naxusque, & Paros, Rhénæque saxosa. (45
 Tantum terrarum parturiens procul jaculantem, obivit Latona,
 Si qua ei terrarum, filio velit habitacula ponere.
 Hæc vero valde tremebant & timebant, neque ulla sustinuit.
 Phœbum suspicere, fertilis quamquam esset.
 Priusquam in Delum ascendit veneranda Latona,
 Et illam interrogans verba alata dixit, 50
 Dele, si enim vis sedes esse filii mei
 Phœbi Apollinis, imponereque opulentum templum,
 Alius autem nemo te tanger, neque te rogabit,
 Neque bobus te fore puto, neque ovibus epulentam,
 Neque vindemiam feres, neque plantas innumeras produces, 55
 Si autem Apollinis longe operantis templum habueris,
 Homines tibi omnes ferent centum bouum sacrificia
 Huc coeuntes, nidor autem tibi immensus semper,
 Diu regem si alueris, diique te tuebuntur
 Manu ab aliena, quoniam haud tibi fertile solum. 60
 Sic dixit: gaudebat autem Delus, & respondens ait:
 Latona, inclytissima filia magni Saturni,
 Lubens quidem ego nativitatem jaculatoris regis
 Susciperem, nimis enim verum est quod male audio
 Apud homines, sic autem admodum honorata fierem. 65
 Sed hunc tremo Latona sermonem, neque te celabo:
 Valde enim quendam dicunt protervum Apollinem
 Fore, lateque dominaturum immortalibus,
 Et mortalibus hominibus super frugiferam tellurem.
 Quare nimis male timeo in mente & in animo, 70
 Ne cum primum viderit lumen solis,
 Insulam aspernetur, quoniam aspero solo sum,
 Pedibus evertens, propellatque maris in pelago.
 Ubi me quidem magna unda in caput satis superque semper
 Inundabit: hic autem in aliam terram veniet quæ placuerit ipsi, 75
 Constructurus templumque & lucos arboribus densos.
 Polypodes autem in me thalamos phocæque nigræ
 Domicilia facient neglecta, ob defectum populorum.
 Sed si mihi saltem sustinueris dea magnum juramentum jurare,
 Hic illum primum constructurum perpulchrum templum, 80
 Quod sit hominum oraculum, ac postea

- Πάντας ἰὼ ἀνθρώπους, ἰωὶ πολυώνυμός ἐστιν.
 "Ὡς ἄρ' ἔην. Ἀπὼ δ' ἑὸν μέγαν ἔρκον ὁμοσεν,
 "Ἴσω νῦν τάδε γαῖα κ' οὐρανὸς εὐρύς ὑπερβεν,
 85 Καὶ τὸ κατειβήμεν Στυγὸς ὕδωρ, (ἴσε μίγισθ'·
 "Ὅπως δεινότητος τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν)
 Ἡ μὲν Φοῖβε τῇδε θυάδης ἱεσται αἶεν
 Βυρὸς καὶ τέλειθ', τίσει δέ σε γ' ἔξοχα πάντων.
 Αὐτὰρ ἰωὶ ῥ' ὁμοσέν τε τελευτήσιν τε τὸν ἔρκον,
 90 Διὶ μὲν μάλα χαῖρι γάγῃ· Ἐκάτοιο ἀνακτὸς·
 Ἀπὼ δ' ἐννημάρ τε κ' ἐννέα τύκτας ἀέλπτοιο
 "Ὡδίνεσι πίπαρτο· Διὰ δ' ἔταν ἐνδοθι πᾶσαι
 "Ὅσαι ἄρισται ἔσαν, Διώνη τε, "Ρεῖη τε,
 "Ἰχταῖη τε Θέμις, κ' ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη,
 95 Ἄλλα τ' ἀθάναται, νόστιν λευκωλένη "Ηρως·
 "Ἦσο γὰρ ἐν μεγάροισι Διὸς νεφεληγερέταο.
 Μοῦνη δ' οὐκ ἐπίπυσο μογροσύκθ'· Εἰλείθυια·
 "Ἦσο γὰρ ἄκρῳ ὀλύμπῳ ἴσθ' χρυσείοισι νέφουσιν,
 "Ἦρως ραχμοσύνη λευκωλένη, ἥ μιν ἔρκε
 100 Ζηλοσύνη, ὅτ' ἄρ' υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
 Ἀπὼ τέξεται καλλιπλόκαμος τότε ἔμελλεν.
 Αἰ δ' ἴεν πρῶταμφαν εὐκτιλέως ἀπὸ νήτου,
 Ἀξιμῷ Εἰλείθυιαν, ὑποσχόμεναι μέγαν ὅμῳ
 Χρυσείοισι λίνουσιν ἐργαζόμεν, ἐνεάσπηχυν.
 105 Νόστιν δ' ἦτορον καλίστην λευκωλένη "Ηρως,
 Μή μιν ἔπειτ' ἐπείσων ὑποτρέψειεν ἰῶταν.
 Αὐτὰρ ἰωὶ τόγ' ἄκρῳ πυδνημέθ' ὠκεία "Ἰεῖς
 Βῆ ῥα θίειν, ταχέως δὲ διήνυσε πᾶν τὸ μεσηγύ.
 Αὐτὰρ ἰωὶ ῥ' ἴκανε θεῶν ἰδθ' αἰὼν ὀλύμπου,
 110 Αὐτίκ' ἄρ' Εἰλείθυιαν ἄσθ' ἐκ μεγάροιο θυεράζει
 Ἐκπερχαλειαρμένη, ἴσθ' αἰα πτερόεντα προσπύδα,
 Πάντα μάλ' ὥς ἐπείτελλον ὀλύμπια δώματ' ἔχουσας·
 Τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἔπειθεν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
 Βᾶν δὲ ποσὶ τρήεσσι πελειασὶν ἰθιμὲν ὁμοίαν.
 115 Εὖτ' ἰωὶ Δήλε ἔβαινε μογροσύκθ'· Εἰλείθυια,
 Τὴν τότε δὴ τέκθ' εἴλε, μινοίνησιν ἢ τεκίειθ'·
 Ἀμφὶ δὲ φοῖνικα βάλε πῆχυν, γένα δ' ἔρειπε
 Λιμῶνι μαλακῷ· μείδῃσι δ' γαῖ' ὑπένερθεν.
 Ἐκ δ' ἔδοξε περὶ πόσιν· Διὰ δ' ὀλόλυξαν ἄσπασαν.
 120 Ἐνθά σε ἦτε Φοῖβε Διὰ λῶον ὕδατι καλῷ
 Ἀγνῶς κ' καθαρῶς, σπάρξαν δ' ἐν φάρει λευκῷ
 Λεπτῷ, νηγατίῳ· περὶ δ' χρύσειον εἶρόνον ἦκαν.
 Οὐδ' ἄρ' Ἀπολλῶνα χρυσάρεα θέσαστο μήτηρ,
 Ἀλλὰ Θέμις νίκταρ τε κ' ἀμβροσίην ἐρατεινήν
 125 Ἀθανάτησιν χερσὶν ἐσπέρξατο. χαῖρε δ' Ἀπὼ
 Οὐνεκα τοξορόρον κ' καρτερόν υἱὸν ἔτικτεν.
 Αὐτὰρ ἰωειδὴ Φοῖβε κατ' ἔσθ' ἀμβροτον εἶδα;

Omnes ad homines, quandoquidem multa nomina habet.

Sic itaque dixit. Latona autem deorū magnū juramentū juravit :
Sciat nunc hæc terra & cælum amplum superius,

Et illa inferne fluens Stygis aqua, (quod maximum 85

Juramentum gravissimumque est beatis diis)

Certe utique Phœbi hic odoriferum erit semper

Altare & templum, honorabit autem te maxime omnium.

Sed postquam jurassetque finiissetque jusjurandum,

Delus quidem valde gaudebat nativitate jaculatoris Apollinis : 90

Latona autem novem dies quidem & novem noctes insperatis

Partus doloribus configebatur : deæ autem erant intus omnes

Quæcunque optimæ erant, Dionaque, Rheaque,

Vestigatrixque Themis, ac valde gemens Amphitrita,

Aliæque immortales, præter albis ulnis decoram Junonem : 95

Sedebat enim in domibus Jovis nubicogi.

Sola autem non audierat partus doloribus præfecta Lucina :

Sedebat enim summo in olympo sub aureis nubibus,

Junonis consilio albis ulnis decoræ, quæ illam detinebat

Invidia, quod nempe filium bonumque fortemque 100

Latona paritura pulchricoma tunc erat.

Illæ autem Irim misere a bene culta insula,

Accersitum Lucinam, pollicentes magnum monile

Aureis filis contextum, novem cubitorum.

Seorsum autem jussertunt vocare ab albiuina Junone, 105

Ne ipsam postea verbis averteret venientem.

Sed postquam hoc audivisset ventipes velox Iris, (spatii est.

Abiit utique currens, velociter a. transmisit quicquid in medio

Ast ubi pervenit ad deorum sedem altum olympum,

Statim utique Lucinam inde ex domo foras 110

Evocans, verbis alatis alloquebatur, (taur.

Per omnia prorsus, ut injunxerant, quæ Olympias domos habi-

Huic autem animum persuadebat in pectoribus ejus :

Ibant autem pedibus, trepidis columbis gressu similes.

Donec in Delum veniebat dolori partus præfecta Lucina, 115

Illam tunc jam partus ceperat cupiebatque parere :

Circaque palmam jaciebat brachia, genua autem fixit

Præto in molli : subrisit autem terra subtus.

Proslitit autem in lucem : Deæ vero jubilarunt omnes.

Ibi te o jaculator Phœbe Deæ lavabant aqua pulcra 120

Caste & pure, fasciaverunt autem in veste candida

Tenui, nova : circumque auream fasciam dederunt.

Neque utique Apollinem ensē habentem aureum laetavit mater,

Verum Themis nectarque & ambrosiam amabilem

Immortalibus manibus propinavit. gaudebat autem Latona 125

Quoniam arciferum & fortem filium peperisset.

At postquam Phœbe comedisti immortalem cibum,

Οὐ σί γ' ἴσων' ἴσχον χρύσειοι σέβροι ἀσπαίροντα·
Οὐδέ τι δισμᾶτ' ἔρυκε, λύνοντο ᾗ πίερατα πάντα.

- 130 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετνύδα φοῖβος Ἀπόλλων,
Εἴη μοι κίθαρίς τε φίλη καὶ καμαρύλα τόξα,
Χρήσω τ' ἀνδρώποισι Διὸς νημερτιά βελήν.

Ὡς εἰσὼν ἐβίβασκεν δῶδ' ἡδυγὸς εὐρυοδείης
Φοῖβος ἀκροακόμενος ἱκατηβόλος. αἱ δ' ἄρα πᾶσαι

- 135 Θάρυτον ἀθάναται. χρυσῶ δ' ἄρα Δῆλ' ἄπασα
Βεβρίθει, καθορῶσα Διὸς Διτῆς τε γενέθλην,
Γηθοσύνη ὅτι μιν Διὸς εἴλετο οἰκία Δίοθαί
Νήσων ἠπειρε τε· εἴλησε ᾗ κηρόδι μᾶλλον,
Ἦνθησ' ὥς ὅτε ῥίον ἔρε' ἀνδρῶσιν ὕλης.

- 140 Αὐτὸς δ' ἀργυρότοξ' ἀναξ' ἱκατηβόλ' Ἀπολλων
Ἄλλοτε μὲν τ' ἐπὶ Κύνθῳ ἐβίβασα παιπαλοέντης·
Ἄλλοτε δ' αὖ νήπυς τε καὶ ἀνίρας ἠλάσκαζες.

Πολλοὶ τοι νηοὶ τε καὶ ἄλστα δινδρήντα,
Πᾶσαι ᾗ σκοπιά τε φίλαι καὶ προφόνες αἶροι

- 145 Ὑψηλῶν ὄρεων, ποταμοὶ δ' ἀλαδί προρέοντες·
Ἀλλὰ σὺ Δῆλ' Φοῖβε μάλισ' ἐπιτέρπεταις ἦτορ,
Ἐνθά τοι ἐλκεχίτωνες Ἰάονες ἠγρέδονταί
Αὐτοῖς σὺν παίδεσσι καὶ αἰδείης ἀλόχοισιν.

Οἱ δέ σε πυγμαχίῃ τε καὶ ὀρχηθμῶ καὶ αἰοιδῷ

- 150 Μνηστᾶν μιν τίτῃσιν, ὅταν σπῶσινται ἀγῶνα.
Φαίη κ' ἀθανάτης καὶ ἀγέρως ἔμμεναι ἀήρ
Οἱ τότε ἴσαντι σιῶ τ' Ἰάονες ἀνδρῶσι εἶν.
Πάντων γάρ κεν ἴδοντο χάριν, τέρψαιτο δὲ θυμὸν,
Ἀνδρας τ' εἰσορόων καλλιζώνες τε γυναικας,

- 155 Νῆας τ' ὠκείας, ἡδ' αὐτῶν κτήματα πολλά.
Πρὸς δὲ, πόδε μέγα θαῦμα ὅτου κλέος ἔσσοτ' ἐλεῖται,
Κεῖραι Διηλιάδες Ἑκατηέλεταιο δερβάσωναι·
Αἷτ' ἐπεὶ ἄρ' πρῶτον μὲν Ἀπόλλων ὑμνησωσιν,
Αὖτις δ' αὖ Λητώ τε καὶ Ἀρτέμιϊ ἰοχάρειαν,

- 160 Μνηστᾶν μιν ἀνδρῶν τε παλαιῶν ἠδὲ γυναικῶν,
Ῥυμὸν αἰδέουσιν, θέλγουσι δὲ ρυλ' ἀνδρώπων.
Πάντων δ' ἀνδρῶπων ρωνὰς καὶ κρημβαλιασὺν
Μιμείδαι ἴσασιν. φαίη δὲ κεν αὐτὸς ἕκαστος
Φθίγγεσθ'· ἔτω σφιν καλὴ συνάρμεν αἰοιδῇ.

- 165 Ἀλλ' ἄγε δὴ Λητώ μὲν Ἀπολλόν τ' Ἀρτέμιδι ξύν,
Χαίριτε δ' ὑμῖν πᾶσαι· ἐμῷ δ' καὶ μετόπισθε
Μνηστᾶσθ', ὅπως τε κεν τις ἐπιχθονίων ἀνδρῶπων
Ἐνθάδ' ἀνείρηται ξυῖν' ὀταλαπειρίος ἐλδῶν,
Ὡς κεῖται τίς δ' ὑμῖν ἀνὴρ ἥδιστος αἰοιδῶν

- 170 Ἐνθάδε πωλεῖται, καὶ τίς τερπώσθε μάλιστα;
Ῥυμῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθε ἀφ' ἡμῶν,
Τυελὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δ' Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσῃ,
Τὰ πᾶτα μετόπισθε ἀριστεύουσιν αἰοιδᾶν.

Nou te amplius retinuerunt aureæ fasciæ palpitantem,
 Neque vincula detinuerunt, solvebantur autem nodi omnes.
 Statim autem immortales allocutus est Phœbus Apollo: 130
 Sit mihi citharaque chara & curvi arcus,
 Vaticinaborque hominibus Jovis verum consilium.

Sic cum dixisset, descendebat a terra lativia
 Phœbus intonsus longe jaculans. hæ autem omnes
 Stupebant immortales. auro igitur Delus universa 135
 Onerabatur, aspiciens Jovis Latonæque progeniem,
 Læta, quoniam ipsam Dea elegisset ad domum struendam, *solan*
 Insularum continentisque: amabatque corde magis,
 Florebat sicut quando vertex montis floribus sylvæ.

Tu autem habens argenteū arcum rex longe jaculator Apollo 140
 Interdum quidem Cynthum ascendebas saxosum,
 Interdum autem rursus insulasque & viros vitabas.

Multa tibi sunt templa lucique arboribus densi,
 Omnes autem speculæque charæ & vertices summi
 Altorum montium, amnesque in mare profluentes: 145

Sed tu Delo Phœbe maxime oblectas animum,
 Ubi tibi trahentes vestes Iones congregantur
 Suis cum liberis ac venerandis uxoribus.

Hi autem te pugilum certamine & tripudio & cantu
 Memores exhilarant, quando constituunt certamen. 150

Diceret utique immortales & insenscibiles esse vir
 Qui tunc coram te Iones congregati essent.

Omnium enim videret decus, delectaretque animum,
 Virosque inspiciens beneque cinctas mulieres,
 Navesque veloces, & ipsorum opes multas. 155

Ad hæc autem magnum miraculum cujus laus nunquam peribit,
 Puellæ Deliades procul jaculantis Apollinis ministræ:

Quæ postquam primum quidem Apollinem laudaverint,
 Rursus autem Latonamque & Dianam sagittis gaudentem,
 Mentionem facientes virorumque antiquorum atque mulierum,
 Hymnum canunt, demulcentque gentes hominum. (160

Omnium autem hominum voces & strepitum
 Imitari norunt, diceretque ipse quisque

Se loqui: adeo illis bona coaptata est cantio.
 Sed age jam Latonaque Apolloque cum Diana, 165

Salvete vos omnes: mei autem & postea
 Memores sitis, quando aliquis terrestrium hominum

Hic rogaverit hospes ærumnosus veniens:
 O puellæ quis vero vobis vir suavissimus poetarum
 Hic versatur, & quo delectamini maxime? 170

Vos autem bene omnino omnes respondeatis a nobis:

Cæcus vir, habitat autem Chium saxosam,
 Cujus omnes in pretio postea sunt cantiones.

- Ἡμῶς δ' ἡμέτερον κλέϋσσι τοῖσιν ὄσον ἔσ' αἶψα
 175 Ἀνδράων εὐφρομένης πόλιν εὐ γαίεταύτας.
 Οἱ δ' ἐπιδὲ πύσσοντα, ἴσσι κ' ἐπιτυμῶν ἔσιν.
 Αὐτὰρ ἴσων ἔλξω ἐκβόλον Ἀπόλλωνα
 Τυτῶν ἀργυρότονον, ὃν ἠύκαμ' ἔτεκε Λητώ.
 ὦ ἄνα κ' Λυκίην κ' Μινωίην ἐρεττεύων,
 180 Καὶ Μίλητον ἔχεις, ἱεῶν πόλιν, ἡμερόεσσαν,
 Αὐτὸς δ' αὖ δόλοιο περικλύσης μέγ' ἀνάσσεις.
 Εἴσι δὲ φορμίζων Λητοῦς ἐρικυδέϊ υἱὸς
 Φορμύγγῃ γλαφυρῇ πρὸς Πυθῶ πετρήσας,
 Ἀμβροτα ἕματ' ἔχων τε θυώδια· τοιοῦτον ἔφορμιγξ
 185 Χρυσῆν ὑπὸ πλῆκτρῳ καταχρῆν ἔχει ἡμερόεσσαν.
 Ἐνδὲν δ' πρὸς ὀλυμπῶν δῶτο χθονὸς ὥς τ' ἰνῆμα
 Εἴσι Διὸς πρὸς δῶμα, Διῶν μὲν ὁμῆγυρμα ἄλλων,
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μίλει κίθαρις καὶ αἰοιδῆ,
 Μῦσά μιν θ' ἅμα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὅσῃ καλῇ
 190 Τυγεῦσιν ἴα Διῶν δῶρ' ἀμβροτα, ἥδ' ἀνδράων
 Τλημοσύνας, ὅσ' ἔχοντες ὑπ' ἀθανάτοισι Διόσσι
 Ζῶντο ἀμπαδίης καὶ ἀμύχανοι, εἰδὲ δύαντα
 Εὐρέμεναι θανάτοιο τ' ἀκ' καὶ γέρας ἄλκαρ.
 Αὐτὰρ εὐπλόκαμοι Χάριτες κ' εὐεργεῖς Ὀρεῖ,
 195 Ἀρμονίῃ θ', Ἡβῇ τε, Διὸς θυγάτηρ τ' Ἀρρεδίτῃ,
 Ὀρχιῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι.
 Τῇσι μὲν ἔτ' αἰσχρὴ μεταμέλῃσιν, ἔτε λάχεια·
 Ἀλλὰ μάλα μεγάλη τε ἰδέειν κ' εἶδ' ἀγνῆ
 Ἄρτιμις ἰοχέαιρα, ὁμότροπος Ἀπόλλωνι.
 200 Ἐν θ' αὖ τῇσιν Ἄρης κ' εὐσκόπος Ἀργεϊφόντης
 Παίζουσ'. αὐτὰρ ὁ φοῖβ' Ἀπόλλων ἐγκυδαρίζει
 Καλὰ καὶ ὕψι βιβᾶς· αἶγλη δὲ μιν ἀμφοτέρωθεν
 Μαρμαρυγαί τε ποδῶν κ' εὐκλωσίοι χιτῶν.
 Οἱ δ' ἐπιτίθενται θυμὸν μέγαν, εἰσορῶντες
 205 Ἀπὸ τε χρυσοπλόκαμος κ' μυτίετα Ζεὺς,
 Τὰ φίλοι παίζοντα μετ' ἀθανάτοισι Διόσσι.
 Πῶς τ' ἄρ' ὁ ὑμνήσω πάντως εὐμνην ἰόντα;
 Ἡέ σ' ἐνὶ μνηστῶν ἀείδω καὶ φιλότῃ,
 Ὀππότε ἀνώμεν' ἔκινε Ἀζαντίδα κούρην;
 210 Ἰσχυ', ἅμ' ἀντιδίῳ Ἐλατιονίδῃ εὐίπῳ,
 Ἡ ἅμα Φόρβαντι Τειρώῳ γένε', ἢ ἅμ' Ἐριυδαί,
 Ἡ ἅμα Λευκίπῳ καὶ Λευκίπῳ δάμαρτι
 Πεζός, ὃ δ' ἵπποισιν; ἢ μὲν Τειρώος τ' ἐπέλειπον.
 Ἡ ὥς τὸ πρῶτον χρησθήσων ἀνδράσσοισι
 215 Ζητιῶν κατα γαίαν ἕως ἐκατηβόλ' Ἀσπολλοί;
 Πιερίης μὲν πρῶτον ἄσ' ἐλύμενοιο κατὰ λῆδας,
 Λέκτον τ' ἡμαθόοντα παρῆσιχες, ἢ Μαγνηίδας,
 Καὶ διὰ Περραιβοὺς τάχα δ' εἰς Ἰωλκὸν ἱκανες,
 Κωαίε τ' ἐπὶ θῆς ναυσικλῆτις Εὐβοίης.

Nos autem nostram laudem feremus quantum per terram
 Hominum versamur in urbes bene habitatas. 175
 Illi autem adcredens scilicet, quoniam & verum est.
 Ast ego non desinam procul jaculantem Apollinem
 Laudare splendidi arcus dominum, quem pulchricoma peperit
 O rex & Lyciam & Mæoniam amabilem, (Latona.
 Et Miletum habes, maritimam urbem, optabilem, 180
 Idemque ipse Delo circumfluæ dominatis.
 It autem ludens Latonæ inclytæ filius
 Cithara cava: ad Pytho saxosam,
 Immortales vestes habens odoriferas: ejusque cithara
 Aureo a plectro sonum habet amabilem. 185
 Hinc autem ad olympum a terra, ut mens, tam celeriter,
 Contendit Jovis in domum, deorum in cœtum cæterorum,
 Statim autem immortalibus curæ est citharaque & cantio.
 Musæ quidem omnes alternantes voce pulchra
 Cantant utique deorum dona immortalia, & hominum 190
 ærumnas, quantas habentes ab immortalibus diis
 Vivunt desperati ac inopes consilii, neque possunt
 Invenire mortis medelam & senectutis remedium.
 Cæterum pulchricomæ Gratiæ benevolæ Horæ,
 Harmoniaque, Hebeque, Jovisque filia Venus, 195
 Tripudiant, invicem in carpum manus tenentes.
 Cum his quidem neque turpis canit, neque conscissa rugis:
 Sed valde magna:que visu & forma admirabilis
 Diana sagittis gaudens, educata simul cum Apolline.
 Ubi rursus cum his Mars & bonus speculator Argiçida 200
 Ludunt. sed Phœbus Apollo citharam pulsat
 Pulchre & alte ascendens. splendor autem illum circumlucet,
 Radiationesque pedum ac bene concinnæ tunicæ.
 Illi autem delectantur animo magno, insipientes
 Latonaque flava cincinnis; ac consiliorum autor Jupiter, 205
 Filium charum ludentem cum immortalibus Diis.
 Quo pacto igitur te laudabo omnino dignum laudati?
 An te inter sponsas laudem & in amore,
 Quando animo tristi adiisti Azantida puellam
 Robore: simul cum diis æquali Elationide abundante equis, 210
 Aut simul cum Phorbante Triopo genere, aut simul cum Ereuthe
 Aut simul cum Leucippo & Leucippi conjuge
 Pedes, hic vero cum equis? neque tamen Triopus deerat.
 Aut ut primum oraculum hominibus
 Quærens super terram incessisti procul jaculans Apollo? 215
 In Pieriam enim primum ab olympo descendisti,
 Lectonque arenosam transmisisti, aut Magnæidas,
 Et per Perthæbos: celeriter autem in Iolcum pervenisti,
 Genæamque ascendisti, navibus inclytæ Eubœæ.

- 210 Στῆς δ' ἰσὶ Ληλάντω πιδίῳ, τὸ τοι ἔχ' ἄδ' θυμῷ
 Τευξάδαίην νῆν τε καὶ ἄλσος δειδρύνετα.
 "Ενθ' ἰν' Εὐρείῳ διαβάς ἱκατῆβ' Ἀπολλων,
 Βῆς ἀν' ὄρ' ζαΐδος χλαῖν' τάχα δ' ἔξας ἄπ' αὐτοῦ
 Ἔς Μυκαλῶσόν ἰόν καὶ Τευμνοσὸν λεχθαίην.
- 215 Θήκης δ' εἰσαρίκτας ἴδος καταειμένον ὕλην·
 Οὐ γάρ πω τις ἴσται βροτῶν ἱερῇ ἐνὶ Θήκῃ,
 Οὐδ' ἄρα πάποτε ἦσαν ἀτασθατοὶ ὑδὲ κέλαιδοι
 Θήκης ἀμειδίον πυρρόρεον, ἀλλ' ἔχεν ὕλην.
 "Ενθ' ἰν' ἐπ' ἱκίεσ' ἱκατῆβ' Ἀπολλων,
- 220 "Ορχησον δ' ἔξες Ποσιδῆϊν ἀγλαὸν ἄλσ'·
 "Ενθ' αἰσθ' πῶλ' ἀνασπίνει ἀχθόμεν' περ,
 "Ελκων ἄρματα καλά, χαμαὶ δ' ἱλατὴρ ἀγαθὸς περ
 Ἐκ δίφρου θορόν, ὁδὸν ἔρχεται. οἱ δ' εἰς τίως μὲν
 Κεῖν' ὄχλα κροτίουσιν, ἀνακτορεῖν ἀριέντες.
- 225 Εἰ δέ κεν ἄρματ' ἀγῆσιν ἐν ἄλσ' δειδρύνετι,
 Ἴπῳ μὲν κομέεσσι, τὰ δ' κλίναντες ἴωσιν.
 Ὡς γὰρ τὰ πρῶτισθ' ὅσιν γένεθ', οἱ δ' ἀνακτε
 Εὐχονται, δίφρῳ δ' αἰεὶ τότε μοῖρα φυλάσσει.
 "Ενθ' ἰν' ἐπ' ἱκίεσ' ἱκατῆβ' Ἀπελλων.
- 230 Κηφισὸν δ' ἄρ' ἴσωντα κηχῆσας καλλιέριον,
 "Ος Αἰλαίνῳ προχέει καλλιέριον ὕδωρ.
 Τὸν διαβάς ἱκάτῃ καὶ Ὀκαλῆν πολύκωρον,
 "Ενθ' ἰν' εἰς Ἀμάρτον ἀρίκτο ποιήντα.
 Βῆς δ' ἰσὶ Διελρούτης, τόθι τοι ἄδ' ὡρεος ἀσπίμων
- 235 Τευξάδαίην νῆν τε καὶ ἄλσος δειδρύνετα.
 Στῆς δ' ἐπ' αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπες,
 Διελρεῖς, ἐνθάδε δὴ φρονέας περικαλλέα νῆν,
 Ἀνδρῶπων τεύχεα χρησίεον, οἳ τέ μοι αἰεὶ
 Ἐνθάδ' ἀγνίσουσι τελέεστας ἱκατόμβας,
- 240 Ἡ' μὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίεσαν ἔχουσιν,
 Ἡδ' ὅσοι Εὐρώπῃν τε καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νῆσους;
 Χρησόμενοι τοῖσιν δ' ἐγὼ νημερτία βυλὴν
 Πᾶσι θυμίσυοιμι, χρεῖαν ἐνὶ πίοσι τοῖς.
 Ὡς εἰπὼν διέθηκε θυμὸν φρεσὶν Ἀπολλων
- 245 Εὐρεῖα καὶ μάλα μακρὰ διηκτικῆς. ἡ δ' ἰσίδεσσα
 Διελρεῖσα κραδίην ἐχολώσατο, εἰσὶ τε μῦθοι,
 Φοῖβε αἰεὶ ἱκάτῃ, ἔπ' ὅτι τοι ἐν φρεσὶ θῆσθαι.
 Ἐνθάδ' ἰσὶ φρονέας τεύχεα περικαλλέα νῆν,
 Ἑμμελῶν ἀνδρῶποις χρησίεον. οἱ δ' ἐπ' αἰεὶ
- 250 Ἐνθάδ' ἀγνίσουσι τελέεστας ἱκατόμβας·
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἔρω, σὺ δ' ἐν φρεσὶ βάλλεο σῆσι,
 Πημαντεῖ σ' αἰεὶ κτύπ' ἵππων ἀκείων,
 Ἀρδόμενοι τ' ἔρως ἐμῶν ἱερῶν δόπ' πηγῶν,
 Ἐνθά τις ἀνδρῶπων βυλίσσεται εἰσερχαδάμ
- 255 Ἀρματα τ' ἐναιήντα καὶ ἀκνυμένον κτύπον ἵππων,

Stetisti a. in Lelantho campo, qui tibi non placebat in animo, 220
Ut extrueres templumque ac lucos arboribus abundantes.

Hinc autem Euripum transgressus longe jaculans Apollo,
Ascendisti super montē magnus deus viridē : celeriter a. pervenisti
In Mycaleſſum iens & Teumēſſum herboſam. (ab ipſo)

Thebæ autem adiisti ſolum amiſſum ſylva : 225

Nondum enim quiſquam habitabat mortalium ſacra in Theba,

Neque igitur adhuc erant ſemitæ nec viæ

Thebæ in campo tritici ferace, ſed habebat ſylvam.

Hinc autem ulterius proceſſiſti procul jaculans Apollo,

In Oncheſtum autem perveniſti Neptuni ſplendidum lucum : 230

Ubi recens donitus pullus reſpirat pondere gravatus præcipue,

Trahens currus pulchros, humi a. auriga quamvis eſſet præſtans

E curru deſiliens, iter facit. hi autem tunc quidem

Vacua vehicula pulſant, imperio depoſito :

Si autem currus frangantur in nemore arboribus pleno, 235

Equos quidem curant, illos autem acclinantes ſinunt.

Sic enim primum pietas fuit, hi autem regem

Orant : currum autem divina ſors tunc ſervat.

Hinc autem proceſſiſti procul jaculans Apollo :

Cephiſum utique deinde aſſecutus eſ pulchra fluentia habentem, 240

Quique ex Lilæa profundit limpidam aquam.

Hunc transgreſſus Jaculator, & Ocaleam turritam,

Hinc utique in Amartum veniſti herboſum.

Iviſti autem ad Delphuſam, ubi tibi placuit regio innocua

Ad conſtruendum templumque & lucos arboribus plenos. 244

Stetiſti autem valde prope ipſam, ac illam verbis allocutus eſ.

Delphuſa, hic utique habeo in animo præclarum templum,

Hominum conſtruere oraculum, qui mihi ſemper

Hic adducent perfectas Hecatombas,

Et qui Peloponneſum pinguem habent, 250

Et qui Europam & qui circumdatas mari inſulas,

Sciſcitaturi : his autem ego verum conſilium

Omnibus vaticinabor, oracula edens in opulento templo.

Sic dicens diſpoſuit fundamenta Phœbus Apollo

Ampla & valde longa continua ſerie. conſpicata autem 255

Delphuſa, corde irata eſt, dixitque verbum :

Phœbe rex longe operans, verbū quoddam tibi in mentem ponā :

Hic quoniam in animo habes conſtruere præclatum templum,

Ut ſit hominibus oraculum : hique tibi ſemper

Hic adducent perfectæ ſacrificia centum boum : 262

Sed tibi dicam, tu autem ſenſibus repone tuis :

Nocebit tibi ſtrepitus equorum velocium,

Irrigatque muli meis ſacris ex fontibus,

Hic aliquis hominum malet inſpicere

Curruſque benefactor ac velocipedum ſtrepitum equorum, 265

- Ἡ' ἴκν' τε μὲν καὶ κτήματα πολλὰ ἔνεοντα.
 Ἀλλ' εἴ δ' ἄν τι πείθοιο, (οὐ δὲ κρείων καὶ ἀρίων
 Ἔσσι ἀναξ' ἰμέδιν, σὺ δ' ὅθ' ἐστὶ μίγιστον)
 Ἐν Κρίσσει ποίησαι ὑπὸ πτυχὶ Παρνασσίου.
 270 Ἐνθ' ἔθ' ἄρματα καλά δοῖνόντα, ἕτε τοι ἵππων
 Ὀκυπόδων κτύπεσσι ἔσσι εὐδμητον περὶ βαμόν.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς προάγειν ἰπποαῖον δάσκα
 Ἀνδρώων κλυτὰ φύλα· σὺ δὲ φρένας ἀμφιγυγυῖαι
 Δίξαι ἱερὰ καλὰ περικτιόνων ἀνδρώων.
 275 Ὡς εἰπὼς Ἐκάτε πέπειθε φρένας, ὄρα εἰ αὐτῇ
 Διελύσῃ κλέος εἴη ἐπὶ χθονί, μῆδ' Ἐκάτοιο.
 Ἐνθεν δ' ἐπεὶ πρῶτον ἔκτες ἑκατηκύβη' Ἀπόλλων·
 Ἰξίος δ' ἐς Φλεγύων ἀνδρῶν πόλιν ὕβριζάν,
 Οἱ Διὸς ἐκ ἀλίζοντες ἐπὶ χθονὶ ναιετάσκον
 280 Ἐν καλῇ βήσσει, Κηφισίδ' ἐγγυθὶ λίμνῃ.
 Ἐνθεν καρφαλίως περσέβης πρὸς διερχάδα δύω·
 Ἰκτο δ' ἐς Κρείων ὑπὸ Παρνησὸν κρέοντα,
 Κῆμον πρὸς ζέφυρον τετραμύδων, αὐτὰρ ὑπερδὴν
 Πέτρῃ κακρέματα, κοίλῃ δ' ὑπεδίδεσθαι βήσσει
 285 Τρηχεΐ, ἔνθα ἀναξ' τεκμήρετο φοῖβος Ἀπολλων
 Νηὶν ποίησασθαι ἰσθήατον, εἰσὶ τε μῦθον,
 Ἐνθάδε δὴ φρονέει τεύξιν περιμαλλέει νηὶν,
 Ἐμμελῶς ἀνδρώεσσι χρηστέρην, οἷτέ μοι αἰεὶ
 Ἐνθάδ' ἀγνοῖσσι τελέσας ἑκατόμβας,
 290 Ἡ' μὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίπτεον ἔχουσιν,
 Ἡδ' ὅσοι Εὐρώπῃν τε καὶ ἀμφιγύτους κατὰ νῆους
 Χρηστέμενοι τοῖσιν δ' ἂν ἐγὼ νημερτέα βελὴν
 Πᾶσι θεμιστεύοιμι χρεὼν ἐνὶ πτόνι νηῶ.
 Ὡς εἰπὼν διέδθηκε θεμελίαι φοῖβε' Ἀπόλλων
 295 Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διαμπερές. αὐτὰρ ἔσθ' αὐτοῖς
 Λαῖνον ὑδὲν ἴδθηκε Τροάδι' ἠδ' Ἀγαμέμνης,
 Τίτις Ἑρμῆς, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ἀμφὶ δ' ἵκοντο ἱμάσας ἀδίσσασθαι φύλ' ἀνδρώων
 Κτιστοῖσιν λαῶσιν αἰδομένη ἑμμελῆα αἰεὶ.
 300 Ἀρχεὶ δ' ἐκρήν καλλιρροῦ, ἔνθα δροακταῖαν
 Κτείνειν ἀναξ' Διὸς υἱὸς δῶπ' κρατεροῖο βιοῖο,
 Ζατρεφεία, μεγάλην, τίρας ἀγέων, ἢ κακὰ πολλὰ
 Ἀνδρώεσσι ἐφίσκειν ἐπὶ χθονί, πολλὰ μὲν αὐτοῖς,
 Πολλὰ δὲ μῆλα ταύρωσσι. ἐπεὶ πέλε πῆμα δαρεινὸν,
 305 Καὶ ποτε διζαμύνῃ χερσὶν ἔτρεν Ἥρης,
 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε Τυφαιόνα πῆμα βροτοῖσιν,
 Ὅν ποτ' ἀρ' Ἥρῃ ἴτικτε, χολασαμένη διὸ πατρί.
 Εὐτ' ἄρα δὴ Κρονίδης ἐρικυδία γίνατ' Ἀθήνη
 Ἐν κορυφῇ, ἢ δ' αἶψα χολάσατο πότνια Ἥρην,
 310 Ἡδὲ καὶ ἀγρομένοισι μετ' ἀθανάτοισιν ἱεσσι,
 Κίκλυτέ μιν πάντες τε θεοὶ πάσαι τε θάλαμαι.

Quam templumque magnum & opes multas quæ inerunt.
Sed si utique obtemperaveris, (tu autem fortior & melior
Es o rex me, tuaque vis est maxima)

In Crissa fac sub sinu Parnassi:

Ubi neque currus pulchri agitantur, neque tibi equorum 270
Velocipedum strepitus erit bene fabricatam circa aram.

Verum & sic adducent Jopæani dona

Hominum inclytæ gentes: tu autem mente gavisus

Suscipe sacra pulchra finitimorum hominum.

Sic locuta Procul jaculantis persuasit mentem, ut sibiipſi 275

Delphusæ laus sit super terram, non autem procul jaculantis.

Hinc autem ulterius processisti, jaculator Apollo:

Pervenisti autem ad Phlegyorum virorū urbem contumeliosorū,

Qui Jovem non curantes super terram habitabant

In pulchra valle Cephissidem prope lacum. 280

Hinc rapide ascendisti ad jugum furens,

Pervenisti autem ad Crissam sub Parnasso nivoso,

Ad saltum qui in Zephyrum vertitur, at desuper

Petra suspensa est, cava autem porrigitur vallis

Aspera, ubi rex statuit Phœbus Apollo 285

Templum facere optabile, dixitque verbum:

Hic utique cogito construere præclarum templum,

Quod sit hominibus oraculum, qui mihi semper

Hic adducent justas Hecatombas,

Et qui Peloponnesum pinguem habitant, 290

Et qui Europamque & circumfluas insulas,

Sciscitatur. his autem ego certum consilium

Omnibus vaticinabor oracula edens in pingui templo.

Sic cum dixisset, disposuit fundamenta Phœbus Apollo

Ampla & valde longa quaquaversum. at in ipsis 295

Lapideum limen imposuit Trophonius atque Agamedes,

Filii Ergini, amici immortalibus diis:

Circumque templum struxerunt ineffabiles gentes hominum

Fabricatis lapidibus, celebre ut esset semper.

Prope autem fons pulcherrimus, ubi draconem 300

Necavit rex Jovis filius ex forti arcu,

Saginatam, magnam, monstrum ferum, quæ mala multa

Hominibus faciebat super terram, multa quidē ipsis, (cruenta

Multa autem pecudibus quæ habent longos pedes, quia erat labes

Et olim suscipiens nutriverat Junonis aurea sede conspicuæ 205

Gravemque difficilemque Typhaona cladem mortalibus,

Quem olim scilicet Juno peperit, irata Jovi patri.

Quando nimirum jam Saturnius perinclytam genuerat Minervam

In vertice, statim autem irata est veneranda Juno,

Et ad congregatos immortales dixit: 310

Audite me omnes dii omnesque deæ.

- 'Ος ἔμ' ἀτιμάζων ἄρχει προσηγνέτα Ζεύς
 Πρωτος, ἰσμέ μ' ἀλοχον πομπάτα κείν' εἰδυῖαν,
 Καὶ νῦν νόσφιν ἐμείο τίς γλαυκῶσιν Ἀδάναν,
 315 Ἡ' πᾶσιν μακάρεσσιν μεταπρίσκει ἀθανάτοισιν.
 Αὐτὰρ ὅγ' ἠπεσθαιὸς γέγονεν μοῖα πᾶσι θεοῖσι
 Παις ἔμμος Ἥραις, μὲνός πόδας, ὅς τέκος αὐτῆ.
 'Ριψ' ἀνά χερσὶν ἔλυσσά, καὶ ἔμβαλετο εὐρέϊ πόντῳ.
 Ἀλλὰ ἱ Νηρηΐδων θυγάτηρ Θέτις ἀργυροειδέα
 320 Δίξαστο, καὶ μιτὰ τοῖς κασιγνήτοισι κῆρυγαν.
 'Ος ἔειπ' ἄλλο θεοῖσι χαρίζεσθαι μακαρίων.
 Σχέτις ποικιλομήτη τί νῦν ἔτι μέσση ἀλλοί;
 Πῶς ἔτλησ' οἱ τίκειν γλαυκῶσιν Ἀδάνη;
 Οὐκ ἂν ἐγὼ τέκονην, καὶ σὺ κακλυμένη ἔμπτως
 325 Ἦν ἄρ' ἐν ἀθανάτοισιν αἰ κερκὶν εὐρὺν ἔχουσι.
 Καὶ νῦν τοιγὰρ ἐγὼ τεχνήσομαι ὥς κε γίνεσθαι
 Παις ἔμμος, ὅς κε θεοῖσι μεταπρίσκει ἀθανάτοισιν,
 Οὔτε σὺν ἀχύναις ἴσθην λήχῃ, ἔτ' ἔμῳ αὐτῆς,
 Οὐδὲ τοι εἰς εὐνὴν παλλέσομαι, ἀλλ' ὀπὸ σείδι
 330 Τηρόθην ἔστα, θεοῖσι μνείεσθαι ἀθανάτοισιν.
 'Ος ἔειπ' ὅτ' ὀπὸ νόσφιν θεῶν κίε χωρὶς κλῆρ.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἤρατο βοῶπις πότνια Ἥρη,
 Χερσὶ καταπινύει ἢ ἔλασε χθόνα, καὶ εἶπε μῦθον.
 Κέκλυτε νῦν μοι γαῖα καὶ κερκὶς εὐρὺς ὑπερβείη.
 335 Τυτῆνός τε θεοὶ τοὶ ἰσθὸν χέονι ναιετάοντες
 Τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, τῶν ἐξ ἀνδρῶν τε θεοῖ τε.
 Αὐτοὶ νῦν μιν πάντες ἀκύνετε, καὶ δοῖτε παῖδά.
 Νόσφιν Διὸς, μινέη τε βίην ἰσθιδεύια κίε.
 Ἀλλ' ὅθι εἰστέ, ἦ, ἄσπον Κρόνῳ εὐρύσσω Ζεύς.
 340 'Ος ἄρα ζωήσας ἦμασι χθόνα χερσὶ παχείῃ.
 Κινῆθην δ' ἄρα γαῖα περὶ βίος, ἢ δ' ἰσθιδῶσα
 Τέρπειτο ὅν κατὰ θυμόν· οἷστο γὰρ ταλέεσσιν.
 Ἐκ τούτῃ δ' ἥσονται ταλίσφῃρος εἰς ἐνιαυτὸν
 Οὔτε ποτ' εἰς εὐνὴν Διὸς ἔλυσθε κλυτὸν ἔμπετον,
 345 Οὔτε ποτ' εἰς θῶκεν πολυδαίδαλον, ὥς τοπάρῃος περ.
 Αὐτῷ ἐρεζέμεν πικινὰς φραζίσκετο βουλὰς.
 Ἀλλ' ἦγ' ἐν νηῶσι πολυλλέτοισι μένουσα
 Τέρπειτο ὥς ἱερῶσι βοῶπις πότνια Ἥρη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ νυκτὸς τε καὶ ἡμέρας ἐξετελείωτο
 350 Ἀφ' περὶ τελεμένης ἔτε, καὶ ἰσθλῦθαι ἄρα.
 Ἡ' δ' ἔτεκεν ἔτι θεοῖς ἐναλίζμεν ἔτε βροτοῖσι
 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε Τυράονα, πῆμα βροτοῖσιν.
 Αὐτίκα τόνδε λαβῶσα βοῶπις πότνια Ἥρη
 Δῶκεν ἔπειτα εἰρεσά κακῷ κακόν· ἢ δ' ὑπείδιντο,
 355 'Ος κακὰ πόλλ' ἐρύσκει κατὰ κλυτὰ φύλ' ἀνθρώπων.
 'Ος τῇ γ' ἀντιάσει, εἰρεσκέ μιν αἰσικμον ἦμαρ.
 Πρὶν γὰρ οἱ ἰὼν ἐρεκεν ἀπαξ ἱκάργῳ Ἀσπίλῳ

Ut me injuria afficere incipit nubium coactor Jupiter
 Primus, postquam me uxorem fecit casta scientem,
 Et nunc sine me peperit cæsiâ oculos Minervam,
 Quæ inter omnes beatos maxime decora est immortales: 315
 Verum hic debilis factus est inter omnes Deos
 Filius meus Vulcanus, mutilis pedibus, quem peperit ipsa.
 Jeci manibus correptum, & dejeci in amplum pontum:
 Sed illum Nerei filia Thetis argentipes
 Suscepit, & cum suis sororibus educavit. 320
 Utinam debuisset aliud gratificari beatis diis.
 Improbe, versute, quid nunc adhuc excogitabis aliud?
 Quo pacto sustinuisti solus parere Minervam?
 Nonne ego peperissem, maxime cum tua vocârer?
 Eram utique inter immortales qui cælum amplum habitant. 325
 Et nunc utique aliquid moliar ut nascatur
 Filius meus, qui inter deos excellat immortales,
 Neque tuum dedecorans factum cubile, neque meum ipsius.
 Neque tibi in cubile itabo, sed abs te
 Longe absens, cum diis ero immortalibus. 330
 Sic fata, procul a diis secessit irata utique.
 Statim deinde precabatur magnis oculis decora, veneranda Juno,
 Manuque prona pepulit terram, & dixit verbum:
 Audite jam me terra & cælum amplum desuper,
 Titanesque dii qui sub terra habitatis 335
 Tartarum circa magnum, ex quibus virique diique:
 Ipsi nunc me omnes audite, & date filium
 Absque Jove, nihil vi inferiorem illo:
 Sed is præstantior sit, quantum Saturno late totans Jupiter.
 Sic effata pulsavit terram manu crassa: 340
 Meta est igitur terra alma, illa autem cum vidisset
 Oblectabatur suo animo: cognoscebat enim perfectum esse.
 Ex hoc autem deinde totum in annum
 Nunquam ad cubile Jovis venit consiliorum auctoris,
 Neque unquam ad thronum varie exornatum, sicuti antea, 345
 Cum ipso sedens, sapientia consultans consilia:
 Verum hæc in templis ubi multa vota sunt manens
 Oblectabatur suis sacris magis oculis veneranda Juno.
 Sed quando jam noctesque & dies perficiebantur
 Rursus circumatto anno, & venerunt horæ, 350
 Ipsa peperit neque diis similem neque mortalibus
 Gravenque difficilemque Typhaona, cladem mortalibus.
 Statim hunc suscipiens magnis oculis veneranda Juno.
 Dedit deinde ferens malum malo *dracæna*: quæ eum suscepit,
 Qui mala multa faciebat apud inclytas gentes hominum. 355
 Quisquis huic obviam iter, ferebat eum fatalis dies.
 Antequam illi totum innuisset longe operans Apollo

- Καρτερόν· ἡ δὲ ὀδύνησιν ἐρεχθομένη χαλεπώσι,
 Κητο μέγ' ἀσθμαίνουσα, κυλιδομένη κατὰ χῶρον·
 360 Θισσιεὶσιν δὲ ἰνὸσπῃ γένειτ' ἄσπετος· ἡ δὲ καθ' ὕλην
 Πυκνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσεται, λείπει καὶ θυμὸν
 Φοινὸν ὑπερτίει· ὃ δὲ ἐπαύξατο φοῖβος Ἀπόλλων,
 Ἐνταυτοῖσι γυνὴ Πύθειν ἐπὶ χθονὶ βοττανεῖρη.
 Οὐδὲ σύ γε ζῶεϊσι κακὸν δόλωμα βροτοῖσιν
 365 ἔσται, οἱ γαῖης πολυφόρῳ καρπὸν ἰδόντες
 Ἐνθάδ' ἀγνίστουσι τελεῖστας ἐκατόμβας·
 Οὐδέ τι τοι θάνατόν γε δυσπληγὲς ἔτε Τυρραῖος
 Ἀρκίσει, ὅδε Χίμαιρα δυσώνυμος, ἀλλὰ σὶ γ' αὐτοῦ
 Πύσει γαῖα μέλαινα καὶ ἐλέκτωρ Τασεῖων.
 370 Ὡς φασ' ἐπαυχόμενοι· τὴν δ' σκότος ὄσσι κάλυψε.
 Τὴν δὲ αὐτοῦ κατέπυσ' ἱμερον μένος ἡέλιος·
 Ἐξ δ' ἔνιν Πυθῶ κικλήσκεται· οἱ δ' ἀτακτα
 Πύθειον καλίουσιν ἐσώνυμον, ἔτεκα κῆρι
 Αὐτὲ πῦσι πέλωρ μένος ὀξέος ἡέλιος.
 375 Καὶ τότε ἄρ' ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσὶ φοῖβος Ἀπόλλων
 Οὐνεκά μιν κρήνη καλλιέρροσ' ἐξαπάρησι.
 Βῆ δὲ ἐπὶ Διελύσει κηχολαμμένη, αἶψα δὲ ἴκανε·
 Στῆ δὲ μάλ' ἀγχι αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Διελύσ', ἐκ ἄρ' ἱμελλες ἐμὸν νόον ἐξαπάρουσα,
 380 Χῶρον ἔχου ἑσπέρην περρῶσιν καλλιέρροισιν ὕδωρ.
 Ἐνθάδε δὴ καὶ ἐμὸν κλίθε ἴονταί, ὅδε σὸν οἶος.
 ἦ, καὶ ἐπὶ ρίον ὥσιν ἀναξ' ἐκάεργος Ἀπόλλων
 Πίτρησι προχυτῆσιν· ἀπείκρυψεν δὲ ρέεθρα,
 καὶ βωμόν ποιεῖσθαι ἐν ἁλὶ διενδρήντι,
 385 Ἀγχι μάλ' ἀπὸ κρήνης καλλιέρρου· ἔνθα δὲ ἀτακτι
 Πάντες ἐσέκλινον Διελύσεισιν εὐχετόωνταί,
 Οὐνεκά Διελύσεϊ ἱερῆς ἥσχυτε ρέεθρα.
 Καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐρεάζετο φοῖβος Ἀπόλλων
 Οὐς τινας ἀνθρώπους ὀργιστάς εἰσαγάγοιτο,
 390 Οἱ δὲρασιύσουσιναι Πυθοῖ ἐνὶ πετρῶσιν.
 Ταῦτ' ἄρα ὀρμαίνων ἐνόησ' ἐπὶ οἴῳσι πόντῳ
 Νῆα θοὴν· ἐν δὲ ἄνδρες ἴσαν πολέες τε καὶ ἰσθλοί,
 Κρήτες δὲ Κνωσῶ Μινωαί, οἱ ῥά τ' ἀνακτι
 Ἴερά τε ρέζουσι, καὶ ἀγγέλλουσι θίμεις·
 395 Φοῖβος Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὃ, ττι κεν ἔσθῃ,
 Χρείων ἐκ δάφνης γυάλοι ὕπερ Παρηνσεῖο.
 Οἱ μὲν ἐπὶ πρῆξιν καὶ χρήματα νῆϊ μελαίνῃ
 Ἐς Πύλον ἡμαθόοντα Πυλωγινίαι τ' ἀνδρώπεις
 Ἐσπείον· αὐτὰρ ὃ τοῖσι συνήντητο φοῖβος Ἀπόλλων·
 400 Ἐν πόντῳ δὲ ἐπὶ ὄρουσι, δίμας διελθὼν ἰσθαῖς,
 Νῆϊ θοῇ, καὶ κῆτο πέλωρ μέγα τε δεινόν τι.
 Ταῦν δὲ ἔστις κατὰ θυμὸν ἐπιθράσσειτο νόηται,
 Πάντοφ' ἀνταρτίσασκε, τίνας δὲ νῆα δῶκε.

Validum : hæc vero doloribus agitata gravibus ,
 Jacebat valde anhelans , volutata per terram :
 Ingens autè clamor factus fuit ineffabilis. hæc a. super ligna 360
 Frequenter admodum hinc atque hinc volebatur , & reliquit animam
 Cruentum spirans. ipse autem super his gloriabundus ait Phœbus

Hic nunc putresce super terra viros pascense. (Apollo :

Neque tu utique vivis malum damnant mortalibus.
 Eris , qui terræ multos nutrientis fructum edentes. 365
 Hic adducent justas hecatombas :

Neque tibi mortem tristem neque Typhœus
 Arcebit , neque Chimæra infausi nominis , sed te utique hic
 Putredine conficiet terra nigra & excitator Hyperion.

Sic dixit gloriabundus. illius autem oculos tenebræ obtexerunt.
 Eamque hic putredine confecit optabilis vis solis : (370

Ex quo nunc Pytho vocatur : hi autem regem
 Pythium vocant ex cognomine , quoniam illic
 Putredine confecit monstrum vis acuti Solis.

Et tunc utique cognovit sua in mente Phœbus Apollo , 375
 Quod se fons pulcherrimus decepisset.

Ivit autem ad Delphusam iratus , celeriter autem pervenit :
 Stetit autem valde prope ipsam , & illam verbis allocutus est :

Delphusa , non utique eras mea mente decepta ,
 Locum habens amabilem profluxura pulcherrima aqua. 380
 Hic jam & mea laus erit , neque tua solius.

Dixit , & in cacumen impulit rex longe operans Apollo ,
 Petris profusus : occultavit autem fluentia ,

Ac templum fecit in luco umbroso ,
 Prope valde fontem pulcherrimum. hic regi 385

Omnes cognomento Delphusio vota faciunt ,
 Quoniam Delphusæ sacre pudore affectit fluentia.

Atque tum scilicet animo cogitabat Phœbus Apollo
 Quosnam homines sibi sacerdotes introduceret ,

Qui sibi ministerium exhiberent Pytho in saxosa. 390

Hæc igitur in animo agitans vidit in cœruleo ponto
 Navem velocem : in ipsa autem viri erant multique & boni ,

Creteneses ex Cnossio Minoia , qui nempe regi

Sacraque faciunt , & enunciant leges

phœbi Apollinis citharam auratam habentis , quodcumque dixerit ,
 Oracula edens ex lauro e vallibus Parnassi. (395

Hi quidem ad negotia ac pecuniarum gratia cum navi nigra

Ad Pylum arenosam Pylogenaeque homines

Navigabant : verum eis occurrebat Phœbus Apollo :

In ponto autem insiliebat , corpore delphini similis , 400

Navi veloci , ac jacebat monstrum magnum & horribile.

Horum autem quicumque in animo cogitaret aspicere ,

Undecumque commovebat , concussiebatque navis ligna

- Οἱ δ' αἰών ἐνὶ νηὶ καθύατο δειμαίνοντες.
 405 Οὐδ' οἱ γ' ὅτλ' ἔλυον κοίλῃ ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 Οὐδὲ λυόν λαῖρ' ἔνθ' ὑπὸς κυανοπρόρροιο·
 Ἄλλ' ὥς οἱ τὰ πρῶτα κατεστήσαντο βοεῦσιν,
 Ἦν' ἰππῶν, κρασιῶς δ' ἢ νότον κατόπιον ἔγχευε
 Νῆα θοόν· πρῶτον δ' ἐπαρμυμβόνητο Μάλειαν.
 410 Παρ' ἧ Λακωνίδα γαῖαν, ἀλίστρατον πτολίεθρον
 Ἰξον, καὶ χῶρον τερψιμβρότεο ἡλίοιο,
 Ταίναρρον, ἧδ' αὖ τε μῆλα βαδύτερχα βόσκηται αἰεὶ
 Ἥλίοιο ἀνακτ'· ἔχει δ' ἐπιτεργαία χῶρον.
 Οἱ μὲν αἶ' ἐνθ' ἰδίῳ νῆα στήν, ἢ δ' ὀδοβάντες
 415 Φερασάδα μέγα θαῦμα, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδῆσθαι,
 Εἰ μινεῖ νηὸς γλαφυρῆς δασιόδοισι πέλωρον,
 Ἦ' εἰς οἶδ' ἄλιον παλυχθύνον ἀμείβεσθ' ὀρούσῃ·
 Ἄμ' ἢ πηδάλιστον ἐπειδίτο νηὸς ευεργῆς,
 Ἀλλὰ παρὰ Πειλοπόννησον πίπρεσι ἔχουσα
 420 Ἦν' ὀδόν· πνοιῇ δ' ἀναξ' ἐκάρη' Ἀπόλλων
 Ῥηϊδίας ἴδον· ἢ δὲ πρῶτα καλέυδον,
 Ἀρήνην ἱκανὴ καὶ Ἀργυρήν ἱερὰντιν,
 Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον εὐκτίμῳ αἰσῷ,
 Καὶ Πύλον ἡμαθόεντα Πυλῆνας τ' ἀνδρόφους.
 425 Εἷ δὲ παρὰ Κρυγυὺς καὶ Χαλκίδα, καὶ παρὰ Δίρμη,
 Ἦδ' ἐπαρ' Ἠλίδ' αἶαν, ὅθι κρατύνουσιν Ἑσπεῖοι·
 Ἐὐδὲ Φερεὶ ἐπιβάλλειν, ἀγαλλομένη Διὸς ἔρῃ.
 Καὶ σφιν ὑπὲρ νηῶν Ἰθάκ' ἔρ' αἰσῷ πύραντο,
 Δουλίχιόν τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήϊον Ζάκυνθον.
 430 Ἀμ' ὅτε δὴ Πειλοπόννησον παρηνάετο πᾶσαν,
 Καὶ δὴ ἐπὶ Κρίωνος κατεραίνετο κόλ' ἀσπίεσσιν,
 Ὅστε δ' ἐκ Πειλοπόννησον πίπρεσι ἔρχει,
 Ἦλθ' ἀνέμ' ἔρρεος μέγας αἰθερ' ἐκ Διὸς αἰσῆς,
 Ἀδερ'· ἰσχυρίζων ἐξ αἰθέρος, ὄρεα τάχιστα
 435 Νηὸς ἀνύσσει δίεσσα θαλάσσης ἀλμυρὴν ὕδωρ.
 Ἀφ' ὧν δ' ἔσπευτα πρὸς ἡν' ἢ ἡλίου τε
 Ἐπλεον, ἡγμῶντες δ' ἀναξ' Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
 Ἰξον δ' ἐς Κρίωνιν εὐδαίμονα ἀμειλίεσσαι,
 Ἦς ἡμῖν· ἢ δ' ἀμάδοισιν ἐχρίμψατο ποταπῶρες νηῖς.
 440 Ἐνθ' ἐκ νηὸς ὄρουσιν ἀναξ' ἐκάρη' Ἀπόλλων,
 Ἀσίει εἰδόμενον μίσθ' ἡματι, τῷ δ' ὀπὸ πολλὰ
 Σπινθαρείδεις πατῶντο, σέλας δ' εἰς ἑσπέρην ἔκιν·
 Ἦς δ' ἀδυτον κατέδυσε διὰ τριπόδων ἱερτῶν.
 Ἐν δ' αἶ' ὅγε φλόγα δαΐ, ἰσθραυσχόμενον τὰ ἄ κῆλα,
 445 Πᾶσαν δὲ Κρίων κατέχει σέλας· αἱ δ' ὀλόλυξαν
 Κρίωνων ἀλοχοὶ καλλίζωναί τε θυγατρὲς,
 Φεῖβ' ὑπὸ βροχῆς· μέγα γὰρ δέῃ· εἴλην ἔκασον.
 Ἐνθεν δ' αὖτ' ἐπὶ νῆα νόμ' ὥς ἄλτο πίπρεσσι,
 Ἀσίει εἰδόμενον εἰς νῆα τε κρατερῶ τε

Illi autem silentes in navi sedebant timentes.
 Neque arma solvebant cavam super navem nigram , 405
 Neque solvebant velum navis cæruleæ proram :
 Sed quemadmodum a principio insistebant remis ,
 Sic navigabant , velox autem notus a tergo excitabat
 Navem velocem. primum autem præternavigarunt Maleam.
 Ad Laconicamque terram , mari coronatam urbem 410
 Pervenere , & locum oblectantis homines Solis ,
 Tænarum , ubique oves densis velleribus insignes pascuntur semper
 Solis regis , habet autem amœnum locum.
 Hi quidem hic volebant navim sistere , & egressi
 Aspicere magnum miraculum , ac oculis videre 415
 Si maneret in navis cavæ pavimento monstrum ,
 An in undam marinā piscibus abundantem apertic imperū faceret :
 Sed haud calvis obediebat navis bene fabricata ,
 Verum præter Peloponnesum pinguem tendens
 Pergebat viam. statu autem rex longe jaculans Apollo 420
 Facile dirigebat. hæc autem fulcans viam ,
 Ad Arenen pervenit ac Argipheam optabilem ,
 Et Thryum , quod Alpheius permeat bene habitatum altum ,
 Ac Pylum arenosam Pyligenasque homines.
 Præterivit Crunos & Chalcidem , & Dymen , 425
 Et Elidem diam , ubi imperant Epei :
 Tum ad Pheras appulit , gaudens Jovis vento secundo.
 Et illis e nubibus Ithacæque mons altus apparebat ,
 Dulichiumque , Sameque , ac nemorosa Zacynthus.
 Sed quando jam Peloponnesum præteriit omnem , 430
 Ac jam postquam Crissæ apparebat sinus infinitus ,
 Qui Peloponnesum pinguem separat ,
 Venit ventus zephyrus magnus serenus e Jovis consilio ,
 Impetuosus , spirans ab æthra , ut celeriter
 Navis perficeret maris salis aquam , 435
 Retrogradi deinde ad ortumque solemque
 Navigabant , dux autem erat rex Jovis filius Apollo.
 Pervenere autem ad Crissam amœnam , vitibus abundantem ,
 In portum : arenis autem appulit pontigrada navis.
 Hic e navi impetum fecit rex longe operans Apollo , 440
 Astro similis medio in die , ab hoc autem multæ
 Scintillæ evolabant , fulgor autem ad cælum usque venit :
 Inque adytum subiit per tripodas venerabiles.
 Flammam autem accendebat , ostendens sua tela ,
 Totam autem Crissam occupavit splendor. ulularunt autem 445
 Crissagorum conjuges beneque cinctæ filiæ ,
 Phœbi ab impetu : magnus enim timor cepit quemque.
 Hinc iterum ad navem cito , uti cogitatio , saltu volavit ,
 Viro similis juvenique fortique

- 450 Περσίδε, χαίτη εἰλυμένη εὐρέας ἄμους·
 Καί σοις φωνήσας, ἔσχα πτερόεντα περσινύδα,
 ὦ ξείνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὕγρα κέλευθα;
 Ἦτι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαφιδίως ἀλάληδες,
 Οἶά τε λῆσῃρες, ὑπεῖρ ἄλα; τοῖ τ' ἀλόωνται·
- 455 Ψυχὰς παρθένωροι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
 Τίρβ' ἔσως ἦσαν τετινότες, εἰς' ἐπὶ γαῖαν
 Ἐκβῆτ', ἐδὲ καθ' ὅπλα μελαίνης νηὸς ἴδισθε;
 Αὐτὴ μὲν γε δίκη πέλει ἀνδρῶν ἀλεξάων,
 Ὅ παύεται ἐκ πάντοιο ποτὶ χθονὶ τῇ μελαίνῃ
- 460 Ἐλθωσιν καμάτω ἀδνηκότες, αὐτίκα δὲ σοίρας
 Σίτοιο γλυκεροῦ περὶ σρέτας ἡμερῶ αἰρεῖ.
 Ὡς ρά το· καὶ σπιν θάρσος ἐνὶ στήθεσιν ἰθῆκε
 Τὸν καὶ ἀμυβόλωρος Κρητῶν ἀγὼς ἀντίον πύδα;
 Ξύν, ὦσι ἔ μιν γάρ τι καταδυνατῶσιν εἰπας,
- 465 Οὐ δέμας, ἐδὲ φῆν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεῶσιν,
 Οὐδέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐπὶ τυμοι, ὅρρ' εὐ εἶδ' ἔ,
 Τίς δημῶ, τίς γαῖα, τίνες βροτοὶ ἐκγεγάασιν;
 Ἄλλη γδ φρονέοντες ἐπιπλοῖον μῆγα λαῖτμα,
- 470 Εἰς Πύλον ἐκ Κρήτης, ἔνθεν γέν' εὐχόμεθ' εἶναι·
 Νῦν δ' ὅδε ξύν τῇ κατήλδομεν ἔτι ἐκόντες,
 Νόσου ἰέμενοι, ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα.
 Ἀλλὰ τίς ἀθανάτων δεῦρ' ἤγαγεν ἐκ ἐθέλοντας.
 Τοὺς δ' ἀσπαμβόλωρ προσέειπ' Ἀπόλλων,
- 475 Ξῖνοι τοι Κνωσῶν πολυδένδροι ἀμρηνέμεσσι
 Τοσρὲν, ἀτὰρ νῦν ἐκ ὑπότερωσσι αὖθις ἴσταδε
 Ἔς τε πύλιν ἐρατὴν καὶ δώματα καλὰ ἱκασθῶ,
 Ἔς τε φίλας ἀλῆχευς· ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν
 Ἔξεται ἔμρον, πολλοῖσι τετιμῆρον ἀνδρώεσσι.
- 480 Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱός, Ἀπόλλων δ' εὐχομαι εἶναι.
 Τυτίας δ' ἤγαγον ἐνθάδ' ἐκ μῆγα λαῖτμα θαλάσσης,
 Οὐτι κακὰ φρονέων, ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν
 Ἔξεται ἔμρον, πᾶσιν μάλα τίμιον ἀνδρῶεσσι·
 Βελὰς τ' ἀθανάτων εἰδήσετε, ἥρ' ἰότητι
- 485 Αἰεὶ τιμῆσθε διαμπαῖρες ἡμᾶτα πάντα.
 Ἀλλ' ἀγῶ, ὡς ἂν ἐγὼ ἔπω πύβιδε τάχιστα·
 Ἰσία μὲν πρότον κάδ' ἴλον, λύσασθε βοείας·
 Νῆα δ' ἔπειτα θοὴν ἐπὶ κατίρου ἐρύσαδε,
 Ἐκ δὲ κτήμαθ' ἔλκετε καὶ ἔντεα νηὸς ἱάσθαι.
- 490 Καὶ βομόν πομπῶσ' ἐπὶ φημίτι θαλάσσης,
 Πῦρ ἐπικαίοντες, ἐπὶ τ' ἀλρεῖτα λευκὰ θρόοντες·
 Εὐχεσθῶν δ' ἔπειτα παρυσάμενοι περὶ βομόν.
 Ὡς μὲν ἐγὼ τοσιῶτον ἐν νηρεσὶ πόντου
 Κιδόμην δελρίνι θοῆς ἐπὶ νηὸς ὄρουσα,
- 495 Ὡς ἐμοὶ εὐχεσθῶν Δελρινίῃ· σὺτάρ ὁ βομός

Primum pubescenti, coma involutus amplis humeros : 450
Ac illos allocutus, verba alata dixit :

O hospites, qui estis ? unde navigatis uvidas vias ?
An ad rem gerendam, aut temere vagamini,
Qualiter latrones, super mare ? qui vagantur
Animas exponentes, malum exteris atferentes. 455
Quid ita sedetis stupefacti, neque in terram
Descendistis, neque arma nigræ navis deposuistis ?
Hic enim mos est virorum solertium,
Ubi ex ponto ad terram cum navi nigra
Pervenerint labore defessi, statim autem ipsos 460
Cibi dulcis circum præcordia cupiditas invadit.

Sic dixit : ac illis audaciam in pectoribus posuit,
Quem, respondens Cretensium dux allocutus est :
Hospes, quoniam haud quicquam mortalibus similis videris,
Neque corpore, neque indole, verum immortalibus diis, 465
Salveque & valde gaude, diique tibi prospera dent.
Et mihi hoc dic verum, ut recte sciam,
Quis hic populus, quæ terra, qui mortales indigenæ ?
Aliorsum enim cogitantes navigabamus magnam undam,
Ad Pylum ex Creta, unde nos genere profitemur esse : 470
Nunc autem huc cum navi devenimus non volentes,
Reditus cupidi, aliam viam, alia itinera.
Sed aliquis immortalium huc duxit nolentes.

His respondens dixit longe operans Apollo :
Hospites qui Gnossum nemorosam incolebatis 475
Antea, sed nunc non amplius reduces iterum eritis
Ad urbemque amabilem & ad domos pulchras unusquisque,
Ad charasque uxores : sed hic optimum templum
Habebitis meum, multis honoratum hominibus.
Sum autem ego Jovis filius, Apolloque gloriior esse : 480
Vos autem duxi hac super magnam undam maris,
Non mala meditans, sed hic opimum templum
Habebitis meum, omnibus valde honoratum hominibus :
Consiliaque immortalium cognoscetis, quorum voluntate
Semper honorabimini omnino dies omnes. 485

Sed agite, ut ego dicam parere celerrime :
Vela quidem primum demittite, solventes lora :
Navem postea velocem in continentem trahite,
Et possessiones efferte & arma ex navi æquali.
Et aram facite in littore maris, 490
Ignem incendentes, posteaque farinas albas sacrificantes :
Precamini postea prope stantes circum aram.

Ut quidem ego primum in æreo ponto
Assimilatus Delphino velocem ad navem impetum feci,
Sic mihi supplicate Delphinio : sed ara 495

Odyssæa.

C c c

- Αὐτὸς Δάριος καὶ ἐπὶ ψῆ^ς ἰσότηα αἰνέ.
 Δεσπότης τ' ἄρ' ἰσότηα θυῆ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
 Καὶ σπεύται μακάριασι θεοῖς οἱ ὀλυμπεῖν ἔχουσιν.
 Αὐτὰρ ἰσὺν σίγῃσι μελίρρυν^ς ἐξ ἔσθ' ἰδὲ,
 500 Ἐχιδναὶ δ' ἄμ' ἱμοί, καὶ ἰσθαῖνον αἰεῖδον,
 Εἴποκε χάσθ' ἱκνέον ἢ ἔτετε πύονα νῆον.
 Ὡς ἱερά^ς, εἰ δ' ἄρα τέ μάλα μὲν κλύον, ἢ δ' ἰσθόοντε.
 Ἰσία μὲν ἔρ^ςτων κέρεισαι, λύσαι δὲ βοῖας.
 Ἰσὸν δ' ἰσθόον πάλισαν περτόνουςιν ὑρέντες.
 505 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαίον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἐκ δ' ἄλός ἠπασσένδε θοὴν ἀνὰ νηὶ ἱρυσαντο
 Τφύ^ς ἐπὶ ψαμάδοις, παρὰ δ' ἔμματα μακρὰ τάνυσαν.
 Καὶ βαρὺν ποῖσαν ἐπὶ ῥηγμινι θαλάσσης,
 Πῦρ δ' ἰσθαίνοντες, ἐπὶ τ' ἄλφειτα λευκὰ θύοντες,
 510 Εὐχόμεν^ς ὥς ἐκίλει; παρυσάωμοι παρὰ βαρύν.
 Δόρσαν ἰσθαῖν ἔκλιντο θυῆ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
 Καὶ σπεύται μακάριασι θεοῖς οἱ ὀλυμπεῖν ἔχουσιν.
 Αὐτὰρ ἰσὺν πόσι^ς καὶ ἰσθόον ἐξ ἔσθ' ἔντο,
 Βάν ῥ' ἱμῶ^ς ἤρχε δ' ἄρα σθιν ἀναξ^ς Διὸς υἱὸς Ἀπολλων,
 515 Φόρμυγ' ἐν χερσὶν ἔχων, ἀγατὸν κιδαρίζων,
 Καὶ αὖ^ς ἔβδα^ς. οἱ δὲ φρίσσοντες ἔκλιντο
 Κρήτες περὶ Πυθῶ, καὶ ἰσθαῖνον αἰεῖδον,
 Οἰοί τε Κρητῶν παῖνες, οἷσι τε Μοῦσα
 Ἐν στήθεσιν ἔδκε θεὰ μελίρρυν αἰοδὴν.
 520 Ἀκμητοὶ δὲ λόφον περσέειαν ποσίν, αἶψα δ' ἴκοντο
 Παρηνσὸν καὶ χάσθ' ἰσθαῖνον, ἐνθ' ἄρ' ἔμελλεν
 Οἰκίστην πολλοῖσι τετιμῶ^ς ἀνδρῶσσι.
 Δεῖξε δ' ἄραν αὐτὴ δάπτειν καὶ πύονα νῆον.
 Τῶι δ' ἀείνεται θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν εἰοῖσι,
 525 Τῶν καὶ ἀνερέσθ^ς Κρητῶν ἀγὼς ἀντίον ἠΐδα,
 Ὡς αὖ, ἐπειδὴ τήλε εἶλαν καὶ πατρίδος αἰης
 Ἠγάρε, (ἔτα περ τῶ^ς εἶλον ἰσθαῖνον θυμῶ^ς)
 Πῶς καὶ νῦν βέβημεθα, τό σε ἐράζειν ἀναγμεν.
 Οὔτε πρυμνί^ς ἠδὲ γ' ἰσθαῖνος, ἔτ' εὐλείμων,
 530 Ὡς ἄρ' ἔτ' ἐν ζῶειν καὶ ἄμ' ἀνδρῶσσι σπῆδειν.
 Τὺ δ' ἰσθαῖνον περσέειαν Διὸς υἱὸς Ἀπολλων,
 Νήπιοι ἀνδρῶσσι, δυστήμινες, οἱ μελιδῶντες
 Βούλεισθ' ἀγαλίστους τε πότους καὶ σῖντα θυμῶ^ς,
 Ῥαῖδιον ἴσως ὑμῖν ἔρεα, καὶ ἰσθαῖνον θῆσθ'·
 535 Δεξιτερὴν μάλ' ἑκάστος ἔχων ἐν χερσὶ μάχαιραν
 Σφάξιν αἰνὴ μῆλα· τὰ δ' ἄρ' ὄντα πάντα παρῖσα,
 Ὅσα ἱμοὶ γ' ἀγάσσοι περικλυτὰ ρυῖ^ς ἀνδρῶσσι.
 Νῆον τε περσέειαν, δάπτει δὲ εὖ^ς ἀνδρῶσσι
 Ἐνθάδ' ἀγερῶσσι, καὶ ἱμῶν ἰδύν τε μάλισσα.
 540 Ἡέ τι τιτύλιον γ' ἰσθαῖνον ἰσότηα ἢ τι ἔσθ'·
 Ἰσθός θ' ἢ θῆμις ἐστὶ καταδυνάτων ἀνδρῶσσι.

Ipsa Delphia & conspicua erit semper.
 Cœnate postea celerem apud navem nigram,
 Et libare beatis diis qui cœlum incolunt.
 Sed postquam cibi dulcis amorem exemeritis,
 Venite simul mecum, & Jopæana canite,
 Donec ad locum perveneritis ubi habebitis pingue templum. § 90

Sic farus est. hi autem illum omnino audierunt, & paruerunt.
 Vela quidem primum demiserunt, solveruntque lora:
 Malū autē malī receptaculo admoverunt rudentibus submittentes.
 Egrediebantur autem & ipsi in littore maris: § 95

Exque mari ad continentem velocem navim traxerunt
 Alte super arenas, sustentaculaque longa extenderunt:
 Et aram fecerunt in littore maris,
 Ignem autem accendentes, insuperque farinas albas sacrificantes
 Vota faciebant ut jusserat, prope stantes apud aram. § 10
 Cœnam postea sumperunt, velocem apud navem nigram,
 Et libarunt beatis diis qui olympum habitant.

Sed postquam potus & cibi amorem exemerunt,
 In viam se dederunt: dux autem erat illis rex Jovis filius Apollo,
 Citharam in manibus habens, admirabile ludens, § 15
 Pulchre ac alte ascendens. horrescentes autem sequebantur
 Cretenses ad Pythum, & Jopæana caneant,
 Ut Cretensium Pæones, quibus Musa

In pectoribus imposuit dea suavem cantionem.
 Indefessi autem collē ascenderunt pedibus, citoque venerunt § 20
 Ad Parnasum & locum optabilem, ubi scilicet erat
 Habitaturus a multis honoratus hominibus:
 Ostendit autem ducens ipsius solum ac pingue templum.
 Illorum autem excitabatur animus in pectoribus propriis,
 Eorumque interrogans Cretensium dux dixit: § 25

O rex, quoniam longe ab amicis & a patria terra
 Duxisti, (sic utique tuo placitum fuit animo)
 Quo pacto etiam nunc vivemus, hoc te cogitare jubemus.
 Neque uvæ ferax hæc amabilis, neque satis pratorum habens,
 Ita ut ex hac bene vivamus simulque homines sequamur. § 30

His autem subridens dixit Jovis filius Apollo:
 Infantes homines, ærumnosi, qui curas
 Vultis difficileisque dolores ac gemitus in animo,
 Facile verbum vobis dicam, ac in sensus vobis ponam:
 Dextra admodum quisque habens in manu cultrum § 35
 Jugulet semper oves: cæ autem copiosæ semper aderunt,
 Quasunque mihi duxerint inclytæ gentes hominum.
 Templumque custodite, & suscipite gentes hominum
 Hic congregatorum, & meum consilium maxime.
 Sive quid incallum verbum erit sive quid opus, § 40
 Injuriaque qui mos est mortalium hominum.

- Ἄλλοι ἴσμεν ὅτι σημαντότεροι ἄνδρες ἴσονται,
 Τῶν ὧν ἀναγκάζει διδμήσειν ἡμᾶτα πάντα.
 Εἰρητὰ τοι πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι φύλαξαι.
 945 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε Διὸς καὶ Ἀπκυῶς υἱε,
 Αὐτὰρ ἔγω καὶ σέο καὶ ἄλλης μνήσεμ' αἰδοῦς.

Εἰς Ἑρμῆν

- Ἑρμῆν ὅμει Μοῦσα Διὸς καὶ Μαϊάδος υἱόν,
 Κυλλήνης μεδόντα καὶ Ἀρκαδίας πολυμήλου,
 Ἀγγελὸν ἀθανάτων ἐρεῖναι, ὃν τέκε Μαῖα
 Νύμφη ἑσπερίκαμος, Διὸς ἐν φιλότῳ μητρίᾳ;
 9 Αἰδοῖν' μακάρεσσιν δὲ θεῶν ἡλεύαθ' ὅμιλον,
 Ἄντρον ἴσω γαῖστα παλίσκιον, ἔνθα Κρονίαν
 Νύμφη ἑσπερίκαμος μισγέσκετο νυκτὸς ἀμειβῶ,
 Ὅσχα κατὰ γλυκὺς ὕπνῳ ἔχει λευκώλεον Ἥην,
 Ἀΐδαν ἀθανάτους τε θεοὺς θνητοὺς τ' ἀνδρῶν τε.
 10 Ἀλλ' ἔτε δὴ μὲν ἄλλοι Διὸς νόος ἐξετελέετο,
 Τῇ δ' ἤδη δέκατος μῆς ἔρχετο ἱσηϊκτο,
 Εἰς τε εἰώας ἀγαθὴν, ἀείσμα τέ ἐργα τέτυκτο,
 Καὶ τότ' ἐγένετο παῖδα πολύτερπον, αἰμυλομήτην,
 Ληϊστῆρ', ἐλαττορα βοῶν, ἡγήτορ' ἐνείρεσσιν,
 15 Νυκτὸς ὀπασσώμενα, πυλιδόκον· ὃς τάχ' ἔμελλον
 Ἀμφανίην κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ἡδὺς γενοῦς μέσωσσι ἡματι ἐγκιδάριζεν,
 Ἐσπείρου βδὲς κλέψεν ἐκβόλῃ Ἀπόλλωνος,
 Τίτρεθι τῇ προτέρῃ τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα.
 20 Ὅς καὶ ἰσχυρὸν μητρός αὖτ' ἀθανάτων θεῶν γούνατ',
 Οὐκίτι δρεθρὸν ἔκειτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ,
 Ἀλλ' ὅγ' ἀναίξας ζήτη βόας Ἀπόλλωνος,
 Οὐδὲν ὑπερβαίνειν ὑψηλῆος ἄντροιο,
 Ἐνθα χεῖλον εὐρὸν, ἐκτίσαστο μυθεῖν ὄλβον.
 25 Ἑρμῆς τοι πρότευστα χεῖλον τεκτῆνατ' αἰδοῖν,
 Ἡ' ἔα σὶ ἀντιβόλῃσιν ἰσὺ αὐλείῃσι θύρῃσι,
 Βασταλὴν περσάρεθι δόμων ἐρεθλῆα ποῖν,
 Σαῦλα ποσσὶν βαίνουσα. Διὸς δ' ἐρεῖναι υἱὸς
 Ἀθήνας ἐθέλασε, καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπε,
 30 Σύμβολον ἦναι μὲν ὀνήσιμον· ἔκ ὀνοτάζω.
 Χαῖρε εὐὴν ἐρέσασα, χοροῖτύπαι, δαντὸς ἱταίρη,
 Ἀσπασίην προγαμίσασα· πίδειν τόδε καλὸν ἄδυμνα,
 Αἶψαν ὅσσεσκον ἔσσι χέλυς ὄρεσι ζώουσα;
 Ἀλλ' οἶσά σ' εἰς δῶμα λαβὼν· ὄρελός τί μοι ἔσται,
 35 Οὐδ' ἄποτιμήσω· σὺ δὲ με πωτίσιον ὀνήσεις.
 Οἶκῳ βέλτερον εἶναι· ἐπὶ βλαστῶν τὸ θύρεθρον.
 Ἡ' γὰρ ἰσχυροῖς πολυμήμον ἔσται αἰχμὰ
 Ζῆος· ἦ δὲ θύρης, τότε εἰ μάλα καλὸν αἰεδοῖς.

Alit deinde vobis rectores viri erunt,
 Quorum ex necessitate domiti eritis diebus in omnibus.
 Dicta sunt tibi omnia : tu autem mente tua serva.
 Et tu quidem sic salve Jovis ac Latonæ fili,
 Verum ego & tui & alterius memor ero cantionis.

345

IN MERCURIUM.

Mercurium lauda Musa Jovis ac Maiæ filium,
 Cyllenem regentem & Arcadium ovibus abundantem,
 Nuncium immortalium perquam utilem, quem peperit Maja;
 Nympha cirrata, cum Jove in amore mixta,
 Veneranda : beatorum autem deorum subduxit se è commercio,
 Autrum intus habitans umbrosum, ubi Saturnius
 Cum Nympha cirrata miscebatur noctis in medio,
 Cum dulcis somnus haberet albam cubitos Junonem,
 Latens immortalesque deos mortalesque homines.
 Verum cum jam magni Jovis mens perfecta esset,
 Illique jam decimus mensis in cælum fixus esset,
 Inque lucem duxisset, manifesta que opera fierent;
 Atque tum genuit filium vaftrum, blandum contiliis,
 Prædonem, abactorem bouum, ducem somniorum,
 Noctis spectatorem : qui statim erat
 Ostensurus inclyta opera apud immortales deos.
 Mane natus, medio in die citharam pulsabat,
 Vespertinus boves furatus est procul jaculantis Apollinis,
 Quarta prima qua illum peperit veneranda Maja.
 Qui etiam postquam ab matris immortalibus salit membris,
 Non amplius diu jacebat manens sacra in cuna,
 Verum hic exiliens quærebat boves Apollinis,
 Limen transcendens prærupti antri,
 Ubi testudinem inveniens, possedit infinitas opes.
 Mercurius utique primum testudinem construxit canoram,
 Quæ scilicet illi occurrit in atriensibus januis,
 Depascens ante domos floridam herbam,
 Tarde pedibus incedens. Jovis autem perutilis filius
 Inspiciens risit, & statim verbum dixit :

10

15

20

25

30

35

Signum nunc mihi valde utile : non aspernor.
 Salve naturali specie amabilis, chorifona, convivii socia,
 Grata quæ apparnisti : unde hic pulcher ludus,
 Variegata testa es testudo in montibus vivens ?
 Sed feram te in domum capiens : utilitas quædam mihi eris,
 Neque contemnā : tu autem me primum juvabis.
 Domi melius est esse : quoniam noxium foris esse.
 Certe enim fascino multinoxio eris telum
 Vivens : si vero moriāre, tunc admodum pulchre caneres.

- "Ὡς ἄρ' ἔρα· καὶ χερσὶν αἶμ' ἀμφοτέρησιν ἀείρας·
 40 Ἄψ ἦσαν κίε δῶμα, εἶρων ἱερατεινὸν αἴθυρμα.
 Ἐνθ' ἀνασηλίσας γλυφάτω πολιοῖο σιδήρου.
 Αἰῶν' ἐξέτόρηνσιν ὀρεσκάσιοι χελώνης.
 Ὡς δ' ὅπουτ' αὐκὺ νόημα διὰ γέροντο περήσει.
 Ἀνέρος ὄντε θαμναὶ ἐπιστραφῶσι μέριμνα,
 45 Αἰ ὅτε δινηθῶσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαί,
 Ὡς αἶμ' ἔαθ'· τε καὶ ἔργον ἐμῆδετο κύδιμος Ἑρμῆς.
 Πῆξε δ' ἄρ' ἐν μέτρῳσι παμῶν δόνακας καλαμοῖο.
 Πειρήκας διὰ νότα διὰ ῥινοῖο χελώνης.
 Ἀυτὶ δὲ δῆμα τάνυσσε βέος περαπώδισιν ἦσι,
 50 Καὶ πῆχες ἐνέθηκ', ἐπὶ δὲ ζυγὸν ἥραρεν ἀμφοῖν.
 Ἔσπα δὲ συμγώνους οἷων ἐταυύσατο χερδᾶς.
 Αὐτὰρ ἰωειδὴ τεύχε· οἶρων ἱερατεινὸν αἴθυρμα,
 Πλήκτρον ἰσπειρήτιζε κατὰ μέρ^θ. ἢ δ' ὑπὸ χερῶς
 Σμερδαλέον κινάβησε· δειὸς δ' ὑπὸ καλὸν αἰεφέν.
 55 Ἐξ αὐτοσχιδίης περσφύδρ^θ, ὥτε κοῦρε
 Ἠέσται θυλίησι παρσιβύλα κερτομέεσιν.
 Ἀμφὶ δὲ Κορινθίην καὶ Μαιάδα καλλιπώδιλον.
 Ὅν πάρ^θ ἀείζεσκον ἐγαιρήν φιλότητι,
 Ἦν τ' αὐτῇ γειῆν, ὄνομα κλυτὸν ἐξηνμάζων,
 60 Ἀμφιπόλιος τε γέραιρε καὶ ἀγλαὰ δῶματα νύμφης.
 Καὶ τρέποδας κατὰ οἶκον ἐπηταγούς τε λήθτας.
 Καὶ τὴν μὲν κατέθηκε φέρων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ
 Φορμύγη γλαφυρῇ· ὃ δ' ἄρα κριῶν ἱερατίζων.
 65 Ἄλλο κατὰ σκυπῶν ἐυάδ^θ· ἐκ μεγάροιο,
 Ὅρμαῖνον δόλον αἰσὺν ἐνὶ φρεσὶν, οἷά τε ρῶτις
 Φηλητῇ δίδωουσι μελαίνῃ νυκτὸς ἐν ὤλῃ.
 Ἠέλι^θ μὲν ἔδυνε κατὰ χθονὸς Ὀκεανόδε
 Αὐτοσίῃ θ' ἵπαισι καὶ ἄρμασιν· αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς.
 70 Πιρίης ἀείκανε δῖον ἔρα σκυόνετα,
 Ἐνθα δῖον μακάρων βέος ἀμβροτοὶ αὐλὴν ἔχεσκον.
 Βοτκίωδρα λημῶνας ἀκχεσσίης ἱερατεινούς.
 Τῶν τότε Μαιάδ^θ υἱὸς εὐσχεστος Ἀργυρόντης
 Πεντήκοντ' ἀγλῆς ἀποπάμνετο βούς ἐρεμύκους.
 75 Πηλεοδίας δ' ἤλαυνε διὰ φαρμαθώδεια χῶρον,
 Ἰχνη ὀποσφίφας· δολίης δ' ἐκ λήθετο τέχνης.
 Ἀντία πωήτας ἰσπλάς τας πρόαδιν, ὀσπιδεν,
 Τὰς δ' ἰσπιδεν, πρόαδιν· κατὰ δ' ἐμπαλιν αὐτὸς ἔβαινε.
 Σάνδαλα δ' αὐτῇ ἱερίην ἐπὶ φαρμάδεις ἀλήστιν,
 80 Ἀρεχσ' ἠδ' ἀνύστα δίδωλεκα θαύματα ἔργα,
 Συρρίσσαν μυρίκας καὶ μυσινοειδέας ὄζους.
 Τὰν τίτε συνδύσας νεοθηέ^θ ἀγκυλὸν ὕλης,
 Ἀδλαβῆας ὑπὸ πῖσιν ἐδήστατο σάνδαλα κοῦρά
 Αὐαεσίην πετάλοισι, τὰ κύδιμος Ἀργυρόντης

Sic utique dixit : & manibus simul ambabus tollens ,
 Retro introibat in domum , ferens amabile ludicrum . 40
 Ubi scalpens scalpro cani ferri
 Vitam eripuit montanæ testudinis.
 Ut cum ocyor cogitatio per pectus transit
 Viri quem frequentes versant curæ ,
 Quæ quando volvuntur ab oculis flammæ , 45
 Sic simul verbumque ac opus curabat inclytus Mercurius.
 Fixit itaque in mensuris secans arundines calami ,
 Transadigens per dorsa per pellem testudinis.
 Circa autem , pellem extendit bovis , consiliis suis ,
 Ac cubitos imposuit , jugum autem aptavit ambobus : 50
 Septem autem concinnas ovium extendit chordas.
 Verum postquam construxit , ferens amabile ludicrum ,
 Plectro tentabat singulatim . hæc autem a manu
 Graviter insonuit : deus autem pulchre succinebat
 Ex tempore periculum faciens , veluti pueri 55
 Puberes in conviviis mutua convitiatur.
 De Jove Saturnio & Maia belle calceata,
 Ut olim finivissent sociabili amore
 Suamque ipsius genituram , nomen inclytum nominans ,
 Famulosque celebravit & præclaras domos Nymphæ , 60
 Ac tripodas per domum perennesque lebetes.
 Et hæc quidem canebat , alia autem mente cogitabat.
 Et hanc quidem deposuit ferens sacra in cuna ,
 Lyram cavam : ipse autem carnes cupiens ,
 Salit ad speculam odorifera ex domo , 65
 Movens dolum altum in mente , quemadmodum viri
 Prædones agitant obscuræ noctis in hora.
 Sol quidem occidebat per terram in Oceanum
 Cum ipsique equis ac curribus : verum Mercurius
 Pieriæ pervenit currens ad montes umbrosos , 70
 Ubi deorum beatorum boves immortales stabulum habebant ,
 Depascentes prata incedua optabilia.
 Horum tunc Maiæ filius bene attentus Argicida
 Quinquaginta segregavit boves mugitibus acres.
 Vagas autem agitabat per arenosum locum , 75
 Vestigia reflectens : dolosæque non oblitus est artis ,
 Contrario modo faciens ungulas priores , posteriores ,
 Et posteriores , priores : contrarioque modo & ipse incedebat.
 Sarcotia autem statim eiecit ad arenas marinas ,
 Inestabilia & inexcogitabilia complicabat mirabilia opera , 80
 Conmiscens myricas & myrtus similes ramos :
 Ex his tunc colligans frondescens fasciculum sylvæ ,
 Abique damno sub pedibus ligavit sandalia levia.
 Cum ipsis foliis , quæ inclytus Argicida .

- 85 Ἐστασι Πιερίδην ὁδοπορεῖν ἀλειψάν,
 Οἷά τ' ἐπειγόμεν δολιχὴν ὁδόν, αὐτοπρεσβῆς ᾄς.
 Τῶδε γέρον ἐνόησε δομῶν αἰδύουσαν ἀλάην
 Ἰνδρὸν πεδίονδε δι' Οὐχυσὸν λεχισσάν.
 Τὸν πρότερον προτέρῃ Μαιῆς ἐρικυδέα υἱός,
- 90 ὦ γέρον, ὅτε εὐτὰ σκάπτεις ἐπικαμπύλος ᾄμους,
 Ἡ' πολὺ ὀμήσεις εὖτ' ἂν τάδε πάντα φέησι.
 Καί τε ἰδὼν μὴ ἰδὼν εἶπαι, καὶ κωρὸς, ἀκίσας,
 Καὶ σιγᾷ ὅτε μήτι καταβλάπτῃ τὸ σὸν αὐτεῦ.
 Τίανον φᾶς συνέστευε βαῶν ἰσθίμα κήρυκα.
- 95 Πολλὰ δ' ὅρῃ σκυβέντα καὶ αὐλῶντας κηλαδινούς,
 Καὶ πεδὶ ἀνδριμόεντα διήλασε κύδιμος Ἑρμῆς.
 Ὀφραῖν δ' ἐπὶ κούρῳ ἑωαυτοῖο δαίμονι νύξ
 Ἡ' πλείων, τάχα δ' ὁρθρὸς ἐγίγνετο δημικεργός.
 Ἡδὲ νέον σκοπῶν προτέθισατο δια Σελήνῃ
- 100 Πάλλαντα θυγάτηρ μεγαμνηδαῖο ἀναιτός,
 Τίμης ἑὸν Ἀλκείων ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱός
 Φοῖβε Ἀπώλλων βαῶς ἤλασεν εὐρυμετώπους.
 Ἄδωκτες δ' ἵκανον ἐς αὐλῖον ὑψιμέλααθρον,
 Καὶ κρυὸς προπάρειθεν ἀειτρεπέα κρημῶνος.
- 105 Ἐνθ' ἐπὶ εὖ βοτάνης ἐπιετόρβει βίβς ἐλαμύμους,
 Καὶ τὰς μὲν συνέλασεν ἐς αὐλῖον αἶθερος ἑσας,
 Λωτὸν ἐρεπτομήνης ἠδ' ἐρσηντα κύττωρον.
 Σὺν δ' ἐφόρει ξύλα πολλὰ, πυρὸς δ' ἐπιμαίετο τέχνη.
 Δάκνης ἀγλαὴν ὅσον ἰλῶν, ἐωέλφε σιδήρῳ.
- 110 Ἀρμόιον ἐν παλάμῃ· ἀνὰ δ' ἀμπνυτο θερμὸς αὐτῆς.
 Ἑρμῆς τοι προτίσσει πυρῆα πῦρ τ' ἀνιδάκν.
 Πολλὰ δὲ κηρυκὰ κἄλα κατ' ἐδρίω ἐνὶ κοίτῃ.
 Οὐλα λαβὼν ἐπέθηκεν ἐπηγετανά· λάμπεται δὲ φλόξ
 Τηλίσσε εὐζαν ἰῆτα πυρὸς μέγα δαιομήνιο.
- 115 Ὅρα δὲ πῦρ ἀνέκειν βίη κλυτὴ Ἠραϊοῖο,
 Τίγρεα δ' ὑπεβρυχίας ἑλικας βίβς εἴκε δύραζε
 Δοιὰς ἀρχὴ πυρὸς· δύναμις δὲ αἰ ἐπλετο πολλή.
 Ἀμφοτέρως δ' ἐπὶ νῶτα χαμᾶ βαλε ρυτιώτας.
 Ἐγκλίναν δ' ἐκύλινδε δι' αἰῶνάς τε τυρήσας.
- 120 Ἔργα δ' ἔργον ὁπαζε ταμῶν κρέα πίονα δημῷ.
 Ὠστα δ' ἀμφ' ἔβελοντι πεπαρμένα δουρατίοισι,
 Σάρκας ὁμῆ καὶ νῶτα γερότριά, καὶ μέλαν αἷμα
 Ἑρμῶν ἐν χολάδιασι· τὰ δ' αὐτοῦ κείτ' ἐπὶ χάφης,
 Ρινούς δ' ἐξετάνασε κατασφύζον ἐνί πέτρῃ.
- 125 Ὡς ἔτι νῦν τὰμὲν ἄσα πολυχρόνιοι πιεῦσαι,
 Διερὸν δὴ μετὰ ταῦτα καὶ ἀκρίεν. αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἑρμῆς χαμνέρεσσιν εἰρύσατο πίονα ἔργα
 Λεῖα ἐπὶ πλαταμῶνι, καὶ ἔσχισε δώδικα μοῖσας
 Κληροπαλεῖς· τελειὸν δὲ γέρας προτέθηκεν ἑκάσῃ.
- 130 Ἐνθ' ὅσιν κρέαν ἠεράσατο κύδιμα Ἑρμῆς.

Avulsit a Pieria iter declinans,

85

Utpote deproperans longam viam, ut se exornans.

Hunc autem senex animadvertit domans splendidum viridarium

Tendentem ad campum per Onchestum herbosum:

Quem prior allocutus est Maiaë inclytæ filius:

O senex, qui plantas fodis incurvus humeris,

90

Certe multum laborabis donec hæc omnia fructum tulerint.

Atque videns non videns sis, & surdus esto, audiens,

Et taceas quando nihil lædit rem tuam ipsius.

Tantum locutus agitabat bouum fortia capita:

Multos autem montes umbrosos & valles sonoras,

95

Et campos floridos transiit inclytus Mercurius.

Caliginosa autem adjutrix cessabat divina nox

Plurima, moxque aurora fiebat populos ad opera excitans:

Recens autem in speculam prodiit divina Luna

Pallantis filia Megamediaë regis,

100

Tunc ad Alpheim amnem Jovis potens filius

Phœbi Apollinis boves agitavit latifrontes:

Indomitæ autem pervenere ad stabulum altum,

Et ante lacus valde decori prati.

Ubi postquam bene herba pavit boves mugitibus acres,

105

Et has quidem simul egit ad stabulum universas,

Lotum comedentes & roscidum cyperum.

Conportabat ligna multa, ignisque arti manum admovebat:

Lauri splendidum ramum accipiens decorticavit ferro

Apium palinæ: sursumque spirabat ignis vapor:

110

Mercurius utique primum focum ignemque dedit.

Multa autem sicca ligna in humili fovea

Integra sumens imposuit copiosa: micabat autem flamma

Procul crepitum mittens ignis valde urentis.

Dum autem ignem accendebat vis inclyti vulcani,

115

Interea mugientes flexipedes boves traxit foras.

Duas prope ignem: vis autem ei erat multa.

Ambas autem in terga humi dejecit spirantes:

Inclinans autemolvebat jugulumque perforans.

Opus autē operi præbebat incidens carnes crassa pinguedine.

120

Affabat autem verubus infixas ligneis,

Carnes simul ac terga honorifica, & nigrum sanguinem

Detentum in intestinis: hæc autem ibi jacebant super terram.

Pelles autem extendit super asperam petram.

Sicut adhuc nunc extendimus quæ annosæ sunt,

125

Diu utique postea ac immensè, verum deinde

Mercurius gaudifer traxit pingua opera

Leni in loco plano, & scidit duodecim partes

Sorte distribuendas: perfectum autem honorem addidit unicuique.

Ibi jus carniū optabat inclytus Mercurius.

130

- Ὀδὸν γάρ μιν ἔπειρε καὶ ἀθάνατον περ ἰόντα
 Ἦδῃ, ἀλλ' ἔσθ' ὥς οἱ ἐπειθετο θυμὸς ἀγνῶν.
 Καί τε μάλ' ἰμείροντι πέρην ἱεῖς κατὰ δαίμης.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν κατείδμεν ἐς αὐλὴν ὑφ' ἡμέλειαν
 135 Διμὸν καὶ κρία πολλὰ. μετῴχα δ' αἰψ' ἀνέειρε,
 Σημαίνεις φωνῆς· ἑσθὶ δὲ ξύλα κάγκα' αἰέσας,
 Οὐλόσσοι' ἐλακάρηνα πυρὸς κατεδάμνατ' αὐτῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τοι πάντα κατὰ χρεῖ' ἤνυσε δαίμων,
 Σάνδαλα μὲν περικέειν ἐς Ἀλφειὸν βαθυδίνην·
 140 Ἀνθερακίην δ' ἱμάρατε, κόπην δ' ἀμάσσυνε μέλαιναν
 Παννύχιος· καλὸν δὲ ζῶας ἐπέλαμψε σιλήνης.
 Κυλλήνης δ' αἰψ' αὐτίς ἀείκετο διὰ κάρηνα
 Ὀφρυῶ, ἔδῃ τις οἱ δολὺχῃς ὁδῷ ἀντιβήλῃ.
 Οὐτ' εὖ θιῶν μακάρων, ἔτι θνητῶν ἀνθρώπων·
 145 Οὐδ' αὖτις λιλᾶοντο. Διὸς δ' ἱερύνιος Ἑρμῆς
 Δοχμῶδεις μεγάροιο διὰ κληῖθρον ἔδυνεν,
 Αὐτὸν ὁπωρεῖν ἱαλίχκιος, ἥντ' ὀμίχλῃ.
 Ἰδύνας δ' ἄντας ἐξέκετο πίνα νηὶ,
 Ἦκα ποσὶ περὶ βῶν. ἢ γὰρ κτύπων ἄσπερ ἐσθ' οὐδεὶς.
 150 Ἑσσυμένως δ' ἄρα λίκνον ἐπώχετο κύδιμ' Ἑρμῆς,
 Σπάρτανον ἀμρ' ὁμοῖς ἐλυμῶν· ἥντε τέκνον
 Νήπιον, ἐν παλάμῃσι παρ' ἱγνύσι λαῖσος ἀθύρων
 Κεῖτο, χέλυν ἱερτὴν ἐσθ' ἀριστερᾷ χειρὸς ἔργων.
 Μοτίεα δ' ἐκ ἀρ' ἔλκεθ' ὁδὸν Διὸς, ἐσθὶ τε μῦθον·
 155 Τίποτε σὺ ποικιλομήτα, πόθιν τάδε νυκτὸς ἐν αἴρῃ
 Ἑρμῇ ἀναιδίην ἐπιμῶν; νῦν σε μάλ' οἶσα
 Ἦ' τίχ' ἀμήχανα δεσμὰ περὶ πλευρῇσι ἔχοντα,
 Ἀκτείδου ὑπὸ χερσὶ δὲ ἐκ προθύροιο πέμψειν,
 Ἦ' σε λαβόντα μεταξὺ κατ' ἀγκυὰ φιλητεύσει.
 160 Ἐξέε πάλην, μέγαλιν σε πατὴρ ἐρύττεισε μίεμαν
 Θνητοῖς ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεῇσι.
 Τὴν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδάλεοισι,
 Μῆτερ ἱμῶν, τί με ταῦτα τιτύσκειαι ἥντε τέκνον
 Νήπιον· ὅς μάλα παῦρα κατὰ φρεσὶν αἰσὺλα εἶδες;
 165 Τεθάλιον, καὶ μητρὸς ἐπαίδειδαι ἐνὶ πᾶσι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τέχνης ἐπαίδεσσομαι ἥτις ἀρίστη,
 Βουλεύων ἱμὲ καὶ σε διαμπερές. ἔδῃ θιῶσι
 Νῶϊ μετ' ἀθανάτοισιν ἀδάρητοι καὶ ἄσφατοι
 Αὐτῷ τῇδε μένοντες ἀνεζόμεθ', ὥς σὺ κελύεις.
 170 Βέλτερον ἡμᾶτα πάντα μετ' ἀθανάτοισι ὁαρίζειν,
 Πλούσιον, ἀφνειὸν, πολυλήϊον, ἢ κατὰ δῶμα
 Ἄντρα ἐν ἡσρόντι θαλασσίῳ. ἀμρὶ δὲ τιμῆς
 Καρῶ τῆς ὅσιν ἐπαίδεσσομαι ἥσπερ Ἀπόλλων.
 Εἰ δέ κε μὴ δάησι πατὴρ ἐμὸς, ἥτοι ἐγὼ γε
 175 Πειρήσω· δύναμαι φιλητῶν ὄρχαμ' εἶπαι.
 Εἰ δέ μ' ἐριυῆται αὐτοῦς ἐρικυδέϊ υἱός,

Odor enim illum affligebat, quavis immortalē
 Jam, verum neque sic illi obediebat animus superbus.
 Atque valde cupienti transiit per sacrum collum.
 Sed hæc quidem deposuit ad stabulum altum
 Pinguedinem & carnes multas. sublimia autem statim sustulit, 135
 Signum novæ vocis: adhæc autem ligna sicca tollens
 Integros pedes integraque capita ignis prorsus consumpsit vapore.
 Sed postquam utique omnia rite perfecit Deus,
 Sandalia quidem projecit in Alpheum vorticosum:
 Ignem autem extinxit, pulverem autem in areuam redegit nigram
 Pernox: pulchra autem lux splendebat lunæ. (140
 Cyllenes autem rursus adiit divos vertices
 Matutinus, neque quisquam illi in longa via occurrit
 Neque deorum beatorum, neque mortalium hominum:
 Neque canes latrarunt. Jovis autem perquā utilis Mercurius 145
 Incurvatus domus per seram ingressus est,
 Auræ autumnali similis, veluti caligo.
 Rectaque progressus antea pervenit ad pingue templum,
 Tacite pedibus incedens: neque enim strepebat ut in solo.
 Festinanter autem ad cunas ivit inclytus Mercurius, 150
 Fascia circa humeros involutus: veluti natus
 Infans, in palmis circa poplites velo ludens
 Jacebat, testudinem amabilem læva manu tenens.
 Matrem autem non utique latebat Deam Deum, dixitque verbum:
 Quare tu versute, unde ista noctis in hora 155
 Venis impudentia indute? nunc te prorsus puto
 Certe mox ineluctabilia vincula circa latera habentem,
 Latonii a manibus per vestibulum *petens* transiturum,
 Quam te accipientem interim per valles prædaturum.
 Fereas rursus: magnam te pater plantavit solitudinem 160
 Mortalibus hominibus ac immortalibus Diis.
 Huic mercurius respondit verbis fraudulentis:
 Mater mea, quid ita me observas tanquam natum
 Infantem: qui valde pauca in mente æqua novit,
 Timidum, ac matris formidat mandata. 165
 Verum ego artem aggrediar quæ optima erit,
 Consulens mihi & tibi usque. neque Deos
 Nos inter immortales sine muneribus & jejuni
 Hic manentes tolerabimus, ut tu jubes.
 Melius est omnibus diebus cum immortalibus versari, 170
 Divitem, copiosum, multa præda abundantem, quam domi
 Antro in obscuro sedere. honorem autem
 Et ego sacrum assequar, quem Apollo.
 Si autem non dederit pater meus, at ego
 Tentabo: possum prædonum princeps esse. 175
 Si autem me exquirat Latonæ valde inclytæ filius,

- "Αλλό τί οἱ καὶ μῖζον οἶμαι ἀντιβολήσῃν.
 Εἶμι γὰρ εἰς Πυθῶνα, μέγαν δόμον ἀντιπαρήσαν·
 Ἐνθεν ἄλις τρέποδας περικαλλίας ἠδὲ λέβητας
 80 Πορθῆσα, καὶ χρυσόν, ἄλις τ' αἶθωνα σίδηρον,
 Καὶ πολλὰν ἰσθῆτα· σὺ δ' ὄφειαι αἶκ' ἐθέλησθαι.
 Ὡς οἱ μὲν ῥ' ἐπέσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον
 Τίς τ' αἰγιόχοιο Διὸς καὶ πότνια Μαίαι.
 Ἥως δ' ἠελιγνεία φῶας ὄνκτοισι φέρουσα
 135 Ἄρνυτ' ἄσπερ Ὀκεανοῖο βαθυρροῦ, αὐτὰρ Ἀπόλλων
 Ὀρχισίνδ' ἀρίκων, κίων πολυήρατον ἄλσος
 Ἀγρόν ἐρετραέης Γαιήχου· ἔνθα γέροντα
 Κυνάδαλον εὖρε νειμοντα παρέξ ὁδῷ ἔκ' ἄλσος·
 Τὸν πρότερος προσέφη Διτῷς ἐρεκιδεύς υἱός,
 190 ὦ γέρον, Ὀρχισιῶ βατιδρόσῳ ποιήντος,
 Βεῦς δ' ἀπὸ Πιρείης διζήμενος ἔνθα δ' ἰκάσθω,
 Πάσας θνητίας, πάσας κερχέσων ἐλπίτας
 Ἐξ ἀγέλης· ὁ δὲ ταῦρος ἐβόσκετο μούνες ἄσπερ ἄλλων
 Κυνάτιος· χαρσάτοι δὲ κύνες κατόπωδιεν ἴσωντο
 195 Τίσσαρες, κῦτε εἴωτες ὁμόφρονες· οἱ μὲν ἔλειφθεν
 Οἱ τε κύνες ὃ, τε ταῦρος· (ὁ δὲ περὶ θαῦμα τέτυκται)
 Ταὶ δ' ἔβαν, ἠελίοιο νέον καταδυομένοιο,
 Ἐκ μαλακῆς λιμῶν, δ' ἀπὸ γλυκερίου νομοῖο.
 Ταῦτά μοι εἰσὶ γεραιὰ παλαιγενέες, εἴσπερ ὅπως
 200 Ἀνέσθαι τείσδ' ἐπὶ βουσί διαπρήσσοντα κέλευθον.
 Τὸν δ' ὁ γέρον μύθοισιν ἀμειβομένοσ' προσέειπεν,
 ὦ εἰλ', ἀργαλίον μὲν, ὅσ' ὀρθαλμοῖσιν ἴδοιτο
 Πάντα λέγων· πολλοὶ γὰρ ὁδὸν πρῶτον οὐδὲν ὀδῖται,
 Τῶν εἰ μὲν, κακὰ πολλὰ μεμαότες· οἱ δὲ μάλ' ἰσθλὰ,
 205 Φοιτῶσιν· χαλεπὸν δ' ἀκμήμας ἐστὶν ἕκαστον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ πρότερον ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Ἐσκαπτον περὶ γουνὸν ἄλσος οἰνοπέδοιο·
 Παιδα δ' ἐδύξα φέρις, σάτες δ' ἐκ εἶδα νοῆσαι,
 Ὅστις ὁ παῖς ἅμα βουσὶν εὐκχεῖσθιν ὁπῆδει
 210 Νῆσι, εἶχε δὲ ράβδον· ἐπιστρεφάδην δ' ἐβάδιζεν
 Ἐξοπίσσω δ' ἀνέεργε, κάρη δ' ἔχεν ἀγτίον αὐτῷ.
 Φῆ ῥ' ὁ γέρον· ὁ δ' ἰσθλῶν ὁδὸν κίε φέβ' Ἀπόλλων·
 Οἰωνόν δ' ἐνόει ταυροσίωπτον· αὐτίκα δ' ἐγνώ
 Φηλητὴν γεγαῶτα Διὸς παῖδα Κρονίων.
 215 Ἐστυμῶς δ' ἠῖξεν ἀναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων
 Ἐς Πύλον ἠγαθὴν, διζήμενος εἰλίπεδας βούς,
 Προρυμένη νεφέλη κεκαλυμμένη· εὐχέας ὤμου.
 Ἰχθὺα τ' εἰσένευσεν Ἐκιδόλ', εἰσὶ τε μῦθον,
 ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τίδ' ὀρθαλμοῖσιν ὀρώμα·
 220 Ἰχθὺα μὲν τάδε γ' ἐστὶ βρωῶν ὀρθοκχερέων,
 Ἀλλὰ πάλιν τέτυκται ἐς ἀσφοδιὸν λιμῶνα.
 Βηματα δ' ἔτ' ἀνδρὸς τάδε γίγεται ἔτε γυναικὸς,

Aliud quid illi & majus puto occuturum.
Ibo enim in Pythona, magnam domum perforaturus,
Hinc affatim tripodus perpulcros & lebetes
Depopulabor, & aurum, affatimque splendidum ferrum, 180
Et multas vestes: tu autem videbis si volueris.

Sic hi quidem utique verbis ad se invicem dicebant
Filiusque Aegiochi Jovis ac veneranda Maja.
Aurora autem ex aëre genita lucem mortalibus afferens
Excitabatur ab Oceano profunda fluenta habente. at Apollo 185
In Onchestum pervenit, iens, multum amabilem lucum
Purum gravistrepi Neptuni: ubi senem
Feram invenit pascentem prope viam sepem viridarii:
Quem prior allocutus est Latonæ valde inclytus filius:

O senex, Onchesti rubos colligens herbosus, 190
Boves a Pieria quærens huc adsumi,
Omnes feminas, omnes cornibus tortas
A grege: taurus autem pascebatur solus scorsum ab cæteris
Niger: horrendi autem canes a tergo sequebantur
Quatuor, tanquam homines unanimes. hi quidem reliqui sunt 195
Canesque & taurus: (quod utique mirum est)
Illæ autem abierunt, Sole modo occidente,
Ex molli prato, a dulci pascuo.

Hæc mihi dic senex olim nate, sicubi vidisti
Virum hæc ad boves transeuntem viam. 200

Huic senex verbis respondens dixit:

O amice, difficile quidem, quæcunque quis oculis viderit
Omnia dicere. multi enim viam permeant viatores,
Quorum alii quidem mala multa cupientes, alii vero valde bonæ,
Itant: difficile autem discere est unumquemque. 205

At ego totum diem usque ad Solis occasum
Fodi circa collem viridarii vitibus apti soli:
Puerum autem vidi o optime, manifeste hæc non quivi intelligere,
Quinam puer boves pulchricornuas sequebatur
Infans, habebat autem virgam: ac flexuose incedebat. 210

A tergo autem cohibebat, caputque habebat contrarium sibi.

Dixit utique senex. Hic autem celerius viam ibat Phœbus Apollo:
Volucrem autem cognovit extensipedem: statim autem novit
Impolltorem natum Jovis filium Saturnii.

Rapide autem ferebatur Jovis filius Apollo 215
Ad Pylum valde divinam, quærens flexipedes boves,
Purpureæ nebula coopertus amplos humeros.

Vestigiaque agnovit jaculator, dixitque verbum:

Papæ, certe magnum miraculum hoc oculis video:
Vestigia quidem hæc sunt boum erecta cornua gerentium, 220
Verum retro conversæ sunt in herbosum patrum.

Cressus autem neque viri hæc sunt neque mulieris,

- Οὐτέ λυκῶν πολιῶν, ἔτ' ἄρκτων, ἔτα λεόντων·
 Οὐτέ τι κιν ταύρου λασιαύχινός ἐστιν ὁμοῖα,
 215 Ὅστις τοῖα πέλαρα βιβᾶ ποσὶ καρπαλίμοισιν,
 Αἰνὰ μὲν ἔγδιν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰνότηρ' ἔγδιν ὁδοῖο.
 Ὡς εἰπὼν ἤξεν ἀταξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
 Κυλλήνης δ' ἀρίστην ἔσθ' κατακμήμον ὕλην
 Πέτρης εἰς κυδμῶνα βαδύσκεον, ἐνθά τε τύμην
 230 Ἀμβεροσὶν ἐλόχευσε Διὸς παῖδα Κροτάλῳ.
 Ὀδμή δ' ἱμεροῖα δὲ ἔρι' ἠγαθήου
 Κίδνατο, πολλὰ δὲ μῆλα ταύρωδε βόσκειτο πρῶτον.
 Ἐνθα τότε σφωδρὸν κατεβόσαστο λαῖπν' ὑδὸν
 Ἄντρον ἐς κέρειν ἱκατηβόλῳ αὐτὸς Ἀπόλλων.
 235 Τὸν δ' ὥς ἐν ἐνόσσει Διὸς κ' Μαιάδος υἱὸς
 Χαομήρον περὶ βουσὶν ἱκαβόλον Ἀπόλλωνα,
 Σωάργαν' ἔσω κατέδυσε θῖαντ', αὐτὸ πολλὸν
 Πρίμιον ἀνδρακὴν ὕλης σφωδρὸς ἀμφικαλύσσει·
 Ὡς Ἑρμῆς ἱκαίργον ἰδὼν ἀλίστειν ἑαυτὸν.
 240 Ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασε κάρη χυῖσός τε πόδας τε,
 Δά ῥα νεόλουτ' ἀρκαλιεύμενος ἡδυμον ὕσων
 Ἄγρης, εἰνότην τε χεῖλιν ὑπὸ μασχάλῃ εἶχε·
 Γινῶ δ' ἔσθ' ἠγνοῖσε Διὸς καὶ Ἀντοῦς υἱὸς
 Νύμρον τ' ἔριον περικαλλία κ' φίλον υἱὸν,
 245 Παῖδ' ὀλίγον δολίχῳ αἰλυμένην ἑντροπῆσιν.
 Παστῆνας δ' ἄρα πάντα μυχὸν μεγάλῳ δόμοιο,
 Τρεῖς αὐτοὺς αἰγίους, λαβὼν κληῖδα φασγῆν,
 Νίκταρ' ἀπὸ λείας ἔσθ' ἀμβεροσὶν ἐρετίνης.
 Πολλὸς δὲ χρυσός τε κ' ἀργυρὸς ἐνδον ἔκντο,
 250 Πολλὰ δ' ῥοινοκίοντα κ' ἀργυρὰ ἡμάτα τύμης,
 Οἷα θῖων μακάρων ἡσθὶ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.
 Ἐνθ' ἰσθὶ ἐξερίσσει μυχεύς μεγάλῳ δόμοιο
 Ἀντρίδης, μύθοισι περσυνύδα κύδιμον Ἑρμῶν,
 Ὡς παῖ ὅς ἐν λίκνῳ κατάνειμα, μινυῖ μοι βούς
 255 Θᾶττον· ἰσθὶ τάχα νοῖ διωσόμεν' εἰ κατὰ κόσμον.
 Ἐῖψα γάρ σε βαλὼν ἐς τάρταρον ἡρώεντα·
 Εἰς ζόρον αἰνόμερον καὶ ἀμύχανον· ὑδὲ σε μήτηρ
 Ἐς φάσθ' ἔδε πατὴρ ἀναλύσσει, ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ
 Ἑρῆσσις, ὀλίγοισιν εἰ ἀνδράσιν ἠγνοοῖται.
 260 Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο περιδείσει,
 Ἀντιδὴν, τίνα τοῦτον ἀπηνία μῦθον ἱσθίης;
 Καὶ βούς ἀγροῦλους διζήμεν' ἐνθάδ' ἱκάνης;
 Οὐκ ἰδόν, εἰ πυθόμεν, ἐκ ἀλλὰ μῦθον ἀκούσα·
 Οὐκ αἶν μινύσαιμι, ἐκ αἶν μινύτῃσι ἀσχημῇ.
 265 Οὐτὰ βούων ἐλατῆει κραταῖο φασί· ἰσθα.
 Οὐκ ἰμὸν ἔργον τοῦτο, πάρος δέ μοι ἄλλα μέμνηται·
 Τῶνδ' ἔμοιγε μέμνη κ' ἡμετέρης γάλα μητρὸς,
 Σωάργατά τ' ἀμρ' ὤμοισιν ἔχει κ' θεινὰ λοντερά.

Neque luporum canorum, neque urforum, neque leonum :
 Neque utique tauri hirsuti cervicem sunt similia,
 Qui talia monstra facit pedibus velocibus, 225
 Gravia quidem hinc viæ, verum graviora hinc viæ.

Sic saus festinabat rex Jovis filius Apollo :
 Cyllenæ autem pervenit montem indutum sylva
 Petræ in latibulum densum umbris, ubi nymphea
 Immortalis pepererat Jovis filium Saturni. 230
 Odor autem jucundus per montem valde divinum
 Spargebatur, multæ autem oves extensipedes pascebantur herbam.
 Ibi tum festinans descendit per lapideum limen
 Antrum in æreum longe jaculans ipse Apollo.
 Hunc autem cum vidisset Jovis ac Maïæ filius 235
 Itatum ob boves procul jaculantem Apollinem,
 Fascias intro ingressus est odoriferas, veluti multos
 Ramorum carbonem ligni cinis circumtegit :
 Sic Mercurius Jaculatorem videns subtraxit seipsum.
 In breve autem coëgit caput manusque pedesque, 240
 Utiq; nuper lotus provocans dulcem somnum
 Venationis, recentemque testudinem sub ala tenebat.
 Cognovit autem neque ignoravit Jovis & Latonæ filius
 Nympham montanam præclaram & charum filium,
 Puerum parvum dolosis involutum versutis. 245
 Circumspiciens igitur omnem recessum magnæ domus,
 Tria penetralia aperuit, sumens clavem lucentem,
 Nectare plena & ambrosia amabili.
 Multum autem aurum & argentum intus jacebat,
 Multæ autem puniceæ & albæ vestes nymphae, 250
 Qualia deorum beatorum sacræ domus intus habent.
 Ubi postquam perscrutatus est recessus magnæ domus
 Latonius, verbis allocutus est inclytum Mercurium :

O puer qui in cunis recubas, indica mihi boves
 Citius : quoniam mox nos dissidebimus non secundum decorum.
 Deturbabo enim te jaciens in tatarum caliginosum, (255
 In tenebras malæ mortis & ineluctabiles : neque te mater
 In lucem neque pater resolvet, sed sub terra
 Peribis, paucis in viris ductor.

Huic Mercurius verbis respondebat versutis : 260
 Latonie, quem hunc crudelem sermonem dixisti ?
 Et boves agrestes quærens huc venis ?
 Non vidi, non audiavi, non alterius verbum audiit :
 Haud indicare possim, non indicii præmium accipere.
 Neque bonum ab actori forti viro similis sum. 265
 Non meum opus hoc, pridem vero mihi alia curæ sunt :
 Somnus mihi curæ est ac nostræ matris lac,
 Fasciæque circa humeros habere ac calida lavacra.

- Μήτις τοῦτο πύθειτο, πόθεν τόδε γαῖϑον ἐτύχθη.
 270 Καί κεν δὴ μίγα θαῦμα μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο,
 Παιδα γένε γηγάτα διὰ περδύροιο περῆσαι
 Βουσι μετ' ἀγραύλοισι. τὸ δ' ἀπρεσίως ἀγορεύεις.
 Χῆες γένοντο, ἀφαλοὶ ἢ πίδες, τρηχέα δ' ὑπὸ χεῖρ.
 Εἰ ἢ τίλεις, πατρός· κεφαλὴν μίγαν ἔρπον ομοῦμα,
 275 Μὴ μὲν ἐγὼ μὴτ' αὐτὸς ὑπόσχεμα αἰτιῶ εἶναι,
 Μήτε τίιν' ἄλλου ὅπωςα βεῶν κλοσὸν ὑμπερέων,
 Αἰτίας αἱ βίης εἰσὶ· τὸ δὲ κλέϑον εἶον ἀκούω.
 "Ὡς ἀρ' ἔην, καὶ πυκτὸν δῶδ' ἐλευσάροιο ἀμαρύσαι,
 Ὀρέουσι βρωτάζεισκεν, ἐρῶμην ἔνθα καὶ ἔνθα,
 280 Μάκρ' ἀποσυρίζων, ἄλιον ὡς μῦθον ἀκούων.
 Τὸν δ' ἀφαλὴν γηγάσας περσίειν ἐκάεργος Ἀπόλλων,
 Ὡς πῶπον ἡπερσενεὶτὰ δολορεχδες, ἢ σε μάλ' εἶω
 Πολλάκις ἀντιπερσύντα δίμης εὐ ναιετάοντας,
 Ἐνυχοῖν ἔχ' ἵνα μῦνον ἐσ' ἐδὲ βῶτα καθίσαι,
 285 Σκυιάζοντα κατ' οἶκον ἄτερ ψόρου· εἴ' ἀγορεύεις.
 Πικρὺς δ' ἀγραύλους ἀκαχίστους μνησθήσεαι
 Οὐρεῶν ἐν βίῳης, ἐτόταν κριῶν ἐρατίζων
 Ἀντιστῆς ἀγέλησι βεῶν καὶ πῶσι μῆλων.
 Ἀλλ' ἄγε, μὴ πύματον καὶ ὕδατιν ὕδατος ἰαύσης,
 290 Ἐκ λίκου κατὰβαινε μελαίνης νυκτός· ἵταίρε.
 Τοῦτο γὰρ ἔν καὶ ἐπῆντα μετ' ἀθανάτοισι γέρας ἔξεις,
 Ἀγέας ἐκλετῶν κελήσεται ἤματα πάντα.
 "Ὡς ἀρ' ἔην, καὶ παῖδα λαβὼν γέρας εὐβέϑον Ἀπόλλων.
 Σὺν δ' ἄρα τρασάμην· τότε δὴ κρατὺς Ἀργερινόης
 295 Οἰανὸν περὶκεν ἀειρόμηνος μετὰ χερσὶ,
 Τηλέμονα γαστρός ἐριδόν, ἀτάδαλον ἀγγελιάτῃ,
 Ἐσσυμένῃ ἢ μετ' αὐτὸν ἐπέπαται· τοιοῦ δ' Ἀπόλλων
 Ἐκλυεν, ἐκ χειρὸν ἢ χαμαὶ βάλε κύνδιμον Ἑρμῆν.
 Ἐξέτο δὲ περσάροιδε, καὶ ἐσσύμηνος περ ἰδαῖο,
 300 Ἑρμῆν κερτιρίαν, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Θάρσει σπαρτανῶτα Διὸς καὶ Μαϊάδῃ υἱό·
 Γυῖστο καὶ ἵππυτα βεῶν ἱεδῖμα κάρηνα,
 Τούτοις οἰωνοῖς· εἴ δ' αὖθ' ὁδὸν ηγεμονεύσεις.
 "Ὡς εἰπὼν, ὃ δ' αὖτ' ἀνέρουσι θοῶς Κυλλήνῃ Ἑρμῆς
 305 Σπουδῇ ἰὼν, ἄμραν δὲ παρ' ὕατα χερσὶν ἰαῖδε,
 Σπάρτανον ἀμρ' ὅμοισιν ἐνυμνῶν, εἴπει δὲ μῦθον,
 Πῆ με βίης ἐκάεργε, θῶον ζαμινέσγαι πάντων;
 Ἡ' με βεῶν ἐνέχ' ἐδὲ χολέμην ὀρελοποιεύεις
 Ὡς πῶποι, εἴτ' ὀπλοῖτο βεῶν γένος· καὶ γὰρ ἐγὼ γε
 310 Ὑμετέρας ἐκλεφα βόας· ἐδ' ἄλλου ὅπωςα
 Αἰ τινὲς εἰσι βίης· τὸ δ' δὴ κλέϑον εἶον ἀκούω.
 Δὸς δὲ δίκην καὶ δέξο παρὰ Ζηνὶ Κερνίαντι.
 Αὐτὰρ ἔπειτα τὰ ἱεῖα διαρρήδην ἐρέινεν
 Ἑρμῆς τ' οἰσώβλος καὶ Λητώης ἀγλαῆς υἱός,

Ne quis hoc sentiat, unde hæc contentio orta sit.
 Et utique magnum miraculum inter immortales fieret, 270
 Puerum recens natum per vestibulum transisse
 Bobus cum agrestibus. hoc autem indecore dicis.
 Heri natus sum, mollesque pedes, aspera autem subest terra.
 Si autem vis, patris caput magnum iuramentum iuro,
 Neque quidem ego neque ipse promitto me authorem esse, 375
 Neque quenquam alium vidi boum furem vestrarum,
 Quæcunque illæ boves sunt: famam autem solam audio.

Sic utique dixit, & frequenter a palpebris micans,
 Superciliis iactabat, inspiciens hinc & hinc,
 Longe fistula sibilans, vanum veluti verbum audiens. 280
 Quem molliter ridens allocutus est longe operans Apollo:

Heus tu deceptor dolos cogitans, profecto te admodum puto
 Sæpe perforantem domos bene habitatas,
 Nocturnum non unum tantum in limine hominem collocaturum,
 Convasantem in domo absque strepitu: qualia dicis. 285
 Multos autem agrestes dolori dabis ovium pastores
 Montis in vallibus, quando carnes concupiscens
 Occurres gregibus boum & armentis ovium.

Sed age, ne ultimum ac postremum somnum dormias,
 Ex cunis descende nigræ noctis sociæ. 290
 Huc enim & posthæc inter immortales honorem habebis,
 Princeps surum vocaberis diebus omnibus.

Sic effatus est, & puerum capiens ferebat Phœbus Apollo.
 Itaque animadvertens tunc fortis Argicida
 Augurium emisit elevatus in manus, 295
 Miserum ventris erithum, pessimum nuncium,
 Vehementerque post eum adsternutavit: hunc autem Apollo
 Audiebat, e manibus autem humi jecit inelytum Mercurium.
 Sedit autem ante, licet deproperans iter,
 Mercurio convitians, ac illi verbum dixit: 300

Confide fasciæ Jovis & Maje fili:
 Inveniam & postea boum fortia capita,
 His auguriis: recte autem rursus via dux eris.

Sic dixit. ipse autem exilit celeriter Cyllenius Mercurius
 Studio incedens. ambas autem ad aures manus impellebat, 305
 Fascia circa humeros involutus, dixitque verbum:

Quo me fers Jaculator, deorum fortissime omnium?
 Certe me bonum causa sic iratus conturbas.

Papæ, utinam periisset boum genus. neque enim ego
 Vestras furatus sum boves, neque alium vidi, 310
 Quæcunque sunt boves: famam autem solam audio.
 Da vero iudicium & accipe a Jove Saturnio.

Verum postquam singula discrete interrogassent
 Mercuriusque solivagus & Latonæ præclarus filius,
 D d d ij

- 315 Ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες, ὁ μὲν νημερτέα φωνῇ
 Οὐκ ἀδίκως ἐπὶ βουσὶν ἐλάζυτο κύνειον Ἑρμῆν·
 Αὐτὰρ ὁ τέχνησιν τε καὶ αἰμυλίαισι λόγισιν
 Ἦθελεν ἱεραρχεῖν Κυλλήνης Ἀργυρότεξον.
 Αὐτὰρ ἔπει πολύμητις ἰὼν πολυμήχανον εὖρεν·
- 320 Ἑσσυμένως δ' ἦ πάσι διὰ φαρμάδοιο βιάδιζε
 Πρῶτον, ἀπὰρ κατέσπευδε Διὸς καὶ Ἀντιῆς υἱὸς·
 Αἶψα δ' ἵκντο κάρηνα θυάδε^α ἐλυμψοιο,
 Ἐς πατέρα Κρονίωνα, Διὸς περικαλλέα τέκνα.
 Καὶ δι' ὃ ἀργυροῖσι δίκης κατέκνιτο τάλαντα.
- 325 Εὐμυλίῃ δ' ἔχ' ἐλυμψον ἀγάνηρον· ἀθάνατοι δ' ἔ
 Ἀρδίτοι ἠγέρθηοντο ποτὶ πτύχας ἐλυμψοιο.
 Ἔσπασαν δ' Ἑρμῆς τε καὶ Ἀργυρότεξ^α Ἀπόλλων
 Πρῶτον Διὸς γένειον· ὃ δ' ἀνέριτο γαϊδύμοι υἱὸν
 Ζυῖς ὑψιερμίας, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
- 330 Φοῖβε, ποδὲν ταύτην μενοεικία λήδ' ἐλαύνεις,
 Παῖδα νῖον γηγᾶτα, εὐνὴν κίρην^α ἔχοντα·
 Σπουδαῖον τίδ' ἐχέμεν θεῶν μεθ' ὀμήμεν ἦλθε.
 Τὸν δ' αἶψ' ἐπεσέειπεν ἀναξ' ἐκάεργ^α Ἀπόλλων·
 ὦ πάτερ, ἢ τάχα μῦθον ἀκούσῃς ἐκ ἀλασφάδων,
- 331 Κερτομέων ὡς οἱ^α ἐγὼ εἰλολήϊός εἰμι.
 Παῖδά τι' ἔδρον τόνδε διασπύσιον κισσῶν
 Κυλλήνης ἐν ὄρεσσιν, πολὺν διὰ χῶρον ἀνύσας·
 Κερτομον, οἷον ἔσθ' ἐσθ' ἐκ ἄλλων ὄπωπα,
 Οὐδ' ἀνδρῶν ὁπόσοι λησιμέροτοί εἰσ' ἐφ' ἡλμῶν.
- 340 Κλέψας δ' ἐκ λημῶν^α ἱμάς βούς ὄχετ' ἐλαύναν
 Ἑσπέρειος παρὰ θύγα πολυρροίοιο θαλάσσης.
 Εὐδυπέρην δ' ἐλάων, τὰ δ' ἄρ' ἔχοντα δοῖα πέλασσε
 Οἷά τ' ἀγάνισθαι καὶ ἀγαυὸν δαίμωνος ἔργα.
 Τῆσσι μὲν γὰρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειρῶνα
- 345 Ἀντία βήματ' ἔχουσα κόνις ἀνίσταται μέλαινα·
 Αὐτὸς δ' οἷος ὅδ' ἐκτός ἀμύχανος, ἔτ' ἄρα ποδῶν
 Οὐτ' ἄρα χερσὶν ἔκαιε διὰ φαρμάδατα χῶρον·
 Ἀλλ' ἀλλήν τινα μῆτιν ἔχων διέτρεβε κέλευθα,
 Τοῖα πέλαρ' ὡς εἰ τις ἀρετῆσι δρῦσι βάλτοι.
- 350 Ὅρεα μὲν ἐν ἰδίῳ διὰ φαρμάδατα χῶρον,
 Γῆα γὰρ ἔχοντα πάντα διέπτειπεν ἐν κοινήσιν·
 Αὐτὰρ ἔπει φαρμάδοιο μέγαν σῖλον ἱεσπέρειον,
 Ἀετᾶτος γένει^α αἶα βοῶν σιβ^α ἦδε καὶ αὐτοῦ
 Χῶρον ἀνὰ πρῶτον· τὸν δ' ἐρεάτατο βροτὸς ἀνὴρ
- 355 Εἰς Πύλον εὐδύ, ἐλῶντα βοῶν γέν^α εὐρυμετώπων.
 Αὐτὰρ ἔπειθ' αἰς μὲν ἐν ψυχῇ κατέμειβε,
 Καὶ διὰ πῦρ μάλ' ἀμυσὶν ὁδῶν, τὸ μὲν ἐνθα, τὸ δ' εἴθα·
 Ἐν λίκνῳ κατέκνιτο μελαίνῃ νυκτὶ ἐκκλῶς,
 Ἀνέμῳ ἐν ἠερέντι κατὰ ζέφρον· ἔδ' ἐν αὐτὸν
- 360 Διότης ὁξὺ λάων ἐκέκνιτο· πικρὰ δ' ἐχέουσιν

Diversam sententiam habentes, hic quidem veram vocem
Non injuste pro bobus agebat. inclytum Mercurium : 325
Verum ille artibusque & blandis sermonibus
Volebat decipere Cyllenius argenti arcus dominum.
Verum quoniam callidus versutum invenerat,
Festinanter postea per arenam ibat 320

Ante, sed a tergo Jovis & Latonæ filius :
Statim autem venerunt ad vertices odoriferi olympi,
Ad patrem Saturnium, Jovis præclari nati.
Ibi enim ambobus judicii positæ erant trutinæ.
Rumor autem habebat olympum valde nivolum : immortalesque
Incorruptibiles aggregabantur ad fastigia olympi. (325
Steterunt autem Mercuriusque & argentiaicus Apollo
Coram Jovis genibus, hic autem interrogavit eximium filium
Jupiter altitonans, ac illi verbum dixit :

Phœbe, unde hanc mitem prædam agitas, 330
Puerum recens genitum, indolem præconis habentem ?
Præclara hæc res decorum ad conventum venit.

Illum contra alloquebatur rex procul operans Apollo :
O pater, profecto statim sermonem audiens non inanem,
Qui me carpis tanquam si solus ego prædo essem. 335
Puerum quendam iuveni hunc celebrem populatorem
Cyllenæ in montibus, multum spaciū emensus,
Conviciatorem, qualem ego deorum non alium inspexi,
Neque virorum quotquot mortales sunt super terram.
Furatus autem e præto meas boves abiit agitans 340
Vespertinus apud littus multifoni maris.

Ad rectam viam agitans, vestigia autem duplicia, monstrosa,
Qualia adniteris & illustres dei opera-

Bobus enim ad herbosum prætum
Contrarios gressus habens pulvis ostendebat niger : 345
At ipse solus præter modum callidus, neque pedibus
Neque manibus incessebat per arenosum locum :

Verum aliud quoddam consilium habens cundo triverat vias,
Talia monstra tanquam si quis tenuibus quercubus incederet.
Quamdiu igitur agitavit per arenosum locum, 350

Facillime vestigia omnia apparebant in pulveribus :
Verum postquam arenæ magnum callem pertransivit,
Invisibile factum est protinus boum vestigium atque ipsius
Locum per durum. hunc autem animadvertit mortalis vir
Ad Pylum statim agentem boum genus latifrontium. 355

Verum postquam has quidem in quiete sacrificavit,
Et per ignem valde metui viæ, hęc quidem hic; hoc v. illic,
In cunis jacebat migræ nostri similis,

Antro in obscuro ad tenebras : neque utique ipsum
Aquila acute videns inspexisset : multum autem manibus 360

- Αὐτὰς ἡμάρταζε, διλοφροσύνην ἀλτρυόν.
 Αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀπληγῶς ἀγόρευεν,
 Οὐκ ἴδον, ὃ πυθόμην, ἐκ ἄλλου μῦθον ἀκουσα·
 Οὐδὲ κε μπιύσαιμ', ἔδ' ἂν μπιυτρον ἀρῶμαι.
 365 Ἦτοι ἄρ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο τοῖς· Ἀπολλων.
 Ἐμῆς δ' αὖθ' ἱτέρωθεν ἀμειβομένης ἱσως πῦθα,
 Διῖζατο δ' εἰς Κροθόνωα θιῶν σφαιρῶντα πάντων,
 Ζεὺ πάτερ, ἦτοι ἐγὼ σοὶ ἀληθείην καταλίξω·
 Νημερτὴς τε γὰρ εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσσι.
 370 Ἦλθεν εἰς ἡμετέρου διζήμεν· οἰλίπιδας βούς
 Σήμερον ἡλίωσι τίον ἐπιτελλομένοιο·
 Οὐδέ θιῶν μακάρεσσι ἄγε μάρτυρες εἴδ' ἐκαστάτας.
 Μηνύην δ' ἐκείλευν ἀναγκαίης ἐπὶ πολλῆς.
 Πολλὰ δέ μ' ἠπείλοσι βαλεῖν ἐς τάρταρον εὐρύν,
 375 Οὐνεχ' ὃ μὲν τίμεν αἰδοῖς ἔχει φιλοκυδί· ἥδης,
 Αὐτὰρ ἐγὼ χθιδὸς γυνάμην· τὰ δὲ οἶδε καὶ αὐτός.
 Οὐτι βούων ἑλατῆρι κραταίῃς ἐστί ἰοικώς.
 Πίδεο· (καὶ γὰρ ἐμὲν πατὴρ φίλ· εὐχῶσι εἴη)
 Ὡς ἐκ οἰκασθ' ἔλασσα βόας, (ὥς ὄλβιος εἴην)
 380 Οὐδ' ἑσπέρῃ ἔδον ἔβην. τόδ' δ' ἀτρικίης ἀγορεύω,
 Ἥλιον μάλα αἰδέομαι καὶ δαίμονας ἄλλους,
 Καὶ σὲ φίλῳ, καὶ τοῦτον ὀπίζομαι· οἶδα καὶ αὐτὸς
 Ὡς ἐκ αἰτίας ἐμῇ· μέγαν δ' ἐσιδαιόμεναι ὄκνον·
 Οὐ μὰ τὰς δ' ἀθανάτων ἐνέοσμητα περδύμενα,
 385 Καὶ ποτ' ἐγὼ τέτω τίσω ποτὶ φίλας φωνῆς,
 Καὶ κρατερῇ περ ἰόντι. σὺ δ' ὀπλοτέρησιν ἄρῃ.
 Ὡς εἰπὼν ἐπιλλίζων Κολλῶν· ἀργυρόντης·
 Καὶ τὸ σφάραγαν εἶχεν ἐσθ' ὀλένη, ἔδ' ἀσπίδα.
 Ζεὺς δὲ μῆν' ἐξηέλασεν, ἰδὼν κακομηνία παῖδα,
 390 Εὐ καὶ ἐπισφάμενος ἀρνυόμενον ἀμφὶ βόσκον.
 Ἀμροτίρους δ' ἐκείλευσιν ὀμύροισι θυμὸν ἔχοντας
 Ζητούσιν, Ἑρμῆν δὲ διάκτερον ἡγεμονεύειν,
 Καὶ διῶσθαι τὸν χώρον ἐσθ' ἀβλαβήσι νόμοις,
 Ὅπῃ δ' αὖ ἀσπίφυε βούων ἱρδῖμα κάρηνα.
 395 Νέουσιν δὲ Κρονίδης, ἐπιστάδιτο δ' ἀγλαὸς Ἑρμῆς·
 Πυθιδίης γὰρ ἐσθ' αἰὲς νό· ἀγρόχοιο.
 Τὸ δ' ἄμφοσιν ἐπιδόσαντο Διὸς περικαλλία τέκνα
 Ἐς Πύλον· ἡμαρτόντας δ' ἐσθ' Ἀλφειῷ πόρον ἔξεν,
 Ἀγροῦς δ' ἐξέκοντο καὶ αὐλῶν ὑψιμέλαθρον,
 400 Ἦχ' ἢ δὲ τὰ χρεῖματ' ἀτάλαστοι νυκτὸς ἐν ὤ·η.
 Ἐνθ' Ἑρμῆς μιν ἐσθ' αἶψα κινὼν παρὰ λαῖνον ἀντρον,
 Εἰς οἷς ἐξήλαυνε βούων ἱρδῖμα κάρηνα·
 Ἀντιόδης δ' ἀσπασίρην ἰδὼν, ἰόκοισι βούας
 Πέτρῃ ἐσθ' ἡλιβάτω, τάχα δ' ἦρετο κύδιμον Ἑρμῆν,
 405 Πᾶς ἰδύνα δολομῆτα δύα βόις δυστομῆσας
 Ὡς τοιοῦτος εἶναι καὶ πάντι· αὐτὸς ἦτορ

Lumina fricabat, dolum curans.

Ipse autem statim verbum infandum dicebat:

Non vidi, non audiui: non alterius verbum audiui:

Neque utique indicem, neque nuncii mercedem auferam.

Sic utique dicens sedit Phœbus Apollo.

365

Mercurius autem contra ab altera parte respondens verbum dixit,

Convertebatur autem ad Saturnium deorum rectorem omnium:

Jupiter pater, certe ego tibi veritatem dicam.

Verax enim sum, & non novi mentiri.

Venit ad nos quærens flexipedes boves

370

Hodie Sole recens orto:

Neque deorum beatorum duxit testes neque speculatores.

Indicare autem jubebat vi multa.

Multum autem mihi minatus est ejectionum ad tartarum latum,

Quia ipse quidē tenerum florē jam habet amantis gloriā pubertatis,

Verum ego heri natus sum: hæcque novit & ipse.

(375

Neque boum abactori forti viro similis.

Crede: (etenim meus pater charus gloriaris esse)

Quod non domum abegi boves, (sic felix sim)

Neque limen transii. hoc autem indubitate dico,

380

Solem valde veneror & deos alios,

Et te amo, & hunc observo: nosti & ipse

Quod non culpandus sum. magnum autem do juramentum:

Non per hæc immortalium bene instructa vestibula,

Et aliquando ego rependam crudelem vocem,

385

Forti quamvis. tu autem junioribus auxiliare.

Sic dixit innuens oculis Cyllenius Argicida:

Et fasciam habebat in ulna, neque abiecit.

Jupiter autem valde risit, videns versutum puerum,

Recte ac scite negantem de bobus.

390

Ambos autem jussit concordem animum habentes

Quærere; Mercurium autem nuncium ducem esse

Ac ostendere locum innocentiam animi,

Ubi absconderet boum fortia capita.

Annuit autem Saturnius, obediebat vero præclarus Mercurius:

395

Facile enim persuadebat Jovis mens Agiochi.

Hi autem ambo festinabant Jovis præclari filii

Ad Pylum: arenosum autem ad Alphei vadum pervenere,

Ad agros autem pervenere & stabulum altum,

Illic ubi scilicet opes nutriebantur noctis in tempore.

400

Ibi Mercurius quidem deinde lens ad lapideum antrum,

In lucem egit boum fortia capita:

Latonius autem seorsum videns, agnovit boum pelles

Petra in alta, cito autem interrogavit inclytum Mercurium:

Quo pacto potuisti versipellis deorum, boum cervicem secare

405

Sic modo natus & infans? ipse ego

- Θαυμάζω κατόπισθε τὸ σὸν κράτος· ἔδῃ τι σι χεὶρ
Μακρὸν αἰχμητῆν, κυλλήνι Μαιάδῃ υἱί·
Ὡς ἂν ἴην, ἣ χερσὶ πείριπτοι καρτερὰ δισμὰ
410 Ἀγίου· τὰ δ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χυτὸς αἶψα φύετο
Αὐτόθεν ἀμβολάδην ἐσραμμένην ἀλλήλοισι,
Ῥυῖά τε καὶ πάσσονι ἑὸν ἀγρεύλοισι βίωσιν,
Ἑρμῆς βουλῇσι κληψύρον· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Θαύμασιν ἀδρήσας· τότε δὴ περὶ τὸν Ἀργυρόντης
415 Χῶρον ὑποβλήδην ἐσκέφατο, πῦρ ἀμαρύνων,
Ἐκρύψας μμαῖας· Αἰτοῦς δ' ἐρεκιδῇ υἱὸν
Ῥυῖα μάλ' ἐπρῆνεν ἐκβόλον ὡς ἰδεῖν αὐτὸς,
Καὶ κρατερῇ περ ἴοντα λαβὼν δ' ἑὸν ἀριστὸν χερσὶ,
Πλῆκτρον ἐσφυρτίζει κατὰ μέλ· ἢ δ' ὑπὸ χυτὸς
420 Σμυδαλὸν κονάβησι· γέλασσι δὲ Φοῖβῃ Ἀπόλλων
Γαθήσας, ἑσπετὴ δὲ διὰ φρίνας ἄλυσθ' ἰὼν,
Θυμῷ ἀκουάζοντα· λυγρὴ δ' ἑσπετὸν κινδερῖζον,
Στῆ ὅ' ὄρε θαρσύνσας ἑὸν ἀριστὸν Μαιάδος υἱὸς
Φοῖβος Ἀπόλλων· τάχα δὲ λιγυῖος κινδερῖζον
425 Γηρύντ' ἀμβολάδην· ἑσπετὴ δὲ οἱ ἴσπετο φωνή,
Κραίνων ἀθανάτους τε θεοὺς ἣ γαῖαν ἱερμῖν,
Ὡς ταπεινὰ γίνοντο, ἣ ὡς λάχε μοῖρην ἑκάστος·
Μνημοσύνη μὲν πρῶτα θεῶν ἐγέρσεν αἰεδῇ,
Ματίερα Μουσάων· ἢ γὰρ λάχε Μαιάδῃ υἱόν·
430 Τοὺς δὲ κατὰ πρόβην τε ἣ ὡς γεγάασιν ἑκάστος,
Ἀθανάτους ἐγέραιε θεοὺς Διὸς ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάντ' ἐπίσσω κατὰ κόσμον, ἰσχυρίων κινδερῖζον·
Τὸν δ' ἔρος αἰ σῖδιον ἀμύχανῃ αἶντο θυμὸν·
Καὶ μιν φαιήσας ἴσα πτερόντα περσυνέει,
435 Βρυένοι μυχκοπῶτα ποτιμυνη δαιτὸς ἱταίρι,
Πεινηκοντα βεῶν ἀντάξια ταῦτα μίμνης·
Ἦουχίως ἣ ἴσπειτα διακροήσας οἶα·
Νῦν δ' ἀγὰ μοι πόδε εἰπὲ πολύτροπον Μαιάδος υἱῇ,
Ἦ' οἷ γ' ἐκ γυνὸς τάδ' ἄμ' ἴσπετο θαυματοῦς ἔργα·
440 Ἦί τις ἀθανάτων ἢ ἐν τῶν ἀνδρῶν
Δῶσιν ἀγαυὸν ἰδοῖκε, καὶ ἔσπετο δίσσιν αἰεδῇ·
Θαυμασίην γὰρ τίνδε νεύρατον ὄσσαν ἀκούει,
Ἦν ἢ πάσσοι φημι δαίμνην ἔτι τιν' ἀνδρῶν,
Οὔτε τιν' ἀθανάτων οἱ ολύμπια δώματ' ἔχουσι,
445 Νόστρι σίδην φιλήτα Διὸς ἣ Μαιάδῃ υἱῇ,
Τίς τέχνη, τίς μοῦτα ἀμύχανται μελιδῶν,
Τίς τρεῖς· ἀτρεκίως γὰρ ἅμα τρεῖς πάντα πάροισιν,
Εὐερεσύνην καὶ ἔσπετα καὶ ἔδυμον ὕπνον ἐλίσσας·
Καὶ γὰρ ἔγωγε Μοῦσῃσι ολύμπια δέσσω ὀσπιδῆς,
450 Τῆσι χοροὶ τε μέλουσι ἣ ἀγλαὸς οἶμῃ αἰεδῆς,
Καὶ μολεῖ τιθαλυῖα, ἣ ἱμερόεις βροχίος αὐλῶν·
Ἄλλ' ἔγωγε τί μοι ὦδε μετὰ φρεσὶν ὦδε μέλλεται·

Miror a tergo tuam vim ? neque te oportet
Longe crescere, Cyllenie Maiae fili.

Sic utique dixit, & manibus circumvertebat fortia vincula
Virgulti : hæc autem sub pedibus per terram statim hærebant 410
Ibidem mutuo versæ ad invicem,

Facileque & omnes ad agrestes boves,
Mercurii consiliis versuti : verum Apollo
Admiratus est inspiciens, tunc utique fortis Argicida
Locum torve inspexit, ignem abolens, 415

Occultare cupiens. Latonæ autem valde inclytæ filium
Facillime sedavit longe jaculantem sicut volebat ipse,
Fortem licet, capiens autem sinistra manu,
Plectro tentabat caput : hæc autem a manu,
Horrende sonuit. risit autem Phœbus Apollo 420

Gavissus, amabilis autem per sensus venit vox,
Ex animo auscultanti. lyra autem amabile ludens
Stabat utique confusus ad lævam Maiae filius

Phœbi Apollinis, celeriter autem acute citharam pulsans
Canebat alternatim : amabilis autem illum sequebatur vox, 425
Miscens immortalesque deos & terram tenebrosam,

Ut a principio facti fuere, & ut sortitus est patrem quisque.
Mnemosynen quidem in primis dearum honorabat cantione,
Matrem Musarum : hæc enim sortita est Maiae filium.

Alios autem secundum ætatem & ut geniti sunt singuli, 430
Immortales honorabat deos Jovis præclarus filius,

Omnia dicens pro decore, & sub cubito citharam pulsans.
Illius autem amor in pectore immensus cepit animum :
Et hunc allocutus verba alata dixit :

Bovicida versute laborans, convivii socie, 435
Quinquaginta bobus digna ista curæ habuisti.

Quiete jam litem compositum iri puto :
Nunc autem age mihi hoc dic versute Maiae fili,
Nunquid te a nativitate hæc simul secuta sunt admirabilia opera,

Aut quis immortalium aut mortalium hominum 440
Donum illustre dedit, & decuit divinam cantionem.

Admirabilem enim hanc novam vocem audio,
Quam nunquam ego didicisse neque quenquam virorum,
Neque quenquam immortalium qui olympicas domos habent,
Præter te impossor Jovis ac Maiae fili, 445

Quæ ars, quæ musa difficilium curarum,
Quæ exercitatio. vere enim simul tria adfunt,
Lætitiam & amorem ac dulcem somnum capere.

Etenim ego Musarum olympiadum sum sectator,
His choreæque curæ sunt & præclara via cantionis, 450
Et cantus florens, & amabilis strepitus tibiarum.

Sed nondum mihi cantus in mente sic curæ fuit,

Οἷα νῦν θαλῆς ἐνδείξια ἔργα πέλονται.

Θαυμάζω Διὸς υἱεὶ τὰ δὲ, ὡς ἱερτὸν κιθαρίζεις.

455 Νῦν δ' ἰστίῃ ἐν ὀλίῳ περ ἰὼν κλυτὰ μέγιστα οἶδας·

Σοὶ δ' αὐτῷ καὶ μητρὶ τόδ' ἀτρεκέως ἀγορεύσας,

Καὶ μὰ τὸδ' ἀρχαῖοι ἀκούσιον, ἢ μὲν ἐγὼ σε·

Κυδρὸν ἐπ' ἀθανάτοισι καὶ ὀλβίον ἡγεμονεύσας,

Δώσω τ' ἀγλαὰ δῶρα, καὶ ἐς τέλος ἐκ ἀσπατήσω.

460 Τὸν δ' Ἑρμῆς μῦθοισιν ἀμείβετο κερδαλίοισιν,

Εἰσφάσας μ' ἑκάεργε περὶ φραδῆς· αὐτὰρ ἐγὼ σοὶ

Τέχνης ἡμετέρας ἐπιβλήσας ὅτι μεγαίρω.

Σήμερον εἰδύτης· εἰδύλω δέ τοι ἥτοι εἶναι

Βουλῇ καὶ μῦθοισι. σὺ δ' ὅρεσι πάντ' εὖ οἶδας.

465 Πρῶτ' γὰρ Διὸς υἱεὶ μετ' ἀθανάτοισι θαλάσσις

Ἦυς τε κρατερὸς τε· φιλεῖ δέ σε μητιέτα Ζεὺς,

Ἐκ πάσης ὅσιν, ἱσπορὶν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα·

Καὶ τιμὰς σέ γε φασὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὄμφης,

Μαντείας θ' ἐκάεργε Διὸς πάρα, δέσποτα πάντα.

470 Καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀργεῖον δίδασκα.

Σοὶ δ' αὐτάργετον ἐστὶ δαήμεναι ὃ, ττι μετινῆς.

Ἄμ' ἰστίῃ ἐν τοι θυμὸς ἐπιδύσει κιθαρίζειν,

Μέλπειο καὶ κιθάριζε, καὶ ἀγλαίας ἀλέγνυε,

Διήμεν' ἐξ ἐμέθεν. σὺ δέ μοι εἴλε κῦδος ὑπαζε·

475 Εὐμόλπει μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύρονον ἱταίρην,

Καλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπισαμῶνως ἀγορεύειν·

Εὐκκη μὲν ἰσχυρὰ φέρειν εἰς δαιτὰ θαλάπην,

Καὶ χερσὶν ἱμερόντα, καὶ ἐς φιλοκιδία κόμον,

Εὐφροσύνην νυκτός τε καὶ ἡματος. ὅστις ἀρ' αὐτὴν

480 Τέχνη καὶ σοφίη διδάσκηται ἐξερεῖν,

Ἀεργεμένη παντοῖα νόσφ' ἡσέοντα διδάσκει

Ῥεῖα συνιθεῖσιν ἀθυρομένη μαλακῆσιν,

Ἑργασίην φέγγουσα δυνάσασθαι· ὃς δέ κεν αὐτὴν

Νηὶς ἰὼν τοσφρότερον ἐπιζαρελῶς ἐρέινα,

485 Μάψ' αὐτὰς κεν ἰσχυρὰ μετιήσας τε θρυαλίξει.

Σοὶ δ' αὐτάργετον ἐστὶ δαήμεναι ὃ, ττι μετινῆς.

Καὶ τοι ἐγὼ δώσω ταύτην Διὸς ἀγλαὰ κῦρε.

Ἡμεῖς δ' αὖ ὅπως τε καὶ ἱσχυρότερον πεδίωιο

Βρυσι νομοὺς ἑκάεργε νομιύσομεν ἀγραυλῶσιν.

490 Ἐνθεν ἅλις τέξουσι βόας ταύροισι μεγίσται

Μίθδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας· εἰδὲ τι σε χρὴ

Κερδαλέον περ ὄντα περὶ ζαμῶνως κηχολῶσθαι.

Ὡς εἰπὼν, ἄριστ'· ὃ δ' εἰδξατο φοῖβ' Ἀσώλλων,

Ἑρμῇ δ' ἡγυαλίξεν ἔχων μάστιγα φαινήν,

495 Βρυκολίας τ' ἰστέλλεν. εἰδεκτο δὲ Μαιάδ' υἱὸς

Γηθύτας· κίθαριν δ' λαβὼν ἔσθ' ἀριστερὰ χερσὶς·

Ἀπτοὺς ἀγλαὸς υἱὸς ἀναξ' ἐκάεργος Ἀσώλλων,

Μελίτρον βασιράτιζε κατὰ μέλ'· ἢ δ' ὑπὸ καλὸν

ἱμερόν

Qualia juvenum convivii dextra opera sunt.
Admiror Jovis fili hæc , quam amabiliter citharam pulsas.
Nunc autem quoniam parvus inclyta consilia nosti ,

455

Tibique ipsi & matri hoc vere dicam :
Næ per hoc corneum telum , certe quidem ego te
Inclytum inter immortales & beatum ducam ,
Daboque præclara munera , & tandem non te decipiam.

Huic autem Mercurius verbis respondebat astutis :

460

Interrogas me Jaculator cate : verum ego tibi
Artem nostram ingredi non invideo.

Hodie scies : volo autem tibi placidus esse
Consilio & verbis. tu autem in mente omnia bene nosti.

Primus enim Jovis fili inter immortales sedes

465

Bonusque fortisque : amatque te consultor Jupiter ,
Ex omni æquitate , dedit autem tibi præclara dona :
Et honores te ajunt didicisse ex Jovis consilio ,
Vaticiniaque Jaculator , a Jove fata omnia.

Et nunc ipse ego filium opulentum cognovi.

470

Tibi autem promptum est discere quodcunque cupis.

Sed quoniam tibi animus cupit citharam pulsare ,
Cane & citharam pulsa , & gaudia tibi curæ fiat ,
Accipiens a me. tu autem mihi chare gloriam præbe :
Recte cane præ manibus habens dulcivocam sociam ,

475

Pulchre & bene ac ornate scite dicere :
Quietus quidem deinde ferre ad convivium floridum ,
Et choream amabilem , & ad gloriosum ludum ,
Lætitiâ noctisque & diei. quicunque ipsam

Arte & sapientia edoctus interrogavit ,

480

Sonans multa variaque mente grata docet

Facile consuetudinibus ludens mollibus ,

Operationem dicens infelicem : quicunque autem ipsam

Nescius primum vehementer interrogavit ,

Stulte sic deinde sublimemque perturbaverit.

485

Tibi autem promptum est discere quodcunque cupis ,

Et tibi ego dabo hanc Jovis præclare fili.

Nos autem rursus montisque & equipascui campi
Bobus pascua , procul operans , tribuemus agrestibus ,

Hinc copiose parient boves cum tauris mixtæ

490

Mixtim fœminasque & masculos : neque te oportet

Astutum licet vehementer irasci.

Sic locutus , porrexit : accepitque Phœbus Apollo :

Mercurio autem præbuit habens scuticam præclaram ,

Bonumque curas commisit. suscepit autem Maiæ filius

495

Lætus : citharam autem capiens manu læva

Latonz præclarus filius rex procul operans Apollo ,

Electro faciebat periculum in modulatione : illa autem pulchre

Odyssea.

E c c

- Ἰμερῆν κινάσσει· θεὸς δ' ἰσὺ μέλος αἶσθε.
 500 Ἴνδα βέης μὲν ἴσμετα ποτὶ ζάθειον λεμῶνα
 Ἑτραπέειν· αὐτοὶ δὲ Διὸς περικαλλία τέκνα
 Ἀφέρροι πρὸς ὀλυμπεῖον ἀγάνιστον ἐρώσαντο,
 Τερπόμενοι φόρμιγγι· χάρη δ' ἄρα μιντίτα Ζεὺς·
 505 Ἄμω δ' ἐς φιλοπότην συνήγαγε· καὶ τὸ μὲν Ἑραβε
 Ἀντιόειν ἐξέλεσε διαμπερές, ὥς ἐτι καὶ νῦν,
 Σήματ' ἰσὶ κιθάρην μὲν Ἑκκεβόλῃ ἐγγυάλιξεν,
 Ἰμερτὴν διδάσας· ὃ δ' ἰσῶλόνιον κιθάρεζεν.
 Αὐτὸς δ' αὖθ' ἐτέης σοφίης ἐκμάσματο τέχνην·
 Συρέρχων ἰσοπὴν ποιήσατο τιλόθ' ἀκουσὴν·
 510 Καὶ τότε Ἀντιόεις Ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἴεσσι,
 Διόδια Μαῖαδ' υἱέ, διάκτορε, ποικιλομήτα,
 Μὴ μοι ἀνακλέψης κιθάρην ἢ καμψύλα τόξα.
 Τιμὴν γὰρ παρ' Ζηνὸς ἔχεις, ἰσαμοίβια ἔργα
 Θύειν ἀνδράσιν κατὰ χθόνα πουλυβοτέεσσαν.
 515 Ἀλλ' εἰ μοι τλαίης γε θεῶν μέγαν ἔρκον ὀμῶσαι,
 Ἡ κεραλὴ νύκτας, ἢ ἰσὶ Στυγὸς ἄμβριμον ὕδωρ,
 Πάντ' αἶν ἐρῶ θυμῷ κεχαρισμένα καὶ εἰλα ἔρδοις.
 Καὶ τότε Μαῖαδος υἱὸς ἰσοσχόμῳ κατένευσεν
 Μὴ ποτ' ἀποκλέψεν ὅτ' Ἑκκεβόλῃ ἐκτεάτισαί,
 520 Μυθεὶ ποτ' ἐμπαλάσιν πυκινῷ δρυῶ. αὐτὰρ Ἀσώλλωι,
 Ἀντιόεις κατένευσεν ἰσὺ ἀειδμῶ καὶ φιλοπότηι,
 Μὴ τίνα φιλιτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἴσεται
 Μῆτε θεῶν μιντ' ἀνδρα Διὸς γόνον· ἐκ δ' ἐτέλειον
 Σῦμβολον ἀθανάτων ποιήτομαι, ἢ δ' ἅμα πάντων,
 525 Πύειν ἐρῶ θυμῷ ἢ τίμιον· αὐτὰρ ἴσμετα
 Ὀρέου καὶ πλοῦτος δώτω περικαλλία ράβδον,
 Χρυσεῖν, τελεπύτιλον, ἀκίρειν, ἢ σε φυλάξει,
 Πάντας ἰσοκρίνουσα θεὸς, ἰσῶν τε ἢ ἔργων
 Τῶν ἀγαθῶν, ὅσα ἐμὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμῶς.
 530 Μαντινὴν δ' ἐρέετο διωτρερές ἦν ἐρέειναι.
 Οὐτέ σε θίσσετον ἐς δαήμεναι, ἐτέ τιν' ἄλλον
 Ἀθανάτων. τὸ γὰρ εἶδε Διὸς νότον· αὐτὰρ ἔγνω
 Πισσάδεις, κατένευσεν καὶ ἄμοσα καρτερόν ἔρκον,
 Μὴ τίνα νόστον ἐμείο θεῶν αἰετηνετάων
 535 Ἀλλὴν γ' εἰσέειπεν Ζηνὸς πυκινόθεον βουλήν.
 Καὶ σὺ κασίγνητε χρυσόρρασι, μὴ με κίλευε
 Θίσσεται πιρῶσκειν, ὅσα μῆδεται εὐρύσσεια Ζεὺς.
 Ἀνδράσιν δ' ἄλλον δηλήσεται, ἄλλον ὀνήσει,
 Πολλὰ περστροπῶν ἀμεγάρτων οὐλ' ἀνδρῶπων.
 540 Καὶ μὲν ἐμῆς ὁμῆς δισπνήσεται ὥς τις αἶν ἔλθῃ
 Φωνῇ ἢ πτερόεσσι τελεπνέτων οἰωνῶν·
 Οὐδ' ἐμῆς ὁμῆς δισπνήσεται, ἐδ' ἀπατήσεται
 Ὅς δὲ κε μαφιλύροισι πιθήσεται οἰωνοῖσι,
 Μαντινὴν ἰδέλῃσι παρέκ νόου ἐξερεῖναι

Amabiliterque sonuit : deus autem carmen succinuit.
 Ibi boves quidem deinde ad valde divinum pratum § 100
 Versæ sunt : ipsi autem Jovis præclari filii
 Retrogradi ad olympum valde nivolum contenderunt,
 Oblectati cithara : gavius est igitur consultor Jupiter :
 Ambos autem in amicitiam conduxit : & tum quidem Mercurius
 Latonium amavit omnino , sicuti adhuc & nunc , § 105
 Signum postquam citharam quidem Jaculatori præbuit ,
 Amabilem cum docuisset : is vero sub ulna citharam pulsabat.
 Ipse autem rursus alterius sapientiæ sorgebat artem :
 Fittularum vocem fecit procul audibilem :
 Et tunc Latonius Mercurium verbis affatus est : § 110
 Metuo Majæ filii , nuncie , variis consiliis instructe ,
 Ne mihi furto auferas citharam & curyos arcus.
 Honorem enim a Jove habes , alterna opera
 Facere hominibus in terra multas nutriende.
 Verum si mihi sustinueris deorum magnum juramentum jurare ,
 Vel capite annuens , vel per Stygis fontem aquam , (§ 115
 Omnia utique meo in animo grata & amica feceris.
 Et tunc Majæ filius promittens annuit :
 Nunquam se furaturum quæcunque procul jaciens possideret ,
 Neque unquam appropinquaturum densam ad domum , at Apollo
 Latonius annuit in concordia & amicitia , (§ 120
 Neminem sibi magis charum inter immortales fore
 Neque deum neque virum Jovis genus : præque aliis perfectum
 Fœdus immortalibus faciam , simulque omnium maxime
 Fidum meo animo & honorabile. verum postea § 125
 Felicitatis & divitiarum dabo præclaram virgam ,
 Auream trium foliotum , sinceram , quæ te servabit ,
 Omnes perficiens deos : verborumque & operum
 Bonorum , quæcunque ajo me didicisse ex Jovis consilio.
 Vaticinium autem optime Jovis alumne quod sciscitaris , § 130
 Neque te fas est discere , neque quemquam alium
 Immortalem. hoc enim novit Jovis mens : verum ego
 Cujus fidei commissum est , annui ac juravi forte jus jurandum ,
 Nullum præter me deorum immortalium
 Alium sciturum Jovis sapiens consilium. § 135
 Et tu frater aureæ virgæ possessor , ne me jubeas
 Fata indicare quæcunque meditatur latifonus Jupiter.
 Hominum autem alii nocebo , alium juvabo ,
 Multis modis versando circa innumerabilium gentes hominum.
 Atque meo vaticinio juvabitur quicumque venerit § 140
 Voce ac alis periclitatum alium :
 Hic a meo vaticinio juvabitur , neque prætermittam.
 Quicumque autem vaniloquis fretus avibus ,
 Vaticinium voluerit præter mentem interrogare

- 545 Ἡμετέρην, νοῖεν δὲ θιῶν πλέον αἶν ἔοντων,
 Φῶμ', αἰὼν ὁδὸν εἶσιν, ἐγὼ δὲ καὶ δῶρα διχομήν.
 Ἄλλο δὲ τοι ἐρίω Μαιῆς ἐρικυδέϊ υἱεῖ
 Καὶ Διὸς αἰγιόχοιο, θιῶν ἐριούνη δαίμων.
 Μοῖρα γάρ τινες εἰσὶ κασίγνηται γειχῶνται
 550 Παρθένοι, αἰκίησιν ἀγαλλομῶναι πτερυγίαι,
 Τρεῖς· κατὰ δὲ κρατὸς πεπалаγμῶναι ἄλφειτα λευκά
 Οἰκία ναντάουσιν ὑπὸ πτυχὶ Παρθενοῖο,
 Μαντιῆς ἀσάνευθε διδάσκαλοι, ἢ ἐπὶ βουστὶ
 Παις ἐτ' ἰὼν μελίτῃσα· πατὴρ δ' ἱμὸς ἐκ ἀλγύνει.
 555 Ἐντιῦθεν δ' ἤπειτα ποτώμεναι ἄλλοτ' ἰσ' ἄλλη,
 Κηρία βύσκονται, καὶ τε κραίνουσιν ἕκαστα.
 Αἱ δ' ὅτε μὲν θυσίωσιν ἰδιδυῖναι μέλι χλωρόν,
 Προφρονίως ἐθέλωσιν ἀλφειὴν ἀγορεύειν·
 Ἦν δ' ὅποιοι τρισθῶσι θιῶν ἠδῆαν ἰδωδὴν,
 560 Πειρῶνται δ' ἥπαιτα παρὲξ ὁδὸν ἡμινοῦειν.
 Τὰς τοι ἥπαιτα δίδωμι· σὺ δ' ἀτρικίως ἐρείτων,
 Σὴν αὐτοῦ ῥένα τέρας· καὶ εἰ βροτὸν αἰδέσθαι δαίης,
 Πάλλαν σῆς ὁμοῆς ἱστανούσεται, αἶκε τύχῃσι.
 Ταῦτ' ἔχει Μαιᾶδ' υἱεῖ, καὶ ἀγροῦλους ἑλικας βούες,
 565 Ἴππους τ' ἀμφιπόλεις καὶ ἡμιόνους παλαεργούς·
 Καὶ χαρτοῖσι λίκοι καὶ ἀργυρόδουσι σῦτασι,
 Καὶ κυσί, καὶ μήλοισιν, ὅσα τρίβι εὐρέτα χθονί,
 Πᾶσι δ' ἔσσι περβάτοισιν ἀτάσῃν κῦδμον Ἑρμῆν·
 Οἷον δ' εἰς αἶδην τετελειωμένοι ἀγγελοι εἶται·
 570 Ὅστι' ἀδοτὸς περ ἰὼν, δώσας γέρας ἐκ ἐλαχίστων.
 Οὐτὰ Μαιᾶδ' υἱὸν ἀναξ' ἐρίησιν Ἀσπίλλων
 Παντοίῃ φιλότῃ· χάριν δ' ἐπιδόκει Κρονίων.
 Πᾶσι δ' ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὁμιλεῖ.
 Παῦρα μὲν ἐν ὀνήσῃ, τὸ δ' ἀκρετον ἡπεροσπύζει
 575 Νύστα δι' ὀργναίνῃ εὐλα θνητῶν ἀνδράσων.
 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε Διὸς καὶ Μαιᾶδ' υἱεῖ·
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σῖο καὶ ἄλλως μνήσομαι αἰδέας.

Εἰς Ἀφροδίτην.

- Μαῦτά μοι ἔνιται ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης
 Κύπριδος, ἥτε θιῶσιν ἐπὶ γλυκὺν ἥμισυ ἄρτα,
 Καὶ τ' ἰδρυάσατο εὐλα καταθνητῶν ἀνδράσων,
 Οἰωνούς τε διωπτιάς, καὶ θνητὰ πάντα
 5 Ἡμῖν ὅσ' ἥπαιρος πικρὰ τρέφει ἡδ' ὅσα πόντῳ·
 Πᾶσιν δ' ἔργα μέμκεν εὐσεβῆκε Κυδερίας.
 Τριασὲς δ' ἐδύναται πεσιθεῖν ἐρίας ὑδ' ἀσπατῆται,
 Κούρῃ τ' αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκῶπιδι Ἀθήνῃ.
 Οὐ γάρ οἱ εὐαδὲν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
 10 Ἄλλ' ἄρε οἱ πόλεμοι τε ἄδον καὶ ἔργον Ἀρη^α.

IN MERCURIUM.

605

Noſtram , intelligereque diis plus ſemper exiſtentibus ꝑ
 Ajo , vanam viam ibit , ego autem dona accipiam. 545
 Aliud autem tibi dicam Majæ valde inclyte fili
 Et Jovis Aegiochi , deorum perutilis deus.
 Parcæ enim quædam ſunt ſorores natæ
 Virgines , velocibus gaudentes alis , 550
 Tres : ſuper caput autem conſperſæ farina alba
 Domunculas habitant ſub valle Parnafi ,
 Vaticinio abſque magiſtræ , quod in bobus
 Puer adhuc meditatus ſum : pater autem meus non curabat.
 Hinc deinde volantes alias alioſum , 555
 Favos depaſcuntur , & perficiunt ſingula.
 Hæ autem quandoquidem bacchantur edentes mel viride ,
 prompte voluerint veritatem dicere :
 Si vero privatae fuerint deorum ſuavi cibo ,
 Conantur deinde extra viam ducere. 560
 Has tibi poſtea do : tu autem recte inquirens ,
 Tuipſius mentem oblecta : & ſi mortalem virum cognoris ,
 Sæpius tuum vaticinium exaudiet , ſi acciderit.
 Hæc habe Majæ fili , ac agreſtes flexipedes boves ,
 Equoſque cura & mulos patientes laboris : 565
 Et horribiles leones & albidentes ſues ,
 Et canes , & oves , quæcunque nutrit ampla terra ,
 Omnibus autem pecoribus imperet inclytus Mercurius :
 Soluſque in Orcum perfectus nuncius ſit :
 Quique indotatus licet , dabit donum non minimum. 570
 Sic Majæ filium rex amavit Apollo
 Omni amicitia : gratiam autem impoſuit Saturnius.
 Cum omnibusque hic mortalibus & immortalibus verſatur.
 Parum quidem igitur juvat , at ſæpiſſime decepit
 Noctem per obſcuram gentes mortalium hominum. 575
 Et tu quidem ſic ſalve Jovis & Majæ fili :
 Verum ego & tui & alterius memor ero cantionis.

IN VENEREM.

Muſa mihi dic opera maxime aureæ Veneris
 Cypridis , quæ diis dulcem amorem immiſit ,
 Atque domuit gentes mortalium hominum ,
 Aveſque aërias , ac ſeras omnes
 Et quæſcunque continens multas nutrit & quæſcunque pontus : ꝑ
 Omnibus autem curæ ſunt opera belle coronatæ Cythereæ.
 Tres autem non valet fletere animos neque decipere :
 Filiamque Aegiochi Jovis cæſiam Minervam.
 Non enim illi placuere opera aureæ Veneris ,
 Sed nimirum illi bellaque placuerunt & opus Martis , 80
 E c c iij

- Ὑμῖναι τε μάχαι τε, καὶ ἄλλα δ' ἔργ' ἀλεγύνῃ.
 Πρώτη τέκτονας ἄνδρας ἰαχθονίους ἰδίδαξε
 Πόλῃται σάτινα καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ.
 Ἦδε τε παρθεναὶ ἀσφαλόχροας ἐν μυχῶργοισιν
 25 Ἀγλαὰ ἔργ' ἰδίδαξεν, ἐπὶ ὅρσι θεῖσα ἑκάστη.
 Οὐδὲ ποτ' Ἀρτίμιδα χρυσολάκατον κελαδαινῇ
 Δάμναται ἐν φιλοπῆτι εἰορμυίδης Ἀφροδίτη.
 Καὶ γὰρ τῇ ἄδε τόξα, καὶ ἔρσαι θῆρας ἐναίρειν,
 Φόρμιγγές τε χοροὶ τε, διαφρύττοί τ' ὀλοφυαί,
 30 Ἀσπὶά τε σκιδόεντα, δικαίων τε πτόλις ἀνδρῶν.
 Οὐδὲ μὲν αἰδέειν κύρῃ ἄδεν ἔργ' Ἀφροδίτης
 Ἰσίν, ἣν πρότῃν τέκετο Κρότος ἀρχυλομήτης.
 Αὐτὶς δ' ὀφλοτάτην, βουλή Διὸς αἰγιόχοιο,
 Πύτνιαν, ἣν ἐμψῶντο Πρασιδάων καὶ Ἀσπίλων.
 35 Ἦδε μάλ' ἐκ ἴδε· ἐν, ἀλλὰ σιρῶς ἀπίπτεσιν.
 Ὡμοσι ἧ μίγαν ἔρχον, ὃ δὲ τετελεσμένον ἔστιν,
 Ἀψιμῶν καὶ αἷας πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
 Πατρίνῃ ἑκαστῇ πάντ' ἤματα διαθεῶν.
 Τῇ δὲ πατὴρ Ζεὺς δόκεε καλὸν γέρας ἀντὶ γάμοιο,
 40 Καὶ τε μίσην εἶκα κατ' ἄρ' ἔζετο πῖαρ ἰλουσα.
 Πᾶσιν δ' ἐν νηυσὶ θεῶν τιμαίχρος ἔστι,
 Καὶ παρὰ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν πρόσβουερα τίτυκται.
 Τῶν καὶ δύναται πιπιδεῖν ἐρέας ἐσθ' ἀσπαῖσαι,
 Τῶν δ' ἄλλων ὑπὲρ τε περὶ μύθον ἔς' Ἀφροδίτην,
 45 Οὔτε θεῶν μακάρεσσιν ὕπερ θνητῶν ἀνδρόφων.
 Καὶ τε παρὲκ Ζηνὸς γόνυ ἤσχεε τετρακιεραῦνον,
 Ὅτε μίγισός τ' ἔστι μίγιστος τ' ἔμμορε τιμῆς.
 Καὶ τε τῷ, ὅτε θέλοι, πυκινὰς ἐρένας ἐξασπαρεῦσα,
 Ῥαϊδίως συνίμιξε καταδνητῆσι γυναῖξιν,
 50 Ἦναι ἐκτελαθῶσα κασιγνήτης ἀλόχου τε,
 Ἡ' μίγα· εἶδ' ἄριστον ἐν ἀθανάτοισι θεῆσι.
 Κυδίστην δ' ἄρα μιν τέκετο Κρότος ἀρχυλομήτης,
 Μήτηρ τε Ῥαῖν· Ζεὺς δ' ἄσθῃτα μέγιστα εἰδώς.
 Αἰδέειν ἄλοχον πυκνὰτο κίδν' εἰδυῖαν.
 55 Τῇ δὲ καὶ αὐτῇ Ζεὺς γλυκὺν ἔμμερον ἔμβαλε θυμῷ
 Ἀνδρὶ καταδνητῷ μυχῶν μύθῳ, ὅσρα τάχιστα
 Μηνδ' αὐτῇ βροτῆς εὐνῆς δόποι μύθῳ εἶπεν.
 Καὶ ποτ' ἐπευξάμεναι εἶπεν μετὰ πᾶσι θεοῖσιν
 Ἦδὲ γλυκύσασσα εἰορμυίδ' Ἀφροδίτη,
 60 Ὡς ἴα θεοὺς συνίμιξε καταδνητῆσι γυναῖξιν,
 Καὶ τε καταδνητοῦς υἱὸς τέκεν ἀθανάτοισιν,
 Ὡς τε θεὸς ἀνίμιξε καταδνητῆσι ἀνδρόφων.
 Ἀγχιόσω δ' ἄρα οἱ γλυκὺν ἔμμερον ἔμβαλε θυμῷ,
 Ὅς ποτ' ἐν ἀκρεστέλοισι ὄρεσιν πολυμυιδάκου Ἰδῆς
 65 Βουκολέσκεν βουῖς, δέμας ἀθανάτοισιν ἰοικώς.
 Τὸν δ' ἔπειτα ἰδυῖσα φιλομνηδὲς Ἀφροδίτη.

Præliaque pugnaeque, ac præclara opera curare.
 Prima fabros lignarios viros terrestres docuit
 Facere plaustra & currus varios ære.
 Eademque virgines molles cute in domibus
 Præclara opera docuit, in mentem ponens unicuique. 15
 Nunquam Dianam habentem aureum colum sonoram
 Domat in amore risus amans Venus.
 Etenim huius placuere arcus, atque in montibus feras necare,
 Lyræque choreæque, acutique ululatus,
 Lucique umbrosi, justorumque urbs virorum. 20
 Neque quidem venerandæ puellæ placuere opera Veneris
 Vestæ, quam primam genuit Saturnus versutus:
 Deinde autem postremam, consilio Jovis Aegiochi,
 Venerandam, quam procabantur Neptunus & Apollo:
 Hæc autem noluit, verum rigide respuit. 25
 Juravit autem magnum juramentum, quod utique perfectum est,
 Tangens caput patris Jovis Aegidiferi,
 Virginem se fore omnibus diebus diva præstantissima.
 Ei autem pater Jupiter dedit pulchrum donum loco nuptiarum,
 Atque mediæ in domo sedit pinguedinem eapiens. 30
 Omnibus autem in templis deorum honorem habet.
 Et ad omnes mortales deorum honorabilis est:
 Harum non valet flectere mentes neque decipere,
 Ex aliis autem nihil est quod effugerit Venerem,
 Neque deorum beatorum neque mortalium hominum. 35
 Quin & Jovis mentem seducit qui oblectatur fulminibus,
 Qui maximus est maximumque sortitus est honorem:
 Et hujus, quando voluerit, sapientem mentem decipiens,
 Facile miscuit cum mortalibus mulieribus,
 Junonis eum obliviscere faciens sororis conjugisque, 40
 Quæ ingenti specie pulcherrima est inter immortales deas.
 Inclytissimam igitur illam peperit Saturnus versutus,
 Materque Rhea: Jupiter autem incorruptibilia consilia sciens.
 Veneri nam mulierem sibi eam effecit officia doctam.
 Attamen etiam illi ipsi Jupiter dulcem amorem incussit animo 45
 Viro cum mortali ut misceretur, ut quam celerrime
 Ne ipsa quidem humani concubitus experts esset:
 Atque aliquando jactabunda diceret inter omnes deos
 Dulce subridens risus amans Venus,
 Quod nempe deos miscuerit cum mortalibus mulieribus, 50
 Atque mortales filios parient os dederit immortalibus,
 Quodque deas immiscuerit mortalibus hominibus.
 Anchitæ igitur illi dulcem amorem incussit animo,
 Qui tum in cœcis montibus scaturiginosæ Idæ
 Custodiebat boves, corpore immortalibus similis. 55
 Hunc autem postea conspicata risus amans Venus:

- Ἡρώσας, ἐκπάρλως ἢ κατὰ φρένας ἡμεῖς εἶπον.
 Ἐς Κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυώδεια νηὸν ἰδυνεν,
 Ἐς Πάρον· ἔνθα δὲ οὐ τίμῳ βωμός τε θυώδης·
- 60 Ἐνθ' ἤγ' εἰσελθοῦσα θυῶας ἐπιθήκει φεινάς.
 Ἐνθα δὲ μιν χάρεα; λούσαν, καὶ χεῖσαν ἐλαίῳ
 Ἀμβρόσιον, οἷα θεοὺς ἐσπενήνοθεν αἶσιν ἰόντας,
 Ἀμβρόσιον, ἰανῶ, τό γάρ οἱ τεθυωμένοι ἦεν.
 Ἐσπαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροὶ ἱμάτια καλά,
- 65 χρυσῇ κοσμηθεῖσα φιλομνηδὺς Ἀερεδίτη,
 Σιύατ' ἐπὶ Τροίην, περιπαοῦς· εὐώδεια Κύπρον,
 Ὑψι μετὰ νηῆσιν θοῶς πρῆστούσα κίλευθον.
 Ἴδον δ' ἴκανεν πολυωίδακα, μνῆρα θεῶν·
 Βῆ δ' ἰθύς σάθμοιο δι' οὐρεος· οἱ ἢ μετ' αὐτὴν
- 70 Σαινόντες πολλοὶ τε λύκοι χαρσώϊ τε λείοντες,
 Ἀρκτεῖ, παρδάλις τε θοαὶ περκαίδων ἀκόρτοι
 ἦσαν. ἢ δ' ὀρώσκα μετὰ φρεσὶ τέρπειτο θυμόν·
 Καὶ τοῖς ἐν σήθεισι βάλ' ἡμερῶν· οἱ δ' ἅμα πάντες
 Σύνδου κοιμήσαντο κατὰ σκυῖντας ἱναύλους·
- 75 Αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐπωϊήτους ἀρίκατα.
 Τὴν δ' εὖρε σάθμοισι λελειμμένον οἶον ἀπ' ἄλλων
 Ἀγχίτην ἦρσα, θεῶν ἅπο κάλλῳ ἔχοντα.
 Οἱ δ' ἅμα βουσὶν ἔπωντο νομεὺς κατὰ ποιήντας
 Πάντες· ὁ δὲ σάθμοισι λελειμμένῳ οἷς ἀπ' ἄλλων
- 80 Πάσιτ' ἔνθα καὶ ἔνθα, διαφύσιον κιθαρίζων.
 Σπῆ δ' αὐτοῦ προπαρόριδε Διὸς θυγατρὶ Ἀερεδίτῃ,
 Παρθένω ἀδμήτῃ μέγῃ καὶ εἶδος ὁμοίῃ,
 Μὴ μιν ταρβήσκειν ἐν ὀφθαλμοῖσι νηϊτάς.
 Ἀγχίτης δ' ὄρῳν ἐρεάζετο θαύμαίνῃν τε
- 85 Εἶδος τε μέγῃος τε καὶ ἱμάτια σιγαλόιντα.
 Πιπλῶν μιν γὰρ ἔσο φαινότερον πυρὸς αὐγῆς,
 Εἶχε δ' ἐπιγναμώτας ἑλικας κάλυκας τε ραιινάς.
 Ὅρμοι δ' ἅμω' ἀπαλῇ δειρῇ περικαλλίης ἦσαν,
 Καλεῖ, χρύσειοι, παμφοῖκιλοι· ὥς δὲ σελήνη
- 90 Σπῆθεσιν ἀμφ' ἀπαλίσιν ἐλάμψετο, θαῦμα ἰδίδαι.
 Ἀγχίτην δ' ἔρως εἶλεν, ἔω δὲ μιν ἀντίον ἠΐδα,
 Χαίρει ἄνασσο, ἥτις μακάρων τάδε δώμαθ' ἱκάνεις,
 Ἄρτεμις, ἢ Λητώ, ἥε χρυσὴ Ἀερεδίτη,
 Ἡ Θέμις ἠὲ γένης, ἥε γλαυκῶπις Ἀθήνη,
- 95 Ἦωε τίς Χαρῆτων διϋρ' ἡλυθες, αἶτε θεοῖσι
 Πᾶσιν ἱταίρευσσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται·
 Ἡ τις νυμφῶν αἶτ' ἄλσισα καλά νέμονται,
 Ἡ νυμφῶν αἶ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσιν,
 Καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ βήσσια ποιήντα.
- 100 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐν σκοπιῇ περιραιομένη ἐνὶ χάρι
 Βαρὸν ποιήσω, ῥέξω δὲ τοι ἡεὶ καλά
 Ὀμήσῃ πάσῃσι. σὺ δ' εὐρεῖται θυμόν ἔχουσα,

Amavit, horrende autem mentem amor cepit.
 In Cyprumque profecta, odoriferum templum ingressa est,
 In Paphum: ibi autem illi templum est ara que sumans:
 Ubi hæc ingressa januas admovit lucidas. 60
 Ibi autem illam Gratiae lavarunt, & unxerunt oleo
 Immortali, qualia diis inhærent æternis
 Immortalium peplo, quod nempe illi suffutum erat.
 Induta autem recte omnibus circa corpus vestimentis pulchris,
 Auro ornata risus amans Venus, 65
 Contendebat ad Trojam, derelinquens odoram Cyprum,
 Alte per nubes velociter faciens iter.
 In Idamque pervenit scatebrosam matrem ferarum:
 Ibat autem recta ad stabulum per montem: postque ipsam
 Adulans *caudis* canique lupi terribilesque leones, 70
 Ursæ, pardique veloces cervorum infatiabiles
 Ibant. hæc autem inspiciens in præcordiis oblectabat animum:
 Et his in pectoribus imposuit amorem: hi autem simul omnes
 Bini dormierunt circa opacos recessus:
 Ipsa vero ad tabernacula pulchre facta pervenit. 75
 Invenit autem in stabulis relictum solum ab aliis
 Anchisen heroa, a diis pulchritudinem habentem.
 Illi autem boves sequebantur per pascua pingua
 Omnes: hic autem ad stabulum relictus solus ab aliis
 Versabatur hinc & hinc, penetrabile *quiddam* psallens. 80
 Stetit autem ipso coram Jovis filia Venus,
 Vitgini indomitæ magnitudine & forma similis,
 Ne ipsam exhorresceret præ oculis conspicatus.
 Anchises autem videns perpendebat mirabaturque
 Formamque magnitudinemque & vestes stupendas. 85
 Peplo etenim induta erat splendidiore ignis radio,
 Habebat autem flexos capreolos *inaures*, calyces *in annulis* lucidas.
 Torques autem circa molle collum perpulchræ erant,
 Pulchræ, aureæ, omnivariæ: tanquam autem luna
 Pectora circa mollia splendebant, mirum visu. 90
 Anchisen autem amor cepit, verboque illam allocutus est:
 Salve regina, quæcunque beatorum, has domos accedis,
 Diana, vel Latona, vel aurea Venus,
 Vel Themis generosa, aut cæsia Pallas,
 Vel fortassis aliqua Gratiarum huc venisti, quæ diis 95
 Omnibus sociantur, ac immortales vocantur:
 Vel aliqua Nympharum quæ lucos pulchros incolunt,
 Aut Nympharum quæ pulchrum montem hunc habitant,
 Et fontes fluviorum & valles herbosas.
 Tibi autem ego in specula in loco apparenti 100
 Aram faciam, inmolaboque tibi hostias pulchras
 Anni tempore quolibet. tu autem benevolum animum habens,

- Δός με μετὰ Τρώεσσιν ἀρεπρεπῶϊ ἑμὶδραμ ἄνδρα.
 Πόλλε δ' εἰσπεύσῃσι θαλερὸν γόνον· αὐτὰρ ἐμ' αὐτὸν
 105 Διερὸν εὐζώνην κ' ἱρᾶν γάῃσι ἡλίοιο,
 Ὀλβιον ἐν καίσι, κ' γήραος ἔδον ἱκέσθαι.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 Ἀρχίστη κύδιζε χαμαιζενέων ἀνδρώων,
 Οὐτίς ται θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτησιν εἰσσεις;
 110 Ἀλλὰ καταδινήτη τε, γυνὴ δέ με γείνατο μήτηρ.
 Ὅτρινός δ' ἐστὶ πατὴρ ὄνομα κλυτός, ἔσπευ ἀκούεις,
 Ὅς πάσῃσι Φρυγίῃσι εὐτειχέτοιο ἀνάσσει.
 Γλαῦσαν δ' ὑμετέρην καὶ ἡμετέρην σάξα ὕδα.
 Τερπὸς γὰρ μεγάλῃ με τερπὸς τρέφει· ἢ ᾗ διασπέρῃ
 115 Σπικρὴν παῖδι ἀτίταλλε φίλης παρὰ μητρὸς ἰλουσα.
 Ὡς δὴ τοι γλῶσσαν τε καὶ ὑμετέρην εὐ οἶδα.
 Νῦν δέ μ' ἀνέπαυξεν χρυσόρραυς, Ἀργερόντης.
 Ἐκ χορῷ Ἀρτέμιδι^α χρυσηλακάτου κελαδείνῃς.
 Πολλὰ δὲ Νύμφαι καὶ παρθένοι ἀλφειόβουαι
 120 Παίζουσιν, ἀμεί δ' ὅμιλ^α ἀσπίεργος ἐστράτευτο·
 Ἴνδεν μ' ἠπαύξει χρυσόρραυς Ἀργερόντης.
 Πολλὰ δ' ἐπαύαζεν ἔργα καταδινήτων ἀνδρώων,
 Πολλὴν δ' ἀκλῆρον τε κ' ἀκτιτον, ἣν διὰ θῆρης
 Ὡμεάχοι φειτῶσι κατὰ σκυῖοντας ἐναύλους.
 125 Οὐδὲ ποσὶ φαύλιν ἰδοῦναι φουσιζέει αἶψα.
 Ἀρχίστῃ δέ με φάσκε παρὰί λίχισιν καλῆδα
 Κυριδίην ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τεκνίσθαι.
 Αὐτὰρ ἑσπεῖδ' ἑοῖζε καὶ ἱερᾶσιν, ἥτοι ὄγ' αὖτις
 Ἀθανάτων μετὰ οὐλ' ἀσπίδι κρατὺς Ἀργερόντης·
 130 Αὐτὰρ ἐγὰρ σ' ἱκόμεν, κρατερὴ δέ μοι ἔσπευ ἀνάγκη.
 Ἀλλὰ σε περὶ Ζηνὸς γουναζόμεν ἥδε τοκίαν
 Ἑσθλῶν, (ὃ γάρτοι γε κακοὶ τοιόνδε τέκον)·
 Ἀδμήτην μ' ἀγαθὴν κ' ἀσπεμήτην φιλόττη^α,
 Πατρί τε σφ' εὖζον καὶ μητέρῃ κείν' εἰδυῖν,
 135 Σοῖς τε πασιγνήτοις οἳ τοι ὁμόθεν γεγάασιν.
 Οὐ σφιν ἀμειλίβη Διὸς ἔσπευ, ἀλλ' εἰκυῖα·
 Εἴ τι ἀμειλίβη γυνὴ ἔσπευ, ἢ καὶ ἐκί.
 Πέμπει δ' ἄγγελον ὅκα μετὰ Φρύγας αἰολοσώλους
 Ἰστυῖν πατρί τ' ἐμῷ καὶ μητέρῃ κηδομένη περ.
 140 Οἱ δέ τε μὲν χρυσὸν κιν αἶψα ἰαδῆτά θ' ὕφαντ'·
 Πέμπουσιν· σὺ ᾗ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
 Ταῦτα δὲ ποιήσας δαίνου γάμεν ἡμετέρινα,
 Τίμιον ἀνδρῶποισι καὶ ἀθανάτοισι θεῶσιν.
 Ὡς εἰπούσα θεὰ γλυκὺν ἡμερὸν ἔμβαλε θυμῷ.
 145 Ἀρχίστη δ' ἱρ^α εἶπεν, ἔσπευ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Εἰ μὲν δινήτη τ' ἐστί, γυνὴ δέ σε γείνατο μήτηρ,
 Ὅτρινός δ' ἐστὶ πατὴρ ὄνομα κλυτός, ὡς ἀγορεύεις,
 Ἀδριατῶσι δ' ἐκτὶ διακτόρῃ ἐνθάδ' ἱκάνεις

Da mihi ut inter Trojanos eximius sum vir.
 Facque postea floridum sortum : at me ipsum
 Diu bene vivere & videre lucem solis, 105
 Beatum inter populos, & senectutis in limen venire.
 Huic respondit postea Jovis filia Venus :
 Anchise inclytissime humigenitorum hominum,
 Non aliqua Dea sum : quid me immortalibus æquas ?
 Sed mortalis, mulierque me genuit mater. 110
 Otреus autem est pater nomine inclytus, si forte audivisti,
 Qui omni Phrygiæ bene munitæ imperat.
 Linguam autem vestram & nostram aperte novi.
 Trojani enim in domo me nutrix nutrit : quæ perpetuo
 Me parvam filiam educavit chara a matre cum accepisset. 115
 Sic utique linguam & vestram bene novi.
 Nunc autem me rapuit aureæ virgæ dominus, Argicida
 Ex cœtu Dianæ aureum colum habentis sonoræ.
 Multæ autem Nymphæ & virgines dotatae (120
 Ludebamus, & multitudo infinita coronæ instar circum fusa erat :
 Inde me rapuit aureæ virgæ dominus, Mercurius :
 Multos autem duxit me per agros mortalium hominum,
 Multamque sorte nondum divisam & incultam terram quam feræ
 Crudivoræ frequentant per umbrosas valles.
 Neque pedibus tangere videbar almam terram. 125
 Anchisæ autem me dicebat ad cubilia vocari
 Puellam uxorem, tibi autem perpulchros filios parituram :
 At postquam ostendit & dixit, ipse quidem rursus
 Immortales ad gentes ivit fortis Argicida :
 Verum ego ad te veni, fortis autem mihi fuit necessitas. 130
 Sed te per Jovem supplex oro ac per parentes
 Bonos, (neque enim mali talem peperissent)
 Indomitam me ducens & inexpertam rei amaroziæ,
 Patrique tuo ostende ac matri officia scienti.
 Tuisque fratribus qui tecum simul geniti sunt. 135
 Non illis indigna Jove ero, sed digna :
 Si quid indecens mulier ero, an non.
 Mitte etiam nuncium ocyus ad Phrygas agiles equos habentes
 Qui dicant patrique meo & matri amantissimæ.
 Hi autem aurum affatim vestemque textam 140
 Mittent : tu autem multa & præclara accipies dona.
 Hæc autem faciens celebra nuptias amabiles,
 Honorabiles hominibus & immortalibus Diis.
 Sic fata Dea dulcem amorem incussit animo.
 Anchisen autem amor cepit, verbumque dixit, & prolocutus est :
 Siquidem mortalis es, mulierque te genuit mater, (145
 Atque Otреus est pater nomine inclytus, ut ais,
 Immortalisque favore nuncii huc venis

- Ἑρμῖον· ἰμὴ δ' ἄλοχ' κεκλήται ἡμῖτα πάντα.
 150 Οὐτὶς ἰσχυτὰ θεῶν ὅτε θνητῶν αἰθ' ἄσπασιν
 Ἐνθάδε μὲ σχίσουσιν περὶ σφ' φιλότῃτι μῆτιναι,
 Αὐτίκα νῦν· ἔσθ' εἴ κεν ἐκβόλος αὐτὸς Ἀσώλων
 Τόξου ἀπ' ἀργυρίου περὶ βέλεια σφόνδοντα.
 Βουλοῖμην κεν ἰσχυτὰ γύναι εἰκυῖα θεῆσι,
 155 Σὺς εὐνῆς ἰσχυτὰς, δύναι δόμεν αἰδ' εἶπω.
 Ὡς εἰπὼν, λάβε χεῖρα φιλομνηδὺς δ' Ἀφροδίτη
 Ἐρως μεταστρεφείσα, κατ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα
 Ἐς λίχ' εὐσεστον, ὃ, τι περ πάρος ἔσκειν ἀνακτὶ
 Χλαῖνῃσιν μαλακῆς ἱερροῦδ'· αὐτὰρ ὕπερθεν
 160 Ἀρκτῶν δέρματ' ἔκνιτο, βαρυπόρρωι τε λείοντι,
 Τοὺς ἀντὶς κατέσπινεν ἐν ἔρσιν ὑψηλοῖσιν.
 Οἱ δ' ἰσχυτὰ ἐν λείαν εὐσσοῖντο ἰσχυτὰσαι,
 Κόσμον μὲν οἱ πρότερον ἄπ' ἡρώος εἴλε φαιόν,
 Πύρρας τε, γναμπατὰς θ' ἑλικας, κάλυκας τε καὶ ὄρμους.
 165 Λύσι δέ οἱ ζώνην, ἰδὲ εἴματα σιγαλίντα
 Ἐκδύε, καὶ κατέθηκεν ἰσχυτὰ θεῶν ἀργυροῦ
 Ἀρχίστης· ὃ δ' ἰσχυτὰ θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ,
 Ἀθανάτῃ παρέλυτο θεῶν βροτῶς, καὶ σάρα εἰδώς.
 Ἡμ' δ' ἀπ' εἰς αὐλὴν ὑποκλίνουσι νομῆς
 170 Βοῦς τε καὶ ἵπτα μῆλα νομαῖν ἐξ αἰθ' ἰσχυτῶν,
 Τῆμ' ἄρ' Ἀρχίστη μὲν ἰσχυτὰ γλυκύν ὕπνου ἔχουσιν
 Νηδυμον, αὐτὴ δ' ἡρώος ἑννυτο εἴματα καλὰ.
 Ἐσπαρμένη δ' εὐ πάντα περὶ χερσὶ δια θεῶν,
 Ἐστὶν παρ' κλισίῃ εὐσσοῖντοιο μελάθρου·
 175 Ἡμ' κάρη· κάλλος δ' παρῖασι ἀπέλαμψεν
 Ἀμφοτέρω, οἷον τ' ἐστὶν εὐσεστον Κυθέρειας.
 Ἐξ ὕπνου τ' ἀνέγειρεν· ἰσχυτὰ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Ὅρτοιο Δαρδανίδῃ· τί τοι νήρετον ὕπνου ἰσχυτῶς;
 Καὶ φερέται εἴ τί ὁμοῖν ἔχων ἐνδ' ἀλλομαι εἶναι
 180 Οἷον δὲ μὲ τοσούτῃσιν ἐν ὀφθαλμοῖσι νόητας.
 Ὡς φάθ'· ὃ δ' ἐξ ὕπνου μάλ' ἑμμεσσοῖς ὑπάκουσιν.
 Ὡς δ' εἶδεν δειρὴν τε καὶ ὄμματα καλὰ Ἀφροδίτης,
 Τάρβησιν τε καὶ ὁδοὺ παρὰ κλισίῃσιν ἔτρεπεν ἄλλῃ.
 Ἀπ' δ' αὐτὶς χλαῖνῃ τε κατέφατο καλὰ πρόσσωπα,
 185 Καὶ μιν λατομῶν ἰσχυτὰ πτερόεντα περὶ πύδα,
 Αὐτίκα σ' ὡς ταπεινὰ θεῶν ἰδὼν ὀφθαλμοῖσιν,
 Ἐγγὼν ὡς θεὸς ἦδα· σὺ δ' ἐν νημερτέσι εἰσπῆς.
 Ἀλλὰ σε πρὸς Ζηνὸς γυνάξομαι Ἀχιόχοιο,
 Μὴ μὲ ζώντ' ἀμνηστὸν ἐν ἀνδ' ἰσχυτῶσιν εἴσῃς
 190 Ναιῖν, ἀλλ' ἐλπίρ'· ἰσχυτὰ καὶ βιοτάλμ' αὐτῇ
 Γίγνεται ὅτε θεῶν εὐνάζεται ἀδατάτῃσι.
 Τὸν δ' ἡμῖντο ἰσχυτὰ διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 Ἀρχίστη κύδις καταθνητῶν ἀνδ' ἰσχυτῶν,
 Θάρσιν, μηδὲ τι σῆσι μετὰ φρεσὶ διδίδι Νην.

Mercurii : mea autem conjux vocaberis diebus omnibus,
 Nemo deinceps deorum neque mortalium hominum
 Hic me tenebit quo minus tibi in amore miscear
 Statim nunc : neque si jaculator ipse Apollo
 Arcu ab argenteo emiseric jacula tristia.
 Velim utique postea , mulier similis deabus ,
 Tuum lectum ingressus , subire domum Ditis.

150

155

Sic fatus , cepit manum. risus amans autem Venus
 Repebat averfa , oculos pulchros dejiciens ,
 Ad lectum bene stratum , quod antea erat regi
 Lænis mollibus stratum , at superne
 Urforum pelles jacebant , gravivocumque leonum ,

160

Quos ipse occiderat in montibus altis.
 Hi autem postquam lectos bene constructos ascenderunt ,
 Mundum quidem illi primum a corpore sumpsit lucidum ,
 Fibulasque flexibilesque inaures , annulosque & monilia.

165

Solvit autem illi cincturam , & vestes stupendas
 Exiit , ac deposuit in sedem aureis clavis confixam
 Anchises : huic autem postea deorum sententia & fato ,
 Cum immortalī concubuit deā mortalis , non aperte sciens.
 Quando autem rursus ad stabulum agitant pastores
 Bovesque & firmas pecudes pascuis e florentibus ,
 Tunc scilicet Anchisæ quidem dulcem somnum offundebat
 Suavem , ipsa vero corpori induebat vestes pulchras.
 Induta autem recte omnia circa corpus dia dearum ,
 Sterit apud lectum bene constructæ domus :

170

Sustulit caput : pulchritudo autem genarum splendebat
 Immortalis , qualisque est belle coronatæ Cytheræ.

175

A somnoque excitavit : verbumque dixit , atque nominabat :
 Surge Dardanide : quare inexplergiscibilem somnum dormis ?
 Ac considera an quid similis ego videar esse
 Qualem scilicet me primum oculis inspexisti.

180

Sic dixit. hic autem a somno adinodum prompte exaudivit.
 Ut autem vidit collum & oculos pulchros Veneris ,
 Timuitque & oculos declinando vertit alio.

Iterum autem retro veste cooperuit pulchram faciem ,
 Et illam precans verbis velocibus alloquebatur :

185

Statim te ut primum dea vidi oculis ,
 Cognovi quod dea eras : tu autem haud verum dixisti.
 Sed te per Jovem oro Ægidiferum ,

Ne me viventem debilem inter homines finas

Habitare , verum miserere : quoniam haud longævus vir
 Fit quisquis cum deabus concumbit immortalibus.

190

Illi autem respondit deinde Jovis filia Venus ,

Anchise inclytissime mortalium hominum ,
 Confide , neque tuo in animo timeas valde.

Odyssea.

FFF

- 195 Οὐ γάρ τοι τὶ δέῃ παθεῖν κακὸν ἐξ ἡμῶν γε·
 Οὐδ' ἄλλων μακάρεσσιν· ἰσχυρὸν φίλον ἰσὺς θεῶσι.
 Σοὶ δ' ἴσα φίλος υἱὸς ὃς ἐν Τροίῃσιν ἀνάζει,
 Καὶ παῖδες παῖδες διαμπερές ἐκγελάονται.
 Τῷ δ' ἔχ' Αἰνείας ὄνομ' ἵσταται, ἕνεκά μ' αἰνὸν
 200 Ἔσχειν ἄχος ἕνεκα βροτῶ ἀνέρος ἡμεῖσιν εὐνῇ.
 Ἀγχι θεοὶ δὲ μάλιχα καταδυντῶν ἀνδράων
 Αἰεὶ ἐφ' ὑμετέρης γενεῆς εἰδὸς τε φωνή τε.
 Ἦτοι μὲν ξανθὸν Γανυμήδεα μνστήτα Ζεὺς
 Ἠρπασ' ἰὸν διὰ κάλλος, ἦ ἀθανάτοισι μετῴν,
 205 Καί τε Διὸς κατὰ δῶμα θεοῖς ἰσχυροχοοῦσι,
 Θαῦμα ἰδεῖν, πάντεσσι τιτιμῶσ' ἀθανάτοισι,
 Χρυσίου ἐκ κρατῆρος ἀρύσσειν νίκταρ ἱερῶν.
 Τροῖα δ' ἔπινδ' ἄλαστον ἔχε φρένας, ἐδὲ τι ἦδεν,
 Ὅτ' ὅτε οἱ φίλον υἱὸν ἀνῆρτασι θέσσις αἶλλα·
 210 Τὸν δ' ἥματα γόασκε διαμπερές ἡματα πάντα.
 Καί μιν Ζεὺς ἐλέησε, δίδου δέ οἱ υἱὸς ἄποινα
 Ἰπποῦς ἀργιστάδας, τοὶ τ' ἀθανάτους φορέουσι.
 Τούς οἱ δῶρον ἰδὼκεν ἔχειν· εἴπιν τε ἕκαστα
 Ζητὸς ἱεροσύνησι διάκτορος Ἀργερόντης,
 215 Ὡς εἰσι ἀθάνατος καὶ ἀγήρεος ἡματα πάντα.
 Αὐτὰρ ἰσχυρὸν Ζητὸς οὐκ ἐκλυεν ἀγγελίαν,
 Οὐκίτ' ἥματα γόασκε, γρηῃδε δ' φρένας ἔειδον,
 Ἰκθόουσι δ' ἰπποῖσιν αἰλλοπαρόδιασιν ὀχέετο.
 Ὡς δ' αὖ Τειδανὸν χρυσοδέροτος ἤρπασεν Ἥως,
 220 Ἑμετέρης γενεῆς, ἰσχυρὸν ἀθανάτοισι.
 Βῆ δ' ἱμεν αἰτήσουσα κελαινερέα Κερκίονα,
 Ἀθάνατόν τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἡματα πάντα.
 Τῇ δὲ Ζεὺς ἰσπίνευσε, καὶ ἐκρήνεν εἰδωλόν.
 Νηπιῖν, ἐδὲ ἐνόησε μετὰ φρεσὶ πότνια Ἥως
 225 Ἦεν αἰτήσασθαι, ξυθαί τ' ὀπὲ γῆρας ὀλοῖόν.
 Τὸν δὲ τοι εἴως μὲν ἔχεν πολυήρατος ἦεν,
 Ἠοὶ περὶ κάλλος χρυσοδέροτος κερκινήν,
 Ναῖε παρ' Ὀκίαντοιο βυθὸς ἐπὶ πύρρασι γαίης·
 Αὐτὰρ ἰσχυρὸν πρῶτα πολυαὶ κατίχυντο ἰδεῖν
 230 Καλῆς ἐκ κεφαλῆς καὶ εὐγενέος τε γενεῖου,
 Τοῦ δὲ τοι εὐνῆς μετ' ἀσπίχeto πότνια Ἥως,
 Αὐτὸν δ' αὖτ' ἀτίπαλλεν ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα
 Σίτω τ' ἀμβροσίῃ τε, καὶ εἴματα καλά διδούσα.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ πάμπαν συζηρὸν κατὰ γῆρας ἰσχυρῇ,
 235 Οὐδέ τι κινήσαι μέλειν δύνατ' ἐδὲ ἀναεῖναι,
 Ἦδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαινέτο βουλή·
 Ἐν θαλάμῳ κατέθηκε, θυγὰς δ' ἰστίδθηκε φαιειάς.
 Τῷ δὲ τοι φωνὴ ρεῖ ἄσπετος, ἐδὲ τι κίκεν
 Ἔσθ', οἷν πάρος ἔσκειν ἐνὶ γναμπατοῖσι μέλεισιν.
 240 Οὐκ αἶν' ἐργαί σε τοῖον ἐν ἀθανάτοισιν ἐλομένην,

Neque enim ullus metus est , te passuram malum ex me , 195
 Neque ex aliis beatis : quoniam amicus es diis.
 Tibi autem erit charus filius qui Trojanis imperabit ,
 Et filii e filiis perpetuo pronascentur.
 Huic autem Aeneas nomen erit , quoniam me gravis
 Habuit dolor quod mortalis viri incidi in lectum. 200
 Prope dii autem maxime apud mortales homines
 Semper ob vestri generis speciemque & pulchritudinem.
 Ergo flavum Ganymedem consultor Jupiter
 Rapuit suam propter pulchritudinem , ut cum diis esset ,
 Et Jovis in domo diis vinum infunderet , 205
 Mirabile visu , ab omnibus honoratus immortalibus ,
 Aureo ex cratere hauriens nectar rubrum.
 Troi vero luctus perpetuus habebat prae cordia , neque norat
 Ubi sibi charum filium rapuisset divina procella :
 Hunc deinde lugebat omnino diebus omnibus. 210
 Et illius Jupiter misertus est , deditque illi pro filio dona
 Equos velocipedes , quique immortales ferunt.
 Hos illi dono dedit habendos : dixitque singula
 Jovis consiliis nuncius Argicida ,
 Quod esset immortalis & infenscibilis diebus omnibus. 215
 At postquam Jovis hic audiit nuncium ,
 Non amplius postea lugebat , gavisus autem est animo intus ,
 Lætus autem equis velocibus vehebatur.
 Similiter Tithonum aurea sede conspicua rapuit Aurora ,
 Vestri generis , similem immortalibus. 220
 Ivit autem oratura nigrinubem Saturnium ,
 Ut immortalisque esset ac viveret diebus omnibus.
 Huic autem Jupiter annuit , & perfecit votum
 Insana , neque reputavit in mente veneranda Aurora
 Ut juventutem peteret , raderetque senectam perditam. 225
 Hunc autem donec quidem habebat a multis amata juvenus ,
 Aurora oblectatus aurithrona ab aëre genita ,
 Habitabat apud Oceani fluxum ad terminos terræ.
 Verum postquam primi cani effundebantur capilli
 Pulchro ex capite & ex generosa barba , 230
 Hujus quidem a lecto abstinebat veneranda Aurora ,
 Ipsum autem rursus nutriebat in domibus habens
 Ciboque ambrosiaque , & vestes pulchras dans.
 Verum quando jam omnino ad odiosam senectutem properabat ,
 Neque ullum membrorum movere poterat neque attollere , 235
 Hoc illi in animo optimum videbatur consilium :
 In thalamum deposuit , januas autem admovit lucidas.
 Ejus utique vox fuit immensa , neque vis
 Est , qualis antea fuit in flexibilibus membris.
 Non utique ego te talē inter immortales eligerē *f. præoptarem* 240
 F f f ij

- Ἀθανάτων τ' εἶναι καὶ ζῶεν ἡματα πάντα.
 Ἄλλ' εἰ μὲν τοιοῦτος ἴων εἶδος τε δέμας τε
 Ζῳοῖς, ἡμέτερός τε πόσις κεκλημῆσθαι εἴης,
 Οὐκ ἂν ἔπειτά μ' ἄχος πυκινὰς φρένας ἀμφικαλύπτῃ.
 145 Νῦν δέ σε μὲν τόχα γῆρας ὁμοῖον ἀμφικαλύφει
 Νηλεΐδης, τόγ' ἔπειτα παρίσεται ἀνδράσων σιν,
 Οὐλέωφρον, καματηρόν, ὃ, τε συγέουσι θεοὶ περ.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ μέγ' ὀνειδος ὦν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 Ἑσέεται ἡματα πάντα διαμπερές ἐνέκα σέο,
 150 Οἱ πρὶν ἐμοὺς δάρους, καὶ μήτιος αἷς ποτε πάντας
 Ἀθανάτους συνέμιξα καταδινκτῆσι γυναιξί,
 Τάρβισκον. πάντας γὰρ ἐμὸν δάμνασκε νόημα.
 Νῦν ᾧ δὴ οὐκέτι μοι στοναχίσεται ἐξορμηγῆαι
 Τοῦτο μὲν ἀθανάτοισιν. ἰσπεὶ μάλα πολλὸν ἀάδην,
 155 Σχέτιον, ἔκ νοτάτον, ἀπεισάγχχην δὲ νόοιο,
 Παιδα δ' ἐκὼ ζῶνῃ ἰδμήν βροτῶ ἐννηδυσα.
 Τὸν μὲν, ἰσὴν δὴ πρῶτον ἰδὴ φάος ἡλίοιο,
 Νύμφαι μιν θρέψουσιν ὀρεσκῶσι βαδύκολοι,
 Αἱ τὸδε ναιετάουσιν ὄρεσι μέγα τε ζάθειόν τε,
 160 Αἱ ῥ' ἔτε θυγῆς ἔτ' ἀθανάτοισιν ἔπονται.
 Ληερὶ μὲν ζῶουσι, καὶ ἀμυρστον εἶδαρ' ἔδουσι,
 Καὶ τε μετ' ἀθανάτοισι καλὸν χορὸν ἐρρῶσαντο.
 Τῆσι δ' Σίληνοί τε καὶ εὐσκοπῶν Ἀργεῖοντις
 Μίσγροντ' ἐν φιλότῃτι μυχῶ σπασίαν ἐρεῖνται.
 165 Τῆσι δ' αἶμ' ἢ ἐλάται ἢ δρύες ὑψικάρηναι
 Γεινομένησιν ἔρυσαν ἐπὶ χθονὶ βοτανανίῃ.
 Καταὶ, τηλεθάουσαι ἐν ἔρεσιν ὑψηλῆσιν
 Ἑστῶσ' ἠλίβατοι· τεύχεα δ' ἐκικλήτκουσιν
 Ἀθανάτων, τὰς δ' ἔτι βροτοὶ κίρρυσσι σιδήρεσ'
 170 Ἄλλ' ὅτε κιν δὴ μοῖρα παρεσέκη θανάτοιο,
 Ἀζάνεται μὲν πρῶτον ἐπὶ χθονὶ δένδρεα καλά,
 Φλοῖος δ' ἀμειψιερεδινύθει, πίπτουσι δ' ἀπ' ὄροι,
 Τῶνδε καὶ ἑμῶ ψυχὴ λείπει φάος ἡλίοιο.
 Αἱ μὲν ἐμὸν θρέψουσιν παρὰ στίσιν υἱὸν ἔχουσαι.
 175 Τὸν μὲν ἰσὴν δὴ πρῶτον ἔλη πολυήρατος ἦβη,
 Ἄλυσσιν σοὶ διῦρο θιαῖ, διέξουσί τε παῖδα.
 Σοὶ δ' ἐγὼ, ὄρα ταῦτα μετὰ φρεσὶ πάντα διέλθω,
 Ἔς πέμπτοι ἐτος αὐτῆς ἐλεύσομαι υἱὸν ἄγρουα.
 Τὸν μὲν ἰσὴν δὴ πρῶτον ἰδὴς θάλλῃ ὀφθαλμοῖσι,
 180 Ἰνθῆστεις ὀρώων· μάλα γὰρ θεοῦκελος ἔσται.
 Ἀξίεις δ' αὐτίκα γιν ποτὶ Ἴλιον ἠνιμόεσσαν.
 Ἦν δέ τις εἰρητᾶ σε καταβηκτῶν ἀνδράσων,
 Ἦτις σοὶ φίλον υἱὸν ἐκὼ ζῶνῃ θέτο μήτηρ,
 Τῶνδε σὺ μυθεῖσθαι μεμνημῆσθαι, ὥς σε κελύω.
 185 Φασὶν τοι νύμφης Καλυκώσιδ' ἔγγονον εἶναι,
 Αἱ τὸδε ναιετάουσιν ὄρεσι καταιρμηγῶν ὕλη.

Immortalemque esse & vivere diebus omnibus.
 Sed si quidem talis formaque corporeque
 Viveres, nosterque vir vocatus esses,
 Non utique deinde me luctus secundum densam mentem cooperiret.
 Nunc autem te quidem celeriter senectus communis cooperiet 245
 Immisericors, quæ postea astat hominibus,
 Perniciosa, lassa, quam & dii odio habent.
 At mihi magnum probrum inter immortales deos
 Erit diebus omnibus omnino propter te,
 Qui antea meas conversationes, & consilia quibus olim omnes 250
 Immortales commiscui cum mortalibus mulieribus,
 Timebant. omnes enim meum domabat consilium.
 Nunc autem utique non amplius mihi licebit gemendo nominare
 Hoc inter immortales: siquidem ingenti multa mulctata sum,
 Damno duro, nec tolerando, aberravi autem mente, 255
 Filiumque sub cinctura posui cum mortali mixta,
 Illum quidem, ubi jam primum viderit lucem Solis,
 Nymphæ ipsum nutrient montanæ profundos sinus habentes,
 Quæ hunc habitant montem magnumque valde divinumque,
 Quæ urique neque mortales neque immortales sequuntur: 260
 Diu quidem vivunt, & immortalem cibum comedunt,
 Atque cum immortalibus pulchram choream instaurant,
 Cum his autem Silenique & bonus explorator Argicida
 Miscentur in amore in recessu speluncarum amabilem.
 Cum his autem simul aut abietes aut quercus altæ capitibus 265
 Genitis natæ suere super terram alentem viros:
 Pulchræ, florentes in montibus altis
 Stant altæ: delubra autem ipsas vocant
 Immortaliū, has autem haud mortales tondent ferro:
 Sed quando jam fatum astiterit mortis, 270
 Siccantur quidem primum super terram arbores pulchræ,
 Cortex autem circumquaque corrumpitur, deciduntque rami:
 Earum autem simul anima relinquit lumen Solis.
 Hæ quidem meum nutrient apud se filium habentes.
 Hunc quidem ubi jam primum ceperit multimodis expetita puber-
 Ducent tibi huc Deæ, ostendenique puerum. (tas, 275
 Tibi autem ego, ut hæc menti tuæ inculcando omnia persequar,
 In quintum annum rursus veniam filium ducens.
 Hunc quidem ubi jam primus videris florem oculis,
 Gaudetis videns: valde enim diis similis erit. 280
 Duces autem statim illum ad Trojam ventosam.
 Si autem aliquis interrogarit te mortalium hominum,
 Quæ tibi charum filium sub cinctura posuerit mater,
 Huic tu dicere memor sis ut te jubeo:
 Dicunt nymphæ Calycopidis progeniem esse, 285
 Quæ hunc habitant montem indutum sylvæ.

- Εἰ δὲ κεν ἐξέσῃς καὶ ἐπαύξῃς ἄρροι θυμῷ,
 Ἐν φιλότῃ μιγῆναι εὐστράτη Κυθερίῃ,
 Ζυῖς σε χολασάμεν^Θ βαλίει φολέοντι κεραιῷ.
 190 Εἴρητ' αἰ πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι τοῖσας,
 Ἰσχυε, μηδ' ὀνόμῃς, θεῶν δ' ἐπαυξίει μῆνιν.
 Ὡς εἰπεῖς^Θ ἤξει πρὸς ἔσχατον ἡμετέντα.
 Χαῖρε διὰ Κύπριον εὐκτιμῆς μεδέουσα,
 Σὺ δ' ἐγὼ ἀρξάμεν^Θ μετακίσομαι ἄλλοι ἐς ὕμνους

Εἰς τὴν Ἀττήν.

- Αἰδοῖν χρυσοστράτον καλὴν Ἀφροδίτην
 Ἄσομαι, ἢ πάσης Κύπρου κρήδεμνα λείλογχιν
 Εἰπάλιν, ὅθι μιν ξερύρου μίνος ὕγρον αἶντος
 Ἦνικεν κατὰ κύμα πολυρλοίσβοιο θαλάσσης,
 5 Ἀφρῷ ἐν μαλακῷ. τὴν δὲ χρυσάμυσκος Ὀραι
 Δίξαντ' ἀσπασίως, περὶ δ' ἄμβροτα ἔματα ἴαται.
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἀθανάτων σφάραν εὐτυκτον ἔθηκαν,
 Καλὴν, χρυσίην· ἐς ἣ τρίτῃσι λοβοῖσιν
 Ἀνδρὶ ὀρεχάλλου χρυσῷ τε τιμίντος.
 10 Διρῇ δ' ἀμφ' ἀπαλῇ καὶ σῆδιον ἀργυρέοισιν
 Ὀρμοῖσι χρυσίοισιν ἐκόσμει, οἷσι περ αὐταῖ
 Ὡς χειρὶ κόσμηδιν χρυσάμυσκος, ὁπασὶ^Θ ἴοισιν
 Ἐς χερσὶν ἡμετέντα θεῶν καὶ δώματα πατρός.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χερσὶ κόσμειν ἔθηκαν,
 15 Ἦγον ἐς ἀθανάτους· οἱ δ' ἠσπάζοντο ἰδόντες,
 Χερσὶ τ' ἐδεξίοντο· καὶ ἠρήσαντο ἱκας^Θ
 Εἶναι κουριδίην ἄλοχον, καὶ οἰκασὶ ἀγεῖσθαι,
 Εἶδ^Θ δαυμάζοντες ἰοσιράνου Κυθερίης.
 Χαῖρ' ἱλικυβέρεα, γλυκυμείλιχε· δὸς δ' ἐν ἀγῶνι
 20 Νίκην τῷδε φέμεσθαι, ἡμῖν δ' ἐντυγοὶ αἰοῖν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σὺε καὶ ἄλλης μῆσομ' αἰοῖς.

Διόντσοσ, ἡ Ἀη, Στὰϊ.

- Ἀμφὶ Διόνυσον Σιμέλης ἐραυδί^Θ υἱόν
 Μήσομαι, ὡς ἐράνη παρὰ θεῶν αἰὼς ἀπρυγέτοιο,
 Ἀπὸ ἐπὶ περὶ λῆτι, νηπιῇ ἀνδρὶ ἰοικαῖς
 Περσίδι^Θ· καλαὶ ἣ περιεσσίοντο ἰδυοῖς
 5 Κυάνει, ρᾶρος δὲ περὶ σιβαροῖς ἔχιν ὅμοις
 Πορφυρίον. τάχα δ' ἀνδρες εὐσέλμου δῶπ νῆος
 Αἰεταὶ προγένοντο θεῶς ἐπὶ οἶνοσσι πότμον
 Τυρσητοί· τοὺς δ' ἦγε πακὸς μόρος. οἱ ἣ, ἰδόντες
 Νεῦσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δ' ἐκδορον· αἶψα δ' ἐλόντες
 10 Εἶσαν ἐπὶ σφετέρης νῆος κεχαρμῆδοι ἥτερ.
 Τίον γάρ μιν ἔραντο διοτρεφίαν βασιλῆαν

Si autem *rem ipsam* enunciariis & gloriaberis dementi animo ,
 In amore *te* mixtum esse cum bene coronata Cytherea ,
 Jupiter te iratus feriet ardenti fulmine.
 Dicta sunt tibi omnia : tu autem in mente tua intelligens , 290
 Cohibe te , neque indica , deorum autem observa iram.
 Sic effata abiit ad cælum ventosum.
 Salve dea Cypro bene habitata imperans ,
 A te autem ego exorsus transibo aliam ad laudem.

IN EANDEM.

Venerandam auream coronam habentem pulchram Venerem
 Canam , quæ totius Cypri mœnia adepta est
 In mari sitæ , ubi illam zephyri vis molliter spirantis
 Tulit per undam multifoni maris ,
 Spuma in molli. hanc autem auricurræ Horæ 3
 Exceperunt libenter , immortalesque vestes induere :
 Caput vero super immortale coronam bene constructam posuere ,
 Pulchram , auream : in perforatis autem auriculis
 Florem orichalci aurique preciosi :
 Collum autem molle ac pectora argentea 10
 Monilibus aureis ornabant , quibus ipsæ
 Horæ ornatae fuere auricurræ , quando irent
 Ad choream amabilem deorum & domos patris.
 Verum postquam omnem circa corpus ornatum posuere ,
 Duxere ad immortales : qui amplectebantur videntes , 15
 Manibusque salutabant : & cupierunt quisque
 Esse maritalem conjugem , & domum ducere ,
 Formam admirantes ex violis coronam habentis Cythereæ.
 Salve nigras habens palpebras , dulciloqua : da vero in certamine
 Hoc victoriam ferre , meamque præpara cantionem. 20
 At ego & tui & alterius memor ero cantionis.

BACCHUS , SIVE LATRONES.

De Baccho Semeles inclytæ filio
 Mentionem faciam , ut apparuit apud littus maris indomiti ,
 Apud promontorium *in mare* procurrat , juveni viro similis
 Primum jam puberi : pulchri autem concutiebantur capilli
 Cyanei , vestem autem circa robustos habebat humeros 5
 Purpuream. cito autem viri bene tabulata ex navi
 Latrones pervenere velociter ad nigrum pontum
 Tyrſeni : eos autem duxerat mala fors. qui videntes
 Innuere sibi invicem , citoque exiliere : statim autem capientes
 Imposuerunt *eum* suæ navi læti animo. 10
 Filium enim illum autumabant a Jove nutritorum regum

Εἶπα, κ' δισμοῖς ἴδελον δεῖν ἀργαλίοισι.
Τὸν δ' ἐκ ἰσχανε δισμὰ, λύγρι δ' ὑπὸ ταλῶσ' ἐπιπτεῖ
Χειρῶν ἡδε ποδῶν· ὃ δὲ, μειδιάων ἐκάθιστο

25 Ὅρμασι κυανίοισι κυβερνήτης ἢ τοῦσας,
Αὐτίκα οἷς ἐτάερισιν ἐκέκλιτο, ραῖησίν τε,
Δαιμόνιοι, τίνα τόνδε θεὸν δισμεύουσ' ἐλόντες,
Καρτίερον; εἰδὲ εἶρην δύναται μιν νηὸς εὐεργής.
Ἦ γὰρ Ζεὺς ὅδε γ' ἴσιν, ἢ ἀργυρότερος Ἀπόλλων,

30 Ἦε Πρωσεδάων. ἰσπεὶ ἔθνητοισι βροτοῖσιν
Εἰκελός, ἀλλὰ θεοῖς οἱ ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν.
Ἄλλ' ἄγετ', αὐτὸν ἀρῶμεν ἱστ' ἠπειρεῖο μελαίνης
Αὐτίκα· μνηδ' ἱστὶ χῦρος ἰάλλετε, μή τι χολωθῆς
Ὅρη ἀργαλίου ἀνέμους καὶ λαίλαπα πολλήν.

35 Ὡς εἶπε. τὸν δ' ἀέρος συγερῷ ἠνέπαψε μῦθος,
Δαιμόνι' ἔρον ὄρα, ἅμα δ' ἴσιον ἔλκετο νηὸς,
Σύμπανθ' ὄπλα λαβών. ὅδε δ' αὐτ' ἀνδρῶσι μελίσσῃ
Ἐλπομαι, ἢ Αἴγυπτον ἀφίξεται, ἢ ὄγε Κύπρον,
Ἦ ἐς Ἷαπεθόριους, ἢ ἱκασίρω· ἐς ἣ τελευταίη

30 Ἐκ ποτ' ἐρεῖ αὐτοῦ το φίλους κ' κτήματα πάντα,
Οὓς τε κασιγνήτους· ἰσπεὶ ἡμῖν ἐμβαλε δαίμων.
Ὡς εἰπὼν, ἴσον τε καὶ ἴσιον ἔλκετο νηὸς,
Ἐμπεύουσιν δ' ἀνέμος μέσον ἴσιον· ἀμφὶ δ' ἄρ' ὄπλα
Κατπύουσιν. τάχα δέ σφιν ἐραίνετο θαυμάτα ἔργα·

35 Οἷν μὲν πρότερον θεὸν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
Ἠδύποτος κελάρυξ' εὐώδης, ἄρρυτο δ' ὁδμῇ
Ἀμβροσίῃ· ναύτας ἢ τάρφ' λάβε πάντας ἰδόντας.
Αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἴσιον ἐξισταίνουσι
Ἀμφελοὺς ἐνθα καὶ ἐνθα, κατεκρημνῶντο ἢ πολλοὺς

40 Βότρυες· ἀμφ' ἴσον ἢ μέλας εὐλάετο κισθός
Ἀνδρῶσι τηλεθάων, χαρίεις δ' ἱστὶ καρπὸς ὀρώσεται.
Πάντες ἢ σκαλμοὶ στεράνευς ἔχον. οἱ δὲ, ἰδόντες,
Μηδίδην τότε ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον
Γῆν πελάαν. ὃ δ' ἄρα σφιν λῆαν γένετ' ἐνδοθι νηὸς

45 Διτὸς ἱστ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔβραχεν, ἐν δ' ἄρα μίση
Ἀρπτον ἐπώησεν λασιαύχινά, σήματα φαίνων·
Ἄν δ' ἔση μιμαυία· λῆαν δ' ἱστὶ σέληματος ἄκρου
Διτὸν ὑπὸδρα ἰδών. οἱ δ' εἰς πρύμναν ἐρόβηδεν,
Ἀμφὶ κυβερνήτην ἢ σκόρρανα θυμὸν ἔχοντα

50 Ἔσαν ἄρ' ἐκαληγέντες. ὃ δ' ἐξαπώησεν ἐπορεύσας
Ἀρχὸν ἔλ'. οἱ ἢ θύραζε κακὸν μόρον ἐξαλύοντες,
Πάντες ὁμῶς πῆδησαν, ἰσπεὶ ἴδον, εἰς ἅλα διαι·
Διελθόντες δ' ἐγένοντο. κυβερνήτην δ' ἐλέησας
Ἔσχεθε, καὶ μιν ἔθηκε πανόλβιον· εἰσὶν τε μῦθον,

55 Θάρσει διεκάτωρ τῶ μὲν καχαρεισμένῃ θυμῷ.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος· εἰςέβρομ', ὃν τέκε μήτηρ
Καδμήϊς Σαμέλῃ, Διὸς ἐν φιλότῳ μιγνύσα.

Esse, ac vinculis volebant ligare difficilibus.

Illum autem non tenebant vincula, viminaque procul cadebant

A manibus & a pedibus: ipse subridens sedebat

Oculis cyaneis. gubernator autem intelligens, 15

Statim suos socios hortatus est, dixitque:

Miseri, qualem hunc Deum ligatis capientes,

Fortem? neque ferre illum potest navis fabrefacta.

Aut enim Jupiter hic est, aut argentiarcus Apollo, 20

Aut Neptunus: quoniam haud mortalibus hominibus

Similis est, at Diis qui Olympicas domos habent.

Verum agite, hunc dimittamus ad continentem nigram

Statim: neque in eum manus conjicite, ne iratus

Excitet difficiles ventos ac turbinem multum.

Sic dixit, illum autem dux odiofo objurgavit sermone: 25

Infelix secundum ventum vide, simulque velum trahere navis,

Simul omnia arma capiens. hic autem contra viris curæ erit.

Spero, aut in Ægyptum veniet, aut hic in Cyprum,

Aut ad Hyperboreos, aut longius: ad extremum autem

Aliquando indicabit suos amicos & possessiones omnes, 30

Suosque fratres: postquam nobis obtulit Deus.

Sic locutus, malumque & velum trahere navis.

Flavit autem ventus in medio veli: circumque navis

Deponebant. cito autem illis apparebant admirabilia opera:

Vinum quidem primum velocem per navim nigram 35

Dulce fluebat odorum, excitabaturque odor

Divinus: nautas autem stupor cepit omnes videntes.

Statim autem in summitate veli extensa est

Vitis huc atque huc, pendebantque multæ

Uvæ: circa malum autem volvebatur hedera 40

Floribus virefcens, gratus autem fructus excitabatur.

Omnes autem scalmi coronas habebant. illi autem videntes

Mededen tunc deinde gubernatorem hortabantur

In terram appropinquare. ille autem leo factus fuit in navi

Horrendus in summa, valde autem rugiebat: in medio vero 45

Ursam fecit hirsutam cervice, signa ostendens:

Surrexit autem furibunda: leo autem in sede summa

Horrendum torve videns. illi autem in puppi timuere,

Circum autem gubernatorem sapientem animum habentem

Stetere utique stupefacti. ille autem repente impetum faciens 50

Ducem cepit. illi autem foras malam mortem fugientes,

Omnes simul saliere, cum vidissent, in mare dium:

Delphines autem facti fuere. gubernatorem autem miseratus

Tenuit, & eum fecit beatissimum: dixitque verbum:

Confide optime rector meo grate animo. 55

Sum autem ego Bacchus magnifonus, quem peperit mater

Cadmea Semele, Jovi in amore mixta.

Χαῖρε τέκος Σαμέλης εὐαΐσιδ'· οὐδέ πη ἴστ'
Σεῖο γε λευτέρων, γλυκερὴν ποσμήσας αἰοῖν.

Εἰς Ἀρεά.

- Ἄρες ὑπερβύματα, βρισάρματα, χρυσοσπῆληξ,
Ὀμβρομόδυμε, φέρασσι, πολισσῆι, χαλκοκορυφαί,
Καρτερόχειρ, ἀμύγητε, δορυδένες, ἔρκ' ὀλυμπευ,
Νίκης εὐπολέμοιο πάτερ, συνασσογὲ δίμυτος,
Ἀντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάτων ἀγὰ φωτῶν,
Ἦνορὸς σκηπτουῦχε, πυρραυγία κύκλον ὤϊασαν
Αἰθίρας ἐπταπόροισ ἐνὶ τείρεσιν, ἔνθα σὶ πῶλος
Ζαφελγίης τεταάτης ὑπὲρ ἀντυγ' αἶν' ἔχουσι·
Κλυθὶ βροτῶν ἐπικουρε, δοτὴρ εὐδαρσί' ἔδης,
10 Πρὸ κατασίλβων σέλας ὑψόθεν ἐς βιόττητα
Ἠμιτέρην, καὶ κάρτος ἀρήιον· ὥς κε δυναίμην
Συέδαμ κακότητα πικρὴν ἀπ' ἑμῖο καρήνου,
Καὶ ψυχῆς ἀσπατῆλόν ὑπογνάμψας φρεσὶν ὀρμήν,
Θυμῷ τ' αὖ μίτος ὄξύ κατιγέμαι, ὅς μ' ἐρίδῃσι
15 Φιλόσιδ' κρυερῆς ἐπιβαινέμην. ἀλλὰ σὺ θάρσ'·
Δὸς μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀσπίεσσι θρασυῖς,
Δυσμῆριον προεργόντα μῶθεν κηρᾶς τε βιαίους.

Εἰς Ἀρτεμιν.

- Ἄρτιμιν ὑμνῷ μουσα κασιγνήτην Ἐκάτω,
Παρθένην ἰοχίαισαν, ὀμότερρον Ἀπόλλωνος,
Ἡδ' ἱπποῦς ἄρσασα βαθυχοῖτοιο Μελίτης,
Ῥίμῃα διὰ Σμύρνης παγχυρσίον ἅμα δισκῷ
9 Ἐς Κλάρον ἀμειλίβιασαν, ὅθ' ἀργυρότοξ' Ἀπόλλων
Ἦσαι μιμνάζων ἱκαθηδόλοισ ἰοχίαισαν.
Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε, θεῶν δ' ἅμα πάσῃ αἰοῖδ'.
Αὐτὰρ ἐγὼ γε πρῶτα καὶ ἐκ σέθεν ἄρχομαι αἰοῖδιν.
Σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμεν' μεταβήσομαι ἄλλοις ἐς ὕμνον.

Εἰς Ἀφροδίτην.

- Κυπερηγὴν Κυθήριαν αἰέσομαι, ἥτε βροτοῖσι
Μίλιχα δῶρα δίδασιν, ἐφ' ἡμερτὰ δὲ προσάσσω
Αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἐφ' ἡμερτὸν εἶρει ἀνδ'·
Χαῖρε θεῶν Σαλαμίνος ὑπκτιρῆς μεθούσα,
9 Καὶ πάσης Κύπρου· δὸς δ' ἡμετέρισαν αἰοῖδιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σοῖο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοῖδης.

Εἰς Ἀθηνᾶν.

- Παλλάδ' Ἀθηναίην ἐρυσίατολιν ἄρχομαι αἰέσομαι
Δεινὴν, ἥ σὺν Ἀρῇ μέλει πολεμικὰ ἔργα,
Περδόμεναι τε πόλεις, αὐτὴ σὶ πτόλεμοί τε·
Καὶ τ' ἐρύσατο λαὸν ὄντα τε νασόμερόν τε.
9 Χαῖρε θεῶν, δὸς δ' ἅμμι τύχην εὐδαιμονίῃ τε.

Salve nate Semeles pulchrioculæ : haudquaquam licet
Tui oblitum , suavem ornare cantionem.

I N M A R T E M .

Mars prærobuste , gravis curru , insignis aurata galea ,
Invisæ animi , clypeate , urbium quassator , ære armate ,
Fortimane , indefesse , hasta valens , septum olympi ,
Victoriæ in bello felicitis pater , auxiliator justitiæ ,
Adversariis tyranne , justissimorum dux hominum ,
Fortitudinis sceptrifer , ignitum circulum volvens
Ætheris inter septemgrada astra , ubi te equi
Valde flammantes tertio super curru semper habent :
Audi mortalium auxiliator , dator audacis vigoris ,
Facile relucens lumen desuper ad vitam
Nostram , ac fortitudinem Martialem : ut possim
Depellere malum autem a meo capite ,
Et animæ deceptorem subflectere mente impetum ,
Animique robur acutum cohibere , qui me excitat
Pugnam horrendam aggredi. sed tu audaciam
Da beate , pacisque manere in illæsis legibus ,
Inimicorum fugientem laborem fataque violenta.

I N D I A N A M .

Dianam laudat Musa sororem Jaculatoris ,
Virginem sagittis gaudentem , simul nutritam cum Apolline ,
Quæ equos jungens juncis copiosæ Meletæ ,
Perniciter per Smyrnæ totum aureum currum agit
Ad Clarum vitibus copiosam , verum argentiarcus Apollo
Sedit expectans Jaculatricem sagittis gaudentem.
Et tu quidem sic salve , deæque simul omnes cantione.
At ego primum & a te incipio cantare.
A te autem ego exorsus transibo aliam ad laudem.

I N V E N E R E M .

Cyprogenitam Cytheream canam , quæ mortalibus
Blanda dona dat , amabili autem facie
Semper subridet , & amabilem fert florem.
Salve dea Salamine bene habitata regnans ,
Et tota Cypro : da vero amabilem cantionem.
At ego & tui & alterius memor ero cantionis.

I N P A L L A D E M .

Palladem Minervam patronam urbium incipio canere
Acrem , cui cum Marte curæ sunt bellica opera ,
Dirutæque urbes , clamorque bellaque :
Quin & liberavit populum euntemque redeuntemque.
Salve dea , daque nobis fortunam felicitatemque.

Ε Ί Σ Η Ρ Α Ν.

Ἦρην αἰδέω χρυσόθρονον, ἣν τέκε Ῥεῖν
 Ἀθανάτην βασίλειαν, ἱερίσσορον εἰδὼ ἔχουσιν;
 Ζηνὸς ἐρεθδύσοιο κασιγνήτην ἀλοχὸν τε
 Κυδρῆν, ἣν πάντες μάκαρες κατὰ μακρὸν ὄλυμπον
 ᾄζομεν τίουσιν ὁμῶς Διὶ τριπικισχύνῃ.

Ε Ί Σ Δ Η Μ Η Τ Ρ Α Ν.

Δήμητρί' ἠύκομον σμερτὴν θεῶν ἀρχοῖ' αἰδέειν,
 Αὐτὴν καὶ κούρην περικαλλία Περσεφόνηαν.
 Χαῖρε θεά, καὶ τήδε σέου πόλιν· ἀρχεὶ δ' αἰοιδῆς.

Ε Ί Σ Μ Η Τ Ε Ρ Α Θ Ε Ω Ν.

Μνῆσθαι μοι πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνδράσων
 Τμῖνι Μῆσα λίγεια Διὸς θυγάτηρ μεγάλοιο,
 Ἡ' κροτάλων τυφάντων ἰαχὴ, σὺν το τρόμος αὐλῶν
 Εὐαδὴν, ἠδὲ λύκων κλαγγὴ χαρπηῶν τε λιόντων,
 Οὐρεὰ τ' ἠχίνετα, καὶ ὑλίνετες ἑναυλοι,
 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε, θεοὶ δ' ἅμα πᾶσαι αἰοιδῆ.

Ε Ί Σ Η Ρ Α Κ Λ Ε Ἀ Λ Ε Ο Ν Τ Ο Ὑ Μ Ο Ν.

Ἠρακλῆα Διὸς υἱὸν αἰέσομαι, ὃν μὲν ἄριστον
 Γίνατ' ἰσχυροτέρων θήκης ἐνὶ καλλιχόροισιν
 Ἀλκμήνῃ, μυχθεῖσα κελαινεφῇ Κροτίωνι.
 Ὅς πρὶν μὲν κατὰ γαῖαν ἀδέσφατον ἦδ' ἐδάμασσαν
 Πλαζόμενος πομπῇσιν ἰπ' Εὐρυπύλῳ ἀνακτος,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐρεξεν ἀτάδαια, πολλὰ δ' ἀνέταλιν.
 Νῦν δ' ἦδη κατὰ καλὸν ἔδος νιόοντος ὄλυμπον
 Ναίει τριπόδῳ, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
 Χαῖρε ἀναξ Διὸς υἱ, δίδου δ' ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

Ε Ί Σ Α Σ Κ Α Η Π Ι Ο Ν.

Ἰντῶρα νόστον Ἀσκληπιδὸν ἀρχοῖ' αἰδέειν,
 Τῖον Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγύναιτο διὰ Κροανίς
 Δωτίῃ ἐν πεδίῳ, κούρῃ Φλεγύου βασιλῆϊ,
 Χάρμα μὲν ἀνδράσιν, κακῶν διελκτῆρ' ὀδυμένων.
 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε ἀναξ· λίτομαι δέ σ' αἰοιδῆ.

Ε Ί Σ Δ Ι Ο Σ Κ Ο Τ Ρ Ο Τ Σ.

Κάστορα καὶ Πολυδύκη' αἰέδιο Μοῦσα λίγεια
 Τυτταεΐδας, οἳ Ζηνὸς ὄλυμποῦ ἐξεγένοντο.
 Τοὺς ὑπὸ Ταῦγέτου κορυφῆς τέκε πότνια Λητώ,
 Λάδρην ὑποδμνθεῖσα κελαινεφῇ Κροτίωνι.
 Χαίρετε Τυτταεΐδαί, ταχέων ἱερώτερες ἵππων.

Ε Ί Σ Ε Θ Μ Η Ν.

Ἑρμῆν αἰδέω Κυλλῆσιον ἀργυρόντην,

Κυλλῆνης.

IN JUNONEM.

Junonem cano aurithronam, quam peperit Rhea,
 Immortalem reginam, excellentem formam habentem,
 Jovis tonantis sororem conjugemque
 Inclytam, quam omnes beati per longum olympum
 Venerantes honorant simul cum Jove gaudente fulminibus.

IN CEREREM.

Cererem pulchricomam venerandam Deam incipio canere,
 Ipsam & filia perpulchram Proserpinam.
 Salve Dea, & hanc serva civitatem: præsisque cantioni.

IN MATREM DEORUM.

Matrem mihi omniumque deorum omniumque hominum
 Laudat Musa suavis Jovis filia magni, (tibiarum
 Qui crepitaculorum tympanorumque sonus, simulque tremor
 Placuit, ac luporum clangor terribiliumque leonum,
 Montesque sonori, & sylvestri recessus.
 Et tu quidem sic salve, deæque simul omnes cautione.

IN HERCULEM LEONINI ANIMI.

Herculem Jovis filium canam, quem longe præstantissimum
 Genuit terrestrium Thebis in amœnis
 Alcmena, mixta cum nigrinube Saturnio.
 Qui autea quidem per terram immensam ac mare
 Errans jussibus Eurysthei regis,
 Et multa ipse fecit aliis mala, & multa tulit.
 Nunc autem in pulchra sede nivosi olympi
 Habitat oblectatus, & habet pulchram pedibus Heben.
 Salve rex Jovis fili, da vero virtutemque & felicitatem.

IN ÆSCULAPIUM.

Medicum morborum Æsculapium incipio canere,
 Filium Apollinis, quem genuit dia Coronis
 Dotio in campo, filia Phlegyæ regis,
 Gaudium magnum hominibus, malorum delinitorem dolorum.
 Et tu quidem sic salve rex: precor autem te cantione.

IN JOVIS PUEROS.

Castorem & Pollucem cano Musa suavis
 Tyndaridas, qui a Jove Olympio geniti sunt.
 Quos sub Taygeti vertice peperit veneranda Leda,
 Clam subdomita a nigrinube Saturnio.
 Salvete Tyndaridæ, velocium infellores equorum.

IN MERCURIUM.

Mercurium cano Cyllenium Argicidam,

Odyssea.

G g g

- Κυλλήνης μεδίοιτα κ' Ἀρκαδίας πολυμήλου,
 Ἄγγελοι ἀθανάτων ἐριούνη, ὃν τέκε Μαία
 Ἀτλαντος θυγάτηρ, Διὸς ἐν φιλότῃτι μιγύσα,
 5 Αἰδοῖν· μακάρεσσι δ' Διῶν ἀλέειναι ὄμιλον,
 Ἄντρον νειετάουσα παλισκία· ἔνθα Κερσίον
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ μισγίσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ,
 Εὖτε κατὰ γλυκύς ὕπνος ἔχει λευκάλειον Ἥρη·
 Λάνθανε δ' ἀθανάτους τε θεοὺς θνητοὺς τ' ἀνδράσους.
 10 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖε Διὸς κ' Μαϊάδ' υἱέ·
 Σὺ δ' ἐγὼ ἀρξάμεθ' μεταδύσμεθ' ἄλλον ἐς ὕμνον.
 Χαῖρ' Ἑρμῇ χερειῶτα, διάκτορι, δῶτορ ἰάων.

Εἰς Πᾶνα.

- Ἄμφι μοι Ἑρμῖαιό φίλον γόνον ἔννεπε μοῦσα,
 Αἰγυπώδην, δίκιεσθ' αἰετοκροτον, ὅς τ' ἀνὰ πίσσῃ
 Δεινρήνεντ' ἄμυδις φοιτᾷ χοροῦδεσι νύμφαις,
 Αἶτε κατ' αἰγίλιππος πέτρης σείδουσι κάρηνα,
 5 Πᾶν ἀτακελομήει, νόμιον Διὸν, ἀγλαΐδεσσιν,
 Λύχμηνθ', ὃς πάντα λόφον νιόοντα λίλογχε,
 Καὶ κορυφὰς ἑρίων, κ' πετρῆεντα κάρηνα.
 Φοιτᾷ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα διὰ ῥαπτήϊα πυκνά·
 Ἄλλοτε μὲν ρείθερσιν ἐφελκόμεθ' μαλακοῖσιν,
 10 Ἄλλοτε δ' αὖ πέτρῃσιν ἐν ἡλιβάτοισι δαιοχτεῖ,
 Ἀκροστάτην κορυφὴν μηλόσκοπον εἰσαταβαίνων.
 Πολλάκι δ' αἰγινέοντα διέδραμ' ἔρια μακρὰ,
 Πολλάκι δ' ἐν κνημῖσι διήλασε θῆρας ἐταίρων,
 Ὅξια δεικόμεθ'· τότε δ' ἔσπερος ἔκλαγεν οἶον,
 15 Ἀκίης ἑξανίων δοιάκων, ἰσὺ μοῦσαι ἀθύρσιν
 Νήδυμον· ἔκ αὖ τὸν γε παραδράμοι ἐν μελέεσσιν
 Ὅρνις ἔτ' ἔα· πολυανδρὸς ἐν πετάλοισι
 Θρήνον ἱπιπρυχέουσα, χεῖρ' ἀλίσγηεν αἰοδῆν.
 Σὺν δέ σφιν τότε νύμφαι ὀρεσιάδες λιγύμολοι
 20 Φοιτῶσαι πυκνὰ ποσσὶν ἑσπὶ κρήνῃ μελαγύδρῳ
 Μέλωνται, κόρυφην δ' περιεσέει ἔσρος ἥχω.
 Δαίμων δ' ἔνθα καὶ ἔνθα χορῶν τότε ἐς μέσον ἔρπαι,
 Πυκνὰ ποσσὶν διέπει· λαῖρ' δ' ἑσπὶ νῶτα διαφορὸν
 Λυγρὸς ἔχει, λιγυρῆσιν ἀγαλλόμενος φρένα μολαπαῖς
 25 Ἐν μαλακῇ λειμῶνι, τόδ' ἐκ κρηκος ἡδ' ὑάκινθ'·
 Εὐώδης θαλέων καταμίσσεται ἄκρετα ποῖνον.
 Ὑμνεῦσιν δ' θεοὺς μάκαρες κ' μακρὸν ὀλυμπον·
 Οἶον ὅτ' Ἑρμῆϊν ἐριούνην ἔξοχοι ἄλλων
 Ἐννεσσον, αἷς ὅτ' ἀπασι θεοῖς θεὸς ἄγγελός ἐστι·
 30 Καὶ ῥ' ὅτ' ἐς Ἀρκαδίην πολυπύδακα μητιέα μήλων
 Ἐξίκετ'· ἔνθα δέ οἱ τέμεθ' Κυλλήνιον ἔστιν.
 Ἐνθ' ὅγε καὶ Διὸς ὦν φαφαρότριχα μῆλ' ἐτόμειν
 Ἀνδρὶ παρὰ θνητῶν· θάλε γὰρ πόδ' ὕγρος ἱσιλθαῖν

Cyllenæ imperantem & Arcadiæ ovibus copiosæ ,
 Nuncium immortalium valde utilem , quem peperit Maja
 Atlantis filia , Jovis in amore mixta ,
 Veneranda beatorum autem Deorum vitabat commercium ,
 Antrum habitans opacum : ubi Saturnius
 Cum Nympha pulchricoma miscebatur noctis in medio ,
 Quando dulcis somnus tenebat albiulnam Junonem :
 Latebat autem immortalesque deos mortalesque homines.
 Et tu quidem sic salve Jovis & Majæ fili : 10
 A te autem ego incipiens transibo aliam ad laudem.
 Salve Mercuri gratiarum dator , nuncie , dator bonorum.

I N P A N A.

De Mercurii militi charo filio dic Musa ,
 Capripede , bicorni , amatore strepitus , qui per valles
 Arborosas simul incedit assuetis choreæ cum Nymphis ,
 Quæ per præruptæ petrae incedunt capita ,
 Pana invocantes , pastorem Deum , pulchrum caesarie ,
 Squalidum , qui omnem collem nivolum adeptus est ,
 Et vertices montium , & saxosa cacumina.
 Ititat autem huc atque illuc per virgula densa :
 Interdum quidem fluentis pellectus mollioribus ,
 Interdum rursus saxa altissima obambulat , 10
 Summum verticem ovium speculam ascendens.
 Sæpe autem capris frequentes percurrit montes longos ,
 Sæpeque in saltibus agitavit feras mastans ,
 Acute cernens : tunc autem Hesperus clauxit vehementer ,
 Ex summitate egrediens arundinum , carmen ludens 15
 Suave. non hunc præcurrit in cantibus
 Avis quæ vere multifloro in foliis
 Lamentum effundens , fundit suavem cantum.
 Cum ipsis autem tunc Nymphæ montanæ suaviloquæ
 Ambulantes frequenter pedibus ad fontem nigrae aquæ 20
 Canunt , circa verticem autem resonat montis Echo.
 Deus autem huc atque illuc chorearum tunc in medium serpens ,
 Frequenter pedibus assequitur : pellem autem ad terga cruentam
 Lyncis habet , suavis oblectans animum cantibus ,
 In molli prato : illic crocus & hyacinthus 25
 Odor virens admisceat innumeræ herbæ.
 Celebrant autem deos beatos & longum Olympum :
 Qualem Mercurium admodum utilem præcellentem cæteris
 Dicebant , quod hic omnibus diis velox nuncius est :
 Atque is in Arcadiam copiosam fontibus , matrem ovium 30
 Venit : ibi autem illi templum Cyllenium est.
 Ubi is licet Deus hispidas velleribus oves pascebat
 Virum apud mortale : virefcebant enim amor mollis qui cum invaserat.

Νύμφη εὐπλοκαμένη ἀρύσσει φιλότῃτι μνηστῆρα.

- 39 Ἐκ δ' ἐτίλειπεν γάμον θαλερὸν· τίκε δ' ἐν μεγάροισιν·
Ἑρμείῃ φίλον υἱόν, ἄφαρ τετρατῶπὸν ἰδίοπα,
Λιγυπόδην, δικέροτα, πολύκροτον, ἠδυγέλωτα.
Φεύγει δ' ἀναιξίας, λείπῃν δ' ἄρα παῖδα τιθήνη.
Δοῖσα γὰρ ὥς ἰδὼν ὄφιν ἀμείλιχον νηγέμενον.
40 Τὸν δ' αἰψ' Ἑρμείας ἐριούτιος εἰς χεῖρα θῆκε
Διξάμην, χαῖρεν ἧ νόσφ' ἀπὸ περιώσια δαίμων.
Ῥίμῃα δ' εἰς ἀθανάτων ἔδραε κίε, παῖδα καλύψας.
ἄρμασιν ἐν πυκνοῖσιν ὀρεσκόοιο λαγωῦ.
Πὰρ δὲ Ζηνὶ κάθιζε καὶ ἄλλαις ἀθανάτοισιν·
41 Δοῖξε ἧ κοῦρην ἱόν. πάντες δ' ἄρα θυμὸν ἑτεροβέν
Ἀθάνατοι, περιάλλα δ' ὁ βᾶκχεος Διόνυσος.
Πᾶνα δέ μιν καλίσσκον ὅτι φρίνα πᾶσιν ἑτερψε.
Καὶ σὺ μιν ἔτω χαῖρε ἀναξ, λίσσομαι ἧ σ' αἰοιδῶ.
Αὐτὰρ ἔγὼ κ' εἰς ἄλλης μνήσομαι αἰοιδῆς.

Εἰς Ἡφαιστον.

- Ἦραισιν κλυτόμητιν αἰεῖδιο μῦσιν λίχαια.
Ὅς μετ' Ἀθηναίης γλαυκῶπιδ' ἀγλαὰ ἔργα
Ἀνδρείουσις ἐδίδαξεν ἐπὶ χθονός, οἱ ποταῖρος περ
Ἄντροις ναιετάσκειν ἐν ἔρσιν, ἥπτα θῦρες.
5 Νῦν ἧ δέ· Ἦραισιν κλυτοτέχην ἔργα δαίνετες.
Ῥηϊδίως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνίαυτὸν
Εὐκῆλοι διάγουσιν ἐνὶ σφιντέρεσσι δομοῖσιν.
Ἄλλ' ἔλθ' Ἦραις, δίδου ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

Εἰς Ἀπόλλωνα.

- Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκνος ὑπὸ πτερύγων λίγ' αἰεΐει.
Ὅχβη ἐπιδρωσκῶν ποταμὸν παρὰ δινήντα
Πηνειόν· σὲ δ' αἰοιδὸς ἔχων φόρμυγγα λίχαια
Ἦδυσις πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἶον αἰεΐει.
6 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε ἀναξ, ἱλαμαί· δέ σ' αἰοιδῶ.

Εἰς Πόσειδον.

- Ἀμφὶ Ποσειδάωνα θεὸν μέγαν ἄρχον αἰεΐειν.
Γαίης κινητῆρα καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
Πόντιον, ὅςθ' Ἐλικῶνα καὶ εὐρείας ἔχει Αἰγᾶς.
Διχθὰ τοι ἔννοσίγαιε θεοὶ τιμὴν ἰδάσαντο,
7 Ἰσπαν τε δμητῆρ ἱδμεν, σωτῆρά τε νηῶν.
Χαῖρε Ποσειδάων γαῖοιχε, κυανοχαῖτα,
Καὶ μάκαρ εὐμήδης ἦτορ ἔχων, πλάουσιν ἄρην.

Εἰς Δία.

- Ζῆνα θεῶν τὸν ἄρστον αἰέσομαι, ἠδὲ μέγιστον.
Εὐρύστωα, κρείοντα, τελεσφόρον, ὅστις θέμιτι.

HOMERI HYMNI.

619

Cum Nympha belle cirrata Dryopis amore coëundi.
 Perfecit autem coitum lætum : peperit autem in ædibus 35
 Mercurio charum filium , statim monstrosum visu ,
 Capripedem , bicornem , ac multi strepitus , & dulce ridentem.
 Fugit autem surgens , reliquit autem puerum nutrix.
 Metuit enim ut vidit faciem inamabilem hirsutam.
 Hunc autem statim Mercurius valde utilis ad manum posuit 40
 Accipiens , gaudebat autem in animo admodum deus.
 Confestim a. ad immortalium sedes cucurrit , puerum cooperiens
 Pellibus in densis montani leporis.
 Apud autem Jovem sedit & cæteros deos :
 Ostenditque filium suum. omnes autem animo oblectabantur 45
 Immortales , præcipue autem Bacchius Dionysus.
 Pana autem eum vocarunt quod animum omnibus oblectavit.
 Et tu quidem sic salve ô rex , supplicabo autem tibi cantu.
 At ego & tui & alterius memor ero carminis.

IN VULCANUM.

Vulcanum inclytum consilio cane Musa suavis.
 Qui cum Minerva cæsia præclara opera
 Homines docuit in terra , qui antea
 Antris habitabant in montibus , veluti ferae.
 Nunc autem per Vulcanum arte inclytum opera docti , 5
 Facile ævum integrum in annum.
 Quieti degunt in suis domibus.
 Sed propitius esto Vulcane , daque virtutem & felicitatem.

IN APOLLINEM.

Phœbe , te & cygnus sub alis suaviter cantat ,
 In ripam insiliens annem apud vorticofum
 Peneum : te & cantor habens citharam argutam
 Suaviloquus primumque & postremo semper canit.
 Et tu quidem sic salve rex , placo autem te carmine. 7

IN NEPTUNUM.

Neptunum Deum magnum incipio canere ,
 Terræ motorem ac indomiti maris ,
 Ponticum , qui Helicon & latas habet Ægas.
 Dupliciter tibi o terræ moter dii honorem diviserunt ,
 Equorumque domitorem esse , servatoremque navium. 5
 Salve Neptune terram habens , cæruleis crinibus decore ,
 Et beate , benignum animum habens , navigantibus auxiliare.

IN JOVEM.

Jovem deorum optimum canam , & maximum ,
 Late sonantem , regem , fructiferum , qui cum Themide
 G g g iij

Ἐγκλιδὸν ἰζομένη πυκινοῦς ὀάρους ὀαρίζει.
Ἴλκ' εὐρύσσεια Κρηίδη κύνδισι μέγισι.

Εἰς Ἑστίαν.

Ἑστίη, ἥτε ἄνακτος Ἀπόλλωνος ἱκάτωιο
Πυθοὶ ἐν ἡραδίῃ ἱερῇ δόμον ἀμφοπολεύεις,
Αἰεὶ σῶν πλοκάμων δαπνίζεται ὑγρὴν ἔλαιον·
Ἐρχοο τόνδ' ἀνὰ οἶκον, ἐπέρχειο θυμὸν ἔχουσα,
Σὺν Διὶ μνηστῆντι· χάριν δ' αὖ ὀπασον αἰδοῦν.

Εἰς Μοῦσα καὶ Ἀπόλλωνα.

Μουσάων ἄρχομαι, Ἀπόλλωνός τε Διὸς τε.
Ἐκ γὰρ Μουσάων καὶ ἱκαδῶν Ἀπόλλωνος
Ἄνδρες αἰδοῦν ἔσιν ἐπὶ χθονὶ καὶ κυδαριστά·
Ἐκ δ' Διὸς βασιλῆς, ὃ δ' ὀλεῖ ὄντινα Μοῦσας·
Φιλιῦνται, γλυκερὴ οἱ ὑπὸ σῆματος ῥέει αὐδή.
Χαίρει τέκτα Διὸς, καὶ ἐμὴν τιμήσας αἰδοῦν·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμῶν τε καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰδοῦς.

Εἰς Διόνυσον.

Κισσοκόμην Διόνυσον ἐρίβρομον ἄρχομαι αἰδοῦν,
Ζητὸς καὶ Σιμέλης ἐρικυδέος ἀγλαοὶ υἱόν,
Ὅν τρέφον ὑπόκομοι νύμφαι πατρὸς πατρὸς ἄνακτος·
Διξάμωρα κόλποισι, καὶ ἐνδυκτὸς ἀτίταλλον·
Νύμφης ἐν γάλοις, ὃ δ' αἰέετο πατρὸς ἔκτε·
Ἄνθρω ἐν εὐώδει, μεταερίθμος ἀθανάτοισιν.
Αὐτὰρ ἰσχυρὴ τόνδε θεαὶ πολυῦμον ἔδρεφαν,
Δὴ τότε φοιτίζεσκε καὶ ὑλίνοντας ἐναύλους,
Κισσὴ καὶ δάρη πιτυκασμῶν. αἱ δ' αὖ ἔσαντο
Νύμφαι, ὃ δ' ἐξηέτο, βρόμος δ' ἔχει ἀσπετον ὕλην·
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαίρει πολυσάφυλ' ὦ Διόνυσε·
Δὲς δ' ἡμᾶς χαίροντας ἐς ὄρας αὖτις ἱκέσθαι,
Ἐκ δ' αὖθ' ὁράων εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπιαντούς.

Εἰς Ἀρτέμιν.

Ἀρτεμιν αἰδέω χρυσελάχματον κελαδινήν,
Μαρδόνιον αἰδοῖν, ἐλαφιβόλον, ἰοχίαιρα·
Λυτοκασιγνήτην χρυσαόρου Ἀπόλλωνος·
Ἡ κατ' ὄρη σκιδεῖντα καὶ ἀκρίας ἠνεμοΐσας·
Ἄγρη τετραποδῆ παρχρυσία τόξα τιταίνι,
Πάμπανυσα σφόνδιτα βέλη, τρομέεις δ' κάρηνα·
Ἵψυλῶν ὄριον, ἰαχὺ δ' ἐπὶ δάσκιος ὕλη·
Δειρὸν ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν· ἐρίσσι δέ τε γαῖαν·
Πόντος τ' ἰχθυέει. ἡ δ' αἰχμὸν ἵτορ ἔχουσα,
Πάντη ἐπιστρέφεται θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην·
Αὐτὰρ ἐπὶν τροβῇ θηροσκόα ἰοχίαιρα,
Εὐρυμῆν δ' ἰόν, χαλάσας· ὑψαμυνία τόξα.

Atclinata *ipsi* sedente crebros sermones miscet.
Sis propitius late sonans Saturnie inclytissime maxime.

IN VESTAM.

Vesta, quæ regis Apollinis jaculatoris
In Pytho valde divina sacram domum circumversaris,
Semper ex tuis crinibus destillat liquidum oleum:
Veni hanc super domum, accede animum habens,
Cum Jove sapiente: gratiam autem simul præbe carmini. 5

IN MUSAS ET APOLLINEM.

A Musis incipiam, Apollineque Joveque.
Ex enim Musis & procul mittente Apolline:
Viri poetæ sunt in terra & citharædi:
Ex autem Jove reges, is autem felix quem Musæ:
Diligunt, suavis illi ab ore fluit vox. 5
Salvete proles Jovis, & meum honorate carmen.
At ego & vestri & alterius memor ero carminis.

IN BACCHUM.

Hedera coronatum Bacchum valde sonantem incipio canere,
Jovis ac Semelæ perinclytæ præclarum filium,
Quem aluerunt pulchricomæ Nymphæ a patre rege:
Suscipientes sinibus, & accurate nutrierunt
Nyssæ in vallibus, ipse autem crescebat patris favore: 5
Antro in bene olenti, in numero positus immortalium.
At postquam illum Deæ multis laudibus dignum aluerant,
Tunc ititabat ad numerosos recessus,
Hedera & lauro ornatus, ipsæ autem simul sequebantur
Nymphæ: ille dux erat, sonusque habebat immensam sylvam. 10
Et tu quidem sic salve uvis abundans ô Bacche:
Da autem nos gaudentes ad horas rursus venire,
Ex horis autem rursus ad multos annos.

IN DIANAM.

Dianam cano aureum venabulum habentem venatricem
Virginem verecundam, cervos jaculantem, sagittis gaudentem:
Germanam aurato ense instructi Apollinis.
Quæ per montes umbrosos & cacumina ventosa
Venatione oblectata totum aureum arcum tendit, 5
Emitteus lethifera tela. tremunt autem capita
Altorum montium, sonatque insuper umbrosa sylvæ
Graviter a clangore ferarum: horret autem terra,
Pontusque piscosus: at ipsa fortiter animum habens,
Circumquaque se vertit ferarum perimens genus. 10
At postquam oblectata est ferarum speculari sagittis gaudens,
Jacundeque affectit animum, laxans flexilem arcum,

- Ἐρχεται εἰς μέγα δῶμα κασιγνήτειο φίλοιο
 Φείδου Ἀπόλλωνος, Δελφῶν εἰς πάντα δῆμον,
 15 Μουσῶν κ' Χαρίτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα.
 Ἐνθα κατακρεμάσασα παλίντονα τόξα κ' ἰούς,
 Ἠγείται χαρίεντα περὶ χροῖ κόσμον ἔχουσα,
 Ἐξάρχισσα χοροῦς. αἱ δ' ἀμύροσιν ὅτ' ἰέσθαι
 Ὑπέρῃσι Λητῶ καλλίσθουρον, ὡς τέκε παῖδας·
 20 Ἀθανάτων βουλῇ τε καὶ ἔργμασιν ἔξυχ' ἀρίστους.
 Χαίρετε τέκνα Διὸς καὶ Λητοῦς κῆκόμενοι.
 Αὐτὰρ ἔγὼν ὑμῶν καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοίδης.

Εἰς Ἀθηνᾶν.

- Παλλάδ' Ἀθηναίην κυδρὴν θεὸν ἄρχομ' αἰδέσθην,
 Γλαυκῶπι, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἥτορ ἔχουσαν,
 Παρθένον αἰδοίην, ἐρυσίπτολιν, ἀλκήσασαν,
 5 Τριτογενὴ τὴν αὐτὸς ἐγείνατο μητίετα Ζεὺς
 Σιμνὴς ἐκ περῶν, πολεμίῃα τεύχε' ἔχουσαν,
 Χρύσια, παμφανόοντα· σέβας δ' ἔχει πάντας ὀφθίτας
 Ἀθανάτους. ἡ δ' ἐπρόδεν Διὸς αἰγιόχοιο
 Ἐστυμῶδες ὤρευσεν ἅπ' ἀθανάτοιο κρήνου,
 Σείσας ὄζυν ἄκοντα. μέγας δ' ἐλελίζετ' ὀλυμπος
 10 Δεινὸν ὅτ' ὀμβρῆμης γλαυκῶπιδος· ἀμεί δ' ἐγὰρ
 Σμερδαλίον ἰάχῃσιν ἐκινήθη δ' ἄρα πόντος
 Κύμασι πορφυρέοισι κυκῶμιν, ἔσχετο δ' ἄλμη
 Ἐξαπίνης· σῆσεν δ' Ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱὸς
 Ἴππευς, σκύποδας δρεφὸν χρέον, εἰσέει κούρην
 25 Εἶλετ' ἅπ' ἀθανάτων ὤμων θεοεικέλα τεύχη
 Παλλάς Ἀθηναίη, γῆθησε δ' μητίετα Ζεὺς.
 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαίρει Διὸς τέκος αἰγιόχοιο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σέο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοίδης.

Εἰς Ἑστίαν καὶ Ἑρμῆν.

- Ἐσὶν ἡ πάντων ἐν δόμασιν ὑψηλοῖσιν
 Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,
 Ἑδρὴν αἰδίου ἔλαχες, προσβῆδα τιμῶν,
 Καλὸν ἔχουσα γῆρας καὶ τιμὴν. ἢ γὰρ ἄτερ σοῦ
 5 Εἰλασίναι θνητοῖσιν, ἢ οὐ πρώτην πυμᾶτήν τε
 Ἐσὶν ἀρχόμιν σπίνδεις μελιπλόα οἶνον.
 Καὶ σὺ μοι ἀργυρόντα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ,
 Ἀγγελε ἧδ' μακάρεσσιν, χρυσόρρασι, δῶτορ ἰάων,
 Ναιετὲ δώματα καλὰ, εἰλα, φρεσὶν ἀλλήλοισιν·
 10 Ἴλασ' ὧν ἰσάργησιν σὺν αἰδοίῃ τε φίλῃ τε
 Ἐσὶν· ἀμφοτέρω γὰρ ἐπιχθονίῳ ἀνδρῶπιον
 Εἰδότες ἔργματα καλὰ, νόσθ' ἴσπασθε κ' ἥβη.
 Χαῖρε Κρόνῳ θυγάτηρ σὺ τε κ' χρυσόρρασις Ἑρμῆς.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμῶν τε καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοίδης.

Venit in magnam domum fratris sui
 Phœbi Apollinis, Delphorum in pinguem populum,
 Musarum ac Gratiarum pulchram choream paratura. 15
 Ubi suspendens reflexum arcum & sagittas,
 Dux sit gratiosum circa corpus ornamentum habens,
 Præcedens in choris: illæ autem divinam vocem emittentes
 Laudant Latonam pulchrostalos habentem, quod peperit filios.
 Immortalium consilioque & operibus longe optimos. 20
 Salvete nati Jovis & Latonæ belle comatæ:
 Verum ego vestrum & alterius memor ero carminis.

IN PALLADEM.

Palladem Minervam inclytam deam incipio canere,
 Cæciam, multi consilii, implacabilem animum habentem,
 Virginem verecundam, patronam urbium, robustam,
 Tritogenam: quam ipse genuit consultor Jupiter
 Sacro ex capite, bellica arma habentem, 5
 Aurea, collucens: stupor autem habebat omnes videntes
 Immortales. ipsa autem ante Jovem Ægiœchum
 Impetuose exiliit ab immortalis capite,
 Vibrans acutum telum. magnus autem concutiebatur olympus
 Vehementer a forti Cæcia: circumque terra. 10
 Graviter sonuit: motus igitur est pontus
 Undis purpureis turbatus, constitit autem salum.
 Repente: stritit autem Hyperionis præclarus filius
 Equos velocipedes longo tempore, donec puella
 Cepit ab immortalibus humeris diis congruentia arma. 15
 Pallas Minerva, gavisus est autem consultor Jupiter.
 Et tu quidem sic salve Jovis nata Ægiœchi:
 Verum ego & tui & alius memor ero carminis.

IN VESTAM ET MERCURIUM.

Vesta quæ omnium in domibus altis
 Immortaliumque deorum, humi ambulantiumque hominum,
 Sedem sempiternam sortita es, ac antiquum honorem,
 Pulchrum habens donum & honorem. neque enim sine te
 Convivia mortalibus, ubi non primæ postremæque. 5
 Vestæ incipiens *quævis* libat suave vinum.
 Et tu mihi Argicida, Jovis & Maïæ fili,
 Nuncie beatorum, aureæ virgæ moderator, dator bonorum,
 Habitate domos bonas, chara mentibus invicem:
 Propitius auxiliare cum venerandaque charaque. 10
 Vesta. ambo enim terrestrium hominum
 Scientes opera pulchra, mentemque sequimini & juventutem.
 Salve Saturni filia, tuque & aureæ virgæ domine Mercurius:
 At ego vestrumque & alius memor ero carminis.

ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΝΤΩΝ.

Γαίαν παμμήτερον αἰέτομα ἠΰδέμεβλον,
 Πισδισιν, ἢ φέρει ἐπὶ χθονὶ πάντ' ὅσος' ἐστίν.
 Ἡ μὲν ὅσα χθόνα διὰν ὑπέρχεται, ἡδ' ὅσα ποίτον,
 Ἡδ' ὅσα πωτῶνται, τάδε φέρεται ἐκ σείθεν ὄλου.
 5 Ἐκ σίο δ' εὐσσιδὲς τε καὶ εὐκαρσοὶ τελέδουσι,
 Πότνια· σὺ δ' ἔχεται δούτα βίον ἡδ' ἀρελέαται
 Θνητοῖς ἀνθρώποισιν. ὃ δ' ὄλβιος ὃν κε σὺ θυμῷ
 Πρέρρον τιμήσεις· τὰ δ' ἄρθρα πάντα πάρσι.
 Βρίθει μὲν σριν ἄρσυσ φέρσιβιος, ἡδ' κατ' ἀγρούς
 10 Κτήνεσιν εὐθυῖν, οἶκος δ' ἐμπίμπλαται ἰδίων.
 Αὐτοὶ δ' εὐνομήσι πόλιν κατα καλλυγύναικα
 Κοιμήουσ', ὄλβιοι δ' πύλιν καὶ πλούτος ἰσχυρῶ.
 Παιδὲς δ' ἐνερσύνῃ νοσηλῇ κυδίσουσι,
 Παιδευομένη τε χοροῖς παρσανδρίῃ εὐφρον θυμῷ
 15 Παίζουσα χαίρουσι κατ' ἀνδρα, μαλθακά ποίης·
 Οὐς κε σὺ τιμήσεις σιμνὴ διὰ ἄρθρον δαίμων.
 Χαίρει θεῶν μήτηρ, ἄλοχ' Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
 Πρέρρον δ' ἀντ' ὧδ' ἐκίον θυμῷ ὅσαζε.
 Λυγὰρ ἐγὼ καὶ σιὸ καὶ ἄλλης μήτηρ αἰοιδῆς.

ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ.

Ἥλιον ὕμνῳ αὐτὲ Διὸς τέκος ἄρχιο μοῦσα
 Καλλίστῃ φαίδοντα, τὸν Εὐρυάεωα βεῶπις
 Γαίαντο γαίης παῖδι καὶ ἔρην ἀστερόεντος.
 5 Γῆμε γὰρ Εὐρυάεωαν ἀγακτετὴν Ἰατρίαν
 Αὐτοκασιγνήτην, ἢ οἱ τέκε κάλλιμα τέκνα,
 Ἡὼ τε ροδόπην, εὐπλόκαμὸν τε Σιλήτην,
 Ἡέλιόν τ' ἀκάμαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.
 Ὅς φαίνει θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι θεῶσιν,
 Ἰππῶς ἐμβεβῶς· σμερδὸν δ' ὅγε δέκεται ὅσοις,
 10 Χρυσὸς ἐκ κόρυδι· λαμπαρὶ δ' ἀκτίνες ἀπ' αὐτοῦ
 Λιγλῆν εἰλβουσι, παρὰ κροτάφον τε παρὰ
 Λαμπαρὰ δὸτ' κρατὸς χαρὶν κατέχουσι πρόσσωπον
 Τηλαυγὲς· καλὸν δ' ἐπεὶ χρὴ λάμπεται ἰδῶ.
 Λεωτοῦργος πνοιῇ αἰέμον· ὑπὸ δ' ἄρσιν ἵπποι.
 15 Ἐνθ' ἄρ' ὅγε σῆσας χρυσόζυγον ἄρμα καὶ ἵππους,
 Θισσιόσιος πέμψουσι δι' οὐρανοῦ ὠκεανόνδε.
 Χαίρει ἀναξ, πρέρρον δ' ἐκίον θυμῷ ὅσαζε.
 Ἐκ σίο δ' ἀρξάμεν κλήσω μερόπων γένος ἀνδρῶν
 Ἡμιθέων, ὃν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἰδούσαν.

ΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΝ.

Μήνην αἰεῖδεν ταυσιώπτερον ἰσχυρὴ μοῦσα,
 Ἡδυσσις κούρεϊ Κρονίδει Διὸς, ἰσχυρὴ ἀνδρῶν.

IN MATREM OMNIUM.

Terram omnium matrem canam bene fundatam ,
 Honoratissimam , quæ nutrit in terra omnia quæcunque sunt.
 Et quot per terram diem incedunt , & quot pontum ,
 Et quot volant : hæc nutriuntur ex tuis divitiis.
 Ex te autem beati filii & fructibus existunt *homines* ,
 Veneranda : atque abs te pendet dare vitam & auferre
 Mortalibus hominibus. is autem felix quem tu in animo
 Prompte honorabis. illi copiosa omnia adsunt.
 Abundat illis & rus alium , & per agros
 Jumentis abundat , & domus impletur bonis.
 Ipsi autem bonis legibus per urbem habentem pulchras mulieres
 Dominantur , felicitas autem multa & divitiarum sequuntur.
 Filii autem lætitia juvenili gloriantur ,
 Virginesque choreis festivis læto animo
 Ludentes gaudent per flores molles herbarum ,
 Quos tu honorabis veneranda dea copiosa diva.
 Salve deorum mater , uxor Cœli stellati ,
 Prompta autem pro cantu vitam lætam præbe :
 At ego & alius memor ero carminis.

IN SOLEM.

Solem laudare rursus Jovis nata incipe Musa
 Calliope , lucentem , quem Euryphæssa grandocula
 Peperit terræ filio & cœli stellati.
 Duxit enim Euryphæssam valde inclutam Hyperion
 Germanam , quæ illi peperit pulcherrimos filios ,
 Auroramque roseum cubitum habentem , pulchricomamque Lunam ,
 Solemque indefessum , similem immortalibus ,
 Qui lucet mortalibus & immortalibus diis ,
 Equis vestus : horrendum autem is tueri oculis ,
 Aurea e galea : clari autem radii ab ipso
 Splendidum quiddam relucent , ad tempora autem genarum
 Claræ a capite gratiosum tenent os
 Longe lateque splendens : pulchraque circa corpus fulget vestis
 Tenet contexta flatu ventorum : subtus autem masculi equi.
 Hic ille sistens aurijugum currum & equos ,
 Divinus mittit per cœlum in Oceanum.
 Salve rex , prompte autem vitam lætam præbe.
 A te incipiens celebrabo mortalium genus virorum
 Semideorum , quorum opera Dii mortalibus ostenderunt.

IN LUNAM.

Lunam canere quæ alas tendit dicite Musæ ,
 Suaviloque puellæ Saturnii Jovis , peritæ cantus.

Ex qua splendor terram involvit a cœlo ostensus
 Capite ex immortalī, multusque ornatus tenidet
 Splendore fulgente : enitescit autem tenebrosus æt̃
 Aurea ex corona, radii autem volvuntur :
 Quando ab oceano tota corpus pulchrum,
 Vestes induta procul lucentes divina Luna,
 Jungens pullos longa cervice fulgidos,
 Rapide ulterius agit pulchricomos equos,
 Vespertina semimenstrua, quando plenus est magnus globus,
 Clarissimique splendores tunc crescentis sunt
 Cœlitus, signum autem mortalibus & incidium extat.
 Cum qua olim Saturnius mixtus est amore & lecto.
 Illa autem prægnaſ Pandiam peperit filiam,
 Decoram formam habentem inter immortales Deos.
 Salve regina Dea albiulua dia Luna,
 Benevola, pulchricoma : a te enim incipiens laudes hominum
 Canam semideorum, quorum celebrant opera poëtæ,
 Musarum ministri, ab oribus amabilibus.

IN JOVIS PUEROS.

De Jovis pueris nigrioculæ dicite Musæ
 Tyndaridis, Leda pulchritalæ præclaris natis,
 Castoreque equorum domitore, & irreprehensibili Polluce,
 Quos sub Taygeti vertice montis magni,
 Mixta in amore cum nigrinube Saturnio
 Servatores peperit filios terrestrium hominum,
 Velociumque navium, quando sæviunt procellæ
 Hyemales per pontum implacabilem : illi autem e navibus
 Vota facientes vocant Jovis pueros magni,
 Agnis albis, fastigiis conscensis
 Puppis, quam ventusque magnus & unda maris
 Fecerunt submersam : hi autem repente apparuerunt
 Flavis alis per æthera ruentes.
 Statim autem difficilium ventorum sedarunt procellas,
 Fluctusque straverunt albi maris in pelagis
 Nautis, signa bona laboris eis : illi autem videntes
 Gavisi sunt, cessaruntque ab ærumnoso labore.
 Salvete Tyndaridæ velocium insectorum equorum :
 At ego vestrum & alterius memor ero cantionis.

IN HOSPITES.

Respicite hospitibus indigentem & domo,
 Qui urbem excelsam Nymphæ amabilioculæ Junonis
 Habitatis ad Oreum, cujus pedem extimum aluicomæ
 Divinam bibentes aquam flavi fluvii,
 Herani pulchri fluvii, quem immortalis peperit Jupiter.
Odyſſea. H h h

Ο ΜΗΡΟΤ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΤΙΝΑ ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ
πρὸς τῆς Ομήρου βιοτῆς.

Εἰς Κυμαίους.

Αἴδεσθε ξενίων κεχρημένον ἰδὲ δόμοιο,
Οἱ πόλιν αἰσπινῆν κύμνι ἐριώπειδα κούρην
Ναίετε, Σαρδῆνης πόδα νηάτεον ὑφικόμειο.
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θεῖα ποταμοῖο
ἧ Ἑρμοῦ δινηέντος, ὃν ἀθάνατος τίκετο ζεύς.

Εἰς τὴν Κύμνι ἀναστρέφαν.

Ἄλφα πόδες με φέρουσιν εἰς αἰδέειαν πόλιν ἀνδρῶν.
Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόσθεν καὶ μῆτις ἀρίστη.

Εἰς Μίδην.

Χαλκῇ παρθένῳ εἰμι, Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κοῖμαι,
Ἐς τ' ἂν ὕδωρ τε ρέει, καὶ δένδρεα μακρὰ τεύχεται,
Ἡελίος τ' ἀνίων λαμπροί, λαμπρὰ τε σελήνη,
Καὶ ποταμοὶ ῥέουσιν, ἀνακλύζῃ δ' ὁθάλασσα
ἧ αὐτοῦ τῆδε μένουσα πολυκλαύτω ἐπὶ τύμβῳ,
Ἀγγελέω παριῦσι Μίδης ὅτι τῆδε τέθασται.

Ὀλοφύρεται τὴν τυρότητα αὐτῆς πρὸς τὰς Κυμαίους.

Ὅση μ' αἴσῃ δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
Νηπιον αἰδέειν ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων.
Ἦν περ' ἐσφύργασαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,
Λαοὶ Φρίκωνος, μάργον ἐπιβήτερας ἰπῶων.
ἧ Ὀσπλότεροι μαλιστα πύρρος κρένοντες Ἄρνα
Αἰολίδα Σμύρνην ἀλιγεῖτονα ποτνιαάνακτοιο.
Ἦντε δ' ἄλλα δὲ εἶσιν ὕδωρ ἱερεῖο Μέλιντος,
Ἐνθεν ὀπαινύμεναι κοῦραι Διὸς, ἄλλα δ' τέκνα,
Ἡφελέτην κληῖται δίκην χεῖρτα καὶ πόλιν ἀνδρῶν.
10 Οἱ δ' ἀπαρνηάσθη ἱερὴν ὄψα, φημι αἰοιδῆν.
Ἀφραδίην τῇ μὲν τε παθόντις τρεφάσεται αὖθις,
Ὅσπριν οὐκ εἰδισιγ ἑμὸν διεμήσατο πότμον.
Κῆρα δ' ἐγὼ τὴν μοι θεὸς ὥπασε χειρομήνῃ περ,
Τλήσσημα ἀκράαντον φέρων τετληνότητι θυμῷ.
15 Οὐδὲ τι μοι φίλα γυναι μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυαῖς
Κύμης ὁρμαίνουσι, μέγας δὲ με θυμὸς ἐσπείγει
Δημόν ἐς ἀλλοδαπὸν ἵναί τι ὀλίγον περ ἴοντα.

Ἀρχὴ Ἰλιάδῃς τῆς ἐλαττονευς.

Ἴλιον αἰδῶ καὶ Δαρδανίην εὐπωλον,
Ἦς πίειρα πολλὰ πάθον Δαναοί, διεφύγοντες Ἄρην.
Τῷ Θεοφίδῃ.

Θεοφίδης θνητοῖσιν ἀναισῶν πόλει περ,
Οὐδὲν ἀρραστότερον πίλεται νόον ἀνδράποισιν.

HOMERI QUÆDAM EPIGRAMMATA
ET VERSUS EX HERODOTO,
DE VITA HOMERI.

Ad cives Cumanos.

Hospitium præbete viro profugoque vagoque,
Urbem qui celsam Cumen, Eriopida prolem,
Radicem incolitis Sardenes alticomantis.
Divini potatis aquam qui fluminis Herml,
Vorticibus torti, pater est cui Jupiter ipse.

Rediturus Cumam.

Vos me hominum rapidè plantæ portetis in urbem,
Quorum animus promptus, pollent qui mente sagaci.

In Midam.

Aenea sum virgo, Midæ quæ incumbo sepulchro.
Dum fluit unda levis, sublimis nascitur arbor.
Dum sol exorians & splendida Luna relucet,
Dum fluvii labuntur, inundant littora flusius,
Hic constanter ago, lacrymasque in marmore tincto
Fixa, Midam moneo tumultatum hic chare viator.

Deplorat suam cecitatem adversus Cumanos.

Hei mihi quam fatum dat Jupiter almus iniquum,
Infanti mihi lac venerandæ ex ubere matris
Præbuit, Æolicæ Smyrnæ, quam Martia quondam
Gens Phriconitis, certamine fortis equestri,
Condidit ad pelagus, præterlabente Melete.
Docta Jovis proles mecum hinc digressa volebat
Carminibus celebrare urbem quam nomine dicunt
Cumam, quoque viros intra sua mœnia claudit.
Illi audire sacra spreverunt carmina vocis,
Sed quicumque mihi cladem exitiumque paravit.
Non impune feret læva quod mente volutat:
At mihi quam dederint nascenti numina sortem,
Ægro animo quamvis, certum est perferre patique.
Sed jam per sacræ vestigia ponere Cumæ
Compita non suadet mihi mens, potiusque remota
Inque peregrina sedem mihi quærere tetra.

Exordium parvæ Iliados.

Trojam & Dardaniam canto, quæ mater equorum,
Quæ Danaïs Mayorte satis mala plurima vexit.

Thestoride.

Thestoride, ex multis, mortalibus abdita quæ sunt,
Mens habet in primis cœcos humana processus.

Ποσειδάωνι.

Κλυδί Ποσειδάων μεγαλοδινὴς ἐννοσίγαιε,
 Ἑυρυχόρου μιδίαν ἡδὲ ξανθοῦ Ἑλικῆος.
 Δὸς δ' ὅς οὔρεσι καλὸν καὶ ἀσκήματα νόσον ἰδίαται
 Ναύταις, οἷ τῆος πομπαὶ ἡδ' ἀρχαὶ ἔασι.
 Δὸς δ' ὅς ἐς ὑπώρειαν ὑφικρήματοιο Μίμαντος.
 Αἰδοῖν μ' ἐλθόντα βροτῶν ὅτιαν γε κυρῆσαι.
 Φῶτά τε τισαίμην ὅς ἐμὸν νόον ἠπιορθεύσας,
 ἰδύσατο Ζήνα ξένιον ξενίην τε τραπέζην.

Εἰς πόλιν Ἐρυθραίαν.

Πότνια γῆ, πάνθ' ὅσ' ἔσται μελίσρονος ὄλβου.
 Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν ρωτῶν ἑυχθὸς ἐτύχθης,
 Τοῖσι δ' ὁ δύσκολος καὶ τρηχὺς οἷς ἐχολώθης.

Πρὸς Ναῦτας.

Ναῦταις πομποπόρεσι συγερῇ ἐναλίχιοι ἄτη,
 Πτωχεύουσιν αἰδυῖναισι βίῳ δύσζηλον ἔχοντες,
 Αἰδοῖσθε ξενίοιο Διὸς σίβας ὑφικρόντος.
 Δεινὴ γὰρ μέτοσις ξενίου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτῃται.

Πεύκῃ.

"Ἄλλη τίς σου πύκῃ ἀμείνονα καρπὸν ἵστη
 Ἰδὼς ἐκ κορυγῇσι πολυπτόχου ἠνεμίαςης,
 Ἐνθά σίδηρ' ἄρνος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
 Ἔσεται εὖτ' ἂν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

Εἰς Γλαῦκον τὸν αἰσώλογον.

Γλαῦκε πέσων ἐπιών τὸ ἔω, τὸ δὲ εἰς ρετὶ θήτω.
 Πρῶτον μὲν κυστὶ δύνων ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
 Δοῦναι ὥς γὰρ ἄμεινον. ὃ γὰρ καὶ πρῶτον αἰκούεις
 Ἄνδρὸς ἐπαρχομένου, καὶ ἐς ἔρκεα θηρὸς ἰόντος.

Πρὸς τὴν ἱέρειαν ἐν Σάμῳ.

Κλυδί μοι εὐχιδῆος κορυτρόφει, δὸς δὲ γυναῖκα
 Τήνδε νέον μὲν ἀνήγαγον φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Ἡ δ' ἐπιτεταγῶσι πολιευρετάρεισι γέρουσιν,
 Ὡν ἄρ' ἡ μὲν ἀπαμειβλύνεται, θυμὸς δ' ἡμενοῖται.

Εἰς οἶκον τῷ Θεατόρῳ.

Ἄνδρὸς μὲν σίρατος, παῖδες· πύργῳ δὲ πόλιν,
 Ἰσπῶσι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆς δὲ θαλάσσης.
 Χρήματα δ' αὖτε οἶκον. ἀτὰρ γεραροὶ βασιλεῖς
 Ἥλιμοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὀρεῖσθαι.
 Αἰδομένη δ' ἡ πύρξ γεραρότερος οἶκος ἰδίαται.

Ο' Κάμινος.

Ἐγὼ μὲν δάσσετε μισθὸν, αἴτω, καὶ κεραμῆς.
 Αἰτῶ, ἄγ' Ἀθηναῖν, καὶ ὑπερέχει χεῖρα καμίνου.
 Ἐγὼ δ' ἡ μελανθῶν κότυλοι, καὶ πάντα μάλ' ἰεῖ.

Neptuno.

Audi qui Pelagus valido Neptune tridenti
 Imperioque regis, spacioſaque culta Heliconis:
 Da precor his nautis reditum ventosque ſecundos,
 Qui mihi ſunt comites placidi, navisque magiſtri.
 At mihi da miſero ſacram contingere terram,
 Aërius qua parte Mimas ad ſydera ſurgit.
 Inde hominis juſti me fac ſuccedere teſtis,
 Ulciſciſque virum qui me improbitate ſefellit,
 Læſit & hoſpitii ſacra jura Jovemque benignum.

Ad Erythræam

O ſacra multorum largitrix terra bouorum.
 Quam tu plana aliis & parto æqualis ab omni,
 Aſpera contra aliis, in quos converteris iram.

Ad Nautas.

Inſidi nautæ, gens diris triſtior ipſis,
 Sæva quibus veluti mergis dant æquora viſtum,
 Si vobis nulla eſt hominum reverentia cordi,
 At ſperate Jovem ſummo qui regnat Olympo.
 Triſtis enim vultus Jovis eſt, pœnæque paratæ,
 His quibus hoſpitii non eſt pia teſſera curæ.

Pinus.

Funduntur fructus alia magis arbore dulces,
 Quam fovet umbroſis felix in collibus Ida.
 Hinc ferrum veniet Martis validæque ſecures,
 His ubi conſiſtet campis Cebrenia pubes.

Ad Glaucum caprarium.

Glauce precor, paucis me audi, pareque morienti.
 Præforibus ſtabuli canibus ſua ſercula primum
 Fac tradas: nam ſic melius, cuſtodibus illis,
 Nec ſera, nec ſures venient ad ſepta dolofi.

Adverſus antiſſitam Samiam.

Dive preces audito meas, mulierque fac iſta,
 Averſata thorum juvenili ætate vigentem.
 Canorum veterumque ſenum capiat amor,
 Eſt ætas effœta quibus, ſed prompta voluntas.

In Palatium curialium.

Ut patris nati, ſic turres ſunt decus urbis:
 Sic & equi campum decorant: ſic æquora naves,
 Sic & opes ornant ædes: præſentia regum
 Auguſto in ſolio decorat fora lata ſedentum:
 At lucente domus multo eſt auguſtior igne.

Fornax.

Si mihi mercedem dabitis figuli, iſta canemus.
 Huc ades o Pallas, dextraque foveto caminum,
 Pulchre ut dureſcant calices, & mollia cuncta,

- Φρυχθῆναι τε καλῶς κ' τιμῆς ὄνον ἀρίστα
 5 Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλείμενα, πολλὰ δ' ἀγναιῆς;
 Πολλὰ δ' κερδῆναι, ἥμιν δ' ὅς σοι νοῦται.
 Ἦν δ' ἴσ' ἀναιδείῃν τρεφέντες ψεύδη ἀριστά,
 Συγκάλει δ' ἥσυχια κάμινος δολιχῆρας.
 Σύντριβ' ὁμῶς Μάραγοντι κ' Ἀσβεστοί, ἥδε γ' Ἀσκαῖται;
 10 Ὀμίδαμον' ὅς τῆδε τέχνη κακὰ πολλὰ πορίζει.
 Πιῖτε πυρείδουσιν κ' δάματα, σὺν δὲ κάμινος
 Πᾶσα κυκλῆειν, κεραμίων μέγα κοκυσάντων.
 Ὡς γὰρ ἄθ' ἰπποῖν βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος,
 Πάντ' ἐντὶσθ' αὐτῆς κερκῆϊα λεπτὰ ποιούσα.
 15 Διῦρο καὶ Ἥλιου θυγάτηρ πολυάρμακε Κίρκη,
 Ἀγρία φάρμακα βάλλει, καὶ αὐτοὺς τε κ' ἔργα.
 Διῦρο δ' κ' Χείρων ἀγέτω πολέας κενταύρους,
 Οἳ δ' Ἠρακλείδης χεῖρας εὖρον, οἳ τ' Ἀπόλλωντο.
 Τύπτωιν τάδε ἔργα κακῶς, τύπτοι δ' κάμινον.
 20 Αὐτοὶ δ' αἰμύζοντες ὀρώατο ἔργα πονηρὰ
 Γηθήτω δ' ὀρώων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.
 Ὅς δὲ χ' ἰσχυρόφει περὶ ταῦτα, πᾶν τὸ πρόσωπον
 Φληχθῆιν, ὡς πάντες ἰσίσαιντ' αἴσιμα ῥέζειν.

Εἰρσιδιῆν.

- Ἄψμα προσηγορεύουσ' ἀνδρὸς μέγα δυναμῆνιο;
 Ὅς μέγα μὲν δύναται, μέγα δ' ἐρμει ὀλβιῶν αἰσί.
 Αὐτὰρ ἀνακλινάδι θυρεὺς· πλούτῳ γὰρ ἴσισι
 Πολλός, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ ευρυσύνῃ τεταλυῖα,
 5 Εἰρήνη τ' ἀγαθὴ. ὅσα δ' ἀγρία, μετὰ μὲν εἴη,
 Κυρβαῖν δ' αἰεὶ κατὰ καρδίας ἔρασι μάζα.
 Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διερχάδα ῥήσεται ὕμνῳ,
 Ἥμιν δ' αἴξουσιν κραταίβοδιν ἐς τόδε δάμα.
 Αὐτὴ δ' ὑγαίνει ἱστὸν ἐπ' ἡλέκτρῳ βεβαῦτα
 10 Νεῦμαί σοι νεῦμαι ἐνιχύσιος, ὥς χειλιδόν.
 Ἔσθ' κ' ἐν περὶθύροισι. καὶ εἰ μὲν τοι δώσῃς, εἰ δ' μή,
 Οὐχ ἐσθήσομεν. ἔ γάρ συνοικίσαστε ἐνθάδ' ἥλδομεν.

Τοῖς Ἀλιεῦσι.

Τοῖων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάασι,
 Οὔτε βαθυκλήρον, ἔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΣΠΖΘΜΕΝΩΝ
 Ὀμήρου ποιημάτων.

Siccenturque probe, & figulis lucra magna reportent,
 Vendita perque forum multa, & per compita multa. 5
 Sic illis quæstus crescat, prudentia nobis;
 At si deposito juvat irridere pudore,
 Huc precor, ut pestes veniant quæcunque per orbem
 Grassantur, furiant & in hæc mala cuncta caminum,
 Irruat huc Smaragus, gravis Asbetus, atque Sabaætes: 10
 Contere tu Pallas flammamque & vasa camini.
 Ille licet rapido multum nunc serveat æstu.
 Insuper Omodamus servatque & damna det arti.
 Omnia misceto, fornacem, vasa domumque,
 Ut fragor immensus fiat, figulique tremiscant: 15
 Non secus ac malæ crepitu clauduntur equinæ,
 Sic subita fornax crepiterque cadatque ruina,
 Inque lutum redeant calices & vasa parata.
 Huc ducat longo Centauros agmine Chiron:
 Quique manu Herculeæ cecidere superque fuerunt, 20
 Illi contundant opus omne, ipsumque caminum
 In nihilum penitus redigant, figuli ista videntes
 Florent, & lacrymis spectent ingentia damna.
 Improbitalis ego spectabo hæc præmia lætus.
 Denique qui pronus fornacem respicit, illi 25
 Flamma vorax faciem rapiat, penitusque perurat.
 Sic scelus agnoscent omnes atque inde cavebunt.

Eiresione seu Ramus.

Venimus ad magnas ædes civemque potentem,
 Cujus divitiis resonat domus atque redundat.
 Vos aditum præbere fores, feliciter intrent
 Divitiæ & requies hilaris, Charitesque sequantur:
 Vasa opibus tumeant, nihil hic videatur inane: 5
 Sintque laboratæ Cereris repleta canistra.
 Excelso curru natus hic portetur, & ipsam
 Veloci cursu revehant ad limina muli.
 Hæc premat electrum pedibus, telasque laboret.
 Ast ego vos repetam, repetam (mibi crede) quotannis, 10
 Non secus atque redit sub telum garrula Progne.
 Assumus in portas seu munera ferre placebit,
 Seu nihil: est tamen hinc abeundi certa voluntas.
 Non etenim hic habitare diu nec adesse paramus.

Piscatoribus.

Hi vos, o pueri, tales genuere parentes,
 Nec latis fundis, gregibus neque mille potentes.

I N D E X

I N

H O M E R I O D Y S S E A M.

A

Achillis anima Ulyſſi loquitur λ 472. exequiæ ω 57.

Achivi convocati a Telemacho. β 7.

Achivorum diffidium γ 133.

Æolia regio α 1.

Æolus Ulyſſi dat utrem ventorum α 19. quo ſoluto venti emittuntur a ſociis per imprudentiam 46. reverſum Ulyſſem indignabundus expellit 72.

Agamemnonis exitum narrat Neſtor γ 264. ejus interitus 303. δ 531. ejus umbra ſuum exitum refert λ 463. anima Amphimedonti loquitur ω 105.

Agelaus procos hortatur ut nuptias maturent ν 322 jubet ne Mentor Ulyſſem juvet χ 213.

Ajaciſ Oilei exitus δ 509.

Alcioni regis domus deſcribitur μ 85. ejus horti 112. Phæaces de hofpite Ulyſſe alloquitur 185. optat Ulyſſem filix maritam 311 promittit Ulyſſi auxilium 317. Phæaces hortatur ut Ulyſſem juvent θ 25. parat convivium 38. hortatur Phæaces ad certamen 97. Ulyſſi ad Euryalo laceſſito lo-

quitur 235. Phæaces monet ut Ulyſſi dent xenia 386. quarit omnes Ulyſſis conditiones & fortunæ 450. Ulyſſem abiturum & Phæaces alloquitur ν 4.

Amor patriæ ι 35.

Amphimedontis anima Attid π interitum procorum narrat ω 120.

Amphinomus procos a Telemachi nece debottatur π 400.

Anticleæ matris Ulyſſis umbra λ 84. eum alloquitur 153. 215.

Antilochus a Memnone occiſus δ 187.

Antinous Telemacho reſpondet α 383. β 84. Telemachum alloquitur β 303. procos alloquitur δ 773. π 364. ſuccenſet Eumæo propter mendicum Ulyſſem ρ 374. mendico reſpondet 445. eumque ſcabello petit 467. Ulyſſem arcum experiri petentem increpat ϕ 287.

Antiphates rex Laſtrigonum α 114.

Antrum Polyphemi ι 182.

Arcus Ulyſſis ϕ 12. 90.

Arete uxor Alcinoi μ 54. Phæaces alloquitur α 335.

Argelaus procos hortatur χ 132. **Dolius** Penelopes servus δ 736. ω 386.

Artacia fons α 107.

Attridis anima Achilli loquitur de ejus funere ω 35.

Augurium aquilæ $\circ$ 160. ς 24.

Autolycus Ulyssis avus τ 394.

B **Ovis** mactatio γ 439.

C **Allio** ad naufragi Ulyssis preces refluxum sistit ϵ 449.

Calypsus specus ϵ 63. ea alloquitur Mercurium 87. indignatur in deos 116. cum Ulyssie loquitur 160. eique jurat nullum illaturam damnum 180. prandent apud illam Mercurius & Ulysses 195. spondet Ulyssi immortalitatem 208.

Campus Elysius δ 563.

Callandrae caedes λ 420.

Charybdis μ 101.

Cicines ι 39.

Circe in porcos vertit Ulyssis socios α 235. Ulyssem alloquitur 378. ejus socios restituit pristinae formæ 390. prædicit Ulyssi iter ad inferos 488. & futura pericula λ 22.

Circus accipitris genus γ 87.

Clytemnestre sævitia λ 420.

Creta insula τ 173.

Cyanea saxa μ 59.

Cyclopes deorum contemptores ι 273.

Cyclopus insula fertilis ι 108.

D **Anaorum** animæ ω 16.

Demodocus cantor θ 62. γ 28.

Ulyssi fletum movet θ 86.

canit fabulam de Veneris &

Martis amplexu 267. equum

Trojanum cantat 492.

E **Chetus** Rex σ 48.

Edothea Protei filia Menelao erranti dat consilium δ 372. de Patre capiendæ 383. doli in patrem 434.

Elpenoris casus α 557. umbra Ulyssi apparet λ 51. tumulatur μ 10.

Enipeus fluvius λ 237.

Eumæus nobilis subulcus ξ 3. ejus domus ad quam divertit Ulysses 6. quem humaniter excipit 44. & cum non cognoscens periisse conqueritur 64. Eumæo reditus Ulyssis non persuadetur 360. responderet Ulyssi 401. hospiti sacrificaturus suum mactat 418. ei chlænam pollicetur 510. parat stratum Ulyssi 518. Eumæi & Ulyssis colloquium $\circ$ 309. fatum suum narrat 388. Telemachum reducem excipit π 15. Ei nunciat procos ab insidiis rediisse 465. insolentibus Antinoo obloquitur δ 380.

Eupithes cum Achivis conspirat in Ulyssis mortem ω 425. a Laerte occisus 520.

Eryalus Ulyssi indignatur θ 158. illum ense domat 403.

Euryclea arcessitur ut Ulyssem lavet τ 355. illum agnoscit 386. nunciat Penelopæ Ulysses rediisse ϕ 5. Penelopæ loquitur 25. 37.

Eurydice Nestoris uxor γ 452.

Eurylochus dux sociorum Ulyssis ad ædes Circes properat α 210. obloquitur Ulyssi 428. indignanter Ulyssi responderet μ 278. suasu Eurylochi præceptum Ulyssis de non tan-

gendis gregibus solis violatur
340.

Eurymachus Telemachæ res-
pondet α 400. Halithersis
vaticinium elevat β 178.
ejus oratio subdola γ 434.
Penelopæ indignanti ob cæ-
sum hospitem respondet δ
243. Ulyssæm laceffit 349.
& scabello petit 391. arcui
impar dolet ε 249. supplex
Ulyssæ, imputat Antinoo om-
nia χ 45. procos hortatur ad
defensionem 70. occiditur 82.

Eurymedusa nutrix Nauficæ
α 8.

Eurynome Penelopæ ministra ε
108.

H

Halitherses procis pericu-
lum imminere indicat β
147. dissuadet Ulyssæ cædem
α 453.

Helææ ornatus δ 120. cum
Menelæ de advenis fabula-
tur 136. de Ulyssæ & Iliæ ex-
eidio narrat 240. equo Tro-
jano inclusos nominatim vo-
cavit 279. Telemachum xe-
niis donat ε 125.

Hercules λ 600. Ulyssæm allo-
quitur 615. proditor hospitii
ε 23.

Heros Ægyptius β 15.

Hospitem invitum detinere in-
humanum est ε 73.

I

Iason a Jove fulmine percus-
sus ε 125.

Inferorum locus λ 22.

Injuste in malis dii accusantur
α 32.

Iphitus Eurytides ε 15.

Irus Ulyssæm jurgiis incescit ε
20 & in certamen provocat
25.

Ithacæ insulæ qualitas δ 605.
γ 138.

Ithacensium conspiratio in U-
lyssæm α 420. pugna 512.

Jupiter in deorum consilio ver-
ba facit α 32. hospitalis
269. dat cælo signum: Ulyssæ
procorum cædem meditantæ
ν 104.

Jurare Stygiam paludem, gra-
vissimum diis juramentum α
185.

L

Lærcæus aurarius faber γ
425.

Lampus & Phaëton equi Au-
roræ ↓ 245.

Laodamas provocat Ulyssæm ad
certamen θ 145.

Leocritus Mentori pro Telem-
loquenti respondet β 202.

Liodes arcum tendere nequit ε
144. supplex orat Ulyssæm χ
310. occiditur 328.

Loti herbæ miranda vis 191.

M

Malorum sibi homo causa
α 7.

Medon Penelopæ nunciat Te-
lemachum navigasse δ 697.
procos hortatur ad cænam π
173.

Melanthius Ulyssæm increpat ρ
215. & calce ferit 233. inso-
lenter Ulyssæ loquitur ν 177.
armis procos instruit χ 142.
vincitur a subulcis 188. tru-
cidatur 474.

Melantho laceffit Ulyssæm ε
320. ei minatur verbera nisi
exeat domo τ 65.

Mendico pudor inutilis ρ 352.

Menelaus Telemachum & Pili-
stratum hospitio suscipi ju-
bet δ 30. his labores suos
narrat 78. dolet Ulyssæm ab-

sentem 168. quærit ex Telemacho causam itineris 311. ejus navigatio 359.

Mentor Ulyssis socius β 225. Telemachum tueri studet 229.

Mercurius mittitur ad Calypso ϵ 29. ejus descriptio 47. & nuncium 97 ei ultimo libri consuetum π 137. Ulyssis remedium indicat contra Circes pharmaca α 286. procorum animas ad inferos deducit ω . 1.

Minerva pro Ulyssæ Jovem orat α 45. ejus responsum 63. similibus Mentæ regi a Telemacho hospitio excipitur 105. cum Telemacho colloquitur 158. eum jubet investigare patrem 271. iter properate hortatur β 267. ejus sollicitudo pro Telemacho 405. Telemacho loquitur γ 14. Nestorem alloquitur 330. disparat 371. sub Iphthimæ persona solatur Penelopen δ 795. in concilio deorum pro Ulyssæ intercedit ϵ 5. Nausiclaam alloquitur ζ 25. formam mentis Neenidis Ulyssæ fit obviam η 18. Ulyssæ apparet in Ithaca ν 120. eum dissimulationis increpat 291. ac docet de procis occidentis 392. mutat ejus habitum 429. ad Telemachum profisciscitur 439. eum hortatur ut Ithacam redeat ϵ 10. Ulyssæ monet ut filio se prodatur 167. eundem animat in procorum cædem ν 44. procos dementes reddit 345. Mentori assimilata Ulyssæ astat χ 205. a Jove eventum seditionis Ithacensium sciscitatur

ω 472. dirimit bellum 528. Minos λ 567. Moly herba α 302.

N

Nausicaa Alcinoûm Patrem alloquitur ξ 57. & ministræ simul lavantur 91. comparatur Dianæ 102. ejus puellæ terrentur viso nudo Ulyssæ 137. respondet Ulyssæ 186. illi secuturo patris domum describit 255.

Neptunus Ulyssæ insensus α 18. eum tempestate quatit ϵ 291. in Ulyssæ sævit 365. indignatur Ulyssæ restitutum esse patriæ ν 126.

Nestor benevolus erga hospites γ 68. Telemacho respondet 102. 215. 375. ejus filii Minervæ sacrum apparant 418. Nulli suus unquam notus est pater α 215.

O

Orestes patrem ulciscitur γ 306. Orion a Diana peremptus ϵ 122. 571.

P

Pandari filiz ν 66. Penelope dolis procos ludit β 99. Medoni loquitur de procis δ 680. dolet clam se profectum esse filium 703. ei nunciatur Telemachum rediisse π 333. Telemachum alloquitur ρ 101. mendicam Ulyssæ arcessi jubet 508. ad procos itura σ 162. increpat Telemachum ob verberatum hospitem 214. cum Ulyssæ ignoto colloquitur τ 104. illi narrat ut procos fefellerit 135. quærit ex hospite genus 162. narrat Ulyssæ somnium 535. Dianam pro-

catur v 61. procis certamen proponit o 4. depromit Ulyssis arma certamini procorum 67. Antinoum objurgat increpantem Ulysssem 311. Ulysssem rediisse non credit ↓ 10. nutricem alloquitur 31. 57. subdubitan accedit Ulysssem 85. illum agnoscit 209. Perpauci filii patribus similes β 276.

Phæacensium origo ζ 4. certamen, cursus, &c. θ 120. lusus pilæ 371. saltatio 378. naves sensiles 559. navis in saxum convertitur v 161.

Pharmacum Helenæ, discutiens tristitiam δ 220.

Phenius canit reditum Achivorum α 325. reprehensus a Penelope 337. canit procis p 263. Ulyssi supplicat χ 343. & Medon a Thelemacho servantur 367.

Philœtius heri Ulyssis dolet infortunium v 200. ei mandatur januæ custodia o 236.

Phorcynis portus v 96.

Phrontis naucleri obitus v 278.

Piræus Theoclymenum hospitatur o 539. Telemacho reduci loquitur p 74.

Pisenor præco β 38.

Pisistratus humanus erga peregrinos γ 36.

Polyphemus Neptuni filius α 70. ejus antrum i 186. advenas interrogat 251. duos socios Ulyssis devorat 288. oculus illi eruitur ab Ulyssse 380. Cyclopes advocat 438. arietem alloquitur 446. imprecat Ulyssi 528.

Proci epulantur α 144. Telemachum navigaturum cavilantur β 325. de Telemacho

colloquuntur δ 630. ac de eo occidendo consultant 670. parant navem ad insidias ei struendas 778. enavigant 842. ab insidiis redeunt τ 351. Ulyssi & Iro certaminis præmium constituunt o 44. mirantur Penelopæ pulchritudinem 211. ei dona afferunt 283. illorum ultimo adventui instruitur domus v 148. sinistro omine a Telemachi cæde deterrentur 241. dira portenta in procos 350. viribus impares arcui tendendo p 185. procorum cædes χ 8. ultimum certamen 255. simulantur in ædibus nuptiæ propter tumultum ↓ 141.

Proteus captus a Menelao δ 450. disparat 570.

S

Sylla μ 73. sex Ulyssis socios devorat 245.

Sisyphus λ 592.

Solis grex ab Ulyssis sociis violatur μ 353.

Somni portæ τ 562.

Tantalus λ 581.

Telemachus in loquendo verendus α 305. matrem reprehendit 145. Eurymachæ loquitur 412. Achivos convocat β 7. quibus suam fortunam exponit 40. Antioo respondet 130. procis loquitur 208. Minervam precatur 260. Antioo respondet 209. minatur procis 316. Eurycleam alloquitur 348. & solatur 372. socios alloquitur 409. navigat Pylum 422. Minervam alloquitur γ 20. respondet Nestori eumque interrogat 78. 206. profici-

tur

tur ad Menelaum 481. Spartam venit δ 1. Pisistratum ibi alloquitur 70. Menelao loquitur 290. 593. patriam repetiturus Pisistrato loquitur ϵ 45. & Menelao 64. 86. a quo proficiscitur 182. socios ad iter hortatur 218. Theoclymenum in navem suscipit 280. Ithacam redit 496. ad Eumæum divertit 550. de hospite quærit & patrem non agnoscit π 68. cui ignoto loquitur 112. Eumæum mittit ad matrem & Laërtem 130. patrem alloquitur 222. eique recenset numerum procorum 247. profecturus patrem relinquit ρ 5. redux excipitur a suis 36. matri narrat expeditionis capita 107. domus illi instar ardentis flammæ apparet τ 35. monet Eurycleam ne hospitem negligat υ 129. procis dicit ne hospitem infestent 262. Ctesippum ob insolentiam minitabundus objurgat 304. experitur vires suas arcu Ulyssis ϕ 117. matri procos objurganti loquitur 344. Amphinomum interficit χ 95.

Telemus Cyclopum vates ι 508. Tempestas ob Solis gregem violatum μ 406.

Theoclymenus vates ad Telemachi navem confugit $\omicron$ 224. ejus genus 226. petit openi 271. interpretatur augurium 530. vaticinatur Penelopæ de Ulyssæ ρ 151. instante procorum cæde exit ædibus Ulyssis υ 371.

Thrinacia insula Solis μ 261. Hirciæ umbra Ulyssis omnem *Odyssæa*.

itineris successum prædicit λ 98.

Tityus λ 575.

Tyro Crethei uxor λ 234.

V

Venter multorum malorum causa ρ 286.

Viaticum paratur navigaturo Telemacho β 353.

Vinum Maroneum memorabile ι 208.

Ulysses in equo Trojano δ 270. parat navem apud Calypsum ϵ 233. excutitur rate vi tempestatis 313. naufragus a Leucothea juvatur 338. ad Phæacebes defertur 390. exponitur terræ 458. Naulicaam supplex alloquitur ζ 148. a Minerva in ædes Alcinoi perducitur η 37. Areten supplex orat 142. clementer ab Alcinoos excipitur 167. interrogatus Aretæ suos labores exponit 107. suos casus narrat 240. importuno Euryalo succenset θ 165. discolo omnes superat 186. ejus peritia 214. illi feruntur xenia a Phæacensibus 417. Naulicæ gratias agit 463. labores suos Alcinoos narrat ι 1. infelix prælium cum Ciconibus 47. defertur ad Lotophagos 84. ingreditur antrum Polyphemi 218. eique respondet 259. consilium capit 315. Polyphemo vinum offert 345. & oculum eruit 380. ejus astutia 425. Polyphemo insultat 475. ab Æolo expulsus κ 72. venit Læstrigoniæ 81. ad Circen divertit 135. cervum configit 160. ad Circen ingreditur 314. eamque alloquitur 336.

redit ad navem 407. socios ad Circen ducit 446. illos alloquitur 446. ad Cimmericos divertit λ 14. mortuos evocat 34. quærit ex matre conditionem uxoris, filii & patris 174. conatus matrem amplecti frustratur 203. videt Antiopen. 259. Alcemenam 265. Megaram 268. Epicaften 270. Chlorin 280. Pero 286. Ledam 297. Iphimediā 303. Otum & Ephialten 307. Ariadnen 320. Euryphilen 325. ab Alcinoō discedendi copiam petit 353. ad Ajacis umbram verba facit 550. redit ab inferis ad Circen μ 9. Sirenes præternavigaturus socios alloquitur 114. appropinquat Scyllæ & Charybdi 135. Eurylocho respondet 296. monet socios ut gregibus Solis abstineant 320. denuo in Charybdiā impellitur 428. defertur ad Calypso 448. ab Alcinoō digreditur ν 38. dormiens reducitur a Phæacensibus 79. & Ithacam adhibetur 114. non cognoscit se in patriam venisse, nec a suis cognoscitur 188. Minervæ dissimulans se esse Ulysem, fingit causam adventus 256. Minervam alloquitur 311. Ulyssis divitiæ & possessiones ξ 98. dissimulans nititur Eumæo Ulysslem reditum persuadere 148. scitè fingit historiam adventus sui 198. subulcum alloquitur 390. commodè petit chlænam 462. quærit Eumæum de matre & patre Laërte 345. & conditionem generis ejus

380. Telemacho loquitur π 90. filio se prodit 186. cumque instruit quid faciendum ubi ad procos venerit 270. urbem petit ρ 185. eam ingreditur mendicus 202. ab Argo cane agnoscitur 291. ædes suas ingreditur 324. mendicatum adit procos 365. mendicus Antinoom alloquitur 415. a quo scabello positus conqueritur procis injuriam 458. Irum vincit τ 95. ob victoriam laudatus dona accipit a procis 115. Amphinomum monet infortunii 145. Ulyssis discedentia ad Trojam verba ad uxorem 258. Telemachum jubet ut arma deponat τ 4. fingens se ex Creta ortum, fata sua narrat Penelopæ 165. agnoscitur ab Euryclea ex cicatrice 386. unde Ulyssis nomen 405. adolescens ab apro vulneratur 446. Eurycleam prohibet ne se prodar 480. varia noctu secum versat de cæde procorum υ 10. Jovem orat 98. Philæctio loquitur 226. servis se manifestat φ 220. petit experiri vires arcus 275. qui tandem ipsi offertur 377. Antinoom sagitta interficit χ 15. procis se manifestat 35. in procos se armat 122. post procorum cædem Eurycleam accersit jubet 390. & mortuos effert 437. ac impudicas famulas laqueo suspendere 465. igne lustrat ædes 491. uxori loquitur ψ 165. lectum suum conjugalem describit 183. it cubitum cum uxore 294. illi enarrat suos errores 307. egreditur ad pa-

trem contendit 202. cum-
que compellat 243. patri se
prodit 320. Dolio loquitur
406. Achivi in Ulysssem con-
spirant 425. hostium adven-
tus Ulyssii nunciatur 493. pu-
gna 512. quam dirimit Pal-
las 528.

Volente Deo nihil est difficile γ
231.
Vulnera incantari solita τ 457.
Uxori non temere credendum
λ 440.

X

Xenia dantur Telemacho δ
611.

EXPLICATIO QUORUMDAM NOMINUM
IN BATRACHOMYOMACHIA.

Limnocharis, palude gaudens.
Physignatus, quod inflet se ma-
xillis.
Hydromedusa, regina aquarum.
Psicharpax, micarum raptor.
Troxarta, vorans panem.
Lychomyle, a lambendis molis.
Pternotrocta, pernas arrodens.
Sisamida, genus est leguminis.
Lichopinax, lambens paropsi-
das & quadras.
Tyroglyphus, excavator caseo-
rum.
Embafichytros, in olla irre-
pens.
Lichenor, lambens virum.
Troglodytes, ingrediens rimas
& foramina.

Tentlaus, a beta vel porro.
Polyphemus, multivocus.
Crambophagus, vorans caules.
Limnisius, palustris.
Hydrocharis, aqua gaudens.
Borborocætes, in cœno jacens.
Prassophagus, porrum come-
dens.
Cnissodioetes, nidorem sectans.
Pelobates, per lutum incedens.
Sitophagus, cibos absument.
Prassæus, caulis colorem imi-
tans.
Artepibulus, quod pani infidie-
tur.
Meridarpax, rapiens particu-
las.

F I N I S.